

~~2811~~
~~M/55a~~

PATROLOGIÆ

CURSUS COMPLETUS,

SEU BIBLIOTHECA UNIVERSALIS, INTEGRÆ, UNIFORMIS, COMMODA, OECONOMICA,
OMNIUM SS. PATRUM, DOCTORUM SCRIPTORUMQUE ECCLESIASTICORUM,

SIVE LATINORUM, SIVE GRÆCORUM,

QUI AB ÆVO APOSTOLICO AD TEMPORA CONCILII TRIDENTINI (ANNO 1545) PRO LATINIS,
ET CONCILII FLORENTINI (ANN. 1459) PRO GRÆCIS FLORUERUNT:

RECUSIO CHRONOLOGICA

OMNIUM QUÆ EXSTITERE MONUMENTORUM CATHOLICÆ TRADITIONIS PER QUINDECIM PRIMA
ECCLESIAE SÆCULA ET AMPLIUS,

JUXTA EDITIONES ACCURATISSIMAS, INTER SE CUMQUE NONNELLIS CODICIBUS MANUSCRIPTIS COLLATAS, PERQUAM DILIGEN-
TER CASTIGATA; DISSERTATIONIBUS, COMMENTARIIS, VARIISQUE LECTIONIBUS CONTINENTER ILLUSTRATA; OMNIBUS
OPERIBUS POST AMPLISSIMAS EDITIONES QUÆ TRIBUS NOVISSIMIS SÆCULIS DEBENTUR ABSOLUTAS DETECTIS, AUCTA;
INDICIBUS PARTICULARIBUS ANALYTICIS, SINGULOS SIVE TOMOS SIVE AUCTORES ALCUIUS MOMENTI SUBSEQUENTI-
BUS, DONATA; CAPITULIS INTRA IPSUM TEXTUM RITE DISPOSITIS, NECNON ET TITULIS SINGULARUM PAGINARUM
MARGINEM SUPERIOREM DISTINGUENTIBUS SUBJECTAMQUE MATERIAM SIGNIFICANTIBUS, ADDORNATA; OPERIBUS
CUM PUBLIS, TEM APOCRYPHIS, ALIQUA VERO AUCTORITATE IN ORDINE AD TRADITIONEM ECCLESIASTI-
CAM POLLENTIBUS, AMPLIFICATA;

DUCENTIS ET AMPLIUS LOCUTLETATA INDICIBUS AUCTORUM SICUT ET OPERUM, ALPHABETICIS, CHRONOLOGICIS, STATI-
STICIS, SYNTHETICIS, ANALYTICIS, ANALOGICIS, IN QUODQUE RELIGIONIS FUNCTUM, DOGMATICUM, MORALE, LITUR-
GICUM, CANONICUM, DISCIPLINARE, HISTORICUM, ET CUNCTA ALIA SINE ULLA EXCEPTIONE; SED PRÆSERTIM
DUOBUS INDICIBUS IMMENSIS ET GENERALIBUS, ALTERO SCILICET RERUM, QUO CONSULTO, QUIQUID
NON SOLUM TALIS TALISVE PATER, VERUM ETIAM UNUSQUISQUE PATRUM, NE UNO QUIDEM OMISSO,
IN QUODLIBET THEMA SCRIPSERIT, UNO INTUITU CONSPICIATUR; ALTERO SCRIPTURÆ
SACRÆ, EX QUO LECTORI COMPERIRE SIT ORIVUM QUINAM PATRES ET IN QUIBUS OPERUM
SUBIUM LOCIS SINGULORUM LIBROREM S. SCRIPTURÆ VERSUS, A PRIMO
GENESEOS USQUE AD NOVISSIMUM APOCALYPSIS, COMMENTATI SINT;

EDITIO ACCURATISSIMA, CÆTERISQUE OMNIBUS FACILE ANTEPONENDA, SI PERPENDANTER CHARACTERUM NITIDITAS,
CHARTÆ QUALITAS, INTEGRITAS TEXTUS, PERFECTIO CORRECTIONIS, OPERUM RECUSORUM TEM VARIETAS,
TEM NUMERUS, FORMA VOLUMINUM PERQUAM COMMODA SIBIQUE IN TOTO PATROLOGIÆ DECURSU CONSTANTEM
SIMILIS, PRETII EXIGUITAS, PRÆSERTIMQUE ISTA COLLECTIO, UNA, METHODICA ET CHRONOLOGICA,
SEXCENTORUM FRAGMENTORUM OPUSCULORUMQUE HACTENUS HIC ILIC SPARSORUM,
PRIMUM AUTEM IN NOSTRA BIBLIOTHECA, EX OPERIBUS ET MSS. AD OMNES ÆTATES,
LOCOS, LINGVAS FORMASQUE PERTINENTIBUS, COADUNATORUM.

SERIES GRÆCA PRIOR,

IN QUÆ PRODEUNT PATRES, DOCTORES SCRIPTORESQUE ECCLESIAE GRÆCÆ
A S. BARNABA AD PHOTIUM,

ACCURANTE J.-P. MIGNE,

Bibliothecæ Cleri universæ,

SIVE CURSUM COMPLETORUM IN SINGULOS SCIENTIÆ ECCLESIASTICÆ RAMOS FUITORE.

PATROLOGIA, AB INSTAR IPSIUS ECCLESIAE, IN DŪAS PARTES DIVIDITUR, ALIA NEMPE LATINA, ALIA GRÆCO-LATINA.
LATINA, JAM TEXTUS EXARATA, QUOD PRIMAM SERIEM, VIGINTI-QUINQUE ET DUCENTIS VOLUMINIBUS MOLE SUA
STAT, NŪMVE POST PERACTOS INDICES STATIT, AC QUINQUE-VIGINTI-CENTUM ET MILLE FRANCIS VENIT. GRÆCA
DUPLICI EDITIONE TYPIS MANDATA EST. PRIOR GRÆCUM TEXTUM UNA CUM VERSIONE LATINA LATERALIS AMPLI-
CITATE, ET AD NOVEM ET CENTUM VOLUMINA PERVENIT, SED SINE INDICIBUS; POSTERIOR AUTEM HANC VERSIONEM
TANTUM HABET. IDEOQUE INTRA QUINQUE ET QUINQUAGINTA VOLUMINA RETINETUR; UTRAQUE VICESIMA QUARTA
DIE DECEMBRIS 1860 DIESINO APPARUIT. UNUSQUODQUE VOLUMEN GRÆCO-LATINUM OCTO, UNUSQUODQUE MERE
LATINUM QUINQUE FRANCIS SOLUMMODO EMITUR: UTROBIQUE VERO, UT PRETII HUIUS BENEFICIO FRUATUR EM-
PTOR, COLLECTIONEM INTEGRAM SIVE GRÆCAM SIVE LATINAM, 326 VOLUMINIBUS PRO AMPLIORI EDITIONE ET 272
PRO MINORI ABSQUE INDICIBUS CONSTANTEM, COMPARET NECESSE ERIT, SECUS KNIM CUJUSQUE VOLUMINIS AMPLI-
TUDINES SECNOS ET DIFFICULTATES VARIA PRETIÆ AQUADUNT. ATTAMEN, SI QUIS EMAT INTEGRÆ ET SEORSIM
COLLECTIONEM GRÆCO-LATINAM, VEL EANDEM EX GRÆCO LATINE VERSAM, TEM QUODQUE VOLUMEN PRO NOVEM VEL
PRO SEX FRANCIS OBINEBIT. ISTÆ CONDITIONES SERIEBUS PATROLOGIÆ NONDUM EXCUSIS APPLICANTUR.

PATROLOGIÆ GRÆCÆ TOMUS XVI.

ORIGENES.

EXCUEDEBATUR ET VENIT APUD J.-P. MIGNE EDITOREM,

IN VIA DICTA D'AMBOISE, OLIM PROPE PORTAM LUTETIÆ PARISIORUM VULGO D'ENFER
NOMINATAM, SEU PETIT-MONTROUGE, NUNC VERO INTRA MŒNIA PARISIENSIA.

1862

2811
M1550

D. 15. 60

P4

v. 16, pt. 1

AVIS IMPORTANT.

D'après une des lois providentielles qui régissent le monde, rarement les œuvres au-dessus de l'ordinaire se font sans contradictions plus ou moins fortes et nombreuses. Les *Ateliers Catholiques* ne pouvaient guère échapper à ce cachet divin de leur utilité. Tantôt on a nié leur existence ou leur importance; tantôt on a dit qu'ils étaient fermés ou qu'ils allaient l'être. Cependant ils poursuivent leur carrière depuis 21 ans, et les productions qui en sortent deviennent de plus en plus graves et soignées: aussi paraît-il certain qu'à moins d'événements qu'aucune prudence humaine ne saurait prévoir ni empêcher, ces Ateliers ne se fermeront que quand la *Bibliothèque du Clergé* sera terminée en ses 2,000 volumes in-8°. Le passé paraît un sûr garant de l'avenir, pour ce qu'il y a à espérer ou à craindre. Cependant, parmi les calamités auxquelles ils se sont trouvés en butte, il en est deux qui ont été continuellement répétées, parce qu'étant plus capitales, leur effet entraînait plus de conséquences. De petits et ignares concurrents se sont donc acharnés, par leur correspondance ou leurs voyages, à répéter partout que nos Editions étaient mal corrigées et mal imprimées. Ne pouvant attaquer le fond des Ouvrages, qui, pour la plupart, ne sont que les chefs-d'œuvre du Catholicisme reconnus pour tels dans tous les temps et dans tous les pays, il fallait bien se rejeter sur la forme dans ce qu'elle a de plus sérieux, la correction et l'impression: en effet, les chefs-d'œuvre même n'auraient qu'une demi-valeur, si le texte en était inexact ou illisible.

Il est très-vrai que, dans le principe, un succès inouï dans les fastes de la Typographie ayant forcé l'Éditeur de recourir aux mécaniques, afin de marcher plus rapidement et de donner les ouvrages à moindre prix; quatre volumes du double *Cours d'Écriture sainte et de Théologie* furent tirés avec la correction insuffisante donnée dans les imprimeries à presque tout ce qui s'édite; il est vrai aussi qu'un certain nombre d'autres volumes, appartenant à diverses Publications, furent imprimés ou trop noir ou trop blanc. Mais, depuis ces temps éloignés, les mécaniques ont cédé le travail aux presses à bras, et l'impression qui en sort, sans être du luxe, attendu que le luxe jurerait dans des ouvrages d'une telle nature, est parfaitement convenable sous tous les rapports. Quant à la correction, il est de fait qu'elle n'a jamais été portée si loin dans aucune édition ancienne ou contemporaine. Et comment en serait-il autrement, après toutes les peines et toutes les dépenses que nous subissons pour arriver à purger nos épreuves de toutes fautes? L'habitude, en typographie, même dans les meilleures maisons, est de ne corriger que deux épreuves et d'en conférer une troisième avec la seconde, sans avoir préparé en rien le manuscrit de l'auteur.

Dans les *Ateliers Catholiques* la différence est presque incommensurable. Au moyen de correcteurs blanchis sous le harnais et dont le coup d'œil typographique est sans pitié pour les fautes, on commence par préparer la copie d'un bout à l'autre sans en excepter un seul mot. On lit ensuite en première épreuve avec la copie ainsi préparée. On lit en seconde de la même manière, mais en collationnant avec la première. On fait la même chose en tierce, en collationnant avec la seconde. On agit de même en quarte, en collationnant avec la tierce. On renouvelle la même opération en quinte, en collationnant avec la quarte. Ces collationnements ont pour but de voir si aucune des fautes signalées au bureau par MM. les correcteurs, sur la marge des épreuves, n'a échappé à MM. les correcteurs sur le marbre et le métal. Après ces cinq lectures entières contrôlées l'une par l'autre, et en dehors de la préparation ci-dessus mentionnée, vient une révision, et souvent il en vient deux ou trois; puis l'on cliché. Le clichage opéré, par conséquent la pureté du texte se trouvant immobilisée, on fait, avec la copie, une nouvelle lecture d'un bout de l'épreuve à l'autre, on se livre à une nouvelle révision, et le tirage n'arrive qu'après ces innombrables précautions.

Aussi y a-t-il à Montrouge des correcteurs de toutes les nations et en plus grand nombre que dans vingt-cinq imprimeries de Paris réunies! Aussi encore, la correction y coûte-t-elle autant que la composition, tandis qu'à leurs elle ne coûte que le dixième! Aussi enfin, bien que l'assertion puisse paraître téméraire, l'exactitude obtenue par tant de frais et de soins, fait-elle que la plupart des Editions des *Ateliers Catholiques* laissent bien loin derrière elles celles même des célèbres Bénédictins Mabillon et Montfaucon et des célèbres Jésuites Petau et Sirmond. Que l'on compare, en effet, n'importe quelles feuilles de leurs éditions avec celles des nôtres qui leur correspondent, en grec comme en latin, on se convaincra que l'in vraisemblable est une réalité.

D'ailleurs, ces savants érudits, plus préoccupés du sens des textes que de la partie typographique et n'étant point correcteurs de profession, lisaient, non ce que portaient les épreuves, mais ce qui devait s'y trouver, leur haute intelligence suppléant aux fautes de l'édition. De plus les Bénédictins, comme les Jésuites, opéraient presque toujours sur des manuscrits, cause perpétuelle de la multiplicité des fautes, pendant que les *Ateliers Catholiques*, dont le propre est surtout de ressusciter la Tradition, n'opèrent le plus souvent que sur des imprimés.

Le R. P. De Buch, Jésuite Bollandiste de Bruxelles, nous écrivait, il y a quelque temps, n'ayant pu trouver en dix-huit mois d'étude, une seule faute dans notre *Patrologie latine*. M. Deuzinger, professeur de Théologie à l'Université de Wurzburg, et M. Reissmann, Vicaire Général de la même ville, nous mandaient, à la date du 19 juillet, n'ayant pu également surprendre une seule faute, soit dans le latin soit dans le grec de notre double *Patrologie*. Enfin, le savant P. Pitta, Bénédictin de Solesme, et M. Bonetty, directeur des *Annales de philosophie chrétienne*, mis au défi de nous convaincre d'une seule erreur typographique, ont été forcés d'avouer que nous n'avions pas trop présumé de notre parfaite correction. Dans le Clergé se trouvent de bons latinistes et de bons hellénistes, et, ce qui est plus rare, des hommes très-pratiques et très-actifs, eh bien! nous leur promettons une prime de 25 centimes par chaque faute qu'ils découvriront dans n'importe lequel de nos volumes, surtout dans les grecs.

Malgré ce qui précède, l'Éditeur des *Cours complets*, sentant de plus en plus l'importance et même la nécessité d'une correction parfaite pour qu'un ouvrage soit véritablement utile et estimable, se livre depuis plus d'un an, et est résolu de se livrer jusqu'à la fin à une opération longue, pénible et coûteuse, savoir, la révision entière et universelle de ses innombrables clichés. Ainsi chacun de ses volumes, au fur et à mesure qu'il les remet sous presse, est corrigé mot pour mot d'un bout à l'autre. Quarante hommes y sont ou y seront occupés pendant 10 ans, et une somme qui ne saurait être moindre d'un demi million de francs est consacrée à cet important contrôle. De cette manière, les Publications des *Ateliers Catholiques*, qui déjà se distinguaient entre toutes par la supériorité de leur correction, n'auront de rivales, sous ce rapport, dans aucun temps ni dans aucun pays; car quel est l'éditeur qui pourrait et voudrait se livrer APRÈS COUP à des travaux si gigantesques et d'un prix si exorbitant? Il faut certes être bien pénétré d'une vocation divine à cet effet, pour ne renfermer ni devant la peine ni devant la dépense, surtout lorsque l'Europe savante proclame que jamais volumes n'ont été edités avec tant d'exactitude que ceux de la *Bibliothèque universelle du Clergé*. Le présent volume est du nombre de ceux révisés, et tous ceux qui le seront à l'avenir porteront cette note. En conséquence, pour juger les productions des *Ateliers Catholiques* sous le rapport de la correction, il ne faudra prendre que ceux qui porteront en tête l'avis ici tracé. Nous ne reconnaissons que cette édition et celles qui auront sur nos planches de métal ainsi corrigées. On croyait autrefois que la stéréotypie immobilisait les fautes, attendu qu'un cliché de métal n'est point élastique; pas du tout, il introduit la perfection, car on a trouvé le moyen de le corriger jusqu'à extinction de fautes. L'Hébreu a été revu par M. Drach, le Grec par des Grecs, le Latin et le Français par les premiers correcteurs de la capitale en ces langues.

Nous avons la consolation de pouvoir finir cet avis par les réflexions suivantes: Enfin, notre exempté a fini par ébranler les grandes publications en Italie, en Allemagne, en Belgique et en France, par les *Canons grecs de Rome*, le *Gerard* de Naples, le *Saint Thomas* de Parme, l'*Encyclopédie religieuse* de Munich, le recueil des *déclarations des rites* de Bruxelles, les *Bollandistes*, le *Suarez* et le *Spicilège* de Paris. Jusqu'à présent, on n'avait su réimprimer que des ouvrages de courte haleine. Les in-8°, où s'engloutissent les in-folio, faisaient peur, et on n'osait y toucher, par crainte de se noyer dans ces abîmes sans fond et sans rives; mais on a fini par se risquer à nous imiter. Bien plus, sous notre impulsion, d'autres Éditeurs se préparent au *Bullaire universel*, aux *Décisions* de toutes les Congrégations, à une *Biographie* et à une *Histoire générale*, etc., etc. Malheureusement, la plupart des éditions déjà faites ou qui se font, sont sans autorité, parce qu'elles sont sans exactitude; la correction semble en avoir été faite par des aveugles, soit qu'on n'en ait pas senti la gravité, soit qu'on ait reculé devant les frais; mais patience! une reproduction correcte surgira bientôt, ne fût-ce qu'à la lumière des écoles qui se sont faites ou qui se feront encore.

ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ

ΤΑ ΕΥΡΗΣΚΟΜΕΝΑ ΠΑΝΤΑ.

ORIGENIS

OPERA OMNIA,

EX VARIIS EDITIONIBUS ET CODICIBUS MANU EXARATIS, GALLICIS, ITALICIS, GERMANICIS ET ANGLICIS COLLECTA ATQUE ADNOTATIONIBUS ILLUSTRATA, CUM COPIOSIS INDICIBUS, VITA AUCTORIS ET MULTIS DISSERTATIONIBUS,

OPERA ET STUDIO

DD. CAROLI ET CAROLI VINCENTII DELARUE,

Presbyterorum et monachorum Benedictinorum e congregatione S. Mauri:

ACCURANTE ET DENUO RECOGNOSCENTE J.-P. MIGNE,

Bibliothecæ Cleri universæ,

SIVE

CURSUM COMPLETORUM IN SINGULOS SCIENTIÆ ECCLĒSIÆ RAMOS EDITORE.

PARS PRIOR TOMI SEXTI,

CONTINENTIS PARTEM ALTERAM HEXAPLORUM QUÆ AD PRIMITIVUM REDUXIT ORDINEM, NEMPE VERE HEXAPLAREM. INNUMERISQUE OMNIS GENERIS EXPURGAVIT ERRORIBUS, NOVIS AUXIT INTERPRETUM LECTIONIBUS, NOTISQUE ILLUSTRAVIT SUIS NON PAUCIS

P. L. B. DRACH,

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE BIBLIOTHECARIUS HONORARIUS; PHILOSOPHIÆ ET LITTERARUM DOCTOR; PONTIFICIARUM ACADEMIARUM RELIGIONIS CATHOLICÆ ET ARCANUM SOCIUS, NECNON SOCIETATIS NANCEIÆ FIDEI ET LUCIÆ, PARIENSISQUE SOCIETATIS ASIATICÆ; LITTERARUM GRÆCARUM AC LATINARUM PROFESSOR; EQVES ORDINUM PIANI, GALLICÆ LEGIONIS HONORIS, S. GREGORII MAGNI, S. SYLVESTRI, S. LUDOVICI CIVILIS MERITI LUCENSIS SECUNDÆ CLASSIS, ETC., OLIM VERO IN SYNAGOGA RABBINUS LEGISQUE DOCTOR, ET SCHOLÆ CONSISTORIALIS PARIENSIS DIRECTOR.

VENIUNT 9 VOLUMINA 95 FRANCIS GALLICIS.

EXCUEBATUR ET VENIT APUD J.-P. MIGNE EDITOREM,
IN VIA DICTA D'AMEOISE, OLIM PROPE PORTAM LUTETIÆ PARIORUM VULGO D'ENFER
NOMINATAM, SEU PETIT-MONTROUGE, NUNC VERO INTRA MOENIA PARISIENSIS.

1862

ELENCHUS

OPERUM QUÆ IN HOC TOMO XVI CONTINENTUR.

ORIGENES.

Hexaplorum quæ supersunt.	col. 9
Lib. II, III, IV Regum.	11
Lib. I, II Paralipomenon.	235
Liber Job.	287
Liber Psalmorum.	567

YSA 981 258317 MATO

HEXAPLORUM

QUÆ SUPERSUNT

LIBER II REGUM

SECUNDUM HEBRÆOS

II SAMUELIS.

LIBER II REGUM.

CAPUT I LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὺς γράμμασιν.

AKYAAΣ.

1	מִדְּכַחַת	1.
2	וּמִזְכּוֹה עַל־רֹאשׁוֹ	2.
6	הַנֶּעַר	6.
	הַדְּבִיקוֹת	
7	הַנְּגִי	7.
9	שֶׁבַע הַשָּׁבַע	9.
10	הַחֹדֶר	10.
	וּמִצְנָה	
13	גַּר	13.
15	גַּשׁ פְּנֵעִים וַיִּכְדּוּ וַיָּמָתוּ	15.

16.

16	עַל־רֹאשׁוֹ	16.
18	לְלִמְד בְּנֵי־יְחֻזָּהָ קִשְׁתָּהּ הַזֶּה	18.
	כְּתוּבָה עַל־סֵפֶר הַיֵּשֶׁר	
19	וַהֲנִי יִשְׂרָאֵל עַל־בְּמוֹתַיִךְ הַלֵּל	19.
	אֵיךְ נִפְלְאוּ גְבוּרִים	

20.

20	עַל־בְּמוֹתַיִךְ	20.
	בְּחֻזְנָה	
	פְּתוּחֵלֶנָה	

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. A cædendo.
2. Et humus super caput ejus.
6. Puer.
- Persequabantur eum.
7. Ecce ego.
9. Tremor.
10. Coronam.
- Et armillam.
13. Peregrini.
15. Accede, occurre in eum : et percussit eum, et mortuus est.

16. Super caput tuum.

18. Ut docerent filios Juda arcum : sicut scriptum est in libro Jasar.

19. O decor Israe, super excelsis tuis vulneratus est. Quomodo ceciderunt potentes ?

Super excelsis tuis.

20. In plateis.

Ne forte exultent sc.

VULGATA LATINA.

1. A cæde.
2. Et pulvere conspersus caput.
6. Adolescens.
- Appropinquabant ei.
7. Adsum.
9. Angustiae.
10. Diadema.
- Armillam.
13. Advenæ.
15. Accedens irruet in eum. Qui percussit illum, et mortuus est.

16. Super caput tuum.

18. Ut docerent filios Juda arcum : sicut scriptum est in libro justorum. Et ait : Considera Israel, pro his qui mortui sunt super excelsa tua vulnerati.

19. Inclyti Israel super montes tuos interfecti sunt : quomodo ceciderunt fortes ?

Super montes tuos.

20. In compitiis.

Ne exultent.

1. Πλήσσων.

2.

6. Ὁ παῖς.

Ἐκόλλησαν.

7.

9. Ὁ σφιγκτῆρ.

10. Ἀφόρισμα.

Καὶ κλάνιον.

13. Προσηλύτου.

15.

16.

18. Τοῦ διδάξει τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα ✕ τόσον : Ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς.

19. Καὶ εἶπεν, ἀκρίβασαι Ἰσραὴλ περὶ τῶν τεθνηκότων σου τραυματιῶν. Πῶς ἔπessον δυνατοί ;

20.

AQUILA.

1. Percutiens.

2.

6. Puer.

Adhæserunt.

7.

9. Stringens.

10. Segregationem.

Et brachiarium.

13. Advenæ.

15.

16.

18. Ad docendum filios Israel et Juda ✕ arcum : Ecce scriptum est in libro recti.

19. Et dixit : Sollicite age, Israel, circa mortuos tuos vulneratos. Quomodo ceciderunt potentes ?

20.

LIBER II REGUM.

CAPUT I LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
1.	1. Τύπτων.	1.
2. Κεχοντισμένος.	2. Καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.	2.
6. Ὁ νεκρίσκος. Κατέλαβον αὐτόν.	6. Τὸ παιδάριον. Συνήψαν αὐτῷ. Ἄλλος, ἐκολλήθησαν αὐτῷ.	6.
1. Πίρειμι.	7. Ἰδοὺ ἐγώ.	7.
9.	9. Σκότος δεινόν.	9.
10. Διάδημα. Βραχιάριον.	10. Βασιλείον. Χλιδὸνα. Ἄλλος, βραχιάλιον.	10. Διάδημα. Βραχιάριον.
15.	13. Παροίκου.	13.
15. Ἐπελθε αὐτῷ.	15. Προσελθὼν ἀπάντησον αὐτῷ, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανε. Ἄλλος, προσάγαγε αὐτῷ καὶ ἄψαθε αὐτοῦ, καὶ ἐπάταξαν αὐτόν, καὶ ἔβαλον αὐτὸν ἐπὶ τὴν γῆν.	15. Ἄψαι αὐτῷ.
16. Κατὰ τῆς κεφαλῆς σου.	16. Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου.	16.
18.	18. Τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ἰούδα. Ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθοῦς.	18.
19.	19. Στήλωσον, Ἰσραὴλ, ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν. Πῶς ἔπεσον δυνατοί; Ἐπὶ τὰ ὕψη σου.	19.
Ἐπὶ τὰ ὕψηλά σου.	20. Ἐν ταῖς ἐξόδοις.	Ἐπὶ τὰ ὕψηλά σου.
20. Ἀμφόδοις.	Μήποτε ἀγαλλιᾶσονται. Ἄλλος, μὴδὲ γαυριάσονται. Οἱ λοιποὶ, γαυριάσωσιν.	20.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Cædens.	1.
2. Pulvere conspersus.	2. Et terra super caput ejus.	2.
6. Adolescens. Comprehenderunt eum.	6. Puerulus. Attingebant eum. <i>Alius</i> , hærebant ei.	6.
7. Adsum.	7. Ecce ego.	7.
9.	9. Tenebræ graves.	9.
10. Diadema. Brachiarium.	10. Regale. Armilla. <i>Al.</i> , orachialium.	10. Diadema. Brachiarium.
15.	13. Incolæ.	13.
15. Irrue in eum.	15. Accedens occurre ei: et percussit eum, et mortuus est. <i>Alius</i> , accede ei, et attingite eum: et percusserunt eum, et projecerunt eum in terram.	15. Tange eum.
16. Contra caput tuum.	16. Super caput tuum.	16.
18.	18. Ad docendum filios Juda. Ecce scriptum est in libro recti.	18.
19.	19. Signum erige, Israel, super mortuos in excelsis tuis vulneratos. Quomodo ceciderunt potentes?	19.
Super excelsa tua.	In excelsis tuis.	Super excelsa tua.
20. In biviviis.	20. In exitibus. Nequando exsultent. <i>Alius</i> , neque jactent se. <i>Reliqui</i> , jactent se.	20.

~~2511~~
~~M/35a~~

B. 1. 60
P. 4
v. 16, pt. 1

AVIS IMPORTANT.

D'après une des lois providentielles qui régissent le monde, rarement les œuvres au-dessus de l'ordinaire se font sans contradictions plus ou moins fortes et nombreuses. Les *Ateliers Catholiques* ne pouvaient guère échapper à ce cachet divin de leur utilité. Tantôt on a nié leur existence ou leur importance; tantôt on a dit qu'ils étaient fermés ou qu'ils allaient l'être. Cependant ils poursuivent leur carrière depuis 21 ans, et les productions qui en sortent viennent de plus en plus gravées et soignées: aussi paraît-il certain qu'à moins d'événements qu'aucune prudence humaine ne saurait prévoir ni empêcher, ces Ateliers ne se fermeront que quand la *Bibliothèque du Clergé* sera terminée en ses 2,000 volumes in-4°. Le passé paraît un sûr garant de l'avenir, pour ce qu'il y a à espérer ou à craindre. Cependant, parmi les calamités auxquelles ils se sont trouvés en butte, il en est deux qui ont été continuellement répétées, parce qu'étant plus capitales, leur effet entraînait plus de conséquences. De petits et ignares concurrents se sont donc acharnés, par leur correspondance ou leurs voyageurs, à répéter partout que nos Editions étaient mal corrigées et mal imprimées. Ne pouvant attaquer le fond des Ouvrages, qui, pour la plupart, ne sont que les chefs-d'œuvre du Catholicisme reconnus pour tels dans tous les temps et dans tous les pays, il fallait bien se rejeter sur la forme dans ce qu'elle a de plus sérieux, la correction et l'impression: en effet, les chefs-d'œuvre même n'auraient qu'une demi-valeur, si le texte en était inexact ou illisible.

Il est très-vrai que, dans le principe, un succès inouï dans les fastes de la Typographie ayant forcé l'Editeur de recourir aux mécaniques, afin de marcher plus rapidement et de donner les ouvrages à moindre prix; quatre volumes du double *Cours d'écriture sainte et de Théologie* furent tirés avec la correction insuffisante donnée dans les imprimeries à presque tout ce qui s'édite; il est vrai aussi qu'un certain nombre d'autres volumes, appartenant à diverses Publications, furent imprimés ou trop noir ou trop blanc. Mais, depuis ces temps éloignés, les mécaniques ont cédé le travail aux presses à bras, et l'impression qui en sort, sans être du luxe, attendu que le luxe jurerait dans des ouvrages d'une telle nature, est parfaitement convenable sous tous les rapports. Quant à la correction, il est de fait qu'elle n'a jamais été portée si loin dans aucune édition ancienne ou contemporaine. Et comment en serait-il autrement, après toutes les peines et toutes les dépenses que nous subissons pour arriver à purger nos épreuves de toutes fautes? L'habitude, en typographie, même dans les meilleures maisons, est de ne corriger que deux épreuves et d'en confier une troisième avec la seconde, sans avoir préparé en rien le manuscrit de l'auteur.

Dans les *Ateliers Catholiques* la différence est presque incommensurable. Au moyen de correcteurs blanchis sous le harnais et dont le coup d'œil typographique est sans pitié pour les fautes, on commence par préparer la copie d'un bout à l'autre sans en excepter un seul mot. On lit ensuite en première épreuve avec la copie ainsi préparée. On lit en seconde de la même manière, mais en collationnant avec la première. On fait la même chose en tierce, en collationnant avec la seconde. On agit de même en quarte, en collationnant avec la tierce. On renouvelle la même opération en quinte, en collationnant avec la quarte. Ces collationnements ont pour but de voir si aucune des fautes signalées au bureau par MM. les correcteurs, sur la marge des épreuves, n'a échappé à MM. les correcteurs sur le marbre et le métal. Après ces cinq lectures entières contrôlées l'une par l'autre, et en dehors de la préparation ci-dessus mentionnée, vient une révision, et souvent il en vient deux ou trois; puis l'on clique. Le clichage opéré, par conséquent la pureté du texte se trouvant immobilisée, on fait, avec la copie, une nouvelle lecture d'un bout de l'épreuve à l'autre, on se livre à une nouvelle révision, et le tirage n'arrive qu'après ces innombrables précautions.

Aussi y a-t-il à Montrouge des correcteurs de toutes les nations et en plus grand nombre que dans vingt-cinq imprimeries de Paris réunies! Aussi encore, la correction y coûte-t-elle autant que la composition, tandis qu'à leurs elle ne coûte que le dixième! Aussi enfin, bien que l'assertion puisse paraître téméraire, l'exactitude obtenue par tant de frais et de soins, fait-elle que la plupart des Editions des *Ateliers Catholiques* laissent bien loin derrière elles celles même des célèbres Bénédictins Mabillon et Moutisaucon et des célèbres Jésuites Petau et Sirmoad. Que l'on compare, en effet, n'importe quelles feuilles de leurs éditions avec celles des nôtres qui leur correspondent, en grec comme en latin, on se convaincra que l'invraisemblable est une réalité.

D'ailleurs, ces savants éminents, plus préoccupés du sens des textes que de la partie typographique et n'étant point correcteurs de profession, lisaient, non ce que portaient les épreuves, mais ce qui devait s'y trouver, leur haute intelligence suppléant aux fautes de l'édition. De plus les Bénédictins, comme les Jésuites, opéraient presque toujours sur des manuscrits, cause perpétuelle de la multiplicité des fautes, pendant que les *Ateliers Catholiques*, dont le propre est surtout de ressusciter la Tradition, n'opèrent le plus souvent que sur des imprimés.

Le R. P. De Buch, Jésuite Hollandaise de Bruxelles, nous écrivait, il y a quelque temps, n'avoir pu trouver en dix-huit mois d'étude, une seule faute dans notre *Patrologie latine*. M. Denzinger, professeur de Théologie à l'Université de Wurzburg, et M. Reissmann, Vicaire Général de la même ville, nous mandaient, à la date du 19 juillet, n'avoir pu également surprendre une seule faute, soit dans le latin soit dans le grec de notre double *Patrologie*. Enfin, le savant P. Pitra, Bénédictin de Solesme, et M. Bonetty, directeur des *Annales de philosophie chrétienne*, mis au défi de nous convaincre d'une seule erreur typographique, ont été forcés d'avouer que nous n'avions pas trop présumé de notre parfaite correction. Dans le Clergé se trouvent de bons latinistes et de bons hellénistes. et, ce qui est plus rare, des hommes très-positifs et très-pratiques, eh bien! nous leur promettons une prime de 25 centimes par chaque faute qu'ils découvriront dans n'importe lequel de nos volumes, surtout dans les grecs.

Malgré ce qui précède, l'Editeur des *Cours complets*, sentant de plus en plus l'importance et même la nécessité d'une correction parfaite pour qu'un ouvrage soit véritablement utile et estimable, se livre depuis plus d'un an, et est résolu de se livrer jusqu'à la fin à une opération longue, pénible et coûteuse, savoir, la révision entière et universelle de ses innombrables clichés. Ainsi chacun de ses volumes, au fur et à mesure qu'il les remet sous presse, est corrigé mot pour mot d'un bout à l'autre. Quarante hommes y sont ou y seront occupés pendant 10 ans, et une somme qui ne saurait être moindre d'un demi million de francs est consacrée à cet important contrôle. De cette manière, les Publications des *Ateliers Catholiques*, qui déjà se distinguaient entre toutes par la supériorité de leur correction, n'auront de rivales, sous ce rapport, dans aucun temps ni dans aucun pays; car quel est l'éditeur qui pourrait et voudrait se livrer APRES COUP à des travaux si gigantesques et d'un prix si exorbitant? Il faut certes être bien pénétré d'une vocation divine à cet effet, pour ne reculer ni devant la peine ni devant la dépense, surtout lorsque l'Europe savante proclame que jamais volumes n'ont été edités avec tant d'exactitude que ceux de la *Bibliothèque universelle du Clergé*. Le présent volume est du nombre de ceux révisés, et tous ceux qui le seront à l'avenir porteront cette note. En conséquence, pour juger les productions des *Ateliers Catholiques* sous le rapport de la correction, il ne faudra prendre que ceux qui porteront en tête l'avis ici tracé. Nous ne reconnaissons que cette édition et celles qui suivront sur nos planches de métal ainsi corrigées. On croyait autrefois que la stéréotypie immobilisait les fautes, attendu qu'un cliché de métal n'est point élastique; pas du tout, il introduit la perfection, car on a trouvé le moyen de le corriger jusqu'à extinction de fautes. L'Hébreu a été revu par M. Drach, le Grec par des Grecs, le Latin et le Français par les premiers correcteurs de la capitale en ces langues.

Nous avons la consolation de pouvoir finir cet avis par les réflexions suivantes: Enfin, notre exemple a fini par ébranler les grandes publications en Italie, en Allemagne, en Belgique et en France, par les *Canonis grecs* de Rome, le *Gerdil* de Naples, le *Saint Thomas* de Parme, l'*Encyclopédie religieuse* de Munich, le recueil des *déclarations des rites* de Bruxelles, les *Bollandistes*, le *Suarez* et le *Spicilège* de Paris. Jusqu'ici, on n'avait su réimprimer que des ouvrages de courte haleine. Les in-4°, où s'engloutissent les in-folio, faisaient peur, et on n'osait y toucher, par crainte de se noyer dans ces abîmes sans fond et sans rives; mais on a fini par se risquer à nous imiter. Bien plus, sous notre impulsion, d'autres Editeurs se préparent au *Bullaire* universel, aux *Décisions* de toutes les congrégations, à une *Biographie* et à une *Histoire générale*, etc., etc. Malheureusement, la plupart des éditions déjà faites ou qui se font, sont sans autorité, parce qu'elles sont sans exactitude; la correction semble en avoir été faite par des aveugles, tant qu'on n'en ait pas senti la gravité, soit qu'on ait reculé devant les frais; mais patience! une reproduction surterte surgira bientôt, ne fût-ce qu'à la lumière des écoles qui se sont faites ou qui se feront encore.

ΩΡΙΓΕΝΟΥΣ

ΤΑ ΕΥΡΗΣΚΟΜΕΝΑ ΠΑΝΤΑ.

ORIGENIS

OPERA OMNIA,

EX VARIIS EDITIONIBUS ET CODICIBUS MANU EXARATIS, GALLICIS, ITALICIS, GERMANICIS ET ANGLICIS COLLECTA ATQUE ADNOTATIONIBUS ILLUSTRATA, CUM COPIOSIS INDICIBUS, VITA AUCTORIS ET MULTIS DISSERTATIONIBUS,

OPERA ET STUDIO

DD. CAROLI ET CAROLI VINCENTII DELARUE,

Presbyterorum et monachorum Benedictinorum e congregatione S. Mauri:

ACCURANTE ET DENUO RECOGNOSCENTE J.-P. MIGNE,

Bibliothecæ Cleri universæ,

SIVE

CURSUM COMPLETORUM IN SINGULOS SCIENTIÆ ECCLESIASTICÆ RAMOS EDITORE.

PARS PRIOR TOMI SEXTI,

CONTINENTIS PARTEM ALTERAM HEXAPLORUM QUÆ AD PRIMITIVUM REDUXIT ORDINEM, NEMPE VERE HEXAPLAREM, INNUMERISQUE OMNIS GENERIS EXPURGAVIT ERRORIBUS, NOVIS AUXIT INTERPRETUM LECTIONIBUS, NOTISQUE ILLUSTRAVIT SUIS NON PAUCIS

P. L. B. DRACH,

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE BIBLIOTHECARIUS HONORARIUS; PHILOSOPHIÆ ET LITTERARUM DOCTOR; PONTIFICIARUM ACADEMIARUM RELIGIONIS CATHOLICÆ ET ARCANUM SOCIUS, NECNON SOCIETATIS NANCEIÆ FIDEI ET LUCIS, PARIENSISQUE SOCIETATIS ASIATICÆ; LITTERARUM GRÆCARUM AC LATINARUM PROFESSOR; EQVES ORDINUM PIANI, GALLICÆ LEGIONIS HONORIS, S. GREGORII MAGNI, S. SYLVESTRI, S. LUDOVICI CIVILIS MERITI LUCENSIS SECUNDÆ CLASSIS, ETC., OLIM VERO IN SYNAGOGA RABBINUS LEGISQUE DOCTOR, ET SCHOLÆ CONSISTORIALIS PARIENSIS DIRECTOR.

VENIUNT 9 VOLUMINA 95 FRANCIS GALLICIS.

EXCUEBATUR ET VENIT APUD J.-P. MIGNE EDITORUM,
IN VIA DICTA D'AMEOISE, OLIM PROPE PORTAM LUTETIÆ PARISIORUM VULGO D'ENFER
NOMINATAM, SEU PETIT-MONTROUGE, NUNC VERO INTRA MŒNIA PARISIINA.

1862

ELENCHUS

OPERUM QUÆ IN HOC TOMO XVI CONTINENTUR.

ORIGENES.

Hexaplorum quæ supersunt.	col. 9
Lib. II, III, IV Regum.	11
Lib. I, II Paralipomenon.	235
Liber Job.	287
Liber Psalmorum.	567

VIA BIBL. 258317 MATO

HEXAPLORUM

QUÆ SUPERSUNT

LIBER II REGUM

SECUNDUM HEBRÆOS

II SAMUELIS.

ELENCHUS

OPERUM QUÆ IN HOC TOMO XVI CONTINENTUR.

ORIGENES.

Hexaplorum quæ supersunt.	col. 9
Lib. II, III, IV Regum.	11
Lib. I, II Paralipomenon.	235
Liber Job.	287
Liber Psalmorum.	567

VVA 9811 258317 MATO

Digitized by Google

HEXAPLORUM

QUÆ SUPERSUNT

LIBER II REGUM

SECUNDUM HEBRÆOS

II SAMUELIS.

LIBER II REGUM.

CAPUT I LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασ.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 מוהסד 1.
 2 ואדמה על ראש 2.
 6 הגער 6.
 הדביקדו
 7 הגני 7.
 9 השבץ 9.
 10 הנוד 10.
 ואצעזא
 13 גר 13.
 15 גש פגעבו ויטהו וימחו 15.

1. Πλῆσσω.
 2.
 6. Ὁ παῖς.
 Ἐκόλλησαν.
 7.
 9. Ὁ σφιγκτῆρ.
 10. Ἀφόρισμα.
 Καὶ κλάνιον.
 13. Προσηλύτου.
 15.

16 על ראשך 16.
 18 ללמד בני יחזקיה קשת הנה 18.
 כדובה על ספר הישר
 19 הגבי ישראל על במותיך חלל 19.
 אך נפל גבורים
 על במותיך
 20 בדתת 20.
 פדה עלנתה

16.
 18. Τοῦ διδάξει τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα * τόξον Ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθούς.
 19. Καὶ εἶπεν, ἀκρίβασαι Ἰσραὴλ περὶ τῶν τεθνηκότων σου τραυματιῶν. Πῶς ἔπεσον δυνατοί;
 20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. A cædendo.
 2. Et humus super caput ejus.
 6. Puer.
 Persequabantur eum.
 7. Ecce ego.
 9. Tremor.
 10. Coronam.
 Et armillam.
 13. Peregrini.
 15. Accede, occurre in eum : et percussit eum, et mortuus est.
 16. Super caput tuum.
 18. Ut docerent filios Juda arcum. Ecce scriptum super libro Jasar.
 19. O decor Israe, super excelsis tuis vulneratus est. Quomodo ceciderunt potentes ?
 Super excelsis tuis.
 20. In plateis.
 Ne forte exalitent se.

1. A cæde.
 2. Et pulvere conspersus caput.
 6. Adolescens.
 Appropinquabant ei.
 7. Adsum.
 9. Angustiæ.
 10. Diadema.
 Armillam.
 13. Advenæ.
 15. Accedens irruet in eum. Qui percussit illum, et mortuus est.
 16. Super caput tuum.
 18. Ut docerent filios Juda arcum : sicut scriptum est in libro justorum. Et ait : Considera Israel, pro his qui mortui sunt super excelsa tua vulnerati.
 19. Inclyti Israel super montes tuos interfecti sunt : quomodo ceciderunt fortes ?
 Super montes tuos.
 20. In compitis.
 Ne exsulent.

1. Percutiens.
 2.
 6. Puer.
 Adhæserunt.
 7.
 9. Stringens.
 10. Segregationem.
 Et brachiarium.
 13. Advenæ.
 15.
 16.
 18. Ad docendum filios Israel et Juda * arcum ; Ecce scriptum est in libro recti.
 19. Et dixit : Sollicite age, Israel, circa mortuos tuos vulneratos. Quomodo ceciderunt potentes ?
 20.

LIBER II REGUM.

CAPUT I LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
1.	1. Τύπτων.	1.
2. Κεκονιασμένος.	2. Καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ.	2.
6. Ὁ νεανίσκος.	6. Τὸ παιδάριον.	6.
Κατέλαθον αὐτόν.	Συνῆψαν αὐτόν. Ἄλλος, ἐκολληθήσαν αὐτόν.	
1. Πάρειμι.	7. Ἰδοὺ ἐγώ.	7.
9.	9. Σκότος δεινόν.	9.
10. Διάδημα.	10. Βασιλείον.	10. Διάδημα.
Βραχιάριον.	Χλιδόνα. Ἄλλος, βραχιάλιον.	Βραχιάριον.
13.	13. Παροίκου.	13.
15. Ἐπελθε αὐτόν.	15. Προσελθὼν ἀπάντησον αὐτόν, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν, καὶ ἀπέθανε. Ἄλλος, προσάγαγε αὐτόν καὶ ἄψασθε αὐτόν, καὶ ἐπάταξαν αὐτόν, καὶ ἔβαλον αὐτόν ἐπὶ τὴν γῆν.	15. Ἄψαι αὐτόν.
16. Κατὰ τῆς κεφαλῆς σου.	16. Ἐπὶ τὴν κεφαλὴν σου.	16.
18.	18. Τοῦ διδάξαι τοὺς υἱοὺς Ἰούδα. Ἰδοὺ γέγραπται ἐπὶ βιβλίου τοῦ εὐθούς.	18.
19.	19. Στήλωσον, Ἰσραὴλ, ὑπὲρ τῶν τεθνηκότων ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματιῶν. Πῶς ἔπασσον δυνατοί;	19.
Ἐπὶ τὰ ὕψηλά σου.	Ἐπὶ τὰ ὕψη σου.	Ἐπὶ τὰ ὕψηλά σου.
20. Ἀμφόδοις.	20. Ἐν ταῖς ἐξέδοις.	20.
	Μήποτε ἀγαλλιάσωνται. Ἄλλος, μηδὲ γαυριάσωνται. Οἱ λοιποὶ, γαυριάσωσιν.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Cædens.	1.
2. Pulvere conspersus.	2. Et terra super caput ejus.	2.
6. Adolescens.	6. Puerulus.	6.
Comprehenderunt eum.	Attingebant eum. <i>Alius</i> , hærebant ei.	
7. Adsum.	7. Ecce ego.	7.
9.	9. Tenebræ graves.	9.
10. Diadema.	10. Regale.	10. Diadema.
Brachiarium.	Armillam. <i>Al.</i> , brachialium.	Brachiarium.
13.	13. Incolæ.	13.
15. Irrue in eum.	15. Accedens occurre ei: et percussit eum, et mortuus est. <i>Alius</i> , accede ei, et attingite eum: et percusserunt eum, et proiecerunt eum in terram.	15. Tange eum.
16. Contra caput tuum.	16. Super caput tuum.	16.
18.	18. Ad docendum filios Juda. Ecce scriptum est in libro recti.	18.
19.	19. Signum erige, Israel, super mortuos in excelsis tuis vulneratos. Quomodo ceciderunt potentes?	19.
Super excelsa tua.	In excelsis tuis.	Super excelsa tua.
20. In biviviis.	20. In exitibus.	20.
	Nequando exsultent. <i>Alius</i> , neque jacent se. <i>Reliqui</i> , jacent se.	

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON.

AKYAAΣ.

21 אֶל־כֶּסֶל וְאֶל־מִסְרָה עֲלֵיכֶם וְשָׁדַי תִּזְכְּרוּת כִּי שָׁם נִגְעַל מִגֵּן גְּבוּרִים

21.

21.

תרומות
נגעל
גבורים
מִסְרָה
22 חֲלָלִים
רִיקָם
23 גְּבוּרִי
24 עַדְנִים
25 עַל־בְּמוֹתָיִךְ הָלַל
27 מִלְחָמָה

Ἀφαιρέματος.
Ἀπεβλήθη.
Ἡλειμμένος.
22. Ἀνηρημένων.
23. Δυνατοί.
24. Τρυφῆς.
25.
27. Ἐπιθυμητά.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

21. Ne ros, neque pluvia super vos : et agri elevationum , quia ibi projectus est clypeus fortium.

21. Nec ros nec pluvia veniant super vos, neque sint agri primitiarum : quia ibi abjectus est clypeus fortium.

21.

Elevationum.
Projectus est.
Fortium.
Unctus.
22. Interfectorum.
Inanis.
23. Roborati sunt.
24. Deliciis.
25. Super excelsis tuis occisus est.
27. Belli.

Primitiarum.
Abjectus est.
Fortium.
Unctus.
22. Interfectorum.
Inanis.
23. Fortiores.
24. Deliciis.
25. In excelsis tuis occisus est.
27. Bellica.

Separationis.
Abjectus est.
Unctus.
22. Interfectorum.
23. Potentes.
24. Voluptate.
25.
27. Desiderabilia.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. II Regum.

V. 1. 'A., πλήσσω. Coislin. 2.
V. 2. Σ., κεκονιασμένος. Reg. Coislin. vero 2, κεκονισμένος.
V. 6. 'A., ὁ παῖς. Σ., ὁ νεαν-. Coislin. 2.
Ibid. 'A., ἐκόλλησαν, melius ἐκολλήθησαν. Σ., κατέλαβον αὐτόν. Sed Regius, 'A., κατέλαβον αὐτόν. Reg. et Drusius, Ἄλλος, ἐκολλήθησαν αὐτῷ.
V. 7. Σ., πάρειμι. Coislin. 2.
V. 9. 'A., ὁ σφιγκτήρ. Coislin. 2.
V. 10. 'A., ἀφρίσμα. Coislin. 2. Σ., Θ., διάδημα. Ita Reg. Hanc vero lectionem sequitur Vulgata.
Ibidem. 'A., καὶ κλάμιον. Cod. Coisl. 2, qui addit, Σ., Θ., βραχιάριον. Codex vero Regius, et Procop. post Theodoretum, Aquilæ ascribunt βραχιάριον. *Χλιδῶν κόσμος* ἐστὶ χρυσός, ἢ τοῖς βραχίονι περι-

τιθέμενος, ἢ τοῖς καρποῖς τῶν χειρῶν. Ὁ δὲ Ἀκύλας βραχιάριον αὐτὸν κέκληκεν. I. e. ἡ *Armillæ* est ornamentum aureum, quod vel brachiis, vel manuum juncturis circumponitur. Aquila *brachiarium* appellavit. Drusius habet, 'A., βραχιάλιον. Coisliniani lectio fortasse sincerior videatur.
V. 15. 'A., προσηλύτου. Coislin. 2.
V. 15. Σ., ἐπέλθε αὐτῷ. Θ., ἄψαι αὐτῷ. Ἄλλος, προσάγαγε αὐτῷ etc. Reg. et Coislin. 2.
V. 16. Σ., κατὰ τῆς κεφαλῆς σου. Coislin. 2.
V. 18 et 19. 'A., τοῦ διδάξει, et καὶ εἶπεν etc. Reg. Hujus loci vocem unicam ἀφρίσασον, pro ἀφρίσασαι, affert Drusius nomine Aquilæ, cujus est tota clausula. Coislin. vero cum asterisco, 'A., λῶ.

CAPUT II LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON.

AKYAAΣ.

3 אִישׁ עִמּוֹ הֵעֵלָה דָוִד
6 אֶשְׁעָ אִתְּכֶם הַבְּדָבָה
דָּבָר הַזֶּה
7 הִקְרַחְתִּי

3.
6.
7.

3.
6.

7. Ἐνισχυέσθεσαν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Quos secum ascendere fecit David.
6. Faciam vobiscum bonum. Rem hanc.
7. Confortentur.

3. Qui erant cum eo duxit David.
6. Reddam gratiam. Verbum istud.
7. Confortentur.

3.
6.
7. Confortentur.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21.

21. Μὴ καταβάτω δρόσος, καὶ μὴ ὕετος ἐφ’ ὕμῃς, καὶ ἀγροὶ ἀπαρχῶν, ὅτι ἐκεῖ προσωχθίσθη θυρεὸς δυνατῶν.

21. Μὴ πέσοι ἐφ’ ὕμῃς δρόσος, μήτε ὕετος ἐπὶ τὰ ὕψη σου, ὅρη θανάτου, ὅτι ἐκεῖ ἐξήρθη σκέπη δυναστῶν.

Ἀπαρχῶν.
Προσωχθίσθη.
Δυνατῶν. Ἄλλος, μαχητῶν.

Θανάτου.

22. Ἀνηρημένων.
Διακενῆς.

Ἐχρίσθη.
22. Τραυματιῶν.
Κενή.

22.

23.
24. Τρυφῆς.
25.
27.

23. Ἐκραταώθησαν.
24. Κόσμου.
25. Εἰς θάνατον ἐτραυματίσθης.
27. Πολεμικά.

23. Δυνατοί.
24.
25. Ἐπὶ τὰ ὕψη σου ἔτραυματίας.
27.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

21.

21. Non descendat ros, et non pluvia super vos : et agri primitiarum, quoniam ibi projectus est clypeus potentium.

21. Ne cadat super vos ros, neque pluvia super excelsa tua, montes mortis, quia ibi sublatum est tegumentum potentium.

Primitiarum.
Projectus est.
Potentium. *Alius*, pugnatorum.
Est unctus.

Mortis.

22. Interfectorum.
Vane.
23.
24. Voluptate.
25.
27.

22. Vulneratorum.
Icanis.
23. Roborati sunt.
24. Ornatu.
25. In mortem vulneratus es.
27. Bellica.

22.
23. Potentes.
24.
25. Super excelsis tuis vulneratus.
27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. II Regum.

εἰδόν. I. e. « Aquila et reliqui, arcum. »
Ibid. Σ., Θ., ἐπὶ τὰ ὕψηλά σου. Coislin. 2.
V. 20. Σ., ἀμφοῶς. Coislin. 2.
Ibid. Ἄλλος, μὴδὲ γαυριάσωνται. Reg. *Oi λοιποί*, γαυριάσωσιν. Coislin. 2.
V. 21. Θ., μὴ πέσοι etc. Reg.
Ibid. Ἀ., ἀπαρχέματος. Θ., θανάτου. Reg. et Coisl. 2. Legit haud dubie Theodot. vocem מוֹתוֹת in duas separatas sic, מוֹת וְתוֹת, ὅρη θανάτου, *montes mortis*. Ad Aquilam Drusus habet ἀπαρχεμάτων.
Ibid. Ἀ., ἀπεθλήθη. Reg. et Coislin. 2.
Ibid. Ἄλλος, μαχητῶν. Reg.
Ibid. Ἀ., ἡλειμμένος. Reg.
V. 22. Ἀ., Σ., ἀνηρημένων. Coislin. 2. Reg. item, sed sine interpretum nomine.

Ibid. Σ., διακενῆς. Coislin. 2.
V. 23. Ἀ., Θ., δυνατοί. Coislin. 2.
V. 24. Ἀ., Σ., τρυφῆς. Coislin. 2.
V. 25. Εἰς θάνατον ἐτραυματίσθης. Sic Coislin. in textu. Lectio autem τῆς κοινῆς ita se habet ut eam locat Coislin. ad marg., scil., ἐπὶ τὰ ὕψη σου τραυματίας, additque idem codex : Θ., τὸ ἔσω, ut indicet Theodotionem ea quæ in textu LXX sunt habere. Sciendum quoque editionem Rom. habere τραυματίας pro τραυματίας codicum Coislin. et Alexandrini.
V. 27. Ἀ., ἐπιθυμητά. Reg. Quæ lectio sane suspecta videtur, nisi aliud legerit Aquila, puta, מוֹתוֹת pro מוֹתוֹת. Coislin. habet, Θ., ἐπιθυμητά.

CAPUT II LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3.
6. Ἀμείψομαι ὑμῶς τὴν χάριν ταύτην.

3. *Vacat*.
6. Ποιήσω μεθ’ ὑμῶν τὸ ἀγαθὸν / τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ἄλλος, τὸν λόγον τοῦτον.
7. Κραταιούσθεσεν.

3. ✕ Οὐδὲ ἀνήγαγε Δαυὶδ.
6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3.
6. Reddam vobis gratiam hanc.
7.

3. *Vacat*.
6. Faciam vobiscum bonum. Verbum istud. *Alius*, id.
7. Roborentur.

3. ✕ Quos reduxit David.
6.
7.

TO EBPAIKON.

חל 8 ויעברו מחנים	8.
12 ועבדו במחנים גבעונה	12.
13 על-ברכת יחזו	13.
16 הרבו	16.
חלקת הערים 17 ער-מאד	17.
ויגנף 19 נבה	19.
20 האתה	20.
21 מאחרי	21.
23 אל-העמש תורה	23.
24 גבעת אבה על-פני-גיח דרך	24.
גבעון 25 לאגדה	25.
26 ועד-מתי	26.
27 מאחרי	27.
29 בערבה ה-תרון	29.

VERSIQ HEBRAICI TEXT.

Virtutis.
8. Et transire fecit eum castra.
12. Et servi.
De castris in Gabaon.
13. Super piscinam.
Pariter.
16. Et gladius ejus.
Helcath Hassurim.
17. Usque valde.
Et cæsus est.
19. Declinavit.
20. Num tu ?
21. A posterioribus ejus.
23. Ad quintam.
Sub se.
24. Gabaath Amma.
Super facies Giah via.
Gabaon.
25. In globum.
26. Et usquequo.
27. A posterioribus.
29. In solitudine.
Bethoron.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

8.
12.
13.
16.
17.
19.
20.
21.
23.
24.
25.
26.
27.
29.

VULGATA LATINA.

Fortitudinis.
8. Et circumduxit eum per castra.
12. Et pueri.
De castris in Gabaon.
13. Juxta piscinam.
In unum.
16. Defixit gladium.
Ager robustorum.
17. Satis.
Fugatusque est.
19. Declinavit.
20. Tu ne ?
21. Quin urgeret eum.
23. In inguine.
In eodem loco.
24. Collem aquæductus.
Ex adverso vallis itineris.
Gabaon.
25. In unum cuneum.
26. Et usquequo.
27. Persequi.
29. Per campestria.
Bethoron.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

Εὐπορίας.
8. Ἐκ παρεμβολῆς βουνοῦ.
12. Καὶ οἱ δοῦλοι.
13. Ἐπὶ τῆς κολουμένηθρας.
Ἵμοῦ.
16.
Κληρος τῶν στερεῶν.
17. Ἔως σφόδρα.
19.
20. Μὴ σύ.
21.
23. Πρὸς τὸν ἐνοπλισμόν.
24.
25. Εἰς δεσμόν.
26.
27.
29. Ἐν ὀμαλῇ.
Βεθωρών.

AQUILA.

Abundantiæ.
8. Ex castris collis.
12. Et servi.
13. Super piscinam.
Simul.
16.
Sors solidorum.
17. Usque valde.
19.
20. Num tu ?
21.
23. Ad armaturam.
24.
25. In vinculum.
26.
27.
29. In planitie.
Bethoron.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Γεναίοι.	Δυνατούς.	
8. Περιήγαγεν αὐτὸν εἰς Μαναίμ.	8. Καὶ ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐκ τῆς παρεμβολῆς εἰς Μαναίμ.	8.
12.	12. Καὶ οἱ παῖδες. Ἐκ Μαναίμ εἰς Γαβαών. Ἄλλος, ἐκ τῆς παρεμβολῆς βουνοῦ.	12. Καὶ οἱ δούλοι. Ἐκ παρεμβολῶν βουνοῦ.
13.	13. Ἐπὶ τὴν κρήνην. Ἐπὶ τὸ αὐτό.	13. Ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας.
Ἵρμῶ.	16. Καὶ μάχαιρα αὐτοῦ. Μερίς τῶν ἐπιβούλων.	16.
16. ✕ Ἐνέπηξαν. Κλῆρος τῶν στρεῶν.	17. Ὡστε λίαν. Καὶ ἔπταισαν.	17.
17. Ἔως σφόδρα. Καὶ ἐτροπώθη.	19. Ἐξέκλινε.	19.
19. Παρήλασεν.	20. Εἰ σύ,	20.
20. Μὴ σύ.	21. Ἐκ τῶν ὀπισθεν αὐτοῦ.	21.
21. Ἀκολουθῶν αὐτῶ.	23. Ἐπὶ τὴν ψῶν. Ἵποκάτω αὐτοῦ. Ἄλλος, ἐπὶ τοῦ τόπου.	23.
23.	24. Τοῦ βουνοῦ Ἑμματ. Ἐπὶ προσώπου Γαὶ ὁδόν. Ἄλλ., Γάγ. Ἄλλος, τοῦ κατὰ πρόσωπον Γιέζ τῆς ὁδοῦ.	24. Ὑδραγωγοῦ. Φάραγος.
24. Νάπης. Φάραγος.	Γαβαών.	Τοῦ βουνοῦ.
Αὐτοῦ σπηλαίου.	25. Εἰς συνάντησιν. Ἄλλος, εἰς συναγωγὴν.	25.
25. Εἰς συστροφὴν.	26. Καὶ ἕως πότε. Ἄλλος, καὶ ἕως ἐσχάτου.	26.
26.	27. Κατόπισθε.	27.
27. ✕ Διῶκων.	29. Εἰς δυσμᾶς. Παρατείνουσιν.	29. Ἐν ὀμαλῇ.
29. Διὰ πεδιάδος.		

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Srenui.	Potentes.	
8. Circumduxit eos in Manaim.	8. Et ascendere fecit eum ex castris in Manaem.	8.
12.	12. Et pueri. Ex Menaem in Gabaon. <i>Alius</i> , ex castris collis.	12. Et servi. Ex castris collis.
13.	13. Super fontem. In idipsum.	13. Super piscinam.
Simul.	16. Et gladius ejus. Portio insidiantium.	16.
16. ✕ Defixerunt. Sors solidorum.	17. Ut cum maxime. Et cecidit.	17.
17. Usque valde. Fugatusque est.	19. Declinavit.	19.
19. Præterivit.	20. Si tu?	20.
20. Num tu?	21. De post ipsum.	21.
21. Sequens eum.	23. In inguine. Sub se. <i>Alius</i> , in loco.	23.
23.	24. Collem Emmat. Super faciem Gai viam. <i>Al.</i> , Gag. <i>Alius</i> , e regione Giez viæ.	24. (Collem) aquæductus. Vallis.
24. Saltus. Vallis.	Gabaon.	Collis.
Ipsius speluncæ.	25. In concursum. <i>Alius</i> , in synagoga.	25.
25. In cuneum.	26. Et usquequo. <i>Alius</i> , et usque ad extremum.	26.
26.	27. Post.	27.
27. ✕ Persequens.	29. In occidente. Porrectum.	29. In planitie.
29. Per campestre.		

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
כדנ		
תפנ 30	30.	30.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Ad castra.	Ad castra.	
30. Et numerati sunt.	30. Defuerunt.	30.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. II Regum.

V. 3. Θ., cum asterisco; οὗς ἀνηγ-. Coislin. 2, hæc nempe desunt in O'.

V. 6. Σ., ἀμείψ-. Coislin. 2.

Ibid. ἄλλος, τὸν λόγον τοῦτον. Reg.

V. 7. Ἄ., ἐνισχ-. Coislin. 2.

Ibid. Ἄ., εὐπορίας. Σ., γέννατος. Idem.

V. 8. Ἄ., ἐκ παρεμβολῆς βουνοῦ. Reg. Σ., περι-
ήγαγεν etc. Coislin. 2.

V. 12. Ἄ., Θ., καὶ οἱ δοῦλοι. Coislin. 2.

Ibid. Θ., ἐκ παρεμβολῶν βουνοῦ. Drusius et Reg.,
et Coislin. 2.

V. 13. Ἄ., Θ., ἐπὶ τῆς καλυμψῆθρας. Reg. Vide
infra, cap. IV, v. 12.

Ibid. Ἄ., Σ., ὀμοῦ. Coislin. 2.

V. 16. Σ., ἐνέπηξαν, cum asterisco. Coislin. 2.

Ibid. Ἄ., Σ., κληρὸς τῶν στερεῶν. Reg. et
Coislin. 2.

V. 17. Ἄ., Σ., ἕως σφόδρα. Coislin. 2.

Ibid. Σ., καὶ ἐτροπώθη. Reg. et Coislin. 2.

V. 19. Σ., παρήλασεν. Coislin. 2.

V. 20. Ἄ., Σ., μὴ σύ. Idem.

CAPUT III LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι	ΑΚΥΤΑΑΣ.
ארכה 1	1.	1.
חליה		Καὶ ἀραιούμενος.
כלאב 3	3.	3.
אדניה 4	4.	4. Ἀδωνίας.
קעחא 6	6.	6. Ἐνισχύων.
ושבחה 7	7.	7.
אישבשת 8	8.	8.
הראש כלב		
אנאחא ואלמוכרע		
דה 9	9.	9
אעשא		
עעח 12	12.	12. Παραχρημα.
אישא 14	14.	14. Ἐμνηστευσάμην.
לש 15	15.	15. Δας.
VERSIO HEBRAICI TEXT.]	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Longum. Et tenues.	1. Longa concertatio. Decrescens.	1. Et tenuis.
3. Cheleab.	3. Cheleab.	3.
4. Adonias.	4. Adonias.	4. Adonias.
6. Roborans se.	6. Regebat.	6. Prævalens.
7. Et nomen ejus.	7. Nomine.	7.
8. Isboseth. Numquid caput canis? Ad fratres ejus et ad socios ejus.	8. Isboseth. Numquid caput canis? Et super fratres et proximós ejus.	8.
9. Sic. Faciam.	9. Hæc. Faciam.	9.
12. Pro se.	12. Pro se.	12. Statim.
14. Despondi.	14. Despondi.	14. Despondi.
15. Lais.	15. Lais.	15. Lais.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Μαναΐμ.	Εἰς τὴν παρεμβολήν. Ἄλλος, εἰς τὴν παρεμβολήν Μεδιάμ.	
30. Διαπεφνήκασι.	30. Καὶ ἀπεσκέπησαν.	30.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Manaim.	In castra. <i>Alius</i> , in castra Mediam.	
30. Defecerunt.	30. Et numerati sunt.	30.

Notas et varias lectiones ad cap. II lib. II Regum.

<p>V. 21. Σ., ἀκολουθεῖν αὐτῷ. Idem.
 V. 23. Ἄ., πρὸς τὸν ἑνοπλ. Coislin. 2.
 Ἐπὶ τὴν ψῶν. Coislin., ψῶν.
 Ibid. Ἄλλος, ἐπὶ τοῦ τόκου. Idem.
 V. 24. Σ., νάπησ. Θ., ὄβραγωγῷ. Reg. Coislin.
 habet, Ἄ., ὄβραγωγῷ. Τοῦ βουνοῦ Ἑμμάτ. Sic.
 Edit. Rom., Ἄμμάν.
 Ibid. Σ., Θ., φάραγγος. Hæ et sequentes lectiones et Reg. et Coislin. 2. prodeunt.
 Ibid. Σ., αὐτοῦ σπηλαίου. Θ., τοῦ βουνοῦ. Reg.
 V. 25. Ἄ., εἰς δεσμὸν etc. Reg. Coislin. aliter,</p> | <p>δεσμὸν.
 V. 26. Ἄλλος, καὶ ἕως ἰσγάτου. Coislin. 2.
 V. 27. Σ., διώκων, cum asterisco. Coislin. 2.
 V. 29. Ἄ., Θ., ἐν ὄμαλῃ. Coislin. 2. Σ., διὰ τοῦ διαδόσ. Idem.
 Ibid. Ἄ., Βεθωρών. Idem.
 Ibid. Σ., Μαναΐμ. Ἄλλος, εἰς τὴν παρεμβολήν Μεδιάμ. Reg. mendose.
 V. 30. Σ., διαπεφνήκασι. Coislin. 2. Ἄπεσκέπησαν. Edit. Rom., ἐπεσκέπησαν.</p> |
|--|--|

CAPUT III LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Μακρός.	1. Ἐπὶ πολύ.	1.
Καὶ ἡλατωῦτο.	Καὶ ἡσθένει.	
3.	3. Δαλουία. Οἱ λοιποὶ, Ἄδιά.	3.
4. Ἄδωνίας.	4. Ὀρνία.	4.
6. Κρατατώμενος;	6. Κρατῶν.	6.
7.	7. Vacat. Δοικ., ✕ καὶ ὄνομα αὐτῆ.	7.
8.	8. Ἰεβοσθέ. Οἱ λοιποὶ, Ἰεσβαάλ.	8.
Μὴ κυνοκέφαλος.	Μὴ κεφαλὴ κυνός. <small>Περὶ ἀδελφῶν σου καὶ περὶ γνωρίμων. Ἄλλος, πρὸς τοὺς ἀδελφούς σου καὶ πρὸς ἑταίρους.</small>	
9. Οὔτως.	9. Τάδε.	9.
Συμπράξω.	Ποτήσω.	
12. Ἄνθ' ἐαυτοῦ.	12. Εἰς Θαλάμ, οὗ ἦν, παραχρῆμα.	12.
14.	14. Ἐλαβον.	14.
15.	15. Σελλήμ. Ἄλλ., Σελλῆς.	15.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Longum.	1. Ad multum.	1.
Et minuebatur.	Et infirmabatur.	
3.	3. Daluia. <i>Reliqui</i> , Abia.	3.
4. Adonias.	4. Ornia.	4.
6. Roborans se.	6. Tenens.	6.
7.	7. Vacat. <i>Reliqui</i> , ✕ et nomen ei.	7.
8.	8. Iebosthe. <i>Reliqui</i> , Iesbaal.	8.
Namquid Cynocephalus?	Numquid caput canis? <small>Pro fratribus tuis et pro notis. <i>Alius</i>, ad fratres tuos et ad amicos.</small>	
9. Sic.	9. Hæc.	9.
Simul agam.	Faciam.	
12. Pro se.	12. In Thalam, ubi erat, subito.	12.
14.	14. Accepi.	14.
15.	15. Sellem. <i>Al.</i> , Selles.	15.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

וילך 16	16.	16.
ויכרת 21	21.	21.
והנה 22	22.	22.
מהגודד		Ἄπὸ τοῦ Γεδδούρ μονοζώτου.†
ידעת אודאבנר 25	25.	25.
ויצא 26	26.	26.
מבור הסדה		Ἄπὸ τοῦ λάκκου τῆς ἀποστι σεως.
ויפדו 27	27.	27.
החבש		Εἰς τὸν ἐνοπλισμὸν.
נקי 28	28.	28.
יהלך 29	29.	29.
זב		Τυφλός.
בפלך		*Ἀτρακτον.
חסר		
הרגו 30	30.	30. Ἀπέκτειναν.
הכמות נבל 33	33.	33.
כנפול 34	34.	31.
ויכפו		
להברות 35	35.	35.
בעיני כל־העם סוב 36	36.	36. ✕ Ἀγαθόν.
רך ומשוח 39	39.	39. Ἀπαλδς και κεχρισμένος.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA:

16. Abiit.	16. Sequebatur.	16.
21. Et percucient.	21. Ineam.	21.
22. Et ecce.	22. Statim.	22.
Ex agmine.	Cæsis latronibus.	A Geddur expedito.
25. Nosti Abner.	25. Ignoras Abner.	25.
26. Et egressus est.	26. Egressus itaque.	26.
A cisterna Sira.	A cisterna Sira.	A lacu defectionis.
27. Et divertere fecit eum.	27. Scorsum adduxit.	27.
In costa quinta.	In inguine.	In armaturam.
28. Innocens.	28. Mundus.	28.
29. Maneant.	29. Et veniat.	29.
Fluens.	Fluxum seminis sustinens.	Circus.
In scipionem.	Fusum.	Fusum.
Et indigens.	Et indigens.	
30. Interfecerunt.	30. Interfecerunt.	30. Interfecerunt.
33. Num secundum mortem vi- lis?	33. Nequaquam ut mori solent ignavi.	33.
34. Ut cadere.	34. Cadere.	34.
Et addiderunt.	Congeminansque.	
35. Ad cibandum.	35. Cibum capere.	35.
36. In oculis omnis populi bo- num.	36. In conspectu totius populi.	36. ✕ Bonum.
39. Tener et unctus.	39. Delicatus et unctus.	39. Tener et unctus.

Notæ et variæ lectiones ad cap. III lib. II Regum.

V. 1. Σ., μακρός. Coisl. 2.
Ibid. Ἀ., και ἀραιούμενος etc. Idem.
V. 3. Οἱ λοιποὶ, Ἀδιά. Idem. Neutra lectio
Græca cum Hebræo consonat.
V. 4. Ἀ., Σ., Ἀδωνίας. Reg. et Coisl. 2. LXX
legerunt ארניקא qui scribunt Ὀρνία.

V. 6. Ἀ., ἐνισχύων. Σ., κραταιούμενος. Coisl. 2.
V. 7. Λοιποὶ, και δνομα αὐτῆ, cum asterisco.
Coisl. 2.
V. 8. Οἱ λοιποὶ, Ἰεσβαάλ. Reg.
Ibid. Σ., μή κυνοκέφαλος. Reg. et Coisl. 2.
Ibid. Ἀλλος, πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς etc. Coisl. 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
18. Ἠκολούθει.	16. Ἐπορεύετο.	16.
21. Καὶ συνθῶνται.	21. Καὶ διαθήσομαι.	21.
22. Εὐθύς.	22. Καὶ ἰδοὺ. Ἐκ τῆς ἐξοδίας.	22.
25. Οἶδας τὸν Ἄβεννήρ.	25. Οἶδας τὴν κακίαν Ἄβεννήρ.	25.
26.	26. Καὶ ἀνέστρεψε. Ἄλλος, ἐξ- ἦλθεν. Ἄπὸ τοῦ φρέατος τοῦ Σεϊράμ.	26.
27. Καὶ παρήγαγεν κατὰ τῆς λαγόνος.	27. Καὶ ἐξέκλινεν. Εἰς τὴν ψόαν.	27.
28. Καθαρός.	28. Ἄθῶος.	28.
29. Ἐθέτωσαν.	29. Καταντησάτωσαν. Γονορρύης. Σκυτάλην. Καὶ ἐλασσούμενος.	29.
Καὶ ἐνδεής.	30. Διαπαρετηροῦντο.	30.
30. Ἀπέκτειναν.	35. Εἰ κατὰ τὸν θάνατον Νάβαλ. Ἄλλος, μὴ ὡς ἀποθνήσκει ἄφρων.	35.
33.	34. Ὡς νάφαλ. Καὶ συνήχθη. Ἄλλ., προσέθετο. Ἄλλος, συνήλθε.	34. Ὡς νάφαλ.
34.	35. Περιδειπνήσαι.	35.
35. Τοῦ μεταλαβεῖν.	36. Ἐνώπιον τοῦ λαοῦ ✕ ἀγα- θόν.	36. ✕ Ἄγαθόν.
36.	39. Συγγενῆς καὶ καθιστάμενος.	39.
39. Ἀπαλὸς καὶ κεχρισμένος.		

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

16. Sequelatur.	16. Ibat.	16.
21. Et paciscetur.	21. Et disponam.	21.
22. Statim.	22. Et ecce. Ab excursione.	22.
25. Nosti Abenner.	25. Nosti malitiam Abenner.	25.
26. .	26. Et revertit. <i>Alius</i> , exiit. A puteo Seiram.	26.
27. Et seorsum adduxit. Ad latus.	27. Et divertere fecit. In inguine.	27.
23. Mandus.	28. Innocens.	28.
29. Veniant.	29. Incurrant. Seminifluus. Scytalam.	29.
Ei indigens.	Et egens.	
30. Interfecerunt.	30. Captabant.	30.
33.	33. Si juxta mortem Nabal. <i>A-</i> <i>lius</i> , numquid ut moritur stultus?	33.
34.	34. Sicut naphal. Et congregatus est. <i>Al.</i> , addidit se. <i>Alius</i> , convenit.	34. Sicut naphal.
35. Ad cibum sumendum.	35. Ad cibandum.	35.
36.	36. Coram populo ✕ bonum.	36. ✕ Bonum.
39. Tener et unctus.	39. Propinquus et constitutus.	39.

Notæ et variæ lectiones ad cap. III lib. II Regum.

V. 9. Σ., οὕτως. Coislin. 2.
Ibid. Σ., συμπράξω. Reg.
V. 12. Ἄ., παραρῆμα. Σ., ἀνὸ' ἑαυτοῦ. Reg.
Euseb. *De locis Hebraicis*, p. 490. Sed. Coislin. 2.
Ἄ., Σ., ἀνὸ' ἑαυτοῦ. Θ., παραρῆμα.
V. 14. Ἄ., ἐμνηστευσάμην. Coislin. 2.

V. 15. Ἄ., λαός. Reg.
V. 16. Σ., ἠκολούθει. Coislin. 2.
V. 21. Σ., καὶ συνθῶνται. Coislin. 2.
V. 22. Σ., εὐθύς. Coislin. 2.
Ibid. Ἄ., ἀπὸ τοῦ Γεδδούρ μονοζώνου. Procop.
atque Reg. At Coislin. 2; Ἄ., ἀπὸ τοῦ εὐζώνου.

Σ., λόγου, quæ lectiones sinceriores videntur.
 V. 25. Σ., οἶδας τὸν Ἀθεννήρ. Coislin. 2.
 V. 26. Ἄλλος, ἐξῆλθεν. Reg.
 Ibid. Ἀ., ἀπὸ τοῦ λάκκου τῆς ἀποστάσεως. Reg.
 V. 27. Σ., καὶ παρήγαγεν. Coislin. 2.
 Ibid. Ἀ., εἰς τὸν ἐνοπλισμὸν. Reg. Σ., κατὰ τῆς
 λαγ-. Coislin. 2. Εἰς τὴν ψόαν. Aliter, ψόαν.
 V. 28. Σ., καθαρὸς. Coislin. 2.
 V. 29. Σ., ἐλθέτωσαν. Idem.

Ibid. Ἀ., τυφλός. Ita Reg. et Procop., cum hac
 nota in hanc et sequentem lectionem : Ἀκύλας,
 ἀτρακτον, τουτέστι βακτηρίαν εἰς τὴν ἐπιστηρίζεσθαι.
 Γονοβρύης μὲν καὶ λεπρὸς κατὰ νόμον ἀκάθαρτοι,
 καὶ τῆς κοινῆς πολιτείας κεχωρισμένοι. Σκυτάλη δὲ
 χρῶνται εἰ τὸ σῶμα πεπηρωμένοι· ὄθεν Ἀκύλας
 τυφλὸν τὸν τοιοῦτον ἐξέδωκε. 1. e. e Aquila, atra-
 ction, id est, baculum ad sustentaculum. Semiti-

CAPUT IV LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικὸς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
יִרְשָׁהוּ 1	1.	1. Καὶ παρεῖθσαν.
נָבִיא 1		Κατεσπουδάσθησαν.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 2	2.	2. Εὐζώνοι.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 4	4.	4.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 5	5.	5.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 7	7.	7. Τῆς ὁμαλῆς.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 8	8.	8.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 9	9.	9.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 11	11.	11.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 12	12.	12. Καὶ κόπτουσι.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 12		Ἐπὶ τῆς κολυμβήθρας.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et remissæ sunt.	1. Et dissolutæ sunt.	1. Et remissæ sunt
Territi sunt.	Perturbatus est.	Soliciti fuerunt.
2. Principes agminum.	2. Prineipes latronum.	2. Accincti.
4. In festinando.	4. Cumque festinaret.	4.
Miplhiboseth	Miplhiboseth.	
5. Et ipse recumbens.	5. Qui dormiebat.	5.
7. Solitudinis.	7. Deserti.	7. Planitie.
8. Ultiones.	8. Ultionem.	8.
9. Qui redemit.	9. Qui eruit.	9.
11. Etiam quia.	11. Quanto magis.	11.
Justum.	Innoxium.	
12. Et præciderunt.	12. Præcidentesque.	12. Et cædunt.
Super piscinam.	Super piscinam.	Super piscinam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. II Regum.

V. 1. Ἀ., Σ., καὶ παρεῖθσαν. Coislin. 2.
 Ibid. Ἀ., κατεσπουδάσθησαν. Trium lectiones
 habet Coislin. 2.
 V. 2. Ἀ., εὐζώνοι. Σ., λοχαγοί. Reg. et Coisl. 2.
 V. 4. Σ., θορυβεῖσθαι. Coislin. 2.
 Ibid. Ἄλλος, Μεμφιδάβ. Reg.
 V. 5. Ἄλλος, ὑπνωσε. Reg.
 V. 7. Ἀ., τῆς ὁμαλῆς. Σ., πεδιάδος. Coislin. 2.

CAPUT V LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικὸς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 2	2.	2.
וְיָשִׁיבֵנּוּ 6	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Etiam heri etiam nudiuertius.	2. Et heri et nudiuertius.	2.
6. Dicendo: Non ingredieris huc, nisi remoucas cæcos et clau- dos.	6. Dictumque est David ab eis: Non ingredieris huc, nisi abstule- ris cæcos et claudos.	6.

Suus quidem et leprosus secundum legem immundi sunt, et a communi consortio separantur: baculo autem utuntur qui mutilo sunt corpore. Quare Aquila huiusmodi hominem caecum exposuit. Aquilam vero secutus Vulgatus interpres ἀρακτον veritē fuisse. Coislinianus codex habet, 'Α., Σ., ἀρακτον. Σκυτάλην. Edit. Rom., σκυτάλης.

Ibid. Σ., καὶ ἐνδής. Coisl. 2.

V. 30. 'Α., Σ., ἀπέκτειναν. Coisl. 2.

V. 33. 'Αλλος, μὴ ὡς etc. Coisl. 2.

V. 34. Ο', Θ., ὡς νάφαλ etc. Coisl. 2, qui habet hoc scholion: 'Ἡμάρτηται τὰ ἔγοντα Νάβαλ. I. e., Vitiata sunt quae habent Νάβαλ. »

Ibid. 'Αλλος, προσέθετο. 'Αλλος, συθηθε. Reg.

V. 35. Σ., τοῦ μεταλαβεῖν. Coisl. 2.

V. 36. Ο', 'Α., Θ., ἀγαθόν, cum asterisco. Coisl. 2.

V. 59. 'Α., Σ., ἀπαλὸς καὶ κεχρισμένος. Reg

CAPUT IV LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Καὶ παρείθησαν.

Ἐθορυβήθησαν.

2. Λοχαγοί.

4. Θορυβεῖσθαι.

5.

7. Πεδιάδος.

8.

9. Ὁ βυσάμενος.

11. Πόσω μᾶλλον.

Ἀνατίων.

12.

Ἐπὶ τῆς κολουμβήθρας.

SYMMACHUS.

1. Et remissae sunt.

Turbati sunt.

2. Manipularii.

4. Cum turbaretur.

5.

7. Campestris.

8.

9. Qui eruit.

11. Quanto magis.

Innoxium.

12.

Super piscinam.

1. Καὶ ἐξελύθησαν.

Παρείθησαν.

2. Ἠγούμενοι συστρεμμάτων.

4. Σπεύδειν.

Μεμφισοσθέ. 'Αλλος, Μεμφι-
θαάλ.

5. Καὶ αὐτὸς ἐκάθευδε. 'Αλλος,
ὑπνωσε.

7. Κατὰ δυσμάς.

8. Ἐκδίχησιν. 'Αλλος, τιμω-
ρίαν.

9. Ὅς ἐλυτρώσατο.

11. Καὶ νῦν.

Δίκαιον.

12. Καὶ κολοβοῦσι.

Ἐπὶ τῆς κρήνης.

LXX INTERPRETES.

1. Et dissolutae sunt.

Demissi sunt.

2. Principes agminum.

4. In festinando.

Memphibosthe. *Alius*, Memphi-
baal.

5. Et ipse dormiebat. *Alius*,
dormivit.

7. Ad occidentem.

8. Vindictam. *Alius*, ultionem.

9. Qui redemit.

11. Et nunc.

Justam.

12. Et truncant.

Super fontem.

1.

Ἐξίστησαν.

2.

4.

5.

7.

8.

9.

11.

12.

THEODOTIO.

1.

Pereulsi sunt.

2.

4.

5.

7.

8.

9.

11.

12.

Notae et variae lectiones ad cap. IV lib. II Regum.

V. 8. 'Αλλος, τιμωρίαν. Idem.

V. 9. Σ., ὁ βυσάμενος. Idem.

V. 11. Σ., πόσω μᾶλλον. Reg.

Ibid. Σ., ἀνατίων. Idem.

V. 12. 'Α., καὶ κέσπουσι. Reg. Sed Coisl. 2,

'Α., ἀπέκοψαν.

Ibid. 'Α., Σ., ἐπὶ τῆς κολουμβήθρας. Idem.

CAPUT V LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ἀλλὰ καὶ πρῖν.

6. Λέγοντες· ὅτι εἰσελεύσῃ ὧδε
ἐκὼν μὴ ἐπὶ τῷ ἄρῃ τοὺς τυφλοὺς
καὶ τοὺς χωλοὺς.

SYMMACHUS.

2. Sed et prius.

6. Dicentes: Non ingredieris
huc, nisi in removendo caecos et
claudos.

2. Καὶ ἐχθὲς, καὶ τρίτην.

6. Καὶ ἐβρέθη τῷ Δαυὶδ. Οὐκ
εἰσελεύσῃ ὧδε, ὅτι ἀντέστησαν οἱ τυ-
φλοὶ καὶ οἱ χωλοί.

LXX INTERPRETES.

2. Et heri et nudius tertius.

6. Et dictum est Davidi: Non
ingredieris huc, quia obstiterunt
caeci et claudi.

2.

6.

THEODOTIO.

2.

6.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

7. אַז מַצֹּחַ 7.
8. כְּלִמְכָה יִבְסִי וְיָגַע בַּצֶּדֶד 8.
אֱלֹהֵי־יִת 9.
9 וְיִשָּׁב דָּד בַּמַּצֹּחַ וְיִקְרָא אֵלָהּ 9.
עִיר דָּד
מִקְדֻמוֹתָ וּבֵיתָ
10 וְנִדְחַל 10.
צַבָּאוֹת
12 הַבֵּינִי 12.
15, 16 וַיְבַחַר וְאֵלִישׁוּעַ וְנֶפֶג וְיִפְזַע 15, 16.
וְאֵלִישָׁמָר וְאֵלִיהֶע וְאֵלִיפְלַט

7. Τὸ ὄχυρωμα.
8. Πᾶς πατάσων Τέβουσα
καὶ ἀψεται ἐν κρουνησιμῶ.

9.

Ἄπὸ πληρώματος.

10. Ἐπὶ τὸ μαῖζον.
Στρατιῶν.

12.

15, 16.

17. אֶל־דְּמוּצָה 17.
18. רַפְּאִים 18.
20. בַּעַל־פְּרָצִים 20.
21. עֲצִיבִים 21.
22. וַיִּנְבְּשׁוּ 22.
רַפְּאִים
23. הַסָּב אֶל־אֲחֵיהֶם 23.
מִמֶּלֶךְ בְּנָאִים

17. Εἰς τὸ ὄχυρωμα.
18. Ῥαφαίμ.
20. Ἐχὼν διακοπᾶς.
21. Τὰ διασπνήματα αὐτῶν.
22. Καὶ ἐπήλθον.
Ῥαφαίμ.
23.

Ἐξεναντίας τῶν ἀπίων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Munitionem.
8. Omnis percutiens Jebusæum,
et attinget in fistulam.

7. Arcem.
8. Qui percussisset Jebusæum,
et tetigisset domatium fistulas.

7. Munimentum.
8. Omnis percutiens Jebusæ
et attinget in scatebram.

In domum.
9. Et habitavit David in muni-
tione, vocavitque eam, civitatem
David.

In templum.
9. Habitavit autem David in ar-
ce, et vocavit eam, civitatem Da-
vid.

9.

A Mello et intra domum.

A Mello et intrinsecus.

A plenitudine.

10. Et grandis evadendo.

10. Atque succrescens.

10. In melius.

Exercituum.

Exercituum.

Exercituum.

12. Confirmasset eum.

12. Confirmasset eum.

12.

15, 16. Et Jebaar, et Elisue, et
Nepheg, et Jephia, et Elisama, et
Eliada, et Eliphalth.

15, 16. Et Jehabar, et Elisua,
et Nepheg, et Japhia, et Elisama,
et Elioda, et Eliphaleth.

15, 16.

17. In munitionem.

17. In præsidium.

17. In munimentum,

18. Raphaim.

18. Raphaim.

18. Raphaim.

20. In Baal-Pherasim.

20. Baal Pharasim.

20. Habens diruptiones.

21. Dolores suos.

21. Sculptilia sua.

21. Labores suos.

22. Et diffuderunt se.

22. Et diffusi sunt.

22. Et supervenerunt.

Raphaim.

Raphaim.

Raphaim.

23. Gyra post tergum eorum.

23. Gyra post tergum eorum.

23.

Ex adverso mororum.

Ex adverso pyrorum.

Ex adverso pyrorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.

- 7. Τὸ ὄχυρῶμα.
- 8. Ὁς ἐν τῷ Ἰερουσαλὸν, καὶ ἐπικρατήσῃ ἐπέλξεως.
- 9. Καὶ ἐξέριβε Δαυὶδ ἐν τῷ ὄχυρῶματι, καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸ πόλιν Δαυὶδ.
- Ἄπο προσθέματος, καὶ ἔσω.
- 10. Δυνάμεων.
- 12. Ἡῤῥασεν αὐτόν.
- 15, 16.

- 7. Περιοχὴν.
- 8. Πᾶς τύπτων Ἰερουσαλὸν ἀπέσθω ἐν παραξίφιδι.
- Εἰς οἶκον. Ἄλλος, εἰς ἐκκλησίαν.
- 9. Καὶ ἐκάθισε Δαυὶδ ἐν τῇ περιοχῇ, καὶ ἐκλήθη αὕτη ἡ πόλις Δαυὶδ.
- Ἄπο τῆς ἀκρας, καὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ.
- 10. Καὶ μεγαλυνόμενος.
- Παντοκράτωρ.
- 12. Ἡτοίμασεν αὐτόν.
- 15, 16. Καὶ Ἐθεὰρ, καὶ Ἐλισουὲ, καὶ Ναφὲκ, καὶ Ἰεφιάς, καὶ Ἐλισαμά, καὶ Ἐλιδαὲ, καὶ Ἐλιφθαλὸθ, Σαμαὲ, Ἰεσσιβαθ, Νάθαν, Γαλαμαάν, Ἰεβαὰρ, Θεησοῦς, Ἐλιφθαλάτ, Ναγέδ, Ναφὲκ, Ἰωναθάν, Λεασαμύς, Βααλιμαθ, Ἐλιφαθάθ.

- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 12.
- 15, 16.

- 17.
- 18. Ραφαίμ.
- 20.
- 21. Τὰ γλυπτὰ αὐτῶν.
- 22. Καὶ ἐπῆλθον.
- Ραφαίμ.
- 23. Κύκλευσον κατόπιν αὐτῶν.

- 17. Εἰς τὴν περιοχὴν.
- 18. Τιτάνων.
- 20. Ἐπάνω διακοπῶν.
- 21. Τοὺς θεοὺς αὐτῶν.
- 22. Καὶ συνέπεσαν.
- Τιτάνων.
- 23. Ἀποστρέφου ἀπ' αὐτῶν.
- Ἐξ ἐναντίας τοῦ κλαυθμῶνος.

- 17.
- 18.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 7. Munimentum.
- 8. Quisquis percussit Jebusæum, et occupaverit propugnaculum.
- 9. Et mansit David in munimento, et vocavit illud civitatem David.
- Ab additamento et intus.
- 10. Virtutum.
- 12. Confirmasset eum.
- 15, 16.

- 7. Munitionem.
- 8. Omnis percussus Jebusæum, tangat in pugione.
- In domum. *Al.*, in ecclesiam.
- 9. Et sedit David in munitione, et vocata est hæc, civitas David.
- A summo, et domum suam.
- 10. Et magnificatus.
- Omnipotens.
- 12. Paravit eum.
- 15, 16. Et Ebear, et Elisue, et Napheç, et Jephies, et Elisama, et Etidae, et Eliphalth, Samae, Jessibath, Nathan, Galamaan, Jebaar, Theesus, Eliphalat, Naged, Napheç, Jonathan, Leasamys, Baalimath, Eliphaath. *Alius*, et Jebaar, et Elisue, et Elphalath, Nagaib, et Jephie, et Elisamas, et Etidae, et Eliphalath.

- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 12.
- 15, 16.

- 17.
- 18. Raphaim.
- 20.
- 21. Sculptilia sua.
- 22. Et supervenerunt.
- Raphaim.
- 23. Gyra post tergum eorum.

- 17. In munitionem.
- 18. Titanum.
- 20. Supra diruptiones.
- 21. Deos suos.
- 22. Et concurrerunt.
- Titanum.
- 23. Avertere ab eis.
- Ex adverso planctus.

- 17.
- 18.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.

HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
<p>סאמא בראשית וצא לך 24</p> <p style="text-align: center;">γ' תיח מבתי</p>	<p>24.</p>	<p>24. Ψόφον διαβήματος ἐν κα- λαῖς τῶν φρουρήσεων. Συντεμείς.</p>
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<p>24. Vocem incessus in capiti- bus mororum. Movebis te. Ad percutiendum.</p>	<p>24. Sonitum gradientis in ca- cumine pyrorum. Inibis prælium. Ut percutiat.</p>	<p>24. Strepitum incessus in ca- tibus præsidiolorum. Concides.</p>

Notæ et variæ lectiones ad cap. V ib. II Regum.

V. 2. Σ., ἀλλὰ καὶ πρὶν. Coislin. 2.
 V. 6. Σ., λέγοντες etc. Coislinianus codex 1.
 V. 7. 'A., Σ., τὸ ὄχρωμα. Reg. Sic solent ambo
 vertere.
 V. 8. Hasce Aquilæ et Symmachi lectiones ex-
 hibent Procopius et codex Reg. ex Theodoro.
 V. 9. Σ., καὶ διέτριβε etc. Coislin. 2.
 Ibid. 'A., ἀπὸ πληρώματος. Σ., ἀπὸ προσθέματος
 κατ' ἔσω. Ita Reg. Eusebius vero *De locis Hebraicis*,
 ejus versionem Latinam tantum hoc loco habe-
 mus ex Hieron. « Mello, civitas quam ædificæ
 Salomon. Porro Symmachus et Theodotio *adimpy-
 tionem* transtulerunt. »
 V. 10. 'A., ἐπὶ τὸ μείζον. Reg.
 Ibid. 'A., στρατιῶν etc. Coislin. 2.
 V. 12. Σ., ἤδρασαν αὐτόν. Idem.
 V. 15 et 16. Ἄλλος, καὶ Ἰεθαδρ, καὶ Ἐ-
 σουὲ etc. In LXX vero hæc nomina repetuntur
 multiplicanter.
 V. 17: 'A., εἰς τὸ ὄχρωμα. De more Reg.

CAPUT VI LIB. II REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
<p>מבעל 2</p> <p style="text-align: center;">ארא</p> <p style="text-align: center;">מאצ</p> <p>בירכב 3</p> <p>בכל עצי 5</p> <p>ובסנעענים</p> <p>עד ער 6</p> <p>• ארא</p> <p>עד 7</p> <p>על השל 7</p> <p>עד עד 8</p> <p>עד 10</p>	<p>2.</p> <p>3.</p> <p>5.</p> <p>6.</p> <p>7.</p> <p>8.</p> <p>10.</p>	<p>2. Ἐχόντων. Γλωσσόκομον.</p> <p>3.</p> <p>5.</p> <p>Καὶ ἐν σιστρις.</p> <p>6. Ἔως ἄλωνος ἐτοίμης.</p> <p>7. Καὶ ἐπληξεν αὐτόν.</p> <p>Ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ.</p> <p>8.</p> <p>10.</p>
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<p>2. De dominis. Arcam. Exercituum. 3. Et equitare fecerunt. 5. In omnibus lignis. Et in sistris. 6. Usque ad aream Nachon.</p> <p>Et apprehendit. 7. Et percussit eum. Super errore. 8. Et ira fuit Davidi.</p> <p>10. Divertere.</p>	<p>2. De viris. Arcam. Exercituum. 3. Imposuerunt. 5. In omnibus lignis. Sistris. 6. Ad aream Nachon.</p> <p>Tenuit. 7. Et percussit eum. Super temeritate. 8. Contristatus est autem Da- vid.</p> <p>10. Divertere.</p>	<p>2. De habentibus. Scrinium. 3. 5. Et in sistris. 6. Usque ad aream paratam.</p> <p>7. Et percussit eum. Super insania. 8.</p> <p>10.</p>

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24. Τόρον διαθήματος ἐν κερταίς τῶν φρουρήσεων.
Συντεμαίς.

24. Τὴν φωνὴν τοῦ συγκλεισμοῦ ἀπὸ τοῦ ἄλλου τοῦ κλαυθμῶνος.
Καταθήση.
Κόπτειν ἄλλος, τύπτειν.

24.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

24. Strepitum incessus in castris praesidorum.
Concides.

24. Vocem constrictionis a nemore fretus.
Descendes.
Ad cadendum. *Alius*, ad verberandum.

24.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. II Regum.

Coislin. 2.
V. 18 Ἄ., Σ., Παρσιμ. Reg. et Coislin. 2, itemque v. 23.
V. 20. Ἄ., ἔχον διακοπὰς. Reg.
V. 21. Ἄ., τὰ διαπονήματα αὐτῶν. Σ., τὰ γλυπτά.
Coislin. 2.
V. 22. Ἄ., καὶ ἐπὶ ἄθρον. Reg. et Coislin. 2, qui Symmacho tribuit.
V. 23. Σ., κύκλευσον etc. Coislin. 2.
Ibid. Ἄ., ἐξεναντίας τῶν ἀπίων. Ita Procop. et

Regius codex. Ibid. Coislin. 2 ad marginem, κατεναντίον etc.
Ibid. Ἐξ ἐναντίας τοῦ κλαυθμῶνος. Edit. Rom., πλησίον τοῦ κλαυθμῶνος. Coislin. 2, κατεναντίον ἐν ταῖς φρουρήσεσι.
V. 24. Ἄ., Σ., τόρον διαθήματος etc. Coislin. 2.
Ibid. Τὴν φωνὴν τοῦ συγκλεισμοῦ. *Alii*, συσσεισμοῦ, commotionis. Sic mss. et ed. Complut. et Ald.
Ibid. Ἄ., Σ., συντεμαίς. Coislin. 2.
Ibid. Ἄλλος, τύπτειν. Reg.

CAPUT VI LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ἐχόντων. 2. Ἀπὸ τῶν ἀρχόντων. 2.
Κεκοτῶν.
Τῶν δυναμῶν. Ἄλλος, Σαβαῶθ.
3. Ἐπεθίθασαν. 3.
5. Ἐν ὄργανοις ἡρμωσμένοις. 5.
Ἐν κυμβάλοις.
6. Ἔως ἄλλο Nachor. Ἄλλος, ἔως ἄλλο Nachor. Ἄλλος, ἔως τῆς ἄλλο Ἐρνά τοῦ Ἰεβουσαιου.
Ἐκράτησεν. Ἄλλος, ἐκραταλώσεν.
7. Καὶ ἐπαύειν αὐτόν. Ἄλλος, καὶ ἐπάταξεν αὐτόν.
✕ Ἐπὶ τῇ προπατεία.
8. Ἠθύμησε Δαυὶδ. *Oi loik.*, 8.
ἐλυπήθη Δαυὶδ.
10. Ἐκκλῖναι. 10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. De habentibus. 2.
Arcam.
Virtutum. *Alius*, Sabaoth.
3. Ascendere fecerunt. 3.
5. In organis modulatis. 5.
In cymbalis.
6. Usque ad aream Nachor. *Alius*, usque ad aream Achor. *Alius*, usque ad aream Erna Jebusæi.
Tenuit. *Alius*, firmavit.
7. Et percussit eum. *Alius*, id. 7.
✕ Super temeritate.
8. Contristatus est David. *Reliqui*, id. 8.
10. Divertere. 10

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΦΑΣ.

13, 14. ויהי כי צעדו בשמי ארדך
יהיה ששה צעדים ויזבח שור ומריא
חדד מכריסו במלעז לפני יהוה

13, 14.

13, 14. Καὶ ἐγένετο ὅταν διεθ-
μάτισαν αἰρώντες τὸ γλωσσόχομον
ἐξ βήματα, καὶ ἐθυσίασε βovem καὶ
σιτευτόν. Καὶ Δαυὶδ ὀρχούμενος ἐν
παντὶ κράτει πρὸ προσώπου Κυρίου.
Ἐπένδυμα ἐξείρετον.

ב דסח

15 בתרדעה

15.

15.

16 מפחו ומכריסו

16.

16. Διατινασόμενον καὶ κερχα-
ρούμενον.

חבד

17 עלתו

17.

17.

18 בשם

18.

18.

19 ואשפר

19.

19. Καὶ ἀμυρτήτην.

20 מהדגבד

20.

20.

דקים

Κενῶν.

21 לצות אחי

21.

21. Ἐντελᾶσθαι μοι.

22 ותקלו עז כזאת והייתי שפל

22.

22. Καὶ ἀπρασθήσομαι ἐν ὄψει
τούτου, καὶ ἔσομαι ταπεινός.

VERSIO HEBRAICÆ TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

13, 14. Et erat cum incederent
portantes arcam Domini sex pas-
sus, et immolabat bovem et cras-
sum. Et David saltabat in omni
robore ad facies Domini.

Ephod lineo.

13, 14. Cumque transcendissent
qui portabant arcam Domini sex
passus, immolabat bovem et arie-
tem. Et David saltabat totis viri-
bus ante Dominum.

Ephod lineo.

13, 14. Et factum est cum in-
cederent portantes scrinium sex
passus, et immolavit bovem et ari-
ginatum. Et David saltans in om-
ni robore ante faciem Domini.

Superindumentum eximium.

45. In jubilatione.

45. In júbilo.

15.

46. Viriliter agentem, et saltan-
tem.46. Subsilientem atque saltan-
tem.

16. Quatinentem se et saltantem.

Et despexit.

Despexit.

47. Holocausta.

47. Holocausta.

17.

48. In nomine.

48. In nomine.

18.

49. Et partem carnis.

49. Et assaturam bulube car-
nis.

19. Et amyriten.

20. Quam gloriosus fuit.

20. Quam gloriosus fuit.

20.

Inanium.

De scurris.

Inanium.

21. Præcipiendo mihi.

21. Et præcepit mihi.

21. Præcipiendo mihi.

22. Et levis ero amplius præ
hoc, et ero humilis.22. Et vilior sum plus quam
factus sum : et ero humilis.22. Et inhonorabor amplius su-
per hoc, et ero humilis.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. II Regum.

V. 2. 'A., Σ., ἐχόντων. Coislin. 2. Aliæ efferunt
lectiones, ἀπὸ τῶν ἱερέων, Procopius. Reg. vero,
ἀπὸ τῶν ἀγγέλων. Cur autem ἄγγελοι et ἱερέων ver-
terit nescio; nam hæc vox significat κυριῶν, domi-
norum, et ἐχόντων, habentium, ut alibi vertunt 'A.
et Σ., quare præstare videtur Coisliniani lectio.

Ibid. 'A., γλωσσόχομον. Coislin. 2. Sic solet ver-
tere Aquila.

Ibid. Ἄλλος, Σαβαώθ. Reg.

V. 3. Σ., ἐπέθηκαν. Coislin. 2.

V. 5. Σ., ἐν παντοίοις εὐλοῖς. Idem.

Ibid. 'A., Σ., ἐν αἰσχροῖς. Reg.

V. 6. 'A., ἕως ἄλωνος ἐτοίμης. Hæc interpretatio,
et sequentes, quæ a versione τῶν Ὁ differunt, par-
tim ex codice Regio eruuntur, partim ex Eusebio
De locis Hebraicis, qui sic habet: Ναχὼν, ἄλωνος
Ναχὼν, 'A., ἄλωνος ἐτοίμης. In edito A. exiit
ante ἄλωνος ἐτοίμης, nempe ob repetitionem li-
teræ A, ut ex Hieronymi versione arguitur, quæ sic
habet: Nachon, area Nachon : pro qua Aquila in-
terpretatur, area præparata.

Ibid. Ἄλλος, ἐκραταίωσεν. Reg.

V. 7. 'A., ἐπληξεν αὐτόν. Coislin. 2. Ἄλλος,
ἐπάταξεν αὐτόν. Reg.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

13, 14. Ὡς καὶ διέβησαν οἱ βασιλεύοντες ἐξ βήματα, ἐθυσίασαν βοῦν καὶ πρόβατον. Δαυὶδ δὲ ἦν ἐν τῷ ἱερῷ ἐμπροσθεν Κυρίου.

Ἐπένδυμα λινῶν.

15.

16. Σκιρτῶντα καὶ καγχάζοντα.

Ἐξουτέλισεν.

17. Ἀναφοράς.

18. Διὰ τοῦ ὀνόματος.

19. Καὶ ἀμυρίτην.

20.

Εἰκαίων.

21. Ἐντελλασθαί μοι.

22. Καὶ εὐτελέστερος ἔσομαι καὶ κατεπνέστερος.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

13, 14. Ut autem pertransierunt gestantes sex gradus, immolavit bovem et ovem. David autem erat in tiara ante Dominum.

Superindumentum lineum.

15.

16. Saltantem et effuse saltantem.

Vilipendit.

17. Oblationes.

18. Per nomen.

19. Et amyriten.

20.

Vilium.

21. Praecipiendo mihi,

22. Et vilior ero et humilior.

13, 14. Καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ ἀφέροντες τὴν κιβωτὸν ἐπὶ τὰ γόρρα καὶ θύμα, μόσχος καὶ ἄρνες. Καὶ Δαυὶδ ἀνεκρούετο ἐν ὄργανοις ἡρμουςίνοις ἐνώπιον Κυρίου.

Ἐστὴν ἐξάλλον. Ἄλλος, ἐφοῦδ βύσσινον.

15. Μετὰ κραυγῆς. Ἄλλος, ἀλαλαγμοῦ.

16. Ὁρχούμενον καὶ ἀνακρούμενον.

Ἐξουδένωσεν.

17. Ὀλοκαυτώματα.

18. Ἐν ὀνόματι.

19. Καὶ ἐσαρίτην.

20. Τί δεδύξασται. Ἄλλος, τί ἐντιμος ἦν.

Ὁρχουμένων.

21. Καταστήσαι με.

22. Καὶ ἀποκαλυφθήσομαι ἐν οὕτως, καὶ ἔσομαι ἀχρεῖος.

LXX INTERPRETES.

13, 14. Et erant cum eo portantes arcam septem chori: et victima, vitulus et agni. Et David pulsabat in organis modulatis coram Domino.

Stolam eximiam. *Alius*, ephud lineum.

15. Cum clamore. *Alius*, jubilatione.

16. Saltantem et pulsantem.

Sprevit.

17. *Holocausita*.

18. In nomine.

19. Et assaturam.

20. Quam glorificatus est. *Alius*, quam honoratus sum.

Saltantium.

21. Constituendo me.

22. Et discooperiar ultra sie, et ero inutilis.

13, 14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22. ἔσομαι ἀχρεῖος.

THEODOTIΩΝ.

13, 14.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

21.

22. Ἐρο inutilis.

Notae et variae lectiones ad cap. VI lib. II Regum.

Ibid. Ἄ ἐπὶ τῇ προπετιῇ. Ἀ., ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ. Coislin. 2.

V. 8. Οἱ λοιποὶ, ἐλυπήθη Δαυὶδ. Σ., ὄργιστον etc. Clem.

V. 10. Σ., παραγαγεῖν. Idem.

V. 13 et 14. Haec et Symmachi lectiones effert Coislin. 2.

Ibid. Ἀ., ἐπένδυμα etc. Haec lectiones ex Procopio et cod. Reg. prodeunt, sed pleniores ex Coislin. 2. Vide supra, I Reg. II, 18.

V. 15. Ἄλλος, ἀλαλαγμοῦ. Coislin. 2.

V. 16. Ἀ., διατινασόμενον καὶ καρχαρόμενον.

Σ., σκιρτῶντα καὶ καγχάζοντα. Reg. et Coislin. 2.

Ibid. Σ., ἐξουτέλισεν. Coislin. 2.

V. 17. Σ., ἀναφοράς. Coislin. 2.

V. 18. Σ., διὰ τοῦ ὀνόματος. Coislin. 2.

V. 19. Ἀ., Σ., καὶ ἀμυρίτην. Coislin. 2, forte ἀμυ-

λίτην ex ἔμυλος.

V. 20. Ἄλλος, τί ἐντιμος ἦν. Reg.

Ibid. Ἀ., κενῶν. Σ., εἰκαίων. Coislin. 2.

V. 21. Ἀ., Σ., ἐντελλασθαί μοι. Coislin. 2.

V. 22. Ἀ., καὶ ἀτισμασθήσομαι etc. Haec Aquila et Symmachi lectiones exhibet Procopius. Coislin. vero 2 Symmachi tantum lectionem effert.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῦ γραμμασι.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

הגיהול 1
 2 בהוך היריזעה *Ἐβρ., ἐν μέσῳ*
διβρωωσ.
 6 וזקה
 8 מן הדנה
 10 וזקה וזקה
 11 ועשה
 12 מן הדנה
 13 והביטני
 15 וזקה וזקה
 16 ביה וזקה
 18 הביאתני
 19 וזקה עד זקה
 21 בעבר דברך
 22 על־כן גזלת
 23 ולשם ה

1.
2.
6.
8.
10.
11.
12.
13.
15.
16.
18.
19.
21.
22.
23.

1.
2.
6.
8. Ἐκ τῆς ὠραιότητος.
Ἀπὸ ἐπισθεν.
10.
Κλονηθήσεται.
Κακουχῆσαι αὐτόν.
11.
12.
13.
15.
16. Ὁ οἶλός σου, καὶ ἡ βασιλεία σου.
18. Ἥγαγέ με.
19.
21.
22. Ἐπὶ τοῦτο ἐμγαλύνθησ.
23.

VERSIÒ HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA

AQUILA.

1. Dedisset ei requiem.
 2. In medio cortinæ. *Hebr. int.,*
in medio pellis.
 6. Et fui.
 In tentorio.
 8. E tugurio.
 De post.
 10. Et habitabit sub se.
 Movebitur.
 Ad affligendum eum.
 11. Faciet.
 12. De visceribus tuis.
 Et firmabo.
 13. Et firmabo.
 15. Quemadmodum recedere
 feci a Saul.
 16. Domus tua et regnum tuum.
 Firmus.
 18. Deduxisti me.
 19. Et parum fuit adhuc hoc.
 21. Propter verbum tuum.
 22. Idcirco magnificatus es.
 23. Et ad ponendum sibi.

1. Dedisset ei requiem.
 2. In medio pellium.
 6. Sed ambulabam.
 In tabernaculo.
 8. De pascuis.
 Sequentem.
 10. Et habitabit sub eo.
 Turbabitur.
 Ut affligant eum.
 11. Faciat.
 12. De utero tuo.
 Et firmabo.
 13. Et stabiliam.
 15. Sicut abstuli a Saul.
 16. Domus tua et regnum tuum.
 Firmus.
 18. Adduxisti me.
 19. Sed et hoc parum visum
 est.
 21. Propter verbum tuum.
 22. Idcirco magnificatus es.
 23. Et poneret sibi.

1.
2.
6.
8. E specie.
 De post.
 10.
 Movebitur.
 Ad affligendum eum.
 11.
 12.
 13.
 15.
 16. Domus tua et regnum tuum.
 18. Duxisti me.
 19.
 21.
 22. Super hoc magnificatus es.
 23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.	1. Κατεκληρονόμησεν αὐτόν. Ἄλλος, κατέπαυσεν αὐτῷ.	1.
2.	2. Ἐν μέσῳ τῆς σκηνῆς.	2.
6. Ἄλλ' ἤμην. Ἐν σκέπη.	6. Καὶ ἤμην. Ἐν καταλύματι.	6.
8. Ἐκ τῆς νομῆς.	8. Ἐκ τῆς μάνδρας. Vacat.	8.
10. Ἀναπαύσεται ἐπὶ τοῦ τόπου αὐτοῦ. Μετασταθήσεται.	10. Καὶ κατασκηνώσει καθ' ἐαυ- τόν. Μεριμνήσει. Ταπεινώσει αὐτόν. Ἄλλος, με- τακινήσει αὐτόν.	10.
11. Ποίησι.	11. Οἰκοδομήσεις.	11.
12. Ἐκ τῶν ἐγκάτων σου. Καὶ ἰδράσω.	12. Ἐκ τῆς κοιλίας σου. Καὶ ἐτοιμάσω.	12.
13. Καὶ ἰδράσω.	13. Καὶ ἀνορθώσω.	13.
15. Καθὼς ἀφείλον παρὰ Σαούλ.	15. Καθὼς ἀπέστησα ἀφ' ὧν ἀπέστησα.	15.
16. Ὁ οἶκός σου, καὶ ἡ βασιλεία σου. Ἡδρασμένος.	16. Ὁ οἶκος αὐτοῦ, καὶ ἡ βασι- λεία αὐτοῦ. Ἄνωρθωμένος.	16. Ὁ οἶκός σου, καὶ ἡ βασιλεία σου.
18. Ἠγαγίς με.	18. Ἠγάπησάς με.	18.
19.	19. Καὶ κατεσμικρύνθην μικρόν. Ἄλλος, κατεσμίκρυνται τὰ μικρὰ ταῦτα.	19.
21.	21. Διὰ τὸν δοῦλόν σου. Ἄλλος, κατὰ τὸν λόγον σου.	21.
22. Διὸ μέγας εἶ.	22. Ἐνεκεν τοῦ μεγαλῦναί σε.	22.
23. Ἵνα τάξῃ ἐαυτῷ.	23. Τοῦ θέσθαι σε.	23.

SYMMAGHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Hæreditare fecit eum. <i>Alius</i> , dedit requiem ei.	1.
2.	2. In medio tabernaculi.	2.
6. Sed eram. In tentorio.	6 Et eram (inambulans). In tentorio.	6.
8. E pascuo.	8. Ex mandra. Vacat.	8.
10. Requiescet super loco suo. Transferetur.	10. Et habitabit per se. Erit sollicitus. Ad humiliandum eum. <i>Alius</i> , ad transmovendum eum.	10.
11. Faciet.	11. Ædificabis.	11.
12. De visceribus tuis. Et firmabo.	12. Ex ventre tuo. Et parabo.	12.
13. Et firmabo.	13. Et erigam.	13.
15. Sicut abstuli a Saul.	15. Sicut removi ab iis a qui- bus removi.	15.
16. Domus tua et regnum tuum. Firmatus.	16. Domus ejus et regnum ejus. Erectus.	16. Domus tua et regnum tuum.
18. Duxisti me.	18. Dilexisti me.	18.
19.	19. Et factus sum parvus pa- rum. <i>Al.</i> , et parva facta sunt exi- gua hæc.	19.
21.	21. Propter servum tuum. <i>Alius</i> , secundum verbum tuum.	21.
22. Propterea magnus es.	22. Ut magnificares te.	22.
23. Ut statueret sibi.	23. Ad ponendum te.	23.

TO EBPAIKON.

וּנְרָאָה
 24 וְחִבְרֹן 24.
 25 וְעֵשָׂה 25.
 26 נָכָן 26.
 27 גְּלִיּוֹתָהּ 27.
 לָב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Et horribilia.
 24 Et firmasti.
 25. Et fac.
 26. Firma.
 27. Revelasti.
 Cor suum.

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

Et horribilia.
 24. Firmasti.
 25. Et fac.
 26. Stabilita.
 27. Revelasti.
 Cor suum.

AKYΛAΣ.

Kai ἐπίφοθα.
 24.
 25. ✕ Kai ποιήσου.
 26.
 27.

AQUILA.

Et horribilia.
 24.
 25. ✕ Et fac.
 26.
 27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VM lib. II Regum.

V. 1. Ἄλλος, κατέπαυεν αὐτῷ. Reg.
 V. 2. Τὸ Ἑβραϊκόν, ἐν μέσῳ δέξερως. Sic Reg. atque ita legitur in editione Complutensi, et apud Eusebium in Psalm. LXXXVIII.
 V. 6. Σ., ἀλλ' ἤμαθ. Coislín. 2.
 Ibid. 'A., Σ., ἐν σχέπη. Idem.
 V. 8. 'A., ἐκ τῆς ὠραϊότητος. Σ., ἐκ τῆς νομῆς.

Idem
 Ibid. 'A., ἀπὸ δεξιῶν. Reg. et Coislín. 2.
 V. 10. Σ., ἀναπαύσεται etc. Coislín. 2.
 Ibid. 'A., κλονήθησεται. Σ., μετασταθήσεται. Idem.
 Ibid. 'A., κακουγήσεται αὐτόν. Ἄλλος, μετακινήσεται αὐτόν. Reg.
 V. 11. Σ., ποιήσει. Coislín. 2.

CAPUT VIII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

1 וַיִּכְבְּעוּ 1
 אֶת־מִתְנֵה הָאָמָה
 2 וַיִּמְדוּם בְּנֵל הַשֶּׁנֶב אֶת־עַם
 אֲרָמָה וַיִּמְדוּ שְׁנֵי־חַבְלִים לְחַמְרָה
 וְאֶל־הַנָּבֶל לְחַמְרָה

נְשֵׂאֵי מִתְנֵה
 3 בְּלִטְוֹ לְהַשִּׁיב יָד
 4 וַיִּלְכַּד
 יַעֲקֹב
 5 אֶרֶם דַּמַּשְׁק
 6 בְּצִבְיִים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Et depressit eos.
 Metheg Haama.
 2. Et est eos mensus in funiculo, jacere faciendo eos ad terram. Et mensus est duos funiculos ad mortificandum, et plenitudinem funiculi ad vivificandum.

Portantes munus.

3. In eundo ipsum ad convertendum manum suam.
 4. Et cepit.
 Et subnervavit.
 5. Aram Damesec
 6. Præsidiarios.

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.

VULGATA LATINA.

1. Et humiliavit eos.
 Frænum tribet.
 2. Et mensus est eos funiculo coæquans terræ. Mensus est autem duos funiculos, unum ad occidendum, et unum ad vivificandum.

Sub tributo.

3. Quando profectus est ut dominaretur.
 4. Et captis.
 Subnervavit.
 5. Syria Damasci.
 6. Præsidium.

AKYΛAΣ.

1. Kai ἐκόλασεν αὐτούς.
 Τὸν χαλινὸν τοῦ ὄβραγωγίου.
 2.
 3.
 4.
 Ἐξόρρησεν.
 5.
 6. Ἐστηλωμένους.

AQUILA.

1. Et punivit eos.
 Frænum agæductus.
 2.
 3.
 4.
 Exterminavit, vel, expulit.
 5.
 6. Constitutos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.
 Καὶ ὑπερμεγέθη.
 24. Ἡδρασαζ.
 25. X Καὶ ποιήσον.
 26. Ἡδρασμένος.
 27. Ἀκουστὸν ἐποίησας.
 Διάνουν ἐαυτοῦ.

SYMMACHUS.
 Si permagna.
 24. Firmasti.
 25. X Et fac.
 26. Firmata.
 27. Auditam fecisti.
 Mentem suam.

Θ.
 Καὶ ἐπιφάνειαν.
 24. Ἡτοίμασας. 24.
 25. Deesti. 25.
 26. Ἀνωρθωμένος. 26.
 27. Ἀπεκάλυψας. 27.
 Καρδίαν ἐαυτοῦ.

LXX INTERPRETES.
 Et claritatem.
 24. Parasti. 24.
 25. Deesti. 25.
 26. Erecta. 26.
 27. Revelasti. 27.
 Cor suum.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

THEODOTIŌ.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII lib. II Regum.

V. 12. Σ., ἐκ τῶν ἐγκάτων σου. Idem.
 Ibid. Σ., καὶ ἰδράσω. Reg. Καὶ τρομάσω. Sic etiam Alius.
 V. 15. Σ., καὶ ἰδράσω. Coisl. 2.
 V. 15. Σ., καθὼς ἀπεθον etc. Idem.
 V. 16. Οἱ Γ', ὁ οἶκός σου etc. Idem.
 Ibid. Σ., ἠδρασμένος. Coisl. 2.

V. 18. Ἀ., Σ., ἤγαγέ με. Idem.
 V. 19. Ἄλλος, κατεσμίχρονται etc. Reg.
 V. 21. Ἄλλος, κατὰ τὸν λόγον σου. Reg.
 V. 22. Ἀ., ἐπὶ τούτο etc. Coisl. 2, a quo etiam ceteræ lectiones usque ad finem capituli.
 V. 26. Ἀνωρθωμένος. Coisl. In edit. Rom. hæc variant.

CAPUT VIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.
 1. Καὶ κατήγγυον αὐτούς.
 Τὴν ἐξουσίαν τοῦ φόρου.
 2. Καὶ διεμέτρησεν αὐτούς ἐν σχοινίαις, βαλὼν αὐτοὺς εἰς γῆν.
 Ἐμέτρησε δὲ δύο σχοινία εἰς τὸ θανατώσαι, ἐν δὲ εἰς τὸ περισώσαι.
 Ὑπὸ φόρον.
 3. Ὅτι ἐπορεύετο στήσαι τρό-
 κταιον ἐαυτοῦ.
 4. Καὶ συνελθεῖν.
 Ἐνευραοῦκησε.
 5.
 6. Φρουροὺς.

SYMMACHUS.
 1. Et confudit eos.
 Potestatem tributi.
 2. Et dimensus est eos in funi-
 culis, conjiciens eos in terram.
 Dimensus est autem duos funicu-
 los ad occidendam, unum autem
 ad conservandum.

Sub tributo.
 3. Cum iret constituere tropæum
 sibi.
 4. Et accepit.
 Subnervavit.
 5.
 6. Præsidarios.

Θ.
 1. Καὶ ἐτροπώσατο αὐτούς. 1.
 Τὴν ἀπωρισμένην.
 2. Καὶ διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν
 σχοινίοις, κοιμίσας αὐτοὺς ἐπὶ τὴν
 γῆν. Καὶ ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσι-
 ματα τοῦ θανατώσαι, καὶ τὰ δύο σχοι-
 νίσματα ἐζώγησεν. Ἄλλος, καὶ
 τὸ σχοινίσιμα τοῦ πληρώματος ἐζώ-
 γησε. Ἄλλος, καὶ τὸ πλήρωμα
 τοῦ τρίτου σχοινίσματος ἐζώγησε.
 Φέροντας ξένια.
 3. Πορευομένου αὐτοῦ ἐπιστήσαι
 τὴν χεῖρα αὐτοῦ. 3.
 4. Καὶ προκατελάβετο. 4.
 Παρέδωκε.
 5. Συρία Δαμασκοῦ. Ἄλλος, ὁ
 Σύρος ἐκ Δαμασκοῦ. 5.
 6. Φρουράν. 6.

LXX INTERPRETES.
 1. Et fugavit eos. 1.
 Segregalam.
 2. Et mensus est eos in funicu-
 lis, sternens eos super terram. Et
 fuerant duo funiculi ad occiden-
 dum, et duos funiculos vivificavit.
 Alius, et funiculum plenitudinis
 vivificavit. Alius, et plenitudinem
 tertii funiculi vivificavit.
 Ferentes xenia.
 3. Eunte illo constituere manum
 suam. 3.
 4. Et præoccupavit. 4.
 Dissolvit.
 5. Syria Damasci. Alius, Syrus
 ex Damasco. 5.
 6. Præsidium. 6.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

THEODOTIO.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

7 ויקח דוד את שלבי הזהב אשר
היו אל עבדו והדעור ויביא
ירושם

7.

7. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς κλοιαὺς χρυσοῦς. Ἄλλος, βραχιάρια χρυσοῦ.

שלבי הזהב
9 חל
10 לשל
איש מלחמת
11 כבש

9,
10.

Βανοπλάς.
9. Τὴν ἐπιφάνειαν,
10.
Πολεμῶν.
11. Ὑπίταξεν.
13, 14. Ἐν φάρυγγι τῶν ἁλῶνα

13, 14 מדהנתו ארדאים בני אדם
שכננו עשר אלף וישם באדם
נצבים בגל אדם שם נצבים

11.
13, 14,

16 מזכיר
17 ואחזק
18 ודברתי והפלתו
כננים

16.
17.
18.

16. Ὁ ἀναμνηστικῶν.
17. Καὶ Ἄσιμελεχ.
18.
Ἱερεῖς.

VERSIQ HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Ivit.

7. Cepitque David scuta auri
quæ erant ad servos Adadezer, et
adduxit ea in Jerusalem.

Profectus est.

7. Et tulit David arma aurea,
quæ habebant servi Adarezer, et
portavit ea in Jerusalem.

7. Cepitque David torques
aureos. *Alius*, brachiariorum aurea.

Scuta auri.

9. Virtutem.

10. Ad optandum.

Vir bellorum.

11. Subegerat.

13, 14. A cædendo ipsum Aram
in valle salis octodecim millia, Et
posuit in Edom præsides, in omni
Edom posuit præsides.

9. Robur.

10. Ut salutaret.

Hostis.

11. Subegerat.

13, 14. Cum reverteretur captiva
Syria in valle salinarum, cæsis
decem et octo millibus. Et posuit
in Idumæa custodes, statuitque
præsidium.

Omnes armaturas.

9. Apparatum.

10.

Bellans.

11. Subegerat.

13, 14. In valle salis.

16. Commemorans.

17. Et Achimelech.

Et Saraia.

18. Et Cerethi et Phelethi.

Sacerdotes.

16. A commentariis.

17. Et Achimelech.

Et Saraia.

18. Et Cerethi et Phelethi.

Sacerdotes.

16. Commemorans.

17. Et Aimelech.

18.

Sacerdotes.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. II Regum.

V. 1. 'A., ἐκόλ. Σ., κατσοχ. Coisl. 2.

Ibid. 'A., τὸν χαλινὸν τοῦ ὄδραγωγίου. Reg. Hic
vero Coisl. 2 qui hanc Aquilæ lectionem af-
fert, alteram ejusdem Aquilæ exhibet cum versione
item Symmachi, ut sæpe jam observatum est, et
infra occurrit; scil.: 'A., τὸν χαλινὸν τοῦ πηχίος,
jranum cubiti.

V. 2. Σ., καὶ διεμέτρησεν etc. Coisl. 2.

Ibid. Καὶ τὰ δύο σχοίνισματα ἐζώγησεν. Coisl.
ad marg., καὶ τὸ ἐν σχοίνισμα ἐζώγησεν. I. e. Et
unum funiculum vivificavit.

Ibid. Ἄλλος, καὶ τὸ σχοίνισμα etc. Has duas

versiones sine interpretum nomine affert Reg. qui-
bus adnectitur altera Coisl. 2.

Ibid. Σ., ὄπὸ φόρον, quem sequitur vulgata. Ex
Coisl. 2.

V. 3. Σ., ἐτε ἐπορεύετο στήσαι τρόπιον ἑαυτοῦ.
Reg. et Coisl. 2.

V. 4. Σ., καὶ συνέλαβεν. Reg. et Coisl. 2.

Ibid. 'A., ἐξόρησεν. Sic Coisl. 2, quæ lectio
suspecta. Σ., ἐνευροκόπησε. Reg.

V. 5. Ἄλλος, ὁ Σύρος ἐκ Δαμασκού. Reg.

V. 6. 'A., ἐστηλωμένους. Σ., φρουρούς. Coisl. 2.

Ibid. Ἄλλος, ἐφέρετο. Reg.

7.	Ἐπορεύετο. Ἄλλος, ἐφίρετο. 7. Καὶ ἔλαβε Δαυὶδ τοὺς χλιδῶ- νας τοὺς χρυσοῦς, οἱ ἦσαν ἐπὶ τῶν παῖδων τῶν Ἀδρααζάρ βασιλέως Σοβά, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερου- σαλήμ. Ἄλλος, τὰ ὄπλα τὰ χρυσᾶ καὶ τὰ δόρατα, καὶ ἤνεγκεν αὐτὰ εἰς Ἱερουσαλήμ.	7.
Φαρέτρας χρυσοῦς.		
9.	9. Τὴν δύναμιν.	9.
10. Ἀσπάσασθαι. Πολεμῶν.	10. Ἐρωτῆσαι. Ἄντικείμενος.	10.
11. Ὑπέταξεν.	11. Κατεδυνάστευσεν.	11.
13, 14. Ἐν φάραγγι τῶν ἁλῶν. Ἔταξεν φρουρὰν ἢ κάστρα, ἐγκα- θίστους.	13, 14. Ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν ἐν Γεβελέμ εἰς ὀκτωκαίδεκα χιλιά- δας. Καὶ ἔθετο ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουρὰν ἐν πάσῃ τῇ Ἰδουμαίᾳ. Ἄλλος, ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν καὶ Γεμέλ Ἀχείς. Καὶ ἔθηκε Δαυὶδ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουρὰς ἐν πάσῃ τῇ Ἰδουμαίᾳ.	13, 14.
16. Ἐπὶ τῆς μνήμησ.	16. Ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων.	16.
17.	17. Καὶ Ἀχιμέλεχ. Καὶ Σασά. Ἄλλος, Σαρᾶ.	17.
18. Σχολίζοντες.	18. Καὶ ὁ Χερηθὶ καὶ ὁ Φελεθθί. Ἀλλάρχαι.	18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.	<i>Iba. Alius, ferebatur.</i> 7. Et cepit David armillas au- reas, quæ erant super pueros Ad- raazar regis Soba, et adduxit eas in Jerusalem. <i>Alius</i> , arma aurea et hastas, et attulit ea in Jerusa- lem.	7.
Φαρέτρας χρυσοῦς.		
9.	9. Virtutem.	9.
10. Ad salutandum. Bellans.	10. Interrogare. Adversarius.	10.
11. Subegerat.	11. Subjecerat.	11.
13, 14. In valle salis. Constituit præsidium, aut castra, præsidiales.	13, 14. Percussit Idumæam in Gebelem in octodecim millia. Et posuit in Idumæa custodiam in omni Idumæa. <i>Alius</i> , percussit Idumæam et Gemel Achis. Et posuit David in Idumæa custodias, in omni Idumæa.	13, 14.
16. Super memoriale.	16. Super commentarios.	16.
17.	17. Et Achimelech. Et Sasa. <i>Alius</i> , Sara.	17.
18. Vacantes.	18. Et Cherethi et Pheletthi. Principes aulae.	18.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. II Regum.

V. 7. 'A., καὶ ἔλαβε Δαυὶδ etc. Hanc Aquilæ versionem et alteram sine nomine interpretis mutamur ex eodem Regio cod. Postea sequuntur ex Coislin. 2 Aquilæ et Symmachi lectiones; nempe, Αἰ., πανοπλίαι, omnes armaturas; Sym., φαρέτρας χρυσοῦς, pharetras aureas.

Hic observare velim tres hoc loco vocis τῶν Aquilæ versiones varias afferri, nempe κλοιοῦς, βραχιάρια, et πανοπλίαι. Duas vero postremas pro eadem voce alibi usurpat idem interpres, primam vero nusquam alibi.

Ibid. Ο., φασαλίαι; Σοβά. Ed. Rom., Σοβά.

V. 9. 'A., τὴν ἐπιφάνειαν. Reg.
V. 10. Σ., ἀσπάζασθαι. Coislin. 2.
Ibid. 'A., Σ., πολεμῶν. Idem.

V. 11. 'A., Σ., ὑπέταξεν. Idem.

V. 13 et 14. Ἄλλος, ἐπάταξε τὴν Ἰδουμαίαν καὶ Γεμέλ Ἀχείς. Καὶ ἔθηκε Δαυὶδ ἐν τῇ Ἰδουμαίᾳ φρουρὰς etc., ex cod. Regio. Lectionem cum asterisco, necnon Symmachi subjunctam habet Coislinianus 2, hoc modo: καὶ ἔθηκεν ἐστρωμένῃ (ei posuit præsidium). Postea fert: Σ., ἔταξεν etc.

Ibid. 'A., Σ., ἐν φάραγγι ἁλῶν. Eusebius *De locis Hebraicis*, Γημελλᾶ, χωρὰ Ἐδὸμ, ἐν δὲ Βασιλείαις

III, 27; *faisimus est, Abimelech non fuisse filium Abiathar. Sic Achimelech I Paralip. XVIII, 16, Abimelech vocatur. Hactenus Drusius.*

Ibid. Ἄλλος, καὶ Σαρδ. Reg.

V. 18. Ο, καὶ ὁ Χερηθὶ καὶ ὁ Φελεθὶ. Hanc notam habent Regius et Procopius: τοὺς σφενδονητὰς καὶ τοὺς τοξότας οὕτω καλεῖ. I. e. *Fundibularios et*

sagittarios hoc nomine vocat.

Ibid. Ἄ., ἱερεῖς. Σ., σχολάζοντες. Coisl. qui addit ex Theodoro, τὴν κατάστασιν ἔχοντες τῆς βασιλικῆς οἰκίας, ἐν δὲ ταῖς Παραλειπομέναις φησὶ δομέστικοι. I. e. Regiæ domus præfecturam habentes. In Paralipomenis vero dicit (Theodoretus) domesticici.

CAPUT IX LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.
3. Ἄρα οὐκ ἔστιν οὐκέτι.
6.
10. Γεωργήσεις.

2. Παῖς.
3. Εἰ ὑπολείπεται.
6. Μεμφιδουθή. Ἄλλος, Μεμφιθαλ.

2.
3.
6.
10.

10. Ἐργᾶ.
Καὶ εἰσώσεις τῷ υἱῷ τοῦ κυρίου σου ἄρτους. Ἄλλος, καὶ εἰσώσεις εἰς τὸν οἶκον τοῦ κυρίου σου ἄρτους.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.
3. Nam non est amplius.
6.
10. Exarabis.

2. Puer.
3. Si residuus est.
6. Memphibosthe. *Alius, Memphibaal.*
10. Operare.

2.
3.
6.
10.

Et inferes filio domini tui panes. *Alius*, et inferes in domum domini tui panes.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. II Regum.

Ἐν ἑλλῶ δὲ Μεμφιθαλ.

V. 10. Ἄ, ὑπουργήσεις. Σ, γεωργήσεις. Coisl. 2.

Ibid. Ἄλλος, καὶ εἰσώσεις εἰς τὸν οἶκον etc. Reg.

CAPUT X LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Χάριν.
Παραμυθούμενος αὐτόν.
7. Ἄρα τιμῶν.

2. Ἐλεος.
Παρακαλῆσαι αὐτόν.
3. Μὴ παρὰ τὸ δοξάζειν Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου, ὅτι ἀπέστειλέ σοι παρακαλοῦντας; οὐχ ἵνα ἐρευνήσωσι τὴν πόλιν, καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτήν; Ἄλλος, οὐχὶ δοξάζων Δαυὶδ τὸν πατέρα σου ἐνώπιόν σου, ἀπέσταλκέ σοι παρακαλοῦντας ἄλλ' ὅπως ἐρευνήσωσι τὴν πόλιν, καὶ κατασκοπήσωσιν αὐτήν.

2.
3.

Κατασκόψασθαι αὐτήν. Ἄλλος, καταστρέψαι.
4. ✕ Τὸ ἥμισυ τοῦ πάγωνος αὐτῶν.

- 4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Gratiam.
Consolans eum.
3. Num honorans.

2. Misericordiam.
Ad consolandum eum.
3. Numquid eo quod David glorificet patrem tuum coram te, quia misit tibi consolatores? Nonne ut scrutarentur urbem, et explorarent illam? *Alius*, non ut honoret David patrem tuum coram te, misit tibi consolatores; sed ut scrutentur urbem et explorent eam.

2.
3.

Ut scrutentur eam. *Alius*, ut evertant.

- 4.

4. ✕ Dimidium barbæ eorum.

- 4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
את־מִדְּבָרֵי 5 נְבִלִים וּשְׂבָחָם	5.	Χιτώνας αὐτῶν. 5. Ἐντροπέμονοι.
6 נבאשׁ בדד ואת־אִרְם צבא	6.	6.
מעסה 7 הצבא הנבדלים	7.	7.
8, 9 ואִרְם צבא ורדוב ואיש־כּוֹב המעסה לבדם בשחה וירא יואב כִּי היתה אליו פני המלחמה מפנים ובאחור	8, 9.	8, 9.
16 וזנא את־אִרְם אשר־בעבד דוד ויבא חילם	16.	16. Κατέβησαν ἐπὶ τὴν Συρίαν ἐπὶ ἀπὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἦλθον ἐν δυνάμει αὐτῶν.
19 וירא אִרְם לִדְשָׁע עַד אֶת־ בְּנֵי עֶבְרֹן	19.	19.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Vestes eorum. 5. Confusi. Et revertemini.	Vestes eorum. 5. Confusi turpiter, Et tunc revertemini.	Tunicas eorum. 5. Pudefacti.
6. Turpiter egerant in David.	6. Injuriam fecissent David.	6.
Et Aram Soba. Maacha. 7. Exercitum robustorum.	Syrum Soba. Maacha, 7. Exercitum bellatorum.	7.
8, 9. Et Aram Soba, et Rohob, et Istob, et Maacha scorsum in agro. Et vidit Joab quod esset ad eum facies belli, a faciebus, et a retro.	8, 9. Syrus autem Soba, et Ro- hob, et Istob, et Maacha, scorsum erant in campo. Videns igitur Joab, quod praeparatum esset ad- versum se praelium, et ex adverso et post tergum.	8, 9.
16. Et eduxit Aram qui a trans- itu fluminis, et adduxerunt virtute- tem suam.	16. Et eduxit Syros qui erant trans fluvium, et adduxit eorum exercitum.	16. Et eduxit Syriam quae de trans flumen: et venerunt in vir- tute sua.
19. Timueruntque Aram ad ser- vandam ultra filios Ammon.	19. Timueruntque Syri auxi- lium praebere ultra filiis Ammon.	19.

Notae et variae lectiones ad cap. X lib. II Regum.

V. 2. Σ., χάριν. Coisl. 2.
Ibid. Σ., παραμυθούμενος αὐτόν. Idem.
V. 3. 'A., ἀρα τιμᾶν. Reg. Coisl. vero 2, Σ., ἀρα
τιμῶν.
Ibid. 'A.λλος, ...ἀλλ' ὅπως ἐρευνήσωσι. Edit.
Rom., ἀλλ' ὅπως οὐχ ἵν' ἐρευνήσωσι.
Ibid. 'A.λλος, καταστρέψαι. Reg.
V. 4. Τὸ ἤμισυ etc., cum asierisco. Coisl. 2.
Ibid. 'A., χιτώνας αὐτῶν. Ὁ, μανδᾶς αὐτῶν. In
nunc locum Procopius et Reg., ἢ τὰ καλούμενα
'Αρχαδία, ἢ τὰ μαντία. Ὁ δὲ 'Ακύλας, χιτώνας
φησὶν. I. e. Vel eas, quas Arcadicas nominant: vel
n.antis. Aquila interpretatur χιτώνας.
V. 5. 'A., ἐντροπέμονοι. Σ., αἰσχοί. Reg. et
Coisl. 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Αισχροί.	Μανθίας αὐτῶν. 5. Ἠτιμωμένοι. Καὶ ἐπιστραφῆσθε. Ἄλλος, καὶ ἀνακάμψατε.	5.
6. Ἐκακούρησαν πρὸς Δαυὶδ.	6. Κατησχύνθησαν ὁ λαὸς Δαυὶδ. Τὴν Συρίαν Σουδά. Ἄλλος, τὸν Σύρον Σουδά. Ἄμαλήκ. Ἄλλος, Μααχά.	6.
7.	7. Δύναμιν καὶ τοὺς δυνατούς. Οἱ λοιποὶ, τὴν στρατιάν τῶν δυνα- τῶν.	7.
8, 9.	8, 9. Συρίας Σουδά, καὶ Ῥοῦδ, καὶ Ἰστώδ, καὶ Ἄμαλήκ μόνι ἐν ἀγρῷ. Καὶ εἶδεν Ἰωάβ ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέ- μου ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξεναν- τίας καὶ ἐκ τοῦ ὀπισθεν. Ἄλλος, καὶ ὁ Σύρος Σουδά, καὶ Ἰστώδ, καὶ Μααχά καθ' ἑαυτοὺς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ εἶδεν αὐτοὺς Ἰωάβ ὅτι γεγόνα- σιν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου πρὸς αὐτὸν ἐξ ἐναντίας καὶ ὀπισθεν.	8, 9.
16. Καὶ ἐξήγαγεν τοὺς Σύρους ὡς πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἤγα- γον τὴν δύναμιν ἑαυτῶν.	16. Καὶ ἐξήγαγον τὴν Συρίαν τὴν ἐντῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, καὶ παρε- γένετο Αἰλάμ.	16. Καὶ ἐξήγαγε τὸν Σύρον τὸν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ Χαλαμά, καὶ παρεγένετο Αἰλάμ.
19.	19. Καὶ ἐφοβήθη Συρία τοῦ σῶ- σαι ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἀμμών. Ἄλλος, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ Σύροι τοῦ δια- σῶσαι τοὺς υἱοὺς Ἀμμών ἐπὶ.	19.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Turpes.	Mantella eorum. 5. Inhonorati. Et revertimini. <i>Alius, et rever- tite.</i>	5.
6. Maligne egorant in David.	6. Ignominia affecti erant popu- lus David. Syriam Suba. <i>Al.</i> , Syrum Saba. Amalec. <i>Alius, Maacha.</i>	6.
7.	7. Virtutem et potentes. <i>Reli- qui, exercitum potentium.</i>	7.
8, 9.	8, 9. Syriæ Suba, et Roob, et Istob, et Amalec, soli in agro. Et vidit Joab quia erat ad se contra- ria facies prælii e regione contra, et a tergo. <i>Alius, et Syrus Soba, et Istob, et Macha, seorsim in campo. Et vidit eos Joab, quia facti sunt contraria facie prælii ad se e regione et a tergo.</i>	8, 9.
16. Et eduxit Syros qui trans flumen : et adduxerunt virtutem suam.	16. Et eduxerunt Syriam, quæ trans flumen : et advenit Ælam.	16. Et eduxit Syrum qui trans flumen Chalamæ : et advenerunt Ælam.
19.	19. Et timuit Syria salvare ul- tra filios Ammon. <i>Alius, et timue- runt Syri salvare filios Ammon ultra.</i>	19.

Notæ et varis lectiones ad cap. X lib. II Regum.

Bid. Ἠτιμωμένοι. Edit. Rom., ἡτιμασμένοι.
Bid. Ἄλλος, καὶ ἀνακάμψατε. Reg.
V. 6. Σ., ἐκακούρησαν etc. Coislin. 2.
Bid. Ἄλλος, τὸν Σύρον Σουδά. Reg.
Bid. Ἄλλος, Μααχά. Idem.
V. 8 et 9. Ἄλλος, καὶ ὁ Σύρος Σουδά etc. Reg.
V. 16. Α., ἀπὸ πέραν. Σ., ἐξεναντίας. Ο', Θ., ἐκ
τῷ πέραν. Ita Eusebius *De locis Hebraicis*. Lectio-

nes pleniores Aquilæ et Symmachi affert Coislin. 2,
ubi ad Symmachum τοὺς πέραν, non ἐξεναντίας,
ut indicat Eusebius. Verum lectiones illæ, quas
ipse affert in libro *De locis Hebraicis*, non semper
nec ad singula loca fortassis usurpabantur ab
Aquila, Symmacho et Theodotione.
V. 19. Ἄλλος, καὶ ἐφοβήθησαν οἱ Σύροι etc. Reg.

HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT.

CAPUT XI LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON,

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

שׂוּדָה 3	3.	3.
מִתְקַדְשֵׁת 4	4.	4. Ἀπολελουμένη.
כִּסְמָאָהָה		
תְּלֹשֶׁת הַמִּלְחָמָה 7	7.	7.
מִבֵּית הַמֶּלֶךְ 8	8.	8.
אֶת־יְדֵי מִשְׁאֵת הַמֶּלֶךְ		
אֶת־אֲנֵשׁ וְהִי נִפְצָה אֶם־אֵנֶשׁ 11	11.	11.
אֶת־דְּבָרֵי הַזֶּה		
אֶת כָּל־דְּבָרֵי הַמִּלְחָמָה 18	18.	18.
וְהִרְסָה 25	25.	25.
וְהִבְרִיחָהּ 27	27.	27.
וַיֵּדַע דְּבָרֵי		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Et requisivit.	3. Requisivit.	3.
4. Sanctificans se. Ab immunditia sua.	4. Sanctificata est. Ab immunditia sua.	4. Abluta.
7. Et in pacem belli.	7. Quomodo administraretur bellum.	7.
8. E domo regis.	8. De domo regis.	8.
Post eum ferculum regis.	Secumque est cum cibus regis.	
11. Vita tua et vita animæ tuæ, si faciam verbum hoc.	11. Per salutem tuam, et per salutem animæ tuæ, non faciam rem hæc.	11.
18. Omnia verba prælii.	18. Omnia verba prælii.	18.
25. Et destrue eam.	25. Ut destruas eam.	25.
27. Et collegit eam.	27. Introduxit eam.	27.
Et malum fuit verbum.	Et displicuit verbum.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. II Regum.

V. 3. Σ., περιουσία. Coisl. 2.

V. 7. Σ., παρὶ τῆς σωτηρίας. Θ., εἰ θύκῃ.

V. 4. Ἀ., ἀπολελουμένη, Reg.

Coisl. 2.

Ibid. Σ., ἀπὸ μiasμοῦ αὐτῆς. Θ., ἀπὸ ἀφ- Reg.
et Coisl. 2 qui habent Σ., Θ., ἀπὸ μiasμοῦ ἀφείδρου.

V. 8. Ἀ.Α.Ι., ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως. Reg.

CAPUT XII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

לְגִי 3	3.	3.
וַיָּבֵר וַיֵּלֶךְ אֶת־כַּף 4	4.	4. Καὶ ἦλθε παροδῆτης τῷ ὄντι τῷ πλουσίῳ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Et grandis evaserat.	3. Quæ creverat.	3.
4. Et venit viator ad virum divitem.	4. Cum autem peregrinus qui- dam venisset ad divitem.	4. Et venit viator viro diviti.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Υ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3. Περιεργάσατο.	3. Ἐζήτησε.	3.
4. Ἀπὸ μiasμοῦ αὐτῆς.	4. Ἀγιαζομένη.	4.
7. Περὶ τῆς σωτηρίας.	7. Καὶ εἰς εἰρήνην τοῦ πολέμου.	7. Εἰ ὀγιαίνει ὁ πόλεμος.
8.	8. Ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως. Ἄλλος, ἐκ προσώπου τοῦ βασιλέως. Ὅπισω αὐτοῦ ἔρσις τοῦ βασιλέως. Ἄλλος, ὀπίσω αὐτῶν τῶν παρεστηκότων τῷ βασιλεῖ.	8.
11.	11. Πῶς; ζῆ ἡ ψυχὴ σου, εἰ ποιῆσω τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ἄλλος, μὰ τὴν ζωὴν σου, καὶ μὰ τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς σου· οὐ μὴ ποιῆσω τὸ πρᾶγμα τοῦτο.	11.
18.	18. Πάντας τοὺς λόγους τοῦ πολέμου. Ἄλλος, πάντα τὰ ῥήματα τοῦ πολέμου.	18.
25.	25. Καὶ κατάσπασον αὐτήν. Ἄλλος, κατάσκαψον αὐτήν.	25.
27.	27. Συνήγαγεν αὐτήν. Ἄλλος, ἔλαβεν αὐτήν. Καὶ πονηρὸν ἐφάνη τὸ ῥῆμα. Ἄλλος, καὶ ἐφάνη πονηρὸν πρᾶγμα.	27.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. Curiose requisivit.	3. Quæsit.	3.
4. A pollutione sua.	4. Sanctificata.	4.
7. De salute.	Ab immunditia sua.	A menstruo suo.
8.	7. Et in pacem belli.	7. Si bene habet bellum.
11.	8. E domo regis. <i>Alius, ex facie regis.</i> Post eum demensum regis. <i>Alius, post eos, qui adstabant regi.</i>	8.
18.	11. Quomodo? vivit anima tua, si faciam verbum hoc. <i>Alius, per vitam tuam, et per vitam animæ tuæ, non faciam rem hæc.</i>	11.
25.	18. Omnia verba prælii. <i>Alius, id. aliis verbis.</i>	18.
27.	25. Et destrue eam. <i>Alius, suffodito eam.</i>	25.
	27. Conduxit eam. <i>Alius, accipit eam.</i>	27.
	Et malum apparuit verbum. <i>Alius, et apparuit mala res.</i>	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. II Regum

Ibid. Ἄλλ., ὀπίσω αὐτῶν etc. Reg.

V. 11. Ἄλλ., μὰ τὴν ζωὴν etc. Reg. et ita Compl.

V. 18. Ἄλλ., πάντα τὰ ῥήματα etc. Reg.

V. 25. Ἄλλ., κατάσκαψον αὐτήν. Reg.

V. 27. Ἄλλ., ἔλαβεν αὐτήν. Reg.

Ibid. Ἄλλ., καὶ ἐφάνη πονηρὸν πρᾶγμα. Reg.

CAPUT XII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3.	3. Καὶ ἠδρόνθη. Ἄλλος, καὶ συνετράφη.	3.
4. Ἐλθόντος δὲ ξένου τῷ πλουσίῳ.	4. Καὶ ἦλθε πάροδος τῷ ἀνδρὶ τῷ πλουσίῳ.	4. Καὶ ἦλθεν ὀδοιπὸρος πρὸς τὸν πλούσιον.
3.	3. Et creverat. <i>Alius, et nutrita fuerat.</i>	3.
4. Veniente autem peregrino, ξένῳ.	4. Et venit viator viro diviti.	4. Et venit viator ad divitem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

AKYAAΣ.

5, 6 כי בקרבת האיש העשה זאת
ואתה תבשה ישלם ארבעתים

5, 6.

5, 6. Ὅτι ἄξιός θανάτου ὁ ἀνὴρ
ὃ ποιήσας τοῦτο, καὶ τὴν ἀμνάδα
ἀποτίσει τετραπλάσιως.

7 הצלתך

7.

7.

8 ואם פגעו ואספה לך סנה
וסנה

8.

8. Καὶ εἰ ὀλίγον καὶ προσθήσω
τοὶ κατὰ ταῦτα.

9 מדוע בויית | אתה דבר ידוע
לעשה הרע בעיני

9.

9.

10 תעתה לאתסור חרב מביתך
עד עולם עקב כי בוחני

10.

10.

12 כי אתה עשית בסתר ואני
אעשה אתה דבר הזה נגד כל ישראל
נגד השמש

12.

12.

13 הצביר

13.

13.

14 אפס כדאף נאצת אתאיבי
ידה ביד הזה

14.

14. Ὅτι διασύρων διέσυρας τοὺς
ἐχθροὺς Κυρίου.

15 ויגף

15.

15.

16 ויבקש

16.

16.

ולי ושכב ארצה

17 ויסמו

17.

17.

ללא ביה אתם לחם

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5, 6. Quia filius mortis vir fa-
ciens hoc: et agnam restituet
quadruplo.

5, 6. Quoniam filius mortis est
vir qui fecit hoc, ovem reddet in
quadruplum.

5, 6. Quia dignus morte vir qui
fecit hoc: et agnam solvet qua-
druplo.

7. Erui te.

7. Erui te.

7.

8. Et si parum, et adjiciam tibi
sicut illa et sicut illa.

8. Et si parva sunt ista, adjici-
am tibi multo majora.

8. Et si parum est adjiciam tibi
secundum hæc.

9. Quare contempsisti verbum
Domini faciendo malum in oculis
ejus?

9. Quare ergo contempsisti ver-
bum Domini, ut faceres malum
in conspectu meo?

9.

10. Et nunc non recedet gladius
de domo tua usque in sæculum,
omnino quia contempsisti me.

10. Quam ob rem non recedet
gladius de domo tua usque in sem-
piternum, eo quod despexeris me.

10.

12. Quia tu fecisti in abscon-
dito, et ego faciam verbum hoc
coram omni Israel et coram sole.

12. Tu enim fecisti abscondite:
ego autem faciam verbum istud
in conspectu omnis Israel, et in
conspectu solis.

12.

13. Transire fecit.

13. Transtulit.

13.

14. Verumtamen quia conviti-
tando convitari fecisti inimicos
Domini in verbo hoc.

14. Verumtamen quoniam blas-
phemare fecisti inimicos Domini
propter verbum hoc.

14. Quia convitians convitari
facisti inimicos Domini.

15. Et percussit.

15. Percussit quoque.

15.

16. Et quæsivit.

16. Deprecatus est.

16.

Et pernoctavit et jacuit super
terram.

Secusum jacuit super terram.

17. Et surrexerunt.

17. Venerunt.

17.

Et non comedit cum ei. panem.

Nec comedit cum eis cibum.

5, 6. Ὅτι δέξιός θανάτου ὁ ἀνήρ
ὁ ποιήσας τοῦτο, καὶ τὴν ἀμνάδα
ἐποιήσει τετραπλασίως.

7.

8. Καὶ εἰ ὀλίγον ἐστὶ προσθήσω
σοι πολλαπλασίως.

9.

10.

12.

13.

14. Πλὴν ὅτι βλασφημήσαι ἐποί-
ησε; τὼς ἐχθροὺς Κυρίου διὰ τοῦ
πράγματος τούτου.

15. Καὶ ἐπάταξε.

16.

17.

5, 6. Quia dignus morte vir qui
fecit hoc: et agnam solvet qua-
druplo.

7.

8. Et si parum est, adjiciam tibi
multipliciter.

9.

10.

12.

13.

14. Verumtamen quia blaspheme-
mare fecisti inimicos Domini pro-
pter rem hanc.

15. Et percussit.

16.

17.

5, 6. Ὅτι υἱὸς θανάτου ὁ ἀνήρ ὁ
ποιήσας τοῦτο, καὶ τὴν ἀμνάδα ἀπο-
τίσει ἑπταπλασίονα.

7. Ἐβρυσάμην σε. Ἄλλος, ὁ βυ-
σάμενός σε.8. Καὶ εἰ μικρόν ἐστι προσθήσω
σοι κατὰ ταῦτα.9. Καὶ τί ὅτι ἐφαύλισας τὸν λό-
γον Κυρίου τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν
ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ;10. Καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται
βροφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου ἕως αἰῶ-
νος, ἀνθ' ὧν ὅτι ἐξουδένωσάς με.12. Ὅτι σὺ ἐποίησας κρυβῆ, κά-
γῳ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐναντίον
παντὸς Ἰσραὴλ, καὶ ἀπέναντι τοῦ
ἡλίου τούτου.

13. Παρεβίβασε. Ἄλλος, ἀφείλε.

14. Πλὴν ὅτι παροξύνων παρώ-
ξυνας τοὺς ἐχθροὺς Κυρίου ἐν τῷ
ῥήματι τούτῳ.

15. Καὶ ἔθραυσε.

16. Ἐζήτησε. Ἄλλος, ἤξιου.

Καὶ ἠύλισθη ἐπὶ τῆς γῆς. Ἄλ-
λος, ἠύλισθη καὶ ἐκοιμήθη ἐν σάκ-
κῳ ἐπὶ τῆς γῆς.17. Καὶ ἀνέστησαν. Ἄλλος,
προσῆλθον.Καὶ οὐ συνέφαγεν αὐτοῖς ἄρτον.
Ἄλλος, οὐδὲ συνεδείπνησεν ἄρτυν
μετ' αὐτῶν.

5, 6. Quia filius mortis est vir
qui fecit hoc, et agnam restituet
septuplo.

7. Erui te. *Alius*, qui erui te.8. Et si parum est adjiciam tibi
secundum hæc.9. Et quid quod vilipendisti ver-
bum Domini, faciendo malum in
oculis ejus?10. Et nunc non recedet gla-
dius de domo tua usque in sæcu-
lum, pro eo quod sprevisti me.12. Quoniam tu fecisti in oc-
culto, et ego faciam verbum hoc
coram universo Israel, et coram
sole hoc.13. Transire fecit. *Alius*, abs-
tulit.14. Verumtamen quia excitans
excitasti inimicos Domini in ver-
bo hoc.

15. Et percussit.

16. Quæsivit. *Alius*, deprecatus
est.Et mansit super terram. *Alius*,
mansit et dormivit in sacco super
terram.17. Et surrexerunt. *Alius*, ac-
cesserunt.Et non manducavit panem cum
eis. *Alius*, neque manducavit pa-
nem cum eis.

5, 6. Καὶ τὴν ἀμνάδα ἀποτίσει
τετραπλασίονα.

7.

8. Καὶ εἰ ὀλίγα σοὶ ἐστι, προσθή-
σω σοὶ καθὼς ταῦτα.9. Καὶ τί ὅτι ἐξουδένωσας τὸν
Κύριον τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώ-
πιον αὐτοῦ;10. Καὶ νῦν οὐκ ἀποστήσεται
βροφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου τὸν αἰῶνα
ἐνεκεν τούτου ὅτι ἐξουδένωσάς με.12. Ὅτι σὺ ἐποίησας ἐν κρυπτῷ.
Ἐγὼ δὲ ποιήσω τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐνώ-
πιον παντὸς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ ἐνώ-
πιον τοῦ ἡλίου.

13.

14. Πλὴν ὅτι παροργίζων παρώρ-
γισας τοὺς ἐναντίους Κυρίου.

15.

16.

17.

5, 6. Et agnam restituet qua-
druplo.

7.

8. Et si pauca tibi sunt, adji-
ciam tibi secundum hæc.9. Quid quod despexisti Domi-
num, ut faceres malum coram eo?10. Et nunc non recedet gla-
dius de domo tua æternum, pro-
pter hoc quia contempsisti me.12. Quia tu fecisti in abscon-
dito, ego autem faciam verbum
hoc coram universo Israel, et co-
ram solo.

13.

14. Verumtamen quia irritans
irritasti adversarios Domini.

15.

16.

17.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
19 וירא	19.	19.
25 ויקרא את־שמו ידיה בעבד יהוה	25	25. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδιδία ἕνεκεν Κυρίου.
31 וישם במגרה ובחוצי הברזל ובמגודות הברזל והעביר אותם בבלק	31.	31.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
19. Et vidit.	19. Cum ergo David vidisset.	19
25. Et vocavit nomen ejus Jedi- dia propter Dominum.	25. Et vocavit nomen ejus, A- mabilis Domino, eo quod diligeret eum Dominus.	25. Et vocavit nomen ejus Jedi- dia propter Dominum.
31. Et posuit in serra et in tra- his ferreis, et in securibus fer- reis : et transire fecit eos in Mal- ben.	31. Serravit, et circumegit su- per eos ferrata carpenta : divisit- que cultris, et traduxit in typo la- terum.	31.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XII lib. II Regum.

<p>V. 3. Ἀλλ., καὶ συνετράφη. Reg. V. 4. Hasce trium lectiones exhibet Coislin. 2. V. 5, 6. Ἄ., ὅτι ἀξίος etc. Hasce pariter trium lectiones exhibet Coislin. 2. V. 7. Ἀλλος, ὁ ρυσάμενος. Reg. V. 8. Ἄ., καὶ εἰ ἄλλων etc. Reg. et Coislin. V. 9, 10, 12. Theodotionis lectiones adfert Coisl. 2 V. 13. Ἀλλος, ἀφείλε. Idem.</p>	<p>V. 14. Ἄ., ὅτι διασύρων etc. Has lectiones effert Coislin. 2, quæ in Regio codice mire perplexæ sunt. Ibid. Πλὴν ὅτι παροξύνων etc. Ed. autem Rom. : Πλὴν ὅτι παροργίζων παρώργισας τοὺς ἐχθροὺς Κυ- ρίου ἐν τῷ ῥήματι τούτῳ. Verumtamen quia provo- cans provocasti inimicos Domini in verbo hoc V. 15. Σ., καὶ ἐπάταξε. Reg. V. 16. Ἀλλ., ἤξιου. Reg.</p>
---	--

CAPUT XIII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
2 וישל בְּעֵינָי	2.	2.
3 חכם	3.	3.
4 ככה דל	4.	4.
5 חזק	5.	5.
7 הבריה	7.	7.
8 שכב	8	8.
אתהבנך		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et mirabile erat in oculis.	2. Difficile ei videbatur.	2
3. Sapiens.	3. Prudens.	3.
4. Sic tenuis.	4. Sic attenuaris macie.	4.
5. Et ostende te ægrum.	5. Languorem simula.	5.
7. Cibum.	7. Pulmentum.	7.
8. Jacens. Conspersionem.	8. Jacebat. Farinam.	8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

19.
25. Καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀγαπητὸν Κυρίου, ἕνεκεν Κυρίου.
31.

19. Καὶ συνῆκε. Ἄλλος, καὶ εἶδε. Ἄλλος, καὶ ἦσθετο.
25. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδεδι, ἕνεκεν Κυρίου.
31. Καὶ ἔθηκεν ἐν τῷ πρίονι, καὶ ἐν τοῖς τριβόλοις τοῖς σιδηροῖς καὶ ὑποτομεύσει σιδηροῖς, καὶ διήγαγεν αὐτοὺς διὰ τοῦ πλινθίου. Ἄλλος, καὶ διέπριπεν ἐν πρίοσι καὶ σκεπάρνοις σιδηροῖς, καὶ περιήγαγεν αὐτοὺς ἐν Μαδδεββάς.

19.
25. Καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰεδιδία ἐν λόγῳ Κυρίου.
31.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

19.
25. Et vocavit nomen ejus dilectum Domini, propter Dominum.
31.

19. Et intellexit. *Alius*, et vidit. *Alius*, et sensit.
25. Et vocavit nomen ejus Jeddedi, propter Dominum.
31. Et posuit in serra, et in tribulis ferreis, et in securibus ferreis, et transire fecit eos per fornacem. *Alius*, et serravit in serris, et in dolabris ferreis, et circumduxit eos in Maddebbas.

19.
25. Et vocavit nomen ejus Jedia in verbo Domini.
31.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XII lib. II Regum.

Ibid. Ἄλλ., ἠύλισθη καὶ ἐκοιμήθη etc. Reg.
V. 17. Ἄλλ., προσῆλθον. Reg.
Ibid. Ἄλλ., οὐδὲ συνεδείπνησεν etc. Hæc lectio Complutensis est haud dubie alterius interpretis.
V. 19. Ἄλλ., καὶ εἶδε. Ἄλλ., καὶ ἦσθετο. Reg.
V. 25. Ἄ., καὶ ἐκάλεσε etc. Has lectiones affert Coisl. 2. Eisdem imperfectæ afferuntur in Regio, ubi ad Symmachum legitur, εἰς βασιλεῖα.

ἀφωρισμένον, quod scholion esse videtur, non autem versio vocis יִרְיָה.
V. 31. Ἄλλ., καὶ διέπριπεν ἐν πρίοσι etc. Reg. יִרְיָה vertit infra Aquila πρίων, III Reg. vii, 9, cuius est fortassis hæc interpretatio. יִרְיָה sic legebatur olim, ut liquet ex LXX, ex Vulgata, et ex altero interprete Græco; in hodiernis vero Bibliis Hebraicis legitur יִרְיָה, altera posita ad marginem lectione.

CAPUT XIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ ὑπέρογκον ἐν ὀφθαλμοῖς. Ἄλλος, καὶ ἠδυνάτει ἐν ὀφθαλμοῖς.
3. Σοφός. Ἄλλ., φρόνιμος.
4. Ὅτι σὺ οὕτως ἀσθενής. Ἄλλος, ὅτι συντέτηκας.
5. Καὶ μαλακίσθητι. Ἄλλος, προσποιοῦ ἐνοχλείσθαι.
7. Βρῶμα. Ἄλλος, δειπνον.
8. Κριμώμενος. Ἄλλος, ἐκάθευθεν. Σταῖς. Ἄλλος, στέαρ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Et difficile in oculis. *Alius*, et impossibile erat in oculis.
3. Sapiens. *Alius*, prudens.
4. Quia tu sic infirmus. *Alius*, quia tabefactus es.
5. Et languesce. *Alius*, simula te exagitari.
7. Cibum. *Alius*, cœnam.
8. Cubans. *Alius*, dormiebat. Pastam. *Alius*, adipem.

TO EBPAIKON.

16, 15 ויאמר לה אכנתן קמוי
לכי ותאמר לו אלאחרת היעה
הנזלה וזאת מאחרת אשרעשית
עמי

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῦ γράμματος.

15, 16.

ΑΚΥΑΑΣ.

15, 16.

18 ועליה כתנת פסים

18.

18. Καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτῶν καρπωτός.

19 וכתנת הפסים

19.

19. Καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτόν.

20 החדישו

20.

20.

אלהשיתו אדילך לדבר

23 לשנתיים ימים

23.

23.

24 עם עבדך

24.

24.

25 ולאבה

25.

25

28 כדוב לב

28.

28

29 וירכב איש על פדיו

29.

29.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5, 16. Dixitque ei Amnon, Surge, vade. Dixitque illi: Ne stant occasiones magni mali hujus prae alio, quod fecisti mecum.

45, 16. Dixitque ei Amnon, Surge et vade. Quae respondit ei: Majus est hoc malum, quod nunc agis adversum me, quam quod ante fecisti.

15, 16.

18. Et super eam tunica multorum colorum.

18. Quae induta erat talari tunica.

18. Et super eam erat tunica intexta fructibus, vel manicata.

19. Et tunicam multorum colorum.

19. Talari tunica.

19. Et tunicam intextam fructibus, vel manicatam.

20. Tace.

Ne ponas cor tuum ad verbum.

20. Tace.

Neque affligas cor tuum pro hac re.

20.

23. Ad duos annos dierum.

23. Post tempus biennii.

23.

24. Cum servo tuo.

24. Ad servum suum.

24.

25. Et noluit.

25. Et noluisset.

25.

18. Quando bonum cor.

28. Cum temulentus fuerit Amnon.

28.

29. Et equitaverunt vir super mulum suum.

29. Ascenderunt singuli mulas suas.

29.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

15, 16.	15, 16. Ὅτι μείζων ἢ κακία ἡ ἐσχάτη ἢ ἡ πρώτη. Καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἀμνών, Ἀνάστηθι, καὶ πορεύου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Θιμάρ περὶ τῆς κακίας τῆς μεγάλης ταύτης ὑπὲρ ἑτέραν ἣν ἐποίησας μετ' ἐμοῦ. Ἄλλος, καὶ εἶπεν Ἀμνών, Ἀνάστηθι, πορεύου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ Θιμάρ. Μὴ ἀδελφε, ὅτι μεγάλη ἡ κακία ἡ ἐσχάτη ὑπὲρ τὴν πρώτην ἣν πεποίησας μετ' ἐμοῦ.	15, 16.
18.	18. Καὶ ἐπ' αὐτῆς ἦν χιτῶν καρπωτός. Ἄλλος, καὶ ἐπ' αὐτὴν ἦν χιτῶν ἀστραγαλωτός.	18.
19. Χιτῶνα χειριδωτόν.	19. Καὶ τὸν χιτῶνα τὸν καρπωτόν. Ἄλλος, χιτῶνα ἀστραγαλωτόν.	19.
20.	20. Κώρευσον. Ἄλλος, σιώπησον. Μὴ θῆς τὴν καρδίαν σου τοῦ λαλῆσαι. Ἄλλος, μὴ προσποιῶ ἔν τῇ καρδίᾳ σου τοῦ λαλῆσαι.	20.
23.	23. Εἰς διστηρίδα ἡμερῶν. Ἄλλος, μετὰ δύο ἔτη ἡμερῶν.	23.
24.	24. Μετὰ τοῦ δούλου σου. Ἄλλος, πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ.	24.
25.	25. Καὶ οὐκ ἠθέλησε. Ἄλλος, καὶ οὐκ ἐβούλετο.	25.
28.	28. Ὡς ἂν ἀγαθυνθῇ ἡ καρδία. Ἄλλος, ὅταν εὖ ἔχη ἡ καρδία.	28.
29.	29. Καὶ ἐπεκάθισαν ἀνὴρ ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ. Ἄλλος, καὶ ἐπέβησαν ἕκαστος ἐπὶ τὴν ἡμίονον αὐτοῦ.	29.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

15, 16.	15, 16. Quoniam majus malum ultimum, quam primum. Et dixit ei Amnon, Surge, et vade. Et dixit ei Thamar circa malitiam magnam hanc. super alteram, quam fecisti mecum. <i>Alius</i> , et dixit Amnon, Surge, vade. Dixitque ei Thamar, Nequaquam frater, quia magnum malum ultimum super primum, quod fecisti mecum.	15, 16.
18.	18. Et super eam erat tunica intexta fructibus, <i>vel</i> manicata. <i>Alius</i> , et super eam erat tunica talaris.	18.
19. Tunicam manicatam.	19. Et tunicam intextam fructibus, <i>vel</i> manicatam. <i>Alius</i> , tunicam talarem.	19.
20.	20. Obmutesce. <i>Alius</i> , tace. Ne posueris cor tuum ad loquendum. <i>Alius</i> , ne simules in corde tuo, ut loquaris.	20.
23.	23. In biennium dierum. <i>Alius</i> , post duos annos dierum.	23.
24.	24. Cum servo tuo. <i>Alius</i> , ad servum suum.	24.
25.	25. Et noluit. <i>Alius</i> , et nolebat.	25.
28.	28. Cum bonum factum fuerit cor. <i>Alius</i> , cum bene habuerit cor.	28.
29.	29. Et insederunt vir super mulam suam. <i>Alius</i> , et inscenderunt quisque super mulam suam.	29.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
31 וישכב ארצה	31.	31.]
32 הכייתו כי אמנן	32.	32.
39 כִּי־עַל־פִּי אַבְשָׁלוֹם הִיחָה שׁוֹמֵם מִיָּמִים עַל־אֲמֹנֵן כִּי־מָת	39.	39. Ὅτι ἐν ὀργῇ ἦν αὐτῷ Ἀβεσσαλώμ ἀπὸ τῆς ἡμέρας.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
31. Et jacuit in terra.	31. Et cecidit super terram.	31.
32. Interemerunt, sed Amnon.	32. Occisi sint : Amnon solus.	32.
39. Super Amnon, quod mortuus esset.	39. Super Amnon interitu.	39. Quia in ira erat ipsi Abessalom a die

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII lib. II Regum.

V. 2. "A. l. l., καὶ ἤδυνάτεσιν etc. Reg.
 V. 3. "A. l. l., ἄρρόνιμος. Reg.
 V. 4. "A. l. l., ὅτι συντέτηχας. Reg.
 V. 5. "A. l. l., προσποιού ἐνοχλεῖσθαι. Idem.
 V. 7. "A. l. l., δεῖπνον. Sic quædam exemplaria.
 V. 8. "A. l. l., ἐκάθευδεν. Reg.
 Ibid. "A. l. l., στέαρ. Reg.
 V. 15. 16. "A. l. l., καὶ εἶπεν Ἀμωνὲν etc. Sic Reg., tacito interprete, cujus versio plenior et sincerior est, quam ea quæ LXX Interpretum fertur.

V. 18, 19. Horum versuum lectiones ad fidem Regii codicis Theodoretii et Procopii restituimus. Reg. et Procop. vero hanc notam habent : Χιτῶν ἀστραγαλωτός. Σύμμ., χειριδιωτός, Ἀκύλας, καρποτός, ἀντὶ τοῦ καρπούς ἐνυφασμένου ἔχων. Οἱ νῦν δὲ αὐτὸν καλοῦσι πλουμαρικόν. Ὁ δὲ Ἰωσήπος, τὸν μέχρι τῶν ἀστραγάλων διήκοντα. I. e. « Tunica talaris. Symmachus, *manicata* : Aquila, *καρπωτός*, ac si diceret, fructus intextos habens. Hodie *plumaricon* appellant. Josephus, ad talos usque demissam

CAPUT XIV LIB. II REGUM

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2 הכמה	2.	2.
5 אבל	5.	5.
6 ויכו	6.	6.
7 וככו אֶת־גִּלְתָּי אֲשֶׁר נִשְׂאֶיָּה לְבִלְתִּי שׁוֹכֵל־אִישִׁי שֵׁם וְשֵׁאֲרֵית עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה	7.	7.
10 ולא־יסיף עוד לגעת בך 10 המדבר אליך והבאתו אלי	10.	10.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Sapientem.	2. Sapientem.	2.
5. Profecto.	5. Heu.	5.
6. Et percussit.	6. Et percussit.	6.
7. Et extinguent prunam meam quæ relicta est, ut non ponatur viro meo nomen, et residuum super facies terræ.	7. Et quærun extinguer scintillam meam, quæ relicta est, ut non supersit viro meo nomen et reliquæ super terram.	7.
10. Loquentem ad te, et adduc cum ad me, et non addet ultra tangere in te.	10. Qui contradixerit tibi, adduc eum ad me, et ultra non addet ut tangat te.	10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ'

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

31.	31. Καὶ ἐκοιμήθη ἐπὶ τὴν γῆν. Ἄλλος, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς γῆς.	31.
32.	32. Ἐθανάτωσεν, ὅτι Ἄμνών. Ἄλλος, τεθνήκασιν, διότι ἀλλ' ἢ Ἄμνών.	32.
39.	39. Ὅτι ἐπὶ στόματος Ἀβεσσαλώμ ἦν κείμενος ἀπὸ τῆς ἡμέρας. 39. Ἐπὶ Ἄμνών, ὅτι ἀπέθανεν. Ἄλλος, ὑπὲρ Ἄμνών τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ τοῦ τεθνηκότος.	39.

Ὅτι ἐν ὄργῃ ἦν αὐτῶν Ἀβεσσαλώμ ἀπὸ τῆς ἡμέρας.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

31.	31. Et cubuit super terram. <i>Alius</i> , et sedit super terram.	31.
32.	32. Interfecit, quoniam Amnon. <i>Alius</i> , mortui sunt, quia nonnisi Amnon.	32.
39.	39. Super Amnon, quia mortuus erat. <i>Alius</i> , super Amnon filium suum mortuum.	39.

Quia in ira erat ipsi Abessalom a die.

Quoniam super os Abessalom erat positus a die.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII lib. II Regum.

nominat. Drusius in hunc locum, καρπῶν, maleolam. Notum ut καρπός pro manu usurpetur. Unde, κόνοι τῶν καρπῶν σου, quod male reddunt, labores fructuum tuorum. Hactenus Drusius, cui mallem adstipulari, quam Procopio, qui vult significari intextam fructibus.

V. 29. Ἄλλ., σιώπησον. Reg.

Ibid. Ἄλλ., μὴ προσποιῶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου τοῦ λαλήσαι. Reg.

V. 35. Ἄλλ., μετὰ δύο ἑτη ἡμερῶν. Reg.

V. 24. Ἄλλ., πρὸς τὸν δούλον αὐτοῦ. Reg.

V. 25. Ἄλλ., καὶ οὐκ ἐβούλετο. Reg.

V. 28. Ἄλλ., ὅταν εὖ ἐχη ἡ καρδία. Reg.

V. 29. Ἄλλ., καὶ ἐπέθυσαν etc. Reg.

V. 31. Ἄλλ., καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τῆς γῆς. Reg.

V. 32. Ἄλλ., τεθνήκασιν, διότι ἀλλ' ἢ Ἄμνών. Reg.

Ibid. Ἀ., Σ., ὅτι ἐν ὄργῃ etc. Reg. Vix tamen crediderim hanc versionem, quæ paraphrasim sapit, esse Aquilæ, interpretis litteræ servientis.

V. 39. Ἄλλ., ὑπὲρ Ἄμνών τοῦ etc. Reg.

CAPUT XIV LIB. II REGUM

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ'

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.	2. Σοφῆν. Ἄλλος, φρόνιμον.	2.
5.	5. Μάλα. Ἄλλος, ὅπως.	5.
6.	6. Καὶ ἐκείσεν. Ἄλλος, ἐκάταξεν.	6.
7.	7. Καὶ σέβουσι τὸν ἀνθρακά μου, τὸν καταλειφθέντα, ὥστε μὴ θέσθαι τῷ ἀνδρὶ μου κατάλειμμα καὶ ὄνομα ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. Ἄλλος, καὶ σβεσθήσεται ὁ σκινθῆρ ὁ ὑπολειμμένος μοι τοῦ μὴ ὑπάρξαι τῷ ἀνδρὶ μου ὄνομα καὶ λείμμα ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς.	7.
10.	10. Τίς ὁ λαλῶν πρὸς σέ, καὶ ἀξίς αὐτὸν πρὸς ἐμέ, καὶ οὐ προσθήσει ἐπὶ ἀξίας αὐτοῦ. Ἄλλος,	10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. Sapientem. <i>Alius</i> , prudens.	2.
5.	5. Valde. <i>Alius</i> , revera.	5.
6.	6. Et percussit. <i>Alius</i> , ferit.	6.
7.	7. Et extinguat prunam meam residuam, ita ut non ponatur viro meo reliquum et nomen super faciem terræ. <i>Alius</i> , et extinguetur scintilla relicta mihi, ut non super sit viro meo nomen et residuum super faciem terræ.	7.
10.	10. Qui loquitur ad te, et doces eum ad me, et non adjicies ultra tangere eum. <i>Alius</i> , loquens ad	10.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON!
Ἑλληνιστικῶς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

11 זכר - נא המך את-זה אלהיך כדברית גאל הדם לשדת ולא ושמיוז את-בני	11.	41.
13 תלמה חשמתה כזאת על-עם אלהים וכדבר המלך הדבר הזה כאשם לבלתי השיב המלך את-נודו	13.	43.
14 כירמחת נמות וכמים הנגרים ארצה אשר לא יאספי ולא-ישא אלהים נפש	14.	44.
15 ועתה אשר-באתי דבר	15.	45.
16 כי ישמע המלך להציל את אבותי	16.	46.
20 לבעמד סבב את-פני הדבר עשה עבדך	20.	20.

הכח סחבת

ERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA.

AQUILA.

11. Recordetur nunc rex Domini Dei sui a multiplicando redemptionem sanguinis ad corrumpendum, et non disperdat filium suum.	11. Recordetur rex Domini Dei sui, ut non multiplicentur proximi sanguinis ad ulciscendum, et nequaquam interficiant filium meum.	11.
13. Et ad quid cogitasti sicut hoc super populum Dei, et loquens rex verbum hoc tanquam delinquens, ut non reducat rex expulsum suum.	13. Quare cogitasti hujusemodi rem contra populum Dei, et locutus est rex verbum istud, ut peccet, et non reducat ejectum suum?	13.
14. Quia moriendo morimur, et sicut aquæ effuse in terram, quæ non congregabuntur, et non tollet Deus animam.	14. Omnes morimur, et quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur: nec vult Deus perire animam.	14.
15. Et nunc quod venerim ad loquendum.	15. Nunc igitur veni, ut loquar.	15.
16. Quia audiet rex ad liberandam famulam suam.	16. Et audivit rex, ut liberaret ancillam suam.	16.
20. Ut vertatur facies verbi, fecit servus tuus.	20. Ut verterem figuram sermonis hujus, servus tuus Joab præcepit.	20.
Sapiens secundum sapientiam.	Sapiens es, sicut habet sapientiam.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

τὸν λαλοῦντα πρὸς σὲ ῥῆμα, ἀγαγε αὐτὸν πρὸς μὲ, καὶ οὐ μὴ προσθήσῃ ἄψασθαί σου.

11.

11. Μνημονεύσάτω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν Κύριον Θεὸν αὐτοῦ πληθύνθη- ναι ἀγγιστέα τοῦ αἵματος τοῦ δια- φθεῖραι, καὶ τοῦ μὴ ἐξάρωσι τὸν υἱὸν μου. Ἄλλος, μνησθήτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ Κυρίου Θεοῦ. Ὅτι ἐὰν πληθύνωσιν οἱ ἀγγι- στεύοντες τὸ αἷμα ἐν τοῖς γεωύραις, καὶ οὐκ ἐξάξεις τὸν υἱὸν μου.

11.

13. Καὶ διατί ἐλογίσω τοιοῦτο περὶ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ λογίζεται ὁ βασιλεὺς τὸν λογισμὸν τούτου ὡς πλημμέλειαν, ἵνα μὴ ἀνατρέψῃ ὁ βασιλεὺς τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ

13. Ἴνα τί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν Κυρίου, καὶ ἐκ τοῦ παρελθεῖν τοῦ βασιλέως τὸν λόγον τούτου. τοῦ ἐγκρατεύσασθαι τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἀπωσμένον ἀπ' αὐ- τοῦ;

13. Ἴνα τί ἐλογίσθη οὕτως ἐπὶ λαὸν Κυρίου, καὶ ἐκ τοῦ παρελθεῖν τοῦ βασιλέως τὸν λόγον τούτου. τοῦ ἐγκρατεύσασθαι τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἀπωσμένον ἀπ' αὐ- τοῦ;

14. Πάντως γὰρ θανάτῳ ἀποθα- νούμεθα, καὶ ὡς τὸ ὕδωρ τὸ κατα- σπόμενον ἐπὶ γῆν, ὃ οὐ συναχθή- σεται, καὶ οὐ μὴ ἄρη ὁ Θεὸς ψυχὴν.

14. Ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὡς περὶ τὸ ὕδωρ τὸ κατασπόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ οὐ συναχθή- σεται, καὶ λήψεται ὁ Θεὸς ψυχὴν.

14. Ὅτι τέθνηκεν ὁ υἱὸς σου, καὶ ὡς ὕδωρ τὸ ἐκχυνόμενον ἐπὶ γῆν, ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ οὐκ ἐλπίζει ἐπ' αὐτῷ ψυχῆ.

15.

15. Καὶ νῦν ὃ ἦλθον λαλήσαι. Ἄλλος, καὶ νῦν ὑπὲρ ὧν ἤκαυ λαλή- σαι.

15.

16. Ὅτι ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς, ὥστε ἐξελεῖν τὴν δούλην αὐτοῦ.

16. Ὅτι ἀκούσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξελεῖται τὴν δούλην αὐτοῦ. Ἄλ- λως, ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς ῥύσα- σθαι τὴν δούλην αὐτοῦ.

16.

20. Ὑπὲρ τοῦ περιαγαγεῖν τὴν προσωποποιεῖν τοῦ ῥήματος τούτου ὃ ἐπίειπεν.

20. Ἐνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ ῥήματος τούτου ὃ ἐποίησεν ὁ δούλός σου. Ἄλλος, ὅπως κυκλώσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ λό- γου τούτου.

20.

Σοφὸς καθὼς σοφία. Ἄλλος, φρόνιμος κατὰ τὴν φρόνησιν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

te verbum, adduc eum ad me, et non adjiciet tangere te.

11.

11. Recordetur nunc rex Domini Dei sui, multiplicando redemptio- rem sanguinis ad disperdendum : et non tollant filium meum. *Alius*, recordetur, quæso, dominus meus rex Domini Dei : quia si multi- plicentur redimentes sanguinem in advenis, et non educes filium meum.

11.

13. Et ut quid cogitasti tale con- tra populum Dei, et cogitat rex cogitationem hanc tanquam deli- ctum, ut non reducat rex expul- sum suum ?

13. Ut quid cogitasti tale super populum Dei? Numquid ex ore regis verbum hoc tanquam deli- ctum, ut non redire faciat rex ejectum suum ?

13. Ut quid cogitatum est sic super populum Domini, et ex eo quod prætereat regis verbum hoc, ut firmetur non reducere re- gem ejectum a se ?

14. Omnino enim morte morie- mur, et sicut aqua demissa super terram: quæ non congregabitur: et non tollet Deus animam.

14. Quoniam morte moriemur, et tanquam aqua delabens super terram, quæ non colligetur, et accipiet Deus animam.

14. Quia mortuus est filius tuus, et sicut aqua effusa super terram, quæ non congregabitur : et non sperat in eo anima.

15.

15. Et nunc quod venerim lo- qui. *Alius*, et nunc super quibus venio loqui.

15.

16. Quia audivit rex, ut liberet famulam suam.

16. Quia audiet rex, et liberabit famulam suam. *Aliter*, quia au- diet rex ut eruat famulam suam.

16.

20. Ad circumducendam pro- soropœiam sermonis hujus bene fecit.

20. Ut verterem faciem verbi hujus quod fecit servus tuus. *Al.*, ut circumiret faciem verbi hujus.

20.

Sapiens sicut sapientia. *Alius*, prudens secundum prudentiam.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ!
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

11 זכר - נא המך את-יהוה אלהיך כדורבית גאל הדם לשדח ולא ושמיוז את-בני	11.	41.
13 תלמה חשמטה כדאח על-עם אלהים ומדבר המלך הדבר הזה באשם לבלתי השיב המלך את-טוד	13.	43.
14 כירמות נמות וכמים הנגרים ארצה אשר לא יאספי ולא-ישא אלהים נפש	14.	44.
15 ועתה אשר-באתי דבר	15.	45.
16 כי ישמע המלך להציל את- אבותו	16.	46.
20 לבעמד סבב את-פני הדבר עשה עבודך	20.	20.

הנם סדומת

ERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA.

AQUILA.

11. Recordetur nunc rex Domini Dei sui a multiplicando redemptionem sanguinis ad corrumpendum, et non disperdat filium meum.	11. Recordetur rex Domini Dei sui, ut non multiplicentur proximi sanguinis ad ulciscendum, et nequaquam interdicant filium meum.	11.
13. Et ad quid cogitasti sicut hoc super populum Dei, et loquens rex verbum hoc tanquam delinquens, ut non reducat rex expulsus suum.	13. Quare cogitasti hujusemodi rem contra populum Dei, et locutus est rex verbum istud, ut peccet, et non reducat ejectum suum?	13.
14. Quia moriendo morimur, et sicut aquæ effuse in terram, quæ non congregabuntur, et non tollet Deus animam.	14. Omnes morimur, et quasi aquæ dilabimur in terram, quæ non revertuntur: nec vult Deus perire animam.	14.
15. Et nunc quod venerim ad loquendum.	15. Nunc igitur veni, ut loquar.	15.
16. Quia audiet rex ad liberandam famulam suam.	16. Et audivit rex, ut liberaret ancillam suam.	16.
20. Ut vertatur facies verbi, sicut servus tuus.	20. Ut verterem figuram sermonis hujus, servus tuus Joab præcepit.	20.
Sapiens secundum sapientiam.	Sapiens es, sicut habet sapientiam.	

τὸν λαοῦντα πρὸς σὲ βῆμα, ἀγαγε αὐτὸν πρὸς μὲ, καὶ οὐ μὴ προσθήσῃ ἀψασθαί σου.

11.

11. Μνημονεύσατέω δὴ ὁ βασιλεὺς τὸν Κύριον Θεὸν αὐτοῦ πληθυνθῆναι ἀγγιστέα τοῦ αἵματος τοῦ διαφθεῖραι, καὶ τοῦ μὴ ἐξάρωσι τὸν υἱόν μου. Ἄλλος, μνησθήτω δὴ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς τοῦ Κυρίου Θεοῦ. Ὅτι ἐὰν πληθύνωσιν οἱ ἀγγιστεύοντες τῆ αἵμα ἐν τοῖς γειώραις, καὶ οὐκ ἐξάξεις τὸν υἱόν μου.

11.

13. Καὶ διατί ἐλογίσω τοιοῦτο περὶ λαοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ λογίζεται ὁ βασιλεὺς τὸν λογισμὸν τούτων ὡς πλημμέλειαν, ἵνα μὴ ἀνατρέψῃ ὁ βασιλεὺς τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ

13. Ἴνα τί ἐλογίσω τοιοῦτο ἐπὶ λαὸν Θεοῦ; Ἡ ἐκ στόματος τοῦ βασιλέως ὁ λόγος οὗτος ὡς πλημμέλεια, τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἐξωσμένον αὐτοῦ;

13. Ἴνα τί ἐλογίσθη οὕτως ἐπὶ λαὸν Κυρίου, καὶ ἐκ τοῦ παρελθεῖν τοῦ βασιλέως τὸν λόγον τούτου. τοῦ ἐγκρατεύσασθαι τοῦ μὴ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα τὸν ἀπωσμένον ἀπ' αὐτοῦ;

14. Πάντως γὰρ θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὡς τὸ ὕδωρ τὸ κατασφόμενον ἐπὶ γῆν, ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ οὐ μὴ ἀρῇ ὁ Θεὸς ψυχὴν.

14. Ὅτι θανάτῳ ἀποθανούμεθα, καὶ ὡς τὸ ὕδωρ τὸ κατασφόμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ λήψεται ὁ Θεὸς ψυχὴν.

14. Ὅτι τέθνηκεν ὁ υἱός σου, καὶ ὡς ὕδωρ τὸ ἐκχυνόμενον ἐπὶ γῆν, ὃ οὐ συναχθήσεται, καὶ οὐκ ἐλπίζει ἐπ' αὐτῆ ψυχῆ.

15.

15. Καὶ νῦν ὃ ἦλθον λαλήσαι. Ἄλλος, καὶ νῦν ὑπὲρ ὧν ἤκαυ λαλήσαι.

15.

16. Ὅτι ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς, ὥστε ἐξελεῖν τὴν δούλην αὐτοῦ.

16. Ὅτι ἀκούσεται ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐξελεῖται τὴν δούλην αὐτοῦ. Ἄλλος, ὅτι ἀκούσει ὁ βασιλεὺς ῥύσασθαι τὴν δούλην αὐτοῦ.

16.

20. Ὑπὲρ τοῦ περιαγαγεῖν τὴν προσωποποιεῖν τοῦ βήματος τούτου ὡ ἐποίησεν.

20. Ἐνεκεν τοῦ περιελθεῖν τὸ πρόσωπον τοῦ βήματος τούτου ὃ ἐποίησεν ὁ δούλος σου. Ἄλλος, ὅπως κυκλώσῃ τὸ πρόσωπον τοῦ λόγου τούτου.

20.

Σοφὸς καθὼς σοφία. Ἄλλος, φρόνιμος κατὰ τὴν φρόνησιν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

te verbum, adduc eum ad me, et non adjiciet tangere te.

11.

11. Recordetur nunc rex Domini Dei sui, multiplicando redemptorem sanguinis ad disperdendum: et non tollant filium meum. *Alius*, recordetur, quæso, dominus meus rex Domini Dei: quia si multiplicentur redimentes sanguinem in advenis, et non educes filium meum.

11.

13. Et ut quid cogitasti tale contra populum Dei, et cogitat rex cogitationem hanc tanquam delictum, ut non reducat rex expulsum suum?

13. Ut quid cogitasti tale super populum Dei? Numquid ex ore regis verbum hoc tanquam delictum, ut non redire faciat rex ejectum suum?

13. Ut quid cogitatum est sic super populum Domini, et ex eo quod prætereat regis verbum hoc, ut firmetur non reducere regem ejectum a se?

14. Omnino enim morte moriemur, et sicut aqua demissa super terram: quæ non congregabitur: et non tollet Deus animam.

14. Quoniam morte moriemur, et tanquam aqua delabens super terram, quæ non colligetur, et accipiet Deus animam.

14. Quia mortuus est filius tuus, et sicut aqua effusa super terram, quæ non congregabitur: et non sperat in eo anima.

15.

15. Et nunc quod venerim loqui. *Alius*, et nunc super quibus venio loqui.

15.

16. Quia audivit rex, ut liberet famulam suam.

16. Quia audiet rex, et liberabit famulam suam. *Aliter*, quia audiet rex ut eruat famulam suam.

16.

20. Ad circumducendam proserpiciam sermonis hujus bene fecit.

20. Ut verterem faciem verbi hujus quod fecit servus tuus. *Al.*, ut circumiret faciem verbi hujus.

20.

Sapiens sicut sapientia. *Alius*, prudens secundum prudentiam.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

26 ובגוד
כאזים שקלים באב

26.
Μαθασιμ.

26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

26. Et in tondendo eum.

26. Et quando tondebat capillum.

26.

Ducentis siclis in lapide.

Ducentis siclis, pondere publico.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. II Regum.

V. 2. "A. l. l., φρόνιμον. Reg.

V. 5. "A. l. l., δυνας. Reg.

V. 6. "A. l. l., ἐπάταξεν. Reg.

V. 7. "A. l. l., και σεβασθήσεται etc. Reg.

V. 10. "A. l. l., τὸν λαλοῦντα πρὸς σὲ ῥήμα etc. Reg.

V. 11. "A. l. l., μνησθήτω δὴ ὁ κύριος etc. Reg.

V. 13. Σ., και διατί etc. Lectiones Symmachi et Theodotionis exhibet Coislin. 2.

V. 14. Σ., πάντως γὰρ etc. Lectiones Symmachi et Theodotionis exhibet Coislin. 2. In editione Romana, postrema verba sic habent, και λήεται ἡ θεὸς ψυχὴν.

CAPUT XV LIB. II REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ,

3 ראה דברך טובים ונחום
ושמע אידך מאת המלך

3.

3.

7 ארבעים
12 וישלח אבשלום את אחיתופל
הגילני

7. Ἀβρασιμ.
12.

7. Τεσσαράκοντα.
12.

ויהי הקשר אבן העם המלך ורב
את אבשלום

16 ברגליו

16.

16.

21 חייהוה וחי אדני המלך

21.

21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Vide, sermones tui boni et recti, et non est audiens te a rege.

3. Videntur mihi sermones tui boni et justii. Sed non est qui te audiat, constitutus a rege.

3.

. Quadraginta.

12. Misitque Absalom ad Achitophel Gilonitam.

7. Quadraginta.

12. Accersivit quoque Absalom Achitophel Gilonitem.

7. Quadraginta.

12.

Fuitque colligatio valida, et populus vadens et multus cum Absalom.

Facta est conjuratio valida, populusque concurrens augebatur cum Absalom.

16. In pedibus suis.

16. Pedibus suis.

16.

21. Vivit Dominus, et vivit dominus meus rex

21. Vivit Dominus, et vivit dominus meus rex.

21.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

26.	26. Καὶ ἐν τῷ κείρεσθαι αὐτόν.
"Ἄλλος, καὶ ὅταν ἐκείρετο.
Διακοσίους σίκλους ἐν τῷ σίκλῳ.
"Ἄλλος, καὶ ἦν ἑκατὸν σίκλων ἐν τῷ σταθμῷ. | 26. |
|-----|---|-----|

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

26.	26. Et in tondendo eum. <i>Alius</i> , et cum tonderetur.
Ducentos siclos in siclo. <i>Alius</i> , et erat centum siclorum in pondere. | 26. |
|-----|---|-----|

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. II Regum.

V. 15. "Α.Λ.Ι., καὶ νῦν ὑπὲρ ὧν ἤκω λαλῆσαι. Reg.
V. 16. Σ., ὅτι ἤκουσεν etc. Coisl. 2. Postrema vero lectio LXX Int. est editionis Romanæ.
V. 20. Σ., ὑπὲρ τοῦ περιαγαγεῖν etc. Sic Coisl. 2. *Alius* vero mendose habet, ὑπὲρ τοῦ παραγαγεῖν τὸ πρόσωπον ἂν etc.

Ibid. "Α.Λ.Ι., φρόνιμος κατὰ τὴν φρόνησιν. Reg.
V. 26. "Α.Λ.Ι., καὶ ὅταν ἐκείρετο. Reg.
Ibid. "Α.Λ.Ι., καὶ ἦν ἑκατὸν σίκλων ἐν τῷ σταθμῷ.
Idem. Ms. Coisl. hie habet, *Μααθαειμ* ἔχει τὸ Ἑβραϊκόν, ὃ ἐστὶ *M. I. e. *Maathaim* habet Hebraicum, quod est ducenti.)

CAPUT XV LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3.	3. Ἴδοὺ οἱ λόγοι σου ἀγαθοὶ καὶ εὐκολοὶ, καὶ ὁ ἀκούων οὐκ ἔστι σοὶ παρὰ τοῦ βασιλέως. "Ἄλλος, ἰδοὺ οἱ λόγοι σου καλοὶ καὶ κατευθύνοντες, καὶ ὁ ἀκουσόμενος οὐχ ὑπάρχει σοὶ παρὰ τοῦ βασιλέως.	3.
7. Τεσσαράκοντα.
12.	7. Τεσσαράκοντα.
12. Καὶ ἀπέστειλεν ὁ Ἄβεσσαλώμ τῷ Ἀχιτόφελ τῷ Θεκιωνί. "Ἄλλος, καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀχιτόφελ τὸν Γαλαμωναῖον. "Ἄλλος, Γελμωναῖον.
Καὶ ἐγένετο σύντριμμα ἰσχυρὸν, καὶ ὁ λαὸς ὁ πορευόμενος καὶ πολὺς μετὰ Ἄβεσσαλώμ. "Ἄλλος, καὶ ἦν τὸ διαθούλιον πορευόμενον καὶ στερεούμενον, καὶ ὁ λαὸς ἐπορεύετο καὶ ἐπληθύνετο μετὰ Ἄβεσσαλώμ.	7. Τεσσαράκοντα.
12.
16.	16. Τοῖς ποσὶν αὐτῶν. "Ἄλλος, πεζοί.	16.
21. Ζῆ Κύριος, καὶ νῆ τὴν ζωὴν τῆς ψυχῆς σου.	21. Ζῆ Κύριος, καὶ ζῆ ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς μου.	21. Ζῆ γὰρ, φησὶ, Κύριος, καὶ ζῆ ἡ ψυχὴ σου, κύριέ μου βασιλεῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES

THEODOTIO.

3.	3. Ecce verba tua bona et facilia : et qui audiat non est tibi a rege. <i>Alius</i> , ecce sermones tui boni et recti, et qui audiat non est tibi a rege.	3.
7. Quadraginta.
12.	7. Quadraginta.
12. Et misit Abessalom ad Achitophel Theconi. <i>Alius</i> , et vocavit Achitophel Galamonæum. <i>Al.</i> , Gelmonæum.
Et facta est coitio fortis, et populus pergens et multus cum Abessalom. <i>Alius</i> , et erat consultatio vadens et firmata, et populus ibat et augebatur cum Abessalom.	7. Quadraginta.
12.
16.	16. Pedibus suis. <i>Alius</i> , pedites.	16.
21. Vivit Dominus, et per vitam animæ tuæ.	21. Vivit Dominus, et vivit dominus meus rex meus.	21. Vivit enim, inquit, Dominus, et vivit anima tua, domine mi rex.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ἸΑΚΥΛΑΑΣ.
על־פני דרך אדמה 23	23.	23.
26, 25 השב את־ארון האלהים העיר א־מִצְרָאִימָא חן בעיני יהוה והשבני ה־ראני אתו ואת־נח־ו ואם כן יאמר לֹא הפצתי בך הנני יעשה לי כאשר טוב בעיניך	25, 26.	25, 26.
27 ה־חֵאָה אתה שבו	27.	27.
28 מתדמה	28.	28. Μελλο.
בערבות		
31 סכל	31.	31. Ἀφρόνησον.
32 ע־ד־ראש	32.	32. Ἔως τῆς ἀκρας!
על 34, 33 אם עברת אתי והית עלי לכשא ואם־העיר השוב	35, 34.	33, 34. Φορτίον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
23. Super facies viæ ad desertum.	23. Contra viam, quæ respicit ad desertum.	23.
25, 26. Reduc arcam Domini in urbem : si invenero gratiam in oculis Domini, et reducet me, et videre me faciet cam et domicilium ejus. Et si sic dixerit : Non complacui in te : ecce ego, faciat mihi sicut bonum in oculis ejus.	25, 26. Reporta arcam Dei in urbem : si invenero gratiam in oculis Domini, reducet me, et ostendet mihi cam, et tabernaculum suum. Si autem dixerit mihi, Non places : præsto sum, faciat quod bonum est coram se.	23, 26.
27. Nonne videns tu ? revertere.	27. O videns revertere	27.
28. Morans. In solitudine.	28. Abscondar. In campestribus.	28. Tardo.
31. Infatua.	31. Infatua.	31. Infatua.
32. Usque ad caput.	32. Summitatem.	32. Usque ad verticem.
33, 34. Si transieris mecum, et eris super me in onus ; et si in civitatem revertaris.	33, 34. Si veneris mecum, eris mihi oneri. Si autem in civitatem revertaris.	33, 34. Sarcinam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. II Regum.

- V. 3. "A.11., ἰδοὺ οἱ λόγοι σου καλοὶ etc. Reg.
- V. 7. Coisl. 2 habet hanc notam : Ἐν τῷ ἐξ-
απλῷ, τεσσαράκοντα κῆται παρὰ πᾶσιν, ἐν τῷ
Ἑβραῖῳ, ἀρβαίμ. I. e. ε in hexaplo, *quadraginta*
jacet apud omnes, in Hebræo autem, *arbaim.*)
- V. 12. "A.11., καὶ ἐκάλεσε τὸν Ἀχιτόφελ etc. Reg.
Ibid. Ὁ, σύντριμμα. Aliter, σύστρεμμα.
- Ibid. "A.11., καὶ ἦν τὸ διαβούλιον etc. Reg.
- V. 16. "A.11., πεζοί. Reg.
- V. 21. Σ., ζῆ Κύριος etc. Has Symmachi et Theo-
dotionis lectiones adfert Coisl. 2.
- V. 23. "A.11., κατὰ τὴν ὁδὸν ἐλαίας etc. Reg.
- V. 25, 26. "A.11., καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον etc.
Reg. Extremam vero hujus lectionis partem Theo-
dotioni adscribit Coisl. 2.
- V. 27. "A.11., βλέπε, σὺ ἀνάστρεψ. Reg.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

23.

23. Ἐπὶ πρόσωπον ὁδοῦ τὴν ἔρημον. Ἄλλος, κατὰ τὴν ὁδὸν τῆς ἐλαίας τῆς ἐν τῇ ἐρήμῳ.

23.

25, 26.

25, 26. Ἀποστρέψον τὴν κίβωτον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν πόλιν· ἐὰν εὖρω χάριν ἐν ὀφθαλμοῖς Κυρίου, καὶ ἐπιστρέψει με, καὶ δεῖξει μοι αὐτήν, καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. Καὶ ἐὰν εἴπη οὕτως, Οὐκ ἠθέληκα ἐν σοι, ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι, ποιεῖτω μοι κατὰ τὸ ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ. Ἄλλος, καὶ καθισάτω εἰς τὸν τόπον αὐτῆς· ἐὰν εὖρω χάριν ἐνώπιον Κυρίου, καὶ ἐπιστρέψῃ με, ἔσομαι αὐτῆν καὶ τὴν εὐπρέπειαν αὐτῆς. Καὶ ἐὰν εἴπη μοι, ὅτι οὐ θέλησά σε, ἰδοὺ ἐγώ.

25, 26. Ποιεῖτω μοι τὸ ἀρεστὸν ἐνώπιον αὐτοῦ.

27.

27. Ἴδετε, σὺ ἐπιστρέφεις. Ἄλλος, βλέπε, σὺ ἀνάστρεφε.

27.

28. Κρυθῆσομαι.

28. Στρατεύσομαι. Ἄλλος, αὐλλίζομαι.

28. Προσδιχομαι ὁμα.

Ἐν ταῖς παιδίαισι.

Ἐν Ἀραβῶθ. Ἄλλος, ἐπὶ τῆς ἐλαίας.

31. Ἀσύνητον ποιήσον.

31. Διασκέβασον. Ἄλλος, ματαίωσον.

31. Ματαίωσον.

32. Ἔως τῆς ἄκρας.

32. Ἔως τοῦ Ῥόος.

32.

33, 34. Βάρος.

33, 34. Ἐὰν μὲν διαθῆς μετ' ἐμοῦ, καὶ ἔση ἐπ' ἐμὲ εἰς βάσταγμα, καὶ ἐὰν ἐπιστρέψῃς ἐπὶ τὴν πόλιν. Ἄλλος, ἐὰν διεθῆς μετ' ἐμοῦ, ἔση ἐπ' ἐμὲ φορτία· ἐὰν δὲ εἰς τὴν πόλιν ἀναστρέψῃς.

33, 34.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

23.

23. Ad faciem viæ in desertum. *Alius*, secundum viam olivæ, quæ est in deserto

23.

25, 26

25, 26. Reduc arcam Dei in civitatem : si invenero gratiam in oculis Domini, et reducet me, et ostendet mihi eam, et decorem ejus. Et si dixerit sic, Non velui in te, ecce ego sum : faciat mihi juxta id quod bonum in oculis suis. *Alius*, et sedeat in loco suo. Si invenero gratiam ante Dominum, et reducat me, videbo eam et decorem ejus. Et si dixerit mihi, quoniam non volui te, ecce ego.

25, 26. Faciat mihi quod placet in conspectu ejus.

27.

27. Videte, tu revertaris. *Alius*, vide, tu revertere.

27.

28. Abscondar. In campestribus.

28. Castrametor. *Alius*, maneo. In Araboth. *Alius*, in oleâ.

28. Excipio vos.

31. Insuper fac.

31. Dissipa. *Alius*, vanum fac.

31. Vanum fac.

32. Usque ad verticem.

32. Usque Roos.

32.

33, 34. Ponderus.

33, 34. Si quidem transieris mecum, et eris super me in onus, et si revertaris in civitatem. *Alius*, si transieris mecum, eris super me sarcinæ ; si autem in civitatem revertaris.

33, 34.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. II Regum.

V. 28. Ἄ, μέλλω. Σ., κρυθῆσομαι. Coislin. 2. Ἄλλ., αὐλλίζομαι etc. Sic quædam exemplaria. Ibid. Σ., ἐν ταῖς παιδίαισι. Coislin. 4. Hodie legitur ΠΑΥ.

V. 31. Ἄ., ἀφρόνησον. Drusius. Ἄλλ., ματαίωσον. Reg. Sed diversam adfert lectionem Aquilæ Coislin. 2 ; nimirum, κακοφρόνησον, malam mentem da. Ex eod. cod. deprompsimus lectiones Symma-

chi Theodotionisque hujus versus.

V. 32. Ἄ., Σ., ἔως τῆς ἄκρας. Eusebius *De locis Hebræicis*, ad vocem Ῥαῶς. Coislin. vero 2, Σ., εἰς τὴν ἄκραν.

Ibid. Ἔως τοῦ Ῥόος. Ed. Rom., Ῥῶς.

V. 33, 34. Ἄ., φορτίον etc. Coislin. 1. Ibid. Ἄλλ., ἐὰν διεθῆς μετ' ἐμοῦ. Reg.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 מענט מהראש ונבל	1.	1. Ὀλίγον ἀπὸ τῆς ἀκρας.
2 החמורים לבית-המלך לרנב ולגלחם הקיץ	2.	2.
8 חגך ברעך	8.	8.
10 כי יקלל	10.	10.
11 ואף כרעיה בקהימיני	11.	11. Καὶ γε ὅτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινάου.
12 אורי יראה יהוה בעוני השגיב יהוה לי פדוה תחת קללתו	12.	12.
13 בעלע	13.	13.
20 חבר לכם עצה	20.	20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Paululum a capite. Et nebel.	1. Paululum montis verticem. Utre.	1. Paulum a vertice.
2. Asini domui regis ad equi- tandum, et ad panes, et fructus.	2. Asini domesticis regis ut sedeant : panes et palathæ.	2.
8. Et ecce tu in malo tuo.	8. Et ecce premunt te mala tua.	8.
10. Quod maledicat.	10. Ut maledicat.	10.
11. Et etiam quia nunc filius Jemini.	11. Quanto magis nunc filius Jemini ?	11. Et utique quia nunc filius eminæi.
12. Forsitan respiciet Dominus in afflictionem meam : et reddet mihî Dominus bonum pro male- dictione ejus.	12. Si forte respiciat Dominus afflictionem meam : et reddat mihî Dominus bonum pro maledictione hac.	12.
13. In costa.	13. Ex latere.	13.
20. Date vobis consilium.	20. Inite consilium.	20.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI lib. II Regum.

V. 1. 'A., Σ., ὄλιγον etc. Coislin. 1.

Ibid. Ἄλλος, κεράμιον. Sic unus.

V. 2. Ἄλλος, ὄνοι οἱ σεσαγμένοι etc. Reg.

V. 8. Ἄλλος, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν κακίαν σου. Reg.

V. 10. Θ., διότι καταρᾶται με. Coislin. 2.

CAPUT XVII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
6 אַמֶּן אַתָּה דָּבָר	6.	6.
7 בפעם הזאת	7.	7.
6. Annon ? tu loquere.	6. Annon ? Quod das consilium	AQUILA.
7. In vice hac.	7. Hac vice.	7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ὀλίγον ἀπὸ τῆς ἀκρας.	1. Βραχύ τι ἀπὸ τῆς Ῥώς. Καὶ νέβελ. Ἄλλος, κεράμιον.	1.
2.	2. Τὰ ὑποζύγια τῆ οἰκίᾳ τοῦ βασιλέως τοῦ ἐπικαθῆσθαι, καὶ οἱ ἄρτοι, καὶ οἱ φοίνικες. Ἄλλος, ὄνοι οἱ σεσαγμένοι τῷ οἴκῳ τοῦ βασιλέως ἐπιβαίνειν, καὶ οἱ ἄρτοι, καὶ αἱ παλάθαι, καὶ αἱ σταφίδες.	2.
8.	8. Καὶ ἰδοὺ σὺ ἐν τῇ κακίᾳ σου. Ἄλλος, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν κακίαν σου.	8.
10.	10. Καὶ οὕτως καταράσθω.	10. Διότι καταράται με.
11. Πόσω μᾶλλον νῦν ὁ υἱὸς τοῦ ἱεμινίου.	11. Καὶ προσέτι νῦν ὁ υἱὸς τοῦ Ἰεμινί.	11.
12.	12. Ἐφ' ὧς ἴδοι Κύριος ἐν τῇ ταπεινώσει μου, καὶ ἐπιστρέψει μοι ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας αὐτοῦ. Ἄλλος, ὅπως ἴδοι τὴν ταπεινώσιν μου, καὶ ἀνταποδώσει Κύριος ἀγαθὰ ἀντὶ τῆς κατάρας.	12.
13.	13. Ἐκ πλευρᾶς. Ἄλλος, κατὰ τὸ κλίτος.	10.
20.	20. Φέρετε ἑαυτοῖς βουλήν. Ἄλλος, δότε αὐτοῖς βουλήν.	20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Paulum a vertice.	1. Paululum quid a Ros. Et nebel. <i>Alius</i> , vasculum:	1.
2.	2. Subjugalia domui regis ad insidendum, et panes, et palmulæ. <i>Alius</i> , asini instrati domui regis ad inscendendum, et panes, et palathæ, et uvæ.	2.
8.	8. Et ecce tu in malo tuo. <i>Alius</i> , et ostendit mihi malum tuum.	8.
10.	10. Et sic maledicat.	10. Quoniam maledicit me.
11. Quanto magis nunc filius eminæ?	11. Et insuper nunc filius Jemini.	11.
12.	12. Si forte inspiciat Dominus in humilitatem meam, et redire faciet mihi bona pro maledictione illius. <i>Alius</i> , ut videat humilitatem meam, et retribuet Dominus bona pro maledictione.	12.
13.	13. Ex latere. <i>Alius</i> , secundum latus.	12.
20.	20. Ferte vobis consilium. <i>Alius</i> , date vobis ipsis consilium.	20.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI lib. II Regum.

V. 11. Ἄ., καὶ γε ὅτι νῦν etc. Coislin.

V. 13. Ἄλλ., κατὰ τὸ κλίτος. Sic quædam exempl.

V. 12. Ἄλλος, ὅπως ἴδοι τὴν ταπεινώσιν μου etc.
Reg.

V. 20. Ἄλλος, δότε αὐτοῖς βουλήν. Reg.

CAPUT XVII LIB. II REGUM

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6.	6. Εἰ δὲ μὴ, σὺ λάλησον. Ἄλλος, ἢ πῶς σὺ λαλεῖς;	6.
7.	7. Τὸ ἅπαξ τοῦτο. Ἄλλος, νυνὶ ταύτην.	7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6.	6. Sin minus, tu loquere. <i>Alius</i> , aut quomodo tu loqueris?	6.
7.	7. Vice hac. <i>Alius</i> , nunc hoc consilium	7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ελληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
ס כדוב שכל בשדה	8	8.
9 הפתחים	9.	9.
כגפה		
14 המדבה	14.	14.
16 אל־תלך הלילה בעבודת המדבר וגם עבוד תעבוד פך־בלע למלך ולכל־העם אשר אתך	16.	16
19 הרפוח	19.	19. Πισάνας.
20 עבד מיגל המים ויבקשו ולא מצאו וישבו ירושלם	20.	20.
22 עד־אור הבקר עד־אחז לאר נעדר אשר לא־עבר את־הירדן	22.	22.
24 et 27 מכהימה עלה־צבא	24 et 27. 25.	24 et 27. Εἰς παρεμβολάς. 25.
28 וספת וקלי	28.	28. Καὶ φρυκτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Sicut ursus orbatus in agro.	8. Veluti si ursula raptis catulis in saltu saeviat.	8.
9. Fovearum. Plaga.	9. In foveis. Plaga.	9.
14. Bonum.	14. Utile.	14.
16. Ne transigas noctem in transitibus deserti: et etiam trans- eundo transibis, ne forte deglutiat regem et omnem populum, qui cum eo.	16. Ne moreris nocte hac in campestribus deserti, sed absque dilatione transgredere: ne forte absorbeat rex, et omnis popu- lus, qui cum eo est.	16
19. Grana contusa.	19. Ptisanas.	19. Ptisanas.
20. Transierunt rivum aqua- rum, et quæsierunt, et non inve- nerunt, et reversi sunt Jerusa- lem.	20. Transierunt festinanter, gu- tata paululum aqua. At hi qui quærebant, cum non reperissent, reversi sunt in Jerusalem.	20.
22. Usque ad lucem matutini. Usque ad unum non defuit qui non transiret Jarden.	22. Donec dilucesceret: et ne unus quidem residuus fuit, qui non transisset fluvium.	22.
24 et 27 In Mahanaim.	24 et 27. In castra.	24 et 27. In castra.
25. Super exercitum.	25. Super exercitum.	25.
28. Et scyphos. Et tostam.	28. Tapetia. Et polentam.	28. Et tostum

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8.	8. Ὡς ἄρκτος ἠτεκνωμένη ἐν ἀγρῷ. Ἄλλος, ὡς ἄρκοι παροιστρῶσαι ἐν ἀγρῷ.	8.
9.	9. Βουνῶν. Ἄλλος, αὐλώνων. Θραῦσις: Ἄλλος, πτώσις.	9.
14. Τὴν συμμέρουσαν.	14. Τὴν ἀγαθὴν.	14.
16.	16. Μὴ αὐλισθῆς τὴν νύκτα ἐν Ἀραβῷ τῆς ἐρήμου, καὶ γε διαβαίνων σπεύσον, μήποτε καταπίσῃ τὸν βασιλέα, καὶ πάντα τὸν λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ. Ἄλλος, μὴ αὐλισθῆς τὴν νύκτα κατὰ θυμὸς τῆς ἐρήμου· καί γε διαβαίνων διδάθῃ τὰ ὕδατα, ὅπως μὴ καταποθῇ ὁ βασιλεὺς καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ.	16.
19. Πτισάνας.	19. Ἀραφῷ.	19. Παλάθας.
20.	20. Παρήλθον μικρὸν τοῦ ὕδατος· καὶ ἐζήτησαν, καὶ οὐχ εὔρον, καὶ ἀνέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ. Ἄλλος, διεληλύθασιν σπεύδοντες· καὶ ἐζήτησαν καὶ οὐχ εὔρισκον αὐτοῦ· καὶ ἀναστρέφουσιν εἰς Ἱερουσαλήμ.	20.
22.	22. Ἔως τοῦ φωτός τοῦ πρωῦ, ἕως ἐνός οὐκ ἔλαθεν ὅς οὐ διήλθε τὸν Ἰορδάνην. Ἄλλος, ἕως διέφρασε τὸ πρωῦ, ἕως τοῦ μὴ ἀποκαλυφθῆναι τὸν λόγον· οὕτως διέδησαν τὸν Ἰορδάνην.	22.
24 et 27.	24 et 27. Εἰς Μαναίμ.	24 et 27. Εἰς παρεμβολάς.
25.	25. Ἐπὶ τῆς δυνάμεως. Ἄλλος, ἐπὶ τῆς στρατιάς.	25.
28. Ὑποστήμματα. Καὶ φρυκτόν.	28. Ἀμφιτάπους. Καὶ ἄλφιτον.	28.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8.	8. Tanquam ursæ orbata filiis in agro. <i>Alius</i> , tanquam ursæ furiosæ in agro.	8.
9.	9. Collium. <i>Alius</i> , canalium. Percussio. <i>Alius</i> , ruina.	9.
14. Utile.	14. Bonum.	14.
16.	16. Ne maneat nocte in Araboth deserti, etiam transiens festinus, ne forte absorbeat regem et omnem populum, qui cum eo. <i>Alius</i> , ne maneat nocte ad occidentem deserti: etiam transiens transi aquas, ut ne absorbeatur rex et omnis populus cum eo.	16.
19. Ptiisanas.	19. Araphoth.	19. Palathas.
20.	20. Præterierunt pusillum aquæ: et quæsierunt, et non invenerunt, et reversi sunt in Jerusalem. <i>Alius</i> , pertransierunt festinantes: et quæsierunt, et non inveniebant eos: et revertuntur in Jerusalem.	20.
22.	22. Usque ad lucem matutinam, usque ad unum non latuit, qui non transierit Jordanem. <i>Alius</i> , usquequo illuxit matutinum, donec non revelaretur verbum; sic pertransierunt Jordanem.	22.
24 et 27.	24 et 27. In Manaim.	24 et 27. In castra.
25.	25. Super virtutem. <i>Alius</i> , super exercitum.	25.
28. Hypostimmata. Et tostum.	28. Tapetia. Et polentam.	28.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	ΑΚΥΤΑΑΣ.
29. וְשֵׁשׁ בָּקָר VERSIO HEBRAICI TEXT.	29. VULGATA LATINA.	29. AQUILA.
29. Et coagulationes bovis.	29. Et pingues vitulos.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. II Regum.

<p>V. 6. "A. l. l., ἡ πῶς σὺ λαλεῖς. Reg.
 V. 7. "A. l. l., νυνὶ ταύτην. Reg.
 V. 8. "A. l. l., ὡς ἄρκοι παροιστρῶσαι etc. Reg.
 V. 9. "A. l. l., ἀυλώνων. Reg.
 Ibid. "A. l. l., ἡ πτώσις. Reg.
 V. 14. Σ., τὴν συμφέρουσαν. Reg. et Coislin. 2.</p> | <p>V. 16. Ο', καταπίση. Aliter, καταπίη.
 Ibid. "A. l. l., μὴ ἀυλισθῆς τὴν νύκτα κατὰ θυ-
 σμάς etc. Reg. Hic interpretes legit haud dubie תַּבְּרַעַם
 videturque esse Theodotion, qui illam vocem תַּבְּרַעַם
 solet vertere, θυσμάς.
 V. 19. 'A., Σ., πτισάνας. "A. l. l., παλόθας. Ila</p> |
|---|--|

CAPUT XVIII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	ΑΚΥΤΑΑΣ.
2. וְהַשְּׁשִׁית	2.	2.
3. לֹא-יִשְׂכַּחוּ אֱלֹהֵינוּ לֵב	3.	3.
נִרְעָה כְּמֹת עֲשֵׂהָ אֲלֵפִים וְעָתָה טוֹב כִּי-תִהְיֶה-לָנוּ בְּעִיר לְעִיר		*Οτι νῦν ὁμοῖος ἡμῖν δέκα χιλιά- δας.
6. הַשּׁוּחַ	6.	6.
7. וַיִּגְבַּשׁ הַמִּגְפָּה	7.	7. Ἐθραύσθη.
8. הַדָּרֶב	8.	8.
10. תָּלַי בְּאֵלֶּה	10.	10.
13. אִרְעִשִׁיתִי בַּגִּפְשׁוֹ שֶׁכֶּר	13.	15.
20. לֹא אִישׁ בְּשׂוּרָה אֶתָּה	20.	20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et tertiam partem.	2. Et tertiam partem.	2
3. Non ponent ad nos cor.	3. Non magnopere ad eos ac nobis pertinebit.	3.
Quia nunc sicut nos decem millia. Et nunc bonum quia eris nobis a civitate ad auxiliandum.	Quia tu unus pro decem millibus computaris. Melius est igitur ut sis nobis in urbe praesidio.	Quia nunc similis nobis decem millia.
6. In agrum.	6. In campum.	6.
7. Et caesi sunt. Plaga.	7. Caesus est. Plaga.	7. Confractus est.
8. Gladius.	8. Gladius.	8.
10. Pendentem in quercu.	10. Pendere de quercu.	10.
13. Aut fecissem in animam cjus mendacium.	13. Sed et si fecissem contra animam meam audacter.	13.
20. Non vir boni nuntii tu.	20. Non eris nuntius.	20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
29.	29. Καὶ σαφῶθ βοῶν.	29. Καὶ γαλαθηνὰ μοσχάρια.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
29.	29. Et saphoth boum.	29. Et lacteos vitulos.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. II Regum.

Procopius et Reg. Coisl. 1 habet, Θ., παλάθας, et
 ππεάνας uni Symmacho tribuit.

V. 20. "Α.Λ.Ι., διαληλύθασι σπαύδοντες etc. Reg.

V. 22. "Α.Λ.Ι., ἕως διέφανσε τὸ πρῶν etc. Idem.

V. 24 et 27. Coisl. 2. 'Α., Θ., παρεμβολάς.

Sed Drusius uni Theodotioni tribuit.

V. 25. "Α.Λ.Ι., ἐπὶ τῆς στρατιδς. Reg.

V. 28. Σ., ὑποστίματα. Reg. Sed Coisl. 2, ὑπο-
 στρώματα. Quæ lectio sincerior videtur.

Ibid. 'Α., καὶ φρυκτόν. Reg. Sed Coisl. 2 habet,
 'Α., Σ., φρυκτόν.

V. 29. Θ., καὶ γαλαθηνὰ μοσχάρια. Coisl. 2.
 Regius vero sine interpretis nomine adfert.

CAPUT XVIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Καὶ τὸ τρίτον. "Αλλος, καὶ ἐτρίσσευσεν.	2.
3.	3. Οὐ θήσουσιν ἐφ' ἡμᾶς καρ- διαν. "Αλλος, οὐ στήσεται ἐν ἡμῖν καρδία.	3.
Καὶ σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάσιν.	"Ὅτι σὺ ὡς ἡμεῖς δέκα χιλιάδες.	Καὶ νῦν ἀφαιρεθήσεται ἡ γῆ ἐξ ἡμῶν ἑ' χιλιάσιν.
6.	Καὶ νῦν ἀγαθὸν, ὅτι ἔση ἡμῖν ἐν τῇ πόλει βοήθεια τοῦ βοηθεῖν. "Α.λ- λος, καὶ νῦν καλὸν ἔστι, τοῦ εἶναι σε ἐν τῇ πόλει εἰς βοήθειαν ἡμῶν.	6.
7.	6. Εἰς τὸν δρυμόν. "Αλλος, εἰς τὸ πεδίον.	7.
8.	7. "Ἐπταίτην.	7.
9.	8. Μάχαιρα. "Αλλος, ρομφαία.	8.
10.	8. Μάχαιρα. "Αλλος, ρομφαία.	8.
10.	10. Κρεμάμενον ἐν τῇ δρυϊ. "Α.λ- λος, καὶ ἀνεκρεμάσθη ἐν τῷ δέν- δρῳ.	10.
13.	13. Μὴ ποιῆσαι ἐν τῇ ψυχῇ αὐ- τοῦ ἀδικον. "Αλλος, καὶ πως ποι- ῆσω ἐν τῇ ψυχῇ μου ἀδικον;	13.
20.	20. Οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελίας σὺ. Ἄλλος, οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελισμοῦ εἰ σὺ.	20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. Et tertiam partem. <i>Alius</i> , et tertiavit.	2.
3.	3. Non ponent super nos cor. <i>Alius</i> , non stabit in nobis cor.	3.
Et tu ut nos decem millibus.	Quia tu sicut nos decem millia.	Et nunc auferetur terra ex no- bis decem millibus.
6.	Et nunc bonum, quia eris nobis in civitate auxilium ad auxiliand- dum. <i>Alius</i> , et nunc bonum est, ut sis in civitate in auxilium no- stri.	6.
7.	6. In sylva. <i>Alius</i> , in agrum.	6.
7.	7. Cecidit.	7.
8.	Percussio. <i>Alius</i> , plaga.	8.
8.	8. Gladius. <i>Alius</i> , framea.	8.
10.	10. Pendentem in quercu. <i>Alius</i> , et suspensus erat in arbore.	10.
13.	13. Non faciendo in animam e- jus injuriam. <i>Alius</i> , et quomodo faciam in anima mea injustum?	13.
20.	20. Non vir boni nuntii tu. <i>A- lius</i> , non vir boni nuntii es tu.	20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
23 ויהימה ארדץ	23.	25.
חך הכר ועבר אתהכיש		Τὴν διατέμνουσαν.
29 ראית הזכר הנחל לשלח את- עבד הבחך יואב ואת-עבדך ולא ידעתו כזה	29.	29.
30 התיצב	30.	30.
31 הקבים עליך	31.	31.
32 השדום לנער	32.	32.
33 וירגו בלכח	33.	33. Καὶ ἐκλονήθη.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
23. Et sit quidquid, curram.	23. Quid enim si cucurrero ?	23.
Via planicie, et transivit ipsum Chusi.	Per viam compendii, transivit Chusi.	Dividentem, <i>vel</i> compendiosam.
29. Vidi tumultum magnum in mittendo servum regis Joab, et servum tuum: et non novi aliquid.	29. Vidi tumultum magnum, cum mitteret Joab servus tuus, o rex., me servum tuum: nescio aliud.	29.
30. Sta.	30. Sta.	30.
31. Insurgentium super te.	31. Qui surrexerunt contra te.	31.
32. Num pax puero.	32. Estne pax puero ?	32.
33. Et conturbatus est. In eundo ipsum.	33. Contristatus itaque. Vadens.	33. Et commotus est.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. II Regum.

V. 2. Ἄλλος, καὶ ἐπίσσωσεν. Reg.	Ibid. Ἄλλος, καὶ νῦν καλόν etc. Reg.
V. 3. Ἄλλος, οὐ στήσεται ἐν ἡμῖν καρδία. Reg.	V. 6. Ἄλλος, εἰς τὸ πεδίον. Reg.
Ibid. Σ., καὶ σὺ ὡς ἡμεῖς δέξα χιλιάτιν. S.c ex Theodoro Drusius. Θ., καὶ νῦν ἀφαιρέθησεται etc. Ita Coislin. Regius autem sine interpretis nomine.	V. 7. Ἄ., ἐθραύσθη. Coislin. 2.
Ibid. Ἄ., ὅτι νῦν etc. Coislin. 2 qui hanc alteram Symmachi adfert lectionem: Σὺ γὰρ χιλιοπλασίῳ ἡμῶν. Tu enim millies potior es nobis.	Ibid. Ἄλλος, πληγή. Reg.
	V. 8. Ἄλλος, βομφατα. Reg.
	V. 10. Ἄλλος, καὶ ἀνεκρεμάσθη ἐν τῷ δένδρῳ. Reg.
	V. 13. Ἄλλος, καὶ πῶς ποιήσω ἐν τῇ ψυχῇ μου

CAPUT XIX LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3 ויהנב	3.	3.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Et furatus est.	3. Et declinavit.	3.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
23. Τὴν διατέμνουσαν.	23. Τί γὰρ ἐὰν δραμῶ; Ἄλλος, καὶ τί ἐὰν δραμῶ ὀπίσω τοῦ Χουσί; Τὴν ὄδον τὴν τοῦ Κεχάρ, καὶ ὑπερέβη τὸν Χουσί. Ἄλλος, τὴν ὄδον τὴν διατεταγμένην, καὶ παρέβη τὸν Χουσί.	23. Τὴν διατέμνουσαν.
29.	29. Εἶδον τὸ πλῆθος τὸ μέγα τοῦ ἀποστελλαι τὸν δούλον τοῦ βασιλέως Ἰωάβ, καὶ τὸν δούλον σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκεῖ. Ἄλλος, ἤκουσα ἤχον μέγαν ὀπίσω μου ἐν τῷ ἀποστελλαι Ἰωάβ τὸν παῖδα τοῦ βασιλέως τὸν δούλον σου, καὶ οὐκ ἔγνων τί ἐκεῖ.	29.
30.	30. Στηλώθητι. Ἄλλος, παράστηθι.	30.
31.	31. Ἐπεγειρομένων ἐπὶ σέ. Ἄλλος, ἀνθεστηκότων σοι.	31.
32.	32. Εἰ εἰρήνη τῷ παιδάριῳ. Ἄλλος, εἰ ὀγιάινει τὸ παιδάριον.	32.
33.	33. Καὶ ἐπαράχθη. Ἐν τῷ κορευέσθαι αὐτόν. Ἄλλος, ἐν τῷ κλαίειν αὐτόν.	33. Ἐδάκρυσεν.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
23. Dividentem, vel compendiosam.	23. Quid enim si cucurrero? <i>Alius</i> , et quid si curram post Chusi? Viam quæ Cechar, et transgressus est ipsum Chusi. <i>Alius</i> , viam constitutam, et prætergressus est Chusi.	23. Dividentem, vel compendiosam.
29.	29. Vidi multitudinem magnam in mittendo servum regis Joab et servum tuum: et non novi quid illic. <i>Alius</i> , audiui sonitum magnum post me, in mittendo Joab puerum regis servum tuum: et non novi quid illic.	29.
30.	30. Sta. <i>Alius</i> , adsta.	30.
31.	31. Insurgentium super te. <i>Alius</i> , adversantium tibi.	31.
32.	32. Si pax puero. <i>Alius</i> , si salvus est puer.	32.
33.	33. Et conturbatus est. Dum ipse iret. <i>Alius</i> , dum ipse fieret.	33. Lacrymatus est.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. II Regum.

ἔδικον. Hic legit וַשְׁבַּב ut et interpretes Vulgatæ.

LXX legerunt וַשְׁבַּב ut hodieque legitur in Bibliis.

Sed cum nota, וַשְׁבַּב קָרַי.

V. 20. Ἄλλος, οὐκ ἀνὴρ εὐαγγελισμοῦ εἰ σύ. Reg.

V. 23. Ἄλλος, καὶ τί ἐὰν δραμῶ etc. Idem.

Ibid. Ἄλλος, τὴν ὄδον τὴν διατεταγμένην etc. Reg.

V. 29. Ἄλλος, ἤκουσα ἤχον μέγαν etc. Reg.

V. 30. Ἄλλος, παράστηθι. Reg.

V. 31. Ἄλλος, ἀνθεστηκότων σοι. Reg.

V. 32. Ἄλλος, εἰ ὀγιάινει τὸ παιδάριον. Reg.

V. 33. Ἄ., καὶ ἐκλονήθη. Reg. et Coislin. 2, qui postremus habet, Θ., ἐδάκρυσεν. Regius vero sine interpretis nomine hanc versionem effert.

Ibid. Ἄλλος, ἐν τῷ κλαίειν αὐτόν. Reg. Qui autem sic vertit, legit haud dubie וַשְׁבַּב, mutato ה in ג.

CAPUT XIX LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. SYMMACHUS.	5. Καὶ διεκλέπτετο. Ἄλλος, καὶ διεστέλλετο.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Et suffuratus est se. <i>Alius</i> , et diduxit se.	5.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

כאשר יתנבב העם הנלמדים
בניסם

6 כי ידעתי היום כי לא אבשלום הי	6.	6.
7 כי-אינך יוצא אם-יולך איש אמן הלילה ודעה לך זאת	7.	7.
9 נדח	9.	9.
10 על-ני	10.	10.
בחדשים 13 אבל-א שר צבא זהה	13.	13.
14 וכל-עבדיך	14.	14.
17 וצלוו הירדן לפני רבולך	17.	17.
22 לשמן	22.	22.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Quomodo declinare solet populus versus et fugiens de praelio.
Quomodo declinare solet populus versus et fugiens de praelio.

6. Quia non tu egrediens, si Absalom vivens, 6. Et vere cognovi modo, quia si Absalom viveret.

7. Quia non tu egrediens, si pernoctabit vir tecum nocte: et malum erit tibi hoc. 7. Quod si non exieris, ne unus quidem remansurus sit tecum nocte hac: et pejus erit hoc tibi.

9. Certabant. 9. Certabat. 9.

10. Super nos. 10. Super nos. 10.

Siletis. 13. Si non princeps exercitus fueris. 13. Si non magister militiæ fueris. 13.

14. Et omnes servi tui. 14. Et omnes servi tui. 14.

17. Et prospere transierant Jordanem ad facies regis. 17. Et irrumpentes Jordanem ante regem. 17.

22. In adversarium. 22. In Satan. 22.

	Καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ ἀισχυρόμενοι ἐν τῷ αὐτοῦ φεύγειν. Ἄλλος, καθὼς ὑποστέλλεται λαὸς ἠττημένος ἠτιμωμένος ἐν τῇ φυγῇ αὐτῶν.	
6.	6. Ὅτι ἐγνώκα σήμερον, ὅτι εἰ Ἀβεσσαλὼμ ἔζη. Ἄλλος, οἶδας εἰ Ἀβεσσαλὼμ ἔζη σήμερον.	6.
7.	7. Ὅτι εἰ μὴ ἐκπορεύσῃ σήμερον, εἰ ἀλλισθήσεται ἀνὴρ μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην. Καὶ ἐπίγνωνθι σεαυτῷ, καὶ κακόν σοι τοῦτο. Ἄλλος, ὅτι εἰ μὴ σὺ ἐξελεύσῃ εἰς ἀπάντησιν τοῦ λαοῦ, εἰ ὑπνώσει τις μετὰ σοῦ τὴν νύκτα ταύτην, καὶ ἐπιγνώσῃ τοῦτο σεαυτῷ, ὅτι χεῖρόν σοι ἔσται τοῦτο.	7.
9.	9. Διακρινόμενος. Ἄλλος, γηγύζων.	9.
10.	10. Ἐφ' ἡμῶν. Ἄλλος, ἐφ' ἐκρούς εἰς βασιλέα. Κωφεύετε. Ἄλλος, σιωπάτε.	10.
13.	13. Εἰ μὴ ἄρχων δυνάμεως ἔση. Ἄλλος, εἰ μὴ ἀρχιστρατηγὸς ἔση μοι.	15.
14.	14. Καὶ πάντες οἱ δοῦλοι σου. Ἄλλος, καὶ πάντες οἱ παῖδες σου.	14.
17.	17. Καὶ κατεύθυναν τὸν Ἰορδάνην ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως. Ἄλλος, καὶ ἀποστέλλουσιν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην ἐνώπιον τοῦ βασιλέως.	17.
22.	22. Εἰς ἐπίβουλον. Ἄλλος, εἰς τατάν.	22.

	Quemadmodum suffuratur se populus, qui confunduntur in fugiendo. <i>Alius</i> , quemadmodum subtrahit se populus victus, inhonoratus in fuga sua.	
6.	6. Quoniam novi hodie, quia si Abessalom viveret. <i>Alius</i> , nosti si Abessalom viveret hodie.	6.
7.	7. Quia nisi egrediaris hodie: si manebit vir tecum nocte hac. Et scito tibi, et malum tibi hoc. <i>Alius</i> , quoniam nisi tu egrediaris in occursum populi, si dormierit quis tecum hac nocte, et scias hoc tibi tibi, quoniam pejus tibi erit hoc.	7.
9.	9. Disceptans. <i>Alius</i> , murmurans.	9.
10.	10. Super nos. <i>Alius</i> , super nosmetipsos in regem. Obmutescitis. <i>Alius</i> , siletis.	10.
13.	13. Si non princeps virtutis fueris. <i>Alius</i> , si non princeps exercitus fueris mihi.	13.
14.	14. Et omnes servi tui. <i>Alius</i> , et omnes pueri tui.	14.
17.	17. Et direxerunt Jordanem ante regem. <i>Alius</i> , et mittunt ad Jordanem in conspectu regis.	17.
22.	22. In insidiatorem. <i>Alius</i> , in satan.	22.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
24. ומפי־בשת	24.	24.
ולא־עשה		
25. ומני	26.	26.
27. וירגל בעבדך	27.	27.
28. ומה־יש־לי עד צוקה ולזעק עד א־המלך	28.	28.
32. בשיבתו במחנים	32.	32.
36. כמעט	36.	36.
37. ישב־נא	37.	37.
סדב		
38. וכל אשר־תבחר עלי	38.	38.
42. כִּי־קדוב המלך אלי	42.	42.
בשאת		
43. ולא־היה דברי ראשון לי להשיב אד־מלכי	43.	43.
VERSIO HEBRAICI TEXT. VULGATA LATINA. AQUILA.		
24. Et Miphiboseth.	24. Miphiboseth quoque.	24.
Et non fecerat.	Intonsa barba.	
26. Decepit me.	26. Contempsit me.	26.
27. Et detraxit in servum tuum.	27. Insuper et accusavit me servum tuum.	27.
28. Et quid est mihi ultra justitia, et ad clamandum ultra ad regem?	28. Quid ergo habeo justæ querelæ? aut quid possum ultra vociferari ad regem?	28.
32. In conversione ejus in Mahanaim.	32. Cum moraretur in castris.	32.
36. Quasi paululum.	36. Paululum.	36.
37. Revertatur, obsecro.	37. Sed obsecro ut revertatur.	37.
Bonum.	Bonum.	
38. Et omne quod elegeris super me.	38. Omne quod petieris a me.	38.
42. Quia propinquus rex ad me.	42. Quia mihi propior est rex.	42.
Donativum.	Munera.	
43. Et non fuit verbum meum primum mihi ad reducendum regem meum.	43. Et non mihi nuntiatum est priori, ut reducerem regem meum.	43.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24.	24. Καὶ Μεμφιβοσθέ. Ἄλλος, Μεμφιβαάλ.	24.
Καὶ οὐκ ἐκείρατο.	Καὶ οὐκ ἐποίησε.	
25.	25. Παρελογίσαστό με. Ἄλλος, ἀπέρριψέ με.	25.
27.	27. Καὶ μεθώδευσεν ἐν τῷ δούλῳ σου. Ἄλλος, καὶ κατηγορήκασιν τὸν δούλόν σου.	27.
28.	28. Καὶ τί ἐστι μοι ἐτι δικαίωμα, καὶ τοῦ κεκραγῆναι με ἐτι πρὸς τὸν βασιλέα; Ἄλλος, ἐκ χειρὸς τίνος ἐστι μοι ἐτι δικαιοσύνη; καὶ ἰδόντες ἐτι πρὸς τὸν βασιλέα.	28.
32.	32. Ἐν τῷ οἰκεῖν αὐτὸν ἐν Μαναιμ. Ἄλλος, ἐν τῷ καθῆσθαι ἐν παρεμβολαῖς.	32.
36.	36. Ὡς βραχύ. Ἄλλος, ὅτι ὀλιγον.	36.
37.	37. Καθισάτω δὴ. Ἄλλος, ἀποστρεψάτω.	37.
	Ἄγαθόν. Ἄλλος, ἀρεστόν.	
38.	38. Πάντα ὅσα ἂν ἐκλέξῃ ἐπ' ἐμοί. Ἄλλος, καὶ ὃ ἂν ἐπιτάξῃς μοι.	38.
42.	42. Διότι ἐγγίζει πρὸς με ὁ βασιλεύς. Ἄλλος, ὅτι ἐγγίζει ἡμῖν ὁ βασιλεύς.	42.

Ἄρσιν. Ἄλλος, προσφύγον.

43.	43. Καὶ οὐκ ἐλογίσθη ὁ λόγος μου πρῶτός μοι τοῦ Ἰούδα, ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα ἐμοί. Ἄλλος, καὶ οὐκ ἐγένετο ῥημά μου πρότερον τοῦ ἐπιστρέψαι τὸν βασιλέα μου.	43.
-----	--	-----

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

24.	24. Et Memphibosthe. <i>Alius</i> , Memphibaal.	24.
Et non totonderat.	Et non fecerat.	
25.	25 Decepit me. <i>Alius</i> , projecit me.	25.
27.	27. Et fallaciter egit in servo tuo. <i>Alius</i> , et accusaverunt servum tuum.	27.
28.	28. Et quæ est mihi ultra justificatio, et ut ego vociferer ultra ad regem? <i>Alius</i> , de manu cujusnam est mihi ultra justitia? et clamavit ultra ad regem.	28.
32.	32. Cum ille habitaret in Manaim. <i>Alius</i> , cum ille sederet in castris.	32.
36.	36. Perparum. <i>Alius</i> , quia modicum.	36.
37.	37. Sedeat, quæso. <i>Alius</i> , redeat.	37.
	Bonum. <i>Alius</i> , placitum.	
38.	38. Omnia quæcumque elegerit super me. <i>Alius</i> , et quodcumque præceperis mihi.	38.
42.	42. Quoniam appropinquat ad me rex. <i>Alius</i> , quia appropinquat nobis rex.	42.
	Tributum. <i>Alius</i> , refugium.	
43.	43. Et non est reputatum verbum meum primum mihi a Juda, ad reducendum regem meum. <i>Al.</i> , et non factum est verbum meum primum ad reducendum regem meum.	43.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX lib. II Regum.

V. 5. "Ἄλλος, καὶ διεστέλλετο. Reg.	V. 13. "Ἄλλος, εἰ μὴ ἀρχιστρατηγὸς ἔση μοι. Re
Ibid. "Ἄλλος, καθὼς ὑποστέλλεται etc. Reg.	V. 14. "Ἄλλος, καὶ πάντες οἱ παῖδες σου. Reg.
V. 6. "Ἄλλος, οἶδας εἰ Ἀβεσσαλὼμ etc. Reg.	V. 17. "Ἄλλος, καὶ ἀποστέλλουσιν ἐπὶ τὸν Ἰα
V. 7. "Ἄλλος, ὅτι εἰ μὴ σὺ ἐξελεύσῃ etc. Reg.	δάνην etc. Reg.
V. 9. Διακρινόμενος. Ed. Rom., κρινόμενος.	V. 22. "Ἄλλος, εἰς σατάν. Reg. Videtur em
Ibid. "Ἄλλος, γογγύζων. Reg.	Aquilæ.
V. 10. "Ἄλλος, ἐφ' ἑαυτοῦς εἰς βασιλέα. Reg.	V. 24. "Ἄλλος, Μεμφιδάδ. Coislin. 2.]
Ibid. "Ἄλλος, σωπάτε. Reg.	

CAPUT XX LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַשֵׁם נִקְרָא אִישׁ בְּלִיעַל 1	1.	1.
וַאִישׁ יְהוּדָה דִּבְקַר בְּבֹלְכֵם 2	2.	2.
פֶּה 4	4.	4.
וַיִּיחַד מִכָּהֳמוֹתָיו אִשׁוֹר יַעֲזֵר 5	5.	5.
וַחֲצִיל עֲנַנּוּ 6	6.	6.
בְּבַעֲוֹן 8	8.	8.
וַעֲכָשָׂא בֵּא לְפָנָיהֶם		
מִצְבֹּחַת		
וַאִישׁ עֲמֹד עֲלָיו 11	11.	11.
וַיִּבְרָא וַיִּצְרַר עָלָיו בְּאֵבֶלֶה בֵּית דְּבַעֲנָה וַיִּשְׁפֹּטוּ כִלְהָה אֶל־הָעִיר 15	15.	15.
VERSIÓ HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et illic advenit vir absque jugo.	1. Accidit quoque ut ibi esset vir Belial.	1.
2. Et vir Juda adhæserunt in rege suo.	2. Viri autem Juda adhæserunt regi suo.	2.
4. Hic.	4. Adesto.	4.
5. Et moratus est a tempore statuto, quod constituerat ei.	5. Et moratus est extra placitum quod ei constituerat rex.	5.
6. Et se liberet oculis nostris.	6. Et effugiat nos.	6.
8. In Gabaon.	8. In Gabaon.	8.
Et Amessa venit ad facies eorum.	Amasa veniens occurrit eis.	
Coniuncti.	Dependente.	
11. Et vir stetit super eum.	11. Interea quidam viri, cum stetissent juxta cadaver Amassæ.	11.
15. Et venerunt, et angustiaverunt super eum in Abela Beth-Maacha, et effuderunt aggerem ad civitatem.	15. Venerunt itaque et oppugnabant eum in Abela, et in Bethmaacha, et circumdederunt munitioibus civitatem.	15.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX lib. II Regum.

Ibid. 2., καὶ οὐκ ἐπέβητο. Reg. et Coislin. 2.

V. 26. Ἄλλος, ἀπέβη μὲ. Reg.

V. 27. Ἄλλος, καὶ κατηγορήσασθαι τὸν δοῦλόν σου.

Reg.

V. 28. Ἄλλος, ἐκ χειρὸς τίνος ἐστὶ μοι etc. Reg.

V. 32. Ἄλλος, ἐν τῷ καθῆσθαι ἐν παρεμβολαῖς.

Hæc versio videtur esse Theodotionis, qui vocem
ΠΥΣC vertere solet παρεμβολάς.

V. 36. Ἄλλος, ὅτι ὀλίγον. Reg.

V. 37. Ἄλλος, ἀποστρεφάτω. Reg.

Ibid. Ἄλλος, ἀρεστόν. Reg.

V. 38. Ἄλλος, καὶ ὃ ἂν ἐπιτάξῃς μοι. Reg.

V. 42. Ἄλλος, ὅτι ἐγγίξει ἡμῖν ὁ βασιλεὺς. Reg.

Ibid. Ἄλλος, προσφύγιον. Reg.

V. 43. Ἄλλος, καὶ οὐκ ἐγένετο βῆμά μου etc. Reg

CAPUT XX LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.	1. Καὶ ἐκεῖ ἐπικαλούμενος υἱὸς παράνομος. Ἄλλος, καὶ ἐκεῖ ἀπῆντα ἀνὴρ υἱὸς λοιμῶς.	1.
2.	2. Καὶ ἀνὴρ Ἰούδα ἐκολλήθη τῷ βασιλεὶ αὐτῶν. Ἄλλος, οἱ δὲ ἄν-θρες Ἰούδα προσεχώρησαν περὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν.	2.
4.	4. Αὐτοῦ. Ἄλλος, ἐνταῦθα.	6.
5.	5. Καὶ ἐχρόνισεν ἀπὸ τοῦ καιροῦ, οὗ ἐτάξατο αὐτῷ Δαυίδ. Ἄλλος, καὶ ὑστέρησε τῆς διατάξεως, ἧς διατάξατο αὐτῷ Δαυίδ.	.
6.	6. Καὶ σκιάσει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν. Ἄλλος, καὶ σκεπασθῆ ἀφ' ἡμῶν.	6
8.	8. Ἐν Γαβαὼν. Ἄλλος, ἐπὶ τοῦ βουνοῦ.
Καὶ Ἄμεσσαί εἰσῆλθεν ἔμπροσθεν αὐτῶν. Ἄλλος, καὶ Ἄμεσσαί παρεγένετο κατὰ πρόσωπον αὐτῶν. Ἐξευγμένην. Ἄλλος, ἀμφιμήκη.	8
11.	11. Καὶ ἀνὴρ ἕστη ἐπ' αὐτόν. Ἄλλος, καὶ ἀνὴρ ἐπέστη αὐτῷ τῷ Ἄμεσσαί.	11.
15.	15. Καὶ παρεγενήθησαν καὶ ἐπολιόρκουν ἐπ' αὐτόν ἐν Ἀβὲλ καὶ Φερμαχ, καὶ ἐξέγεαν πρόσγωμα πρὸς τὴν πόλιν. Ἄλλος, καὶ παρ-	15

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Et ibi advocatus filius iniquus. <i>Alius</i> , et illic occurrebat vir filius pestilens.	1.
2.	2. Et vir Juda adhaesit regi suo. <i>Alius</i> , viri autem Juda accesserunt circa regem suum.	2.
4.	4. Hic, <i>Alius</i> , <i>idem</i> .	4.
5.	5. Et tardavit a tempore, quo constituerat ei David. <i>Alius</i> , et procrastinavit a praecepto, quod praeceperat ei David.	5.
6.	6. Et teget oculos nostros. <i>Alius</i> , et se obtegit a nobis.	6.
8.	8. In Gabaon. <i>Alius</i> , super collem.
Et Amessai intravit ante eos. <i>Alius</i> , et Amessai advenit ante faciem eorum.	8.
11.	11. Et vir stetit super eum. <i>Alius</i> , et vir institit ipsi Amessai.	11.
15.	15. Et advenerunt, et obscederunt super eum in Abel et Phermach : et effuderunt azzerem ad civitatem. <i>Al</i> et circumse-	15.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ἈΚΥΛΑΣ.

21	21.	21.
24, 23	23, 24	23, 24.

26	26.	26.
----	-----	-----

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

21. Desuper civitate.	21. A civitate.	21.
23, 24. Et Joab ad omnem exercitum Israel, et Banaia filius Joaida super Cherethi, et super Phelethi, et Adoram super tributum.	23, 24. Fuit ergo Joab super omnem exercitum Israel : Banaias autem filius Joiadae super Cerethæos, et Phelethæos. Adoram vero super tributa.	23, 21. Super Cherethi et Phelethi.
26. Et etiam Ira Iarites erat sacerdos Davidi.	26. Ira autem Iarites erat sacerdos David.	26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. II Regum.

- V. 1. Ἄλλος, καὶ ἐκεί ἀπήντα ἀνὴρ υἱὸς λοιμῶς. Reg.
- V. 2. Ἄλλος, οἱ δὲ ἄνδρες Ἰουδα etc. Reg.
- V. 4. Ἄλλος, ἐνταῦθα. Reg.
- V. 5. Ἄλλος, καὶ ὑστέρησε τῆς διατάξεως etc.
- V. 6. Ἄλλος, καὶ σκεπασθῆ ἀφ' ἡμῶν. Reg.
- V. 8. Ἄλλος, ἐπὶ τοῦ βουνοῦ. Reg.
- Ibid. Ἄλλος, καὶ Ἀμεσσαὶ παρεγένετο etc. Reg.
- V. 11. Ἄλλος, καὶ ἀνὴρ ἐπίστη etc. Reg.

CAPUT XXI LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ἈΚΥΛΑΣ.

2	2.	2.
4	4.	4.
5	5.	5.
6	6.	6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. De residuo.	2. Reliquiæ.	2.
4. Dicentes.	4. Vultis.	4.
5. A stando.	5. Ut ne unus quidem residuus sit.	5.
6. Et strangulabimus eos Domino.	6. Crucifigamus eos Domino.	6. Et suffigamus eos f

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

εγένοντο καὶ περιεκάθισαν αὐτὸν ἐν τῇ Ἐβὲλ καὶ Βαιμαχά, καὶ ἔβαλον χάρακα ἐπὶ τὴν πόλιν.

1. 3, 21. Ἐπὶ τῶν Χερηθαίων, ἐπὶ τῶν Φεληθαίων.

21. Ἀπάνωθεν τῆς πόλεως. Ἄλλος, ἀπὸ τῆς πόλεως.

21.

23, 24 Καὶ Ἰωάβ πρὸς πάσῃ τῇ δυνάμει Ἰσραὴλ, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ Χερηθι, καὶ ἐπὶ τοῦ Φελεθι, καὶ Ἀδωνιράμ ἐπὶ τοῦ φόρου. Ἄλλος, καὶ Ἰωάβ ἦν ἐπὶ πᾶσαν τὴν στρατηγίαν Ἰσραὴλ, καὶ Βαναίας υἱὸς Ἰωδαὲ ἐπὶ τοῦ πλινθίου, καὶ ἐπὶ τοὺς δυνάστας, καὶ Ἀδωράμ ἐπὶ τοῦ φόρου.

23, 24. Ἐπὶ τοῦ πλινθίου, καὶ ἐπὶ τοὺς δυνατοὺς.

1. Εἶρας δὲ ὁ Εἰαρτίτης ἦν ἱερεὺς Δαυὶδ.

26. Καί γε Ἰράς ὁ Ἰαρὶν, ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ. Ἄλλος, καὶ Ἰωδαὲ ὁ Ἰέθερ ἦν ἱερεὺς τῷ Δαυίδ.

26.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Bemacha, et fecerunt vallum super civitatem.

21. Desuper civitate. *Alius*, a civitate.

21.

24. Super Cherethæos et Phæthos.

23, 24. Et Joab ad omnem virtutem Israel, et Banæas filius Jodæe super Cherethi, et super Phelathi, et Adoniram super tributum. *Alius*, et Joab erat super omnem exercitum Israel, et Banæas filius Jodæe, super lateritium, et super dynastas, et Adoram super tributum.

23, 24. Super lateritium et super potentes.

1. Iras autem Iarites erat sacerdos Davidi.

26. Et etiam Iras, qui Jarin, erat sacerdos Davidi. *Alius*, et Jodæe, qui Iether, erat sacerdos Davidi.

26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. II Regum.

15. Ἄλλος, καὶ παρεγένοντο, καὶ περιεκάθισαν etc. Reg.

Ibid. Ἄλλος, καὶ Ἰωάβ ἦν ἐπὶ πᾶσαν τὴν στρατηγίαν etc. Reg. De Cerethi et Phelathi vide supra, cap. viii, 19. Coislin. 1 habet, θ., ἐπὶ τῶν δυνατῶν.

21. Ἄλλος, ἀπὸ τῆς πόλεως. Reg. 23, 24. Ἄ., ἐπὶ τοῦ Χερηθι etc. Hasce triumphes exhibet Coislin. 2.

V. 26. Σ., Εἶρας δὲ etc. Coislin. 2.

CAPUT XXI LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ἐκ τοῦ ἁλλοίματος. Ἄλλος, ἐκ τοῦ αἵματος. Ἄλλος, ἐκ τῶν καταλοιπίων.

2.

1. καὶ υἱῶν Ἰσραὴλ ὁμωσάντων, ἐπαγγέλλεται Σαοὺλ πατάξαι αὐτούς, ζηλώσας ὑπὲρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμωσαν αὐτοῖς, καὶ ἐζήτησε Σαοὺλ πατάξαι αὐτούς ἐν τῷ ζηλώσει αὐτὸν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

Καὶ ἐστῆσε Σαοὺλ συντελέσαι αὐτούς ἐν τῷ ζηλώσει υἱοὺς Ἰσραὴλ καὶ Ἰούδα.

4. Λέγετε. Ἄλλος, θέλετε.

4.

5. Τοῦ μὴ ἐστάναι. Ἄλλος, τοῦ μὴ ἀντικαθίστασθαι.

5.

1. ἵνα κρεμάσωμεν αὐτούς ἐπὶ ὑψίτου.

6. Καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτούς τῷ Κυρίῳ.

6. Καὶ ἐξηλιάσωμεν αὐτούς τῷ Κυρίῳ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Ex reliquiis. *Alius*, de sanguine. *Alius*, de reliquiis.

2.

1. m autem filii Israel jurassent tentavit Saul percutere eos, s super filios Israel et Juda.

Et filii Israel juraverant eis : et quæsiuit Saul percutere eos, cum ipse zelaret filios Israel et Juda.

Et statuit Saul conficere eos, cum ipse zelaret filios Israel et Juda.

4. Dicitis. *Alius*, vultis.

4.

5. Ut non stet. *Alius*, ut non obsistat.

5.

Ut suspendamus eos in Do-

6. Et exponamus ad solem eos Domino.

6. Exponamus ad solem eos Domino.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	ἈΚΥΛΑΣ.
בגבעת שאול 7 ויהי המלך על-כפי'בשח	7.	Ἐν Γαβαὼν Σαούλ. 7.
9 ויקיעם 10 לא-נתנה עף השמים לנח	9. 10.	9. Καὶ ἀνέπηξαν αὐτούς. 10.
15 ויעף 16 משקל חושן 17 ולא הכנה את-נר ישראל	15. 16. 17.	15. 16. Καὶ τὴν. 17.
20 איש בדיק	20.	20. Ἄνθρωπος ἀντίδικος.
VĒRSIO HEBRAICI TEXT. In Gabaa Saul. 7. Et pepercit rex super Miphiboseth.	VULGATA LATINA. In Gabaa Saul. 7. Pepercitque rex Miphiboseth.	AQUILA. In Gabaon Saul. 7.
9. Et strangulaverunt eos.	9. Qui crucifixerunt eos.	9. Et suffixerunt eos.
10. Non dedit volucrem caelorum requiescere.	10. Non dimisit aves lacerare.	10.
15. Et deficiebat.	15. Deficiente autem David.	15.
16. Ponderis. Novo.	16. Uncias. Ense novo.	16. Novo.
17. Nec extinguas lucernam Israel.	17. Ne extinguas lucernam Israel.	17.
20. Vir mensuræ.	20. Vir excelsus.	20. Vir adversarius.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. II Regum.

V. 2. Ἄλλος, ἐκ τοῦ αἵματος. Ἄλλος, ἐκ τῶν καταλοιπῶν. Hanc postremam lectionem sequuntur quædam τῶν Ὁ editiones.

Ibid. Ἀ., καὶ ἐξήγησε etc. Hasce trium lectiones exhibet Coislin. 2.

V. 4. Ἄλλος, θέλει. Reg.

V. 5. Ἄλλος, τοῦ μὴ ἀντικαθίστασθαι. Coisl. 2.

V. 6. Ἀ., καὶ ἀναπήξωμεν etc. Reg. et Coisl. Σ., ἵνα κρεμάσωμεν etc. Θ., καὶ ἐξηλιάσωμεν Coislin. 2.

Ibid. Ἀ., Σ., Ὁ, ἐν Γαβαὼν Σαούλ etc. Coisl. Edit. Rom., ἐν τῷ Γαβ.

V. 7. Ἄλλος, καὶ περιεποιήσατο etc. Reg.

V. 9. Ἀ., καὶ ἀνέπηξαν αὐτούς. Sic Reg. et Drum.

CAPUT XXII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	ἈΚΥΛΑΣ.
6 חבלו שאל סבני קדמוני מקשי בוח	6.	6.
16 ויראו אפיקי ים	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT. 6. Funes inferi circumdederunt me : prævenerunt me laquei mortis.	VULGATA LATINA. 6. Funes inferni circumdederunt me : prævenerunt me laquei mortis.	AQUILA. 6.
16. Et apparuerunt alvei maris.	16. Et apparuerunt effusiones maris.	16.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

Ἐν Γαβαὼν Σαούλ.

Ἐν Γαβαὼν Σαούλ.

Ἐν τῷ βουνῷ Σαούλ.

7.

7. Καὶ ἐπέκρατο ὁ βασιλεὺς ἐπὶ Μερφιβοσθέ. Ἄλλος, καὶ περιποίησάτο ὁ βασιλεὺς τὸν Μερφιβοσθέ.

7.

9.

9. Καὶ ἐξηλίασαν αὐτούς.

9.

10.

10. Οὐκ ἔδωκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καταπαῦσαι. Ἄλλος, οὐκ ἀφήκε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καθίσαι.

10.

15. Πρεσβύτης γὰρ ἦν.

15. Ἐπορεύθη. Ἄλλ., ἐξελύθη.

15.

16.

16. Σίκλων. Ἄλλος, σταθμῶν.

16.

Μίχαϊραν.

Κορύνην.

Παραζώνην.

17.

17. Καὶ οὐ μὴ σβέσῃς τὸν λύχνον Ἰσραήλ. Ἄλλος, καὶ οὐ μὴ σκαδάσῃς τὴν λυχνίαν Ἰσραήλ.

17.

20. Ἄνθρωπος πρόμετρος.

20. Ἄνθρωπος Μαδῶν. Ἄλλος, ἄνθρωπος ἐκ Μαδῶν.

20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES

THEODOCTIO.

In Gabaon Saul.

In Gabaon Saul.

In colle Saul.

7.

7. Et percussit rex super Memphibosthe. Alius, et conservavit rex Memphibosthe.

7.

9.

9. Et ad solem exposuerunt eos.

9.

10.

10. Non dedit volucres caeli requiescere. Alius, non permisit volucres caeli sedere.

10.

15. Senex enim erat.

15. Iverat. Alius, resolutus erat.

15.

16.

16. Siclorum. Alius, ponderum.

16.

Chin.

Clava.

Parazona.

17.

17. Et non extinguas lucernam Israel. Alius, et ne dissipas lucernam Israel.

17.

20. Vir procerus.

20. Vir Madon. Alius, vir ex Madon.

20.

Notae et variae lectiones ad cap. XXI lib. II Regum.

V. 10. Ἄλλος, εἷς ἀπέχε τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ καθίσαι. Reg.

V. 17. Ἄλλος, καὶ οὐ μὴ σκαδάσῃς etc. Reg.

V. 15. Σ., πρεσβ. etc. Coislin. 2. Ibid. Ἄλλος, ἐξελύθη. Coislin. in textu.

V. 20. Hae locutiones probantur ex codice Reg.

V. 16. Ἄλλος, σταθμῶν. Ibid.

Postrema, quae Theodotianis esse videtur, sic fortasse primitus habuerit, ἀνὴρ ἐκ δῶν. Postea vero δῶν in Μαδῶν ex LXX multatum fuerit. Frequens est omissio δῶν in 7, ut ignorat nemo.

Ibid. A., πενήτη etc. Coislin. 2, qui habet ad Aquilam πενήτη, mendose.

CAPUT XXII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

6.

6. Ἰσθμὸς θανάτου ἐκκλυσάσθαι με, προσέβασάν με σκληρότερος θανάτου. Ἄλλος, σπονδία θέν ἐκκλυσάσθαι με. καὶ προσέβασάν με πίδα: θανάτου.

6.

16.

16. Καὶ ὤρθησαν ἀρέσεις θαλάσσης. Ἄλλος, καὶ ὤρθησαν αἱ πύργα: τῶν ἰσχυρῶν.

16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOCTIO.

6.

6. Dulcior morte circumdederunt me: praevenerunt me asperiores mortis. Alius, iustus inibi circumdederunt me. et praevenerunt me circumdederunt mortis.

6.

16.

16. Et appaeruerunt emississimas maris. Alius, et appaeruerunt iugales aquarum.

16.

HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
עם-גבור תמים תמים 26	26.	26.
על-רמים 28	28.	28.
וידעה יגיה השכי 29	29.	29.
כוריוני עמו 44	44.	44.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
26. Cum forti perfecto perfectus aris.	26. Et cum robusto perfectus.	26.
28. Super excelsos.	28. Excelsos.	28.
29. Et Dominus illustrabit obscuritatem meam.	29. Et tu, Domine, illuminabis tenebras meas.	29.
44. A contentionibus populi mei.	44. A contradictionibus populi mei.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. II Regum.

V. 6. "A.L.L., σχοινία etc. Sic quidam mss. et Reg. Complut. V. 26. "A.L.L., μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθώος ἑση- Psalm. xvii, v. 26.

CAPUT XXIII LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.]
ונעים זמורת 1	4.	4.
לא עבות כנגה 4	4.]	4.
ראש השלשי היא 8	8.	8.
ישבו 10	10.	10.
לפשו 13	15.	15.
ומעב 14	14.	14.
ול-שם בשלשה מן- 18, 19	18, 19.	18, 19. Καὶ αὐτῶ ὄνομα ἐν τρισὶ παρὰ τοὺς τρεῖς, ὅτι ἐνδ-
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et jucundus psalmis.	1. Egregius psaltes.	1.
4. Non densitates a splendore.	4. Absque nubibus rutilat.	4.
8. Caput trium hic.	8. Princeps inter tres.	8. 1
10. Revertabantur. Ad spoliandum.	10. Reversus est. Ad cæсорum spolia detrahenda.	10.
15. Raphaim.	15. Gigantum.	15.
14. Et statio.	14. Et statio.	14.
18,19. Et illi nomen inter tres. Præ tribus nonne gloriosus? et	18,19. Nominatus in tribus : et inter tres nobilior, eratque eorum	18,19. Et ipsi nomen in tribus tribus, quia gloriosus, et fait

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
26.	26. Καὶ μετὰ ἀνδρὸς τελείου τε- λειωθήσῃ. Ἄλλος, μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθώως ἔσῃ.	26.
28.	28. Ἐπὶ μετεώρων. Ἄλλος, ἐπὶ ὑπερηφάνων.	28.
29.	29. Καὶ Κύριος ἐκλάμψει μοι τὸ σκότος μου. Ἄλλος, καὶ ὁ Κύριός μου ἀναλάμψει μοι ἐν σκότει μου.	29.
44.	44. Ἐκ μάχης λαῶν. Ἄλλος, ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ μου. Ἄλλος, ἐξ ἀντιλογίας.	44.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
26.	26. Et cum viro perfecto per- fectus eris. <i>Alius</i> , cum viro inno- cente innocens eris.	26.
28.	28. Super sublimes. <i>Alius</i> , in superbos.	28.
29.	29. Et Dominus illuminabit mi- hi tenebras meas. <i>Alius</i> , et Domi- nus meus illucebit mihi in tene- bris meis.	29.
44.	44. De pugna populorum. <i>Alius</i> , a contradictionibus populi mei. <i>Alius</i> , a contradictione.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. II Regum.

V. 28. Ἄλλ., ἐπὶ ὑπερηφάνων. Reg.

V. 44. Ἄλλ., ἐξ ἀντιλογιῶν λαοῦ μου. Ἄλλ., ἐξ

V. 29. Ἄλλ., καὶ ὁ Κύριός μου ἀναλάμψει μοι ἐν ἀντιλογίας. Reg.
σκῆτι μου. Reg.

CAPUT XXIII LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
1.	1. Καὶ εὐπρεπεῖς ψαλμοί. Ἄλ- λος, ὠραῖοι οἱ ψαλμοί.	1.
4.	4. Οὐ παρήλθεν ἐκ φέγγους. Ἄλ- λος, οὐκ ἐσχότασεν ἐκ φέγγους. Ἄλλ., οὐ σκοτάσει.	4.
8.	8. Ἀρχὸν τοῦ τρίτου ἐστίν.	8. Πρῶτος τῶν Γ' οὗτος.
10.	10. Ἐκάθησεν. Ἄλλος, ἐπέστρε- ψεν.	10.
13.	Ἐκδιδύσκειν. Ἄλλος, σκυλεύειν.	
13.	13. Ραφαίν. Ἄλλος, τῶν Τι- τάνων.	13.
14.	14. Καὶ τὸ ὑπόστημα. Ἄλλος, καὶ τὸ σύστημα.	14.
18, 19.	18, 19. Καὶ αὐτῶ ὄνομα ἐν τοῖς τρισίν, ἐκ τῶν τριῶν ἐνεῖνων ἐνδο-	18, 19.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Et decori psalmi. <i>Alius</i> , spe- ciosi psalmi.	1.
4.	4. Non transivit a splendore. <i>Alius</i> , non obtenebratus est a splendore. <i>Alius</i> , non obtenebra- bitur.	4.
8.	8. Princeps tertii est.	8. Primus trium hic.
10.	10. Sedebat. <i>Alius</i> , reversus est. Ad spoliandum. <i>Alius</i> , idem.	10.
13.	13. Raphain. <i>Alius</i> , Titannum.	13.
14.	14. Et statio. <i>Alius</i> , id.	14.
18, 19.	18, 19. Et ipsi nomen in tribus, ex tribus illis gloriosus, et fuit illis	18, 19.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
<p>השלשה הכי נבדד ויהי להם לשון עד-השלשה לא-בא</p> <p style="text-align: right;">20 אראל 23 אל-משמעות</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>erat eis in principem : et usque ad tres non pervenit.</p> <p>20. Ariel. 23. Ad auditum suum.</p>	<p style="text-align: right;">20. 23.</p> <p>VULGATA LATINA.</p> <p>princeps, sed usque ad tres pri mos non pervenerat.</p> <p>20. Duos leones. 23. Auricularium, a secreto.</p>	<p>καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἄρχον καὶ ἕως τῶν τριῶν οὐκ ἦλθεν.</p> <p>20. Λέοντα Θεοῦ. 23. Ἐπὶ ὑπακοήν αὐτοῦ.</p> <p>AQUILA.</p> <p>in principem, et usque ad ti nōn venit.</p> <p>20. Leonem Dei. 23. Ad obsequentiam ipsius.</p>

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. I Regum.

V. 1. Ἄλλος, ὠραῖου etc. Complut.
 V. 4. Ἄλλος, οὐκ ἐσκότασεν ἐκ φέγγους. A.11., οὐ σκοτάσει. Reg. Edit. vero Rom., Ὁ, οὐ Κύριος παρῆλθεν ἐκ φέγγους.
 V. 8. Θ., πρῶτος etc. Coislin.
 V. 10. Ἄλλος, ἐπέστρεψεν. Reg. Ibid. Ἄλλος, σκυλεύειν. Reg.

CAPUT XXIV LIB. II REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
<p>1 ויקף אף-יהוה לחרות ביש אל ך</p> <p>6 ואר-ארץ תחתים חדשי</p> <p>7 מבצר-צ</p> <p>9 שמונה מאות חמש-מאות</p> <p>10 חטאתי מאד אשר עשיתי ועתה יהוה העבר-נא את-ען עבדך כי נסכלתי מאד</p> <p>16 וינחם רב עתה 22 וכרי הבקר</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>1. Et addidit ira Domini ardere in Israel. Vade. 6. Et in terram Thabathim Hadsi. 7. Munitionem Tyri. 9. Octingenta. Quingenta. 10. Peccavi valde quod feci : et nunc Domine, transire fac, quæso, iniquitatem servi tui: quia stulte egi valde.</p> <p>16. Et pœnituit. Multum nunc. 22. Et vasa bovis.</p>	<p style="text-align: right;">1. 6. 7. 9. 10. 16. 22</p> <p>VULGATA LATINA.</p> <p>1. Et addidit furor Domini tra- sci contra Israel. Vade. 6. In terram inferiorem Hodsii. 7. Prope mœnia Tyri. 9. Octingenta. Quingenta. 10. Peccavi valde in hoc facto : sed precor, Domine, ut transferas iniquitatem servi tui, quia stulte egi nimis.</p> <p>16. Misertus est Dominus super afflictione. Sufficit. 22. Juga boum.</p>	<p style="text-align: right;">1. 6. 7. Εἰς φράγμα Τύρου. 9. 10. 16. Παρακλήθη. 22.</p> <p>AQUILA.</p> <p>1. 6. 7. In munitionem Tyri. 9. 10. 16. Revocavit eo. 22.</p>

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

αὐτοῦ, καὶ ἦν αὐτῶν ἀρχων, ἀλλ
ὡς τῶν τριῶν οὐκ ἦλθεν.

ξος, καὶ ἐγένετο αὐτοῖς εἰς ἀρχοντα,
καὶ ὡς τῶν τριῶν οὐκ ἦλθε. Ἄλ-
λος, καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστὸς ἐν
τοῖς τρισίν, ὑπὲρ τοὺς δύο ἑνδοξος.

20. Λέοντα Θεοῦ.

20. Ἀριήλ.

20.

25. Ἐπὶ τῶν ὑπηκόων αὐτοῦ.

23. Πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ.

23.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

rimus : et erat eorum princeps :
sed usque ad tres non venit.

in principem, et usque ad tres non
venit. *Alius*, et hic erat nominatus
in tribus, super duos gloriosus.

20. Leonem Dei.

20. Ariel.

20.

23. Super subditos suos, *vel*,
obsequentes suos.

23. Ad audientes suas.

23.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. II Regum.

V. 13. Ἄλλος, τῶν τιτάνων. Complut.

Ibid. Ἄλλος, καὶ οὗτος ἦν ὀνομαστὸς etc. Reg.

V. 14. Ἄλλος, καὶ τὸ σύστημα. Reg. (').

V. 20. Ἀ., Σ., λέοντα Θεοῦ. Drusius, *leonem Dei*.

V. 18, 19. Lectio Ἀ., Σ. ex Coislin. 2.

V. 25. Lectio Ἀ., Σ. ex Coislin. 2.

(') In cod. Vatic. et apud incertum legitur hoc loco, ὑπόστημα et σύστημα, scil. ε pro η, ex dialecto
Ægyptia, ut ἀνάστημα, σύστημα aliaque similia. Sic 1 Paral. xi, 16 mss. A ex. et Cantabrig. habent ὑπό-
στημα, cod. vero Vatic., σύστημα. Videsis Sturzius *de dial. Maced. et Alex.* p. 119. DRACH.

CAPUT XXIV LIB. II REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

1. Καὶ προσέθετο ὄργην Κύριος
ἐκκαῆσαι ἐν Ἰσραήλ.
Βάδιζε. Ἄλλος, πορεύθητι.

1. Καὶ προσέθετο ὄργη Θεοῦ τοῦ
θυμωθῆναι ἐν Ἰσραήλ.

6. Καὶ εἰς τὴν κατωτέραν ὁδόν.

6. Καὶ εἰς γῆν Ἐθαών. Ἄλλως,
εἰς γῆν Θαβασών, ἣ ἴστιν Ἀδασαί.

6.

7. Ἐκ φρᾶγμα Τύρου.

7. Μάψαρ Τύρου.

7.

9.

9. Ὀκτακόσται.

9.

10.

10. Ἡμάρτον σφόδρα δ ἐποίησα
νῦν, Κύριε· παραβίβασον δὴ τὴν
ἀνομίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐμω-
ράνθη σφόδρα. Ἄλλος, ἡμάρτηκα
σφόδρα ποιήσας τὸ ῥῆμα τοῦτο.
Καὶ νῦν, Κύριε, περίελε τὴν κα-
κίαν τοῦ δούλου σου, ὅτι ἐματαιώ-
θην σφόδρα.

10.

16. Περικλήθη.

16. Περικλήθη.
Πολὺ νῦν. Ἄλλος, ἱκανόν.

16. Μετεμελήθη Κύριος ἐπὶ τῇ
κακίᾳ.

22.

22. Καὶ σκεύη τῶν βοῶν. Ἄλ-
λος, καὶ τὰ ἄροτρα.

22.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Et addidit iram Dominus
accendere in Israel.
Valde. *Alius*, ito.

1. Et adjecit ira Domini furere
in Israel.

6. Et in inferiorem viam...

6. Et in terram Ethaon. *Aliter*,
in terram Thabason, quæ est Adasai.

6.

7. In montiorem Tyri.

7. Mapsar Tyri.

7.

9.

9. Octingenta.

9.

10.

10. Peccavi valde, quod feci
nunc, Domine : transfer nunc ini-
quitatem servi tui : quoniam de-
sippi valde. *Alius*, peccavi valde
faciens verbum hoc. Et nunc, Do-
mine, aufer malitiam servi tui,
quia desippi valde.

10.

16. Revocavit se.

16. Revocavit se.

16. Pœnituit Dominus super
malitia.

22.

Multum nunc. *Alius*, sufficit.
22. Et vasa boum. *Alius*, et
aratra.

22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIV lib. II Regum.

V. 4. Θ., καὶ προσέθετο etc. Coislin. 2.
 Ibid. Ἄλλος, πορεύθητι. Coislin. 2.
 V. 6. Σ., καὶ εἰς τὴν κατωτέραν ὁδόν. Ο', καὶ εἰς γῆν Ἐθαίων. Sic legit Eusebius *De locis Hebraicis*, Ἀμειθθά, ἢ Ἄδασαί, σημαίνῃ τὴν κατωτέραν ὁδόν. Ubi vox Ἀμειθθά corrupta haud dubie est, nec cum versione Hieronymi consonat. Σημαίνῃ vero positum est pro Σύμμαχος, ut annotavit Marianæus: et liquet ex versione Hieronymi: *Æthon Adasai: pro quo Symmachus posuit, inferiorem viam*. Editio Romana habet: εἰς γῆν Θαδασών· ἢ ἴστιν Ἄδασαί.
 Ibid. Ἀ., Σ., εἰς φράγμα Τύρου. Reg. Euseb. vero *De locis Hebraicis* sic habet: Μαφάρ Τύρου, Ἀ., ἄρμα Τύρου. Hic nomen Symmachi excidit, et ἄρμα pro φράγμα positum est, ut liquet ex versione Hieronymi, quæ sic habet: *Mabsar Tyri: pro quo*

Aquila et Symmachus interpretantur, muram Tyrum.
 V. 9. Ὀκτακόσιοι. Coislin. 2 adnotat: *Ἄ ὀκτακόσιοις ἔγει ἐν τῷ ἑξαπλῷ, παρὰ δὲ Θ. ἑννακκοσίων.* I. e. « *Octingenta habet in hexaplo, apud Theodotionem autem, nongenta.* »
 Ibid. Πεντακόσιοι. Cod. idem, πεντακόσιοι καίται ἐν τῷ ἑξαπλῷ, παρὰ μόνῳ δὲ Θ. τετρακόσιοι. I. e. « *Quingenta jacet in hexaplo, sed apud solum Theodotionem, quadringenta* ("). »
 V. 10. Ἄλλος, ἡμάρτηκα σφόδρα etc. Reg. Pro τὴν κακίαν alii habent, τὴν ἀδικίαν.
 V. 16. Ἀ., Σ., Ο', παρεκλήθη. Θ., μετμελήθη. Coislin. 2.
 Ibid. Ἄλλος, ἱκανόν. Coislin. 2.
 V. 22. Ἄλλος, καὶ τὰ ἄροτρα. Idem

(*) Schleusnerus, in *opusculis criticis*, emendat Theodoretum pro Theodotionem; et recte quidem: Montfauconius enim compendium scripturæ Θ. male intellexit. DUACH.

LIBER TERTIUS REGUM.

CAPUT I LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ בְּמִדְבָּר	4.	4.
וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ בְּמִדְבָּר		
וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ בְּמִדְבָּר	5.	5.
וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ בְּמִדְבָּר	6.	6.
9. עַם אֲשֶׁר-לִפְנֵי יְרֵמְיָהוּ	9.	9. Παρὰ τὸν λίθον τὸν Ζωελῆθ εἰς πλησίον τῆς πηγῆς Ῥογέλ.
וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ בְּמִדְבָּר	35.	35.
וַיֵּשֶׁב יְרֵמְיָהוּ בְּמִדְבָּר	44.	44.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Pulchra admodum.	4. Pulchra nimis.	4.
Et erat regi accubans.	Dormiebatque cum rege.	
5. Et Adonia.	5. Adonias.	5.
6. Dolore affectit eum.	6. Corripuit eum.	6.
9. Cum lapide Zoheleth, qui apud fontem Rogel. Syrus, fontem.	9. Juxta lapidem Zoelth, qui erat vicinus fonti Rogel.	9. Apud lapidem Zoelth, qui prope fontem Rogel.
35. Et ascendetis post eum, et veniet.	35. Et ascendetis post eum, et veniet.	35.
44. Et Cerethi, et Phelethi.	44. Et Cerethi, et Phelethi.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. III Regum.

V. 4. Ἄλλος, καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα. Reg.
 Ibid. Ἄλλος, καὶ ἦν τῷ βασιλεὶ σύχοιτος. Ita legit Procopius. Hanc item Drusius interpretationem adfert.
 V. 5. Ἄλλος, Ὀρνίας. Reg. Et sic legit Theodoretus. Procopius ait διώνυμον, *binominum, fuisse;*

sed ex similitudine litterarum τ et γ factum, ut modo Adonias, modo Ornias dicatur, quod alibi sæpe observatur.
 V. 6. Ἄλλος, ἐπιστήμων. Sic quædam exemplaria, et Complut.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIV lib. II Regum.

In fine libri II Regum, post hæc verba, καὶ ἐπὶ φρασεὶ Κύριος τῆ γῆ, καὶ συνεσχέθη ἡ θραῦσις ἐπὶ τῶν Ἰσραήλ habetur in Regio codice nota quæ sequitur :

Ἐν τῷ ἑξαπλῷ καὶ τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων ἕως ἔδε πληροῦται ἡ δευτέρα τῶν Βασιλειῶν. Διδώρος δὲ συνάπτει ταύτην ἕως τῆς τοῦ Δαυὶδ τελευταίας ὁμοίως Θεοδώρητων. I. e. In hexaplo et in accuratioribus exemplaribus hæc desinit liber secundus Regnorum. Diodorus autem huic conjungit ea quæ sequuntur usque ad mortem Davidis : similiterque Theodoretus.

Codex vero Coislinianus 2 notam Regii codicis huius explicat his verbis : Ἐν τῷ ἑξαπλῷ καὶ τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων, ἡ μὲν δευτέρα τῶν

Βασιλειῶν πληροῦται ἐν τῇ κατὰ τὴν θραῦσιν τοῦ λαοῦ διηγήσει, καὶ τῇ τῆς ἄλλω τοῦ Ὀρνᾶ διαπράσει. Ἡ δὲ τρίτη τῶν Βασιλειῶν ἀρχεται ἐκ τῆς κατὰ τὴν Ἀβισάγ τὴν Σουναμίτιν ἱστορίας, καὶ ἐκ τῶν κατὰ τὸν Ἀδωνία, καὶ τὴν αὐτοῦ τυραννίδα. Διδώρος δὲ τῇ δευτέρᾳ τῶν Βασιλειῶν συνάπτει καὶ ταῦτα ἕως τῆς τοῦ Δαυὶδ τελευταίας ὁμοίως Θεοδώρητων. I. e. In hexaplo et in accuratioribus exemplaribus, secundus Regnorum liber desinit in narrationem de plaga populi, et in emptionem areæ Ornæ. Tertius autem Regnorum liber init ab historia de Abisag Sunamitide, et de Adonia, ejusque tyrannide. Diodorus vero secundo Regnorum libro hæc etiam conjungit usque ad mortem Davidis, similiterque Theodoretus.

LIBER TERTIUS REGUM.

CAPUT I LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1.	4. Καλὴ ἕως σφόδρα. Ἄλλος, καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα. Καὶ ἦν θάλπουσα βασιλεῖα. Ἄλλος, καὶ ἦν τῷ βασιλεὶ σύγκοιτος.	4.
2.	5. Ἀδωνίας. Ἄλλος, Ὀρνίας.	5.
6.	6. Ἀπεκάλυψεν αὐτόν. Ἄλλος, ἐπέτιμην.	6.
9. Παρὰ τὸν λίθον τὸν Ζωελεθὸ τὸν πλησίον τῆς πηγῆς Ῥωγήλ.	9. Μετὰ Αἰθῆ τῷ Ζωελεθί, ὅς ἦν ἐχόμενος τῆς Ῥωγήλ. Ἄλλος, τὸν ἐχόμενον Αἶν τῷ Ῥωγήλ.	9. Παρὰ τὸν λίθον Ζωελεθὸ τὸν ἐχόμενον Αἶν τοῦ Ῥωγήλ.
35.	35. Vacat. Ἄλλος, καὶ ἀναθήσεσθε ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ εἰσαλεύσεται.	35.
44.	44. Καὶ τὸν Χερεθί, καὶ τὸν Φελεθί.	44.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4.	4. Pulchra usque valde. <i>Alius</i> , pulchra forma valde. Et erat fovens regem. <i>Alius</i> , et erat regi lecti consors.	4.
5.	5. Adonias. <i>Alius</i> , Ornias.	5.
6.	6. Prohibuit eum. <i>Alius</i> , increpavit.	6.
9. Apud lapidem Zoelath, qui prope fontem Rogel.	9. Cum Æthe Zoelathi qui erat juxta Rogel. <i>Alius</i> , juxta Ain Rogel.	9. Apud lapidem Zoelath, qui juxta Ain Rogel.
35.	35. Vacat. <i>Alius</i> , et ascendetis post eum, et ingredietur.	35.
44.	44. Et Cherethi, et Phelethi.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. II Regum.

V. 9. Trium interpretum lectiones exhibet Coislin. Symmachi alia lectio est : ἐχόμενον τῆς πηγῆς Ῥωγήλ. Sic Drusius, cod. Regius, et Theodoretus qui etiam ait Syrum posuisse Αἶν. Ibid. Ἄλλος, τὸν ἐχόμενον etc. Reg.

V. 35. Ἄλλος, καὶ ἀναθήσεσθε etc. Reg. V. 44. Ο', καὶ τὸν Χερεθί, καὶ τὸν Φελεθί. Regius notat, τοὺς σφενδονήτας καὶ τοὺς τοξότας, fundibularios et sagittarios. Sic etiam supra, II Reg. viii, 19.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIV lib. II Regum.

V. 4. Θ., καὶ προσέθετο etc. Coislin. 2.
 Ibid. Ἄλλος, πορεύθητι. Coislin. 2.
 V. 6. Σ., καὶ εἰς τὴν κατωτέραν ὁδόν. Ο', καὶ εἰς γῆν Ἐθαών. Sic legit Eusebius *De locis Hebraicis*, Ἀμειθά, ἢ Ἄδασαί, σημαίνει τὴν κατωτέραν ὁδόν. Ubi vox Ἀμειθά corrupta haud dubie est, nec cum versione Hieronymi consonat. Σημαίνει vero positum est pro Σύμμαχος, ut annotavit Martianæus: et liquet ex versione Hieronymi: *Æthon Adasai: pro quo Symmachus posuit, inferiorem viam*. Editio Romana habet: εἰς γῆν Θαδασών· ἢ ἴστιν Ἄδασαί.
 Ibid. Ἀ., Σ., εἰς φράγμα Τύρου. Reg. Euseb. vero *De locis Hebraicis* sic habet: Μαψάρ Τύρου, Ἀ., ἔρμα Τύρου. Hic nomen Symmachi excidit, et ἔρμα pro φράγμα positum est, ut liquet ex versione Hieronymi, quæ sic habet: *Mabsar Tyri: pro quo*

Aquila et Symmachus interpretantur, murum Tyrum.
 V. 9. Ὀκτακόσιαι. Coislin. 2 adnotat: *ἧ ὀκτακόσιαι ἔχει ἐν τῷ ἑξαπλῷ, παρὰ δὲ Θ. ἑννακωσίων. I. e. « Octingenta habet in hexaplo, apud Theodotionem autem, nongenta. »*
 Ibid. Πεντακόσιαι. Cod. idem, *πεντακόσιαι κείναι ἐν τῷ ἑξαπλῷ, παρὰ μόνῳ δὲ Θ. τετρακόσιαι. I. e. « Quingenta jacet in hexaplo, sed apud solum Theodotionem, quadringenta (*) »*.
 V. 10. Ἄλλος, ἡμάρτηκα σφόδρα etc. Reg. Pro τὴν κακίαν alii habent, τὴν ἀδικίαν.
 V. 16. Ἀ., Σ., Ο', παρεκλήθη. Θ., μετμελήθη. Coislin. 2.
 Ibid. Ἄλλος, ἱκανόν. Coislin. 2.
 V. 22. Ἄλλος, καὶ τὰ ἔροτρα. Idem

(*) Schlesnerus, in *opusculis criticis*, emendat Theodoretum pro Theodotionem; et recte quidem: Montfauconius enim compendium scripturæ Θ. male intellexit. DRACH.

LIBER TERTIUS REGUM.

CAPUT I LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וַיֵּשֶׁב יְהוֹאָחָז בְּכִסֵּא הַמֶּלֶךְ	4.	4.
וַיֵּשֶׁב יְהוֹאָחָז בְּכִסֵּא הַמֶּלֶךְ		
וַיֵּשֶׁב יְהוֹאָחָז בְּכִסֵּא הַמֶּלֶךְ	5.	5.
וַיֵּשֶׁב יְהוֹאָחָז בְּכִסֵּא הַמֶּלֶךְ	6.	6.
וַיֵּשֶׁב יְהוֹאָחָז בְּכִסֵּא הַמֶּלֶךְ	9.	9. Παρὰ τὸν λίθον τὸν Ζωελὲθ ἐπὶ πλησίον τῆς πηγῆς Ρογῆλ.
וַיֵּשֶׁב יְהוֹאָחָז בְּכִסֵּא הַמֶּלֶךְ	35.	35.
וַיֵּשֶׁב יְהוֹאָחָז בְּכִסֵּא הַמֶּלֶךְ	44.	44.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Pulchra admodum.	4. Pulchra nimis.	4.
Et erat regi accubana.	Dormiebatque cum rege.	
5. Et Adonia.	5. Adonias.	5.
6. Dolore affectit eum.	6. Corripuit eum.	6.
9. Cum lapide Zohelath, qui apud fontem Rogel. Syrus, fontem.	9. Juxta lapidem Zoeleth, qui erat vicinus fonti Rogel.	9. Apud lapidem Zoelath, qui prope fontem Rogel.
35. Et ascendetis post eum, et veniet.	35. Et ascendetis post eum, et veniet.	35.
44. Et Cerethi, et Phelethi.	44. Et Cerethi, et Phelethi.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. III Regum.

V. 4. Ἄλλος, καλὴ τῷ εἶδει σφόδρα. Reg.
 Ibid. Ἄλλος, καὶ ἦν τῷ βασιλεῖ σύγκριτος. Ita legit Procopius. Hanc item Drusius interpretationem adfert.
 V. 5. Ἄλλος, Ὀρνίας. Reg. Et sic legit Theodoretus. Procopius ait διώνυμον, binominem, fuisse;

sed ex similitudine litterarum τ et γ factum, ut modo Adonias, καὶ ἦν τῷ βασιλεῖ σύγκριτος. Ita legit Procopius. Hanc item Drusius interpretationem adfert.
 V. 6. Ἄλλος, ἐπατίμησεν. Sic quaedam exemplaria, et Complut.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIV lib. II Regum.

In fine libri II Regum, post hæc verba, και επηκουσα Κύριος τη γη, και συνεσχέθη η θραυσις επάνωθεν Ισραήλ habetur in Regio codice nota quæ sequitur :

Εν τῷ ἑξαπλῷ και τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων ἕως ὧδε πληροῦται ἡ δευτέρα τῶν Βασιλειῶν. Διδώροσ δὲ συνάπτει ταῦτη τὰ ἕως τῆς τοῦ Δαυὶδ τελευταίας ὁμοίως Θεοδορητῶν. I. e. In hexaplo et in accuratioribus exemplaribus huc desinit liber secundus Regnorum. Diodorus autem huic conjungit ea quæ sequuntur usque ad mortem Davidis : similiterque Theodoretus.

Codex vero Coislinianus 2 notam Regii codicis huius explicat his verbis : Ἐν τῷ ἑξαπλῷ και τοῖς ἀκριβεστέροις τῶν ἀντιγράφων, ἡ μὲν δευτέρα τῶν

Βασιλειῶν πληροῦται ἐν τῇ κατὰ τὴν θραῦσιν τοῦ λαοῦ διηγήσει, και τῇ τῆς ἄλλω τοῦ Ὀρνά διαπράσει. Ἡ δὲ τρίτη τῶν Βασιλειῶν ἀρχεται ἐκ τῆς κατὰ τὴν Ἀδισάγ τὴν Σουναμίτιν ἱστορίας, και ἐκ τῶν κατὰ τὸν Ἀδωνία, και τὴν αὐτοῦ τυραννίδα. Διδώροσ δὲ τῇ δευτέρᾳ τῶν Βασιλειῶν συνάπτει και ταῦτα ἕως τῆς τοῦ Δαυὶδ τελευταίας ὁμοίως Θεοδορητῶν. I. e. In hexaplo et in accuratioribus exemplaribus, secundus Regnorum liber desinit in narrationem de plaga populi, et in emptionem aræ Ornæ. Tertius autem Regnorum liber init ab historia de Abisag Sunamitide, et de Adonia, ejusque tyrannide. Diodorus vero secundo Regnorum libro hæc etiam conjungit usque ad mortem Davidis, similiterque Theodoretus.

LIBER TERTIUS REGUM.

CAPUT I LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΑΝ.
4.	4. Καλή ἕως σφόδρα. Ἴδιος. καλή τῷ εἶδει σφόδρα. Και ἦν θάλπουσα βασιλέα. Ἴδιος, και ἦν τῷ βασιλεὶ σύγκοιτος.	4.
5.	5. Ἀδωνίας. Ἴδιος, Ὀρνίας.	5.
6.	6. Ἀπεκώλυσεν αὐτόν. Ἴδιος, ἐπετίμησεν.	6.
9. Παρὰ τὸν λίθον τὸν Ζωελεθὶ τὸν πλησίον τῆς πηγῆς Ρωγήλ.	9. Μετὰ Αἰθῆ τοῦ Ζωελεθί, ὃς ἦν ἐχόμενος τῆς Ρωγήλ. Ἴδιος, τὸν ἐχόμενον Αἶν τοῦ Ρωγήλ.	9. Παρὰ τὸν λίθον Ζωελεθὶ τὸν ἐχόμενον Αἶν τοῦ Ρωγήλ.
35.	35. Vacat. Ἴδιος, και ἀναβήσασθε ὀπίσω αὐτοῦ, και εἰσαλεύσεται.	35.
44.	44. Καὶ τὸν Χερεθί, και τὸν Φελεθί.	44.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4.	4. Pulchra usque valde. Alius, pulchra forma valde. Et erat fovens regem. Alius, et erat regi lecti consors.	4.
5.	5. Adonias. Alius, Ornias.	5.
6.	6. Prohibuit eum. Alius, increpavit.	6.
9. Apud lapidem Zoeleth, qui prope fontem Rogel.	9. Cum Æthe Zoelethi qui erat juxta Rogel. Alius, juxta Ain Rogel.	9. Apud lapidem Zoelath, qui juxta Ain Rogel.
35.	35. Vacat. Alius, et ascenditis post eum, et ingreditur.	35.
44.	44. Et Cherethi, et Phelethi.	44.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. II Regum.

V. 9. Trium interpretum lectiones exhibet Coisl. Symmachi alia lectio est : ἐχόμενος τῆς πηγῆς Ρωγήλ. Sic Drusius, cod. Regius, et Theodoretus qui etiam ait Syrum posuisse Αἶν.

Ibid. Ἴδιος, τὸν ἐχόμενον etc. Reg.

V. 35. Ἴδιος, και ἀναβήσασθε etc. Reg.

V. 44. Ο΄, και τὸν Χερεθί, και τὸν Φελεθί. Regius notat, τοὺς σφενδονήτας και τοὺς τοξότας, fundibularios et sagittarios. Sic etiam supra, II Reg. viii, 19.

CAPUT II LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

וַיִּצַד 1

1.

1.

2 חזקת הויית לאיש

2.

2.

3 ללכת בדרכיו לשבד חזקת
בצותיו ובשפפיו ועדותיו

3.

3.

דמען תשכיל את כל-אשר תעשה
זאת כל-אשר תפנה שם

4 בכר-רבם

4.

4.

6 והא-תורד שיבתו בשם שאל

6.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Præcepitque.

1. Præcepitque.

1.

2. Et confortaberis, et eris in virum.

2. Confortare, et esto vir.

2.

3. Ad ambulandum in viis ejus, ad custodiendum decreta ejus, præcepta ejus, et judicia ejus, et testimonia ejus.

3. Ut ambules in viis ejus, ut custodias ceremonias ejus, et præcepta ejus, et judicia et testimonia.

3.

Ut prudenter agas omnia quæ feceris, et omnia ad quæ respexeris.

Ut intelligas universa quæ facis, et quocumque te verteris.

4. In toto corde suo.

4. In omni corde suo.

4.

6. Et non descendere facies calitiam ejus in pace in sepulchrum.

6. Et non deduces canitiem ejus pacifice ad inferos.

6.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. III Regum.

V. 1. Ἄλλος, καὶ ἐντελέατο. Reg.

Ibid. Ἄλλος, ἀκριβάσματα. Sic Theodoretus et Coislin. 2. Hæc autem versio familiaris est Aquilæ, ut sæpe dictum est.

V. 2. Σ., ἀσφαλίζου etc. Ἄλλος, καὶ κραταιώθησθι. Coislin. 2. Ἄλλος, εἰς ἀνδρα δυνάμειος. Reg.

V. 3. Ἄλλος, τοῦ πορεύεσθαι etc. Coislin. 2.

CAPUT III LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2 מוזבחים בבמה

2.

2.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Immolantes in excelsis.

2. Immolabat in excelsis.

2.

<p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>1.</p> <p>2. Ἀσπαλίζου καὶ ἔσθι εἰς ἄνδρα.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>	<p>1. Καὶ ἀπεκρίνατο. Ἄλλος, καὶ ἐντετεύλατο.</p> <p>2. Καὶ ἰσχύσεις, καὶ ἔσθι εἰς ἄνδρα. Ἄλλος, εἰς ἄνδρα δυνάμειως. Ἄλλος, καὶ κραταιωθήσῃ.</p> <p>3. Τοῦ πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, φυλάσσειν τὰς ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ δίκαιώματα, καὶ τὰ κρίματα. Ἄλλος, τοῦ πορεύεσθαι ἐνώπιον αὐτοῦ, φυλάσσειν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ προστάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ, ἐντολάς αὐτοῦ, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ. Ἄλλος, τὰ ἀκριβάσματα αὐτοῦ.</p> <p>Ἴνα συνήσης ἃ ποιήσεις κατὰ πάντα ὅσα ἂν ἐντελεύλωμαι σοι. Ἄλλος, ὅπως εὐδοκῶθῃ πάντα ἃ ποιήσεις, καὶ πανταχῇ οὐ ἔαν ἐπιβλήψῃς ἐκεῖ.</p> <p>4. Ἐν ὅλῃ καρδίᾳ αὐτῶν. Ἄλλος, ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ αὐτῶν.</p> <p>5. Καὶ οὐ κατάξεις τὴν πολιάν αὐτοῦ ἐν εἰρήνῃ εἰς ἄδου. Ἄλλος, καὶ κατάξεις τὴν πολιάν αὐτοῦ ἐν αἵματι εἰς ἄδου.</p>	<p>ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.</p> <p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>
---	---	--

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

<p>1.</p> <p>2. Confortare et esto in virum.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>	<p>1. Et respondit. <i>Alius</i>, præcepitque.</p> <p>2. Et confortaberis, et eris in virum. <i>Alius</i>, in virum virtutis <i>Alius</i>, roboraberis.</p> <p>3. Ad ambulandum in viis ejus, custodiendo mandata ejus, et justificationes, et judicia. <i>Alius</i>, ad ambulandum in conspectu ejus, custodiendo viam ejus, et præcepta ejus, et judicia ejus, mandata ejus, et testimonia ejus. <i>Alius</i>, accurata statuta ejus.</p> <p>Ut intelligas quæ facies secundum omnia quæcunque mandavero tibi. <i>Alius</i>, ut prosperent omnia quæ feceris, et quocunque respexeris illuc.</p> <p>4. In toto corde suo. <i>Alius</i>, in tota anima sua.</p> <p>5. Et non deduces canitiem ejus in pace in infernum. <i>Alius</i>, et deduces canitiem ejus in sanguine in infernum.</p>	<p>1.</p> <p>2.</p> <p>3.</p> <p>4.</p> <p>5.</p>
--	--	---

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. III Regum.

Heid. Ἄλλος, ὅπως εὐδοκῶθῃ etc. Coisl. 2. ubi LXX vacant.
 V. 4. Ἄλλος, ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ αὐτῶν. Reg. et V. 6. Ἄλλος, καὶ κατάξεις τὴν πολιάν αὐτοῦ &
 Alex. quæ videntur respondere sequentibus, αἵματι εἰς ἄδου. Reg.

CAPUT III LIB. III REGUM.

<p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>SYMMACHUS.</p> <p>1.</p>	<p>Γ'.</p> <p>2. Ἦσαν θυμίωντες ἐπὶ τοῖς ὑψηλοῖς. Ἄλλος, ἐθυμίων ἐπὶ τοῖς ὑψηλοτάτοις.</p> <p>LXX INTERPRETES.</p> <p>2. Erant adolentes in excelsis. <i>Alius</i>, adolebant in excelssissimis.</p>	<p>ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.</p> <p>THEODOTIO.</p> <p>2.</p> <p>2.</p>
--	--	---

Nota.

V. 2. Ἄλλος, ἑθνητῶν ἐπὶ τοῖς ὑψηλοτάτοις. Reg. atque ita legit Procopius. In hoc vero capite

CAPUT IV LIB. III REGUM

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

כעב 12
ויהי חמשה עשר
לחם כר שש

12.
22.

12. Ἀπὸ πέραν.
22.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

12. A transitu.
22. Et erat panis Salomo in diem unum, triginta cori similæ.

12. E regione.
22. Erat autem cibus Salomonis per dies singulos, triginta cori similæ.

12. De trans.
22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib III Regum.

V. 12. Ἄ., ἀπὸ πέραν. Σ., ἕξανταίς, ut supra non semel.
Ibid. Mæcép. Edit. Rom., Mæcép.

V. 22. Ἄλλος, καὶ ταῦτα τὰ δέοντα etc. Reg. B hæc est lectio edit. Rom. Prior autem est in textu Regii; posterior ad marg. Hoc capite Hebraica Bi-

CAPUT V LIB. III REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

2 וישלח הירם מלך צור את
עבדיו אל שלמה כי שמע כי
בשח למלך חתן אביו בי אב
היה חירם לודד בל-הימים ושלח
שלמה אל-חירם

1, 2.

1, 2. Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς Σολομών, ὅτι ἤκουσε ὅτι αὐτὸν ἠλειψαν εἰς βασιλεία ἀντὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χειράμ τὸν Δαυὶδ, καὶ τὰ ἐξῆς.

4 פגע רע

4.

11 ושלמה נתן לחירם עשרים
אף כי חמיו מלח לביתו ועשרים
כר שמן

11.

11. Καὶ Σολομών ἔδωκε τῷ Χειράμ εἴκοσι χιλιάδας κόρων πυροῦ διατροφῆν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.

16 והדום בעם הנשים

16.

16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1, 2. Et misit Hiram rex Tyri servos suos ad Salomo, quia audierat, quod ipsum unxisset in regem pro patre ejus quia amabat Hiram Davidem omnibus diebus Et misit Salomo ad Hiram.

1, 2. Misit quoque Hiram rex Tyri servos suos ad Salomonem. Audivit enim quod ipsum unxissent in regem pro patre ejus: quia amicus fuerat Hiram David omni tempore. Misit autem Salomon ad Hiram.

1, 2. Et misit Chiram rex Tyri servos suos ad Solomon, quia audierat quod ipsum unxerant in regem pro patre ejus; quia amans erat Chiram Davidem, et cætera.

4. Occursus malus.

4. Occursus malus.

4.

11. Et Salomo dedit Hiram viginti mille coros tritici, cibum domui ejus, et viginti coros olei.

11. Salomon autem præbebat Hiram coros tritici viginti millia, in cibum domui ejus, et viginti coros purissimi olei.

11. Et Solomon dedit Chiram viginti mille coros tritici, alimentum domui suæ.

16. Dominantes in populum, qui faciebant.

16. Præcipientium populo, et his qui faciebant opus.

16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. III Regum.

V. 1. Ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς etc. Ita textus hexaplorum. Edit. autem Rom. sic se habet: Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ χρίσαι τὸν Σαλωμών ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀγαπῶν ἦν Χειράμ τὸν Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ ἀπέστειλε Σαλωμών πρὸς Χειράμ. l. e. † Et misit Chiram rex Tyri pueros suos ad ungendum Salo-

monem pro David patre suo: quia amabat Chiram David omnes dies. Et misit Salomon ad Chiram.

Coislilianus 2 omnes hujus loci versiones perspicue distinguit, et hanc notam habet in margine. Τοῦτο ἐν τῷ ἑξαπλῷ μετὰ πάσαν τοῦ ναοῦ τὴν οἰκοδομήν, καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν Σολομώντος, καὶ τὴν τοῦ

omnia confunduntur in LXX.

Nota.

CAPUT IV LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ϛ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

12. Ἐξεναντίας.

12. Μεθεέρ.

12.

22.

22. Καὶ τοῦτο τὸ ἄριστον τῷ Σαλωμών τριάκοντα κόροι σεμιδάλεως. Ἄλλος, καὶ ταῦτα τὰ δέοντα τῷ Σαλωμών ἐν ἡμέρᾳ μιᾶ ἢ ἄλλοι κόροι σεμιδάλεως.

22.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12. E regione.

12. Meeber.

12.

22.

22. Et hoc prandium Salomoni, triginta cori similia. Alius, et hæc erant necessaria Salomoni in una die, triginta cori simile.

22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. III Regum.

Ma variant in numero versuum, et caput sequens incusat a versu, qui est in Vulgata vigesimus pri-

mus cap. iv. In Coisliliano autem 2 omnia inversa sunt hoc capite.

CAPUT V LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ϛ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1, 2. Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς δούλους ἐαυτοῦ πρὸς Σολομών, ἤκουσε γάρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλεῖα ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Φίλος γάρ ἦν Χειράμ τῷ Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἀπέστειλεν οὖν Σολομών πρὸς Χειράμ, καὶ τὰ ἐξῆς.

1, 2. Ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς παῖδας αὐτοῦ πρὸς Σολομών, ἤκουσε γάρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλεῖα ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Φίλος γάρ ἦν Χειράμ τῷ Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἀπέστειλεν οὖν Σολομών πρὸς Χειράμ, καὶ τὰ ἐξῆς.

1, 2. Καὶ ἀπέστειλε Χειράμ βασιλεὺς Τύρου τοὺς δούλους ἑαυτοῦ πρὸς Σολομών, ἤκουσε γάρ ὅτι αὐτὸν ἔχρισαν εἰς βασιλεῖα ἀντὶ Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Φίλος γάρ ἦν Χειράμ τῷ Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἀπέστειλεν οὖν Σολομών πρὸς Χειράμ, καὶ τὰ ἐξῆς.

4.

4. Ἀμάρτημα πονηρόν. Ἄλλος, ἀπάντημα πονηρόν.

4.

11. Ἐκοσι χιλιάδας κόρων σίτου καὶ ἑπτὰ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι χιλιάδας βάτων ἐλαίου.

11. Καὶ Σαλωμών ἔδωκε τῷ Χειράμ εἴκοσι χιλιάδας κόρους πυροῦ, καὶ μαχίρ τῆς οἰκῆς αὐτοῦ, καὶ εἴκοσι χιλιάδας βάθ ἐλαίου. Οἱ ἄλλοι, βάτων ἐλαίου.

11.

16.

16. Ἐπιστάται οἱ ποιοῦντες. Ἄλλος, ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων.

16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1, 2. Et misit Chiram rex Tyri pueros suos ad Solomon: audierat enim quod ipsum unxissent in regem pro David patre ejus. Amicus enim erat Chiram Davidi omnibus diebus. Misit igitur Solomon ad Chiram, et cætera.

1, 2. Et misit Chiram rex Tyri pueros suos ad Solomon: audierat enim quod ipsum unxissent in regem pro David patre ejus. Amicus enim erat Chiram Davidi omnibus diebus. Misit igitur Solomon ad Chiram, et cætera.

1, 2. Et misit Chiram rex Tyri servos suos ad Solomon: audierat enim quod ipsum unxissent in regem pro David patre ejus. Amicus enim erat Chiram Davidi omnibus diebus. Misit igitur Solomon ad Chiram, et cætera.

4.

4. Peccatum malum. Alius, occursum malus.

4.

11. Viginti mille coros trumenti in cocam domui suæ, et viginti mille batos olei.

11. Et Salomon dedit Chiram viginti mille coros frumenti, et machir domui ejus, et viginti mille bath olei. Alii, batos olei.

11.

16.

16. Præfecti facientes. Alius, præfecti populi, qui faciebant.

16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. III Regum.

ἑαυτῶ πρὸς αὐτὸν ἐπιφάνειαν, ὡς κατ' ἐκείνον τὸν τόπον σπρημειωμένον ἐδρήσει. 1. e. Hic locus in hieraplo post totam peractam templi constructionem, et post orationem, Solomonis, et Dei ad eum adventum locatur: ut etiam illo loco notatum reperies.

DRACH.] In cod. Reg. in hunc versum hæc nota legitur. Τὸ μεχρὶ μέτρον ἐρμηνεύεται. Τὸ δὲ βάθ οἱ ἄλλοι: βάτον ἠρμήνευσαν. Ἔστι δὲ μέτρον Παλαιστίνων ὃ ἕξτασ καὶ χοεῖς χωρῶν τέσσαρας, ὡς Ἰωσηπος ἐφη· ὃ δὲ κόρος ἐστὶ μόδιοι ἂ', ὡς εἶναι ἀράβας ἴ'. Id est, et Mechir mensuram interpretantur. Bath autem alii batum interpretati sunt. Est au-

V. 4. Ἄλλος, ἀπάντημα πονηρόν. Drusius. V. 11. Ἰησοῦς ἔφη, ὅτι ἐστὶ Σαλωμών et Χειράμ.

tem mensura Palaestinae, quae LXX sextarius capit et quatuor choas, ut Josephus ait. Corus autem est modiorum triginta, ita ut sint artabae decem. Sic nota. Lectiones autem μεξίρ, item βαίθ et

βάτον vitiatæ videntur, nec ad Hebræum, qui Μαλγάλ autem ponitur pro μαχλά, ΓΓΖ. porro versus lectiones pleniores adfert Cois ut nos exhibemus.

CAPUT VI LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
בשכונים 1	1. βασημονειμ.	1. Ὀγδοηκοστῷ.
ששים 2	2.	2.
הואלם 3	3.	3.
הלדני שקפים אספוס 4	4.	4. Θυρίδας ἀποβλεπούσας σμένας.
יצוע 5	5.	5.
ולדביר 9	9.	Καὶ χρηματιστηρίου.
ויבן את היצוע על כל הבית 10	10.	9. Καὶ ὀρόφωσεν.
וכש אבוח קמוח		10. Καὶ ἠκοδόμησεν τὸ οὐκ ἐπὶ πάντα τὸν οἶκον πάντα ἀνάστημα αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Octogesimo.	1. Octogesimo.	1. Octogesimo.
2. Sexaginta.	2. Sexaginta.	2.
3. Et porticus.	3. Et porticus.	3.
4. Fenestras prospectivas ecclusas.	4. Fenestras obliquas.	4. Fenestras ad prospecturatas.
5. Thalamum. Et ad oraculum.	5. Tabulata. Et oraculi.	5. Et oraculi.
9. Et textit.	9. Et textit.	9. Et textit.
10. Et ædificavit thalamum super omni domo, quinque cubitorum altitudo eius	10. Et ædificavit tabulatum super omnem domum, quinque cubitis altitudinis.	10. Et ædificavit tabulatum per totam domum, quinque cubitorum altitudinis eius.

14-11 ויהי דבר יהוה אל שלמה לאמר : הבית הזה אשר אתה בנה אם תלך בחקתי ואם משפט תעשה ושברת את כל מצותי ללכת בהם והקבית את דברי אתך אשר דברתי אליך אביך : ושנתי בתוך בני ישראל ולא אעזב את עמי ישראל : ויבן שלמה את הבית ויכלו כלו ואלו *Ἄλλοι*, καὶ ἐγένετο λόγος Κυρίου πρὸς Σαλωμῶν λέγων : Ὁ οἶκος οὗτος, ὃν σὺ οἰκοδομεῖς, ἐν ὁδοῦς τοῖς προστάγμασί μου, καὶ τὰ κρίματά μου ποιῆς, καὶ φυλάσσης πάσας τὰς ἐντολάς μου, ἀντιστρέψασθαι ἐν αὐταῖς, στήσω τὸν λόγον μου ἐν

ἐλάγησα πρὸς Δαυὶδ τὸν πατέρα σου. Καὶ κενώσω ἐν μέσῳ οὐρανῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔγκατα τὸν λαόν μου Ἰσραὴλ. Καὶ ἠκοδόμησεν Σαλωμῶν οἶκον, καὶ συνετέλεσεν αὐτόν.
14-14. *Hebr.* Et fuit verbum Domini ad ἔ dicendo : Domus ista, quam tu ædificas, si laveris in decretis meis, et iudicia mea feceris custodieris omnia præcepta mea, ambulabis eis, et statuam verbum meum tecum, quod tuus sum ad David patrem tuum : et habui

הבית 15 A. Σ. Θ. Ἔως τοῦ οἴκου. Ο'. Ἔως τῶν δοκῶν.

16 A. Καὶ ἠκοδόμησεν αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ χρηματιστηρίου ἡγιασμένον τῶν ἡγιασμένων. Σ. Καὶ ἠκοδόμησεν αὐτῷ ἔσωτερον τοῦ χρηματιστηρίου, εἰς ἅγιον ἁγίων. Ο'. Καὶ 20-17 וארבעים באמה היה הבית הוא ההיכל לבני וארז אליהבית פנימה מכלעת פקעים ופטרורי צעים הגל ארז אין אבן נראה : הדביר בהך הבית כפנימה הכין לתוך שם אדארון בית יהוה : ולבני דביר עשרים אמה ארך ועשרים אמה רחב ועשרים אמה פטור *A. Θ.* Καὶ τεσσαράκοντα πηγῶν ἦν ὁ οἶκος, αὐτὸς ὁ ναὸς τῆ εὐσυχολία. Καὶ κέδρος πρὸς τὸν οἶκον ἔνδον, διατετορευμένα ξυστραπῆ καὶ περιγλυφῆ ἐκπίπτοντα, τὰ πάντα κέδρος, οὐκ ἦν λίθος βλεπόμενος. Καὶ χρηματιστήριον ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔνδοθεν ἡτοιμάσεν, τοῦ δοθῆναι ἐκεῖ γλωσσόκομον συνθήκης Κυρίου. Καὶ εἰς πρόσωπον τοῦ χρηματιστηρίου εἰ-

ἐποίησεν ἐκ τοῦ Δαβὶρ εἰς τὸ ἅγιον τῶν ἁγίων. Καὶ ἐποίησεν αὐτῷ ἔσωθεν τοῦ Δαβείρ εἰς τὸ τῶν ἁγίων.
16. *H.* Et ædificavit sibi intra oraculum in 17-20. *H.* Et quadraginta in cubito erat ipsa, templum ad facies ejus. Et cedrus ad d intrinsecus : sculptura instar fundæ colocynt et apertiones florum : omnia cedrus, nec lapis parebat. Et oraculum in medio domus intrin parare fecit ad dandum ibi arcam foederis Dei. Et faciebibus ipsius oraculi viginti cubitorum tudo, et viginti cubitorum latitudo, et viginti torum statura ejus. Et operuit illud auro con *A. Th.* Et quadraginta cubitorum erat domus : templum in otii abundantia. Et cedrus aum intus, tornata complanata, et circumstantia excidentia, omnia cedrus : non erat lapis qui

V. 16. Ἄλλος, ἐπιστάται τοῦ λαοῦ τῶν ποιούντων. *Drusius, qui in hacce capituli v lertiones hæc notat: hæc adduxi ex isto capite, habentur in libris quibusdam editionis Vulgatæ, et quamquam credibile sit*

ea descripta fuisse ex aliqua editione vetusta, tamen id pro certo affirmare non possumus. Dies nos, spero, docebit quod nunc ignoramus.

CAPUT VI LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ὑπόθηκοστῶ.
- 2.
- 3. Πρόπυλον.
- 4. Θυρίδας καὶ ἐκθέτας ἐπισκέπτους.
- 5. Καταστρώματα. Καὶ χρηματιστηρίου.
- 9.
- 10. Καὶ ὠκοδόμησε τὸ κατάστημα.

- 1. Τεσσαρακοστῶ.
- 2. Τεσσαράκοντα. Ἄλλοι, ἐξηκοντα.
- 3. Τὸ ἀλλάμ.
- 4. Θυρίδας διακυπτομένας κρυπτάς.
- 5. Μέλαθρα. Καὶ τῷ Δαβὶρ.
- 9. Καὶ ἐκοιλοστάθμησεν.
- 10. Καὶ ὠκοδόμησε τοὺς ἐνδόμεους δι' ὄλου τοῦ οἴκου πέντε ἐν πύλῃ τὸ ὕψος αὐτοῦ.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4. Θυρίδας διακυπτομένας κρυπτάς.
- 5.
- 9.
- 10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

- 1. Octogesimo.
- 2.
- 3. Vestibulum.
- 4. Fenestras et ecthetas ad prospectum.
- 5. Tabulata. Et oraculi.
- 9.
- 10. Et ædificavit tabulatum.

- 1. Quadragesimo.
- 2. Quadraginta. Alii, sexaginta.
- 3. Ælam.
- 4. Fenestras prospicientes, occultas.
- 5. Melathra. Et ipsi Dabir.
- 9. Texit quoque laquearibus.
- 10. Et ædificavit ligamenta super totam domum, quinque cubitorum altitudo ejus.

- 1.
- 2.
- 3.
- 4. Fenestras prospicientes, occultas.
- 5.
- 9.
- 10.

in medio domum Israel: et non derelinquam populum meum Israel. Et ædificavit Salomo domum et paravit eam. Alii, et factum est verbum Domini ad Salomonem dicens: Domus hæc, quam tu ædificas, si ambulaveris in mandatis meis, et judicia mea feceris, et custodieris omnia præcepta mea, ad versandum in eis; statuam sermonem meum quem locutus sum ad David patrem tuum. Et habitabo in medio filiorum Israel, et non derelinquam populum meum Israel. Et ædificavit Salo-

mon domum, et consummavit eam. *Vulg.* Et factus est sermo Domini ad Salomonem dicens: Domus hæc, quam ædificas, si ambulaveris in præceptis meis, et judicia mea feceris, et custodieris omnia mandata mea, gradiens per ea; firmabo sermonem meum tibi, quem locutus sum ad David patrem tuum. Et habitabo in medio filiorum Israel, et non derelinquam populum meum Israel. Igitur ædificavit Salomon domum, et consummavit eam.

45. *H.* Contignationis. A. S. *Th.* usque ad domum. *LXX.* usque ad trabes. *Vulg.* usque ad laquearia. ætatem sanctitatum. A. S. Et ædificavit sibi intra oraculum (S. interius oraculi) sanctificati sanctificatorum. (S. In sanctum sanctorum). *LXX.* Et

fecit a Dabir in sanctum sanctorum. *Th.* Et fecit sibi intra Dabir in sanctum sanctorum. *Vulg.* Et fecit interiorem domum oraculi in sanctum sanctorum.

καὶ πηγῶν μήκος, καὶ εἴκοσι πηγῶν πλάτος, καὶ εἴκοσι πηγῶν ἀνάστημα αὐτοῦ, καὶ περιεπέλιπεν αὐτὸ χρυσίῳ ἀποκλείετω. Σ. μ' πηγῶν ἦν ὁ οἶκος αὐτῆς ὁ ναὸς ὁ ἱερότατος, καὶ διὰ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔσω πλοκήν, ἐπανάστασις καὶ πέταλα καὶ ἀνάγαυρα πάντα κέδρινα, οὐκ ἐθαίνετο λίθος· καὶ χρηματιστήριον ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσω ἤτολμασεν, ὥστε αἰθῆραι ἐκτεῖ τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης Κυρίου· καὶ ἐπροσθεν τοῦ χρηματιστηρίου κ' πηγῶν μήκος, κ' ἐ πηγῶν πλάτος, καὶ κ' πηγῶν ὕψος, καὶ περιεπέλιπεν αὐτὸ χρυσίῳ δοκιμῇ. Ο'. Καὶ μ' ἦν πηχεῖν ὁ οἶκος αὐτῆς, ὁ ναὸς ὁ ἱερότατος, καὶ διὰ κέδρου πρὸς τὸν οἶκον ἔσω πλοκήν, ἐπανάστασις, καὶ πέταλα καὶ

retur. Et oraculum in medio domus intrinsecus paravit, ad dandam ibi arcam fœderis Domini. Et ad faciem oraculi viginti cubitorum longitudo, et viginti cubitorum latitudo, et viginti cubitorum altitudo ejus: et obduxit illud auro incluso. S. Quadraginta cubitorum erat domus ipsam templum intimum: et ex cedro ad domum intinam complicationem· altitudo, et laminæ, et sculpturæ omnes cedrinæ, non apparebat lapis: et oraculum in medio domus interioris paravit, ut poneretur ibi arca testamenti Domini, et ante oraculum, XX cubitorum longitudo, XX cubitorum latitudo, et viginti cubitorum altitudo, et circumlinivit illud auro pro-

αὐτοῦ· καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσῶν συγκεκλεισμένῳ.
211. καὶ περιεπήλιτε Σαλομών τὸν οἶκον ἐνδοθεν
 χρυσῶν ἀποκλείστω, καὶ παρήγαγεν ἐν καθηλώμασι
 χρυσοῦ κατὰ πρόσωπον τοῦ θαβερ.

quadraginta cubitorum erat ipsum templum pro
 foribus oraculi. Et cedro omnis domus intrinsecus
 vestiebatur, habens tornaturas et juncturas suas
 fabrefactas, et cœlaturas eminentes: omnia cedri-
 nis tabulis vestiebantur: nec omnino lapis apparere

poterat in pariete. Oraculum autem in medio domus, in interiori parte fecerat, ut poneret ibi arcam
 fœderis Domini. Porro oraculum habebat viginti cubitos longitudinis, et viginti cubitos latitudinis,
 et viginti cubitos altitudinis: et operuit illud atque vestivit auro purissimo.

Notam. LXX. Duos cherubim decem cubitorum. *Alius*, duos cherubim ex lignis cypressinis decem
 cubitorum. *Vulg.* Duos cherubim de lignis olivarum decem cubitorum altitudinis.

ἑξαπλῆρμένα χερουθιμ, καὶ φοίνικας, πέταλα δια-
 κτισσόμενα. Καὶ περιέσχε χρυσῶν. Καὶ κατέβαιναν
 ἐπὶ τὰ χερουθιμ, καὶ ἐπὶ τοὺς φοίνικας τὸ χρυσοῖον.
 Καὶ οὕτως ἐποίησε τῷ πυλῶνι τοῦ ναοῦ· φιλιά ξύλων
 ἑραΐδου.

obduxit auro. Et descendit super cherubim et su-
 per palmas aurum. Et sic fecit ostio templi: pos-
 tes lignorum juniperi. *Vulg.* Postesque angulo-
 rum quinque. Et duo ostia de lignis olivarum: et
 sculpsit in eis picturam cherubim, et palmarum

species, et anaglypha valde prominentia: et textit ea auro: et operuit tam cherubim quam palmas,
 et cœtera, auro. Fecitque in introitu templi postes de lignis olivarum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. III Regum.

ad David patrem tuum: et habitabo in medio filio-
 rum Israel, et non derelinquam populum meum
 Israel. In quibusdam igitur exemplaribus hæc non
 legitur, quæ, puto, seculum Theodoretum hæc non
 putavit.

dem Coisliniano prodit.
 In Coislin. 2 ad vocem ἔσω annotatur, ἐν τισὶ
 τῶν ἀπλῶν ἀντιγράφων, ὡς γέγραπται ἔσω κεῖται,
 καὶ ἐν τούτοις, καὶ ἐν τοῖς ἀνω.

Hæc nota lectio Hexaplorum, parum differt a
 prioribus.

Ibid. Καὶ ἐποίησεν ἐκ τοῦ θαβερ. Coislin. addit,
 τὸν τοίχον, πηγματῶν

V. 17. Οὗ Γ', ἕως τοῦ οἴκου. Sic Coislinianus 2.
 Hæc nota, necnon lectio τῶν Ο', ἕως τῶν δοκῶν, qui
 quibus possint ad lectionem Hebraicam דַּבִּיר non
 videntur.

V. 20. Καὶ μ' ἦν πήχεων etc. Ita fert textus
 Hexaplorum. Edit. autem Rom. multo aliter. Καὶ
 τεσσαράκοντα πήχεων ἦν ὁ ναός. Κατὰ πρόσωπον
 τοῦ θαβερ ἐν μέσῳ τοῦ οἴκου ἔσωθεν, δοῦναι ἕκατ' τὴν
 κίβωτον διαθήκης Κυρίου. Εἴκοσι πήχεις μήκος, καὶ
 εἴκοσι πήχεις πλάτος, καὶ εἴκοσι πήχεις τὸ ὕψος
 αὐτοῦ· καὶ περιέσχεν αὐτὸ χρυσῶν συγκεκλεισμένῳ.
 I. e. Et quadraginta cubitorum erat templum se-
 cundam faciem Dabir in medio domus intus, ad
 dandum ibi arcam testamenti Domini: viginti cu-
 bitum longitudo, et viginti cubiti latitudo, et viginti
 cubiti altitudo ejus: et circumobduxit illud auro
 concluso.

V. 18. 'A., Σ., καὶ ὠκοδ-. Lectiones Aquilæ et
 Symm. hæcque Theodotionis, ex eodem Coislin. 2
 prodant.

V. 25. Ἄλλος, δύο χερουθιμ ξύλων κυπαρισσίων
 δέκα πήχεων. Sic quidam editi et mss. In edit. au-
 tem Rom. hæc, ξύλων κυπαρισσίων, prætermittuntur.

V. 17-20 'A., Θ., καὶ τεσσαράκοντα πηγῶν ἦν ὁ
 ναός etc. Hæc Drusius ex editionis Romanæ notis.
 Τῆς ῥηματιστήριον, sic Aquila et Symmachus
 videntur Psalms. xlviii. 2. Γλωσσόκομον, Aquila ita
 vultus solet vocem ἱερῆ. Τῆ εὐσχυλίε, Drusius, in
 αὐτῷ abundantia. Et de lectione Græca, et de versio-
 nis accuratissime dubius sum. Lectio Aquilæ habetur
 item in Coisliniano 2, ubi legitur ἐν πήχει ἐν πη-
 γῶν, et his κέρως, ubi nota edit. Rom. habent κέρ-
 ων. Hæc vero Coisliniani lectionem retinemus.
 Symmachi item lectio cum Hexaplati τῶν Ο' ex eo-

V. 31-33. Ἄλλος, καὶ φιλιάς, πενταπλάς etc.
 Hic etiam vacant οἱ Ο'.

CAPUT VII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 4. Παρακίσεις.
- 6. Τὸ πρόκυλον.
- 7. Καὶ βασιλικὴν τοῦ θρόνου, ἵκου δὲκάσκι ἐκεῖ, πρόκυλον κρι-
 στικῶς.
- 9. Πηπρισμένων πρίονι.
 Τῶν ἀκαρισμάτων.

- 4. Μέλαθρα.
- 6. Τὸ αἰλάμ.
- 7. Καὶ τὸ αἰλάμ τῶν θρόνων οὗ
 κρινεῖ ἐκεῖ, αἰλάμ τοῦ κριτηρίου.
- 9. Κεκολαμμένα ἐκ διαστήματος.
 Τῶν γιστῶν.

- 4.
- 6.
- 7.
- 9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 4. Conspicilla.
- 6. Vestibulum.
- 7. Et regiam throni, quo judi-
 cabit ibi, vestibulum iudicii.
- 9. Serratis serra.
 Summitatam.

- 4. Melathra.
- 6. Ælam.
- 7. Et ælam thronorum, quo ju-
 dicabit ibi, ælam tribunalis.
- 9. Cælata ex intervallo.
 Summitatem parietum.

- 4.
- 6.
- 7.
- 9.

TO EBPAIKON.
 - ושתי כתרות עשה ליה על- 16
 ראשי העמודים
 המכנות 27
 ויעש עשרה כותרות נחשת 38
 ארבעים בת יכלו הכתר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

16. Et duo coronamenti fecit ad dandum super capita columnarum.
 27. Fulcimenta.
 38. Et fecit decem conchas æreas, quadraginta batos capiebat concha una.
 39. Meridiei.
 40. Scopas.
 50. Et scyphos.

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

16.
 27.
 38.
 39.
 40.
 50.

VULGATA LATINA.

16. Duo quoque capitella fecit, quæ ponerentur super capita columnarum.
 27. Bases.
 38. Fecit quoque decem luteræ æneas: quadraginta batos capiebat luter unus.
 39. Ad meridiem.
 40. Scutras.
 50. Hydrias.

AKYAAΣ.

16. Καὶ κεφαλίδες ἐπὶ δύο τῶν στύλων.
 27. Ὑποθέματα.
 38.
 39. Νότου.
 40. Ἀγγίστρα.
 50. Τὰς ὑδρίας.

AQUILA.

16. Et capitella super duas columnarum.
 27. Fulcimenta.
 38.
 39. Austri.
 40. Vascula.
 50. Hydrias.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII lib. III Regum.

V. 4. A., ἀποβ- etc. Coislin. 1.
 V. 6. 'A., πρόδομον etc. Coislin. 1 et 2.
 V. 7. 'A., καὶ πρόδομον etc. Has lectiones exhibet Coislin. 2.
 V. 9. 'A., πεπρισμένων ἐν πριστήρι. Σ., ππρ- Coislin. 2. Vide supra, II Reg. xii, 31.
 Ibid. 'A., τῶν παλεστωμάτων, (sic in ms., elocoat, ut nos restitimus.) Σ., τῶν ἀπαρτισμάτων. Coisl. 1; cum hac nota, οἱ δὲ ἐπιχώριοι τῆ οἰκείᾳ γλώσσῃ τὸ

γισσός, τριγχοσ ὀνομάζουσιν. I. e. e Incolæ autem lingua sua gissum vocant, Trinchon.
 V. 16. Sic Coislin. 2 varias interpretationes adfert cum hac nota. Ἐν τῷ Ἑξαπλῷ πρὸ τούτου κείται ἡ οἰκοδομὴ τοῦ οἴκου δρυμοῦ τοῦ Λιβάνου. Ἐν τισὶ δὲ τῶν ἀπλῶν, ὡς τέθεικε Θεοδώρητος. I. e. e In Hexaplo ante hæc existat constructio domus saltus Libani. In quibusdam vero ex simplicibus exemplaribus, ut posuit Theodoretus. Ἀπλῶν δὲ

CAPUT VIII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.
 והאזנים 2
 ויעמד 22
 ויהיה בפיך ובידך מלאת כיוס 24
 והיה
 לשמע אל-הרנה ואל-התשה 28
 דבר-יום ביום 59

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.
 22.
 24.
 28.
 59.

AKYAAΣ.

2.
 22.
 24. Ἄ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι σου, καὶ ἐν χειρὶ σου ἐπλήρωσας, κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.
 28.
 59.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Fortium.
 22. Et stetit.
 24. Et locutus es in ore tuo, et in manu tua implevisi secundum diem hanc.
 28. Ad audiendum præconium et orationem.
 59. Verbum diei in die suo.

VULGATA LATINA.

2. Ethanim.
 22. Stetit autem.
 24. Ore locutus es, et manibus perfecisti, ut hæc dies probat.
 28. Audi hymnum et orationem.
 59. Per singulos dies.

AQUILA.

2.
 22.
 24. Quæ locutus es in ore tuo, et in manu tua implevisi secundum diem hanc.
 28.
 59.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. III Regum.

V. 2. Σ., τῷ ἀρχαίῳ. Coislin. 1.
 V. 22. Ἀ.λ.λ., καὶ ἔστη. Sic ms. Alex.
 V. 24. 'A., & ἐλάλησας etc. Aquilæ et Symm. le-

ctionem effert Coislin. 2.
 V. 28. Ἀ.λ.λ., ἀκούειν etc. Sic quidam edidit ex mss.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 16. Καὶ ἐπιστόλιον πάλιν ἐπάνω τῶν στύλων.
- 27. Βάσεις.
- 38. Καὶ ἐποίησε δέκα λουτήρας χαλκοῦς, τεσσαράκοντα βατοῦς χωροῦντας τὸν λουτήρα.
- 39. Μεσημβρίας.
- 40. Ἄγγιστρα.
- 50. Τὰς ὑδρίας.

SYMMACHUS.

- 16. Et epistylum rursus supra columnas.
- 27. bases.
- 38. Et fecit decem lateres æreos, quadraginta batos capientes lateres singulos.
- 39. Meridiei.
- 40. Vascula.
- 50. Hydris.

- 16. Καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων.
- 27. Μεχωνώθ.
- 38. Καὶ ἐποίησε δέκα χυτροκαύλους χαλκοῦς τεσσαράκοντα χοεῖς χωροῦντα τὴν ἓνα χυτρόκαυλον.
- 39. Νότου.
- 40. Θερμαστρεῖς.
- 50. Πρῶθουρα.

LXX INTERPRETES.

- 16. Et contignationem super utramque columnam.
- 27. Mechonoth.
- 38. Et fecit decem chytrocaulos æreos, quadraginta choas capientem unum chytrocaulum.
- 39. Austri.
- 40. Calfactoria.
- 50. Vestibula.

- 16. Καὶ μέλαθρον ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν στύλων.
- 27.
- 38.
- 39.
- 40.
- 50.

THEODOTIO.

- 16. Et contignationem super utramque columnam.
- 27.
- 38.
- 39.
- 40.
- 50.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII lib. III Regum.

videtur exemplaria quæ solum simplicemque textum τῶν Ο΄ habebant, ad discrimen τῶν Ἐξαπλῶν, tibi etiam aliæ versiones cum Hebraico textu continentur. Edit. Rom. aliter sonat. Καὶ δύο ἐπιθήσει ἐπιθήσει θοῦναι ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν στύλων. In hæc coronamenta fecit ad dandum super capita columnarum.

V. 21. A., ὄρθο. Σ., βάσεις. Coisl. n. 2.

V. 38. Versionem aliam asterisco notatam, et Symmachi sequentem adfert Coisl. n. 2. ✕ Καὶ ἐποίησε δέκα λουτήρας· χαλκοῦς τεσσαράκοντα ✕ βατοῦς ὑπέφερε λουτήρ. Et fecit decem lateres æreos: quadraginta batos sustinebat later.

V. 59. 'A., Ο΄, νότου etc. Vide supra, I Reg. xx, 41.

V. 41. 'A., Σ., ἄγγιστρα. Coisl. n. 1.

V. 50. 'A., Σ., τὰς ὑδρίας. Idem.

CAPUT VIII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 2. Τῷ ἀρχαίῳ.
- 24. Ἄ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι σου καὶ ταῖς χεῖρά σου ἐπέτελεσας ὅσαπερ ἐστὶ σήμερον.
- 59.

SYMMACHUS.

- 2. Prisco (menae).
- 24. Quæ locutus es in ore tuo, et manibus tuis perfecisti, ut est hodie.
- 59.

- 2. Ἀθηνίν.
- 22. Καὶ ἀνέστη. Ἄλλ., καὶ ἔστη.
- 24. Καὶ γὰρ ἐλάλησας ἐν τῷ στόματι σου, καὶ ἐν χεῖρά σου ἐπέτελεσας ὡς ἡ ἡμέρα αὕτη.
- 28. Ἀκούειν τῆς προσευχῆς. Ἄλλος, ἀκούειν τῆς τέρψεως καὶ τῆς προσευχῆς.
- 59. Ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ. Ἄλλος, ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

- 2. Athanin.
- 22. Et surrexit. *Alius*, et stetit.
- 24. Nam locutus es in ore tuo, et manibus tuis implevistis, sicut dies hæc.
- 28. Ad audiendam orationem. *Alius*, ad audiendam delectationem et orationem.
- 59. In die anni. *Alius*, in die suo.

THEODOTIO.

- 2.
- 22.
- 24.
- 28.
- 59.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. III Regum.

V. 53. In hæc verba τὸν ἐλάλησας etc., usque ad ἐν ἡμέρᾳ τῆς τέρψεως. Coisl. n. 2 hæc notat. Ταῦτα ἐν τῷ Ἐξαπλῶν παρὰ τὰς ἡμέρας γέγραπται οὕτως Ο΄. I. c. Hæc

in Hexaplo apud solos LXX feruntur. V. 59. Ἄλλ., ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. Sic quidam edit. et ms. Alex.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

15 תכלא
16 פרעה מלך מצרים עלה וילכד את גזר וישרפה באש ואת הבנעני הישב בעיר הרג וחתנה שלחיים לבתו אשת שלמה

15.
16.

15. [Καὶ πλήρωμα.]
16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

15. Mello.

15. Mello.

15. Et adimpletionem.

16. Pharao rex Ægypti ascendit et cepit Gazer, et succendit eam in igne : et Chananæum habitantem in civitate interfecit : et tradidit eam missiones filię suę uxori Salomo.

16. Pharao rex Ægypti ascendit, et cepit Gazer, succenditque eam igni : et Chananæum, qui habitabat in civitate, interfecit, et dedit eam in dotem filię suę uxori Salomonis.

16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. III Regum.

V. 15. 'A., Σ. [καὶ πλήρωμα] locum Eusebii *De locis Hebraicis* hic mutilum sic ex Latina Hieronymi interpretatione restituimus, qui habet A. S. et adimpletionem. Eamdem porro vocem תכלא πλήρωμα vertit Aquila supra, H Reg. v, 9. Ibid. Melw. Ex cod. Alex. In Rom. edit. vacat. V. 16. Ἀλλ., Φαραὼ βασιλεὺς etc. Ita Drusius.

Hæc vero desunt in edit. Rom. τῶν Ὁ. In hunc porro locum τῶν Ὁ, καὶ ναὺν ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Σαλωμὼν ἐν Γασίων Γάβερ, τὴν οὖσαν ἐγγεμένην Αἰλῶθ, ἐπὶ τοῦ χειλοῦς τῆς ἐσχάτης θαλάσσης ἐν γῆ Ἐδὼμ, hæc nota adfertur in edit. Rom. et in Coisl. 2, πρὸ τούτων κεῖται ἐν τῷ Ἐξαπλῶ ὄν ἄλλοις τισὶν καὶ τὰ κατὰ τὸν Φαραὼ βασιλεῖα Αἰγύπτου.

CAPUT X LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

11 אלמגים
15 תוסדר הרכלים

11.
15.

11. Σούχυνα.
15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

11. Almagim.

11. Thyina.

11. Suchina.

15. Et negotiationem aromatariorum.

15. Negotiatores universique scruta vendentes.

15.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. III Regum.

V. 11. Aq. et Sym. lectiones ex Coisl. 2 adferimus, qui in textu LXX pro πελαγετὰ habet ἀπὸ-

CAPUT XI LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

8 מקפירות וחבדות לאהיהן

8.

8. Θυμῶσαις καὶ θυσιαζούσαις.

14 ויקם יהוה שכן לשלמה את יהוה האדומי

14.

14. Καὶ ἀνέστησε Κύριος ἀντικείμενον τῷ Σαλωμῶν τὸν Ἀδὰδ τὸν Ἰδουμαῖον.

36 למען היות ניר לדוד עבדי כל הימים לפני

36.

36. Ἐνεκα τοῦ εἶναι λύχνον τῷ Δαυὶδ δούλῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας ἔμπροσθέν μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Suffentibus et immolantibus diis suis.

8. Quæ adolebant thura, et immolebant diis suis.

8. Adolentibus et immolantibus.

14. Et suscitavit Dominus adversarium ipsi Salomo Hadad Idumæum.

14. Suscitavit autem Dominus adversarium Salomoni Adad Idumæum.

14. Et excitavit Dominus adversarium ipsi Solomon Adad Idumæum.

36. Ut sit lucerna David servo meo omnibus diebus coram me.

36. Ut remaneat lucerna David servo meo cunctis diebus coram me.

36. Ut sit lucerna David servo meo omnibus diebus coram me.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. III Regum.

V. 8. 'A., Σ., θυμι- etc. Coisl. 2. Ὁ καὶ οἱ ἄλλοι, αἱ ἰθυμίων καὶ ἰθυον etc. Ita sæpe laudatus Regius codex.

V. 14. 'A., καὶ ἀνέστησε etc. Aquila et Symm. lectiones effert Coisl. 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.		ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
15. [Καὶ πλήρωμα.]	15. Μελώ.	15.
16.	16. <i>Vacat.</i> Ἄλλος, Φαραὼ βασιλεύς Αἰγύπτου [ἀνέβη] καὶ κατέλαβε τὴν Γάζερ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτήν, καὶ τὸν Χαναανίον τὸν καθήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινε· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ γυναικὶ Σαλωμών.	16.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15. Et adimpletionem.	15. Melo.	15.
16.	16. <i>Vacat.</i> Alius, Pharao rex Ægypti ascendit, et cepit Gazer, et incendit eam : et Chananæum sedentem in civitate occidit : et dedit eam missiones filię suę, uxori Salomonis.	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. III Regum.

που, ὅτι κατελάβετο τὴν Γάζερ, καὶ ἐνέπρησεν αὐτήν, καὶ τὸν Χαναανίον τὸν καθήμενον ἐν τῇ πόλει ἀπέκτεινε, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν ἀποστολὰς τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ, γυναικὶ Σαλωμών. Ταῦτα δὲ παρὰ Θεοδοτήου καὶ τῶν ἀντιγράφων πρὸ τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ κεῖται, ὡς καὶ ἐκεῖ σημειώται. I. e. c. Ante hæc in Hexaplo cum aliis quibusdam et hoc habe-

tur; nimirum quæ spectant ad Pharaonem regem Ægypti; quod cepit Gazer, et incenderit eam, et Chananæum in urbe commorantem occiderit, eamque dederit in sponsalia filię suę, uxori Salomonis. Hæc autem apud Theodoretum et quædam exemplaria, ante constructionem Templi posita sunt, ut illic annotatur. j

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	CAPUT X LIB. III REGUM O.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
11. Θόλα.	11. Πελεκητά. Ἄλλ., ἀπελεκητα.	11.
13	15. Ἐμπόρων. Ἄλλος, ἐμπόρων τῶν βυτοπώλων.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
11. Thyina.	11. Dolata. <i>Aliter</i> , non dolata.	11.
13	15. Mercatorum. <i>Alius</i> , mercatorum scratariorum.	15.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. III Regum.

αγα.

V. 15. Ἄλλ., ἐμπυρων τῶν βυτοπώλων. Ms. Alex.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	CAPUT XI LIB. III REGUM O.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
8. Θουμάσας καὶ θυσιαζούσας.	8. Αἱ ἰθυμίον καὶ ἔθου τοῖς εἰδύλοισ αὐτῶν.	8.
14. Καὶ ἐπέγειρε Κύριος ἀντιπίμενον τῷ Σαλωμών, τὸν Ἄδὰδ τὸν Ἰδουμαίον.	14. Καὶ ἤγειρε Κύριος σατὰν τῷ Σαλωμών, τὸν Ἄδερ τὸν Ἰδουμαίον.	14.
36. Ὑπὲρ τοῦ διαμένειν λόγων Δαυὶδ τῷ δούλῳ μου πάσας τὰς ἡμέρας ἔμπροσθέν μου.	36. Ὅπως ἢ θέσις τῷ δούλῳ μου Δαυὶδ πάσας τὰς ἡμέρας ἐνώπιον ἐμοῦ.	36.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
8. Adolescentibus et immolantibus.	8. Quæ adolebant et sacrificabant idolis suis.	8.
14. Et excitavit Dominus adversarium ipsi Salomon, Adad Idumæum.	14. Et excitavit Dominus satan Salomoni, Ader Idumæum.	14.
36. Ut remaneat incerna David ante meo cunctis diebus coram me.	36. Ut esset positio servo meo David omnes dies coram me.	36.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. III Regum.

V. 36. Ἄ., ἐνεκα τοῦ εἶναι etc. Hanc Aquilæ et Symm. locutionem ex eodem Reg. et ex Coisl. 2. Ibid. Θεσις. *Aliter*, θέλησις, voluntas.

CAPUT XII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYΛAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

10. 40. *Σύρος* 10. *καὶ ἰώσηπος, ὁ βραχύτατός μου δάκτυλος, παχύτερος τῆς ὀσφύος τοῦ πατρὸς μου ἐστίν.*

10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

10. *Parvus meus grossus præ lumbis patris mei. Syrus et Josephus, brevissimus meus digitus crassior est lumbo patris mei.*

10. *Minimus digitus meus grossior est dorso patris mei.*

10.

Nota.

V. 10. Σ., τὸ μικρότατόν μου etc. Has lectiones pleniores, quam apud Arustum, e cod. Regio de-

CAPUT XIII LIB. III REGUM.

27, 26 *וַיִּתְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבְּרוּ וַיִּמְחַד כּוֹבֵר וַיִּהְיֶה אֲשֶׁר דָּבַר-לֹו וַיְדַבֵּר אֶל-בְּנָיו לְאָמֹר הַנְּשׂוּ-לִי אֶת-הַחֲבֹד וַיַּחֲבֹד וַיַּחֲבֹד אֲלֵיָם. *Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν ὁ Κύριος**

26, 27. *Hebr.* Et tradidit eum Dominus leoni, et confregit eum, et occidit eum, juxta verbum Domini, quod locutus fuerat ei. Et locutus est ad filios suos dicendo, Sternite mihi asinum, et straverunt. *Alius,* Et dedit eum Dominus leoni, et contrivit eum, et occidit eum, secundum verbum Domini, quod locutus fuerat ei. Et locutus est ad filios suos,

Nota.

V. 26-27. Ἄλλως, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν etc. Hæc in LXX Romanæ editionis desunt, ac ex Reg. et Alex.

CAPUT XIV LIB. III REGUM.

1 *וַיִּבְרַח אַבְיָה בְּיָרֵבְעַם וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה*

1. *Hebr.* In tempore illo ægrotavit Abiah filius Jeroboam. *LXX. Hexaplorum* In tempore illo ægrotavit Abia filius Jeroboam. *Aliter,* et ægrotavit puer ejus ægrotatione valida valde. Et ivit Jeroboam interrogare de puero.

2. *Heb.* Et dixit Jeroboam ad uxorem suam: Surge nunc, et muta te, et non cognoscent quod tu uxor Jeroboam; et ibis Siloh. Ecce ibi Achiah propheta, ipse locutus est super me in regem super populum hunc. *LXX. Hexapl.* Et uxori suæ dixit Jeroboam: Surge, et immutaberis, et ne cognoscant quod tu uxor Jeroboam; et abi is Selo: ecce ibi Achia propheta. Ipse locutus est super me, regnaturum me super populum hunc.

3 *וַתֵּלֶקֶת בְּיָדְךָ עֶשְׂרֵה לֶחֶם וְנִקְיִים וּבִקְבָקֵב דְּבַשׁ וּבָמַת אִלֵּיךְ וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה*

3. *Heb.* Et tolles in manu tua decem panes, et collyridas et vas mellis: et venies ad eum: ipse indicabit tibi, quid erit puero. *LXX. Hexapl.* Et accipe in manu tua homini Dei panes, et collyridas filiis ejus, et uvas passas, et vas mellis, et vades ad eum: ipse annuntiabit tibi quid futurum sit puero. *Aliter,* et dixit Jeroboam

4 *וַתַּעַשׂ כֵּן אִשְׁתּוֹ יָרֵבְעָם וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה*

4. *Hebr.* Et fecit sic uxor Jeroboam, et surrexit, et abiit Siloh: et venit domum Achiah, et Achiah non poterat videre, quia caligabant oculi ejus præ senectute ejus. *LXX. Hexapl.* Fecitque sic uxor Jeroboam, et surrexit, et profecta est in Selo, et ingressa est in domum Achia. Et homo senex ejus. *Aliter,* et surrexit mulier, et sum-

5 *וַיִּדְבַּר אֲמֹר אֶל-אֲחִיהָ הֲנֵה אִשְׁתּוֹ יָרֵבְעָם בָּאָה לְדַבֵּר דְּבַר מֵעֵיךְ אֶל-בְּנֵהּ כִּי-חָלָה הִיא כֹּה וְכֹה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה וְהָאֵלֹהִים הָיָה*

5. *Hebr.* Et Dominus dixit ad Achiah: Ecce uxor Jeroboam venit ad querendum verbum a te cum super filio suo, quia ægrotans ipse, secundum hoc et secundum hoc loqueris ad eam. Et fuit cum intraret ipsa, et ipsa præferebat se aliam. *LXX. Hexapl.* Et dixit Dominus ad Achia: Ecce uxor Jeroboam ingreditur ad exquirendum verbum a te super filio suo, quoniam ægrotans cum hoc et secundum hoc loqueris ad eam. Et factum est cum ingrederetur, et ipsa s

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ϵ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10. Τὸ μικρότατόν μου μέλος
παχύτερον τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός
μου.

10. εἰ μικρότης μου παχύτερα
τῆς ὀσφύος τοῦ πατρός μου.

40.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10. Minimum membrum meum
grossius est lumbo patris mei.

10. Parvitas mea crassior lumbo
patris mei.

40.

Nota.

sumptas exhibemus.

CAPUT XIII LIB. III REGUM.

ριος τῶν λέοντι, καὶ συνέτριψεν αὐτόν, καὶ ἐθανάτω-
σεν αὐτόν, κατὰ τὸ ῥῆμα Κυρίου, ὃ ἐλάλησεν αὐτῷ.
Καὶ ἐλάλησε πρὸς υἱοὺς αὐτοῦ. Ἐπισάξατέ μοι τὸν
θῶν. Καὶ ἐπίσαξεν.

Sternite mihi asinum : et straverunt. *Vul.* Et tra-
didit eum Dominus leoni, et confregit eum, et oc-
cidit eum, juxta verbum Domini, quod locutus est
ei. Dixitque ad filios suos, Sternite mihi asinum.
Qui cum stravissent.

Nota.

desumuntur.

CAPUT XIV LIB. III REGUM.

ἠφρώστησε τὸ παιδάριον Ἰεροβοάμ, καὶ Ἀχιά ἦν ἐν
Σηλῶ, υἱὸς ʼΞ ἔτων, καὶ ῥῆμα Κυρίου μετ' αὐτοῦ·
καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ
ἠδωλύκουν.

Aliter, et ægrotavit puer Jeroboam, et Achia erat in
Selo, filius sexaginta annorum, et verbum Domini
cum eo : et homo senior, et oculi ejus caligabant.
Vulg. In tempore illo ægrotavit Abia filius Jero-
boam.

Ἄβια λέγει ἐπὶ τὸν λαὸν τοῦτον. Ἄλλως, καὶ εἶπε
πρὸς Ἀνώ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Ἀνάστηθι, πορεύου,
ἐκπρώτησον τὸν Θεὸν περὶ τοῦ παιδαρίου, εἰ ζήσεται
ἐκ τῆς ἀφρώστιας αὐτοῦ. Καὶ ἄνθρωπος ἦν ἐν Σηλῶμ,
καὶ ὄνομα αὐτῷ Ἀχιά, καὶ οὗτος ἦν υἱὸς ἑξήκοντα
ἔτων, καὶ ῥῆμα Κυρίου μετ' αὐτοῦ.

Aliter, et dixit ad Ano uxorem suam : Surge, vade,
interroga Deum circa puerum, si vivet ex infirmi-
tate sua. Et homo erat in Selom, et nomen ei
Achia, et hic erat filius sexaginta annorum, et ver-
bum Domini cum eo. *Vulg.* Dixitque Jeroboam
uxori suæ : Surge, et commuta habitum, ne cogno-
scaris quod sis uxor Jeroboam : et vade in Silo,

ubi est Abias propheta, qui locutus est mihi, quod regnaturus essem super populum hunc.

Ἄ καὶ αὐτὸς ἀναγγελεῖ σοι τί ἔσται τῷ παιδίῳ. Ἄλλως,
καὶ εἶπεν Ἰεροβοάμ πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· Ἀνά-
στηθι, καὶ λάβε εἰς τὴν χεῖρά σου τῷ ἀνθρώπῳ τοῦ
Θεοῦ ἄρτους, καὶ κολλύρια τοῖς τέκνοις αὐτοῦ· καὶ
σταφυλὴν καὶ στάμνον μέλιτος.

ad uxorem suam : Surge, et accipe in manu tua
homini Dei panes, et collyridas filii ejus, et uvam,
et vas mellis. *Vulg.* Tolle quoque in manu tua de-
cem panes, et crustulam, et vas mellis, et vade ad
illum : ipse enim indicabit tibi, quid eventurum
sit puero huic.

Ἄ μοι αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ γήρωσ αὐτοῦ. Ἄλλως, καὶ
ἀνέστη ἡ γυνή, καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν χεῖρα αὐτῆς ἄρ-
τους καὶ δύο κολλύρια, καὶ σταφυλὴν, καὶ στάμνον
μέλιτος τῷ Ἀχιά. Καὶ ὁ ἄνθρωπος πρεσβύτερος, καὶ
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἠδωλύκουν τοῦ ἰδεῖν. Καὶ ἀνέστη
ἐκ Σαρρά, καὶ πορεύεται.

psit in manu sua panes, et duas collyridas, et uvam,
et vas mellis ipsi Achia : et homo senior, et oculi
ejus caligabant ad videndum. Et surrexit de Sarira,
et vadit. *Vulg.* Fecit, ut dixerat, uxor Jeroboam : et
consurgens abiit in Silo, et venit in domum Ahia :
at ille non poterat videre, quia caligaverant oculi
ejus præ senectute.

Ἄ καὶ κατὰ τοῦτο λαλήσεις πρὸς αὐτήν. Καὶ ἐγένετο
Ἄ ἐν τῷ εἰσερχεσθαι αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπεξενούτο.
Ἄλλως, καὶ ἐγένετο ἐλθούσης αὐτῆς εἰς τὴν πόλιν
πρὸς Ἀχιά τὸν Σηλωνίτην, καὶ εἶπεν Ἀχιά τῷ παι-
δαρίῳ αὐτοῦ, Ἐξέλθε δὴ εἰς ἀπαντήν Ἀνώ τῇ γυναικὶ
Ἰεροβοάμ, καὶ ἔρεις αὐτῇ· Εἰσελθε καὶ μὴ στήξ.

Ἄ grinam simulabat. *Aliter*, et factum est in-
grediente ipsa in urbem ad Achia Selonitem, et
dixit Achia puero suo, Egredere in occursum Ano
uxori Jeroboam, et dices ipsi : Ingredere, et ne ste-
teris. *Vul.* Dixit autem Dominus ad Ahiam, Ecce
uxor Jeroboam ingreditur ut consulat te super
filio suo qui ægrotat : hæc et hæc loqueris ei. Cum ergo illa intraret, et dissimularet se esse quæ erat.

6 ויהי כשכע אחיזה את קול רגליה באה בפוח
 ויאמר באי אשת ירבעם למה זה את מתנברה ואנכי
 O. 'Εξαπλ. ✕ και ἐγένετο ὡς
 ✕ ἤκουσεν Ἀχιά τῆν φωνήν τῶν ποδῶν αὐτῆς, εἰς-
 ✕ ἐρχομένης αὐτῆς ἐν τῷ ἀνοίγματι· και εἶπεν,
 ✕ Εἰσελθε, γυνή Ἰεροβοάμ, ἵνα τι τοῦτο σὺ ἀποξε-
 ✕ Jeroboam, ut quid ita tu peregrinam te simulas? et ego sum nuncijs ad te durus. *Aliter*, quia hæc dicit Dominus,

7 לכי אמרו לירבעם סדאמור יהוה אלהי ישראל
 יען אשר הרבותך מתוך העם ואתך נגיד על עמי
 O. 'Εξαπλ. ✕ πορευθεῖσα εἶπον τῷ Ἰερο-
 Israel. *LXX. Hexaplon.* ✕ Abiens dic Jeroboam : Hæc dicit Dominus Deus Israel, Propterea quod

8 ואקרע אתהדומלטה מבית דוד ואתה לך ולא
 היית כעבדי דוד אשר שמר מצותי ואשר ה'ך אחרי
 O. 'Εξαπλ. ✕ בכל לבב לעשות רק הישר בעיני
 ✕ και ἐβήξα τὸ βασιλεῖον ἀπὸ οἴκου Δαυὶδ, και
 in oculis meis. *LXX. Hexapl.* ✕ Et scidi regnum a domo David, et dedi illud tibi, et non fuisti sic-

9 ותרע לעשות מכל אשר יהי לפניך ותך ותעשה
 לך אלהים אחרים ומסכות להכעיסני ואחי השלכת
 O. 'Εξαπλ. ✕ και ἐπονηρεύσω τοῦ ποι-
 ✕ ἡσα: παρὰ πάντας ὅσοι ἐγένοντο εἰς πρόσωπόν
 ✕ faciendo supra omnes quotquot fuerant ante te; et ivisti, et fecisti tibi deos alienos et conflabilia ad irritan-

10 לכן הגני מביא רעה אלביית ירבעם והגרתו
 לירבעם משתן בקיר עמוד ועזוב בישראל ובערותו
 O. 'Εξαπλ. ✕ διὰ τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀγω κακίαν πρὸς
 ✕ οἶκον Ἰεροβοάμ, και ἐξολοθρεύσω τοῦ Ἰεροβοάμ
 nem ejus. *LXX. Hexapl.* ✕ Propterea ecce ego
 ✕ dam ipsius Jeroboam mingentem ad parietem; detentum et derelictum in Israel : et colligam,

11 ובת לירבעם בעיר ואלו הכלבים הכות בשוה
 O. 'Εξαπλ. ✕ τὸν
 ✕ τεθνηκότα τοῦ Ἰεροβοάμ ἐν τῇ πόλει καταφάγον-
 Hexapl. ✕ Mortuum ipsius Jeroboam in urbe

12 ואת קומי לני לביתך במאה רגליך העירה ובת
 O. 'Εξαπλ. ✕ και σὺ ἀναστῆσα πορεύθητι
LXX. Hexapl. ✕ Et tu surgens vade in domum tuam : cum intraverint pedes tui civitatem, mo-

13 וספדו כל ישראל וקברו אתו כיהוה לבדו יבא
 לירבעם אלקבר יען נמצאם דבר טוב אליהוה
 O. 'Εξαπλ. ✕ και κό-
 ✕ φονται αὐτὸν πᾶς Ἰσραὴλ, και θάψουσιν αὐτόν.
 Jeroboam. *LXX. Hexapl.* ✕ Et plangent eum omnis Israel et sepelient eum, quia hic solus ingredietur

14 והקים יהוה לו בלך על ישראל אשר יבית
 O. 'Εξαπλ. ✕ את דבית ירבעם זה היום ומה גבשעה
 ✕ και ἀναστήσει Κύριος αὐτῷ βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ,
 ✕ nus sibi regem super Israel, qui percutiet domum Jeroboam hac die, et adhuc etiam nuac.

15 והכה יהוה את ישראל כאשר ינד הקסה במים
 ונתש את ישראל מעל האדמה הזבה היאת אשר נתן
 לאבותיהם וחרם מעבר לטרר יען אשר עשו את
 O. 'Εξαπλ. ✕ και πλη-
 ✕ ξει Κύριος τὸν Ἰσραὴλ καθὰ κινεῖται ὁ κάλαμος
 ✕ cutiet Dominus Israel sicut movetur calamus in aqua : et evellet Israel de super terra bona hac, quam

6. *Hebr.* Et fuit, cum audivit Achishu vocem pe-
 dum ejus venientis ad ostium, et dixit, Ingredere,
 uxor Jeroboam : cur hoc tu aliam præ te ferens, et ego
 missus ad te dura nuntiaturus. *LXX. Hexapl.* ✕ Et
 ✕ factum est, ut audivit Achia vocem pedum ejus,
 ✕ ingrediente ipsa ostium, et dixit, Ingredere, uxor
 ✕ Jeroboam, ut quid ita tu peregrinam te simulas? et ego sum nuncijs ad te durus. *Aliter*, quia hæc dicit Dominus,

7. *Hebr.* Vade, dic ad Jeroboam, sic dixit Do-
 minus Deus Israel, pro eo quod exaltavi te de me-
 dio populi, et dedi te ducem super populum meum

8. *H.* Et scidi regnum a domo David, et dedi
 illud tibi, et non fuisti sicut servus meus David, qui
 custodivit præcepta mea, et qui ambulavit post me
 in toto corde suo ad faciendum tantum rectum

9. *H.* Et male fecisti faciendo præ omnibus qui
 fuerunt ante te. Et ivisti, et fecisti tibi deos alienos
 et conflabiles ad irritandum me, et me projecisti
 post tergum tuum. *LXX. Hexapl.* ✕ Et male egisti

10. *Heb.* Idcirco, ecce ego adducens malum in
 domum Jeroboam : et excidam ipsi Jeroboam mingentem
 ad parietem, clausum et derelictum in Is-
 rael : et succidam posteriores domus Jeroboam,
 sicut succideretur stercus usque ad consummatio-
 adduco malum in domum Jeroboam, et disper-

11. *Heb.* Mortuum ipsi Jeroboam in civitate co-
 medent canes, et mortuum in agro comedent vo-
 lucres cœli, quia Dominus locutus est. *LXX.*

12. *Heb.* Et tu, surge vade in domum tuam : in
 ingrediendo pedes tuos urbem, et morietur puer.

13. *Heb.* Et plangent eum omnis Israel, et se-
 pelient eum, quia hic solus ingredietur ipsi Jero-
 boam in sepulcrum, quia inventum est in eo ver-
 bum bonum erga Dominum Deum Israel in domo
 Israel et sepelient eum, quia hic solus ingredie-

14. *Heb.* Et statuet Dominus sibi regem super
 Israel, qui excidet domum Jeroboam illa die, et quid
 etiam nunc? *LXX. Hexapl.* ✕ Et excitabit Domi-

15. *Heb.* Et percutiet Dominus Israel sicut mo-
 vetur arundo in aquis, et evellet Israel de super
 terra bona hac, quam dedit patribus eorum, et
 disperget eos trans flumen, eo quod fecerunt lucos
 suos irritantes Dominum. *LXX. Hexapl.* ✕ Et per-

✕ νούσα ; καὶ ἐγὼ εἰμι ἀπίστολος πρὸς σὲ σκληρὸς.
 Ἄλλως, ὅτι τάδε λέγει Κύριος, Σκληρὸν ἐγὼ ἐπαπο-
 σέλλω ἐπὶ σέ. Καὶ εἰσήλθεν Ἄνῳ πρὸς τὸν ἄνθρω-
 πον τοῦ Θεοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῇ Ἄχιά, Ἴνατί ἐνήνοχάς
 μοι ἄρτους, καὶ σταφυλὴν, καὶ κολλύρια, καὶ στάμνον
 μέλιτος ;

✕ ῥοάμ· Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ· Ἄνθ'
 ✕ οὐ ὄσον ἔφωσά σε ἀπὸ μέσου τοῦ λαοῦ, καὶ ἔδωκά
 ✕ σε ἡγούμενον ἐπὶ τὸν λαὸν Ἰσραὴλ.
 ✕ ex medio populi, et dedi te ducem super populum meum Israel.

✕ ἔδωκα αὐτὸ σοι, καὶ οὐκ ἐγένου ὡς δοῦλός μου
 ✕ Δαυὶδ, ὃς ἐφύλαξε τὰς ἐντολάς μου, καὶ ὃς ἐπο-
 ✕ ρεΐθη ὀπίσω μου ἐν πάσῃ καρδίᾳ αὐτοῦ τοῦ ποι-
 ✕ ἦσαι τὸ εὐθεὸς ἐν ὀφθαλμοῖς μου.
 ✕ sicut servus meus David, qui custodivit mandata mea, et secutus est me in toto corde suo, faciens
 quod placitum esset in conspectu meo.

✕ σου· καὶ ἐπορεύθης, καὶ ἐποίησας σεαυτῷ θεοὺς
 ✕ ἑτέροους καὶ χωνευτὰ τοῦ παροργίσαι με, καὶ ἐπέ-
 ✕ ἔβρισκας ὀπίσω σου.

✕ εὐρούνητα πρὸς τοίχον, ἐπιχόμενον καὶ καταλε-
 ✕ λειμμένον ἐν Ἰσραὴλ, καὶ ἐπιλέξω ἐπὶ οἴκου Ἰε-
 ✕ ροβοάμ καθὼς ἐπιλέγεται ἡ κόπρος, ἕως τελειω-
 ✕ θῆται αὐτόν.

domus Jeroboam sicut mundari solet fimus usque ad purum.

✕ ται εἰ κύνες, καὶ τὸν τεθνηκότα ἐν τῷ ἀγρῷ κα-
 ✕ τὰφάγεται τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· ὅτι Κύριος
 ✕ ἐλάλησεν

✕ εἰς οἶκόν σου· Ἐν τῷ εἰσερχεσθαι τοὺς πόδας σου
 ✕ τὴν πόλιν ἀποθάνεται τὸ παιδάριον.

✕ Ὅτι οἶκος μόνος εἰσελεύσεται τῷ Ἰεροβοάμ πρὸς
 ✕ τάφον, ὅτι εὐρέθη ἐν αὐτῷ ῥῆμα καλὸν περὶ τοῦ
 ✕ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραὴλ ἐν οἴκῳ Ἰεροβοάμ.

✕ ὃς πλήξει τὸν οἶκον Ἰεροβοάμ ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ.
 ✕ καὶ ἐστὶ καλὴς νῦν.

✕ ἐν ὕδατι, καὶ ἐκτιλεῖ τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ ἄνω τῆς
 ✕ χθόνος τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκε τοῖς πατρά-
 ✕ σιν αὐτῶν, καὶ λιμηθεῖ αὐτοὺς ἀπὸ πέραν τοῦ
 ✕ ποταμοῦ ἄνθ' οὐ ὄσον ἐποίησαν τὰ ἄλλα αὐτῶν
 ✕ παροργίζαντες τὸν Κύριον.
 ✕ dedit patribus eorum, et ventilabit eos trans flumen : quia fecerunt sibi lucos, ut irritarent Dominum.

Dura ego immitto super te. Et Ingressa est Aho ad
 hominem Dei, et dixit ei Achia : Ut quid atulisti
 mihi panes et uvam, et collyridas, et vas mellis ?
 Vul. Audivit Ahias sonitum pedum ejus introeun-
 tis per ostium, et ait : Ingredere, uxor Jeroboam :
 quare aliam te esse simulas ? ego autem missus
 sum ad te durus nuntius.

✕ extuli te e medio populi, et dedi te ducem su-
 ✕ per populum Israel. Vul. Vade, et dic Jeroboam :
 Hæc dicit Dominus Deus Israel : Quia exaltavi te de

✕ ut servus meus David, qui custodivit mandata
 ✕ mea, et qui ambulavit post me in toto corde suo,
 ✕ faciēdo rectum in oculis meis. Vulg. Et scidi
 regnum domus David et dedi illud tibi, et non

✕ dum me, et me projecisti post te. Vulg. Sed ope-
 ✕ ratus es mala super omnes qui fuerunt ante te, et
 ✕ fecisti tibi deos alienos et conflavisti, ut me ad ira-
 ✕ cundiam provocares, me autem projecisti post cor-
 ✕ pus tuum.

✕ super domum Jeroboam, sicut colligitur stercus,
 ✕ donec consumptus fuerit. Vulg. Idcirco ecce ego
 ✕ inducam mala super domum Jeroboam, et percu-
 ✕ tiam de Jeroboam mingentem ad parietem et clau-
 ✕ surum, et novissimum in Israel : et mundabo reliquias

✕ aves cæli, quia Dominus locutus est. Vulg. Qui
 ✕ mortui fuerint de Jeroboam in civitate, comedent
 ✕ eos canes : qui autem mortui fuerint in agro, vor-
 ✕ rebunt eos aves cæli : quia Dominus locutus est.

✕ rietur puerulus. Vulg. Tu igitur surge, et vade
 ✕ in domum tuam : et in ipso introitu pedum tuorum
 ✕ in urbem, morietur puer.

✕ Deum Israel in domo Jeroboam. Vulg. Et plan-
 ✕ get eum omnis Israel, et sepeliet : iste enim solus
 ✕ inferetur de Jeroboam in sepulcrum, quia inven-
 ✕ tus est super eo sermo bonus a Domino Deo Israel,
 ✕ in domo Jeroboam.

Vulg. Constituit autem sibi Dominus regem super
 ✕ Israel, qui percutiet domum Jeroboam in hac die, et
 ✕ in hoc tempore

✕ dedit patribus eorum, et ventilabit eos de trans flu-
 ✕ men, propterea quod fecerunt lucos suos, pro-
 ✕ vocantes Dominum. Vulg. Et percutiet Dominus
 ✕ Deus Israel, sicut moveri solet arundo in aqua :
 ✕ et vellet Israel de terra bona hac, quam dedit pa-
 ✕ tribus eorum, et ventilabit eos trans flumen : quia fecerunt sibi lucos, ut irritarent Dominum.

16 ויתן את־ישראל בגלל חטאות ירבעם אשר חטא
 וְיִתֵּן אֶת־יִשְׂרָאֵל בְּגַלְל חַטּוֹת יִרְבְּעָם אֲשֶׁר חָטָא
 O. 'Εξαπλ. ✕ καὶ δώσει
 ✕ γυνὴ 'Ιεροβοάμ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαριρὰ (Θερ-
 ✕ υxor Jeroboam, et abiit in Sarira (Thersatha).
 LXX. Hexapl. ✕ Et dabit Dominus Israel propter

16. Heb. Et tradet Israel propter peccata Jeroboam, qui peccavit, et qui peccare fecit Israel.
 peccata Jeroboam, qui peccavit, et qui peccare

17 ותקם אשת ירבעם ותבא תרצה היא באה
 וְתִקַּם אִשְׁתּוֹ יִרְבְּעָם וְתָבֹא תֵרְצָה הִיא בָּאָה
 O. 'Εξαπλ. ✕ καὶ ἀνέστη ἡ
 ✕ γυνὴ 'Ιεροβοάμ, καὶ ἐπορεύθη εἰς Σαριρὰ (Θερ-
 ✕ υxor Jeroboam, et abiit in Sarira (Thersatha).
 Et factum est cum ingrederetur in vestibulo

17. Heb. Et surrexit uxor Jeroboam, et abiit, et venit in Thersa : ipsa ingrediente in limen domus, et puer mortuus est. LXX. Hexapl. ✕ Et surrexit

18 ויקברו אתו ויפזרוהו כל־ישראל כדבר יהוה
 וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ וַיִּפְזְרוּהוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל כְּדֹבַר יְהוָה
 O. 'Εξαπλ. ✕ καὶ
 ✕ ἔθαψαν αὐτὸν, καὶ ἐκόψαντο αὐτὸν πᾶς 'Ισραὴλ κατὰ
 ✕ Et sepelierunt eum, et planxerunt eum omnis Israel, secundum verbum Do-

18. H. Et sepelierunt eum, et planxerunt eum omnis Israel, secundum verbum Domini, quod locutus fuerat in manu servi sui Achiahu prophetae.

19 ויתר דברי ירבעם אשר נלחם ואשר מלך הבב
 וַיִּתֵּר דְּבָרֵי יִרְבְּעָם אֲשֶׁר נִלְחַם וְאֲשֶׁר מָלַךְ הַבְּב
 O. 'Εξαπλ. ✕ καὶ περισσὸν ῥημάτων 'Ιεροβοάμ, ὅσα ἐπο-
 ✕ Hexapl. ✕ Et reliquum verborum Jeroboam, quantum bellaverit, quantum regnaverit, ecce hæc

19. Heb. Et residuum verborum Jeroboam, quibus pugnavit, et quibus regnavit, ecce hæc scripta in libro verborum dierum regum Israel. LXX. Hexapl. ✕ Et reliquum verborum Jeroboam, quantum bellaverit, quantum regnaverit, ecce hæc

20 והימים אשר־מלך ירבעם עשרים ושנים
 וְהַיָּמִים אֲשֶׁר־מָלַךְ יִרְבְּעָם עֶשְׂרִים וּשְׁנָיִם
 O. 'Εξαπλ. ✕ καὶ αἱ ἡμέραι, ἃς ἐβασίλευσεν 'Ιεροβοάμ, ἑξήκοντι
 ✕ Et dies quibus regnavit Jeroboam, viginti duo

20. Hebr. Et dies quibus regnavit Jeroboam, viginti et duo anni, et dormivit cum patribus suis : et regnavit Nadab filius ejus pro eo. LXX. Hexapl. ✕ Et dies quibus regnavit Jeroboam, viginti duo

27 א. Πρὸς θάλαμον τῶν τρεχόντων. Σ. Εἰς τὸν τόπον ὅπου οἱ παρατρέχοντες. O.

27. Heb. super manu principum cursorum. A. ad thalamum currentium. S. in locum ubi transcur-

Notas et varias lectiones ad cap. XIV lib. III Regum.

Hæc historia, quæ maximam capituli xiv partem complectitur, in editione Romana LXX Interp. toto caelo differt ab Hebraico textu. Primam autem versionem Græcam, quam post Hebraicam locamus, habet editio Romana in notis, habent item codex Alexandrinus aliique. Eratque in Hexaplis, ut indicat scholion editionis Romanæ in fine capituli præcedentis post verba : ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς, ubi sic legitur, μετὰ τοῦτο ἐν τῷ 'Εξαπλῷ κεῖται τὰ κατὰ τὴν νόσον καὶ τὴν τελευταίαν 'Αδὶα τοῦ υἱοῦ 'Ιεροβοάμ μετὰ ἀστερίσκων. I. e. « Postea in Hexaplo jacent ea, quæ spectant ad ægritudinem et mortem Abiaz filii Jeroboam, cum asteriscis. » Codex vero Regius hanc notam habet : δῆλον ὅτι ἡ κατὰ τοῦ παιδίου ἀπόφασις, ὡς ἐν τῷ 'Εξαπλῷ, καὶ τοῖς ἀκριβεστέροις

τῶν ἀντιγράφων κεῖται, μετὰ τὴν ἐπὶ ταῖς δαμάλαισι ἀσέβειαν γέρονε, et hæc etiam Coislin. 2. Id est, « Manifestum est, sententiam contra puerum latam, ut in Hexaplo et in accuratioribus exemplaribus jaceret, post impietatem circa vitulas admissam contigisse. »

V. 4 et sqq. Post Hexaplarem versionem locamus eam, quæ in editione Romana fertur. Deinde aliam quæ exstat in codice Regio, de quo frequenter egimus.

In quinque sequentibus versibus eandem τῶν O Romanam subjungimus Hexaplarī. A sexto autem versu ita variat Romana, ut non potuerit ad singulos versus distribui : sed huc rejecta est. Τὰδε λέ-

CAPUT XV LIB. III REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

4 כּי למען חַד נתן יהוה אלהיו לו
 נִיר בִּירוּשָׁלַם לְהִקִּים אֶת־בֵּן אֲדִרְיָ
 5, 6 רק בדבר אוריה ודתי
 ומלחמה היתה בין־רובעם ובין
 ירבעם כל־ימי חייו

4.

5, 6.

4. Ὅτι διὰ Δαυὶδ ἔδωκεν Κύριος ὁ Θεὸς αὐτοῦ λύχνον ἐν Ἱερουσαλήμ τοῦ ἀναστήσαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ μετ' αὐτόν.
 5, 6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Quia propter David dedit Dominus Deus ejus ei lucernam in Jerusalem, ad suscitandum filium ejus post eum.
 5, 6. Tantum in re Uriæ Hethæi. Et bellum fuit inter Roboam et inter Jeroboam, omnibus diebus vitæ ejus.

4. Sed propter David dedit ei Dominus Deus suus lucernam in Jerusalem, ut suscitaret filium ejus post eum.
 5, 6. Excepto sermone Uriæ Hethæi. Attamen bellum fuit inter Roboam et inter Jeroboam, omni tempore vitæ ejus.

4. Quia propter David dedit Dominus Deus ejus lucernam in Jerusalem, ad suscitandum filium ejus post eum.
 5, 6.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
ובשנת עשירי 9	9.	9.
עשרת ימים 12	12.	12. Τὰς τελετάς.
מלכה-תא 13 <i>Tò Ἐθρ., καὶ τὴν Μαλχά.</i>	13.	13. Καὶ τὴν Μαλχά.
14 <i>היה שלם עם-יהוה כל-ימיך</i>	14.	14. . . . ἡ καρδία Ἀσά ἦν τελεία μετὰ Κυρίου.
בן-טברמון בן-יהוה 18	18.	18.
יהוה 27	27.	27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Et in anno v' esimo.	9. In anno vigesimo.	9.
12. Effeminatos	12. Effeminatos.	2. Teletas, i. e. initiationes.
13. Maacha. <i>Hebr. int., et Malcha.</i>	13. Maacham.	13. Et Malcha
14. Et excelsa non remota sunt : tantum cor Asa erat perfectum cum Domino omnibus diebus suis.	14. Excelsa autem non abstulit. Verumtamen cor Asa perfectum erat cum Domino cunctis diebus suis.	14. cor Asa erat perfectum cum Domino.
18. Filium Tabremon filii Hezion.	18. Filium Tabremon filii Hezion.	18.
27. Et percussit eum.	27. Et percussit eum.	27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV lib. III Regum.

V. 4. 'A., *δτι: δὶα* etc. Coislin. 2. Quod autem ibid. dicitur, *Ο, Θ., ὁμοίως* et Γ', *similiter tres interpretes*, si non est mendum, significat, ut puto, tres interpretes ut LXX vertere, quod sæpe dicitur, ut plerumque vidimus, cum parvum inter interpretes discrimen deprehenditur. Edit. Rom. paulum variat.

V. 5. "Αλλος, *ἐκτός ἐν ῥήματι* etc. Hæc in textu LXX desiderabantur : et in Romana editione inter notas, inque mss. quibusdam in ipso textu leguntur ex alio interprete, ut videtur, excerpta.

V. 9. "Αλλος, *ἐν ἑται εἰκοστώ.* Sic quidam mss. et in notis edit. Romanæ. Alex. habet *εἰκοστώ*, mendose.

CAPUT XVI LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
עשרת ימים 9	9.	9.
שכרון 24	24.	24.
ובזמאנתו 26	26.	26.
יהוה 33	33.	33.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Et conspiravit super eum servus ejus Zamri.	9. Et rebellavit contra eum servus suus Zambri.	9.
24. Someron.	24. Samariæ.	24.
26. Et in peccatis ejus.	26. Et in peccatis ejus.	26.
33. Et addidit.	33. Et addidit.	33.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI lib. III Regum.

V. 9. "Αλλος, *καὶ συνέτασεν ἐφ' ἑαυτὸν* etc. In notis edit. Romanæ.

V. 24. "Αλλος, *Σαμαρείας.* "Αλλος, *Σομορέν.* Coislin. 2

TO EBPAIKON.

6 והעריבים צביאים לו לחם ובשר
בבקר ולחם ובשר בערב
12 בצפת
20 יהיה אלהי הנם על-האלמנה
אשר-אני מתגדר עמה הרעה
לדבית את-בנה
21 על-הילד

VERSI O HEBRAICI TEXT.

6. Et corvi adherentes ei pauem et carnem in mane, et panem et carnem in vespera.
12. In lecytho.
20. Domine Deus mi, num etiam super viduam, qua ego hospitans cum ea, malefecisti ad muri faciendum filium ejus?
21. Super puerum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

6.
12.
20.
21.

VULGATA LATINA.

6. Corvi quoque deferebant ei panem et carnes mane, similiter panem et carnes vesperi.
2. In lecytho.
20. Domine Deus meus, etiamne viduam apud quam ego utcumque sustentor afflixisti, ut interficeres filium ejus?
21. Super puerum.

AKYAAΣ.

6. Καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῷ ἄρτον καὶ κρέας τὸ πρωί, καὶ ἄρτον καὶ κρέας τὸ βραδύ.
12. Ἐν τῇ ληκυθίᾳ.
20.
21.

AQUILA.

6. Et corvi ferebant ei panem et carnem mane, et panem et carnem vespere.
12. In lecythia.
20.
21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. III Regum.

V. 6. Coisl. 2., οἱ Γ', καὶ οἱ κόρακες etc., ut Reg. Ἀ., Σ., Θ., ἄρτον καὶ κρέας τὸ πρωί, καὶ etc. Hinc vides οἱ Γ' significare Ἀ., Σ., Θ.
V. 12. Ἀ., ἐν τῇ ληκυθίᾳ. Coisl. 2., Ἀ., ἐν ληκυθίᾳ. Ἀλλος, ἐν καμψάκῃ. Reg.

CAPUT XVIII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.

5 מן בהמה
21 עד-דמותי אתם פסחים על-שתי
הסעפים
25 בחדו לכם הפז האחד
27 כי-שחילי
28 כמשפסם
29 ואין-קל ואין-ענה

VERSI O HEBRAICI TEXT.

5. De animali.
21. Usquequo vos claudicantes super duas cogitationes.
25. Eligite vobis juvencum unum.
27. Quia meditatio ei.
28. Juxta iudicium ipsorum
29. Et non vox, neque respondens.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

5.
21.
25.
27.
28.
29.

VULGATA LATINA.

5. Jumenta.
21. Usquequo claudicatis in duas partes.
25. Eligite vobis bovem unum.
27. Forsitan loquitur.
28. Juxta ritum suum.
29. Nec audiebatur vox, nec aliquis respondebat.

AKYAAΣ

5.
21
25. Ἐπιλέξαθε ἑαυτοῦς ἓνα κρῆμα μάλιν τῶν ἐν.
27. Ὅτι ὁμιλία αὐτῷ.
28. Κατὰ τὸ κρῆμα αὐτῶν.
29.

AQUILA.

5.
21.
25. Eligite vobis juvencum unum.
27. Quia colloquium ipsi.
28. Juxta iudicium ipsorum.
29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. III REGUM.

V. 5. Ἀλλος, ἀπὸ τῶν κτηνῶν. Sic ex mss. edit. Romana in notis.
V. 21. Σ., ἕως πότε etc. Coisl. 2.
V. 25. Ἀ., ἐπιλέξαθε etc. Lectiones Aquilæ et Symm. exhibet Coisl. 2, qui hanc addit notam: Πίονα παρ' οὐδενὶ κείται ἐν τῷ Ἑξαπλῷ. l. e. « Fin- guem, apud neminem exstat in Hexaplo. » Itaque in-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῶν ἄρτους καὶ κρέας τὸ πρωῒ, καὶ ἄρτων καὶ κρέας τὸ δευτέρῃ.

12.

20.

21.

SYMMACHUS.

6. Et corvi ferebant ei panem et carnem mane, et panem et carnem vespere.

12.

20.

21.

6. Καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῶν ἄρτους τοπρωῒ, καὶ κρέα τοδευτέρῃ.

12. Ἐν τῷ καψάκῃ. Ἄλλος, καμψάκῃ.

20. *Vacat.* Ἄλλος, ὦ Κύριε ὁ θεός μου, εἰ ἔτι καὶ τὴν χήραν ἢ παροικῶ ἐκάκωσας, ὥστε ἀνελεῖν τὸν υἱὸν αὐτῆς.

21. Τῷ παιδαρίῳ. Ἄλλος, τῷ μειρακίῳ

LXX INTERPRETES.

6. Et corvi ferebant ei panes mane, et carnes vespere.

12. In capsaca. *Al.*, campsaca.

20. *Vacat.* *Al.*, o Domine Deus mi, si adhuc et viduam apud quam ego hospito afflixisti, ita ut interficeres filium ejus.

21. Puerulo. *Alius*, puero.

6. Καὶ οἱ κόρακες ἔφερον αὐτῶν ἄρτων καὶ κρέας τὸ πρωῒ, καὶ ἄρτων καὶ κρέας τὸ δευτέρῃ.

12.

20.

21.

THEODOTIO.

6. Et corvi ferebant ei panem et carnem mane, et panem et carnem vespere.

12.

20.

21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. III Regum.

V. 20. Ὁ Κέρως etc. Sic Coislin. 2, sine inter-
patis nomine.

V. 21. Ἄλλος, τῷ μειρακίῳ. Ita legit Procopius
hoc loco.

CAPUT XVIII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

11. Ἔως πότε ὁμοί, χαλαίνετε ἐπὶ ἄσπιν ἀμφιβόλους.

25. Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν βοῦν τοῦ ἑταίρου.

27. Ὅτι ὁμοίεῖ.

28. Καθὼς ἴθος αὐτοῖς.

29.

SYMMACHUS.

5.

21. Usquequo vos claudicatis super duo dubie.

25. Eligite vobis bovem alterum.

27. Quia colloquitur.

28. Secundum morem suum.

29.

5. Ἀπὸ τῶν σκηνῶν. Ἄλλος, ἀπὸ τῶν κτηνῶν.

21. Ἔως πότε ὁμοί, χαλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύταις.

25. Ἐκλέξασθε ἑαυτοῖς τὸν μόσχον τὸν ἕνα.

27. Ὅτι ἀδολεσχία αὐτῶ ἐστι.

28. Κατὰ τὸν ἐθισμὸν αὐτῶν.

29. Ἄλλος, καὶ οὐκ ἦν φωνή, καὶ οὐκ ἦν ἀκρόασις.

LXX INTERPRETES.

5. De tabernaculis. *Alius*, de jumentis.

21. Usquequo vos claudicabitis in ambobus poplitibus.

25. Eligite vobis vitalum unum.

27. Quia fabulatio ei est.

28. Secundum consuetudinem suam.

29. *Alius*, et non erat vox, et non erat auditus.

5.

21.

25.

27.

28.

29.

THEODOTIO

5.

21.

25.

27.

28.

29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. III Regum.

dicat in quibusdam exemplaribus haberi. (°)

V. 27. Ἄ., ὅτι ὁμιλία αὐτῶ. Σ., ὅτι ὁμιλεῖ. Reg. et Coislin. 2.

V. 28. Ἄ., κατὰ τὸ κρέμα etc. Coislin. 2.

V. 29 Ἄλλος, καὶ οὐκ ἦν etc. Hæc quæ desiderantur in edit. Romana, in quibusdam mss. et in notis ejusdem edit. feruntur.

(°) Dignum est ut notetur nomen δάμαλις ab Aquila in masculino genere hic usurpari, quia respondet ad hebraicum דָּג, juvenis.

DRACH.

<p>TO EBPAIKON. וַיֵּשֶׁב בְּעֵינָיו 5</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT. 5. Subtus genistam.</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι. 5.</p> <p>VULGATA LATINA. 5. In umbra juniperi.</p>	<p>ΑΚΥΤΑΑΣ. 5. (Ἰπποκράτω) ἀρκυθον.</p> <p>AQUILA. 5. Sub junipero</p>
---	---	--

Nota.

Has Aquilæ et Symmachi lectiones exhibet Eusebius *De locis Hebraicis* apud Hieronymum in voce Ῥεμάθ, his verbis: Ῥεμάθ, Ἄ., ἀρκυθον, Σ., σαρπη. Ubi Hieronymus c. Rothem, pro quo Aquila

CAPUT XX LIB. III REGUM.

<p>TO EBPAIKON. לְשַׁלֵּיב 10 אֵת כָּל־הַמֶּלֶךְ 13 בְּנַעֲרֵי שָׂרֵי הַמְּדִינָה 14 אֱלֹהֵי עֹמְקִים 28 דְּבַר-נָא שְׂמַעֲנוּ 31 וַיִּחַזְּקֵם בְּאֵף-עַל-עֵינָיו 38 כִּן מִשְׁפָּחָךְ 40 סָר הַרְעָךְ 43</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT. 10. Pugillis. 13. Omnem turbam. 14. In pueris principum provinciarum. 28. Deus vallium. 31. Ecce, obsecro, audivimus. 38. Et mutavit se in velo super oculos suos. 40. Sic iudicium tuum. 43. Contumax et sævus.</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι. 10 13. 14 28. 31. 38. 40. 43.</p> <p>VULGATA LATINA. 10. Pugillis. 13. Omnem multitudinem. 14. Per pedissequos principum provinciarum. 28. Deus vallium. 31. Ecce, audivimus. 38. Et mutavit aspersione pulveris os et oculos suos. 40. Hoc est iudicium tuum. 43. Contemnens et furibundus.</p>	<p>ΑΚΥΤΑΑΣ. 10. 13. 14. 28. Θεὸς κοιλάδων. 31. 38. Καὶ ἐσκαλεύσατο ἐν σποδῶν ἐπὶ ὀφθαλμοὺς αἰτουῦ. 40. 43.</p> <p>AQUILA. 10. 13. 14. 28. Deus vallium. 31. 38. Et conspersit se in cinere super oculos suos 40. 43.</p>
--	--	--

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. III Regum.

Hoc cap. in editione Rom. inverso ordine post sequens jacet. Hujus vero præposteri ordinis occasione in Regio codice legitur: ταῦτα ἐν τῷ Ἑξαπλῶ πρὸ τῆς κατὰ τὸν Nabouthal ἱστορίας κεῖται. I. e. Hæc in Hexaplo ante historiam Nabuthæ jacent. Nimirum historia obsessæ a Syris Samariæ ante

historiam Naboth in Hebraico et in Hexaplis jacebat, secus quam in LXX Interpretibus, ubi præposterus ordo.
V. 10. Ἄλλος, ταὶς δραξί. Sic in ms. et in notis ad edit. Rom.
V. 13. Ἄλλος, πάντα τὸν ἦγον. Indidem.

CAPUT XXI LIB. III REGUM.

<p>TO EBPAIKON. וַיָּבֹא אַחָב אֶל-בֵּית סָר הַרְעָךְ 4 עַל-הַדְּבָר אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֵלָיו בְּיַד</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT. 4. Venitque Achab in domum suam, recedens et sævus super verbum quod locutus fuerat ei Naboth Jezraelita, et dixerat, Non</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι. 4.</p> <p>VULGATA LATINA. 4. Venit ergo Achab in domum suam indignans, et frendens super verbo, quod locutus fuerat ad eum Naboth Jezraelites, dicens: Non</p>	<p>ΑΚΥΤΑΑΣ 4.</p> <p>AQUILA. 4.</p>
--	--	---

LIB. III REGUM CAPUT XXI.
CAPUT XIX LIB. III REGUM.
Ο.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

5. Ὑποκάτω σκέπη.

SYMMACHUS.

5. Sub umbraculo.

5. Ὑπὸ φυτὸν. Ἄλλος, ὑποκάτω Ῥαθμέν.

LXX INTERPRETES.

5. Subtus plantam. *Alius*, sub Rathmen.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

THEODOTIO.

Nota.

interpretatur *δρυκυθον*, id est, *juniperum* : *Symmachus*, *umbraculum*.

CAPUT XX LIB. III REGUM.
Ο.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

10.

13.

14. Διὰ παιδαρίων τῶν ἀρχόντων τῆς πόλεως.

28. Θεὸς κοιλάδων.

31.

38. Κατεκασαμένος σποδὸν κατὰ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.

40.

43. Διατεταραγμένος καὶ σκυθραμένος.

SYMMACHUS.

10.

13.

14. Per pueros principum urbis.

28. Deus vallium.

31.

38. Aspersus pulvere contra oculos suos.

40.

43. Conturbatus et tristis.

10. Ἀλώπηξι. Ἄλλος, ταῖς δραξί.

13. Τὸν ὄχλον. Ἄλλος, πάντα τὸν ἦχον.

14. Ἐν τοῖς παιδαρίοις τῶν ἀρχόντων τῶν χωρῶν.

28. Θεὸς κοιλάδων.

31. Οἶδα. Ἄλλος, ἰδοὺ δὴ οἶδα μιν.

38. Καὶ κατεδήσατο ἐν τελαμῶνι τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ.

40. Ἴδοὺ καὶ τὰ ἐνεβρα. Ἄλλος, ἰδοὺ σὺ δικαστῆς.

43. Συγχεχυμένος καὶ ἐκλελυμένος.

LXX INTERPRETES.

10. Vulpibus. *Alius*, pugillis.

13. Turbam. *Alius*, omnem sonitium.

14. In pueris principum regionum.

28. Deus vallium.

31. Novi. *Alius*, ecce profecto vidimus:

38. Et colligavit in vitta oculos suos.

40. Ecce et insidias. *Alius*, ecce tu iudex.

43. Confusus et contristatus.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10.

13.

14.

28. Θεὸς κοιλάδων.

31.

38.

40.

43.

THEODOTIO.

10.

13.

14.

28. Deus vallium.

31.

38.

40.

43.

Notae et variae lectiones ad cap. XX lib. III Regum.

V. 14. Σ., διὰ παιδαρίων etc. Coislin. 2.

V. 28. Ἄ., Σ., Ο., Θ., Θεὸς κοιλάδων. Ex Ensebio *De locis Hebraicis*.

V. 31. Ἄλλος, ἰδοὺ δὴ οἶδα μιν. ex notis edit. Rom.

V. 38. Ἄ., καὶ ἐκαλεῖσάτο etc. Has Aquilae et

Symmachi lectiones mutamur ex cod. Reg. et ex Coislin. 2.

V. 40. Ἄλλος, ἰδοὺ σὺ δικαστῆς. In notis edit. Rom.

V. 43. Σ., διατεταρ. etc. Coislin.

CAPUT XXI LIB III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

4.

SYMMACHUS.

4.

Ο.

4. Ἄλλος, καὶ ἦλθεν Ἀχαὶβ εἰς οἶκον αὐτοῦ συγχεχυμένος καὶ

LXX INTERPRETES.

4. *Alius*, et venit Achab in domum suam confusus, et solutus super verbo, quod locutus fuerat ad eum Nabothae Ieracita: et

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4.

THEODOTIO.

4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
הַיְיָ אֱלֹהֵינוּ וְיִמְכֹר לָנוּ - אֵת נַחֲלַת אֲבוֹתֵינוּ		

7 תעשה בלוחה על-ישאל	7.	7.
27 ויהלך א	27.	27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
dabo tibi hæreditatem patrum meorum.	dabo tibi hæreditatem patrum meorum.	
7. Facies regnum super Israel.	7. Regis regnum Israel.	7.
27. Et ambulavit sensim.	27. Et ambulavit demisso capite.	27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. III Regum

V. 14. Ἄλλος, καὶ ἦλθεν Ἀχαάβ etc. Sic in no- V. 7. Ἄλλος, ποιεῖς βασιλεὺς Ἰσραήλ. In
tis ad edit. Rom. Hic LXX deficiunt ad edit. Rom.

CAPUT XXII LIB. III REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
16 עד-כמה פעמים אני משביתך	16.	16. Ἔως πόσων καθέδων ὀρχίζω σε.
35 דם-הבנה	35.	35.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
16. Usque ad tot vices ego juravi te.	16. Iterum atque iterum adjuro te.	16. Usque ad quot vices ego iuro te.
35. Sanguis plagæ.	35. Sanguis plagæ.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. III Regum.

V. 16. 'A., ἕως πόσων etc. Lectiones Aquilæ et Symm. exhibet Coislin. 2. Aliam, Regius.

LIBER QUARTUS REGUM.

CAPUT I LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
2 וישב אחזיה בעד השבנה בעריות	2.	2. Καὶ ἔπεσον Ἀαζία καὶ κινγκλιωτῶν ἐν τῷ ὑπερφύῳ ε
לכ דרש בבעד זבוב אלהי עקרון	Babal Zeboub ελωη Εκρων.	Πορευθέντες ἐκζητήσατε ἐν Ζεβούθ θεῷ Ἀαχαρών.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et cecidit Achazia per cancellum in cœnaculum suum.	2. Ceciditque Ochozias per cancellos cœnaculi sui.	2. Et cecidit Aazia per cœnaculum in cœnaculo suo.
Ite, inquire in Baalzebub deum Ecron.	Ite, consulite Beelzebub deum Accaron.	Euntes exquirite in Baal Z deo Accaron.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. IV Regum.

V. 2. 'A., καὶ ἔπεσον etc. Ita Reg. qui hoc scholion addit, Ἰσραὶ δὲ οἶκος ὤρα θέρους ἐπιτήδειος. I. e. 'Est autem domus æstatis tempore commoda.' Lectionem Aquilæ pleniorē habet Coislin. 2 et Symmachi adjicit ut nos edimus. Ibid. Lectionem Hebraicarum vocum 'Ge' item Aquilæ, ex eodem Coislin. 2 excerpit Reg. Hebraici solum et Symmachi minus sim

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
	ἔκλειυμένος ἐπὶ τῷ λόγῳ, ᾧ ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν Ναβουβαλ ὁ Ἰεραηλίτης, καὶ εἶπεν, Οὐ δώσω σοὶ τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων μου.	
7.	7. Ποιεῖς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραὴλ.	7
27.	'Ἄλλος, ποιεῖς βασιλεὺς Ἰσραὴλ.	27.
	27. Καὶ ἐπορεύθη. Ἄλλος, καὶ ἐπορεύθη κεκλιμένος.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
	dixit, Non dabo tibi hæreditatem patrum meorum.	
	7. Facis regem super Israel. <i>Alius</i> , facis rex Israel.	7.
27.	27. Et ambulavit. <i>Alius</i> , et ambulavit reclinator.	27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. III Regum.

V. 7. Ἄλλος, καὶ ἐπορεύθη κεκλιμένος. Ibid. Edit. Complut. habet κεκυφώς.

CAPUT XXII LIB. III REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
16. Ποσάκις ἐγὼ ὀρκίζω σε.	16. Ποσάκις ἐγὼ ὀρκίζω σε. Ἄλλος, ἔτι δις ἐγὼ ὀρκίζω σε.	16.
35.	35. Τὸ αἷμα τῆς τροπῆς. Ἄλλος, τὸ αἷμα ἐκ τῆς τροπῆς.	35.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
16. Quoties ego adjuro te.	16. Quoties ego adjuro te. <i>Alius</i> , adhuc bis ego adjuro te.	16.
35.	35. Sanguis stragis, <i>Alius</i> , sanguis vulneris.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. III Regum.

V. 35. Sic mss. quidam, et in notis edit. Rom. In textu autem, τὸ αἷμα ἀπὸ τῆς πληγῆς.

LIBER QUARTUS REGUM.

CAPUT I LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας δι' ἐξώστρας αὐτοῦ οὐσης ἐν τῷ ὑπερφῶ αὐτοῦ.	2. Καὶ ἔπεσεν Ὀχοζίας διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερφῶ αὐτοῦ.	2
'Ἀπελθόντες πύθεος παρὰ τοῦ Βαλζεβοὺλ θεοῦ Ἑκρών.	Δεῦτε καὶ ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βαλ μύϊαν θεὸν Ἀκκαρών.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Et cecidit Ochozias per exostram suam, quæ erat in cœnaculo suo.	2. Et cecidit Ochozias per cancellum, qui in cœnaculo suo.	2.
Abeuntes interrogate apud Beelzebul deum Ecron.	Ite, et inquirete in Baal muscam deum Accaron.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. IV Regum.

exhibet.

Coislin. 2. Σ., καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους καὶ εἶπε ἰς αὐτούς· Δεῦτε καὶ ἀναζητήσατε ἐν Βαλ μύϊαν ἢ Ἐκκαρών, εἰ ζήσομαι. l. c. (Et misit nuntios,

et dixit ad eos : Ite, et inquirete in Baal muscam deum Accaron, si vivam.) Hæc Symmachi interpretatio planior est ea quam in ipso textu dedimus, desumptam, ut videtur, ex Coisliniana lectione.

CAPUT II LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

אני ויהי נא פני-שנים ברוח אני 9

Ἑλληνικοῖς γράμμασι. 9.

9.

אני ויהי ויהי אני ויהי ויהי 14

14.

14. Ποῦ Κύριος ὁ Θεὸς ἦλθε, καίπερ αὐτός;

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

9. Et sit, obsecro, os duorum in spiritu tuo ad me.

9. Obsecro ut fiat in me duplex spiritus tuus.

9.

14. Ubi Dominus Deus Eliahu etiam ipse?

14. Ubi est Deus Elias etiam nunc?

14. Ubi Dominus Deus Elia- tique ipse?

Notæ et variæ lectiones ad cap. II lib. IV Regum.

V. 9. Ἄλλος, γενηθήτω τὸ πνεῦμα etc. Ita Reg., tacito interpretis nomine.

habet, ἀφῶ, ὁ κρῦφος ἐρμηνεύεται, κατὰ τὴν ἐκ- δoσιν τῶν ἄλλων ἐρμηνευτῶν. His adjicit Drusius

V. 14. Ἄ., ποῦ Κύριος etc. Aquilæ et Symmachi lectiones adfert Coislín. 2.

« Quid de hoc loco dicam? Suspectum mihi est, κρῦφος, id sonat, occultus, latens. Usurpatur ne-

Ibid. Ἄλλοι, κρῦφος. Ex Theodoretō, qui sic

CAP. III LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

קנה 4
אני 14

4.
14.

4. Ἦν ποιμνιοτρόφος.
14.

והעלה 21

21.

21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Pecuarium.

4. Nutriebat pecora multa.

4. Erat pastor gregis.

14. Ego suscipiens.

14. Erubescerem.

14.

21. Et supra.

21. Desuper.

21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. III lib. IV Regum.

V. 4. Ἄ., ἦν ποιμνιοτρόφος. Σ., ἦν τρέφων βοσκ-. Coislín. 2. Theodoretus, οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύεται τὸ νο- τήδ ἀρχιποιμένα ἠρμήνευσαν. Quinam vero sunt illi

alii interpretes? Non certe Aquila, nec Symmachus nisi fortasse variæ eorum editiones varias inter- pretationes exhibuerint

CAPUT IV LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

אני ויהי על-כפי-רוח 34

34.

34.

אני ויהי על 35 *Τὸ Ἑβραϊκόν,* ἐνεγύωσεν (Al. ἐνεγύωσεν) ἐπ' αὐτόν.

35. Εγασθ. Coisl. 2, ουεγαρ.

35. Ἐνέπνευσεν ἐπ' αὐτόν.

והעלה 39

39.

39.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

34. Et volas suas super volas ejus : et prostravit se super eum.

34. Et manus suas super manus ejus : et incurvavit se super eum.

34.

35. Et prostravit se super eum. *Hebr. int., membra imposuit super eum.*

35. Incubuit super eum.

35. Inspiravit super eum.

39. Erucas.

39. Herbas agrestes.

39.

TO EBPAIKON. פָּרָפְרָ	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ. Βοτάνην ἀγρίαν.
VERSIO HEBRAICI TEXT. Colocynthidas.	VULGATA LATINA. Colocynthidas.	AQUILA. Olus agreste.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. IV Regum.

V. 34. Ἄλλος, καὶ τὰ ἴσθη αὐτοῦ etc. Sic Reg. V. 35. Has lectiones exhibet codex Reg. his verbis: Ἄ., ἐνέπνευσεν, Σ., ἐπέπεσεν. Ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ ἐστὶν Ἐγαὰδ (I. Ἐγαὰδ) ἐπ' αὐτόν· ἀντὶ τοῦ, ἐνεφύσησεν εἰς αὐτόν. Τὸ δὲ διέκαμψεν ἐπ' αὐτόν, ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ ἐνεγύωσεν ἐπ' αὐτόν, ἀντὶ τοῦ συνέκαμψεν οἱ ἄλλοι εἰρήκασιν. Quæ postrema verba vitio laborant. Idem vero ad vocem συνέκαμψεν, συνέκοψεν supra scribit. Ubi notes vocem רָדַרְי eodem loco his legi, versu nempe 34 et 35, ac in textu codicis Regii primo ἐνεφύσησεν, secundo συνέκαμψεν redditur: quæ igitur in nota feruntur usque ad hæc verba, τὸ δὲ, διέκαμψεν, ad primam lectionem respiciunt; ab his deinde verbis, ad secundam. In hæc autem loca hæc notat Drusius:
34. רָדַרְי, alii, ἐνεφύσησεν, insufflarit. Theodoretus, τὸ ἀγαὰρ (ita leg. vel certe τὸ ἔγαὰδ) οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύται ἐνεφύσησεν εἰρήκασιν. Editio

CAPUT V LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
שָׂר - צָבָא 1	1.	1.
וְאָרָם יָצְאוּ מִדְּמָר 2	2.	2.
וְהָאֱלֹהִים 7	7.	7.
מִשְׁאֵי צְבָד - פְּרִדִּים 17	17.	17.
וְהִשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית רֶמֶן 18	18.	18.
כְּבֵרֶת אֶרֶץ 19	19.	19.
בְּגָדִים וְדִיתִים 26	26.	26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Princeps militiæ.	1. Princeps militiæ.	1.
2. Et Aram egressi fuerant agmina.	2. Porro de Syria egressi fuerant latrunculi.	2.
7 Num Deus?	7. Numquid Deus.	7.
17. Onus varis mulorum.	17. Onus duorum burdonum.	17.
18. Et incurvavero me in domo Remmon.	18. Si adoravero in templo Remmon.	18.
19. Milliare terræ.	19. Electo terræ tempore.	19.
26. Vestes et oliveta.	26. Vestes ut emas oliveta.	26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. IV Regum.

V. 1. Ἄλλος, ἀρχιστρατήγος. Aliquet exemplaria, Ἄλλος, καὶ Συρία etc. Ex notis ad edit. Rom. et Complut.
V. 7. Ἄλλος, μὴ θεός; Sic mss. quidam in notis ad edit. Rom.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Τολύπην ἀγρίαν. Ἄλλος, κολοκυνθίδα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Colocynthidam agrestem. *Alius*, colocynthida.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV lib. IV Regum.

Vulgata, et incurvavit se. *Arias*, prostravit se. 35. τῶν. *Alii*, συνέκαμψεν. *Alibi*, συνεκάλυψεν. *Prms hodie legitur in edit. Romana. Sed Theodoretus videtur habuisse ἐνέπνευσεν. Hæc enim adfert, τὸ ἐνέπνευσεν ἐπ' αὐτὸν, συνεκάλυψεν οἱ ἄλλοι εἰρήκασιν. In alio scholio, τὸ δὲ ἐνεγύωσεν ἐπ' αὐτὸν, συνέκαμψεν οἱ ἄλλοι εἰρήκασιν. Vide si placet edit. Romanam, unde ista habeo. Hactenus Drusius. Posuremo Ἀ., Σ. et Ο΄ lectiones in Coisliniano*

hujusmodi sunt: Ἀ., ἐνέπνευσεν, *inspiravit*. Σ., ἐπέπεσεν, *prostravit se*. Ο΄ in textu, *διέκαμψεν, procuravit*, et marg., *συνέκυψεν, inclinavit se*. Cæterum tanta interpretationum diversitas, vel ex variis interpretum versionibus prodit, vel ex scholiis posterioris ævi.

V. 39. Ἄλλος, ἀγριολάχανα. Drusius.

Ibid. Ἀ., βοτάνην ἀγρίαν. Coislin. 2. Ἄλλος, κολοκυνθίδα. Reg.

CAPUT V LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.	1. Ἀρχων. Ἄλλος, ἀρχιστράτηγος.	1.
2.	2. Καὶ Συρία ἐξῆλθον μονόζωνοι. Ἄλλος, ἐκ Συρίας ἐξῆλθον μονόζωνοι πειρατήριον. Ἄλλος, καὶ Συρία ἐξῆλθε μονόζωνοι πειρατήριον.	2.
7.	7. Ὁ Θεός; Ἄλλος, μὴ Θεός;	7.
17.	17. Γόμος, ζεύγος ἡμιόνων. Ἄλλος, γόμος ζεύγους ἡμιόνων.	17.
18.	18. Καὶ προσκυνήσω ἐν οἴκῳ Ῥεμμάν. Ἄλλος, καὶ προσκυνήσω ἅμα αὐτῷ Κυρίῳ τῷ Θεῷ.	18.
19.	19. Δεβραθὰ τῆς γῆς. Ἄλλοι, Χαβραθὰ τῆς γῆς.	19.
26.	26. Τὰ ἱμάτια καὶ ἐλαιῶνας. Ἄλλοι, τὰ ἱμάτια, ἵνα κτήσῃ ἐλαιῶνας. Ἄλλος, τὰ ἱμάτια, καὶ λήψῃ ἐν αὐτοῖς κήπους καὶ ἐλαιῶνας.	26.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Princeps. <i>Alius</i> , princeps militiæ.	1.
2.	2. Et Syria exierunt accincti. <i>Alius</i> , ex Syria exierunt accincti, prædatorum manus. <i>Alius</i> , et Syria egressa est, accincti, prædatorum manus.	2.
7.	7. Deus? <i>Alius</i> , Num Deus?	7.
17.	17. Onus, par mulorum. <i>Alius</i> , gomor paris mulorum.	17.
18.	18. Et adorabo in domo Remman. <i>Alius</i> , et adorabo simul ipsi Domino Deo.	18.
19.	19. Debratha terræ. <i>Alii</i> , Chabratha terræ.	19.
26.	26. Vestimenta et oliveta. <i>Alii</i> , vestimenta, ut emas oliveta. <i>Alius</i> , vestimenta, et accipies cum eis hortos et oliveta.	26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V lib. IV Regum.

V. 17. Ἄλλος, γόμος ζεύγους ἡμιόνων. Ex ms. Aæx. exque notis ad edit. Rom.

V. 18. Ἄλλος, καὶ προσκυνήσω ἅμα etc. Reg.

V. 19. Ἄλλοι, Χαβραθὰ τῆς γῆς. Sic mss. in notis ad edit. Rom.

V. 26. Ἄλλοι, τὰ ἱμάτια etc. Ibid.

CAPUT VI LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
שאל 5	5.	5.
אך - מקום פלני אלמני 8	8.	8. Εἰ, τὸν τόπον τὸν δεῖνα.
הראיתם 32	32.	32.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Petitem.	5. Mutuo acceperam.	5.
8. In loco abscondito, incelebri.	8. In loco illo et illo.	8. In locum hunc vel illum.
32. Num vidistis?	32. Numquid scitis?	32.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. IV Regum.

V. 5. "Αλλος, κεχρησμένον. "Αλλος, κεχρησμένον. Drusius, et notæ editionis Romanæ.

V. 8. Hæ lectiones prodeunt ex Eusebio *De locis Hebraicis* apud Hieronymum. Qua de re vide quæ diximus I Reg. xxi, 22, ubi lectionem ad Aquilam et Theodotionem unam eandemque posuimus, Eusebium et Hieronymum secuti, ut legitur in libro *De nom. Hebraicis*. Hic autem Theodotionis lectio-

nem aliam adferimus, quæ notatur ibidem ad vocem Felmoni: quia nimirum varie eandem vocem interpretatus est Theodotio. Regius codex in textu sic habet, εἰς τὸν τόπον τόνδε τινὰ Ἐλμωνί, ubi ad illud τόνδε τινὰ, supra scribitur Φελμωνί. Ad marg. vero legitur: ἐν ἑτέροις βιβλοῖς γράφεται, εἰς τὸν τόπον Φελμωνί. Drusius hanc notiam habet: פלני אלמני. In aliqua editione, Φελωνί ἀλμωνί

CAPUT VIII LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
קדמי ולני אתי וביתך וגורי 1	1.	1. Ἀνάστηθι καὶ πορεύθητι εἰς καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ παροικῆσον οὐ παροικῆσεις.
באשר תגורי		
ובן יהוד מלך-ארם 7	7.	7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συρίας.
וישם עד-בש 11	11.	11.
ויקח הסכר 15	15.	15. Καὶ ἔλαβε τὸ στρώμα.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Surge, et vade tu et domus tua, et peregrinare in quo peregrinaberis.	1. Surge, vade tu et domus tua, et peregrinare ubicumque repereris.	1. Surge et vade tu et domus tua, et habita ubi habitaveris
7. Et Ben Hadad rex Syriæ.	7. Et Benadad rex Syriæ.	7. Et filius Adad rex Syriæ.
11. Et posuit usque ad pufferi.	11. Et conturbatus est usque ad suffusionem vultus.	11.
15. Et tulit stragulum.	15. Tulit stragulum.	15. Et accepit stragulum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. IV Regum.

V. 1. 'A., ἀνάστηθι etc. Has omnes lectiones exhibet Coislin. 2. O' edit. Rom., ἀνάστηθι καὶ δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ παροῖκει οὐ ἐὰν παροικῆσης.

Surgé, et vade tu et domus tua, et incole ubicunque incolueris.

V. 7. 'A., Σ., O', Θ., καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ etc. Idem

CAPUT IX LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
ויסדרו ויקחו איש בגדו וישימו 13	13.	13. Καὶ ἔλαβεν ἀνὴρ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ πρὸς ὀστέδες τῶν ἀναβαθμῶν.
גרים המעלות אל - גרים המעלות		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
13. Et festinaverunt, et tulērunt vir vestimentum suum, et posuerunt subter eum ad os graduum.	13. Festinaverunt itaque, et unusquisque tollens pallium suum posuerunt sub pedibus ejus, in similitudinem tribunalis.	13. Et accepit vir vestimentum suum, et posuerunt subter eum ad osseum graduum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5.	5. Κεκρυμμένον. Ἄλλος, κε- χρησμένον. Ἄλλος, κεχρησμένον.	5.
8. Εἰς τὸν τόπον οὐκ οἶδά τινα.	8. Εἰς τὸν τόπον τόνδε τινὰ Ἐλ- μωνί. Ἄλλως, εἰς τὸν τόπον Φε- λωνί Ἐλμωνί.	8. Εἰς τὸν τόπον Ἐλμωνί:
32.	32. Εἰ εἶδετε. Ἄλλος, μὴ οἶδατε	32.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Absconditum. <i>Alius</i> , mutuo acceptum. <i>Alius</i> , <i>id. aliter</i> .	5.
8. In locum nescio quem.	8. In loco illo quodam Elmoni. <i>Aliter</i> , in loco Pheloni Elmoni.	8. In locum Elmoni.
32.	32. Si vidistis. <i>Alius</i> , num no- stis?	32.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. IV Regum.

*Se loquuntur cum certum aliquem hominem signifi-
cant, quem tamen nominare nolunt, ut Ruth iv, 1.*
Sed hic Pheloni Almoni: quod Græce reddes eleganter,
κίθισον. ὧδε ὧ δεινα. Sic quod Matthæus κχινι,
18, πρὸς τὸν δεινα, *Ebraice convertes* יְשֻׁעַ אֶלְמוֹנִי
πρὸς Φελωνί ἄλμωνί. Hactenus Drusius.
His subjicimus lectiones quales apud Coislin. 2
habentur, quæ cum Eusebio non prorsus consonant.

Sunt autem hujusmodi: Ἄ., πρὸς τὸν τόπον
δεινα τόνδε τινά. *Ad locum quemdam hunc aliquem.*
Σ., κατὰ τόπον τόνδε. *Ad locum hunc.* Ο΄, εἰς τὸν
τόπον τόνδε τινά, Ἐλμωνί. *Ad hunc locum quemdam
Elmoni.*
V. 32. Ἄλλος, μὴ οἶδατε; Sic quædam exem-
plaria.

CAPUT VIII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἀναστῆσαι ἀπελθε σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, καὶ παροίκει οὐ ἂν εὐρηγ αἰσίν.	1. Ἐξαπλ. Καὶ πορεύου σὺ καὶ οἶκός σου, καὶ παροίκει οὐ ἂν παροικήσης.	1. Ἀνάστηθι, δεῦρο σὺ καὶ ὁ οἶ- κός σου, καὶ παροίκει οὐ ἂν παρ- οικεῖς.
7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συ- ρίας.	7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συ- ρίας.	7. Καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συ- ρίας.
11.	11. Καὶ ἔθικεν ἕως αἰσχύνης. Ἄλλος, καὶ ἔκειτο τὰ δῶρα ἕως οὐ ἐσάπρησαν.	11.
15. Καὶ ἔλαβε τὸ στρώμα.	15. Καὶ ἔλαβε τὸ μαχθάρ.	15. Καὶ ἔλαβε το μαχθάρ.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Surge vade tu et domus tua, et habita ubi habitandum re- pereris.	1. <i>Hexapl.</i> Et vade tu et domus tua, et habita ubicumque habi- taveris.	1. Surge, vade tu et domus tua, et incole ubicumque incolueris.
7. Et filius Adad rex Syriæ.	7. Et filius Adad rex Syriæ.	7. Et filius Adad rex Syriæ.
11.	11. Et posuit usque ad confu- sionem. <i>Alius</i> , et jacebant dona donec putruerunt.	11.
15. Et accepit stragulum.	15. Et accepit machbar.	15. Et accepit machbar.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII lib. IV Regum.

U edit. Rom., καὶ ὁ υἱὸς Ἀδὰδ βασιλεὺς Συρίας.
Et filius Ader rex Syriæ.

V. 11. Ἄλλος, καὶ ἔκειτο τὰ δῶρα etc. Ita Reg. (')
V. 15. Has lectiones exhibet Coislin. 2.

(') Recte monet schleusnerus pro ἐσάπρησαν legendum esse ἐσάπρησαν. DRACH.

CAPUT IX LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
13. Ταχύναντες δὲ ἔλαβον ἕκα- στος τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ἐκ' αὐτῶν, ἐφ' ἓνα τῶν ἀναβαθμῶν.	13. Καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὸ ἱμά- τιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ γαρσίμ ἓνα τῶν ἀναβα- θμῶν.	13. Καὶ ἔλαβον ἕκαστος τὸ ἱμά- τιον αὐτοῦ, καὶ ἔθηκαν ὑποκάτω αὐτοῦ ἐπὶ γαρσίμ ἓνα τῶν ἀναβα- θμῶν.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
13. Festinantes autem acceperunt unusquisque vestimentum suum, et posuerunt super eum super anuum graduum.	13. Et accepit unusquisque vestimentum suum, et posuerunt sub eo super garim unum graduum.	13. Et accepit unusquisque vestimentum suum, et posuerunt sub eo super garim unum graduum.

TO EBPAIKON.

20. דובנהג כמנהג יהוא בן-נבשי
כי בשגעון יבנה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

20. Et ductus sicut ductus Jehu filii Namesi, quia in temeritate ducit.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

20.

VULGATA LATINA.

20. Est autem incessus quasi incessus Jehu filii Namsi, præceps enim graditur.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

20. Καὶ ἡ Ἐλασις ὡς Ἐλασις
ἡ τοῦ Ναμεσὶ ὅτι ἐν παραπῶ
ἐλαύνει.

AQUILA.

20. Et incessus ut incessus filii Namesi, quia in stolic ducit.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. IV Regum.

V. 13. Has omnes lectiones exhibet Coislin. 2. In edit. Rom. deest ἔνα.

CAPUT X LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

10. דנק אפוא כי לא יפל

11. וכוידעך

12. בית-עקד

15. וימצא את-יהונדב בן-רנב
לקראתו ויברכהו

27. למחרת

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

10.

11.

12.

15.

27.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

10. Γνωστε καὶ περ ὅτι οὐ π
ται.

11.

12. Οἶκον κάμψως.

15.

27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Scitote nunc quod non ca-
det.

11. Et notes ejus.

12. Domum ligationis.

15. Et invenit Jonadab filium
Rechab in occursum sibi, et be-
nedixit ei.

27. In latrinis.

VULGATA LATINA.

10. Videte ergo nunc quoniam
non cecidit.

11. Notos.

12. Cameram.

15. Invenit Jonadab filium Re-
chab in occursum sibi, et benedi-
xit ei.

27. Latrinis.

AQUILA.

10. Scitote utique quod non
det.

11.

12. In domo curvationis.

15.

27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. IV Regum.

V. 10. 'A., γνῶτε etc. Has lectiones exhibet
Coislin. 2. (*)

V. 11. Ἄλλος, καὶ τοὺς γνῶστας αὐτοῦ. In notis
ad edit. Rom. et apud Drus. Sic vertit Aquila Le-
vit. xx, 6, Symm. Deut. xxviii, 11, A. Th. Prov. vii,
4. Γνωστας autem ait Theodoretus esse divinos, qui

futura prænuntiant. [Hoc vero in loco idem e
γνώστους. Vide Schleusnerum. Drach.]

V. 12. 'A., οἶκον κάμψως etc. Ex Eusebii
locis Hebraicis apud Hieron. ubi legitur ad w
Bethacad : Βαιθακάθ, τῆς Σαμαρείας, ἔνθα ἴ
Ἰούδας, τῆς λεγομένης ἀπέχουσα σημείους ἰσ' ἰ

(*) Etiam hic in LXX ἀφφώ nihil aliud est quam מַפְסָה hebraici textus. DRACH.

CAPUT XI LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

4. ובשנה השביעית שחך יהודע
ויקח ו את-שרי המאות לברי
ולרצים ויבא אתם אליו בית יהוא
6 את-משכורת הבית בסך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Et in anno septimo misit Jo-
iada, et tulit principes centuria-
rum duces et cursores: et intro-
duxit eos ad se domum Domini.

6. Custodiam domus sepositio-
nis.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

4.

6.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

4. Καὶ ἔλαβε τοὺς ἀρχοντας
ἐκατοντάδων καὶ τοὺς τρέχο
καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς πρὸς
Κυρίου.

6. Ἐν τῷ οἴκῳ Μεσσαε.

VULGATA LATINA.

4. Anno autem septimo misit
Joiada, et assumens centuriones
et milites, introduxit ad se in
templum Domini.

6. Excubias domus Messae.

AQUILA.

4. Et accepit principes ce-
riarum et cursores, et intro-
eos ad domum Domini.

6. In domo Messae.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

20. Καὶ ἡ ἀγωγή ὡς ἀγωγή Ἰηοῦ Ναμεσσί, ὅτι ἀτάκτως ἀγει.

20. Καὶ ὁ ἄγων ἤγεν τὸν Ἰηοῦ υἱὸν Ναμεσί, ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἤγεν.

20. Καὶ ἡ ἀγωγή ἀγωγή Ἰηοῦ Ναμεσσί ὅτι ἐν παραλλαγῇ ἤγεν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

20. Et ductus ut ductus Jeu Nameſe, quia inordinate ducit.

20. Et ducens ducebat Jeu filium Nameſi, quia in commutatione ducebat.

20. Et ductus ductus Jeu Nameſſi, quia in commutatione ducebat.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. IV Regum.

V. 20. Hæc item omnes ex Coislin. 2. Edit. Rom. pro ἤγεν habet ἐγένετο, factus est.

CAPUT X LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10. Ἴδετε οὖν νῦν ὅτι οὐ πεσεῖται.

10. Ἴδετε ἀφῶ ὅτι οὐ πεσεῖται.

10.

11

11. Καὶ τοὺς γνώστους αὐτοῦ. Ἄλλος, καὶ γνώστας αὐτοῦ.

11.

12. Οἶκῳ ἐκάστῳ.

12. Ἐν Βαιθακάθ.

12.

15. Εὔρε τὸν Ἰωναδᾶβ υἱὸν Ῥιχάβ ἀπιντώντα αὐτόν, (f. αὐτῶ,) καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.

15. Καὶ εὔρε τὸν Ἰωναδᾶβ υἱὸν Ῥιχάβ εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησεν αὐτόν.

15.

27.

27. Εἰς λουτρῶνα. Ἄλλος, εἰς κοπρῶνα. Ἄλλος, εἰς λουτρῶνας.

27.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10. Videte igitur nunc, quia non cadet.

10. Videte aphpho quia non cadet.

10.

11.

11. Et notos ejus. *Alius, id.*

11.

12. In domo singulorum.

12. In Bæthacath.

12.

15. Invenit Jonadab filium Richab occurrentem sibi, ut benedixit ei.

15. Et invenit Jonadab filium Rechab in occursum suum, et benedixit eum.

15.

27.

27. In latrinam. *Alius, in stercorearium. Alius, in latrinas.*

27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. X lib. IV Regum.

μεγάλῳ κεδίῳ· Ἀκύλας, οἶκῳ· Σύμμαχος, κάμψεως οἶκῳ ἐκάστῳ. Hæc quæ corruptissima sunt, ex Hieronymi versione sic restituenda sunt, ut indicat Martinianns noster. Βαιθακάθ, τῆς Σαμαρείας, ἐνθα ἦλθεν Ἰηοῦ, τῆς Λεγεῶνος ἀπέχουσα σημεῖος ιε' ἐν τῷ μεγάλῳ κεδίῳ· Ἀκύλας, οἶκῳ κάμψεως. Σ., οἶκῳ ἐκάστῳ. Et sic quadrabunt ad versionem Hieronymi, quæ sic habet: Bethacath, vicus Samariæ, ad

quem venit Jeu rex Israel: qui in latissimo campo situs, non amplius quindecim millibus a Legionis oppido separatur: pro quo Aquila interpretatus est, domum curvantium: Symmachus, domum singulorum.

V. 15. Σ., εὔρε τὸν Ἰων-. Coislin. 2.

V. 27. Ἄλλος, εἰς κοπρῶνα. Ἄλλος, εἰς λουτρῶνας. Reg.

CAPUT XI LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Τῷ δὲ ἔτει ἐδόμῳ ἀπέστειλε Ἰωδαὶ καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους, καὶ τοὺς παρατρέχοντας.

4. Καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους τὸν Χορβὶ καὶ τὸν Ῥασείμ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου.

4. Καὶ ἔλαβεν τοὺς ἑκατοντάρχους τὸν Χορβὶ καὶ τὸν Ῥασείμ, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς εἰς οἶκον Κυρίου.

6.

6. Τὴν φυλακὴν τοῦ οἴκου. Ἄλλος, τὸν οἶκον τοῦ Μεσαέ. Οἱ Λοῦκοι, ἀπὸ τῆς διαφορᾶς.

6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Anno autem septimo misit Jodæ, et accepit centuriones et cursores.

4. Et sumpsit centuriones Chorri et Rasim, et introduxit eos in domum Domini.

4. Et sumpsit centuriones Chorri et Rasim, et introduxit eos in domum Domini.

6.

6. Custodiam domus. *Alius, domum Mesæ. Reliqui, a corruptione.*

6.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
והבא אל - השקח 8	8.	8. Καὶ ὁ εἰσερχόμενος πρὸς τοὺς περιβάλλους.
את - והגית את - הש' בים 10	10.	10.
את - הנוך ואת - הנקח 12	12.	12. Τὸν ἀφορισμὸν καὶ τὴν μαρτυρίαν.
קח קח 14	14.	14.
לשקח 15	15.	15.
דרך - מבא הסוסים 16	16.	16.
הברית 17	17.	17.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Et veniens ad ordines.	8. Si quis autem ingressus fuerit septum templi.	8. Et ingrediens ad septa.
10. Lanceam et clypeos.	10. Hastas et arma.	10.
12. Diadema et testimonium.	12. Diadema et testimonium	12. Separationem et testimonium.
14. Colligatio, colligatio.	14. Conjuratio, conjuratio.	14.
15. Ad ordines.	15. Septa templi.	15.
16. Via introitus equorum.	16. Per viam introitus equorum.	16.
17. Fœdus.	17. Fœdus.	17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. IV Regum.

V. 4. 'A., καὶ ἔλαβε etc. Hæc omnia exhibet Coislin. 2. O' edit. Rom., καὶ ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ ἀπέστειλεν Ἰωδαὲ, καὶ ἔλαβε τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν Χορβί καὶ τῶν Ρασίμ, καὶ ἀπήγαγεν αὐτοὺς πρὸς αὐτὸν εἰς οἶκον Κυρίου. Et in anno septimo misit Jodae, et accepit centuriones ipsorum Chorri et Rasim, et abduxit eos ad se in domum Domini.

V. 6. *Oi λοιπ.*, ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς etc. Cod. Reg. et Drus. ex Theodoro, qui sic habet, τὸ μεσαῖ οἱ λοιποὶ ἐρμηνευταὶ ἀπὸ τῆς διαφθορᾶς εἰρήχασιν τουτέστι. μετὰ πάσης φυλακῆς, ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι βλάβην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ θεῷ. I. e. « Mesae reliqui interpretes, a corruptione, verterunt; hoc est, cum omni custodia; ita ut nullum detrimentum in domo

Dei accideret. » In Coislin. vero 2 ita legitur, οὕτε τὸ μεσσαῖ, οὕτε τὸ, ἀπὸ διαφθορᾶς (sic) κείμενον εὐρον ἐν τῷ Ἑξαπλῳ, παρὰ δὲ Ἀκύλῳ μόνῳ, ἐν τῷ οἴκῳ Μεσσαῖ, ἐν δὲ τῷ Ἑβραίῳ, ἀμμελέχ (sic). I. e. « Neque Mesae, neque a differentia, positum inveni in Hexaplo; sed apud Aquilam tantum, in domo Messae, in Hebræo autem ammelech. » Quod postremum, Hebræi videlicet lectio, alio haud dubie pertinet.

V. 8. 'A., καὶ ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὰ σιδηρῶθ. Θ., πρὸς τοὺς περιβάλλους. Reg. Θεοδοσίῳ, πρὸς τοὺς περιβάλλους. Οὕτως ἐν τοῖς Παραλειπομένοις φησὶν. Καὶ ὁ εἰσερχόμενος εἰς τὸν οἶκον ἀποθαρσίνεται, καὶ ἰώσητος

CAPUT XII LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
והבן ביתו - רבך ואת - רבך 5	5.	5.
והבן ביתו - רבך ואת - רבך		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et ipsi reparabunt rupturam domus ad omnem quæ invenietur ibi rupturam.	5. Et instaurent sarta tecta domus, si quid necessarium viderint instauratione.	5.

Nota.

V. 5. Σ., καὶ αὐτοὶ ἐπισκευασάτωσαν etc. Alia existit ejusdem interpretatio, scilicet: καὶ αὐτοὶ ἐνισχύσουσι τὴν ἐπισκευὴν τοῦ οἴκου εἰς πᾶν ὃ εὐρεθήσεται ἐκεῖ ἐπισκευασθῆναι. « Et ipsi roborabunt apparatus domus, in omne quod inventum fuerit ibi egens præparatione. » Duas hic vides Symmachi interpretationes, ex duabus ejus editionibus de-

sumptas, nisi fortasse vitio librarii littera Σ. ἢ A. aut Θ. substituta fuerit. In vocem autem ἢ hæc notat Drusius: « Hieron., sarta tecta domus. Theodoretus, βεδὲξ καλεῖται τῶν ἐφθαρμένων ξύη λίθων ἢ θεραπειά. Ἡ δὲ τῶν Παραλειπομένων βλος ἀντὶ τοῦ, ποιῆσαι τὸ βεδὲξ, ἐπισκευάσαι »

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8.	8. Καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰς σαδηρώθ. Ἄλλος, καὶ ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὰ σιδηρώθ.	8. Πρὸς τοὺς περιβόλους.
10. Τὰ δόρατα καὶ τὴν πανοπλίαν.	10. Τοὺς σειρομάστας καὶ τοὺς τρισσοὺς. Ἄλλος, τὰς φαρέτρας καὶ τὰ δόρατα.	10.
12. Τὸ ἅγιον καὶ τὰ μαρτύρια.	12. Νέζερ καὶ τὸ μαρτύριον. Ἄλλος, τὸ ἅγιασμα.	12.
14.	14. Σύνδεσμος, σύνδεσμος. Ἄλλος, ἀνταρσις, ἀνταρσις.	14.
15.	15. Τῶν σαδηρώθ.	15. Τῶν περιβόλων.
16.	16. Ὅδον εἰσόδου τῶν Ἰππων. Ἄλλος, μετὰ τῶν εὐνούχων.	16.
17.	17. Διαθήκην. Οἱ λοιποὶ, συνθήκην.	17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8.	8. Et ingrediens in ipsas saderoth. <i>Alius</i> , et ingrediens in ipsa sideroth.	8. In septa.
10. Hastas et omnis generis armorum.	10. Siromastas et trissos. <i>Alius</i> , pharetras et hastas.	10.
12. Sanctum et testimonia.	12. Nezer et testimonium. <i>Alius</i> , sanctificationem.	12.
14.	14. Colligatio, colligatio. <i>Alius</i> , conjuratio, conjuratio.	14.
15.	15. Saderoth.	15. Septa.
16.	16. Viam introitus equorum. <i>Alius</i> , cum eunuchis.	16.
17.	17. Testamentum. <i>Reliqui</i> fœdus.	17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. IV Regum.

ὁμ. I. e. « Theodotio, in septa. Sic in Paralipomenis, Et qui ingressus fuerit in domum Domini, etc. Et Josephus similiter. »
 V. 10. Σ., τὰ δόρατα καὶ τὴν πανοπλίαν. Reg. et Coislin. 2. Symmachum sequi videtur Vulgata.
 V. 12. Ἄ., τὸν ἅγ. Σ., τὸ ἅγιον etc. Coislin. 2. Ἄλλος, τὸ ἅγιασμα. Drusius.
 V. 14. Ἄλλος, ἀνταρσις, ἀνταρσις. Reg. et Coislin. 2. Hieronymus Comment. in cap. II Jerem., v. 9, hæc habet : Pro conjuratione, quam nos juxta Symmachum interpretati sumus, Aquila, et LXX, et Theodotio σύνδεσμόν transtulerunt, quam nos colligationem possumus dicere. Unde et Athalia, cum in

Templo sibi parari insidias deprehendisset, eodem verbo locuta est, conjuratio, conjuratio. Lectio autem illa, ἀνταρσις, ἀνταρσις, videtur haud dubie esse Symmachii, qui ita vertit Isa. xviii, 12.
 V. 15. Θ., τῶν περιβόλων. Reg.
 V. 16. Ἄλλος, μετὰ τῶν εὐνούχων. Reg. Qui ita vertit legisse videtur ἱσθρסח pro סחסח, nam ה pro ו ob similitudinem litterarum legi, non insolitum est.
 V. 17. Οἱ λοιποὶ, συνθήκην. Regius, qui hanc notam habet : Τὴν διαθήκην συνθήκην πανταχοῦ εἰπον οἱ ἄλλοι ἑρμηνευτά. I. e. « Testamentum ubique fœdus vertunt alii interpretes. » Non semper quidem, sed frequentissime.

CAPUT XII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Καὶ αὐτοὶ ἐπισκευσάτωσαν τὸ ἔδοντα τοῦ οἴκου, ὅπου ἂν εὐρεθῆ βεδόμενον ἐπισκευῆς.	5. Καὶ αὐτοὶ κρατήσουσι τὸ βεδέξ τοῦ οἴκου εἰς πάντα οὗ ἔην εὐρεθῆ ἔχει βεδέξ.	5.
5. Et ipsi præparent ea quæ desunt domui, ubicumque inventum fuerit quod eget præparatione.	5. Et ipsi stabilient bedec domus in omnibus, ubicumque inventum fuerit ibi bedec.	5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Nota.

ἔδον Κυρίου λέγει. *Alii*, rimas domus : *Alii*, rupturam domus. In libro Nom. Hebraicorum Bedec, instauratio. Sic et glossæ veteres, nisi quod in iis usque ad bedec legitur. Porro דבד exponitur, in-luere, restaurare : inde appellatio. Nam דבד proprie rursus ruptus ac dirutus, ac proinde instaurandus. Sed

R. David aliter opinatur, quem vide, si placet, in libro ubi vocum sensa collegit, qui vulgo Liber Radicum vocatur. Radices enim Hebræi appellant, quas Græci themata dicunt. Sane דבד scrutor, inquiri, investigo. Dictus ergo, inquit, Bedec, hujusmodi looms, quod inquisitionis ac visitationis indiget. »

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

3 כנחה
10 ואשים
11. 11. אף ויעשו דברים רעים להכעיס את יהוה
16 ויעשו אשירה
16. 16.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

3. Δῶρον.
10.

11. Καὶ ἐποίησαν ῥήματα κακὰ τοῦ παροργίσει τὸν Κύριον.

16. Καὶ ἐποίησαν ἀλῶνα, καὶ ἐποίησαν ἄλσος περιδῶμιον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Munus.
10. Et lucos.
11. Et fecerunt verba mala ad irritandum Dominam.

3. Tributa.
10. Et lucos.
11. Feceruntque verba pessima irritantes Dominum.

3. Donum.
10.
11. Et fecerunt verba mala ad irritandum Dominum.

16. Et fecerunt lucum.

16. Et lucos.

16. Et fecerunt lucum, et fecerunt lucum circa aram.

Militiæ.

Militiam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. IV Regum.

V. 3. 'A., δῶρον. Σ., φόρον. Ita Reg. Drusius vero sic habet, *Οἱ λοιποὶ, ἔωρα*, cum hac nota. *Theodoretus, μανὰ, δῶρα ἡρμήνευσαν οἱ λοιποὶ. Id est, dona sive munera. Hanc vocem multi cum μανὰ confundunt, sed inscite imperiteque. Exponitur etiam*

sacrificium. Suidas, μανὰ, θυσία, σπονδή, sacrificium, libamen; ita legendum, vulgo male μανὰ. Nam μανὰ id est ἄν. Hactenus Drusius ex Theodoreto. Longe melius Regius codex et Coislin. 2 qui habent, 'A., δῶρον. Σ., φόρον.

CAPUT XVIII LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

4 נחשת
9, 10 ויצר עליה וילכדה בקצה שלש שנים
34 הבע ועה
34. 34.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

4. Naasthām.
9, 10.

34. ('Ανὲ καὶ Γαυά.)

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Nehustan.
9, 10. Et obsedit eam, et cepit eam a fine trium annorum.
34. Hana et Ava.

4. Nohestan.
9, 10. Et oppugnavit eam, et cepit. Nam post annos tres.
34. Ana et Ava.

4. Naastham.
9, 10.
34. Ane et Gava.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. IV Regum.

V. 4. Ἄλλως, νεεσθάν. Ἄλλως, χαλκός. Reg. At trium interpretum et Hebraici lectionem clare effert Coislin. 2.

V. 9, 10. Σ., καὶ πολιτοκρίσας etc. Coislin. 2.

V. 34. [A., 'Ανὲ καὶ Γαυά.] Σ., ἀνεστάτῳσεν etc. Euseb. *De locis Hebraicis*, ubi sic legitur. Ἄνεθουσαῦ, ἐν Ἰωαβ. 'A., ἀνεστάτῳσεν καὶ ἐταπείνωσεν, καὶ ἐν βασιλείαις. Ubi legendum, Ἀναγουγάνη.

CAPUT XIX LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

23 קצה יצר
23. 23.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

23.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

23. Finis ejus: saltum.

23. Usque ad terminos ejus, et saltum.

23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3. Φόρον.	3. Μαναά.	3.
10.	10. Καὶ ἄλση. <i>Οἱ λοιποὶ, Ἄστα- ρώθ.</i>	10.
11.	11. Καὶ ἐποίησαν κοινωνοὺς, καὶ ἐχάραξαν τοῦ παροργίσει τὸν Κύ- ριον. Ἄλλος, καὶ ἐποίησαν λόγους πονηροῦς.	11.
16.	16. Καὶ ἐποίησαν ἄλση.	16.
	Τῇ δυνάμει. Ἄλλος, τῇ στρατιᾷ.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3. Tributum.	3. Manaa.	3.
10.	10. Et lucos. <i>Reliqui, Astaroth.</i>	10.
11.	11. Et fecerunt participes, et sculpserunt ad irritandum Domi- num. <i>Alius, et fecerunt sermones malos.</i>	11.
16.	16. Et fecerunt lucos.	16.

Virtuti. *Alius, militiæ.*

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. IV Regum.

¶ 10. *Οἱ λοιποὶ, Ἄσταρώθ.* Reg.

¶ 11. Has lectiones exhibet Coislín. 2.

¶ 16. Ἄ., καὶ ἐποίη- Coislín. 2 qui duas hic
liquæ versiones exhibet. At verisimile est alteram
cap. Symmachi, qui sæpius ΠΥΝ vertit περιδῶμιον

infra. Est autem περιδῶμιον id quod circa aram
ponitur, nec alia occurrit specialis ejus vocis si-
gnificatio.

Ibid. Ἄλλος, τῇ στρατιᾷ. Reg.

CAPUT XVIII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4. Νεεθάμ.	4. Ἐσθάν. Ἄλλος, Νεεσθάν. <i>Ἄλλοι, χαλκός.</i>	4. Νεεσθέμ
9, 10. Καὶ πολιορκίαις εἶλεν αὐ- τὴν μετὰ τρία ἔτη.	9, 10. Καὶ ἐπολιόρκει ἐπ' αὐτήν, καὶ κατελάβετο αὐτήν ἀπὸ τέλους τριῶν ἐτῶν.	9, 10
34. Ἄνεστάνωσεν καὶ ἐταπεινω- σα.	34. Ἄνὰ καὶ Ἄβά.	34.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4. Neestham.	4. Esthan. <i>Aliter, Neesthan. A- ii, æs.</i>	4. Neesthen.
9, 10. Et cum obsidisset cepit eam post annos tres.	9, 10. Et obsidebat eam, et ce- pit eam a fine trium annorum.	9, 10.
34. Subvertit et humiliavit.	34. Ana et Aba.	34.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII lib. IV Regum.

(sic LXX) ἐν Ἡσαΐα. Ἄ., Ἄνὰ καὶ Γαυά. Σ., ἀνε-
στάνωσεν etc., ut quadret ad versionem Hieron.
que sic habet. *Aneugava* : et hujus Esaias meminit,
quem Aquila transtulit Ane et Gava (scilicet ἡ syl-

labam, quæ in medio nominis est posita, in conjun-
ctionem et est interpretatus.) *Symmachus* vero, sol'i-
citavit et humiliavit. *Legimus super hoc et in Regno-
rum libris. V. cap. 36 Isai. v. 13.*

CAPUT XIX LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
23.	23. Εἰς μέσον δρυμοῦ. Ἄλλος, εἰς μέρος δρυμοῦ. Ἄλλος, εἰς μέ- ρος δρυμοῦ. Ἄλλος, εἰς τέλος δρυ- μοῦ.	23.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
23.	23. In medium sylvæ. <i>Alius, in membrum sylvæ. Alius, in partem sylvæ. Alius, in finem sylvæ.</i>	23.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
25. שמעתי למדוד ארז - הלא עשיתי למוכי כדם ויצרתייה	25.	25.
37. אררם	37.	37.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
25. Numquid non audisti a longe? Illud feci a diebus quondam, et plasmavi illud.	25. Numquid non audisti quid ab initio fecerim? Ex diebus antiquis plasmavi illud.	25.
37. Ararat.	37. Armeniorum.	37.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX lib. IV Regum.

V. 25. Ἄλλος, εἰς μέλος δρυμοῦ etc. In notis edit. Rom. ubi legitur εἰς μέλον.

V. 25. Ἄλλος, μὴ οὐκ ἤκουσας; etc. Ibid. Hæc vero desunt in textu τῶν Ο'.

TO EBPAIKON.	CAPUT XX LIB. IV REGUM. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
12. ספרים ומנחה	12.	12.
18. יק	18.	18.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Litteras et munus.	12. Litteras et munera.	12.
18. Tollent.	18. Tollentur.	18.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. IV Regum.

V. 12. Ἄλλος, ἐπιστολὰς καὶ δῶρα. Sic quædam exemplaria, et Complut.

TO EBPAIKON.	CAPUT XXI LIB. IV REGUM. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
5. בשתי חצרות	5.	5.
6. ועשה אוב	6.	6. Καὶ ἐποίησε θελητήν.
7. וישם את - פסל האשה אשר ידענים עשה בבית	7.	7.
16. פה לפה	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. In duobus atriis.	5. In duobus atriis.	5.
6. Et fecit Pythonem.	6. Et fecit Pythones.	6. Et fecit voluntarium
Et divinos.	Aruspices.	
7. Et posuit sculptile luci, quod fecerat in domo.	7. Posuit quoque idolum luci, quem fecerat, in templo.	7.
16. Os ad os.	16. Usque ad os.	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. IV Regum.

V. 5. Σ., Ο', ἐν ταῖς δυσὶν etc. Coisl. 2, qui etiam lectionem sequentem adfert.

sio Aquila, qui sic vertit אוב Levit. xx, 6, et alibi. Ibid. Καὶ γνώστας. Γνώστας δὲ οἶμαι, inquit Theodoretus, τοὺς δι' ἥπατος μαντευομένους κλη-

V. 6. Ἄ. καὶ ἐποίησε θελητήν. Videtur esse ver-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Υ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
25.	25. Ἄλλος, μή οὐκ ἤκουσας; Εἰς ἀπο μακρόθεν αὐτὴν ἐποίησα, εἰς ἀπὸ ἡμερῶν ἀρχῆθεν ἐπλασα.	25.
37.	37. Ἀραράτ. [Οἱ λοιποὶ, Ἀρμενίας.]	37.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
25.	25. <i>Alius</i> , annon audisti a longe? Ipsam feci, a diebus primitus plasmavi.	25.
37.	37. Ararat. <i>Reliqui</i> , Armeniæ.	37.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX lib. IV Regum.

V. 37. Vide in Genesi cap. 8.

CAPUT XX LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Υ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
12.	12. Βιβλία καὶ μανάα. Ἄλλος, ἐπιστολάς καὶ δῶρα.	12.
18.	18. Λήψεται. Ἄλλος, ληφθήσονται. Ἄλλος, λήφονται.	18.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
12.	12. Libros et manaa. <i>Alius</i> , epistolas et munera.	12.
18.	18. Capiet. <i>Alius</i> , capientur. <i>Alius</i> , capient.	18.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX lib. IV Regum.

V. 18. In notis edit. Rom. Videntur autem esse variæ ejusdem interpretis lectiones.

CAPUT XXI LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Υ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. Ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς.	5. Ἐν ταῖς δυσὶν αὐλαῖς. Ἄλλος, ἐν πάσαις αὐλαῖς.	5.
6.	6. Καὶ ἐποίησε τεμένη. Ἄλλος, ἐγγαστριμύθους. Καὶ γνώστας. Ἄλλος, id.	6.
7. Καὶ ἔθηκεν γλυπτὸν ἐν τῷ (sic) εὐ περιβώμιον δ' ἐποίησεν ἐν τῷ οἴκῳ.	7. Καὶ ἔθηκε τὸ γλυπτὸν τοῦ δαίμωνος ἐν τῷ οἴκῳ.	7.
16. Ὡσπερ ἀγγεῖον ἀχρι στόματος.	16. Στόμα εἰς στόμα.	16.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. In duabus aulis.	5. In duabus aulis. <i>Aliter</i> , in omnibus aulis.	5.
6.	6. Et fecit delubra. <i>Alius</i> , ventriloquos. Et hariolos. <i>Alius</i> , id.	6.
7. Et posuit sculptile peribomium, quod fecit in domo.	7. Et posuit sculptile luci, in domo.	7.
16. Quasi vas usque ad os.	16. Os ad os.	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI lib. IV Regum.

ἔηναι. I. e. *Hariolos puto vocari eos qui a jecore satiscinantur.*

V. 7. Σ., καὶ ἔθηκεν γλ- Coislin. 2.

V. 16. Σ., ὥσπερ ἀγγεῖον etc. Reg. et Coislin. 2.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

CAPUT XXII LIB. IV REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

4 ויתן	4.	4.
14 אשתו שלם	14.	14.
20 לכן הנבי בשלום	20.	20. Ἐν εἰρήνῃ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Et consummet.	4. Ut constetur.	4.
14. Uxorem Sellum.	14. Uxorem Sellum.	14.
20. Idcirco, ecce ego.	20. Idcirco.	20.
In pace.	In pace.	In pace.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. IV Regum.

V. 4. Ἄλλος, χωνεύσατε. Sic quædam exemplaria, et Complut. editio.

V. 20. Σ., διὰ τοῦτο ἰδοῦ. Coislin. 2.

Ibid. Οἱ τρεῖς, ἐν εἰρήνῃ. Reg. et sic etiam Cois-

V. 11. Ἄλλ., γυναῖκα Σελλῆμ. In notis ed. Rom.

lin. 2. Adjecit vero Regius codex, Σύμμαχος δὲ, ἐν

CAPUT XXIII LIB. IV REGUM.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

4 לבעל האשרה לכל צבא השמים	4.	4. Τῷ Βαάλ καὶ τῷ ἀλώματι.
5 בשמות קדוה למלות	5.	Ἐν ἀρούραις Κέδρων.
6 את האשרה	6.	5.
7 ויתן את בתי הקדשים אשר בבית יהודה אשר הנשים ארגות שם בתים לאשרה	7. Ακκοδοσιμ.	7. Καὶ κατέλυσε τοὺς οἴκους ἐν διηλλαγμένων οἱ ἐν οἴκῳ Κυρίου· οὐ αἱ γυναῖκες ὑφαίνον ἐκεῖ οἴκους τοῦ ἀλώματος.
10 וסמא את התפת אשר בני בנייהם לבתי להעביר איש את בנו ואחד בתו באש למלך	10.	10.
11 בפדורים	11.	11.
13 הבשחית	13.	13.
35 אך העריך את הארץ	35.	35.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Ipsi Baal et luco, et univ ersæ militiæ cœlorum.	4. Baal, et in luco, et univ ersæ militiæ cœli.	4. Ipsi Baal et luco.
In campestribus Cedron.	In convalle Cedron.	In arvis Cedron.
5. Et influentiis.	5. Duodecim signis.	5.
6. Lucum.	6. Lucum.	6.
7. Et diruit domos prostitutorum qui in domo Domini, ubi mulieres texentes ibi domos luco.	7. Destruxit quoque ædiculas effœminatorum, quæ erant in domo Domini, pro quibus mulieres texebant quasi domunculas luci.	7. Et diruit domos prostitutorum qui in domo Domini: ubi mulieres texebant domos luci.
10. Et polluit Topheth quod in valle filii Ennom, ut non traduceret vir filium suum et filiam suam per ignem ipsi Moloch.	10. Contaminavit quoque Tophet, quod est in convalle filii Ennom: ut nemo consecraret filium suum aut filiam per ignem, Moloch.	10.
11. In suburbanis.	11. In Pharurim.	11.
13. Destructionis.	13. Offensionis.	13.
35. Verumtanien æstimari fecit terram.	35. Cum indixisset terræ per singulos.	35.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4.
14.
20. Διὰ τοῦτο ἰδοῦ.
Ἐν Ἱερουσαλήμ.
SYMMACHUS.
4.
14.
20. Propterea, ecce.
In Jerusalem.

4. Σφάγισον. Ἄλλος, χωνεύ-
σατε.
14. Μητέρα Σελλήμ. Ἄλλος,
γυναίκα Σελλήμ.
20. Οὐχ οὕτως ἰδοῦ.
LXX INTERPRETES.
4. Obsigna. *Alius*, conflate.
14. Matrem Sellem. *Alius*, ux-
orem Sellem.
20. Non sic, ecce.

4.
14.
20.
(Ἐν εἰρήνῃ.)
THEODOTIO
4.
14.
20.
In pace.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII lib. IV Regum.

Ἱερουσαλήμ. Tres interpretes hic sunt A. S. Th., nisi forte dicatur, cum Symmachus aliam interpretationem ediderit, illeque sit unus ex quatuor in-

terpretibus, tres reliquos hic esse A. LXX. Th. Sed potuit Symm., qui duas versiones edidit, in altera posuisse ἐν Ἱερουσαλήμ, in altero vero ἐν εἰρήνῃ.

CAPUT XXIII LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Τῷ Βαβλ, καὶ εἰς τὸ περιβώ-
μιον, καὶ πάσῃ τῇ διατάξει τοῦ οὐ-
ρανοῦ.
Ἐν τῇ φάραγγι Κέδρων.
5.
6.
7. Τὸν οἶκον τῶν τελετῶν τῶν ἐν
τῷ οἴκῳ Κυρίου, οὓς αἱ γυναῖκες
ὑφαίνον τῷ περιβώμῳ.
10. Καὶ ἐμόλυναν τὸν Ταφέθ τὸν
ἐν τῇ φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, ὥστε
μὴ παραφέρειν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐ-
τοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ διὰ
πυρὸς τῷ Μολόχ.
11. Τοῦ φρουροῦ.
13.
35.

4. Τῷ Βαβλ καὶ τῷ ἄλσει, καὶ
πάσῃ τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ.
Ἐν σαθημῶθ Κέδρων.
5. Καὶ τοῖς μαζουρώθ.
6. Ἄλλος. *Οἱ λοιποὶ*, Ἀσιρώθ,
ἢ Ἀσταρώθ.
7. Καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν Κα-
δησεῖμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου, οὓς
αἱ γυναῖκες ὑφαίνον ἐκεῖ χεττίμ
τῷ ἄλσει.
10. Καὶ ἐμίανε τὸν Ταφέθ τὸν
ἐν φάραγγι υἱοῦ Ἐννὸμ, τοῦ διαγα-
γεῖν ἄνδρα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, καὶ ἄν-
δρα τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μολόχ
ἐν πυρὶ.
11. Ἐν φαρουρίμ.
13. Μοσθάθ. Ἄλλος, Μοσοθά.
Ἄλλος, ἀφανισμοῦ.
35. Πλὴν ἐπιμογράφησε τὴν γῆν.
Ἄλλος, τότε ἤρξατο ἡ γῆ φορο-
λογεῖσθαι.

4. Τῷ Βαβλ, καὶ εἰς τὸ περιβώ-
μιον, καὶ πάσῃ τῇ διατάξει τοῦ
οὐρανοῦ.
Ἐν τῇ φάραγγι Κέδρων.
5.
6.
7. Καὶ καθεῖλε τὸν οἶκον τῶν
Καδησεῖμ τῶν ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου,
οὓς αἱ γυναῖκες ὑφαίνον ἐκεῖ βε-
τείμ τῷ ἄλσει.
10.
11.
13.
35.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Ipsi Baal, et in peribomium,
et universo ordini caeli.
In valle Cedron.
ζ.
6.
7. Domum initiationum, quæ in
domo Domini, ubi mulieres texe-
bant peribomio.
10. Et contaminaverunt Tapheth
qui erat in valle filii Ennom,
ut ne traduceret vir filium
suum et filiam suam per ignem
ipsi Moloch.
11. Præsidarii.
13.
35.

4. Baal et luco, et omni vir-
tuti caeli.
In sademoth Cedron.
5. Et ipsis mazuroth.
6. Lucum. *Reliqui*, Asiroth, vel
Astaroth.
7. Et diruit domum ipsorum
Cadesim, qui in domo Domini, ubi
mulieres texebant illic chettiim
luco.
10. Et contaminavit ipsum Tapheth
qui in valle filii Ennom, ad
traducendum virum filium suum,
et virum filiam suam ipsi Moloch
in igne.
11. In pharurim.
13. Mosthath. *Aliter*, Mosoath.
Alius, destructionis.
35. Verumtamen æstimari fecit
terram. *Al.*, tunc cœpit terra tri-
buta solvere.

4. Ipsi Baal, et in peribomium,
et universo ordini caeli.
In valle Cedron.
5.
6.
7. Et diruit domum Cadesim
qui in domo Domini, ubi mulie-
res texebant ibi bettiim luco.
10.
11.
13.
35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. IV Regum.

V. 4. 'A.; τῷ Βαδλ etc. Has lectiones exhibet Coislin. 2.

Ibid. 'A., ἐν ἀρούρ- Coislin. 2, Σ., Θ., ἐν τῇ φάραγγι Κέδρων. Reg. et Coislin. 2.

V. 5. Καὶ τοῖς μαζουρῶθ. Drusius. « Alibi est כוזר unde μαζουρῶθ. *Interpres vetus, et duodécim signis. Hieronymus de veste sacerdotali, et zodiaco circulo. In libro Nominum Ebraicorum, Mazaroth, ζῶδιον, quæ 12 signa mathematici asserviunt. Veteres*

glossæ, ζωδιακόν, qui est circulus, in quo 12 signa : et alibi, Mazaroth, ζῶδιον, i. e. signa horoscopi per 12 horas. Theodoretus ad hunc locum, τὸ μαζουρῶθ ἀστέρος οἶμαι ἄνομα εἶναι, καὶ τοιάζω τὸν ἑωσφόρον οὕτως ὀνομάσθαι· nomen puto esse stellæ, conjicique Luciferum sic nominari. »

V. 6. Οἱ λοιποὶ, 'Ασιρῶθ ἢ 'Ασταρῶθ. Sic Reg. codex cum hac nota: Τὸ δὲ ἄσος, ὡς εἶρηται, οἱ λοιποὶ, 'Ασιρῶθ, ἢ 'Ασταρῶθ ἐρμηνεύουσιν, ὃ τὴν

CAPUT XXIV LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
תת 17	17.	17.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Patruum ejus.	17. Patruum ejus.	17.

Nota.

V. 17. Ἄλλος, ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Reg.

CAPUT XXV LIB. IV REGUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
לנבים 12	12.	12.
ואת היעים 14	14.	14. Καὶ τὰ ἀγκιστρα.
והתרת 17	17.	17. Καὶ ἡ κεφαλὴς.
השבכה		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Et in agricolas.	12. Agricolas.	12.
14. Et scopas.	14. Et trullas.	14. Et hamos.
17. Et coronamentum. Retiaculum.	17. Capitellum Retiaculum.	17. Et capitellum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. IV Regum.

V. 12. Ἄλλος, εἰς βοθυνώτας. Reg. et Coislin. 2.

V. 14. 'A., καὶ τὰ ἀγκιστρα. Σ., καὶ τὰς ἀναλη-

πηρας. Coislin. 2. Forcipes vertimus divinando, horum enim vasorum formam nonnisi conjectura

LIBER PRIMUS PARALIPOMENON.

CAPUT PRIMUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
ועצרים ילד אתלודיים ואת- ענבים ואת-להבים ואת-נפתים	11.	11.
ואת-פתרים ואת-נלותים אשר יצאו משם פלשתים ואת- כפתרים	12.	12.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
11. Et Misraim genuit Ludiim, et Anamim, et Lahabim, et Naphthuhim.	11. Mesraim vero genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Naphthuum.	11.
12. Et Petrusim, et Casluhim, quibus egressi sunt inde Philistim et Caphthorim.	12. Phetrusim quoque et Casluim: de quibus egressi sunt Philisthim et Caalthorim.	12.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. IV Regum.

Ἄσπάρτην δηλοῖ, ἥτοι τὴν Ἀφροδίτην, ἥς τὸ ξόανον ἔνδον ἔστησαν ἐν τῷ θείῳ ναῷ. I. e. *Lucus, ut dictum est. Reliqui Asiroth, vel Astaroth interpretantur, quod Astartem significat, seu Venerem, cujus sculpturam statuam intra divinum templum erexerunt.*

V. 7. Ἄ., καὶ κατέλυσε etc. Has lectiones habet Coislin. 2, longe pleniores quam Reg. et Procop.

V. 10. Σ., καὶ ἐμόλυναν τὸν Ταφέθ etc. Drus. Sed et Coislin. 2, qui pro ἄνδρα fert μηδένα. Id. in O'

pro Ταφέθ habet Θεφός, et loco τῷ M. ἐν πυρὶ, habet διὰ πυρός τῷ M., per ignem ipsi M.

V. 11. Σ., τοῦ φρουροῦ. Drusius ex Theodoro, qui hæc habet: τὸ δὲ Φαρουρίμ, τοῦ φρουροῦ οἱ περὶ τὸν Σύμμαχον ἠρμήνευσαν. Sed Coislin. 2 habet Φαρουρίμ παρὰ πᾶσι, Pharurim apud omnes. Potuit ergo Symmachus ita habuisse in altera edit.

V. 13. Ἄλλος, ἀφανισμοῦ. Reg.

V. 35. Ἄλλος, τότε ἤρξατο etc. Coislin. 2.

CAPUT XXIV LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
17.	17. Υἱὸν αὐτοῦ. Ἄλλος, ἀδελφὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.	17.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17.	17. Filium ejus. <i>Alius, patruum ejus.</i>	17.

CAPUT XXV LIB. IV REGUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
12.	12. Εἰς Γαβίν. Ἄλλος, εἰς βοθυνώτας.	12.
14. Καὶ τὰς ἀναληπτῆρας.	14. Καὶ τὰ Ταμίν.	14.
17. Καὶ τὸ ἀκρογωνιαῖον. Ἐπίθεμα.	17. Καὶ τὸ χωθάρ. Σαβαχά.	17.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	12. In Gabin. <i>Alius, in fossoribus.</i>	12.
14. Et forcipes.	14. Et lamin.	14.
17. Et angulare. Coronamentum.	17. Et chothar. Sabacha.	17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. IV Regum.

assequi possumus.

V. 17. Ἄ., καὶ ἡ κεφαλὴς. Σ., καὶ τὸ ἀκρογ. Idem

Coislin 2, qui in textu τῶν Ο' habet, καὶ τὸ χωθάρθ. Ibid. Σ', ἐπίθεμα. Coislin. 2.

LIBER PRIMUS PARALIPOMENON.

CAPUT PRIMUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
11.	11. Ἄλλ., καὶ Μεσραΐμ ἐγέννησε τοὺς Λουδιεΐμ, καὶ τοὺς Ἀναμίμ, καὶ τοὺς Λααβίμ, καὶ τοὺς Νεφθωΐμ.	11.
12.	12. Ἄλλ., καὶ τοὺς Φοροσιεΐμ, καὶ τοὺς Χασλωΐμ, ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν Φυλιστιεΐμ, καὶ τοὺς Καφωριεΐμ.	12.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
11.	11. <i>Al., et Mesraim genuit Ludim, et Anamim, et Laabim, et Nephthoim.</i>	11.
12.	12. <i>Al., et Phorosiim, et Casloim, unde egressi sunt inde Phylistiim. et ipsos Caophthoim.</i>	12.

TO EBPAIKON.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῦ γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

13 וּבְנֵן יִלֵּד אֶת-צִיִּחֶן בְּכֹר וְאֶת-חֶת־	15.	13.
14 וְאֶת-הַיְבוּסִי וְאֶת-הָאִמּוֹרִי וְאֶת דְּגֶרְשִׁי	14.	14.
15 וְאֶת-הַחִיטִּי וְאֶת-הָעַרְקִי וְאֶת- הַסִּינִי	15.	15.
16 וְאֶת-הָאֲרָדִי וְאֶת-הַצִּבּוֹרִי וְאֶת- דְּחַבְזִי	16.	16.
17 בְּנֵי שֵׁם עֵיִלָּם וְאֲשֹׁר וְאַרְפַּכְשָׁד וְלֹד וְאֵרָם וְעוֹץ וְחֵל וְגֶתֶר וְכֶשֶׁד	17.	17.
18 וְאַרְפַּכְשָׁד יִלֵּד אֶת-שֵׁלָח וְשֵׁלָח יִלֵּד אֶת-עֵבֶר	18.	18.
19 וְלַעֲבֵר יִלֵּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פְּלֶג כִּי בִימֵי נַפְלֵגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם הָאֲחֵי יָקֵט	19.	19.
20 וַיִּקְסֵן יִלֵּד אֶת-אֶלְמוֹדָד וְאֶת- שֵׁלֶף וְאֶת-חֲצֵרְמוֹת וְאֶת-יֶרָח	20.	20.
21 וְאֶת-הָחָדָרִם וְאֶת-אֲחִיזָא וְאֶת- דְּקֵלָה	21.	21.
22 וְאֶת-עֵיבֶל וְאֶת-אֲבִימָלֵךְ וְאֶת- שָׁבָא	22.	22.
23 וְאֶת-אֹפִיר וְאֶת-חִיִּתָּה וְאֶת- יֹזָבֵב כָּל-אֵלֹהֵי בְנֵי יָקֵטֶן	23.	23.
26 אַבְרָם וְהָאֵם אַבְרָהָם	26.	26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

13. Et Chanaan genuit Sidon primogenitum suum, et Heth.	13.	13. Chanaan vero genuit Sidonem primogenitum suum, Hethæum quoque.
14. Et Jebusæum, et Amoræum, et Gergesæum.	14.	14. Et Jebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum.
15. Et Hevæum, et Aracæum, et Sinæum.	15.	15. Hevæumque, et Aracæum, et Sinæum.
16. Et Arvadæum, et Samaræum, et Hamathæum.	16.	16. Aradium quoque, et Samaræum, et Hamathæum.
17. Filii Sem, Elam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Uz et Hul, et Gether et Mosech.	17.	17. Filii Sem : Ælam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram, et Hus, et Hul, et Gether, et Mosoch.
18. Et Arphaxad genuit Selah, et Selah genuit Heber.	18.	18. Arphaxad autem genuit Sale, qui et ipse genuit Heber.
19. Et ipsi Heber nati sunt duo filii; nomen unius Phaleg, quia in diebus ejus divisa est terra; et nomen fratris ejus Jectan.	19.	19. Porro Heber nati sunt duo filii, nomen uni Phaleg, quia in diebus ejus divisa est terra; et nomen fratris ejus Jectan.
20. Et Jectan genuit Elmodad, et Saleph, et Hasermoth, et Jerah.	20.	20. Jectan autem genuit Elmodad, et Saleph, et Asarmoth, et Jare.
21. Et Hadoram, et Uzal, et Decla.	21.	21. Adoram quoque, et Uzal, et Decla.
22. Et Hebal, et Abimael, et Saba.	22.	22. Hebal etiam, et Abimael, et Saba.
23. Et Ophir, et Havila, et Jobab. Omnes isti filii Jectan.	23.	23. Necnon et Ophir, et Hevila, et Jobab. Omnes isti filii Jectan.
26. Abram ipse Abraham.	26.	26. Abram, iste est Abraham.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΟΝ.

13.	13. "Α.λ.λ., καὶ Χαναὰν ἐγέννησε τὸν Σιδῶνα τὸν πρωτότοκον αὐτοῦ, καὶ τὸν Χετταῖον.	13
14.	14. "Α.λ.λ., καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορρᾶιον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον.	14
15.	15. "Α.λ.λ., καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀροχαῖον, καὶ τὸν Ἀσενναῖον.	15.
16.	16. "Α.λ.λ., καὶ τὸν Ἀράδειον, καὶ τὸν Σαμαραῖον, καὶ τὸν Ἀμαθί.	16.
17.	17. "Α.λ.λ., καὶ υἱοὶ Σῆμ, Αἰλάμ, καὶ Ἀσσοῦρ, καὶ Ἀρφαξᾶδ, καὶ Λοῦδ, καὶ Ἀράμ· καὶ υἱοὶ Ἀράμ, Οὐζ καὶ Οὐλ, καὶ Γεθέρ, καὶ Μοσὴχ.	17.
18.	18. "Α.λ.λ., καὶ Ἀρφαξᾶδ ἐγέννησε τὸν Καϊνὰν, καὶ Καϊνὰ ἐγέννησε τὸν Σάλα· καὶ Σάλα ἐγέννησε τὸν Ἔβερ.	18.
19.	19. "Α.λ.λ., καὶ τῷ Ἔβερ ἐγεννήθησαν δύο υἱοί. Ὄνομα τῷ ἐνὶ Φαλέγ· ὅτι ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ διεμερίσθη ἡ γῆ, καὶ ὄνομα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ Ἰεκτάν.	19.
20.	20. "Α.λ.λ., καὶ Ἰεκτάν ἐγέννησε τὸν Ἐλμωδάδ καὶ τὸν Σαλέφ, καὶ τὸν Ἀσερμῶθ, καὶ τὸν Ἰαρέ.	20.
21.	21. "Α.λ.λ., καὶ τὸν Ἀδωράμ, καὶ τὸν Οὐζζάλ, καὶ τὸν Δεκλά.	21.
22.	22. "Α.λ.λ., καὶ τὸν Γαβαὰλ καὶ τὸν Ἀβιμαήλ, καὶ τὸν Σαβά.	22.
23.	23. "Α.λ.λ., καὶ τὸν Ὀφιρ, καὶ τὸν Εὐύιλὰ, καὶ τὸν Ἰωδάβ. Πάντες οὗτοι υἱοὶ Ἰεκτάν.	23.
26.	26. Ἀβραάμ. Ἄλλος, Ἀβραμ, αὐτὸς Ἀβραάμ.	26.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

13.	13. Al., et Chanaan genuit Sidonem primogenitum suum, et Chetæum.	13.
14.	14. Al., et Jebusæum, et Amorrhæum, et Gergesæum.	14.
15.	15. Al., et Evæum, et Arochæum, et Asennæum.	15.
16.	16. Al., et Aradium, et Samaræum, et Amathi.	16.
17.	17. Al., et filii Sem, Ætam, et Assur, et Arphaxad, et Lud, et Aram. Et filii Aram, Uz, et Ul, et Gether, et Mosoch.	17.
18.	18. Al., et Arphaxad genuit Cainan, et Caina genuit Sala, et Sala genuit Eber.	18.
19.	19. Al., et Eber nati sunt duo filii; nomen uni Phaleg: quia in diebus ejus divisa est terra: et nomen fratri ejus Jectan.	19.
20.	20. Al., et Jectan genuit Elmodad, et Saleph, et Asermoth, et Jare.	20.
21.	21. Al., et Adoram, et Uzal, et Decla.	21
22.	22. Al., et Gabaal, et Abimael, et Saba.	22.
23.	23. Al., et Ophir, et Evila, et Jobab. Omnes hi filii Jectan.	23.
26.	26. Abraham. Alius, Abram ipse Abraham.	26.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
43. אשר בלם בארץ אדם לפני בן-מלך לבני ישראל	43.	45.
50. ושם אשתו מהיטובאל בת- מכורד בת מי זהב וימת הוד והיה	50.	50.
עירם 54	54.	54.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
43. Qui regnaverunt in terra E lom, antequam regnaret rex in filios Israel.	43. Qui imperaverunt in terra Edom, antequam esset rex super filios Israel.	
50. Et nomen uxoris ejus Mehe- tabeel filia Matred, filia Mezaab. Et mortuus est Hadad : et fuerunt.	50. Et appellata est uxor ejus Meetabel filia Matred, filia Mezaab. Adad autem mortuo.	
54. Hiram.	54. Hiram.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. I Paralipom,

V. 11. Ἄλλοι, καὶ Μεσαβίμ ἐγέννησε τοὺς Λου-
δαῖμ etc. Ita Reg. cujus lectiones et nomina since-
riora sunt iis quæ in notis editionis Romanæ ferun-
tur, atque paucis admodum exceptis cum Hebræo con-

sonant. Hæc porro desiderantur in ed. τῶν Ὁ Rom.
[V. 18 et 19. Ἐδερ, cum spiritu leni. Sic in omni-
bus optimæ notæ editionibus hic et Luc. III. In Ge-
nesi x autem omnes habent Ἐδερ. Δραμ.]

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
רדי 14	14.	14.
וארן ואצם 25	25.	25.
ישעי 31	31.	31.
ירחע 34	34.	34.
האשואלי 53	53.	53.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
14. Raddai.	14. Raddai.	14.
25. Et Aran et Asom.	25. Et Aram et Asom.	15.
31. Isei.	31. Jesi.	31.
34. Jeraa.	34. Jeraa.	34.
53. Et Esthaolitzus.	53. Esthaolitz.	53.

Nota.

Variæ hujus capituli lectiones fere eadem habentur in Reg., Alex. et in notis Romanæ edit.

CAPUT III LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אליעני 23	23.	23.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
23. Elioenai.	23. Elioenai.	23.
Nota.		

V. 23. In notis Romanæ edit.

CAPUT IV LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
הצלפוני 3	3.	5
הלאה ונערה 5	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Asalephoni.	3. Asalephoni.	5.
5. Halaa et Naara.	5. Halaa et Naara.	5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
45.	45. Ἄλλος, οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδῶμ πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι βασιλέα ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ.	43.
50.	50. Ἄλλος, καὶ ὄνομα τῆ γυναικὶ αὐτοῦ Μεταβέλ, θυγάτηρ Μαρτρὲδ, θυγάτηρ Μεζαὰδ. Καὶ ἀπέθανεν Ἀδὰδ, καὶ ἐγέναντο.	50.
54.	54. Ζαφωῖν. Ἄλλοι, Ἡράμ.	54.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
43.	43. <i>Alius</i> , qui regnaverunt in Edom, antequam regnaret rex in filiis Israel.	43.
50.	50 <i>Alius</i> , et nomen uxori ejus Metabel, filia Matréd, filia Mezaad. Et mortuus est Adad: et facti sunt.	50.
54.	54. Zaphoin. <i>Alii</i> , Eram.	54.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I lib. I Paralipom.

V. 26. Ἄλλος, Ἀδραμ, αὐτὸς Ἀδραάμ. Reg., Alex. et alii (*). V. 50. Ἄλλος, καὶ ὄνομα τῆ γυναικὶ αὐτοῦ Μεταβέλ. Idem. Sed Reg. plenius habet θυγάτηρ Μαρτρὲδ, θυγάτηρ Μεζαὰδ etc.

V. 43. Ἄλλος, οἱ βασιλεύσαντες ἐν Ἐδῶμ πρὸ τοῦ etc. Reg., Alex. et alii in notis Rom. edit. V. 54. Ἄλλοι, Ἡράμ. Idem.

(*) Nota in Græca V. T. versione Ἀδραάμ semper spiritu aspero scribi. Ita Georg. Pasor in Etymasi nominum propr. N. T. DRACH.

CAPUT II LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
14.	14. Ζαβδαί. Ἄλλος, Ῥηδι.	14.
25.	25. Καὶ Ἀράμ καὶ Ἀσάν. Ἄλλος, Ἀχιζὴν καὶ Ἀσόμ.	25.
31.	31. Ἰσεμιήλ. Ἄλλοι, Ἰεσί.	31.
34.	34. Ἰωχήλ. Ἄλλοι, Ἰεραά.	34.
53.	53. Καὶ υἱοὶ Ἐσθάαμ. Ἄλλοι, καὶ οἱ Ἐσθαωλαῖοι.	53.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO
14.	14. Zabdai. <i>Alius</i> , Redi.	14.
25.	25. Et Aram et Asau. <i>Alius</i> , Achian et Asom.	25.
31.	31. Isemiel. <i>Alii</i> , Jesi.	31.
34.	34. Jocheh. <i>Alii</i> , Jeraa.	34.
53.	53. Et filii Esthaam. <i>Alii</i> , et Esthaolæi.	53.

CAPUT III LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
23.	23. Ἐλιθενάν. Ἄλλοι, Ἐλιωνά.	23.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
23.	23. Elithenan. <i>Alii</i> , Elionai.	23.

CAPUT IV LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Ἐσηλεβδών. Ἄλλοι, Ἐσκαοεσφών.	3.
5.	5. Ἀωδὰ, καὶ Θαοδὰ. Ἄλλοι, Χαλὰ, καὶ Μααρά.	5.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Esehbbon. <i>Alii</i> , Escadesphon.	3.
5.	5. Aoda, et Thoada. <i>Alii</i> , Chala et Maara.	5.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΞ.

9 יעבֿ 9
קראַ שבו יעבֿ

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

9.

18 יקחאל אבי דנח

18.

18.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

9. Iabes.

9. Iabes.

9.

Vocavit nomen illius Iabes.

Vocavit nomen illius Iabes.

18. Jecuthiel patrem Zanoë.

18. Icuthiel patrem Zanoë.

18

Nota.

Hæ item lectiones ex iisdem desumptæ sunt. In versu 3, Reg., Ἑσθαδεσφών.

CAPUT V LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΞ.

4-6 בני גוג בני שמוע בני בויס
בני ראיה בני בעל בני בארה בני

4-6.

4-6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4-6. Filius ejus, Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.

4-6. Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.

4-6.

Nota.

Hanc lectionem habent Reg. et editio Romana in notis.

CAPUT VI LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΞ.

15 בגלח ידו

15.

15.

54 רמירחם

54.

54.

78 למזרח

78.

78.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

15. In transportando Domino.

15. Quando transtulit Dominus.

15.

54. In pagis eorum.

54. Per vicos.

54.

78. Ad orientem.

78. Contra orientem.

78.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. I Paralip.

V. 15. Ἄλλος, ἐν τῇ μετοικίᾳ Κυρίου. In notis editionis Romanæ.

V. 54. Ἄλλος, ἐπαύλεσιν. Sic quædam exemplaria, et Complut. Et sic infra.

CAPUT VII LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΞ.

26, 27 בני עמיוד בני לען
אלישבע בני נח בני ידושי בני

26, 27.

26, 27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

26, 27. Laadan filius ejus, Ammiud filius ejus, Elisama filius ejus, Nun filius ejus, Josue filius ejus.

26, 27. Qui genuit Laadan. Hujus quoque filius Ammiud, qui genuit Elisama, de quo ortus est Nun, qui habuit filium Josue.

26, 27.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΚ.

9

9. Ἰσάβη. Ἄλις. Ἰσάβη.
καὶ ἰσάβη ἐξ ἰσραὴλ υἱὸς Ἰσάβη.
Ἄλις, ἐν ἰσραὴλ· καὶ ἰσραὴλ υἱὸς Ἰσάβη.

9

13

13. Ἰσάβη. Ἄλις. Ἰσάβη.
καὶ ἰσραὴλ υἱὸς Ἰσάβη.

13

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIC.

9

9. Isabes. Ali, Isabes.
Et vocavit nomen ejus Isabes.
Ali, in ruina: et vocatus est Isabes.

9

13

13. Chetiel. Alins, Jechethiel,
patrem Zanoi.

13

CAPUT V LIB. I PARALIP.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΚ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

4-6

4-6. Υἱοὶ Γεργ υἱοῦ Σαρῆ υἱὸς
αὐτοῦ Μιχά. Ἄλιος, καὶ υἱοὶ Γεργ,
Σαρῆ υἱὸς αὐτοῦ, Μιχά υἱὸς αὐτοῦ,
Γεργ υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Βεργά υἱὸς
αὐτοῦ, ἐν κρυψοῖς etc.

4-6

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIC.

4-6

4-6. Filii Goug filii Semci, fi-
lius ejus Micha. Alii, et filii Gog,
Semci filius ejus, Micha filius
ejus, Resin filius ejus, et Beera
filius ejus, quem transtulit etc.

4-6

CAPUT VI LIB. I PARALIP.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΚ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

15

15. Ἐν τῇ μετακίτῃ. Ἄλιος, ἐν
τῇ μετακίτῃ Κυρίου.

15

54

54. Ἐν ταῖς κόμισι αὐτῶν. Ἄλι-
ος, ἐπαύλιον.

54

78

78. Κατὰ δυσμὰς. Ἄλιος, κατ'
ἀνατολάς.

78

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIC.

15

15. In transmigratione. Alins,
in transmigratione Domini.

15

54

54. In pagis eorum. Alins, vil-
lis.

54

78

78. Ad occidentem. Al., ad orien-
tem.

78

Notæ ex variæ lectiones ad cap. VI lib. I Paralip.

V. 78. Ἄλιος, κατ' ἀνατολάς. In notis editionis Romanæ.

CAPUT VII LIB. I PARALIP.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΚ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

26, 27.

26, 27. Τῶ Λααδάν υἱῶ αὐτοῦ,
υἱὸς Ἀμιούδ, υἱὸς Ἐλισαμαί, υἱὸς
Νοῦν, υἱὸς Ἰησοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ.
Ἄλιοι, τῶ Λαδάν υἱὸς Ἀμιούδ,
υἱὸς Ἐλισαμί, υἱὸς αὐτοῦ Νοῦν,
υἱὸς αὐτοῦ Ἰησοῦς.

26, 27.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIC.

26, 27.

26, 27. Ipsi Laadan filio ejus,
filius Amiud, filius Elisamal, filius
Nun, filius Jesue, filii ejus. Alii,
ipsi Ladan filius Amiud, filius Eli-
sami, filius ejus Nun, filius ejus
Jesus.

26, 27.

Nota.

V. 26. Ex edit. Rom. Reg. vero sic habet, υἱὸς αὐτοῦ Νοῦν, υἱὸς αὐτοῦ Ἰησοῦ.

TO EBPAIKON.		CAPUT IX LIB. I PARALIP.		AKYAAΣ.
		TO EBPAIKON		
		Ἑλληνικοὺς γράμματα.		
	31 התבתיים	31.		31.
	33 בלשכת פמירים כריתם לילה עליהם במלאכה	33.		33.
VERSIO HEBRAICI TEXT.		VULGATA LATINA.		AQUILA.
31. Sartaginum.		31. Eorum quæ in sartagine frigebantur.		
33. In cubiculis soluti, quia die et nocte super eos in opere.		33. Qui in exedris morabantur, ut die ac nocte jugiter suo ministerio deservirent.		

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. I Paralip.

V. 31. Ἄλλος, τῶν τηγανιστῶν. Quædam exemplaria.

TO EBPAIKON.		CAPUT XI LIB. I PARALIP.		AKYAAΣ.
		TO EBPAIKON		
		Ἑλληνικοὺς γράμματα.		
	5 ויאמרו ישבי ימים לדח	5.		5.
	8 מן-הבלוא ועד-הסביב ויאב יחיה את-שאר העיר	8.		8.
	11 ישבעם	11.		11.
VERSIO HEBRAICI TEXT.		VULGATA LATINA.		AQUILA.
5. Dixeruntque habitatores Jebus ad David.		5. Dixeruntque qui habitabant in Jebus ad David.		
8. A Mello et ad usque gyrum. Et Joab viviificavit residuum urbis.		8. A Mello usque ad gyrum. Joab autem reliqua urbis exstruxit.		
11. Jesebaam.		11. Jesbaam		

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. I Paralip.

V. 5. Ἄλλος, εἶπον δὲ etc. Ita Reg. codex et in V. 8. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς Μααλῶ etc. Ibid. Reg. vero habet ἀπὸ τῆς Μαλῶ etc.

TO EBPAIKON.		CAPUT XII LIB. I PARALIP.		AKYAAΣ.
		TO EBPAIKON		
		Ἑλληνικοὺς γράμματα.		
	2 נשקי קשת מימינים ומשמאלים באבנים ובחצים בקשח	2		2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.		VULGATA LATINA.		AQUILA.
2. Armati arcu dextrantes et sinistrantes, in lapidibus et in sagittis, in arcu.		2. Tendentes arcum, et utraque manu fundis saxa jacentes, et dirigentes sagittas.		

Nota

V. 2. Ἄλλος, ἐκτείνοντας etc. Hæc prodeunt ex quibusdam exemplaribus, et ex Complut.

CAPUT IX LIB. I PARALIP.
C.

SYNOPSIS.		EXPLANATION.
1.	1. In nomine Domini Amen. Et cetera.	1.
2.	2. In nomine Domini Amen. Et cetera.	2.
SYNOPSIS.	LXX INTERPRETES.	THEOPHORO.
3.	3. In nomine Domini Amen. Et cetera.	3.
4.	4. In nomine Domini Amen. Et cetera.	4.

Nota et verba locutiones ac. cap. IX lib. I Paralip.

V. 1. "Amen" in fine versuum ac. Et nota sub. Rom.

CAPUT XI LIB. I PARALIP.
C.

SYNOPSIS.		EXPLANATION.
1.	1. In nomine Domini Amen. Et cetera.	1.
2.	2. In nomine Domini Amen. Et cetera.	2.
3.	3. In nomine Domini Amen. Et cetera.	3.
SYNOPSIS.	LXX INTERPRETES.	THEOPHORO.
4.	4. In nomine Domini Amen. Et cetera.	4.
5.	5. In nomine Domini Amen. Et cetera.	5.
6.	6. In nomine Domini Amen. Et cetera.	6.

Nota et verba locutiones ac. cap. XI lib. I Paralip.

Nota "Amen" in fine versuum ac. Et nota sub. Rom. V. 11. "Amen" Theophr. Nota in fine Regum sub. Rom.

CAPUT XII LIB. I PARALIP.
C.

SYNOPSIS.		EXPLANATION.
1.	1. In nomine Domini Amen. Et cetera.	1.
2.	2. In nomine Domini Amen. Et cetera.	2.
SYNOPSIS.	LXX INTERPRETES.	THEOPHORO.
3.	3. Et cetera a dextris et a sinistris. Et fundavit in lapideis et arcibus. Amen. Venientes arcibus. Venientes dextra et sinistra. Et fundavit in lapideis. Et in pectus et arc.	3.

TO EBPAIKON.	CAPUT XV LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
בַּד תִּשֶׁן 27	27.	27. Ἐπένδυμα.
VERSIO HEBRAICI TEXT. 27. Ephod lineum.	VULGATA LATINA. 27. Ephod lineo.	AQUILA. 27. Superindumentum

Nota.

V. 27. Ἄ., ἐπένδυμα etc. Has lectiones exhibet cod. Reg.

TO EBPAIKON.	CAPUT XVI LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
יְשִׁעָה 1	1.	1.
VERSIO HEBRAICI TEXT. 1. Et pacifica.	VULGATA LATINA. 1. Et pacifica.	AQUILA. 1.

Nota.

V. 1. Ἄλλος, εἰρηνικά. Sic in edit. Rom. Videtur autem esse versio A. S. Th. qui sic frequenter

TO EBPAIKON.	CAPUT XVII LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
בְּמִדְבָּר אֵל-אֵל וְהַמִּשְׁכָּן 5	5.	5.
19 וְכִלְבֵּךְ עָשִׂיתָ אֵת כָּל-הַגִּזְרֹתַי תָּאֵת	19.	19.
VERSIO HEBRAICI TEXT. 5. De tentorio in tentorium, et de tabernaculo.	VULGATA LATINA. 5. Mutans loca tabernaculi, et in tentorio.	AQUILA. 5.
19. Et secundum cor tuum fe- cisti omnem magnitudinem hanc.	19. Juxta cor tuum fecisti om- nem magnificentiam hanc.	19.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. I Paralip.

V. 5. Sic Reg. et notæ edit. Rom. Reg. habet ἐν καταλύματι.

TO EBPAIKON:	CAPUT XXI LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
בְּעֵץ דָּבַר הַמֶּלֶךְ אֶת-יְדָבָר 6	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT. 6. Abominabile fuit verbum regis ipsi Joab.	VULGATA LATINA. 6. Eo quod Joab invitus ex- sequeretur regis imperium.	AQUILA. 6.

Nota.

V. 6. Ἄλλος προσώχθισεν ὁ λόγος. In notis edit. Rom. Reg. versō sic, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως etc.

LIB. I PARALIP. CAPUT XXI.
CAPUT XV LIB. I PARALIP.
Ϛ.

<p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>Ἐπωμίδα.</p> <p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>27. Superhumorale.</p>	<p>27. Στολή βυσσίνη. Ἄλλος, ἐπὶ Δαυὶδ ἐφοῦδ κοινόν.</p> <p>LXX INTERPRETES.</p> <p>27. Stola byssina. <i>Alius</i>, super David ephud commune.</p>	<p>27.</p> <p>27.</p>	<p>ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.</p> <p>THEODOTIO.</p>
---	---	-----------------------	-------------------------------------

CAPUT XVI LIB. I PARALIP.
ϛ.

<p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>1.</p> <p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>1.</p>	<p>1. Καὶ σωτηρίου. Ἄλλος, καὶ εἰρηνικά. Ἄλλος, καὶ τὰς εἰρηνικάς.</p> <p>LXX INTERPRETES.</p> <p>1. Et salutaris. <i>Alius</i>, et pacifica. <i>Alius</i>, et pacificas.</p>	<p>1.</p> <p>1.</p>	<p>ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.</p> <p>THEODOTIO.</p>
---	---	---------------------	-------------------------------------

reddunt in Levitico.

CAPUT XVII LIB. I PARALIP.
Ϝ.

<p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>19.</p> <p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>5.</p> <p>19.</p>	<p>5. Ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι. Ἄλλος, ἐν σκηνῇ εἰς σκέπην, καὶ ἐν καλύμματι. Ἄλλ., ἐν καταλύματι.</p> <p>19. Ἄλλος, ταύτην κατὰ τὴν καρδίαν σου, τοῦ γνωρίσαι πάντα τὰ μεγαλεῖά σου, Κύριε.</p> <p>LXX INTERPRETES.</p> <p>5. In tabernaculo et in tegmine. <i>Alius</i>, in tabernaculo in tentorium, et in tegmine. <i>Alius</i>, in diversorio.</p> <p>19. <i>Alius</i>, hanc secundum cor tuum, ad declarandas omnes magnificentias tuas, Domine.</p>	<p>5.</p> <p>19.</p> <p>5.</p> <p>19.</p>	<p>ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.</p> <p>THEODOTIO.</p>
---	---	---	-------------------------------------

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. I Paralip.

V. 19. Ita Reg. Hæc vero desiderantur in textu τῶν Ϝ.

CAPUT XXI LIB. I PARALIP.
ϝ.

<p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ.</p> <p>6.</p> <p>ΣΥΜΜΑΧΟΣ</p> <p>6.</p>	<p>6. Κατίσχυσε λόγος. Ἄλλος, προσώχθισεν ὁ λόγος. Ἄλλος, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἰσχυσεν ἐπὶ Ἰωάβ.</p> <p>LXX INTERPRETES.</p> <p>6. Prævaluit verbum. <i>Alius</i>, molestum fuit verbum. <i>Alius</i>, verbum autem regis invaluit super Joab.</p>	<p>6.</p> <p>6.</p>	<p>ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.</p> <p>THEODOTIO</p>
--	---	---------------------	------------------------------------

HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT
CAPUT XXII LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

15 ועמך לרב

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

15.

15.

AKYΛAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

15. Et tecum in multitudine.

VULGATA LATINA.

15. Habes quoque plurimos ar-
tifices.

15.

AQUILA.

Nota.

V. 15. Ἄλλος, καὶ μετὰ σοῦ Κυριος etc. in Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXIV LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

1 ורבני אהרן כהן ורבני בני אהרן

1.

1.

AKYΛAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Et filiis Aaron partitiones.
nij. Aaron.

VULGATA LATINA.

1. Porro filiorum Aaron hæ
partitiones erant: filii Aaron.

1.

AQUILA.

Nota.

V. 1. Ἄλλος, Ἀαρὼν. καὶ α. etc. Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXV LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

1 הנביאים בבגד

1.

1. Τῶν προφητῶν.

3 בבגד הנבא

3

3. Κιθάρα προφητεύων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Prophetantes in citharis.

3. In cithara prophetantis.

VULGATA.

1. Qui prophetarent in citharis.

3. Qui in cithara prophetabat.

1. Prophetarum.

3. Cithara prophetans.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. I Paralip.

V. 1. Ἄ., τῶν προφητῶν etc. Codex Reg.

V. 3. Ἄ., κιθάρα προφητεύων etc. Idem Reg. Vc

CAPUT XXVI LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

27 מן המלחמה

27.

27.

AKYΛAΣ.

29 מן המלחמה

29.

29.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

27. De bellis.

29. In præfectos et judices.

VULGATA LATINA.

27. De bellis.

29. Ad docendum et judican-
dum.

27.

29.

AQUILA.

Notæ.

V. 27. Ἄλλοι, ἐκ πολέμων. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVII LIB. I PARALIP.

TO EBPAIKON.

27 ועל הגרמים

27.

27.

AKYΛAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

27. Et super vineas.

VULGATA LATINA.

27. Vinearumque cultoribus.

27.

AQUILA.

Nota.

V. 27. Ἄλλος, καὶ ἐπὶ τῶν ἀμπελώνων. In notis edit. Rom. Reg. habet, καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων, quo d

LIB. I PARALIP. CAPUT XXIII.
CAPUT XXII LIB. I PARALIP.

	ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
15.		15. Καὶ μετὰ τοῦ πρώτου εἰς πλῆθος. Ἄλλοι, καὶ μετὰ τοῦ κύριου· πρώτου εἰς πλῆθος.	15.
	SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTUS.
15.		15. Et tecum adde in multitudine. <i>Alii</i> , et tecum Dominus: adde in multitudine.	15.

CAPUT XXIV LIB. I PARALIP.

	ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
1.		1. Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἀαρὼν διαιρέσθαι. Ἄλλοι, Ἀαρὼν, καὶ αἱ διαίρεσεις υἱῶν Ἀαρὼν.	1.
	SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTUS.
1.		1. Et filios Aaron distributione. <i>Alius</i> , Aaron, et distributiones filiorum Aaron.	1.

CAPUT XXV LIB. I PARALIP.

	ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
1.	Τῶν προφητεῶν τῶν δεξιάων λέγει·	1. Τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραϊς.	1.
1.	Ἐκ λέξασ τοῦ προφητεύοντος.	3. Ἐν κινύρα ἀνακρούμενοι.	3.
	SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTUS.
1.	Prophetantium per lyram.	1. Pronuntiantes in citharis.	1.
1.	Per lyram prophetantis.	3. In cithara pulsantes.	3.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. I Paralip.
om τῶν uterque, Aquila videlicet et Symmachus, modo κινύρα, modo λύρα vertunt.

CAPUT XXVI LIB. I PARALIP.

	ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
27.		27. Ἐκ πόλεων. Ἄλλοι, ἐκ πόλεων.	27.
29.	Εἰς παιδευτὰς καὶ κριτάς.	29. Τοῦ γραμματεῦν καὶ διακρίνειν.	29.
	SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTUS.
27.		27. Ex civitatibus. <i>Al.</i> , de bellis.	27.
29.	In præceptores et iudices.	29. Ad scribendum et dijudicandum.	29.

Notm.

V. 29. Σ., εἰς παιδευτὰς καὶ κριτάς. Rez.

CAPUT XXVII LIB. I PARALIP.

	ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
7.		7. Καὶ ἐπὶ τῶν χορῶν. Ἄλλοι, καὶ ἐπὶ τῶν ἁμπελιῶν.	7.
	SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTUS.
7.		7. Et super agros. <i>Alius</i> , et super vineas.	7.

Nota

ἀμπελῶν reddunt, et super cellas.

HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

9 יעבֿ 9
קראה שמו יעבֿ

9.

9.

18 יקוּתֿאל אבֿי זנוּח

18.

18.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

9. Iabes.

9. Jabes.

9.

Vocavit nomen illius Iabes.

Vocavit nomen illius Jabes.

18. Jecuthiel patrem Zanoce.

18. Icuthiel patrem Zanoce.

18

Nota.

Hæ item lectiones ex iisdem desumptæ sunt. In versu 3, Reg. Ἑσηδεσφών.

CAPUT V LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

ΑΚΥΛ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

4-6 בני גוג בני שמעי בני מיס
בני ראיה בני בעל בני בארה בני

4-6.

4-6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AC

4-6. Filius ejus, Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.

4-6. Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.

4-6.

Nota.

Hanc lectionem habent Reg. et editio Romana in notis.

CAPUT VI LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

15 בגלחת ידו

15.

15.

54 רמירוחם

54.

54.

78 לבורח

78.

78.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

15. In transportando Domino.

15. Quando transtulit Dominus.

15.

54. In pagis eorum.

54. Per vicos.

54.

78. Ad orientem.

78. Contra orientem.

78

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. I P.

V. 15. Ἄλλος, ἐν τῇ μετακίτῃ Κυρίου. In notis editionis Romanæ.

V. 54. Ἄλλος, plaria, et Complut.

CAPUT VII LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

26, 27 בני עמידוד בני
אלשבע בני נח בני ידושע בני

26, 27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

26, 27. Laadan filius ejus, Ammiud filius ejus, Elisama filius ejus, Nun filius ejus, Josue filius ejus.

26, 27. Qui genuit Laadan. Hujus quoque filius Ammiud, qui genuit Elisama, de quo ortus est Nun qui habuit filium Josue.

OTION.

THEODOTIO.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

THEODOTIO.

8.

11.

I Paralip.

, Ἰεζεβαάλ. Ibid. ut in Regio cod.

.IP.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

καὶ ἀρι-
στεροὶ ἐν λίθοις
καταίνοντες
ἀριστεροὺς ἐν
λίθοις, καὶ

INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.

en a dextris et a sini-
stris tendentes in lapidibus
ambobus. Alius, tendentes ar-
istres, tendentes dextra et sinistra, et
amboliteres in lapidibus, et in ja-
nulis et arc

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

9 יעבֿ 9
קראַה שבו יעבֿ

9.

9.

18 יקחֿאל אבֿי דנח

18.

18.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

9. Iabes.

9. Iabes.

9.

Vocavit nomen illius Iabes.

Vocavit nomen illius Iabes.

18. Jecuthiel patrem Zanoë.

18. Icuthiel patrem Zanoë.

18

Nota.

Hæ item lectiones ex iisdem desumptæ sunt. In versu 3, Reg. Ἑσθαδεσφών.

CAPUT V LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

4-6 בני גת בני שמעֿי בני בויס
בני ראיה בני בעל בני בארה בני

4-6.

4-6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4-6. Filius ejus, Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.

4-6. Gog filius ejus, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Reia filius ejus, Baal filius ejus, Beera filius ejus.

4-6.

Nota.

Hanc lectionem habent Reg. et editio Romana in notis.

CAPUT VI LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

15 בגלחֿת ידה

15.

15.

54 רמירוחם

54.

54.

78 למזרח

78.

78.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

15. In transportando Domino.

15. Quando transtulit Dominus.

15.

54. In pagis eorum.

54. Per vicos.

54.

78. Ad orientem.

78. Contra orientem.

78.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI lib. I Paralip.

V. 15. Ἄλλος, ἐν τῇ μετοικίᾳ Κυρίου. In notis

V. 54. Ἄλλος, ἐπαύλεσιν. Sic quædam exemplaria, et Complut. Et sic infra.

CAPUT VII LIB. I PARALIP.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

26, 27 בני עמיֿד בני
אלישכֿע בני נח בני ידֿי בני

26, 27.

26, 27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

26, 27. Laadan filius ejus, Ammiud filius ejus, Elisama filius ejus, Nun filius ejus, Josue filius ejus.

26, 27. Qui genuit Laadan. Hujus quoque filius Ammiud, qui genuit Elisama, de quo ortus est Nun, qui habuit filium Josue.

26, 27.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9

9. Ἰγαβῆς. Ἄλλοι, Ἰαβῆς.

9.

Καὶ ἐκάλεσε τὸ ἄνομα αὐτοῦ Ἰγαβῆς. Ἄλλοι, ἐν διαπίπτωσι· καὶ ἐπεκαλέσατο Ἰαβῆς.

18

18. Χετιήλ. Ἄλλος, Ἰεγεθιήλ, πατέρα Ζανωί.

18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

9

9. Igabes. *Alii*, Iabes.

9.

Et vocavit nomen ejus Igabes. *Alii*, in ruina : et vocatus est Iabes.

18.

18. Chetiel. *Alius*, Jechethiel, patrem Zanoi.

18.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT V LIB. I PARALIP.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4-6.

4-6. Υἱοὶ Γούγ υἱοῦ Σεμεί, υἱὸς αὐτοῦ Μιχά. Ἄλλοι, καὶ υἱοὶ Γούγ, Σεμεί υἱὸς αὐτοῦ, Μιχά υἱὸς αὐτοῦ, Ἰησὴν υἱὸς αὐτοῦ, καὶ Βεηρά υἱὸς αὐτοῦ, ὃν κατώκισε etc.

4-6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4-6.

4-6. Filii Goug filii Semei, filius ejus Micha. *Alii*, et filii Gog, Semei filius ejus, Micha filius ejus, Resin filius ejus, et Beera filius ejus, quem transtulit etc.

4-6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT VI LIB. I PARALIP.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

15.

15. Ἐν τῇ μετοικίᾳ. Ἄλλος, ἐν τῇ μετοικίᾳ Κυρίου.

15.

54.

54. Ἐν ταῖς κόμμασι αὐτῶν. Ἄλλος, ἐπαύλεσιν.

54.

78.

78. Κατὰ δυσμάς. Ἄλλος, κατ' ἀνατολάς.

78.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

15.

15. In transmigracione. *Alius*, in transmigracione Domini.

15.

54.

54. In pagis eorum. *Alius*, villis.

54.

78.

78. Ad occidentem. *Al.*, ad orientem.

78.

Notæ ex variæ lectiones ad cap. VI lib. I Paralip.

V. 78. Ἄλλος, κατ' ἀνατολάς. In notis editionis Romanæ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT VII LIB. I PARALIP.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

26, 27.

26, 27. Τῷ Λααδάν υἱῷ αὐτοῦ, υἱὸς Ἄμιουδ, υἱὸς Ἐλισαμάλ, υἱὸς Νούν, υἱὸς Ἰησοῦ, υἱοὶ αὐτοῦ. Ἄλλοι, τῷ Λαδάν υἱὸς Ἄμιουδ, υἱὸς Ἐλισαμλ, υἱὸς αὐτοῦ Νούν, υἱὸς αὐτοῦ Ἰησοῦς.

26, 27.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

26, 27.

26, 27. Ipsi Laadan filio ejus, filius Amiud, filius Elisamal, filius Nun, filius Jesue, filii ejus. *Alii*, ipsi Ladan filius Amiud, filius Elisami, filius ejus Nun, filius ejus Jesus.

26, 27.

Nota.

V. 26. Ex edit. Rom. Reg. vero sic habet, υἱὸς αὐτοῦ Νοῦν, υἱὸς αὐτοῦ Ἰησοῦ.

TO EBPAIKON.		CAPUT IX LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμματα.		AKYAAΣ.
	31 הזבחים	31.		31.
	33 עליהם במלאכה בלשנת פסידים כרוסם חיליה	33.		33.
VERSIO HEBRAICI TEXT.		VULGATA LATINA.		AQUILA.
31. Sartaginum.		31. Eorum quæ in sartagine frigebantur.		
33. In cubiculis soluti, quia die et nocte super eos in opere.		33. Qui in exedris morabantur, ut die ac nocte jugiter suo ministerio deservirent.		

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. I Paralip.

V. 31. Ἄλλοι, τῶν τηγανιστῶν. Quædam exemplaria.

TO EBPAIKON.		CAPUT XI LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμματα.		AKYAAΣ.
	5 ויאבדו ישבי יבס לדח	5.		5.
	8 מן-המלא ועד-הסביב ויאבד יחיה את-שאר העיר	8.		8.
	11 ישבעם	11.		11.
VERSIO HEBRAICI TEXT.		VULGATA LATINA.		AQUILA.
5. Dixeruntque habitatores Jebus ad David.		5. Dixeruntque qui habitabant in Jebus ad David.		
8. A Mello et ad usque gyrum. Et Joab vivificavit residuum urbis.		8. A Mello usque ad gyrum. Joab autem reliqua urbis exstruxit.		
11. Jesebaam.		11. Jesbaam		

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. I Paralip.

V. 5. Ἄλλοι, εἶπον δὲ etc. Ita Reg. codex et in V. 8. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς Μααλῶ etc. Ibid. Reg. vero habet ἀπὸ τῆς Μαλῶ etc.

TO EBPAIKON.		CAPUT XII LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμματα.		AKYAAΣ.
	2 באבנים ובחצים בקשת נשקי קשת מימינים ומשמאלים	2		2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.		VULGATA LATINA.		AQUILA.
2. Armati arcu dextrantes et sinistrautes, in lapidibus et in sagittis, in arcu.		2. Tendentes arcum, et utraque manu fundis saxa jacentes, et dirigentes sagittas.		

Nota

V. 2. Ἄλλοι, ἐκτείνοντες etc. Hæc procedunt ex quibusdam exemplaribus, et ex Complut.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	CAPUT IX LIB. I PARALIP. Ϟ.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
31.	31. Τοῦ τρυφίου. Ἄλλοι, τῶν τρυφινῶν.	31.
33.	33. Διατεταγμένοι ἐργασίαι· ὅτι ἔργα καὶ νύξ ἐπ' αὐτοῖς ἐν τοῖς ἔργοις. Ἄλλοι, ἐν τῷ παστοφορίῳ διατεταγμένοι εἰς ἐργασίαν.	33.
LXX INTERPRETES.		
31.	31. Sartaginis. <i>Alius</i> , frigentium in sartagine.	31.
33.	33. Ordinate vices, quoniam dies ac nox super eos in operibus. <i>Alii</i> , in pastophorio constanti per vices in diurnam operam.	33.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX lib. I Paralip.

V. 33. Ἄλλοι, ἐν τῷ παστοφορίῳ etc. Ex notis edit. Rom.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	CAPUT XI LIB. I PARALIP. Ϟ.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
5.	5. Εἶπον τῷ Δαυὶδ. Ἄλλοι, εἶπον ὅτι οἱ κατοικοῦντες τὴν Ἰεβὴς τῷ Δαυὶδ.	5.
8.	8. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς Μααθῶ, καὶ ἕως τοῦ κίχισι. Καὶ Ἰωὰβ περιπορεύσασκε τὸ ἀκρον τῆς πόλεως, καὶ ἐπολέμησε, καὶ ἔλαβε τὴν πόλιν. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς ἑβρας.	8.
11.	11. Ἰεσεβαδί. Ἄλλοι, Ἰεσεβαί.	11.
LXX INTERPRETES.		
5.	5. Dixerunt Davidi. <i>Alius</i> , dixerunt autem habitantes Jebes Davidi.	5.
8.	8. <i>Alius</i> , a Maalo, usque ad circuitum. Et Joab conservavit residuum urbis: et bellavit, et cepit urbem. <i>Alii</i> , ab arce.	8.
11.	11. Jeseboda. <i>Alii</i> , Jesebaal.	11.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI lib. I Paralip.

Ibid. Ἄλλοι, ἀπὸ τῆς ἑβρας. In notis ad edit. Rom. V. 11. Ἄλλοι, Ἰεσεβαί. Ibid. ut in Regio cod. pro Ἰεσεβαίμ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	CAPUT XII LIB. I PARALIP. Ϟ.	ΘΕΟΔΟΤΩΝ.
2.	2. Καὶ τόξον ἐκ δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, καὶ σφενδόνηται ἐν λίθοις καὶ τόξοις. Ἄλλοι, ἐκτεινοντες τόξον δεξιῶν καὶ ἀριστερῶν, καὶ σφενδόνηται ἐν λίθοις, καὶ ἐν βέλεσι καὶ τόξῳ.	2.
LXX INTERPRETES.		
2.	2. Et arcu a dextris et a sinistris, et funditores in lapidibus et arcibus. <i>Alius</i> , tendentes arcum, utentes dexera et sinistra, et funditores iz lapidibus, et in jaculis et arc	2.

CAPUT XV LIB. I PARALIP.		
TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
בד תעב 27	27.	27. Ἐπέδυμα.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
27. Ephod lineum.	27. Ephod lineo.	27. Superindumentum

Nota.

V. 27. Ἄ., ἐπέδυμα etc. Has lectiones exhibet cod. Reg.

CAPUT XVI LIB. I PARALIP.		
TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
דלמי 1	1.	1.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et pacifica.	1. Et pacifica.	1.

Nota.

V. 1. Ἄλλοι, εἰρηνικά. Sic in edit. Rom. Videtur autem esse versio A. S. Th. qui sic frequenter

CAPUT XVII LIB. I PARALIP.		
TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
באדל אל-אדל ומכשנ 5	5.	5.
19 וכלך עשית את כל-הגודלך גאדל	19.	19.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. De tentorio in teutorium, et de tabernaculo.	5. Mutans loca tabernaculi, et in teutorio.	5.
19. Et secundum cor tuum fe- cisti omnem magnitudinem hanc.	19. Juxta cor tuum fecisti om- nem magnificentiam hanc.	19.

Notas et variæ lectiones ad cap. XVII lib. I Paralip.

V. 5. Sic Reg. et notis edit. Rom. Reg. habet ἐν καταλύματι.

CAPUT XXI LIB. I PARALIP.		
TO EBPAIKON:	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
בנעב דבר דמלך אז-אזאב 6	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Abominabile fuit verbum regis ipsi Joab.	6. Eo quod Joab invitatus ex- sequeretur regis imperium.	6.

Nota.

V. 6. Ἄλλοι προσώχθισεν ὁ λόγος. In notis edit. Rom. Reg. vers sic, τὸ δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως etc.

LIB. I PARALIP. CAPUT XXI.
CAPUT XV LIB. I PARALIP.
Υ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.
Ἐπωμίδα.
SYMMACHUS.
27. Superhumorale.

27. Στόλῃ βυσσίνῃ. Ἄλλος, ἐπὶ
Δαυὶδ ἐφοῦδ κοινόν.
LXX INTERPRETES.
27. Stola byssina. *Alius*, super
David ephud commune.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
THEODOTIO.

CAPUT XVI LIB. I PARALIP.
Ο'.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.
1.
SYMMACHUS.
1.

1. Καὶ σωτηρίου. Ἄλλος, καὶ
εἰρηνικά. Ἄλλος, καὶ τὰς εἰρηνι-
κάς.
LXX INTERPRETES.
1. Et salutaris. *Alius*, et paci-
fica. *Alius*, et pacificas.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
THEODOTIO.

reddunt in Levitico.

CAPUT XVII LIB. I PARALIP.
Υ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.
19.
SYMMACHUS.
5.
19.

5. Ἐν σκηνῇ καὶ ἐν καλύμματι.
Ἄλλος, ἐν σκηνῇ εἰς σκέπην, καὶ
ἐν καλύμματι. Ἄλλ., ἐν καταλύ-
ματι.
19. Ἄλλος, ταύτην κατὰ τὴν
καρδίαν σου, τοῦ γνωρίσαι πάντα
τὰ μεγαλεῖά σου, Κύριε.
LXX INTERPRETES.
5. In tabernaculo et in tegmine.
Alius, in tabernaculo in tento-
rium, et in tegmine. *Alius*, in di-
versorio.
19. *Alius*, hanc secundum cor-
tuum, ad declarandas omnes ma-
gnificentias tuas, Domine.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
THEODOTIO.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII lib. I Paralip.

V. 19. Ita Reg. Hæc vero desiderantur in textu τῶν Ο'.

CAPUT XXI LIB. I PARALIP.
Ο'.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.
6.
SYMMACHUS
6.

6. Κατίσχυσε λόγος. Ἄλλος,
προσώχθισεν ὁ λόγος. Ἄλλος, τὸ
δὲ ῥῆμα τοῦ βασιλέως ἰσχυσεν ἐπὶ
Ἰωάβ.
LXX INTERPRETES.
6. Prævaluit verbum. *Alius*,
molestum fuit verbum. *Alius*, ver-
bum autem regis invaluit super
Joab.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
THEODOTIO

<p>TO EBPAIKON.</p> <p style="text-align: center;">וערך לרב 15</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</p> <p>15.</p>	<p>AKYΛAΣ.</p> <p>15.</p>
<p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>15. Et tecum in multitudine.</p>	<p>VULGATA LATINA.</p> <p>15. Habes quoque plurimos ar- tifices.</p>	<p>AQUILA.</p> <p>15.</p>

Nota.

V. 15. Ἄλλος, καὶ μετὰ σοῦ Κυριος etc. In Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXIV LIB. I PARALIP.

<p>TO EBPAIKON.</p> <p style="text-align: center;">י בני אהרן בן אהרן 1</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</p> <p>1.</p>	<p>AKYΛAΣ.</p> <p>1.</p>
<p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>1. Et filiis Aaron partitiones. nii Aaron.</p>	<p>VULGATA LATINA.</p> <p>1. Porro filiorum Aaron hæ partitiones erant: filii Aaron.</p>	<p>AQUILA.</p> <p>1.</p>

Nota.

V. 1. Ἄλλος, Ἀαρὼν. καὶ α. etc. Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXV LIB. I PARALIP.

<p>TO EBPAIKON.</p> <p style="text-align: center;">בבגוד הנבא 3</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</p> <p>1.</p>	<p>AKYΛAΣ.</p> <p>1. Τῶν προφητῶν.</p>
<p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>4. Prophetantes in citharis. 3. In cithara prophetantis.</p>	<p>VULGATA.</p> <p>1. Qui prophetarent in citharis. 3. Qui in cithara prophetabat.</p>	<p>3. Κιθάρα προφητεύων. AQUILA. 1. Prophetarum. 3. Cithara prophetans.</p>

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. I Paralip.

V. 1. Ἄ., τῶν προφητῶν etc. Codex Reg. V. 3. Ἄ., κιθάρα προφητεύων etc. Idem Reg. Vc

CAPUT XXVI LIB. I PARALIP.

<p>TO EBPAIKON.</p> <p style="text-align: center;">בגדל המלכות 27</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</p> <p>27.</p>	<p>AKYΛAΣ.</p> <p>27.</p>
<p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>27. De bellis. 29. In præfectos et judices.</p>	<p>VULGATA LATINA.</p> <p>27. De bellis. 29. Ad docendum et judican- dum.</p>	<p>AQUILA.</p> <p>27. 29.</p>

Notæ.

V. 27. Ἄλλοι, ἐκ πολέμων. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVII LIB. I PARALIP.

<p>TO EBPAIKON.</p> <p style="text-align: center;">על הגרמים 27</p>	<p>TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</p> <p>27.</p>	<p>AKYΛAΣ.</p> <p>27.</p>
<p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>27. Et super vineas.</p>	<p>VULGATA LATINA.</p> <p>27. Vinearumque cultoribus.</p>	<p>AQUILA.</p> <p>27.</p>

Nota.

V. 27. Ἄλλος, καὶ ἐπὶ τῶν ἀμπελώνων. In notis edit. Rom. Reg. habet, καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων, quo d

LIB. I PARALIP. CAPUT XXVII.
CAPUT XXII LIB. I PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
15.	15. Καὶ μετὰ σοῦ πρόσθετος εἰς πλῆθος. Ἄλλοι, καὶ μετὰ σοῦ Κύριος· πρόσθετος εἰς πλῆθος.	15.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15.	15. Et tecum adde in multitudine. <i>Alii</i> , et tecum Dominus: adde in multitudine.	15.

CAPUT XXIV LIB. I PARALIP.
Ο΄.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Καὶ τοὺς υἱοὺς Ἰακώβου διαιρέσει. Ἄλλοι, Ἰακώβου, καὶ αἱ διαιρέσεις υἱῶν Ἰακώβου.	1.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Et filios Aaron distributione. <i>Alius</i> , Aaron, et distributiones filiorum Aaron.	1.

CAPUT XXV LIB. I PARALIP.
Ο΄.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Τῶν προφητευσάντων διὰ λύρας.	1. Τοὺς ἀποφθεγγομένους ἐν κινύραις.	1.
1. Διὰ λύρας τοῦ προφητεύοντος.	3. Ἐν κινύρα ἀναχοσούμενοι.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Prophetantium per lyram.	1. Pronuntiantes in citharis.	1.
3. Per lyram prophetantis.	3. In cithara pulsantes.	3.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV lib. I Paralip.

om. τῶν uterque, Aquila videlicet et Symmachus, modo κιθάρα, modo λύρα vertunt.

CAPUT XXVI LIB. I PARALIP.
Ο΄.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
27.	27. Ἐκ πόλεων. Ἄλλοι, ἐκ πολέμων.	27.
29. Εἰς παιδευτὰς καὶ κριτάς.	29. Τοῦ γραμματεῦν καὶ διακρίνειν.	29.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
27.	27. Ex civitatibus. <i>Al.</i> , de bellis.	27.
29. In præceptores et iudices.	29. Ad scribendum et dijudicandum.	29.

Notæ.

V. 29. Σ., εἰς παιδευτὰς καὶ κριτάς. Reg.

CAPUT XXVII LIB. I PARALIP.
Ο΄.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7.	27. Καὶ ἐπὶ τῶν χωρίων. Ἄλλοι, καὶ ἐπὶ τῶν ἀμπελώνων.	27.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
27.	27. Et super agros. <i>Alius</i> , et super vineas.	27.

Nota

aliqui reddunt, et super cellas.

TO EBPAIKON.	CAPUT XXIX LIB. I PARALIP. TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
1, 2. כּו לא לאדם הבירה כּו ליהוה אלהים ובכל-כּחו	1, 2.	1, 2.
שׂהם		
6. ולשרי מלאתת המלך	6.	6.
11. וההוד לך יהוה המכולנה הובתנשא לכל ו לראש	11.	11.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1, 2. Quia non homini ædes, sed Domino Deo. Et in omni fortitudine mea.	1, 2. Neque enim homini præparatur habitatio, sed Deo.	1, 2.

Sohem.

Onychinos.

6. Et in principes operis regis.	6. Et principes possessionum regis.	6.
11. Et decor.	11. Et tibi laus.	11.
Tibi, Domine, regnum et exaltatus ad omne caput.	Tuum, Domine, regnum, et tu es super omnes principes.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIX lib. I Paralip.

V. 1, 2. "Αλλοι, ὅτι οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἢ Κυρίου etc. In notis edit. Rom. "Αλλος, ὅτι οὐκ ἀνθρώπων ἢ οἰκοδομη etc. Reg.

Ibid. "Αλλος, ἑνυχος. Reg. Vide quæ diximus Gen. II, v. 12.

V. 6. "Αλλος, καὶ οἱ οἰκονόμοι τοῦ βασιλέως. Ez

LIBER SECUNDUS PARALIPOMENON.

CAPUT SECUNDUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
15. להורים אבי	15.	15.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. Huram-Abi.	15. Hiram patrem meum.	15.

Nota.

V. 15. "Αλλος, Χιράμ τὸν πατέρα μου. In Regio codice et notis edit. Rom.

CAPUT IV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
2. שלשים באמה יסב ארץ סבני	2.	2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Triginta in cubito circumdabat illud circum.	2. Triginta cubitorum ambitabat gyrum ejus.	2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο ·	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1, 2.	1, 2. Ὅτι οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἡ Κυρίῳ Θεῷ, κατὰ πᾶσαν τὴν δύναμιν. Ἄλλοι, ὅτι οὐκ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἡ Κυρίῳ τῷ Θεῷ οἰκοδομεῖς. Καὶ ἐγὼ κατὰ πᾶσαν. Ἄλλοι, ὅτι οὐκ ἀνθρώπων ἡ οἰκοδομή, ἀλλ' ἡ Κυρίῳ τῷ Θεῷ. Σοάμ. Ἄλλως, σώμ. Ἄλλος, δνυχος.	1, 2.
6.	6. Καὶ οἱ οἰκοδόμοι τοῦ βασιλέως. Ἄλλος, καὶ οἱ οἰκονόμοι τοῦ βασιλέως	6.
11.	11. <i>Vocat.</i> Ἄλλος, καὶ ἡ ἐξομολόγησις. <i>Vocat.</i> Ἄλλοι, σοὶ, Κύριε, ἡ βασιλεία, καὶ ἡ ἔπαρσις εἰς πάντα, καὶ εἰς πᾶσαν ἀρχὴν.	11.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1, 2.	1, 2. Quia non homini, sed Domino Deo, secundum omnem virtutem. <i>Alii</i> , quia non homini, sed Domino Deo ædificas. Et ego secundum omnem. <i>Alii</i> , quia non homini ædificatio, sed Domino Deo. Soam. <i>Aliter</i> , som. <i>Alius</i> , onychis.	1, 2.
6.	6. Et ædificatores regis. <i>Alius</i> , et œconomi regis.	6.
11.	11. <i>Vocat. Alius</i> , et confessio. <i>Vocat. Alii</i> , tibi, Domine, regnum et elevatio super omnia, et in omne imperium.	11.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIX lib. I Paralip.

edit. Rom.

V. 11. Ἄλλος, καὶ ἡ ἐξομολογησις. Ex notis edit. Rom.

Ibid. Ἄλλοι, σοὶ, Κύριε. † βασιλεία etc In notis edit. Rom.

LIBER SECUNDUS PARALIPOMENON.

CAPUT SECUNDUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο ·	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
13.	13. Χιράμ τὸν πατέρα μου. Ἄλλος, Χιράμ τὸν παῖδά μου.	13.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
13.	13. Chiram patrem meum. <i>Alius</i> , Chiram puerum meum.	13.

CAPUT IV LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο ·	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2.	2. Τριάκοντα πήχεων. Ἄλλος, τριάκοντα πήχεων ἐκύκλουν αὐτὴν κύκλω.	2.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Triginta cubitorum. <i>Alius</i> , triginta cubitorum circumdabant illud in circuitu.	2.

Nota.

V. 2. Ἄλλος, τριάνοντα πήχεων etc. Ita Reg.

CAPUT V LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

אָל - דְּבִיר הַבַּיִת 7

7.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

7.

ΑΚΥΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Ad oraculum domus.

VULGATA LATINA.

7. Ad oraculum templi.

7.

AQUILA.

Nota.

V. 7. Ἄλλος, εἰς τὸ χρηματιστήριον τοῦ οἴκου. Codex Regius. Vocem דְּבִיר sic vertunt A, Th.

CAPUT VIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

סֹבָה שְׁמַח 3

3.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

3.

ΑΚΥΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3. Emath Soba.

VULGATA LATINA.

3. Emath Soba.

3.

AQUILA.

Nota.

V. 3. Ἄλλος, εἰς Αἰμάθ Σωθά. In Reg. et notis edit. Rom.

CAPUT X LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

יְמִי קָטָן 10

10.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

10.

ΑΚΥΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Parvus meus.

VULGATA LATINA.

10. Minimus digitus meus.

10.

AQUILA.

Nota.

V. 10. Ἄλλος, ὁ βραχύτατος δάκτυλός μου. Reg. Vide supra, III Reg. xii.

CAPUT XII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

וַיִּנְבְּעוּ 7

7.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

7.

ΑΚΥΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Humiliati sunt.

VULGATA LATINA.

7. Humiliati essent.

7.

AQUILA.

Nota.

V. 7. Σ., ἐγνωσιμάχησαν. Reg. cum hac nota : Διὸ καὶ Θεὸς μετέβαλε τὴν ὀργὴν τοῦ μὴ πανολεθρίαν

CAPUT XIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON

עַל - רֹחוֹב עַם 7

7.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

7.

ΑΚΥΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Et roboraverunt se contra Roboam.

VULGATA LATINA.

7. Prævaluerunt contra Roboam.

7.

AQUILA.

Nota.

V. 7. Ἄλλος, ἀνέστη. Ἄλλος, ἐνίσχυσεν ἐπὶ Ῥοδοάμ. In notis editionis Romanæ. Hæc postrema

CAPUT V LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

7.

7. Εἰς τὸ ἄσπερ τοῦ ἄσπερ. Ἄλλος, εἰς τὸ ἡρακλειότατον τοῦ ἄσπερ.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.

7. In dabit domus. Alius, in oraculum domus.

7.

Nota.

III Reg. vi, 19, et A., S., Psalm. xxxv, 2.

CAPUT VIII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

3.

3. Εἰς Βασαβί. Ἄλλος, εἰς Αἰπιὸ Σαβί.

3.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3.

3. In Basaba. Alius, in Aemath Saba.

3.

CAPUT X LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

10.

10. Ὁ μικρὸς δάκτυλός μου. Ἄλλος, ὁ βραχύτερος δάκτυλός μου.

10

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10.

10. Parvus digitus meus. Alius, brevissimus digitus meus.

10.

CAPUT XII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

7. Ἐγνωσιμάχησαν.

7. Ἐνετρέπησαν.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7. Resipuerunt.

7. Confusi sunt.

7.

Nota.

αἰσῆς ἐπενεχθῆν. I. e. Quapropter Deus iram avertit, ne ipsis extremam perniciem inferret.

CAPUT XIII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

7.

7. Ἀνέστη πρὸς Ῥοβοάμ. Ἄλλ., ἀντίεστη. Ἄλλος, ἐνίσχυσεν ἐπὶ Ῥοβοάμ.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.

7. Surrexit adversus Roboam. Alius, restitit. Alius, invaluit su per Roboam.

7.

Nota.

lectio videtur esse alterius interpretis.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
7 עדנו דארץ לפנינו	7.	7.
15 ארלי בקטה	15.	15.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
7. Adhuc ipsa terra ad facies nostras.	7. Donec a bellis quieta sunt omnia.	7.
15. Tentoria acquisitionis.	15. Caulas ovium.	15.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV lib. II Paralip.

V. 7. Ἄλλος, ἐν ᾧ τῆς γῆς κυριευσομεν. neg. et notæ edit. Rom.

V. 15. Ἄλλος, κτηνῶν. Ibid. Reg. habet κτήσεων. Ibid. Ἄλλοι, Ἀμαζονεῖς. Ibid. Quid legerint qui

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 דדע	1.	1.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Oded.	1. Oded.	1.

Nota.

V. 1. Ἄλλος, Ἀδᾶδ, et sic habet Reg. Ἄλλος, Ἀδᾶδ. In notis edit. Rom.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
11 חזישים שבעה אלפים ושבע כאחת	11.	11.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
11. Et hircos septem mille septingentos.	11. Et hircorum totidem.	11.

Nota.

V. 11. Hæ lectiones in notis edit. Rom. habentur. Reg. habet τράγους ἑπτακισχίλους ἑπτακοσίους.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
17 דדאז	17.	17.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Joachaz.	17. Joachaz.	17.

Nota.

V. 17. Sic notæ editionis Romanæ et Regius codex, qui hanc notam habet in margine : Οἶμαι Ὅχο-

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 אבחה	1.	1.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Ad castrametationem.	1. Qui irruerant in castra.	1.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7.	7.
15.	15.
SYMMACHUS.	THEODOTIO.
7.	7.
15.	15.

Notæ et variæ lectiōnes ad cap. XIV lib. II Paralip.

ita verterunt, non satis video. LXX duplicem versionem exhibent τῷ ἑρπῷ ἵνα nempe σκηνάς κτήσεων et Ἀλιμαζονεῖς.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1.
SYMMACHUS.	THEODOTIO.
1.	1.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
11.	11.
SYMMACHUS.	THEODOTIO.
11.	11.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
17.	17.
SYMMACHUS.	THEODOTIO.
17.	17.

Nota.

ζῆταν, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς εὐρίσκαται: l. e. Puto Ochoziam, ut in sequentibus reperitur.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1.
SYMMACHUS.	THEODOTIO.
1.	1.

TO EBPAIKON.

2 ארבעים ושתיים שנה

2.

2.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Quadraginta duorum annorum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

2. Quadraginta duorum annorum.

2.

AQUILA.

Nota.

V. 1. Ἄλλοις, Ἀμαζονεῖς. V. supra. Reg. habet hoc loco, Ἀμαζονίμ.

CAPUT XXIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

1 השביעית

1.

1.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

9 ויתן יהודיע הזה לשרי הבאות
אמ-הודיעתים

9.

9.

13 קשר קשר

13.

13.

18 להעלות

18.

18.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. [anno] septimo.

VULGATA LATINA.

1. [anno] septimo.

1.

AQUILA.

9. Et dedit Joiada sacerdos
principibus centuriarum lanceas.9. Deditque Joiada sacerdos
centurionibus lanceas.

9.

13. Conjuratio, conjuratio.

13. Insidiæ, insidiæ.

13.

18. Ad ascendere faciendum.

18. Ut offerrent.

18.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. II Paralip.

V. 1. Ἄλλοις, ἔπει ἐδδόμεν. Regius et notæ edit. Rom.

V. 9. Ἄλλοις, καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὶ etc. Ibid.

CAPUT XXIV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

20 לבשה את-זכריה

20.

20.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

20. Induit Zachariam.

VULGATA LATINA.

20. Induit Zachariam.

20.

AQUILA.

Nota.

V. 20. Ἄλλοις, ἐνέδωσε τὸν Ζαχαρίαν. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVI LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.

5 הבין בראת האהים

5.

5.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

הענין ויד האלהים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Intelligentis in visionibus
Dei.

VULGATA LATINA.

5. Intelligentis et videntis
Deum.

5.

AQUILA.

Prosperare fecit eum Deus.

Direxit eum in omnibus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Ἐτῶν εἴκοσι. Ἄλλ., εἴκοσι καὶ δύο. Ἄλλος, τεσσαράκοντα καὶ δύο.	2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Annorum viginti. <i>Alius</i> , viginti duorum. <i>Alius</i> , quadraginta duorum.	2.

Nota.

V. 2. Hanc numerorum varietatem exhibent notæ edit. Rom. Reg. habet εἴκοσι tantum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. [Ἐτι] τῷ ὀγδόῳ. Ἄλλος, ἔτι ἑβδόμῳ.	1.
9.	9. Καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὶ τὰς μαχαίρας. Ἄλλος, καὶ ἔδωκεν Ἰωδαὶ ὁ ἱερεὺς τοὺς ἑκατοντάρχους τεταγμένους, καὶ τὰς μαχαίρας.	9.
13.	13. Ἐπιτιθέμενοι ἐπιτίθεσθε. Ἄλλος, σύνδεσμος, σύνδεσμος.	13.
13	18. Καὶ ἀνεγένχαι. Ἄλλος, καὶ αὐτὸς ἀνήνεγκεν.	18.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. [Anno] octavo. <i>Alius</i> septimo.	1.
9.	9. Et dedit Jodæ gladios. <i>Alius</i> , et dedit Jodæ sacerdos centuriones constitutos, et gladios.	9.
13.	13. Conjurantes conjuratis. <i>Alius</i> , colligatio, colligatio.	13.
18.	18. Et ad offerendum. <i>Alius</i> , et ipse obtulit.	18.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIII lib. II Paralip.

V. 13. Ἄλλος, σύνδεσμος, σύνδεσμος. Sic quædam exemplaria et Complut.

V. 18. Ἄλλος, καὶ αὐτὸς ἀνήνεγκεν. Ibid.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
20.	20. Ἐνέδωσε τὸν Ἀζαρίαν. Ἄλλος, ἐνέδωσε τὸν Ζαχαρίαν.	20.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
20.	20. Induit Azariam. <i>Alius</i> , induit Zachariam.	20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5.	5. Τοῦ συνιόντος ἐν φόβῳ Κυρίου. Ἄλλος, τοῦ συνόντος ἐν ὁράσει Κυρίου. Ἄλλος, συνιέντος ἐν ὁράσει Θεοῦ.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Intelligentis in timore Domini. <i>Alius</i> , conversantis in visione Domini. <i>Alius</i> , intelligentis in visione Dei.	5.
	Prosperè agere ipsi fecit Dominus. <i>Alius</i> , direxit eum Deus.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
6 חפרץ	6.	6.
10 כי- אהב אדמה היה	10.	10.
21 והפשתא	21.	21.
בגור 23 בשדה	23.	23.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Et rupit.	6. Destruxit.	6.
10. Quia diligens terram erat.	10. Erat quippe homo agriculturæ deditus.	10.
21. Libera.	21. In domo separata.	21.
Excisus fuerat.	Ejectus fuerat.	
23. In agro.	23. In agro.	23.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVI lib. II Paralip

V. 5. Ἄλλος, τοῦ συνόντος etc. Ita Reg. κατευθύνειν vertit Aquila.
 Ibid. Ἄλλος, κατηύθυνεν αὐτὸν ὁ Θεός. Sic Theodoretus, et edit. Complut. Hebraicum verbum צלח V. 6. Ἄλλος, καθέλιε. In notis edit. Rom.
 V. 10. Ἄλλος, φιλογέωργος. Ita Reg. Ἄλλος,

CAPUT XXVII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3 ובדרכת העפל בנה לרב	3.	3.
4 בירניות	4.	4.
5 גלחם עם- מלך	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Et in muro Ophel ædificavit multum.	3. Et in muro Ophel multa construxit.	3.
4. Palatia.	4. Castella.	4.
5. Pugnavit cum rege.	5. Pugnavit contra regem.	5.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVII lib. II Paralip.

V. 3. Ἄλλος, καὶ ἐν τῷ τείχεϊ etc. Ita Reg. Aliæ lectiones in notis edit. Rom.
 V. 4. Ἄλλος, βάρεις. Sic edit. Complut. Vide scholion ad Amos 1, 12.

CAPUT XXVIII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2 עשה לבנימ	2.	2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Fecit ipsis Baalim.	2 S atuas fudit Baalim.	2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
6.	6. Κατέσπασε. Ἄλλος, καθεζέλε.	6.
10.	10. Ὅτι γεωργός ἦν. Ἄλλος, φιλογέωργος. Ἄλλος, ἀνὴρ φιλογέωργος.	10.
21.	21. Ἄφρουσώθ. Ἄλλος, κρυφίως ἐγκεκλεισμένος. Οἱ λοιποὶ, κρυφαίως.	21.
23.	Ἄπεσχίσθη. Ἄλλος, ἐξώσθη. 23. Ἐν τῷ πεδίῳ. Ἄλλος, ἐν ἀγρῷ.	23.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
6.	6. Demolitus est. <i>Alius</i> , abstulit.	6.
10.	10. Quia agricola erat. <i>Alius</i> , amans agriculturæ. <i>Alius</i> , vir amans agriculturæ.	10.
21.	21. Apphusoth. <i>Alius</i> , clam inclusus. <i>Reliqui</i> , clam Abscissus fuerat. <i>Alius</i> , expulsus fuerat.	21.
23.	23. In campo. <i>Alius</i> , in agro.	23.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII lib. II Paralip

ἀνὴρ φιλογέωργος. In notis edit. Rom.

Ibid. Ἄλλος, ἐξώσθη. Sic Aldina.

V. 21. Οἱ λοιποὶ, κρυφαίως. Regius codex has lectiones exhibet.

V. 23. Ἄλλος, ἐν ἀγρῷ. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Καὶ ἐν τείχει Ὀπέλ ἠκοδόμησε πολλά. Ἄλλ., καὶ ἐν τῷ τείχει αὐτῆς ἀπέθετο ὄπλα, καὶ ἠκοδόμησε πόλεις. Ἄλλος, καὶ ἐν τῷ τείχει τοῦ Ὀπέλ ἠκοδόμησεν εἰς πλῆθος.	3.
4.	4. Οἰκήσεις. Ἄλλος, βάρεις.	4.
5.	5. Ἐμαχέσατο πρὸς βασιλέα. Ἄλλος, ἐπολέμησε μετὰ τοῦ βασιλέως.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Et in muro Opel ædificavit multa. <i>Alius</i> , et in muro ejus deposuit arma, et ædificavit urbes. <i>Alius</i> , et in muro Ophel ædificavit quam plurimum.	3.
4.	4. Habitationes. <i>Alius</i> , magnas domos.	4.
5.	5. Pugnavit adversus regem. <i>Alius</i> , pugnavit cum rege.	5.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVII lib. II Paralip.

V. 5. Ἄλλος, ἐπολέμησε etc. In notis edit. Rom.

CAPUT XXVIII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Καὶ τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν. Ἄλλος, ἐποίησε τοῖς Βααλεῖμ.	2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Et idolis eorum. <i>Alius</i> , fecit ipsis Baalim.	2.

<p>TO EBPAIKON.</p> <p>3 בניא בן-הגם</p> <p>אשר הריש</p> <p>8 מאתים אלף</p> <p>12 עזריהו בן-יהוחנן</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>3. In valle Benennom.</p> <p>Quas expulit.</p> <p>8. Ducenta millia</p> <p>12. Azariahu filius Johanan.</p>	<p>TO EBPAIKON</p> <p>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</p> <p>3.</p> <p>8.</p> <p>12.</p> <p>VULGATA LATINA.</p> <p>3. In valle Benennom.</p> <p>Quas interfecit.</p> <p>8. Ducenta millia.</p> <p>12. Azarias filius Johanan.</p>	<p>ΑΚΥΛΑΣ.</p> <p>3.</p> <p>8.</p> <p>12.</p> <p>AQUILA.</p> <p>3.</p> <p>8.</p> <p>12.</p>
--	--	---

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII lib. II Paralip.

V. 2. Ἄλλος, ἐποίησε τοῖς βασιλεῖμ. In notis edit. edit. Complut. Reg. habet, ἐν γῆ Ἐννόμ.
 R^m. Ibid. Ἄλλος, ὡν ἐξῆρε. In notis edit. Rom. Scd
 V. 3. Has lectiones præferunt notæ edit. Rom. et Reg., & ἐξωλόθρευσε.

CAPUT XXIX LIB. II PARALIP.

<p>TO EBPAIKON.</p> <p>9, 10 בשבי על-זאת עתה עם- לבבי לנדות ב-ית ליהוה אלהי ישראל</p> <p>17 ששה עשר</p> <p>SYMMACHUS.</p> <p>9, 10. In captivitate super hoc. Nunc cum corde meo pangere fœ.us Domino Deo Israel.</p>	<p>TO EBPAIKON</p> <p>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</p> <p>9, 10.</p> <p>17.</p> <p>LXX INTERPRETES.</p> <p>9, 10. Propter hoc scelus. Nunc ergo placet mihi ut ineamus fœ- dus cum Domino Deo Israel.</p>	<p>ΑΚΥΛΑΣ.</p> <p>9, 10.</p> <p>17.</p> <p>THEODOTIO.</p> <p>9, 10.</p> <p>17.</p>
---	---	--

Notæ.

V. 9, 10. Ἄλλοι, καὶ νῦν εἰσὶν etc. In Reg. et in notis edit. Rom.

CAPUT XXX LIB. II PARALIP.

<p>TO EBPAIKON.</p> <p>8 ערפכם</p> <p>15 ויתקדשו</p> <p>25 מישראל</p> <p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p> <p>8. Cervicem vestram.</p> <p>15. Et sanctificaverunt se.</p> <p>25. Ex Israel.</p>	<p>TO EBPAIKON</p> <p>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</p> <p>8.</p> <p>15.</p> <p>25.</p> <p>VULGATA LATINA.</p> <p>8. Cervices vestras.</p> <p>15. Tandem sanctificati.</p> <p>25. Ex Israel.</p>	<p>ΑΚΥΛΑΣ.</p> <p>8.</p> <p>15.</p> <p>25.</p> <p>AQUILA.</p> <p>8.</p> <p>15.</p> <p>25.</p>
---	---	---

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
κ.	3. Ἐν Γε Βενεννόμ. Ἄλλος, ἐν γῆ Ἐννόμ. Ἄλλος, ἐν φάραγγι Βενεννόμ.	3.
8.	Ἦν ἐξωλόθρευσε. Ἄλλος, ὧν ἐξῆρε.	8.
12.	8. Τριακοσίας χιλιάδας. Ἄλλος, ὀκτακοσίας χιλιάδας. Ἄλλος, διακοσίας χιλιάδας.	8.
	12. Οὐδσίας ὁ τοῦ Ἰωαννοῦ. Ἄλλος, Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανάν.	12.
SYMMACHUS	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3	3. In Ge Benennom. <i>Alius</i> , in terra Ennom. <i>Alius</i> , in valle Benennom. Quas exterminaverat. <i>Alius</i> , quas abstulerat.	3.
8.	8. Trecenta millia. <i>Alius</i> , octingenta millia. <i>Alius</i> , ducenta millia.	8.
12.	12. Udias filius Joani. <i>Alius</i> , Azarias filius Joanan.	12.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII lib. II Paralip.

V. 8. Ἄλλος, ὀκτακοσίας χιλ- etc. Ita Reg et V. 12. Ἄλλος, Ἀζαρίας ὁ τοῦ Ἰωανάν. Reg. et notæ edit. Rom. alii.

CAPUT XXIX LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
9, 10.	9, 10. Ὁ καὶ νῦν ἐστίν. Ἐπὶ τούτοις νῦν ἐστίν ἐπὶ καρδίας διαθέσθαι διαθήκην μου, διαθήκην Κυρίου Θεοῦ Ἰσραήλ. Ἄλλοι, καὶ νῦν εἰσὶν ἐπὶ τούτοις. Νῦν οὖν θέσθε ἐπὶ καρδίας ὑμῶν, τοῦ διαθέσθαι διαθήκην μετὰ Κυρίου Θεοῦ Ἰσραήλ.	9, 10.
17.	17. Ἐρικαιδεκάτη. Ἄλλος, ἐκ καιδεκάτη.	17.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
9, 10	9, 10. Quod et nunc est. Pro his nunc est super cor disponere testamentum meum, testamentum Domini Dei Israel. <i>Alii</i> , et nunc sunt super his. Nunc igitur ponite super cor vestrum, disponere testamentum cum Domino Deo Israel.	9, 10.
17.	17. Tertiadecima. <i>Alius</i> , sextadecima.	17.

[Notæ.

V. 17. Ἄλλος, ἐκαιδεκάτη. Reg.

CAPUT XXX LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
8.	8. Καρδίας ὑμῶν. Ἄλλοι, τοὺς τραχήλους ὑμῶν.	8.
15.	15. Ἦγνισαν. Ἄλλος, ἠγνίσθησαν. Ἄλλος, ἠγιασθήσαν.	15.
25.	25. Ἐξ Ἱερουσαλήμ. Ἄλλος, ἐξ Ἰσραήλ.	25.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
8.	8. Corda vestra. <i>Alii</i> , colla vestra.	8.
15.	15. Purificaverunt. <i>Alius</i> , purificati sunt. <i>Alius</i> , sanctificati sunt.	15.
25.	25. De Jerusalem. <i>Alius</i> , ex Israel.	25.

Notæ.

V. 8. Ἄλλοι, τοὺς τραχῆλους ὑμῶν. Ita Reg. et alii in notis edit. Rom.

V. 15. Ἄλλος, ἠγνίσθησαν, et sic Reg. Ἄλλος, ἠγιάσθησαν. In notis edit. Rom.

CAPUT XXXII LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
מִצְדֵּי־גַן דִּמְיָ 5	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et manivit Mello.	5. Instauravitque Mello.	5.

Nota.

V. 5. Ἄλλος, καὶ ἐκοδόμησε τὸ ἀνάλημμα. Utamque lectionem adfert Regius codex.

CAPUT XXXIV LIB. II PARALIP.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
כִּי־הַבְּדִים 22	22.	22.
בְּשָׂמַיִם		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
22. Custodis vestium.	22. Custodis vestium.	22.
In secunda.	In secunda.	

Notæ.

V. 22. Ἄλλος, ἱματιοφύλακος. In notis edit. Rom. Ὁ, φυλάσσοσαν τὰς ἐντολάς, corrupte pro, φυλάσσοσαν τὰς στολάς.

IN LIBRUM JOB MONITUM.

In colligendis libri Job variis interpretationibus et lectionibus hi nobis codices manuscripti et editi auxilio fuere:

Codex Colbertinus num. 1952 recens quidem, sed ad antiqui et egregii exemplaris fidem descriptus, qui plura nobis suppeditavit quam cæteri omnes mss. Ibi asterisci et obeli notantur.

Codex Regius num. 1896. memb. XI. sæculi.

Codex Reg. 2434. membranaceus X. sæculi, ubi omnia, quæ possunt pictura exprimi, depictis imaginibus representantur.

CAPUT PRIMUM.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
אִישׁ הָיָה בְּאֶרֶץ־חַוִּי 1	1.	1. Ἄνθρωπος ἦν ἐν γῆ Οὐς.
תָּם וַיִּשָׂר וַיִּרְא אֱלֹהִים		Ἄπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν.
3 עָבַד רַבָּה מְאֹד	3.	3. Καὶ δουλεία πολλὴ σφόδρα.
גָּדַל מְכַל־בְּנֵי־קָדְם		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Vir erat in terra Hus.	1. Vir erat in terra Hus.	1. Vir erat in terra Us.
Perfectus, et rectus, et timens Deum.	Simplex, et rectus, ac timens Deum.	Simplex, et rectus, ac timens Deum.
5. Et famulitium multum valde.	5. Ac familia multa nimis.	3. Et servitus multa valde.
Magnus præ omnibus filiis orientis.	Magnus inter orientales.	

Notæ.

V. 25. Ἄλλος, ἐξ Ἰσραήλ. In notis edit. Rom.

CAPUT XXXII LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5.	5. Καὶ κατίσχυσε τὸ ἀνάλημα. Ἄλλος, καὶ ὠκοδόμησε τὸ ἀνάλημα.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5.	5. Et firmavit plenitudinem. Alius, et ædificavit plenitudinem.	5.

CAPUT XXXIV LIB. II PARALIP.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
22.	22. Φυλάσσωσαν τὰς ἐντολάς. Ἄλλος, ἱματιοφύλακος.	22.
Ἐν τῇ δευτερώσει.	Ἐν Μασαναί. Ἄλλος, ἐν Μασα- νά. Ἄλλος, ἐν Μασσεναί.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
22.	22. Custodientem mandata. A- lius, custodis vestium.	22.
in deuterosi.	In Masanæ. Alius, in Masana. Alius, in Massenæ.	
	Notæ.	
	<i>Ibid.</i> Σ., ἐν τῇ δευτερώσει. Reg. Reliquæ lectiones ex edit. Rom.	

IN LIBRUM JOB MONITUM.

Codex RR. PP. Oratorii in vico S. Honorati, membranaceus X. sæculi; commodante viro doctissimo Jacobo le Long, Congregationis Oratorii Presbytero.

Hieronymi versio libri Job, secundum editionem τῶν Ο' Hexaplaem, edita primo tomo operum S. Hieronymi a D. Joanne Martiano nostro.

Nicetæ Catena in Job. cusa Londini anno 1657.

Notæ editionis Romanæ et Drusii.

CAPUT PRIMUM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἄνθρωπός τις ἦν ἐν χώρῃ τῇ Αύσιτιδι.	1. Ἄνηρ ἦν ἐν τῇ Οὐς.
· Ἀρμωμος.	Ἄληθινός, ἀμεμπτός, δίκαιος, θεοσεβής.	Ἄπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φοβούμε- νος τὸν Θεόν.
3. Καὶ οἰκετία πολλὴ σφόδρα. Μέγιστος πάντων τῶν ἀνατολι- κῶν.	3. Καὶ ὑπηρεσία πολλὴ σφόδρα. Εὐγενής τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν. Ἄλλος, μέγας.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Homo quidam erat in re- gione Ausitide.	1. Vir erat in terra Us.
Inculpatus	Verax, sine crimine, justus, co- lens Deum.	Simplex, et rectus, ac timens Deum.
3. Et familia multa valde. Maximus omnium orientalium.	3. Et ministerium multum valde. Nobilis inter eos oui a solis ortu. Alius, magnus.	3.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
אִישׁ יוֹמֹ 4	4.	4.
הַקִּיפֹ 5	5.	5.
אֲדֹלִי חֲסֵאוֹ בְּנֵי זְבֻרְתֵי אֱלֹהִים בְּלִבָּם	6.	Εἶπας ἤμαρτον οἱ υἱοὶ μου, καὶ ἠυλόγησαν Θεὸν ἐπὶ καρδίας αὐτῶν 6.
בְּנֵי הָאֱלֹהִים 6	6.	6.
וַיִּבְרָא גַם־הַשֶּׁשֶׁן בְּזַנְכֵם עַל־עַבְדִּי 8	8.	Καίγε Σατάν ἐν μέσῳ αὐτῶν. 8. Ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου. Ἄνθρω ἀπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν.
אִישׁ חָם וְיֹשֵׁר יִרְא אֱלֹהִים 8	8.	8.
וַחֲתָנָם יִרְא אִיּוֹב אֱלֹהִים 9	9.	9. [Μὴ δωρεάν] φοβείται τὸν Θεόν;
אִם־לֹא עַל־פְּגִיךָ יִבְרַךְ 11	11.	11. Ἢ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλόγησai σε.
אֲכָלִים וְשֹׂתִים יִין 13	13.	13.
וּכְלָאךָ בֹא אֶל־אִיּוֹב 14	14.	14. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰώβ.
וְהָפַךְ שַׁבָּתַי, 15 Ὁ Ἑβραῖος, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται.	15.	15. Ἐπέπεσε Σαβᾶ.
וְאֶמְלֵפָה רַק־אֲנִי לְבָדִי לְדַגִּיד לָךְ Ἁ) Ἑβραῖος, ἐσώθη τὸ ἀπαγγεῖλαι σοι.	16.	16. Ἐτι οὗτος ἐλάλει, καὶ οὗτος ἦλθε. Ἡὺρ Θεοῦ.
עַד ׀ זֶה כִּדְבַר זֶה בֹּא 16	16.	16.
אֵשׁ אֱלֹהִים נִפְלָא בְּכֶן־הַשָּׁמַיִם	16.	16.

תַּחֲמֹלֵךְ

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Vir die suo.	4. Unusquisque in die suo.	4.
5. Circuierunt.	5. In orbem transissent.	5.
Forsitan peccaverunt filii mei, et benedixerunt Deum in cordis suo.	Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis.	Si forte peccaverunt filii mei, et benedixerunt Deum in cordis suo.
6. Filii Dei.	6. Filii Dei.	6.
Et venit etiam Satan in medium eorum.	Affuit inter eos etiam Satan.	Et etiam Satan in medio eorum.
8. Super servum meum.	8. Servum meum.	8. Super servum meum.
Vir perfectus, et rectus, timens Deum.	Homo simplex et rectus, ac timens Deum.	Vir simplex, et rectus, et timens Deum.
9. Numquid gratis timet Job Deum?	9. Numquid Job frustra timet Deum?	9. Num gratis timet Deum?
11. Si non super facies tuas benedixerit tibi.	11. Nisi in faciem benedixerit tibi.	11. Annon in faciem tuam benedicet te.
13. Comedentes et bibentes vinum.	13. Cum..... comederent et biberent vinum.	13.
14. Et nuntius venit ad Job.	14. Nuntius venit ad Job.	14. Et ecce nuntius venit ad Job.
15. Et delapsus est Saba. Hebr., inciderunt Sabbaitæ.	15. Et irruerunt Sabæi.	15. Incidit Saba.
Et evasi tantum ego, solus ego ad nuntiandum tibi. Hebræus, salvatus autem sum ad annuntian-dum tibi.	Et evasi ego solus ut nuntiarem tibi.	
16. Adhuc illo loquente et hic venit.	16. Cumque adhuc ille loque-retur, venit alter.	16. Adhuc hic loquebatur, et hic venit.
Ignis Dei cecidit de cœlo.	Ignis Dei cecidit de cœlo.	Ignis Dei.
Et devoravit eos.	Consumpsit.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ἨΚΚΛΟΥΤΙΩΝ.

4.	4. Καθ' ἑκάστην ἡμέραν. "Α.Ι. λος, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν.	4.
5.	5. Συντελέσθησαν. "Α.Ι. λος, ἤρξαντο.	5.
6.	Μήποτε οἱ υἱοὶ μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κακὰ ἐνενόησαν πρὸς Θεόν. 6. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. "Α.Ι. λος, οἱ υἱοὶ Θεοῦ.	6.
8. Ἐπὶ τὸν θούλον μου.	Καὶ ὁ διάβολος ἦλθε μετ' αὐτῶν. 8. Κατὰ τοῦ παιδός μου. "Ἀνθρωπος ἀμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής.	'Αντιπαιμμενος ἐν μέσῳ κούσῳ. 8. Ἐπὶ τὸν θούλον μου. 'Ανὴρ ἀπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φησούμενος τὸν Θεόν.
9.	9. Μὴ δωρεάν Ἰώθ σέβεται τὸν Κύριον;	9.
11.	11. Ἥ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσῃ.	11.
13.	13. Ἧ Ἐφαγον; καὶ ἐπινον οἶνον.	13.
14.	14. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰώθ.	14.
15.	15. Καὶ ἰδόντες οἱ ἀρχαλιστάσοντας. Ἰωθὴς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον εἰς ἀπαγγεῖλαι σοι.	15.

16. Ἐν τούτῳ καινίστους ἦλθεν ἔταρος.
Ἐξ ἔταρος ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ. "Α.Ι. λος, τὸν παρὰ τοῦ Θεοῦ, κατὰ τὸν ἦν.
Κατὰ τὸν.

16. Ἐν τούτῳ καινίστους ἦλθεν ἔταρος.
Ἐξ ἑαυτοῦ.
16. Ἐν τούτῳ καινίστους ἦλθεν ἔταρος.
Ἐξ ἑαυτοῦ.

Ἰουδαίως.

SYMLACHS.

LXX INTERPRETES.

ἨΚΚΛΟΥΤΙΩΝ.

4.	4. Per singulos dies. Alius, unquamque diem suum.	4.
5.	5. Consummati fuerunt. Alius, cessaverunt.	5.
6.	6. Angeli Dei. Alius. Filii Dei. Et iustitiam veni cum eis.	6.
8. Super servum meum.	8. Super partem meam. Homo sine macula, verus. et iustus servus.	8. Super partem meam. V. et simplici, et rectus et servus servorum.
9.	9. Non gratis sed cum Domini.	9.
11.	11. Curat in conspectu meo.	11.
13.	13. Et de Comestione; et ebrietas.	13.
14.	14. Et ecce angelus venit ad eum.	14.
15.	15. Et conversus reversus.	15.
16.	16. Et ecce angelus venit ad eum.	16.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
כשדים שמו שלשה ראשים 17	17.	17. Οἱ Χαλδαῖοι ἐπέθηκον τρεῖς ἀρχάς.
הללה 19	19.	19. Ἄνεμος μέγας.
מל - כעל 20	20.	20. Ἐνδυμα αὐτοῦ.
21	21.	21.
ו' 22 תן - תפרה לאלהים Ἐθραῖος, οὐκ ἐμέμψατο τῷ Θεῷ.	22.	22.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Chasdim posuerunt tria capita.	17. Chaldaei fecerunt tres turmas.	17. Chaldaei imposuerunt tres principatus, vel tres turmas.
19. Ventus magnus.	19. Ventus vebemens.	19. Ventus magnus.
20. Pallium suum.	20. Vestimenta sua.	20. Indumentum suum.
21.	21. Sicut Domino placuit, ita factum est.	21.
22. Et non dedit insulsum Deo. Hebraeus, non convitiatus est Deo.	22. Neque stultum quid contra Deum locutus est.	22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I Job.

V. 1. 'A., Θ., ἀνὴρ ἦν ἐν γῆ Οὐς. Sic Colbertinus codex, ubi Οὐς cum tenui spiritu. Drusius vero Aquilam unum sic vertisse notat. Idem vero adjicit τὸ Οὐς perperam aspiratum præferri contra veterum morem, qui γ non aspirabant. Ea vero de re agitur in præliminaribus hujusce editionis col. 50. Priora verba, ἀνὴρ ἦν, secundum Aquilam et Theodotionem, ut versu 8.

Ibid. 'A., Θ. ἀπλοῦς, Σ., ἄμωμος. Ita, præter Drusium, Orat. et unus Regius. Et quod alii plenius habent, interprete non indicato: ἀπλοῦς, καὶ εὐθύς, καὶ φοβ-, non dubitamus esse Aquilæ et Theodotionis, ut infra, v. 8.

V. 3. Ita lectiones Aquilæ et Symmachi pleniores habent Orat. et unus Regius, quam Drusius, qui legit, 'A., δουλεῖα. Σ., οἰκετῖα.

Ibid. Σ., μέγιστος πάντων τῶν ἀνατολικῶν. Sic Orat. et unus Reg.

V. 4. Ἄλλος, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν. Sic Regius unus cum Drusio.

V. 5. Ἄλλος, ἤρξαντο. Drusius cum hac nota: Id est, ἴππῳ. Hujus contrarium in LXX, ὡς ἂν συνετελέσθησαν. Noster habet, ε cum in orbem transis-

sent, et melius.

Ibid. 'A., εἰπὼς ἤμαρτον etc. Drusius. Ἡὐλόγησεν ibi ponitur pro κατηράσαντο, id est, benedixerunt pro maledixerunt: nam ἴππῳ utrumque significat, quemadmodum Latine, sacer, sanctum, et exacerandum sibi vult.

V. 6. Ἄλλος, οἱ υἱοὶ Θεοῦ. Ita Drusius et mss. Hæc porro videtur esse lectio reliquorum interpretum: nam id littera Hebraice sonat. LXX, ἄγγελος Θεοῦ, et sic etiam Deut. xxxii, 43.

Ibid. 'A., καλῆς Σατάν etc. Lectionem Aquilæ et Theodotionis habent Drusius et mss. ἴππῳ porro Σατάν reddit Aquila Num. xxii, 22.

V. 8. 'A., Σ., Θ., ἐπὶ τὸν δούλόν μου. Sic Reg. unus et Colbertinus bombycinus.

Ibid. 'A., Θ., ἀνὴρ ἀπλοῦς etc. Drusius. Hæc versio videtur esse Aquilæ et Theodotionis, qui supra v. 1 ἴππῳ veterunt ἀπλοῦς.

V. 9. 'A., φοβεῖται τὸν Θεόν. Hæc interpretatio quasi scholium adfertur a Drusio. Sed Reg. unus et Colb. Aquilæ tribuunt.

V. 11. 'A., ἡ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλόγησαι σε. Sic Colb. et Reg. unus. Drusius non habet ἡ.

CAPUT II JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
בני האלהים 1	1.	1.
על - יתה 1		Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.
2 ומאמר 2	2.	2.
ו' 3 ותני מחזיק בראש Ἐθραῖος, καὶ ἔτι ἔχεται τῆς ἑαυτοῦ εὐλειότητος.	3.	3.
הנחמני בו בלעז הנח 1		Καὶ ἀνέσεισάς με ἐπ' αὐτῷ τοῦ καταποντίσαι αὐτὸν δωρεάν.
1. Filii Dei. Coram Domino.	1. Filii Dei. In conspectu ejus.	1. Coram Domino.
2. Et dixit.	2. Qui respondens ait.	2.
3. Et adhuc ipse insistens in perfectione sua. Hebraeus, et adhuc hæret suæ perfectioni.	3. Et adhuc retinens innocentiam.	3.
Et incitasti me in eum ad glutendum eum gratis.	Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra.	Et incitasti me super ipso ad præcipitandum eum gratis.

SYNTAXE.

or

SYNTAXE.

- 17.
- 19.
- 20. Επεσπία σιτου.
- 21.
- 22. Ουδ' ἔσπευσεντο προς τον θεον.

- 17. Ταυτην εμεγαλην ολην κτηνην δεσποσεν. Αλλ' οτι εμεγαλην κτηνην.
- 19. Ημερα μετα.
- 20. Ταυτην δεσποσεν.
- 21. - δε το κρηνην ομοιωσεν οδω; εδνετο.
- 22. Ουκ εδνετον εμεγαλην το θεο.

- 17.
- 19.
- 20. Ημερα δεσποσεν ομοιωσεν.
- 21.
- 22.

SIMMACHUS.

[LXX INTERPRETEM.

SYNTAXE.

- 17.
- 19.
- 20. Sagum suum.
- 21.
- 22. Non stulte egit adversus Deum.

- 17. Equites fecerunt nobis capita tria. Alia, ordines tria.
- 19. Spiritus magna.
- 20. Vestimenta sua.
- 21. - Sicut Domino placuit, ita factum est.
- 22. Non dedit insipientiam Deo.

- 17.
- 19.
- 20. Ημερα ομοιωσεν ομοιωσεν.
- 21.
- 22.

Notae et varias lectiones ad cap. I Job.

V. 13. Haec vox ἔργων asterisco notabatur, ut videtur in edit. Job Latina apud Hieron. l. 1.
 V. 14. A., καὶ μοι ἔργα; etc. Collb.
 V. 15. Ὁ Ἐβραῖος, ἐπιτροπὴν αἰ λαβήσων. Sic Reg. omnes et Collb. Sed prior pleniorum lectionum libri, et notam sequentem. Ἀρὲ πῶν τοῦ τοῦ, ἐπιτροπὴν αἰ ἀγγελοσύνων, ἐπιτροπὴν αἰ λαβήσων. Sic αἰ Ἐβραῖοι (Collb. ἔ Ἐβραῖοι,) εἰσὺν αἰ λαβήσων - αἰ ἔ, ἐπιτροπὴν ἐπὶ πῶν, καὶ ἔργων ἔργων. Sic αἰ, ἔ Ἐβραῖοι, ἐπιτροπὴν, ἔργων, καὶ ἔργων ἔργων. Collb. omnes vero sic habet, Ἀρ. καὶ ἐπιτροπὴν. Sic Ἐβραῖοι, αἰ λαβήσων, ἔργων, καὶ ἔργων. Sic αἰ, ἐπιτροπὴν ἐπὶ πῶν, καὶ ἔργων ἔργων. Quis notam αἰ Ἐβραῖοι ille, cuius librorum nullum videtur, in gentium istis deditur.

V. 16. A., ἔ, ἔργων, ἔργων, etc. Sic Collb. Reg. omnes Antiquorum quasi scholasticorum editores.
 V. 17. A., ἔ, ἔργων, ἔργων, etc. Sic Collb. Reg. omnes Antiquorum quasi scholasticorum editores. Sic Collb. Reg. omnes Antiquorum quasi scholasticorum editores. Sic Collb. Reg. omnes Antiquorum quasi scholasticorum editores.

Hid. E., ἀγγελοσύνων, Collb. etc.
 V. 17. A., ἔ, ἔργων, ἔργων, etc. Sic Collb. Reg. omnes Antiquorum quasi scholasticorum editores. Sic Collb. Reg. omnes Antiquorum quasi scholasticorum editores. Sic Collb. Reg. omnes Antiquorum quasi scholasticorum editores.

CAPIT. II. JOB.

SYNTAXE.

or

SYNTAXE.

- 1
- 2
- 3

- 1. Ὁ θεος εἰσελάλησεν πρὸς Job. ἔ, ἔργων, ἔργων, etc.
- 2. ἔ, ἔργων, ἔργων, etc.
- 3. ἔ, ἔργων, ἔργων, etc.

- 1
- 2
- 3

SYNTAXE.

[LXX INTERPRETEM.

SYNTAXE.

- 1
- 2
- 3

- 1. Ὁ θεος εἰσελάλησεν πρὸς Job. ἔ, ἔργων, ἔργων, etc.
- 2. ἔ, ἔργων, ἔργων, etc.
- 3. ἔ, ἔργων, ἔργων, etc.

- 1
- 2
- 3

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοίς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
4 עור בעד עור וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו	4.	4.
5 אכל אל-פניך יבייך ὄκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλογῆσαι σε.	5.	5. Εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου λογῆσαι σε.
6 את - נפשו שמור	6.	6.
7 בשוחן רע	7.	7.
8 כרתגד בו ἀνασθαι ἐν αὐτῷ.	8.	8.
9 בתוך - האפר	9.	9. Ἐντός τῆς σποδοῦ.
והאמר לו אשתו עך מחזיק בתחתך ברך אלהים		Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ
10 הנבלות	10	10. Ἀποβρέουσῶν.
11 התיכני	11.	11.
השוח		
הנעבותי		
ויתעד יחד לבוא לנו - לנו		
12 השכימה	12.	12.
13 וישב אתו לארץ καὶ ἐκάθισαν παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς γῆς.	13.	13.
ואין - דבר אליו דבר		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Pellem pro pelle, et cuncta, quæ viro, dabit pro anima sua.	4. Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro anima sua.	4.
5. Si non ad facies tuas bene- dicet tibi. <i>Hebraeus</i> , si non in fa- ciem tuam blasphemabit te.	5. Quod in faciem benedicat tibi.	5. Si non in faciem tuam bene- cet te.
6. Animam ejus serva.	6. Animam illius serva.	6.
7. In inflammatione mala.	7. Ulcere pessimo.	7.
8. Ad scalpendum se in ea. <i>Hebraeus</i> , ad scalpendum se in eo. In medio cineris.	8. Saniem radebat.	8.
9.	In sterquilinio.	Intra cinerem.
Et dixit ei uxor sua.	Dixit autem illi uxor sua.	Et dixit ei uxor sua.
Adhuc tu insistens in perfe- ctione tua.	Adhuc tu permanes in simplici- tate tua.	
Benedic Deo.	Benedic Deo.	
10. Fatuarum.	10. De stultis.	10. Defluentium.
11. Themanites.	11. Themanites.	11.
Subites.	Suhites.	
Naamathites.	Naamathites.	
Convenerunt enim simul ad veniendum ad condolendum ei, et ad consolandum eum.	Condixerant enim, ut pariter venientes visitarent eum et con- solarentur.	
12. In cælum.	12. In cælum.	12.
13. Et sederunt cum eo in terra. <i>Hebraeus</i> , et sederunt juxta eum super terram.	13. Et sederunt cum eo in terra.	13.
Et non loquens ad eum verbum.	Et nemo loquebatur ei verbum.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΚΟΣ.

4. Χρόνια ὑπὲρ χρόνου, καὶ πάντα ὅσα ἔχει (ἀνὴρ) προτίεται ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

5.

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ εἰς ἔλθ.

7.

8.

Ἐπὶ τοῦ ποδοῦ.

9.

Ἐπὶ ἱρμένῳ τῆ ἀπάθειας καὶ

10.

11. Ὁ Θεομάντης.

Καρδιότης.

Ἐσπερίωνος τῆς ὁδοῦ ἐλθόντος ἀπαθῆσαι αὐτοῦ καὶ παρανοῦν αὐτὸν αὐτόν.

12.

13.

Καὶ οὐδὲν ἐλάττειν ἐπὶς αὐτοῦ ἔσ.

SYRACHUS.

4. Felicia pro pelle, et omnia quaeque habet (vir) largitur pro anima sua.

5.

6. Animae ejus ne tangas.

7.

8.

Supra cinerem.

9.

Aliter manet in simplicitate sua.

10.

11. Tyrannus.

Καρδιότης.

Constituerunt enim meo conspectui condicere illi: et constituit me.

12.

13.

Et nemo nocens est mihi nisi ego.

4. Δέγμα ὑπὲρ δέγματος, πάντα ὑπάρχει ἀνθρώπου ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔσται.

5. Ἢ μὴ εἰς πρόσωτόν τι εἰδοῦν ἔσται.

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐσπερίωνος.

7. Ἐπιπνοῦ ποδοῦ. Ἄλλως, ἐλθόντος.

8. Τὰ πᾶν ἔχοντα ἔσται.

Ἐπὶ τῆς καρδίας.

9. Ἢ χρόνον τὸ πάλαι προθεβητικῆς.

Ἐπὶν αὐτοῦ ἢ γυνὴ αὐτοῦ.

Μέγρο: πῶς καρδιότης;

Ἐπὶν τι ἔσται εἰς Κίρπον. Ἄλλως, ἐσπερίωνος τῆς ὁδοῦ. Ἄ, εἰδοῦν τῆς ὁδοῦ.

10. Ἀρρίωνος.

11. Θεομάντης βασιλεῦς.

Σαυρίωνος τῆς ὁδοῦ.

Καρδιότης βασιλεῦς.

Καὶ παρανοῦντος ἐπὶς αὐτοῦ ἔσται ὑπερβῶν, καὶ παρανοῦντος καὶ ἐσπερίωνος αὐτοῦ.

12. Ἢ ἔσται τὸ πᾶν αὐτοῦ.

13. Καρδιότης αὐτοῦ ἢ εἰς τῆς ὁδοῦ.

Καὶ οὐδὲν αὐτοῦ ἐλάττειν.

LXX INTERPRETES.

4. Felicia pro pelle, quaecumque sunt homini, pro anima sua parat.

5. Certe in latium se laudat.

6. Animam ejus custodi.

7. Uerece malignu. Alia, expunitioni.

8. Ut sciam raderet.

Supra sterquilium.

9. Tempore autem multo transiit.

10. Dixit ei sciam sua.

Utrouque perseverat?

10. In aliquid verum in hominum. Alia, sciam: hominum Tyrannus... laudat. Deum.

10. Insuperiorum.

11. Tyrannorum rex.

Saucriorum tyrannus.

Murorum rex.

12. Insuperiorum: ac cum ubi sciam: ac ubi sciam: et: ac ubi sciam: omni.

13. In superum.

13. Absque: et in terram.

Et nemo nocens est mihi nisi ego.

4

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ εἰς ἔλθ.

7.

8.

9.

Καὶ ἔσται αὐτοῦ ἢ γυνὴ αὐτοῦ.

10.

11.

Σαυρίωνος.

Καρδιότης.

12.

13.

Καὶ οὐδὲν ἐλάττειν ἐπὶς αὐτοῦ αὐτόν.

THEODOOTUS.

4.

5.

6. Animae ejus ne tangas.

7.

8.

9.

Ei dixit ei sciam sua.

10.

11.

Deum.

Deum.

12.

13.

E. nemo nocens est mihi nisi ego.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II Job.

V. 1. Ἄλλοι, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ. Est haud dubie versio reliquorum interpretum. In versione Latina libri Job, quæ ad LXX interpretum fidem concinnata est (de qua superius) legitur, filii Dei.

Ibid. Ἄ., Ὁ., Θ., ἐναντίον τοῦ Κυρίου. Hæc his leguntur eodem versu, ac postremo notantur asterisco in versione Latina sic X ut staret coram Domino. In codice autem Colbertino in hæc verba, ἐναντίον Κυρίου, hæc leguntur, Ἄ., Θ., ὅσα ἡστέρισται οὐκ ἐστὶ τῶν ἐδδομήκοντα, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρας ἐκδόσεως ἐπισήχθη, ὡς δὴ τοῦ Ἑβραίου οὕτως ἔχοντος. I. e. Ἄ., Ἦ., quæcumque asterisco notantur. non sunt LXX Interpretum: sed ab altera editione inducta sunt, quia nempe Hebraicum sic habet.

V. 2. Οἱ Λοιποὶ, καὶ εἶπεν. Colbert.

V. 3. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἐτι etc. Sic in Colbertino Apollinarius Hebræi interpretis versionem adfert; atque in Regio et Oratoriensi Polychronius.

Ibid. Ἄ., καὶ ἀνέσεισας etc. Sic omnes mss. Colbert. autem et Regius unus habent, ἐπ' αὐτῷ τοῦ καταποντίσαι αὐτόν. In hæc verba Drusius:

Ad præcipitandum eum, in mare videlicet calamitatum, ad demergendum eum: aut potius, ut præcipitarem, ut demergerem. Psalm. LV, 10, בלע LXX, καταπόντισον. Hieron. præcipita. Thren. II, 5, בלע LXX, καταπόντισεν. Hieron. præcipitavit. Cohel. x, 12, נלעץ חלל καταποντίουσιν αὐτόν, præcipitabunt eum.

Hæc loca faciunt ut suspicer Aquilam edidisse ἀπολέσαι, ad perdendum, quod nunc in editione Vulgata, et LXX, καταποντίσαι, ut præcipitarem: tamen non adsevero. Voluit sit arbitrium, non certum.

Hactenus Drusius, et modeste quidem. Verum Aquilæ et LXX lectiones nimia veterum codicum auctoritate nituntur, quam ut alias proponere liceat. Et alioquin Aquila vocem בלע solet vertere καταποντίσειν. Quare huic omnino standum lectio. i.

V. 4. Σ., χρωτα ὑπὲρ χρωτὸς etc. Sic Regius unus et Oratoriensis atque Drusius.

V. 5. Ἄ., εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλογῆσαι σε. Colbertinus. Ὁ Ἑβραῖος, εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου βλασφημήσει σε. Regius unus.

V. 6. Σ., Θ., τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἀφή. Hanc lectionem ut Symmachi adfert Drusius. Regii autem duo ut Theodotionis.

V. 7. Ἄλλος, ἐλέφαντι. Colbert. Hanc vero lectionem notat infra scholion ejusdem codicis, ubi de Job, extra urbem super limo sedente dicitur, οὐκ ἐώνται γὰρ ἐν πόλεσιν ὁμοδιαιτοὶ τοῖς ἄλλοις, εἰ ἐλεφαντιῶντες. Non sinuntur enim in urbibus cum aliis vivere, si qui elephantiasis morbo laborant.

V. 8. Ὁ Ἑβραῖος, τὸ κνάσθαι ἐν αὐτῷ. Sic Colbert. ex Apollinario, et Orat.

Ibid. Ἄ., ἐντὸς τῆς σποδοῦ. Drusius. Σ., ἐπὶ σποδοῦ. Colbert. et Regius unus Drusius vero, Σ., ἐπὶ

CAPUT III JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
לל 1	1.	1.
3 ודיליה אמר הדה נבר 'Ο Ἑβραῖος, καὶ ἦ υἱὸς ἐν ᾧ ἐκυβήθη ἀνθρώπου.	3.	3.
4 היום הדא אל-דדשה	4.	4.
5 ינאדה חשך יבעתה כבורי יום	5.	5. Μολύναι αὐτήν. Νέφωσις. Καὶ ἐθαμβήσασαν αὐτήν ὡς κραιμμοί.
6 יקדה אפר	6.	6. Σκοσουνία.
אל-ידח 7 Ὁ Ἑβραῖος, μεμονω- μένη.	7	7.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et maledixit.	1. Maledixit.	1.
3. Et nox dixit: Conceptus est vir. Hebræus, et nox in qua conceptus est homo.	3. Et nox in qua dictum est: Conceptus est homo.	3.
4. Dies illa. Ne requirat eam.	4. Dies ille. Non requirat eum.	4.
5. Polluant eam.	5. Obscurent eum.	5. Polluat eam.
Obscuritas. Terreant illam tamquam amari dei.	Tenebræ. Et involvatur amaritudine.	Obnubilatio. Et expavere faciant eam quasi amaritudines.
6. Tollat eam caligo.	6. Noctem illam tenebrosus turbo possideat.	6. Nox illunis.
Ne adanetur.	Non computetur.	7.
7. Solitaria. Hebræus, sola relicta.	7. Solitaria.	7.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II Job.

της σποδου. Nec prætermittendum est ibidem in hæc verba των Ο, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο. in Colbertino notari ad marginem, οὗτος ἦν πολὺς, quæ verba quorsum spectent, non satis assequimur.

V. 9. Hæc abesse ab Hebræo sic notat Colbertinus: οὐ κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, non exstat in Hebraico.

Ibid. Α., Θ., καὶ εἶπεν etc. Colbert.

Ibid. Σ., ἐτι ἐμμένης τῇ ἀπλότητί σου. Sic Colb. et Regius unus. Quæ sequuntur autem in LXX ab his verbis, λέγων, ἰδοὺ ἀναμῆνω χρόνον ἐτι μικρόν, usque ad hæc verba, αὐ μὴ νῦν συνέχουσιν, in Hebræo desunt, et obelis notantur in versione Latina. Origenes Epist. ad African. ait, πλεονα δὲ ἐν τοῖς ἡερίροις κεῖται τὰ Ἑβραϊκά. Plura sunt in nostris exemplaribus, quam in Hebraicis.

Ibid. In Colbertino sic habetur Δ^α γρ. εὐλόγησον Θεόν. Illud vero Δ^α ni fallor, significat Tetrapla, ubi sic scriptum habebatur. Ἄλλος, κατάρασον τὸν Θεόν. Drusius. Videtur autem esse scholion.

V. 10. Α., ἀποβρεουσῶν. Sic Colbertinus. Vocem ἡ Aquila vertere solet ἀποβρέων.

V. 11. Σ., ὁ Θαιμανίτης. Sic Colbert. qui hoc scholion habet, ἔθνος περὶ Σινά. I. e. Gens circa montem Sina.

Ibid. Θ., Σωτήης. Colbert. qui notat etymon hoc male: Σαυχαίων, ἀδολοσχία αὐτῶν. Et infra, Ἐλι-

φάζ, Θεός με διέσπειρεν, ἢ Θεός μου φαλισμέ. Θαιμάν, ἐκλεκτής αὐτῶν. Βαλδὰδ, παλαιώσις ἢ ἐπίδοξος. Θαιμάν πόλις Ἰδουμαίας, ὡς φησὶ καὶ ὁ προφήτης Ἀμώς. Ὁ δὲ Ἐλιφάζ υἱὸς Θεμάν, τοῦ Ἡσαῦ, ἀφ' οὗ ἡ χώρα καὶ ἡ κώμη Θεμάν, ἀπέχουσα Πετρῶν δεκαπέντε στήματα. Τὴν Σαυχόπολιν εἶναι φασὶ Μωαβιτῶν. Τούτων ἦν βασιλεὺς ὁ Βαλδὰδ· τὸ γὰρ τύραννος ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ βασιλέως κεῖται. I. e. Sauchæorum, i. e. exercitatio, sive meditatio eorum. Et infra: Eliphaz, Deus me dissipavit, sive Deus meus contemptio: Thæman, deliquium eorum: Baldad, vetustas gloriosa. Thæman est urbs Idumææ, ut ait etiam propheta Amos. Eliphaz vero filius Theman, filii Esau, a quo Theman habuere nomen regio et vicus qui est decimo quinto a Petris lapide. Sauchopolim dicunt esse Moabitarum. Horum rex erat Baldad: nam tyrannus hic pro rege asurpatur.

Ibid. Σ., Ναμαθίτης. Θ., Νωμαθίτης. Colbert.

Ibid. Σ., συνετάξαντο γὰρ etc. Drusius.

V. 12. Hæc quæ asteriscis notantur hic et in edit. Latina Hieronymi, desunt in LXX. Polychronius vero dicit, τινὰ των ἀντιγράφων ἔχει, καὶ ἀναβλέφαντες εἰς τὸν οὐρανόν. I. e. Quædam exempluria habent, et suspicientes in cœlum.

V. 13. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἐκάθισαν etc. Orat. et Drusius, itemque Nicete catena edita.

Ibid. Σ., Θ., καὶ οὐδέεις etc. Colbert.

CAPUT III JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1.	1. Κατηράσατο. Ἄλλος, ἐλοιδορήσεν.	1.
3. Καὶ ἡ νύξ ἐν ἣ ἐκυθήθη ἄνθρωπος.	3. Καὶ ἡ νύξ ἐκεῖνη, ἣ εἶπαν, Ἰδοὺ ἄρσεν.	3.
4. Ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη. Μὴ ἐντιποιησαίτο αὐτῆς.	4. Ἡ νύξ ἐκεῖνη. Μὴ ἀναζητήσαι αὐτήν. Ἄλλος, μὴ γένοιτο ἐν καταλόγῳ νυκτῶν.	4. Ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη.
5. Ἄχλύς.	5. Ἐκλάβοι δὲ αὐτήν. Σκότος. Καταραθεῖη ἡ ἡμέρα. Ἄλλος, καταραθεῖη ἡ ἡμέρα. Ἄλλος, καὶ ταραθεῖη.	5. Ἀγχιτευσάτω αὐτήν. Συννέφεια.
6.	6. Ἀπενέγκοιτο αὐτήν σκότος. Ἄλλος, ἀνατελεῖται ἐπ' αὐτήν (σκότος.)	6.
Μὴδὲ συναφθεῖη.	Μὴ εἴη.	
7. Ἐκβλητός.	7. Ὀδύνη.	7.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Maledixit. <i>Alius</i> , convitiatu. est.	1.
3. Et nox in qua conceptus est homo.	3. Et nox illa, qua dixerunt, Ecce inasculus.	3.
4. Dies illa. Ne sibi vindicet eam.	4. Nox illa. Ne requirat eam. <i>Alius</i> , ne sit in catalogo noctium.	4. Dies illa.
5.	5. Excipiat autem eam.	5. Jure propinquitatis redima illam.
Caligo.	Tenebræ. Maledicta sit dies. <i>Alius</i> , perfringatur dies. <i>Alius</i> , et turbetur.	Nubium coactio.
6.	6. Auferant eam tenebræ. <i>Alius</i> , orientur super eam (tenebræ).	6.
Neque conjungatur.	Ne sit.	
7. Ejecta.	7. Dolor.	7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
4 אִישׁ יוֹמֹר	4.	4.
5 הַקִּיפִי	5.	5.
אֱלֹהֵי חֲמוּאֵי בְנֵי וּבְרֵנֵי אֱלֹהִים בְּלִבָּם	6.	Εἶπὼς ἤμαρτον οἱ υἱοὶ μου, καὶ ἠυλόγησαν Θεὸν ἐπὶ καρδίας αὐτῶν 6.
6 בְּנֵי הָאֱלֹהִים	6.	6.
וַיִּבְרָא גַם־הַשָּׁמַיִם בְּעֵינֵם 8 עַל־עַבְדִּי	8.	Καίγε Σατάν ἐν μέσῳ αὐτῶν. 8. Ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου. Ἄνθρωπος ἀπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φο- βούμενος τὸν Θεόν.
8 אִישׁ תָּם וְיֹשֵׁר יִרְאֵה אֱלֹהִים	8.	8.
9 הַחֲנֹם יִרְאֵה אֱלֹהִים	9.	9. [Μὴ δωρεάν] φοβείται τὸν Θεόν;
11 אִם־לֹא עַד־פְּנִיךָ יִבְרַךְ	11.	11. Ἡ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐ- λογῆσει σε.
13 אֲכָלִים וְשָׂחִים יִיךְ	13.	13.
14 וּמִלֵּאךְ בָּא אֶל־אֱלֹהִים	14.	14. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰώβ.
15 וְהַפֵּר שָׂבָא ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται.	15.	15. Ἐπέπεσε Σαβᾶ.
וְאֶמְלֵכָה רַק־אֲנִי לְבָדִי לְדַגֵּד לָךְ Ἡ Ἑβραῖος, ἐσώθηεν τοῦ ἀπαγ- γεῖλαι σοι.	16.	16.
16 עַד וְזֶה מְדַבֵּר וְזֶה בָּא	16.	16. Ἔτι οὗτος ἐλάλει, καὶ οὗτος ἦλθε. Ἦνρ Θεοῦ.
17 אֵשׁ אֱלֹהִים נִפְלְאָה בֶן־הַשָּׁמַיִם	17.	17.

תַּחֲמֹלֵם

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Vir die suo.
5. Circuierunt.
Forsitan peccaverunt filii mei, et benedixerunt Deum in corde suo.
6. Filii Dei. Et venit etiam Satan in medium eorum.
8. Super servum meum. Vir perfectus, et rectus, ti- mens Deum.
9. Numquid gratis timet Job Deum?
11. Si non super facies tuas benedixerit tibi.
13. Comedentes et bibentes vi- num.
14. Et nuntius venit ad Job.
15. Et delapsus est Saba. <i>Hebr.</i> , inciderunt Sabbaitæ.
Et evasi tantum ego, solus ego ad nuntiandum tibi. <i>Hebræus</i> , sal- vatus autem sum ad annuntian- dum tibi.
16. Adhuc illo loquente et hic venit. Ignis Dei cecidit de cælo. Et devoravit eos.

VULGATA LATINA.

4. Unusquisque in die suo.
5. In orbem transissent.
Ne forte peccaverint filii mei, et benedixerint Deo in cordibus suis.
6. Filii Dei. Affuit inter eos etiam Satan.
8. Servum meum. Homo simplex et rectus, ac ti- mens Deum.
9. Numquid Job frustra timet Deum?
11. Nisi in faciem benedixerit tibi.
13. Cum..... comederent et bi- berent vinum.
14. Nuntius venit ad Job.
15. Et irruerunt Sabæi.
Et evasi ego solus ut nuntiarem tibi.
16. Cumque adhuc ille loque- retur, venit alter. Ignis Dei cecidit de cælo. Consumpsit.

AQUILA.

4.
5.
Si forte peccaverunt filii mei, et benedixerunt Deum in corde suo.
6. Et etiam Satan in medio eorum.
8. Super servum meum. Vir simplex, et rectus, et ti- mens Deum.
9. Num gratis timet Deum?
11. Annon in faciem tuam be- nedicet te.
13.
14. Et ecce nuntius venit ad Job.
15. Incidit Saba.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4.	4. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν. Ἄλλος, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν.	4.
5.	5. Συντελέσθησαν. Ἄλλος, ἤρξαντο.	5.
6.	Μήποτε οἱ υἱοὶ μου ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτῶν κακὰ ἐνενόησαν πρὸς Θεόν. 6. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Ἄλλος, οἱ υἱοὶ Θεοῦ.	6.
8. Ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου.	Καὶ ὁ διάβολος ἦλθε μετ' αὐτῶν. 8. Κατὰ τοῦ παιδός μου. Ἄνθρωπος ἄμεμπτος, ἀληθινός, θεοσεβής.	Ἄντικείμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν. 8. Ἐπὶ τὸν δοῦλόν μου. Ἄνθρωπος ἀπλοῦς καὶ εὐθύς καὶ φοβούμενος τὸν Θεόν.
9.	9. Μὴ δωρεὰν Ἰώδ σέβεται τὸν Κύριον;	9.
11.	11. Ἥ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει.	11.
13.	13. ✕ Ἐφαγον ; καὶ ἔπινον οἶνον.	13.
14.	14. Καὶ ἰδοὺ ἄγγελος ἦλθε πρὸς Ἰώδ.	14.
15.	15. Καὶ ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύοντες. Σωθεὶς δὲ ἐγὼ μόνος ἦλθον τοῦ ἀπαγγεῖλαι σοι.	15.
16.	16. Ἐτι τούτου λαλοῦντος ἦλθεν ἕτερος. Πῦρ ἔπεσεν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Ἄλλος, πῦρ παρὰ τοῦ Θεοῦ κατηνέχθη. Κατέφαγεν.	16. Ἐτι οὗτος ἐλάλει, καὶ οὗτος ἦλθε. Πῦρ Θεοῦ.

Ἄπίχτεινεν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

4.	4. Per singulos dies. <i>Alius</i> , unusquisque diem suum.	4.
5.	5. Consummati fuissent. <i>Alius</i> , cœpissent. Ne forte filii mei in mente sua mala cogitaverint adversus Deum.	5.
6.	6. Angeli Dei. <i>Alius</i> , filii Dei. Et diabolus venit cum eis.	6. Adversarius in medio eorum.
8. Super servum meum.	8. Super puerum meum. Homo sine crimine, verax, colens Deum.	8. Super servum meum. Vir simplex, et rectus, et timens Deum.
9.	9. Num gratis Job colit Dominum ?	9.
11.	11. Certe in faciem te benedictet.	11.
13.	13. ✕ Comedebant ; et bibebant vinum.	13.
14.	14. Et ecce nuntius venit ad Job.	14.
15.	15. Et venientes prædones. Salvatus autem ego solus veni ad annuntiandum tibi.	15.
16.	16. Adhuc isto loquente venit <i>alius</i> . Ignis cecidit de cœ.o. <i>Alius</i> , ignis a Deo delapsus est. Devoravit.	16. Adhuc hic loquebatur, et hic venit. Ignis Dei.
Occidit.		

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
כשדים שבו ו שלשה ראשים 17	17.	17. Οἱ Χαλδαῖοι ἐπέθηκαν τρεῖς ἀρχάς.
גדלה רוח 19	19.	19. Ἄνεμος μέγας.
כעל - פא 20	20.	20. Ἐνδυμα αὐτοῦ.
21	21.	21.
ו' 22 לא נתן תפדה לא ליהוים Ἐθραῖος, οὐκ ἐμέμψατο τῷ Θεῷ.	22.	22.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Chasdim posuerunt tria capita.	17. Chaldæi fecerunt tres turmas.	17. Chaldæi imposuerunt tres principatus, vel tres turmas.
19. Ventus magnus.	19. Ventus veheimens.	19. Ventus magnus.
20. Pallium suum.	20. Vestimenta sua.	20. Indumentum suum.
21.	21. Sicut Domino placuit, ita factum est.	21.
22. Et non dedit insulsum Deo. <i>Hebræus</i> , non convitiatus est Deo.	22. Neque stultum quid contra Deum locutus est.	22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I Job.

V. 1. 'A., Θ., ἀνὴρ ἦν ἐν γῆ Οὐς. Sic Colbertinus codex, ubi Οὐς cum tenui spiritu. Drusius vero Aquilam unum sic vertisse notat. Idem vero adjicit τὸ Οὐς perperam aspiratum præferri contra veterum morem, qui γ non aspirabant. Ea vero de re agit in præliminaribus hujusce editionis col. 50. Priora verba, ἀνὴρ ἦν, secundum Aquilam et Theodotionem, ut versu 8.

Ibid. 'A., Θ. ἀπλοῦς, Σ., ἄμωμος. Ita, præter Drusium, Orat. et unus Regius. Et quod alii plenus habent, interprete non indicato: ἀπλοῦς, καὶ εὐθύς, καὶ φοβ-, non dubitamus esse Aquilæ et Theodotionis, ut infra, v. 8.

V. 3. Ita lectiones Aquilæ et Symmachi pleniores habent Orat. et unus Regius, quam Drusius, qui legit, 'A., δουλεία. Σ., οἰκετία.

Ibid. Σ., μέγιστος πάντων τῶν ἀνατολικῶν. Sic Orat. et unus Reg.

V. 4. Ἄλλος, ἕκαστος τῆν ἑαυτοῦ ἡμέραν. Sic Regius unus cum Drusio.

V. 5. Ἄλλος, ἤρξαντο. Drusius cum hac nota: *Id est*, ἤρξην. Hujus contrarium in LXX, ὡς ἀν συνετελέσθησαν. *Noster habet*, ε cum in orbem transis-

sent, » et melius.

Ibid. 'A., εἰπὼς ἤμαρτον etc. Drusius. Ηὐλόγησαν ibi ponitur pro κατηράσαντο, id est, *benedixerunt* pro *maledixerunt*: nam בָּרַךְ utrumque significat, quemadmodum Latine, sacer, sanctum, et exsecrandum sibi vult.

V. 6. Ἄλλος, οἱ υἱοὶ Θεοῦ. Ita Drusius et mss. Hæc porro videtur esse lectio reliquorum interpretum: nam id littera Hebraice sonat. LXX, ἀγγελοὶ Θεοῦ, et sic etiam Deut. xxxii, 43.

Ibid. 'A., καί τις Σατάν etc. Lectionem Aquilæ et Theodotionis habent Drusius et mss. ἵσως porro Σατάν reddit Aquila Num. xxii, 22.

V. 8. 'A., Σ., Θ., ἐπὶ τὸν δούλόν μου. Sic Reg. unus et Colbertinus bombycinus.

Ibid. 'A., Θ., ἀνὴρ ἀπλοῦς etc. Drusius. Hæc versio videtur esse Aquilæ et Theodotionis, qui supra v. 1 ἴσως venterunt ἀπλοῦς.

V. 9. 'A., φοβεῖται τὸν Θεόν. Hæc interpretatio quasi scholium adfertur a Drusio. Sed Reg. unus et Colb. Aquilæ tribuunt.

V. 11. 'A., ἢ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλόγησαι σε. Sic Colb. et Reg. unus. Drusius non habet ἢ.

CAPUT II JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
בני האלהים 1	1.	1.
על-היה 2	2.	Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.
ויאמר 2	2.	2.
ו' 3 וענה מחזיק ברמיה Ἐθραῖος, καὶ ἔτι ἔχεται τῆς ἑαυτοῦ τελειότητος.	3.	3.
חסייתי בו בלשׁ הנם		Καὶ ἀνέσεισάς με ἐπ' αὐτῷ τοῦ καταποντῖσαι αὐτὸν δωρεάν.
1. Filii Dei. Coram Domino.	1. Filii Dei. In conspectu ejus.	1. Coram Domino.
2. Et dixit.	2. Qui respondens ait.	2.
3. Et adhuc ipse insistens in perfectione sua. <i>Hebræus</i> , et adhuc hæret suæ perfectioni.	3. Et adhuc retinens innocentiam.	3.
Et incitasti me in eum ad delutiendum eum gratis.	Tu autem commovisti me adversus eum, ut affligerem eum frustra.	Et incitasti me super ipso ad præcipitandum eum gratis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
17.	17. Ἴππεῖς ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς. Ἄλλος, τάγματα τρία.	17.
19.	19. Πνεῦμα μέγα.	19.
20. Ἐφροσύνη αὐτοῦ.	20. Ἴμάτια αὐτοῦ.	20. Τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ.
21.	21. Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο.	21.
22. Οὐδὲ ἠφρονεύσατο πρὸς τὸν Θεόν.	22. Οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ Θεῷ.	22.
SIMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17.	17. Equites fecerunt nobis capita tria. <i>Alius</i> , ordines tres.	17.
19.	19. Spiritus magnus.	19.
20. Sagum suum.	20. Vestimenta sua.	20. Ependytem suum.
21.	21. — Sicut Domino placuit, ita factum est.	21.
22. Non stulte egit adversus Deum.	22. Non dedit insipientiam Deo.	22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I Job.

V. 13. Hæc vox ἔραγον asterisco notabatur, ut videre est in edit. Job Latina apud Hieron. t. I.

V. 14. Ἄ., καὶ ἰδοὺ ἄγγελος etc. Colb.

V. 15. Ὁ Ἑβραῖος, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται. Sic Reg. unus et Colb. Sed prior plenior lectionem habet, et notam sequentem. Ἀντὶ μὲν τοῦ, ἐλθόντας οἱ αἰχμαλωτεύσαντες, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται ἐπὶ τὸ Ἑβραϊκόν (Colb. ὁ Ἑβραῖος,) εἶπουν οἱ Σαμариῖται· τὸ δὲ, ἐσώθη ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον ἀπαγγεῖλαι σοι, ὁ Ἑβραῖος, ἐσώθη, ἔχει, τοῦ ἀπαγγεῖλαι u. Colbertinus vero sic habet, Ἄ., καὶ ἐπέπεσε. Ὁ Ἑβραῖος, οἱ Σαββαῖται, ἔχει, ἀντὶ τοῦ, οἱ Σαμариῖται. Uterque igitur dicit Sabaitas esse eosdem qui Saraceni. Quis autem sit Hebræus ille, ejus *Antem* adfert uterque, in præliminaribus disquisitionibus.

V. 16. Ἄ., ὁ, ἐτι οὗτος ἐλάλει etc. Sic Colbert. Drusius hanc lectionem quasi scholion adfert.

Ibid. Ἄ., ὁ, πῦρ Θεοῦ. Idem Colb. Ἄλλος, πῦρ πρὸς τοῦ Θεοῦ κατηνέχθη. Drusius. Videtur autem esse interpretatio Symmachi. Illud Θεοῦ, asterisco notabatur, quia deerat in LXX, ut videre est in edito Job Latino, de quo supra.

Ibid. Σ., ἀπέκτεινεν. Colbert.

V. 17. Ἄ., οἱ Χαλδαῖοι etc. Sic Colbert. Hanc vero interpretationem Drusius sine interpretis nomine et quasi scholion adfert. Aliam vero, τάγματα τρία, Aquila tribuit edit. Rom.

Ibid. Ἄ., ἀνεμος μέγας. Ita Colbert. et Reg. 1, itemque Drusius.

V. 20. Ἄ., ἐνδύμα αὐτοῦ. Σ., ἐφροσύνη αὐτοῦ. ὁ, τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ. Ex Colbert. et Reg. 1. Drusius vero, schol., ἐνδύμα. Ἄ., ἐφροσύνη. ὁ, τὸν ἐπενδύτην. Lectio nostra asseritur ex Levit. viii, 7, ubi Aquila ἕργον vertit ἐνδύμα, et ex I Reg. ii, 19, ubi Symmachus eandem vocem vertit, ἐφροσύνη.

V. 21. Ὡς τῷ etc. Ad hæc addit Colbertinus codex: οὐ κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. Hæc igitur verba, ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο, non *jacet in Hebræo*, utpote quæ ab Hebraico abessent, obelo notabantur in Hexaplati τῶν Ο΄ editione, ut videre est in editione Job Latina, de qua supra.

V. 22. Priorem lectionem Hebræi interpretis habent cum Drusio Colbertinus codex et Regii duo. Alteram Symmachi Regius unus cum Drusio.

CAPUT II JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Ἄλλοι, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ.	1.
	Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.	Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.
2.	2. Τότε εἶπεν. Οἱ λοιποὶ, καὶ εἶπεν.	2.
3.	3. Ἐτι δὲ ἔχεται ἀνακίας.	3.
	Σὺ δὲ εἶπας ὑπάρχοντα αὐτοῦ διακενής ἀπολέσαι.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Angeli Dei. <i>Alii</i> , illi Dei. Coram Domino.	1. Coram Domino.
2.	2. Tunc dixit. <i>Reliqui</i> , et dixit.	2.
3.	3. Adhuc autem hæret innocentia.	3.
	Tu vero dixisti substantiam ejus frustra perdere.	

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΞ.

4 עַד בַּעַד עַד וְכֹל אֲשֶׁר לְאִישׁ
יִתֵּן בַּעַד נַפְשׁוֹ

4.

4.

5 אִם לֹא אֶל־פְּנֵיךָ יִבְרַךְ
אִם לֹא אֵלֶּיς πρὸσωπὸν σου εὐλογῆται σε.

5.

5. Εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλογῆσαι σε.

6 אִתָּךְ - נַפְשׁוֹ שְׂמֹר

6.

6.

7 בְּשׂוֹרֵי רֶעַ

7.

7.

8 כִּדְתַגִּיד בּוֹ
κινῆσθαι ἐν αὐτῷ.

8.

8.

9 בְּתֶךָ - הַאֲפֵר

9.

9. Ἐντὸς τῆς σποδοῦ.

וְהֵאמֹר לֹא אֲשַׁח
עַד מִחֲזִיק בְּתוֹכְךָ
בְּרַךְ אֱלֹהִים

Kai εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ

10 הַנְּבִלֹת

10

10. Ἀποβρέουσῶν.

11 הַתִּיבֹנִי

11.

11.

הַשָּׂחַד

הַנְּעֻמָּתִי

וְיִזְעַד יִזְעַד לְבָא לְנֹד - לֹד אֲלֵנִכְמוֹ

12 הַשְּׂמִימָה

12.

12.

13 וְיִשְׁבּוּ אֶתְּךָ לְאָרֶץ
καὶ ἐκάθισαν παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς
ἰσθμῶ.

13.

13.

וְאִין - דְּבַר אֱלֹהֵי דְבַר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Pellem pro pelle, et cuncta, quæ viro, dabit pro anima sua.

4. Pellem pro pelle, et cuncta quæ habet homo, dabit pro anima sua.

4.

5. Si non ad facies tuas benedicet tibi. *Hebræus*, si non in faciem tuam blasphemabit te.

5. Quod in faciem benedicat tibi.

5. Si non in faciem tuam benedice te.

6. Animam ejus serva.

6. Animam illius serva.

6.

7. In inflammatione mala.

7. Ulcere pessimo.

7.

8. Ad scalpendum se in ea. *Hebræus*, ad scalpendum se in eo. In medio cineris.

8. Saniem radebat.

8.

9.

In sterquilinio.

Intra cinerem.

Et dixit ei uxor sua.

Dixit autem illi uxor sua.

Et dixit ei uxor sua.

Adhuc tu insistens in perfectione tua.

Adhuc tu permanes in simplicitate tua.

Benedic Deo.

Benedic Deo.

10. Fatuarum.

10. De stultis.

10. Defluentium.

11. Themanites.

11. Themanites.

11.

Suhites.

Suhites.

Naamathites.

Naamathites.

Convenerunt enim simul ad veniendum ad condolendum ei, et ad consolandum eum.

Condixerant enim, ut pariter venientes visitarent eum et consolarentur.

12. In cælum.

12. In cælum.

12.

13. Et sederunt cum eo in terra. *Hebræus*, et sederunt juxta eum super terram.

13. Et sederunt cum eo in terra.

13.

Et non loquens eum.

Et nemo loquebatur ei verbum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΚ.

4. Ἰππὸν ὑπὲρ γυναικὸς καὶ πόντον ἔχει ἰσχυρὸν κρημνιστὴν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

4. Δίψα ὑπὲρ ὕδατος, ἔρα ὑπὲρ γυναικὸς ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἔσται.

4

5.

5. Ἡ γῆ οὐκ ἀφαινεῖται ἐκ οὐρανόθεν.

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐκ ἔστι.

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐκ ἔστι.

7.

7. Ἦσαν παροῦσά. Ἄλλος, ἑλέφαντα.

7.

8.

8. Ἦσαν τὸν ἔχοντα ἔστι.

8.

Ἐπὶ σταβῶν.

Ἐπὶ τῆς καρπίας.

9.

9. — Χρῆνον δὲ καλοῦ κρημνιστῆρος :

9.

Ἦσαν ἐκράνεις τῆ ἀπλότης σου.

Ἦσαν αὐτῶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ. Μέγρε τίνος καρπίας ; Ἦσαν τὰ βῆμα εἰς Κύρον. Ἄλλος, κρημνιστὸν τὸν Θεόν. Δ', εἰσέγγιστον Θεόν.

Καὶ ἦσαν αὐτῶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

10.

10. Ἀφρόντων.

10.

11. Ὁ Θερμανίτης.

11. Θερμανῶν βασιλεὺς.

11.

Καροῖτης.

Σαυχῶν τυραννος.

Σαῖτης.

Ἰουκίτηνον γὰρ ἔραυ ἑλθόντας κρημνιστῆσαι αὐτῶ καὶ κρημνιστῆσαι αὐτόν.

Μινζῶν βασιλεὺς.

Νωμαθίτης.

Καὶ κρημνιστῆσαι πρὸς αὐτόν ἑραυ ἑλθόντων, τοῦ κρημνιστῆσαι καὶ ἐκσέλασθαι αὐτόν.

12.

12. ✕ Εἰς τὸν οὐρανόν.

12.

13.

13. Ἦσαν κρημνιστῆσαι αὐτῶ ✕ εἰς τὴν γῆν.

13.

Καὶ οὐδὲς ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν λόγον.

Καὶ οὐδὲς αὐτῶν ἐλάλησεν.

Καὶ οὐδὲς ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν λόγον.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Pelle[m] pro pelle, et omnia quaecumque habet (vir) largietur pro anima sua.

4. Pelle[m] pro pelle, quaecumque sunt homini, pro anima sua pendet.

4.

5.

5. Certe in faciem te benedicet.

5.

6. Animae ejus ne tangas.

6. Animam ejus custodi.

6. Animae ejus ne tangas.

7.

7. Ulcere maligno. Alius, elephantiasi.

7.

8.

8. Ut saniem raderet.

8.

Supra cinerem.

Supra sterquilinum.

9.

9. — Tempore autem multo transacto :

9.

Dixit ei uxor sua.

Et dixit ei uxor sua.

Usquequo perseverabis?

Adhuc maneat in simplicitate tua.

Dic aliquod verbum in Dominum. Alius, maledic Deum. Te-trapl., benedic Deum.

10.

10. Insipientium.

10.

11. Thæmanites.

11. Thæmanorum rex.

11.

Sauchæorum tyrannus.

Soites.

Namathites.

Minæorum rex.

Nomathites.

Constituerunt enim simul congressi condolere illi et consolari eum.

Et accesserunt ad eum unanimitèr ad consolandum et ad visitandum eum.

12.

12. ✕ In cælum.

12.

13.

13. Assederunt ei ✕ in terram.

13.

Et nemo locutus est ad eum verbum.

Et nemo eorum locutus est.

Et nemo locutus est ad eum verbum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II Job.

V. 1. Ἄλλοι, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ. Est haud dubie versio reliquorum interpretum. In versione Latina libri Job, quæ ad LXX interpretum fidem concinnata est (de qua superius) legitur, *filii Dei*.

Ibid. Ἀ., Ὁ., Θ., ἐναντίον τοῦ Κυρίου. Hæc bis leguntur eodem versu, ac postremo notantur asterisco in versione Latina sic ✕ ut *staret coram Domino*. In codice autem Colbertino in hæc verba, ἐναντίον Κυρίου, hæc leguntur, Ἀ., Θ., ὅσα ἡστέρισται οὐκ ἐστὶ τῶν ἐδόξηκοντα, ἀλλ' ἀπ' ἐτέρας ἐκδόσεως ἐπιστήθη, ὡς δὴ τοῦ Ἑβραίου οὕτως ἔγοντος. I. e. A., Th., quæcumque asterisco notantur. non sunt LXX Interpretum: sed ab altera editione inducta sunt, quia nempe Hebraicum sic habet.

V. 2. Οἱ λοιποὶ, καὶ εἶπεν. Colbert.

V. 3. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἔτι etc. Sic in Colbertino Apollinarius Hebræi interpretis versionem adfert; atque in Regio et Oratoriensi Polychronius.

Ibid. Ἀ., καὶ ἀνέσεισας etc. Sic omnes mss. Colbert. autem et Regius unus habent, ἐπ' αὐτῷ τοῦ καταποντίσαι αὐτόν. In hæc verba Drusius:

Ad præcipitandum eum, in mare videlicet calamitatum, ad demergendum eum: aut potius, ut præcipitarem, ut demergerem. Psalm. lv, 10, בלע LXX, καταπόντισον. Hieron. præcipitavit. Thren. ii, 5, בלע LXX, καταπόντισεν. Hieron. præcipitavit. Cohel. x, 12, בלעוּתוּ καταποντίουσιν αὐτόν, præcipitabunt eum.

Hæc loca faciunt ut suspicer Aquilam edidisse ἀπολέσαι, ad perdendum, quod nunc in editione Vulgata, et LXX, καταποντίσαι, ut præcipitarem: *tamen non adsevero. Volo ut sit arbitrium, non certum.*

Hactenus Drusius, et modeste quidem. Verum Aquilæ et LXX lectiones nimia veterum codicum auctoritate nituntur, quam ut alias proponere liceat. Et alioquin Aquila vocem בלע solet vertere καταποντίζειν. Quare huic omnino standum lectio. i.

V. 4. Σ., χρωτα ὑπὲρ χρωτὸς etc. Sic Regius unus et Oratoriensis atque Drusius.

V. 5. Ἀ., εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλόγησα σε. Colbertinus. Ὁ Ἑβραῖος, εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου βλασφημήσει σε. Regius unus.

V. 6. Σ., Θ., τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἄφη. Hanc lectionem ut Symmachi adfert Drusius. Regii autem duo ut Theodotionis.

V. 7. Ἄλλος, ἐλέφαντι. Colbert. Hanc vero lectionem notat infra scholion ejusdem codicis, ubi de Job, extra urbem super flumē sedente dicitur. Οὐκ ἔονται γὰρ ἐν πόλεσιν ὁμοδιαιτοὶ τοῖς ἄλλοις, ἐκ ἐλεφαντιῶντος. Non sinitur enim in urbis suis aliis vivere, si qui elephantiasis morbo laborant.

V. 8. Ὁ Ἑβραῖος, τὸ κινᾶσθαι ἐν αὐτῷ. Sic Colbert. ex Apollinario, et Orat.

Ibid. Ἀ., ἐντὸς τῆς σποδοῦ. Drusius. Σ., ἐπὶ σποδοῦ. Colbert. et Regius unus Drusius vero, Σ., ἐπὶ

CAPUT III JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
ויסל 1	1.	1.
3 ויהלילה אמר הרה גבר Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἦ νύξ ἐν ἧ ἐκυβη ἄνθρωπος.	3.	3.
4 היום ההוא אל-הדרשו	4.	4.
5 יגאלה חשך יבעתו כבודו יום	5.	5. Molūnai aútēn. Néfwotis. Kaὶ ἐκθαμβήσασαν αὐτὴν ὡς κραιμμοί.
6 יקהד אפר	6.	6. Σκοτουρνία.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et maledixit.	1. Maledixit.	1.
3. Et nox dixit: Conceptus est vir. Hebræus, et nox in qua conceptus est homo.	3. Et nox in qua dictum est: Conceptus est homo.	3.
4. Dies illa. Ne requirat eam.	4. Dies ille. Non requirat eum.	4.
5. Polluant eam.	5. Obscurent eum.	5. Polluat eam.
Obscuritas. Terreant illam tamquam amari dicit.	Tenebræ. Et involvatur amaritudine.	Obnubilatio. Et expavere faciant eam quasi amaritudines.
6. Tollat eam caligo.	6. Noctem illam tenebrosus turbo possideat.	6. Nox illunis.
Ne adanetur.	Non computetur.	
7. Solitaria. Hebræus, sola relicta.	7. Solitaria.	7.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II Job.

τῆς σποδοῦ. Nec prætermittendum est ibidem in hæc verba τῶν Ὁ, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο. in Colbertino notari ad marginem, οὗτος ἦν πολὺς, quæ verba quorsum spectant, non satis assequimur.

V. 9. Hæc abesse ab Hebræo sic notat Colbertinus: οὐ καίται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, non existit in Hebræico.

Ibid. Ἄ., Θ., καὶ εἶπεν etc. Colbert.

Ibid. Σ., εἶτι ἐμμένῃς τῇ ἀπλότητι σου. Sic Colb. et Regius unus. Quæ sequuntur autem in LXX ab his verbis, λέγων, ἰδοὺ ἀναμῆνω χρόνον εἶτι μικρόν, usque ad hæc verba, αὐ μὲ νῦν συνέχουσιν, in Hebræo desunt, et obelis notantur in versione Latina. Origenes Epist. ad African. ait, πλεονα δὲ ἐν τοῖς ἱετέροις κατὰ τὰ Ἑβραϊκά. Plura sunt in nostris exemplaribus, quam in Hebræicis.

Ibid. In Colbertino sic habetur Δ^a γρ. εὐλόγησον Θεόν. Illud vero Δ^a ni fallor, significat Tetrapla, ubi sic scriptum habebatur. Ἄλλος, κατάρασον τὸν Θεόν. Drusius. Videtur autem esse scholion.

V. 10. Ἄ., ἀποθρέουσῶν. Sic Colbertinus. Vocem τῆς Aquila vertere solet ἀποθρέων.

V. 11. Σ., ὁ Θαιμανίτης. Sic Colbert. qui hoc scholion habet, ἔθνος περὶ Σινά. I. e. Gens circa montem Sinæ.

Ibid. Θ., Σωτήης. Colbert. qui notat etymon hoc modo: Σουχαιών, ἀδολοσχία αὐτῶν. Et infra, Ἐλι-

φάζ, Θεός με διέσπειρεν, ἢ Θεός μου φαυλισμῶς. Θαιμᾶν, Ἐκλειψίς αὐτῶν. Βαλδὰδ, παλαιώσις ἢ ἐπίδοξος. Θαιμᾶν πάλις Ἰδουμαίας, ὡς φησὶ καὶ ὁ προφήτης Ἀμώς. Ὁ δὲ Ἐλιφάζ υἱὸς Θεμᾶν, τοῦ Ἡσαῦ, ἀφ' οὗ ἡ χώρα καὶ ἡ κώμη Θεμᾶν, ἀπέχουσα Πετρῶν δεκαπέντε σήμερα. Τὴν Σαυχόπολιν εἶναι φασὶ Μωαβιτῶν. Τούτων ἦν βασιλεὺς ὁ Βαλδὰδ· τὸ γὰρ τύραννος ἐναυθα ἀντὶ τοῦ βασιλείως καίται. I. e. Sauchorum, i. e. exercitatio, sive meditatio eorum. Et infra: Ἐλιφάζ, Deus me dissipavit, sive Deus meus contemptio: Θεμᾶν, deliquium eorum: Baldad, vetustas gloriosa. Θεμᾶν hæc urbs Idumææ, ut ait etiam propheta Amos. Eliphaz vero filius Theman, filii Esau, a quo Theman habuere nomen regio et vicus qui est decimo quinto a Petris lapide. Sauchopolim dicunt esse Moabitarem. Horum rex erat Baldad: nam tyrannus hic pro rege asurpat.

Ibid. Σ., Ναμαθίτης. Θ., Νωμαθίτης. Colbert.

Ibid. Σ., συνετάξαντο γὰρ etc. Drusius.

V. 12. Hæc quæ asteriscis notantur hic et in edit. Latina Hieronymi, desunt in LXX. Polychronius vero dicit, τινὰ τῶν ἀντιγράφων ἔχει, καὶ ἀναβλέψαντες εἰς τὸν οὐρανόν. I. e. Quædam exemplaria habent, et suspicientes in cælum.

V. 13. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἐκάθισαν etc. Orat. et Drusius, itemque Nicete catena edita.

Ibid. Σ., Θ., καὶ οὐδέεις etc. Colbert.

CAPUT III JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Κατηράσατο. Ἄλλος, ἐλοιδορήσεν.	1.
3. Καὶ ἡ νύξ ἐν ἣ ἐκυθήθη ἄνθρωπος.	3. Καὶ ἡ νύξ ἐκεῖνη, ἣ εἶπεν, Ἰδοὺ ἄρσεν.	3.
4. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Ἡ ἀντιποιήσαιο αὐτῆς.	4. Ἡ νύξ ἐκείνη. Μὴ ἀναζητήσαι αὐτήν. Ἄλλος, μὴ γένοιτο ἐν καταλόγῳ νυκτῶν.	4. Ἡ ἡμέρα ἐκείνη.
5. Ἄχλυσ.	5. Ἐκλάβοι δὲ αὐτήν. Σκότος. Καταραθεῖη ἡ ἡμέρα. Ἄλλος, καταραθεῖη ἡ ἡμέρα. Ἄλλος, καὶ παραχθεῖη.	5. Ἀγγιστευσάτω αὐτήν. Συννέφεια.
6.	6. Ἀπενέγκοντο αὐτήν σκότος. Ἄλλος, ἀνατελεῖαι ἐπ' αὐτήν (σκότος.)	6.
Μηδὲ συναφθεῖη.	Μὴ εἴη.	
7. Ἐκβλητός.	7. Ὀδύνη.	7.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Maledixit. <i>Alius</i> , convitiatus est.	1.
3. Et nox in qua conceptus est homo.	3. Et nox illa, qua dixerunt, Ecce inasculus.	3.
4. Dies illa. Ne sibi vindicet eam.	4. Nox illa. Ne requirat eam. <i>Alius</i> , ne sit in catalogo noctium.	4. Dies illa.
5. Caligo.	5. Excipiat autem eam. Tenebræ. Maledicta sit dies. <i>Alius</i> , perfringatur dies. <i>Alius</i> , et turbetur.	5. Jure propinquitatis redima illam. Nubium coactio.
6.	6. Auferant eam tenebræ. <i>Alius</i> , orientur super eam (tenebræ).	6.
Neque conjungatur.	Ne sit.	
7. Ejecta.	7. Dolor.	7.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

רנבה 8 השנדים ערד ליותן	8.	8. Οἱ παρεσκευασμένοι ἐξεγείσονται Λευιαθάν.
9 יקד-לארד ואין ואר-ירא בעפעשי	9.	9.
12 ומה-שדים כי אניק	12.	12.
15 הבמלאיב בתיהם כסף	15.	15.
16 כנפל	16.	16.
17 כעללים לא ראו ארד חולו רגו	17.	17. Ἐπαύσαντο κλονήσεως.
כח 18 יחד אכירים שאננו לא שבעת קל נש	18.	18. Ἄμα δέσμιοι εὐθύνησαν, οὐκ ἤκουσαν φωνὴν εἰσπράσσοντος.
19 חפשי מאדנז	19.	19.
23 אשר דרכו נסרה ויסך אלה בגזז	23.	23.
24 כי-לפני לחמי אהזתי תבא ויתכו כמים שאגתי	24.	24. Ὅτι εἰς πρόσωπον ἄρτου μου στεναγμός μοι ἐλεύσεται.
26 רא שלחתי רגו	26.	26. Οὐκ εὐπάθησα. Κλόνησις.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Canticum.	Laude digna.	
8. Parati suscitare Leviathan.	8. Qui parati sunt suscitare Leviathan.	8. Qui preparati sunt ad exei- tandum Leviathan.
9. Exspectet ad lucem, et non : nec videat in palpebris.	9. Expectet lucem, et non vi- deat, nec ortum surgentis auroræ.	9.
12. Et cur ubera, quod sugerem.	12. Cur lactatus uberibus.	12.
15. Implantibus domos suas ar- gento.	15. Et replent domos suas ar- gento.	15.
16. Sicut abortivus. Sicut parvuli non viderunt lu- cem.	16. Abortivum. Vel qui concepti non viderunt lucem.	16.
17. Cessaverunt terrorem. Robore.	17. Cessaverunt a tumultu. Robore.	17. Cessaverunt a commotioe.
18. Pariter vincti pacati fue- runt, non audierunt vocem exa- ctoris.	18. Et quondam vincti pariter sine molestia, non audierunt vo- cem exactoris.	18. Simul vincti abundarunt, non audierunt vocem exactoris.
19. Manumissus a domino suo.	19. Et servus liber a domino suo.	19.
23. Cujus via abscondita est.	23. Cujus abscondita est via.	23.
Et textit Deus circa eum.	Et circumdedit eum Deus tene- bris.	
24. Quia ad facies panis mei susprium meum veniet. Et effusi sunt sicut aqua rugitus mei.	24. Antequam comedam su- spiro. Et tamquam inundantes aquæ, sic rugitus meus.	24. Quia in faciem panis mei susprium mihi veniet.
26. Non tranquillus fui. Tremor.	26. Nonne dissimulavi ? Indignatio.	26. Non bene fuit mihi. Commotio.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8. Οἱ μέλλοντες διεγείρειν τον
Λευιαθάν.

9. Προσδοκηθεὶς φῶς καὶ μὴ εἶη
ὑπομείναι ἐν σκότει.

12.

15. Οἰκοδομησάντων ἐρείπια ἑαυ-
τοῖς.

16. Κατορυγὲν.

17. Ἐπαύσαντο σείοντες.

18. Ὅμοῦ δεσμῶται ἀόχλητοι,
οὐκ ἤκουσαν φωνὴν ἐπιναγκάστου.

19.

23.

Ἐπέφραξεν ὁ Θεὸς κατ' αὐτοῦ.

24.

26.

SYMMACHIUS.

8. Qui excitaturi sunt Levia-
than.

9. Expectetur lux, et non sit ad
manendum in tenebris.

12.

15. Qui ædificaverunt structu-
ras sibi.

16. Abortivum.

17. Cessaverunt concitantes.

18. Simul vincti vacui a turbis,
non audierunt vocem coactoris.

19.

23.

Obstruxit Deus contra eum.

24.

26.

Εὐφροσύνη. Ἄλλος, ἀγαλλίαμα.

8. Ὁ μέλλον τὸ μέγα κήτος χει-
ρώσασθαι.

9. Ὑπομείναι, καὶ εἰς φωτισμὸν
μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ ἴδοι ἐωσφόρον
ἀνατέλλοντα.

12. Ἴνα τί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα.
Ἄλλος, τὴν κακίαν ἠβύησα.

15. Οἱ ἐπλησαν τοὺς οἴκους αὐ-
τῶν ἀργυρίου.

16. Ἐκτρωμα.

Ὅσπερ νήπιοι οἱ οὐκ εἶδον φῶς.

17. Ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς.

Σώματι. Οἱ λοιποὶ, ἰσχύϊ.

18. Ὅμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι
οὐκ ἤκουσαν φωνὴν φορολόγου.

19. Καὶ θεράπων οὐ δεδοικώς τὸν
κύριον ἑαυτοῦ. Οἱ λοιποὶ, ἐλεύθε-
ρος ἀπὸ τῶν κυρίων ἑαυτοῦ.

23.

Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς κατ' αὐ-
τοῦ.

24. Πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου στε-
ναγμὸς ἔχει.

Δακρύω δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φό-
δῳ. Ἄλλος, καὶ χυθῆσεται ὡς ὕδα-
τα βρυχήματά μου.

26. Ὅτε εἰρήνευσα.

Ὅργῃ.

LXX INTERPRETES.

Lætitia. *Alius*, exultatio.

8. Qui magnum cetum capturus
est.

9. Permaneat, et in lucem non
veniat, nec videat Luciferum ex-
orientem.

12. Quare autem ubera suxi.
Alius, malitiam auxi.

15. Qui repleverunt domos suas
argento.

16. Abortivum.

Sicut infantes qui non viderun
lucem.

17. Accenderunt furorem iræ.
Corpore. *Reliqui*, fortitudine.

18. Pariter autem sæculares
non audierunt vocem exactoris.

19. Et servus non timens do-
minum suum. *Reliqui*, liber a do-
minis suis.

23.

Conclusit enim Deus contra
eum.

24. Ante cibum enim meum
gemitus venit.

Et fleo ego coarctatus ti-
more. *Alius*, et effundentur ut
aquæ rugitus mei.

26. Neque in pace fui.

Ira.

THEODOTIO.

8. Qui parati sunt excitare dra-
conem.

9.

12.

15.

16.

Fetus non videns lucem.

17. Sedaverunt iræ furorem.

18.

19.

23. ✕ Cujus via abscondita est
ab eo.

24.

26.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
כשדים רשעים 17	17.	17. Οἱ Χαλδαῖοι ἐπέθηκαν τρεῖς ἀρχάς.
גדלה 19	19.	19. Ἄνεμος μέγας.
מגלו - תא 20	20.	20. Ἐνδυμα αὐτοῦ.
21	21.	21.
ו' 22 חלם נתן המדה לאלהים <i>Ebraïos</i> , οὐκ ἐμέμψατο τῷ Θεῷ.	22.	22.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Chasdim posuerunt tria capita.	17. Chaldæi fecerunt tres turmas.	17. Chaldæi imposuerunt tres principatus, vel tres turmas.
19. Ventus magnus.	19. Ventus vehemens.	19. Ventus magnus.
20. Pallium suum.	20. Vestimenta sua.	20. Indumentum suum.
21.	21. Sicut Domino placuit, ita factum est.	21.
22. Et non dedit insulsum Deo. <i>Hebræus</i> , non convitiatus est Deo.	22. Neque stultum quid contra Deum locutus est.	22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I Job.

V. 1. 'A., Θ., ἀνὴρ ἦν ἐν γῆ Οὐς. Sic Colbertinus codex, ubi Οὐς cum tenui spiritu. Drusius vero Aquilam unum sic vertisse notat. Idem vero adjicit τὸ Οὐς perperam aspiratum præferri contra veterum morem, qui γ non aspirabant. Ea vero de re agitur in præliminaribus hujusce editionis col. 50. Priora verba, ἀνὴρ ἦν, secundum Aquilam et Theodotionem, ut versu 8.

Ibid. 'A., Θ. ἀπλοῦς, Σ., ἄμωμος. Ita, præter Drusium, Orat. et unus Regius. Et quod alii plenus habent, interprete non indicato: ἀπλοῦς, καὶ εὐθὺς, καὶ φοβ-, non dubitamus esse Aquilæ et Theodotionis, ut infra, v. 8.

V. 3. Ita lectiones Aquilæ et Symmachi pleniores habent Orat. et unus Regius, quam Drusius, qui legit, 'A., δουλεῖα. Σ., οἰκεῖα.

Ibid. Σ., μέγιστος πάντων τῶν ἀνατολικῶν. Sic Orat. et unus Reg.

V. 4. Ἄλλος, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν. Sic Regius unus cum Drusio.

V. 5. Ἄλλος, ἤρξαντο. Drusius cum hac nota: *Id est, ἤρξαντο. Hujus contrarium in LXX, ὡς ἂν συνετελέσθησαν. Noster habet, ε cum in orbem transis-*

sent, ε et melius.

Ibid. 'A., εἰπὼς ἡμαρτον etc. Drusius. Ἡλόγγισαν ibi ponitur pro κατηράσαντο, id est, *benedixerunt* pro *maledixerunt*: nam ἤν utrumque significat, quemadmodum Latine, *sacer*, sanctum, et ex-craundum sibi vult.

V. 6. Ἄλλος, οἱ υἱοὶ Θεοῦ. Ita Drusius et mss. Hæc porro videtur esse lectio reliquorum interpretum: nam id littera Hebraice sonat. LXX, ἀγγελιοῖ Θεοῦ, et sic etiam Deut. xxxii, 43.

Ibid. 'A., κατὰ Σατάν etc. Lectionem Aquilæ et Theodotionis habent Drusius et mss. γαῶ porro Σατάν reddit Aquila Num. xxii, 22.

V. 8. 'A., Σ., Θ., ἐπὶ τὸν δούλον μου. Sic Reg. unus et Colbertinus bombycinus.

Ibid. 'A., Θ., ἀνὴρ ἀπλοῦς etc. Drusius. Hæc versio videtur esse Aquilæ et Theodotionis, qui supra v. 4 ἦν verterunt ἀπλοῦς.

V. 9. 'A., φοβεῖται τὸν Θεόν. Hæc interpretatio quasi scholium adfertur a Drusio. Sed Reg. unus et Colb. Aquilæ tribuunt.

V. 11. 'A., ἡ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλόγησαι σε. Sic Colb. et Reg. unus. Drusius non habet ἡ.

CAPUT II JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
בני האלהים 1	1.	1.
על-היהוה 2	2.	Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.
2	2.	2.
ו' 3 ועדת מוחיק בראיו <i>Ebraïos</i> , καὶ ἐτι ἔχεται τῆς ἑαυτοῦ τελειότητος.	3.	3.
חסיני בלבל ענה		Καὶ ἀνέσεισάς με ἐπ' αὐτῷ τοῦ καταποντῖσαι αὐτὸν ὄψεάν.
1. Filii Dei. Coram Domino.	1. Filii Dei. In conspectu ejus.	1. Coram Domino.
2. Et dixit.	2. Qui respondens ait.	2.
3. Et adhuc ipse insistens in perfectione sua. <i>Hebræus</i> , et adhuc hæret suæ perfectioni.	3. Et adhuc retinens innocentiam.	3.
Et incitasti me in eum ad delatandum eum gratis.	Tu autem commovisti me adversus eum, ut affigerem eum frustra.	Et incitasti me super ipso ad præcipitandum eum gratis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
17.	17. Ἴππεις ἐποίησαν ἡμῖν κεφαλὰς τρεῖς. Ἄλλος, τάγματα τρία.	17.
19.	19. Πνεῦμα μέγα.	19.
20. Ἐρεστρίδα αὐτοῦ.	20. Ἰμάτια αὐτοῦ.	20. Τῶν ἐπενδύτην αὐτοῦ.
21.	21. — Ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο.	21.
22. Οὐδὲ ἠφρονεύσατο πρὸς τὸν Θεόν.	22. Οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ Θεῷ.	22.
SIMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17.	17. Equites fecerunt nobis capita tria. <i>Alius, ordines tres.</i>	17.
19.	19. Spiritus magnus.	19.
20. Sagum suum.	20. Vestimenta sua.	20. Ependyten suum.
21.	21. — Sicut Domino placuit, ita factum est.	21.
22. Non stulte egit adversus Deum.	22. Non dedit insipientiam Deo.	22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. I Job.

V. 13. Hæc vox ἔραγον, asterisco notabatur, ut videre est in edit. Job Latina apud Hieron. t. I.

V. 14. Ἄ., καὶ ἰδοὺ ἄγγελος etc. Colb.

V. 15. Ὁ Ἑβραῖος, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται. Sic Reg. unus et Colb. Sed prior plenior lectionem habet, et notam sequentem. Ἄντι μὲν τοῦ, ἐλθόντες οἱ αἰχμαλωτεύσαντες, ἐπέπεσον οἱ Σαββαῖται ἔχει τὸ Ἑβραϊκὸν (Colb. ὁ Ἑβραῖος,) εἶπουν οἱ Σαρακηνοὶ τὸ δὲ, ἐσώθη ἐγὼ μόνος, καὶ ἦλθον ἀπαγγεῖλαι σοι, ὁ Ἑβραῖος, ἐσώθη, ἔχει, τοῦ ἀπαγγεῖλαι etc. Colbertinus vero sic habet, Ἄ., καὶ ἐπέπεσε. Ὁ δὲ Ἑβραῖος, οἱ Σαββαῖται, ἔχει, ἀντὶ τοῦ, οἱ Σαρακηνοί. Uterque igitur dicit Sabaitas esse eosdem qui Saraceni. Quis autem sit Hebræus ille, ejus lectiones adfert uterque, in præliminariis disquisitionibus.

V. 16. Ἄ., Θ., ἐτι οὗτος ἐλάλει etc. Sic Colbert. Drusius hanc lectionem quasi scholion adfert.

Ibid. Ἄ., Θ., πῦρ Θεοῦ. Idem Colb. Ἄλλος, πῦρ παρὰ τοῦ Θεοῦ κατηνέχθη. Drusius. Videtur autem esse interpretatio Symmachi. Illud Θεοῦ, asterisco notabatur, quia deerat in LXX, ut videre est in edito Job Latino, de quo supra.

Ibid. Σ, ἀπέκτεινεν. Colbert.

V. 17. Ἄ., οἱ Καλδαῖοι etc. Sic Colbert. Hanc vero interpretationem Drusius sine interpretis nomine et quasi scholion adfert. Aliam vero, τάγματα τρία, Aquilæ tribuit edit. Rom.

Ibid. Ἄ., ἀνεμος μέγας. Ita Colbert. et Reg. 1, itemque Drusius.

V. 20. Ἄ., ἐνδύμα αὐτοῦ. Σ., ἐρεστρίδα αὐτοῦ. Θ., τὸν ἐπενδύτην αὐτοῦ. Ex Colbert. et Reg. 1. Drusius vero, schol., ἐνδύμα. Ἄ., ἐρεστρίδα. Θ., τὸν ἐπενδύτην. Lectio nostra asseritur ex Levit. viii, 7, ubi Aquila ἕγγυ vertit ἐνδύμα, et ex I Reg. ii, 19, ubi Symmachus eandem vocem vertit, ἐρεστρίς.

V. 21. Ὡς τῷ etc. Ad hæc addit Colbertinus codex : οὐ καίται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. Hæc igitur verba, ὡς τῷ Κυρίῳ ἔδοξεν, οὕτως ἐγένετο, non *ajacent in Hebræo*, utpote quæ ab Hebræico abessent, obelo notabantur in Hexaplati τῶν Ο' editione, ut videre est in editione Job Latina, de qua supra.

V. 22. Priorem lectionem Hebræi interpretis habent cum Drusio Colbertinus codex et Regii duo. Alteram Symmachi Regius unus cum Drusio.

CAPUT II JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ. Ἄλλοι, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.	1. Ἐναντίον τοῦ Κυρίου.
2.	2. Τότε εἶπεν. Οἱ λοιποὶ, καὶ εἶπεν.	2.
3.	3. Ἐτι δὲ ἔχεται ἀνακίας.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Angeli Dei. <i>Alii, illi Dei.</i> Coram Domino.	1. Coram Domino.
2.	2. Tunc dixit. <i>Reliqui</i> , et dixit.	2.
3.	3. Adhuc autem hæret innocentia.	3.
	Tu vero dixisti substantiam ejus frustra perdere.	

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

4 עור בעד עור וכל אשר לאיש
יהן בעד נפשו
5 'O 'Eβρ., εἰ
οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλογῆται σε.
6 את - נפשו שכור
7 בשחין רע
8 כותגיד בו 'O 'Eβραῖος, τὸ
ἀνάσθαι ἐν αὐτῷ.
9 בתוך - האפר
והאמר לו אשה
עך מחזיק בתותך
ברך אלהים
10 הגבלוח
11 התיכני
השוד
הנעמתי
ויתעד יחד לבא לנד - לו גלגמו

4.
5.
6.
7.
8.
9.

4.
5. Εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εἰ
λογῆσαι σε.
6.
7.
8.
9. Ἐντὸς τῆς σποδοῦ.
9.
Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

12 השכימה

12.
13.

12.
13.

13 'O 'Eβραῖος,
καὶ ἐκάθισαν παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς
ῥῆς.

ואין דבר אליו דבר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Pellem pro pelle, et cuncta,
quæ viro, dabit pro anima sua.
5. Si non ad facies tuas bene-
dicet tibi. *Hebræus*, si non in fa-
ciem tuam blasphemabit te.
6. Animam ejus serva.
7. In inflammatione mala.
8. Ad scalpendum se in ca.
Hebræus, ad scalpendum se in eo.
In medio cineris.
9.
Et dixit ei uxor sua.
Adhuc tu insistens in perfe-
ctione tua.
Benedic Deo.
10. Fatuarum.
11. Themanites.
Subites.
Naamathites.
Convenerunt enim simul ad
veniendum ad condolendum ei,
et ad consolandum eum.
12. In cælum.
13. Et sederunt cum eo in
terra. *Hebræus*, et sederunt juxta
eum super terram.
Et non loquens ad eum verbum.

4. Pellem pro pelle, et cuncta
quæ habet homo, dabit pro anima
sua.
5. Quod in faciem benedicat tibi.
6. Animam illius serva.
7. Ulcere pessimo.
8. Saniem radebat.
In sterquilinio.
9.
Dixit autem illi uxor sua.
Adhuc tu permanes in simplici-
tate tua.
Benedic Deo.
10. De stultis.
11. Themanites.
Suhites.
Naamathites.
Condixerant enim, ut pariter
venientes visitarent eum et con-
solarentur.
12. In cælum.
13. Et sederunt cum eo in terra.
Et nemo loquebatur ei verbum.

4.
5. Si non in faciem tuam benedi-
cet te.
6.
7.
8.
Intra cinerem.
9.
Et dixit ei uxor sua.
10. Defluentium.
11.
12.
13.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

4. Χρωῖτα ὑπὲρ χρωτός, καὶ πάντα ὅσα ἔχει (ἀνὴρ) προήσεται ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

5.

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἄφη.

7.

8.

Ἐπὶ σποδοῦ.

9.

Ἔτι ἐμμένῃς τῇ ἀπλότητί σου.

10.

11. Ὁ Θαϊμανίτης.

Ναμαθίτης.

Συνετάξαντο γὰρ ὁμοῦ ἐλθόντες εὐρησάμενοι αὐτῷ καὶ παραμυθησάμενοι αὐτόν.

12.

13.

Καὶ οὐδεὶς ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν ἄνω.

SYMMACHUS.

4 Pellem pro pelle, et omnia quæcumque habet (vir) largietur pro anima sua.

5.

6. Animæ ejus ne tangas.

7.

8.

Supra cinerem.

9

Adhuc maneat in simplicitate sua.

10.

11. Thæmanites.

Namathites.

Constituerunt enim simul conpressi condolere illi et consolari eum.

12.

13.

Et nemo locutus est ad eum verbum.

Ο΄.

4. Δέρμα ὑπὲρ δέρματος, ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει.

5. Ἡ μὴν εἰς πρόσωπόν σε εὐλόγησει.

6. Τὴν ψυχὴν αὐτοῦ διαφύλαξον.

7. Ἐλκει πανηοῦ. Ἄλλος, ἐλέφαντι.

8. Ἴνα τὸν ἰχώρα ζύῃ.

Ἐπὶ τῆς κοπρίας.

9. ÷ Χρόνου δὲ πολλοῦ προεδηκός :

Εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

Μέχρι τίνος καρτερήσεις ;

Εἶπὸν τι ῥῆμα εἰς Κύριον. Ἄλλος, κατάρασον τὸν Θεόν. Δ', εὐλόγησον Θεόν.

10. Ἀφρόνων.

11. Θαϊμανῶν βασιλεύς.

Σαυχέων τύραννος.

Μιναίων βασιλεύς.

Καὶ παρεγένοντο πρὸς αὐτὸν ὁμοθυμαδὸν, τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέψασθαι αὐτόν.

12. ✕ Εἰς τὸν οὐρανόν.

13. Παρακάθισαν αὐτῷ ✕ εἰς τὴν γῆν.

Καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐλάλησεν.

LXX INTERPRETES.

4. Pellem pro pelle, quæcumque sunt homini, pro anima sua pendet.

5. Certe in faciem te benedicet.

6. Animam ejus custodi.

7. Ulcere maligno. *Alius*, elephantiasi.

8. Ut saniem raderet.

Supra sterquilinum.

9. ÷ Tempore autem multo transacto :

Dixit ei uxor sua.

Usquequo perseverabis?

Dic aliquod verbum in Dominum. *Alius*, maledic Deum. *Tertrapl.*, benedic Deum.

10. Insipientium.

11. Thæmanorum rex.

Sauchæorum tyrannus.

Minæorum rex.

Et accesserunt ad eum unanimiter ad consolandum et ad visitandum eum.

12. ✕ In cælum.

13. Assederunt ei ✕ in terram.

Et nemo eorum locutus est.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4

6. Τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἄφη.

7.

8.

9.

Καὶ εἶπεν αὐτῷ ἡ γυνὴ αὐτοῦ.

10.

11.

Σωίτης.

Νωμαθίτης.

12.

13.

Καὶ οὐδεὶς ἐλάλησεν πρὸς αὐτόν λόγον.

THEODOTIO.

4.

5.

6. Animæ ejus ne tangas.

7.

8.

9.

Et dixit ei uxor sua.

10.

11.

Soites.

Nomathites.

12.

13.

Et nemo locutus est ad eum verbum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II Job.

V. 1. Ἄλλοι, οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ. Est haud dubie versio reliquorum interpretum. In versione Latina libri Job, quæ ad LXX interpretum fidem concinnata est (de qua superius) legitur, filii Dei.

Ibid. Ἄ., Ὁ., Θ., ἐναντίον τοῦ Κυρίου. Hæc bis leguntur eodem versu, ac postremo notantur asterisco in versione Latina sicut X ut staret coram Domino. In codice autem Colbertino in hæc verba, ἐναντίον Κυρίου, hæc leguntur, Ἄ., Θ., ὅσα ἡστέρισται οὐκ ἐστὶ τῶν ἐβδωμήκοντα, ἀλλ' ἀφ' ἐτέρας ἐκδόσεως; ἐπιστήθη, ὡς δὴ τοῦ Ἑβραίου οὕτως ἔχοντος. I. e. A., Th., quæcumque asterisco notantur, non sunt LXX Interpretum: sed ab altera editione inducta sunt, quia nempe Hebraicum sic habet.

V. 2. Οἱ λοιποὶ, καὶ εἶπεν. Colbert.

V. 3. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἐτι etc. Sic in Colbertino Apollinarius Hebræi interpretis versionem adfert; atque in Regio et Oratoriensi Polychronius.

Ibid. Ἄ., καὶ ἀνέσεισας etc. Sic omnes mss. Colbert. autem et Regius unus habent, ἐπ' αὐτῷ τοῦ καταπόντισαι αὐτόν. In hæc verba Drusius:

Ad præcipitandum eum, in mare videlicet calamitatum, ad demergendum eum: aut potius, ut præcipitarem, ut demergerem. Psalm. lv, 10, בלע LXX, καταπόντισον. Hieron. præcipitavit. Thren. ii, 5, בלע LXX, κατεπόντισεν. Hieron. præcipitavit. Cohel. x, 12, בלעוהו καταποντισוּשין αὐτόν, præcipitabunt eum.

Hæc loca faciunt ut suspicer Aquilam edidisse ἀπολέσαι, ad perdendum, quod nunc in editione Vulgata, et LXX, καταποντίσαι, ut præcipitarem: in-mem non adsevero. Volo ut sit arbitrium, non certum.

Hactenus Drusius, et modeste quidem. Verum Aquilæ et LXX lectiones nimia veterum codicum auctoritate nituntur, quam ut alias proponere liceat. Et alioquin Aquila vocem בלע solet vertere καταποντίσειν. Quare huic omnino standum lectio. i.

V. 4. Σ., χρώτα ὑπὲρ χρωτὸς etc. Sic Regius unus et Oratoriensis atque Drusius.

V. 5. Ἄ., εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου εὐλογῆσαι σε. Colbertinus. Ὁ Ἑβραῖος, εἰ οὐκ εἰς πρόσωπόν σου βλασφημήσει σε. Regius unus.

V. 6. Σ., Θ., τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἔφη. Hanc lectionem ut Symmachi adfert Drusius. Regii autem duo ut Theodotionis.

V. 7. Ἄλλος, ἐλέφαντι. Colbert. Hanc vero lectionem notat infra scholion ejusdem codicis, ubi de Job, extra urbem super simo sedente dicitur. Οὐκ ἐώνται γὰρ ἐν πόλεσιν ὁμοδαίτοι τοῖς ἄλλοις, οἱ ἐλεφαντιῶντες. Non vivunt enim in urbibus cum aliis vivere, ii qui elephantiasis morbo laborant.

V. 8. Ὁ Ἑβραῖος, τὸ κῶσθαι ἐν αὐτῷ. Sic Colbert. ex Apollinario, et Orat.

Ibid. Ἄ., ἐντὸς τῆς σποδοῦ. Drusius. Σ., ἐπὶ σποδοῦ. Colbert. et Regius unus Drusius vero, Σ., ἐπὶ

CAPUT III JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶ γράμμασι.	AKYAAΣ.
לל 1	1.	1.
גבר 3 וְהִלִּיחַ אִמְרֵי הַדָּרָה Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἦ υἱὸς ἐν ᾧ ἐκυβήθη ἀνθρώπος.	3.	3.
4 הַיּוֹם הַזֶּה אל-הדרשו	4.	4.
5 יָמָא שך יבעתו בכוריהו יום	5.	5. Molūnai autēn. Néφωτις. Καὶ ἐθαμβήσασαν αὐτήν ὡς πικραμοί.
6 אפן יקהוה	6.	6. Σκοτουενία.
7 ל-יהוה וְהָיָה 7 Ὁ Ἑβραῖος, μεμνομένη.	7	7.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Et maledixit.	1. Maledixit.	1.
3. Et nox dixit: Conceptus est vir. Hebræus, et nox in qua conceptus est homo.	3. Et nox in qua dictum est: Conceptus est homo.	3.
4. Dies illa. Ne requirat eam.	4. Dies ille. Non requirat eum.	4.
5. Polluant eam.	5. Obscurent eum.	5. Polluat eam.
Obscuritas. Terreant illam tamquam amari dei.	Tenebræ. Et involvatur amaritudine.	Obnubilatio. Et expavere faciant eam quasi amaritudines.
6. Tollat eam caligo.	6. Noctem illam tenebrosus turbo possideat.	6. Nox illunis.
Ne adunetur.	Non computetur.	
7. Solitaria. Hebræus, sola relicta.	7. Solitaria.	7.

Notæ et variæ lectiones ad cap. II Job.

της σποδου. Nec prætermittendum est ibidem in hæc verba τῶν Ὁ, καὶ αὐτὸς ἐκάθητο. in Colbertino notari ad marginem, οὗτος ἦν πολὺς, quæ verba quorsum spectent, non satis assequimur.

V. 9. Hæc abesse ab Hebræo sic notat Colbertinus: οὐ κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, non exstat in Hebræico.

Ibid. Ἄ., Θ., καὶ εἶπεν etc. Colbert.

Ibid. Σ., ἐτι ἐμμένης τῇ ἀπλότητί σου. Sic Colb. et Regius unus. Quæ sequuntur autem in LXX ab his verbis, λέγων, ἰδοὺ ἀναμένω χρόνον ἐτι μικρόν, usque ad hæc verba, αὐτὸς μὲν νῦν συνέχουσιν, in Hebræo desunt, et obelis notantur in versione Latina. Origenes Epist. ad African. ait, πλεονα δὲ ἐν τοῖς ἡμετέροις παρὰ τὰ Ἑβραϊκά. Plura sunt in nostris exemplaribus, quam in Hebraicis.

Ibid. In Colbertino sic habetur Δ= γρ. εὐλόγησον Θεόν. Illud vero Δ= ni fallor, significat Tetrapla, ubi sic scriptum habebatur. Ἄλλος, κατάρασον τὸν Θεόν. Drusius. Videtur autem esse scholion.

V. 10. Ἄ., ἀπορῥεουσῶν. Sic Colbertinus. Vocem Ἰσ Aquila vertere solet ἀπορῥέων.

V. 11. Σ., ὁ Θαιμανίτης. Sic Colbert. qui hoc scholion habet, ἔθνος περὶ Σινά. I. e. Gens circa montem Sina.

Ibid. Θ., Σωίτης. Colbert. qui notat etymon hoc ποιο: Σαυγαίων, ἀδολεσχία αὐτῶν. Et infra, Ἐλι-

φάζ, Θεός με διέσπειρεν, ἢ Θεός μου φαυλισμός. Θαιμάν, ἐκλεψίς αὐτῶν. Βαλδὰδ, παλαιώσις ἢ ἐπίδοξος. Θαιμάν πάλις Ἰδουμαίας, ὡς φησὶ καὶ ὁ προφήτης Ἀμώς. Ὁ δὲ Ἐλιφάζ υἱὸς Θεμάν, τοῦ Ἡσαῦ, ἀφ' οὗ ἡ χώρα καὶ ἡ κώμη Θεμάν, ἀπέχουσα Πιτρῶν δεκαπέντε σήμετα. Τὴν Σαυγόπολιν εἶναι φασὶ Μωαβιτῶν. Τοῦτων ἦν βασιλεὺς ὁ Βαλδὰδ· τὸ γὰρ τύραννος ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ βασιλέως κεῖται. I. e. Sauchæorum, i. s. exercitatio, sive meditatio eorum. Et infra: Ἐλιφάζ, Deus me dissipavit, sive Deus meus contemptio: Themam, deliquium eorum: Baldad, vetustas gloriosa. Themam est urbs Idumææ, ut ait etiam propheta Amos. Eliphaz vero filius Themam, filii Esau, a quo Themam habuere nomen regio et vicus qui est decimo quinto a Petris lapide. Sauchopolim dicunt esse Moabitaram. Horum rex erat Baldad: nam tyrannus hic pro rege usurpatur.

Ibid. Σ., Ναμαθίτης. Θ., Νωμαθίτης. Colbert.

Ibid. Σ., συνετάξαντο γὰρ etc. Drusius.

V. 12. Hæc quæ asteriscis notantur hic et in edit. Latina Hieronymi, desunt in LXX. Polychronius vero dicit, τινὰ τῶν ἀντιγράφων ἔχει, καὶ ἀναβλέψαντες εἰς τὸν οὐρανόν. I. e. Quædam exemplaria habent, et suspicientes in cælum.

V. 13. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἐκάθισαν etc. Orat. et Drusius, itemque Nicetæ catena edita.

Ibid. Σ., Θ., καὶ οὐδεὶς etc. Colbert.

CAPUT III JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1.	1. Κατηράσατο. Ἄλλος, ἐλοιδορήσεν.	1.
3. Καὶ ἡ νύξ ἐν ἣ ἐκυήθη ἄνωρος.	3. Καὶ ἡ νύξ ἐκεῖνη, ἣ εἶπαν, Ἰδοὺ ἄρσεν.	3.
4. Ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη. Μὴ ἀντιποιήσαιτο αὐτῆς.	4. Ἡ νύξ ἐκεῖνη. Μὴ ἀναζητήσαι αὐτήν. Ἄλλος, μὴ γένοιτο ἐν καταλόγῳ νυκτῶν.	4. Ἡ ἡμέρα ἐκεῖνη.
5. Ἄχλύς.	5. Ἐκλάβοι δὲ αὐτήν. Σκότος. Καταραθεῖη ἡ ἡμέρα. Ἄλλος, καταραχθεῖη ἡ ἡμέρα. Ἄλλος, καὶ παραχθεῖη.	5. Ἀγχιστευσάτω αὐτήν. Συννέφεια.
6. Μῆδὲ συναφθεῖη.	6. Ἀπενέγκοιτο αὐτήν σκότος. Ἄλλος, ἀνατελεῖται ἐπ' αὐτήν (σκότος.)	6.
7. Ἐκδητος.	7. Ὀδύνη.	7.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Maledixit. Alius, convitiatu est.	1.
3. Et nox in qua conceptus est homo.	3. Et nox illa, qua dixerunt, Ecce inasculus.	3.
4. Dies illa. Ne sibi vindicet eam.	4. Nox illa. Ne requirat eam. Alius, ne sit in catalogo noctium.	4. Dies illa.
5. Caligo.	5. Excipiat autem eam. Tenebræ. Maledicta sit dies. Alius, perfringatur dies. Alius, et turbetur.	5. Jure propinquitatis redima illam. Nubium coactio.
6. Neque conjungatur.	6. Auferant eam tenebræ. Alius, oriantur super eam (tenebræ).	6.
7. Ejecta.	7. Dolor.	7.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

רנב 8 השתדים ערד ליותן	8.	8. Οἱ παρεσκευασμένοι ἐξεγείσασιν Λευιαθάν.
9 יקר-לארד ואין ואר-יראד בעפעפי	9.	9.
12 ומה-שדים כי אניק	12.	12.
15 והמלאים בתיהם כסף	15.	15.
16 כנפל	16.	16.
17 כעללים לא ראו ארד חדלו רגו	17.	17. Ἐπαύσαντο κλονήσεως.
כח 18 יוד אכירים שאננו לא שבוט קל נגש	18.	18. Ἄμα δέσμοι εὐθύνησαν, οὐκ ἤκουσαν φωνὴν εἰσπράσσοντος.
19 חפשי מאדנז	19.	19.
23 אשר דרכו נסתרה ויסך אלה בעדו	23.	23.
24 כי-לפני לחמי אהתי תבא ויחכו נמים שאנתי	24.	24. Ὅτι εἰς πρόσωπον ἄρτου μου στεναγμός μοι ἐλεύσεται.
26 רא שלחתי רגו	26.	26. Οὐκ εὐπάθησα. Κλόνησις.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Canticum.	Laude digna.	
8. Parati suscitare Leviathan.	8. Qui parati sunt suscitare Leviathan.	8. Qui præparati sunt ad exci- tandum Leviathan.
9. Expectet ad lucem, et non : nec videat in palpebris.	9. Expectet lucem, et non vi- deat, nec ortum surgentis auroræ.	9.
12. Et cur ubera, quod sugerem.	12. Cur lactatus uberibus.	12.
15. Impletibus domos suas ar- gento.	15. Et replent domos suas ar- gento.	15.
16. Sicut abortivus. Sicut parvuli non viderunt lu- cem.	16. Abortivum. Vel qui concepti non viderunt lucem.	16.
17. Cessaverunt terrorem. Robore.	17. Cessaverunt a tumultu. Robore.	17. Cessaverunt a commotione.
18. Pariter vincti pacati fue- runt, non audierunt vocem exa- ctoris.	18. Et quondam vincti pariter sine molestia, non audierunt vo- cem exactoris.	18. Simul vincti abundarunt, non audierunt vocem exactoris.
19. Manumissus a domino suo.	19. Et servus liber a domino suo.	19.
23. Cujus via abscondita est.	23. Cujus abscondita est via.	23.
Et textit Deus circa eum.	Et circumdedit eum Deus tene- bris.	
24. Quia ad facies panis mei susprium meum veniet. Et effusi sunt sicut aqua rugitus mei.	24. Antequam comedam su- spiro. Et tamquam inundantes aquæ, sic rugitus meus.	24. Quia in faciem panis mei susprium mihi veniet.
26. Non tranquillus fui. Tremor.	26. Nonne dissimulavi ? Indignatio.	26. Non bene fuit mihi. Commotio.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8. Οἱ μέλλοντες διεγείρειν τον Λευιαθάν.	Εὐφροσύνη. Ἄλλος, ἀγαλλίαμα. 8. Ὁ μέλλων τὸ μέγα κήτος χει- ρώσασθαι.	8. Οἱ ἔτοιμοι ἐξυπνίσει δράκοντα.
9. Προσδοκηθεὶς φῶς καὶ μὴ εἶη ὑπομαῖναι ἐν σκότῳ.	9. Ὑπομαῖναι, καὶ εἰς φωτισμὸν μὴ ἔλθοι, καὶ μὴ ἴδοι ἑωσφόρον ἀνατέλλοντα.	9.
12.	12. Ἴνα τί δὲ μαστοὺς ἐθήλασα. Ἄλλος, τὴν κακίαν ἠύξησα.	12.
15. Οἰκοδομησάντων ἐρείπια ἑαυ- τοῦ.	15. Οἱ ἐπλήσαν τοὺς οἴκους αὐ- τῶν ἀργυρίου.	15.
16. Κατορυγὲν.	16. Ἐκτριωμα. Ὅσπερ νήπιοι οἱ οὐκ εἶδον φῶς.	16. Ἐμθρυον μὴ ἰδὼν φῶς.
17. Ἐπαύσαντο σεῖοντες.	17. Ἐξέκαυσαν θυμὸν ὀργῆς. Σώματι. Οἱ λοιποὶ, ἰσχύϊ.	17. Ἐκόπασαν ὀργῆς θυμὸν.
18. Ὅμοῦ δεσμῶται ἀόχλητοι, οὐκ ἤκουσαν φωνῆν ἐπαναγκάστου.	18. Ὅμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι οὐκ ἤκουσαν φωνῆν φορολόγου.	18.
19.	19. Καὶ θεράπων οὐ δεδοικώς τὸν κύριον ἑαυτοῦ. Οἱ λοιποὶ, ἐλεύθε- ρος ἀπὸ τῶν κυρίων ἑαυτοῦ.	19.
23.	23.	23. ✕ Οὐ ἡ ὁδὸς ἀπεκρύβη ἀπὸ αὐτοῦ.
Ἀπέφραξεν ὁ Θεὸς κατ' αὐτοῦ.	Συνέκλεισε γὰρ ὁ Θεὸς κατ' αὐ- τοῦ.	
24.	24. Πρὸ γὰρ τῶν σίτων μου στε- ναγμὸς ἦκει. Ἀκρῶν δὲ ἐγὼ συνεχόμενος φό- βῳ. Ἄλλος, καὶ χυθήσεται ὡς ὕδα- τα βρυχήματά μου.	24.
26.	26. Ὅτε εἰρήνευσα. Ὅργῃ.	26.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8. Qui excitaturi sunt Levia- than.	Lætitia. <i>Alius</i> , exultatio. 8. Qui magnum cetum capturus est.	8. Qui parati sunt excitare dra- conem.
9. Expectetur lux, et non sit ad manendum in tenebris.	9. Permaneat, et in lucem non veniat, nec videat Luciferum ex- orientem.	9.
12.	12. Quare autem ubera suxi. <i>Alius</i> , malitiam auxi.	12.
15. Qui ædificaverunt structu- ras sibi.	15. Qui repleverunt domos suas argento.	15.
16. Abortivum.	16. Abortivum. Sicut infantes qui non viderun lucem.	16. Fetus non videns lucem.
17. Cessaverunt concitantes.	17. Accenderunt furorem iræ. Corpore. <i>Reliqui</i> , fortitudine.	17. Sedaverunt iræ furorem.
18. Simul vincti vacui a turbis, non audierunt vocem coactoris.	18. Pariter autem sæculares non audierunt vocem exactoris.	18.
19.	19. Et servus non timens do- minum suum. <i>Reliqui</i> , liber a do- minis suis.	19.
23.	23.	23. ✕ Cujus via abscondita est ab eo.
Obstruxit Deus contra eum.	Concluserunt enim Deus contra eum.	
24.	24. Ante cibum enim meum gemitus venit. Et fleo ego coarctatus ti- more. <i>Alius</i> , et effundentur ut aquæ rugitus mei.	24.
26.	26. Neque in pace fui. Ira.	26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. III Job.

V. 1. In Colbert. sic Δ. ελοιδῶρησεν. Vide in notis ad cap. II, v. 9.

V. 2. Ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Σ., καὶ ἡ νῦξ etc. Sic Regius unus. Hanc autem versionem Drusius uni Symmacho tribuit.

V. 4. Σ., Θ., ἡ ἡμέρα ἐκείνη. Colbert. et Regius unus.

Ibid. Σ., μὴ ἀντιποιήσαιτο αὐτῆς. Colbert. et Regius unus. Drusius autem hanc lectionem in sequenti versu mutilam reposuerat. Ibid. Ἄλλος, μὴ γένοιτο etc. Colbert. est forte scholion.

V. 5. Ἀ., μολῦναι αὐτήν. Θ., ἀγχιστευσάτω αὐτήν. Drusius.

Ibid. Ἀ., νέφωσις etc. Sic Drusius et Nicetas cum Oratorienti, qui duo postremi ad Θ. habent συννεφέα. Drusius, συννεφέα.

Ibid. Ἀ., καὶ ἐχθαμδῆσαισαν etc. Drusius. Ἄλλ.,

καταραχθεῖη ἡ ἡμέρα. Colbert. qui habet, ἐν ἄλλῳ ἀντιγράφῳ, καταραχθεῖη. Ἄλλ., καὶ ταραχθεῖη. In edit. Job Latina hæc cum asterisco leguntur, et conturbent eam quasi amaritudines diei.

V. 6. Ἀ., σκοτομηγία. Nicetas et Drusius. Ibid. Colbert. Δ'. γρ. ἀνατελεῖαι ἐπ' αὐτήν σκοτός. Vide in notis ad cap. II, v. 9.

Ibid. Colbert., Orat. et Drusius. Σ., μὴδὲ συν-αφθεῖη.

V. 7. Ὁ Ἑβραῖος, μεμονωμένη. Colbert., Regius unus et Nicetas. Σ., ἐκδητος. Regius unus et Colbert., hic postremus cum asterisco.

Ibid. Ἄλλ., ἀγαλλαμα. Drusius.

V. 8. Ἀ., οἱ παρεσκευασμένοι etc. Has lectiones exhibet Drusius.

V. 9. Σ., προσδοκηθεῖη φῶς etc. Sic lectionem plenam exhibet Oratorientis et Nicetas. Partem

CAPUT IV JOB.

TO EBPAIKON.

אָהַבְתִּי דַבַּר אֱלֹהִים 2 2.
 כִּשְׁלֹ 4 4.
 אֶבְרָחָם 5 5.
 וְהָיָה דְבַר הַדָּבָר 6 6.
 אֶן 8 8.
 לִישׁ אֶבְרָחָם כְּבָלֵי-טוֹךְ 11 11.
 וְאֵלֵי דְבַר יַגְבֵּב 12 12.
 וְהָיָה אֶבְרָחָם כְּבָלֵי-טוֹךְ 13 13.
 וְעַל-פְּנֵי 15 5.

ἡ ἀπὸ τοῦ Ἑβραίου, καὶ ἔφριξαν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2 Numquid tentabimus verbum ad te? Moleste feres.
 4. Labantem.
 3. Et territus es.
 6 Expectatio tua, et integritas viarum tuarum.
 8. Iniquitatem.
 14. Leo major periiit absque præda.
 12. Et ad me verbum furtive dictum est.
 Et suscepit auris mea pusillum de eo.
 13. In ramusculis a visionibus noctis.
 15. Super facies meas.

Transibit.

Horripilare faciet crinem carnis meæ. Hebraus, et inhorruerunt crines capitis mei.

TO EBPAIKON I

Ἑλληνικοῦ γραμμασι.

2.
 4.
 5.
 6.
 8.
 11.
 12.
 13.
 5.

AKYAAΣ.

2. Μήτι ἐπαροῦμεν λαλήσαι πρὸς σέ;
 4.
 5.
 6. Ἡ ὑπομονὴ σου, καὶ ἀπλότης τῶν ὁδῶν σου.
 8. Ἄνωφελές.
 11. Ἄλς ὤλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν θήραν.
 12.
 13. Ἐν παραλλαγαῖς ἀπὸ ὀραματισμῶν νυκτός.
 15.
 Ὀφρετο.

VULGATA LATINA.

2. Si cœperimus loqui tibi, forsitan moleste accipies.
 4. Vacillante.
 5. Conturbatus es.
 6. Patientia tua, et perfectio viarum tuarum.
 8. Iniquitatem.
 11. Tigris periiit eo quod non haberet prædam.
 12. Porro ad me dictum est verbum absconditum.
 Et quasi furtive suscepit auris mea venas susurri ejus.
 13. In horrore visionis nocturnæ.
 15. Me præsentem.

Transiret.

Inhorruerunt pili carnis meæ.

AQUILA.

2. Numquid assumemus loqui ad te?
 4.
 5.
 6. Patientia tua, et simplicitas viarum tuarum.
 8. Inutile.
 11. Leo periiit eo quod non haberet venationem.
 12.
 13. In alterationibus a visionibus noctis.
 15.
 Abiit.

Notæ et variæ lectiones ad cap. III Job.

vero solam postream adfert Colbert., καὶ μὴ εἶη ἑταίριον ἐν σόδοις.

V. 12. 'Α.Λ.Λ., τὴν κακίαν ἠέξησα. Colbert. Videtur esse scholion.

V. 15. Σ., οὐκ ἐδοκίμασαν ἐρίαι (sic, pro ἐρίαις) ἐαυτοῖς. Regius unus. Colbert. autem et Regius aliter, οὐκ ἐδοκίμασαν.

V. 16. Σ., κατοργυέν. Colbert.

Ibid. Θ., ἔμβρυον μὴ ἰδὼν (sic, pro ἰδὼν) φῶς. Colbert.

V. 17. 'Α., ἐπαύσαντο κλονήσεως. Sic Colbert. et Regius unus. Drusius, κλονήσαι. Symmachi et Theodotionis lectionem exhibent iidem codd. Drusius omnia inverterat.

Ibid. ΩΙ Λοιποί, ἰσχυῖ. Colbert.

V. 18. 'Α., ἅμα δέσμοι etc. Sic lectiones plenas ex Colbert. et aliis mutamur. In edit. Job Latina pro εὐθύνθησαν, quod habet Aquila, legitur, ἀνα-

δασκευαί, cum asterisco.

V. 19. Οἱ Λοιποί, ἐλευθερος etc. Ita Colbert. et Regius unus. In LXX, οὐ αὐτὸ δέδοικας; deest in edit. Rom.

V. 23. Θ., οὐ ἡ ὁδὸς etc. Ita Colbert., cum asterisco. Hic vero LXX vacant, sed in quibusdam Bibliis hæc adjuncta sunt, ut notat ibidem Colbert., τινὰ δὲ τῶν βιβλίων ἔχει ἐν τῷ μεταξὺ, οὐ ἡ ὁδὸς ἀπεκρύθη ἀπ' αὐτοῦ.

Ibid. Σ., ἀπέφραξεν etc. Orat. et Regius unus cum Drusio.

V. 24. 'Α., ὅτι εἰς πρόσωπον etc. Colb. et Drus.

Ibid. 'Α.Λ.Λ., καὶ γυθῆσαι etc. Drusius. Videtur autem esse Aquila, qui ἰσχυρὸν βρύχημα vertere solet.

V. 26. 'Α., οὐκ εὐπάθησα. Drusius.

Ibid. 'Α., κλόνησις. Colbert. Drusius vero hic vocem κλόνος, quasi scholion adfert.

Perperam restitit huc Montf. hanc Symmachi versionem quæ pertinet ad alteram versus 14 partem :
 𐤀𐤓 𐤓𐤕𐤁𐤁 𐤕𐤓𐤓𐤓; qui ædificavit solitudines sibi. DRACM.

CAPUT IV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

U.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 2. Ἐάν ἀναλαδῶμεν λόγον μογθήσεως.
- 4. Σφαλέντας.
- 5.
- 6.
- 8.
- 11. Ἄνυπόστατος λέων ἀπώλετο.
- 12. Πρὸς ἐμὲ δὲ ἐλαλήθη λαθραίως ἐν κλοπῇ.
Καὶ ἐδέξατο τὸ οὖς μου ψευρυφῶν παρ' αὐτοῦ.
- 13. Ἐν ἐκπλήξει ἀπὸ ὁραμάτων κατερινῶν.
- 15

- 2. Μὴ κολλήσεις σοι λελάληται ἐν κόπῃ;
- 4. Ἄσθενοῦντας.
- 5. Ἐσπούδασας. Ἄλ., ἐθορυβήθης.
- 6. Ἐλπίς σου, καὶ ἡ κακία [1. ἀκακία] τῆς ὁδοῦ σου.
- 8. Τὰ ἄτοπα.
- 11. Μυρμηκολέων ὄλετο παρὰ τὸ μὴ ἔχειν βοράν.
- 12. Εἰ δέ τι βῆμα ἀληθινὸν ἐγγόνει ἐν λόγοις σου.
Πότερον οὐ δέξεται μου τὸ οὖς ἐξαίσια παρ' αὐτοῦ;
- 13. Φόβῳ δὲ καὶ ἤχῳ νυκτερινῇ.
- 15. Ἐπὶ πρόσωπόν μου. Ἄλλος, διὰ τοῦ προσώπου μου.
Ἐπῆλθεν.
Ἐφριξαν δὲ μου τρίχες, καὶ σάρκες. Ἄλλος, ἀντιπνέει μοι ὁ φόβος.

- 2. Εἰ ληψόμεθα λαλήσαι πρὸς σὲ κοπιήσεις.
- 4.
- 5.
- 6. Ἡ ὑπομονὴ σου, καὶ ἀπλότης τῶν ὁδῶν σου.
- 8.
- 11. Θήραν.
- 12.
- 13.
- 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 2. Si assumamus sermonem moleste ferēs.
- 4. Lapsos.
- 5.
- 6.
- 8.
- 11. Subsistere non potens leo periiit.
- 12. Ad me vero sermo factus est clam quasi furtim.
Et suscepit auris mea susurrationem ab eo
- 13. In terrore a visionibus nocturnis
- 15

- 2. Num sæpe sermo tibi habitus est in molestia ?
- 4. Infirmantes.
- 5. Festinasti. Alius, conturbatus es.
- 6. Spes tua, et simplicitas viæ tuæ.
- 8. Absurda.
- 11. Myrmecoleon periiit eo quod non haberet escam.
- 12. Si quod autem verbum verax fuisset in sermonibus tuis.
Numquid non capiet auris mea ab eo magnifica ?
- 13. Timore autem et sonitu nocturno.
- 15. In faciem meam. Alius, per faciem meam.
Incurrit.
Horruerunt autem pili mei et carnes. Alius, ex opposito spirat mihi terror.

- 2. Si assumamus loqui ad te, laborabis.
- 4.
- 5.
- 6. Patientia tua, et simplicitas viarum tuarum.
- 8.
- 11. Venationem.
- 12.
- 13.
- 15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
16 וְלֹא-אֵכִיר כְּרֹאד	16	16.
18 דְּמִסָּה וְקוֹל אֲשַׁמַּע 18 הֵן בַּעֲבֹדָיו לֹא יִאֲמִין וּבִבְלֵאֲבֵי שִׁים תִּהְיֶה	18.	18
19 אָף וְשָׁכְנֵי בְתֵי-חֶבֶר	19.	9.
אֲשֶׁר-בַּעֲפָר יִסְדָּם		Ἐν γῆνός ὁ θεμέλιος.
21 בָּם דְּלֹא-נִסַּע-יִתְרֵם בָּם	21.	21.

לְאִ

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
16. Stabit, et non agnoscam aspectum ejus. Murmur silens et vocem audiam.	16. Stetit quidam, cuius non agnoscebam vultum. Et vocem quasi auræ lenis audi.	16.
18. Ecce in servis suis non credit, et in angelis suis ponet vesaniam.	18. Ecce qui serviunt ei, non sunt stabiles, et in angelis suis reperit pravitatem.	18.
19. Etiam habitantes domos luti.	19. Quanto magis hi qui habitant domos luteas.	19.
Quorum in pulvere fundamentum.	Qui terrenum habent fundamentum.	Quorum terrenum est fundamentum.
21. Nonne profecta est dignitas eorum in eis.	21. Qui autem reliqui fuerint, auferentur ex eis.	21.

Et non.

Et non.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IV Job.

V. 2. Sic omnes mss. Drusius vero lectiones Symmachi et Theodotionis permixtas et truncas refert sic : et ληψόμεθα λαλῆσαι πρὸς σέ, ἐὰν ἀναλάβωμεν λόγον.
V. 4. Σ., σφαλέντας. Ita Colbert. et Regius unus
V. 5. Ἄλλος, ἐθορυβήθης. Sic Drusius. Colbertinus autem hoc scholion adjicit : σπεύδεις ἀπορρίψαι μὴ φέρων αὐτόν.
V. 6. Ἀ., Θ., ἡ ὑπομονή σου etc. Pergit Reg. unus, μάταιον πλέκει συλλογιζόμεν, quæ postrema verba scholion haud dubie sunt. Interpretationem autem illam, ἡ ὑπομονή σου etc. Oratoriensis codex et Drusius Aquilæ tribuunt. Colbertinus autem et Regius unus, Theodotioni. Utriusque putamus esse.
V. 8. Ἀ., ἀνωφελές. Colbert. et Regius unus. Sic vocem ἦν vertere solet Aquila. Addit Colb. Δ= γρ. ἄτοπα. l. e., in *Tetraplis scriptum*, absurda. Vide in notis cap. II. v. 9.
V. 11. Ἀ., λῆς ὤλετο etc. Sic Drusius, et Regius unus, qui habet, λείξ (*). Colbertinus autem, εἰσώ-

(*) Ἀλξ. Sic sine vocis discrimine, iisdemque litteris, reddit Aquila vocem שָׁלַח fontis Hebraici. Verum non raro et apud profanos occurrit hoc vocabulum, sed accentu signatum circumflexo. Hesiod. Scut. 172, μέγας λῆξ. Theocritus sæpe. Hom., λῖν σίντην et λῆξ ἡϋγένειος. Iliad. Δ', 480, Ο', 275. Necnon alii quos longius foret nominare. DRACH.

TO EBPAIKON.	CAPUT V JOB. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
2 כִּי לֹא יִלִּי יִדְרַג-כַּעַשׂ	2.	2. Θελογόμενον.
3 וְאִקְרַב נַדָּ פְתָאם	3.	3. Καὶ κατηρασάμην τὴν εὐπρέπειαν αὐτοῦ παραχρῆμα.
4 וְיִדְאָ	4.	4. Καὶ ἐπιτριβήσονται.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Quia stultum occidet iracundia. Et ardelionem.	2. Vere stultum interficit iracundia. Parvulum.	2 Eum qui demulcetur.
3. Et imprecatus sum habitaculo ejus statim.	3. Et maledixi pulchritudini ejus statim.	3. Et maledixi decori ejus statim.
4. Et conterentur.	4. Et conterentur.	4. Et conterentur.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

16. Ἔστη τις ὄν (L. ου) οὐκ ἐγνώ-
μα τὸ εἶδος.
Ἡραμίας φωνῆς ἔχουον.
18. Ὅρα ἐν δούλοις αὐτοῦ ἀβε-
βαίτης, καὶ ἐν ἀγγέλοις αὐτοῦ εὐ-
ρεθῆαι ματαιώματα.
19. Πόσω μᾶλλον ἐν τοῖς κατα-
στροφῶν οὐκίας πηλίνας.
Ὅν γήϊνος ὁ θεμέλιος.

21

SYMMACHUS.

16. Stetit quidam, cujus non
agnovi speciem.
Quietam vocem audivi.
18. Vide, in servis suis incon-
stantia, et in angelis suis inveniet
vanitatem.
19. Quanto magis in habitanti-
bus domos luteas.
Quorum terrarum est funda-
mentum.
21

16. Εἶδον καὶ οὐκ ἦν μορφὴ πρὸ
ὀφθαλμῶν μου.
Ἄλλ' ἦ αὐραν καὶ φωνὴν ἔχουον.
18. Εἰ κατὰ παῖδων αὐτοῦ οὐ
πιστεύει, κατὰ δὲ ἀγγέλων αὐτοῦ
στολίον τι ἐπενόησε.
19. Τοὺς δὲ κατοικοῦντας οὐκίας
πηλίνας.
Ἐξ ὧν καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ
πῆλον ἔσμεν.
21. Ἐνεφύση γὰρ αὐτοὺς καὶ
ἐξηράθησαν. Ἄλλος, συνεξήρεν
τὸ ὑπελαίμα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ἐξέ-
λιπον.

Παρὰ τὸ μὴ ἔχειν. *Tetracl.*, διὰ τὸ μὴ ἔχειν.

LXX INTERPRETES.

16. Vidi, et non erat figura ante
oculos meos.
Sed aeram et vocem audiebam.
18. Si contra pueros suos non
credit, adversus angelos autem
suos pravum quid cogitavit.
19. Habitantes autem domos
luteas.
Ex quibus et ipsi de eodem luto
sumus.
21. Insufflavit enim eis, et ex-
aruerunt. *Alius*, una abstulit resi-
dum illorum in ipsis: defecero-
runt.

Quia non habebant. *Tetracl.*, propterea quod non habebant.

Notæ et variae lectiones ad cap. IV Job.

ho mendose. Σ., ἀνομιώτατος λέων ἀπώτατος. Sic
Collb. et Regius unus, qui habet, ἀπώτατος. Collb.
ibidem, Θ., θήραν, cum hoc scholio saljunctio, καὶ
εἰ ἔνωτατο οὐκ εἰς διαβολὰς περιπέμπονται.
V. 12. Σ., πρὸς ἐπὶ δὲ etc. Ita Regius unus et
Colbert. Regius alter habet πρὸς ἐπὶ ἀελαίφθ.
Apud Drus. et Orat. docet ὡς post λαβραίας, uale.
Ibid. Σ., καὶ εἰδέματο etc. Colbert., Regii duo. et
Drusius, qui omittit illud παρ' αὐτοῦ.
V. 13. Ἄ., ἐν παραλαγῆς etc. Drusius. Σ., ἐν
ἐκλήξει etc. Sic Colbert. et Regius unus. Drusius
vero sic habet, ἐν ἐκλήξει ἀπὸ ὀράματός μου νε-
κροῦ.
V. 15. Ἄλλ., διὰ τοῦ προσώπου μου. Drusius.
Ibid. Ἄ., ἔχετο. Colbert.

Ibid. Ὁ Ἐδραμίας, καὶ Ἐρρίαν etc. Colbert.
V. 16. Σ., ἔστη τις etc. Sic Regius et Colbert.
Apud Drusium perperam legitur, Symm., ἔστην καὶ
οὐκ ἐπικνωσόμεαι.
V. 18. Σ., ὅρα ἐν δούλοις αὐτοῦ. Colbert. Apud
Drusium autem docet, ὅρα.
V. 19. Σ., πόσω μᾶλλον etc. Sic Colbertinus, Ro-
gius unus, Nicetas, et Drusius, in quo postremo
docet ἐν.
Ibid. Ἄ., Σ., ὧν γήϊνος ὁ θεμέλιος. Nicetas et
Drusius Aquilæ tribuunt. Colbert. et Regius unus
Symmacho. Puto esse utriusque.
V. 21. Ἄλλ., συνεξήρεν etc. Drusius. Colberti-
nus autem sic habet Ἄ., ἐξέλιπον.
Ibid. Ἄ., διὰ τὸ μὴ ἔχειν.

CAPUT V JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.
Νήπιον.
3.
4. Καὶ ταπεινωθήσονται.
SYMMACHUS.
2.
Infantem.
3.
4 Et humiliabuntur.

2. Καὶ γὰρ ἔσονται ἀναίρει ὀργή,
Πεπαιγμένον.
3. Ἄλλ' εὐθέως ἀθροῖσθι κρίτων ἰ-
στία.
4. Καταβροσθήσονται.
LXX INTERPRETES.
2. Et enim stultum perimit ira.
terrantiem.
3. Sed statim abstracta est il-
lorum habitatio.
4. Contrahuntur.

2. Τὸν γὰρ ἔσονται ἀναίρει ὀργή.
3.
4. Καὶ καταβροσθήσονται.
THEODOTIO.
2. Stultum enim occidit ira.
3.
4 Et contracti sunt.

TO EBPAIKON.

5 אשר קציר	5.
רעב יאכל	
אל-מצנים יקחו	
ושאף צמים חילם	
6 כי לא-יצא מעפר אף	6.
7 ובני רשף יבניה עף	7.
10 על-פני חצות	10.
11 ישע	11.
12 מפר	12.
13 ועצת נפתלים נמדה	13.
16 לחל	16.
18 ויחבש	18.
19 בשש צרות יצילך	19.
ובשבע	
21 בשוט רשף תחבא	21.
משוד כי יבוא	
23 כי עם-אבני השדה ברוחך	23.
24 ופסקת נר ולא תחטא	24.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Cujus messem.
Famelicus comedet. Et de spinis capiet eam.
Et absorbebunt sitibundi virtutem eorum
6. Quia non egredietur de pulvere iniquitas.
7. Et filii pennæ elevabunt votum.
10. Super facies platearum.
11. Salute.
12. Et facientem irritas.
13. Et consilium pravorum præcipitatur.
16. Tenui.
18. Et fasciabit.
19. In sex angustiis eruet te.
Et in septima.
21. In flagello linguæ abscondes te.
A vastitate cum veniet.
23. Quia cum lapidibus agræ foetus tuum.
24. Et visitabis habitaculum tuum, et non peccabis.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοὶς γράμμασι.

5.
6.
7.
10.
11.
12.
13.
16.
18.
19.
21.
23.
24.

VULGATA LATINA.

5. Cujus messem.
Famelicus comedet. Et ipsum rapiet armatus.
Et bibent sitientes divitias ejus.
6. Et de humo non oritur dolor.
7. Et avis ad volatum.
10. Universa.
11. Sospitate.
12. Qui dissipat.
13. Et consilium pravorum dissipat.
16. Egeno.
18. Medetur.
19. In sex tribulationibus liberabit te.
Et in septima.
21. A flagello linguæ abscondes ris.
Calamitatem, cum venerit.
23 Sed cum lapidibus regionum pactus tuum.
24. Et visitans speciem tuam, non peccabis.

ΑΚΥΛΑΣ.

5.
Πεινῶν φάγεται. Αὐτὸς δὲ πρὸς ἐνόπλων ἀρθήσεται.
6.
7. Καὶ υἱοὶ πτηνῶν.
10. Ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτάτων.
11.
12. Ἀκυροῦντα.
13.
16. Ἀτόνω.
18. Καὶ μοτώσει.
19. Ἐν ἑξ ὀλίγοις ῥύσεται σε.
Καὶ ἐν ἑπτά.
21.
Ἀπὸ προνομῆς ἐπερχομένων.
23.
24. Καὶ ἐπισκέψῃ ὠραιότητά σου, καὶ οὐ μὴ ἀμαρτήσῃ.

AQUINA.

5.
Esuriens comedit. Ipse autem ab armatis tolletur.
Abstraxerunt sitientes opulentiam ejus.
6.
7. Et filii volucris.
10. Super faciem extimarum.
11.
12. Abrogantem.
13.
16. Invalido.
18. Et curabit.
19. In sex tribulationibus liberabit te.
Et in septima.
21.
A direptione invadentium.
23.
24. Et visitabis decorem tuum, et non peccabis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΚΟΣ.

5. Παινούντες φάγυνται.
Αὐτοὶ δὲ πρὸς ἐνόπλιον ἀρβήσαν-
ται.
Ἀναρροφήσαι ὀφθαλμοὺς τῆν δύνανται
αὐτῶν.
6. Οὐ γὰρ ἐξελπίσκειται ἀπὸ κα-
κῆς ὁδότης.
7. Τὰ τέκνα τῶν πεπεισμένων ὀφθαλ-
μοὺς παύει.
10.
11.
12. Διαλύσει.
13. Βουλὴ δὲ σοφικὴ παραχθῆ-
σεται.
16. Πτωχῶ.
18. Ἠπαθήσει.
19.
21.
24. Οὐ διαπραγήσει.

5. Ἄ γὰρ ἐκαίνοι συνήγαγον.
Ἄλλος, ἐθέρισαν.
Δίκαιοι ἐδόνται.
Αὐτοὶ δὲ ἐκ κακῶν οὐκ ἐξαιρέτοι
ἔσονται.
Ἐσπερονισθεῖη αὐτῶν ἡ ἰσχὺς.
6. Οὐ γὰρ μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς γῆς
κόπος.
7. Νεοσσοὶ δὲ γυπὸς τὰ ὀφθαλμοὺς
πέτονται. Ἄλλος, νεοσσοὶ δὲ ἀπὸ τῶν
τὰ ὀφθαλμοὺς πέτονται.
10. Ἐπὶ τὴν ὑπὲρ αἰσάνου.
11. ✕ Ἐν σωτηρίᾳ.
12. Διαλύσονται.
13. Βουλὴ δὲ πολυπλόκων ἐξέλ-
θησεται.
16. Ἀδυνάτω.
18. Πάλιν ἀποκαθίστησιν.
19. Ἐξήκως ἐξ ἀναγκῶν σε ἐξο-
λείται.
Ἐν δὲ τῷ ἑβδόμῳ.
21. Ἀπὸ μάστιγος γλώσσης σε
κρύψει. Ἄλλος, σακπῶσις γὰρ αὐ-
τοὺς ἀπὸ ἀντιλογίας γλώσσης. Ἄλ-
λος, ἀπὸ τυχοφαντίας.
Ἀπὸ κακῶν ἐρχομένων.
23. ✕ Ὅτι μετὰ λίθων ἀγροῦ
τυνθήκη σου.
24. Ἡ δὲ δίαιτα τῆς σακνῆς σου
οὐ μὴ ἀμάρτη.

5.
6.
7.
10.
11
12. Διασυστάσει.
13.
16.
18.
19.
Καὶ ἐν ἑπτὰ.
21.
23.
24.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

5. Esurientes comedunt.
Ipsi autem ab armatis tollentur.
Absorbent sitiens virtutem eorum.
Non enim egredietur de pulvere dolor.
7. Filii volatiliam extollunt alae.
10.
11.
12. Dissolvat.
13. Consilium autem tortuosum turbabitur.
16. Pauperi.
18. Obligabit.
19.
21.
23.
24. Non infeliciter ages.

5. Que enim illi congregaverunt. Alias, messuerunt.
Justi comedent.
Ipsi vero de malis non liberabuntur.
Exhaustior fortitudo eorum.
6. Non enim prodiet de terra labor.
7. Pulli autem vulturis alto volant. Alias, pulli autem aquitarum alto volant.
10. Super eam que sub custod.
11. ✕ In salutem.
12. Qui avortit.
13. Consilium autem astutorum disjecit.
16. Infirmitas.
18. Rursus restituit.
19. Sexies de necessitatibus tu eruet.
In septimo autem.
21. A flagello lingue abscondite. Alias, teges enim eos a contradictione lingue. Alias, a calumnia.
A malis venientibus.
23. ✕ Quia cum lapidibus agri fœdus tuum.
24. Conversatio autem tabernaculi tui non peccabit.

5.
6.
7.
10.
11.
12. Dissipabit.
13.
16.
18.
19.
Et in septimo.
21.
23.
24.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶ γράμμασι.	AKYΛAΣ.
שׁוֹטֵי 26	26.	26.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
26. Acervus tritici.	26. Acervus tritici.	26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V Job.

V. 2. Θ., τὸν γὰρ etc. Sic unus cod.
Ibid. Drusius. 'A., θελεγόμενον. Σ., νήπιον, bene. Colbertinus vero, 'A., θελεγόμενον καὶ νήπιον. Unus Regius, 'A., θελεγόμεθα. Præstat lectio Drusii.
V. 3. 'A., καὶ κατηρασάμην τὴν εὐρέπειαν αὐτοῦ παραχρήμα. Omnes præter Drusium habent αὐτῶν pro αὐτοῦ, quæ postrema lectio cum Hebraico consonat. Nicetas unus hunc locum Symmacho tribuit: cæteri, Aquilæ.
V. 4. 'A., καὶ ἐπιτριβήσονται. Sic omnes. Σ., καὶ ταπεινωθήσονται. Hanc lectionem omnes Symmacho tribuunt præter Drusium. Estque vere Symmachi. Sed Olympiodorus apud Nicetam, et cod. Oratorien-sis, καὶ ταπεινωθήτωσαν, et humilientur, legunt. Θ., καὶ κατεκλάσθησαν. Omnes præter Drusium, qui Symmacho καὶ κατεκλάσθησαν, et Theodotioni καὶ ταπεινωθήσονται tribuit.

V. 5. Ἄλλος, ἐθέρισαν. Drusius.
Ibid. 'A., πεινῶν φάγεται. Drusius. Σ., πεινῶντες φάγονται. Regius unus cum Drusio. Colbertinus au-tem, πεινῶντες, φαγόντες.
Ibid. 'A., αὐτὸς δὲ πρὸς ἐνόπλων ἀρθήσεται. Sic Regius unus et Colbert. qui habet ἐνοπλον. Symma-chi vero lectionem adfert Drusius.
Ibid. 'A., ἀφειλύσαντο etc. Drusius. Σ., ἀναβρο-φήσαι διψῶν τὴν δύναμιν αὐτῶν. Colbert. pro δύνα-μιν, διάνοιαν habet male. Ad Aquilam videtur le-gendum αὐτῶν pro αὐτοῦ.
V. 6. Σ., οὐ γὰρ ἐξελεύσεται etc. Sic omnes.
V. 7. Σ., τὰ τέκνα τῶν πτεινῶν ὑψοῦσι πτερὰ. 'A., καὶ υἱοὶ πτήνους. Sic Drusius. Colbert. autem, 'A., πτήνου οἶον γυμνός. Lege πτήνους οἶον γυμνός. Avis, quasi vulturis. Idem Colbert. aliam lectionem adfert, νεοσσοὶ δὲ αὐτῶν τὰ ὑψηλὰ πέτανται.

CAPUT VI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶ γράμμασι.	AKYΛAΣ.
שׁוֹטֵי 2	2.	2.
על-כן דברי לע	3	3. Ἐπὶ τοῦτο ῥήματά μου κατε-πατήθησαν.
שׁוֹטֵי 4 To 'Ebraïkôn, Saldai.	4.	4. Τοῦ Ικανοῦ
רוח	5.	Πνευμά μου.
שׁוֹטֵי 5	5.	5.
אם יגעה	6.	6.
היאכל תפל מבלי-מלח	6.	6.
תקתי	8.	8. Ὑπομονήν.
יתר יד	9.	9. Ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα.
ותיה-עוד נחמתי	10.	10. Καὶ ἔστι ἐτι παρακλησίς μου.
שׁוֹטֵי 11	11.	11. Καὶ τί τὸ τέλος μου, ὅτι μα-κροθυμήσω;
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Utinam appendendo appen-deretur mea ira.	2. Utinam appenderentur pec-cata mea, quibus iram merui.	2.
3. Ideo verba mea absorpta sunt.	3. Unde et verba mea dolore sunt plena.	3. Super hoc verba mea cancellata sunt.
4. Saldai. Hebræus, id. Spiritus meus.	4. Domini. Spiritum meum.	4. Potentis. Spiritus meus.
5. Numquid rudet onager super gramen?	5. Numquid rugiet onager, cum habuerit herbam?	5.
An mugiet?	Aut mugiet?	6.
6. Numquid comedetur insipi-dum absque sale?	6. Aut poterit comedi insulsum, quod non est sale conditum?	6.
8. Et exspectionem meam.	8. Quod exspecto.	8. Patientiam.
9. Solvat manum suam.	9. Solvat manum suam.	9. Cum injecerit manum.
10. Et erit adhuc consolatio mea.	10. Et hæc mihi sit consolatio.	10. Et erit adhuc consolatio mea.
11. Et quis finis meus, ut pro-longem animam meam?	11. Aut quis finis meus, ut pa-tienter agam?	11. Et quis finis meus, quia longanimitis ero?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
26.	26. Θημωνία. Ἄλλος, σωρός.	26.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
26.	26. Acervus. <i>Alius</i> , cumulus.	26.

Notæ et variæ lectiones ad cap. V Job.

V. 10. Ἄ., ἐπὶ πρόσωπον ἐξωτάτων. Colbert. et Reg. unus. Drusius vero id quasi scholion adfert.

V. 11. Ἐν σωτηρίᾳ. Sic Colbert. cum asterisco. In versione Latina legitur, in salutem, cum asterisco item, quia omissum fuerat in LXX Interpret.

V. 12. Ἄ., ἀκυροῦντα. Σ., διαλύσει. Θ., διασπιδάσει. Sic Colbert. et Regius unus. At Drusius et Nicetas ex Olympiodoro, Ἄ., ἀκυροῦντα. Σ., διαλύοντα, διασπιδάζοντα. Postremas vero Symmachi et Theodotionis lectiones sic retulisse videtur Olympiodorus, ut cum Aquilæ lectione consonarent. Colbertinus fide dignior est, quia exscriptus ex alio qui ad Tetrapla ipsa adornatus fuerat.

V. 15. Σ., βουλή δὲ σχολιὰ παραγθήσεται. Nicetas, et Drusius, et Colbertinus, qui postremus interpretis nomen tacet.

V. 16. Ἄ., ἀτόνω. Σ., πτωχῶ. Drusius. Colbert.

vero habet πτωχῶ tantum, sine interpretis nomine.

V. 18. Ἄ., καὶ μοτώσει. Σ., ἐπιθήσει. Drusius.

V. 19. Ἄ., ἐν ἐξ etc. Drusius. Videtur Theodotionis quoque esse, ut sequens lectio.

• Ibid. Ἄ., Θ., καὶ ἐν ἐπτά. Drusius.

V. 21. Ἄλλος, σκεπάσεις γὰρ etc. Colbertinus. Suspicio desumptum ex alio loco. Ἄλλος, ἀπὸ συκοφαντίας. Idem Colbert.

Ibid. Ἄ., ἀπὸ προνομῆς ἐπερχομένων. Sic omnes.

V. 25. Hunc versiculum cum asterisco adfert editio libri Job Latina, quia in LXX non legitur.

V. 24. Ἄ., καὶ ἐπισκέψη ὠραιότητά σου, καὶ οὐ μὴ ἀμαρτήση. Drusius et Regius unus, qui postremus habet καὶ οὐ διαμαρτήση. Σ., οὐ δυσπραγήση. Drusius.

V. 26. Ἄλλος, σωρός. Regius unus.

CAPUT VI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Ὡς εἶθε ἐσταθμιζετό μου ἡ ὄργη.	2. Εἰ γὰρ τις ἰσθῶν στήσαι μου τὴν ὄργην.	2.
5. Διὰ τοῦτο οἱ λόγοι μου καταπιπκοί.	3. Ἄλλ' ὡς εἶκοι τὰ ῥήματά μου ἐστὶ φαῦλα.	3. Ἐγκοποί.
4. Σαδδαί.	4. Κυρίου.	4.
Ἄναπνοή μου.	Θυμός. Ἄλλος, χόλος.	
5. Μὴ στένει λιμῶ θναγρος παρούσης χλόης;	5. Τί γάρ; μὴ διακενῆς κεκράξεται θνος ἀγριος, ἀλλ' ἡ τὰ σίτα ζητῶν;	5.
Ἥ μηκήσεται;	Εἰ δὲ καὶ ῥήξει;	
6. Μήτι βρωθήσεται ἀνάρτυτον, τῷ μὴ ἔχειν ἄλας;	6. Εἰ βρωθήσεται ἄρτος ἀνευ ἄλός;	6.
8.	8. Ἐλπίδα.	8.
9. Ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα.	9. Εἰς τέλος δέ.	9.
10.	10. Εἶη δέ μου πόλις τάφος.	10. Καὶ ἔσται ἐτι παράκλησί μου.
11.	11. Τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεταιί μου ἡ ψυχὴ;	11.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Utinam appenderetur ira mea.	2. Si enim quis appendens appenderet iram meam.	2.
3. Ideo sermones mei peramari	3. Sed ut videtur verba mea sunt inala.	3. Laboriosa.
4. Saddai.	4. Domini.	4.
Respiratio mea.	Furor. <i>Alius</i> , ira.	
5. Num gemet fame onager, præsente gramine?	5. Quid enim? Numquid frustra onager clamabit, nisi escas requiens?	5.
Aut mugiet?	Numquid et erumpet?	
6. Numquid comedetur insipidum, quod non habeat salem?	6. Si comedetur panis absque sale?	6.
8.	8. Spem.	8.
9. Cum injecerit manum.	9. In finem autem.	9.
10.	10. Sit autem mea civitas sepulcrum.	10. Et erit adhuc consolatio mea.
11.	11. Quod tempus meum, ut sustineat anima mea?	11.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
זי א 15	15.	15.
ממקומם 17	17.	17.
ובא דגישות 19	19.	19
שבא קח-לכו		
כי-עשה 21	21.	21. Ὅτι νῦν.
מה-בורח אמרו-ישר 25	25.	25. Τί ἐμυχθῆρῶθησαν λόγοι εὐ- θούς.
פי-בי 28	28.	28.
שב נא אל-תהי עולה 29	29.	29. Μὴ γίνεσθε παρανομία.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
15. Fratres mei.	15. Fratres mei.	15.
17. De loco suo.	17. De loco suo.	17.
19. Respexerunt semitas Thema: itinera Saba exspectaverunt sibi.	19. Considerate semitas Thema, itinera Saba, et exspectate paulisper.	19.
21. Quia nunc.	21. Nunc.	21. Quia nunc.
25. Quam roborata sunt eloquia rectitudinis.	25. Quare detraxistis sermonibus veritatis.	25. Quam improbi fuerunt sermones recti.
28. Respicite in me.	28. Præbete aurem.	28.
29. Convertimini nunc ne sit iniquitas.	29. Respondete, obsecro, absque contentione.	29. Ne sitis iniquitas.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI Job.

V. 2. Σ., ὡς εἶπε etc. Drusius.
 V. 3. 'A., ἐπὶ τοῦτο ῥήματά μου καταπατήθησαν. Drusius, qui hanc notam adjicit: καταπατήθησαν, proculcata fuerunt, i. e. spreta et contempta vehementer. Fieri potest ut fallar. Inclino ut credam hunc interpretem edidisse, καταπόθησαν, id est, absorpta fuerunt. Quod verbum Hebræum ἔχ' potius denotat. Drusii conjecturæ libenter adstipulor: cum maxime facillima sit hujusmodi vocum commutatio. Σ., διὰ τοῦτο οἱ λόγοι μου κατάπιχτοι. Ita omnes mss. Apud Drusium deest illud, διὰ τοῦτο. Th., ἔχκοτοι. Sic Colbert. Sic Colbert, Regius unus, et Drusius.
 V. 4. 'A., τοῦ ἰκανοῦ. Τὸ Ἑβρ., Σ., σαδδαι. Caveat eruditus lector ne hic illud τὸ Ἑβραϊκὸν confundat cum interprete Hebræo, qui passim adfertur hoc libro: nam hic agitur de voce Hebraica σαδδαι Græcis litteris reddita, ut in Hexaplis erat.

Id vero notat Scholiastes codicis Colbertini, qui sic habet, ἀντὶ τοῦ Κυρίου, σαδδαι κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, ὃ ἐρμηνεύεται, ἰκανόν. Drusius ad vocem τοῦ ἰκανοῦ hæc notat:
 « Suspicio, non affirmo, Aquilæ esse. In edit. Romana Symm., Σαδδαι. Schol., ἀντὶ τοῦ, ἰκανοῦ. Suspicionem meam juvat, vel potius roborat, quod Exod. v, 3, וְיָבֹא אֵל, A., ἐν Θεῷ ἰκανῷ. Hieron. in Comment. Ezech. 1. Saddai, Aquila, Symmachus, Theodotio ἰκανόν transtulerunt, quod fortem potentemque significat. Idem Epist. 136. Saddai Aquila interpretatur, ἄξιμον, quod nos robustum, et sufficientem ad omnia perpetranda possumus dicere. Hoc nomen Dei non certe percepit Philo Byblius in historia Phœnicum, quam Sanchuniato composuit lingua patria, cum Saddai Græce redderet, dicens significare ἀγρόν aut ἀγρότην. Nam perspicuus confundit τῷ

CAPUT VII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
דלמ-צבא לאיש על-ארץ 1	1.	1. Μήτι οὐ στρατεία τῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τῆς γῆς;
מדי אקים 4	4.	4. Πότε ἀναστήσομαι.
ימי 6	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Nonne militia homini super terram?	1. Militia est vita hominis super terram.	1. Numquid non militia hominum super terram?
4. Quando surgam.	4. Quando consurgam.	4. Quando surgam.
6. Dies mei.	6. Dies mei.	6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
15.	15. Ἐγγύτατοί μου. Ἄλλος, ἀδελφοί μου.	15.
17.	17. Ὅπερ ἦν. Ἄλλος, ὅπου ἦν.	17.
19.	19. Ἴδετε ὁδοὺς Θαιμανῶν, ἀτραπούς Σαβῶν οἱ διορῶντες. Ἄλλος, ἀποβλέπουσιν εἰς ὁδοὺς Θαιμάν, ὁδοιπορίας Σαβὰ προσδοκῶσιν ἐαυτοῖς.	19.
21.	21. Ἀτὰρ δέ.	21. Ἄλλὰ μὴν.
25.	25. Ἄλλ' ὡς ἔοικε φαῦλα ἀληθινοῦ βήματα. Ἄλλος, λυπηρά.	25.
28.	28. ✕ Σχολάσατέ μοι.	28.
29.	29. Καθίσατε δὴ, καὶ μὴ εἶη ἔδικον.	29.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
15.	15. Proximi mei. <i>Alius</i> , fratres mei.	15.
17.	17. Quod erat. <i>Alius</i> , ubi erat.	17.
19.	19. Videte vias Themanorum, semitas Sabæorum intuentes. <i>Alius</i> , respiciunt in vias Thæman, itinera Saba expectant sibi.	19.
21.	21. Nunc autem.	21. Sed quidem.
25.	25. Sed ut videntur vilia veracis verba. <i>Alius</i> , tristitia.	25.
28.	28. ✕ Vacate mihi.	28.
29.	29. Sedete utique, et ne sit iniquum.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VI Job.

cum τῷ, quæ vox posterior agrum denotat, qui et τῷ dicitur. »

Ibid. Ἄ., πνεῦμα. Σ., ἀναπνοή. Ἄλλος, χάλος. Colbert. et Regius unus.

V. 5. Σ., μὴ στένει λιμῶ etc. Omnes mss. et Drusius.

Ibid. Σ., ἢ μηκέσεται. Regius unus et Colbert.

V. 6. Σ., μῆτι βρωθήσεται etc. Omnes mss. et Drusius.

V. 8. Ἄ., ὁπομονήν. Colbert. Regius unus habet ἄπομονήν, minus recte.

V. 9. Ἄ., Σ., ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα. Omnes mss. et Drusius.

V. 10. Ἄ., Θ., καὶ ἔσται ἔτι παράκλησίς μου.

Omnes mss. et Drusius. Ubi vocem τῷ *adhuc*, τῷ legerunt LXX, qui verterunt πόλις. Mutatio τοῦ ἰ in ῑ et τ in τ admodum frequens est.

V. 11. Ἄ., καὶ τί τὸ τέλος etc. Colbert. et Orat. Apud Drusium καὶ desideratur.

V. 15. Ἄλλ., ἀδελφοί μου. Colbert. Videtur esse reliquorum interpretum.

V. 17. Ἄλλος, ὅπου ἦν. Colbert.

V. 19. Ἄλλος, ἀποβλέπουσιν εἰς ὁδοὺς etc. Sic mss. et Drusius. Regius unus ait ex altero interprete desumptum esse, ἕτερος τῶν ἐρμηνευτῶν.

V. 21. Ἄ., ὅτι νῦν. Θ., ἀλλὰ μὴν. Sic mss.

V. 25. Ἄλλος, λυπηρά. Colbert.

Ibid. Ἄ., τί ἐμοχθηρώθησαν etc. Drus. et Colb.

V. 28. Hæc cum asterisco erant in Hexaplis. In editione Latina legitur *vacate mihi*, cum asterisco.

V. 29. Ἄ., μὴ γίνεσθε παρανομία. Drusius

CAPUT VII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Πότερον οὐχι πειρατήριον ἔστιν ὁ βίος ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς;	1.
4.	4. Πότες ἡμέρα, ὡς δ' ἂν ἀναστῶ;	4. Πότε ἀναστήσομαι.
6.	6. Ὁ δὲ βίος μου. Οἱ λοιποὶ, αἱ ἡμέραι μου.	6.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Numquid non tentatio est vita hominis super terram?	1.
4.	4. Quando dies, ut resurgam?	4. Quando surgam.
6.	6. Vita autem mea. <i>Reliqui</i> , dies mei.	6.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

קלו מני - ארג			
וימלו באפס תקוה			
8 לא - תשרני עין ראי	8.		8. ✕ Ου περιβλέβεται ὁ ὀφθαλ- ✕ μὸς ὀρώντός με;
עיניך בי ואינני			
9 כלה ענן וילך	9.		9.
11 גם	11.		11. Τοιγαροῦν.
אשיחה במר נפשי			
12 אם - תנין	12.		12.
כשבור 'O Ἑβραῖος, πόνους.			
13 תנחבני	13.		13.
ישא בשיחי משכבי			
15 ותבחר כחנק נפשי	15.		15. Καὶ αἰρεῖται ἀγχόνην ἡ ψυχὴ μου.
מות מעצבותי			
16 מאסתי	16.		16.
כי הבל ימי			ἽΟτι ματαιότης αἱ ἡμέραι μου.
18 ותפקדני לבקרים	18.		18.
לרגעים תבחנו			
20 מה אפעל 'O Ἑβραῖος, τί σε ἐδραψα ;	20.		20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Fuerunt veloces præ radio te- xentis.	Velocius transierunt, quam a texente tela succiditur.	
Et defecerunt in fine expecta- tionis.	Et consumpti sunt absque ulla spe.	
8. Non intuebitur me oculus videntis me.	8. Nec aspiciet me visus homi- nis.	8. ✕ Nonne cognoscit oculus vi- ✕ dentis me?
Oculi tui in me, et non ego.	Oculi tui in me, et non subsi- stam.	
9. Defecit nubes et abiit.	9. Sicut consumitur nubes et pertransit.	9.
11. Etiam.	11. Quapropter.	11. Quapropter.
Confabulabor in amaritudine a- nimæ meæ.	Confabulabor cum amaritudine animæ meæ.	
12. Aut cetus.	12. Aut cetus.	12.
Custodiam. <i>Hebræus</i> , labores.	Carcere.	
13. Consolabitur me.	13. Consolabitur me.	13.
Se tollet in eloquio meo meum cubile.	Et revelabor loquens mecum in strato meo.	
15. Et elegit strangulationem anima mea.	15. Elegit suspendium anima mea.	15. Et eligit laqueum anima mea.
Mortem ab ossibus meis.	Et mortem ossa mea.	
16. Recusavi.	16. Desperavi.	16.
Quia vanitas dies mei	Nihil enim sunt dies mei.	Quia vanitas dies mei.
18. Et visites eum in matutinis.	18. Visitas eum diluculo.	18.
At momenta probabis eum.	Subito probas illum.	
20. Quid faciam? <i>Hebræus</i> , quid te læsi?	20. Quid faciam?	20.

Ταχύτερα ὑφάσματος.

Αἱ ἡμέραι μου ἀνηλώθησαν, μὴ
ἔσσης ἐλπίδος.

8.

9. Καθάπερ ἀναλωθεῖσα νεφέλη
ἀπαλλαγῆσεται.

11

Διαλεχθήσομαι τῷ παραπικρα-
σμῷ τῆς ψυχῆς μου.

12.

13. Παρηγορήσει με.

15.

Καὶ θάνατον διὰ τῶν ὀστέων μου.

16.

Ὅτι ματαιότης αἱ ἡμέραι μου.

18.

Αἰφνιδίως ἐκδοκιμάζεις αὐτόν.

20.

SYMMACHUS.

Velocior textura.

Dies mei consumpti sunt, non
existente spe.

8.

9. Ut consumpta nubes abibit.

11.

Colloquar cum amaritudine a-
nimæ meæ.

12.

13. Consolabitur me.

15.

Et mortem per ossa mea.

16.

Quia vanitas dies mei.

18.

Sobito probas illum.

20.

Ἐλαφρότερος λαλιᾶς. Τετρ., δρο
μέως.

Ἄπολωλε δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι.

8. ✕ Οὐ περιβλέψεται ὁ ὀφθαλ-
✕ μός ὀρῶντός με.

✕ Οἱ ὀφθαλμοί σου ἐν ἐμοί, καὶ
✕ οὐκέτι εἰμί.

9. Ὅσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν
π' οὐρανοῦ.

11. Ἄτάρ οὖν.

Ἄνοιξω πικρίαν ψυχῆς μου.

12. Ἡ δράκων. Ἄλλος, ἡ κῆτος.
Φυλακὴν.

13. Παρακαλέσει με.

Ἄνοιξω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν ἰδίᾳ
λόγον τῆ κοίτης μου.

15. Ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός
μου τὴν ψυχὴν μου.

Ἄπὸ δὲ θανάτου τὰ ὀστά μου.

16. ✕ (Ἄπυσάμην.)

Κενὸς γάρ μου ὁ βίος. Ἄλλος,
ἀτμὸς γάρ αἱ ἡμέραι μου.

18. Ἡ ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιήσῃ
ἕως τὸ πρῶτ. Ἄλλος, καὶ ἐπισκέ-
πτῃ αὐτὸν πρῶτας.

Καὶ εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρινεῖς.

20. Τί δυνήσομαι σοὶ πρᾶξαι.

LXX INTERPRETES.

Exilior est quam loquela. Te-
trapl., cursore.

Periit autem in vana spe.

8. ✕ Non cognoscit oculus vi-
✕ dentis me.

✕ Oculi tui in me, et non sub-
✕ sisto.

9. Tamquam nubes expurgata
de caelo.

11. Propterea itaque.

Aperiam amaritudinem animæ
meæ.

12. Aut draco. *Alius*, aut cetus.
Custodiam.

13. Solabitur me.

Et referam ad me ipsum priva-
tam sermonem lecto meo.

15. Absolves a spiritu meo ani-
miam meam.

A morte autem ossa mea.

16. ✕ Repuli.

Vana est enim vita mea. *Alius*,
vapor enim dies mei.

18. Certe visitationem ejus fa-
cies usque mane. *Alius*, et visites
eum mane.

Et in requie judicabis eum.

20: Quid poterō tibi facere?

8. ✕ Οὐ περιβλέψεται ὁ ὀφθαλ-
✕ μός ὀρῶντός με.

9.

11. Γοιγαροῦν.

12.

13.

Συμβαῖτάσει με ἐν τῇ ἀδολοσχίᾳ
μου ἡ κοίτη μου.

15.

16.

18.

20.

THEODOTIO.

8. ✕ Non cognosset oculus vi-
✕ dentis me.

9.

11. Quapropter.

12.

13.

Simul portabit me in meditatio-
ne mea lectus meus.

15.

16.

18.

20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
עבשכ		
נשכ		
21. וישתחבש ואיני	21.	21.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
In occursum.	Contrarium.	
In onus.	Gravis.	
21. Et quæres me mane, et non ego.	21. Et si mane me quæseris, non subsistam.	21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII Job.

V. 1. 'A., μήτι οὐ στρατεία etc. Colbert. et Regius unus.
 V. 4. 'A., Θ., πότε ἀναστήσομαι. Sic omnes.
 V. 6. *Oi λοιποὶ, αὶ ἡμέραι μου.* Colbertinus.
 Ibid. Σ., ταχύτερα ὑφάσματος. Δ* γρ. δρομέως. Sic Colbertinus post Symmachi versionem, indicans, ut putamus, in Tetraplis legi δρομέως; pro ὑφάσματος. Hæc autem lectio δρομέως, videtur huc translata ex cap. ix, v. 24. Coislinianus bombycinus in sæculi, qui incipit a fine capitis vi habet, *οὐλοικ., δρομέως.*
 Ibid. Σ., αὶ ἡμέραι etc. Sic Reg. unus et Drusius. Suspicio autem, illud αὶ ἡμέραι, non a Symmacho appetitum, sed postea, ut sententia quadraret, additum.
 V. 8. 'A., Θ., οὐ περιβλέφεται etc. Hæc asterisco notantur in cod. Colbertino, ut indicetur hæc quæ olim in τοῖς Θ' desiderabantur, ex Aquila et Theodotione desumpta fuisse. Asterisco etiam notantur in versione Latina de qua sæpe agimus. In Tetraplis legebatur, οὐ ἀτνειέ, non perspiciet, ut notat Colb.
 Ibid. *Oi ὀφθαλμοὶ σου etc.* Hæc item asterisco signantur in Colbert. et in edit. Latina.
 V. 9. Σ., καθάπερ etc. Sic tres mss., Nicetas et Drusius.
 V. 11. 'A., Θ., τοιγαροῦν. Colb. et Regius unus.
 Ibid. Σ., διαλεχθήσομαι etc. Sic quatuor mss. Nicetas et Drusius.

CAPUT VIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
2. ורחב כביר	2.	2.
3. יערה	3.	3. Σκελίται.
ישחצק		
6. נח	6.	6.
9. ימיני	9.	9.
11. ישגא-אז	11.	11. Ἡ πληθυνθήσεται ἔλος.
12. עדתו באב לא יקסר	12.	12. Ἐτι αὐτοῦ ἐν ὥρᾳ αὐτοῦ οὐ περιπλασθήσεται.
14. וביח עבדו מבכוד	14.	14. Οἶκος ἀράχνης ἡ παροίθησος αὐτοῦ.
15. ישען על- ביתו ולא יעסד	15.	15.
16. רסב דהא לפני- שבש	16.	16. Ἐνικμὸς ἔστιν εἰς πρόσωπον ἡλίου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et spiritus validus.	2. Spiritus multiplex.	2.
3. Pervertet.	3. Supplantat.	3. Supplantabit.
Pervertet justitiam.	Subvertit quod justum est.	
6. Habitaculum.	6. Habitaculum.	6.
9. Dies nostri.	9. Dies nostri.	9.
11. Crescet pratum.	11. Aut crescere carectum.	11. Aut crescet palus.
12. Adhuc eo in virore suo, non succidetur.	12. Cum adhuc sit in flore, nec carpatur manu.	12. Adhuc eo in specie sua exstante, non perfringetur.
14. Domus araneæ fiducia ejus.	14. Et sicut tela aranearum fiducia ejus.	14. Domus araneæ fiducia ejus
15. Innitetur super domum suam, et non stabit.	15. Innitetur super domum suam, et non stabit.	15.
16. Humidus ipse ad facies solis.	16. Humectus videtur, antequam veniat sol:	16. Humidus est coram sole.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Κατενευκτήν σου; Ἄλλος, ἐνακ-
τιούσθαι;

Φορτίον. Ἄλλος, φορτικός.

21. Καὶ ζητήσεις με, καὶ οὐκέτι
ὑπάρξω.

21. Ὁρθρίζων δὲ οὐκέτι εἰμί.

21.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Ut loquerer adversum te? *Alius*,
ad adversandum?

Pondus. *Alius*, molestus.

21. Et quaeres me, et non ultra
existam.

21. Mane autem surgens ultra
non ero.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VII Job.

V. 12. Ἄλλος, ἡ κήτος. Colbert. Vocem קֶטֶה
אִיָּהּ vertunt Symmachus psalm. LXXIII, 13, et
Aquila Isai. XXVII, 1.

Ibid. Ὁ Ἑβραῖος, πόνους. Sic omnes.

V. 13. Σ., παρηγορήσει με. Sic omnes mss. Drus-
sius vero perperam κατηγορήσει.

Ibid. Θ., συμβαστάσει με etc. Sic mss. et Drus.

V. 15. Ἄ., καὶ αἰρεῖται etc. Sic Oratoriensis, Re-
gius unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Σ., καὶ θάνατον etc. Sic omnes.

V. 16. In versione Latina, *repuli* cum asterisco
legitur, quia deest in LXX. Græca conjectando de-
dimus.

Ibid. Ἄ., Σ., δεῖ ματαιώτης αἱ ἡμέραι μου. Hic
variant mss. Colbert. et Oratoriensis locum hunc

Aquilæ tribuunt; Regius unus, Nicetas, et Drusius,
Symmacho. Ibid. Ἄλλ., ἀτμός γὰρ αἱ ἡμέραι μου.
Duo mss. et Drus. Prior lectio est forte Aquilæ;
posterior vero Symmachi.

V. 18. Ἄλλ., καὶ ἐπισκέπη etc. Regius unus et
Drusius.

Ibid. Σ., αἰφνιδίως ἐκδοκιμάζεις αὐτόν. Sic duo
mss. Drusius, ἐκδοκιμάσεις.

V. 20. Ὁ Ἑβραῖος, τί σε ἐβλαφα. Sic Colberti-
nus, Regius unus et Drusius.

Ibid. Ἄλλ., ἐναντιούσθαι. Drusius.

Ibid. Ἄλλ., φορτικός. Drusius, qui ut scho:om
adfert: sed videtur esse varia lectio.

V. 21. Σ., καὶ ζητήσεις με etc. Sic Regius unus.

CAPUT VIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

2. Πνεῦμα πολυῤῥῆμον.

2. Πνεῦμα βαρύτατον.

3.

3. Ἄδικῆσει.

3.

Εἰς ὄδικον μεταστρέφεται τὸ δι-
καιον.

Ταράξει τὸ δίκαιον.

6.

6. Διαιταν.

6. Εὐπρέπειαν.

9.

9. Ὁ βίος ἡμῶν. *Οἱ λοιποὶ, αἱ*
ἡμέραι ἡμῶν.

9.

11. Ἡ κληθυθήσεται ἔλος.

11. Ἡ ὑψωθήσεται βούτομον

11. Ἄχι.

21.

12. Ἔτι ὄν ἐπὶ ρίζης, καὶ οὐ μὴ
θερισθῆ.

12.

14. Οἶκος ἀράχνης ἡ κεκολληται
αὐτοῦ.

14. Ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποθήσεται
ἡ σκηνή.

14.

15. Ἐρεισθήσεται ἐπ' οἶκον καὶ
αὐτοῦ, οὐ μὴ στῆ.

15. Ἐὰν ὑπερῆσθη τὴν οἰκίαν
αὐτοῦ, οὐ μὴ στῆ.

15.

16.

16. Ἰγρὸς γὰρ ἐστὶν ὑπὸ ἡλίου.

16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.

2. Spiritus multiloquus.

2. Spiritus gravissimus.

3.

3. Injuste aget.

3.

In id quod injustum est per-
vertet quod justum est.

Turbabit quod justum est.

6.

6. Habitationem.

6. Decorem

9.

9. Vita nostra. *Reliqui, dies*
nostri.

9.

11. Aut crescet palus.

11. Aut exaltabitur pratium?

11. Achi.

12.

12. Adhuc in sua radice consi-
stit, et non metetur.

12.

14. Domus araneæ fiducia ejus.

14. Aranea autem evadet ejus
tabernaculum.

14.

15. Innitetur super domum
tam, et non stabit.

15. Si suffulserit domum suam,
non stabit.

15.

16.

16. Humidus enim est sub sole.

16.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
יִתְקַן על-גל ש-שׁוּי 17	17	Ἐμπροσθεν αὐτοῦ. 17.
יִתְקַן הז-אל לא יבא-ם-תם 20	20.	20.
לֹא יִתְקַן בִּיד-מֵרְעִים קִדְשׁ 21	21.	21. Ἀλαγαμοῦ.
תִּרְדֵּעָה לֹא 22	22.	22. Καὶ σκέπη.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Ramus ejus tener.	Germen ejus.	in conspectu ejus.
17. Super fontem radices ejus.	17. Super acervum petrarum radices ejus.	17.
Aspiciet.	Commorabitur.	20.
20. Ecce Deus non reprobabit perfectum.	20. Deus non projiciet simplicem.	20.
Nec apprehendet in manu malignorum.	Nec porriget manum malignis.	
21. Risu.	21. Risu.	21.
Jubilatione.	Jubilo.	Jubilatione.
22. Et tentorium.	22. Et tabernaculum.	22. Et tentorium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII Job.

V. 2. Θ., πνεῦμα βαρύτατον. Tres mss. et Drus.
 V. 3. 'A., σκελάσει. Sic Colbert. et Reg. unus.
 Ibid. Σ., εἰς ἄδικον etc. Drusius.
 V. 6. Θ., εὐπρέπεια. Colbert. et Reg. unus.
 V. 9. *Oi λοιποὶ, αἱ ἡμέραι ἡμῶν.* Colbert. et Reg.
 V. 11. 'A., Σ., ἢ πληθυνθήσεται. Εἰος. Colbert.
 Drusius vero uni Symmacho tribuit. Θ., Ἄχι. Sic Colbert. Vide quæ diximus Gen. xli, 2.
 V. 12. 'A., ἐπὶ αὐτοῦ etc. Colbert.
 V. 14. 'A., Σ., οἶκος ἀράχης ἢ πεπολθῆσις αὐτοῦ.
 Ex Colbertino qui sic habet, 'A., Σ., ἢ πεπολθῆσις.
 Drusius locum totum adfert, sed quasi scholion.
 V. 15. Σ., ἐρεισθήσεται etc. Sic omnes mss. cetas et Drusius.
 V. 16. 'A., ἐνικμος etc. Sic omnes mss., Ni et Drusius. Colbertinus tamen, Oratoriensis et gius unus habent ἐνικμος. Regius alter, Nice Drusius, ἐνικμος, quæ lectio præstare videtur.
 Ibid. 'A., ἐμπροσθεν αὐτοῦ. Sic Colberti quid vero legerit Aquila, ignoro. Symmac Theodotionis lectionem adferunt duo mss. et
 V. 17. Θ., ἐπὶ βουνὸν ῥίζαι αὐτοῦ. Drusius conjectando tantum Theodotioni tribuit, et *har tam adjicit: Hieron., super acervum petrar*

CAPUT IX. JOB.		
TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
לֹא יַעֲנֵנִי 3	3.	3.
אֶלֶּה וַיִּשְׁלַם 4	4.	4. Εἰρήνησεν.
5 הַמַּעֲתִיק הַרִים וְלֹא יָדַע 5	5.	5.
6 יִתְפַּלְעֵן 6	6.	6.
9 וְהִיכָה חֲדָדֵי חֶבְרֹן καὶ πάντα τὰ ἀστρα τὰ κυκλῶντα νότον.	9.	9.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Non respondebit ei.	3. Non poterit ei respondere.	3.
Mille.	Mille.	
4. Pacem habuit.	4. Pacem habuit.	4. Pacem habuit.
5. Transferens montes, et non cognoverunt.	5. Qui transtulit montes, et nescierunt.	5.
6. Contremiscent.	6. Concutiuntur.	6.
9. Et Chima, et penetralia austru. <i>Hebræus</i> , et omnia astra circumdantia austrum.	9. Et Hyadas, et interiora austru.	9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Καί τις ἀπό.

17.

Ῥάδαμος αὐτοῦ.

17. Ἐπὶ συναγωγῆν λίθων κοιμάται.

Ζήσεται. Ἄλλος, συμπλακίσεται.

Παραφύας αὐτοῦ.

17. Ἐπὶ βουὸν βίξαι αὐτοῦ.

20.

20. Ὁ γὰρ Κύριος οὐ μὴ ἀποκήσεται τὸν Ἰακὼβ. Ἄλλος, παρὰ τὸν ἀσεβῆ εἶη ἂν ὁ εὐσεβῆς.

20. Οὐκ ἀπώσεται.

Ὁὐκ ἐρέξει χεῖρα κακούργους.

21.

Πάν δὲ δῶρον ἀσεβοῦς οὐ δέξεται.

21. Γέλωτος.

21.

Ἐξομολογήσεως.

Ἄλλαγμαῦ.

22. Καὶ σκηνή.

22. Δίαιτα δέ.

22. Καὶ σκηνή.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Ramus ejus.

17.

Germen ejus.

17. In congregatione lapidum dormit.

Fructatio ejus.

17. Super collem radices ejus.

20.

Vivet. *Alius*, complicabitur.

20. Non repellet.

20. Dominus enim non improbabit innocentem. *Alius*, prae inipio fuerit certe pius.

Nec porriget manum malignis.

Nec ullum munus impii accipiet.

21.

21. Risu.

21.

Confessione.

Jubilatione.

22. Et tabernaculum.

22. Habitatio autem.

22. Et tabernaculum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. VIII Job.

Ibid ἢ *idem* reddit acervus lapidum: Aquila, λιθόμυον vel λιθόριον. *Hoseæ* xii, 11. Hieronymus, acervus. *Et in Comment. dicit proprie significare θίνας. I. e. ex arena tumulos congregatos, qui maxime in deserto et in littoribus flante vento, vel auferuntur, vel minuantur. LXX ibi transferunt, χελώνας, testudines: Symm., lapidum acervos: Theodotio, colles. Et revera, inquit, si θίνας respicias, habent similitudinem magnarum testudinum in deserto agro, vel in ripis atque littoribus paullulum humo eminentium.*

Ibid. Ἄλλος, συμπλακίσεται. Reg. unus.

V. 20. Θ., οὐκ ἀπώσεται. Ἄλλος, παρὰ τὸν ἀσεβῆ etc. Sic Regius. Sed hoc postremum videtur esse scholion.

Ibid. Σ., οὐδὲ ὀρέξει etc. Colbert.

V. 21. Colbertinus habet ad verbum γέλωτος. Δ^ς. γρ. ἀγαλλίασεως. I. e., *Tetraptla habent scriptum, exultatione.*

Ibid. Ἀ., Θ., ἀλλαγμαῦ. Sic Colbert. et Reg. Hanc vero interpretationem Drusius ut scholior aufert.

V. 22. Ἀ., καὶ σκηνή. Σ., Θ., καὶ σκηνή. Colbert et Reg. unus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT IX JOB.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. ✕ Οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ.

Χιλίων.

4. Διετέλεσεν.

5. Ἐξαιρῶν ὄρη καὶ ἀδηλοποιῶν αὐτά.

6.

9.

3. Ἴνα μὴ ἀντεῖπῃ.

Χιλίων.

4. Ὑπέμεινεν.

5. Ὁ παλαιῶν ὄρη, καὶ οὐκ ὄδασι.

6. Σκληρύνονται. *Οἱ λοιποὶ*, περιτραπήσονται.

Καὶ Ἄρκτουρον, καὶ ταμεῖα νότου.

3. ✕ Οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ.

4.

5.

6.

9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. ✕ Non respondebit ei.

Mille.

4. Perseveravit.

5. Qui aufert montes, et occultos reddit eos.

6.

9.

3. Ut non contradicat.

Mille.

4. Sustinuit.

5. Qui in vetustatem perducit montes, et nesciunt.

6. Quatiuntur. *Reliqui*, subvertentur.

9. Et Arcturum, et penetralia austri.

3. ✕ Non respondebit ei

4.

5.

6.

9.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΡΤΑΑΣ.

10	דנפלאות	10.	10.	10.	Θαυμάσια.
11	תל-א-אבין	11.	11.	11.	11.
12	הן ידונה	12.	12.	12.	12.
13	אלה לא-ישב אפי	13.	13.	13.	13.
	ו' עבר., תעוד שחוד עורי ורב 6π' αὐτοῦ πάντα ἀπόλλυται.				Μετ' αὐτοῦ.
15	אשר אם-צדקתי לא אענה	15.	15.	15.	15.
	לכושפמי אהזקן				
17	בשערה	17.	17.	17.	17.
	חנם				Καὶ δωρεάν.
19	אם-לכח אבין	19.	19.	19.	19.
20	אם-אצק פי ירשיעני	20.	20.	20.	20.
	תם-אני ויעקשני				
23	פתם למסת נקים	23.	23.	23.	23.
24	נתנה ביד-רשע פני- שפמיה יכסה אם-לא אפי מי-דוא	24.	24.	24.	24.
25	וימי קלד בני רץ	25.	25.	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

10.	Et mirabilia.	10.	Et mirabilia.	10.	Admiranda.
11.	Et non intelligam.	11.	Non intelligam.	11.	11.
12.	En rapiet.	12.	Si repente interroget.	12.	12.
13.	Deus non avertet iram suam.	13.	Deus, cujus iræ nemo resistere potest.	13.	13.
	Sub eo incurvaverunt se adju- tores superbiæ. <i>Hebræus</i> , sub eo omnia pereunt.		Sub quo curvantur qui portant orbem.		Cum eo.
15.	Qui si justus fuero, non respondebo.	15.	Qui etiam si habuero quid- piam justum, non respondebo.	15.	15.
	Ad facientem judicare me de- precabor.		Sed meum judicem deprecabor.		
17.	In turbine.	17.	In turbine.	17.	17.
	Gratis.		Sine causa.		Et gratis.
19.	Si ad potentiam robustus.	19.	Si fortitudo quæritur, ro- bustissimus est.	19.	19
20.	Si justificavero me, os meum condemnabit me.	20.	Si justificare me voluero, os meum condemnabit me.	20.	20.
	Integer ego, et perversum fa- ciet me.		Si innocentem ostendero, pra- vum me comprobabit.		
23.	Subito ad tentationem in- nocentium.	23.	Et non de pœnis innocen- tium.	23.	23.
24.	Terra data est in manu im- pii, facies judicium ejus operiet. Si non, ubi, quis ipse?	24.	Terra data est in manus impij, vultum judicium ejus ope- rit: quod si non ille est, quis ergo est?	24.	24.
25.	Et dies mei leves fuerunt præ cursore.	25.	Dies mei velociores fuerunt cursore.	25.	25

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

10.
11.
12. Ἰδοὺ ἀναρπάσει.
13. Ὁ θεὸς οὐ ἀναπόστρεπτος ἢ ὀργή.
Ἐποκάτω δὲ αὐτοῦ καμφθήσονται οἱ ἐπηρειζόμενοι ἀλαζονείᾳ.
15.
17. Διὰ καταγίγδος.
19. Ἐν τῇ ἰσχύϊ κραταίος ἐστι.
20. Ἐάν δικαιότερος ἀναφανῶ, στόμα μου καταδικάσει με.
23. Ἄφνω δίκαιοι.
24. Καὶ νῦν τίς ἐστιν
25. Αἱ ἡμέραι μου ἀπέδρισαν, καὶ οὐκ εἶδον.

10. Ἐξαισία.
11. Οὐδ' ὡς ἔγων. Ἄλλος, οὐδὲ ἐνοήσω.
12. Ἐάν ἀπαλλάξῃ.
13. Αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὀργήν.
Ἐπ' αὐτοῦ ἐκάμφθησαν κήτη τὰ ὑπ' οὐρανόν.
15. Ἐάν γὰρ ὦ δίκαιος, οὐκ εἰσακούσεται μου.
✕ Τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι.
17. Γνόφω.
Διακενῆς. Ἄλλος, ἀναίτιος.
19. Ὅτι μὲν γὰρ ἰσχύει κράτει.
20. Ἐάν γὰρ ὦ δίκαιος, τὸ στόμα μου ἀσεθήσει. Οἱ λοιποὶ, καταδικάσῃ με.
Ἐάν τε ὦ ἁμεμπτος, σχολιδὸς ἀποθήσομαι. Ἄλλος, κἂν ἀναίτιος ὦ, οὐ γνώσομαι. Ἄλλος, ἀπλοῦς ἐγὼ, καὶ ἐστρέβλωσέ με.
23. Ἄλλὰ δίκαιοι.
24. ✕ Παραδέδοται ἡ γῆ εἰς χεῖρας ἀσεβῶν, πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκαλύπτει. Εἰ δὲ μὴ αὐτὸς, τίς ἐστιν; Ἄλλοι, πρόσωπον.
25. ✕ Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος δρομέως. Οἱ λοιποὶ, αἱ ἡμέραι μου.

10. Ἐπερμεγέθη.
11.
12.
13.
Μετ' αὐτοῦ.
15. Ὅστις εἰ δικαιοθήσομαι, οὐκ ἀποκριθήσεται μοι.
✕ Τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι.
17.
Καὶ δωρεάν.
19.
20.
23. Ἄφνω δίκαιοι.
24. ✕ Παραδέδοται ἡ γῆ εἰς χεῖρας ἀσεβῶν, πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκαλύπτει. Εἰ δὲ μὴ αὐτὸς, τίς ἐστιν;
25. ✕ Ὁ δὲ βίος μου ἐστὶν ἐλαφρότερος δρομέως.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10.
11.
12. Ecce abripiet.
13. Deus cuius ira avertit non potest.
Sub illo autem curvabuntur, qui nituntur arrogantia.
15.
17. Per proceum.
19. In robore validus est.
20. Si justior appaream, os meum condemnabit me.
23. Statim justus.
24. Et nunc quis est?
25. Dies mei aufugerunt, et non noverunt.

10. Admirabilia.
11. Neque sic novi. *Alius*, neque cogitabo.
12. Si removerit.
13. Ipse enim avertit a se iram.
Sub eo incurvati sunt ceti, qui sub caelo.
15. Si enim fuero justus, non exaudiet me.
✕ *Judicium ejus* rogabo.
17. Caligine.
In vanum. *Alius*, sine causa.
19. Quoniam scilicet valet potentia.
20. Si enim fuero justus, os meum impia loquetur. *Reliqui*, condemnabit me.
Sive fuero sine crimine, pravus evadam. *Alius*, quamvis innoxius fuero, non cognoscam. *Alius*, simplex ego, et depravavit me.
23. Sed justus.
24. ✕ Terra tradita est in manus impiorum. *Facies judicium ejus* operit. Quod si non ipse, quis est? *Alii*, vultum.
25. ✕ Vita autem mea levior est cursore. *Reliqui*, dies mei.

10. Admodum excellentia.
11.
12.
13.
Cum eo.
15. Qui si justificatus fuero, non respondebit mihi.
✕ *Judicium ejus* rogabo.
17.
Et gratis.
19.
20.
23. Statim justus.
24. ✕ Terra tradita est in manus impiorum. *Facies judicium ejus* operit. Quod si non ipse, quis est?
25. ✕ Vita autem mea levior est cursore.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
כּוּבָהּ		
26 חלפֿי עִם-אֲנִיּוֹת אַבָּה כְּנֶשֶׁר יִכְדֹשׁ עָלַי-אִמֶּל	26.	26.
27 שִׁיחִי	27.	27
29 לְמִוֶּה-זֶה הִבֵּל אִיגֶע	29.	29. Εἰς τί τοῦτο μάτην κοπιῶ ;
31 אִךְ בִּשְׂדֵת תִּטְבֹּלֵנִי	31.	31. Καὶ τότε ἐν διαφθορᾷ βαπτί- σεις με.
34 יִסַּר	34.	34. .
וְאִמְרוּ אֶל-תַּעֲתֵנִי		Αὐτοῦ.
35 כִּי-לֹא-כֵן אֲנִי עֹבֵדִי	35.	Μὴ ἐκθλιδέτω με. 35.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Bonum.	Bonum.	
26. Transierunt cum navibus Eb'li, sicut aquila volabit ad escam.	26. Pertransierunt quasi naves poma portantes, sicut aquila vo- laus ad escam.	26.
27. Eloquenti mei.	27. Loquar.	27.
29. Ut quid jam vane laborabo !	29. Quare frustra laboravi ?	29. Ad quid hoc frustra laboro ?
31. Tunc in foveam demerges me.	31. Tamen sordibus intinges me.	31. Et tunc in corruptionem demerges me.
34. Removeat.	34. Auferat.	34.
Et terror ejus. Ne me terreat.	Et pavos ejus. Non me terreat.	Ejus. Non me atterat.
35. Quia non sic ego apud me.	35. Neque enim possum me- tuens respondere.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX Job.

V. 3. Σ., Θ., οὐ μὴ ὑπακούσῃ αὐτῷ. Sic Colbert. cum asterisco. Versio autem Symmachi et Theodot. versioni LXX Interpretum præmissa fuit in Hexaplis; ita ut utraque postea remaneret. LXX vero sic habent, ἵνα μὴ ἀντίπαρ. Interpretationes autem tam Symmachi et Theodotionis, quam LXX quæ ambæ in hodiernis Bibliis habentur, respondent his vocibus Hebraicis לֹא יִעֲבֹדֵנִי. Colbert. notat in Tetraplis legi οὐδ' οὐ μὴ ἀντίπαρ, non contradicet, in versione videlicet LXX hac posita nota de more. Δ. γρ. οὐδ' οὐ etc.

Ibid. Σ., Ο, χιλιῶν. Sic unus codex.

V. 4. 'A., εἰρήνευσεν. Σ., διετέλεσεν. Sic omnes mss., Nicetas et Drusius.

V. 5. Σ., ἐξαιρῶν ἡρῆ, καὶ ἀδολγοποιῶν αὐτά. Sic omnes mss., Nicetas et Drusius. [Edit. Rom. effert ἐξαιρῶν. DRACH.]

V. 6. Οἱ λοιποὶ, περιτραπήσονται. Drusius.

V. 9. 'O 'Eβραῖος, καὶ πάντα etc. Sic Colbert., Nicetas et Drusius.

V. 10. 'A., θαυμάσια. Θ., ὑπερμεγέθη. Colbert.

V. 11. 'Αλλος, οὐδὲ ἐννοήσω. Colbert.

V. 12. Σ., ἰδοὺ ἀναρπάσει. Sic Reg. unus. Colbert. habet ἰδοὺ ἀναρπάση.

V. 13. Σ., ὁ θεὸς οὐ ἀναπόστραπτος ἡ ὄρη. Orat. et Colbert. qui postremus οὖν pro οὐ habet perpetram. Hanc versionem exhibent Nicetas et Drusius, qui legunt οὐ.

Ibid. Σ., ὑποκάτω δὲ αὐτοῦ etc. Sic omnes; sed Colbert. et Regius unus habent ἀλαζονείαν male; ut videtur. 'A., Θ., μετ' αὐτοῦ. Colbert. et Reg. unus. Hebræi vero interpretis lectionem adferunt omnes præter Drusium.

V. 15. Θ., ὅστις εἰ δικαίωθ-. Sic Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Θ., τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι. Sic Reg. unus et Colbert. qui postremus habet Θ, cum asterisco, ut notet hæc ex Theodotione in textum LXX Interpretum, qui hic deficiebat, inducta fuisse. Versio item Latina vetus, de qua supra, hæc cum asterisco refert, ut nos edimus.

V. 17. Σ., διὰ καταγίδος. Colbert. et Reg. unus. Ibid. 'A., Θ., καὶ ὄψων. Sic Colbert. et Reg. unus. Id vero Drusius quasi scholion adfert. 'Αλλ.

CAPUT X JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1. יָגִי	1.	1. Ἐπ' ἐμέ.
2. אֶל-תִּישׁוּעֵנִי	2.	2. Μὴ καταδικάσῃς με.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Adversum me.	1. Adversum me.	1. Super me.
2. Ne condemnes me.	2. Noli me condemnare.	2. Ne condemnes me.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
✕ Ἀγαθόν.	✕ Ἀγαθόν.	✕ Ἀναθόν.
26. Ἀπῆλθον ὁμοίως ναυσὶ σπευδούσαις ὡς ἀετὸς ἱπτάμενος ἐπὶ βοράν.	26. Ἡ καὶ ἐστὶ ναυσὶν ἰχνος ὄδου, ἣ ἀετοῦ πετομένου ζητούντος βοράν;	26.
27.	27. Λαλῶν.	27. Ἀδολεσχίας.
29.	29. Διὰ τί οὐκ ἀπέθανον;	29.
31.	31. Ἰκανῶς ἐν ρύτῳ με ἔδαφας.	31.
34.	34. Ἀπαλλαξάτω. Οἱ λοιποὶ, ἀποστησάτω.	34.
Αὐτοῦ.	Ὁ δὲ φόβος αὐτοῦ.	Αὐτοῦ.
	Μὴ με στροβείτω.	Μὴ ἐκθλιδέτω με.
35. Οὐ γὰρ εἰμι ἐγὼ ὁ αὐτός παρ' ἐμαντῶ.	35. Οὐ γὰρ οὕτω συνεπίσταμαι.	35.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

✕ Bonitatem.	✕ Bonitatem.	✕ Bonitatem.
26. Abierunt quemadmodum naves festinantes, ut aquila volans ad cibum.	26. Numquid est et navibus vestigium viæ, aut aquilæ volantis quærentis escam?	26.
27.	27. Loquens.	27. Confabulationis.
29.	29. Quare non mortuus sum?	29.
31.	31. Satis in sorde me tinxisti.	31.
34.	34. Avertat. <i>Reliqui</i> , abscedere faciat.	34.
Ejus.	Timor autem ejus.	Ejus.
	Non me transversum agat.	Me non alterat.
35. Non enim sum ego ipse apud me ipsum.	35. Non enim sic conscius sum.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. IX Job.

ἀνατιώς. Nicetas et Drusius sic habent, *οἱ λοιποὶ, ἀνατιώς*.

V. 19. Σ., ἐν τῇ ἰσχυί κραταιός ἐστι. Sic Orator., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Reg. vero alter hæc Theodotioni tribuit.

V. 20. Σ., ἐν δικαιοτέρως etc. Drusius. Nicetas autem habet, *οἱ λοιποὶ, καταδικάστη με*.

Ibid. Ἄλλος, κἄν ἀνατιός ὦ, οὐ γινώσκωμαι. Sic Reg. unus; sed illud alio pertinet, nempe ad versum 21, ubi γῆν ἢ ἡ γῆ. Ἄλλος, ἀπλοῦς ἐγὼ etc. Drusius.

V. 23. Σ., Θ., ἀφῶ δίκαιοι. Sic unus cōdex.

V. 24 et 25. Hosce quatuor στίχους, seu versiculos, asteriscis notat versio Latina Job apud Hieronymum. Dicos tantum versiculos notat Colbert., nempe, πρόσωπα κριτῶν αὐτῆς συγκαλύπτει, εἰ δὲ μὴ αὐτῆς, τίς ἐστίν. De quibus ait ἐκ Θ' οἱ β', i. e., duo versiculi ex Theodotione. Verum quia versiculos asterisco notatos non raro prætermittit Colbertinus, editionem Latinam Hieronymi sequimur. Notandum autem est in Bibliis τῶν Ο' legi, παραδέδονται γάρ, pro παραδέδοται γῆ, quam postremam lectionem ve-

ram esse arguunt tum textus Hebraicus, tum editio illa Latina Hieronymi ad LXX fidem cum obelis et asteriscis concinnata. Unde nos versionem Latinam horum versuum excerpimus. Σ., αὶ ἡμέραι μου etc. Coislín. bomb. Postrema verba, ἀπέδρασαν, καὶ οὐκ εἶδον, habentur in τοῖς Ο' edit. Rom.

Ibid. Ἄλλοι, πρόσωπον. Sic Colbertinus.

Ibid. Σ., καὶ νῦν τίς ἐστίν; Sic omnes.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, αὶ ἡμέραι μου. Sic Colbert. melius quam Drusius, qui uni Symmacho tribuit.

Ibid. Σ., Θ., ἀγαθόν cum asterisco. Editio Latina Hieronymiana habet, *bonitatem*, cum asterisco item.

V. 26. Σ., ἀπῆλθον ὁμοίως etc. Sic omnes.

V. 27. Θ., ἀδολεσχίας. Colbertinus.

V. 29. Ἄ., εἰς τί τοῦτο etc. Sic omnes.

V. 31. Ἄ., καὶ τότε etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 34. Οἱ λοιποὶ, ἀποστησάτω. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Ἄ., Σ., Θ., αὐτοῦ. Ibidem.

Ibid. Ἄ., Θ., μὴ ἐκθλιδέτω με. Ibidem. Sed Colbert. uni Aquilæ tribuit.

V. 35. Σ., οὐ γὰρ εἰμι ἐγὼ etc. Ibidem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT X JOB.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.
2.

1. Ἐπ' αὐτόν.
2. Μὴ με ἀσεβεῖν διδάσκει.

1. Εἰς ἐμαντόν.
2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.
2.

1. Super meipsum.
2. Ne me esse impium doceas.

1. In meipsum.
2.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

3 הכוב לך ו כי-תעש	3.
4 אם-כראות אנש תראה	4.
5 כימי גבר	5.
8 עצבתי	8.
יחד סביב ותבלעני	
10 תתיכני	10.
תקפאני	
11 השכנני	11.
12 עשית עמדי	12.
13 בלבבך	13.
14 לא תנקני	14.
15 וצדקתי לא-אשא ראשי	15.
16 ויגארה כשחל תצדוני	16.
והשב ותפלא בי	
17 עדיך ו נגדי ותרב	17.
וצבא	
19 אוכל	19.
21 בטרם אלך	21.

3.	3.
4.	4.
5.	5.
8.	8.
10.	10. Ἀπέα
11.	Ἐπηξας.
12.	12. Ἐποίησας μετ' ἐμοῦ.
13.	13.
14.	14. Οὐκ ἀθωώσεις με.
15.	15. Καὶ δικαιοῦθαις οὐκ ἀρῶ κα-
16.	16. φαλήν.
	Καὶ ἐπιστρέψας ἐθαυμάστωσα
	17. ἐμολ.
	Καὶ στρατιάς.
	19. Οὐκ ἀνηέχθη.
	21.

Ἐποίησας μετ' ἐμοῦ.
 Ἐπηξας.
 12. Ἐποίησας μετ' ἐμοῦ.
 13.
 14. Οὐκ ἀθωώσεις με.
 15. Καὶ δικαιοῦθαις οὐκ ἀρῶ κα-
 φαλήν.
 16.
 Καὶ ἐπιστρέψας ἐθαυμάστωσα
 ἐμολ.
 17.
 Καὶ στρατιάς.
 19. Οὐκ ἀνηέχθη.
 21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

3. Numquid bonum tibi quod opprimas ?
 4. Num secundum videre hominis videbis ?
 5. Sicut dies viri ?
 8. Elaboraverunt me.
 Pariter circum, et degluties me.
 10. Fundes me.
 Coagulabis me.
 11. Cooperies me.
 12. Fecisti mecum.
 13. In corde tuo.
 14. Non mundes me.
 15. Et si justus tui, non elevabo caput meum.
 16. Et multiplicetur sicut leo veneris me. *Hebraeus*, si enim robustus fuero sicut leo, apprehendes me.
 Et revertaris, mirabilis sis in me.
 17. Testes tuos coram me et se multiplicet.
 Et militia.
 19. Deferar.
 21. Antequam vadam.
 Et umbra mortis.

3. Numquid bonum tibi videtur, si calumniaris me ?
 4. Aut sicut videt homo, et tu videbis ?
 5. Sicut humana sunt tempora
 8. Plasmaverunt me.
 Totum in circuitu : et sic repente præcipitas me.
 10. Mulsisti me.
 Me coagulasti.
 11. Compegisti me.
 12. Tribuisti mihi.
 13. In corde tuo.
 14. Mundum meesse non pateris.
 15. Et si justus, non levabo caput.
 16. Et propter superbiam quasi leonem capies me.
 reversusque mirabiliter me crucias.
 17. Instauras testes tuos contra me.
 Et pœnæ militant in me.
 19. Translatus.
 21. Antequam vadam.
 Opertam mortis caliginæ.

3.
 4.
 5.
 8.
 Simul in orbem præcipitasti me.
 10. Stillare fecisti me.
 Coagulasti.
 11.
 12. Fecisti mecum.
 13.
 14. Non purgabis me.
 15. Et justificatus non extollam caput meum.
 16.
 Et reversus mirabilis fuisti in me.
 17.
 Et militia.
 19. Non delatus sum.
 21.

ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ.

Α.

ΟΜΩΣΤΕΡΕΣ.

3
4
5
6
90.
91.
92. *Ἐπιπύοντες μοι.*
93.
94. *Ὅτι ἀβυσσὸς μοι καταπέταξ.*
95.
96.
97. *Μήτροπις οὐ κενήσεται μοι αἰψόφρων.*

3. Ἐν ἰσχύϊ οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι :
"Αἰσῶν, ὡς ἂν ἔρωτες οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι."
4. Ἐν ἰσχύϊ οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι :
ἢ ἔρωτες.
5. Ἐν ἰσχύϊ οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι :
ἢ ἔρωτες.
6. Ἐπιπύοντες μοι "Αἰσῶν, ἔρωτες."
Ἦσαν οὖτοι ἀνίστασθαι μοι ἔρωτες.
90. Ἦσαν ἔρωτες.
Ἐπιπύοντες.
91. Ἐπιπύοντες "Αἰσῶν, ἔρωτες."
92. Ἐπιπύοντες μοι ἔρωτες.
93. Ἐπιπύοντες.
94. Ὅτι ἀβυσσὸς μοι καταπέταξ.
95. Ἐὰν ἂν ἔρωτες, οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι.
96. Ἀποπέταξ μοι ἔρωτες ἄνω αἰψόφρων.
Ἦσαν οὖτοι ἀνίστασθαι ἔρωτες μοι ἔρωτες.
97. Ἐπιπύοντες μοι ἔρωτες οὐκ ἔρωτες μοι.

3.
4. Ἐν ἰσχύϊ οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι :
ἢ ἔρωτες.
5.
6.
90.
91.
92. *Ἐπιπύοντες μοι ἔρωτες.*
93.
94. *Ὅτι ἀβυσσὸς μοι.*
95.
96.
97. *Καὶ ἀποπέταξ μοι ἔρωτες ἄνω αἰψόφρων.*

ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ.
ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ.

LXX INTERPRETES.

TRINOTATA.

3.
4.
5.
6.
90.
91. *Τribuisti mihi.*
92.
93. *Non mundabis me.*
94.
95.
96.
97. *Testes tuos coram me multiplicans.*
99.
100. *Tectam morte.*

3. An hominum est tibi, si inique opere? *Alius*, numquid hominum tibi quod calumniaris?
4. Ἐν ἰσχύϊ οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι :
ἢ ἔρωτες?
5. Ἐν ἰσχύϊ οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι :
ἢ ἔρωτες?
6. Plasmaverunt me. *Alius*, preparaverunt.
Postea mutans percussisti me.
90. Multisti me.
Coagulasti.
91. Conseruisti. *Alius*, conseruisti.
92. Posuisti apud me.
93. In teipso.
94. Non innocentem me fecisti.
95. Si autem justus fuero, non possum suspicere.
96. Capior enim sicut leo ad occisionem.
Iterum enim commutans graviter me perdis.
97. Instaurans in me inquisitionem meam.
Tentationes.
99. Non sum translatus.
21. Antequam eam. *Alius*, antequam abeam.
Tenebrosam et caliginosam.

3.
4. Ἐν ἰσχύϊ οὐκ ἔστι ἀνίστασθαι :
ἢ ἔρωτες?
5.
6.
90.
91.
92. *Fecisti mecum.*
93.
94. *Non purgabis me.*
95.
96.
97. *Et reversus mirabilis futisti in me.*
99.
100. *Non delatus sum.*

TO EBPAIKON.

14 וְאֵינִי בְּאֵימָתָא דְּחַשְׁבֵּי
18 לְבַסְחָא דְּחַשְׁבֵּי
20 וְעֵינֵי רְשָׁעִים תְּכַלְהֵי

וְחַשְׁבֵּי חַשְׁבֵּי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

14. Et ne habitare facias in tentoriis tuis iniquitatem.
18. In fiducia jacebis.
20. Et oculi impiorum deficient.

Et spes eorum exhalatio animæ.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

14.
18.
20.

VULGATA LATINA.

14. Et non manserit in tabernaculo tuo injustitia.
18. Securus dormies.
20. Oculi autem impiorum deficient.

Et spes illorum abominatio.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

14. Μὴ σκηνοσάτω ἐν σκέπη σου παρανομία.
18. Ἐν ἐλπίδι κοιμηθήσῃ.
20.

✕ Ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἀπώλεια.

AQUILA.

14. Ne habitet in tentorio tuo iniquitas.
18. In spe dormies.
20.

✕ Spes enim eorum perditio.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XI Job.

V. 2. Σ., μὴ ὁ πολυλάλος etc. Sic omnes mss. præter Colbertinum, qui deficit, ut diximus. Sic item Nicetas et Drusius.

V. 3. Ἀ., καὶ οὐκ ἔστιν etc. Sic Reg. unus.

V. 4. Editio Latina Hieronymi hæc cum asterisco habet, *sui ante eum*.

V. 5. Ἄλλος, ἀλλ' εἶθε ἦν ὅπως ἄν. Drusius.

Ibid. Καὶ ἀνοίξει χεῖλη αὐτοῦ μετὰ σοῦ. Hujus loci versionem cum asterisco habet editio Latina supra memorata.

V. 6. Ἀ., ἀπορρήτους σοφίας. Drusius. Σ., ἀπορρήτου σοφίας. Reg. unus.

Ibid. Ἄλλος, παρεωραμένα. Drusius, qui hanc vocem ut scholion adfert.

V. 7. Ἀ., μήτι ἐξηγιασµὸν Θεοῦ; Reg. unus.

V. 8. Ἄλλος, μεταωρότητας etc. Drusius, qui hæc ut scholion adfert. Sed est revera alicujus interpretis. Symmachi autem versio an huc pertineat, ignoramus. (*)

V. 10. Editio Latina Hieronymi cum asterisco habet illud, *et congregaverit*, quod in LXX prætermittitur.

V. 12. Σ., διακνήσῃ θρασύνεται. Sic Colbertinus. Drusius vero θρασύνεται solum habet.

(*) Hic Symmachi locus respicit priorem præcedentis commatis partem, *καὶ τὴν πλὴν ἴσῃ, καὶ περὶ ἐξέτασιν Θεοῦ πῶς ἄν ἐφέκοιο*; DRACH.

CAPUT XII JOB.

TO EBPAIKON.

2 ועמכם תמות חכמה
7 ותוך
8 או שיה לארץ ותוך
ויספרו לך דגני הים
9 מי רא-אידע בכל-אלה כי יד יתן
עשתה זאת
10 בשר
12 בישישים חכמה
14 על-איש
16 ותדשה
17 מוליד יועצים שולל

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Et vobiscum morietur sapientia.
7. Et docebit te.
8. Vel loquere terræ, et docebit te.
Et narrabunt tibi pisces maris.
9. Quis non scit in omnibus his, quia manus Domini fecit hæc?
10. Carnis.
12. In decrepitis sapientia.
14. Super virum.

16. Et persistentia.
17. Abducens consiliarios manubias.

TO EBPAIKON.

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

2.
7.
8.
9.
10.
12.
14.
16.
17.

VULGATA LATINA.

2. Et vobiscum morietur sapientia.
7. Et docebunt te.
8. Loquere terræ, et respondebit tibi.
Et narrabunt pisces maris.
9. Quis ignorat quod omnia hæc manus Domini fecerit?
10. Carnis.
12. In antiquis est sapientia.
14. Hominem.

16. Et sapientia.
17. Adducit consiliarios in stultam finem.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

2. Καὶ συν ὑμῖν τελειώματα σοφίας.
7. Καὶ φωτίσῃ σοι.
8.
9.
10. ✕ Κρέως.
12. Ἐν παλαιοῖς σοφία.
14. Ἐπ' ἄνδρα.
16.
17. Ἀπάγων συμβούλους λάρυρα.

AQUILA.

2. Et vobiscum perfectiones sapientia.
7. Et illuminet tibi.
8.
9.
10. ✕ Carnis.
12. In antiquis sapientia.
14. Super virum.
16.
17. Abducens consiliarios manubias.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

14. Μὴ σκηνωσάτω ἐν σκηνῇ σου παρανομία.

18.

20.

✕ Ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἀπώλεια.

SYMMACHUS.

14. Ne habitet in tabernaculo tuo iniquitas.

18.

20.

✕ Spes enim eorum perditio.

14. Ἀδικία δὲ ἐν διαίτη σου μὴ αὐλισθήτω.

18. Ἀναφανεῖται σοι εἰρήνη.

20. ✕ Ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τα-
✕ κήσονται.

LXX INTERPRETES.

14. Iniquitas autem in habitatione tua non maneat.

18. Apparebit tibi pax.

20. ✕ Oculi autem impiorum
✕ tabescent.

14. Μὴ σκηνωσάτω ἐν σκηνῇ σου παρανομία.

18.

20. Ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν ἐκλείψουσιν.

✕ Ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἀπώλεια.

THEODOTIO.

14. Ne habitet in tabernaculo tuo iniquitas.

18.

20. Oculi autem impiorum deficient.

✕ Spes enim eorum perditio.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XII Job.

V. 13. Ἀ., ἐκπετάζεις. Sic Reg. unus. Colbert. vero, ἐκπετάζεις. Σ., ἀπλώσεις etc. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Θ., ἐπέτασας. Oratoriensis, Reginus alter et Drusius.

V. 14. Ἀ., μὴ σκηνωσάτω ἐν σκίπη etc. Hæc ut scholion adfert Drusius. Videntur autem Aquilæ esse, ut supra, VIII, 22. Σ., Θ., μὴ σκηνωσάτω ἐν σκηνῇ etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 18. Ἀ., ἐν ἐλπίδι κοιμηθήσῃ. Sic Oratoriensis et Reg. unus cum Drusio. Colbert. autem et Reg. alter, κοιμηθῆναι.

V. 20. Ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν τακῆσονται. Horum

versio in editione Latina Hieronymi cum asterisco legitur sic, *oculi autem impiorum tabescent*. Θ., ὀφθαλμοὶ δὲ ἀσεβῶν ἐκλείψουσιν. Sic Colbert. et Reg. unus, melius quam Drusius et Reginus alter, qui habent, Θ., οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκλείψουσιν.

Ibid. Ἀ., Σ., Θ., ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἀπώλεια. Sic Colbert. cum asterisco. Sic item LXX in Bibliis hodiernis, ita ut hæc præpostero ordine ponantur, et versiculus præcedens hunc sequatur, secus quam in Hebræo et in Vulgata, ubi hic ultimus, ille penultimus locatur.

CAPUT XII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ἡ σὺν ὁμῖν ἡ τελειότες τῆς σοφίας;

7. Καὶ δηλώσῃ σοι.

8. Ἡ ὀμίλησον τῇ γῆ καὶ μνηύσει σοι.

9.

10.

12. ἐν μακροχρονήσῃ σοφία.

14.

16.

17. Διαγων βουλευτικούς εἰς ἀβουλίαν.

2. Ἡ μεθ' ὁμῶν τελευτήσει σοφία;

7. Ἐάν σοι εἴπωσι.

8. Ἐκδήγησαι γῆ, ἐάν σοι φράσῃ.

9. ✕ Καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ
✕ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. Τίς οὐκ
✕ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεὶρ
✕ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα;

10. ✕ Κρέως.

12. Ἐν πολλῷ χρόνῳ σοφία.

14. Κατ' ἀνθρώπων.

16. Καὶ ἰσχύς.

17. Διάγων βουλευτὰς αἰχμαλώτους.

2.

7.

8.

9. ✕ Καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ
✕ ἰχθύες τῆς θαλάσσης. Τίς οὐκ
✕ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις, ὅτι χεὶρ
✕ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα;

10.

12.

14.

16. Καὶ σωτηρία.

17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Aut vobiscum perfectio sapientie?

7. Et declaret tibi.

8. Aut colloquere terræ, et indicabit tibi.

9.

10.

12. In longævis sapientia.

14.

16.

17. Traducens consiliarios ad inopiam consilii.

2. Aut vobiscum morietur sapientia?

7. Si tibi dicant.

8. Enarra terræ, si tibi dicat.

9. ✕ Et referent tibi pisces
✕ maris. Quis nescit in his omnibus, quia manus Domini fecit hæc?

10. ✕ Carnis.

12. In multo tempore sapientia.

14. Contra homines.

16. Et virtus.

17. Qui ducit consultores captivos.

2.

7.

8.

9. ✕ Et referent tibi pisces
✕ maris. Quis nescit in his omnibus, quia manus Domini fecit hæc?

10.

12.

14.

16. Et salus.

17.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
יחלל 18 ויאסר אחר במתניהם	18.	18.
20 מסיר שפה לנאמנים	20.	20.
ומעם זקנים יקה		... λήψεται
23 משניא לגים ויאבדם שסח לגים וינתם	23.	23.
24 מסיר	24.	24. Ἀφιστῶν.
לא-ךך		
25 ימשש	25.	25.
ויתעם		

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Infatuabit.	In stuporem.	
18. Et ligavit cingulum in lumbis eorum.	18. Et præcingit fune renes eorum.	18.
20. Removens labium veracibus.	20. Commutans labium veracium.	20.
Et discretionem senum tollet.	Et doctrinam senum auferens.	... Accipiet.
23. Multiplicans gentes, et perdit eas : distendens gentes, et ducit eas.	23. Qui multiplicat gentes, et perdit eas, et subversas in integrum restituit.	23.
24. Removens.	24. Qui immutat.	24. Removens.
Absque via.	Per invium.	
25. Palpabunt.	25. Palpabunt.	25.
Et errare fecit eos.	Et errare eos faciet.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XII Job.

V. 2. 'A., καὶ σὺν ὑμῖν τελευώματα σοφίας. Drus. habet τελευώματα σοφίας tantum. Σ., ἢ σὺν ὑμῖν ἢ τελειότης τῆς σοφίας. Colbert.

V. 7. 'A., καὶ φωτισὴ σοι. Σ., καὶ δηλώσῃ σοι. Sic Colbert. Reg. unus habet, φωτίζει, et δηλώσει.

V. 8. Σ., ἢ ὁμιλήσον etc. Colbert. et. Reg. unus.

Ibid. et v. 9. Quæ asteriscis notantur, ex Theodot. in textum LXX Interpretum inducta sunt, ut notat Colbert. codex his verbis, ἐκ θ. οἱ γ', i. e., tres στίχοι, seu versiculi ex Theodotione desumpti sunt. Στίχοι autem dicebantur sectiones sive κόμματα periodi, quæ a linea ducebantur; ita ut hi tres versiculi

hoc modo jacerent in antiquis exemplaribus :

Καὶ ἐξηγήσονται σοι οἱ ἰχθύες τῆς θαλάσσης,

Τίς (Ed. R. τίς οὖν) οὐκ ἔγνω ἐν πᾶσι τούτοις,

*Ὅτι χεῖρ Κυρίου ἐποίησε ταῦτα;

Editio item Latina Hieronymi hæc asteriscis notat.

V. 10. 'A., Ὁ, κρέως. Colb. cum asterisco, similiterque in edit. Latina, *carnis*, cum asterisco.

V. 12. 'A., ἐν παλαιοῖς σοφία. Σ., ἐν μακροχρονήσασι σοφία. Orat. et Regii duo.

V. 14. 'A., ἐπ' ἄνδρα. Colbert. Editio Latina habet, *circum hominem*, cum asterisco, forte ex Theodotione, qui Græce habuerit, περὶ ἀνθρώπων.

CAPUT XIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2 לא-נפל אנכי ככם	2.	2.
3 ודרכו אל-אל אחפץ	3.	3.
4 מפלי-שקר רפאי אל ככם	4.	4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Non cadens ego a vobis.	2. Nec inferior vestri sum.	2.
3. Et altercari ad Deum volo.	3. Et disputare cum Deo cupio.	3.
4. Concinnatores mendacii, mendici nihili omnes vos.	4. Prius vos ostendens fabricatores mendacii, et cultores perversorum dogmatum.	4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΚΩΝ.

Ἐξίστηα.
18. Καὶ περιζωννίσαι αὐτοῦς
σχιστῶν κατὰ λαγύνας.
20. Περιτρέπων χεῖρα ἀπεινή-
των.
Καὶ ἐπιστήμην γερόντων ἀπα-
ρῶν.
23.

24. Περιτρέπων.
Δι' ἀνοδίας.
25.

SYMMACHUS.

In pavorem mittens.
18. Et circumcingens eos fure
circum ilia.
20. Covertens labia non erran-
tium.
Et scientiam senum auferens.
23.
24. Evertens.
Per inviam.
25.

Ἐξίστηα.
18. ✕ Καὶ περιζήσας ζώνη ἐο-
✕ φίας τῶντων.
20. Διαιλλίστων χεῖρα πιστῶν.
Σύνεσεν δὲ κρεσθύτερον ἔργον.
23. ✕ Πλατῶν ἔθνη καὶ ἀπα-
✕ λίσαν αὐτὰ, καταστραυννίσαι
✕ ἔθνη, καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ.
24. Διαιλλίστων.
Ἐν ὁδῷ ἢ οὐκ ἤδεισαν.
25. Ψηλαφῆσαι. Ἄλλος, ψη-
λαφῶντας.
Πλανηθεῖσιν. Ἄλλος, πλανω-
μένους.

LXX INTERPRETES.

In pavorem misit.
18. ✕ Et circumdedit cingulo
✕ lumbos eorum.
20. Qui permutat labia fidelium.
Intelligentiam autem senum no-
vit.
25. ✕ Decipiens gentes, et per-
✕ dens eas; sternens gentes, et
✕ in via deducens eas.
24. Permutans.
In via, quam non noverunt.
25. Palpent. Alius, palpantes.
Erreat. Alius, errantes.

Ἐξίστων.
18.
20.
23. ✕ Πλατῶν ἔθνη καὶ ἀπα-
✕ λίσαν αὐτὰ, καταστραυννίαι
✕ ἔθνη, καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ.
24. Μεθοστῶν.
25.

THEODOTIO.

In pavorem mittens.
18.
20.
23. ✕ Decipiens gentes, et per-
✕ dens eas; sternens gentes, et
✕ et in via deducens eas.
24. Transferens.
25.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XII Job.

V. 16. Θ., καὶ σωτηρία. Colbert. et Reg. unus.
V. 17. Ἄ., ἀπάγων etc. Has Aquila et Symmachi
lectiones habent Orat., Regii duo et Drusius.
Ibid. Σ., Θ., ἐξίστων. Colbert. et Reg. unus.
V. 18. Σ., καὶ περιζωννίσαι etc. Sic omnes. In
editione Latina cum asterisco legitur: *Et circum-*
dedit balteo renes eorum.
V. 20. Σ., περιτρέπων etc. Sic Orat., Reg. unus,
Nicetas et Drusius.
Ibid. Ἄ., λήγεται. Colbert. Σ., καὶ ἐπιστήμην γε-
ρόντων ἀπαρῶν. Orator., Regius unus et Drusius.
Psalm. xxxiii, v. 4, vocem עָרַב vertit Aquila, γεῦμα,
gustum; Symmachus vero, τρόπον, modum.

V. 23. Colbertinus hic habet, ἐξ Θ. et β', id est,
hi duo στίχοι, seu versicali, ex Theodotione desum-
untur. Sunt autem hi duo στίχοι:
Πλατῶν ἔθνη καὶ ἀπαλλίσαν αὐτὰ,
Καταστραυννίσαι ἔθνη καὶ καθοδηγῶν αὐτὰ.
Editio item Latina hæc asterisco notat.
V. 24. Ἄ., ἀπιστῶν. Σ., περιτρέπων. Θ., μεθι-
στῶν. Sic Orat., Reg. unus et Nicetas. Colbert. vero
ad Aquilam legit, ἀπίστησι. Drusius perperam,
Ἄ., Θ., μεθοστῶν.
Ibid. Σ., δι' ἀνοδίας. Reg. unus.
V. 25. Ἄλλος, ψηλαφῶντας. Drusius.
Ibid. Ἄλλος, πλανωμένους. Drusius.

CAPUT XIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΚΩΝ.

2. Καὶ οὐ κατωτέρωτός εἰμι
ὑμῶν.
3.
4. Προστίθεσθε ψεύσματι, καὶ
ἱατροὶ ἐπίπλαστοί μου, κατασκευά-
ζοντες ἄλογα.

SYMMACHUS.

2. Nec inferior vestri sum.
3.
4. Adjungimini mendacio, et
medici fucati mei, concinnantes
absurda.

2. ✕ Καὶ οὐκ ἀσυνετώτερός εἰμι
✕ ὑμῶν.
3. Ἐλέγξω δὲ ἐναντίον αὐτοῦ, ἐὰν
βούληται. Ἄλλος, ἐὰν θεοὶ ἐλέγξω
ὑμᾶς.
4. Ὑμεῖς δὲ ἔστε ἱατροὶ ἄδικοι,
καὶ ἱατὰ κακῶν πάντες.

LXX INTERPRETES.

2. ✕ Et quidem ego non sum
✕ vobis insipientior.
3. Et arguam in conspectu ejus,
si voluerit. Alius, si voluerit, ar-
guam vos.
4. Vos autem estis medici in-
justi, et curatores malorum omnes.

THEODOTIO.

2.
3.
4.

TO EBPAIKON	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וְהָיוּ לָכֵן לְחֻכּוֹהַ 5	5.	5.
וְלֹא הָאֵל הַדְּבָר 7	7.	7.
וְלֹא		
וְהָיוּ תְּשׂוּבָה 8 'Ο Ἑβραῖος,	8.	8.
δυσωπείσθε;		
וְהָיוּ כִּי-יִזְכָּר אַחֲבָם 9	9.	9.
וְאִם-בְּסֵתֶר פְּנִים תְּשׂוּבָה 10	10.	10.
וְהָאֵל שׂוּבָה וְהִנֵּה אַחֲבָם 11 'Ο Ἑβραῖος, ἐν ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, ταραχθήσεσθε.	11.	11.
וְזָכַרְנִיכֶם 12	12.	12.
וְהָאֵל 15	15.	15. Ἴδοὺ δὲ με.
וְהָיוּ כִּי-עָנָה אֶחָדִישׁ 19 'Ο Ἑβραῖος,	19.	19.
ἐνα μὴ λαλήσω.		
וְאִךְ-שְׁתֵּי אֵל-תַּעֲשֶׂ עִבְדִּי 20	20.	20. Πλὴν δύο μὴ ποιήσης μετ' ἐμοῦ.
וְלֹא אֶסְתֵּר 'Ο Ἑβραῖος, οὐκ ἐκκλινώ.		
וְהָיָה 21	21.	21. Μάχρυνον.
וְאִךְ אֶדְבַר וְהִשִּׁיבֵנִי 22	22.	22.
וְהָעֵלָה כֹּה תַעֲדִי 25	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Et esset vobis ad sapientiam.	5. Ut putaremini esse sapientes.	5.
7. Numquid Deo loquemini?	7. Numquid Deus indiget vestro mendacio?	7.
Et ei.	Ut pro illo.	
8. Num facies ejus accipietis? <i>Hebræus</i> , reveremini?	8. Numquid faciem ejus accipitis?	8.
9. Numquid bonum quod inquireret vos?	9. Aut placebit ei quem celare nihil potest?	9.
10. Si in abscondito facies acceperitis.	10. Quoniam in abscondito faciem ejus accipitis.	10.
11. Nonne celsitudo ejus terribit vos? <i>Hebræus</i> , si averterit faciem suam, turbabimini.	11. Statim ut se commoverit, turbabit vos.	11.
12. Memorix vestræ.	12. Memoria vestra.	12.
15. Ecce.	15. Etiam si.	15. Ecce vero me.
19. Quia nunc tacuero. <i>Hebræus</i> , ut non loquar.	19. Quare tacens consumo?	19.
20. Verumtamen duo ne facias mecum.	20. Duo tantum ne facias mihi.	20. Verumtamen duo ne facias mecum.
Ne abscondam me. <i>Hebræus</i> , non declinabo.	Non abscondar.	
21. Longe fac.	21. Longe fac.	21. Longe fac.
22. Aut loquar, et responde mihi.	22. Aut certe loquar, et tu responde mihi.	22.
25. Num folium propolisatum confringes?	25. Contra folium quod vento rapitur, ostendis potentiam tuam.	25.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Καὶ νομισθήσεσθε φρόνιμοι.	5. Καὶ ἀποθήσεται ὑμῖν σοφία. Ἄλλως, εἰς σοφίαν.	5.
7. Ἄρα ὑπὲρ τοῦ Θεοῦ λαλεῖτε;	7. Πότερον οὐκ ἔναντι Κυρίου λαλεῖτε; Ἐναντι δὲ αὐτοῦ. Ἄλλος, ἐναν- τίον τῷ Θεῷ.	7.
8. Ἄρα δύνασθε κρυφαὶ αὐτόν;	8. Ἦ ὑποστελεῖσθε;	8. Ἦ πρόσωπον αὐτοῦ λαμβά- νεται;
9.	9. Καλὸν γὰρ ἐὼν ἐξεγνώσθη ὑμᾶς. Ἄλλος, μήτι ἀγαθόν; Ἄλλος, συμ- φέρει μοι γὰρ ἐξετασθῆναι ὑμᾶς.	9.
10. Μὴ κρύφα πρόσωπον αὐτοῦ δυσωπηθήσεσθε;	10. Εἰ δὲ καὶ κρυφῇ πρόσωπα θαυμάσεσθε.	10.
11. Μὴ οὐχὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ πτοήσει ὑμᾶς;	11. Πότερον οὐχ ἡ δῖνα αὐτοῦ στροβήσῃ ὑμᾶς;	11.
12.	12. Ὑμῶν τὸ γαυρίαμα. Οἱ λοι- ποὶ, μνημόσυνον ὑμῶν.	12.
15.	15. Ἐάν με.	15.
19.	19. Ὅτι νῦν κωφεύσω.	19.
20.	20. Δυσεῖν δέ μοι χρήσθι. Οὐ κρυθήσομαι.	20. Πλὴν δὴς μὴ ποιήσης μετ' ἐμοῦ.
21.	21. Ἀπέχου.	21. Μάκρυνον.
22.	22. Ἦ λαλήσεις, ἐγὼ δέ σοι δώσω ἀνταπόκρισιν. Οἱ λοιποὶ, λαλήσω, καὶ ἀποκρίνη μοι.	22.
25. Ἄρα φύλλον ἐκπίπτον σὺ παθδυναστεύεις;	25. Ἦ ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου εὐλασθήσῃ;	25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Et reputabimini prudentes.	5. Et evadet vobis sapientia. <i>Aliter, ad sapientiam.</i>	5
7. Numquid pro Deo loquimini?	7. Numquid non coram Domino loquimini? In conspectu autem ejus. <i>Alius,</i> coram Deo.	7.
8. Num potestis abscondere ipsum? (<i>f. abscondi ab eo?</i>)	8. An subtrahetis?	8. An faciem ejus accipitis?
9.	9. Bonum enim si investiget vos. <i>Alius, Nonne bonum? Alius, con-</i> venit enim mihi examinari vos.	9.
10. Numquid clam faciem ejus reverebimini?	10. Quod si clam personas mi- rati fueritis.	10.
11. Annon commotio ejus ter- rebit vos?	11. Nonne commotio ejus ver- sabit vos?	11.
12.	12. Elatio vestra. <i>Reliqui, me-</i> moriale vestrum.	12.
15.	15. Si me.	15.
19.	19. Quia nunc obmutescam.	19.
20.	20. Duo autem mihi præbeas. Non abscondar.	20. Verumtamen duo ne facias mecum.
21.	21. Abstine.	21. Longe fac.
22.	22. Aut loqueris: ego autem tibi dabo responsum. <i>Reliqui, loquar,</i> et respondebis mihi.	22.
25. Num folium excidens tu do- minio subigis?	25. Numquid quasi folium, quod movetur a vento, tu vereberis?	25.

TO EBPAIKON.

רגלי בוס ן וזתש 27

ע-ל-ש-ר רגלי וזתש ן
 'Εβραϊός, τὰ δὲ ἔχνη τῶν ποδῶν
 μου περιχαράττεις.

מדיא דקב יבלי 28

VERSIO HEBRAICI TEXT.

27. Et pones in cippo pedes meos.

Super radices pedum meorum imprimetur. *Hebræus*, vestigia autem pedum meorum circumscribis.

28. Et ipse ut putredo veterascet.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

27.

28.

VULGATA LATINA.

27. Posuisti in nervo pedem meum.

Et vestigia pedum meorum considerasti.

28. Qui quasi putredo consumendus sum.

ΑΚΥΛΑΣ.

27. Καὶ ἔθηκας ἐν ξυλοπέδῃ τὰ πόδα μου.

28.

AQUILA.

27. Et posuisti in compede pedem meum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII Job.

V. 2. Σ., καὶ οὐ καταδείστερός εἰμι ὑμῶν. Sic Reg. unus. Versio autem quæ fertur LXX Interpretum, asterisco notatur in edit. Latina Hieronymi, quia est forte Theodotionis.

V. 3. Ἄλλος, ἐὰν θέλοι etc. Colbert. sine interpreis nomine.

V. 4. Σ., προστίθεσθε ψύσματι etc. Orator., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Colbertinus hæc tantum Symmacho tribuit, καὶ λατροὶ ἐπίπλαστοι etc., quibus asteriscum præmittit. Drusius suspicatur illud, κατασκευάζοντες ἄλογα, esse Symmachi, vel Theodotionis: sed reclamant omnes mss. et editi.

V. 5. Σ., καὶ νομισθήσεσθε φρόνιμοι. Colbert. et Reg. unus.

V. 7. Σ., ἄρα ὑπὲρ etc. Colbert.

Ibid. Ἄλλος, ἐναντίον τῷ Θεῷ. Colbert.

V. 8. Σ., ἄρα δύνασθε κρύψαι αὐτόν; Colbert. sine

Symmachi nota; nam ex conjectura tantum Symmacho adscribitur. Θ., ἢ πρόσωπον αὐτοῦ λαμβάνετε; Colb., Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Postea, ὁ Ἐβραϊός, δυσωπεισθε. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius ex Olympiodoro.

V. 9. Ἄλλος, μήτι ἀγαθόν. Ἄλλος, συμφέρει etc. Colb. Hoc postremum videtur esse scholion.

V. 10. Σ., μὴ κρύφα etc. Orat., Nicet. et Drusius.

V. 11. Ὁ Ἐβραϊός, ἐὰν ἀποστρέψῃ etc. Colbert., Orat. et Drusius. Σ., μὴ οὐχί etc. Colbert., Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 12. Οἱ λοῖκοι, μνημόσυνον ὑμῶν. Colbert.

V. 15. Ἄ., ἰδοὺ δὴ με. Colbert. Reg. autem unus bis habet, ἰδοὺ λη με, mendose.

V. 19. Ὁ Ἐβραϊός, ἵνα μὴ λαλήσω. Reg. unus et Drusius.

V. 20. Ἄ., Θ., πλὴν δύο etc. Colbert., Regii duo,

CAPUT XIV JOB.

TO EBPAIKON.

רנז-ע-ר 1

מז-י-תו מודר בסמא 4

מק 5

חוק עשית

ענה 6

רונקת 7

רבעש 8 Ὁ Ἐβραϊός, ἐν σποδιῇ.

רבעש 9 Ὁ Ἐβραϊός, ἀπὸ τοῦ πράγματος ποιήσει καρπόν.

מיום בני-ים 11

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Et saturus tremore.

4. Quis dabit mundum ex immundo?

5. Tecum.

Statuta ejus fecisti.

6. Recede.

7. Et rejuvenescencia ejus.

8. Et in pulvere. *Hebræus*, in cinere.

9. Et faciet messem sicut plantatio. *Hebræus*, a re faciet fructum.

11. Abierunt aquæ de mari.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

11.

VULGATA LATINA.

1. Repletur multis miseriis.

4. Quis potest facere mundum de immundo conceptum semine?

5. Apud te.

Constituisti terminos ejus.

6. Recede.

7. Rami.

8. In pulvere.

9. Et faciet comam quasi cum primum plantatum est.

11. Quomodo si recedant aquæ de mari.

ΑΚΥΛΑΣ

1. Πλήρης κλονήσεως.

4. Τίς δώσει καθαρὸν ἀπὸ μεμασμένου;

5.

6.

7. Καὶ ὁ χορμὸς αὐτοῦ.

8. Ἐν χοῖ.

9.

11.

AQUILA.

1. Plenus commotionis.

4. Quis dabit purum ex polluto.

5.

6.

7. Et truncus ejus.

8. In pulvere.

9.

11

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

27. Τὸ ἐξέλιον εἰρακτῆς τὸν πόδα μου.

27. Ἔβου δὲ μου τὸν πόδα ἐν καλοῦμαι. Ἄλλος, ἐν καλοκίτη. Εἰς δὲ ῥίζας τῶν ποδῶν μου ἐπέκει.

27. Ἐν ταλακτωρίῳ τὸν πόδα μου.

28. Τοῦ ὀφθαλμοῦ σηκώθην κλαυσομένου.

28. Ὁ κλαυθούσης μου ἀπέχε.

28.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

27. Sub Equo carceris pedem meum.

27. Posuisti pedem meum in impedimento. *Alius*, in pedica.

27. In miseria pedem meum.

Ad radices autem pedum meorum pervenisti.

28. Qui tanquam ulcus patridam veterascit.

28. Quod veterascit sicut uter.

28.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIII Job.

Nicetas et Drusius. Ibid. Colbert. Δ'. γρ., μοι χρειαζ. In *Tetrapis scriptum*, mihi opus. Ibid. Ὁ Ἑβραῖος, οὐκ ἐκκλινῶ. Colbert., Reg. unus et Drusius. V. 21. Ἄ., θ., ῥάκρινον. Colbert. et Reg. unus. V. 25. Σ., ἀρα φίλων etc. Colbert., Orat., Reg. V. 27. Ἄ., καὶ Ἑβραῖος etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Σ., ὑπὸ ξύλου etc. Colb., Orat., Reg. unus. θ., ἐν ταλακτωρίῳ etc. Colbert. Has lectiones germanas esse non ambigimus. Aliæ pronuntiantur, sed vitiatæ et mendosæ, nimirum in edit. Romana., Ἄ., ὡς ἀπὸ ξύλου εἰρακτῆς. Σ., ἐν ταλακτωρίῳ. Regii duo et Oratoriensis, Ἄ.χ. δὲ καὶ

Σύμμαχος, ὁ μὲν, ἐν ταλακτωρίῳ, ὁ δὲ, ὑπὸ ξύλου εἰρακτῆς. Unus tamen Regius habet, ὡς ἀπὸ ξύλου εἰρακτῆς. Nicetas vero ex Polychronio et Olympiodoro: Ἄ.χ. μὲν καὶ Σύμμ., ὁ μὲν, ἐν ταλακτωρίῳ, ὡς ὑπὸ ξύλου εἰρακτῆς· ὁ δὲ, ἐν ξυλοκίτῳ. Ubi notes Oratoriensem, Regium unum, et Nicetam, qui perplexas illas lectiones attulerant, mox veram Aquilæ lectionem, qualem nos adoptavimus, Aquilæ nomine adferre (*). Ibid. Ὁ Ἑβραῖος, τὰ δὲ ἔγη etc. Orat., Regii duo et Drusius. V. 28. Σ., τοῦ ὀφθαλμοῦ etc. Colbert., Reg. unus et Nicetas.

(*) Lectionem incerti vitiosæ edidit Mont. ἐν καλοκίτη, hic et in lexico græce hexaplati. Nos reposuimus καλοκίτη. Cf. Hesychium sub hac voce, necnon Pollacis onomast. VIII, 12. DRACH.

CAPUT XIV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1. 4. 5. Παρὰ σοί. Ὅρον αὐτοῦ ἔταξας. 6. 7. 8. 9. 11. Ὡς ἐκρεῖ ὕδατα ἀπὸ θαλάσσης.

1. Πλήρης ὀργῆς. 4. Τίς νῆο καθαρός ἐσται ἀπὸ ῥύπου; 5. Παρ' αὐτοῦ. Ἄ.χ., παρ' αὐτῶ. Εἰς χρόνον ἔθου. 6. Ἄποστα. 7. Καὶ ὁ ῥάδαμνος αὐτοῦ. 8. Ἐν γῆ. 9. Ποθήσει δὲ θερισμὸν ὡσπερ νέβρυντον. 11. Χρόνῳ γὰρ σπανίζεται θάλασσα.

1. 4. 5. 6. Ἄνεξ. 7. Καὶ ὁ κορμὸς αὐτοῦ. 8. Ἐν χώματι. 9. 11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. 4. 5. Apud te. Terminum ejus constituisti. 6. 7. 8. 9. 11. Sicut effluunt aquæ a mari.

1. Plenus iracundiz. 4. Quis enim mundus erit a sorde? 5. Ab eo. *Alius*, apud eum. In tempus posuisti. 6. Discede. 7. Et germen ejus. 8. In terra. 9. Faciet autem messam sicut novella plantatio. 11. Tempore enim rarefit mare.

1. 4. 5. 6. Remitte. 7. Et truncus ejus. 8. In aggere. 9. 11.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ

וְהָרַג וְהָרַג וְהָרַג, καὶ χειμάρ-
θους.

12 עד-בלתי שמים לא יקרא 12.

12. Ἔως παλαιωθῆ ὁ οὐρανὸς
οὐκ ἐξεγερόθησονται.

ולא יעד משמים

14 איהל עד- בא תלפזי 14.

14. Μητι ζήσεται;
Ἐλπῶ ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ ἀλλαγμά
μου.

15 תבסף 15.

15.

16 יעד 16.

16.

17 חתם בצרור פשעי 17.

17.

18, 19 ואלם הר-נפל יבל תצר 18, 19.

18, 19.

תחק ממקומו : אבנים ו שוקק
מים תשטף ספחיה עפר-ארץ
תקדת אגוש האבדת

21 ולא יבן למו 21.

21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et fluvius. *Hebraus*, et torrens.

Fluvius.

12. Usque ad non caelos non expergiscentur.

12. Donec atteratur caelum, non evigilabit.

12. Donec veterascat caelum non expergiscentur.

Et non suscitabuntur a somno suo.

Nec consurget de somno suo.

14. Numquid vivet ?

14. Rursum vivat ?

14. Numquid vivet ?

Expectabo donec veniat immutatio mea.

Expecto donec veniat immutatio mea.

Sperabo donec venerit mutatio mea.

15. Concupisces.

15. Porriges dexteram.

15.

16. Gressus meos.

16. Gressus meos.

16.

17. Signata in fasciculo praevaticatio mea.

17. Signasti quasi in sacco delicta mea.

17.

18, 19. Et vere mons cadens defluit, et saxum transferetur e loco suo. Lapides contuderunt aquae, inundabit nascentia sponte ejus pulverem terrae, et expectationem hominis perdidisti.

18, 19. Mons cadens defluit, et saxum transfertur de loco suo. Lapides excavant aquae, et alluvione paulatim terra consumitur: et hominem ergo similiter perdes.

18, 19.

21. Et non advertet eis.

21. Non intelliget.

21.

Notae et variae lectiones ad cap. XIV Job.

V. 1. 'A., πλήρης κλονήσεως. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 4. 'A., τίς δώσει etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Σ., παρὰ σοί. Ibidem. Manuscripti vero in textu τῶν O' habent παρ' αὐτῷ, editi, παρ' αὐτοῦ.

Ibid. Σ., ὄρον αὐτοῦ ἑταζας. Colb. et Reg. unus.

V. 6. Θ., ἀνες. Ibidem.

V. 7. 'A., Θ., καὶ ὁ κορμὸς αὐτοῦ. Sic Drusius. Colbert. vero, οἱ λοιποὶ, ὁ κορμὸς.

V. 8. 'O 'Εβραῖος, ἐν σποδιᾷ etc. Sic omnium lectiones recte Nicetas notavit. Drusius vero et Colbert. Aquilae et Theodotionis lectionem conjungunt, et uni Aquilae tribuunt sic, 'A., ἐν χοί ἐν χώματι.

V. 9. 'O 'Εβραῖος, ἀπὸ τοῦ πράγματος etc. Sic habent duo mss. et Drusius ex Polychronio: ὁ μὲν Ἑλληνικός, ἀπὸ τοῦ τέλους εἰρηξεν· ὁ δὲ Ἑβραῖος,

ἀπὸ τοῦ πράγματος ποιήσει καρπὸν. Ille vero Hellenicus, sive Graecus, videtur esse aliquis interpretum, nempe Aq., Sym. vel Theodotio; Hebraeus autem, ut alibi diximus, videtur esse Graecus quidam interpres ex Hebraeis. Sed res dubio non vacat, ac serus opinatur Drusius, qui credit ipsum textum Hebraicum aliquando ab Olympiodoro, nonnunquam a Polychronio citari, ipsosque verba Hebraica Graece reddere. Vide in Praelimiribus.

V. 11. Σ., ὡς ἐκρεῖ ὕδατα ἐκ τῆς θαλάσσης. Sic omnes mss. et editi. Duo legunt, ἐκ θαλάσσης.

Ibid. 'O 'Εβραῖος, καὶ χειμάρθους. Omnes mss. Drusius illud quasi scholion adfert.

V. 12. 'A., Θ., ἕως παλαιωθῆ etc. Ex Colbertino et Regio uno. O' ed. Rom. non habent ἢ ante οὐ μή. Ibid. Haec Theodotionis lectio cum asterisco

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

Ποταμὸς δέ.

12. Ἔως ἂν εἴθῃ ἡ ἀγία φύσις μου.
 14. Ἔως ἂν εἴθῃ ἡ ἀγία φύσις μου.
 15.
 16.
 17. Ἐπιωρεύσεις γὰρ τὴν ἀνομίαν μου.
 18, 19. Τὰ παραλειμμένα . . . ὡς προσδοκίαν ἀνδρὸς ἀπολέσεις.

12. Ἔως ἂν ὁ οὐρανὸς ᾗ, ὡ μὴ συμβῆται, καὶ οὐκ ἐξυπνοθήσονται.
 * Οὐκ ἐξυπνοθήσεται ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ.

14. Ζήσεται;
 Ἰκομένῳ ἕως κλίαν γίνεσθαι.

15. Μὴ ἀποποιῶ.
 16. Μοῦ τὰ ἐπιτηδεύματα. Οἱ λοιποὶ, τὰ διαδήματά μου.

17. Ἐσφράγισας δέ μου τὰς ἀνομίας ἐν βαλαντίῳ.

18, 19. * Καὶ πλήν ὄρος πίπτον διαπεσείται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. * Λίθους ἐλέαναν ὕδατα, καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς, καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπόλεσας.

21. Οὐκ ἐπίσταται * περὶ αὐτῶν.

12. Ἔως καλαιωθῆ ὁ οὐρανὸς οὐκ ἐξεγερθήσονται.

* Οὐκ ἐξυπνοθήσεται ἐκ τοῦ ὕπνου αὐτοῦ.

14. Μήτι ζήσεται;
 Ἐλπὼ ἕως ἂν εἴθῃ τὸ ἔλλατρά μου.

15. Ἐπιποθήσεις.

16.

17.

18, 19. * Καὶ πλήν ὄρος πίπτον διαπεσείται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς. * Λίθους ἐλέαναν ὕδατα, καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς, καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπόλεσας.

21.

21.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Et Iluvius.

12. Donec fuerit caelum, non consuetur, et non evigilabunt.

* Non suscitabitur de somno suo.

14. Vivet?
 Sustinebo donec rursus fiam.

15. Ne repellas.

16. Adinventiones meas. Reliqui, gressus meos.

17. Signasti autem iniquitates meas in sacco.

18, 19. * Equidem mons cadens deficiet, et petra veterascet de loco suo. Lapides consumuntur aquis, et alluvione frequentium gurgitum minuitur arena terræ: spem vero hominis perdidisti.

21. Ignorat * de iis.

12. Donec veterascat caelum non expergiscentur.

* Non suscitabitur de somno suo.

14. Numquid vivet?
 Sperabo donec venerit mutatio mea.

15. Desiderabis.

16.

17.

18, 19. * Equidem mons cadens deficiet, et petra veterascet de loco suo. Lapides frequentuntur aquis, et alluvione frequentium gurgitum minuitur arena terræ: spem vero hominis perdidisti.

21.

12.

14. ... Douec venerit sancta natura mea.

15.

16.

17. Accumulabis enim iniquitates meam.

18, 19. Residua... sic expectationem viri perdes.

21.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIV Job.

Græce prodit ex Colbertino; Latine ex editione Latina Hieronymi.

V. 14. 'A., Θ., μήτι ζήσεται; Colbert.

Ibid. 'A., Θ., ἐλπὼ etc. Has A., Th. et sequentem Symmachi lectiones habent omnes mss. et editi. Ibid. porro Symmachi, ἡ ἀγία φύσις, vitiatum prorsus videtur. An legendum ἡ ἄλλαξις, ut respondeat Hebraicæ voci יְהִי־לִי?

V. 15. Θ., ἐπιποθήσεις. Colbert. et Reg. unus.

V. 16. Οἱ λοιποὶ, τὰ διαδήματά μου. Colbert. et Reg. unus.

V. 17. Σ., ἐπιωρεύσεις γὰρ etc. Ibidem.

V. 18, 19. Notat Colbertinus, hic quinque versiculos ex Theodotione desumptos esse, ἐκ Θ. οἱ ε', i. e., ex Theodotione quinque versiculi. Erant autem

illi 5 versiculi:

Καὶ πλήν ὄρος πίπτον διαπεσείται, καὶ πέτρα παλαιωθήσεται ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς.

Λίθους ἐλέαναν ὕδατα,

καὶ κατέκλυσεν ὕδατα ὕπτια τοῦ χώματος τῆς γῆς,

καὶ ὑπομονὴν ἀνθρώπου ἀπόλεσας.

quorum versionem exscripsimus ex edit. Latina Hieron. ubi asteriscis notantur, quemadmodum et in Colbert. Sed Latina a Græcis tantillum differunt.

Ibid. Σ., τὰ παραλειμμένα. Colb. et Reg. unus.

Ibid. Σ., οὕτω προσδοκίαν ἀνδρὸς ἀπολέσεις. Sic Colbert. Drusius vero, προσδοκίαν ἐλάστου ἀνδρὸς ἀπολέσεις.

V. 21. Περὶ αὐτῶν. Sic Colbert. cum asterisco, et edit. Latina item cum asterisco, de iis, quia deest in LXX.

CAPUT XV JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικῶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

2 דעת-רוח	2.	2.
4 אף אתה תפרי יראה ותגרע שיהיה לפגוראל	4.	4.
5 ותבחר לשון ערומים	5.	5.
7 דללת 7 'O Ἑβραῖος, συνε- λήφθης.	7.	7.
8 הבסוד אלה השבע	8.	8. Ἀπόρρητα.
10 גב-שב גם-ישוש בנו כביר מאביך ימים	10.	10.
12 מה-יקוד לבך ומה-ירומח עיניך	12.	12.
14 מה-אנש 'O Ἑβραῖος, וכי יצדק ילוד אשה, καὶ πῶς δικαιωθήσεται γέννημα γυναίκος;	14.	14. Καὶ οὐ δικαιωθήσεται;
15 הן בקדשו לא יאמין ושמים לא-זכו בעיניו	15.	15.
16 אף-כי	16.	16.
18 ולא טחזד מאבתם	18.	18.
20 מתדלל	20.	20. Ἐν ὀδύνη.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Scientiam venti.	2. Quasi in ventum loqueus.	2.
4. Etiam tu dissipabis timorem.	4. Quantum in te est, evacuasti timorem.	4.
Et imminues loquelam ad facies Dei.	Et tulisti preces coram Deo.	
5. Et eliges linguam versuto- rum.	5. Et imitaris linguam blasphemantium.	5.
7. Es formatus. <i>Hebraeus</i> , con- ceptus es.	7. Formatus.	7.
8. Aut in secreto Dei audies?	8. Numquid consilium Dei audisti?	8. Secreta.
10. Etiam canus, etiam decre- pitus inter nos, provecusus prae patre tuo diebus.	10. Et senes et antiqui sunt in nobis, multo vetustiores quam patres tui.	10.
12. Quid capiet te cor tuum? Et quid connivent oculi tui?	12. Quid te elevat cor tuum? Et quasi magna cogitans, atto- nitos habes oculos.	12.
14. Quid homo? Et quod justificet se natus mu- lieris? <i>Hebraeus</i> , et quomodo justi- ficabitur proles mulieris?	14. Quid est homo? Et ut justus appareat natus de muliere?	14. Et quod justificabitur?
15. Ecce in sanctis suis non credet, et caeli non fuerunt mundi in oculis ejus.	15. Ecce inter sanctos ejus nemo immutabilis, et caeli non sunt mundi in conspectu ejus.	15.
16. Etiam quia.	16. Quanto magis.	16.
18. Et non celarunt a patribus suis.	18. Et non abscondunt patres suos.	18.
20. Excrucians se.	20. Superbit.	20. In dolore.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Περὶ γλώσσης πνεύματος.
4. Καὶ ἀναίδην ὠμίλησας ἐναντία τῷ Θεῷ.
5.
7.
8. Ὅμιλιν.
10. Πολυχρονιώτερος.
12. Τί ἐτι ἐπήρῃ σε ἡ καρδία σου;
14.
15. Ἰδοὺ ἐν ἀγίοις αὐτοῦ οὐκ εἶς ἔπρεπτος, οὐδὲ οὐρανὸς ἄσπιλος, (πόσω μᾶλλον ἄνθρωπος);
16. Πόσω μᾶλλον;
18. Καὶ οὐκ ἠρνήσαντο ἀπὸ τῶν πατέρων αὐτῶν.
20. Ἄλαζονεύεται.

SYMMACHUS.

2. Circa scientiam spiritus.
4. Et impudenter collocutus es contraria Deo.
5.
7.
8. Colloquium.
10. Provecior.
12. Quid quod extulit te cor tuum?
14.
15. Ecce in sanctis ejus nemo non mutabilis, neque cœlum est sine macula, (quanto magis homo?)
16. Quanto magis?
18. Et non negarunt a patribus suis.
20. Arroganter agit.

Ο΄.

2. Συνέσεως πνεῦμα.
4. Οὐ καὶ σὺ ἀπειποιήσω φόβον; Συνετελέσω δὲ ῥήματα τοιαῦτα ἐναντι τοῦ Κυρίου.
5. Οὐδὲ διέκρινας ῥήματα δυνατῶν.
7. Ἐπάγης.
8. Ἡ σύνταγμα Κυρίου ἀκήκοας; Ἄλλος, ἢ συμβούλιον σοὶ ἐχρήσατο ὁ Θεός;
10. ✕ Καίγε πρεσβύτης καίγε ✕ παλαιὸς ἐν ἡμῖν βαρύτερος τοῦ ✕ πατρὸς σου ἡμέραις.
12. Τί ἐτόλμησεν ἡ καρδία σου; Ἡ τί ὑπήνεγκαν (αἱ. ἐπήνεγκαν) οἱ ὀφθαλμοί σου; Ἄλλος, ἢ τί ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοί σου;
14. Τίς γὰρ ὢν βροτός; Ἡ ὡς ἐσόμενος δίκαιος γεννητὸς γυναικός;

LXX INTERPRETES.

2. Scientiæ spiritus.
4. Nonne et tu repulisti timorem?
Consummasti autem verba talia coram Domino.
5. Nec dijudicasti verba potentium.
7. Concretus es.
8. Aut constitutionem Dei audisti? *Alius*, aut te consiliario usus est Deus?
10. ✕ Sed et senex et decrepitus in nobis est, gravior patris ✕ tui diebus.
12. Quid ausum fuit cor tuum? Aut quid sustinuerunt oculi tui? *Alius*, et quid respexerunt oculi tui?
14. Quis enim cum nomo sit? Aut tamquam futurus justus natus de muliere?
15. Si in sanctis non credit, et cœlum non est mundum ante eum.
16. Sine vero.
18. Et non celaverunt patres eorum.
20. In solitudine.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.
4. Οὐ γὰρ σὺ παρητήσω φόβον.
5. Καὶ ἐξελέξω γλῶσσαν πανουῶγον.
7.
8. Μυστήσιον.
10. ✕ Καίγε πρεσβύτης καίγε ✕ παλαιὸς ἐν ἡμῖν βαρύτερος τοῦ ✕ πατρὸς σου ἡμέραις.

12. Τί ἐτι ἐπήρῃ σε ἡ καρδία σου;
14. Τί ἐστιν ἄνθρωπος; Καὶ ἐτι δικαιωθήσεται;

15.

16.

18.

20. Ματαιούται.

THEODOTIO

2.
4. Non enim tu repudiasti metum.
5. Et elegisti linguam versutam.
7.
8. Mysterium.
10. ✕ Sed et senex et decrepitus in nobis est, senior patris ✕ tui diebus
12. Quid quod extulit te cor tuum?
14. Quid est homo? Et quod justificabitur?
15.
16.
18.
20. Vanus fit.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

ומספר שנים נצפנו לערין

דוד 21 'Ο Ἐβραῖος, σκύλευσις.
22 ועפן הוא אליו-חרב
25 יתגבר
26 בעבני גבי כנגדו

21.
22.
25.
26.

21.
22.
25.
26.

27 כיו-נסדה פניו בלבם ויעט
כ' 'Ο Ἐβραῖος, τὴν καρδίαν αὐτοῦ... πικρὰν καὶ διπλοῖδα.
32 לא רענה
34 כיו-עצת חנה גלמוד
35 חדה עמל ויהי און

27.
32.
34.
35.

27.
32.
34. Ὅτι συναγωγὴ ὑποκριτοῦ ἀκαρπτος.
35. Συνέλαβε (πόνον), καὶ ἔφαξε ἀνωφελές.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et numerus annorum absconditi sunt ad timendum.

Et numerus annorum incertus est tyrannidis ejus.

21. Vastator. *Hebraeus*, spoliatio.
22. Et conspectus ipse ad gladium.
25. Se roborabit.
26. In densitate umbonum scutorum ejus.

21. Insidias.
22. Circumspectans undique gladium.
25. Roboratus est.
26. Et pingui cervice armatus est.

21.
22.
25.
26.

27. Quia operuit facies suas in adipe suo et fecit lubricum super inguine. *Hebraeus*, cor suum... arvinam et diplodem.

27. Operuit faciem ejus crassitudo, et de lateribus ejus arvina dependet.

27.

32. Non viruit.
34. Quia comitum hypocritæ solitarium.
35. Concipere laborem, et parere mendacium.

32. Arescent.
34. Congregatio enim hypocritæ sterilis.
35. Conceptit dolorem, et peperit iniquitatem.

32.
34. Quia synagoga hypocritæ infructuosa.
35. Conceptit laborem et peperit inutile.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV Job.

V. 2. Σ., περί γνώσεως πνεύματος. Colbert.
V. 4. Θ., οὐ γὰρ σὺ παρ-. Colbert., Regii duo, Nicetas et Drusius.
Ibid. Σ., καὶ ἀναίδην etc. Sic omnes mss. et editi. Oratoriensis tamen, Regius unus et editio Rom. habent ἀνείδην. Nicetas et Colbertinus, ἀναίδην. Drusius item habet ἀναίδην, quia in exemplari suo est. Romanae ita emendatum calamo fuerat, in nostro item ita correctum est. Utraque lectio quadrare potest.
V. 5. Θ., καὶ ἐξελέξω etc. Colbert., Reg. unus.
V. 7. 'Ο Ἐβραῖος, συνελήφθης. Sic omnes mss. et Nicetas. Drusius vero id quasi scholion adfert.
V. 8. 'Α., ἀπόβρῆτα etc. Has lectiones eodem modo omnes referunt.
Ibid. Ἄλλος, ἢ συμβούλιον etc. Colbert. Est fortasse scholion, nisi sit Hebraei interpretis, qui liberiori modo vetere solet.

V. 10. Colbertinus, ἐκ Θ. et β'. I. e. *Ex Theodotione duo versiculi*. Sunt autem hi versiculi, Καὶ γε πρεσβύτης, καὶ γε παλαιὸς ἐν ἡμῖν, Βαρύτερος τοῦ πατρὸς σου ἡμέραις. Versionem exscripsimus ex edit. Latina Hieronymi, ubi hæc asteriscis notantur.
Ibid. Σ., πολυχρονιώτερος. Sic omnes.
V. 12. Σ., Θ., τί ὅτι ἐπήρσε σε etc. Hunc locum Nicetas et Drusius uni Symmacho tribuunt; Colbert. et alter codex Theodotioni et Symmacho.
Ibid. Ἄλλος, ἢ τί ἀνέβλεψαν etc. Sic unus codex.
V. 14. Θ., τί ἐστιν ἀνθρώπος; Colbert., Reg. unus et Drusius.
Ibid. Lectiones Hebraei, Aquilæ et Theodotionis habent omnes mss.
V. 15. Σ., ἰδοὺ ἐν ἀγίοις etc. Sic omnes mss. et Drusius. Illud vero, πᾶσα μᾶλλον ἀνθρώπος, habet Drusius tantum, videturque scholion esse; nam

CAPUT XVI JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

2 עמל עמל ככח

2.

2. Παράκλητοι πόνων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2 Consolatores laboris omnes vos.

2. Consolatores onerosi omnes vos estis.

2. Consolatores laborum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Και ἀριθμὸς ἐτῶν κεκρυμμένος ἰσχυρῶ.

21.

22. Προσκοπεύθη γὰρ εἰς μάχαιραν.

25.

26.

27. Ἐπεκαλύφθη γάρ... καὶ ἐπάχυνε πικρὰν κατὰ ψῆας.

32. Οὐκ εὐθαλήσει.

34.

35.

SYMMACHUS.

Ei numerus annorum absconditus est fortis.

21.

22. Prævisus enim est ad gladium:

25.

26.

27. Opertus est enim... et pinguem reddidit arvinam juxta lumbos.

32. Non florebit.

34.

35.

Ἔτη δὲ ἀριθμητὰ δεδομένα δυναστῆ. Ἄλλος, ἐν ἀλίγῃ δυναστεύουσιν.

21. Καταστροφή.

22. Ἐντέταται γὰρ ἤδη εἰς χεῖρας σιδήρου.

25. Ἐτραγηλίσεν.

26. * Ἐν πάχει κώτου ἀσπίδος; * αὐτοῦ. Ἄλλος, θαρρῶν τοῖς ἀμυνητοῖς αὐτοῦ.

27. * Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, καὶ * ἐποίησε περιστόμιον περὶ τῶν * μηρίων.

32. Ὁ μὴ πυκάτη.

34. Μαρτύριον γὰρ ἀσεβοῦς θάνατος.

35. Ἐν γαστρὶ δὲ λήφεται ὀδύνας, ἀποθήσεται δὲ αὐτῷ κενά.

LXX INTERPRETES.

Anni autem numerati potenti dati sunt. *Alius*, in parvo dominatum habent.

21. Subversio.

22. Decretus enim est jam in manus ferri.

25. Induravit cervicem.

26. * In crassa cervice scuti; * sui. *Alius*, confidens armis ad defensionem suam.

27. * Quia operuit faciem ejus in * adipe suo; et fecit capistrum * super femora.

32. Non condensabitur.

34. Testimonium enim impii mors.

35. In ventre enim concipiet dolores, evenient autem ei vana.

Και ἀριθμὸς ἐτῶν κεκρυμμένος ἰσχυρῶ.

21.

22.

25. Κατισχύσατο.

26. * Ἐν πάχει κώτου ἀσπίδος * αὐτοῦ.

27. * Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε περιστόμιον περὶ τῶν μηρίων.

32.

34. Ὅτι συναγωγή ὑποκριτοῦ ἀκαρπός.

35.

THEODOTIO.

Ei numerus annorum absconditus est fortis.

21.

22.

25. Roboratus est.

26. * In crassa cervice scuti * sui.

27. * Quia operuit faciem ejus * in adipe suo; et fecit capistrum super femora.

32.

34. Quia synagoga hypocritæ infructuosa.

35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XV Job.

illud ad versum sequentem pertinet.

V. 16. Σ., πῶσψ μᾶλλον. Sic Colb. et Reg. unus.

V. 18. Σ., καὶ οὐκ ἤρνήσαντο etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 20. Lectiones A., S., Th. habent omnes.

Ibid. Σ., Θ., καὶ ἀριθμὸς etc. Sic omnes; sed alii Symmacho, alii Theodotioni tribuunt.

V. 21. Ὁ Ἐβραῖος, σκύλευσις. Sic tres mss., Nicetas et Drusius.

V. 22. Σ., προσκοπεύθη etc. Omnes mss. et Drusius.

V. 25. Θ., κατισχύσατο. Colbert.

V. 26. Ἄλλος, θαρρῶν τοῖς ἀμ-. Colbert. Videtur esse scholion.

Ibid. Colbert., ex Θ. οἱ γ', id est, tres versiculi ex Theodotione, cum asteriscis, nimirum:

Ἐν πάχει κώτου ἀσπίδος αὐτοῦ, Ὅτι ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν στέατι αὐτοῦ,

Καὶ ἐποίησε περιστόμιον περὶ τῶν μηρίων. Versio asteriscis notata ex editione Latina Hieronymi prodit.

V. 27. Σ., ἐπεκαλύφθη γάρ. Omnes. Respondet τῷ πδϛϛ.

Ibid. Ὁ Ἐβραῖος, τὴν καρδίαν αὐτοῦ. Colbert., Nicetas, et Drusius. Textus habet ρϛδ.

Ibid. Ὁ Ἐβραῖος, πικρὰν καὶ διπλοῦδα. Sic omnes. Textus, πδϛϛ.

Ibid. Σ., καὶ ἐπάχυνε πικρὰν κατὰ ψυχῆς, male. Hebr., יכבדוּתוֹ פִּיכֵי שִׁיחַ.

V. 32. Σ., οὐκ εὐθαλήσει. Colbert. et Reg. unus.

V. 34. Ἄ., Θ., ὅτι συναγ- etc. lidem.

V. 35. Ἄ., συνέλαβε πόνον, καὶ etc. Sic omnes. Vox autem πόνον excidit sed mox legitur in versione Aquilæ cap. xvi, 2.

CAPUT XVI JOB.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Παρηγοροῦντες πάντες ἐπ' ἀχθεῖς ἴσατε.

SYMMACHUS.

2. Consolatores omnes onerosi estis.

2. Παρακλήτορες κακῶν πάντες.

LXX INTERPRETES.

2. Consolatores malorum omnes.

2. Παράκλητοι κόπων,

THEODOTIO.

2. Consolatores laborum.

TO EBPAIKON.

3	הקץ	או בה-יכריעך כי תענה
4	לו יש נפשכם וחדת נפשי	אתבירה עליכם במלים ואגידה עליכם במו ראשי
5	אאבתכם במו-פי	
6	לא-חשך כאבי	
7	מה בני יגדך	ולאני
8	לעד היה ויקם בי כזשי בפני יענה	
9	וצרי ו ילמוד עיניך לי	
11	ועל דוי רשעים ירמני	
12	ו' ואחו בערפי ויפצצוני	<i>Ἑβραῖος, λαβών με τοῦ τένοντος διετίναξεν</i>
16	צלמח	
18	תכמי	
22	מקום	כי-שנת מספר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3.	Numquid finis? Aut quid roborabit te, si responderis?
4.	Utinam esset anima vestra pro anima mea: adjungerem me super vos in sermonibus, et moverem super vos in caput meum.
5.	Roborarem vos in ore meo.
6.	Non prohibebitur dolor meus. Quid a me abibit.
7.	Laborare me fecit. Desolasti omnem conventum meum.
8.	In testem fuit, et surrexit in me macies mea, in facies meas respondebit.
9.	Hostis meus acuet oculos suos in me.
11.	Super manus impiorum divertere faciet me.
12.	Et apprehendit in cervicem meam, et contritum dispersit me. <i>Hebraeus, prehensa cervice mea discussit me.</i>
16.	Umbra mortis.
18.	Operias.
	Locus.
22.	Quia anni numeri.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

3.		3.
4.		4. Ὁφελον.
5.		5.
6.		6.
7.		7.
8.		8.
9.		9.
11.		11.
12.		12.
16.		16.
18.		18.
22.		22.

VULGATA LATINA.

3.	Numquid habebunt finem? Aut aliquid tibi molestum est, si loquaris?	3.
4.	Atque utinam esset anima vestra pro anima mea: consolarer et ego vos sermonibus, et moverem caput meum super vos.	4. Utinam.
5.	Roborarem vos ore meo.	5.
6.	Non quiescet dolor meus. Non recedet a me.	6.
7.	Oppressit me. Et in nihilum redacti sunt omnes artus mei.	7.
8.	Et suscitatur falsiloquus adversus faciem meam contradicens mihi.	8.
9.	Hostis meus terribilibus oculis me intuitus est.	9.
11.	Et manibus impiorum me tradidit.	11.
12.	Tenuit cervicem meam, confregit me.	12.
16.	Caligaverunt.	16.
18.	Operias.	18.
	Locum.	
22.	Breves anni.	22.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

AQUILA.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Τάξις. *Οι λοιποι, πέρας.*
 * * * * *
 4. Εἴθε ὁμοίως τοῖς ἐμοῖς ὑπέκει-
 σθε πάθεσιν, ἐτέροις προσεγενόμεν
 ἂν ὑμῖν λόγοις, καὶ ἐκίνησα ἂν ἐφ'
 ὑμῖν τὴν κεφαλὴν.
 5. Καὶ ἐπέβρωσα ἂν ὄμῳ ἐν τῷ
 στόματί μου.
 6. Οὐκ ἐνδώσει ὁ πόνοσ μου.
 Τί μου ἀποχωρήσει ;
 7. Ἐκόπωσέ με.
 Κατέδησάς με ἀδιαλείπτως ἐν
 ζυγῷ.
 8. Καὶ ἀνέστη μοι καταψευδόμε-
 νος, κατὰ πρόσωπόν μου ἀντιλέγων
 μοι.
 * * * * *
 * * * * *
 11. Εἰς χεῖρας ἀσεδῶν ἐνέβαλέ
 με.
 12.
 16.
 18.
 22.

SYMMACHUS.

3. *Ordo. Reliqui, terminus.*
 * * * * *
 4. Utinam vos meis subji-
 cere mini affectibus : aliis collocutus
 fuisset vobiscum sermonibus, et
 movissem super vos caput.
 5. Et roborassem vos in ore
 meo.
 6. Non minuetur labor meus.
 Quid a me abscedet ?
 7. Laborare me fecit.
 Colligasti me indesinenter in
 jugo.
 8. Et insurrexit in me calu-
 rniarius, ad faciem meam contra-
 dicens mihi.
 9. Qui contra me sunt acuerunt
 oculos suos, unusquisque in me.
 11. In manus impiorum injecti
 me.
 12.
 16.
 18.
 22.

LXX INTERPRETES.

3. *Ordo. Reliqui, terminus.*
 * * * * *
 4. Si subjecta esset anima ve-
 stra pro mea. Deinde insultabo in
 vos verbis : movebo autem contra
 vos caput.
 5. Sit autem fortitudo in ore
 meo.
 6. Non dolebo vulnus.
 Quid minus vulnerabor ?
 7. Lassatum me fecit.
 * * * * *
 8. * * * * *
 9. Acie oculorum irruit.
 11. Et super impios projecit
 me.
 12. Tenens me coma divulsit.
 16. Umbra. *Alii, umbra mortis.*
 18. Operias. *Reliqui, attendas.*
 Locus. *Alius, statio.*
 22. Anni enim dinumerati. *Alius,*
terminus.

THEODOTIO.

3. *Aut in quo molestum tibi
 erit, quia respondebis ?*
 4.
 5.
 6.
 7.
 8.
 9.
 11.
 12.
 16.
 18.
 22.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVI Job.

V. 2. 'A., παράκλητοι πόνων etc. Trium lectiones habent omnes mss. et editi sine discrimine.

V. 3. *Oi λοιποί, πάρας*. Sic Colbert. Idem vero adjicit, Δ^α. *πάταξις*. Sic mendose pro *παράταξις*, ut liquidum videtur. (« *Tetrapla*, acies. »)

Ibid. Σ., *ἕνα*. Colbert.

Ibid. Hæc Theodotionis lectio in textum LXX inducta fuit; ideo asterisco notatur in Colbert. et in editione Latina Hieron. cujus versionem adscripsimus cum asterisco.

V. 4. 'A., *ὄφελον*. Sic omnes.

Ibid. Σ., *εἴθε ὑμεῖς τοῖς ἐμοῖς* etc. Sic omnes mss. Symmacho tribuunt. Drusius id quasi incerti atulerat; sed est vere interpretatio Symmachi

V. 5. Σ., καὶ ἐπέβρωσα etc. Sic omnes.

V. 6. Σ., *οὐκ ἐνώσει ὁ πόνος μου*. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Σ., *τί μου ἀποχωρήσει*. Colb. et Reg. unus.

V. 7. Σ., *ἐκόπωσέ με*. Ibidem.

Ibid. Σ., *κατέδησάς με* etc. Regii duo, Orato-

CAPUT XVII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
רחמי חבלה 1	1.	1.
אם - לא התרים 2	2.	2.
5-3 מידוא לדי יתקע : כילבם צפנת משכל על-כי לא תרחום : לחלק יגיד רעים	3, 5.	3, 5.
ועיני בניו חבלה		
למשל 6	6.	6. Παραβολήν.
ותנה 7	7.	7.
ונקי על - חנף יתערה 8	8.	8.
ויאדו צדיק דרכ 9	9.	9.
תשובה 10	10.	10. ✕ Ἐπιστρέψατε.
12 לילה ליום ושיבו או- קרוג משפני-חשך	12.	12.
לרבה 14	14.	14. Σήπην.
תקותי 15	15.	15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Spiritus meus corruptus est.	1. Spiritus meus attenuabitur.	1
2. Si non illusores.	2. Non peccavi.	2.
3-5. Quis ipse ad manum meam percutiat se. Quia cor eorum abscondisti ab intelligentia: propterea non exaltabis. Sed partem indicabit amicis.	3-5. Et cujusvis manus pugnet contra me. Cor eorum longe fecisti a disciplina, propterea non exaltabuntur. Prædam pollicetur sociis.	3-5.
Et oculi filiorum ejus consumentur.	Et oculi filiorum ejus deficient.	
6. In proverbium.	6. In proverbium.	6. Parabolam.
7. Et caligavit.	7. Caligavit.	7.
8. Et innocens super hypocritam suscitabitur.	8. Et innocens contra hypocritam suscitabitur.	8.
9. Et tenebit justus viam suam.	9. Et tenebit justus viam suam.	9.
10. Revertimini.	10. Convertimini.	10. ✕ Convertimini.
12. Noctem in diem ponent: lucem propinquam a facie tenebrarum.	12. Noctem verterunt in diem, et rursum post tenebras spero lucem.	12.
14. In vermibus.	14. Vermibus.	14. Putredinem.
15. Præstolatio mea.	15. Præstolatio mea.	15.

NUMERUS ET VERBA VERBORUM IN CAP. XVI JOE.

riciosa. Nescio si Ivesius. Versus autem non p
 asterisco maculis et edulibus. Lalla Martiana, et
 quo supra. Haec verba nonne (Omnimodis et v
 herbarum. Ergo et quibusdam. Ergo, et v
 Geni non, et intermissa. Intermissa.
 V. 4. 2. et intermissa. Intermissa. Ergo, et v
 rionem. Nescio si Ivesius. (Quae intermissa adverte
 notantur. et alia intermissa et 222) notantur inter
 puto Theodotum. et alia intermissa. Lalla non
 asterisco notantur. et in edulibus Martiana. et
 tantulum intermissa et intermissa non 2 herbarum.

V. 4. 2. et intermissa. Intermissa. Ergo, et v
 rionem et Ivesius.
 V. 11. 2. et intermissa. Intermissa. Ergo, et v
 herbarum. Intermissa.
 V. 12. 4. Intermissa. Intermissa. Ergo, et v
 V. 13. 2. Lalla, non intermissa. Calcare, et v
 puto Theodotum. Ergo, et quibusdam. Intermissa.
 V. 14. 4. Intermissa. Intermissa. Calcare, et v
 Intermissa. Intermissa. Intermissa.
 V. 15. 2. Lalla, et intermissa. Calcare. Est inter
 herbarum.

CAPUT XVII JOE.

SYMMACHUS

o

THEODOTUS

- 1.
- 2. *Intermissa.*
- 3-5. X Quia cor eorum abscon
 X disti a prudentia. Propter hoc
 X non exaltabis eos. Parti an
 X nuntiabit mala.
- Oculi autem filiorum eorum de
 ficient.
- 6. *Parabolam.*
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 12.
- 14. *Vermiculationem.*
- 15.

- 1. *Intermissa.*
- 2. *Intermissa.*
- 3-5. X Quia cor eorum abscon
 X disti a prudentia. Propter hoc
 X non exaltabis eos. Parti an
 X nuntiabit mala.
- Oculi autem filiorum eorum de
 ficient.
- 6. *Parabolam.*
- 7. *Intermissa.*
- 8. *Intermissa.*
- 9. *Intermissa.*
- 10. *Intermissa.*
- 12. X Noctem in diem posue
 X runt. Lux prope faciem tene
 X brarum.
- 14. *Intermissa.*
- 15. *Intermissa.*

- 1.
- 2.
- 3-5. X Quia cor eorum abscon
 X disti a prudentia. Propter hoc
 X non exaltabis eos. Parti an
 X nuntiabit mala.
- Oculi autem filiorum eorum de
 ficient.
- 6. *Parabolam.*
- 7.
- 8.
- 9. *Intermissa.*
- 10. X *Intermissa.*
- 12. X Noctem in diem posue
 X runt. Lux prope faciem tene
 X brarum.
- 14. *Intermissa.*
- 15.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

- 1.
- 2. Circumventus sum.
- 3-5. X Quia cor eorum abscon
 X disti a prudentia. Propter hoc
 X non exaltabis eos. Parti an
 X nuntiabit mala.
- Oculi autem filiorum eorum de
 ficient.
- 6. Parabolam.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.
- 12.
- 14. Vermiculationem.
- 15.

- 1. Pereo spiritu agitata. Afius,
 interimor cogitationibus.
- 2. Supplico.
- 3-5. X Quis est iste? Ad manum
 X meam ligetur; quia cor eorum
 X abscondisti a prudentia. Pro
 X pter hoc non exaltabis eos.
 X Parti annuntiabit mala.
- Oculi autem super filios tabe
 runt.
- 6. Fabulam.
- 7. Exercati sunt. Reliqui, ob
 scurati sunt.
- 8. Justus autem super iniquum
 consurgat.
- 9. Teneat autem fidelis viam
 suam.
- 10. Incumbite et venite, queso.
- 12. X Noctem in diem posue
 X runt. Lux prope faciem tene
 X brarum.
- 11. Tabem.
- 15. Spes mea. Reliqui, patientia
 mea.

- 1.
- 2.
- 3-5. X Quis est iste? Ad manum
 X meam ligetur; quia cor eorum
 X abscondisti a prudentia. Pro
 X pter hoc non exaltabis eos.
 X Parti annuntiabit mala.
- Oculi autem filiorum eorum de
 ficient.
- 6. Parabolam.
- 7.
- 8.
- 9. Et retinebit justus viam suam.
- 10. X Convertimini.
- 12. X Noctem in diem posue
 X runt. Lux prope faciem tene
 X brarum.
- 14. Vermiculationem.
- 15.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

וְהִזְכַּרְתִּי כִּי יִשׁוּרְנָה

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

16 אב- יד- על- עפר- בזה

16.

16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et praestolationem meam quis intuebitur eam ?

Et patientiam meam quis considerat ?

16. Num pariter super pulverem requies ?

16. Putasne saltem ibi erit requies mihi ?

16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII Job.

V. 1. Ἄλλος, φρονεῦμαι τοῖς λογισμοῖς. Colbert.
 V. 2. Σ., παραλελόγισμαι. Colbert.
 V. 3. Colbertinus habet. ex Θ. οἱ δ', id est, *quatuor versiculi*, αἰτίοι, ex *Theodotione*. Notat postea post primum versiculum, Symmachum deinde cum *Theodotione* concurrere. Itaque sic quatuor versiculi erant in Hexaplari τῶν Ο' editione :
 ✕ Θ. τίς ἐστὶν οὗτος ; τῇ χειρὶ μου συνδεθήτω,
 ✕ Σ. Θ. ὅτι καρδίαν αὐτῶν ἐκρυψαν (1. ἐκρυψας)

ἀπὸ φρονήσεως
 ✕ Διὰ τοῦτο οὐ μὴ ὑψώσῃς αὐτούς.
 ✕ Τῇ μεριδι ἀναγγέλλει (1. ἀναγγελεῖ) κακίας.
 Hos item versus asteriscis notat editio Latina, ut nos edimus. In codice Colbertino post illud ex Θ. οἱ δ' subjicitur *℣ ℞ ā*, quo significatur, ut puto, solum *Theodotionem* in primo versiculo haberi *μόνος πρὸς ā*. Symmachum deinde indicat pro secundo, tertio et quarto, hoc modo, ✕ C ✕ ✕ ✕. (*)

(*) Certo certius est alterum siglum, ℞ non πρὸς sed *Theodotionem* significare : sic vero enodantur omnes difficultates e quibus se non potuit expedire ill. hexaplorum iustaurator, ut ingenue fatetur in

CAPUT XVIII JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

3 בודע
 4 בורף נפש באפ
 5 ולא- וגה שביב אש
 6 אור חשך באדל
 על
 7 ותשליכוד עצות
 9 יחוס עלי צמים
 10 ומלכודת עלי-נתיב
 11, 12 לרגליו יהי רעב אב

3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 9.
 10.
 11, 12.

3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 9.
 10.
 11, 12.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Quare.
 4. Rapiens animam suam in furore suo.
 5. Et non splendet scintilla ignis ejus.
 6. Lux tenebrescit in tabernaculo ejus.
 Super eum.
 7. Et projiciet eum consilium suum.
 9. Roborabit super eum sitibundos.
 10. Et decipula ejus super semitam.
 11, 12. In pedibus ejus. Erit famelicum robur ejus.

3. Quare.
 4. Qui perdis animam tuam in furore tuo.
 5. Nec splendet flamma ignis ejus.
 6. Lux obtenebrescet in tabernaculo illius.
 Super eum.
 7. Et præcipitabit eum consilium suum.
 9. Et exardescet contra eum sitis.
 10. Et decipula illius super semitam.
 11, 12. Et involvent pedes ejus. Attenuetur fame robur ejus.

3.
 4.
 5.
 6.
 7.
 9.
 10.
 11, 12.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Ἡ τὰ ἀγαθὰ μου ἰδομαι ;	Καὶ τὴν ἐλπίδα μου τίς προνοή- σει ;
16.	16. ✕ Ἡ ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ χώ- ματος καταθησόμεθα ;	16.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
	Aut bona mea videbo ?	Ei spem meam quis prævidebit?
16.	16. ✕ Aut pariter in cinerem descendemus ?	16.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVII Job. 1

V. 5. Σ., Θ., ὀφθαλμοὶ δὲ etc. Colb. et Reg. unus.
V. 6. 'A., Σ., Θ., παραβολὴν. Colbert. legit 'A.,
Θ. Orat. et Reg. unus, Σ., Θ. Drusius, *οὐ λοιποὶ*.
V. 7. *Οὐ λοιποὶ*, ἡμαυρώθησαν. Colbert. et Reg.
unus.
V. 8. Colbertinus sic habet, Δ'. *δικαίῳ παρόνομος*
ἐπανάστη, « *Tetrapla*, justo iniquus insurrexit. »
V. 9. Θ., καὶ ἀνθέξεται etc. Sic mss. et Drusius.
V. 10. 'A., Θ., ἐπιστράφητε. Colbertinus cum
asterisco.
V. 11. Colbert. ex Θ. *οὐ β'*, id est, *hi duo versi-*

culi ex Theodotione.

Nύκτα εἰς ἡμέραν ἔθηξα,
Φῶς ἐγγύς ἀπὸ προσώπου σκότους.
In versione tamen Latina non notantur asteriscia,
quia quædam hujusmodi prætermittuntur.
V. 14. 'A., σῆπην. Reg. et Colbert. Σ., Θ., σπα-
ληκίασιν. Ibidem. Sed Reg. Theodotioni, Colbert.
Symmacho tribuit.
V. 15. *Οὐ λοιποὶ*, ἡ ὑπομονή. Ibidem.
Ibid. Θ., καὶ τὴν ἐλπίδα etc. Ibidem.
V. 16. Hæc notantur asterisco in edit. Latina.

Preliminaribus necnon in nota ad XXI, 21 hujus libri. Cf. infra XX, 23, et XXI, 21, 28. Δραστη.

CAPUT XVIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3.	3. Διατί δέ; Ἄλλος, ἕνα τί δέ;	3.
4.	4. Κέχρηται σοὶ ὀργή.	4. Διαρπάζων ψυχὴν αὐτοῦ ἐν θυμῷ αὐτοῦ.
5. Μέντοιγε καὶ οὐκ ἀποθήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ.	5. Καὶ οὐκ ἀποθήσεται αὐτῶν ἡ φλόξ.	5. Οὐ λάμψει τὸ φῶς αὐτοῦ.
6.	6. Τὸ φῶς αὐτοῦ σκότος ἐν διαίτη. 'Ἄλλος, τὸ δὲ φῶς οὐ μακρὰν μοι σκότους. 'Ἐπ' αὐτῷ. <i>Οὐ λοιποὶ</i> , αὐτοῦ.	6.
7.	7. Σφάλαι δὲ αὐτοῦ ἡ βουλή.	7. Καταβράξει αὐτὸν ἡ βουλή αὐτοῦ.
9.	9. ✕ Κατισχύσει ἐπ' αὐτὸν δι- ψύωντας.	9.
10.	10. ✕ Καὶ ἡ σύλληψις αὐτοῦ ἐπὶ ✕ τρίβους.	10.
11, 12.	11, 12. Πολλοὶ δὲ περὶ πόδας αὐ- τοῦ ἔλθοισαν ἐν λιμῷ στεγῶ. Ἄλλ., πολλοὶ περὶ πόδας αὐτοῦ ἐν λιμῷ	11, 12.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Cur autem? <i>Alius</i> , ut quid autem?	3.
4.	4. Usa est te ira.	4. Diripiens animam suam in furore suo.
5. Si quidem et non procedet eorum flamma.	5. Et non procedet flamma eorum.	5. Non splendet lumen ejus.
6.	6. Lux ejus tenebræ in habita- culo. <i>Alius</i> , lux autem non procul mihi tenebris. Super eum. <i>Reliqui</i> , ejus.	6.
7.	7. Erret autem ejus consilium.	7. Cum impetu deturbabit eum consilium suum.
9.	9. ✕ Confortabit super eum si- tientes.	9.
10.	10. ✕ Et captio ejus in semitis.	10.
11, 12.	11, 12. Multi autem circa pe- des ejus veniant, in angustia fa-	11, 12.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

13 בכר כח	13.	13.
14 מאהל ותציעידו למלך בלהות	14.	14. Και ἐπιθήσεται αὐτῷ τοῦ βασι- λέως ἀνυπαρξία.
15 'O תשכך באהל מבלי-לך 'Εβραῖος, κατασκηνώσει ἐν σαη- ναῖς οὐκ αὐτοῦ.	15.	15.
זרה על-גיהו גפרית		
16 קציר	16.	16.
17 זכר	17.	17.
ל'א-שם לו על-פני-הרץ		
19 לא נק לו ל'א-נכד בעמו	19.	19. Οὐ γονεῖς αὐτῷ, καὶ οὐκ ἐγ- γονοὶ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ.
20 על-יומו נשכך אחרנים	20.	20. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτῶν ἀδημο- νήσουσιν ὑστερον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

13. Primogenitus mortis.	13. Primogenita mors.	13.
14. De tabernaculo ejus. Et incedere faciet eum ad regem terrorum.	14. De tabernaculo suo. Et calcet super eum, quasi rex, interitus.	14. Et invadet eum regis interitus.
15. Habitabit in tabernaculo ejus sine illo. <i>Heb. int.</i> , habitabit in tabernaculis non suis. Spargetur super habitaculum ejus sulphur.	15. Habitent in tabernaculo il- lius socii ejus, qui non est. Aspergatur in tabernaculo ejus sulphur.	15.
16. Messis ejus.	16. Messis ejus.	16.
17. Memoria illius.	17. Memoria illius.	17.
Et non nomen ei super faciebus plateæ.	Et non celebretur nomen ejus in plateis.	
19. Non filius ei, et non nepos in populo ejus.	19. Non erit semen ejus, ne- que progenies in populo suo.	19. Non parentes ei, et non ne- potes in populo ejus.
20. Super diem ejus obstupue- runt novissimi.	20. In die ejus stupebunt novis- simi.	20. In die eorum terrebuntur postea.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII Job.

V. 2. Ἄλλος, ἴνα τί δέ. Colbert.
V. 4. Θ., διαρκάζων etc. Colbert. et Drusius.
V. 5. Σ., μέντοιγε καὶ οὐκ etc. Colbert., Orat. et
Reg. unus. Lectionem Theodotionis iidem.
V. 6. Ἄλλος, τὸ δὲ φῶς etc. Reg. unus.
Ibid. *Oi λοιποὶ*, αὐτοῦ. Colbert.
V. 7. Θ., καταρράξει etc. Omnes.
V. 9 et 10. Hæc asteriscis notantur in edit. Latina
Hieronymi.
V. 11, 12. Ἄλλος, πολλοὶ περὶ πόδας etc. Has
lectiones mutuamur ex codicibus, et ex Niceta.
V. 13. Σ., Θ., πρῶτος θάνατος. Sic Reg. unus
et Colbert. cum asterisco ad vocem πρῶτος. In
editione Latina Hieronymi legitur, *matura mors*,
cum asterisco, ad vocem *matura*.
V. 14. Σ., ἑ., ἐκ σαχηῆς αὐτοῦ. Reg. unus Sym-
macho, Colbert. Theodotioni tribuit.
Ibid. Ἄ., καὶ ἐπιθήσεται etc. Sic omnes mss. et
editi.

V. 15. Ὁ Ἑβραῖος, κατασκηνώσει etc. Sic Colb.,
Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius. Θ., κατασκη-
νώσει ἐν τῇ σαχηῇ αὐτοῦ ἀνυπαρξία. Nicetas et Dru-
sius. LXX, κατασκηνώσει ἐν τῇ σαχηῇ αὐτοῦ ἐν
νυκτὶ αὐτοῦ, *in nocte ejus*, sive ut alia exemplaria
habent, ἐν σώματι αὐτοῦ, *in corpore ejus*. Qui ver-
terunt ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, legerint oportet conjunctim
בליל. Hactenus quidem omnia quadrant. Verum
magnam hic perturbationem adfert Colbertinus co-
dex, qui ad hunc locum notam hujusmodi adfert
prætermisso asterisco, ἐκ Θ. of Λ^o, ubi existimo
illud Λ^o mendose poni pro Α^o, id est λοιποὶ, et tunc
significabit, *ex Theodotione reliqui versiculi*. Quinam
vero sint illi reliqui versiculi, non difficile est as-
sequi; scilicet ii qui consequenter ponuntur, ante-
quam commentaria variorum adjiciat, ut facere so-
let; quod etiam indicat librarius, cum ad ultimum
versiculum notulam habet cum asterisco, ut indicet
asteriscos huc desinere. Sunt autem illi versiculi

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

13. ✕ Πρώϊμος : θάνατος.
14. Ex scynḡs αὐτοῦ.
- 15.
16. Ἡ χαίτη.
- 17.
- Καὶ οὐκ ἔσται ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ
πρῶτον ἀγορᾶς.
- 19.
- 20.
13. ✕ Πρώϊμος : θάνατος.
14. Ex scynḡs αὐτοῦ.
15. Κατασκηνώσει ἐν τῇ scynḡ
αὐτοῦ ἀνυπαρξία.
- ✕ Λιχηθήσεται ἐπὶ ὠραιότητι
✕ αὐτοῦ θεῖον.
- 16.
- 17.
- ✕ Καὶ ὑπάρξει ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ
✕ προσώπῳ ἐξωτέρῳ.
19. Οὐκ ἔσται ἐπίγνωστο; ἐν λαῶ
αὐτοῦ.
20. Ἐπ' αὐτῷ ἐστὲναξον ἐσχα-
τοι.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIA.

13. ✕ Matura : mors.
14. De tabernaculo ejus.
- 15.
16. Coma.
- 17.
- Et non erit nomen ejus super
faciem fori.
- 19.
- 20.
- mis. *Al.*, multi circa pedes ejus
in angustia famis. *Al.*, multorum
autem circa pedes veniat in an-
gustia famis.
13. ✕ Matura : mors. *Aliter*,
mors speciosa ejus.
14. De habitaculo ejus.
Et teneat eum necessitas causa
regali.
15. Habitabit in tabernaculo
ejus in nocte ejus. *Alii*, in cor-
pore ejus.
- Aspergentur speciosa ejus sul-
phure.
16. Messis ejus.
17. Memoriale ejus. *Alii*, pueri
ejus.
- ✕ Et erit nomen ei super
✕ faciem extra. *Alius*, et est.
19. Non erit cognominatus in
populo suo.
20. Super eum gemuerunt ul-
timi.
13. ✕ Matura : mors.
14. De tabernaculo ejus.
15. Habitabit in tabernaculo
ejus interitus.
- ✕ Ventilabitur in pulchritudine
✕ ejus sulphur.
- 16.
- 17.
- ✕ Et erit nomen ei super fa-
✕ ciem extra
- 19.
- 20.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XVIII Job.

tres numero, nempe

Κατασκηνώσει ἐν τῇ scynḡ αὐτοῦ ἐν νυκτὶ αὐτοῦ,

Κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ ἐν θείῳ,

Ἵποκάτωθεν αὐτῶν ῥίζαι αὐτοῦ ξηρανθήσονται.

His vero tribus versiculis asteriscum unum præ-
mittit editio Latina Hieronymi, quæ sic habet,

Habitet in tabernaculo ejus in nocte ejus,

Aspergentur speciosa ejus sulphure,

Subter radices ejus siccabuntur.

Hinc autem videatur tres illos versiculos ex Theo-
dotione in editionem τῶν Ο' inductos fuisse de more,
quia illa deficiebat. Attamen versus primi versio
alia Theodotionis adfertur supra ex Drusio et Ni-
ceta, nempe κατασκηνώσει ἐν τῇ scynḡ αὐτοῦ ἀν-
υπαρξία. Hanc autem versionem nec Colbertinus,
nec alii codices habent : unde suspicio oritur illud
ἀνυπαρξία, quod jacet pro, ἐν νυκτὶ αὐτοῦ, trans-
latum huc fuisse ex versione Aquilæ præcedentis
versus : ac Theodotionem vere transtulisse t-

αὐτοῦ, quamobrem hanc difficultatem non tanti esse
putamus. Sed altera major oritur ex ipso Colber-
tino codice, qui postquam notam illam ex Θ. ol Λ^m
posuerat, statim subjicit pro versu sequenti præ-
misso asterisco, Θ., λιχηθήσεται ἐπὶ ὠραιότητι αὐ-
τοῦ θεῖον, ubi legitur in editione τῶν Ο' hodierna,
κατασπαρήσονται τὰ εὐπρεπῆ αὐτοῦ ἐν θείῳ. Unde
sequatur versionem quæ in τοῖς Ο' legitur, non de-
sumptam fuisse ex Theodotione, secus quam in
nota codicis Colbertini dicitur, quandoquidem ipse
Colbertinus et reliqui codices aliam Theodotionis
adferunt longe diversam ab ea quam præferunt LXX
quæ tempore Hieronymi eadem erat, ut videre est
in versione Latina supra. Libenter crederem hic
Theodotionis nomen substitutum fuisse pro alter-
ius interpretis nomine, quod sane non infrequen-
ter accidit : quia enim prima tantum nominis lit-
tera præmittitur, facile est ut in aliam litteram
commutetur. Verumtamen hæc raro accidit ut ejus-

dem interpretis diversæ non modo lectiones, sed etiam interpretationes ferantur : qua de re in Præ-
minaribus.

V. 16. Σ., ἡ χαίτη. Colbertinus.

V. 17. Ἄλλοι, οἱ παῖδες αὐτοῦ. Idem.

Ibid. Σ., καὶ οὐκ ἔσται etc. Omnes. Reg. 12

CAPUT XIX JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3 זה י עשר פעמים תבליכתי	5.	3.
4 כשאגזי	4.	4.
5 ותכידו עלי תרפתי	5.	5. Καὶ ἐλέγχετε ἐπ' ἐμὲ ὅτι σμὸν μου.
6 עזתני 'O Ἑβραῖος, ἐπληξε.	6.	6.
7 דן אצקק חבוס ולא אענה	7.	7.
8 ארחי גוד ולא אעבד	8.	8.
ועל-נתיבותי		
12 גדודי	12.	12.
ויסלו עלי דרכם ויהנו סביב לאדמי		
15 נברי	15.	15. Σένος.
17 חטתי לבני בסתי	17.	17.
18 גם-עילים מאסו בי	18.	18.
19 מוני סדי	19.	19.
20 בעודי ובבשרי דבסה עצמי	20.	20. Ἐν δέρματι μου καὶ ἐν: μου ἐκολλήθη τὸ ὄστούν μου.
ואתבלמה בעוד שני		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Jam decem vicibus pudore affecistis me.	3. En decies confunditis me.	3.
4. Error meus.	4. Ignorantia.	4.
5. Et argueritis super me op- probrium meum.	5. Et arguitis me opprobriis meis.	5. Et arguitis super me op- probrium meum.
6. Pervertit me. <i>Hebraeus</i> , percus- sit.	6. Afflixerit me.	6.
7. En clamabo injuriam, et non exaudiar.	7. Ecce clamabo vim patiens, et nemo audiet.	7.
8. Semitam meam sepsit, et non transibo. Et super semitis meis.	8. Semitam meam circumsepsit, et transire non possum. Et in calle meo.	8.
12. Exercitus ejus. Et straverunt super me viam suam, et castrametati sunt circa tabernaculum meum.	12. Latrones ejus. Et fecerunt sibi viam per me, et obsederunt in gyro tabernacu- lum meum.	12.
15. Extraneus.	15. Peregrinus.	15. Peregrinus.
17. Et deprecabor filios uteri mei.	17. Et orabam filios uteri mei.	17.
18. Etiam iniqui despexerunt in me.	18. Stulti quoque despiciebant me.	18.
19. Viri secreti mei.	19. Consiliarij mei.	19.
20. In pelle mea et in carne mea adhæsit os meum.	20. Pelli meæ, consumptis car- nibus, adhæsit os meum.	20. In pelle mea et in c mea agglutinatum est os meu
Et evasi in pelle dentium meo- rum.	Et derelicta sunt tantummodo labia circa dentes meos.	

unus habet, καὶ οὐκ ἔστι. Ibid. Theodotioni versio
των Ὁ tribuitur a Colbertino cum asterisco.

V. 19. 'A., οὐ γονεῖς αὐτοῦ etc. Tres mss., Nice-

tas et Drusius.

V. 20. 'A., ἐν τῇ ἡμέρῃ etc. Oratoriensis, Reg.

unus et Drusius.

CAPUT XIX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ὅ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

3. Τοῦτο δέκατον κατησχύνάτε με.

4.

5.

6.

7. Ἐάν κραυγᾶσω ἀδικούμενος,
ὡς εἰσακουσθήσομαι.

8.

12. Λόχοι αὐτοῦ.

15.

17. Καὶ προσεκαλούμην κολα-
κίων υἱοὺς παίδων μου.

18.

19. Οἱ συνόμιλοι μου.

20.

Καὶ ἐξέτιλλον τὸ δέριμα μου ὀδοῦ-
σιν ἐμοῖς.

SYMMACHUS.

3. Jam decies pudore affecistis
me.

4.

5.

6.

7. Si clamavero injuria affectus,
non exaudiar.

8.

12. Turmæ ejus.

15.

17. Ἰὰ κενόκαμν ἀδύλων υἱῶν
παιδῶν μου.

18.

19. Sodales mei.

20.

Et evellibam pellem meam den-
tibus meis.

3. Καταλαλεῖτέ μου.

4. Πλάνος. Οἱ λοιποὶ, ἀγνήμα.

5. Ἐνάλλεσθε δέ μοι ὄνειδει.

6. Ὁ ταραξίας.

7. Ἰδοὺ γελῶ ὄνειδει, οὐ λαλή-
σα.

8. ✕ Κύκλω περιμφοδόμημαι,
✕ καὶ οὐ μὴ διαβῶ.

Ἐπὶ πρόσωπόν μου.

12. Πειρατήρια αὐτοῦ.

✕ Καὶ ἐποίησαν δι' ἐμοῦ τὴν
✕ ὁδὸν αὐτῶν, καὶ περιεκύκλωσαν
✕ τὴν σκηνὴν μου. Ἄλλως, ταῖς
ὁδοῖς μου ἐκύκλωσαν ἐγκάθετοι.

15. Ἄλλογενής.

17. Προσεκαλούμην δὲ κολακεύων
υἱοὺς παλλακίδων μου.

18. Οἱ δὲ εἰς τὸν αἰῶνά με ἀπε-
ποίησαντο

19. Οἱ ἰδόντες με.

20. Ἐν δέρματι μου ἐσάπησαν
αἱ σάρκες μου.

Τὰ δὲ ὀστέα μου ἐν ὀδοῦσιν ἔχα-
ται.

LXX INTERPRETES.

3. Loquimini contra me.

4. Error. *Reliqui*, ignorantia.

5. Insultatis autem mihi oppro-
brium.

6. Qui turbavit.

7. Ecce ridebo vituperio, non
loquar.

8. ✕ Circumseptus sum, nec
evado.

In vultu meo.

12. Tentationes ejus.

✕ Et fecerunt per me viam
✕ suam, et circumdederunt ta-
✕ bernaculum meum. *Aliis*, viis
meis in circuitu insederunt insi-
diantes.

15. Alienigena.

17. Et advocabam adularum fi-
lios pellicum mearum.

18. Illi vero in sæculum me a-
versati sunt.

19. Qui videbant me.

20. In pelle mea putruerunt
carnes meæ.

Et ossa mea in dentibus
rent.

3. Τοῦτο δέκατον κατησχύνάτε
με.

4.

5. Καὶ ἐλέγγετα ἐπ' ἐμὲ ὄνειδι-
σμών μου.

6.

7.

8.

12. Μονόζωνοι αὐτοῦ.

15. Ξένος.

17.

18. Καί γε ἀφρονες ἀπίσαντό με.

19.

20.

THEODOTIO.

3. Jam decies pudore affecistis
me.

4.

5. Et arguitis super me oppro-
brium meum.

6.

7.

8.

12. Accincti ejus.

15. Peregrinus.

17.

18. Etiam insipientes repala-
runt me.

19.

20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
21 חנני	21.	21.
24 בעט-ברחל לעד בצור יחצבן	24.	24.
25 גאלי חי האדון על-עפר יקום	25.	25.
27 כלו כליחי בחקי	27.	27.
28 כי תאמר מה-נודף-לו ושרש דבר נמצא-בי O Ἑβραῖος, καὶ ἀμάρτημα λόγου.	28.	28.
29 גודו לכם ו מפני-חרב	29.	29.
למען תעזבן שדך		Ὅπως γινώτετε ✕ ὅτι ἐστὶ κρι- σις.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Misereмини mei.	21. Misereмини mei.	21.
24. In stylo ferreo. In perpetuum in petra sculpe- rentur.	24. In stylo ferreo. Vel cetera sculptantur in silice.	24.
25. Redemptor meus vivit, et novissime super pulverem statu- rus.	25. Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrectu- rus sum.	25.
27. Defecerunt renes mei in sinu meo.	27. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.	27.
28. Quia dicitis, Cur persequi- mur eum, et radix verbi inventa est in me? Hebræus, ... et pecca- tum verbi.	28. Quare ergo nunc dicitis, Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus contra eum?	28.
29. Timete vobis a faciebus gla- dii.	29. Fugite ergo a facie gladii.	29.
Ut sciatis quod iudicium.	Et scitote esse iudicium.	Ut sciatis ✕ quia est iudicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX Job.

V. 1. Σ., Θ., τοῦτο δέκατον κατησχύνάτέ με. Reg. unus et Nicetas, melius quam cæteri et Drusius qui habent, μοι.

V. 4. Οἱ λοιποὶ, ἀγνόημα. Sic Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 5. Ἄ., Θ., καὶ ἐλέγχετε etc. Sic duo mss. et Drusius. Colbertinus vero, καὶ ἐλέγχεται: ἐπ' ἐμὲ δνειδισμῶ.

V. 6. Ὁ Ἑβραῖος, ἐπληξς. Sic Orator., sic item Colbert. ex Polychronio, Nicetas ex Olympiodoro, Drusius ex Origene.

V. 7. Σ., ἐν κραυγᾷ etc. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius; sed Colbert., ἐπακουσθή-
σμαι.

V. 8. ✕ κύκλω περιφοδ-. etc. Hæc notantur

asterisco in edit. Latina.

Ibid. Colbertinus, Δ', ἐπὶ δὲ ἀτραπούς μου, *super semitas autem meas*. Reliqui autem mss. et editi, οἱ ἄλλοι, ἐπὶ δὲ ἀτρ-.

V. 12. Σ., λόχοι αὐτοῦ. Θ., μονόζωνοι αὐτοῦ. Omnes.

Ibid. Hæc, *Et fecerunt per me viam suam, et circumdederunt tabernaculum meum*, in Latina Hieronymi editione cum asteriscis jacent, quia nempe in editionem τῶν Ὁ Hexaplarem invecata fuerant. Hodie in textu τῶν Ὁ non leguntur. Ex Latinis porro non dubia conjectura Græca concinnavimus, qualia erant apud Theodotionem, vel Aquilam, vel apud utrumque.

V. 15. Ἄ., Θ., ξένος. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XX JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
4, 3 מוסר כלכותי אשבע ורח מבינתי יענני הזאת ידעת מני- עך בני שם אדם עלי-אוי VERSIO HEBRAICI TEXT. <td style="text-align: center;">3, 4.</td> <td style="text-align: center;">3, 4.</td>	3, 4.	3, 4.
VULGATA LATINA.	AQUILA.	
3, 4. Correctionem ignominia meæ audiam, et spiritus intelli- gentiæ meæ respondebit mihi. Non-	3, 4. Doctrinam, qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiæ meæ respondebit mihi. Hoc scio a	3, 4.

SYMMACHUS.

Φ.

THEOPHYLACT.

- 21.
- 24.
- 25.
- 27.
- 28. Λέγετε δέ· τί ἐστὶν ὃ διώ-
θημεν αὐτὸν, καὶ ρίζαν λόγου εὐρη-
σαμεν ἐν αὐτῷ ;
- 29. Εὐλαβεῖσθε ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν
μάχαιραν.

- 21. Κλεῖσατέ μοι. Ἄλλοι, ἐγ-
γισατέ μοι.
- 24. ἢ ἐν γραφεῖν σφόδρῃ ;
ἢ ἐῖς μαρτύριον ; ἢ ἐν πύργῳ
ἐγγλυφῆναι.
- 25. Ἄέννας ἐστὶν ὃ ἐκλύειν με
μέλλων ἐπὶ γῆς.
- 27. Πάντα δέ μοι συνετέλεσται
ἐν κόλπῳ.
- 28. Εἰ δὲ καὶ ἔρετε, τί ἐροῦμεν
ἐναντι αὐτοῦ, καὶ ρίζαν λόγου εὐρη-
σαμεν ἐν αὐτῷ ;
- 29. Εὐλαβήθητε δὲ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ
ἐπικαλύμματος.

- 21.
- 24.
- 25. ἢ ἢ ῥιζοσπασίᾳ μου ἢ ἐκ
θεσφατῶν ἐπὶ χερσῶν μου ἢ ἄλλοι ;
- 27. ἢ ἐγγλισαὶν ἢ ἐν πύργῳ μου ἢ
ἐπὶ κόλπῳ μου.
- 28.
- 29.

Καὶ τότε γνώσονται πῶς ἐστὶν
αὐτῶν ἡ ὕλη. Ἄλλως, καὶ τότε
γνώσετε ἢ οὐκ ἐστὶ κρίσις.

"Ὅτι καὶ γινώσκω ἢ ἐπὶ ἐπὶ κρι-
σίδι.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEOPHYLACT.

- 21.
- 24.
- 25.
- 27.
- 28. Dicitis autem : Quid est
quo persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo ?
- 29. Metuite vobis gladium.

- 21. Misericordiam mei. Aliter, ap-
propinquato mihi.
- 24. ἢ In stylo ferreo ;
ἢ In testimonium ; aut in pu-
tris insculpta.
- 25. Perennis est qui solutus me
est super terram.
- 27. Omnis vero mihi consum-
mata sunt in sinu.
- 28. Quid si et discitis, Quid
dicemus eum, et radicem
verbi invenimus in eo ?

- 21.
- 24.
- 25. Περιηρησθησθε ὑμεῖς, ἢ ἐπὶ κρι-
σίδι ἢ ἐπὶ κόλπῳ μου.
- 27. Πικροκέρμη ἡ μήνη μου ἐν
σίνῳ μου.
- 28.
- 29.

29. Cavete vobis et non a be-
gnis.
Et non persequeremur, ubi est an-
tima mactata. Aliter, et non con-
sequeremur ἢ ἔργῳ ἐπὶ γινώσκοντι.

Et vobis et non a be-
gnis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΡΜΕΝΕΥΣΙΝ ΤΗΣ ΚΑΝΤΗΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

V. G. I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

SYMMACHUS.

LXXI. LXXII.

THEOPHYLACT.

I. et persequeremur eum.

I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

SYMMACHUS.

LXXI. LXXII.

THEOPHYLACT.

I. et persequeremur eum.

I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

I. et persequeremur eum, et radicem
verbi invenimus in eo. LXXI. LXXII.
ἢ ἐπὶ κρισίδι.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
<p>5 'O כי רגנת רשעים מקרב 'Ebraios, ἡ γὰρ ἀγαλλίαισι τῶν ἀσεβῶν πρὸς βραχύ. על-עפי תשוב : אמ-תמותיק בשפי רעה יכחידנה תחת לשונו : יחבל עליה ולא יעובנה</p>	<p>5. 6.</p>	<p>5. Καὶ εὐφροσύνη ὑποκρίτου ἐν ἀθροῦ. 6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.</p>
<p>וראש 10 ירע 13-11 עצמותיו מלאו עלומו ועמו על-עפי תשוב : אמ-תמותיק בשפי רעה יכחידנה תחת לשונו : יחבל עליה ולא יעובנה</p>	<p>10. 11-13.</p>	<p>10. Ἐπιστρέψουσιν. 11-13.</p>
<p>וימנעה</p>		
<p>14 'O מחררת פתנים בקרב 'Ebraios, καὶ ἐγένετο ἰδὸς ἀσπίδων ἐν ἐγκάτοις αὐτοῦ.</p>	<p>14.</p>	<p>24.</p>
<p>15 מבטנו</p>	<p>15.</p>	<p>15.</p>
<p>16 ראש פתנים יונק</p>	<p>16.</p>	<p>16.</p>
<p>17 נחלי דבש 19 בית גדל ולא יבטל</p>	<p>17. 19.</p>	<p>17. 19.</p>
<p>20 בזמחו לא ימלט</p>	<p>20.</p>	<p>20.</p>
<p>VERSIO HEBRAICI TEXT.</p>	<p>VULGATA LATINA.</p>	<p>AQUILA.</p>
<p>ne hæc nosti a sæculo, a quo po- situs est homo super terram?</p>	<p>principio, ex quo positus est homo super terram.</p>	
<p>5. Quod laus impiorum de propinquo. <i>Hebræus</i>, exultatio enim impiorum ad breve.</p>	<p>5. Quod laus impiorum brevis sit.</p>	<p>5.</p>
<p>Et lætitia hypocritæ ad momentum. <i>Hebræus</i>, et lætitia eorum ad momentum.</p>	<p>Et gaudium hypocritæ ad instar puncti.</p>	<p>Et lætitia hypocritæ conferti</p>
<p>6. Sublimitas ejus. Et caput ejus.</p>	<p>6. Superbia ejus. Et caput ejus.</p>	<p>6. Elatio ejus.</p>
<p>10. Placabunt. 11-13. Ossa ejus repleta sunt occultis ejus, et cum eo super pulverem jacebit. Si dulce fuerit in ore ejus malum, celabit illud sub lingua sua. Parcet super eo, et non derelinquet illud.</p>	<p>10. Atterentur. 11-13. Ossa ejus implebuntur vitiiis adolescentiæ ejus, et cum eo in pulvere dormient. Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua. Parcet illi, non derelinquet illud.</p>	<p>10. Convertent se. 11-13.</p>
<p>Et prohibebit illud. 14. Fel aspidum in interiori ejus. <i>Hebræus</i>, et fuit venenum aspidum in intestinis ejus.</p>	<p>Et celabit. 14. In fel aspidum intrinsecus.</p>	<p>14.</p>
<p>15. De ventre illius.</p>	<p>15. De ventre illius.</p>	<p>15.</p>
<p>16. Caput aspidum suget.</p>	<p>16. Caput aspidum suget.</p>	<p>16.</p>
<p>17. Torrentes mellis.</p>	<p>17. Torrentes mellis.</p>	<p>17.</p>
<p>19. Domum rapuit, et non ædificabit eam.</p>	<p>19. Domum rapuit, et non ædificavit eam.</p>	<p>19.</p>
<p>20. In desiderio ejus non evadet.</p>	<p>20. Et cum habuerit quæ concupiscere non poterit.</p>	<p>20.</p>

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Ὅτι εὐθηνία ἀσεβῶν ἐπ' ὀλίγον.
 5. Ἐύφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα ἐξαΐσιον.
 5. ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὐ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
 5. ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.
 6. Αὐτοῦ τὰ δῶρα.
 6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.
10. Ἐποίησαν.
 10. Ὀλέθαισαν.
 10.
- 11-13. Παραβάσεως αὐτοῦ.
 11-13. Ὅσα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται. Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν.
 11-13.
14.
 14. Καὶ συνάξει. Ἄλλος, καὶ συνέξει.
 14. Καλὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.
 14. Καλὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.
15.
 15. Ἐξ οἰκίας αὐτοῦ. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ.
 15.
16. Χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται.
 16. Θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν. Οἱ λοιποὶ, χολὴν ἀσπίδων μυζήσει.
 16.
17. Ρεῖθρα μέλιτος.
 17. Νομάς μέλιτος.
 17.
19. Οἰκίαν ἤρπασε, καὶ οὐκ ἀνοικοδομήσει αὐτήν.
 19. Δαιταν δὲ ἤρπασε, καὶ οὐκ ἔστησεν.
 19.
20. Σχῶν δ' ἐπεθύμει οὐ διασώσει.
 20. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.
 20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Quoniam prosperitas impiorum brevis.
 5. Numquid hæc nosti a sæculis ex quo positus est homo super terram?
 5. Numquid hæc nosti a sæculis ex quo positus est homo super terram?
6. Elatio ejus.
 6. Ejus dona.
 6. Elatio ejus.
10. Inferent.
 10. Disperdant.
 10.
- 11-13. Transgressionis ejus.
 11-13. Ossa ejus repleta sunt juventute ejus, et cum illo in cinere dormient, si dulcis fuerit in ore ejus malitia, abscondet eam sub lingua sua, parceret ei, et non relinquet eam.
 11-13.
14.
 14. Et congregabit. Al., et continebit.
 14. Fel aspidis in ventre ejus.
 14. Fel aspidis in ventre ejus.
15.
 15. Ex domo ejus. Reliqui, de ventre illius.
 15.
16. Fel aspidum suget.
 16. Furorem draconum sugat. Reliqui, fel aspidum suget.
 16.
17. Fluente mellis.
 17. Pabula mellis.
 17.
19. Domum rapuit, et non reedificabit eam.
 19. Et habitaculum diripuit, et non statuit.
 19.
20. Habens quæ desiderabat, non servabit.
 20. In desiderio suo non salvabitur.
 20.

TO EBPAIKON.

21 אק-שריז לאכל
 23 יהי ו לכלא בבנו
 וימטר
 25 וברס כמורתו ידגך עליו
 26 כוכן לצפניו
 אש לא-נפח
 29 רשע מאלהים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

21. Non superstes ad comedendum eum.
 23. Fuerit ad replendum ventrem suum.
 Et faciet pluere.
 25. Et fulgur de felle ejus ibit super eum.
 26 Absconditæ in occultis ejus.
 Ignis non sufflatus.
 29. Impii a Deo.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

21.
 23.
 25.
 26.
 29.

VULGATA LATINA.

21. Non remansit de cibo ejus.
 23. Utinam impleatur venter ejus.
 Pluat.
 25. Et fulgurans in amaritudine sua, vadent et venient super eum.
 26. Absconditæ sunt in occultis ejus.
 Ignis, qui non succenditur.
 29. Impii a Deo.

ΑΚΥΛΑΣ.

21.
 23.
 25.
 26.
 29.

25. Κατ'ἀστραπή [ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ] πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.

26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἐγκρυμμένοις αὐτοῦ.

Πῦρ μὴ φουσηθέν.
 29.

AQUILA.

21.
 23.
 25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.
 26. Absconditum est occultis ejus.
 Ignis non sufflatus.
 29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 3 et 4. Colbertinus, ex Θ. οὐ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione desumpti sunt.*

Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
 Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.
 Μὴ ταῦτα ἐγνώσ ἀπὸ τοῦ ἐτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἀνθρώπος ἐπὶ τῆς γῆς;

Quæ item asteriscis notantur in editione Hieronymi, unde Latinam versionem decerpserunt.

Ibid. Σ., ἀπ' αὐῶνος. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 5. Hebræi interpretis et Symmachi versiones exhibent Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Ibid. Χαρμονὴ δὲ παραν- lidem. Sed Drusius et Nicetas habent χαρμονή. Colbert. et Reg. unus, χαρμῶσνῃ.

V. 6. 'A., Σ., Θ., ἔπαρμα αὐτοῦ. Colbert.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ κεφαλὴ αὐτοῦ. Colbert.

V. 10. 'A., ἐπιστρέψουσιν. Σ., ἐποίησυσιν. Sic omnes.

V. 11, 13. Hi quinque versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in versione Latina, quam sequimur.

Ὅστ'α αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
 Καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ γῶματος κοιμηθήσεται.
 Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία,
 Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
 Φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν.

In editione τῶν Θ' ad postremum versiculum legitur οὐ φείσεται, quod emendatum fuerat in Hexaplis.

Ibid. Σ., παραδάσεως αὐτοῦ. Ita reddit עלכו.

Ibid. Ἄλλος, καὶ συνέξει. Sic Colbert.

V. 14. 'O Ἑβραῖος, καὶ ἐγένετο etc. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius. In Colbert. ad versionem LXX habetur hæc nota Θ. cum asterisco, ut indicetur hæc ex Theodotione desumpta esse.

V. 15. Colbert. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ. Itemque Nicetas et Drusius.

CAPUT XXI JOB.

TO EBPAIKON.

2 ותהי-זאת תהדמתוכי
 3 שאוני
 ואתר דברי תלעני
 4 ואם-מודע
 5 והשכו

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Et sit hoc consolationes vestrae.
 3. Ferte me
 Et postea verba mea subsannes.
 4. Et si cur.
 5. Et obstupescite.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.
 3.
 4.
 5.
 3. Sustinete.
 Et post mea, si videbitur, verba ridete.
 4. Ut merito.
 5. Obstupescite.

VULGATA LATINA.

ΑΚΥΛΑΣ

2.
 3.
 4.
 5. Ἐξαπορήθητε.
 2.
 3.
 4.
 5. Obstupescite.

AQUILA.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

U.

ΒΕΝΕΤΙΑΝΩΝ.

21. Οὐκ ἀπέλιμπεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

25.

Επιβρέξει.

25.

26.

Ἄνευ φυσήματος.

29. Ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ.

SYMMACHUS.

21. Non reliquit de cibo suo.

25.

Plect super.

25.

26.

Abque fatis.

29. Contradictionis a Deo.

21. Ἐὐκ ἔστιν ὑπολιπμα τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

25. Ἐίπωσ εἰ πλημύσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Νίψαι.

25. Ἄστρα θὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσασαν.

26. Πῶν θὲ ἀκότος αὐτῆ ὑπωμαί ναί.

Πῦρ ἀκαυστον. Ἀ.δ.δ.δ. πυροτόθ.

29. Ἄσεβοῦσ παρὲ Κυρίου.

LXX INTERPRECTEN.

21. Ἐ Non aruit reliquim un X cibus ejus.

25. Ἐί qm mudi ois imptem venirem muni.

Lavet.

25. Ἄστρα οὐρασ ἐν καθίστασιν εἶμα ἀκαυτήσασαν.

26. Πῶνασ οὐρασ ἀκαυτήσ ἔσασ βροχιασασ.

ἔσασ φασ ἀκαυτήσασ. Ἄσασ, ἔσασ.

29. Ἄσεβῆσ ἄ ἀκαυτήσ.

21.

24. Νίψαισ εἰ πλημύσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Ἐνιφρέσει.

24. Ἄστρα θὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσασαν.

26. Πῶνασ οὐρασ ἀκαυτήσ ἔσασ βροχιασασ.

Πῦρ ἐκ φυσήματος.

29.

ΒΕΝΕΤΙΑΝΩΝ.

21.

24. Ἐί qm mudi ois imptem venirem muni.

Lavet super.

24. Ἄστρα θὲ ἐν καθίστασιν εἶμα ἀκαυτήσασαν.

26. Πῶνασ οὐρασ ἀκαυτήσ ἔσασ βροχιασασ.

ἔσασ ἀκαυτήσασ.

29.

Χρῆμα εἰς τὰς ἐπισημαστικὰς ἀποδείξεις. Ἐκ τῆς ἀρχῆς.

Ἐ. 26. Ἐ. γὰρ ἀποδείξει μὲν τὸ πρῶτον. Ἐκ τῆς ἀρχῆς. Collocatio: ἀποδείξει εἰ ἰσχυρῶς. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐκ τῆς ἀρχῆς.

Ἐ. 27. Collocatio. Ἐκ τῆς ἀρχῆς. Ἐκ τῆς ἀρχῆς. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει.

Ἐ. 28. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει.

Ἐ. 29. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει.

Ἐ. 30. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει.

Ἐ. 31. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει.

Ἐκ τῆς ἀρχῆς. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει. Ἐ. ἀποδείξει.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

U.

ΒΕΝΕΤΙΑΝΩΝ.

21. Non reliquit de cibo suo.

25. Plect super.

25. Abque fatis.

29. Contradictionis a Deo.

SYMMACHUS.

21. Non reliquit de cibo suo.

25. Plect super.

25. Abque fatis.

29. Contradictionis a Deo.

21. Non reliquit de cibo suo.

25. Plect super.

25. Abque fatis.

29. Contradictionis a Deo.

LXX INTERPRECTEN.

21. Non reliquit de cibo suo.

25. Plect super.

25. Abque fatis.

29. Contradictionis a Deo.

21. Non reliquit de cibo suo.

25. Plect super.

25. Abque fatis.

29. Contradictionis a Deo.

VENETIANORUM.

21. Non reliquit de cibo suo.

25. Plect super.

25. Abque fatis.

29. Contradictionis a Deo.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικῶς γραμμάσι.

ΑΚΥΑΑΣ.

24 וְכַח עֲצוֹתַי יִשְׁכַּח
26 וְדַמָּה
27 יִדְגְתִי מִחֲשַׁבְתֶּיכֶם הַצְּמוֹת
עַל הַחֲכָמִים

24.
26.
27.

24.
26. Σήπη.
27.

28-33 כִּי הַאֲמֹד אִיהָ בֵּית-סִיב
וְאִיהָ אֲדָל וְ מִשְׁכַּנֹּת רִשְׁעִים: הֲלֹא
שָׁאַלְתֶּם עֲוֹבֵי דֶרֶךְ וְאַתֶּם לֹא
תִּבְרַח: כִּי לֹחֶם אֵיךְ יִחַשֵׁךְ רַע לֹחֶם
עֲבֹדָתוֹ יִבְלוּ: כִּי-יִגִּיד עַל-פְּנֵי
דָרְטוֹ וְהָא-עֲבָדָה כִּי יִשְׁלֶם-לוֹ:
הֲדָא לִבְרַחַת יִבֵּל וְעַל-גִּדְוִישׁ יִשְׁקָד:
כַּתְקֵן-לוֹ רִגְבֵי נָחַל וְאַחֲרָיו כָּל-אָדָם
יִמְשָׁךְ וְלִפְנֵי אֵין מִסְפָּר

28-33

28-33. Ὑπεξαίρεθήσεται.
Ἐπὶ θημωνίας.

34 וְהַשְׂמֵתֶיכֶם מִשָּׂאֵי-מַעַל

34.

34.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

24. Et medulla ossa ejus irri-
gantur.

26. Et vermis.

27. Novi cogitationes vestras,
et molimina super me injuste ex-
cogitabitis.

28-35. Nam dicitis, Ubi domus
principis, et ubi tabernaculum
habitaculorum impiorum? Num-
quid non interrogastis transeun-
tes viam, et signa eorum non dis-
simulabitis? Quia in die exitii pro-
hibebitur malus, in die furorum
inducuntur. Quis nuntiabit super
facies ejus viam ejus? Et ipse fecit,
quis reddet ei? Et ipse ad sepul-
cra ducetur, et super acervo vigi-
labit. Dulcuerunt ei cespites tor-
rentis, et post se omnem homi-
nem trahet, et ad facies suas non
numerus.

24. Et medullis ossa illius irri-
gantur.

26. Vermes.

27. Certe novi cogitationes ve-
stras et sententias contra me ini-
quas.

28-35. Dicitis enim, Ubi est
domus principis, et ubi taberna-
cula impiorum? Interrogate quem-
libet de viatoribus, et hæc eadem
illum intelligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur ma-
lus, et ad diem furoris ducetur.
Quis arguet coram eo viam ejus,
et quæ fecit quis reddet illi? Ipse
ad sepulcra ducetur, et in congre-
rie mortuorum vigilabit. Dulcis
fuit glareis Cocytii, et post se
omnem hominem trahet, et ante
se innumerabiles.

24.

26. Putredo.

27.

28-35. Eruetur.
Super acervo.

34. Et responsionibus vestris
remansit prevaricatio.

34. Cum responsio vestra repu-
gnare ostensa sit veritati.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap XXI Job.

V. 2. Σ., καὶ γινέσθω etc. Sic omnes.

V. 3. Σ., ἀνάγχεσθε. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., καὶ μετὰ τοῦς etc. Sic omnes.

V. 4. Θ., εἰ μή. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Aquila et Symmachi lectiones sic omnes,
uno excepto Regio, qui ad Symmachum habet
ἐξθονα.

Ibid. Θὶ Jεραχὶ, ἐπὶ στόματι. Omnes.

V. 6. Σ., θοροβοῦμαι. Omnes.

V. 7. Σ., διαμένει ἐμπροσθεν αὐτῶν. Item omnes.

V. 10. Α., οὐκ ἐξέθωαι. Σ., οὐκ ἐξέθωαι. Sic
Colbert. et Reg. unus. Nicetas vero et Drusius,
Σ., οὐκ ἐξέθωαι, tantum habent. Palam est pri-
mam esse Aquila, secundam Symmachi.

Ibid. Α., δάμαλις αὐτοῦ. Sic omnes.

V. 11. Ἄλλοις, ταῖς ἐπιτροπαῖς. Colbert. Hæc loco
editio Latina Hieronymi sic cum asterisco habet,
Et mittunt sicut infantes suos.

V. 12. Α., ὄργανου. Σ., κηθήρας. Sic Colbert. et
Reg. unus. Sed ibid., Α., ὄργανου, inductum in
textum τῶν Θ' cum asterisco erat, ut habetur in
edit. Latina.

V. 13. Hi versus asteriscis notantur in edit. Latina.

V. 13. Collectimus, præmisso asterisco, ex Θ. et
g. i. e. in quo versiculi ex Theodotione. Postea
subsequitur. Σ., ἴνα. Ac deinde, præmisso item
asterisco, et hæc pro ἴνα, pergitur idem, καὶ τῶνα
καίται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. Hæc etiam in Hebraico

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24. Καὶ τῷ μυελῷ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἀρδόμενος.

24. Μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται.

24.

26.

26. Σαπρία.

26.

27. Οἶδα τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν καὶ τὰς ἐννοίας ὑμῶν τὰς ἀδίκους κατ' ἐμοῦ.

27. Ὡστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τὸλμη ἐπίκεισθέ μοι.

27.

28-33. Συντηρεῖται.

28-33. * Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχοντος, Καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, Καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κούφιζεται ὁ πονηρὸς, Εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, Καὶ ἀ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, Καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγρυπνησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, Καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀτελεύσεται, Καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί. Ἄλλως, ἐπὶ σωροῦ.

28-33. * Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχοντος, Καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, Καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κούφιζεται ὁ πονηρὸς, Εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, Καὶ ἀ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, Καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγρυπνησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, Καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀτελεύσεται, Καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί.

34. Καὶ γὰρ ἀντιβήσεις ὑμῶν αἰσθήσαν ἀνεπιστημόνως.

34. Τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

34.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

* bundantia et felicitate. Reliqui, fortis inculpatus.

* bundantia et felicitate.

24. Et medulla ossium ejus irrigatus.

24. Medulla autem ejus diffunditur.

24.

26.

26. Putredo.

26.

27. Novi cogitationes vestras et mentes vestras injustas contra me.

27. Itaque scio vos audacter mihi insistere.

27.

28-33. Conservatur.

28-33. * Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui trans-eunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducuntur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles. Alius, super tumulum.

28-33. * Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui trans-eunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducuntur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles.

34. Etenim contradictiones vestrae relictæ sunt inscienter.

34. Quod autem ego quiescam a vobis, nihil est.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI Job.

jacens. In editione quoque Latina hi versiculi asteriscis notantur.

V. 19. Θ., ὁ Θεὸς κατακρύψει etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Θ., ἀνταποδώσει etc. Colbert. cum asterisco. Item editio Latina illud, Reddet ei, et sciet, cum asterisco habet.

V. 20. Σ., πτώσιν. Omnes.

V. 21. Hic Colbertinus, præmisso asterisco, ἐκ Θ. ἢ Ϝ, οὕτω τοῦ Θεοῦ \aleph Υ ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ,

τί γὰρ χρῆζει τῆς οικίας αὐτοῦ μεθ' ἐαυτοῦ. I. e. duo versiculi ex Theodotio desumpti sunt, qui item in editione Latina, unde versionem excerptimus asteriscis notantur. Quæ sequuntur autem, οὕτω τοῦ Θεοῦ, indicare videntur, in eo exemplari quo utobatur is qui hæc scripsit, pro θέλημα αὐτοῦ legi θέλημα τοῦ Θεοῦ. Postrema autem verba cum siglo quo pacto intelligenda sint, non satis perspectum habeo. (?)

Ibid. Α., Ἄλλως, ἡμισυθήσαν. Sic omnes præter

(?) Neque primam partem, ut nobis videtur, satis perspexit ill. Montf. Nimirum in LXX hexapl. exstat, ut testantur B. Hieronymi versio latina Beatiqque Augustini annotationes in Job: Quia nulla ro-mias ejus (illud ejus præteritur in editione hexaplorum Montfauconiana) in domo sua post eum. Quid

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
21 חנני	21.	21.
24 בעט-ברל לעד בצד יחצבן	24.	24.
25 גאלי חי ואדון על-עפר וקם	25.	25.
27 כלד כליתי בחקי	27.	27.
28 כי תאמר מזה נדרתי לו ושש ב' דבר נמצא-בי O Ἑβραῖος, καὶ ἀμάρτημα λόγου.	28.	28.
29 גדה לכם ו מפגי-חרב למען תדען שדין	29.	29. Ὅπω; γινωτε ✕ ὅτι ἐστὶ κρι- σις.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Misereмини mei.	21. Misereмини mei.	21.
24. In stylo ferreo. In perpetuum in petra sculpe- rentur.	24. In stylo ferreo. Vel celte sculpantur in silice.	24.
25. Redemptor meus vivit, et novissime super pulverem statu- rus.	25. Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrectur- us sum.	25.
27. Defecerunt renes mei in sinu meo.	27. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.	27.
28. Quia dicitis, Cur persequi- mur eum, et radix verbi inventa est in me? Ἑβραῖος, ... et pecca- tum verbi.	28. Quare ergo nunc dicitis, Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus contra eum?	28.
29. Timete vobis a faciebus gla- dii.	29. Fugite ergo a facie gladii.	29.
Ut sciatis quod judicium.	Et scitote esse judicium.	Ut sciatis ✕ quia est judicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX Job.

V. 4. Σ., Θ., τοῦτο δέκατον κατηγούνατέ με. Reg. unus et Nicetas, melius quam cæteri et Drusius qui habent, μοι.

V. 4. Οἱ λοιποὶ, ἀγνόησα. Sic Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 5. Ἀ., Θ., καὶ ἐλέγγετε etc. Sic duo mss. et Drusius. Colbertinus vero, καὶ ἐλέγγεται: ἐπ' ἐμὲ ὀνειδισμῶ.

V. 6. Ὁ Ἑβραῖος, ἐπληξς. Sic Orator., sic item Colbert. ex Polychronio, Nicetas ex Olympiodoro, Drusius ex Origene.

V. 7. Σ., ἐν κραυγᾶσω etc. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius; sed Colbert., ἐπακουσθή-
σμαι.

V. 8. ✕ κύκλω περιφκοδ-. etc. Hæc notantur

asterisco in edit. Latina.

Ibid. Colbertinus, Δ', ἐπὶ δὲ ἀτραπούς μου, super semitas autem meas. Reliqui autem mss. et editi, οἱ ἄλλοι, ἐπὶ δὲ ἀτρ-.

V. 12. Σ., λόγοι αὐτοῦ. Θ., μονόζωνοι αὐτοῦ. Omnes.

Ibid. Hæc, Et fecerunt per me viam suam, et circumdederunt tabernaculum meum, in Latina Hieronymi editione cum asteriscis jacent, quia nempe in editionem τῶν Ὁ Hexaplarum invecata fuerant. Hodie in textu τῶν Ὁ non leguntur. Ex Latinis porro non dubia conjectura Græca concinnavimus, qualia erant apud Theodotionem, vel Aquilam, vel apud utrumque.

V. 15. Ἀ., Θ., ξένος. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XX JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
4, 3 מוסר כלמתי אשבע ורח מבינתי וענני הואת ידעת מני-עד כני שים אדם עלי-ארץ	3, 4.	3, 4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3, 4. Correctionem ignominia meæ audiam, et spiritus intelli- gentiæ meæ respondebit mihi. Non-	3, 4. Doctrinam, qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiæ meæ respondebit mihi. Hoc scio a	3, 4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
21.	21. Ἐλεήσατέ με. Ἄλλος, ἐγρίσατέ μοι.	21.
24.	24. ✕ Ἐν γραφεῖψ σιδηρῶ : ✕ Εἰς μαρτύριον : ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι.	24.
25.	25. Ἀένναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς.	25. Ὁ ἀγγιστεύς μου ζῆ, καὶ ἔσχατον ἐπὶ χύματος ἀναστήσει.
27.	27. Πάντα δέ μοι συντετέλεσται ἐν κόλπῃ.	27. Ἐξέλιπον οἱ νέφροι μου ἐν τῷ κόλπῳ μου.
28. Λέγετε δέ· Τί ἐστιν ψ διώξομεν αὐτόν, καὶ ρίζαν λόγου ἐδρῆσομεν ἐν αὐτῷ ;	28. Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε, Τί ἐροῦμεν ἐναντι αὐτοῦ, καὶ ρίζαν λόγου ἐδρῆσομεν ἐν αὐτῷ ;	28.
29. Εὐλαβεῖσθε ὑπὲρ αὐτῶν τὴν μάχαιραν.	29. Εὐλαβήθητε δὲ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος.	29.
	Καὶ τότε γνῶσονται ποῦ ἐστιν αὐτῶν ἡ ὕλη. Ἄλλως, καὶ τότε γνῶσατε ✕ ὅτι ἐστὶ κρίσις.	Ὅπως γνῶτε ✕ ὅτι ἐστὶ κρίσις.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
21.	21. Misereмини mei. <i>Alius</i> , appropinquate mihi.	21.
24.	24. ✕ In stylo ferreo : ✕ In testimonium : aut in petris insculpta.	24.
25.	25. Perennis est qui soluturus me est super terra.	Propinquus meus vivit, et ultimum e pulvere excitabit.
27.	27. Omnia vero mihi consummata sunt in sinu.	27. Defecerunt renes mei in sinu meo.
28. Dicitis autem : Quid est quo persequemur eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28. Quod si et dixeritis, Quid dicemus contra eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28.
29. Metuite vobis gladium.	29. Cavete utique et vos a tegmine. Et tunc cognoscent, ubi est eorum materia. <i>Aliter</i> , et tunc cognoscetis ✕ quia est iudicium.	29. Ut sciatis ✕ quia est iudicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX Job.

V. 17. Σ., καὶ προσεκαλούμην etc. Sic Colbert. Reg. unus habet προσεποιούμην etc. Editio Latina, ✕ uteri mei.

V. 18. Θ., καὶ γε ἄφρονες etc. Sic tres mss. et editi.

V. 19. Σ., οἱ συνόμιλοι μου. Colb. et Reg. unus.

V. 20. Ἀ., ἐν δέρματι etc. Sic omnes mss. et editi.

Ibid. Σ., καὶ ἐξέτιλλον etc. Sic omnes. Hæc perplexa sunt in τοῖς Ο΄.

V. 21. Ἄλλ., ἐγγίσατέ μοι. Colb. et Reg. unus.

V. 24. In stylo ferreo. Hæc asterisco notantur in edit. Latina. Et infra, εἰς μαρτύριον, apud Colb. In edit. vero Latina in testimoniis cum asterisco legitur.

V. 25. Θ., ὁ ἀγγιστεύς μου etc. Sic Colbert., Reg. unus, Drusius et Nicetas.

V. 27. Θ., ἐξέλιπον etc. Omnes.

V. 28. Ὁ Ἐβραῖος, καὶ ἀμάρτημα λόγου. Sic omnes. Symmachi vero lectionem sic pleniorē habent Orat. et Reg. unus; alii non habent illud, καὶ ρίζαν λόγου etc.

V. 29. Σ., εὐλαβεῖσθε etc. Sic Colb., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Versio Latina Hieron., ✕ a gladio.

Ibid. Ἀ., Θ., ὅπως γνῶτε ὅτι ἐστὶ κρίσις. Sic Colbert. Cæteri vero, οἱ λοιποὶ habent. I. e. *Reliqui interpretes*. Illud autem, ὅτι ἐστὶ κρίσις, quia est iudicium, asterisco notatur in edit. Latina Hieronymi, quia cum in LXX deesset, ex Aquila et Theodotione desumptum fuit. Græca ex eadem Hieronymiana editione restituumus.

CAPUT XX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3, 4. Ἀπ' αἰῶνος.

3, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μῆ

3, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μῆ

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3, 4. A sæculo.

3, 4. ✕ Eruditionem confusio- ✕ nis meæ audiam, et spiritus ✕ sapientiæ respondebit mihi.

3, 4. ✕ Eruditionem confusio- ✕ nis meæ audiam, et spiritus ✕ sapientiæ respondebit mihi.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
21 חנני	21.	21.
24 בעט-ברחל לעז בצור יחצבן	24.	24.
25 גאלי חי ואדון על-עפר יקום	25.	25.
27 כלו כליתי בחקי	27.	27.
28 כי תאמר מה-נדרתי-לו ושרש דבר נמצא-בי O Ἑβραῖος, καὶ ἀμάρτημα λόγου.	28.	28.
29 גדרו לכם : מפני-חרב	29.	29.
למען תדען שדין		Ἵσπας γνωτε ✕ ὅτι ἐστὶ κρι- σις.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Misereмини mei.	21. Misereмини mei.	21.
24. In stylo ferreo. In perpetuum in petra sculpe- rentur.	24. In stylo ferreo. Vel cetera sculptantur in silice.	24.
25. Redemptor meus vivit, et novissime super pulverem statu- rus.	25. Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrectu- rus sum.	25.
27. Defecerunt renes mei in sinu meo.	27. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.	27.
28. Quia dicitis, Cur persequi- mur eum, et radix verbi inventa est in me? Hebræus,... et pecca- tum verbi.	28. Quare ergo nunc dicitis, Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus contra eum?	28.
29. Timete vobis a faciebus gla- dii.	29. Fugite ergo a facie gladii.	29.
Ut sciatis quod iudicium.	Et scitote esse iudicium.	Ut sciatis ✕ quia est iudicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX Job.

- V. 1. Σ., Θ., τοῦτο δέκατον κατησχύνάτέ με. Reg. unus et Nicetas, melius quam cæteri et Drusius qui habent, μοι.
- V. 4. Οἱ Λοιποὶ, ἀγνόησα. Sic Reg. unus, Nicetas et Drusius.
- V. 5. Ἄ., Θ., καὶ ἐλέγγετε etc. Sic duo mss. et Drusius. Colbertinus verò, καὶ ἐλέγγεται ἐπ' ἐμὲ δνειδισμῶ.
- V. 6. Ὁ Ἑβραῖος, ἐπληξς. Sic Orator., sic item Colbert. ex Polychronio, Nicetas ex Olympiodoro, Drusius ex Origene.
- V. 7. Σ., ἐὼν κραυγᾶσω etc. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius; sed Colbert., ἐπακουσθη-σμαι.
- V. 8. ✕ κύκλω περιφοδ-. etc. Hæc notantur asterisco in edit. Latina.
- Ibid. Colbertinus, Δ*, ἐπὶ δὲ ἀτραπούς μου, *super semitas autem meas*. Reliqui autem mss. et editi, οἱ ἄλλοι, ἐπὶ δὲ ἀτρ-.
- V. 12. Σ., λόχοι αὐτοῦ. Θ., μονόζωνοι αὐτοῦ. Omnes.
- Ibid. Hæc, *Et fecerunt per me viam suam, et circumdederunt tabernaculum meum*, in Latina Hieronymi editione cum asteriscis jacent, quia nempe in editionem τῶν Ὁ Hexaplares invecita fuerant. Hodie in textu τῶν Ὁ non leguntur. Ex Latinis porro non dubia conjectura Græca concinnavimus, qualia erant apud Theodotionem, vel Aquilam, vel apud utrumque.
- V. 15. Ἄ., Θ., ξένος. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XX JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3, 4 מוסר כלבתי אשבע ורח מבינתו יענני הזאת ידעת מני- עז בני שם אדם עני-ארץ	3, 4.	3, 4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3, 4. Correctionem ignominiaę meę audiam, et spiritus intelli- gentiaę meę respondebit mihi. Non-	3, 4. Doctrinam, qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiaę meę respondebit mihi. Hoc scio a	3, 4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
21.	21. Ἐλεήσατέ με. Ἄλλος, ἐγγίσατέ μοι.	21.
24.	24. ✕ Ἐν γραφείῳ σιδηρῷ : ✕ Εἰς μαρτύριον : ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι.	24.
25.	25. Ἄένναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς.	25. Ὁ ἀγγιστεύς μου ζῆ, καὶ ἔσχατον ἐπὶ χώματος ἀναστήσει.
27.	27. Πάντα δέ μοι συντετέλεστα ἐν κόλπῳ.	27. Ἐξέλιπον οἱ νέφροι μου ἐν τῷ κόλπῳ μου.
28. Λέγετε δέ· Τί ἐστὶν φ διώξομεν αὐτὸν, καὶ ρίζαν λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῷ ;	28. Εἰ δὲ καὶ ἔρεϊτε, τί ἐροῦμεν ἔναντι αὐτοῦ, καὶ ρίζαν λόγου εὐρήσομεν ἐν αὐτῷ ;	28.
29. Εὐλαβεῖσθε ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν μάχαιραν.	29. Εὐλαβήθητε δὲ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματος. Καὶ τότε γνώσονται ποῦ ἐστὶν αὐτῶν ἡ ὕλη. Ἄλλως, καὶ τότε γνώσετε ✕ ὅτι ἐστὶ χρίσις.	29. Ὅπως γνῶτε ✕ ὅτι ἐστὶ κρίσις.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
21.	21. Miseremini mei. <i>Alius</i> , appropinquate mihi.	21.
24.	24. ✕ In stylo ferreo : ✕ In testimonium : aut in petris insculpta.	24.
25.	25. Perennis est qui soluturus me est super terra.	Propinquus meus vivit, et ultimum e pulvere excitabit.
27.	27. Omnia vero mihi consummata sunt in sinu.	27. Defecerunt renes mei in sinu meo,
28. Dicitis autem : Quid est quo persequemur eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28. Quod si et dixeritis, Quid dicemus contra eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28.
29. Metuite vobis gladium.	29. Cavete utique et vos a tegmine. Et tunc cognoscent, ubi est eorum materia. <i>Aliter</i> , et tunc cognoscetis ✕ quia est iudicium.	29. Ut sciatis ✕ quia est iudicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX Job.

V. 17. Σ., καὶ προσκαλούμην etc. Sic Colbert. Reg. unus habet προσεποιούμην etc. Editio Latina, ✕ uteri mei.

V. 18. Θ., καί γε ἄφρονες etc. Sic tres mss. et editi.

V. 19. Σ., οἱ συνόμιλοι μου. Colb. et Reg. unus.

V. 20. Ἄ., ἐν δέρματι etc. Sic omnes mss. et editi.

Ibid. Σ., καὶ ἐξέτιλλον etc. Sic omnes. Hæc perplexa sunt in τοῖς Ο'.

V. 21. Ἄλλ., ἐγγίσατέ μοι. Colb. et Reg. unus.

V. 24. In stylo ferreo. Hæc asterisco notantur in edit. Latina. Et infra, εἰς μαρτύριον, apud Colb. In edit. vero Latina in testimoniis cum asterisco legitur.

V. 25. Θ., ὁ ἀγγιστεύς μου etc. Sic Colbert., Reg. unus, Drusius et Nicetas.

V. 27. Θ., ἐξέλιπον etc. Omnes.

V. 28. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἀμάρτημα λόγου. Sic omnes. Symmachi vero lectionem sic pleniorē habent Orat. et Reg. unus; alii non habent illud, καὶ ρίζαν λόγου etc.

V. 29. Σ., εὐλαβεῖσθε etc. Sic Colb., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Versio Latina Hieron., ✕ a gladio.

Ibid. Ἄ., Θ., ὅπως γνῶτε ὅτι ἐστὶ χρίσις. Sic Colbert. Cæteri vero, οἱ λοιποὶ habent. I. e. *Reliqui interpretes*. Illud autem, ὅτι ἐστὶ χρίσις, quia est iudicium, asterisco notatur in edit. Latina Hieronymi, quia cum in LXX deesset, ex Aquila et Theodotione desumptum fuit. Græca ex eadem Hieronymiana editione restituimus.

CAPUT XX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3, 4. Ἄπ' αἰῶνος.	3, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μῆ	3, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μῆ
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3, 4. A sæculo.	3, 4. ✕ Eruditionem confusio- nis meæ audiam, et spiritus ✕ sapientiæ respondebit mihi.	3, 4. ✕ Eruditionem confusio- nis meæ audiam, et spiritus ✕ sapientiæ respondebit mihi.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

5 'O כי רגלת רשעים מקורב
'Ebraios, ἡ γὰρ ἀγαλλισις τῶν
ἀσεβῶν πρὸς βραχύ.

6 'O 'Ebraios, ἡ
καὶ ἡ χαρμὸσύνη αὐτῶν πρὸς βροτήν.

וַיֵּא
וְרֵאשִׁי

וְרֵאשִׁי

וְרֵאשִׁי 10

11-13 עַצְמוֹתָיו מִלֹּא עֲלוֹמוֹ וְעַבְדוֹ

עַל-עַפְרָת תִּשְׁכַּב : אִם-חֲמוֹתֶיךָ בְּפִי

רַעַה יִנְחַדְנָה תַּחַת לְשׁוֹנִי : יִחַמֵּל

עֲלֶיהָ וְלֹא יַעֲזֹבָהּ

וַיִּמְנַעַנָה

14 'O מִדְּרֹרֹת פְּתִיחַי בְּקִרְבִּי
'Ebraios, καὶ ἐγένετο ἰδὲ ἀσπίδων
ἐν ἑξάτοισι αὐτοῦ.

15 מִבְּטֵנוֹ

16 רֵאשִׁי פְּתִיחַי יִינַם

17 נִחְלִי דְבַשׁ

19 בֵּית גֹּדֵל וְלֹא יִבְטֵד

20 מִבְּחֹדֵד לֹא יִמְלֹט

VERSIO HEBRAICI TEXT.

ne hæc nosti a sæculo, a quo positus est homo super terram?

5. Quod laus impiorum de propinquo. *Hebræus*, exultatio enim impiorum ad breve.

Et lætitia hypocritæ ad momentum. *Hebræus*, et lætitia eorum ad momentum.

6. Sublimitas ejus.

Et caput ejus.

10. Placabunt.

11-13. Ossa ejus repleta sunt occultis ejus, et cum eo super pulverem jacebit. Si dulce fuerit in ore ejus malum, celabit illud sub lingua sua. Parcet super eo, et non derelinquet illud.

Et prohibebit illud.

14. Fel aspidum in interiori ejus. *Hebræus*, et fuit venenum aspidum in intestinis ejus.

15. De ventre illius.

16. Caput aspidum suget.

17. Torrentes mellis.

19. Domum rapuit, et non ædificabit eam.

20. In desiderio ejus non evadet.

5.

6.

10.

11-13.

14.

15.

16.

17.

19.

20.

VULGATA LATINA.

principio, ex quo positus est homo super terram.

5. Quod laus impiorum brevis sit.

Et gaudium hypocritæ ad instar puncti.

6. Superbia ejus.

Et caput ejus.

10. Atterentur.

11-13. Ossa ejus implebuntur vitiiis adolescentiæ ejus, et cum eo in pulvere dormient. Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua. Parcet illi, non derelinquet illud.

Et celabit.

14. In fel aspidum intrinsecus.

15. De ventre illius.

16. Caput aspidum suget.

17. Torrentes mellis.

19. Domum rapuit, et non ædificavit eam.

20. Et cum habuerit quæ concupierat, possidere non poterit.

5.

Καὶ εὐφροσύνη ὑποκρίτου ἕως ἀθρόου.

6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.

10. Ἐπιστρέψουσιν.

11-13.

14.

15.

16.

17.

19.

20.

AQUILA.

5.

Et lætitia hypocritæ confertim.

6. Elatio ejus.

10. Convertent se.

11-13.

14.

15.

16.

17.

19.

20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Ὅτι εὐθηνία ἀσεβῶν ἐπ' ὀλίγον.

✕ ταῦτα ἄγως ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; ✕ οὐ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; 5. Εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα ἐξαίσιον.

✕ ταῦτα ἄγως ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; ✕ 5.

Καρμονή δὲ παρανόμων ἀπώλεια.

6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.

6. Αὐτοῦ τὰ δῶρα.

6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.

10. Ἐποίησαν.

Ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ. *Οἱ λοιποὶ,* καὶ κεφαλὴ αὐτοῦ.

10.

11-13. Παραβάσεως αὐτοῦ.

10. Ὀλέσαισαν.

11-13.

11-13. ✕ Ὅσα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται. Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν.

Καὶ συνάξει. Ἄλλος, καὶ συνέξει.

14

14. ✕ Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ

14. ✕ Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.

15.

15. Ἐξ οἰκίας αὐτοῦ. *Οἱ λοιποὶ,* ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ.

15.

16. Χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται.

16. Θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν. *Οἱ λοιποὶ,* χολὴν ἀσπίδων μυζήσει.

16.

17. Ρεῖθρα μέλιτος.

17. Νομάς μέλιτος.

17.

19. Οἰκίαν ἤρπασε, καὶ οὐκ ἀνοικοδομήσει αὐτήν.

19. Δαιταν δὲ ἤρπασε, καὶ οὐκ ἔστησεν.

19.

20. Σχῶν δ' ἐπεθύμει οὐ διασώσει.

20. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σθήσεται.

20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Quoniam prosperitas impiorum brevis.

✕ Numquid hæc nosti a sæculis ✕ ex quo positus est homo super terram?

✕ Numquid hæc nosti a sæculis ✕ ex quo positus est homo super terram?

5. Lætitia autem impiorum ruina insignis.

5.

Gaudium vero iniquorum perditio.

6. Elatio ejus.

6. Ejus dona.

6. Elatio ejus.

Sacrificium autem ejus. *Reliqui,* et caput ejus.

10. Inferent.

10. Disperdant.

10.

11-13. Transgressionis ejus.

11-13. ✕ Ossa ejus repleta sunt ✕ juventute ejus, et cum illo in cinere dormient, si dulcis fuerit in ore ejus malitia, abscondet eam sub lingua sua, parcat ei, et non relinquet eam.

11-13.

Et congregabit. *Al.,* et continebit.

14.

14. ✕ Fel aspidis in ventre ejus.

14. Fel aspidis in ventre ejus.

15.

15. Ex domo ejus. *Reliqui,* de ventre illius.

15.

16. Fel aspidum suget.

16. Furorem draconum sugat. *Reliqui,* fel aspidum suget.

16.

17. Fluens mellis.

17. Pabula mellis.

17.

19. Domum rapuit, et non reedificabit eam.

19. Et habitaculum diripuit, et non statuit.

19.

20. Habens quæ desiderabat, non servabit.

20. In desiderio suo non salvabit.

20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אין-שריד לאכלך 21	21.	21.
יהי ו למלא בבטן 23	23.	23.
ויבטור 25. וברם ממורתו ידלך עליו	25.	25. Καὶ ἀστραπή ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.
26. בסוך לעיניו	26.	26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἐγκρυμμένοις αὐτοῦ. Πῦρ μὴ φουσηθέν.
אש לא-נפח 29. רשע מאלהים	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Non superstes ad comedendum eum.	21. Non remansit de cibo ejus.	21.
23. Fuerit ad replendum ventrem suum. Et faciet pluere.	23. Utinam impleatur venter ejus. Pluat.	23.
25. Et fulgur de felle ejus ibit super eum.	25. Et fulgurans in amaritudine sua, vadent et venient super eum.	25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.
26. Absconditæ in occultis ejus. Ignis non sufflatus.	26. Absconditæ sunt in occultis ejus. Ignis, qui non succenditur.	26. Absconditum est occultis ejus. Ignis non sufflatus.
29. Impii a Deo.	29. Impii a Deo.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 3 et 4. Colbertinus, ἐκ Θ. οἱ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione desumpti sunt.*

Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.
Μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἐτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς;

Quæ item asteriscis notantur in editione Hieronymi, unde Latinam versionem decerpimus.

Ibid. Σ., ἀπ' αἰῶνος. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 5. Hebræi interpretis et Symmachi versiones exhibent Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Χαρμονὴ δὲ παραν- lidem. Sed Drusius et Nicetas habent χαρμονή. Colbert. et Reg. unus, χαρμοσύνη.

V. 6. 'A., Σ., Θ., ἔπαρμα αὐτοῦ. Colbert.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ κεφαλὴ αὐτοῦ. Colbert.

V. 10. 'A., ἐπιστρέψουσιν. Σ., ἐποίσουσιν. Sic omnes.

V. 14, 15. Hi quinque versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in versione Latina, quam sequimur.

Ἵστα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
Καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται.
Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία,
Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
Φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτὴν.

In editione τῶν Ὁ ad postremum versiculum legitur οὐ φείσεται, quod emendatum fuerat in Hexaplis.

Ibid. Σ., παραδάσεως αὐτοῦ. κα reddit וְחָרַץ.

Ibid. Ἄλλος, καὶ συνέξει. Sic Colbert.

V. 14. 'Ο Ἑβραῖος, καὶ ἐγένετο etc. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius. In Colbert. ad versionem LXX habetur hæc nota Θ. cum asterisco, ut indicetur hæc ex Theodotione desumpta esse.

V. 15. Colbert. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ. Itemque Nicetas et Drusius.

CAPUT XXI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ
2. ותהי-זאת תנחמתים 2	2.	2.
5. שאוני 5	5.	3.
ואדר דברי תלעיג		
4. ואם-מודע 4	4.	4.
5. והשבו 5	5.	5. Ἐξαπορήθητε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et sit hoc consolationes vestrae.	2. Et agite pœnitentiam.	2.
3. Ferte me Et postea verba mea subsannes.	3. Sustinete. Et post mea, si videbitur, verba ridete.	3.
4. Et si cur.	4. Ut merito.	4.
5. Et obstupescite.	5. Obstupescite.	5. Obstupescite.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21. Οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

23.

Ἐπιθρέξει.

25.

26.

Ἄνευ φουσηματος.

29. Ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ.

SYMMACHUS.

21. Non reliquit de cibo suo.

23.

Pluet super.

25.

26.

Absque flatu.

29. Contradictionis a Deo.

21. ✕ Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς
✕ βρώμασιν αὐτοῦ.

23. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Νίψαι.

25. Ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσασιν.

26. Πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομείναι.

Πῦρ ἄκαυστον. Ἄλλος, πυρετός.

29. Ἄσεβοῦς παρὰ Κυρίου.

LXX INTERPRETES.

21. ✕ Non erunt reliquiae ae
✕ cibis ejus.

23. Si quo modo sit implere ventrem suum.

Lavet.

25. Astra autem in habitaculis ejus obambulent.

26. Omnes autem tenebrae ipsi permanceant.

Ignis qui non accenditur. *Alius*, febris.

29. Impii a Domino.

21.

23. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Ἐπιθρέξει.

25. Καὶ ἀστρατὴ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.

26. Ἀποκίρπυται τοῖς ἐγκεχυρμένοις αὐτοῦ.

Πῦρ μὴ φουσηθέν.

29.

THEODOTIO.

21.

23. Si quo modo sit implere ventrem suum.

Pluet super.

25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.

26. Absconditum est occukia ejus.

Iguis non sufflatus.

29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 16. Σ., χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται. Reg. unus. Colbertinus autem et Drusius, *οἱ λοιποὶ*, χολὴν ἀσπίδων μυζήσει.

V. 17. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius, Σ., *ρεῖθρα* μέλιτος.

V. 19. Σ., *οἰκίαν ἤρπασε* etc. Sic omnes mss. et Drusius.

V. 20. Σ., *σχὼν δ' ἐπεθ-*. Sic omnes.

V. 21. Σ., οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusius vero, οὐκ ἀπολείπει ἀπὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Versio hujus loci τῶν Ο' notatur asterisco in Colbertino et in editione Latina.

V. 23. In Colbertino codice notatur Θ. post sequitur ✕ et consequenter *μῆτι* ἀντὶ τοῦ ὅπως quo forte significatur solum Theodotionem εἴπως pro ὅπως habere. Sed hæc hariolando dicimus. [Notam codicis hoc modo legas : μόνος Θεοδοτίων

ἀντὶ etc. Cf. supra xvii, 3. DRACH.]

Ibid. Σ., Θ., *ἐπιθρέξει*. Reg. unus, Nicetas et Drusius Symmacho tribuunt; Colbert. et Reg. alter Theodotioni. Drusius solus legit, *βρέξει*.

V. 25. Ἀ., Θ., *καὶ ἀστρατὴ* etc. Colbert. et Reg. unus. Nicetas autem et Drusius uni Aquilæ tribuunt. Consequenter in edit. Latina hæc, *Discurrant super eum terribiliter*, asterisco notantur: secus in Colbertino.

V. 26. Ἀ., Θ., *ἀποκίρπυται τοῖς ἐγκεχυρμένοις αὐτοῦ*. Sic Colbert. et Reg. unus. Nicetas et Drusius habent, Ἀ., *ἐγκίρπυται τοῖς ἐγκυμένους αὐτοῦ*.

Ibid. Ἀ., Θ., *πῦρ μὴ φουσηθέν*. Σ., *ἀνευ φουσηματος*. Sic omnes præter Drusium, qui habet, Ἀ., Θ., *πῦρ μὴ φουσηθέν ἀνευ φουσηματος*, omnia Symmachi nota.

V. 29. Σ., *ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ*. Colbert.

CAPUT XXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ γινέσθω τοῦτο μεταβούλευμα ὑμῶν.

3. Ἀνάσχεθε.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσετε.

4.

5. Ἀφθογγοὶ γίνεσθε.

SYMMACHUS.

2 Et sit hoc pœnitentia vestra.

3. Sustinete.

Et post sermones meos sistetis.

4.

5. Obmutescite.

2. Ἴνα μὴ ἦ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἢ παράκλησις.

5. Ἄρατε.

Εἴτ' οὐ καταγελάσατέ με.

4. Ἡ διατί.

5. Θαυμάσατε.

LXX INTERPRETES.

2. Ut non sit mihi a vobis hæc consolatio.

3. Sustinete.

Deinde non deridebitis me.

4. Aut quare.

5. Mirabimini.

2.

3. Ὑπηνέγκαστε.

4. Εἰ μή.

5.

THEODOTIO.

2.

3. Sustinete.

4. Nisi.

5.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

על-פה		
6 ונבדלתי	6.	6.
8 נבן לפנייהם	8.	8.
10 ולא יגעל	10.	10. Οὐκ ἐξέβαλε.
פרדע		Δάμαλις αὐτοῦ.
11 כצאן עייליהם	11.	11.
12 עזוב	12.	12. ✕ Ὀργάνου.
13 יבלו בסוד ימיהם וברגע שאת	13.	13.
יחדו		
15 מזה שדו כירנעבדו ומה טעית	15.	15.
כי נפגע-ב		
19 אלה יצפן-לבניו ארגו	19.	19.
ישלם		
20 כיוז	20.	20.
21 כי מזה חפצו בביתו אודיו	21.	21. Ἡμισυθήσαν.
והספר חדשיו חצו		
Ἑβραϊκοῦ. Τί γάρ χρηζεί τῆς		
οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ;		
22 הלאל ילמד דעת	22.	22.
ימים		
23 זה ימות בעצם חמד כלו שלא-ן	23.	23.
ושליו		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Super os.	Ori vestro.	
6. Et attonitus sum.	6. Pertimesco.	6.
8. Stabile ad facies eorum.	8. Permanet coram eis.	8.
10. Et non projecit semen extra.	10. Non abortivit.	10. Non eiecit.
Vacca ejus.	Vacca.	Vacca eius.
11. Velut ovem parvulos suos.	11. Quasi greges parvuli eorum.	11.
12. Organi.	12. Organi.	12. ✕ Organi.
13. Terent vetustate in bono dies suos, et in momento sepulcrum descendent.	13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendent.	13.
15. Quid Saddai, quod serviemus ei, et quid utilitatis capiemus, quod occurrerimus ei?	15. Quis est Omnipotens ut serviamus ei, et quid nobis prodest si oraverimus illum?	15.
19. Deus abdet filiis ejus robur ejus.	19. Deus servabit filiis illius dolorem patris.	19.
Reddet.	Et cum reddiderit.	
20. Infortunium suum.	20. Interfectionem.	20.
21. Nam quæ voluntas ejus ir. domo sua post se? et numerus mensium ejus dimidiati sunt. Ex Hebraico. Quid enim opus habet domo sua post se?	21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se? et si numerus mensium ejus dimidiatur.	21. Dimidiati sunt.
22. Numquid Deum docebit scientiam?	22. Numquid Deum docebit quispian scientiam?	22.
Excelsos.	Excelsos.	
23. Iste morietur in fortitudine integritatis suæ. Totus ipse quietus et pacificus.	23. Iste morietur robustus et sanus, dives et felix.	23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Θορυβοῦμαι.	Ἐπὶ σαγόνι. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἐπὶ στόματι.	6. Ἐσπούδακα.	6.
8. Διπμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν.		8. Κατὰ ψυχὴν.	8.
10. Οὐκ ἐξέτωσε.		10. Οὐκ ὠμοτόκησε.	10.
11.		Ἐν γαστρὶ ἔχουσα.	
11.		11. Ὡς πρόβατα αἰώνια. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς.	11.
12. ✕ Κιθάρας.		12. Ψαλμοῦ.	12.
13.		13. ✕ Συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς ✕ τὴν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ✕ ἔδου ἐκοιμήθησαν.	13.
15. Ἴνα δουλεύσωμεν αὐτῷ		15. ✕ Τί ἱκανὸς ὅτι δουλεύσωμεν αὐτῷ, καὶ τίς ὠφέλεια ὅτι ✕ ἀπαντήσωμεν αὐτῷ; Ἄλλος, ἂν δουλεύσωμεν αὐτῷ;	15.
19.		19. Ἐκλείπει υἱοὺς (al. υἰοῖς) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.	19. Ὁ Θεὸς κατακρύψει τοῖς υἰοῖς αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ.
20. Πτώσιν.		✕ Ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.	✕ Ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.
21.		20. Σφαγῆν.	20.
22. Μὴ τὸν Θεὸν διδάξει τις ἐπιτήμην;		21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν. Ἄλλως, ἡμισεύθησαν.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.
23.		22. Πότερον οὐχὶ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σύνεσιν; Σφοδρὸς. Ἄλλ., φόνους. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ὑψηλούς.	22.
		23. ✕ Οὗτος ἀποθάνειται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ἄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἰσχύων ἄμωμος.	23. ✕ Οὗτος ἀποθάνειται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ἄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6. Perturbor.	Super maxillam. <i>Rel.</i> , super os.	6. Sollicitus sum.	6.
8. Permanet in conspectu eorum.		8. Secundum animam.	8.
10. Non abortivit.		10. Non foetum immaturum peperit.	10.
11.		Prægnans.	
11.		11. Sicut oves æternæ. <i>Alius</i> , foeturis.	11.
12. Citharæ.		12. Psalmi.	12.
13.		13. ✕ Et finierunt in bonis vitam suam, atque in requie inferi dormierunt.	13.
15. Ut serviamus ei.		15. ✕ Quid est Omnipotens quia ✕ serviemus ei, aut quæ utilitas, ✕ quia obviam ibimus ei? <i>Alius</i> , si serviamus ei?	15.
19.		19. Deficiant filiis bona ejus.	19. Dens abscondet filiis ejus injustitias ejus.
20. Casum.		✕ Reddet ei, et sciet.	✕ Reddet ei, et sciet.
21.		20. Necem.	20.
22. Numquid Deum docebit quis scientiam?		21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit. <i>Aliter</i> , dimidiati sunt.	21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit.
23.		22. Annon Dominus est qui docet intelligentiam? Sapientes. <i>Alius</i> , cædes. <i>Reliqui</i> , excelsos.	22.
		23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-

TO EBPAIKON-

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

24 ומח עצמותיו ישקה
26 ורמה
27 מחדשבתיתכם ומחמורת
עלי החמר
28-33 כי האמרד איה בית-ניגב
ואיה אהל ו משכנות רשעים: הלא
שאלתם עוברי דרך ואתתם לא
חנבר: כי ליום איד יחשך רע ליום
עברות יובלו: מן-יגיד על-פנוד
דרבו והוא-עשדה מן ישלם-לו:
הדא למברות יובל ועל-גדיש ישקוד:
כתקוד-לו רגבו נחל ואחריו כל-אדם
ימשך ולפניו אין מספר

24.
26.
27.
28-33

24.
26. Σήπη.
27.
28-33. Ὑπεξαίρεθήσεται.
Ἐπι θημωνίας.

34 חדשבתיתכם בשאף-מעל

54.

34.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

24. Et medulla ossa ejus irri-
gantur.
26. Et vermis.
27. Novi cogitationes vestras,
et molimina super me injuste ex-
cogitabitis.

28-33. Nam dicetis, Ubi domus
principis, et ubi tabernaculum
habitaculorum impiorum? Num-
quid non interrogastis transeun-
tes viam, et signa eorum non dis-
simulabitis? Quia in die exitii pro-
hibebitur malus, in die furorum
inducentur. Quis nuntiabit super
facies ejus viam ejus? Et ipse fecit,
quis reddet ei? Et ipse ad sepul-
cra ducetur, et super acervo vigi-
labit. Dulcuerunt ei cespites tor-
rentis, et post se omnem homi-
nem trahet, et ad facies suas non
numerus.

24. Et medullis ossa illius irri-
gantur.
26. Vermes.
27. Certè novi cogitationes ve-
stras et sententias contra me ini-
quas.

28-33. Dicitis enim, Ubi est
domus principis, et ubi taberna-
cula impiorum? Interrogate quem-
libet de viatoribus, et hæc eadem
illum intelligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur ma-
lus, et ad diem furoris ducetur.
Quis arguet coram eo viam ejus,
et quæ fecit quis reddet illi? Ipse
ad sepulcra ducetur, et in conge-
rie mortuorum vigilabit. Dulcis
fuit glareis Cocyti, et post se
omnem hominem trahet, et ante
se innumerabiles.

24.
26. Putredo.
27.
28-33. Eruetur.
Super acervo.

34. Et responsionibus vestris
remansit prævaricatio.

54. Cum responsio vestra repu-
gnare ostensa sit veritati.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap XXI Job.

- V. 2. Σ., καὶ γινέσθω etc. Sic omnes.
- V. 3. Σ., ἀνάσχεσθε. Colbert. et Reg. unus.
- Ibid. Σ., καὶ μετὰ τοὺς etc. Sic omnes.
- V. 4. Θ., εἰ μὴ. Colbert. et Reg. unus.
- V. 5. Aquilæ et Symmachi lectiones sic omnes,
uno excepto Regio, qui ad Symmachum habet
ἀφθονοί.
- Ibid. Οἱ Λοιποὶ, ἐπὶ στόματι. Omnes.
- V. 6. Σ., θορυβοῦμαι. Omnes.
- V. 8. Σ., διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν. Item omnes.
- V. 10. 'A., οὐκ ἐξέβαλε. Σ., οὐκ ἐξέτρωσε. Sic
Colbert. et Reg. unus. Nicetas vero et Drusius,
Σ., οὐκ ἐξέτρωσε, tantum habent. Palam est pri-
mam esse Aquilæ, secundam Symmachi.

- Ibid. 'A., δάμαλις αὐτοῦ. Sic omnes.
- V. 11. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς. Colbert. Hoc loco
editio Latina Hieronymi sic cum asterisco habet,
Et mittunt sicut infantes suos.
- V. 12. 'A., ὄργανου. Σ., κιθάρας. Sic Colbert. et
Reg. unus. Sed illud, 'A., ὄργανου, inductum in
textum τῶν Ο' cum asterisco erat, ut habetur in
edit. Latina.
- V. 13. Hi versus asteriscis notantur in ed. Latina.
- V. 15. Colbertinus, præmisso asterisco, ἐξ Θ. οὐ
β', i. e. hi duo versiculi ex Theodotione. Postea
subsequitur, Σ., ἴνα. Ac deinde, præmisso item
asterisco, et ἐάν προ ὅτι, pergit idem, καὶ ταῦτα
κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. Hæc etiam in Hebræo

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24. Καὶ τῶ μυελῷ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἀρδόμενος.

24. Μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται.

24.

26.

26. Σαπρία.

26.

27. Οἶδα τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν καὶ τὰς ἐννοίας ὑμῶν τὰς ἀδίκους κατ' ἐμοῦ.

27. Ὡστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τὸλμη ἐπίκεισθέ μοι.

27.

28-33. Συντηρεῖται.

28-33. ✕ Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχόντος, καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνομάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἀ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγγρῦπνησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, καὶ ὅπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται. καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοὶ ἄλλοι, ἐπὶ σωρῶν.

28-33. ✕ Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχόντος, καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνομάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κουφίζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἀ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγγρῦπνησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, καὶ ὅπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοὶ.

34. Καὶ γὰρ ἀντιρρήσεις ὑμῶν λαίψθησαν ἀνεπιστημένως.

34. Τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

34.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

24. Et medulla ossium ejus irrigatus.

✕ bundantia et felicitate. *Reliqui, fortis inculpatus.*

✕ bundantia et felicitate.

26.

24. Medulla autem ejus diffunditur.

24.

27. Novi cogitationes vestras et mentes vestras injustas contra me.

26. Putredo.

27. Itaque scio vos audacter mihi insistere.

26.

27.

28-33. Conservatur.

28-33. ✕ Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transeunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducuntur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles. *Alius, super tumulum.*

28-33. ✕ Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transeunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducuntur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles.

34. Etenim contradictiones vestræ relictæ sunt inscienter.

34. Quod autem ego quiescam a vobis, nihil est.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI Job.

jacant. In editione quoque Latina hi versiculi asteriscis notantur.

V. 19. Θ., ὁ θεὸς κατακρύψει etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Θ., ἀνταποδώσει etc. Colbert. cum asterisco. Item editio Latina illud, *Reddet ei, et sciet, cum asterisco* habet.

V. 20. Σ., πτώσιν. Omnes.

V. 21. Hic Colbertinus, præmisso asterisco, ἐκ Θ. αὐτῶν τοῦ θεοῦ **Λ** **Υ** ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ,

αὐτὸν γὰρ χρῆζει τῆς οἰκίας αὐτοῦ μεθ' αὐτοῦ. I. e. *duo versiculi ex Theodotione desumpti sunt, qui item in editione Latina, unde versionem excerptimus asteriscis notantur. Quæ sequuntur autem, οὕτω τοῦ θεοῦ, indicare videntur, in eo exemplari quo utabatur is qui hæc scripsit, pro θέλημα αὐτοῦ legi θέλημα τοῦ θεοῦ. Postrema autem verba cum siglo quo pacto intelligenda sint, non satis perspectum habeo. (*)* Ibid. A., Ἄλλως, ἠμισεύθησαν. Sic omnes præter

(*) Neque primam partem, ut nobis videtur, satis perspexit ill. Montf. Nimirum in LXX hexapl. exstabat, ut testantur B. Hieronymi versio latina Beati Augustini annotationes in Job: *Quia nulla ro. luntas ejus* (illud *ejus* præteritur in editione hexaplorum Montfauconiana) *in domo sua post eum.* Quid

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

5 כי רנתו רשעים מקרב
'Ebraios, ἡ γὰρ ἀγαλλιασις τῶν
ἀσεδῶν πρὸς βραχύ.

וְשִׂמְחָה חִנֵּף עַד־רִיגָע
καὶ ἡ χαρμοσύνη αὐτῶν πρὸς βροτήν.

וַיִּשָׂא 6

וַיִּשָׂא

וַיִּרְעַן 10

11-13 עֲצֻמְתֵּיז מְלֵאוֹ עֲלוֹמוֹ וְעַמֵּז

עַל־עַפְרֵי תִשְׁכַּב : אִם־חִמְתִּיק בְּשִׂיךְ
רַעְיָה יִכְחִידֶנָּה חֲזָתָ לְשׁוֹנֵי : יִחַמֵּל
עֲלֶיהָ וְלֹא יַעֲזֹבֶנָּה

וַיִּמְנַעֶנָּה

14 מְדוֹרָרֵת פְּתֻנִים בְּקֶרֶב
'Ebraios, καὶ ἐγένετο ἰδὸς ἀσπίδων
ἐν ἐγκάτοις αὐτοῦ.

15 מְבַטֵּנֵי

16 רֵאשׁ פְּתֻנִים יִינֵק

17 גִּזְלֵי דָבֶשׁ

19 בֵּית גִּזְלֵי וְלֹא יִבְטֵחַ

20 בְּחֻדוֹד לֹא יִמְלֹחַ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

ne hæc nosti a sæculo, a quo pos-
situs est homo super terram?

5. Quod laus impiorum de pro-
pinquo. *Hebræus*, exultatio enim
impiorum ad breve.

Et lætitia hypocritæ ad mo-
mentum. *Hebræus*, et lætitia eo-
rum ad momentum.

6. Sublimitas ejus.

Et caput ejus.

10. Placabunt.

11-13. Ossa ejus repleta sunt
occultis ejus, et cum eo super pul-
verem jacebit. Si dulce fuerit in
ore ejus malum, celabit illud sub
lingua sua. Parcet super eo, et
non derelinquet illud.

Et prohibebit illud.

14. Fel aspidum in interiori
ejus. *Hebræus*, et fuit venenum
aspidum in intestinis ejus.

15. De ventre illius.

16. Caput aspidum suget.

17. Torrentes mellis.

19. Domum rapuit, et non ædi-
ficabit eam.

20. In desiderio ejus non eva-
det.

VULGATA LATINA.

principio, ex quo positus est
homo super terram.

5. Quod laus impiorum brevis
sit.

Et gaudium hypocritæ ad in-
star puncti.

6. Superbia ejus.

Et caput ejus.

10. Atterentur.

11-13. Ossa ejus implebuntur
vitiis adolescentiæ ejus, et cum eo
in pulvere dormient. Cum enim
dulce fuerit in ore ejus malum,
abscondet illud sub lingua sua.
Parcet illi, non derelinquet illud.

Et celabit.

14. In fel aspidum intrinsecus.

15. De ventre illius.

16. Caput aspidum suget.

17. Torrentes mellis.

19. Domum rapuit, et non æ-
dificavit eam.

20. Et cum habuerit quæ con-
cupierat, possidere non poterit.

AQUILA.

5.

Καὶ εὐφροσύνη ὑποκρίτου ἕως
ἀθρόου.

6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.

10. Ἐπιστρέψουσιν.

11-13.

14.

15.

16.

17.

19.

20.

5.

Et lætitia hypocritæ confertim.

6. Elatio ejus.

10. Convertent se.

11-13.

14.

15.

16.

17.

19.

20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	✕ ταῦτα ἄγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;	✕ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;
5. Ὅτι εὐθηνία ἀσεβῶν ἐπ' ἄλ- γον.	5. Εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα ἐξάισιον.	5.
	Καρμονή δὲ παρανόμων ἀπώλεια.	
6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.	6. Αὐτοῦ τὰ δῶρα. Ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , καὶ κεφαλὴ αὐτοῦ.	6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.
10. Ἐποίησαν.	10. Ὀλέθαισαν.	10.
11-13. Παραβάσεως αὐτοῦ.	11-13. ✕ Ὅσα αὐτοῦ ἐνεπλή- σθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χωματος κοιμηθήσε- ται. Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν τῷ στό- ματι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐ- τὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκα- ταλείψει αὐτήν. Καὶ συνάξει. Ἄλλος, καὶ συν- ἔξει.	11-13.
14	14. ✕ Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ	14. ✕ Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.
15.	15. Ἐξ οἰκίας αὐτοῦ. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ.	15.
16. Χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται.	16. Θυμὸν δὲ δρακόντων θηλά- σειεν. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , χολὴν ἀσπίδων μυζήσει.	16.
17. Ρεῖθρα μέλιτος.	17. Νομάς μέλιτος.	17.
19. Οἰκίαν ἤρπασε, καὶ οὐκ ἀνοι- κοδομήσει αὐτήν.	19. Διαιταν δὲ ἤρπασε, καὶ οὐκ ἔστησεν.	19.
20. Σχῶν δ' ἐπεθύμει οὐ διασώ- σει.	20. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σω- θήσεται.	20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	✕ Numquid hæc nosti a sæculis ✕ ex quo positus est homo super ✕ terram?	✕ Numquid hæc nosti a sæculis ✕ ex quo positus est homo super ✕ terram?
5. Quoniam prosperitas impio- rum brevis.	5. Lætitia autem impiorum ruina insignis.	5.
	Gaudium vero iniquorum per- ditio.	
6. Elatio ejus.	6. Ejus dona. Sacrificium autem ejus. <i>Reliqui</i> , et caput ejus.	6. Elatio ejus.
10. Inferent.	10. Disperdant.	10.
11-13. Transgressionis ejus.	11-13. ✕ Ossa ejus repleta sunt ✕ juventute ejus, et cum illo in ✕ cinere dormient, si dulcis fue- ✕ rit in ore ejus malitia, abscon- ✕ det eam sub lingua sua, parcet ✕ ei, et non relinquet eam. Et congregabit. <i>Al.</i> , et continebit.	11-13.
14.	14. ✕ Fel aspidis in ventre ✕ ejus.	14. Fel aspidis in ventre ejus.
15.	15. Ex domo ejus. <i>Reliqui</i> , de ventre illius.	15.
16. Fel aspidum suget.	16. Furorem draconum sugat. <i>Reliqui</i> , fel aspidum suget.	16.
17. Fluente mellis.	17. Pabula mellis.	17.
19. Domum rapuit, et non reæ- dificabit eam.	19. Et habitaculum diripuit, et non statuit.	19.
20. Habens quæ desiderabat, non servabit.	20. In desiderio suo non salva- bitur.	20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אין-שריד לאכלך 21	21.	21.
יהי ו למלא בבטן 23	23.	23.
ויבסר וברהס ממדרתו ידלך עליו 25	25.	25. Κατ'ἀστραπή ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.
בסוך לעפניו 26	26.	26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἐγκε- κρυμμένοις αὐτοῦ. Πῦρ μὴ φουθηθέν. 29.
אש לא-נפח רשע מאלהים 29	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Non superstes ad comedendum eum.	21. Non remansit de cibo ejus.	21.
23. Fuerit ad replendum ventrem suum. Et faciet pluere.	23. Utinam impleatur venter ejus. Pluat.	23.
25. Et fulgur de felle ejus ibit super eum.	25. Et fulgurans in amaritudine sua, vadent et venient super eum.	25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.
26 Absconditæ in occultis ejus. Ignis non sufflatus.	26. Absconditæ sunt in occultis ejus. Ignis, qui non succenditur.	26. Absconditum est occultis ejus. Ignis non sufflatus.
29. Impii a Deo.	29. Impii a Deo.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 3 et 4. Colbertinus, ἐκ Θ. οἱ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione desumpti sunt.*

Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.
Μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἐτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἀνθρώ-
πος ἐπὶ τῆς γῆς;

Quæ item asteriscis notantur in editione Hieronymi, unde Latinam versionem decerpimus.

Ibid. Σ., ἀπ' αἰῶνος. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 5. Hebræi interpretis et Symmachi versiones exhibent Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Χαρμονὴ δὲ παραν- lidem. Sed Drusius et Nicetas habent χαρμονή. Colbert. et Reg. unus, χαρμοσύνη.

V. 6. 'A., Σ., Θ., ἐπαρμα αὐτοῦ. Colbert.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ κεφαλή αὐτοῦ. Colbert.

V. 10. 'A., ἐπιστρέψουσιν. Σ., ἐποίσουσιν. Sic omnes.

V. 11, 13. Hi quinque versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in versione Latina, quam sequimur.

Ὅστ'α αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
Καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται.
Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία,
Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
Φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἔγκαταλείψει αὐτὴν.

In editione τῶν Θ' ad postremum versiculum legitur οὐ φείσεται, quod emendatum fuerat in Hexaplis.

Ibid. Σ., παραβάσεως αὐτοῦ. κα reddit וְחָלַץ.

Ibid. Ἄλλος, καὶ συνέξει. Sic Colbert.

V. 14. 'O Ἐβραῖος, καὶ ἐγένετο etc. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius. In Colbert. ad versionem LXX habetur hæc nota Θ. cum asterisco, ut indicetur hæc ex Theodotione desumpta esse.

V. 15. Colbert. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ. Itemque Nicetas et Drusius.

CAPUT XXI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וזהו-זאת תנחמתים 2	2.	2.
שאוני 5 ואחר דברי תלעיו	5.	3.
ואם-בודד 4 והשבו 5	4. 5.	4. 5. Ἐξαπορήθητε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et sit hoc consolationes vestræ.	2. Et agite pœnitentiam.	2.
3. Ferte me Et postea verba mea subsannes.	3. Sustinete. Et post mea, si videbitur, verba ridete.	3.
4. Et si cur.	4. Ut merito.	4.
5. Et obstupescite.	5. Obstupescite.	5. Obstupescite.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21. Οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

23.

Ἐπιβρέξει.

25.

26.

Ἄνευ φουσηματος.

29. Ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ.

SYMMACHUS.

21. Non reliquit de cibo suo.

23.

Pluet super.

25.

26.

Absque flatu.

29. Contradictionis a Deo.

21. ✕ Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς ✕ βρώμασιν αὐτοῦ.

23. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Νίψαι.

25. Ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσασιν.

26. Πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομείναι.

Πῦρ ἀκαυστον. Ἄλλιος, πυρετός.

29. Ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου.

LXX INTERPRETES.

21. ✕ Non erunt reliquiae ✕ cibi ejus.

23. Si quo modo sit implere ventrem suum.

Lavet.

25. Astra autem in habitaculis ejus obambulant.

26. Omnes autem tenebrae ipsi permaneant.

Ignis qui non accenditur. *Alius*, febris.

29. Impii a Domino.

21.

23. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Ἐπιβρέξει.

25. Καὶ ἀστραπὴ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.

26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἔγχε· κρυμμένοις αὐτοῦ.

Πῦρ μὴ φουσηθέν.

29.

THEODOTIO.

21.

23. Si quo modo sit implere ventrem suum.

Pluet super.

25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.

26. Absconditum est occulta ejus.

Ignis non sufflatus.

29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 16. Σ., γολὴν ἀσπίδων μυζήσεται. Reg. unus. Colbertinus autem et Drusius, οἱ λοιποὶ, γολὴν ἀσπίδων μυζήσεται.

V. 17. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius, Σ., βεῖθρα μέλιτος.

V. 19. Σ., οἰκίαν ἤρπασε etc. Sic omnes mss. et Drusius.

V. 20. Σ., σχῶν ἃ ἐπεθ-. Sic omnes.

V. 21. Σ., οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusius vero, οὐκ ἀπολείπει ἀπὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Versio hujus loci τῶν Θ notatur asterisco in Colbertino et in editione Latina.

V. 23. In Colbertino codice notatur Θ. post sequitur ✕ et consequenter $\mu\tau\tau$ ἀντὶ τοῦ ὄπως quo forte significatur solum Theodotionem εἴπως pro ὄπως habere. Sed hæc hariolando dicimus. [Notam codicis hoc modo legas : μόνος Θεοδοτίων

ἀντὶ etc. Cf. supra xvii, 3. DRACH.]

Ibid. Σ., Θ., ἐπιβρέξει. Reg. unus, Nicetas et Drusius Symmacho tribuunt; Colbert. et Reg. alter Theodotioni. Drusius solus legit, βρέξει.

V. 25. Ἀ., Θ., καὶ ἀστραπὴ etc. Colbert. et Reg. unus. Nicetas autem et Drusius uni Aquilæ tribuunt. Consequenter in edit. Latina hæc, *Discurrant super eum terribiliter*, asterisco notantur: secus in Colbertino.

V. 26. Ἀ., Θ., ἀποκέκρυπται τοῖς ἔγκεκρυμμένοις αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Nicetas et Drusius habent, Ἀ., ἔγκεκρυπται τοῖς ἔγκειμένοις αὐτοῦ.

Ibid. Ἀ., Θ., πῦρ μὴ φουσηθέν. Σ., ἄνευ φουσηματος. Sic omnes præter Drusium, qui habet, Ἀ., Θ., πῦρ μὴ φουσηθέν ἄνευ φουσηματος, ommissa Symmachi nota.

V. 29. Σ., ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ. Colbert.

CAPUT XXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ γινέσθω τοῦτο μεταβούλευμα ὑμῶν.

3. Ἀνάσχεσθε.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσεται.

4.

5. Ἀφθογοὶ γίνεσθε.

SYMMACHUS.

2 Et sit hoc poenitentia vestra.

3. Sustinete.

Et post sermones meos sistetis.

4.

5. Obmutescite.

2. Ἴνα μὴ ᾗ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἢ παράκλησις.

3. Ἄρατε.

Εἴτ' οὐ καταγελάσεται με.

4. Ἦ διατί.

5. Θαυμάσετε.

LXX INTERPRETES.

2. Ut non sit mihi a vobis hæc consolatio.

3. Sustinete.

Deinde non deridebitis me.

4. Aut quare.

5. Mirabimini.

2.

3. Ὑπηγάγατε.

4. Εἰ μή.

5.

THEODOTIO.

2.

3. Sustinete.

4. Nisi.

5.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
על - פה		
6 ונבדלתי	6.	6.
8 נבן לפניהם	8.	8.
10 ולא יגעל	10.	10. Οὐκ ἐξέβαλε.
פרדו		Δάμαλις αὐτοῦ.
11 כצאן עייליהם	11.	11.
12 עזוב	12.	12. ✕ Ὀργάνου.
13 יבלו בסוד ימיהם וברגע שאת	13.	13.
יחדו		
15 מהשדו כירנעבדו ומה טועה	15.	15.
כי נפגע - ב		
19 אלה יצפן - לבניו ארנו	19.	19.
ישלם		
20 כיד	20.	20.
21 כי מה - הפצו בביתו אחריו	21.	21. Ἡμισεύθησαν.
והספר השדו הצצו		
'Εβραϊκοῦ. Τί γάρ χρηζει τῆς		
οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ ;		
22 הלא' למד דעת	22.	22.
ימים		
23 זה ימות בעצם חמד כלו שלא -	23.	23.
ושליו		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Super os.	Ori vestro.	
6. Et attonitus sum.	6. Pertimesco.	6.
8. Stabile ad facies eorum.	8. Permanet coram eis.	8.
10. Et non projecit semen extra.	10. Non abortivit.	10. Non ejecit.
Vacca ejus.	Vacca.	Vacca eius.
11. Velut ovem parvulos suos.	11. Quasi greges parvuli eorum.	11.
12. Organi.	12. Organi.	12. ✕ Organi.
13. Terent vetustate in bono dies suos, et in momento sepulcrum descendent.	13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendent.	13.
15. Quid Saddai, quod serviemus ei, et quid utilitatis capiemus, quod occurrerimus ei ?	15. Quis est Omnipotens ut serviamus ei, et quid nobis prodest si oraverimus illum ?	15.
19. Deus abdet filiis ejus robur ejus.	19. Deus servabit filiis illius dolorem patris.	19.
Reddet.	Et cum reddiderit.	
20. Infortunium suum.	20. Interfectionem.	20.
21. Nam quam voluntas ejus ir. domo sua post se ? et numerus mensium ejus dimidiati sunt. <i>Ex Hebraico.</i> Quid enim opus habet domo sua post se ?	21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se ? et si numerus mensium ejus dimidiatur.	21. Dimidiati sunt.
22. Numquid Deum docebit scientiam ?	22. Numquid Deum docebit quispian scientiam ?	22.
Excelsos.	Excelsos.	
23. Iste morietur in fortitudine integritatis suæ. Totus ipse quietus et pacificus.	23. Iste morietur robustus et sanus, dives et felix.	23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΩΔΟΤΩΝ.

	Ἐπὶ παντὶν. Οἱ λοιποὶ, ἐπὶ στόματι.	
6. Θορυβοῦμαι.	6. Ἐταπύδακα.	6.
8. Διαμένει ἔμπροσθεν αὐτοῦ.	8. Κατὰ ψυχὴν.	8.
10. Οὐκ ἐξέτωσα.	10. Οὐκ ὤμωσάκατε. Ἐν γαστρὶ ἔχουσα.	10.
11.	11. Ὡς πρόβατα ἀκόνα. Ἄλλος, τὰς ἐπιγοναῖς.	11.
12. ✕ Κιθάρας.	12. Ψαλμοῦ.	12.
13.	13. ✕ Συντετέλειον δὲ ἐν ἀγαθοῖς ✕ τὸν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀνακαισίοις ✕ ἔδου ἐκοιμήθησαν.	13.
15. Ἵνα δουλεύσωμεν αὐτῷ.	15. ✕ Τί ἱκανὸς εἶσι δουλεύσωμεν αὐτῷ, καὶ τίς ὠφέλεια εἶσι ἀπεινῶμεν αὐτῷ; Ἄλλος, ἐπὶ δουλεύσωμεν αὐτῷ;	15.
19.	19. Ἐκλείπει υἱοὺς (al. υἱοῖς) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ✕ Ἀνταποδῶσαι πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.	19. Ὁ Θεὸς κατακρύψει τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ. ✕ Ἀνταποδῶσαι πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.
20. Πτώσιν.	20. Σφαγίτην.	20.
21.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν ὄσπυ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν. Ἄλλος, ἡμισυῆσαν.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν ὄσπυ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ρεθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.
22. Μὴ τὸν Θεὸν διδάξει τις ἐπιτήμην;	22. Πότερον οὐχὶ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων σίνεσιν; Σοφούς. Ἄλλ., φόνους. Οἱ λοιποὶ, ὑψηλοῦς.	22.
23.	23. ✕ Οὗτος ἀποθάνειται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ἔλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν. Οἱ λοιποὶ, ἰσχυῶν ἀμωμος.	23. ✕ Οὗτος ἀποθάνειται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ἔλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	Super maxillam. <i>Rel.</i> , super os.	
6. Perturbor.	6. Solicitus sum.	6.
8. Permanet in conspectu eorum.	8. Secundum animam.	8.
10. Non abortivit.	10. Non foetum immaturum peperit. Prægnans.	10.
11.	11. Sicut oves æternæ. <i>Alius</i> , foeturis.	11.
12. Citharæ.	12. Psalmi.	12.
13.	13. ✕ Et finierunt in bonis vitam suam, atque in requie inferi dormierunt.	13.
15. Ut serviamus ei.	15. ✕ Quid est Omnipotens quia ✕ serviemus ei, aut quæ utilitas, ✕ quia obviam ibimus ei? <i>Alius</i> , si serviamus ei?	15.
19.	19. Deficient filiis bona ejus. ✕ Reddet ei, et sciet.	19. Dens abscondet filiis ejus injustitias ejus. ✕ Reddet ei, et sciet.
20. Casum.	20. Necem.	20.
21.	21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit. <i>Aliter</i> , dimidiati sunt.	21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit.
22. Numquid Deum docebit quis scientiam?	22. Annon Dominus est qui docet intelligentiam? <i>Sapientes. Alius</i> , cædes. <i>Reliqui</i> , excelsos.	22.
23.	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ-

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

24 וּמִחַ עֲצָבוֹתָיו יִשְׂכָּה
26 וּרְמָה
27 יִדְעֵתִי כֹחַשְׁבוֹתֵינִיכֶם וּמִזְמוֹרָת
עַלֵי תְחִבְרָה
28-33 כִּי הָאִמְרָה אִיָּה בֵּית-נְיֹב
וְאִיָּה אֵהָל וּמִשְׁכַּנֹּת רַשְׁעִים: הֲלֹא
שְׂאֵלְתֶם עֹבְרֵי דָרֶךְ וְאַתְּתֶם לֹא
חִנְבַּרְד: כִּי לַיּוֹם אִיד יִחַשֵׁךְ רַע לַיּוֹם
עֲבֹרֹת יֹבֵלוּ: מִי-יֵגִיד עַל-פְּנֹה
דְרָטוֹ הַזֶּה-עֲשֵׂהָ מִי יִשְׁלֵם-לוֹ:
הֲדָא לְמִבְרֹת יֹבֵל וְעַל-גְּדִישׁ יִשְׁקֹד:
כִּתְקֹד-לוֹ רַגְבֵי נֹחַל וְאַחֲרָיו כָּל-אָדָם
יִמְשֹׁךְ וּלְפָנָיו אֵין מִסְפֵּר

24.

26.

27.

28-33.

24.

26. Σήπη.

27.

28-33. Ὑπεξαίρεθήσεται.
Ἐπὶ θημωνίας.

34 וְחִשְׁבוֹתֵיכֶם נִשְׂאֵר-מֵעַל

34.

34.

VERSIO HEBRAICA TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

24. Et medulla ossa ejus irri-
gantur.

26. Et vermis.

27. Novi cogitationes vestras,
et molimina super me injuste ex-
cogitabitis.

28-33. Nam dicetis, Ubi domus
principis, et ubi tabernaculum
habitaculorum impiorum? Num-
quid non interrogastis transeun-
tes viam, et signa eorum non dis-
simulabitis? Quia in die exitii pro-
hibebitur malus, in die furorum
inducentur. Quis nuntiabit super
facies ejus viam ejus? Et ipse fecit,
quis reddet ei? Et ipse ad sepul-
cra ducetur, et super acervo vigi-
labit. Dulcuerunt ei cespites tor-
rentis, et post se omnem homi-
nem trahet, et ad facies suas non
numerus.

24. Et medullis ossa illius irri-
gantur.

26. Vermes.

27. Certe novi cogitationes ve-
stras et sententias contra me ini-
quas.

28-33. Dicitis enim, Ubi est
domus principis, et ubi taberna-
cula impiorum? Interrogate quem-
libet de viatoribus, et hæc eadem
illum intelligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur ma-
lus, et ad diem furoris ducetur.
Quis arguet coram eo viam ejus,
et quæ fecit quis reddet illi? Ipse
ad sepulcra ducetur, et in congre-
rie mortuorum vigilabit. Dulcis
fuit glareis Cocyti, et post se
omnem hominem trahet, et ante
se innumerabiles.

24.

26. Putredo.

27.

28-33. Eruetur.
Super acervo.

34. Et responsionibus vestris
remanisit prævaricatio.

34. Cum responsio vestra repu-
gnare ostensa sit veritati.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap XXI Job.

V. 2. Σ., καὶ γινέσθω etc. Sic omnes.

V. 3. Σ., ἀνάσχεσθε. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., καὶ μετὰ τούς etc. Sic omnes.

V. 4. Θ., εὶ μή. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Aquilæ et Symmachi lectiones sic omnes,
uno excepto Regio, qui ad Symmachum habet
ἄφθονοι.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, ἐπὶ στόματι. Omnes.

V. 6. Σ., θορυβοῦμαι. Omnes.

V. 8. Σ., διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν. Item omnes.

V. 10. Ἀ., οὐκ ἐξέβαλε. Σ., οὐκ ἐξέτρωσε. Sic
Colbert. et Reg. unus. Nicetas vero et Drusius,
Σ., οὐκ ἐξέτρωσε, tantum habent. Palam est pri-
mam esse Aquilæ, secundam Symmachi.

Ibid. Ἀ., δάμαλις αὐτοῦ. Sic omnes.

V. 11. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς. Colbert. Hoc loco
editio Latina Hieronymi sic cum asterisco habet,
Et mittunt sicut infantes suos.

V. 12. Ἀ., ὄργάνου. Σ., κιθάρας. Sic Colbert. et
Reg. unus. Sed illud, Ἀ., ὄργάνου, inductum in
textum τῶν Ο' cum asterisco erat, ut habetur in
edit. Latina.

V. 13. Hi versus asteriscis notantur in ed. Latina.

V. 15. Colbertinus, præmisso asterisco, ἐξ Θ. οἱ
β', i. e. hi duo versiculi ex Theodotione. Postea
subsequitur, Σ., ἴνα. Ac deinde, præmisso item
asterisco, et ἐάν πρῶ ὄτι, pergunt idem, καὶ ταῦτα
κέεται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. Hæc etiam in Hebraico

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

24. Καὶ τῶ χειμῶν τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐκβέβηκεν.

24. Μυῖα δὲ αὐτοῦ διαχέονται.

24.

25.

25. Σαπρία.

25.

27. Ὅσα τῆς ἐνθυμῆσεως ὑμῶν καὶ τῆς ἐνοίας ὑμῶν τῆς ἀδικίας κατ' ἔργου.

27. Ὅσα ὅσα ὑμῶν, ὅτι τόλμη ἐπέκεισθέ μοι.

27.

28-33. Συντηρεῖται.

28-33. Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀργύρου, καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκευασμάτων τῶν ἀσθεῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ εἰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπολείας κούφίζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἀαυτὸς ἐπιήσεται; Τίς ἀναποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγρῃπυθη. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, καὶ ὅπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπαλεύσεται, καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί. Ἄλλος, ἐπὶ σωροῦ.

28-33. Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀργύρου, καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκευασμάτων τῶν ἀσθεῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ εἰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπολείας κούφίζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἀαυτὸς ἐπιήσεται; Τίς ἀναποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη. καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἤγρῃπυθη. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, καὶ ὅπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπαλεύσεται, καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί.

34. Καὶ γὰρ ἀντιβήσεις ὑμῶν βεβήθησαν ἀνεπιστημόνως.

34. Τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

34.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

¶ *bundantia et felicitate. Hallqui, fortis inculpatus.*

¶ *bundantia et felicitate.*

24. Et medulla ossium ejus irripuit.

24. Medulla autem ejus diffunditur.

24.

25.

25. Putredo.

25.

27. Novi cogitationes vestras et meas vestras injustas contra me.

27. Itaque scio vos audacter mihi insistere.

27.

28-33. Conservatur.

28-33. ¶ *Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transiunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem irae deducentur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quae ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulchra deducens est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles. Alius, super tumulum.*

28-33. ¶ *Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transiunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem irae deducentur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quae ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulchra deducens est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles.*

34. Etiam contradictiones vestrae collectae sunt inscienter.

34. Quod autem ego quiescam a vobis, nihil est.

34.

Notes et varias lectiones ad cap. XXI Job.

juvat. In editione quoque Latina hi versiculi annotatione notantur.

V. 28. G., ἀσθενήσονται etc. Colbert., Arg. una, Mectus et Demia.

ibid. G., ἀσθενήσονται etc. Colbert. cum annotatione. Nam editio Latina illud, Reddet ei, et sciet, cum annotatione habet.

V. 29. Σ., πύκνω. Osmers.

V. 29. Sic Colbertinum, praemissa annotatione, καὶ ἔξ' οὐκοῦ τοῦ θεοῦ. Ἐξ οὐκοῦ τοῦ θεοῦ.

ἢ τὰς προηγουσας τις ἀδικία τῶν ἐξ' οὐκοῦ. I. e. cum annotatione ex Theodotione demonstrantur, qui item in editione Latina, unde versionem excerptimus, annotatione notantur. Quae sequuntur autem, οὐκοῦ τοῦ θεοῦ, indicant videntur, in eo exemplari quo utebamur in quo inde scriptis, per βέλγημα τῶν ἐξ' οὐκοῦ legi βέλγημα τοῦ θεοῦ. Postrema autem verba cum signis quo pacto intelligenda sint, non satis perceptum habent. Ibid. V., ἀλλ' οὐκ ἐπιήσεται. Sic omnes praeter

¶ *Notae praemissa praeterea, ut nobis videretur, satis perceptum est. Montf. Simium in LXX hexapl. editione, ut videretur B. Hieronymi verba Latina Theodotio Byzantina annotationes in Job. Quia nulla est nota ejus (illud ejus praemissum in editione veterum Montfalconiana) in domo sua post sum. Quod*

θεοῦ, Gen. XVI.

Drusium, qui legit *ἡμᾶς* ὁθεῖται, minus recte.
 V. 22. Σ., μὴ τὸν θεὸν etc. Colb., Nicetas et Drusius.
 Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, ὀφηλοῦς. Colbert. Alius vero,
 φόβους forte mendose, et sic edit. Rom.
 V. 23. Colbert., ἐκ θ. οἱ β, i. e. *hi duo versiculi*

ex Theodotione, cum asteriscis de more. In edit.
 etiam Latina asterisco notantur.
 Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, ἰσχύων ἀμωμος. Colbert.
 V. 24. Σ., καὶ τῷ μισλῷ etc. Sic Colb. et Orat.
 qui postremus habet ἀρδόμενος.

sibi vult hoc *ejus*, αὐτοῦ? Respondent Aug. pariter et Nicetas, hoc pronomen referri ad Deum (monita-
 tum in fine versus præcedentis). Sensus igitur, ut exponunt ipsam, planus evadit. « Dum vivit impius (in
 « domo sua), nullo modo obsequitur voluntati Dei (nulla voluntas ejus), ut Deo adhæreat (post enim, *ἢ*
 « *καὶ νῦν jacet in lectulo* LXX, cum eo, μετ' αὐτοῦ). » Ergo, recte observat codex Colb. ad primum αὐτοῦ :
οὐτω, τοῦ θεοῦ, i. e. Sic, Dei; quasi diceret : Hoc αὐτοῦ non expungendum propter alterum αὐτοῦ pro-
 xime sequens; primum enim refertur ad Deum, alterum vero ad impium, scil. ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, in domo sua
 (ipsius impii), ut deus opera vertunt SS. Hier. et Aug., non autem, in domo ejus, ut aliqui male. Post
 hujusmodi monitum ita pergit codex ; *μόνος Θεοδοτιῶν ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ* « ἢ γὰρ, etc. I. e., *solus Theo-*
daitio præferit hæc ex Hebræico fonte, quid enim etc. Cf. quæ diximus supra ad xvii, 3. DRACH.

CAPUT XXII: JOB.

TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι	ΑΚΥΛΛΑΣ.
3 וְהִנֵּנִי לְשׂוֹי בִּי תַנְחָה וְאֵי- בִצֵּץ בִּי - תַנְחָה דְרַבָּךְ	3.	3.
4 יִכְעַץ	4.	4.
6 חָנֵן	6.	6.
10 וַיִּבְרָךְ פֶּתַח פְּתָאוֹם	10.	10.
11 וַשְּׁעֵת-מִים חֲכֵךְ	11.	11. Καὶ τῶν ὕδατων καλύψασθε.
12 גִּבְהָ	12.	12.
13-16 וְאִמְרַת מִה-יִדַע אֵל הַבְּעַד עֲרַפֵּל יִשְׁפֹּט : עֵבִים סִתְר-לוֹ וְלֹא יִרְאֶה וְדָג שׁוֹמֵים יִתְרַךְ : דְּאֵרְחָ עֲלֵם תִּשְׁכַּח אֲשֶׁר דָּרִים מִתִּי-אֵין : אֲשֶׁר-קִבְּמוּ וְלֹא-עֵרַת נִרְר יִדְבַק יִסְדֵּם	13-16.	13-16.
17 וְכֹה-יַעֲלֶה	17.	17.
18 וְדָא מְלֵא בְתֵיבָם כּוֹד	18.	18. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐνέπλησσε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Numquid voluntas Saddai quod justificeris? et si lucrum quod pericias vias tuas?	3. Quid prodest Deo, si justus fueris? aut quid ei confers, si immaculata fuerit via tua?	3.
4. Arguet te.	4. Arguet te.	4.
6. Gratis.	6. Sine causa.	6.
10. Et terruit te pavor subito.	10. Et conturbat te formido subita.	10.
11. Et inundatio aquarum operiet te.	11. Et impetu aquarum inundantium non oppressum iri.	11. Et multitudo aquarum operiet te.
12. In sublimitate.	12. Excelsior.	12.
13-16. Et dixisti, Quid novit Deus? Numquid per caliginem judicabit? Nubes absconsio ei, ut non videat, et ambitum caelorum perambulabit. Numquid semitam saeculi observabis, quam calcaverunt viri iniquitatis? qui succisi sunt, et non tempus: Nervius diffusus est fundamento eorum.	13-16. Et dicis, Quid enim novit Deus? et quasi per caliginem judicat. Nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, et circa cardines coeli perambulabit. Numquid semitam saeculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri iniqui? Qui sublati sunt ante tempus suum, et fluvius subvertit fundamentum eorum.	13-16.
17. Et quid operabitur?	17. Et quasi nihil posset facere.	17.
18. Et ipse implevit domos eorum bono.	18. Cum ille impleisset domos eorum bonis.	18. Et ipse implevit domos eorum bonis.

V. 26. 'A., σήπη. Colbert.
 V. 27. Σ., οἶδα τὰς etc. Colbert., Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.
 V. 28-33. "Οτι ἐπέτρε. Sic Colbert. In edit. Rom. legitur, ὥστε ἐπέτρε. Hic vero notat Colbert., ex Θ. αὐτῶν, id est, ex Theodotione *tredecim versiculi*, præmissio de more asteriseo. Illi vero 13 versiculi asteriscis notantur in editione Latina Hieronymi, unde versionem desumpsimus. Illos autem versiculos littera majuscula initiali singulos distinximus

in Græca, neque necesse est eos hic repetere. In fine 13 versiculorum notat Colbertinus **Μ Π**, τὰ Π', id est, nisi fallimur, *μόνος πρὸς τὰ γ'*, i. e. *solus ad tredecim versiculos*, scilicet Theodotio, τὰ pro τοῖς mendose. ("")
 Ibid. 'A., ὑπεξαιρεθῆσεται. Σ., συντηρεῖται. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
 Ibid. 'A., ἐπὶ θηκωνίας. Colb. et Reg. unus addunt Θ.
 V. 34. Σ., καὶ γὰρ ἀντιρρήσεις etc. Colbert.

(") Confidimus jam tibi, benigne lector, persuasum esse sigla quæ nunc demum ob oculis habes, nihil aliud significare quam, *μόνος Θ. Præterea τὰ Π'* minime est mendose scriptum, denotat enim τὰ articulus, *ea quæ ferunt isti versiculi*. Sensus porro notæ integræ is est: *μόνος Θ. τὰ γ'*, i. e., *solus Theodotia* habet ea quæ legis in his tredecim versiculis. DRACH.

CAPUT XXII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

σ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Μὴ χρῆζει Ἰκάνος ἵνα δικαιωθῆς; ἢ κερδαίνει (κάν) ἀμωμος ἢ ὀδύς σου;
 4.
 6. Ἐπ' ἀναίτιους.
 10. Καὶ ταρασσέσει σε φόβος ἐξαισίου.
 11.
 12.
 13-16. Περιγραφὴν... ἀλώσονται πρὸ καιροῦ.

3. Τί γὰρ μέλοι τῷ Κυρίῳ, ἐὰν σὺ ἦσθα τοῖς ἔργοις ἀμωμος; ἢ ὠφέλεια, ὅτι ἀπώσης τὴν ὁδὸν σου;
 4. Ἐλέγξει. Ἄλλος, διαλεχθήσεται σοι.
 6. Διακηνῆς.
 10. Καὶ ἐσπούδασέ σε πόλεμος ἐξαισίου.
 11. Κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψε.
 12. Νατων. Ἄλλος, οἰκῶν.
 13-16. ✕ Καὶ εἶπας, τί ἔργα ἔσονται Ἰσχυρός, ἢ κατὰ τοῦ γυφίου κρινεῖ; Νεφέλη ἀποκρυφὴ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὁραθήσεται, καὶ γυφίου οὐρανοῦ διαπορεύσεται. Μὴ τριβὸν ἀκόντιου φυλάξεις, ἢ ἐπάτησαν ἄνδρες δικαιοσύνης (i. εὐνοίας), οἱ ἀνεληφθήσαν ἄωροι; Ποταμὸς ἐπιβρέτων αἱ θεμέλιοι αὐτῶν.
 17. Τί ἐπάξεται.
 18. Ὅς ἐξ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

5.
 4.
 6.
 10.
 11. Καὶ πλῆθος ὀδάτων καλύψει σε.
 12.
 13-16.
 17. Τί ἐργάται.
 18. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. Numquid indiget Potens, (i. Deus,) ut justus sis? aut lucrabitur si immaculata fuerit via tua?
 4.
 6. Super culpæ expertes.
 10. Et turbat te metus repente.
 11.
 12.
 13-16. Circumscriptionem..... Capientur (vel destruentur) ante tempus.
 17.
 18.

3. Quid enim curæ est Damino, si tu fuisti operibus sine crimine? aut utilitas, quod simplicem facies viam tuam?
 4. Arguet. *Alius*, disseret tœcum.
 6. Frustra.
 10. Et sollicitavit te bellum insigne.
 11. Et dormientem te aqua operuit.
 12. Habitans. *Alius*, *id*.
 13-14. ✕ Et dixisti, Quid novit Deus? et an per nebulam judicat? Nubes latibulum ejus: non videbitur. Et ambitum cœli percurret. Ergone somnitam sæculi custodis, quam calcaverunt viri iniqui, qui capti sunt immaturi? Fluminis decurrentis fundamenta eorum.
 17. Quid inducet.
 18. Ille vero implevit domos eorum bonis.

3.
 4.
 6.
 10.
 11. Et multitudo aquarum operiet te.
 12.
 13-14.
 17. Quid facit.
 18. Et ipse implevit domos eorum bonis.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικὰς γραμματι.</i>	ΑΚΥΑΑΣ
ע-נתו ק-בטו ק-בטו מ-א-מ 20 ש-א מ-א	20.	20.
ו-הו 22	22.	22. Νόμον.
ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז 24 ש-א מ-א	24.	24.
ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז 28	28.	28.
ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז 29, 30 ש-א מ-א : ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז ש-א מ-א	29, 30.	29, 30.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
20. Si non succisa fuit subsistit nra nostra, et residuum eorum devoravit ignis.	20. Nonne succisa est erectio eorum, et reliquias eorum devoravit ignis?	20.
22. Legem.	22. Legem.	22. Legem.
24. Et pone super pulverem munitionem, et in petra torrentes Ophir.	24. Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes aureos.	24.
28. Et decernes sermonem, et vinus erit tibi.	28. Decernes rem, et veniet tibi.	28.
29, 30. Cum humiliaverint me, et dices: Exaltatio, et demissum oculis salvabit. Liberabit insulam innocens, et liberabitur in puritate volarum tuarum.	29, 30. Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria: et qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur. Salvabitur innocens: salvabitur autem in munditia manuum suarum.	29, 30.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

V. 3. Σ., μη γρηῖται Ἰκάνος etc. Sic Colb., Orat., Bez. unus, Nicet. et Drusius. In hæc autem, ἡ ὠφέλεια, ἔτι ἀπλώσης, notat Colbertinus præmissio asterisco, θ., *μ* *π* *κ*, quo significari videtur viginti versiculos sequentes ad unum Theodotionem emendatos fuisse.

V. 4. Ἄλλος, διαλεγθήσεται σοι. Colbert. Reg. autem unus, διαλεγθήσεται σοι.

V. 6. Σ., ἐπ' ἀναίτους. Sic Regii duo et Orat. Drusius autem ἀναίτους solum.

V. 10. Σ., καὶ ταρασσὶ σε φόβος ἑξαίφνης. Sic Colbert. et Reg. unus recte. Nicetas autem et Drusius ἑξαίσιος pro ἑξαίφνης habent perperam, ut ex Hebraica voce עֲרָפֶפֶת arguitur.

V. 11. Ἄ., θ., καὶ πλῆθος ὑδάτων καλύψει σε. Sic Colb. et Reg. unus, qui postremus habet πλῆθος. Drusius et Nicetas loco τοῦ Ἄ. θ. habent, ἄλοι, leguntique καλύψει.

V. 12. Ἄλλος, οἰκῶν. Colbert. et Reg. unus.

V. 13-16. Colbertinus hanc notam habet, ἐξ θ. οὐ η', id est, *Hi octo versus ex Theodotione*. In edit. quoque Latina, unde interpretationem desumpsimus, hi versiculi asteriscis notantur.

Ibid. Σ., περιγραφῆν. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., ἀλώσονται πρὸ καιροῦ. Sic omnes.

CAPUT XXIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοὺς γραμμασι.</i>	ΑΚΥΑΑΣ.
ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז 4, 5 כ-ש-ש-ב	3, 4.	3, 4.
ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז 5 כ-ל-י-ם	5.	5.
ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז 6 ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז	6.	6.
ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז 8 ו-הו-ג-ל-נ-ש-ב-ז-ב-ז	8.	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3, 4. Usque ad locum ejus: dispositionem ad faciem ejus judicium.	3, 4. Et veniam usque ad solium ejus. Ponam coram eo judicium.	3, 4.
5. Eloquia.	5. Verba.	5.
6. Disceptabit mecum.	6. Contendat mecum.	6.
Non tamen ipso ponet in me.	Nec magnitudinis suæ mole me premat.	
8. Ea ante illos, et non ipse; et vice, et non intelligam eum.	8. Si ad orientem iero, non apparet; si ad occidentem, non intelligam eum.	8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

20.

20. * Εἰ μὴ ἠφάνισθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, καὶ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται.

20.

22. Ἐξομολόγησιν.

22. Ἐξηγορίαν.

22.

24. Καὶ ἐν τῷ ἀκροτόμῳ ὡς ὀχέτους χρυσοῦ πρωτείου.

24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ χύματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφίρ.

24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ χύματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφίρ.

28.

28. Ἀποκαταστήσει δέ σοι διαίταν.

28. Καὶ ὀρεῖς ῥῆμα καὶ σταθίσειαί σοι.

29, 30. Καὶ διαφεύξεται καθαρῶς χειρῶν ἑκατοῦ.

29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν αὐτὸν καὶ ἐρεῖς, ὑπερηφανεύσατο. * Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. * Ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαρᾷ χειρὶ σου.

29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν αὐτὸν καὶ ἐρεῖς, ὑπερηφανεύσατο. * Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. * Ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαρᾷ χειρὶ σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

20.

20. * Numquid non demolita est substantia eorum, et reliquias eorum comedit ignis? Alius, si quidem deleta est.

20.

22. Confessionem.

22. Enuntiationem.

22.

24. Et in prærupto quasi rivos auri primi.

24. * Et pones illud super aggerem in petram, et in saxa torrentis Ophir.

24. * Et pones super aggerem in petra, et tanquam petra torrentis Ophir.

28.

28. Et restituet tibi habitaculum.

28. Et definies verbum, et stabit tibi.

29, 30. Et effugiet munditia manuum unusquisque.

29, 30. * Quia humiliavit semetipsum, et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva-bit. Erue innocentem, et salva-bis in munditia manuum tuarum.

29, 30. * Quia humiliavit semetipsum et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva-bit. Erue innocentem, et salva-bis in munditia manuum tuarum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

V. 17. Θ., τί ἐργάται. Sic omnes.

V. 18. Ἄ., Θ., καὶ αὐτὸς δὲ etc. Sic Reg. unus. At Colbert. et Regius alter, Ἄ., Θ., καὶ αὐτὸς tantum. Drusius, Θ., αὐτὸς δὲ ἐπέπλησε tantum.

V. 20. Colbertinus notat ex Θ. οἱ β', id est, *Hi duo versiculi ex Theodotione*. Cum asteriscis, ut et Colb., adfert editio Latina Hieronymi.

Ibid. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται. Colbert.

V. 22. Ἄ., νόμον. Σ., ἐξομολόγησιν. Colbert. et Reg. unus.

V. 24. Colbert. ut supra, ex Θ. οἱ β'. Hi autem duo versiculi asteriscis nem notantur in editione Latina.

[Ad Theodotionem apposimus versionem latinam secundum litteram; quia Hieronymiana, ut vides, nimis discrepat a Græco. DRUSII.]

Ibid. Σ., καὶ ἐν τῷ ἀκροτ. Sic omnes. Apud Drusium deest καὶ.

V. 28. Θ., καὶ ὀρεῖς ῥῆμα etc. Omnes.

V. 29, 30. Colbertinus, ex Θ. οἱ δ'. Notans hos quatuor versiculos ex Theodotione desumptos esse. In editione Latina lapsu graphico obeli positi fuerant pro-asteriscis.

Ibid. Σ., καὶ διαφεύξεται καθαρ etc. Colb., Regii duo, Nicetas et Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT XXIII JOB.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3, 4. Ἔως τῆς ἕδρας αὐτοῦ προσθήσω ἐμπροσθεν αὐτοῦ κρίσιν.

3, 4. Καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος· εἴποιμι δὲ ἑμαυτοῦ κρίμα.

3, 4.

5. Ῥήματα.

5. Ἰάματα.

5.

6. Διαδικάζεται μοι.

6. Ἐπελεύσεται μοι. Ἄλλος, διαδικάζει με.

6.

Μόνον αὐτὸς μὴ ἐπιτιθέσθω μοι.

Εἴτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται.

8. Ἰδοὺ ἐὰν προέρχωμαι αὐτὸν, ἀφανής ἐστιν· κἀν ἀκολουθῶ, οὐκ αἰσθήσομαι.

8. Εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί· τί δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα;

8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

3, 4. Usque ad sedem ejus, apponam in conspectu ejus judicium.

3, 4. Et venerim in finem, dicam vero mei ipsius judicium.

3, 4.

5. Verba.

5. Sanationes.

5.

6. Disceptat mecum.

6. Superveniet mihi. Alius, disceptabit mecum.

6.

Solummodo ipse ne imponat mihi.

Deinde in minis me non utetur.

8. Ecce si præcessero eum, non apparet; et si sequar, non sentiam.

8. Nam si primus ambulavero, et non ultra sum; quæ autem in novissimis, quid novi?

8.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
20 אב-לא נבדד קיבנו ויתרנב אכלה אש	20.	20.
22 תודה	22.	22. Νόμον.
24 ושירת-על-עפר בער ובצור נחלים אפיר	24.	24.
28 ותגור-אמר ויקם לך	28.	28.
29, 30 כי-השפילו ותאמר גדה ושח עינים יושע : יבולם אי-נקי ונבלטו בבר כפוך	29, 30.	29, 30.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

20. Si non succisa fuit sub-
st ntia nostra, et residuum eorum
devoravit ignis.

22. Legem.

24. Et pone super pulverem mu-
nitionem, et in petra torrentes
Ophir.

28. Et decernes sermonem, et
firmus erit tibi.

29, 30. Cum humiliaverint se,
et dices: Exaltatio, et demissum
oculis salvabit. Liberabit insulam
innocens, et liberabitur in puritate
volarum tuarum.

VULGATA LATINA.

20. Nonne succisa est erectio
eorum, et reliquias eorum devora-
vit ignis?

22. Legem.

24. Dabit pro terra silicem, et
pro silice torrentes aureos.

28. Decernes rem, et veniet
tibi.

29, 30. Qui enim humiliatus
fuerit, erit in gloria: et qui inclina-
verit oculos, ipse salvabitur. Salva-
bitur innocens: salvabitur autem
in munditia manuum suarum.

AQUILA.

20.

22. Legem,

24.

28.

29, 30.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

V. 3. Σ., μή χρήξει Ἰακώβ etc. Sic Colb., Orat.,
Reg. unus, Nicet. et Drusius. In hæc autem, ἡ ὠφέ-
λεια, ὅτι ἀπλώσης, notat Colbertinus præmisso
asterisco, θ., *μ* *τ* *φ* *ι* *κ*, quo significari videtur
viginti versiculos sequentes ad unum Theodotionem
cinnedatos fuisse.

V. 4. Ἄλλος, διαλεγθήσεται σοι. Colbert. Reg.
autem unus, διαλεγθήσεται σοι.

V. 6. Σ., ἐπ' ἀναίτιους. Sic Regii duo et Orat.
Drusius autem ἀναίτιους solum.

V. 10. Σ., καὶ ταράσσει σε φόβος ἐξαίφνης. Sic
Colbert. et Reg. unus recte. Nicetas autem et Dru-

sus ἐξαίσιος pro ἐξαίφνης habent perperam, ut ex
Hebraica voce *אִמְרָתָא* arguitur.

V. 11. Ἄ., θ., καὶ πλῆθος ὑδάτων καλύψει σε.
Sic Colb. et Reg. unus, qui postremus habet πλῆ-
θος. Drusius et Nicetas, loco τοῦ Ἄ. θ. habent, ἄλ-
λοι, leguntque καλύψει.

V. 12. Ἄλλος, οἰκῶν. Colbert. et Reg. unus.

V. 13-16. Colbertinus hanc notam habet, ἐκ θ.
οὐ ἦ', id est, *Hi octo versus ex Theodotione*. In edit.
quoque Latina, unde interpretationem desumpsi-
mus, hi versiculi asteriscis notantur.

Ibid. Σ., περιγραφὴν. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., ἀλώσονται πρὸ καιροῦ. Sic omnes.

CAPUT XXIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3, 4 עד-תכונתי אנרסה לשפץ כשפץ	3, 4.	3, 4.
5 בלים	5.	5.
6 יריב עמדי	6.	6.
לא אך-הוא ישם בי		
8 הן קדום אהך ואיני ואדרר ולא-אבק לך	8.	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3, 4. Usque ad locum ejus: dispo-
nerem ad faciem ejus judicium.

5. Eloquia.

6. Disceptabit mecum.

Non tamen ipse ponet in me.

8. En ante ibo, et non ipse; et
retro, et non intelligam eum.

VULGATA LATINA.

3, 4. Et veniam usque ad solium
ejus. Ponam coram eo judicium.

5. Verba.

6. Contendat mecum.

Nec magnitudinis suæ mole me
premat.

8. Si ad orientem iero, non ap-
paret; si ad occidentem, non in-
telligam eum.

AQUILA.

3, 4.

5.

6.

8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

20.
22. Ἐξομολόγησιν.
24. Καὶ ἐν τῷ ἀκροτόμῳ ὡς ὄχτους χρυσοῦ πρωτείου.
28.
29, 30. Καὶ διαφεύξεται καθαρότητι χειρῶν ἑκαστος.

20. * Εἰ μὴ ἠφανίσθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, καὶ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πύρ. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται.
22. Ἐξηγορίαν.
24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου * Σωφίρ.
28. Ἀποκαταστήσει δέ σοι διαίταν.
29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν αὐτὸν καὶ ἔρεις, ὑπερηφανεύσατο. * Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. * Ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χειρὶ σου.

20.
22.
24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου * Σωφίρ.
28. Καὶ ὄρεις ῥῆμα καὶ σταθίσει αὐτῷ σοι.
29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν αὐτὸν καὶ ἔρεις, ὑπερηφανεύσατο. * Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. * Ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χειρὶ σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

20.
22. Confessionem.
24. Et in prærupto quasi rivos auri primi.
28.
29, 30. Et effugiet munditia manuum unusquisque.

20. * Numquid non demolita est substantia eorum, et reliquias eorum comedit ignis? *Alius, si quidem deleta est.*
22. Enuntiationem.
24. * Et pones illud super aggerem in petram, et in saxa torrentis Ophir.
28. Et restituet tibi habitaculum.
29, 30. * Quia humiliavit semetipsum, et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva-bit. Erue innocentem, et salva-bis in munditia manuum tuarum.

20.
22.
24. * Et pones super aggerem in petra, et tanquam petra torrentis Ophir.
28. Et definies verbum, et stabit tibi.
29, 30. * Quia humiliavit semetipsum et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva-bit. Erue innocentem, et salva-bis in munditia manuum tuarum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

- V. 17. Θ., τὶ ἐργάται. Sic omnes.
V. 18. Ἀ., Θ., καὶ αὐτὸς δὲ etc. Sic Reg. unus. At Colbert. et Regius alter, Ἀ., Θ., καὶ αὐτός tantum. Drusius, Θ., αὐτὸς δὲ ἐνέπλησεν tantum.
V. 20. Colbertinus notat ex Θ. οὐ β', id est, *Hi duo versiculi ex Theodotione.* Cum asteriscis, ut et Colb., adfert editio Latina Hieronymi.
Ibid. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται. Colbert.
V. 22. Ἀ., νόμον. Σ., ἐξομολόγησιν. Colbert. et Reg. unus.
V. 24. Colbert. ut supra, ex Θ. οὐ β'. Hi autem duo versiculi asteriscis item notantur in editione Latina.

- [Ad Theodotionem apposimus versionem latinam secundum litteram; quia Hieronymiana, ut vides, nimis discrepat a Græco. Δρακν.]
Ibid. Σ., καὶ ἐν τῷ ἀκροτ. Sic omnes. Apud Drusium deest καί.
V. 28. Θ., καὶ ὄρεις ῥῆμα etc. Omnes.
V. 29, 30. Colbertinus, ex Θ. οὐ δ'. Notans hos quatuor versiculos ex Theodotione desumptos esse. In editione Latina lapsu graphico obeli positi fuerant pro-asteriscis.
Ibid. Σ., καὶ διαφεύξεται καθαρ etc. Colb., Regii duo, Nicetas et Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT XXIII JOB.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 3, 4. Ἔως τῆς ἔδρας αὐτῶν προσθήσω ἔμπροσθεν αὐτοῦ κρίσιν.
5. Ῥήματα.
6. Διαδικάζεται μοι.
Μόνον αὐτὸς μὴ ἐπιτιθέσθω μοι.
8. Ἴδοὺ ἐὰν προέρχωμαι αὐτὸν, ἀφανής ἐστιν· κἀν ἀκολουθῶ, οὐκ αἰσθήσομαι.

- 3, 4. Καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος· ἐπιποιμι δὲ ἑμαυτοῦ κρίμα.
5. Ἰάματα.
6. Ἐπελεύσεται μοι. Ἄλλος, διαδικάζει με.
Εἶτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται.
8. Εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί· τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα;

- 3, 4.
5.
6.

8.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

- 3, 4. Usque ad sedem ejus, apponam in conspectu ejus judicium.
5. Verba.
6. Disceptat mecum.
Solammodo ipse ne imponat mihi.
8. Ecce si præcessero eum, non appareat; et si sequar, non sentiam.

- 3, 4. Et venerim in finem, dicam vero mei ipsius judicium.
5. Sanationes.
6. Superveniet mihi. *Alius, disceptabit mecum.*
Deinde in minis meis non utetur.
8. Nam si primus ambulavero, et non ultra sum; quæ autem in novissimis, quid novi?

- 3, 4.
5.
6.

8.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אין שרד לאכד 21	21.	21.
יהי ו למלא בטן 23	23.	23.
ויבסר וברס מסודרתו ידך עליו 25	25.	25. Κατ'ἀστραπή ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύεται ἐπ' αὐτόν.
בסוך לצפניו 26	26.	26. Ἀποκέρρυπται τοῖς ἐγκε- κρυμμένοις αὐτοῦ. Πῦρ μὴ φυσηθέν. 29.
אש לא נפח רשע מאלהים 29	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Non superstes ad comedendum eum.	21. Non remansit de cibo ejus.	21.
23. Fuerit ad replendum ventrem suum. Et faciet pluere.	23. Utinam impleatur venter ejus. Pluat.	23.
25. Et fulgur de felle ejus ibit super eum.	25. Et fulgurans in amaritudine sua, vadent et venient super eum.	25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.
26 Absconditæ in occultis ejus. Ignis non sufflatus.	26. Absconditæ sunt in occultis ejus. Ignis, qui non succenditur.	26. Absconditum est occultis ejus. Ignis non sufflatus.
29. Impii a Deo.	29. Impii a Deo.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 3 et 4. Colbertinus, ex Θ. οἱ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione desumpti sunt.*

Παιδεύαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι.

Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.

Μὴ ταῦτα ἐγὼς ἀπὸ τοῦ ἐτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἀνθρώ-
πος ἐπὶ τῆς γῆς;

Quæ item asteriscis notantur in editione Hieronymi, unde Latinam versionem decerpsimus.

Ibid. Σ., ἀπ' αἰῶνος. Sic Colbert., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 5. Hebræi interpretis et Symmachi versiones exhibent Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Χαρμονὴ δὲ παραν-. lidem. Sed Drusius et Nicetas habent χαρμονή. Colbert. et Reg. unus, χαρμοσύνη.

V. 6. Ἀ., Σ., Θ., ἔπαρμα αὐτοῦ. Colbert.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ κεφαλή αὐτοῦ. Colbert.

V. 10. Ἀ., ἐπιστρέψουσιν. Σ., ἐποίσουσιν. Sic omnes.

V. 11, 13. Hi quinque versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in versione Latina, quam sequimur.

Ἵστα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,

Καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται.

Ἐὰν γλυκανθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία,

Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,

Φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτὴν.

In editione τῶν Ὁ' ad postremum versiculum legitur οὐ φείσεται, quod emendatum fuerat in Hexaplis.

Ibid. Σ., παραβάσεως αὐτοῦ. κα reddit וְכַחֲלָץ.

Ibid. Ἄλλος, καὶ συνέξει. Sic Colbert.

V. 14. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἐγένετο etc. Sic Colbert., Orat., Nicetas et Drusius. In Colbert. ad versionem LXX habetur hæc nota Θ. cum asterisco, ut indicetur hæc ex Theodotione desumpta esse.

V. 15. Colbert. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ. Itemque Nicetas et Drusius.

CAPUT XXI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ
ותהיו זאת תנחמתים 2	2.	2.
שאוני 5	5.	3.
ואחר דברי תלעיו		
ואם מודע 4	4.	4.
והשבו 5	5.	5. Ἐξαπορήθητε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et sit hoc consolationes vestræ.	2. Et agite pœnitentiam.	2.
3. Ferte me Et postea verba mea subsannes.	3. Sustinete. Et post mea, si videbitur, verba ridete.	3.
4. Et si cur.	4. Ut merito.	4.
5. Et obstupescite.	5. Obstupescite.	5. Obstupescite.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21. Οὐκ ἀπαλίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

23.

Ἐπιθρέξει.

25.

26.

Ἄνευ φουσηματος.

29. Ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ.

SYMMACHUS.

21. Non reliquit de cibo suo.

23.

Pluet super.

25.

26.

Absque flatu.

29. Contradictionis a Deo.

21. ✕ Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς
✕ βρώμασιν αὐτοῦ.

23. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα
αὐτοῦ.

Νίψαι.

25. Ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ
περιπατήσαισαν.

26. Πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομεί-
ναι.

Πῦρ ἀκαυστον. Ἄλλος, πυρετός.

29. Ἄσεβοῦς παρὰ Κυρίου.

LXX INTERPRETES.

21. ✕ Non erunt reliquiae ae
✕ cibis ejus.

23. Si quo modo sit implere
ventrem suum.

Lavet.

25. Astra autem in habitaculis
ejus obambulent.

26. Omnes autem tenebrae ipsi
permaneant.

Ignis qui non accenditur. *Alius,*
febris.

29. Impii a Domino.

21.

23. Εἴπως εἰ πληρῶσαι γαστέρα
αὐτοῦ.

Ἐπιθρέξει.

25. Καὶ ἀστραπὴ ἀπὸ προσώπου
αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.

26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἔγκα-
κρυμμένοις αὐτοῦ.

Πῦρ μὴ φουσηθέν.

29.

THEODOTIO.

21.

23. Si quo modo sit implere
ventrem suum.

Pluet super.

25. Et fulgur a facie ejus ibit
super eum.

26. Absconditum est occulcia
ejus.

Ignis non suffatus.

29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 16. Σ., γολὴν ἀσπίδων μωζήσεται. Reg. unus. Colbertinus autem et Drusius, *οἱ λοιποὶ, γολὴν ἀσπίδων μωζήσεται.*

V. 17. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius, Σ., *ρήθρα μέλιτος.*

V. 19. Σ., *οἰκίαν ἤρπασε* etc. Sic omnes mss. et Drusius.

V. 20. Σ., *σχὼν ἃ ἐπεθ-*. Sic omnes.

V. 21. Σ., οὐκ ἀπαλίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusius vero, οὐκ ἀπολείψει ἀπὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Versio hujus loci τῶν Ο΄ notatur asterisco in Colbertino et in editione Latina.

V. 23. In Colbertino codice notatur Θ. post sequitur ✕ et consequenter *ⲘⲓⲠ* ἀντὶ τοῦ ὅπως quo forte significatur solum Theodotionem εἴπως pro ὅπως habere. Sed hæc hariolando dicimus. [Notam codicis hoc modo legas : *μόνος Θεοδοτίων*

ἀντὶ etc. Cf. supra xvii, 3. DRACH.]

Ibid. Σ., Θ., *ἐπιθρέξει*. Reg. unus, Nicetas et Drusius Symmacho tribuunt; Colbert. et Reg. aliter Theodotioni. Drusius solus legit, *βρέξει*.

V. 25. 'A., Θ., *καὶ ἀστραπὴ* etc. Colbert. et Reg. unus. Nicetas autem et Drusius uni Aquilæ tribuunt. Consequenter in edit. Latina hæc, *Discurrant super eum terribiliter*, asterisco notantur: secus in Colbertino.

V. 26. 'A., Θ., *ἀποκέκρυπται* τοῖς ἔγκεκρυμμένοις αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Nicetas et Drusius habent, 'A., *ἐγκέκρυπται* τοῖς ἐγκειμένοις αὐτοῦ.

Ibid. 'A., Θ., *πῦρ μὴ φουσηθέν*. Σ., *ἄνευ φουσηματος*. Sic omnes præter Drusium, qui habet, 'A., Θ., *πῦρ μὴ φουσηθέν ἄνευ φουσηματος*, ommissa Symmachi nota.

V. 29. Σ., *ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ*. Colbert.

CAPUT XXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ γινέσθω τοῦτο μεταβού-
λευμα ὑμῶν.

3. Ἀνάσχεσθε.

Καὶ μετὰ τοῦς λόγους μου στή-
σετε.

4.

5. Ἀφθογοὶ γίνεσθε.

SYMMACHUS.

2 Et sit hoc poenitentia vestra.

3. Sustinete.

Et post sermones meos sistetis.

4.

5. Obmutescite.

2. Ἴνα μὴ ᾗ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη
ἢ παράκλησις.

3. Ἄρατε.

Εἴτ' οὐ καταγελάσετέ με.

4. Ἦ διατί.

5. Θαυμάσετε.

LXX INTERPRETES.

2. Ut non sit mihi a vobis hæc
consolatio.

3. Sustinete.

Deinde non deridebitis me.

4. Aut quare.

5. Mirabimini.

2.

3. Ὑπηνέγκαστε.

4. Εἰ μή.

5.

THEODOTIO.

2.

3. Sustinete.

4. Nisi.

5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὶς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
על-פה		
6 ובחלתי	6.	6.
8 נבך לפנייהם	8.	8.
10 ולא יגעל	10.	10. Οὐκ ἐξέβαλε. Δάμαλις αὐτοῦ.
פחדו		
11 כצאק עויליהם	11.	11.
12 עוגב	12.	12. ✕ Ὀργάνου.
13 יבלו בסוב ימיהם וברגע שאני יחדו	13.	13.
15 מהשדי כירגעבדני ומהנתנית כי נפע-ב	15.	15.
19 אזה יצפן-לבניו אינו	19.	19.
ישלם		
20 כיד	20.	20.
21 כי מה-חפצו בביתו אחיו 'Εκ τοῦ ὀμοσφῆρ τοῦ ὀμοσφῆρ 'Εβραϊκοῦ. Τί γὰρ χρῆζει τῆς οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ ;	21.	21. Ἦμισεύθησαν.
22 האל ילמד דעה	22.	22.
ימים		
23 זה ימות בעצם חמדו כלו שלא-ן ושלידו	23.	23.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Super os.	Ori vestro.	
6. Et attonitus sum.	6. Pertimesco.	6.
8. Stabile ad facies eorum.	8. Permanet coram eis.	8.
10. Et non projecit semen extra.	10. Non abortivit.	10. Non eiecit.
Vacca ejus.	Vacca.	Vacca eius.
11. Velut ovem parvulos suos.	11. Quasi greges parvuli eorum.	11.
12. Organi.	12. Organi.	12. ✕ Organi.
13. Terent vetustate in bono dies suos, et in momento sepulcrum descendent.	13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendent.	13.
15. Quid Saddai, quod servimus ei, et quid utilitatis capimus, quod occurrerimus ei ?	15. Quis est Omnipotens ut serviamus ei, et quid nobis prodest si oraverimus illum ?	15.
19. Deus abdet filiis ejus robur ejus.	19. Deus servabit filiis illius dolorem patris.	19.
Reddet.	Et cum reddiderit.	
20. Infortunium suum.	20. Interfectionem.	20.
21. Nam quæ voluntas ejus in domo sua post se ? et numerus mensium ejus dimidiati sunt. <i>Ex Hebraico.</i> Quid enim opus habet domo sua post se ?	21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se ? et si numerus mensium ejus dimidiatur.	21. Dimidiati sunt.
22. Numquid Deum docebit scientiam ?	22. Numquid Deum docebit quispian scientiam ?	22.
Excelsos.	Excelsos.	
23. Iste morietur in fortitudine integritatis suæ. Totus ipse quietus et pacificus.	23. Iste morietur robustus et sanus, dives et felix.	23.

FUNCTIONS

F.

PERFORMANCE

1. Administration

6. Organization

8. Analysis

10. Order

11.

12. Knowledge

13.

15. Technical

16.

17. Quality

18.

19. Communication

20.

21.

FUNCTIONS

FUNCTIONS

FUNCTIONS

1. Planning

2. Organization

3. Analysis

4.

5. Quality

6.

7. Communication

8.

9. Quality

10.

11. Quality

12.

1. Administration

2. Organization

3. Analysis

4. Order

5. Technical

6. Quality

7. Communication

8. Quality

9. Quality

10. Quality

11. Quality

12. Quality

13. Quality

14. Quality

15. Quality

16. Quality

17. Quality

18. Quality

19. Quality

20. Quality

21. Quality

22. Quality

23. Quality

24. Quality

25. Quality

26. Quality

27. Quality

28. Quality

29. Quality

30. Quality

31. Quality

32. Quality

33. Quality

34. Quality

35. Quality

36. Quality

37. Quality

38. Quality

39. Quality

40. Quality

41. Quality

42. Quality

43. Quality

44. Quality

45. Quality

46. Quality

47. Quality

48. Quality

49. Quality

50. Quality

51. Quality

52. Quality

53. Quality

54. Quality

55. Quality

1.

2.

10.

11.

12.

13.

13.

14. Quality

15. Quality

16.

17. Quality

18. Quality

19.

20. Quality

21. Quality

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

על - פה		
6 ונבדלתי	6.	6.
8 נבן לפניהם	8.	8.
10 ולא יגעל	10.	10. Οὐκ ἐξέβαλε.
פרדו		Δάμαλις αὐτοῦ.
11 כצאן עייליהם	11.	11.
12 עזרב	12.	12. ✕ Ὀργάνου.
13 יבלו בסדב ימיהם וברגע שאת	13.	13.
יחזו		
15 מזה שדיו כרנעבדו ומה געניל	15.	15.
כי נפגע בו		
19 אלה יצפן לבניו אונו	19.	19.
ישלם		
20 כיוז	20.	20.
21 כי מה חפצו בביתו אחריו	21.	21. Ἡμισεύθησαν.
ומספר הדשיו חצונו		
'Εβραϊκοῦ. Τί γὰρ χρηζει τῆς		
οικίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ;		
22 הלא ילמד דעת	22.	22.
ימים		
23 זה ימות בעצם תמו כלו שלאן	23.	23.
ושליו		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Super os.	Ori vestro.	
6. Et attonitus sum.	6. Pertimesco.	6.
8. Stabile ad facies eorum.	8. Permanet coram eis.	8.
10. Et non projecit semen extra.	10. Non abortivit.	10. Non eiecit.
Vacca ejus.	Vacca.	Vacca eius.
11. Velut ovem parvulos suos.	11. Quasi greges parvali eorum.	11.
12. Organi.	12. Organi.	12. ✕ Organi.
13. Terent vetustate in bono dies suos, et in momento sepulcrum descendent.	13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendent.	13.
15. Quid Saddai, quod serviemus ei, et quid utilitatis capiemus, quod occurrerimus ei?	15. Quis est Omnipotens ut serviamus ei, et quid nobis prodest si oraverimus illum?	15.
19. Deus abdet filiis ejus robur ejus.	19. Deus servabit filiis illius dolorem patris.	19.
Reddet.	Et cum reddiderit.	
20. Infortunium suum.	20. Interfectionem.	20.
21. Nam quæ voluntas ejus ir, domo sua post se? et numerus mensium ejus dimidiati sunt. Ex Hebraico. Quid enim opus habet domo sua post se?	21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se? et si numerus mensium ejus dimidiatur.	21. Dimidiati sunt.
22. Numquid Deum docebit scientiam?	22. Numquid Deum docebit quispian scientiam?	22.
Excelsos.	Excelsos.	
23. Iste morietur in fortitudine integritatis suæ. Totus ipse quietus et pacificus.	23. Iste morietur robustus et sanus, dives et felix.	23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Ἐπὶ σιαγόνι. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἐπὶ στόματι.	
6. Θορυβοῦμαι.	6. Ἐσπούδακα.	6.
8. Διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν.	8. Κατὰ ψυχὴν.	8.
10. Οὐκ ἐξέτωσε.	10. Οὐκ ὤμετόκησε. Ἐν γαστρὶ ἔχουσα.	10.
11.	11. Ὡς πρόβατα αἰῶνια. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς.	11.
12. ✕ Κιθάρας.	12. Ψαλμοῦ.	12.
13.	13. ✕ Συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς ✕ τὴν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ✕ ἄδου ἐκοιμήθησαν.	13.
15. Ἴνα δουλεύσωμεν αὐτῷ	15. ✕ Τί ἱκανὸς ὅτι δουλεύσω- ✕ μεν αὐτῷ, καὶ τίς ὠφέλεια ὅτι ✕ ἀπαντήσωμεν αὐτῷ; Ἄλλος, ἐὰν δουλεύσωμεν αὐτῷ;	15.
19.	19. Ἐκλείπει υἱοὺς (αἱ υἱοὶς) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ✕ Ἄνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.	19. Ὁ Θεὸς κατακρύψει τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ. ✕ Ἄνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.
20. Πτώσιν.	20. Σφαγὴν.	20.
21.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν ✕ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθη- ✕ σαν. Ἄλλως, ἡμισεύθησαν.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν ✕ οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἀ- ✕ ριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.
22. Μὴ τὸν Θεὸν διδάξει τις ἐπι- τήμην;	22. Πότερον οὐχὶ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων συνέσιν; Σοφούς. Ἄλλ., φόνους. <i>Οἱ λοι- ποὶ</i> , ὑψηλοῦς.	22.
23.	23. ✕ Οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κρά- ✕ τει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ὄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν. <i>Οἱ λοι- ποὶ</i> , ἰσχύων ἄμωμος.	23. ✕ Οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κρά- ✕ τει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ὄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	Super maxillam. <i>Rel.</i> , super os.	
6. Perturbor.	6. Solicitus sum.	6.
8. Permanet in conspectu eorum.	8. Secundum animam.	8.
10. Non abortivit.	10. Non foetum immaturum pe- perit. Prægnans.	10.
11.	11. Sicut oves æternæ. <i>Alius</i> , foetibus.	11.
12. Citharæ.	12. Psalmi.	12.
13.	13. ✕ Et finierunt in bonis vi- ✕ tam suam, atque in requie in- ✕ feri dormierunt.	13.
15. Ut serviamus ei.	15. ✕ Quid est Omnipotens quia ✕ serviamus ei, aut quæ utilitas, ✕ quia obviam ibimus ei? <i>Alius</i> , si serviamus ei?	15.
19.	19. Deficient filiis bona ejus. ✕ Reddet ei, et sciet.	19. Dens abscondet filiis ejus injustitias ejus. ✕ Reddet ei, et sciet.
20. Casum.	20. Necem.	20.
21.	21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit. <i>Aliiter</i> , dimidiati sunt.	21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit.
22. Numquid Deum docebit quis scientiam?	22. Annon Dominus est qui do- cet intelligentiam? Sapientes. <i>Alius</i> , cædes. <i>Reliqui</i> , excelsos.	22.
23.	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-

TO EBPAIKON-	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
24 וכח עצמותי ישסה	24.	24.
26 ורמה	26.	26. Σήπη.
27 ידעתי מוחשבותיכם ומחמות עלי החכר	27.	27.
28-33 כי תאמרו איה בית-נדיב ואיה אדל ו משכנות רשעים: הלא שאלתם עובדי דרך ואחתם לא תנבדו: כי ליום איד יחשך רע ליום עברות יובלו: מי-יגיד על-פניו דרכו והוא-עשה מי ישלם-לו: הזא לקברות יובל ועל-גדיש ישקוד: כתקד-לו רגבי נתל ואחירו כל-אדם יבשוק ולפניו אין מספר	28-33.	28-33. Ὑπεξαίρεθήσεται. Ἐπὶ θημωνίας.
34 ותשובתיכם נשאר-בעל	34.	34.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

24. Et medulla ossa ejus irri-
gantur.

26. Et vermis.

27. Novi cogitationes vestras,
et molimina super me injuste ex-
cogitabitis.

28-33. Nam dicetis, Ubi domus
principis, et ubi tabernaculum
habitaculorum impiorum? Num-
quid non interrogastis transeun-
tes viam, et signa eorum non dis-
simulabitis? Quia in die exitii pro-
hibebitur malus, in die furorum
inducuntur. Quis nuntiabit super
facies ejus viam ejus? Et ipse fecit,
quis reddet ei? Et ipse ad sepul-
cra ducetur, et super acervo vigi-
labit. Dulcuerunt ei cespites tor-
rentis, et post se omnem homi-
nem trahet, et ad facies suas non
numerus.

34. Et responsionibus vestris
remansit prævaricatio.

24. Et medullis ossa illius irri-
gantur.

26. Vermes.

27. Certe novi cogitationes ves-
tras et sententias contra me ini-
quas.

28-33. Dicitis enim, Ubi est
domus principis, et ubi taberna-
cula impiorum? Interrogate quem-
libet de viatoribus, et hæc eadem
illum intelligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur ma-
lus, et ad diem furoris ducetur.
Quis arguet coram eo viam ejus,
et quæ fecit quis reddet illi? Ipse
ad sepulcra ducetur, et in conge-
rie mortuorum vigilabit. Dulcis
fuit glareis Cocyti, et post se
omnem hominem trahet, et ante
se innumerabiles.

34. Cum responsio vestra repu-
gnare ostensa sit veritati.

24.

26. Putredo.

27.

28-33. Eruetur.
Super acervo.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap XXI Job.

V. 2. Σ., καὶ γινέσθω etc. Sic omnes.

V. 3. Σ., ἀνάσχεσθε. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., καὶ μετὰ τοὺς etc. Sic omnes.

V. 4. Θ., εἰ μὴ. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Aquilæ et Symmachi lectiones sic omnes,
uno excepto Regio, qui ad Symmachum habet
ἄφθονοι.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, ἐπὶ στόματι. Omnes.

V. 6. Σ., θοροῦσθε. Omnes.

V. 8. Σ., διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν. Item omnes.

V. 10. Ἀ., οὐκ ἐξέβαλε. Σ., οὐκ ἐξέτρωσε. Sic
Colbert. et Reg. unus. Nicetas vero et Drusius,
Σ., οὐκ ἐξέτρωσε, tantum habent. Palam est pri-
mam esse Aquilæ, secundam Symmachi.

Ibid. Ἀ., δάμαλις αὐτοῦ. Sic omnes.

V. 11. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς. Colbert. Hoc loco
editio Latina Hieronymi sic cum asterisco habet,
Et mittunt sicut infantes suos.

V. 12. Ἀ., ὄργάνου. Σ., κιθάρας. Sic Colbert. et
Reg. unus. Sed illud, Ἀ., ὄργάνου, inductum in
textum τῶν Θ' cum asterisco erat, ut habetur in
edit. Latina.

V. 13. Ili versus asteriscis notantur in ed. Latina.

V. 15. Colbertinus, præmisso asterisco, ἐξ Θ. οἱ
β', i. e. hi duo versiculi ex Theodotione. Postea
subsequitur, Σ., ἴνα. Ac deinde, præmisso item
asterisco, et ἐάν προ ὅτι, pergit idem, καὶ ταῦτα
κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. Hæc etiam in Hebræico

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24. Καὶ τῶ μυελῷ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἀρδόμενος.

26.

27. Οἶδα τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν καὶ τὰς ἐννοίας ὑμῶν τὰς ἀδίκους κατ' ἑμοῦ.

28-33. Συντηρεῖται.

24. Μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται.

26. Σαπρία.

27. Ὡστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμη ἐπέκεισθέ μοι.

28-33. * Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχόντος, Καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδόν, Καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κούφίζεται ὁ πονηρὸς, Εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, Καὶ ἄ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, Καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγρύπνησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, Καὶ ὀπίσω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, Καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί. Ἄλλος, ἐπὶ σωρῶν.

34. Τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

LXX INTERPRETES.

* bundantia et felicitate. Reliqui, fortis inculpatus.

24. Medulla autem ejus diffunditur.

26. Putredo.

27. Itaque scio vos audacter mihi insistere.

28-33. * Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transeunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducuntur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles. Alius, super tumulum.

34. Quod autem ego quiescam a vobis, nihil est.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI Job.

jacens. In editione quoque Latina hi versiculi asteriscis notantur.

V. 19. Θ., ὁ θεὸς κατακρύψει etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Θ., ἀνταποδώσει etc. Colbert. cum asterisco. Item editio Latina illud, Reddet ei, et sciet, cum asterisco habet.

V. 20. Σ., πτώσιν. Omnes.

V. 24. Hic Colbertinus, præmisso asterisco, ἐκ Θ. et β', οὕτω τοῦ θεοῦ \aleph Υ ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ,

(*) Neque primam partem, ut nobis videtur, satis perspexit ill. Montf. Nimirum in LXX hexapl. existabat, ut testantur B. Hieronymi versio latina Beati Augustini annotationes in Job: Quia nulla ro. ientias ejus (illud ejus præteritur in editione hexaplorum Montfauconiana) in domo sua post eum. Quid

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
21 חנני	21.	21.
24 בעט-ברזל לעד בצור יחנבן	24.	24.
25 גאלי חי ומתוך על-עפר יקם	25.	25.
27 כלו כליתי בחקי	27.	27.
28 כי תאמרו מה-נרדף-לו ושרש 'O Ἑβραῖος, דבר נבצא-בי καὶ ἀμάρτημα λόγου.	28.	28.
29 גודל לכם ו מפני-חרב למען תדען שדין	29.	29. Ὅπως γινώτε * ὅτι ἐστὶ κρι- σις.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Miseremini mei.	21. Miseremini mei.	21.
24. In style ferreo. In perpetuum in petra sculpe- rentur.	24. In stylo ferreo. Vel celte sculpantur in silice.	24.
25. Redemptor meus vivit, et novissime super pulverem statur- rus.	25. Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrectu- rus sum.	25.
27. Defecerunt renes mei in sinu meo.	27. Reposita est hæc spes mea in sinu meo.	27.
28. Quia dicitis, Cur persequi- mur eum, et radix verbi inventa est in me? <i>Hebræus</i> ,... et pecca- tum verbi.	28. Quare ergo nunc dicitis, Persequamur eum, et radicem verbi inveniamus contra eum?	28.
29. Timete vobis a faciebus gla- dii. Ut sciatis quod iudicium.	29. Fugite ergo a facie gladii. Et scitote esse iudicium.	29. Ut sciatis * quia est iudicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX JOB.

V. 1. Σ., Θ., τοῦτο δέκατον κατηγούνατέ με. Reg. unus et Nicetas, melius quam cæteri et Drusius qui habent, μοι.

V. 4. Οἱ λοιποὶ, ἀγνόημα. Sic Reg. unus, Nicetas et Drusius.

V. 5. Ἄ., Θ., καὶ ἐλέγχετε etc. Sic duo mss. et Drusius. Colbertinus vero, καὶ ἐλέγχεται ἐπ' ἐμὲ ὀνειδισμῶ.

V. 6. Ὁ Ἑβραῖος, ἐπληξς. Sic Orator., sic item Colbert. ex Polychronio, Nicetas ex Olympiodoro, Drusius ex Origene.

V. 7. Σ., ἐὰν κραυγάσω etc. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius; sed Colbert., ἐπακουσθή-
σμαι.

V. 8. * κύκλω περιφοδ-. etc. Hæc notantur

asterisco in edit. Latina.

Ibid. Colbertinus, Δ*, ἐπὶ δὲ ἀτραπούς μου, *super semitas autem meas*. Reliqui autem mss. et editi, οἱ ἄλλοι, ἐπὶ δὲ ἀτρ- .

V. 12. Σ., λόγοι αὐτοῦ. Θ., μονόζωνοι αὐτοῦ. Omnes.

Ibid. Hæc, *Et fecerunt per me viam suam, et circumdederunt tabernaculum meum*, in Latina Hieronymii editione cum asteriscis jacent, quia nempe in editionem τῶν Ὁ Hexaplaem invecta fuerant. Hodie in textu τῶν Ὁ non leguntur. Ex Latinis porro non dubia conjectura Græca concinnavimus, qualia erant apud Theodotionem, vel Aquilam, vel apud utrumque.

V. 15. Ἄ., Θ., ξένος. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XX JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3, 4 מוסר כלמתי אשבוע ויהי מבינתו וענני והאת ידעתי בני-עד בני שים אדם עלי-ארי	3, 4.	3, 4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3, 4. Correctionem ignominiaę meę audiam, et spiritus intelli- gentiaę meę respondebit mihi. Non-	3, 4. Doctrinam, qua me arguis, audiam, et spiritus intelligentiaę meę respondebit mihi. Hoc scio a	3, 4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
21.	21. Ἐλεήσατέ με. Ἄλλος, ἐγγίσατέ μοι.	21.
24.	24. ✕ Ἐν γραφείῳ σιδηρῶ ; ✕ Εἰς μαρτύριον ; ἢ ἐν πέτραις ἐγγλυφῆναι.	24.
25.	25. Ἀένναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων ἐπὶ γῆς.	25. Ὁ ἀγγιστεύς μου ζῆ, καὶ ἔσχατον ἐπὶ χώματος ἀναστήσει.
27.	27. Πάντα δέ μοι συντετέλεσται ἐν κόλπῳ.	27. Ἐξέλιπον οἱ νέφροι μου ἐν τῷ κόλπῳ μου.
28. Λέγετε δέ· Τί ἐστιν ὃ διώξομεν αὐτόν, καὶ ρίζαν λόγου ἐρρήσομεν ἐν αὐτῷ ;	28. Εἰ δὲ καὶ ἐρεῖτε, Τί ἐροῦμεν ἐναντι αὐτοῦ, καὶ ρίζαν λόγου ἐρρήσομεν ἐν αὐτῷ ;	28.
29. Εὐλαβεῖσθε ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν μάχαιραν.	29. Εὐλαβήθητε δὲ καὶ ὑμεῖς ἀπὸ ἐπικαλύμματός.	29.
	Καὶ τότε γνώσονται ποῦ ἐστιν αὐτῶν ἡ ὕλη. Ἄλλως, καὶ τότε γνώσετε ✕ ὅτι ἐστὶ κρίσις.	Ὅπως γνῶτε ✕ ὅτι ἐστὶ κρίσις.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
21.	21. Miseremini mei. <i>Alius</i> , appropinquate mihi.	21.
24.	24. ✕ In stylo ferreo ; ✕ In testimonium ; aut in petris insculpta.	24.
25.	25. Perennis est qui soluturus me est super terra.	Propinquus meus vivit, et ultimum e pulvere excitabit.
27.	27. Omnia vero mihi consummata sunt in sinu.	27. Defecerunt renes mei in sinu meo.
28. Dicitis autem : Quid est quo persequemur eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28. Quod si et dixeritis, Quid dicemus contra eum, et radicem verbi inveniemus in eo ?	28.
29. Metuite vobis gladium.	29. Cavete utique et vos a tegmine. Et tunc cognoscent, ubi est eorum materia. <i>Aliter</i> , et tunc cognoscetis ✕ quia est iudicium.	29. Ut sciatis ✕ quia est iudicium.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XIX Job.

V. 17. Σ., καὶ προσκαλούμην etc. Sic Colbert. Reg. unus habet προσεποιούμην etc. Editio Latina, ✕ uteri mei.

V. 18. Θ., κατὰ ἀφρονες etc. Sic tres mss. et editi.

V. 19. Σ., οἱ συνόμιλοι μου. Colb. et Reg. unus.

V. 20. Ἀ., ἐν δέρματι etc. Sic omnes mss. et editi.

Ibid. Σ., καὶ ἐξέτιλλον etc. Sic omnes. Hæc perplexa sunt in τοῖς Ο'.

V. 21. Ἄλλ., ἐγγίσατέ μοι. Colb. et Reg. unus.

V. 24. In stylo ferreo. Hæc asterisco notantur in edit. Latina. Et infra, εἰς μαρτύριον, apud Colb. In edit. vero Latina in testimoniis cum asterisco legitur.

V. 25. Θ., ὁ ἀγγιστεύς μου etc. Sic Colbert., Reg. unus, Drusius et Nicetas.

V. 27. Θ., ἐξέλιπον etc. Omnes.

V. 28. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ ἀμάρτημα λόγου. Sic omnes. Symmachi vero lectionem sic pleniorē habent Orat. et Reg. unus; alii non habent illud, καὶ ρίζαν λόγου etc.

V. 29. Σ., εὐλαβεῖσθε etc. Sic Colb., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Versio Latina Hieron., ✕ a gladio.

Ibid. Ἀ., Θ., ὅπως γνῶτε ὅτι ἐστὶ κρίσις. Sic Colbert. Cæteri vero, οἱ λοιποὶ habent. I. e. *Reliqui interpretes*. Illud autem, ὅτι ἐστὶ κρίσις, quia est iudicium, asterisco notatur in edit. Latina Hieronymi, quia cum in LXX deesset, ex Aquila et Theodotione desumptum fuit. Græca ex eadem Hieronymiana editione restitutum.

CAPUT XX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3, 4. Ἀπ' αἰῶνος.	3, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μῆ	3, 4. ✕ Παιδείαν ἐντροπῆς μου ✕ ἀκούσομαι, καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς ✕ συνέσεως ἀποκρίνεται μοι. Μῆ
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3, 4. A sæculo.	3, 4. ✕ Eruditionem confusivis meæ audiam, et spiritus ✕ sapientiæ respondebit mihi.	3, 4. ✕ Eruditionem confusivis meæ audiam, et spiritus ✕ sapientiæ respondebit mihi.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
<p>5 'O כי רנתו רשעים מקרב '<i>Ebraios</i>, ἡ γὰρ ἀγαλλιασις τῶν ἀσεβῶν πρὸς βραχύ. 'O 'Ebraios, ושׁחח חנה עדי-רגע και ἡ χαρμὸσύνη αὐτῶν πρὸς βροπήν. שׁיא 6</p> <p>וראשו ירעו 10 13-11 עצמותיו מלאו עליומו ועמו על-עפי תשוב : אם-תמתיק בשׁך רעה יכחידנה תחת לשונו : יחבל עליה ולא יעזבנה</p> <p style="text-align: center;">יִמְנַעֲנָה</p> <p>14 'O מחררת פתנים בקרב '<i>Ebraios</i>, και ἐγένετο ἰδς ἀσπίδων ἐν ἐγκάτοις αὐτοῦ. מבטו 15 ראש פתנים יינג 16 נאלי דבש 17 בית גול ולא יבטו 19 בזבוח לא ימלט 20</p>	<p>5. 6. 10. 11-13. 14. 15. 16. 17. 19. 20.</p>	<p>5. Και εὐφροσύνη ὑποκρίτου ἕως ἀθρόου. 6. Ἐπαρμα αὐτοῦ. 10. Ἐπιστρέψουσιν. 11-13. 14. 15. 16. 17. 19. 20.</p>
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<p>ne hæc nosti a sæculo, a quo po- situs est homo super terram?</p> <p>5. Quod laus impiorum de propinquo. <i>Hebræus</i>, exultatio enim impiorum ad breve. Et lætitia hypocritæ ad momentum. <i>Hebræus</i>, et lætitia eorum ad momentum. 6. Sublimitas ejus. Et caput ejus. 10. Placabunt. 11-13. Ossa ejus repleta sunt occultis ejus, et cum eo super pulverem jacebit. Si dulce fuerit in ore ejus malum, celabit illud sub lingua sua. Parcet super eo, et non derelinquet illud. Et prohibebit illud. 14. Fel aspidum in interiori ejus. <i>Hebræus</i>, et fuit venenum aspidum in intestinis ejus. 15. De ventre illius. 16. Caput aspidum suget. 17. Torrentes mellis. 19. Domum rapuit, et non ædificabit eam. 20. In desiderio ejus non evadet.</p>	<p>principio, ex quo positus est homo super terram.</p> <p>5. Quod laus impiorum brevis sit. Et gaudium hypocritæ ad instar puncti. 6. Superbia ejus. Et caput ejus. 10. Atterentur. 11-13. Ossa ejus implebuntur vitiiis adolescentiæ ejus, et cum eo in pulvere dormient. Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua. Parcet illi, non derelinquet illud. Et celabit. 14. In fel aspidum intrinsecus. 15. De ventre illius. 16. Caput aspidum suget. 17. Torrentes mellis. 19. Domum rapuit, et non ædificavit eam. 20. Et cum habuerit quæ concupierat, possidere non poterit.</p>	<p>5. Et lætitia hypocritæ confertim. 6. Elatio ejus. 10. Convertent se. 11-13. 14. 15. 16. 17. 19. 20.</p>

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Ὅτι εὐθηνία ἀσεβῶν ἐπ' ἄλι-
γον.
5. Εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα
ἐξάισιον.
- Χαρμονή δὲ παρανόμων ἀπώλεια.
6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.
6. Αὐτοῦ τὰ δῶρα.
Ἡ δὲ θυσία αὐτοῦ. *Οἱ λοιποί,*
καὶ κεφαλὴ αὐτοῦ.
6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.
10. Ἐποίησαν.
10. Ὀλέσασαν.
- 10.
- 11-13. Παραβάσεως αὐτοῦ.
- 11-13. * Ὅσα αὐτοῦ ἐνεπλή-
στησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ'
αὐτοῦ ἐπὶ χύματος κοιμηθῆθε-
ται. Ἐὰν γλυκανθῆ ἔν τῃ στό-
ματι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐ-
τὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκα-
ταλείψει αὐτήν.
Καὶ συνάξει. Ἄλλος, καὶ συν-
ἔξει.
- 11-13.
- 14
14. * Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ
αὐτοῦ
14. * Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ
αὐτοῦ.
- 15.
15. Ἐξ οἰκίας αὐτοῦ. *Οἱ λοιποί,*
ἐκ γαστροῦ αὐτοῦ.
- 15.
16. Χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται.
16. Θυμὸν δὲ δρακόντων θηλά-
σειεν. *Οἱ λοιποί,* χολὴν ἀσπίδων
μυζήσει.
- 16.
17. Ρεῖθρα μέλιτος.
17. Νομάς μέλιτος.
- 17.
19. Οἰκίαν ἤρπασε, καὶ οὐκ ἀνοι-
κοδομήσει αὐτήν.
19. Διαιταν δὲ ἤρπασε, καὶ οὐκ
ἔστησεν.
- 19.
20. Σχῶν δ' ἐπεθύμει οὐ διασώ-
σει.
20. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σω-
θήσεται.
- 20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- * Numquid hæc nosti a sæculis
* ex quo positus est homo super
* terram?
- * Numquid hæc nosti a sæculis
* ex quo positus est homo super
* terram?
5. Quoniam prosperitas impio-
rum brevis.
5. Lætitia autem impiorum
ruina insignis.
- Gaudium vero iniquorum per-
ditio.
6. Elatio ejus.
6. Ejus dona.
Sacrificium autem ejus. *Reliqui,*
et caput ejus.
6. Elatio ejus.
10. Inferent.
10. Disperdant.
- 10.
- 11-15. Transgressionis ejus.
- 11-15. * Ossa ejus repleta sunt
* juventute ejus, et cum illo in
* cinere dormient, si dulcis fue-
* rit in ore ejus malitia, abscon-
* det eam sub lingua sua, parceret
* ei, et non relinquet eam.
Et congregabit. *Al.,* et continebit.
- 11-15.
- 14.
14. * Fel aspidis in ventre
* ejus.
14. Fel aspidis in ventre ejus.
- 14.
- 15.
15. Ex domo ejus. *Reliqui,* de
ventre illius.
- 15.
16. Fel aspidum suget.
16. Furorem draconum sugat.
Reliqui, fel aspidum suget.
- 16.
17. Fluents mellis.
17. Pabula mellis.
- 17.
19. Domum rapuit, et non reæ-
dificabit eam.
19. Et habitaculum diripuit, et
non statuit.
- 19.
20. Habens quæ desiderabat,
non servabit.
20. In desiderio suo non salva-
bitur.
- 20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
21 אִין-שְׂרִיד לֹאכֹל	21.	21.
23 יהי ו למלא בטני	23.	23.
ויכמר 25 וברס ממדרתו יהך עליו	25.	25. Κατ'ἀστραπή ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.
26 במחן לצפניו	26.	26. Ἀποκέρυπται τοῖς ἐγκε- κρυμμένοις αὐτοῦ. Ἦρ μὴ φουσηθέν. 29.
אש לא-נפח 29 רשע מאלהים	29.	
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Non superstes ad comedendum eum.	21. Non remansit de cibo ejus.	21.
23. Fuerit ad replendum ventrem suum. Et faciet pluere.	23. Utinam impleatur venter ejus. Pluat.	23.
25. Et fulgur de felle ejus ibit super eum.	25. Et fulgurans in amaritudine sua, vadent et venient super eum.	25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.
26 Absconditæ in occultis ejus. Ignis non sufflatus.	26. Absconditæ sunt in occultis ejus. Ignis, qui non succenditur.	26. Absconditum est occultis ejus. Ignis non sufflatus.
29. Impii a Deo.	29. Impii a Deo.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 3 et 4. Colbertinus, ex Θ. οι γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione desumpti sunt.*

Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,
Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.
Μὴ ταῦτα ἔγνωσ ἀπὸ τοῦ ἐτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἀνθρώ-
πος ἐπὶ τῆς γῆς;

Quæ item asteriscis notantur in editione Hieronymi, unde Latinam versionem decerpimus.

Ibid. Σ., ἀπ' αὐῶνασ. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 5. Hebræi interpretis et Symmachi versiones exhibent Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Χαρμονῆ δὲ παραν- lidem. Sed Drusius et Nicetas habent χαρμονῆ. Colbert. et Reg. unus, χαρμοσύνη.

V. 6. 'A., Σ., Θ., ἔπαρμα αὐτοῦ. Colbert.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ κεφαλή αὐτοῦ. Colbert.

V. 10. 'A., ἐπιστρέψουσιν. Σ., ἐποίησουσιν. Sic omnes.

V. 11, 13. Hi quinque versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in versione Latina, quam sequimur.

Ἵστα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,
Καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χώματος κοιμηθήσεται.
Ἐὰν γλυκανθῆ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία,
Κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,
Φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν.

In editione τῶν Θ' ad postremum versiculum legitur οὐ φείσεται, quod emendatum fuerat in Hexaplis.

Ibid. Σ., παραβάσεως αὐτοῦ. Ita reddit יַחַדְעָ.

Ibid. Ἄλλος, καὶ συνέξει. Sic Colbert.

V. 14. 'O Ἑβραῖος, καὶ ἐγένετο etc. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius. In Colbert. ad versionem LXX habetur hæc nota Θ. cum asterisco, ut indicetur hæc ex Theodotione desumpta esse.

V. 15. Colbert. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ. Itemque Nicetas et Drusius.

CAPUT XXI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοῖς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ
2 ותהי-זאת תבדוחתיני	2.	2.
5 שאני	5.	5.
ואחד דברי תלעיי		
4 ואם-מבדוע	4.	4.
5 והשבו	5.	5. Ἐξαπορήθητε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et sit hoc consolationes vestræ.	2. Et agite pœnitentiam.	2.
3. Ferte me Et postea verba mea subsannes.	3. Sustinete. Et post mea, si videbitur, verba ridete.	3.
4. Et si cur.	4. Ut merito.	4.
5. Et obstupescite.	5. Obstupescite.	5. Obstupescite.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21. Οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

25.

Ἐπιθρέξει.

26.

Ἄνευ φουσηματος.

29. Ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ.

SYMMACHUS.

21. Non reliquit de cibo suo.

25.

Pluet super.

26.

Absque flatu.

29. Contradictionis a Deo.

21. ✕ Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ.

25. Εἴπωσ εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Νίψαι.

26. Ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσαισιν.

27. Πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομείναι.

Πῦρ ἄκαυστον. Ἄλλος, πυρετός.

29. Ἀσεβοῦς παρὰ Κυρίου.

LXX INTERPRETES.

21. ✕ Non erunt reliquiae se ✕ cibis ejus.

25. Si quo modo sit implere ventrem suum.

Lavet.

26. Astra autem in habitaculis ejus obambulent.

27. Omnes autem tenebrae ipsi permaneant.

Ignis qui non accenditur. *Atius*, febris.

29. Impii a Domino.

21.

25. Εἴπωσ εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Ἐπιθρέξει.

26. Καὶ ἀστραπὴ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.

27. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἔγκεχυρμένοις αὐτοῦ.

Πῦρ μὴ φουσηθέν.

29.

THEODOTIO.

21.

25. Si quo modo sit implere ventrem suum.

Pluet super.

26. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.

27. Absconditum est occulitis ejus.

Ignis non sufflatus.

29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 16. Σ., χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται. Reg. unus. Colbertinus autem et Drusius, *οἱ λοιποὶ*, χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται.

V. 17. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius, Σ., *βέθρα* μέλιτος.

V. 19. Σ., *οικίαν* ἤρπασε etc. Sic omnes mss. et Drusius.

V. 20. Σ., *σχὼν* ἂ ἐπεθ-. Sic omnes.

V. 21. Σ., οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusius vero, οὐκ ἀπολείψει ἀπὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Versio hujus loci τῶν Ο' notatur asterisco in Colbertino et in editione Latina.

V. 25. In Colbertino codice notatur Θ. post sequitur ✕ et consequenter *μετὰ* ἀντὶ τοῦ ὅπως quo forte significatur solum Theodotionem εἴπωσ pro ὅπως habere. Sed hæc hariolando dicimus. [Notam codicis hoc modo legas : *μόνος Θεοδοτίων*

ἀντὶ etc. Cf. supra xvii, 3. DRACH.]

Ibid. Σ., Θ., *ἐπιθρέξει*. Reg. unus, Nicetas et Drusius Symmacho tribuunt; Colbert. et Reg. alter Theodotioni. Drusius solus legit, *βρέξει*.

V. 25. Ἄ., Θ., *καὶ ἀστραπὴ* etc. Colbert. et Reg. unus. Nicetas autem et Drusius uni Aquilæ tribuunt. Consequenter in edit. Latina hæc, *Discurrant super eum terribiliter*, asterisco notantur: secus in Colbertino.

V. 26. Ἄ., Θ., *ἀποκέκρυπται τοῖς ἐγκεχυρμένοις αὐτοῦ*. Sic Colbert. et Reg. unus. Nicetas et Drusius habent, Ἄ., *ἐγκέκρυπται τοῖς ἐγκεχυρμένοις αὐτοῦ*.

Ibid. Ἄ., Θ., *πῦρ μὴ φουσηθέν*. Σ., *ἀνευ φουσηματος*. Sic omnes præter Drusium, qui habet, Ἄ., Θ., *πῦρ μὴ φουσηθέν ἀνευ φουσηματος*, ommissa Symmachi nota.

V. 29. Σ., *ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ*. Colbert.

CAPUT XXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ γινέσθω τοῦτο μεταβούλευμα ὑμῶν.

3. Ἀνάσγεσθε.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσετε.

4.

5. Ἄφθογγοὶ γίνεσθε.

SYMMACHUS.

2. Et sit hoc poenitentia vestra.

3. Sustinete.

Et post sermones meos sistetis.

4.

5. Obmutescite.

2. Ἴνα μὴ ᾗ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἢ παράκλησις.

3. Ἄρατε.

Εἴτ' οὐ καταγέλαστέ με.

4. Ἦ διατί.

5. Θαυμάσετε.

LXX INTERPRETES.

2. Ut non sit mihi a vobis hæc consolatio.

3. Sustinete.

Deinde non deridebitis me.

4. Aut quare.

5. Mirabimini.

2.

3. Ἵπηνέγκατε.

4. Εἰ μή.

5.

THEODOTIO.

2.

3. Sustinete.

4. Nisi.

5.

ΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ῥ̄ μυελῶ τῶν ὀστέων
ἐνοῶ.

24. Μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται.

24.

τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν
ἰαὶς ὑμῶν τὰς ἀδίκους

26. Σαπρία.

26.

27. Ὡστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμη
ἐπίκεισθέ μοι.

27.

ντηρεῖται.

28-33. * Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν
οἶκος ἄρχοντος, Καὶ ποῦ ἐστὶν
ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν
ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπο-
ρευομένους ὁδῶν, Καὶ τὰ σημεῖα
αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσατε.
* Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κου-
φίζεται ὁ πονηρὸς, Εἰς ἡμέραν
ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς
ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ
τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, Καὶ ἀ αὐτὸς ἐποί-
ησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ
αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, Καὶ
αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγγρύπνησεν.
* Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες
χειμάρρου, Καὶ ὀπίσω αὐτοῦ
πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, Καὶ
ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί.
* Ἄλλιος, ἐπὶ σωροῦ.

28-33. * Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν
οἶκος ἄρχοντος, Καὶ ποῦ ἐστὶν
ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν
ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπο-
ρευομένους ὁδῶν, Καὶ τὰ σημεῖα
αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσατε.
* Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κου-
φίζεται ὁ πονηρὸς, Εἰς ἡμέραν
ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς
ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ
τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, Καὶ ἀ αὐτὸς ἐποί-
ησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ
αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη,
Καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγγρύπνη-
σεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλι-
κες χειμάρρου, Καὶ ὀπίσω αὐτοῦ
πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, Καὶ
ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοί.

ῖα ἄντιρρήσεις ὑμῶν
ἀνεπιστημόνως.

34. Τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι
ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

34.

ΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

* bundantia et felicitate. Reliqui,
fortis inculpatet.

* bundantia et felicitate.

edulla ossium ejus irri-

24. Medulla autem ejus diffun-

24.

26. Putredo.

26.

cogitationes vestras et
iras injustas contra me.

27. Itaque scio vos audacter
mihi insistere.

27.

onservatur.

28-33. * Quia dicitis, Ubi est
domus principis, et ubi est ve-
lamen in tabernaculis impio-
rum? Interrogate eos qui trans-
eunt per viam, et signa eorum
non ignorabitis. Quia in die
perditionis salvabitur malus,
in diem iræ deducuntur. Quis
annuntiabit coram eo viam ejus,
et quæ ipse fecit? Quis reddet
ei? Et ipse in sepulcra dedu-
ctus est, et super acervum vigi-
lavit. Dulces ei fuerunt lapilli
torrentis, et post eum omnis
homo sequitur, et ante eum
innumerabiles. Alius, super
tumulum.

28-33. * Quia dicitis, Ubi est
domus principis, et ubi est
velamen in tabernaculis impio-
rum? Interrogate eos qui trans-
eunt per viam, et signa eorum
non ignorabitis. Quia in die
perditionis salvabitur malus,
in diem iræ deducuntur. Quis
annuntiabit coram eo viam ejus,
et quæ ipse fecit? Quis reddet
ei? Et ipse in sepulcra dedu-
ctus est, et super acervum vigi-
lavit. Dulces ei fuerunt lapilli
torrentis, et post eum omnis
homo sequitur, et ante eum
innumerabiles.

im contradictiones ve-
sunt inscienter.

34. Quod autem ego quiescam a
vobis, nihil est.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI Job.

ditione quoque Latina hi versiculi aste-
ntur.

τί γάρ χρῆζει τῆς οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ. I. e.
duo versiculi ex Theodotione desumpti sunt, qui item
in editione Latina, unde versionem excerptimus
asteriscis notantur. Quæ sequuntur autem, οὕτω
τοῦ Θεοῦ, indicare videntur, in eo exemplari quo
utobatur is qui hæc scripsit, pro θέλημα αὐτοῦ legi
θέλημα τοῦ Θεοῦ. Postrema autem verba cum sigilo
quo pacto intelligenda sint, non satis perspectum
habeo. (.)

l., ὁ Θεὸς κατακρύψει etc. Colbert., Reg.
tas et Drusius.

, ἀνταποδώσει: etc. Colbert. cum aste-
i editio Latina illud, Reddet ei, et sciet,
sco habet.

l., πτώσιν. Omnes.

ic Colbertinus, præmisso asterisco, ἐκ Θ.
τοῦ Θεοῦ \aleph \mathfrak{R} ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ,

Ibid. A., Ἄλλως, ἡμισεῦθησαν. Sic omnes præter

o primam partem, ut nobis videtur, satis perspexit ill. Montf. Nimirum in LXX hexapl. ex-
stantur B. Hieronymi versio latina Beati Augustini annotationes in Job : Quia nulla ro-
(illud ejus præteritur in editione hexaplorum Montfauconiana) in domo sua post eum. Quid

ΠΑΤΡΟΙ. ΓΑ. XVI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
על - פה		
6 ונבדלתי	6.	6.
8 נבך לפנייהם	8.	8.
10 ולא יגעל	10.	10. Οὐκ ἐξέβαλε.
פרתו		Δάμαλις αὐτοῦ.
11 כצאן עייליהם	11.	11.
12 עזב	12.	12. ✕ Ὀργάνου.
13 יבלו בסוד ימיהם וברגע שאת	13.	13.
יודו		
15 מזה שדו כירנעבדו ומזה טועו	15.	15.
כי נפגע - ב		
19 אלה יצפן - לבניו ארגו	19.	19.
ישלם		
20 כיד	20.	20.
21 כי מזה חפצו בביתו אודיו	21.	21. Ἡμισεύθησαν.
והספר השדו חצו		
'Εβραϊκοῦ. Τί γάρ χρηθεῖ τῆς		
οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ;		
22 הלא ילמד דעת	22.	22.
ימים		
23 זה ימות בעצם חמד כלו שלאן	23.	23.
ושליו		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Super os.	Ori vestro.	
6. Et attonitus sum.	6. Pertimesco.	6.
8. Stabile ad facies eorum.	8. Permanet coram eis.	8.
10. Et non projecit semen extra.	10. Non abortivit.	10. Non eiecit.
Vacca ejus.	Vacca.	Vacca eius.
11. Velut ovem parvulos suos.	11. Quasi greges parvuli eorum.	11.
12. Organi.	12. Organi.	12. ✕ Organi.
13. Terent vetustate in bono dies suos, et in momento sepulcrum descendant.	13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendant.	13.
15. Quid Saddai, quod serviemus ei, et quid utilitatis capiemus, quod occurrerimus ei?	15. Quis est Omnipotens ut serviamus ei, et quid nobis prodest si oraverimus illum?	15.
19. Deus abdet filiis ejus robur ejus.	19. Deus servabit filiis illius dolorem patris.	19.
Reddet.	Et cum reddiderit.	
20. Infortunium suum.	20. Interfectionem.	20.
21. Nam quæ voluntas ejus ir, domo sua post se? et numerus mensium ejus dimidiati sunt. Ex Hebraico. Quid enim opus habet domo sua post se?	21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se? et si numerus mensium ejus dimidiatur.	21. Dimidiati sunt.
22. Numquid Deum docebit scientiam?	22. Numquid Deum docebit quispian scientiam?	22.
Excelsos.	Excelsos.	
23. Iste morietur in fortitudine integritatis suæ. Totus ipse quietus et pacificus.	23. Iste morietur robustus et sanus, dives et felix.	23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Ἐπὶ σιαγόνι. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἐπὶ στόματι.	
6. Θορυβοῦμαι.	6. Ἐσπούδακα.	6.
8. Διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν.	8. Κατὰ ψυχὴν.	8.
10. Οὐκ ἐξέτωσε.	10. Οὐκ ὠμότηκησε.	10.
	Ἐν γαστρὶ ἔχουσα.	
11.	11. Ὡς πρόβατα αἰῶνια. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς.	11.
12. ✕ Κιθάρας.	12. Ψαλμοῦ.	12.
13.	13. ✕ Συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς ✕ τὴν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ✕ ἄδου ἐκοιμήθησαν.	13.
15. Ἴνα δουλεύσωμεν αὐτῷ	15. ✕ Τί ἱκανὸς ὅτι δουλεύσωμεν αὐτῷ, καὶ τίς ὠφέλεια ὅτι ✕ ἀπαντήσωμεν αὐτῷ; Ἄλλος, ἐὰν δουλεύσωμεν αὐτῷ;	15.
19.	19. Ἐκλείποι υἱοὺς (al. υἱοῖς) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ.	19. Ὁ Θεὸς κατακρύψει τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ.
	✕ Ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.	✕ Ἀνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.
20. Πτώσιν.	20. Σφαγὴν.	20.
21.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν. Ἄλλος, ἡμισεύθησαν.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ριθμῶν μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.
22. Μὴ τὸν Θεὸν διδάξει τις ἐπιτήμην;	22. Πότερον οὐχὶ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων συνέσιν;	22.
	Σοφούς. Ἄλλ., φόνους. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ὑψηλοῦς.	
23.	23. ✕ Οὗτος ἀποθάνειται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ὄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἰσχύων ἀμωμος.	23. ✕ Οὗτος ἀποθάνειται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ὄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	Super maxillam. <i>Rel.</i> , super os.	
6. Perturbor.	6. Solicitus sum.	6.
8. Permanet in conspectu eorum.	8. Secundum animam.	8.
10. Non abortivit.	10. Non foetum immaturum peperit.	10.
	Prægnans.	
11.	11. Sicut oves æternæ. <i>Alius</i> , foeturis.	11.
12. Citharæ.	12. Psalmi.	12.
13.	13. ✕ Et finierunt in bonis vitam suam, atque in requie inferi dormierunt.	13.
15. Ut serviamus ei.	15. ✕ Quid est Omnipotens quia ✕ serviemus ei, aut quæ utilitas, ✕ quia obviam ibimus ei? <i>Alius</i> , si serviamus ei?	15.
19.	19. Deficiant filiis bona ejus.	19. Deus abscondet filiis ejus injustitias ejus.
	✕ Reddet ei, et sciet.	✕ Reddet ei, et sciet.
20. Casum.	20. Necem.	20.
21.	21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit. <i>Aliter</i> , dimidiati sunt.	21. ✕ Quia nulla (<i>sic</i>) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit.
22. Numquid Deum docebit quis scientiam?	22. Annon Dominus est qui docet intelligentiam?	22.
	Sapientes. <i>Alius</i> , cædes. <i>Reliqui</i> , excelsos.	
23.	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-

TO EBPAIKON.

24 וּכְחַם עֲצָמוֹתָיו יִשְׁכַּח
26 וְרִמָּה
27 יִדְגְתִּי מִחֻשְׁבוֹתֶיכֶם וּמִזְמוֹרָתָי
עַל־י חֲחֹכֶיךָ

28-33 כִּי הִאֲמַרְדּוּ אִיהָ בֵּית-נְדִיב וְאִיהָ אֲדָר וְ מִשְׁכְּנֹת רְשָׁעִים: הֲלֹא שְׁאַלְתֶּם עֹבְרֵי דֶרֶךְ וְאַתְחֶם לֹא תִנְכַד: כִּי לְיוֹם אִידִי יִחְשֶׁךְ רַע לְיוֹם עֲבָרָתָי יִבְלֹו: מִי-יִגִּיד עַל-פְּנֵי דַרְכֵי וְהוֹא-עֲשֶׂה מִי יִשְׁלֹם-לִי: הֲזֵא לְקַבְּרֹת יִבְל וְעַל-גְּדִישׁ יִשְׁקֹד: כִּתְקֵן-לִי רִגְבִי כַּגֵּל וְאַחֲרָיו כָּל-אֲדָמָה יִבְשָׁךְ וְלִפְנֵי אֵין מִסְפָּר

34 וְחֻשְׁבוֹתֶיכֶם נִשְׂאֵר-מֵעַל

VERSIO HEBRAICI TEXT.

24. Et medulla ossa ejus irri-
gantur.

26. Et vermis.

27. Novi cogitationes vestras,
et molimina super me injuste ex-
cogitabit.

28-33. Nam dicetis, Ubi domus
principis, et ubi tabernaculum
habitaculorum impiorum? Num-
quid non interrogastis transeun-
tes viam, et signa eorum non dis-
simulabitis? Quia in die exitii pro-
hibebitur malus, in die furorum
inducuntur. Quis nuntiabit super
facies ejus viam ejus? Et ipse fecit,
quis reddet ei? Et ipse ad sepul-
cra ducetur, et super acervo vigi-
labit. Dulcuerunt ei cespites tor-
rentis, et post se omnem homi-
nem trahet, et ad facies suas non
numerus.

34. Et responsionibus vestris
remansit prævaticatio.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὺς γράμματα.

24.

26.

27.

28-33.

34.

VULGATA LATINA.

24. Et medullis ossa illius irri-
gantur.

26. Vermes.

27. Certe novi cogitationes ve-
stras et sententias contra me ini-
quas.

28-33. Dicitis enim, Ubi est
domus principis, et ubi taberna-
cula impiorum? Interrogate quem-
libet de viatoribus, et hæc eadem
illum intelligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur ma-
lus, et ad diem furoris ducetur.
Quis arguet coram eo viam ejus,
et quæ fecit quis reddet illi? Ipse
ad sepulcra ducetur, et in conge-
rie mortuorum vigilabit. Dulcis
fuit glareis Cocyti, et post se
omnem hominem trahet, et ante
se innumerabiles.

34. Cum responsio vestra repu-
gnare ostensa sit veritati.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

24.

26. Σήπη.

27.

28-33. Ὑπεξαίρεσθήσεται.
Ἐπὶ θημωνίας.

34.

AQUILA.

24.

26. Putredo.

27.

28-33. Eruetur.
Super acervo.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap XXI Job.

V. 2. Σ., καὶ γινέσθω etc. Sic omnes.

V. 3. Σ., ἀνάσχεσθε. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., καὶ μετὰ τοὺς etc. Sic omnes.

V. 4. Θ., ἐτ μή. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Aquilæ et Symmachi lectiones sic omnes.
uno excepto Regio, qui ad Symmachum habet
ἄφθονοι.

Ibid. Οἱ Λοιποὶ, ἐπὶ στόματι. Omnes.

V. 6. Σ., θορυβοῦμαι. Omnes.

V. 8. Σ., διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν. Item omnes.

V. 10. Ἀ., οὐκ ἐξέθαλε. Σ., οὐκ ἐξέτρωπε. Sic
Colbert. et Reg. unus. Nicetas vero et Drusus,
Σ., οὐκ ἐξέτρωπε, tantum habent. Palam est pri-
mam esse Aquilæ, secundam Symmachi.

Ibid. Ἀ., δάμαλις αὐτοῦ. Sic omnes.

V. 11. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς. Colbert. Hoc loco
editio Latina Hieronymi sic cum asterisco habet,
Et mittunt sicut infantes suos.

V. 12. Ἀ., ὀργάνου. Σ., κιθάρας. Sic Colbert. et
Reg. unus. Sed illud, Ἀ., ὀργάνου, inductum in
textum τῶν Ὁ cum asterisco erat, ut habetur in
edit. Latina.

V. 13. Illi versus asteriscis notantur in ed. Latina.

V. 15. Colbertinus, præmisso asterisco, ἐξ Θ. οἱ
β', i. e. hi duo versiculi ex Theodotione. Postea
subsequitur, Σ., ἔνα. Ac deinde, præmisso item
asterisco, et ἔάν προ ὅτι, perguit idem, καὶ ταῦτα
κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. Hæc etiam in Hebræico

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24. Καὶ τῶ μυελῷ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἀρδόμενος.

26.

27. Οἶδα τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν καὶ τὰς ἐννοίας ὑμῶν τὰς ἀδίκους κατ' ἑμοῦ.

28-33. Συντηρεῖται.

34. Καὶ γὰρ ἀντιρρήσεις ὑμῶν ἐλαίφθησαν ἀνεπιστημότως.

SYMMACHUS.

24. Et medulla ossium ejus irrigatus.

26.

27. Novi cogitationes vestras et mentes vestras injustas contra me.

28-33. Conservatur.

34. Etenim contradictiones vestrae relictæ sunt inscienter.

jacent. In editione quoque Latina hi versiculi asteriscis notantur.

V. 19. Θ., ὁ θεὸς κατακρύψει etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Θ., ἀνταποδώσει etc. Colbert. cum asterisco. Item editio Latina illud, *Reddet ei, et sciet, cum asterisco* habet.

V. 20. Σ., πτώσιν. Omnes.

V. 21. Hic Colbertinus, præmisso asterisco, ἐκ Θ. εὶ β', οὕτω τοῦ θεοῦ ἄ τϞ ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ,

24. Μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται.

26. Σαπρία.

27. Ὡστε οἶδα ὑμᾶς, ὅτι τόλμη ἐπέκεισθέ μοι.

28-33. ✕ Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχόντος, Καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνωμάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, Καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. ✕ Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κούφίζεται ὁ πονηρὸς, Εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, Καὶ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, Καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγρύπνησεν. ✕ Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, Καὶ ὅπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, Καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοὶ. ✕ Ἄλλος, ἐπὶ σωροῦ.

34. Τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

LXX INTERPRETES.

✕ bundantia et felicitate. *Reliqui, fortis inculpata.*

24. Medulla autem ejus diffunditur.

26. Putredo.

27. Itaque scio vos audacter mihi insistere.

28-33. ✕ Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transeunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducentur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles. *Alius, super tumulum.*

34. Quod autem ego quiescam a vobis, nihil est.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI Job.

τί γὰρ χρῆζει τῆς οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ. I. e. duo versiculi ex Theodozione desumpti sunt, qui item in editione Latina, unde versionem excerptimus asteriscis notantur. Quæ sequuntur autem, οὕτω τοῦ θεοῦ, indicare videntur, in eo exemplari quo utobatur is qui hæc scripsit, pro θέλημα αὐτοῦ legi θέλημα τοῦ θεοῦ. Postrema autem verba cum siglo quo pacto intelligenda sint, non satis perspectum habeo. (*)

Ibid. A., ἄλλως, ἡμισεύθησαν. Sic omnes præter

(*) Neque primam partem, ut nobis videtur, satis perspexit ill. Montf. Nimirum in LXX hexapl. exstabat, ut testantur B. Hieronymi versio latina Beati que Augustini annotationes in Job : *Quia nulla ro. iustas ejus* (illud *ejus* præteritur in editione hexaplorum Montfauconiana) *in domo sua post eum.* Quid

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

ו' 5 כי רגלת רשעים מקרוב
'*Hebraios*, ἡ γὰρ ἀγαλλιασις τῶν
ἀσεδῶν πρὸς βραχύ.

ו' *Hebraios*, ושכחת חנה עדי-רגע
και ἡ χαρμοσύνη αὐτῶν πρὸς βοπήν.

ו' 6 שיא

וראש

ו' 10 ירע

ו' 11-13 עצמתיו מלאו עלמו ועמו

ו' על-עפר תשכב : אמ - תמותיק בפיו

ו' רעה ינחידנה תחת לשונו : יחבל

ו' עליה ולא יעזבנה

וימנענה

ו' 14 מודרת פתנים בקרב
'*Hebraios*, και ἐγένετο ἰδς ἀπίδων
ἐν ἐχλάτοις αὐτοῦ.

ו' 15 מבטו

ו' 16 ראש פתנים יינג

ו' 17 נחלי דבש

ו' 19 בית גול ולא יבטו

ו' 20 בתמוד לא יבלט

VERSIO HEBRAICI TEXT.

ne hæc nosti a sæculo, a quo pos-
itus est homo super terram?

5. Quod laus impiorum de propinquo. *Hebræus*, exultatio enim impiorum ad breve.

Et lætitia hypocritæ ad momentum. *Hebræus*, et lætitia eorum ad momentum.

6. Sublimitas ejus.

Et caput ejus.

10. Placabunt.

11-13. Ossa ejus repleta sunt occultis ejus, et cum eo super pulverem jacebit. Si dulce fuerit in ore ejus malum, celabit illud sub lingua sua. Parcet super eo, et non derelinquet illud.

Et prohibebit illud.

14. Fel aspidum in interiori ejus. *Hebræus*, et fuit venenum aspidum in intestinis ejus.

15. De ventre illius.

16. Caput aspidum suget.

17. Torrentes mellis.

19. Domum rapuit, et non ædificabit eam.

20. In desiderio ejus non evadet.

VULGATA LATINA.

principio, ex quo positus est homo super terram.

5. Quod laus impiorum brevis sit.

Et gaudium hypocritæ ad instar puncti.

6. Superbia ejus.

Et caput ejus.

10. Atterentur.

11-13. Ossa ejus implebuntur vitiiis adolescentiæ ejus, et cum eo in pulvere dormient. Cum enim dulce fuerit in ore ejus malum, abscondet illud sub lingua sua. Parcet illi, non derelinquet illud.

Et celabit.

14. In fel aspidum intrinsecus.

15. De ventre illius.

16. Caput aspidum suget.

17. Torrentes mellis.

19. Domum rapuit, et non ædificavit eam.

20. Et cum habuerit quæ concupierat, possidere non poterit.

5.

Και εὐφροσύνη ὑποκρίτου ἕως ἄθροῦ.

6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.

10. Ἐπιστρέψουσιν.

11-13.

14.

15.

16.

17.

19.

20.

AQUILA.

5.

Et lætitia hypocritæ confertim.

6. Elatio ejus.

10. Convertent se.

11-13.

14.

15.

16.

17.

19.

20.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	<p>✕ ταῦτα ἄγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἔτεθῃ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; ✕ οὐ ἔτεθῃ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;</p>	<p>✕ ταῦτα ἄγνωσ ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἔτεθῃ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς; ✕ ἐτέθῃ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς;</p>
5. Ὅτι εὐθηνία ἀσεβῶν ἐπ' ὀλίγον.	5. Εὐφροσύνη δὲ ἀσεβῶν πτώμα ἐξαίσιον.	5.
	Χαρμονή δὲ παρανόμων ἀπάλεια.	
6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.	6. Αὐτοῦ τὰ δῶρα. Ἦ δὲ θυσία αὐτοῦ. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , καὶ κεφαλὴ αὐτοῦ.	6. Ἐπαρμα αὐτοῦ.
10. Ἐποίησαν.	10. Ὀλέσαισαν.	10.
11-13. Παραδάσεως αὐτοῦ.	11-13. ✕ Ὅσα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χῶματος κοιμηθήσεται. Ἐάν γλυκανθῇ ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ κακία, κρύψει αὐτὴν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ, φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν. Καὶ συνάξει. Ἄλλος, καὶ συνέξει.	11-13.
14	14. ✕ Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ	14. ✕ Χολὴ ἀσπίδος ἐν γαστρὶ αὐτοῦ.
15.	15. Ἐξ οἰκίας αὐτοῦ. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ.	15.
16. Χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται.	16. Θυμὸν δὲ δρακόντων θηλάσειεν. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , χολὴν ἀσπίδων μυζήσει.	16.
17. Ρεῖθρα μέλιτος.	17. Νομάς μέλιτος.	17.
19. Οἰκίαν ἤρπασε, καὶ οὐκ ἀνοικοδομήσει αὐτήν.	19. Δίαιταν δὲ ἤρπασε, καὶ οὐκ ἔστησεν.	19.
20. Σχῶν ἃ ἐπεθύμει οὐ διασώσει.	20. Ἐν ἐπιθυμίᾳ αὐτοῦ οὐ σωθήσεται.	20.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	<p>✕ Numquid hæc nosti a sæculis ✕ ex quo positus est homo super ✕ terram?</p>	<p>✕ Numquid hæc nosti a sæculis ✕ ex quo positus est homo super ✕ terram?</p>
5. Quoniam prosperitas impiorum brevis.	5. Lætitia autem impiorum ruina insignis.	5.
	Gaudium vero iniquorum perditio.	
6. Elatio ejus.	6. Ejus dona. Sacrificium autem ejus. <i>Reliqui</i> , et caput ejus.	6. Elatio ejus.
10. Inferent.	10. Disperdant.	10.
11-13. Transgressionis ejus.	11-13. ✕ Ossa ejus repleta sunt ✕ juventute ejus, et cum illo in ✕ cinere dormient, si dulcis fuerit in ore ejus malitia, abscondet eam sub lingua sua, parceret ei, et non relinquet eam. Et congregabit. <i>Al.</i> , et continebit.	11-13.
14.	14. ✕ Fel aspidis in ventre ejus.	14. Fel aspidis in ventre ejus.
15.	15. Ex domo ejus. <i>Reliqui</i> , de ventre illius.	15.
16. Fel aspidum sugat.	16. Furorem draconum sugat. <i>Reliqui</i> , fel aspidum sugat.	16.
17. Fluens mellis.	17. Pabula mellis.	17.
19. Domum rapuit, et non reedificabit eam.	19. Et habitaculum diripuit, et non statuit.	19.
20. Habens quæ desiderabat, non servabit.	20. In desiderio suo non salvabitur.	20.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אין-שריד לאכלו 21	21.	21.
יהי למלא בסעו 23	23.	23.
וימטר וברם ממדרתו ידלך עליו 25	25.	25. Καὶ ἀστραπή ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύεται ἐπ' αὐτόν.
טבחן לצפיניו 26	26.	26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἐγκε- κρυμμένοις αὐτοῦ. Πῦρ μὴ φουσηθέν. 29.
אש לא-נפח רשע מאלהים 29	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
21. Non superstes ad comedendum eum.	21. Non remansit de cibo ejus.	21.
23. Fuerit ad replendum ventrem suum. Et faciet pluere.	23. Utinam impleatur venter ejus. Pluat.	23.
25. Et fulgur de felle ejus ibit super eum.	25. Et fulgurans in amaritudine sua, vadent et venient super eum.	25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.
26 Absconditæ in occultis ejus. Ignis non sufflatus.	26. Absconditæ sunt in occultis ejus. Ignis, qui non succenditur.	26. Absconditum est occultis ejus. Ignis non sufflatus.
29. Impii a Deo.	29. Impii a Deo.	29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 3 et 4. Colbertinus, ex Θ. οἱ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione desumpti sunt.*

Παιδείαν ἐντροπῆς μου ἀκούσομαι,

Καὶ πνεῦμα ἐκ τῆς συνέσεως ἀποκρίνεται μοι.

Μὴ ταῦτα ἔγνων ἀπὸ τοῦ ἔτι, ἀφ' οὗ ἐτέθη ἀνθρώ-
πος ἐπὶ τῆς γῆς;

Quæ item asteriscis notantur in editione Hieronymi, unde Latinam versionem decerpimus.

Ibid. Σ., ἀπ' αἰῶνος. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 5. Hebræi interpretis et Symmachi versiones exhibent Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. Χαρμονὴ δὲ παραν-. Ibidem. Sed Drusius et Nicetas habent χαρμονή. Colbert. et Reg. unus, χαρμοσύνη.

V. 6. 'A., Σ., Θ., ἔπαρμα αὐτοῦ. Colbert.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ κεφαλὴ αὐτοῦ. Colbert.

V. 10. 'A., ἐπιστρέψουσιν. Σ., ἐπόσουσιν. Sic omnes.

V. 11, 13. Hi quinque versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in versione Latina, quam sequimur.

Ἵστα αὐτοῦ ἐνεπλήσθησαν νεότητος αὐτοῦ,

Καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπὶ χύματος κοιμηθήσεται.

Ἐὰν γλυκανθῆ ἔν τῳ στόματι αὐτοῦ κακία,

Κρύψει αὐτήν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ,

Φείσεται αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐγκαταλείψει αὐτήν.

In editione τῶν Θ' ad postremum versiculum legitur οὐ φείσεται, quod emendatum fuerat in Hexaplis.

Ibid. Σ., παραβάσεως αὐτοῦ. κα reddit וְכִלְיָו.

Ibid. Ἄλλος, καὶ συνέξει. Sic Colbert.

V. 14. 'Ο Ἑβραῖος, καὶ ἐγένετο etc. Sic Colb., Orat., Nicetas et Drusius. In Colbert. ad versionem LXX habetur hæc nota Θ. cum asterisco, ut indicetur hæc ex Theodotione desumpta esse.

V. 15. Colbert. Οἱ λοιποὶ, ἐκ γαστρὸς αὐτοῦ. Itemque Nicetas et Drusius.

CAPUT XXI JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ
וְתַהוּ-וְזָאן תַּחֲמוֹתֵיכֶם 2	2.	2.
שׂאוּנִי 5	5.	3.
וְאַחַר דְּבַרִי תִלְעֵיג		
וְאִם-מִדּוֹד 4	4.	1.
וְהַשְׁמַח 5	5.	5. Ἐξαπορήθητε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Et sit hoc consolationes vestræ.	2. Et agite pœnitentiam.	2.
3. Ferte me Et postea verba mea subsannes.	3. Sustinete. Et post mea, si videbitur, verba ridete.	3.
4. Et si cur.	4. Ut merito.	4.
5. Et obstupescite.	5. Obstupescite.	5. Obstupescite.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21. Οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ.

25.

Ἐπιθρέξει.

25.

26.

Ἄνευ φουσηματος.

29. Ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ.

SYMMACHUS.

21. Non reliquit de cibo suo.

25.

Pluet super.

25.

26.

Absque flatu.

29. Contradictionis a Deo.

21. ✕ Οὐκ ἔστιν ὑπόλειμμα τοῖς βρώμασιν αὐτοῦ.

25. Εἴπωσ εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Νίψαι.

25. Ἄστρα δὲ ἐν διαίταις αὐτοῦ περιπατήσαισαν.

26. Πᾶν δὲ σκότος αὐτῷ ὑπομείναι.

Πῦρ ἄκαυστον. Ἄλλος, πυρετός.

29. Ἄσεβους παρὰ Κυρίου.

LXX INTERPRETES.

21. ✕ Non erunt reliquiae se ✕ cibis ejus.

25. Si quo modo sit implese ventrem suum.

Lavet.

25. Astra autem in habitaculis ejus obambulent.

26. Omnes autem tenebrae ipsi permaneant.

Ignis qui non accenditur. *Atius*, febris.

29. Impii a Domino.

21.

25. Εἴπωσ εἰ πληρῶσαι γαστέρα αὐτοῦ.

Ἐπιθρέξει.

25. Καὶ ἀστραπὴ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πορεύσεται ἐπ' αὐτόν.

26. Ἀποκέκρυπται τοῖς ἔγκακρυμμένοις αὐτοῦ.

Πῦρ μὴ φουσηθέν.

29.

THEODOTIO.

21.

25. Si quo modo sit implere ventrem suum.

Pluet super.

25. Et fulgur a facie ejus ibit super eum.

26. Absconditum est occultis ejus.

Ignis non sufflatus.

29.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XX Job.

V. 16. Σ., χολὴν ἀσπίδων μυζήσεται. Reg. unus. Colbertinus autem et Drusius, *οἱ λοιποὶ*, χολὴν ἀσπίδων μυζήσει.

V. 17. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius, Σ., *ρεῖθρα* μέλιτος.

V. 19. Σ., *οἰκίαν* ἤρπασε etc. Sic omnes mss. et Drusius.

V. 20. Σ., *σχὼν* ἂ ἐπεθ-. Sic omnes.

V. 21. Σ., οὐκ ἀπελίμπανεν ἐκ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusius vero, οὐκ ἀπολείψει ἀπὸ τῆς τροφῆς αὐτοῦ. Versio hujus loci τῶν Ο' notatur asterisco in Colbertino et in editione Latina.

V. 25. In Colbertino codice notatur Θ. post sequitur ✕ et consequenter *μετὰ* ἀντὶ τοῦ ὅπως quo forte significatur solum Theodotionem εἴπωσ pro ὅπως habere. Sed hæc hariolando dicimus. [Notam codicis hoc modo legas : μόνος Θεοδοτίων

ἀντὶ etc. Cf. supra XVII, 3. DRACH.]

Ibid. Σ., Θ., ἐπιθρέξει. Reg. unus, Nicetas et Drusius Symmacho tribuunt; Colbert. et Reg. alter Theodotioni. Drusius solus legit, *βρέξει*.

V. 25. Ἄ., Θ., καὶ ἀστραπὴ etc. Colbert. et Reg. unus. Nicetas autem et Drusius uni Aquilæ tribuunt. Consequenter in edit. Latina hæc, *Discurrant super eum terribiliter*, asterisco notantur: secus in Colbertino.

V. 26. Ἄ., Θ., ἀποκέκρυπται τοῖς ἔγκακρυμμένοις αὐτοῦ. Sic Colbert. et Reg. unus. Nicetas et Drusius habent, Ἄ., *ἐγκέκρυπται* τοῖς ἔγκειμένοις αὐτοῦ.

Ibid. Ἄ., Θ., πῦρ μὴ φουσηθέν. Σ., *ἀνευ* φουσηματος. Sic omnes præter Drusium, qui habet, Ἄ., Θ., πῦρ μὴ φουσηθέν *ἀνευ* φουσηματος, omnia Symmachi nota.

V. 29. Σ., ἀντιλογίας ἀπὸ Θεοῦ. Colbert.

CAPUT XXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ γινέσθω τοῦτο μεταβούλευμα ὑμῶν.

3. Ἀνάσχεσθε.

Καὶ μετὰ τοὺς λόγους μου στήσετε.

4.

5. Ἀφθογγοὶ γίνεσθε.

SYMMACHUS.

2 Et sit hoc poenitentia vestra.

3. Sustinete.

Et post sermones meos sistetis.

4.

5. Obmutescite.

2. Ἴνα μὴ ᾗ μοι παρ' ὑμῶν αὕτη ἢ παράκλησις.

3. Ἄρατε.

Εἴτ' οὐ καταγελάσετέ με.

4. Ἢ διατί.

5. Θαυμάσετε.

LXX INTERPRETES.

2. Ut non sit mihi a vobis hæc consolatio.

3. Sustinete.

Deinde non deridebitis me.

4. Aut quare.

5. Mirabimini.

2.

3. Ὑπηγέχατε.

4. Εἰ μὴ.

5.

THEODOTIO.

2.

3. Sustinete.

4. Nisi.

5.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

על - פה		
6 ונבאחתי	6.	6.
8 נבן לפניהם	8.	8.
10 ולא יגעל	10.	10. Οὐκ ἐξέβαλε.
פרדע		Δάμαλις αὐτοῦ.
11 כצאן עייליהם	11.	11.
12 עזוב	12.	12. ✕ Ὀργάνου.
13 יבלו במדב ימיהם וברגע שאת	15.	15.
יחזי		
15 מזה שדוי כירנעבדו ומה נועת	15.	15.
כי נפגע - ב		
19 אלה יצפן - לבניו ארג	19.	19.
ישלם		
20 כיו	20.	20.
21 כי מזה חפצו בביתו אודיו	21.	21. Ἠμισεύθησαν.
והספר השדוי חפצו		
'Εβραϊκοῦ. Τί γάρ χρηθεῖ τῆς		
οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ;		
22 הלא ילמד דעת	22.	22.
ימים		
23 זה ימות בעצם חמו כלו שלאן	25.	25.
ושליו		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Super os.	Ori vestro.	
6. Et attonitus sum.	6. Pertimesco.	6.
8. Stabile ad facies eorum.	8. Permanet coram eis.	8.
10. Et non projecit semen extra.	10. Non abortivit.	10. Non eiecit.
Vacca ejus.	Vacca.	Vacca eius.
11. Velut ovem parvulos suos.	11. Quasi greges parvuli eorum.	11.
12. Organi.	12. Organi.	12. ✕ Organi.
13. Terent vetustate in bono dies suos, et in momento sepulcrum descendant.	13. Ducunt in bonis dies suos, et in puncto ad inferna descendant.	13.
15. Quid Saddai, quod serviemus ei, et quid utilitatis capiemus, quod occurrerimus ei?	15. Quis est Omnipotens ut serviamus ei, et quid nobis prodest si oraverimus illum?	15.
19. Deus abdet filiis ejus robur ejus.	19. Deus servabit filiis illius dolorem patris.	19.
Reddet.	Et cum reddiderit.	
20. Infortunium suum.	20. Interfectionem.	20.
21. Nam quam voluntas ejus ir, domo sua post se? et numerus mensium ejus dimidiati sunt. <i>Ex Hebraico.</i> Quid enim opus habet domo sua post se?	21. Quid enim ad eum pertinet de domo sua post se? et si numerus mensium ejus dimidiatur.	21. Dimidiati sunt.
22. Numquid Deum docebit scientiam?	22. Numquid Deum docebit quispian scientiam?	22.
Excelsos.	Excelsos.	
23. Iste morietur in fortitudine integritatis suæ. Totus ipse quietus et pacificus.	23. Iste morietur robustus et sanus, dives et felix.	23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Ἐπὶ σαγόνι. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἐπὶ στόματι.	
6. Θορυβοῦμαι.	6. Ἐσπούδακα.	6.
8. Διαιμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν.	8. Κατὰ ψυχὴν.	8.
10. Οὐκ ἐξέτωσε.	10. Οὐκ ὠμοτόκησε. Ἐν γαστρὶ ἔχουσα.	10.
11.	11. Ὡς πρόβατα αἰώνα. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς.	11.
12. ✕ Κιθάρας.	12. Ψαλμοῦ.	12.
13.	13. ✕ Συνετέλεσαν δὲ ἐν ἀγαθοῖς ✕ τὴν βίον αὐτῶν, ἐν δὲ ἀναπαύσει ✕ ἄδου ἐκοιμήθησαν.	13.
15. Ἴνα δουλεύσωμεν αὐτῷ	15. ✕ Τί ἴκανός ἐστι δουλεύσωμεν αὐτῷ, καὶ τίς ὠφέλεια ἐστι ✕ ἀπαντήσωμεν αὐτῷ; Ἄλλος, ἐάν δουλεύσωμεν αὐτῷ;	15.
19.	19. Ἐκλείπει υἱούς (al. υἱοὺς) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ✕ Ἄνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.	19. Ὁ Θεὸς κατακρύψει τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀδικίας αὐτοῦ. ✕ Ἄνταποδώσει πρὸς αὐτὸν καὶ ✕ γινώσεται.
20. Πτώσιν.	20. Σφαγὴν.	20.
21.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ✕ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν. Ἄλλος, ἡμισεύθησαν.	21. ✕ Ὅτι τὸ θέλημα αὐτοῦ ἐν οἴκῳ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Καὶ ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν.
22. Μὴ τὸν Θεὸν διδάξει τις ἐπιτήμην;	22. Πότερον οὐχὶ ὁ Κύριός ἐστιν ὁ διδάσκων συνέσιν; Σοφούς. Ἄλλ., φόνους. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ὑψηλοῦς.	22.
23.	23. ✕ Οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ὄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , ἰσχύων ἄμωμος.	23. ✕ Οὗτος ἀποθανεῖται ἐν κράτει ἀπλοσύνης αὐτοῦ· ὄλος δὲ ✕ εὐθυνῶν καὶ εὐπαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	Super maxillam. <i>Rel.</i> , super os.	
6. Pertarbor.	6. Solicitus sum.	6.
8. Permanet in conspectu eorum.	8. Secundum animam.	8.
10. Non abortivit.	10. Non foetum immaturum peperit. Prægnans.	10.
11.	11. Sicut oves æternæ. <i>Alius</i> , foetibus.	11.
12. Citharæ.	12. Psalmi.	12.
13.	13. ✕ Et finierunt in bonis vitam suam, atque in requie inferi dormierunt.	13.
15. Ut serviamus ei.	15. ✕ Quid est Omnipotens quia ✕ serviemus ei, aut quæ utilitas, ✕ quia obviam ibimus ei? <i>Alius</i> , si serviamus ei?	15.
19.	19. Deficient filiis bona ejus. ✕ Reddet ei, et sciet.	19. Dens abscondet filiis ejus injustitias ejus. ✕ Reddet ei, et sciet.
20. Casum.	20. Necem.	20.
21.	21. ✕ Quia nulla (sic) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit. <i>Aliter</i> , dimidiati sunt.	21. ✕ Quia nulla (sic) voluntas ✕ ejus in domo sua post eum. ✕ Licet numerus mensium ejus ✕ dimidiatus sit.
22. Numquid Deum docebit quis scientiam?	22. Annon Dominus est qui docet intelligentiam? <i>Sapientes. Alius, cædes. Reliqui</i> , excelsos.	22.
23.	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-	23. ✕ Hic morietur in robore ✕ simplicitatis suæ, totus in a-

TO EBPAIKON-	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
24 ומח עצמותיו ישקה	24.	24.
26 ורמה	26.	26. Σήπη.
27 ידתי מחדשבתיתכם ומזמורת עלי הרמרי	27.	27.
28-33 כי האמר איה בית-נוב ואיה אהל ו משכנות רשעים: הלא שאלתם עוברי דרך ואתתם לא תנבד: כי ליום איד יחשך רע ליום עברות יובלו: מי יגיד על-פניו דרכו והוא עשה מי ישלם-לו: הדא לקברות יובל ועל-גדיש ישקוד: כתקו-לו רגבי נול ואחריו כל-אדם ימשך ולפניו אין מספר	28-33.	28-33. Ὑπεξαίρεθήσεται. Ἐπὶ θημωνίας.
34 ותשובתיתכם נשאי-בעל	34.	34.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

24. Et medulla ossa ejus irri-
gantur.

26. Et vermis.

27. Novi cogitationes vestras,
et molinina super me injuste ex-
cogitabit.

28-33. Nam dicetis, Ubi domus
principis, et ubi tabernaculum
habitaculorum impiorum? Num-
quid non interrogastis transeun-
tes viam, et signa eorum non dis-
simulabitis? Quia in die exitii pro-
hibebitur malus, in die furorum
inducentur. Quis nuntiabit super
facies ejus viam ejus? Et ipse fecit,
quis reddet ei? Et ipse ad sepul-
cra ducetur, et super acervo vigi-
labit. Dulcuerunt ei cespites tor-
rentis, et post se omnem homi-
nem trahet, et ad facies suas non
numerus.

34. Et responsionibus vestris
remansit praevaricatio.

24. Et medullis ossa illius irri-
gantur.

26. Vermes.

27. Certe novi cogitationes ve-
stras et sententias contra me ini-
quas.

28-33. Dicitis enim, Ubi est
domus principis, et ubi taberna-
cula impiorum? Interrogate quem-
libet de viatoribus, et haec eadem
illum intelligere cognoscetis. Quia
in diem perditionis servatur ma-
lus, et ad diem furoris ducetur.
Quis arguet coram eo viam ejus,
et quae fecit quis reddet illi? Ipse
ad sepulcra ducetur, et in congre-
rie mortuorum vigilabit. Dulcis
fuit glareis Cocyti, et post se
omnem hominem trahet, et ante
se innumerabiles.

34. Cum responsio vestra repu-
gnare ostensa sit veritati.

24.

26. Putredo.

27.

28-33. Eruetur.
Super acervo.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap XXI Job.

V. 2. Σ., καὶ γινέσθω etc. Sic omnes.

V. 3. Σ., ἀνάσχεσθε. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., καὶ μετὰ τοὺς etc. Sic omnes.

V. 4. Θ., et μή. Colbert. et Reg. unus.

V. 5. Aquilæ et Symmachi lectiones sic omnes.
uno excepto Regio, qui ad Symmachum habet
ἀφθονοί.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, ἐπὶ στόματι. Omnes.

V. 6. Σ., θοροβοῦμαι. Omnes.

V. 8. Σ., διαμένει ἔμπροσθεν αὐτῶν. Item omnes.

V. 10. Ἀ., οὐκ ἐξέβαλε. Σ., οὐκ ἐξέτρωσε. Sic
Colbert. et Reg. unus. Nicetas vero et Drusius,
Σ., οὐκ ἐξέτρωσε, tantum habent. Palam est pri-
mam esse Aquilæ, secundam Symmachi.

Ibid. Ἀ., δάμαλις αὐτοῦ. Sic omnes.

V. 11. Ἄλλος, ταῖς ἐπιγοναῖς. Colbert. Hoc loco
editio Latina Hieronymi sic cum asterisco habet,
Et mittunt sicut infantes suos.

V. 12. Ἀ., ὄργάνου. Σ., κιθάρης. Sic Colbert. et
Reg. unus. Sed illud, Ἀ., ὄργάνου, inductum in
textum τῶν Θ' cum asterisco erat, ut habetur in
edit. Latina.

V. 15. Ili versus asteriscis notantur in ed. Latina.

V. 15. Colbertinus, præmissio asterisco, ἐξ θ. οἱ
β', i. e. hi duo versiculi ex Theodotione. Postea
subsequitur, Σ., ἴνα. Ac deinde, præmissio item
asterisco, et εἰς πρό ὅτι, pergunt idem, καὶ ταῦτα
κρίται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. Haec etiam in Hebraico

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

24. Καὶ τῶ μυελῷ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἀρδόμενος.

24. Μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται.

24.

25.

25. Σαπρία.

25.

27. Ὅσα τὰς ἐνθυμήσεις ὑμῶν καὶ τὰς ἐννοίας ὑμῶν τὰς ἀδικίας κατ' ἑμοῦ.

27. Ὅσα ὅσα ὑμᾶς, ὅτι τόλμη ἐπίκεισθέ μοι.

27.

28-33. Συντηρεῖται.

28-33. ✕ Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχοντος, καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνομάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κούφιζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἅ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγρῦπησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, καὶ ὀπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοὶ ἄλλοι, ἐπὶ σωροῦ.

28-33. ✕ Ὅτι ἐρεῖτε, ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχοντος, καὶ ποῦ ἐστὶν ἡ σκέπη τῶν σκηνομάτων τῶν ἀσεβῶν; Ἐρωτήσατε παραπορευομένους ὁδῶν, καὶ τὰ σημεῖα αὐτῶν οὐκ ἀπαλλοτριώσετε. Ὅτι εἰς ἡμέραν ἀπωλείας κούφιζεται ὁ πονηρὸς, εἰς ἡμέραν ὀργῆς αὐτοῦ ἀπαχθήσονται. Τίς ἀναγγελεῖ ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ, καὶ ἅ αὐτὸς ἐποίησε; Τίς ἀνταποδώσει αὐτῷ; καὶ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, καὶ αὐτὸς ἐπὶ σωρῶν ἠγρῦπησεν. Ἐγλυκάνθησαν αὐτῷ χάλικες χειμάρρου, καὶ ὀπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρωπος ἀπελεύσεται, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἀναριθμητοὶ.

34. Καὶ γὰρ ἀντιρρήσεις ὑμῶν βλαῖψθησαν ἀνεπιστημόνως.

34. Τὸ δὲ ἐμὲ καταπαύσασθαι ἀπ' ὑμῶν οὐδέν.

34.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

✕ *bundantia et felicitate. Reliqui, fortis inculpatus.*

✕ *bundantia et felicitate.*

24. Et medulla ossium ejus irrigatus.

24. Medulla autem ejus diffunditur.

24.

25.

25. Putredo.

25.

27. Novi cogitationes vestras et mentes vestras injustas contra me.

27. Itaque scio vos audaciter mihi insistere.

27.

28-33. Conservatur.

28-33. ✕ Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transeunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducuntur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles. *Alius, super tumulum.*

28-33. ✕ Quia dicitis, Ubi est domus principis, et ubi est velamen in tabernaculis impiorum? Interrogate eos qui transeunt per viam, et signa eorum non ignorabitis. Quia in die perditionis salvabitur malus, in diem iræ deducuntur. Quis annuntiabit coram eo viam ejus, et quæ ipse fecit? Quis reddet ei? Et ipse in sepulcra deductus est, et super acervum vigilavit. Dulces ei fuerunt lapilli torrentis, et post eum omnis homo sequitur, et ante eum innumerabiles.

34. Etenim contradictiones vestrae relictæ sunt inscienter.

34. Quod autem ego quiescam a vobis, nihil est.

34.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXI Job.

jacent. In editione quoque Latina hi versiculi asteriscis notantur.

τί γὰρ χρήζει τῆς οἰκίας αὐτοῦ μεθ' ἑαυτοῦ. I. e. duo versiculi ex Theodotione desumpti sunt, qui item in editione Latina, unde versionem excerpimus asteriscis notantur. Quæ sequuntur autem, ὅτω τοῦ Θεοῦ, indicare videntur, in eo exemplari quo utebatur is qui hæc scripsit, pro θέλημα αὐτοῦ legi θέλημα τοῦ Θεοῦ. Postrema autem verba cum siglo quo pacto intelligenda sint, non satis perspectum habeo. ()*

V. 19. Θ., ὁ Θεὸς καταχρύψαι etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. A., Ἄλλως, ἡμισύθησαν. Sic omnes præter

Ibid. Θ., ἀνταποδώσει etc. Colbert. cum asterisco. Item editio Latina illud, Reddet ei, et sciet, cum asterisco habet.

V. 20. Σ., πῶσιν. Omnes.

V. 21. Hic Colbertinus, præmisso asterisco, ἐξ Θ. ἐξ β', ὅτω τοῦ Θεοῦ **Λ Γ** ἐξ τοῦ Ἑβραϊκοῦ,

(*) Neque primam partem, ut nobis videtur, satis perspexit ill. Montf. Nimirum in LXX hexapl. exstabat, ut testantur B. Hieronymi versio latina Beatique Augustini annotationes in Job: *Quia nulla ro. iustias ejus* (illud *ejus* præteritur in editione hexaplorum Montfauconiana) *in domo sua post eum.* Quid

Drusium, qui legit *ἡμᾶσθησεται*, minus recte.
 V. 22. Σ., *μη τὸν θεὸν* etc. Colb., Nicetas et Drusius.
 Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, ὀφηλοῦς. Colbert. Alius vero,
 φόνους forte mendose, et sic edit. Rom.
 V. 23. Colbert., *ἐκ θ. of β', i. e. hi duo versiculi*

ex Theodotione, cum asteriscis de more. In edit.
 etiam Latina asterisco notantur.
 Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, ἰσχύων ἔμωμος. Colbert.
 V. 24. Σ., *καὶ τῷ πνευμῷ* etc. Sic Colb. et Orat.
 qui postremus habet ἀρδόμενος.

sibi vult hoc *ejus*, αὐτοῦ? Respondent Aug. pariter et Nicetas, hoc pronomen referri ad Deum (μνηστικὸν in fine versus præcedentis). Sensus igitur, ut exponunt iibem, planus evadit. « Dum vivit impius (in « domo sua), nullo modo obsequitur voluntati Dei (nulla voluntas ejus), ut Deo adhæreat (post eum, *vel* « *καὶ* *ἡμῶν* *ἵαται* in *τετάρτῃ* LXX, cum eo, *μετ' αὐτοῦ*). » Ergo, recte observat codex Colb. ad primum αὐτοῦ : *οὐδὲν τοῦ θεοῦ*, i. e. *Sic, Dei*; quasi diceret : Hoc αὐτοῦ non expungendum propter alterum αὐτοῦ proxime sequens; primum enim refertur ad Deum, alterum vero ad impium, scil. ἐν οἴκῳ αὐτοῦ, in domo sua (ipsius impii), ut *dediça* opera vertunt SS. Hier. et Aug., non autem, in domo ejus, ut aliqui male. Post hujusmodi monitionem ita pergit codex ; *μόνος Θεοδοτίων ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ τί γάρ*, etc. I. e., *solus Theodotio præfert hæc ex Hebræico fonte*, quæ etiam etc. Cf. quæ diximus supra ad xvii, 3. DRACH.

CAPUT XXII JOB.

TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	TO ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικῶς γράμματα.	AKYAAΣ.
3 וְהִנֵּנִי לְשׂוֹד בִּי תַעֲזָב וְאֵם- כִּנְזָב בִּי-חַסֵּד דִּיבַרְךָ	3.	3.
4 יִכְרַע	4.	4.
6 תָּבֵן	6.	6.
10 וְיִבְהַלֵּךְ פִּיךָ פְּתוּחִים	10.	10.
11 וְשִׁשְׁעַת-מַיִם תִּבְקַךְ	11.	11. Καὶ πληθὺς ὕδατων καλύψας σε.
12 גְּבוּהַ	12.	12.
13-16 וְאִמְרָת מִה-דָּע אֵל הַבַּעַד עֲרַפֵּל יִשְׁפֹּט : עֵבִים סִתְּרֵ-לִי וְלֹא יִרְאֶה וְדַג שְׂמַיִם יִתְהַלֵּךְ : וְהָרִחַ עֲלֵם תִּשְׁמֹד אֲשֶׁר דָּרַס כְּתוּרֵ-אָזֶן : אֲשֶׁר-קָסְמוּ וְלֹא-עֵרַת טֶרֶם יִדְעַן יִסְדֹּם	13-16.	13-16.
17 וְכִמָּה-יַעֲלֶה	17.	17.
18 וְהָאָרְץ מְלֵא בְתִידִים מִדָּב	18.	18. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐνέπλησσε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. Numquid voluntas Saddai quod justificeris? et si lucrum quod perficias vias tuas?	3. Quid prodest Deo, si justus fueris? aut quid ei confers, si immaculata fuerit via tua?	3.
4. Arguet te.	4. Arguet te.	4.
6. Gratis.	6. Sine causa.	6.
10. Et terruit te pavor subito.	10. Et conturbat te formido subita.	10.
11. Et inundatio aquarum operiet te.	11. Et impetu aquarum inundantium non oppressam iri.	11. Et multitudo aquarum operiet te.
12. In sublimitate.	12. Excelsior.	12.
13-16. Et dixisti, Quid novit Deus? Numquid per caliginem judicabit? Nubes absconsio ei, ut non videat, et ambitum caelorum perambulabit. Numquid semitam saeculi observabis, quam calcaverunt viri iniquitatis? qui succisi sunt, et non tempus: fluvius difusus est fundamento eorum.	13-16. Et dicis, Quid enim novit Deus? et quasi per caliginem judicat. Nubes latibulum ejus, nec nostra considerat, et circa cardines coeli perambulabit. Numquid semitam saeculorum custodire cupis, quam calcaverunt viri iniqui? Qui sublatis sunt ante tempus suum, et fluvius subvertit fundamentum eorum.	13-16.
17. Et quid operabitur?	17. Et quasi nihil posset facere.	17.
18. Et ipse implevit domos eorum bono.	18. Cum ille impleisset domos eorum bonis.	18. Et ipse implevit domos eorum bonis.

V. 26. 'A., σήπη. Colbert.
 V. 27. Σ., ὄδα τὰς etc. Colbert., Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.
 V. 28-33. "Ὅτι ἐπέτε. Sic Colbert. In edit. Rom. legitur, ὥστε ἐπέτε. Hic vero notat Colbert., ex Θ. ol ιγ', id est, ex Theodotione *tredecim versiculi*, præmisso de more asteriseo. Illi vero 13 versiculi asteriscis notantur in editione Latina Hieronymi, unde versionem desumpsimus. Illos autem versiculos *Histora* majuscula initiali singulos distinximus

in Græco, neque necesse est eos hic repetere. In fine 13 versiculorum notat Colbertinus *μ ιτλ* τὰ ΙΓ', id est, nisi fallimur, *μόνος πρὸς τὰ ιγ'*, i. e. *solus ad tredecim versiculos*, scilicet Theodotio, τὰ pro τούς mendose. ("")
 Ibid. 'A., ὑπεξαιρεθήσεται. Σ., συντηρεῖται. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
 Ibid. 'A., ἐπὶ θημωνίας. Collb. et Reg. unus addunt Θ.
 V. 34. Σ., καὶ γὰρ ἀντιβῆσεις etc. Colbert.

(") Confidimus jam tibi, benigne lector, persuasum esse sigla quæ nunc domus ὄν σαυτικα habes, nihil aliud significare quam, *μόνος Θ.* Præterea τὰ ΙΓ' minime est mendose scriptum, denotat enim τὰ articulus, *ea quæ* ferunt isti versiculi. Sensus porro notæ integræ is est: *μόνος Θ. τὰ ιγ'*, i. e., *solus Theodotia* habet ea quæ legis in his tredecim versiculis. DRACH.

CAPUT XXII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

σ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Μὴ χροῖται Ἰκανὸς ἵνα δικαιοθῆς; ἢ κερδανεῖ (κάν) ἀμωμος ἢ ὀδύς σου;
 4.
 6. Ἐπ' ἀναίτιους.
 10. Καὶ ταρασσει σε φόβος ἐξαίφνης.
 11.
 12.
 13-16. Περιγραφὴν... ἀλώσονται πρὸ καιροῦ.
 17.
 18.

3. Τί γὰρ μέλει τῷ Κυρίῳ, ἐὰν σὺ ἦσθα τοῖς ἔργοις ἀμωμος; ἢ ὠφέλεια, ὅτι ἀπλώσῃς τὴν ὁδὸν σου;
 4. Ἐλέγξει. Ἄλλος, διαλεχθήσεται σοι.
 6. Διακενήs.
 10. Καὶ ἐσπούδασέ σε πόλεμος ἐξαίσιος.
 11. Κοιμηθέντα δὲ ὕδωρ σε ἐκάλυψε.
 12. Ναλων. Ἄλλος, οὐκῶν.
 13-16. * Καὶ εἶπας, τί ἔργα ὁ * Ἰσχυρὸς, ἢ κατὰ τοῦ γυφου * κρινεῖ; Νεφέλη ἀποκρυφὴ αὐτοῦ, καὶ οὐχ ὁρασθήσεται, καὶ γυφου οὐρανοῦ διαπορεύσεται. * Μὴ τρίβον αἰώνιον φυλάξαις, * Ἦν ἐπάτησαν ἄνδρες δικαιοί (i. ἄδικοι), οἱ συνεληφθῆσαν * θάωροι; Ποταμὸς ἐπιβρέων αἰ θεμέλιοι αὐτῶν.
 17. Τί ἐπάξεται.
 18. Ὅς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

3.
 4.
 6.
 10.
 11. Καὶ πλῆθος ὀδάτων καλύψει σε.
 12.
 13-16.
 17. Τί ἐργάται.
 18. Καὶ αὐτὸς δὲ ἐνέπλησε τοὺς οἴκους αὐτῶν ἀγαθῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. Numquid indiget Potens, (i. Deus,) ut justus sia? aut lucrabitur si immaculata fuerit via tua?
 4.
 6. Super culpæ expertes.
 10. Et turbat te metus repente.
 11.
 12.
 13-16. Circumscriptionem..... Capientur (vel destruentur) ante tempus.
 17.
 18.

3. Quid enim euræ est Damino, si tu fuisti operibus sine crimine? aut utilitas, quæd simplicem facies viam tuam?
 4. Arguet. *Alius*, disseret tecum.
 6. Frustra.
 10. Et sollicitavit te bellum insigne.
 11. Et dormientem te aqua operuit.
 12. Habitans. *Alius*, *id.*
 13-14. * Et dixisti, Quid novit Deus? et an per nebulam judicat? Nubes latibulum ejus: non videbitur. Et ambitum cæli percœurit. Ergone semitam sæculi custodis, quam calcaverunt viri iniqui, qui capti sunt immaturi? Fluminis decurrentis fundamenta eorum.
 17. Quid inducet.
 18. Ille vero implevit domos eorum bonis.

3.
 4.
 6.
 10.
 11. Et multitudo aquarum operiet te.
 12.
 13-14.
 17. Quid facit.
 18. Et ipse implevit domos eorum bonis.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
20 אִם-לֹא נִבְחַד קִימְנוּ וּיְתַנְּנֵנוּ אֲכֹלָה אֵשׁ	20.	20.
22 תִּדְרָה	22.	22. Νόμον.
24 וְשִׁוְיָ-עַל-עֵפֶר בְּעַר וּבַעֲדָה נִדְלִים אֹפִיר	24.	24.
28 חֲגֹדֶר-אֲמֹר וַיִּקַּם לָךְ	28.	28.
29, 30 כִּי-הִשְׁפִּילוּ חֲתָמֹר נֹדָה וַשָּׁח עֵינַיִם יוֹשֵׁעַ : יִמְלֹט אִי-נָקִי וְנִמְלֹט בְּבֵר כַּפְיֶךָ	29, 30.	29, 30.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
20. Si non succisa fuit subsistitia nostra, et residuum eorum devoravit ignis.	20. Nonne succisa est erectio eorum, et reliquias eorum devoravit ignis?	20.
22. Legem.	22. Legem.	22. Legem,
24. Et pone super pulverem munitionem, et in petra torrentes Ophir.	24. Dabit pro terra silicem, et pro silice torrentes aureos.	24.
28. Et decernes sermonem, et armus erit tibi.	28. Decernes rem, et veniet tibi.	28.
29, 30. Cum humiliaverint se, et dices: Exaltatio, et demissum oculis salvabit. Liberabit insulam innocens, et liberabitur in puritate volarum tuarum.	29, 30. Qui enim humiliatus fuerit, erit in gloria: et qui inclinaverit oculos, ipse salvabitur. Salvabitur innocens: salvabitur autem in munditia manuum suarum.	29, 30.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

V. 3. Σ., μη χροῖται Ἰκάνδς etc. Sic Colb., Orat., Reg. unus, Nicet. et Drusius. In hæc autem, ἡ ὠφέλεια, ὅτι ἀπλώσης, notat Colbertinus præmisso asterisco, Θ., \aleph \aleph \aleph \aleph \aleph , quo significari videtur viginti versiculos sequentes ad unum Theodotionem emendatos fuisse.

V. 4. Ἄλλος, διαλεγθήσεται σοι. Colbert. Reg. autem unus, διαλεγθήσεται σοι.

V. 6. Σ., ἐπ' ἀνατίους. Sic Regii duo et Orat. Drusius autem ἀνατίους solum.

V. 10. Σ., καὶ ταρασσει σε φόβος ἐξαιφνης. Sic Colbert. et Reg. unus recte. Nicetas autem et Drusius ἐξαισιος pro ἐξαιφνης habent perperam, ut ex Hebraica voce עִוְרָפִי arguitur.

V. 11. Ἄ., Θ., καὶ πλῆθος ὑδάτων καλύψαι σε. Sic Colb. et Reg. unus, qui postremus habet πλῆθους. Drusius et Nicetas, loco τοῦ Ἄ. Θ. habent, ἄλλοι, leguntque καλύψαι.

V. 12. Ἄλλος, οὐκὼν. Colbert. et Reg. unus.

V. 13-16. Colbertinus hanc notam habet, ἐξ Θ. οὐ ἦ, id est, *Hi octo versus ex Theodotione*. In edit. quoque Latina, unde interpretationem desumpsimus, hi versiculi asteriscis notantur.

Ibid. Σ., περιγραφῆν. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., ἀλώσονται πρὸ καιροῦ. Sic omnes.

CAPUT XXIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3, 4 עַד-חֲבוּתִי אֲנִירָסָה לְפָנֶיךָ כִּשְׁמֹכ	3, 4.	3, 4.
5 כְּלִים	5.	5.
6 יִרִיב עִמּוֹדִי	6.	6.
8 לֹא אֶךְ-הִיא יִשָּׁם בִּי 8 הִן קִדְּם אֲהַלֵּךְ וְאֵינִי וְאֲדַרְדֵּר וְלֹא-אֲבִין לָךְ	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3, 4. Usque ad locum ejus: disponerem ad faciem ejus judicium.	3, 4. Et veniam usque ad solium ejus. Ponam coram eo judicium.	3, 4.
5. Eloquia.	5. Verba.	5.
6. Disceptabit mecum.	6. Contendat mecum.	6.
Non tamen ipse ponet in me.	Nec magnitudinis suæ mole me premat.	
8. En ante ibo, et non ipse; et retro, et non intelligam eum.	8. Si ad orientem iero, non apparet; si ad occidentem, non intelligam eum.	8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

20.
22. Ἐξομολόγησιν.
24. Καὶ ἐν τῷ ἀκροτόμῳ ὡς ὄχτους χρυσοῦ πρωτείου.
28.
29, 30. Καὶ διαφεύζεται καθαρῶς χειρῶν ἑκάστος.

20. * Εἰ μὴ ἠφάνισθη ἡ ὑπόστασις αὐτῶν, καὶ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πῦρ. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται.
22. Ἐξηγορίαν.
24. * Καὶ θῆσθ' ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφίρ.
28. Ἀποκαταστήσει δέ σοι διαίταν.
29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν καὶ ἔρεις, ὑπερηφανεύσατο. * Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. * Ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσὶ σου.

20.
22.
24. * Καὶ θῆσθ' ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφίρ.
28. Καὶ ὄρεις ῥῆμα καὶ σταθίσεταί σοι.
29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν καὶ ἔρεις, ὑπερηφανεύσατο. * Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. * Ῥύσεται ἀθῶον, καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσὶ σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

20.
22. Confessionem.
24. Et in prærupto quasi rivos auri primi.
28.
29, 30. Et effugiet munditia manuum unusquisque.

20. * Numquid non demolita est substantia eorum, et reliquias eorum comedit ignis? Alius, si quidem deleta est.
22. Enuntiationem.
24. * Et pones illud super aggerem in petram, et in saxa torrentis Ophir.
28. Et restituet tibi habitaculum.
29, 30. * Quia humiliavit semetipsum, et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva-bit. Erue innocentem, et salva-bis in munditia manuum tuarum.

20.
22.
24. * Et pones super aggerem in petra, et tanquam petra torrentis Ophir.
28. Et definies verbum, et stabit tibi.
29, 30. * Quia humiliavit semetipsum et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva-bit. Erue innocentem, et salva-bis in munditia manuum tuarum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

- V. 17. Θ., τί ἐργάται. Sic omnes.
V. 18. Ἄ., Θ., καὶ αὐτὸς δὲ etc. Sic Reg. unus. At Colbert. et Regius alter, Ἄ., Θ., καὶ αὐτὸς tantum. Drusius, Θ., αὐτὸς δὲ ἐπέπλησε tantum.
V. 20. Colbertinus notat ex Θ. oi β', id est, *Hi duo versiculi ex Theodotione*. Cum asteriscis, ut et Colb., adfert editio Latina Hieronymi.
Ibid. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται. Colbert.
V. 22. Ἄ., νόμον. Σ., ἐξομολόγησιν. Colbert. et Reg. unus.
V. 24. Colbert. ut supra, ex Θ. oi β'. Hi autem duo versiculi asteriscis item notantur in editione Latina.

- [Ad Theodotionem apposimus versionem latinam secundum litteram; quia Hieronymiana, ut vides, nimis discrepat a Græco. **Διακρί.**]
Ibid. Σ., καὶ ἐν τῷ ἀκροτ. Sic omnes. Apud Drusium deest καί.
V. 28. Θ., καὶ ὄρεις ῥῆμα etc. Omnes.
V. 29, 30. Colbertinus, ex Θ. oi δ'. Notans hos quatuor versiculos ex Theodotione desumptos esse. In editione Latina lapsu graphico obeli positi fuerant pro-asteriscis.
Ibid. Σ., καὶ διαφεύζεται καθαρ etc. Colb., Regii duo, Nicetas et Drusius.

CAPUT XXIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 3, 4. Ἔως τῆς ἕδρας αὐτῶν προσθήσω ἑμπροσθεν αὐτοῦ κρίσιν.
5. Ῥήματα.
6. Διαδικάζεται μοι.
Μόνον αὐτὸς μὴ ἐπιτιθέσθω μοι.
8. Ἰδοὺ ἐὰν προέργωμαι αὐτὸν, ἀφανὴς ἔστιν· κἀν ἀκολουθῶ, οὐκ εἰσθήσομαι.

- 3, 4. Καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος· εἴποιμι δὲ ἑμαυτοῦ κρίμα.
5. Ῥήματα.
6. Ἐπελεύσεται μοι. Ἄλλος, διαδικάζει με.
Εἶτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρῆσεται.
8. Εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμί· τὰ δὲ ἐπ' ἐσχάτοις, τί οἶδα;

- 3, 4.
5.
6.

8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

- 3, 4. Usque ad sedem ejus, apponam in conspectu ejus judicium.
5. Verba.
6. Disceptat mecum.
Solummodo ipse ne imponat mihi.
8. Ecce si præcessero eum, non apparet; et si sequar, non sentiam.

- 3, 4. Et venerim in finem, dicam vero mei ipsius judicium.
5. Sanationes.
6. Superveniet mihi. Alius, disceptabit mecum.
Deinde in minis meis non utetur.
8. Nam si primus ambulavero, et non ultra sum; quæ autem in novissimis, quid novi?

- 3, 4.
5.
6.

8.

TO EBPAIKON.

20 אמ-לא נכחד קימנו ויתרנא
אכלה אש
22 תורה
24 ושירת-על-עפר בצר ובצער
נחלים אופיר
28 חתגור-אמר ויקם לך
29, 30 כי-השפילו ותאמר גדה
ושח עינים ישע : ימלם אי-נקי
ונמלם בבר כפך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

20. Si non succisa fuit subsi-
stentia nostra, et residuum eorum
devoravit ignis.
22. Legem.
24. Et pone super pulverem mu-
nitionem, et in petra torrentes
Ophir.
28. Et decernes sermonem, et
firmus erit tibi.
29, 30. Cum humiliaverint se,
et dices: Exaltatio, et demissum
oculis salvabit. Liberabit insulam
innocens, et liberabitur in puritate
volarum tuarum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
20.
22.
24.
28.
29, 30.

VULGATA LATINA.

20. Nonne succisa est erectio
eorum, et reliquias eorum devora-
vit ignis?
22. Legem.
24. Dabit pro terra silicem, et
pro silice torrentes aureos.
28. Decernes rem, et veniet
tibi.
29, 30. Qui enim humiliatus
fuerit, erit in gloria: et qui inclina-
verit oculos, ipse salvabitur. Salva-
bitur innocens: salvabitur autem
in munditia manuum suarum.

ΑΚΥΛΑΣ.

20.
22. Νόμον.
24.
28.
29, 30.

AQUILA.

20.
22. Legem,
24.
28.
29, 30.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

V. 3. Σ., μη χροῖται Ἰκανός etc. Sic Colb., Orat.,
Reg. unus, Nicet. et Drusius. In hæc autem, ἡ ὀφέ-
λεια, ὅτι ἀπλώσης, notat Colbertinus præmisso
asterisco, Θ., \aleph \aleph \aleph \aleph \aleph , quo significari videtur
viginti versiculos sequentes ad unum Theodotionem
emendatos fuisse.
V. 4. Ἄλλος, διαλεγθήσεται σοι. Colbert. Reg.
autem unus, διαλεγθήσεται σοι.
V. 6. Σ., ἐπ' ἀναίτους. Sic Regii duo et Orat.
Drusius autem ἀναίτους solum.
V. 10. Σ., καὶ ταραύσει σε φόβος ἐξαιφνης. Sic
Colbert. et Reg. unus recte. Nicetas autem et Dru-

sus ἐξαισιος pro ἐξαιφνης habent perperam, ut ex
Hebraica voce עֲרַמְפָּא arguitur.
V. 11. Ἄ., Θ., καὶ πλῆθος ὕδατων καλύψαι σε.
Sic Colb. et Reg. unus, qui postremus habet πλῆ-
θους. Drusius et Nicetas, loco τοῦ Ἄ. Θ. habent, ἄλ-
λοι, leguntque καλύψαι.
V. 12. Ἄλλος, οὐκὼν. Colbert. et Reg. unus.
V. 13-16. Colbertinus hanc notam habet, ἐξ Θ.
οὐ ἦ, id est, *Hi octo versus ex Theodotione.* In edit.
quoque Latina, unde interpretationem desumpsim-
us, hi versiculi asteriscis notantur.
Ibid. Σ., περιγραφὴν. Colbert. et Reg. unus.
Ibid. Σ., ἀλώσονται πρὸ καιροῦ. Sic omnes.

CAPUT XXIII JOB.

TO EBPAIKON.

3, 4 עד-חכמתו אניסה לפני
משפט
5 כלים
6 יריב עמדי
לא אן-הא ישם בי
8 הן קדם אהך ואיני ואחד
ולא-אבין לך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3, 4. Usque ad locum ejus: dispo-
nerem ad faciem ejus iudicium.
5. Eloquia.
6. Disceptabit mecum.
Non tamen ipse ponet in me.
8. En ante ibo, et non ipse; et
retro, et non intelligam eum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
3, 4.
5.
6.
8.

VULGATA LATINA.

3, 4. Et veniam usque ad solium
ejus. Ponam coram eo iudicium.
5. Verba.
6. Contendat mecum.
Nec magnitudinis suæ mole me
premat.
8. Si ad orientem iero, non ap-
paret; si ad occidentem, non in-
telligam eum.

ΑΚΥΛΑΣ.

3, 4.
5.
6.
8.

AQUILA.

3, 4.
5.
6.
8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 20.
- 22. Ἐξομολόγησιν.
- 24. Καὶ ἐν τῷ ἀκροτόμῳ ὡς ὄχτους χρυσοῦ πρωτείου.
- 28.
- 29, 30. Καὶ διαφεύξεται καθαρότητι χειρῶν ἑκαυτοῦ.

- 20. * Et μή ἠφάνισθη ἡ ὑπέστασις αὐτῶν, καὶ κατάλειμμα αὐτῶν καταφάγεται πύρ. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται.
- 22. Ἐξηγορίαν.
- 24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, Καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφίρ.
- 28. Ἀποκαταστήσει δέ σοι διαίταν.
- 29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν αὐτὸν καὶ ἐρεῖς, ὑπερφηανεύσατο. Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. ῥύσεται ἀθῶον, Καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσὶ σου.

- 20.
- 22.
- 24. * Καὶ θήσῃ ἐπὶ χώματι ἐν πέτρᾳ, Καὶ ὡς πέτρα χειμάρρου Σωφίρ.
- 28. Καὶ ὀρεῖς ῥῆμα καὶ σταθίσει σοι.
- 29, 30. * Ὅτι ἐταπείνωσεν αὐτὸν καὶ ἐρεῖς, ὑπερφηανεύσατο. Καὶ κύφοντα ὀφθαλμοῖς σώσει. ῥύσεται ἀθῶον, Καὶ διασώθητι ἐν καθαραῖς χερσὶ σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 20.
- 22. Confessionem.
- 24. Et in prærupto quasi rivos auri primi.
- 28.
- 29, 30. Et effugiet munditia manuum unusquisque.

- 20. * Numquid non demolita est substantia eorum, et reliquias eorum comedit ignis? Alius, si quidem deleta est.
- 22. Enuntiationem.
- 24. * Et pones illud super aggerem in petram, et in saxa torrentis Ophir.
- 28. Et restituet tibi habitaculum.
- 29, 30. * Quia humiliavit semetipsum, et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva bit. Erue innocentem, et salvaaberis in munditia manuum tuarum.

- 20.
- 22.
- 24. * Et pones super aggerem in petra, et tanquam petra torrentis Ophir.
- 28. Et definies verbum, et stabit tibi.
- 29, 30. * Quia humiliavit semetipsum et dices, Elevatus est superbia, et inclinatum oculis salva bit. Erue innocentem, et salvaberis in munditia manuum tuarum.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXII Job.

V. 17. Θ., τι ἐργάται. Sic omnes.
 V. 18. Ἄ., Θ., καὶ αὐτὸς δὲ etc. Sic Reg. unus. At Colbert. et Regius alter, Ἄ., Θ., καὶ αὐτὸς tantum. Drusius, Θ., αὐτὸς δὲ ἐνέπλησσε tantum.
 V. 20. Colbertinus notat ex Θ. οἱ β', id est, *Hi duo versiculi ex Theodotione.* Cum asteriscis, ut et Colb., adfert editio Latina Hieronymi.
 Ibid. Ἄλλος, εἰ μὴν ἠφάνισται. Colbert.
 V. 22. Ἄ., νόμον. Σ., ἐξομολόγησιν. Colbert. et Reg. unus.
 V. 24. Colbert. ut supra, ex Θ. οἱ β'. Hi autem duo versiculi asteriscis item notantur in editione Latina.

[Ad Theodotionem apposimus versionem latinam secundum litteram; quia Hieronymiana, ut vides, nimis discrepat a Græco. *ΔΑΛΩΝ.*]
 Ibid. Σ., καὶ ἐν τῷ ἀκροτ. Sic omnes. Apud Drusium deest καί.
 V. 28. Θ., καὶ ὀρεῖς ῥῆμα etc. Omnes.
 V. 29, 30. Colbertinus, ex Θ. οἱ δ'. Notans hos quatuor versiculos ex Theodotione desumptos esse. In editione Latina lapsu graphico obeli positi fuerant pro-asteriscis.
 Ibid. Σ., καὶ διαφεύξεται καθαρ etc. Colb., Regii duo, Nicetas et Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 3, 4. Ἔως τῆς ἕδρας αὐταῦ· προσθήσω ἔμπροσθεν αὐτοῦ κρίσιν.
- 5. Ῥήματα.
- 6. Διαδικάζεται μοι.
- Μόνον αὐτὸς μὴ ἐπιτιθέσθω μοι.
- 8. Ἰδοὺ ἐὰν προίρχωμαι αὐτὸν, ἀφανής ἐστιν· κἀν ἀκολουθῶ, οὐκ αἰσθησομαι.

- 3, 4. Καὶ ἔλθοιμι εἰς τέλος· εἴποιμι δὲ ἑμαυτοῦ κρίμα.
- 5. Ἰάματα.
- 6. Ἐπελεύσεται μοι. Ἄλλος, διαδικάζει με.
- Ἔτα ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρῆσεται.
- 8. Εἰ γὰρ πρῶτος πορεύσομαι, καὶ οὐκ ἔτι εἰμι· τὰ δὲ ἐπ' ἑσχάτοις, τί οἶδα;

- 3, 4.
- 5.
- 6.
- 8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

- 3, 4. Usque ad sedem ejus, apponam in conspectu ejus judicium.
- 5. Verba.
- 6. Disceptat mecum.
- Solummodo ipse ne imponat mihi.
- 8. Ecce si præcessero eum, non apparet; et si sequar, non sentiam.

- 3, 4. Et venerim in finem, dicam vero mei ipsius judicium.
- 5. Sanationes.
- 6. Superveniet mihi. Alius, disceptabit mecum.
- Deinde in minis me, non utetur.
- 8. Nam si primus ambulavero, et non ultra sum; quæ autem in novissimis, quid novi?

- 3, 4.
- 5.
- 6.
- 8.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοί γραμμασι.	ΑΚΥΑΑΣ.
9 שוכאל בעשדו לל-אחז יעסו יכין לל אראח	9.	9.
10 בוגני	10.	10. Ἐδοκίμασαν.
11 באשד אשח רגלי	11.	11.
15 על-כ מפניו אבא אבתון אשד מבנו	15.	15. ✕ Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου ✕ αὐτοῦ κατασπουδασθῶ, (al. τα- ✕ τάραγμα) κατανοήσω καὶ πτοη- ✕ θήσομαι ἐξ αὐτοῦ.
16 הגהלני	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Sinistra eum faciet ipse, et non apprehendam: operiet dextera, et non videbo.	9. Si ad sinistram, quid agam? non apprehendam eum: si me vertam ad dexteram, non videbo illum.	9.
10. Probavit me.	10. Probavit me.	10. Probaverunt.
11. In gressum ejus apprehendit pes meus.	11. Vestigia ejus secutus est pes meus.	11.
15. Idcirco a facie ejus terrebor, intelligam et timebo ab eo.	15. Et idcirco a facie ejus turbatus sum, et considerans eum, timore sollicitor.	15. ✕ Idcirco a facie ejus turbabor: considerabo, et timebo ✕ ab eo.
16. Terruit me.	16. Conturbavit me.	16.

Notæ et variz lectiones ad cap. XXIII Job.

V. 3, 4. Σ., εως τῆς ἔδρας etc. Sic Regii duo, Orat., Nicetas et Drusius. tamen habet, εἰδεσθήσομαι pro αἰσθήσομαι.

V. 5. Σ., ῥήματα. Regii duo, Orat. et Drusius. V. 9. Colbertinus hic habet cum asterisco, ex O. of β', id est, *Hi duo versiculi ex Theodotione*. Editio Latina Hieronymi hos versiculos eum astericis adfert, quales nos edimus: sed a Græco discrepant.

V. 6. Σ., διαδικάζεται μοι. Reg. unus, Orator., Nicet. et Drusius; alter vero Regius, διαδικάζει μοι.

V. 10. Α., ἐδοκίμασαν. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., μόνον αὐτός etc. Sic omnes.

V. 11. Θ., ἐτρέτησεν etc. Hæc asterisco notantur

CAPUT XXIV JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοί γραμμασι.	ΑΚΥΑΑΣ.
1 עתים 1 לל-אחז ימי	1.	1. Καφοί.
2 ושיג 2	2.	2. Προλαμβάνουσιν.
3 חחד 3	3.	3.
4 יסד אבינים סודך 4	4.	4.
5 פראים 5 בדמב 'O Ἑβραῖος, ἐπ' ἐρήμου.	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Tempora. Non viderunt dies ejus.	1. Tempora. Ignorant dies illius.	1. Tempora.
2. Attigerunt.	2. Transtulerunt.	2. Assumunt.
3. Asinum.	3. Asinum.	3.
4. Divertere facient egentes de via.	4. Subverterunt pauperum viam.	4.
Pariter latuerunt humiles terræ.	Oppresserunt pariter mansuetos terræ.	
5. Onagri. In deserto. <i>Hebr. int., id.</i>	5. Onagri. In deserto.	5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΗΝ.

- 9. * Ἀριστερᾷ ποιήσαντος αὐ-
του, καὶ οὐ κατέσχον. Περιθ-
λαί δεξιᾷ, καὶ οὐκ ὄψομαι.
- 10. Διέκρινε δέ με.
- 11. Ἐξελεύσομαι δὲ ἐν ἐντάλα-
σιν αὐτοῦ. Ἄλλως, * ἐκράτησεν
* ὁ πούς μου τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
- 15. * Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου
αὐτοῦ κατασπουδασθῶ, (al. τε-
τάραγμαί) κατανοήσω καὶ πτοη-
θήσομαι ἐξ αὐτοῦ. Ἄλλος, ἀμη-
χανῶ, καὶ κατανοῶν πτοοῦμαι.
- 16. Ἐθορύθησέ με.

- 9. * Ἀριστερᾷ ποιήσαντος αὐ-
του, καὶ οὐ κατέσχον. Περιθ-
λαί δεξιᾷ, καὶ οὐκ ὄψομαι.
- 10.
- 11. * Ἐκράτησεν ὁ πούς μου
τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ.
- 15. * Ἐπὶ τούτῳ ἀπὸ προσώπου
αὐτοῦ κατασπουδασθῶ, (al. τε-
τάραγμαί) κατανοήσω καὶ πτοη-
θήσομαι ἐξ αὐτοῦ.
- 16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

- 9. * Ad laevam quid agam?
* non apprehendam. Convertatur
* ad dexteram, et non videbo.
- 10. Probavit autem me.
- 11. Egrediar autem in praecep-
tis ejus. *Aliter*, * tenuit pes
* meus vias ejus.
- 15. * Idcirco a facie ejus tur-
* babor: considerabo, et timebo
* ab eo. *Alius*, anxius sum et
considerans obstupefio.
- 16. Conturbavit me.

- 9. * Ad laevam quid agam? non
* apprehendam. Convertatur ad
* dexteram, et non videbo.
- 10.
- 11. * Tenuit pes meus vias
* ejus.
- 15. * Idcirco a facie ejus tur-
* babor: considerabo, et timebo
* ab eo.
- 16.

Notae et variae lectiones ad cap. XXIII Job.

in Colbertino, eorumque versio in editione item Latina Hieronymi asterisco notatur, qualem nos damus.

V. 15. Colbertinus praemisso asterisco, ex τῶν Ἀκύλα καὶ Θ. οὐ β', τετάραγμαί. Id est, *Hi duo versiculi ex Aquila et Theodotione*. Illud autem τετάραγμαί videtur item esse Aquilae et Theodotionis, loco τοῦ κατασπουδασθῶ, quod hodie in versione

τῶν Θ legitur. Editio Latina Hieronymi quae sequitur, habet *turbabor*, et hos duos versiculos asteriscis notat. Drusius ad hanc vocem ἔταραξεν hoc ceu scholion adfert, ἐθορήθη καὶ ἐταράχθη, i. e., *percussus et turbatus sum*.

V. 16. Σ., ἐθορύθησέ με. Sic Colbert. et Regius unus.

CAPUT XXIV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

- 1. Ὅροι.
* (Ὅσκι οὐρασι τὰς ἡμέρας αὐ-
του.)
- 2. Ὑπερέβησαν.
- 3. Ὑποζύγιον. Ἄλλος, ἄνον.
- 4. Παρέτρεψαν γὰρ πενήτων ὁδόν.
δικαίας.
* Ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν
* πραεὶς γῆς.
- 5. Ὅνοι * ἄγριοι.
Ἐν ἀγρῷ.

- 1. Καίροι.
- 2.
- 3.
- 4.
- * Ὁμοθυμαδὸν δὲ ἐκρύβησαν
* πραεὶς γῆς.
- 5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

- 1. Horae.
* Neascierunt dies ejus.
- 2. Transgressi sunt.
- 3. Subjugale. *Alius*, asinum.
- 4. Subverterunt enim pauperum viam.
* Et simul absconditi sunt mites terrae.
- 5. Asini * feri.
In agro.

- 1. Tempora.
- 2.
- 3.
- 4.
- * Et simul absconditi sunt mites terrae.
- 5.

TO EBPAIKON.

יבא בפעלם משדוי למרף

ערבה לו לחם לנערים

8 מזרם הרים ירמבו

9 ועל-עני יחבלו

12, 13 ואלה לא-ישיים תפלה :
דבמו ו היו במרדו - אור

14-18 יבלילה יהו כגבב : ועין
נאף שמרה נשף לאמר לא-תשדני
עין וסתר פנים ישים : חתר בחשך
בתים יומם חכמו-למו לא-ידע
אור : כי יחדו ו בקר למו עלמות כי
יכיר בלזרת עלמות : קל-הוא ו
על-פני-מים

24 ככל

25 ואם-לא אפי
וישמ לאל מלתי

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

8.

9.

12, 13.

14-18.

24.

25.

'AKYΔΑΣ.

Ἐξέρχονται ἐν κατέργῃ αὐτῶν,
ὀρθρίζοντες εἰς ἄλωσιν.

8.

9.

12, 13.

14-18.

24.

25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Egressi sunt ad opus suum sur-
gentes mane ad rapinam.

Solitudo ei panis pueris.

8. Ab inundatione montium ma-
descunt.

9. Et super pauperem accipient
pignus.

12, 13. Et Deus non ponet in-
sulsum : ipsi fuerunt inter rebelles
luminis.

14-18. Et in nocte erit tam-
quam fur : et oculus adulteri ob-
servavit crepusculum , dicendo ,
Non aspiciet me oculus , et abscon-
sionem facierum ponet. Fodit in
tenebris domos , die signaverunt
sibi : non cognoverunt lucem. Quia
pariter mane eis umbra mortis.
Cum agnoverit terrores umbræ
mortis : levis ipse super facies
aquarum.

24. Sicut omnes.

25. Et si non , ubi.

Et ponet ad Deum sermonem
meum.

VULGATA LATINA.

Egrediuntur ad opus suum : vi-
gilantes ad prædam.

Præparant panem liberis.

8. Quos imbres montium ri-
gant.

9. Et vulgum pauperem spolia-
verunt.

12, 13. Et Deus inultum abire
non patitur. Ipsi fuerunt rebelles
lumini.

14-18. Per noctem vero erit
quasi fur. Oculus adulteri obser-
vat caliginem dicens : Non me vi-
debit oculus : et operiet vultum
suum. Perfodit in tenebris domos,
sicut in die condixerant sibi , et
ignoraverunt lucem. Si subito ap-
paruerit aurora , arbitrantur um-
bram mortis : et sic in tenebris
quasi in luce ambulant. Levis
est super faciem aquæ.

24. Sicut omnia.

25. Quod si non est ita.

Et ponere ante Deum verba mea.

AQUILA.

Egrediuntur in opus suum ,
mane surgentes ad capturam.

8.

9.

12, 13.

14-18.

24.

25.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIV Job.

V. 1. 'A., Θ., χαυροί. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Illud, *nescierunt dies ejus*, non expressum
in LXX a-terisco notatur in edit. Latina Hieronymi.
Ex Latinis Græca restituta uncinis inclusimus.

V. 2. 'A., προσλαμβάνουσι. Sic unus. Reg., προσ-
ελάβοντο, *assumpserunt*. Colbert., προσλάβου, *as-
sumpsisti*. Nicetas, προσλαμβάνοντες, *assumentes*.

V. 3. Ἄλλος, ἕνος. Colbert. et Reg. unus.

V. 4. Σ., παρέτρεψαν γὰρ etc. Colbert., Regius

unus et Drusius.

Ibid. Σ., ὀμοῦ ἀφανείς etc. Omnes. Lectionem
vero τῶν Θ' ex Theodotione desumptam cum asto-
risco et Θ. notat Colbertinus, et editio Latina Hiero-
nyimi, cuius versionem adhibemus.

V. 5. Vox ἀγριοί asterisco notatur, et in editione
Latina feri notatur cum asterisco.

Ibid. Ὁ Ἑβραῖος, ἐπ' ἐρήμου. Drusius.

Ibid. 'A., ἐξέρχονται ἐν κατ- Omnes. Colbertinus

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἐκπορεύονται.

Ἐξελεύθοντες τὴν ταυτῶν τάξιν.

Ἦδὺς ἐκάστη αὐτῶν ἄρτος εἰς νεανίσκους.

✕ Ἦδύνη αὐτῶ ἄρτος εἰς νεω-
✕ τέρους.

✕ Ἦδύνη αὐτῶ ἄρτος εἰς νεω-
✕ τέρους.

8.

8. ✕ Ἀπὸ ψυχάδων ὀρέων ὑγρα-
✕ νονται.

8. ✕ Ἀπὸ ψυχάδων ὀρέων ὑγρα-
✕ νονται.

9. Καὶ πτωχὸν ἠνεχύραζον.

9. Ἐκπεπτωκότα δὲ ἐταπεινω-
σαν.

9.

12, 13. Ὁ Θεὸς δὲ οὐκ ἐμπνέει
μυρίαν. Ἄλλ' αὐτοὶ γεγόνασιν
ἀποστάται φωτός.

12, 13. Αὐτὸς δὲ διατὶ τούτων
ἐπισκοπῆν οὐ πεποίηται· ἐπὶ γῆς
δύτων καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν.

12, 13.

14-18. Σκέπαστρον προσώπου
περιτιθέμενος.... Ὡς ἐν σφραγίδι
κρύψουσιν ἑαυτοὺς, ἐὰν γένηται
αὐτοῖς ὀρθὸς σκιά θανάτου. Φωρα-
θεῖς γὰρ ἀνύπαρκτος ἔσται βιασθεὶς
θανάτου.... Ἐπιπέλων ὕδατι.

14-18. ✕ Καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς
✕ κλέπτῃς. Καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ
✕ ἐφύλαξε σκότος, λέγων, οὐ προ-
✕ νοῖσει με ὀφθαλμὸς. Καὶ ἀπο-
✕ κρυθῆν προσώπου ἔθετο. Διώρυ-
✕ ξεν ἐν σκίτει οἰκίας. Ἡμέρας
✕ ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς. Οὐκ ἐπέ-
✕ γνωσαν φῶς. Ὅτι ἐμυθημαθὴν τὸ
✕ πρῶτ αὐτοῖς σκιά θανάτου. Ὅτι
✕ γινώσεται τάραχος σκιάς θανά-
✕ του. Ἐλαφρὸς ἔστιν ἐπὶ πρό-
✕ ῶπων ὕδατος.

14-18. ✕ Καὶ νυκτὸς ἔσται ὡς
✕ κλέπτῃς. Καὶ ὀφθαλμὸς μοιχοῦ
✕ ἐφύλαξε σκότος, λέγων, οὐ προ-
✕ νοῖσει με ὀφθαλμὸς. Καὶ ἀπο-
✕ κρυθῆν προσώπου ἔθετο. Διώ-
✕ ρυξεν ἐν σκίτει οἰκίας. Ἡμέρας
✕ ἐσφράγισαν ἑαυτοὺς. Οὐκ ἐπέ-
✕ γνωσαν φῶς. Ὅτι ἐμυθημαθὴν
✕ τὸ πρῶτ αὐτοῖς σκιά θανάτου.
✕ Ὅτι γινώσεται τάραχος σκιάς
✕ θανάτου. Ἐλαφρὸς ἔστιν ἐπὶ
✕ πρόσωπων ὕδατος.

24.

24. Ὅσπερ μάλιχῃ. Ἄλλος, ὡς-
περ χλόη.

24.

25. Ἀλλὰ νῦν.

25. Εἰ δὲ μή.

25.

Καὶ τάξει παρὰ τῷ Θεῷ τὴν λό-
γον ὑπὲρ ἐμοῦ.

Καὶ θέσει εἰς οὐδὲν τὰ ῥήματά
μου.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIΩ.

Excant.

Egressi suum ipsorum ordinem.

Suavis unicuique ipsorum panis
ad pueros.

✕ Suavis factus est ei panis in
✕ adolescentibus.

✕ Suavis factus est ei panis in
✕ adolescentibus.

8.

8. ✕ De stillicidiis montium
✕ madescent.

8. ✕ De stillicidiis montium
✕ madescent.

9. Et a paupere pignus tolle-
bant.

9. Eam autem qui ceciderat
humiliaverunt.

9.

12, 13. Deus autem non inspi-
rat stultitiam. Sed ipsi fuerunt do-
ciles a luce.

12, 13. Ipse cur horum visitatio-
nem non fecit? cum super terram
ipsi essent, et non agnoverunt.

12, 13.

14-18. Operimentum vultus cir-
componens... Quasi in sigillo abs-
condent seipsum, si fuerit eis ma-
tutinam umbra mortis; deprehens-
us enim de medio tolletur morte
violenta... Lunavigans aequae.

14-18. ✕ Et nocte erit sicut
✕ fur. Oculis adulteri observat
✕ tenebras, dicens, Non videbit
✕ me oculus. Et latibulum faciei
✕ posuit. Suffodit in tenebris do-
✕ mos. Per diem obseignaverunt
✕ semetipsos. Non cognoverunt
✕ lucem, quia simul eis manet
✕ umbra mortis. Quia cognosceret
✕ perturbationem umbræ mortis.
✕ Levis est super faciem aequæ.

14-18. ✕ Et nocte erit sicut
✕ fur. Oculis adulteri observat
✕ tenebras, dicens, Non videbit
✕ me oculus. Et latibulum faciei
✕ posuit. Suffodit in tenebris do-
✕ mos. Per diem obseignaverunt
✕ semetipsos. Non cognoverunt
✕ lucem, quia simul eis manet
✕ umbra mortis. Quia cognosceret
✕ perturbationem umbræ mortis.
✕ Levis est super faciem aequæ.

24.

24. Sicut malva. *Alius*, sicut
herba.

24.

25. Sed nunc.

25. Alioquin.

25.

Et statuet apud Deum sermo
meum pro me.

Et ponet in nihilum verba mea.

Notæ et variae lectiones ad cap. XXIV Job.

tamen habet ἐπέγνωται. Sed alio loco idem legit
ἐξήγγονται. Idem codex hæc notat in versionem
τῶν Θ. τάξι οὐ καί: αἱ ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. Σ., ἐκπο-
ρεύονται. Sic Reg. unus.

Ibid. Σ., ἦδὺς ἐκάστη etc. Sic omnes. Ibidem au-
tem notat Colbertinus litteram Θ. præmisso aste-
risco, ut indicet versionem quæ ἐν τοῖς Θ habetur,
esse Theodotionis. Similiter editio Latina eidem
asteriscum præmittit.

V. 8. Hæc pariter asterisco notantur in Colberti-
cum nota Θ. Asteriscus etiam præmittitur in edit.
Latina.

V. 9. Σ., καὶ πτωχὸν ἠνεχύραζον. Omnes.

V. 12, 13. Σ., ὁ Θεὸς δὲ οὐκ etc. Hunc insignem
Symmachi locum ex Colbertino et ex duobus Re-
gis mutuamur.

V. 14-18. Hi novem versiculi asteriscis notantur
in Colbertino, quemadmodum et in edit. Latina

Hieronymi, unde versionem mutuamur.
Ibid. Σ., σχέπαστρον προσώπου etc. Sic omnes
mss. et Nicetas.

Ibid. Σ., ὡς ἐν σφραγιδι etc. Hunc Symmachi lo-
cum, cujus minimam partem adfert Drusius, ple-
num ex russ. mutuamur.

CAPUT XXV JOB.

TO EBPAIKON.

- 2. הַמְּשָׁל 2
שָׁלוֹם
- 5. הַיֵּשׁ מִסֶּפֶר לְגִדּוּיוֹ
- אֲדָרָה
- 4. וְכֹה-יִזְכֶּה לֵילֵךְ אִשָּׁה
- 5. לֹא-זָכַר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 2. Dominium.
Pacem.
- 3. Numquid est numerus agmi-
nibus ejus?
Lux ejus.
- 4. Et quomodo mundus erit na-
tus muliere.
- 5. Non sunt mundæ.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

VULGATA LATINA.

- 2. Potestas.
Concordiam.
- 3. Numquid est numerus mili-
tum ejus?
Lumen illius.
- 4. Aut apparere mundus natus
de muliere.
- 5. Non sunt mundæ.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 2. Ἐξουσίας.
- 3.
- 4.
- 5. Οὐ διαυγισθήσεται.

AQUILA.

- 2. Domini.
- 3.
- 4.
- 5. Non dilucidat erunt.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXV Job:

V. 2. 'A., B., ἔξουσίας. Colbert. et Reg. unus.
Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, τὴν εἰρήνην. Colbert.

V. 5. Σ., μή ἔσται etc. Colbert., Orat., Reg. unus,
Nicetas et Drusius.

CAPUT XXVI JOB.

TO EBPAIKON.

- 5 יַעֲזֹב 5
- 5-10 הַרְפִּימִים יִדְלָלוּ מִתַּחַת מַיִם
- וּשְׁכֵנֵיהֶם : עָרֹם שֹׂאֵל נִגְדוּ וְאִין
- כִּסֵּת לְאִבְדָּן : נֹכַח צִפְּן עַל-תְּהִי
- תִּלְהֵ אֶרֶץ עַל-בְּלִימָה : עָרֵד-מִיָּם
- בַּעֲבֹד וְלֹא נִבְקַע עֵינַי תַּחְתָּם : מֵאֲדָר
- פְּנֵי-כֹסֶה פִּתְּחוּ עֲלֵיו עֲנָנֵי : חֶק תָּן
- עַל-פְּנֵי-מַיִם עַד-תַּגְּלִית אֲדָר
- עַם-חֶשֶׁךְ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 3. Consulisti.
- 5-10. Numquid gigantes forma-
buntur de sub aquis, et habitato-
res eorum. Nudus infernus coram
eo, et non operimentum perditioni.
Extendens aquilonem super va-
cuum, suspendens terram super
nihilum, ligans aquas in nubibus
suis, et non scissa est nubes sub
eis : tenens facies solli : expandit
super illud nubem suam : statu-
tum circino descripsit super faeces
aquarum, usque ad perfectionem
lucis cum obscuritate.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

- 3.
- 5-10.

VULGATA LATINA.

- 3. Dedisti consilium.
- 5-10. Ecce gigantes gemunt sub
aquis, et qui habitant cum eis.
Nudus est infernus coram illo, et
nullam est operimentum perditioni.
Qui extendit aquilonem super
vacuum, et appendit terram super
nihilum. Qui ligat aquas in nubi-
bus suis, ut non erumpant pariter
deorsum. Qui tenet vultum solli
sui, et expandit super illud nebu-
lam suam. Terminum circumdedit
aquis, usque dum fiantur lux et
tenebræ.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 3. Συνεβούλευσας.
- 5-10. Ῥαφαίμ... ἐπὶ κενώματι.

AQUILA.

- 3. Consulisti.
- 5-10. Raphaim... super inane...

Ibid. Σ., ἐπιπλέων ὕδατι. Sic legendum, non ut habent aliquot ~~ms.~~ et Drusius, ἐπιπλέον.
V. 24. Ἄλλος, ὡσπερ γλῶη. Sic Reg. unus.

V. 25. Σ., ἀλλὰ νῦν. Colbert.
Ibid. Σ., καὶ τάξει etc. Ita Colbert. et Reg. unus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

CAPUT XXV JOB.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

2. Προσίμιον.

Τὴν σύμπασαν. *Oi λοιποὶ*, τὴν εἰρήνην.

2. Ἐξουσίας.

3. Μὴ ἐστὶν ἀριθμὸς τῶν στρατιῶν αὐτοῦ;

3. Μὴ γὰρ τις ὑπολάβοι ὅτι ἐστὶ παρέκλυσις πειρατῆας.

3.

Ἐπιτάγματα.

Ἐνεδρα παρ' αὐτοῦ.

4. Διὰ τίνος ἄρβυτος ἐστὶ ταχθεὶς ὑπὸ γυναικός;

4. Ἡ τις ἀν' ἀποκαθαρίσαι αὐτὸν γεννητὸς γυναικός;

4.

5.

5. Οὐ καθυρά.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.

2. Exordium.

Universitatem. *Reliqui*, pacem.

2. Dominii.

3. Num est numerus exercituum eius?

3. Nemo enim potest esse moram perialis.

3.

Præcepta.

Institia ab eo.

4. Quare mundus erit natus a muliere?

4. Vel quisnam mundaverit se natus ex muliere?

4.

5.

5. Non mundæ.

5.

Notes et variæ lectiones ad cap. XXV Job.

Ibid. Σ., ἐπιτάγματα. Colbert. et Drusius.
V. 4. Σ., διὰ τίνος etc. Colbert., Reg. unus.

Orsk., Nicetas et Drusius.
V. 5. Ἄ., οὐ διαγισθῆσεται. Reg. unus.

CAPUT XXVI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Συμβουλεύσας.

3. Συμβεβούλευσαι.

3.

5-10. Θεομάχοι.... καὶ οἱ γειτνιώντες αὐτοῖς.... ὄρον περιέγραψεν.

5-10. * Μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος, καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὶ περιβολαῖον τῇ ἀπουλείᾳ. Ἐκτείνων βορεάν ἐπ' οὐδὲν, Κρεμάζων γῆν ἐπὶ μηδενός. Δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐρράγη νέφος ἑποκάτω αὐτοῦ. Ὁ κρατῶν πρόσωπων θρόνου, Ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. Πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, Μέχρι συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους. Ἄλλος, οὐκ ἐρράγη... Ἄλλος, ἔθετο σκότος ἀποκρυφῆν αὐτοῦ.

5-10. * Μὴ γίγαντες μαιωθήσονται ὑποκάτωθεν ὕδατος, καὶ τῶν γειτόνων αὐτοῦ; Καὶ οὐκ ἐστὶ περιβολαῖον τῇ ἀπουλείᾳ. Ἐκτείνων βορεάν ἐπ' οὐδὲν, Κρεμάζων γῆν ἐπὶ μηδενός. Δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐρράγη νέφος ὑποκάτω αὐτοῦ. Ὁ κρατῶν πρόσωπων θρόνου, Ἐκπετάζων ἐπ' αὐτὸν νέφος αὐτοῦ. Πρόσταγμα ἐγύρωσεν ἐπὶ πρόσωπον ὕδατος, Μέχρι συντελείας φωτὸς μετὰ σκότους.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. Consulisti.

3. Dediti consilium.

3.

5-10. Dei hostes... et qui vicini erant eis... terminum circumscipit.

5-10. * Numquid gigantes redigantur in nihilum subter aquam, et proximi eorum? Nudus infernus coram eo, et non est velamen perditioni. Extendens aquilonem super nihilum, suspendens terram super nihilum (in aerem), ligans aquam in nubibus suis, et non est scissa nubes ab eo. Qui tenet faciem solii, et extendens super eum nubem suam. Præceptum circumdedit super faciem aquæ, usque ad consummationem lucis. *Alius*, non irrixavit. *Alius*, posuit tenebras latibulum suum.

5-10. * Numquid gigantes redigantur in nihilum subter aquam, et proximi eorum? Nudus infernus coram eo, et non est velamen perditioni. Extendens aquilonem super nihilum, suspendens terram super nihilum (in aerem), ligans aquam in nubibus suis, et non est scissa nubes ab eo. Qui tenet faciem solii, et extendens super eum nubem suam. Præceptum circumdedit super faciem aquæ, usque ad consummationem lucis.

TO EBPAIKON.

יִדְפֵּי 11	11.
וַיִּחְבֹּד	
מִחַץ רֹהַב 12	12.
נֶחֱשׁ בָרַח 13	13.
וְרַעַם גְּבוּרָתוֹ מִי יִתְבַּחַן 14	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

11. Contrentur.
Et admirabuntur.
12. Percussit superbiam.
13. Serpentem fugacem.
14. Et quam pusillum verbum audivimus ab eo, et tonitru fortitudinum ejus quis intelliget.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

11.
12.
13.
14.

VULGATA LATINA.

11. Contremiscunt.	
Pavent.	
12. Percussit superbum.	12.
13. Coluber tortuosus.	13.
14. Et cum vix parvam stillam sermonis ejus audierimus, quis poterit tonitruum magnitudini illius intueri?	14.

ΑΚΥΛΑΞ

11. Διεκινήθησαν.
12.
13.
14.

AQUILA.

11. Concussæ fuerant.
12.
13.
14.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVI Job.

V. 5. 'A., Σ., συνδούλευσας. Colbert.

V. 5-10. Colbertinus cum asteriscis habet, ἐκ Θ. οἱ τὰ', id est, *Hi undecim versiculi ex Theodotione, videlicet inducti sunt in versionem LXX. Hos item versiculos asteriscis notat editio Latina Hieronymi, unde versionem excerpimus (*)*. Ultimus porro versiculus deficit: ac post illud, *ad consummationem*

lucis, addas, cum tenebris, ut cum Hebræo conuenet יָשִׁיב־עַם.

Ibid. 'A., Παρὰ εἰμ. Σ., θεομάχοι. Sic Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Colbert. Σ., καὶ οἱ γειτνιώντες αὐτοῖς, melius quam Drusius qui habet γείτονες.

Ibid. 'A., ἐπὶ κενώματι. Sic omnes.

(*) Duodecim habet hæc versio versiculos (στίχους), quorum tertius est: *Nudus infernus coram eo, et non exprimitur græce in textu Theodotii qualem eum profert Montf.* Editio autem Rom. LXX habet: Γυμνὸς ὁ θεός ἐνώπιον αὐτοῦ, et ad amussim respondet hebraico, דָּרַח שָׂאֵל בְּפִי. DRACH.

CAPUT XXVII JOB.

TO EBPAIKON.

וַיִּקַּף אִיִּב שֵׂאת מִשָּׁלֹךְ 1	1.
הִסִּיר מִשַּׁפְּטֵי 2	2.
כִּי-מִלְ-עַד נִשְׁבַּתִּי בִי 3	3.
לֹא-אִסִּיר חֲבֹתַי 5	5.
לֹא אֲרַפֶּה 6	6.
כִּי יִבְצַע 8	8.
כִּי-תִבְאֵא 9	9.
וְתִלְתָּ עֲדֵינִים מִשְׁדֵּי יָקָד 13	13.
נָקִי 17	17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Et addidit Job assumere parabolam suam.
2. Removere fecit iudicium meum.
3. Quia omni tempore halitus meus in me.
5. Non removebo perfectionem meam.
6. Et non dimittam eam.
8. Cum corraserit.
9. Cum venerit.
13. Et hæreditatem fortium ab Omnipotente accipient.
17. Innocens.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

1.
2.
3.
5.
6.
8.
9.
13.
17.

VULGATA LATINA.

1. Addidit quoque Job assumens parabolam suam.	
2. Qui abstulit iudicium meum.	
3. Quia donec superest halitus in me.	3.
5. Non recedam ab innocentia mea.	5.
6. Non deseram.	6.
8. Si avare rapiat.	8.
9. Cum venerit.	9.
13. Et hæreditas violentorum, quam ab Omnipotente suscipient.	13.
17. Innocens.	17.

ΑΚΥΛΑΞ

1. Καὶ προσέθηκεν Ἰὼβ ἄρα παραβολὴν αὐτοῦ.
2.
3.
5.
6.
8.
9.
13.
17. Ἄθῳσι.

AQUILA.

1. Et addidit Job assumens parabolam suam.
2.
3.
5.
6.
8.
9.
13.
17. Innocentes.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
11. Θαμβοῦνται.	11. Ἐπετάσθησαν. Ἐξίστησαν.	11.
12. Συγκλᾶ ἀλαζονείαν.	12. Ἐστρωται τὸ κῆτος.	12.
13. Τὸν ὄφιν τὸν συγκλείοντα.	13. Δράκοντα ἀποστάτην.	13.
14. Τί δὲ ψιθύρισμα τῶν λόγων αὐτοῦ ἀκούσομεν, ὅπου βροντὴν δυναστείας αὐτοῦ οὐδεὶς ἐννοήσει;	14. Καὶ ἐπὶ ἰκμάδα λόγου ἀκούσομεθα ἐν αὐτῷ. Σθένος δὲ βροντῆς αὐτοῦ τίς οἶδεν;	14.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
11. Obstupescunt.	11. Expansæ sunt. Obstupuerunt.	11.
12. Confringit arrogantiam.	12. Stratus est cetus.	12.
13. Serpentem concludentem.	13. Draconem desertorem.	13.
14. Quid vero susurrum sermonum ejus audiemus, quando tonitru potentiae ejus nemo cogitabit?	14. Et super stillam verbi audiemus in eo : virtutem autem tonitru ei quis scivit?	14.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVI Job.

Ibid. Ἄλλος, οὐκ ἔρρανε. Colbert. Suspectum.	V. 12. Σ., συγκλᾶ ἀλαζονείαν. Omnes.
Ibid. Ἄλλος, ἔθετο σκότος etc. Colbert. (**)	V. 13. Σ., τὸν ὄφιν etc. Omnes.
Ibid. Σ., ὄρον περιέγραψεν. Omnes.	V. 14. Σ., τί δὲ ψιθύρισμα etc. Hunc locum Symmachi mutilum adfert Drusius. Sed Colbert., Orat. et Nicetas plenum habent, ut nos edimus.
IV. 11. Ἄ., διεκινήθησαν. Omnes. Et similiter sequentem Symmachi lectionem, θαμβοῦνται.	

(*) Nihil habetur in hebraico textu cui respondere possit hæc lectio quam Montfauconius nobis vendidit pro incerti interpretis fragmento. Est autem scholion ex psal. xvii, 12 depromptum, ubi LXX, καὶ ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ (hebr. כַּחֲסֵי לַיְמִינִי, posui tenebras latibulum suum), a lectore quodam, ut non inepte autumat Kreyszigius, hic in Colbertino codice adscriptum. DRACH.

CAPUT XXVII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἐτι δὲ προσθεὶς Ἰὼβ εἶπε τῷ προοιμίῳ.	1.
2. Ὅς παρεῖδε τὴν κρίσιν μου.	2. Ὅς οὕτω με κέρριξε.	2.
3. Ὅτι μέχρις οὗ ἡ ἀναπνοή μου ἐν ἐμοί.	3. Εἰ μὴν ἐτι τῆς πνοῆς μου ἐνούσης.	3.
5. Οὐκ ἐκοτήσομαι τῆς ἀπλότητός μου.	5. Οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκακίαν μου.	5.
6.	6. Οὐ μὴν προῶμαι. Ἄλλος, οὐ μὴ προῶμαι.	6. Οὐκ ἀφήσω.
8.	8. Ὅτι ἐπέχει. Οἱ λοιποὶ, ὅτι πλεονεκτεῖ.	8.
9.	9. Ἦ ἐπελθούσης. Οἱ λοιποὶ, μὴ ἐπελθούσης.	9.
13. Καὶ κληρονομία ἦν οἱ ἀκαμπεῖς παρὰ τοῦ Ἰακωβου κομιζονται.	13. Κτῆμα δὲ δυναστῶν ἐλεύσεται παρὰ Παντοκράτορος ἐπ' αὐτούς.	13. Καὶ κληρονομία ἦν οἱ ἀκαμπεῖς παρὰ τοῦ Ἰακωβου κομιζονται.
17. Ἀναίτιοι.	17. Ἀληθινοί.	17. Ἀθῶοι.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Adhuc autem adjiciens Job dixit proœmio.	1.
2. Qui neglexit iudicium meum.	2. Qui sic me iudicavit.	2.
3. Quia donec halitus meus in me.	3. Si quidem adhuc halitu meo immanente.	3.
5. Non recedam a simplicitate mea.	5. Non enim separabo a me innocentiam meam.	5.
6.	6. Non certe dimittam. <i>Alius</i> , nequaquam dimittam.	6. Non amittam.
8.	8. Quia exspectat. <i>Reliqui</i> , quia avarus est.	8.
9.	9. Aut adveniente. <i>Reliqui</i> , ipsa non adveniente.	9.
13. Et hæreditas quam inflexibiles ab Omnipotente referunt.	13. Possessio vero potentium veniet ab Omnipotente super eos.	13. Et hæreditas quam inflexibiles ab Omnipotente referunt.
17. Inculpati.	17. Veraces.	17. Innocentes.

TO EBPAIKON.

18. נצח
20. בלחח
לילה גנבתי מינה

21-23. ישאהו קדים וילך וישערהו
ממקמו : וישלך עליו ולא יחזול מיהו
ברוח יבתי : ישקם עלימו כפימו
ישרק עליו ממקומו

VERSIO HEBRAICI TEXT.

18. Custos.
20. Terrores.
Nocte furatus est eum turbo.

21-23. Tolle eum et ibi, et turbine commovebit eum de loco suo : et projiciet super eum, et non parcat : de manu ejus fugiendo fugiet. Plaudet super eum palmis suis, et sibilabit super eum de loco suo.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

18.
20.

21-23.

VULGATA LATINA.

18. Custos.
20. Inopia.
Nocte opprimet eum tempestas.

21-23. Tolle eum ventus urens, et auferet, et velut turbo rapiet eum de loco suo. Et mittet super eum, et non pareet : de manu ejus fugiens fugiet. Stringet super eum manus suas, et sibilabit super illum intuens locum ejus.

AKYTAΣ.

18.
20. Ἀνοπαρξία.
Νυκτὸς ἐν περιπέσει μὴ ἔκφυγει.
21-23.

AQVETA.

18.
20. Inexistentia.
Nocte in adverso casu ne effugiat.
21-23.

Notæ et varias lectiones ad cap. XXVII Job.

- V. 1. 'A., καὶ προσέθηκεν etc. Reg. unus, Nicetas, Nicetas et Drusius.
- V. 2. Σ., ὅς περὶθε etc. Colbert., Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.
- V. 3. Σ., ὅτι μέχρις οὗ etc. Colbert.
- V. 5. Σ., οὐκ ἐκστήσομαι etc. Omnes.
- V. 6. Θ., οὐκ ἀφήσω. Colbert., Reg. unus.
- V. 8. Ol λοιποί., ὅτι πλεονεκτηί. Sic Colb. Reg. unus, Nicetas et Drusius.
- V. 9. Ol λοιποί., μὴ ἐπιλευθώσης. Colbert.
- V. 13. Σ., Θ., καὶ κληρονομία etc. Sic omnes : sed Drusius, κληρονομίαν.
- V. 17. 'A., Θ., ἀθῶοι. Σ., ἀνατῆτοι. Colbert. et Reg. unus.
- V. 18. Colbert. in hæc verba, & συνετήρησε, quæ ibi in textu locantur, in marg. asteriscum. ponit

CAPUT XXVIII JOB.

TO EBPAIKON.

זקק
2 'O Ἑβραῖος, χαλκὸς δὲ ἀπὸ λίθων χωνεύεται
קק 3
9-4 כח : מרץ ממנה יאמ-לה
חזקתה בנח-אש : מקום-
ספיר אבניה ונפרדו חב לו : נתיב
לא-דעה עימו ולא שופעו עין איה :
לא-הדריסו בני-שקו לא-עדה
עלי שאל : בתלמישי שלא יד

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Fundent.
2. Et lapis fusus æs. Hebræus, æs autem e lapidibus conficitur.
3. Finem.
4-9. Molæ sunt. Terra ex ipsa egredietur panis, et subter eam versus est ut ignis : locus sapphiri lapides ejus, et pulveres auri ei. Semitam non cognovit avis, nec vidit eam oculus vulturis. Non calcaverunt eam filii superbæ :

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.
3.
4-9.

VULGATA LATINA.

1. In quo conflatur.
2. Et lapis solutus calore, in æs vertitur.
3. Tempus.
4-9. Et invios. Terra, de qua oriebatur panis in loco suo, igne subvertas est. Locus sapphiri lapides ejus, et glebæ illius aurum. Semitam ignoravit avis, nec intuitus est eam oculus vulturis. Non calcaverunt eam filii institorum,

AKYTAΣ.

1.
2.
3. Τέλος.
4-9.

AQUILA.

1.
2.
3. Finem.
4-9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

18. Ἄ συνετήρησε.
20. Ἀνυπαρξία.
Νυκτὸς ἐν περιστάσει μὴ ἐκφυ-
γοί.
21-23. Ἐκσυριεῖ.

SYMMACHUS.

18. Quæ servavit.
20. Inexistentia.
Nocte in adverso casu ne effu-
giat.
21-23. Exsibilabit.

Ο΄.

18. * Ἄ συνετήρησε.
20. Αἱ δδύναται.
Νυκτὶ δὲ ὑφέλιετο αὐτὸν γνόφας.

21-23. * Ἀναλήφεται αὐτὸν
* καύσων, καὶ ἀπελεύσεται, Καὶ
* λιχμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
* του. Καὶ ἐπιβρίψει ἐπ' αὐτὸν,
* καὶ οὐ φείσεται. Ἐκ χειρὸς αὐ-
* του φυγῆ φεύζεται. Κροτήσει
* ἐπ' αὐτὸν χεῖρας αὐτοῦ. Καὶ
* συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
* του. Ἄλλος, ὡς κοινογράφος.

LXX INTERPRETES.

18. Quæ servavit.
20. Dolores.
Nocte autem sustulit eum ca-
ligo.
21-23. * Tollet eum æstus, et
* abibit, et ventilabit eum de
* loco suo, et projiciet super
* eum, et non parceret. De manu
* enim ejus fuga fugiet. Plaudet
* super eum manibus suis, et
* trahet eum de loco suo. *Alius,*
* ut pulvis.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

18.
20.
Νυκτὸς ἐν περιστάσει μὴ ἐκφυ-
γοί.

21-23. * Ἀναλήφεται αὐτὸν
* καύσων, καὶ ἀπελεύσεται, Καὶ
* λιχμήσει αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου
* αὐτοῦ. Καὶ ἐπιβρίψει ἐπ' αὐτὸν,
* καὶ οὐ φείσεται. Ἐκ χειρὸς αὐ-
* του φυγῆ φεύζεται. Κροτήσει
* ἐπ' αὐτὸν χεῖρας αὐτοῦ. Καὶ
* συριεῖ αὐτὸν ἐκ τοῦ τόπου αὐ-
* του.

THEODOTIO.

18.
20.
Nocte in adverso casu ne affu-
giat.
21-23. * Tollet enim æstus, et
* abibit, et ventilabit eum de loco
* suo, et projiciet super eum, et
* non parceret. De manu enim ejus
* fuga fugiet. Plaudet super eum
* manibus suis, et trahet eum de
* loco suo.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVII Job.

hæc spectantem, & συνετήρησε, ubi versio Latina Hieron. habet, *quæ servavit*. Hæc vero absunt hodie a versione τῶν Ο΄, sed olim ex Symmacho addita fuerant, ut indicat Colbert. his verbis, ἐκ τῶν Σ., *ex versione Symmachi*.

V. 20. Ἄ., Σ., ἀνυπαρξία. Sic Colbert. et Reg. unus. Drusius vero uni Symmacho tribuit. Supra cap. xviii, v. 14, eandem vocem vertit Aquila ἀνυπαρξία.

Ibid. Ἄ., Σ., Θ., νυκτὸς ἐν περιστάσει etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 21-23. Colbert. cum asteriscis, ἐκ Θ., οἱ ς', id est, *Hi sex versus ex Theodotione*. Notantur item asteriscis in edit. Latina Hieronymi: sed asterisci quidam excidere, ut contingit non raro in ea edit.

Ibid. Ἄλλος, ὡς κοινογράφος. Colbert.

Ibid. Σ., ἐκσυριεῖ. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXVIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

1.
2.
3. Προδουσιαν.
4-9.

SYMMACHUS.

1.
2.
3. Tempus præstitutum.
4-9.

Ο΄.

1. Ὅθεν διηθεύται. Οἱ λαιποί,
ὅθεν χωνευθῆ.
2. Καλὸς δὲ ἴσα λίθῳ λατομεῖ-
ται.
3. Τάξιν.
4-9. * Ἐσαλεύθησαν. Πῆ ἐξ
* αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος, Ἵπο-
* κάτω αὐτῆς ἐστράφη ὡσεὶ πῦρ.
* Τόπος σαπφίρου οἱ λίθοι αὐτῆς,
* Καὶ χῶμα χρυσαῖον αὐτῆς. Τρί-
* βος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετεινόν.
* Καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν ὀφθαλ-
* μὸς γυπαῶς. Οὐκ ἐπάτησαν αὐ-

LXX INTERPRETES.

1. Unde percolatur. *Reliqui*,
unde confectur.
2. *Æs* autem quemadmodum la-
pis cæditur.
3. Ordinem.
4-9. * Commoti sunt. Terra
* de qua egressus est panis, sub-
* ter eam versus est quasi ignis.
* Locus sapphiri lapides ejus,
* et aurum ejus agger est. *Semi-*
* tam quam non cognovit avis,
* nec vidit eam oculus vulturis,

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1.
2.
3. Πέρας.
4-9. * Ἐσαλεύθησαν. Πῆ ἐξ
* αὐτῆς ἐξελεύσεται ἄρτος, Ἵπο-
* κάτω αὐτῆς ἐστράφη ὡσεὶ πῦρ.
* Τόπος σαπφίρου οἱ λίθοι αὐ-
* τῆς, Καὶ χῶμα χρυσαῖον αὐτῆς.
* Τρίβος, οὐκ ἔγνω αὐτὴν πετει-
* νόν, Καὶ οὐ παρέβλεψεν αὐτὴν
* ὀφθαλμὸς γυπαῶς. Οὐκ ἐπάτησαν

THEODOTIO.

1.
2.
3. Terminium.
4-9. * Commoti sunt. Terra
* de qua egressus est panis, sub-
* ter eam versus est quasi ignis.
* Locus sapphiri lapides ejus,
* et aurum ejus agger est. *Semi-*
* tam quam non cognovit avis,
* nec vidit eam oculus vulturis,

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

AKYAAΣ.

<p>10 בצדחה יָאֲרִים ראתה עיני</p> <p>11 חבש ותעלמה יצא אור</p> <p>12 חבנא</p> <p>13 ערכה</p> <p>14-19 תדום אמר לא בי-היא יום אמר אין עמדי : לא-יתן סגוד תחזיקה ולא ישקל כסף כחירה : לא תסלף בנתם אפיר בשהם יקר וספיר : לא-יערכנה זהב חטכירת ותמורחה כלי-פו : ראמורת וגביש לא יזכר ומשך חכמה מפגינים : לא- יערכנה פפחה-נש בנתם כדור לא תסלה</p>	<p>10.</p> <p>11.</p> <p>12.</p> <p>13.</p> <p>14-19.</p>	<p>10.</p> <p>11. Ἐξερεύνησεν.</p> <p>12.</p> <p>13. Τάξιν αὐτῆς. 14-19. Οὐκ ἀναβληθήσεται..... Γλυκὺ δὲ σοφία παρὰ τὰ περιβλε- πτα.</p>
<p>21 ותעלמה כעני כל-חי ומעוף השמים נסורה</p>	<p>21.</p>	<p>21.</p>

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

<p>non transiit juxta eam leo. In silicem misit manum suam.</p> <p>10. In rupibus. Rivos. Vidit oculus ejus.</p> <p>11. Fasciavit. Et absconditum educet lucem.</p> <p>12. Invenietur.</p> <p>13. Ordinem ejus.</p> <p>14-19. Vorago dixit, Non in me ipsa; et mare dixit Non apud me. Non dabitur aurum purum pro ea, et non ponderabitur argento pretium ejus: non aestimabitur cum auro Ophir, cum onyche pretioso et sapphiro. Non adæquabit eam aurum et crystallus, nec permutatio ejus vas obrizi. Coralia et unio non commemorabuntur, et attractio sapientiæ præ margaritis. Non adæquabit eam smaragdus Æthiopiæ, cum auro mundo non aestimabitur.</p> <p>21. Abscondit se ab oculis omnium viventis, et a volucris cæli occultata est.</p>	<p>nec pertransiit per eam leona. Ad silicem extendit manum suam.</p> <p>10. In petris. Rivos. Vidit oculus ejus.</p> <p>11. Scrutatatus est. Et abscondita in lucem produxit.</p> <p>12. Invenitur.</p> <p>13. Pretium ejus.</p> <p>14-19. Abyssus dicit, Non est in me: et mare loquitur, Non est mecum. Non dabitur aurum obrizum pro ea, nec appendetur argentum in commutatione ejus. Non conferetur tinctis Indiæ coloribus, nec lapidi sardonycho pretiosissimo, vel sapphiro. Non adæquabitur ei aurum vel vitrum, nec commutabuntur pro eo vasa auri: Excelsa et eminentia non memorabuntur comparatione ejus: trahitur autem sapientia de occultis. Non adæquabitur ei topazius de Æthiopia, nec tincturæ mundissimæ componetur.</p> <p>21. Abscondita est ab oculis omnium viventium, volucres quoque cæli latet.</p>	<p>10.</p> <p>11. Perscrutatatus est.</p> <p>12.</p> <p>13. Ordinem ejus.</p> <p>14-19. Non rejicietur...(res) dulcis autem sapientia est præ rebus spectabilibus.</p> <p>21.</p>
---	--	---

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.

✕ τηγνιοι ἀλαζδόνων. Οὐ παρήλθεν
✕ αὐτὴν λέων. Ἐν ἀκροτόμῳ ἐξέ-
✕ ταινε χεῖρα αὐτοῦ.

✕ αὐτὴν υἱοὶ ἀλαζδόνων. (Ὁ παρ-
✕ ἦλθεν αὐτὴν λέων. Ἐν ἀκροτό-
✕ μῳ ἐξέτεινε χεῖρα αὐτοῦ.

10. Ρεῖθρα.

10. Δίνας. Ἄλλος, θίνας.
Ποταμῶν.

10. Ὀχυρώματα.

11. Ἄπὸ δὲ ὑπερρωμένου προήλθε
φῶς.

11. Ἀνεκάλυψεν.
Ἔδειξε δὲ αὐτοῦ δύναμιν εἰς φῶς.

11. Ἐξερεύνησεν.

12.

12. Εὐρέθη. Οἱ λοιποὶ, εὐρέθη-
σεται.

12.

13. Τίμημα αὐτῆς.

13. Ὄζον αὐτῆς.

13. Σόνεον.

14-19. Χρυσῶν πρωτείω... [Κρύ-
σταλλοσ διαφανῆς], οὐδὲ ἀντικα-
σταλλαγῆσεται σκεῦεσι χρυσοῖς.....
ὀφθαλὰ καὶ ὑπερρωμένα οὐ μνη-
σθήσεται.... οὐκ ἀναδελθῆσεται.

14-19. ✕ Ἄβυσσος εἶπεν, οὐκ
✕ ἔστιν ἐν ἐμοί, καὶ θάλασσα εἶ-
✕ πεν, οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. (Ὁ θά-
✕ σσι συγκλείσθην ἀντ' αὐτῆς,
✕ καὶ ὃς σταθῆσεται ἀργύριον
✕ ἀντάλλαγμα αὐτῆς, καὶ ὃς συμ-
✕ βασταγῆσεται χρυσῶν ὤφειρ,
✕ ἔν ὄφειρ, χρυσῶν καὶ σαρφί-
✕ ρω. Οὐκ ἐκωθῆσεται αὐτῆ χρυ-
✕ σῆν καὶ ἰαῖος, καὶ τὸ ἐλλάγμα
✕ αὐτῆς σκεῦε χρυσοῦ. Μετῶμα
✕ καὶ ἰαθῆς ὃς μνησθήσεται. καὶ
✕ ἔκαστον σκεῦεσ ἵπῃ τὰ ἐκεί-
✕ τα. Οὐκ ἐκωθῆσεται αὐτῆ χρυ-
✕ σῆν ἀβυσσῆσ, χρυσῶν καθαρώ
✕ ὃς συμβασταγῆσεται. Ἄλλος,
✕ σαρφονοῖω. Ἄλλος, οὐκ ἐκωθῆσ-
✕ ῆσεται.

14-19. ✕ Ἄβυσσος εἶπεν, οὐκ
✕ ἔστιν ἐν ἐμοί, καὶ θάλασσα εἶ-
✕ πεν, οὐκ ἔστι μετ' ἐμοῦ. (Ὁ
✕ ἴωσει συγκλείσθην ἀντ' αὐτῆς,
✕ καὶ ὃς σταθῆσεται ἀργύριον
✕ ἀντάλλαγμα αὐτῆς, καὶ ὃς συμ-
✕ βασταγῆσεται χρυσῶν ὤφειρ,
✕ ἔν ὄφειρ, χρυσῶν καὶ σαρφί-
✕ ρω. Οὐκ ἐκωθῆσεται αὐτῆ χρυ-
✕ σῆν καὶ ἰαῖος, καὶ τὸ ἐλλάγμα
✕ αὐτῆς σκεῦε χρυσοῦ. Μετῶμα
✕ καὶ ἰαθῆς ὃς μνησθήσεται, καὶ
✕ ἔκαστον σκεῦεσ ἵπῃ τὰ ἐκεί-
✕ τα. Οὐκ ἐκωθῆσεται αὐτῆ χρυ-
✕ σῆν ἀβυσσῆσ, χρυσῶν καθαρώ
✕ ὃς συμβασταγῆσεται.

21.

21. ✕ Δείξτε πάντα ἐθέρωσιν.
✕ καὶ ἐπὶ περὶ κλῆσ τῶν ὀφθαλμῶν
✕ ἐκείθ.

21. ✕ Δείξτε πάντα ἐθέρωσιν,
✕ καὶ ἐπὶ περὶ κλῆσ τῶν ὀφθαλμῶν
✕ ἐκείθ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

✕ nec calcaverunt eam filii aro-
✕ ratiis, nec irruerunt super
✕ eam leo. In derisionem lapide
✕ extendit manus eorum.

✕ nec calcaverunt eam filii aro-
✕ ratiis, nec irruerunt super eam
✕ leo. In derisionem lapide exten-
✕ dit manus eorum.

10.

10. Gorgias. Δί., ορας.

10. Μουσουλός.

Finesta.

Fluviorum.

Vidit meus oculus. Reliqui, vi-
dit (oculus) ejus.

11. Percreatus est.

11.

11. Revelavit.

Ostendit autem virtutem suam
in lumine.

11. Percreatus est.

12. Ex despectu altum processit
lux.

12. Inventa est. Reliqui. inve-
niunt.

12.

12.

12. Inventa est.

12.

13. Pretium ejus.

13. Viam ejus.

13. Intelligentiam.

14-19. Ante primum... cristallus
pellucidus... necque commutabitur
vase aureis... oculos et eminus-
ta non commutabuntur... non re-
suscitabit.

14-19. ✕ Abissus dixit, Non
✕ est in me. et mare dixit, Non
✕ est mecum. Non dabitur aurum
✕ concinnatum pro ea, et non ar-
✕ genteretur argentum in concin-
✕ natum ejus. Non erit despectus
✕ ante Uphiir, concite pretium et
✕ sarcinatio: non sarcinatio et
✕ aurum et vitrum. nec concin-
✕ natum ejus vase aureis: et ca-
✕ cina et calice non erunt in
✕ mensuris, et trabes sarcinatio
✕ de oculis. Non commutabitur
✕ et torquatum. Aliterque: ante
✕ mensuris non commutabuntur. A-
✕ lter, sarcinatio. Aliter: non com-
✕ mutabitur.

14-19. ✕ Abissus dixit, Non
✕ est in me, et mare dixit, Non
✕ est mecum. Non dabitur aurum
✕ concinnatum pro ea, et non ar-
✕ genteretur argentum in concin-
✕ natum ejus. Non erit despectus
✕ ante Uphiir. concite pretium
✕ et sarcinatio. non sarcinatio et
✕ aurum et vitrum. nec concin-
✕ natum ejus vase aureis: et ca-
✕ cina et calice non erunt in
✕ mensuris, et trabes sarcinatio
✕ de oculis. Non commutabitur
✕ et torquatum. Aliterque: ante
✕ mensuris non commutabuntur.

21.

21. ✕ Latet al. oculis hominum.
✕ et in visum non dicitur. Aliter.
✕ dicitur es.

21. ✕ Latet al. oculis hominum.
✕ et in visum non dicitur. Aliter.
✕ dicitur es.

TO EBPAIKON.

הבין 23	23.
ומים תן בחדה 25	25.
לחיו קלית 26	26.
הכיתה וגם - הקרה 27	27.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

23.
25.
26.
27.

AKYAAΣ.

25.
25. Καὶ ὕδωρ ἐσταθμίσατο (al. ἐσταθμίσατο) ἐν καταμετρῆσει.
26.
27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

23. Intellexit.
25. Et aquas appendit in mensura.
26. Coruscationi tonitruorum.
27. Præparavit eam, et etiam investigavit eam.

VULGATA LATINA.

23. Intelligit.
25. Et aquas appendit in mensura.
26. Procellis sonantibus.
27. Et præparavit et investigavit.

AQUILA.

23.
25. Et aquam ponderavit dimensione.
26.
27.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII Job.

V. 1. *Oi λοιποὶ*, ὅθεν χωνευθῆ. Sic omnes.V. 2. *Ὁ Ἑβραῖος*, χαλκὸς δὲ etc. Omnes.V. 3. *Ἄ.*, τέλος. Σ., προδεσμῶν. Θ., πέρας. Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.

V. 4. Colbertinus ad verbum ἐσαλεύθησαν, hæc notat, præmisso asterisco. ἐκ Θ. τὸ ἡμιστίχιον, ὁμοίως καὶ οἱ θ', id est. *Ex Theodotione hemistichium*, (sive *media pars hujus versiculi*), *similiterque novem versiculi sequentes*, qui versiculi asteriscis notantur in eodem codice. Hemistichium autem dicitur, vox ἐσαλεύθησαν, cujus versio Latina, *commoti sunt*, asterisco signatur etiam in editione Latina Hieronymi, ut et novem versiculi sequentes, quales nos repræsentamus. Ubi notes etiam hos tres versiculos, qui pertinent ad versum 3 et 4 hujus capituli: *Et omnem finem ipse invenit, Lapis tenebræ et umbræ mortis, Discissio torrentis a cinere*: asteriscis notari in eadem edit. Latina. Sed cum hos minime notet Colbertinus, nec plena fides

semper habenda sit eidem editioni Latinæ, hæc monuisse satis esto.

V. 10. Θ., ὄχυράματα. Sic Regii duo, Orat. et Drusius. Ibid. Nicetas: Θ., ὄχυράματα. Σ., *φέθρα* male; nam versio illa Symmachi ad sequentem vocem pertinet, ut in iisdem mss. indicatur, et res ipsa docet.

V. 11. Ἄ., Θ., ἐξερεύνησεν. Regii duo et Orat. Aquilæ tribuunt; Colbert., Nicetas et Drusius, Theodotioni. Puto utriusque esse.

Ibid. Σ., ἀπὸ δὲ ὕπερ- etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 12. *Oi λοιποὶ*, εὐρεθήσεται. Regii, Colbert., Orat. et Drusius.

V. 13. Ἄ., τάξιν etc. Sic omnes.

V. 14-19. Colbertinus habet, ἐκ Θ. οἱ β', id est, *Hi duodecim versiculi ex Theodotione desumpti sunt*. Qui versiculi in eodem codice asteriscis notantur, itemque in editione Latina Hieronymi, in qua tamen aliquot asterisci huic inde librarii oscitantia prætermitti sunt.

CAPUT XXIX JOB.

TO EBPAIKON.

מי-יתבני כירחי-קדם 2	2.
כימי אלה ישמרני	
בדל 3	3.
כאשר הייתי בימי חרפי 4	4.
בסדר אלה עלי אתלי	
סביבתי נערו 5	5.
נערים 8	8.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.
3.
4.
5.
8.

AKYAAΣ.

2. Τίς δόξῃ με κατὰ τοὺς ἴ- τοὺς πρώτους;
3
4.
5.
8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Quis dabit mihi secundum menses antiquos?
Secundum dies, Deus custodiebat me.
3. In faciendo splendere ipsum.
4. Sicut eram in diebus adolescentiæ meæ.
In secreto Dei in tabernaculo meo.
5. Circuitus mei pueri mei.
8. Pueri.

VULGATA LATINA.

2. Quis mihi tribuat, ut sim juxta menses pristinos?
Secundum dies quibus Deus custodiebat me.
3. Splendebat.
4. Sicut fui in diebus adolescentiæ meæ.
Quando secreto Deus erat in tabernaculo meo.
5. Et in circuitu meo pueri mei.
8. Juvenes.

AQUILA.

2. Quis dederit mihi secundum menses primos?
3.
4.
5.
8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
23. Συνήκεν.	23. Συνέστησεν.	25.
25. Ὑδωρ δὲ ἐξίσωσε μέτρον.	25. καὶ ὕδατος μέτρα.	25.
26. Εἰς κτύπον φωνῶν.	26. Ἐν τινάγματι φωνάς.	26.
27.	27. Ἐτοιμάσας ἐξιχνίασεν.	27. Διέταξεν αὐτὴν καὶ ἐρεύνησεν αὐτὴν.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
23. Intellexit.	23. Constituit.	23.
25. Aquam vero adæquavit mensuræ.	25.... Et aquæ mensuras.	25.
26. Ad strepitum vocum.	26. In concussione voces.	26.
27.	27. Cum parasset, investigavit.	27. Ordinavit eam et perscrutatus est eam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXVIII Job.

Ibid. 'A., οὐκ ἀναβληθήσεται. Omnes mss. et Drusius.

Ibid. Σ., χρυσίῳ πρωτείῳ. Sic omnes mss. et Drusius. Ἄλλος, σαρδονυγίῳ. Drusius. Ἄλλος, οὐκ ἐπισταθμισθήσεται. Colbertinus.

Ibid. Σ., κρύσταλλος διαφανής. Hanc lectionem adferunt Colbertinus et Reg. unus sine interpretis nomine. Putamus esse Symmachi: sed rem non exploratam esse duobus uncinis indicamus.

Ibid. Σ., οὐδὲ ἀντικαταλλαγήσεται etc. Sic omnes mss. et Drusius.

Ibid. Σ., ὄψηλά καὶ etc. Sic locum plenum habent omnes mss., truncatum adtulerat Drusius LXX habent, μετέωρα καὶ Γαβίς. In eum vero locum hoc notatur in Colbertino: τινὲς φασιν ὅτι Γαβίς λέγεται τὸ ὑπερέχον τοῦ χειλοῦς τοῦ μεδίμου, ὃ καλεῖται κομμουλάτον. Id est, *Quidam dicunt Gabis vocari, quod supereminet in labro medimni, et vocatur cumulatatum.*

Ibid. Σ., οὐκ ἀναβληθήσεται. Nicetas. Sic eandem

vocem vertit Aquila supra, v. 16.

Ibid. 'A., γλυκὺ δὲ etc. Colbert., Orat., Nicetas et Drusius.

V. 21. Colbertinus cum asterisco, ἐκ θ. οὐ β', i. e., *Hi duo versiculi ex Theodotione.* In editione Latina, secundus versiculus, *et a volucrum cæli abscondita est*, et sequens (v. 22), *perditio et mors dixerunt*, asteriscis notantur. Sed ibi asterisci frequenter secus quam oportebat locantur. Præstat Colbertinum sequi. In eadem versione Latina, hi duo versiculi, *Et viam tempestatis vocibus. Tunc vidit eam, et exposuit eam*; quorum prior pertinet ad hodiernum versum 26, posterior ad 27, asteriscis notantur secus quam in Colbertino.

V. 23. Σ., συνήκεν. Sic omnes.

V. 25. 'A., καὶ ὕδωρ etc. Has Aquilæ et Symmachi lectiones exhibent omnes mss. et editi.

V. 26. Σ., εἰς κτύπον φωνῶν. Omnes.

V. 27. θ., διέταξεν etc. Omnes.

CAPUT XXIX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Τίς ὄψη με κατὰ τοὺς μῆνας τοὺς πρώτους;	2. Τίς ἄν με θείη κατὰ μῆνα ἔμπροσθεν;	2.
3.	Ἡμερῶν, ὧν με ὁ θεὸς ἐφύλαξεν.	κατὰ τὰς ἡμέρας δ; ὁ θεὸς ἐφύλασσε με.
4. Ὡσπερ ἤμην ἐν ἡμέραις νεότητός μου.	3. Ἡὔγει. Ἄλλος, Ἐλαμπεν.	3.
Ὅποτε περιέφρασσεν ὁ θεὸς τὴν σπηγὴν μου.	4. Ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὁδοῦς.	4.
5.	Ὅτε ὁ θεὸς ἐπισχοπὴν ἐποίητο τοῦ οἴκου μου.	5.
8. Νέοι.	5. Κύκλω δέ μου οἱ πλῆρες. Ἄλλος, ἀγόμενοι ὑπ' ἐμοῦ.	5.
	8. Νεανίσκοι.	8. Νέοι.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Quis dederit mihi secundum menses primos?	2. Quis utique me ponat secundum mensem prius?	2.
3.	Dierum, quibus ino Deus custodivit.	Secundum dies quibus Deus custodiebat me.
4. Sicut eram in diebus juvenutis meæ.	3. Lucebat. <i>Alius</i> , splendebat.	3.
Quando circumvallabat Deus tabernaculum meum.	4. Cum eram gravesceus viis.	4.
5.	Cum Deus visitationem faciebat domus meæ.	5.
8. Juvenes.	5. In circuitu autem meo pueri. <i>Alius</i> , ducti a me.	5.
	8. Adolescentes.	8. Juvenes.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ

קבו עמד 9 שרים	9.	9.
11 ותעידני 13 ברטת אובד עלי תבא	11. 13.	11. Ἐμαρτυρησε περὶ ἐμοῦ. 13.
ולב אלפנה ארנן 18 ואמר עם-קני אנני	18.	18.
20, 19 שרשי פתח אלי-בים וטל ילין בקצירי : נבדד חדש עמדי וקשתי בידי תוליק	19, 20.	19, 20.
21 ויחלו 24 אשחק אליהם לא יאמינו	21. 24.	21 21.
ואדר פני לא יפולן		
25 אמרד דרכם האשב ראש ואשנן כאלך בנודד כאשר אנלים יצחם	25.	25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Surgebant, stabant. 9. Principes. 11. Et perhibebat testimonium mihi. 13. Benedictio pereuntis super me veniebat. Et cor viduæ canere faciebam. 18. Et dicebam, cum nido meo exspirabo. 19, 20. Radix mea aperta ad aquas, et ros morabitur in messe mea. Gloria mea recens mecum, et arcus meus in manu mea innovabitur. 21. Et exspectabant. 24. Ridebam ad eos, non credebant. Et lumen facierum mearum non cadere faciebant. 25. Eligebam viam eorum, et sedebam caput, et habitabam sicut rex in agmine, quemadmodum lugentes consolatur.	Assurgentes stabant. 9. Principes. 11. Testimonium reddebat mihi. 13. Benedictio perituri super me veniebat. Et cor viduæ consolatus sum. 18. Dicebamque : In nidulo meo moriar. 19, 20. Radix mea aperta est secus aquas, et ros morabitur in messione mea. Gloria mea semper innovabitur, ut arcus meus in manu mea instaurabitur. 21. Expectabant. 24. Si quando ridebam ad eos, non credebant. Et lux vultus mei non cadebat in terram. 25. Si voluissem ire ad eos, sedebam primus : cuique sederem quasi rex circumstante exercitu, eram tamen mœrentium consolator.	9. 11. Testificatus est de me. 13. 18. 19, 20. 21. 24. 25.
--	--	---

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIX Job.

V. 2. 'A., Σ., τίς ὠή με etc Sic. Colbert. et Reg. unus. Alii vero sequentem interpretationem Theodotionis huic adjungunt, quasi Aquilæ et Symmachi esset.
Ibid. Θ., κατὰ τὰς ἡμέρας etc. Colbert. et Reg. unus. In aliis hæc prioribus subjunguntur quasi Aquilæ et Symmachi.
V. 3. Ἄλλος, ἔλαμπεν. Colbert. et Reg. unus.
V. 4. Σ., ὥσπερ ἤμην etc. Omnes. Colbert. tamen et Reg. unus habent, ὥσπερ ὄτε ἤμην etc.
Ibid. Σ., ὁπότε περιέφρατταν ὁ θεός etc. Ita om-

nes mss. Drusius vero habet, ὁ Κύριος.
V. 5. Ἄλλος, ἀγόμενοι ὑπ' ἐμοῦ. Colb. et Reg. unus.
V. 8. Σ., Θ., νέοι. Reg. unus. Colbertinus autem deficit usque ad cap. xxxi.
Ibid. Σ., παρίσταντο. Reg. unus.
V. 9. Οἱ λοιποὶ, οἱ ἀρχοντας. Regii codd., Nicetas et Drusius.
V. 11. 'A., Σ., ἐμαρτύρησε περὶ ἐμοῦ. Regii, Orat., Nicetas et Drusius.

IMAXOS.

U

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

	Ἔστησαν.	
	9. Ἄδρσι. Οἱ λοιποὶ, οἱ ἄρχον- τες.	9.
ρησε περι ἔμου.	11. Ἐξέκλινε.	11.
	13. ✕ Εὐλογία ἀπολλυμένου, ✕ ἐπ' ἐμέ ἔλθοι.	13.
	Στόμα δὲ χήρας με εὐλόγησε.	Καὶ καρδίαν χήρας ἠύφρανα.
δὲ μετὰ τῆς νοσσιδς	18. Εἶπα δὲ, Ἡ ἡλικία μου γη- ράσει.	18.
ἰξα μου ἀνανεώσει	19, 20. ✕ Ἡ ρίζα διήνοικται ✕ ἐπὶ ὕδατος, καὶ ὄρυος ἀλισηθή- σεται ἐν τῷ θερισμῷ μου. Ἡ ✕ δόξα μου κενή (i. καινή) μετ' ✕ ἐμοῦ, καὶ τὸ τόξον μου ἐν χειρὶ ✕ πορεύεται.	19, 20.
	21. Προσέχον.	21.
ων αὐτοῖς, οἱ δὲ οὐκ	24. Ἐὰν γέλῳ πρὸς αὐτοῦς, οὐ μὴ πιστεύσωσι.	24.
	✕ Καὶ φῶς τοῦ προσώπου μου ✕ οὐκ ἀπέπιπτεν.	
ομην οουσαι πρὸς	25. ✕ Ἐξελεξάμην ὄδον αὐτῶν, ✕ καὶ ἐκάθισα ἄρχων, Καὶ κατε- ✕ σκήνουν ὡσεὶ βασιλεὺς ἐν μονο- ✕ ζώνοις, Ὦν τρόπον παθεινῶς ✕ παρακαλῶν.	25.
τρατοπέδῳ, καθῶς ἰδηγῶν.		

IACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	Steterunt.	
	9. Potentes. <i>Reliqui</i> , principes.	9.
us est de me.	11. Declinavit.	11
at.	13 ✕ <i>Benedictio perituri super</i> ✕ <i>me veniebat (vel, veniat).</i>	13.
	Os autem viduæ me benedixit.	Et cor viduæ exhilaravi.
autem cum nido	18. Dixi autem, <i>Ætas mea se-</i> <i>nescet.</i>	18.
ere.		
a mea renovabitur	19, 20. ✕ <i>Radix mea patet ad</i> ✕ <i>aquas, et ros mōrabitur in</i> ✕ <i>messe mea. Gloria mea novā</i> ✕ <i>mœcum, et arcus meus in manu</i> ✕ <i>mea gradietur.</i>	19, 20.
at.	21. <i>Attendebant.</i>	21.
am eis : illi vero	24. Si rideam ad eos, non cre- dent.	24.
	✕ <i>Et lux vultus mei non con-</i> ✕ <i>cidebat.</i>	
iam iter facere ad	25. ✕ <i>Elegi viam eorum, et sedi</i>	25
itu, quemadmodum	✕ <i>princeps, et habitabam sicut</i>	
ε itineris.	✕ <i>rex cinctus fortibus, quasi tri-</i> ✕ <i>stes consolans.</i>	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXIX Job.

c versiculum cum asterisco habet Hieronymi.
ἦντα. Regii, Orat., Nicet. et Drusius.
καρδίαν etc. lidem.
λεγον δὲ etc. lidem.
Hi quatuor versiculi cum asteriscis editi. Latina Hieronymi, utpote ex uerbo translata.
δόξα μου etc. Reg. unus, Nicetas et Drusius.
πῆνουν. Reg. unus.

V. 24. Σ., προσεγέλων αὐτοῖς. Orat., Reg. unus, Nicet. et Drusius.
Ibid. Hi quatuor versiculi, α καὶ φῶς, asteriscis notantur in editi. Latina Hieronymi.
V. 25. Σ., εἰ προσιλόρην etc. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
Ibid. Σ., ἐν στρατοπέδῳ. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
Ibid. Σ., καθῶς ἀπάγει αὐτοῦς ὀδηγῶν. Sic Orat. Drusius vero omittit, καθῶς.

TO EBPAIKON.	CAPUT XXX JOB. TO EBPAIKON Ἑλλητικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ
1 צעירים ממני רימים עם-כלבי צאני	1.	1. Βραχεῖς παρ' ἐμὲ τα ραις.
2 עליכם אבד כלח	2.	2.
3 בחסר ובכפך גלמוד	3.	3.
4 הקטפים מלחז עלי-שיח	4.	4.
ושרש רחמים לחכם		
7 בין שיחים יתקד	7.	7.
8 בלי-שם	8.	8.
12 ארחות אידם	12.	12. Τρίβους ἐπιβλυσμοῦ.
15, 16 עברה ישעתי : ועתה עלי חשתפך בפשי	15, 16.	15, 16.
17 לילה	17.	17.
18 כפי כתנתי יאודני	18.	18.
20 עמדתי וחתבנך בי	20.	20.
22 וחבנגני תשנה	22.	22.
26 טוב קייתי ויבא רע	26.	26.
27 ולא-דכר	27.	27.
29 לתנים	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Minimi præ me diebus. Cum canibus pecoris mei.	1. Juniores tempore. Cum canibus gregis mei.	1. Breviores me diebus.
2. Super ipsis periit senium.	2. Et vita ipsa putabantur indi- gni.	2.
3. In penuria et in esurie soli- tarius.	3. Egestate et fame steriles.	3.
4. Succidentem malvam super virgulto. Et radix juniperorum panis eor- um.	4. Et mandebant herbas et ar- borum cortices. Et radix juniperorum erat cibus eorum.	4.
7. Inter arbusta rudebant:	7. Qui inter hujusmodi læta- bantur.	7.
8. Absque nomine.	8. Ignobilium.	8.
12. Semitas contritionis suæ.	12. Quasi fluctibus semitis suis.	12. Semitas scaturigini
15, 16. Transiit salus mea. Et nunc contra me vertet se anima mea.	15, 16. Pertransiit salus mea. Nunc autem in memetipso marce- scit anima mea.	15, 16
17. Nocte.	17. Nocte.	17.
18. Sicut os tunicæ meæ cinxit me.	18. Quasi capitio tunicæ suc- cinxerunt me.	18.
20. Steti et intellexisti in me.	20. Sto, et non respicis me.	20.
22. Et liquefacies me subtili- tate.	22. Elisisti me valide.	22.
26. Bonum expectavi, et venit malum.	26. Expectabam bona, et vene- runt mihi mala.	26.
27. Et non siluerunt.	27. Absque ulla requie.	27.
29. Draconibus.	29. Draconum.	29.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1.
2. Ἀπόλετο αὐτοῖς πᾶν τὸ πρὸς ζῶην.
3.
4. Ἀποκνίζοντες φλοιοὺς φυτῶν.
Καὶ ῥίζα ξύλων ἀγρίων ἢ σίτη-
τος αὐτῶν.
7. Μεταξὺ φυτῶν ἀγρίων ἤχοῦν-
ται λιμῶδες.
8.
12.
15, 16. Τὰ καταθύμιά μου.
17.
18.
20.
22.
26. Ἀγαθὰ προσδεχόμεν, ἤλθε
ἔμοι κακά.
27. Οὐκ ἐπαύσατο.
29. Ἀθυμῶν.

SYMMACHUS.

1.
2. Periit ipsis quidquid ad vi-
tam pertinebat.
3.
4. Qui vellicant cortices stir-
pium.
Et radix lignorum agrestium
cibus eorum.
7. Inter frutices agrestes so-
nantes famelicum.
8.
12.
15, 16. Desiderabilia mea.
17.
18.
20.
22.
26. Bona exspectabam, venerunt
autem mihi mala.
27. Non cessavit.
29. Animo deficientium.

C.

1. Ἐλαχιστοί.
Κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων. Οἱ
λοιποὶ, μετὰ τῶν κυνῶν τῶν προ-
βάτων μου.
2. ✕ Ἐπ' αὐτοὺς ἀπόλετο συν-
✕ τέλεια.
3. Ἐν ἐνδείᾳ, καὶ λιμῷ ἄγονος.
4. Οἱ περικυκλοῦντες ἄλιμα ἐπὶ
ἤχοῦνται.
Οἱ καὶ ῥίζας ξύλων ἐμασσῶντο
ὕπὸ λιμοῦ μεγάλου.
7. Ἀναμέττον εὐήχων βοήσονται.
8. Ἀτίμων. Ἄλλοι, ἀκωνύμων.
12. Τρίβους ἀπωλείας.
15, 16. Ἡ σωτηρία μου ✕ παρ-
✕ ἤλθεν. Καὶ νῦν ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθῆ-
✕ σεται ἡ ψυχὴ μου.
17. Νυκτί. Ἄλλος, νυκτός.
18. ✕ Ὅσπερ τὸ περιστόμιον
✕ τοῦ χιτῶνος μου περιέσχε με.
20 ✕ Ἔστησαν δὲ, καὶ κατα-
✕ νόησάν με.
22. ✕ Καὶ ἀπέρριψάς με ἀπὸ
✕ σωτηρίας.
26. Ἐγὼ δὲ ἐπέχων ἀγαθοῖς,
ἰδοὺ συνήνησάν μοι μᾶλλον ἡμέ-
ραι κακῶν.
27. Οὐ σιωπήσεται.
29. Σειρήνων.

LXX INTERPRETES.

1. Minimi.
Canibus meorum gregum. *Reli-
qui, cum canibus ovium meorum.*
2. ✕ Super eos peribat con-
✕ summatio.
3. In egestate et fame sterilis.
4. Qui circuibant alima in re-
sonante.
Qui et radices lignorum man-
ducabant propter magnam famem.
7. Inter bene sonantes clama-
bunt.
8. Ignobilium. *Alii, absque no-
mine.*
12. Semitas perditionis.
15, 16. ✕ Transit : salus mea.
✕ Et nunc super me effundetur
✕ anima mea.
17. Nocte. *Alius, id.*
18. ✕ Quasi ora vestimenti mei
✕ circumdedit me.
20. ✕ Steterunt autem, et con-
✕ sideraverunt me.
22. ✕ Et projecisti me a salute.
26. Ego autem inhærens bonis,
ecce occurrerunt mihi magis dies
malorum.
27. Non silebit.
29. Sirenum.

ΘΕΟΔΟΥΤΩΝ.

1. Νεώτεροι μου ἡμέραις.
2.
3.
4.
7.
8.
12.
15, 16.
17.
18.
20.
22.
26.
27.
29.

THEODOTIO.

1. Juniores me diebus.
2.
3.
4.
7.
8.
12.
15, 16.
17.
18.
20.
22.
26.
27.
29.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

יעה
30 שדד בעלי

50.

30.

ועצמי חרה בני חרב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Ululæ.

Struthionum

50. Denigrata est super me.

30. Denigrata est super me.

30.

Et os meum ustulatum est ab æstia.

Et ossa mea aruerunt præ caumate.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXX Job.

V. 1. Ἀ., βραχεῖς etc. Lectiones Symmachi et Theodotionis habent Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. *Οἱ λουποὶ*, μετὰ τῶν κυνῶν etc. Iidem.

V. 2. Σ., ἀπόλετο αὐτοῖς πᾶν τὸ πρὸς ζωὴν. Orat., Reg. alter, Nicetas et Drusius. In editione Latina Hieronymi hæc cum asterisco leguntur, *In eis peribat omnis vita*. Quæ fortasse pertinent ad versionem Symmachi. Textus τῶν Ὁ' in Alex. cum aster.

V. 3. In editione Latina cum asterisco legitur, *In egestate et fame instabiles*. Qui sic vertit legisse videtur ἄστατοι, pro ἀγονοί, ut hodie habetur in

τοῖς Ὁ'.

V. 4. Σ., ἀποκνίζοντες φλοιούς φυτῶν. Sic Regi duo, Orat., Nicetas et Drusius. In edit. Latina cum asterisco legitur, *qui rodebant cortices arborum*: quæ ad Symmachi versionem quadrant: LXX vero longe diversa exprimunt.

Ibid. Σ., καὶ ῥίξα ξύλων ἀγρίων ἡ σίτησις αὐτῶν. Sic omnes præter Drusium, qui habet, *σῖτων ἀγρίων*, male.

V. 7. Σ., μεταξὺ φυτῶν ἀγρίων ἠχοῦντες λιμῶδες. Sic omnes præter unum Regium, qui habet, *λιμῶδεις*. Ibi editio Latina cum asterisco, *Ei inter arbores clamabant*.

CAPUT XXXI JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 ברית כרתו עיני
וכח מתבונן על-העל

1.

1.

2. 3 ותלת שדי בסודמים : דלאר
איד לעה

2, 3.

2, 3.

5 עם-שדא

5.

5.

6 ושרלני במאני-צדק

6.

6. Σταθμίσει με ἐν ζυγῷ δικαιο

7 חכה

7.

7.

8 רצאני ישראל

8.

8.

9 ארבוני

9.

9. Ἐνήδρευσα

10 'O Ἐθραῖος, ἀλέσαι.

10.

10.

13 אכאני

13.

13. Ἀπέβρισα.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Fœdus percussi oculis meis.

1. Pepigi fœdus cum oculis meis.

1.

Et quid considerabo super virginem.

Ut ne cogitarem quidem de virgine.

1.

2, 3. Et hæreditas Saldai de excelsis, nonne contritio iniquo?

2, 3. Et hæreditatem Omnipotentis de excelsis? Numquid non perditio est iniquo

2, 3.

5. Cum mendacio.

5. In vanitate.

5.

6 Appendit me in bilancibus justitiæ.

6. Appendat me in statera iusta.

6. Ponderabit me in statera iust

7. Si declinavit.

7. Si declinavit.

7.

8. Et germina mea eradicentur.

8. Et progenies mea eradicetur.

8.

9. Insidiatus sum.

9. Insidiatus sum.

9. Insidiatus sum.

10. Molat. *Hebræus int. id.*

10. Scortum alterius sit.

10.

13. Abhorruui.

13. Contempui.

13. Projeci.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.

Στρουθοκαμηλιαν.
30.

Στρουθών.
30. Ἐπκότωσησ μεγάλως. Οἱ λοι-
ποί, ἐμελάνθη εἰς βῆθος.
Τὰ δὲ ὀστά μου ἀπὸ καύματος.
Ἄλλως, τὰ δὲ ὀστά μου ✕ κατε-
✕ φρύγη ; ἀπὸ καύματος.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Struthocamelorum.
30.

Struthionum.
30. Obtenebrata est vultu. Reli-
qui, denigrata est profundo.
Ossa vero mea ab aestu. Aliter,
ossa vero mea. ✕ frixa sunt ; a
caumate.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXX Job.

V. 8. Ἄλλοι, ἀνωνύμων. Sic Reg. unus.
V. 12. Ἄ., τριβους ἐπιβυσμοῦ. Sic omnes msa.
Drusius vero, Σ., ἐπιβυσμοῦ.
V. 15, 16. Σ., τὰ καταθύμιά μου. Omnes.
Ibid. Transit, etc. Sic cum asteriscis habet edi-
tio Latina Hieronymi et Alex. cod.
V. 17. Ἄλλως, νυκτός. Reg. unus.
V. 18. Hunc versicutum asterisco notant Alex.
et editio Latina : unde arguitur fuisse ab Origene
inductum.
V. 20 et 22. Hos versiculos asteriscis notant
Alex. et editio Latina.
V. 26. Σ., ἀγαθὰ προσεδεχόμενν etc. Sic Regif,

Nicetas et Drusius.
V. 27. Σ., οὐκ ἐπαύσατο. Orat., Reg. unus, Nica-
tas et Drusius.
V. 29. Σ., ἀθυμῶν. Reg. unus. Videtur autem
esse vox corrupta : forte αἰθυιῶν, mergarum, vel
fulicarum.
Ibid. Σ., στρουθοκαμηλιαν, Ομηρος. Sic etiam ver-
tit Symmachus Thren. iv, 5.
V. 30. Οἱ λοιποί, ἐμελάνθη εἰς βῆθος. Omnes.
Ibid. Ἄλλως, τὰ δὲ ὀστά μου κατεφρύγη etc.
Sic unus. Illud autem, frixa sunt, asteriscis notatur
in edit. Latina et in Alex., qui habet, συνεφρύγη.

CAPUT XXXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.

1.
Καὶ οὐδὲν ἐνενόησα περὶ παρθέ-
νω.
2, 3.
5. Μετὰ ματαιότητος.
6.
7.
8. Καὶ τὰ ἐκγονά μου ἐκρίζω-
σθη.
9. Ἐνήδρευσα.
10.
13. Ὑπερφρόνησα.

1. ✕ Διαθήκην ἐθέμην τοῖς
✕ ὀφθαλμοῖς μου.
Καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένον.
2, 3. Καὶ κληρονομία Ἰακώβου ἐξ
ὕψιστων. Ὅσαί (1. οὐχί) ἀπώλεια
τῶν ἄθλων ;
5. Μετὰ γελοιαστῶν.
6. Ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δι-
καίῳ.
7. Εἰ ἐξέλιπε.
8. Ἄφρισος ἐπὶ γενόμενν ἐπὶ γῆς.
9. Ἐγκάθετος ἐγενόμην.
10. Ἄφροσι.
13. Ἐφύλιισα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.
Et nihil cogitavi de virgine.
2, 3.
5. Cum vanitate.
6.
7.
8. Et progenies mea eradicetur.
9. Insidiatus sum.
10.
13. Contemni

1. ✕ Testamentum soci oculis
✕ meis.
Et non intelligam super virgine.
2, 3. ✕ Et hereditas Omnip-
✕ ientis de excelis. Nunc per-
ditio erit iniquo ?
5. Cum irrisoribus.
6. Steti enim in balnea justa.
7. Si declinavit.
8. Sive radice autem sive super
terram.
9. Obvadi.
10. Placent.
13. Despexi.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

יעה
50 שדד כעלי

50.

30.

ועצמי חרה בני-הרב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Uulæ.

Struthionum

50. Denigrata est super me.

30. Denigrata est super me.

30.

Et os meum ustulatum est ab aestu.

Et ossa mea aruerunt præ caumate.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXX Job.

V. 1. Ἀ., βραχεῖς etc. Lectiones Symmachi et Theodotionis habent Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.

Ibid. *Oi λοιποὶ, μετὰ τῶν κυνῶν* etc. Iidem.

V. 2. Σ., ἀπόλετο αὐτοῖς πᾶν τὸ πρὸς ζωῆν. Orat., Reg. alter, Nicetas et Drusius. In editione Latina Hieronymi hæc cum asterisco leguntur, *In eis peribat omnis vita*. Quæ fortasse pertinent ad versionem Symmachi. Textus τῶν Ο' in Alex. cum aster.

V. 3. In editione Latina cum asterisco legitur, *In egestate et fame instabiles*. Qui sic vertit legisse videtur ἄστατοι, pro ἀγονοί, ut hodie habetur in

τοῖς Ο'.

V. 4. Σ., ἀποκνίζοντες φλοιούς φυτῶν. Sic Regii duo, Orat., Nicetas et Drusius. In edit. Latina cum asterisco legitur, *qui rodebant cortices arborum*: quæ ad Symmachi versionem quadrant: LXX vero longe diversa exprimunt.

Ibid. Σ., καὶ ῥίζα ξύλων ἀγρίων ἡ στήσις αὐτῶν. Sic omnes præter Drusium, qui habet, *σίων ἀγρίων*, male.

V. 7. Σ., μεταξὺ φυτῶν ἀγρίων ἠχοῦντες λιμῶδες. Sic omnes præter unum Regium, qui habet, *λιμῶδεις*. Ibi editio Latina cum asterisco, *Ei inter herbos clamabant*.

CAPUT XXXI JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

4 בדיח כרתו רעיוני
רצה אתהבנן על-בטלה

1.

1.

2, 3 ותלת שדי בסודמים : הלא
איך לעש

2, 3.

2, 3.

5 עם-שוא

5.

5.

6 ישקלני במאזני-צדק

6.

6. Σταθμίσει με ἐν ζυγῷ δικαίᾳ

7 און תפח

7.

7.

8 רנאנאי ישרש

8.

8.

9 ארבותי

9.

9. Ἐνήδρευσα

10 'O Ἑβραῖος, ἀλέσαι.

10.

10.

13 אכאם

13.

13. Ἀπέβρισα.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Fœdus percussi oculis meis.

1. Pepigi fœdus cum oculis meis.

1.

Et quid considerabo super virginem.

Ut ne cogitarem quidem de virgine.

2, 3. Et hæreditas Saldai de excelsis, nonne contritio iniquo?

2, 3. Et hæreditatem Omnipotentis de excelsis? Numquid non perditio est iniquo

2, 3.

5. Cum mendacio.

5. In vanitate.

5.

6. Appendit me in bilancibus justitiæ.

6. Appendat me in statera iusta.

6. Ponderabit me in statera iusta.

7. Si declinavit.

7. Si declinavit.

7.

8. Et germina mea eradicentur.

8. Et progenies mea eradicetur.

8.

9. Insidiatus sum.

9. Insidiatus sum.

9. Insidiatus sum.

10. Molat. *Hebræus int. id.*

10. Scortum alterius sit.

10.

13. Abhorruui.

13. Contempui.

13. Projeci.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Στρουβοκαμηλων.
50.

Στρουθῶν.
50. Ἐσκότωται μεγάλως. *Oi λοιποί*, ἐμελάνθη εἰς βάθος.
Τὰ δὲ ὀστέ μου ἀπὸ καύματος.
Ἄλλως, τὰ δὲ ὀστέ μου ✕ κατε-
✕ φρύγη : ἀπὸ καύματος.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO. 1

Struthocamelorum.
50.

Struthionum.
50. Obtenebrata est valde. *Reliqui*, denigrata est profunde.
Ossa vero mea ab æstu. *Aliter*, ossa vero mea. ✕ *frixa sunt* : a caumate.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXX Job.

V. 8. Ἄλλοι, ἀωνόμων. Sic Reg. unus.
V. 12. Ἄ., τριβους ἐπιδυσμοῦ. Sic omnes mss. Drusius vero, Σ., ἐπιδυσμοῦ.
V. 15, 16. Σ., τὰ καταθύμιά μου. Omnes. Ibid. *Transiit*, etc. Sic cūm asteriscis habet editio Latina Hieronymi et Alex. cod.
V. 17. Ἄλλος, νυκτός. Reg. unus.
V. 18. Hunc versiculum asterisco notant Alex. et editio Latina : unde arguitur fuisse ab Origene inductum.
V. 20 et 22. Hos versiculos asteriscis notant Alex. et editio Latina.
V. 26. Σ., ἀγαθὰ προσεδεχόμεν etc. Sic Regiī,

Nicetas et Drusius.
V. 27. Σ., οὐκ ἐπαύσατο. Orat., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
V. 29. Σ., ἀθυμῶν. Reg. unus. Videtur autem esse vox corrupta : forte αἰθιυῶν, *mergorum*, vel *fulicarum*.
Ibid. Σ., στρουβοκαμηλων. Omnes. Sic etiam verit Symmachus Thren. iv, 3.
V. 30. *Oi λοιποί*, ἐμελάνθη εἰς βάθος. Omnes. Ibid. Ἄλλως, τὰ δὲ ὀστέ μου κατεφρύγη etc. Sic unus. Illud autem, *frixa sunt*, asterisco notatur in edit. Latina et in Alex., qui habet, συνεφρύγη.

CAPUT XXXI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.
Καὶ οὐδὲν ἐνενόησα περὶ παρθένου.
2, 3.
5. Μετὰ ματαιότητος.
6.
7.
8. Καὶ τὰ ἔκγονά μου ἐκριζώθει.
9. Ἐνήδρευσα.
10.
13. Ὑπερεφρόνησα.

1. ✕ Διαθήκην ἐθέμην τοῖς
✕ ὀφθαλμοῖς μου.
Καὶ οὐ συνήσω ἐπὶ παρθένον.
2, 3. Καὶ κληρονομία Ἰκανοῦ ἐξ ὑψίστων. Οὐαὶ (1. οὐχί) ἀπώλεια τῶ ἀδίκῳ;
5. Μετὰ γελοιαστῶν.
6. Ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ.
7. Εἰ ἐξέκλινε.
8. Ἀβρίζος δὲ γενοίμην ἐπὶ γῆς.
9. Ἐγκάθετος ἐγενόμην.
10. Ἀρέσαι.
13. Ἐφαύλισα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.
Et nihil cogitavi de virgine.
2, 3.
5. Cum vanitate.
6.
7.
8. Et progenies mea eradice-
tur.
9. Insiatus sum.
10.
13. Contempsi.

1. ✕ Testamentum feci oculis
✕ meis.
Et non intelligam super virgine.
2, 3. ✕ Et hæreditas Omnipotentis de excelsis. Nonne perditio erit iniquo?
5. Cum irrisoribus.
6. Steti enim in statera justa.
7. Si declinavit.
8. Sine radice autem sim super terram.
9. Obsedi.
10. Placeat.
13. Despexi.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

14 וכי-יפקד בה אשיבנו	14.	14.
15 בבסן	15.	15.
16 ועיני	16.	16.
18 כי מנעדרי גדלני כאב ומבטן אמי אגזגה	18.	18.
21 על-יהם	21.	21.
22 משכמה הפל	22.	22. Πεσατω.
23 ומשאתי	23.	23.
24 מבטחי	24.	24.
25 כביר	25.	25.
27 הפת	27.	27.
וזתק ידי לפי		
29 וזהעדרתי כי-מצאו רע	29.	29.
31 אם-לא אפוד מהי אדלי	31.	31. Et μή εἶπον.
מי-יתן מבשרי רא נשבע		
35	35.	35.
39 בלי-כסף	39.	39.
הפדתי		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

14. Et cum visitaverit, quid respondebo illi?	14. Et cum quæsierit, quid respondebo illi?	14.
15. In ventre.	15. In utero.	15.
16. Et oculos.	16. Et oculos.	16.
18. Quia a pueritia mea crevit mecum tanquam pater, et ab utero matris meæ deduxi illam.	18. Quia ab infantia mea crevit mecum miseratio, et de utero matris meæ egressa est mecum.	18.
21. Contra pupillum.	21. Super pupillum.	21.
22. Ab humero.	22. A junctura.	22.
Cadat.	Cadat.	Cadat.
23. Et a celsitudine ejus	23. Et pondus ejus.	25.
24. Fiducia mea.	24. Fiducia mea.	24.
25. Multum.	25. Plurima.	25.
27. Et seduxit se.	27. Et lætatum est.	27.
Et osculata est manus mea os meum.	Et osculatus sum manum meam ore meo.	
29. Et excitavi me, quia invenit eum malum.	29. Et exsultavi, quod invenisset eum malum.	29.
31. Si non dixerunt.	31. Si non dixerunt.	31. Si non dixerunt.
Viri tabernaculi mei.	Viri tabernaculi mei.	
Quis det de carne ejus non satietur.	Quis det de carnibus ejus ut satietur.	
35.	35.	35.
39. Absque pecunia.	39. Absque pecunia.	39.
Emare feci.	Amixi.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

14. Ἐὰν ἐπιζητή, τί ἀποκρινοῦμαι αὐτῷ;
 15. Ἐν ὁμοίῳ τρόπῳ.
 16.
 18.
 21. Κατὰ ὄρφανου.
 22. Τοῦ ἀκρωμίου.
 23. Καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ.
 24. Ἀφοβίαν μου.
 25. Ἐνδόξοις.
 27. Εἰ ἐπλατύνθη.
 Καὶ προσεκύνησεν ἡ χεὶρ μου περὶ τὸ στόμα μου.
 29. Καὶ ἐπανέστην ὅτε κατέλαβεν αὐτὸν κάκωσις.
 31.
 Οἱ ἄνδρες τῆς σκηνῆς μου.
 35.
 39.
 Ἐλπίδος ἐστέρησα.

14. Ἐὰν δὲ καὶ ἐπισκοπήν, τίνα ἀπόκρισιν ποιήσομαι;
 15. Ἐν γαστρὶ.
 16. Τὸν ὀφθαλμόν. Ἄλλος, τοῖς δάκρυσιν.
 18. ✕ Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέ-
 ✕ τρεφον ὡς πατήρ, καὶ ἐξ γασ-
 ✕ τρός μητρός μου ὠδήγησα.
 21. Ὅρφανῷ.
 22. Κλειδός.
 Ἀποσταίη.
 23. Ἀπὸ τοῦ λήμματος αὐτοῦ.
 24. Ἐπεποιθήσα. Ἄλλος, ἰσχύν μου.
 25. Ἀναριθμήτοις.
 27. Εἰ ἠπατήθη.
 Εἰ δὲ χεῖρα μου ἐπιθεῖς ἐπὶ στόματι μου ἐφίλησα.
 29. Καὶ εἶπεν ἡ καρδία μου, Εὐγε.
 31. Εἰ δὲ καὶ πολλάκις εἶπον. Ἄλλος, εἰ μὴ πολλάκις εἶπον.
 Αἱ θεράπαιναί μου.
 Τίς ἂν δόξῃ ἡμῖν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ πλησθῆναι.
 35. ✕ Χεῖρα δὲ Κυρίου εἰ μὴ ✕ ἔδεδόκειν.
 39. Ἄνευ τιμῆς. Οἱ λοιποὶ, ἀνευ ἀργυρίου.
 Ἐλύπησα.

14.
 15.
 16.
 18. ✕ Ὅτι ἐκ νεότητός μου ἐξέ-
 ✕ τρεφον ὡς πατήρ, καὶ ἐξ γασ-
 ✕ τρός μητρός μου ὠδήγησα.
 21.
 22. Τοῦ αὐχένος.
 23.
 24.
 25.
 27.
 29.
 31.
 Οἱ ἄνδρες τῆς σκηνῆς μου.
 Τίς δόξῃ τῶν σαρκῶν αὐτοῦ, καὶ ἐμπλησθῆσόμεθα.
 35.
 39.
 39.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Si quaesierit, quid respon-
 debo illi?
 15. In simili modo.
 16.
 18.
 21. Contra pupillum.
 22. A summitate humeri.
 23. Et pondus ejus.
 24. Fiduciam meam.
 25. Gloriosis.
 27. Si dilatatum est.
 Et adoravit manus mea circa
 os meum.
 29. Et insurrexi quando com-
 prehendit eum afflictio.
 31.
 Viri tabernaculi mei.
 35.
 39.
 Spe privavi.

14. Si autem visitationem, quod
 responsum dabo?
 15. In ventre.
 16. Oculum. *Alius*, lacrymis.
 18. ✕ Quia ab adolescentia mea
 ✕ enutriebam quasi pater: de
 ✕ ventre matris meae dux eis fui.
 21. Pupillo.
 22. A junctura.
 Discedat.
 23. A prehensione ejus.
 24. Confidi. *Alius*, fortitudinem
 meam.
 25. Innumeris.
 27. Si deceptum est.
 Quod et si manum meam impo-
 nens ori meo osculatus sum.
 29. Et dixit cor meum, Euge.
 31. Si autem et saepe dixerunt.
Alius, si non saepe dixerunt.
 Ancillae meae.
 Quis utique det nobis, ut car-
 nibus ejus saturemur.
 35. ✕ Manum Domini si non
 ✕ timui.
 39. Sine pretio. *Reliqui*, absque
 pecunia.
 Ἄμειψα.

14.
 15.
 16.
 18. ✕ Quia ab adolescentia
 ✕ mea enutriebam quasi pater:
 ✕ de ventre matris meae dux eis fui.
 21.
 22. A cervice.
 23.
 24.
 25.
 27.
 29.
 31.
 Viri tabernaculi mei.
 Quis dederit de carnibus suis,
 et saturabimur.
 35.
 39.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
דוד אצ"י ו הכה דוד 40	40.	40.
פסוקים		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
40. Pro tritico egrediatur spina.	40. Pro frumento oriatur mlti tribulus.	40.
Herba fœtens.	Spina.	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXI Job.

V. 1. Primus versiculus asterisco notatur in editione Latina Hieronymi. In Colbertino autem hæc desiderantur usque ad versum 5 hujus capituli.
Ibid. Tres mss., Σ., καὶ οὐδὲν ἐνενόησα περὶ παρθένου. Sic Nicetas etiam. Drusius vero, ἐνόησα.
V. 2, 3. Hosce duos versiculos asterisco notat editio Latina Hieronymi.
V. 5. Σ., Θ., μετὰ ματαιότητος. Reg. unus. Drusius autem id uni Symmacho tribuit.
V. 6. 'A., σταθμίσει με etc. Sic omnes.
V. 7. Colbert. et Reg. unus habent, Σ., ἀντὶ τοῦ καὶ γνοίη. Nescio quid sibi velint.
V. 8. Σ., καὶ τὰ ἔγγονά μου ἐκριζωθεῖη. Sic omnes mss. recte, atque Nicetas. Drusius vero, καὶ τὰ ἔγγονά μου ριζωθεῖη, quod omnino contrarium sensum efficit.
V. 9. 'A., Σ., ἐνὶ ἡρέεσσα. Sic omnes mss. Nicetas autem habet, *ol λοιποὶ, ἐνὶ ἡρέεσσα.*

V. 10. 'O Ἑβραῖος, ἀλέσαι. Drusius.
V. 13. 'A., ἀπέβριψα. Σ., ὑπερεφρόνησα. Hic libri variant. Colbert., Orat. et Reg. unus habent, 'A., ἀπέβριψα, ἢ ὑπερεφρόνησα. Drusius vero, Σ., ἀπέβριψα. Illud autem, ἀπέβριψα, Aquilæ adscribendum, ut omnes mss. probant: alteram vero lectionem, ὑπερεφρόνησα, Symmachi esse puto.
V. 14. Σ., ἐὰν ἐπιζητή, τί ἀποκρινοῦμαι αὐτῷ; Sic omnes mss. et Nicetas. Drusius vero tantum habet, ἐὰν ἐπιζητή.
V. 15. Σ., ἐν ὁμοίῳ τρέπω. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius.
V. 16. Ἄλλος, τοῖς δάκρυσιν. Sic unus codex.
V. 18. Colbert., ὁμοίως ἐκ θ. οἱ β', i. e. *Similitur ex Theodotione duo versiculi.* Illi autem duo versiculi asterisco notantur in Alex. et in editione Latina Hieronymi.
V. 21. Σ., κατὰ ὄρανον. Sic omnes mss. ut est

CAPUT XXXII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
כִּי דָא עֵדִים בְּעֵינַי 1	1.	1.
בן-ברטל 2	2.	2.
רם		
מַעֲנָה 3	3.	3.
הִכַּה אֶת-אֹזֶב בְּדַבְרָיו 4	4.	4.
וַיִּדַּע אֵפ 5	5.	5.
דַּעַי 6	6.	6. Γνώσιν.
אֵן רַחֵם-הִיא בְּאֵשׁ 8	8.	8.
אֲזַן עַד-תְּבוֹנֹתֶיךָ עַד-תְּרַקְרָק מִלֵּךְ 11	11.	11. Ἐξιχνιάση.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Quia ipse justus in oculis suis.	1. Eo quod iustus sibi videtur.	1.
2. Filius Barachel.	2. Filius Barachel.	2.
Ram.	Ram.	
3. Responsionem.	3. Responsionem rationabilen.	3.
4. Expectavit ipsum Job in verbis.	4. Expectavit Job loquentem.	4.
5. Et iratus est furor ejus.	5. Iratus est vehementer.	5.
6. Scientiam meam.	6. Sententiam meam.	6. Cognitionem.
8. Profecto spiritus ipse in homine.	8. Sed, ut video, spiritus est in hominibus.	8.
11. Auscultavi usque ad intelligentias vestras, donec investigaretis sermones:	11. Audivi prudentiam vestram, donec disceptaremini sermonibus.	11. Investigaret.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

40. Ἀντὶ σίτου βλαστησάτω
ἀκανος.

) Ἀτελεσφόρητα.

SYMMACHUS.

40. Pro frumento germinet
spina.

Imperfecta.

40. Ἀντὶ πυροῦ ἀρα ἐξέλθοι μοι
κνίδη.

Βάτος.

LXX INTERPRETES.

40. Pro tritico germinet mihi
urtica.

Spina.

40. Ἄκανθα.

THEODOTIO.

40. Spina.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXI Job.

in Hebræo. Nicetas et Drusius, κατὰ ὀφραγῶν.

V. 22. Σ., τοῦ ἀκρωμίου. Θ., τοῦ αὐγένοσ. Sic omnes mss. et Nicetas. Drusius vero, Θ., Σ., τοῦ αὐγένοσ τοῦ ἀκρωμίου.

Ibid. Ἄ., πεσάτω. Drusius.

V. 23. Σ., καὶ τὸ βάροσ αὐτοῦ. Sic habent omnes mss. numero quatuor, et Nicetas. Drusius autem, ἀπὸ τοῦ βάρουσ αὐτοῦ.

V. 24. Σ., ἀφοβίαν μου. Omnes.

V. 25. Σ., ἐνδόξουσ. Colbert.

V. 27. Σ., εἰ ἐπλατύνθη. Sic mss. Forte, ἐπλανήθη, *deceptum est*.

Ibid. Σ., καὶ προσεκύνθησεν etc. Sic omnes præter Colbert., qui habet, προσεκίνησε et στόματόσ μου.

V. 29. Σ., καὶ ἐπανάστην etc. Omnes.

V. 31. Has lectiones suis interpretibus adscriptas singulatim adferunt Colbertinus et Reg. unus. Nicetas autem et Drusius confertim adtulerunt sic :

οἱ λοιποὶ, εἰ μὴ πολλάκισ εἶπον οἱ ἄνδρες τῆσ σκηνῆσ μου, τίσ δὴν τῶν σαρκῶν αὐτοῦ, καὶ ἐμπλησθησό-
μεθα.

V. 35. Hunc locum asterisco notant Colbertinus, Alex., et editio Latina Hieronymi. Colbertinus vero hanc notam habet μ $\tau\tau\iota$ x κ μὴ ἐκτείναι αὐτόν κατὰ τινός. Hæc autem quæ pertineant ignoro.

V. 39. *Oi λοιποὶ, ἀνευ ἀργυρίου.* Sic Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., ἐλπίδοσ ἐστέρησα. Mss. et Drusius.

V. 40. Σ., ἀντὶ σίτου etc. Orat., Reg. unus et Drusius. Θ., ἀκανθα. Colbert. et Reg. alter. Nicetas vero totum sic habet. Θεοδοτίων δὲ καὶ Σύμμαχοσ, ὁ μὲν ἀντὶ τοῦ κνίδη, ἀκανθα ἐξέβλασεν, ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ βάρουσ, ἀτελεσφόρητα. Oratoriensis vero codex hæc habet, ἕτεροὶ δὲ οὕτωσ ἠρμήνευσαν, οὐ δὲ ἐπαχθῆσ φησὶ ταῖσ ἑσραπαινίσσι γέγονα, quæ quo pertineant reperire non potuimus.

CAPUT XXXII JOB:

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Διὰ τὸ αὐτόν δίκαιον φαίνε-
σθαι ἐπ' αὐτῶν.

2.

Συρίας.

3. Ἐναντίον.

4. Ἐπλήξε τὸν Ἰώβ λόγοισ.

5. Θυμὸσ αὐτοῦ.

6.

8. Ὅντωσ δε πνευμα Θεοῦ ἐστὶν
ἐν ἀνθρώποισ.

11. Ἐχροασάμην ἐφ' ὅσον ἐφρο-
νεῖτε, ἐφ' ὅσον ἐξετάζετε λόγουσ.

SYMMACHUS.

1. Eo quod ipse justus appare-
ret coram illis

2.

Syriæ.

3. Oppositum.

4. Percelluit ipsum Job verbis.

5. Furor ejus.

6.

8. Revera autem spiritus Dei
est in hominibus.

11. Audivi in quantum sentie-
batis, in quantum examinabatis
sermoneσ.

1. Ἦν γὰρ δίκαιοσ ἐναντίον αὐ-
τῶν. Ἄλλ., ἐαυτῶν. Ἄλλοσ, ἐναν-
τίον αὐτοῦ.

2. Τοῦ Βαραχτήλ. *Oi λοιποὶ, υἱὸσ
τοῦ Βαραχτήλ.*

Ῥάμ.

3. Ἀντίθετα.

4. Ὑπέμεινε δοῦναι ἀπόκρισιν
Ἰώβ.

5. κ Καὶ ἐθυμώθη ὀργὴ αὐτοῦ.

6. Ἐπιστήμην.

8. Ἄλλὰ πνευμά ἐστὶν ἐν βρο-
τοῖσ.

11. Ἐνωτίξεσθέ μου τὰ ῥήματα.
Ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκούόντων, ἀχριὸσ
οὐ ἐτάσσητε λόγουσ.

LXX INTERPRETES.

1. Erat enim justus coram illis.
Al., justior ipsis. Al., ante se ipsum.

2. Ipsius Barachiel. *Raîqûi, #
lius Barachiel.*

Ram.

3. Opposita.

4. Sustinuerat dare responsio-
nem Job.

5. κ Et iratus est furor ejus.

6. Scientiam.

8. Sed spiritus est in homini-
bus.

11. Auribus percipite verba mea.
Dicam enim vobis audientibus,
quoadusque expendatis sermoneσ.

1.

2.

3

4.

5. κ Καὶ ἐθυμώθη ὀργὴ αὐτοῦ.

6. Γνώσιν.

8.

11. Ἴδοῦ ἐξεδεξάμην τοὺσ λόγουσ
ὑμῶν.

THEODOTIO.

1.

2.

3.

4.

5. κ Et iratus est furor ejus.

6. Cognitionem.

8.

11. Ecce excepi sermoneσ ve-
stros.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
12, 13. ועדיכם אתבונן ההנה אין לא'זב מוכיח ענה אבריו מכם: כך תאמרו מצאנו הכסה אל ידפנו	12, 13.	12, 13.
15-17. מהם מלים: והזולתי כי-לא יברר כי עמד לא-ענו עד: אענה אף-אני ולקי	15-17.	15-17.
18. היציקתי	18.	18.
19. כיון לא יפתח	19.	19.
20. ואענה	20.	20.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12, 13. Et ad vos considerabam, et ecce non contra Job arguens, respondens sermonibus ejus ex vobis: ne forte diceretis, Invenimus sapientiam: Deus propulsavit eum.	12, 13. Et donec putabam vos aliquid dicere, considerabam; sed, ut video, non est qui possit arguere Job, et respondere ex vobis sermonibus ejus. Ne forte dicatis, Invenimus sapientiam, Deus projecit eum.	12, 13.
15-17. Consternati sunt, non responderunt ultra: removerunt a se eloquia. Et expectavi, sed non locuti sunt. Sed steterunt, non responderunt ultra. Respondebo etiam ego partem meam.	15-17. Extimuerunt, et non responderunt ultra, abstulerunt a se eloquia. Quoniam igitur expectavi et non sunt loquuti: steterunt, nec ultra responderunt. Respondebo et ego partem meam.	15-17.
18. Coarctavit me.	18. Coarctat me.	18.
19. Tamquam vinum non aperietur.	19. Quasi mustum absque spiraculo.	19.
20. Et respondebo.	20. Et respondebo.	20.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXII Job.

V. 1. Σ., διὰ τὸ αὐτὸν etc. Sic omnes.
 V. 2. *Oi λοιποὶ*, υἱὸς τοῦ Βαραχιήλ. Colbert.
 Ibid. Σ., *Συπλας*. Colbert. et Reg. unus. Symmachus hic רב habuit pro ארם Syria.
 V. 3. Σ., ἐναντίον. Colbert. et Reg. unus.
 V. 4. Σ., ἐπλήξε τὸν Ἰὼβ λόγους. Sic mss.
 V. 5. Colbertinus præmisso asterisco Θ. habet, ut notet hæc, καὶ ἐθυμώθη ὀργή αὐτοῦ, Theodotionis esse. Similiter editio Latina.
 Ibid. Σ., θυμὸς αὐτοῦ. Colbert.
 V. 6. 'A., Θ., γνώσιν. Colbert.
 V. 8. Σ., ὅπως δὲ etc. Sic omnes.
 V. 11 usque 13. Hic omnia depravarunt Nicetas et Drusius. Interpretationes autem suis auctoribus redditas edimus ut habentur in codicibus Colbertino et duobus Regiis. Colbertinus vero hæc de more appositis asteriscis exhibet, qualia erant in vetustis exemplaribus. Sic autem habet ex Olym-

piodoro: ἑτερα ἀντίγραφα μετὰ τὸ, ἐρῶ γὰρ ὑμῶν ἀκουόντων, ἔχει καὶ τούτους τοὺς στίχους, * ἰδοὺ * ἤκουσα τοὺς λόγους ὑμῶν, ἠρωτισάμην ἀκρι * συνέσωσ ὑμῶν· οἱ δὲ ἕτεροι ἐρμήνευται οὕτως * ἐκδεδώκασιν. Θ., ἰδοὺ ἐξεδεξάμην τοὺς λόγους * ὑμῶν. Σ., ἠκροασάμην ἐφ' ὅσον ἐπρονείτε, ἐφ' ὅσον ἐξετάζετε λόγους, καὶ μέχρι τοῦ ἐπιπέσει * ὑμῶν ἐνενόουν. Theodotionis autem versio hæc verba respicit לְרַבְרִיבִי וְלִתְהַרְתֵּהוּ. Ibid. 'A., ἐξιχνιάση. Colbert. et Reg. 1. Hic autem Colbertinus quatuor versiculos asteriscis notat, et Theodotionis esse ait. Asteriscis similiter notavit editio Latina Hieronymi. Scholion autem Colbertini codicis sic habet, præmisso asterisco, * ἐκ Θ. οἱ δ' ἸϚ ΓΓ A., ἐξιχνιάται. Quid autem sibi velint postremæ siglæ, nondum satis assequi potuimus. [Ἐκ Θ. οἱ δ' Ἰ μόνος Θ. I. e. Illi quatuor versiculi desumpti sunt ex Theodotione, qui solus eos habet. Aquila, ἐξιχνιάσει. DRACH.]

CAPUT XXXIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
3. ישר	3.	3. Eûθετα.
4. תע	4.	Γνώσις.
4. אלה-רוח	4.	4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Rectitudo. Et scientiam.	3. Simplici corde. Sententiam.	3. Rectum. Scientia.
4. Spiritus Dei.	4. Spiritus Dei.	4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12, 13. Καὶ μέχρι τοῦ ἐφικέσθαι ὁμῶν ἐπενδύου.

15-17. ✕ Τὸ μέρος μου.

18. Συγκαίει με.

19. Ὡς οἶνος νέος ἀδιάπνευστος.

20.

SYMMACHUS.

12, 13. Et usquequo pertingeretis cogitabam.

15-17. ✕ Partem meam.

18. Comburit me.

19. Ut vinum novum, quod spiritum non emisit.

20.

12, 13. ✕ Καὶ μέχρι ὁμῶν συνέσω. Καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῶν ἰούβ ἐλέγγων, ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὁμῶν. Ἴνα μὴ εἴπητε, Εὐρόμεν σοφίαν τοῦ Θεοῦ προσθέμενοι.

15-17. ✕ Ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἐτι· Ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους. Ἰπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησαν· Ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν· ὅτι ἀποκριθῶ.

18. Ὀλέκει.

19. Ὡσπερ ἀσχὸς γλεύκουζ ζέων δεδεμένος.

20. Vacant.

LXX INTERPRETES.

12, 13. ✕ Et donec intelligerem vos. Et ecce non est qui arguat Job, et respondeat sermonibus ejus ex vobis. Ne dicatis, Invenimus sapientiam Domini.

15-17. ✕ Obstupuerunt, non responderunt ultra. Defecerunt ab eis sermones. Quia ego expectavi, et non sunt locuti. Steterunt et non responderunt ultra. Respondebo et ego.

18. Perdit.

19. Sicut uter musto fervens ligatus.

20. Vacant.

12, 13. ✕ Καὶ μέχρι ὁμῶν συνέσω. Καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν τῶν ἰούβ ἐλέγγων, ἀνταποκρινόμενος ῥήματα αὐτοῦ ἐξ ὁμῶν. Ἴνα μὴ εἴπητε, Εὐρόμεν σοφίαν τοῦ Θεοῦ προσθέμενοι.

15-17. ✕ Ἐπτοήθησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν ἐτι· Ἐπαλαίωσαν ἐξ αὐτῶν λόγους. Ἰπέμεινα, οὐ γὰρ ἐλάλησαν· Ὅτι ἔστησαν, οὐκ ἀπεκρίθησαν· ὅτι ἀποκριθῶ.

18.

19.

20. Καὶ ἀποκριθῶ.

THEODOTIO.

12, 13. ✕ Et donec intelligerem vos. Et ecce non est qui arguat Job, et respondeat sermonibus ejus ex vobis. Ne dicatis, Invenimus sapientiam Domini.

15-17. ✕ Obstupuerunt, non responderunt ultra. Defecerunt ab eis sermones. Quia ego expectavi, et non sunt locuti. Steterunt et non responderunt ultra. Respondebo et ego.

18.

19.

20. Et respondebo.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXII Job.

Editio Latina Hieronymi hic aliquatenus variat : nec abs re erit hic referre versiculos asteriscis signatos, qui ibidem feruntur.

✕ Ecce patiens sui in verba vestra, ✕ et audivi vestram prudentiam, usquequo discuteretis sermones, ✕ et donec intelligerem vos, ✕ et ecce non est qui arguat Job, ✕ et respondeat sermonibus ejus ex vobis. ✕ Ne dicatis, Invenimus sapientiam. ✕ Dominus abjecit eum, et non vir. ✕ Nec dum ad me locutus est : ✕ et in sermonibus vestris non respondebo ei. ✕ Obstupuerunt, non responderunt ultra : ✕ defecerunt ab eis sermones. ✕ Quia ego expectavi, et non sunt locuti, ✕ et steterunt, et non responderunt ultra. ✕ Respondebo et ego partem meam, ✕ et annuntiabo scientiam meam. ✕ Homini vero permisistis loqui talia verba.

Tres autem postremi versiculi, asteriscis notati, non leguntur in editione τῶν Ο', sed in Hebræo habentur, excepto ultimo, Homini etc., qui abest. [Sextum versiculum sic edidit Martianæus : Ne dicatis, invenimus sapientiam Domini. Sed apprimè recte annotat Vallarsius : « Expunximus quam hic Martianæus addebat Domini vocem, quod neque in originali ullo sit libro, nec genuinam contextus aut sententiæ vim servet : præterea ob subsequentis immediate recursum, quæ eadem est, errore veteris amanuensis facile videatur repetita. » Porro in primo versiculo habet Monifauconiana editio potens mendose pro patiens, et ita correximus. DRACH.]

V. 15-17. Hi quatuor item versiculi ex Theodotione desumpti dicuntur in Colbertino, qui sic habet cum asterisco de more μ ρ ϵ δ . [I. e., solus Theodotio præfert, et ex eo isti quatuor versiculi. DRACH.]

In ultimo versiculo illud, τὸ μέρος μου, asterisco notatur, et dicitur esse Symmachi.

V. 18. Σ., συγκαίει με. Colbert., Regii duo et Drusius.

V. 19. Σ., ὡς οἶκος etc. Sic omnes.

V. 20. Θ., καὶ ἀποκριθῶ. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Ἀπλή.

4. Πνεῦμα Θεοῦ.

SYMMACHUS.

3. Simplex.

4. Spiritus Dei.

3. Καθαρά.

Σύνεσις.

4. Πνεῦμα θεῶν.

LXX INTERPRETES.

3. Mundum.

Intellectus.

4. Spiritus divinus.

3. Εὐθετα.

Γνώσις.

4.

THEODOTIO.

3. Rectum.

Scientia.

4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
6 קן-אני כפך לאל	6.	6.
7 תבעך	7.	7. Ἐθαμβήσει σε.
8 אך אמרת באזני	8.	8.
13 מודע אליו ריבדת כי כל- דבריו לא יענה	13.	13. Τί οὖν πρὸς αὐτὸς (i. αὐτὸν) ἐδικάσω; ὅτι πάντα τὰ ῥήματα αὐ- τοῦ οὐκ ἀποκoinεῖται.
14 כי באחת דבר-אל	14.	14.
ובשמים לא ישורנה		
15 בתלום ו חויץ לילת	15.	15.
תרדמה		
16 ובמסרים יחתם	16.	16. Καὶ ἐν παιδείᾳ αὐτῶν πληξεί αὐτούς.
19 במכאוב	19.	19.
ורוב עצמוי אהן		
21 ושפוי 'O Ἑβραῖος, ἕως ἀν ἐκλείψωσιν.	21.	21
22 לשחת	22.	22.
25 ישוב לימי עולמוי	25.	25. Ἐπιστρέψει εἰς ἡμέραν νεό- τητος αὐτοῦ.
26 יעוד אל-אלה ו וירעה	26.	26.
בתרועה		Ἐν ἀλαλαγμῷ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Ecce ego secundum os tuum Deo.	6. Et me sicut et te fecit Deus.	6.
7. Terrebit te.	7. Non te terreat.	7. Terrebit te.
8. Verumtamen dixisti in auri- bus meis.	8. Dixisti ergo in auribus meis.	8.
13. Cur adversus eum contendi- disti? quia omnia verba sua non respondet tibi.	13. Adversus eum contendis, quod non ad omnia verba respon- derit tibi.	13. Quid igitur adversus eum litigabas? quia omnia verba sua non respondebit.
14. Quia in uno loquetur Deus.	14. Semel loquitur Deus.	14.
Et in duobus non intuebitur eum.	Et secundo idipsum non re- petit.	
15. Per somnium visionis noctis.	15. Per somnium in visione no- cturna.	15.
Soporem.	Sopor.	
16. Et in vinculo suo obsignabit.	16. Et erudiens eos instruit di- sciplina.	16. Et in correptione eorum percutiet eos.
19. In dolore.	19. Per dolorem.	19.
Et multitudo ossium ejus fortis.	Et omnia ossa ejus marcescere facit.	
21. Et confringentur. <i>Hebraeus int.</i> , donec deficiant.	21. Nudabuntur.	21.
22. Corruptioni.	22. Corruptioni.	22.
25. Revertetur ad dies adoles- centiae suae.	25. Revertatur ad dies adole- scentiae suae.	25. Revertetur in diem juven- tutis suae.
26. Orabit ad Deum et bene volet ei.	26. Deprecabitur Deum, et pla- cabilis ei erit.	26.
In jubilo.	In jubilo.	In jubilo.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Ἄρα τοιοῦτός εἰμι ὡς σὺ, οὐκ εἶμι θεός.

7.

8.

13. Τί οὖν αὐτῷ διαδικάζῃ; πάντες γάρ οἱ λόγοι αὐτοῦ ἀναντιρρήτοι.

14. Ὅτι ἀπαξ λαλήσει ὁ θεός.

15. Ἐν ἐνυπνίῳ ὄραματί μου νυκτός.

16.

19. Διὰ πόνου.

21.

22.

25.

26.

Ἐν ὕμνολογίᾳ.

6. Στήθι κατ' ἐμέ, καὶ ἐγὼ κατὰ σέ.

÷ Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐηρησίμεθα.

7. Στροβήσει.

8. ✕ Πλὴν εἶπας ἐν τοῖς ὡσί μου.

13. Λέγεις δέ, Διατί τῆς δίκης μου οὐκ ἐπακχόέ μου πᾶν ῥήμα;

14. Ἐν γάρ τῷ ἀπαξ λαλήσαι ὁ Κύριος.

Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ. Ἄλλος, ἐκ δευτέρου οὐκ ἀκυρώσει αὐτῷ.

15. Ἐνύπνιον ἢ ἐν μελετῇ νυκτερινῇ.

Δεινὸς φόβος.

16. Ἐν εἶδει φόβου τοιούτοις αὐτοῦς ἐξεφόβησε.

19. Ἐπὶ μαλακίᾳ.

✕ Καὶ πλῆθος ὀστέων αὐτοῦ ἐνάρκησε.

21. Ἔως ἀν σαπῶσιν.

22. Εἰς θάνατον. Οἱ λοιποὶ, εἰς διαφθοράν.

25. Ἀποκαταστήσει δὲ αὐτὸν ἀδρωθέντα ἐν ἀνθρώποις.

26. Εὐξάμενος δὲ πρὸς Κύριον, καὶ δεκτὰ αὐτῷ ἔσται.

Προσώπων Ἰαρεῶν, (ἄλλ., καθαρῶ) σὺν ἐξηγορίᾳ.

6.

7.

8. ✕ Πλὴν εἶπας ἐν τοῖς ὡσί μου.

13.

14.

15.

Ἐκστασις.

16.

19.

✕ Καὶ πλῆθος ὀστέων αὐτοῦ ἐνάρκησε.

21.

22.

25. Ἐπιστρέψει εἰς ἡμέραν νεότητος αὐτοῦ.

26. Δεηθήσεται τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐλογήσει αὐτόν.

Μετὰ ἐξομολογήσεως.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6. Profecto talis sum qualis tu : non sum Deus.

7.

8.

13. Quid igitur cum illo disceptes? omnes enim sermones ejus irrefutabiles sunt.

14. Quia semel loquetur Deus.

15. Per somnium in visione mea nocturna.

16.

19. Per laborem.

21.

22.

25.

26.

In hymnis.

6. Sta contra me, et ego contra te.

÷ Ex eodem formati sumus.

7. Turbabit.

8. ✕ Verumtamen dixisti in auribus meis.

13. Dicis autem: Cur judicium meum non exaudivit, meum omne verbum?

14. Semel enim loquatur Dominus.

In secundo autem. *Alius*, secundo, non abrogabit ipsi.

15. Somnium, aut in meditatione nocturna.

Sævus timor.

16. In speciebus timoris talibus eos exterruit.

19. In languore.

✕ Et multitudo ossium ejus ✕ emarcuit.

21. Donec patuerint.

22. Ad mortem. *Reliqui*, ad corruptionem.

25. Restituet autem illum virum factum inter homines.

26. Deprecatus autem ad Dominum, et accepta ei erunt.

Facie hilari, (*al.*, pura) cum confessione.

6.

7.

8. ✕ Verumtamen dixisti in auribus meis.

13.

14.

15.

Exstasis.

16.

19.

✕ Et multitudo ossium ejus ✕ emarcuit.

21.

22.

25. Revertetur in diem juventutis sææ.

26. Deprecabitur Deum, et benedicet ei.

Cum confessione.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
לא-נש		
28, 29. פדה נפשי מעבר בשורת וחיתי באור תראה : הן-כל-אלה יפעל-אל פעמים שלש עם-גבר	28, 29.	28, 29.
30 להשיב נפש	30.	30.
31-33 וחדש ואנכי אדבר : אם- יש-מלין השיבני דבר כי-הפצתי צדקך : אם-אין אתה שמע-לי החדש ואאלפך חכמה	31-33.	31-33.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Homini.	Homini.	
28, 29. Redemit animam meam a transeundo in foveam, et vita mea lucem videbit. Ecce omnia ista operabitur Deus vicibus tribus cum viro.	28, 29. Liberavit animam suam, ne pergeret in interitum, sed vi- vens lucem videret. Ecce, hæc omnia operatur Deus tribus vici- bus per singulos.	28, 29.
30. Ad convertendum animam suam.	30. Ut revocet animas eorum.	30.
31-33. Tace, et ego loquar : si sunt sermones, responde mihi verbum : quia volui justificare te. Si non, tu audi me : tace, et do- cebo te sapientiam.	31-33. Et tace, dum ego loquer. Si autem habes quod loquaris, responde mihi, loquere : volo enim te apparere justum. Quod si non habes, audi me : tace, et docebo te sapientiam.	31-33.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIII Job.

- V. 3. 'A., θ., εὐθεῖα. Σ., ἀπλῆ. Colbert. et Reg. unus.
- Ibid. 'A., θ., γνῶσις. Ibidem.
- V. 4. Σ., πνεῦμα Θεοῦ. Ibidem.
- V. 6. Σ., ἄρα τοιοῦτός εἰμι etc. Sic Reg. unus nomine Symmachi. Colbertinus autem sine inter-
pretis nomine.
- Ibid. 'Εξ τοῦ αὐτοῦ διηρησμεθα. Ad hæc adnotat
Colbertinus οὐ κείται ἐν τῷ 'Εβραϊκῷ, i. e. non
jacet in Hebraico.
- V. 7. 'A., ἐθαμβήσει σε. Colbert., Reg. unus et
Drusius.
- V. 8. Ex Theodotione cum asterisco in Colber-
tino. Editio item Latina asteriscum habet.
- V. 13. 'A., τί οὖν πρὸς αὐτὸν ἐδικάσω etc. Lectio-
nes Aquilæ et Symmachi sic omnes habent. ad
Aquilam Drusius legit ἐδικάσω, male.
- V. 14. Σ., ὅτι ἔπαξ etc. Reg. unus. Colbertinus
eamdem interpretationem adfert, sed sine inter-
pretis nomine.
- Ibid. Ἄλλος, ἐκ δευτέρου οὐκ ἀκυρώσει αὐτόν.
Hanc interpretationem, quam sine auctoris nomine
adferunt Colbertinus et Reg. unus, puto esse Sym-
machi, ut præcedentem.
- V. 15. Σ., ἐν ἐνυπνίῳ etc. Ibidem.

CAPUT XXXIV JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
4, 3. כי-אין מלין תבחן הן יתעם לאכל : משפט נבדה-לע סעה בינינו מה-טוב	3, 4.	3, 4.
5 הסיר משפטי	5.	5. 'Απέστησεν ἀπ' ἐμοῦ τὸ κρί- μα.
6 על-משפטי אכזב	6.	6. Καὶ περὶ τὴν κρίσιν μου ψεύ- σμα.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3, 4. Quia auris sermones probat, et palatum gustabit ad eden- dum. Judicium eligamus nobis : sciamus inter nos quid bonum.	3, 4. Auris enim verba probat, et guttur escas gustu dijudicat. Judicium eligamus nobis, et inter nos videamus, quid sit melius.	3, 4.
5. Removere fecit iudicium meum.	5. Subvertit iudicium meum.	5. Amovit a me iudicium.
6. In iudicio meo mentiar.	6. In iudicando enim me men- dacium est.	6. Et circa iudicium meum, mendacium.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἀνθρώποις. *Οἱ λοιποὶ, ἀνθρώπων.*

28, 29. Δις τρεῖς πρὸς ἕκαστον.

28, 29. ✱ Σῶσον ψυχὴν μου τοῦ
✱ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν. Καὶ ἡ
✱ ζωὴ μου φῶς ἔσται. Ἰδοὺ ταῦτα
✱ πάντα ἐργάται ὁ Ἰσχυρὸς, ὁδοὺς
✱ τρεῖς μετὰ ἀνδρός.

28, 29. ✱ Σῶσον ψυχὴν μου τοῦ
✱ μὴ ἐλθεῖν εἰς διαφθοράν. Καὶ ἡ
✱ ζωὴ μου φῶς ἔσται. Ἰδοὺ ταῦτα
✱ πάντα ἐργάται ὁ Ἰσχυρὸς, ὁδοὺς
✱ τρεῖς μετὰ ἀνδρός.

30. Ὡστε μετακαλέσαι τὴν ψυ-
χὴν μου.

30. Καὶ ἐβρύσατο τὴν ψυχὴν μου.

30.

31-33. Σίγα, καὶ διδάξω σε φρο-
νησιν.

31-33. ✱ Κώφευσον, καὶ ἐγώ
✱ εἶμι, λαλήσω. Εἰ εἰσί σοι λόγοι,
✱ ἀποκρίθητί μοι, λάλησον, θέλω
✱ γὰρ δικαιοθῆναι σε. Εἰ μὴ, σὺ
✱ ἀκουσόν μου. Κώφευσον καὶ δι-
✱ δάξω σε σοφίαν.

31-33. ✱ Κώφευσον, καὶ ἐγώ
✱ εἶμι, λαλήσω. Εἰ εἰσί σοι λόγοι,
✱ ἀποκρίθητί μοι, λάλησον, θέλω
✱ γὰρ δικαιοθῆναι σε. Εἰ μὴ, σὺ
✱ ἀκουσόν μου. Κώφευσον καὶ δι-
✱ δάξω σε σοφίαν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

28, 29. Bis ter ad quemlibet.

28, 29. ✱ Salva animam meam
✱ ne veniam in corruptionem, et
✱ vita mea lucem videbit. Ecce
✱ hæc omnia faciet Deus, vices
✱ tres cum viro.

28, 29. ✱ Salva animam meam
✱ ne veniam in corruptionem, et
✱ vita mea lucem videbit. Ecce
✱ hæc omnia faciet Deus, vices
✱ tres cum viro.

30. Ad revocandum animam
meam.

30. Et eruit animam meam.

30.

31-33. Tace, et docebo te pru-
dentiam.

31-33. ✱ Tace, et ego loquar.
✱ Si est tibi sermo, responde
✱ mihi, loquere. Volo enim justi-
✱ ficari te. Alioquin audi me:
✱ tace, et docebo te sapientiam.

31-33. ✱ Tace, et ego loquar.
✱ Si est tibi sermo, responde
✱ mihi, loquere. Volo enim ju-
✱ stificari te. Alioquin audi me:
✱ tace, et docebo te sapientiam.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIII Job.

Ibidem. Θ., ἔσταις. Colbert.

V. 16. Ἀ., καὶ ἐν παιδείᾳ etc. Colbert. et Reg.
unus.

V. 19. Σ., διὰ πόνου. Ibidem.

Ibid. Θ., καὶ πλῆθος etc. Sic cum asterisco Col-
bertinus, indicans hunc versiculum ex Theodotione
in LXX inductum fuisse.

V. 21. Ὁ Ἐβραῖος, ἕως ἂν ἐκλείψωσιν. Colbert.
et Reg. unus.

V. 22. *Οἱ λοιποὶ, εἰς διαφθοράν.* Colbert.

V. 25. Ἀ., Θ., ἐπιστρέφει εἰς ἡμέραν etc. Colb.
et Reg. unus.

V. 26. Θ., ἐσηθήσεται etc. Sic omnes.

Ibid. Ἀ., ἐν ἀλαγαμῶ etc. Has lectiones sic ef-

ferunt omnes mss. Drusius vero, Ἀ., Θ., ἐν ἀλα-
γαμῶ. Σ., ἐν ὕμνολογῳ.

Ibid. *Οἱ λοιποὶ, ἀνθρώπων.* Colbert. et Reg. unus.

V. 28 et 29. Colbertinus habet eum asteriscis, ἐξ
Θ. οἱ δ' I. e. *Hi quatuor versiculi ex Theodotione,*
qui versiculi asteriscis notantur in edit. Latina.

Ibid. Σ., δις τρεῖς πρὸς ἕκαστον etc. Sic lectio-
nem habent Oratoriensis et Regii duo. Drusius vero,
Σ., δις τρεῖς πρὸς ἕκαστον tantum, et perperam,
ut liquet.

V. 31-33. Colbertinus, ἐξ Θ. οἱ ε' I. e. *Hi quin-
que versiculi ex Theodotione,* cum asteriscis de
more, atque etiam in editione Latina.

Ibid. Σ., σίγα etc. Sic Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXIV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3, 4.

3, 4. ✱ Ὅτι οὐδ' λόγους δοκιμά-
✱ ζει, καὶ λάρυγξ γεύεται βρω-
✱ σιν. Κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς,
✱ γινώμεν ἀναμέσον ἑαυτῶν, ὅτι
✱ καλόν.

3, 4. ✱ Ὅτι οὐδ' λόγους δοκιμα-
✱ ζει, καὶ λάρυγξ γεύεται βρω-
✱ σιν. Κρίσιν ἐλώμεθα ἑαυτοῖς,
✱ γινώμεν ἀναμέσον ἑαυτῶν, ὅτι
✱ καλόν.

5. Παρέτρεψεν ἀπ' ἐμοῦ τὸ κρί-
μα.

5. Ἀπήλλαξέ μου τὸ κρίμα.

5.

6.

6. Ἐψεύσατο δὲ τῷ κρίματι μου.

6. Καὶ περὶ τὴν κρίσιν μου ψεύ-
σμα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3, 4.

3, 4. ✱ Quia auris verba pro-
✱ bat, et guttur gustabit cibum.
✱ Judicium eligamus nobis, sen-
✱ tentiam (sic) inter nosmetipsos,
✱ quid est bonum.

3, 4. ✱ Quia auris verba pro-
✱ bat, et guttur gustabit cibum.
✱ Judicium eligamus nobis, sen-
✱ tentiam (sic) inter nosmetipsos,
✱ quid est bonum.

5. Avertit a me iudicium.

5. Removit iudicium meum.

5.

6.

6. Mentitus est in iudicio meo.

6. Et circa iudicium meum,
mendacium.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΞ.

אניש חזי בני - פשע

8. 9 כי אמר לא יסכן גבר ברצח
עם-אלהים
- 10 חללה לאר מרשע ושדי מעיל
- 11 כי פעל אדם ישלם-לו ונארח
איש ימצאו
- 16, 17 ואם-בינה שמעיה-זאת
האזינה לקול כלי: האף שונא משפט
יחבש
- 19 שרים
- 22 ואין צלמות להסתר שם פעלי
אין
- 23 כי לא על-איש ישים עוד
- 24 להגך אל-אל במשפט
- 25-34 לכן יכיר מעבדיהם יהפך
לילה ויוכאו: תחת-רשעים ספקם
במקום ראים: אשר על-ק סד
מאחריו וכל-דרכו לא השכילו:
להביא עליו צעקת-הל צעקת עניים

8.
9.

10.

11.

16, 17.

19.

22.

23.

24.

25-34.

8.
9.

10.

11.

16, 17. Εἰ μὴ συνιεῖς, ἀκούε. Ἄρα
ὁ μισῶν χριστὸν ἐπιθήσει εἰς ἱαστὴν ;

19.

22. ✕ Οὐδέ ἐστι σκιά θανάτου
✕ τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιῶντας τὰ
✕ ἄνομα.

23.

24.

25-34.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Dolore plena sagitta mea absque
prævaricatione.Violenta sagitta mea absque
ullo peccato.8.
9. Quia dixit, Non proficiet vir
in complacendo ipso cum Deo.8.
9. Dixit enim: Non placebit vir
Deo, etiam si cucurrerit cum eo.10. Absit a Deo ab improbitate,
et Omnipotens ab iniquitate.10. Absit a Deo impietas, et ab
Omnipotente iniquitas.11. Quia opus hominis reddet
ei, et juxta viam viri invenire faci-
et ei.11. Opus enim hominis reddet
ei, et juxta vias singulorum re-
stituet eis.16, 17. Et si intelligentia, audi
hoc, ausculta vocem eloquiorum
meorum. An etiam odio habens
judicium obligabit.16, 17. Si habes ergo intellec-
tum, audi quod dicitur, et ausculta
vocem eloqui mei. Numquid qui
non amat judicium sanari potest?

19. Principum.

19. Principum.

22. Nec umbra mortis ad laten-
dum ibi operantes iniquitatem.22. Et non est umbra mortis,
ut abscondantur ibi qui operantur
iniquitatem.23. Quia non super virum im-
ponet amplius.23. Neque enim ultra in homi-
nis potestate est.24. Ad eundem ad Deum in ju-
dicium.24. Ut veniat ad Deum in ju-
dicium.25-34 Ideo manifestabit opera eo-
rum, et convertet noctem, et conte-
rentur. Pro improbis percussit eos
in loco videntium. Qui ideo recesserunt
de post eum, et omnes vias
ejus non intellexerunt: ad adducen-
dum super eum clamorem egeni, et
clamorem afflictorum audiet. Et
ipse requiescere faciet, et quis con-25-34. Novit enim opera eorum:
et idcirco inducet noctem, et con-
terentur. Quasi impios percussit
eos in loco videntium. Qui quasi
de industria recesserunt ab eo,
et omnes vias ejus intelligere no-
luerunt: ut pervenire facerent ad
eum clamorem egeni, et audiret
vocem pauperum. Ipso enim con-16, 17. Et si non intelligis, audl.
Num qui odit judicium, alligabit
ad medelam ?

19.

22. ✕ Et non est umbra mor-
tis, ut latitent qui faciunt ini-
qua.

23.

24.

25-34.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- Ἀνατίως.
8. Οὐχὶ σωθήσεται ἀνὴρ;
9. Ὁ ἀπειὴ τοῦ Θεοῦ ἀνομία, καὶ τοῦ Ἰκανοῦ ἀδικία.
11. Καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐκάστηρ συμῶσεται, ἐπ' αὐτοφόρῳ ἐλέγξει αὐτόν.
16, 17. Εἰ μὴ συνιεῖς, ἀκουε. Ἄρα ὁ μισῶν κρίσιν ἐπιθήσει εἰς ἱασίν;
19.
22.
23. ✕ Οὐ γὰρ ἐπ' ἀνθρώπων κείται ἔτι.
24.
25-34. Αὐτοῦ δὲ ἡρεμίαν δίδόντος τίς κατακρινεῖ; . . . περὶ ἔθνους... ὅτι πρὸς Θεὸν ῥῆσιν ἀνέλαθον, οὐχ ἔξω ἀκωλύτως... σὺ διασάφησόν μοι..... ἀποδοκιμάσης.

- ✕ Βίαιον τὸ βέλος μου ἀνευ ἀδικίας.
8. Οὐχ ἄμαρτων.
9. Μὴ γὰρ εἶπης ὅτι οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρῶς, καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῶ παρα Κυρίου.
10. Μὴ μοι εἶη ἐναντι Κυρίου ἀσεβῆσαι, καὶ ἐναντι Παντοκράτορος ταραῖσαι τὸ δίκαιον.
11. Ἄλλ' ἀποδοῖς ἀνθρώπων καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἐν τριῶν ἀνδρῶς εὐρήσει αὐτόν.
16, 17. Εἰ δὲ μὴ νουθετῆ, ἀκουε ταῦτα, ἐνωτιζοῦ φωνὴν ῥημάτων Ἰδε σὺ τὸν μισοῦντα ἀνομα, καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροῦς.
19. Ἐντίμου. Οἱ λοιποὶ, ἀρχόντων.
22. ✕ Οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυθῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄδικα.
23. Ὅτι οὐκ ἐπ' ἀνδρα θήσει ἔτι.
24. Ὁ γὰρ Κύριος πάντας ἐφορᾷ.
25-34. ✕ Ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέψει νύκτα καὶ ταπεινωθήσονται. Ἔσθεςα δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ, Δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν, Τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ'

- ✕ Βίαιον τὸ βέλος μου ἀνευ ἀδικίας.
8. Ὅτι εἶπεν, οὐ κινδυνεύσει ἀνὴρ ἐν τῷ εὐδοκιμηῆσαι αὐτόν μετὰ Θεοῦ.
10.
11.
16, 17.
19.
22. ✕ Οὐδὲ ἔστι σικὰ θανάτου τοῦ κρυθῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἄνομα.
23.
24. Τοῦ προαχθῆναι πρὸς τὸν Ἰσχυρὸν ἐν κρίματι.
25-34. ✕ Ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέψει νύκτα καὶ ταπεινωθήσονται. Ἔσθεςα δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ, Δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν, Τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ'

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- Sine causa.
8.
9. Nonne salvabitur vir?
10. Absit a Deo impietas, et ab Omnipotente iniquitas.
11. Et secundum viam suam unicuique continget, in via publica arguet eum.
16, 17. Si non intelligis, audi. Num qui odit iudicium, alligabit ad medellam?
19.
22.
23. ✕ Quia non in homine situm est ultra.
24.
25-34. Ipso autem quietem dante, quis condemnabit?... circa gentem... quia ad Deum sermonem habui, non ero sine impedimento... tu declara mihi... probes.

- ✕ Violentum jaculum meum absque iniquitate.
8. Non peccavit.
9. Ne enim dixeris, quia non erit visitatio viri, et visitatio ipsi a Domino.
10. Absit a me coram Domino impie agere, et coram Omnipotente turbare justitiam.
11. Sed reddat homini sicut facit unusquisque eorum, et in semita viri inveniet eum.
16, 17. Sin autem non sis monitus audi hæc, auribus. percipe vocem verborum. Vide tu eum qui odit injusta, et perdit malignos.
19. Honorati. Reliqui, principum.
22. Neque erit locus ut latitent qui faciunt iniqua.
23. Quoniam non super virum ponet ultra.
24. Dominus enim omnes respicit.
25-34. ✕ Qui cognoscit opera eorum, evertet noctem et humiliabuntur. Et exstinxit impios, et gloriosos coram inimicis suis: quia declinaverunt a lege Dei, et justitias ejus non cognoverunt, ut perferatur ad eum clamor pauperis, et clamorem pauperum exaudiet. Ipse

- ✕ Violentum jaculum meum absque iniquitate.
8.
9. Quia dixi: Non perichitabitur vir, quando probabitur cum Deo.
10.
11.
16, 17.
19.
22. ✕ Et non est umbra mortis, ut latitent qui faciunt iniqua.
23.
24. Ut producantur ad Fortem in iudicio.
25-34. ✕ Qui cognoscit opera eorum, evertet noctem et humiliabuntur. Et exstinxit impios, et gloriosos coram inimicis suis: quia declinaverunt a lege Dei, et justitias ejus non cognoverunt, ut perferatur ad eum clamor pauperis, et clamorem pauperum exaudiet. Ipse quiete

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אנש חצי ברי - פשע		
8.	8.	8.
9 כי אמר לא יסכן גבר ברצחו עם-אלהים	9.	9.
10 חללה לאר מרשע ושדו מעיל	10.	10.
11 כי פעל אדם ישלם-לו ונארה איש ימצאנו	11.	11.
16, 17 ואם-בינה שמעוה-זאת האזינה לקול בלי: האוי שונא משפט יחבש	16, 17.	16, 17. <i>Ei μη συνειζ, ἀκουε. Ἄρα ὁ μισῶν χριστὸν ἐπιδήσει εἰς ἴασιν ;</i>
19 שרים	19.	19.
22 ואין צלמת להסתר שם פעלי אך	22.	22. ✕ <i>Οὐδέ ἐστι σκιά θανάτου ✕ τοῦ κρυθῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ✕ ἄνομα.</i>
23 כי לא על-איש ישים עז	23.	23.
24 להאך אל-אל במשפט	24.	24.
25-34 לכן יכיר מעבדיהם יהפך לילה וידכאו: תחת-רשעים ספקם במקום ראים: אשר על-כן סד מאחריו וכל-דרכיו לא השכילו: להביא עליו צעקת-דל וצעקת עניים	25-34.	25-34.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Dolore plena sagitta mea absque
prævaricatione.

Violenta sagitta mea absque
ullo peccato.

8.
9. Quia dixit, Non proficiet vir
in complacendo ipso cum Deo.

8.
9. Dixit enim: Non placebit vir
Deo, etiam si cucurrerit cum eo.

10. Absit a Deo ab improbitate,
et Omnipotens ab iniquitate.

10. Absit a Deo impietas, et ab
Omnipotente iniquitas.

11. Quia opus hominis reddet
ei, et juxta viam viri invenire faciet
ei.

11. Opus enim hominis reddet
ei, et juxta vias singulorum restituet
eis.

16, 17. Et si intelligentia, audi
hoc, ausculta vocem eloquiorum
meorum. An etiam odio habens
judicium obligabit.

16, 17. Si habes ergo intelle-
ctum, audi quod dicitur, et ausculta
vocem eloquii mei. Numquid qui
non amat judicium sanari potest?

19. Principum.

19. Principum.

22. Nec umbra mortis ad laten-
dum ibi operantes iniquitatem.

22. Et non est umbra mortis,
ut abscondantur ibi qui operantur
iniquitatem.

23. Quia non super virum im-
ponet amplius.

23. Neque enim ultra in homi-
nis potestate est.

24. Ad eundem ad Deum in judi-
cium.

24. Ut veniat ad Deum in judi-
cium.

25-34. Ideo manifestabit opera eorum,
et convertet noctem, et conterentur.
Pro improbis percussit eos in loco
videntium. Qui ideo recesserunt
de post eum, et omnes vias ejus
non intellexerunt: ad adducendum
super eum clamorem egeni, et
clamorem afflictorum audiet. Et
ipse requiescere faciet, et quis con-

25-34. Novit enim opera eorum:
et idcirco inducet noctem, et conterentur.
Quasi impios percussit eos in loco
videntium. Qui quasi de industria
recesserunt ab eo, et omnes vias
ejus intelligere noluerunt: ut pervenire
facerent ad eum clamorem egeni,
et audiret vocem pauperum. Ipso enim con-

16, 17. Et si non intelligis, audi.
Num qui odit judicium, alligabit
ad medellam?

19.
22. ✕ Et non est umbra mor-
tis, ut latitent qui faciunt ini-
qua.

23.

24.

25-34.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- Ἀναίτιως.
8.
9. Οὐχὶ σωθήσεται ἀνὴρ;
10. Ἀπειὴ τοῦ Θεοῦ ἀνομία, καὶ τοῦ Ἰκανοῦ ἀδικία.
11. Καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ἐκάστηρ συμβήσεται, ἐπ' αὐτοφόρῳ ἐλέγξει αὐτόν.
16, 17. Εἰ μὴ συνιείς, ἄκουε. Ἄρα ὁ μισῶν κρίσιν ἐπιθήσει εἰς ἱασίν;
19.
22.
23. ✕ Οὐ γὰρ ἐπ' ἀνθρώπῳ κείται ἔτι.
24.
25-34. Αὐτοῦ δὲ ἡρεμίαν διδόντος τίς κατακρινεῖ; . . . περὶ ἔθνους... ὅτι πρὸς Θεὸν ῥῆσιν ἀνέλαβον, οὐχ ἔξω ἀκωλύτως... σὺ διασάφησόν μοι..... ἀποδοκιμάσης.

SYMMACHUS.

- Sine causa.
8.
9. Nonne salvabitur vir?
10. Absit a Deo impietas, et ab Omnipotente iniquitas.
11. Et secundum viam suam unicuique continget, in via publica arguet eum.
16, 17. Si non intelligis, audi. Num qui odit iudicium, alligabit ad medellam?
19.
22.
23. ✕ Quia non in homine situm est ultra.
24.
25-34. Ipso autem quietem dante, quis condemnabit?... circa gentem... quia ad Deum sermonem habui, non ero sine impedimento... tu declara mihi... probes.

- ✕ Βίαιον τὸ βέλος μου ἀνευ ἀδικίας.
8. Οὐχ ἁμαρτῶν.
9. Μὴ γὰρ εἴπῃς ὅτι οὐκ ἔσται ἐπισκοπὴ ἀνδρός, καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ Κυρίου.
10. Μὴ μοι εἴῃ ἐναντι Κυρίου ἀσεβῆσαι, καὶ ἐναντι Παντοκράτορος ταραξάει τὸ δίκαιον.
11. Ἄλλ' ἀποδοῖς ἀνθρώπῳ καθὰ ποιεῖ ἕκαστος αὐτῶν, καὶ ἐν τρίβῳ ἀνδρὸς εὐρήσει αὐτόν.
16, 17. Εἰ δὲ μὴ νοουθετῇ, ἄκουε ταῦτα, ἐνωτίζου φωνὴν ῥημάτων· ἴδε σὺ τὸν μισοῦντα ἀνομα, καὶ τὸν ὀλλύντα τοὺς πονηροῦς.
19. Ἐντίμου. *Οἱ λοιποὶ, ἀρχόντων.*
22. ✕ Οὐδὲ ἔσται τόπος τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἀδिका.
23. Ὅτι οὐκ ἐπ' ἀνδρα θήσει ἔτι.
24. Ὁ γὰρ Κύριος πάντας ἐφορεῖ.
25-34. ✕ Ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέψει νύκτα καὶ ταπεινωθήσονται. Ἔσθεςε δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ, Δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν, Τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ'

LXX INTERPRETES.

- ✕ Violentum jaculum meum ✕ absque iniquitate.
8. Non peccavit.
9. Ne enim dixeris, quia non erit visitatio viri, et visitatio ipsi a Domino.
10. Absit a me coram Domino impie agere, et coram Omnipotente turbare justitiam.
11. Sed reddat homini sicut facit unusquisque eorum, et in semita viri inveniet eum.
16, 17. Sin autem non sis monitus audi hæc, auribus. percipe vocem verborum. Vide tu eum qui odit injusta, et perdit malignos.
19. Honorati. *Reliqui, principum.*
22. Neque erit locus ut latitent qui faciunt iniqua.
23. Quoniam non super virum ponet ultra.
24. Dominus enim omnes respicit.
25-34. ✕ Qui cognoscit opera eorum, evertet noctem et humiliabuntur. Et exstinxit impios, et gloriosos coram inimicis suis: quia declinaverunt a lege Dei, et justitias ejus non cognoverunt, ut perferatur ad eum clamor pauperis, et clamorem pauperum exaudiet. Ipse

- ✕ Βίαιον τὸ βέλος μου ἀνευ ἀδικίας.
8.
9. Ὅτι εἶπεν, οὐ κινδυνεύσει ἀνὴρ ἐν τῷ εὐδοκιμῆσαι αὐτὸν μετὰ Θεοῦ.
10.
11.
16, 17
19.
22. ✕ Οὐδὲ ἔστι σκιά θανάτου τοῦ κρυβῆναι τοὺς ποιοῦντας τὰ ἀνομα.
23.
24. Τοῦ προαχθῆναι πρὸς τὸν Ἴσχυρον ἐν κρίματι.
25-34. ✕ Ὁ γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, καὶ στρέψει νύκτα καὶ ταπεινωθήσονται. Ἔσθεςε δὲ ἀσεβεῖς, ὁρατοὶ δὲ ἐναντίον αὐτοῦ. Ὅτι ἐξέκλιναν ἐκ νόμου Θεοῦ, Δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν, Τοῦ ἐπαγαγεῖν ἐπ'

THEODOTIO.

- ✕ Violentum jaculum meum ✕ absque iniquitate.
8.
9. Quia dixit: Non periclitabitur vir, quando probabitur cum Deo.
10.
11.
16, 17.
19.
22. ✕ Et non est umbra mortis, ✕ ut latitent qui faciunt iniqua.
23.
24. Ut producantur ad Fortem ✕ in iudicio.
25-34. ✕ Qui cognoscit opera eorum, evertet noctem et humiliabuntur. Et exstinxit impios, et gloriosos coram inimicis suis: quia declinaverunt a lege Dei, et justitias ejus non cognoverunt, ut perferatur ad eum clamor pauperis, et clamorem pauperum exaudiet. Ipse quiete

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

ישמע : ודוא ישקפו ו ומו ירשע
ויסתר פנים ומו ישודרו ועלגו ועל-
אדם יחד : ממלך אדם הנף ממקשי
עם : כי אל-אל האמר נשאתי לא
אחבל : בלעזי אחזה אחזה דרני אכ-
עזר פעלתי לא אסיף : המעמך
ישלמנה ו כי-מאסה כי-אתה תבח-
דלא-אני וכוה-ידערת דבר : אנשי
לבב יאמרו לי וגבר חכם שבוע לי

35 לא בהשגיל

35.

35.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

demnabit? et abscondet facies, et quis intuebitur eum? et super gentem et super hominem pariter. Qui regnare facit hominem hypocritam propter perversitates populi. Quia ad Deum, qui dicit, Peperci, non corrumpam. Sin minus video, tu doce me. Si iniquitatem operatus sum, non addam. Num a te repetet illam, quia renuisti, quia tu eliges, et non ego: Et quod nosti loquere. Viri cordati dicant mihi, et vir sapiens audiat me.

cedente pacem, quis est qui condemnet? ex quo absconderit vultum, quis est qui contempletur eum? et super gentes et super omnes homines? Qui regnare facit hominem hypocritam propter peccata populi. Quia ergo ego locutus sum ad Deum, te quoque non prohibebo. Si erravi, tu doce me: si iniquitatem locutus sum, ultra non addam. Numquid a te Deus expetit eam, quia displicuit tibi? tu enim cœpisti loqui, et non ego: quod si quid nosti melius, loquere. Viri intelligentes loquantur mihi, et vir sapiens audiat me.

55. Non cum intellectu.

35. Non sonant disciplinam.

35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIV Job.

V. 3, 4. Colbertinus, cum asteriscis, ex Θ. οί δ. I. e. *Hi quatuor versiculi ex Theodotione*, qui versiculi asteriscis item notantur in editione Latina Hieronymi.

V. 5. 'A., ἀπέστησεν etc. Sic lectiones Aquilæ et Symmachi distinguunt Colbert. et Reg. unus. Nicetas et Drusius confertim ponunt sic, 'A., Σ., παρ-έτρεψε καὶ ἀπέστησεν ἀπ' ἐμοῦ τὸ κρίμα.

V. 6. 'A., Θ., καὶ περὶ τὴν κρίσιν etc. Sic Colbertinus. At Drusius Symmacho et Aquilæ hanc versionem tribuit.

Ibid. Θ., βλαῖον etc. Sic cum asterisco Colbertinus, notans hunc versiculum ex Theodotione in LXX translatum. Editio Latina pariter asterisco notat. Ibid. Σ., ἀνατίτως. Colbert.

V. 8. Οὐχ ἀμαρτῶν. Colbert., οὐ κέεται ἐν τῷ

Ἑβραϊκῷ. I. e., non exstat in Hebraico.

V. 9. Σ., οὐχὶ σωθήσεται... Θ., ὅτι εἶπεν, οὐ κινδυνεύσει etc. Sic omnes mss. Olympiodorus vero notat, ἀναγνωστότερον δὲ τὸ μὲν τοῦ Θεοδοτίωνος κατὰ ἀπόφασιν, τὸ δὲ τοῦ Συμμάχου ἐν ἡθεί καὶ κατὰ ἐρώτησιν. Id est, *Theodotionis verba affirmandi, Symmachi vero interrogandi more legenda sunt.*

V. 10. Σ., ἀπαίτη τοῦ Θεοῦ etc. Sic omnes.

V. 11. Σ., καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 16, 17. 'A., Σ., εἰ μὴ συνιαις etc. Sic mss. Nicet. et Drusius habent, οἱ λοιποὶ, et cætera distrahunt.

V. 19. Οἱ λοιποὶ, ἀρχόντων. Sic Colbert., Reg. unus et Drusius.

V. 22. Colbertinus hic notat, ἐξ Ἀκύλα καὶ Θ. ἐν ἡμῖς, καὶ ὁ ἐξῆς. Id est, *Ex Aquila et Theodotione*

CAPUT XXXV JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

3 כי-תאמר מה-יסכן-לך

3.

3.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA

AQUILA.

3. Quia dicis, Quid proderit tibi.

3. Dixisti enim: Non tibi placet.

3.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

✱ αὐτὸν κραυγὴν πένητος, Καὶ
✱ κραυγὴν πένητος εἰσακούσεται.
✱ Καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξεται,
✱ Καὶ τίς καταδικάσεται; Καὶ κρύ-
✱ ψει πρόσωπον, καὶ τίς θβεται
✱ αὐτόν; Καὶ κατὰ ἔθλους, καὶ
✱ κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ. Βασιλεῶν
✱ ἀνθρωπον ὑποκρίτην ἀπὸ δυσκο-
✱ λίας λαοῦ. Ὅτι πρὸς τὸν Ἰσχυ-
✱ ρὸν ὁ λέγων, Εἴληφα, οὐκ ἐνε-
✱ χυράσω. Ἄνευ ἐμαυτοῦ θβομαι,
✱ σὺ δεῖξόν μοι. Εἰ ἀδικίαν εἰργα-
✱ σάμην, οὐ μὴ προσθήσω. Μὴ
✱ παρὰ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν, ὅτι
✱ ἀπίση; Ὅτι σὺ ἐκλέξῃ, καὶ οὐκ
✱ ἐγώ, Καὶ τί ἔγνωσ λάλησον.
✱ Διὸ συνετοὶ καρδίας ἐρούσι ταῦ-
✱ τα. Ἄνῆρ δὲ σοφὸς ἀκήχοέ μου
✱ τὸ ῥῆμα. Ἄλλοι, ὅτι μὴ τοῦμα
✱ τις εἰπὲν τῷ Ἰσχυροτέρῳ, ὅτι ἀδί-
✱ κως εἴληφα τὰ ἐμά.

35. Οὐ φρόνιμος.

SYMMACHUS.

35. Οὐκ ἐν συνέσει.

LXX INTERPRETES.

✱ αὐτὸν κραυγὴν πένητος, Καὶ
✱ κραυγὴν πένητος εἰσακούσεται.
✱ Καὶ αὐτὸς ἡσυχίαν παρέξεται,
✱ Καὶ τίς καταδικάσεται; Καὶ κρύ-
✱ ψει πρόσωπον, καὶ τίς θβεται
✱ αὐτόν; Καὶ κατὰ ἔθλους, καὶ
✱ κατὰ ἀνθρώπου ὁμοῦ. Βασιλεῶν
✱ ἀνθρωπον ὑποκρίτην ἀπὸ δυσκο-
✱ λίας λαοῦ. Ὅτι πρὸς τὸν Ἰσχυ-
✱ ρὸν ὁ λέγων, Εἴληφα, οὐκ ἐνε-
✱ χυράσω. Ἄνευ ἐμαυτοῦ θβομαι,
✱ σὺ δεῖξόν μοι. Εἰ ἀδικίαν εἰργα-
✱ σάμην, οὐ μὴ προσθήσω. Μὴ
✱ παρὰ σοῦ ἀποτίσει αὐτήν, ὅτι
✱ ἀπίση; Ὅτι σὺ ἐκλέξῃ, καὶ οὐκ
✱ ἐγώ, Καὶ τί ἔγνωσ λάλησον.
✱ Διὸ συνετοὶ καρδίας ἐρούσι ταῦ-
✱ τα. Ἄνῆρ δὲ σοφὸς ἀκήχοέ μου
✱ τὸ ῥῆμα.

35.

THEODOTIO.

✱ quietem dabit, et quis poterit
✱ condemnare? Abscondet faci-
✱ ciem, et quis videbit eum? Et
✱ contra gentem, et contra homi-
✱ nem simul. Qui regnare
✱ facit hominem hypocritam
✱ propter perversitatem populi.
✱ Quia ad Dominum loqui cœpi,
✱ non cessabo. At quod minus
✱ video tu ostende mihi. Si ini-
✱ quitatem operatus sum, non
✱ adjiciam. Numquid a te exiget
✱ eam, quam repulisti? Tu enim
✱ elegisti, et non ego. Et si quid
✱ scis, loquere. Propterea pru-
✱ dentes corde dicent hæc: et vir
✱ sapiens audiet verbum meum.
✱ Alii, quia non audeat quis dicere
✱ fortiori, quod injuste accepi mea.

35. Non prudens.

35. Non in intellectu.

35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIV Job.

media pars versiculi, et sequens versiculus. Quæ item notantur asteriscis in editione Latina Hieronymi; ita ut illud, οὐδέ ἐστι σικιά θανάτου, sit media pars versiculi præcedentis, illud autem, τοῦ κρυθῆναι τοὺς ποιούντας τὰ ἄνομα, sit versiculus sequens. Notat autem Colbertinus in textu hodierno, qualem representat ille, non haberi plenam lectionem, ut ab Aquila et Theodotione restituta fuerat. Nam legitur ibi, οὐδέ ἐστι (vel ἐσται) τόπος · cum certum sit Aquilam et Theodotionem legisse, οὐδέ ἐστι σικιά θανάτου: tum quia קַרְיָתָא ita solent vertere, tum maxime quia editio Latina cum asterisco habet, *et non est umbra mortis.*

V. 23. Illud Symmachi, οὐ γὰρ etc., cum asterisco insertum fuerat in versionem τῶν Ὁ' Hexaplarum: quapropter in Colbertino, propter asteriscum poni-

tur Σ. Secundum Symmachi lectionem Latine vertitur in editione Hieronymi, præmisso item asterisco.

V. 24. Θ., τοῦ προαχθῆναι etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 25-34. Ab hoc versu asterisci notantur in Colbertino, ut nos exhibemus, pariterque in editione Latina, quia nempe hæc ex Theodotione desumpta erant.

Ibid. Ἄλλοι, ὅτι μὴ τοῦμα etc. Reg. unus.

Ibid. Σ., αὐτοῦ δὲ etc. Omnes.

Ibid. Σ., παρὶ ἔθλους. Reg. unus.

Ibid. Σ., ὅτι πρὸς Θεὸν etc. Omnes.

Ibid. Σ., σὺ διασ-. Omnes.

Ibid. Σ., ἀποδοκιμάσης. Colbert. et Reg. unus.

V. 35. Σ., οὐ φρόνιμος. Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXV JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Εἶπας γὰρ ὅτι οὐδὲν συμβαλεῖται σοί.

3. Vacat.

3.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. Dixisti enim, Nihil conferet tibi.

3. Vacat.

3.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

6 אב-חכמת מה-תפעל-ב
7-10 א מה-מידך יקח : לאיש-
כבוד רשעך ולבן-אדם צדקתך :
מדוב עשוקים יועיקו ישועו מודיע
רבים : ולא-אמר איה אלה עשי

6.

6.

7-10.

7-10.

נד זמרת בלילה

Melodias.

11 מלפני מבדמת ארץ

11.

11.

ובנוף השמים יחכמו

Καὶ σοφίζει ἡμᾶς ὑπὲρ τὰ κατὰ
τὸν ἀέρα διπτάμενα πετεινά.

15 ועזה כי-אין פקד אפי

15.

15.

ולא-ידע בשש מאד

16 ואיזב הכל יפצה-פיהו

16.

16.

בבלי-דעת מלין יבר

VERSIO HEBRAIC TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Si peccaveris, quid operaberis contra eum?

6. Si peccaveris, quid ei noceris?

6.

7-10. Vel quid de manu tua accipiet? viro sicut tu impietas tua, et filio hominis justitia tua: prae multitudine vim patientium clamare facient. Clamabunt propter brachium multorum. Et non dixit, Ubi Deus factor meus?

7-10. Aut quid de manu tua accipiet? homini qui similis tui est, nocebit impietas tua: et filium hominis adjuvabit justitia tua. Propter multitudinem calumniatorum clamabunt: et ejulabunt propter vim brachii tyrannorum. Et non dixit, Ubi est Deus qui fecit me?

7-10.

Dans cantica in nocte.

Qui dedit carmina in nocte.

Melodias.

11. Qui docet nos prae jumentis terrae.

11. Qui docet nos super jumenta terrae.

11.

Et prae volatili caeli faciet nos sapientes.

Et sapientes nos facit super volucres in aere volantes.

15. Et nunc quia non visitavit ira ejus.

15. Nunc enim non infert furorem suum.

15.

Et non cognovit in copia valde.

Nec ulciscitur scelus valde.

16. Et Job vane aperiet os suum.

16. Ergo Job frustra aperit os suum.

16.

Absque scientia sermones multiplicat.

Et absque scientia verba multiplicat.

Notae et variae lectiones ad cap. XXXV Job.

V. 3. Σ., εἶπας γὰρ ὅτι οὐδὲν συμβαλεῖται σοι. Sic Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Olympiodorus illam Symmachi interpretationem respondere dicit his verbis, ἢ ἐπεὶ τί ποιῶσω ἀμαρτών, quae in codice Colbertino, et apud Nicetam habentur in ipso textu τῶν Ο', sed ab editione Romana absunt, nec supra allatis Symmachi verbis respondere videntur.

V. 6. Σ., τὴν ἀμαρτην etc. Colbert. et Reg. unus. V. 7-10. Colbertinus habet, ἐκ θ. οἱ ζ', id est, hi sex versiculi ex Theodotione, qui versiculi asteriscis notantur tam in Colbertino, quam in editione Latina Hieronymi. Ibid. Σ., ἡ παρανομία σου etc. Colb. et Reg. unus. Ibid. Ἄλλος, ὁ διδοὺς αἰνέσεις ἐν νυκτί. A., με-

TO EBPAIKON.

CAPUT XXXVI JOB.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2 כד 2

2.

2.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Sta.

2. Sustine.

2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6. Ἐάν ἀμάρτης, τί εἰργάσω αὐτῷ;

7-10. Ἡ παρανομία σου... συκοφαντιῶν... διὰ βίαν βραχίονος.

11. Διδάσκων ἡμᾶς ὑπὲρ τὰ κτηνῆ τῆς γῆς.

15. Ἐπιλογιζόμενος.

Μηδὲ γνωρίζων παραπτώματα σφόδρα.

16.

Ὡς ἀνόητος λόγους βαρεῖς ἐποίησατο.

SYMMACHUS.

6. Si peccaveris, quid facies ei?

7-10. Iniquitas tua... sycophantiarum.. propter vim brachii.

11. Qui docet nos super jumenta terræ.

15. Reputans..

Neque cognoscens delicta valde.

16.

Quasi stultus sermones graves fecit.

ἡφθίας. Ibidem.

V. 11. Σ., διδάσκων etc. Ita Colbert. et Reg. unus. Drusius vero et Nicetas, οἱ λοιποὶ, habent, ac deinde hac præmissa inscriptione, præsentem Symmachi lectionem cum sequenti Aquilæ et Theodotionis conjungunt, et quidem perperam.

Ibid. Ἄ., Θ., καὶ σοφίζει etc. Colb. et Reg. unus.

6. Εἰ ἤμαρτες, τί πράξεις;

7-10. * Ἡ τί ἐκ χειρὸς σου λήψεται. Ἄνδρὶ τῶ ὁμοίῳ σου ἢ ἀσέβειά σου, Καὶ υἱὸ ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνη σου. Ἄπε πλήθους συκοφαντούμενοι κεκράζονται. Βοήσονται ἀπὸ βραχίονος πολλῶν. Καὶ οὐκ εἶπε, ποῦ ἐστὶν ὁ Θεὸς ὁ ποιήσας με;

Ὁ κατατάσων φυλακὰς νυκτερινάς. Ἄλλος, ὁ διδοὺς αἰνέσεις ἐν νυκτί.

11. Ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς.

Ἄπὸ δὲ πετεινῶν οὐρανοῦ.

15. * Καὶ νῦν ὅτι οὐκ ἐστὶν ἐπισκεπτόμενος ὄργην αὐτοῦ.

* Οὐκ ἔγνω παραπτώμα τι σφόδρα.

16. * Καὶ ἰὼδ ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ.

* Ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει.

LXX INTERPRETES.

6. Si peccasti, quid facies?

7-10. * Aut quid de manu tua accipiet. Viro simili tibi impietas tua, et filio hominis justitia tua. A multitudine calumniantium clamabunt, vociferabuntur a brachio multorum. Et non dixit: Ubi est Deus qui fecit me?

Qui distribuit custodias nocturnas. Alius, qui dat laudes nocturnas.

11. Qui separat me a quadrupedibus terræ.

Et a volatilibus cæli.

15. * Et nunc quia non est visitans iram suam.

* Nec cognovit delicta vehementer.

16. * Et Job vane aperit os suum.

* In ignorantia verba multiplicat.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXV Job.

V. 15. Colbertinus, ἐκ Θ. οἱ δ', id est, ex Theodotione quatuor hi versiculi, qui asteriscis notantur ibidem et in edit. Latina Hieronymi.

Ibid. Σ., ἐπιλογιζόμενος. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., μηδὲ γνωρίζων etc. Ibidem.

V. 16. Σ., ὡς ἀνόητος (Colbert. et Reg. unus ἀναλθῆτος) λόγους βαρεῖς ἐποίησατο. Sic alii.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

SYMMACHUS.

2.

2. Μαῖνον.

LXX INTERPRETES.

2. Manc.

2. Ὑπόμεινον.

THEODOTIO.

2. Sustine.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ

3 למרדוק	3.	3.
4 כי-אבנם לא-שקר מלי	4.	4
חמים דעות עבך		
7-5 כביר כח לב : לא - יהיה רשע משפט עניים יחן : לא יגרע כבוד עניו זאת-מלכים למסא	5-7.	5-7.
9 ופשעיהם כי יתגבר	9.	9. . . . εταν δυναμωθωσιν.
10 ויגל אונם למוסר	10.	10.
ויאמר כי-ישבך מאן		
11 אם-ישמעו ויעבדו יכלו יביהם בכדב ושניהם בנעימים	11.	11.
13 ושימד אף	13	13.
14 תבט	14.	14.
16 ואף היתך ו מפי-צר רחב לא-מזעק תודתיה ונחת שלחך מלא Ο Ἑβραῖος, καὶ προσέτι ἠπάτησέ σε.	16.	16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

3. A longinquo.	3. A principio.	3.
4. Nam vere non mendacium sermones mei. Perfectus scientiis tecum.	4. Vere enim absque mendacio sermones mei. Et perfecta scientia probabitur tibi.	4.
5-7. Fortem potentia cordis . non vivificabit impium, et iudicium afflictorum tribuet. Non prohibebit a justo oculos suos, et cum regibus solio.	5-7. Cum et ipse sit potens. Sed non salvat impios, et iudicium pauperibus tribuit. Non aufert a justo oculos suos, et reges in solio collocat.	5-7.
9. Et prævicationes eorum, quia prævalebunt.	9. Et scelera eorum, quia violenti fuerunt.	9. ...Cum potentia instructi / rint.
10. Et revelabit aurem eorum ad correptionem.	10. Revelabit quoque aurem eorum, ut corripiat.	10.
Et dicit quod revertantur ab iniquitate.	Et loquetur, ut revertantur ab iniquitate.	
11. Si audierint et servierint, finient dies suos in bono, et annos suos in delectationibus.	11. Si audierint et observaverint, complebunt dies suos in bono, et annos suos in gloria.	11
13. Ponent iram.	13. Provocant iram.	13.
14. Morietur.	14. Morietur.	14.
16. Si etiam removit te ab ore angustiae, latitudinem non angustam pro eo, et requies mensæ tuæ plena pinguedine. <i>Hebraeus int., et insuper decepit te.</i>	16. Igitur salvavit te de ore angusto latissime, et non habente fundamentum subter se : requies autem mensæ tuæ erit plena pinguedine.	16.

ΉΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΟΝ.

ροῦ.
ως ἀψευδεῖς οἱ λόγοι.

3. Μακράν.
4. Δίκαια ἔρω ἐπ' ἀληθείας.

3.
4. Ὅτι ἀληθῶς οὐκ ἄδικοι οἱ λόγοι μου.
Ἄμωμοι γνώσεις μετὰ σοῦ.

Καὶ οὐκ ἄδικα ῥήματα ἀδίκως συνιεῖς.

5-7. ✕ Δυνατὸς ἰσχυῖ καρδίας ✕ ἀσεβῆ οὐ μὴ ζωοποιήσῃ, Καὶ ✕ κρίματα πτωγῶν δώσει, Οὐκ ✕ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, Καὶ μετὰ βασιλέων εἰς ✕ θρόνον.

5-7. ✕ Δυνατὸς ἰσχυῖ καρδίας ✕ ἀσεβῆ οὐ μὴ ζωοποιήσῃ, Καὶ ✕ κρίματα πτωγῶν δώσει, Οὐκ ✕ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, Καὶ μετὰ βασιλέων εἰς ✕ θρόνον.

ἰδυνάστευον κατὰ τὰ

9. Καὶ τὰ παραπτώματα αὐτῶν ὅτι ἰσχύσουσιν.

9.

10. Ἀλλὰ τοῦ δικαίου εἰσακούσεται. Οἱ λοιποὶ, καὶ ἀποκαλύψει τὸ οὐς αὐτῶν εἰς παιδείας

10.

οῦσιν.

✕ Καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας.

✕ Καὶ εἶπεν, ὅτι ἐπιστραφήσονται ἐξ ἀδικίας.

ἰσουσιν... ✕ μετ' εὐ-

11. ✕ Ἐὰν ἀκούσωσι, καὶ δουλεύσωσι, Συντελέσουσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς, Καὶ τὰ ✕ ἔτη αὐτῶν ✕ μετ' εὐδοξίας. Ἄλλως, ἐν εὐπρεπειαῖς. Ἄλλος, ἐν εὐπραγίαις.

11. ✕ Ἐὰν ἀκούσωσι, καὶ δουλεύσωσι, Συντελέσουσι τὰς ἡμέρας αὐτῶν ἐν ἀγαθοῖς, Καὶ τὰ ✕ ἔτη αὐτῶν.]

σαν ὀργήν.
θήσεται.

13. Τάξουσι θυμόν.
14. Ἀποθάνοι.

13.
14.

:- Ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκόμενη ὑπὸ ἀγγέλων :

16. ✕ Καὶ προσέπει ἠπάτησέ σε ✕ ἐκ στόματος ἐχθροῦ ἄβυσσος, ✕ Κατάγυσις ὑποκάτω αὐτῆς. Καὶ ✕ κατέβη τράπεζά σου (Ἄλλοι, καὶ θέσις τῆς τραπέζης σου) πλήρης πίστεως.

16. ✕ Καὶ προσέπει ἠπάτησέ σε ✕ ἐκ στόματος ἐχθροῦ ἄβυσσος, ✕ Κατάγυσις ὑποκάτω αὐτῆς. Καὶ ✕ κατέβη τράπεζά σου πλήρης ✕ πίστεως.

IMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

e.
vere sine mendacio
i.

3. De longe.
4. Quæ justa sunt loquar in veritate.

3.
4. Quia vere non iniusti sermones mei.

Et non iniusta verba iniuste intelliges.

Inculpatae cognitiones tecum.

rannidem exercebant
era sua.

5-7. ✕ Fortis robore cordis ✕ non vivificabit impium, et iudicium pauperum dabit. Non ✕ auferet a justo oculos suos, et ✕ cum regibus in solio.

5-7. ✕ Fortis robore cordis ✕ non vivificabit impium, et iudicium pauperum dabit. Non ✕ auferet a justo oculos suos, et ✕ cum regibus in solio.

ntiam agant.

9. Et delicta eorum, quoniam valebunt.

9.

10. Sed iustum exaudiet. Reliqui, et revelabit aures eorum ad institutiones.

10.

✕ Et dixit, quia convertentur ✕ ab iniquitate.

✕ Et dixit, quia convertentur ✕ ab iniquitate.

ibunt... ✕ cum gloria.

11. ✕ Si audierint te et servierint, complebunt dies suos in bonis, et annos suos ✕ in gloria. *Aliter*, in decoribus. *Alius*, in prosperitatibus.

11. ✕ Si audierint te et servierint, complebunt dies suos in bonis, et annos suos.

ut iram.
tur.

13. Ordinabunt furorem.
14. Morietur.

13.
14.

:- Vita autem eorum vulnerata :- ab angelis :

16. ✕ Et quia decepit te ab ore ✕ inimici abyssus, effusio subter cam, descendet mensa tua ✕ (*Alii*, et positio mensæ tuæ) ✕ plena pinguedine.

16. ✕ Et quia decepit te ab ore ✕ inimici abyssus, effusio subter cam, descendet mensa ✕ tua plena pinguedine.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</i>	ΑΚΥΤΑΑΣ.
19 וכל מאבצוי - כח	19.	19.
20 אלהתשאף הלילה לעלות עמים תדחב	20.	20.
23 מוי - פקד	25.	23.
תמוי - אמר		Ἡ τίς ἐρεῖ;
25.24 אשר שררד אנשים . כנ . אדם ודוד - בו	24, 25.	24, 25.
אנש יביט מרחוק		
26 הן - אל שגיא ולא נדע מספר שניו ולא - חקר	26.	26.
28 אשר - ידוד שחקים	28.	28.
29 אף אם - יבוי מפרשוי - עב תשאחת סכוד	29.	29.
30 הן - פרש עליו אור	30.	30.
וששוי		Καὶ ῥίζας.
31 כי - במ	31.	31.
יחק אכל למכבוד		
32 על - כפים	52.	32.
ויצו עליה בפניע		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
19. Nec omnes fortitudines potentia.	19. Et omnes robustos fortitudine.	19.
20. Ne anheles nocte, ad ascendendum populos sub se.	20. Ne protrahas noctem, ut ascendant populi pro eis.	20.
23. Quis visitavit? Et quis dixit?	23. Quis poterit scrutari. Aut quis potest ei dicere?	23. Aut quis dicet?
24, 25. Quod intuiti sunt homines. Omnes homines viderunt illud. Homo intuebitur a longe.	24, 25. De quo cecinerunt viri. Omnes homines vident eum. Unusquisque intuetur procul.	24, 25.
26. Ecce Deus magnus, et non sciemus: numeri annorum ejus, et non inquisitio.	26. Ecce Deus magnus vincens scientiam nostram: numerus annorum ejus inestimabilis.	26.
28. Quam stillabunt nubes.	28. Qui de nubibus fluunt.	28.
29. Insuper si intelliget expansiones nubis, fremitus tabernaculi sui.	29. Si voluerit extendere nubes quasi tentorium suum.	29.
30. Ecce extendit super ipsum lumen suum. Et radices.	30. Et fulgurare lumine suo desuper. Cardines.	30. Et radices.
31. Quia in ipsis. Dabit escam ad copiam.	31. Per hæc enim. Et dat escas multis mortalibus.	31.
32. Super manus. Et præcepit super eam in occurrente.	32. In manibus. Et præcepit ei, ut rursus adveneriat.	32.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ

Ω.

ΘΕΩΡΗΤΙΚΑΝ

19.
 20. Μὴ προθυμηθῆς νυκτὸς ἐπα-
 ναθῆναι λαοὺς ἐπὶ τόπους αὐτῶν.
 23. Ὅς ἐξετάξει.
 24, 25.
 Ἐκαστος ἀποβλέπων μακρόθεν.
 26.
 28. Ἄ τινα ρυθίσονται ἐκ τοῦ
 αἵθερος.

19. * Καὶ πάντα τοὺς κρατῶν
 * τὰς ἰσχύιν.
 20. * Μὴ ἐξελεύσῃς τὴν νύκτα,
 * τοῦ ἀναθῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν.
 23. Τίς δὲ ἐστὶν ὁ ἐτάζειν.
 * Ἡ τίς ὁ εἶπων.
 24, 25. * Ὅν ἤρξαν ἄνθρωποι
 * πᾶς ἄνθρωπος ἴδεν ἐν ἑαυτῷ.
 * Ὅσοι τιτρωσκόμενοι εἰσι βροτοί.
 26. * Ἴδου ὁ ἰσχυρὸς πολλῶν, καὶ
 * οὐ γινώσκουσα, ἀριθμὸς ἐταῶν
 * αὐτοῦ (* Ἄλλοι, ὁδῶν) καὶ ἀπό-
 * ραντος.
 28. Ῥυθίσονται παλαιώματα.

19. * Καὶ πάντα τοὺς κρατῶν
 * τὰς ἰσχύιν.
 20. * Μὴ ἐξελεύσῃς τὴν νύκτα,
 * τοῦ ἀναθῆναι λαοὺς ἀντ' αὐτῶν.
 23.
 24, 25. * Ὅν ἤρξαν ἄνθρωποι
 * πᾶς ἄνθρωπος ἴδεν ἐν ἑαυτῷ.
 26. * Ἴδου ὁ ἰσχυρὸς πολλῶν καὶ
 * οὐ γινώσκουσα, ἀριθμὸς ἐταῶν αὐ-
 * τοῦ καὶ ἀπόρραντος.
 28.

:- Ὅταν ἴδωτο κτήνησιν, (* Ἄλ-
 λος, μέτρα καὶ ἔρως,) ἴδωσι δὲ
 κοίτης τάξιν ἐπὶ τούτοις πάλιν
 οὐκ ἐξίσταται οὐκ ἡ δεινία,
 οὐδὲ διαλλάσσεται οὐκ ἡ καρθία
 :- ἀπὸ σώματος :-

29.
 30. Ἐκτεταῖα ἐπ' αἰθέρι φῶς
 ἐπέειπε.
 Καὶ ἔειπε
 31. Ἐπὶ τῆς οὐρανῶν.
 Ἐπέειπε τριτὴν παραβολήν.
 32. Ἐπέειπε.
 Καὶ ἐπέειπε οὐρανῶν ἕως ἑσπε-
 ρῆς.

29. Καὶ ἐπὶ οὐρανῶν ἀπέκταται,
 * Ἄλλ., ἀπεκτάσεις, Ἄλλ., ἐπεκτά-
 σεις.
 30. Βοῦ ἐκτεταῖα ἐπ' αἰθέρι ἠέρον.
 Καὶ ἔειπε.
 31. Ἐπὶ τῆς οὐρανῶν.
 ἔειπε τριτὴν τῆς ἐπιβολῆς.
 32. Ἐπέειπε.
 Καὶ ἐπέειπε οὐρανῶν ἕως ἑσπε-
 ρῆς. Ἄλλ., ἐπεκτάσει.

29. * Καὶ ἐπὶ οὐρανῶν ἀπέκταται
 * Ἄλλ., ἀπεκτάσεις, Ἄλλ., ἐπεκτά-
 σεις.
 30. Βοῦ ἐκτεταῖα ἐπ' αἰθέρι ἠέρον.

ΣΥΝΤΑΞΙΣ

LXX INTERPRETES.

THEOPHYL.

29.
 30. Ne stantes super, ut susten-
 dentur parvuli ad loca sua.
 31. Qui comminabit.
 32. 33.
 Ὑπερβαλλόμενος ἠαυτοῦ προνοεῖ.
 34.
 35. Ipsi dicunt ex altis.
 36.
 37. Ipsi dicunt super seipsum
 omnia.

29. * Ne stantes super
 * sustinentur.
 30. * Ne stantes super, ut
 * sustinentur parvuli ad loca
 * sua.
 31. * Qui comminabit
 * super seipsum.
 32. 33. * Qui
 * super seipsum
 * comminabitur.
 (Ὑπερβαλλόμενος ἠαυτοῦ
 προνοεῖ.)
 34. * Ipsi dicunt super
 * seipsum omnia.
 35. * Ipsi dicunt ex
 * altis.
 + dicuntur parvuli ad loca
 + sua.
 + dicuntur super seipsum
 + omnia.
 + dicuntur super seipsum
 + omnia.
 36. * Ipsi dicunt super
 * seipsum omnia.
 37. * Ipsi dicunt super
 * seipsum omnia.

29. * Ne stantes super
 * sustinentur.
 30. * Ne stantes super, ut
 * sustinentur parvuli ad loca
 * sua.
 31.
 32, 33. * Qui
 * super seipsum
 * comminabitur.
 34. * Ipsi dicunt super
 * seipsum omnia.
 35.
 36. * Ipsi dicunt super
 * seipsum omnia.
 37. * Ipsi dicunt super
 * seipsum omnia.

TO EBPAIKON.

מקצתה על-עלה 33

מקצתה על-עלה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

33. Annuntiabit super eam amicus ejus.

Acquisitio furoris super ascendente.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

33.

VULGATA LATINA.

33. Annuntiat de ea amico suo.

Quod possessio ejus sit, et ad eam possit ascendere.

ΑΚΥΛΑΣ.

33.

AQUILA.

33.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXVI Job.

V. 2. Θ., ὑπόμεινον. Colbert. et Reg. unus.

V. 3. Σ., διὰ μακροῦ. lidem.

V. 4. Σ., ὅτι δυνως ἀψευδεὶς etc. Sic lidem duo codices lectiones Symmachi et Theodotionis non hactenus observatas efferunt.

Ibid. Θ., δῆμοι γνώσεις μετὰ σοῦ. lidem.

V. 5-7. Colbertinus, ex Θ. οὐ δ', id est, *hi quatuor versiculi ex Theodotione*. Quos versiculos ille asteriscis notat: itemque editio Latina Hieronymi. Sed in hac editione asterisci frequenter secus positi sunt.

V. 9. 'Α., ὅταν δυναμωθῶσιν. Σ., ὅτι κατεδ- etc. Sic Colbert. et Reg. unus.

V. 10. Οἱ λοιποὶ, καὶ ἀποκαλύψει etc. lidem.

Ibid. Colbertinus, ὁμοίως ex Θ. οὐ δ', *similiter hi quatuor versus ex Theodotione*. Nimirum, hujus ultimæ partis, a καὶ εἶπεν, et sequentis.

Ibid. Σ., ἵνα μετανοήσωσι. lidem.

V. 11. Σ., παλαιώσουσιν. Colbertinus. Legit haud dubie Symmachus יברל ב, ut frequenter ac-

cidit.

Ibid. Σ., μετ' εὐδοξίας, cum asterisco, Colbert, et sic insertum fuerat in textu LXX Interpretum, ut supra vides.

V. 13. Σ., ἐποίησαν ὄργην. Colbert. et Reg. unus.

V. 14. Σ., θανατωθήσεται. Colbert.

Ibid. Ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν etc. Ad hæc sic Colbert.. οὐ καίται παρ' Ἑβραίοις τὸ ἡμιστίχιον. I. e., hoc hemistichium non existit apud Hebræos.

V. 16. Colbertinus, ex Θ. οὐ γ', id est, *hi tres versiculi ex Theodotione*. In Colbertino et in aliis codicibus legitur, καὶ προσέπει ἠπάτησέ σε, et *insuper quia decepit te*. In editione autem Romana, καὶ προσεπηπάτησέ σε, et *superdecepit te*.

Ibid. Ὁ Ἑβραῖος, καὶ προσέπει ἠπάτησέ σε. Drusus.

Ibid. Ἄλλοι, καὶ θέσις τῆς τραπέζης σου. Colb. et Reg. unus.

V. 19. Colbertinus, ex Θ. οὐ γ', I. e., *hi tres versiculi ex Theodotione*. Nimirum hemistichium hujus versiculi, et versiculus subsequens.

CAPUT XXXVII JOB.

TO EBPAIKON.

5-1 אף-לוארת יודד לבי ויתר
במקומו: שבעו שמוע ברע קול הנה
בפיני יצא: תחת כל-השמים ישדח
ואודד על-כנפירת הארץ: אחריו ו
ישאג-קול ירעם בקול גאונו תא
יעקבם כי-ישמע קולו: ירעם אל
בקולו נפלאות

עשה גדלות ולא ברע

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1-5. Etiam ad hoc expavescit cor meum, et luxatur e loco suo. Audite audiendo cum tremore sonitum ejus, et eloquium ex ore ejus egredietur. Subter omne cœlum directio ejus, et lux ejus super alas terræ. Post ipsum rugiet voce: tonabit in voce altitudinis suæ, et non tardabit ea, cum audita fuerit vox ejus. Tonabit Deus in voce sua mirabilia.

Faciens magna, et nesciemus.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

1-5.

ΑΚΥΛΑΣ.

1-5. Καὶ φθογγή... ἐπεδραύσεις αὐτοῦ... ὑπερπεριλάς αὐτοῦ.

VULGATA LATINA.

1-5. Super hoc expavit cor meum, et emotum est de loco suo. Audite auditionem in terrore vocis ejus, et sonum de ore illius procedentem. Subter omnes cœlos ipse considerat, et lumen illius super terminos terræ. Post eum rugiet sonitus, tonabit voce magnitudinis suæ; et non investigabitur, cum audita fuerit vox ejus. Tonabit Deus in voce sua mirabiliter.

Qui facit magna et inscrutabilia.

AQUILA.

1-5. Et vox... sessiones ejus.. præstantiæ suæ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

53. Ἀπαγγελεῖ περὶ τούτου ἐπαί-
ρον αὐτοῦ.
Ζῆλον περὶ ἀδικίας.

53. Ἀναγγελεῖ περὶ αὐτοῦ φθον
αὐτοῦ.
Κτήσις καὶ περὶ ἀδικίας. Ἄλλοι,
Κυρίου κτήσιν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

53. Annuntiabit super hoc ami-
co suo.
Zelum circa iniquitatem.

53. Annuntiabit de eo amicum
suum.
Possessio, et de iniquitate. *ATH*,
Domini possessionem.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXVI Job.

V. 20. Σ., μὴ προθυμηθῆς etc. Omnes.
V. 25. Σ., δεξέταξαι. Colbert. et Reg. unus.
Ibid. Ἀ., ἢ τίς ἐρεῖ. Ibidem.
V. 24 et 25. Colbertinus, ex Θ. οἱ β', i. e., *hi duo
versiculi ex Theodotione.*
Ibid. Σ., ἕκαστος ἀκοῦ-. Sic omnes.
V. 26. Colbertinus, ex Θ. οἱ β', *hi duo versiculi ex
Theodotione.*
Ibid. Ἄλλος, ὀδῶν. Sic unus.
V. 28. Σ., ἔτινα ρυτίσῃ etc. Colbert., Reg. unus,
Nicetas et Drusius.
Ibid. *Hi versiculi cum obelis ex Colbertino, qui
addit hanc notam, οὕτω οἱ δ' οὐ κίβηται ἐν τῇ
Ἑβραϊκῇ, ἀλλὰ καὶ ὀβελίσθησαν. I. e., hi quatuor
(versiculi) non jacent in Hebraico; quapropter obelis
notati sunt.*

V. 29. Colbertinus, ex Θ. τὸ ἡμιστίχιον, καὶ οἱ β',
id est, *hemistichium et duo versiculi ex Theodotione.*
Nimirum, hic versiculus et hemistichium sequentis (').
Verum Theodotio habuimus videtur φῶς αὐτοῦ, ut
ea vox Hebraica *צפורה* et versio Latina cum aster-
iscis indicant. LXX *λεγεμὴ τῆς ἰδῆς.*
V. 30. Σ., ἐκπετάξει etc. Omnes.
Ibid. Ἀ., καὶ βίβλας.
V. 31. Σ., ἑὰ γὰρ αὐτῶν. Colbert., Reg. unus et
Drusius.
Ibid. Σ., παρέξει etc. Sic omnes.
V. 32. Σ., παλάμαι. Colbert. et Reg. unus.
Ibid. Σ., καὶ ἐκπέταξει etc. Omnes.
V. 33. Σ., ἀπαγγελεῖ περὶ τούτου etc. Sic omnes.
Drusius unus habet, αὐτοῦ.
Ibid. Σ., ζῆλον περὶ ἀδικίας. Omnes.

(*) Theodotianæ lectionis versionem latinam ex Job S. Hieronymi hinc *transiit* Montfalconius. Cum
notam τῶν Ω textus discrepet ab h-*emistichio* Theodotionis, quod illi non insertum comprehensimus, ma-
xime Notæi versionem, quæ melius cum littera concordat, retinere. *Drus.*

CAPUT XXXVII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1-5. Καὶ περὶ τούτων κτήσεται ἡ
καρδία μου... ἔκρου... καὶ οὐκ
ἐν ἐξυγναστήσει κακουσθένος τοῦ
φάρου αὐτῆς.

1-5. ✕ Καὶ ἐπὶ ταύτης ἐταρά-
✕ χθη ἡ καρδία μου. Καὶ ἀπεβύβη
✕ ἐκ τοῦ στόμου αὐτῆς. Ἄκουε
✕ ἀκοὴν ἐν ἔργῳ θυμοῦ Κυρίου.
✕ Καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ
✕ ἐξελήσεται. Ἐποικίσει παντός
✕ τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. Καὶ
✕ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερυγῶν τῆς
✕ γῆς. Ὅτις αὐτοῦ βραχέται
✕ φωνή. Βροντῆσει ἐν φωνῇ ὕδρευ-
✕ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐ-
✕ τοῖς. Ὅτι ἀκούσει φωνὴν αὐτοῦ.
✕ Ἐβροντῆσει ὁ Ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ
✕ αὐτοῦ θαυμάσια.

1-5. ✕ Καὶ ἐπὶ ταύτης ἐταρά-
✕ χθη ἡ καρδία μου. Καὶ ἀπεβύβη
✕ ἐκ τοῦ στόμου αὐτῆς. Ἄκουε
✕ ἀκοὴν ἐν ἔργῳ θυμοῦ Κυρίου.
✕ Καὶ μελέτη ἐκ στόματος αὐτοῦ
✕ ἐξελήσεται. Ἐποικίσει παντός
✕ τοῦ οὐρανοῦ ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. Καὶ
✕ τὸ φῶς αὐτοῦ ἐπὶ πτερυγῶν τῆς
✕ γῆς. Ὅτις αὐτοῦ βραχέται
✕ φωνή. Βροντῆσει ἐν φωνῇ ὕδρευ-
✕ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἀνταλλάξει αὐ-
✕ τοῖς. Ὅτι ἀκούσει φωνὴν αὐτοῦ.
✕ Ἐβροντῆσει ὁ Ἰσχυρὸς ἐν φωνῇ
✕ αὐτοῦ θαυμάσια.

Ἐπίκουσε γὰρ μεγάλα ἔσχα ἤσει-
μεν. Ἄλλος, πικρὸν μέγαρα, καὶ
οὐ γυνώσκω.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1-5. Et de his exaravescit cor
meum... terminos... et non insensu-
gabitur, cum auditas fuerit stre-

1-5. ✕ Sed et in his obstupuit
cor meum, et evulsam est de
loco suo. Audiet sonitum ter-
roris, et stupitum ore insensu-

1-5. ✕ Sed et in his obstupuit cor
meum, et evulsam est de loco
suo. Audiet sonitum terroris,
et stupitum ore insensu-

TO EBPAIKON.

- 6 כי שלג יאמר
וגשם מטר וגשם מטרחת עז
7 ביד-כל-אדם
9 ספה
ובמזרים קרה
10 מנשמת-אל יתן-קרה
11 אף-בי יסריח עב
12 הווא מסבת : מתהפך
בתחבולת לפעלם
13 לשבט
14 והזבנק
15 התדע בשום-אלה עליהם
17 אשר בגוף חמים
בהשקט ארץ מדרם
18 תריקע עמו לשחקים
חזקים כראי מתנף

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

6.

7.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

17.

18.

ΑΚΥΑΑΣ.

6. Συντάσων χιόνι.

7.

9. Συσσειομοι.
Καὶ ἀπὸ Μαζούρ.

10.

11.

12.

Ἐν οὐρανῷ.

13.

14. Καὶ κατανόησον.

15.

17. Οὐχ ἱμάτιά σου θερμά :

18. Αὐτὸς ἐστερέωσε τὸν οὐρανὸν εἰς τροπᾶς.
Ἐνισχύουσαι ὡς θρασεὶς χυσεως.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Quia nivi dicet.

Et imbri pluviae, et imbri pluviarum fortitudinis suae.

7. In manu omnes homines.

9. Turbo.

Et a dispergentibus frigus.

10. A flatu Dei dabit gelu.

11. Etiam serenitas defatigabit nubem.

12. Et ipsa circuitibus volvensse.

In consiliis ejus ad operandum eos.

13. Ad virgam.

14. Et intellige.

15. Num nosti cum ponit Deus (animum) super eis?

17. Quod vestimenta tua calida.

In quietando terram a meridie.

18. Expandes cum eo aethera?

Fortia sicut speculum fustum.

6. Qui praecipit nivi.

Et hyemis pluviis, et imbri fortitudinis suae.

7. Qui in manu omnium hominum.

9. Tempestas.

Ab Arcturo frigus.

10. Flante Deo concrescit gelu.

11. Frumentum desiderat nubes.

12. Quae lustrant per circuitum.

Quocumque eas voluntas gubernantis duxerit.

13. In una tribu.

14. Et considera.

15. Numquid scis quando praeeperit Deus pluviis?

17. Nonne vestimenta tua calida sunt?

Cum perflata fuerit terra austro.

18. Tu forsitan cum Deo fabricatus es caelos?

Qui solidissimi quasi aere fusi sunt.

6. Qui praecipit nivi.

7.

9. Turbines.

Et a Mazur.

10.

11.

12.

In gubernatione.

13.

14. Et considera.

15.

17. Nonne vestimenta tua lida?

18. Ipse firmavit caelum in conversiones.

Quae validae sunt ut visio fusionis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΟΝ.

6. Καὶ χειμῶν ὑετοῖς χειμάσει, ἄμβροϊς ἰσχύος αὐτοῦ.
7.
9. Καταιγίς.
10. Ἀπὸ ἐμφυσήματος Θεοῦ δοθήσεται πάγος.
11. Ἄλλὰ καὶ καρπῷ ἐπιθρῖσει νεφέλη.
12. Αὐτὸς δὲ κυκλιδὸν ἀναστρέφεται.
Ἐν τῇ κυβερνήσει αὐτοῦ εἰς τὸ ἐργάζεσθαι αὐτά.
13. Εἰς φυλήν.
14. Ἐνθυμήθητι.
15. Ἄρα γνώση πότε ἔταξεν ὁ Θεὸς περὶ αὐτῶν;
17. Ὅποτε ἰμάτιά σου θερμά.
18. Εἰς αἰθέρα.
6. Συντάσων χιόνι. *Οἱ λοιποί*, χιόνι ἐρεῖ.
Καὶ χειμῶν ὑετὸς, καὶ χειμῶν ὑετῶν θναστέρας αὐτοῦ.
7. Ἐν χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου. Ἄλλος, τὰ πάντα τοῦ ἀνθρώπου.
9. Ὀδύνας.
* Ἀπὸ δὲ ἀκροτηρίων ψύχος.
10. * Καὶ ἀπὸ πνοῆς Ἰσχυροῦ * δώσει πάγος.
11. Καὶ ἐκλεκτὸν καταπλάσσει νεφέλη.
12. * Καὶ αὐτὸς κυκλώματα διαστρέψει.
Ἐν θεεβουλαθῶθ, εἰς ἔργα αὐτῶν.
13. Εἰς παιδείαν.
14. Νουθετούμενος. Ἄλλ., νουθέτου.
15. Ὄρθωμεν ὅτι ὁ Θεὸς ἔθετο ἔργα αὐτοῦ.
17. Σοῦ δὲ ἡ στολή θερμή.
Ἠσυχάζεται δὲ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἄλλως, * Ἠσυχάζεται δὲ ὑπὸ τῆς γῆς ἀπὸ νότου.
18. Στερεώσεις μετ' αὐτοῦ εἰς παλαιώματα.
Ἰσχυραὶ ὡς ὄρασις ἐπιχύσεως.

6.
7.
9. Καταιγίς.
* Ἀπὸ δὲ ἀκροτηρίων ψύχος.
10. * Καὶ ἀπὸ πνοῆς Ἰσχυροῦ * δώσει πάγος.
11.
12. * Καὶ αὐτὸς κυκλώματα * διαστρέψει.
13.
14. Καὶ σύνες.
15.
17.
* Ἠσυχάζεται δὲ ὑπὸ τῆς γῆς ἀπὸ νότου.
18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6. Et hyems pluviis pluet vehementer, imbribus fortitudinis ejus.
7.
9. Tempestas.
10. Ab insufflatione Dei dabitur gelu.
11. Sed et fructu onusta erit nubes.
12. Ipse vero in orbem vertitur.
In gubernatione ejus, ad operandum ea.
13. In tribunalum.
14. Cogita.
15. Num forte scias quando ordinaverit Deus de iis?
17. Quando vestimenta tua calida.
18. In æthera.
6. Qui præcipit nivis. *Reliqui*, nivis dicit.
Et hyems pluvia, et hyems pluviarum potentie ejus.
7. In manu omnis hominis. *Alius*, omnia hominis.
9. Dolores.
* Et de promptuariis frigus.
10. * Et a spiratione Fortis * dabit gelu.
11. Et electum format nubes.
12. * Et ipse circuitus transvertet.
In Theebulathoth, ad opera eorum.
13. In disciplinam.
14. Commonitus. *Alius*, commoneare.
15. Novimus quod Deus posuerit opera sua.
17. Tua vero stola est calida.
Quiescit autem super terram. *Aliiter*, * quiescente terra ab austro.
18. Firmabis eam eo in antiquitates.
Validæ ut visio effusionis.
6.
7.
9. Tempestas.
* Et de promptuariis frigus.
10. * Et a spiratione Fortis * dabit gelu.
11.
12. * Et ipse circuitus transvertet.
13.
14. Et intellige.
15.
17.
* Quiescente terra ab austro.
18.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
20. אַם-אָסר איש כּי יבֹלֵץ	20.	20.
21. בּהִיר הוּא בּשׁוּקִים	21.	21. Τηλαυγή.
22. עַל-אֲלֹהֵי בְרָא הוּד וְהוּא יֵאָדָה	22.	22. Χρυσίον ἤξει.
23. וְשׂוֹי לֹא-בְצַנְטֵהוּ	23.	23.
וְכֹשֶׁם וְרֵב-צִדְקָה לֹא יַעֲנֶה		Καὶ κρίσιν καὶ πλῆθος δικαιοσύνης οὐ κακουχήσει.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA.	AQUILA.
20. Si dixerit quispiam cum absorptus est.	20. Etiamsi locutus fuerit homo, devorabitur.	20.
21. Lucidum ipsum in caelis.	21. Subito aer cogetur in nubes.	21. Fulgidus.
22. Aurum veniet. Super Deum terribilem decoris.	22. Aurum venit. Et ad Deum formidolosam laudatio.	22. Aurum veniet.
23. Omnipotens non invenimus eum. Et iudicio et multitudine iustitiæ non affliget.	23. Digne eum invenire non possumus. [Magnus fortitudinē] et iudicio et iustitia, et enarrari non potest.	23. Et iudicium et multitudinem iustitiæ non male tractabit.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXVII Job.

V. 4. Hi undecim versiculi, utpote ex Theodotione desumpti, asteriscis notantur in Colbertino: itemque in editione Latina Hieronymi, ubi tamen asterisci nonnunquam secus ponuntur, et versio non quadrat semper ad Græcum.

Ibid. Σ., καὶ περὶ τούτων πηγήσει ἡ καρδία μου. Orat., Nicetas et Drusius.

Ibid. Σ., ἀκρων. Colbert.

Ibid. Σ., καὶ οὐκ ἄν etc. Sic omnes. Drusius omittit ἄν, et legit, αὐτοῦ, pro αὐτῆς.

Ibid. Ἀ., καὶ φθογγῆ. Sic omnes.

Ibid. Ἀ., ἐφεδρεύεις αὐτοῦ. Colbert. Reg. autem unus, ἐφεδρεύει εἰς αὐτό, insidet in ipsum.

Ibid. Ἀ., ὑπερφερεία; αὐτοῦ. Reg. unus, Orat., Nicetas et Drusius.

Ibid. Ἀλλος, ποιῶν μεγάλα etc. Reg. unus.

V. 6. Οἱ λοιποὶ, χιῶν ἐπέ. Ἀ., Ὁ, συντάσσω χιῶνι. Colbert. et alius. Notandum est quatuor versiculos, qui obelo notantur capite præcedenti, v. 28, hic etiam repeti apud Colbertinum, atque in exemplari quo usus est Olympiodorus, qui hæc annotat: οὗτοι οἱ ὠβελισμένοι εἰς ὃ ἐν τισὶν ἀνεγράφοις ὀπίσω κείνται πρὸς σ' στίχων, μετὰ τὸ, ἐσκίασε

δὲ λέξη ἐπὶ ἀμυθήτων βροτῶν, ὡς καὶ ἐν τοῖς τετραπλοῖς Ὀριγένους εὐρομεν. I. e. Hi quatuor versiculi obelis signati, in quibusdam exemplaribus retro jacent ante viginti versiculos, post illud: Obumbravit autem nubes inenarrabilibus fulguribus; ut in Tetraplis Origenis invenimus.

Ibid. Σ., καὶ χειμῶν etc. Sic mss. Drusius legit, δμβρους, male.

V. 7. Ἄλλος, τὰ πάντα τοῦ ἀνθρώπου. Colbert. et Reg. unus.

Hic habet Colbertinus, ἐκ θ. οἱ β', i. e. ἂν δύο versiculi ex Theodotione, cum asteriscis de novo. X θ., καὶ χειμῶν ἐδάτων δυναστείας αὐτοῦ. Ἐν X χειρὶ παντὸς ἀνθρώπου κατασφραγίζει. [Recipiunt autem hæc verba Hebraici textus: יְהַרְבֵּן עִמָּךְ עֲרִיבֵי יָם - כַּל - בִּיד - נַעַם, et Latine ita sonant in editione S. Hier.: Et tempestas imbrum potestatis (non potestas, ut fert editio Montfauconiana) ejus. In manu omnis hominis signat, (non vero signatur, ut fert eadem editio) Præterea suspicamur ὑετῶν legendum esse.]

V. 9. Ἀ., συσσεισμοί. Sic Drusius. At Colbert. et Reg. unus habent, συγκλεισμός, conclusio. Idem

CAPUT XXXVIII JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
2. כּוֹשֶׁךְ עֵנָה	2.	2.
4. אִיפֶה הֵיית בִּיסוֹי - א - ג	4.	4.
5. קָד	5.	5. Κανόνα.
6. אֲדַנִּיה	6.	6. Αἱ βάσεις αὐτοῦ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Obtenebrans consilium.	2. Involvens sententias.	2.
4. Ubi fuisti cum formarem terram?	4. Ubi eras quando ponebam fundamenta terræ?	4.
5. Lineam.	5. Lineam.	5. Regulam.
6. Bases illius.	6. Bases illius.	6. Bases illius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 20.
- 21. Συννεφέσει τὸν αἶρα.
- 22. Περὶ δὲ Θεοῦ φοβερός αἶνος.
- 23. Τὸν Ἰκάνον οὐκ ἐξευρίσκομεν.

- 20. Ἴνα ἄνθρωπον ἐστηκώς κατασωπῆσω. Ἄλλος, ἐὰν εἴπῃ, ἀνήρ καταποθήσεται.
- 21. Τηλαυγῆς ἐστὶν ἐν τοῖς παλαιώμασι.
- 22. Νέφη χρυσαυγούντα. Ἐπὶ τούτοις μεγάλη ἡ δόξα καὶ τιμῆ.
- 23. Παντοκράτορας, καὶ οὐχ εὐρίσκομεν ἄλλον. Ὁ τὰ δίκαια κρίνων, οὐκ οἶει ἐπακούειν αὐτόν;

- 20.
- 21.
- 22. Χρυσίον ἦξει. Ἐπὶ τῷ Θεῷ μεγάλη ἡ δόξα.
- 23.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 20.
- 21. Obambilabit aerem.
- 22. De Deo autem formidanda laus.
- 23. Omnipotentem non invenimus.

- 20. Ut stans faciam hominem tacere. *Alius*, si dixerit, vir absorbitur.
- 21. Splendidum est in antiquitatibus.
- 22. Nubes coloris aurei. In his magna est gloria et honor.
- 23. Omnipotentis, et non invenimus alium. Qui justa judicat, non putas exaudire eum?

- 20.
- 21.
- 22. Aurum veniet. In Deo magna gloria.
- 23.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXVII Job.

vero codices adjiciunt, Σ., Θ., *καταγίς*.
 Ibid. Colbertinus, ex Θ. οὐ β', indicans duos versiculos sequentes, qui in LXX leguntur, ex Theodotione desumptos esse.
 Ibid. 'Α., καὶ ἀπὸ Μαζούρ. Drusius.
 V. 10. Σ., ἀπὸ ἐμφοσμάτος etc. Sic omnes.
 V. 11. Σ., ἀλλὰ καὶ καρπῷ etc. Reg. unus, Nicetas et Drusius. Ibid., *προ καταπλάσσει*, ut legitur in τοῖς Ο΄. Reg. unus et Nicetas dicunt alia exemplaria habere, *καταπλήττει*, *percellit*. Colbertinus vero Δ, id est, Tetrapla, *καταπλήττει*.
 V. 12. Σ., αὐτὸς δὲ κυχ- etc. Omnes. Nic et duo sequentes versiculi ex Theodotione in τοῖς Ο΄ induci sunt teste Colbertino, ex Θ. οὐ γ', et edit. Latina, quæ sic reddi hunc locum, absque asteriscis: *et ipsa per circuitum vertitur in gubernaculis, ad operanda omnia quæ mandaverit eis*.
 Ibid. 'Α., ἐν οἰκίῳσι. Colbertinus. Ibid. Σ., ἐν τῇ κωδερνήσει etc. Omnes. In τοῖς Ο΄ legitur, ἐν θεβουλαθῶ, ubi vox Hebraica תְּרַגְמָה non sine quodam vitio litteris Græcis exprimitur. Colbertinus et Nicetas: *Ἐτερά ἀντίγραφα*, ἐν τοῖς κατοπτῶ θεῖ; *ἔργα αὐτοῦ*. I. e. *Alia exemplaria, in in-*

finis ponens opera sua.
 V. 13. Σ., εἰς φυλὴν. Colbert. et Reg. unus.
 V. 14. 'Α., *κατανόησον*. Σ., ἐνθυμήθητι. Θ. καὶ σύνες. Sic tres mss. Drusius vero sine distinctione Α., Th., Σ., *κατανόησον, σύνες, ἐνθυμήθητι*.
 V. 15. Σ., ἔρα γνώση etc. Sic omnes.
 V. 17. 'Α., οὐχ ἰμάτιά σου θερμὰ. Σ., ὁπότε etc. Drusius.
 Ibid. Versiculum sequentem ex Theodotione esse sumptum cum asterisco notat Colbertinus.
 V. 18. 'Α., αὐτὸς ἐστερώσει etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic distinctas adferunt Colbertinus, Reg. unus et Nicetas. Ex duabus unam efficiunt Drusius, qui Symmacho, et Oratoriensi, qui Aquilæ ipsam tribuit.
 Ibid. 'Α., ἐπισχύουσαι etc. Colbert. et Nicetas.
 V. 20. Ἄλλος, ἐὰν εἴπῃ etc. Colbert.
 V. 21. 'Α., τηλαυγῆς. Reg. unus. Σ., *συννεφέσει τὸν αἶρα*. Drusius.
 V. 22. 'Α., Θ., χρυσίον ἦξει. Colbert.
 Ibid. Σ., *περὶ δὲ Θεοῦ* etc. Symmachi et Theodotionis lectiones ex Drusio, Niceta et mss. mutuumur.
 V. 23. Σ., τὸν Ἰκάνον etc. Drusius.
 Ibid. 'Α., καὶ κρίσιν etc. Drusius.

CAPUT XXXVIII JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 2. Σχοτεινὸς γῶμη.
- 4. Μὴ συμπάρῃς δημιουργοῦντι τῷ Θεῷ τὸν κόσμον;
- 5. Σχοινίον μέτρου.
- 6. Οἱ κατέπηγες.

- 2 Ὁ κρύπτων με βουλὴν. Ἄλλος, *σχοτεινὸς ἐν καρδίᾳ*.
- 4. Ποῦ ἦς ἐν τῷ θεμελιοῦν με τὴν γῆν;
- 5. Σπαρτίον.
- 6. Οἱ κρῖκοι.

- 2.
- 4.
- 5.
- 6. Αἱ βάσεις αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 2. Obscurus consilio.
- 4. Num aderas Deo creanti mundum?
- 5. Funiculum mensorium.
- 6. Pali.

- 2. Qui celat me consilium. *Alus*, obscurus in corde.
- 4. Ubi eras cum fundarem terram?
- 5. Funiculum.
- 6. Circuli.

- 2.
- 4.
- 6. Bases illius.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΓΛΑΣ.
7 כל-בני אלהים	7.	7. Ἄμα υἱοὶ Θεοῦ.
8 בניד	8.	8. Ἐν τῷ παλατινῷ.
9 בשדמי ענן לבש	9.	9. Περιεβλησα.
11 ופא ישית בגאון גליך	11.	11.
12 דעתה שדך מקומך	12.	12. Ἐγνώρισας τῷ δερβρω αὐτοῦ.
15 וימנע	15.	15.
תשבר		Συντριψεις.
16 עד-נבני-ים	16.	16.
ובחקר תודם		Ἐν ἐξιχνιασμῷ ἀδύσσου.
18 התזנת	18.	18. Μὴ κατανόησας ;
19 ישכן	19.	19. Σκηνῶ.
20 נתיבת בית	20.	20.
22 ביד	22.	22.
24 איר	24.	24. Φῶς.
קדים		
25 מ-פלג לשטף תעלה	25.	25. Τίς διεβλεν ; Ἄλλως ἔστειλε τῷ κατακλυσμῷ ὕδρα Εἰς κτύπον φωνῶν.
להזיז קלח		26, 27.
26, 27 להזיז קלח	26, 27.	
איש מדבר לא-אדם ב : להשביע		
שאה וכשאה ולהצביח מצא דשא		
28 היש לממד אב	28.	28. Μήτις ἐστὶν μέτρον πα
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
7. Omnes filii Dei.	7. Omnes filii Dei.	7. Simul filii Dei.
8. In emergendo ipso.	8. Quando erumpebat.	8. Cum luclaretur.
9. In ponendo me nubem vesti- mentum ejus.	9. Cum ponerem nubem vesti- mentum ejus.	9. Circumvolvi.
11. Et hic ponet in elatione fle- ctus tuos.	11. Et hic confringes tumentes fluctus tuos.	11.
12. Scire fecisti auroram locum suum.	12. Et ostendisti auroræ locum suum.	12. Notum fecisti diluclum suum.
15. Et prohibebitur.	15. Auferetur.	15.
Confringetur.	Confringetur.	Confringes.
16. Usque ad fletus maris.	16. Profunda maris.	16.
Et in investigatione abyssi.	Et in novissimis abyssi.	In investigatione abyssi.
18. Numquid intellexisti ?	18. Numquid considerasti ?	18. Numquid cogitasti ?
19. Habitat.	19. Habitat.	19. Habitat.
20. Semitas domus ejus.	20. Semitas domus ejus.	20.
22. Grandinis.	22. Grandinis.	22.
24. Lux.	24. Lux.	24. Lux.
Eurus.	Æstus.	
25. Quis divisit ad inundatio- nem aquæductum.	25. Quis dedit vehementissimo imbrī cursuum.	25. Quis divisit? Alite misit diluclio aquæductum Ad fragorem vocum.
Ad coruscationem tonitruorum.	Et viam sonantis tonitru.	
26, 27. Ad pluere faciendum super terram, non vir : desertum, non homo in eo : ad satiaudum solitudinem et eremum, et ad ger- minare faciendum exitum herbæ.	26, 27. Ut plueret super terram absque homine in deserto, ubi nullus mortalium commoratur. Ut impleret inviam et desolatam, et produceret herbas virentes.	26, 27.
28. Numquid est pluviæ pater ?	28. Quis est pluviæ pater ?	28. Num quis est pluviæ

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

7.
8.
9. Ὡς νεφέλη περιείλησα αὐτήν.
11. Ἔως ὧδε τετάχθω τὸ ἔπαρμα τῶν κυμάτων σου.
12.
15. Περιαιρεθήσεται. Συντρίψεις.
16. Ἔως συνοχῆς πηγῆς.

18. Μὴ ἐνενόησας;
19.
20. Ἄτραπούς οἰκίσεως.
22. Κρυστάλλου.
24.
Ἄνεμος.
25.

Ἐἰς ψόφον βροντῆς.
26, 27.

7. Πάντες ἀγγελοὶ μου.
8. Ὅτε ἐμαίμασεν. Ἄλλος, ὅτε ἐμαίουτο.
9. Ἐθέμην δὲ αὐτῇ νέφος ἀμφιάσιν.
11. Ἄλλ' ἐν σεαυτῇ συντριβήσεταιί σου τὰ κύματα.
12. Ἐωσφόρος δὲ εἶδε τὴν ἑαυτοῦ τάξιν.
15. Ἀφείλες. Συνέτριψας.
16. Ἐπὶ πηγὴν θαλάσσης. Ἐν δὲ ἰχνεσιν ἀδύσσου.
18. Νενουθέτησαι.
19. Αὐλίζεται.
20. Τρίβους αὐτῶν.
22. Χαλάζης.
24. Πάχνη. Νότος.
25. Τίς δὲ ἠτοίμασεν ὑετῶ λάθρῳ βύσιν;
Ὅδον δὲ κυδοιμῶν.
26, 27. ✕ Τοῦ δεῖσαι ἐπὶ γῆν οὐ οὐκ ἀνὴρ, Ἐρημον οὐ οὐχ ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐν αὐτῇ, Τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ ἀόκητον, Καὶ τοῦ ἐκπλαστήσαι ἐξοδὸν χλόης. Ἄλλος, ἐκπλαστήσει ἀνάφυσιν.

7. Ἄμα υἱὸς Θεοῦ.
8.
9.
11.
12. Ἐγνώρισας τῷ ἕρθρῳ τόπον αὐτοῦ;
15.
16.
18. Μὴ συνήκας;
19. Ἦρεμί.
20.
22.
24. Φῶς.
25. Τίς δὲ ἔστειλε τῷ κατακλυσμῷ ὕδραγωγόν;

- 26, 27. ✕ Τοῦ δεῖσαι ἐπὶ γῆν οὐ οὐκ ἀνὴρ, Ἐρημον οὐ οὐχ ὑπάρχει ἄνθρωπος ἐν αὐτῇ, Τοῦ χορτάσαι ἄβατον καὶ ἀόκητον, Καὶ τοῦ ἐκπλαστήσαι ἐξοδὸν χλόης.

28. Ἄρα ἐστὶν ὑετῶ πατήρ;
SYMMACHUS.

28. Τίς ἐστὶν ὑετοῦ πατήρ;
LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.
8.
9. Quasi nube circumvolvi ipsum.
11. Hucusque ordinetur elatio fluctuum tuorum.
12.
15. Auferetur. Confringes.
16. Usque ad coarctationem fontis.

18. Numquid cogitasti?
19.
20. Semitas habitationis.
22. Glacii.
24.
Ventus.
25.

Ad sonum tonitruī.
26, 27.

28. Num est pluviae pater?

7. Omnes angeli mei.
8. Cum fremeret. *Alfus*, cum obstetricaretur.
9. Posui autem ei nubem experimentum.
11. Sed in teipso comminuentur fluctus tui.
12. Lucifer autem novit suam ordinem.
15. Abstulisti. Confregisti.
16. Ad fontem maris.

In vestigiis autem abyssi.
18. Admonitus es.
19. Manet.
20. Semitas eorum.
22. Grandinis.
24 Pruvina.
Notus.
25. Quis autem praeparavit pluviae vehementi fluxum?
Viam autem tempestatum.
26, 27. ✕ Ut et pluat super terram, ubi non est vir, in deserto, ubi non est homo: ut satiet inviam et inhabitabilem, et ut germinet herbae viror. *Alfus*, germinabit repululationem.
28. Quis est pluviae pater?

7. Simul illi Dei.
8.
9.
11.
12. Notum fecisti diluculo locum suum?
15.
16.

18. Numquid intellexisti?
19. Quiescit.
20.
22.
24. Lux.
25. Quis misit diluvio aquae cium?
26, 27. ✕ Ut et pluat super terram, ubi non est vir, in deserto, ubi non est homo: ut satiet inviam et inhabitabilem, et ut germinet herbae viror.
28.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΣ.

הקרח 29
וּפְנֵי הַדָּם יִתְלַחַד 30 'O 'Ecp.
πρόσωπον δὲ ἀδύσσου πηγγυται.

הַתְּקַשׁר מֵעֲדוּת כִּימָה 31
הַתְּצִיא מִדָּחַת בַּעַד 32

תְּנֹחַם 33
תְּקַח 33
וּשְׂפָעַת-מִים 34
בְּרִסִּים 35

הַנֶּגַע 36
אִךְ מִי-נָתַן לְשֹׁנֵי בִּישָׁה 36

וַיִּגְדְּלוּ שְׂמִימֵי מִי וַיִּשְׁכַּיֵּב 37

בְּרִף 39
מִי-יִשָּׂדַד 40

בסכה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

29. Gelu.

29. Glacies.

29. Gelu.

30. Et facies abyssi capientur.
Hebraeus Int., facies autem abyssi
condensatur.

30. Et superficies abyssi con-
fringitur.

30.

31. Numquid ligabis delicias
Chima?

31. Numquid conjungere valebis
micantes stellas Pleiadis?

31. An conjunges partes Pleia-
dis?

32. Numquid extire facies signa
caelestia in tempore suo?

32. Numquid producis Lucife-
rum in tempore suo?

32.

Duces ea?

Consurgere facis?

Deduces?

33. Statuta.

33. Ordinem.

33. Accurate statuta.

34. Et redundantia aquarum.

34. Et impetus aquarum.

34. Et impetus aquarum.

35. Fulgura.

35. Fulgura.

35.

Ecce nos.

Adsumus.

Ecce nos.

36. Aut quis dedit contempla-
tioni intelligentiam?

36. Aut quis dedit gallo intelli-
gentiam?

36.

37. Aut defluxus caelorum quis
quiescere faciet?

37. Et concentum caeli quis dor-
mire faciet?

37.

39. Praedam.

39. Praedam.

39.

40. Cum incurvant se.

40. Quando cubant.

40.

In umbraculo.

In antris.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXVIII Job.

V. 2. Σ., σκοτεινὸς γνῶμη. Sic omnes, præter
Regium unum, qui habet, Σ, σκοτεινὸς ἐν καρδίᾳ.

V. 4. Σ., μὴ συμπαρῆς etc. Sic Oratoricensis et
Regius unus.

V. 5. 'A., πᾶντα. Σ., σχοινίον μέτρου. Omnes.

V. 6. 'A., Θ., αἱ βάσεις αὐτοῦ. Σ., οἱ κατὰ πηγας.
Sic omnes mss. Drusius vero habet, οἱ ἄλλοι, αἱ
βάσεις, οἱ κατὰ πηγας.

V. 7. 'A., Θ., ἕνα υἱὸν Θεοῦ. Sic omnes mss.
Drusius, οἱ ἄλλοι, ἕνα υἱὸν Θεοῦ.

V. 8. 'A., ἐν τῷ παλατίῳ. Drusius. Ἄλλος, ὅτι
ἐμαυτοῦ. Codex unus et Nicetas.

V. 9. 'A., περιέλησα. Sic unus. Σ., ὡς νεφέλη
περιέλησα αὐτήν. Drusius et Nicetas. Sed Colberti-
nus. Σ., ὡς νεφέλην περιέλησα αὐτῷ, quasi nubem
circumrotati ipsi. Forte altera lectio est Aquilæ, al-

tera Symniachi.

V. 11. Σ., ἴως ὧδε etc. Omnes.

V. 12. 'A., Θ., ἐγκώρισας etc. Sic Colbertinus.
Drusius sine interpretum nomine habet, οἱ λοιποί.

V. 15. Σ., περιαιρεθήσεσθε. Reg. unus.

Ibid. 'A., Σ., συντρέψετε. Hanc versionem Reg.
unus Symmacho, Colbertinus Aquilæ tribuit.

V. 16. Σ., ἴως συνοχῆς πηγῆς. Colbert. et Reg.
unus.

Ibid. 'A., ἐν ἐξιχνιασμῷ ἀδύσσου. Ibidem.

V. 18. 'A., μὴ κατενόησας etc. Hæ trium lectio-
nes ex hisdem codd. prodeunt. Drusius habet, 'A.,
μὴ συνήχας tantum.

V. 19. 'A., σκηνοί. Θ., ἡρεμεῖ. Sic omnes mss.
Drusius, οἱ ἄλλοι, σκηνοί, ἡρεμεῖ.

V. 20. Σ., ἀτραποῦς οἰκῆσεως. Omnes mss. et

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
29.	29. Κρύσταλλος.	29. Πάγος.
30.	30. Πρόσωπον άσεβούς τις έπηξε; "Άλλος, πρόσωπον δέ άδύσου τις έπηξεν;	30.
31. Εί συνάψεις μόρια Πλειάδας;	31. Συνήκας δέ δεσμὸν Πλειάδος;	31.
32. "Η άναφύσεις τά σκορπισθέντα κατὰ καιρὸν αὐτοῦ (al. αὐτῶν) έκαστον;	32. "Η διανοίξεις μαζουρωθ έν καιρῷ αὐτοῦ;	32.
33. Διατάξεις.	"Άξεις αὐτά;	33. Συντάγματα.
34.	33. Τροπάς.	34. Καί όρμη ύδατων.
35.	34. Καί τρόμῳ ύδατος.	35.
Πάρεσμεν.	35. Κεραυνούς. Οί λοιποί, άτραπάς.	
36. "Η τις έδωκε μεμωραμένῳ έννοισαν;	Τί έστι;	
37. Καί όργανα ούρανοῦ τις κοιμήσει; "Άλλως, ή όργανα ούρανοῦ τις συνθήσει;	36. "Η ποικιλιτικὴν έπιστήμην;	
39. Θήραν.	37. Ούρανὸν δέ εἰς γῆν έκλινε;	
40.	39. Βοράν.	39. Θήραν.
	40. Δεδόικασι γάρ. "Άλλος, ότι φωλεύουσι.	40.
	"Έν ύλαις. "Άλλος, έν κοίταις.	

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

29.	29. Glacies.	29. Gelu.
30.	30. Faciem impii quis exterruit? <i>Alius, faciem autem abyssi quis condensavit?</i>	30.
31. Si conjunges partes Pleiadis?	31. Aut intellexisti nexum Pleiadis?	31.
32. Aut produces dissipata in tempore suo singula?	32. An aperies Mazuroth in tempore suo? <i>Duces ea?</i>	32.
33. Ordines.	33. Conversiones.	33. Statuta.
34.	34. Et tempore aquarum.	34. Et impetus aquarum.
35.	35. Fulmina. <i>Reliqui, fulgura.</i>	35.
Adsumus.	Quid est?	
36. Aut quis dedit stulto solertiam?	36. Aut variegandi scientiam?	36.
37. Et organa caeli quis sedabit? <i>Aliter, aut organa caeli quis componet?</i>	37. Et caelum in terram inclinavit?	37.
39. Praedam.	39. Escam.	39. Praedam.
40.	40. Timuerunt enim. <i>Alius, quia in latibulis agunt. In sylvis. Alius, in cubilibus.</i>	40.

Notae et variae lectiones ad cap. XXXVIII Job.

Drusius.

- V. 22. Σ., κρυστάλλον. Drusius.
 V. 24. 'Α., Θ., φῶς. Sic mss. Drusius vero id uni Aquilae tribuit.
 Ibid. Σ., άνεμος. Reg. unus.
 V. 25. 'Α., τίς διετίλει. Sic Drusius, qui postea habet, οί άλλοι, τίς δέ έστειλεν etc. Colbert. et Reg. unus, 'Α., Θ., τίς δέ έστειλεν etc. Ambas lectiones edimus.
 Ibid. 'Α., εἰς κρύπον etc. Omnes.
 V. 26, 27. Hi quatuor versiculi asteriscis notantur in Colbertino et in edit. Latina.
 Ibid. "Άλλος, εκπλαστήσει άνάφυσιν. Colbert. et Reg. unus.
 V. 28. Lectionem Aquilae habet Drusius; Symmachi vero mss.

- V. 29. 'Α., Θ., πάγος. Colbert. et Reg. unus.
 V. 30. 'Ο 'Εβραῖος, πρόσωπον δέ etc. Drusius.
 V. 31. 'Α., ή συνάψεις etc. Drusius. Σ., εἰ συνάψεις etc. Colbert.
 V. 32. Σ., ή άναφύσεις etc. Omnes. In hunc locum hanc notam habet Drusius: *In Hebraeo est תפוצת quam vocem Hieronymus Luciferum interpretatur, ut Theodoretus, εωςφόρον: Sanctas, signa caelestia. Chrysostomus: Μαζουρωθ τά συστήματα τῶν άστέρων* ἃ έν τῇ συνηθείᾳ ζώδια καλοῦνται. "Άλλοι δέ φασί μαζουρωθ 'Εβραϊκὴν μὲν εἶναι λέξιν, σημαίνειν δέ τὸν άστέρων κύμα. I. e. Mazuroth, stellarum caetus: qui ex consuetudine Zodia vocantur. Alii vero dicunt Mazuroth Hebraicam quidem esse vocem, significare vero canem stellam.
 Ibid. 'Α., καθότι Colbert.
 V. 33. Τριῶν Colbert. et Reg.

unus.

V. 31. 'A., Θ., καὶ ὄρμη, ὑδάτων. *Idem.*V. 33. *Οἱ λοιποὶ, ἀστραπᾶς. Idem.**Ibid.* 'A., ἰδοὺ ἡμεῖς. *Colbert. et Reg. unus. Dru-*
sus vero, ἰδοὺ ἐσμέν, ecce sumus. Σ., πάρισσεν.
Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXIX JOB.

TO EBPAIKON.

- 1 יעלי- כלע
2 תכפר ירחים תמלאה
3 תברענה ילדיהן תפלוה
4 תבליהם תשלוה
5 ירבב בבר
6 יצאו תלא- שב למד
7 ערבה בית
8 תשנבתיז כלה
9 נבש
10 רים
11 אב- ישוד עבקים אודיך
12 תעוב אליו
13 ישוב
14 יאסף
15 כנף רביים נעלה
16 אב- אברה חסידה תנעה
17 14, 15 כי- תעוב לארץ ביציה
ועל- עפר תזכום : ותשכח כי-רגל
תזורה רזית השדה תדושה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Caprarum petrae.
2. Numerabis menses, implebunt.
3. Incurvabunt se, suos foetus effringent.
Dolores suos emittunt.
4. Convalescunt filii earum.
Multiplicant se in frumento.
Egrediuntur, et non revertuntur ad eas.
6. Solitudinem domum ejus.
Et habitacula ejus salsuginem.
7. Exactoris.
9. Rhinoceros.
10. An agricolabit valles post te?
11. Et derelinquas ad eum.
12. Reddat.
Congreget.
13. Ala exultantium laeta.
An penna ciconiae et pluma?

14, 15. Quia derelinquet in terra ova sua, et super pulverem calefaciet ea. Et obliviscetur quod pes

TO EBPAIKON

'Ελληνικοὶς γράμμασι.

1.
2.
3.
4.
6.
7.
9.
10.
11.
12.
13.
14, 15.

AKYAAΣ.

1.
2.
3.
4. Ὀδίνησαν, ἀπολείπουσιν.
6. Ὀμαλήν.
7. Εἰσπράκτου.
9. Ῥινόκερκως.
10.
11.
12.
13. Πτερύγιον αἰνούοντων συναπαλέκει.
Ἐρώδιος.
14, 15.

VULGATA LATINA.

1. Ibicum in petris.
2. Dinumerasti menses conceptus earum?
3. Incurvantur ad foetum et pariunt.
Et rugitus emittunt.
4. Separantur filii earum.
Et pergunt ad pastum.
Egrediuntur, et non revertuntur ad eas.
6. In solitudine domum.
Et tabernacula ejus in terra salsuginis.
7. Exactoris.
9. Rhinoceros.
10. Aut confringet glebas vallium post te?
11. Et derelinques ei.
12. Reddat.
Congreget.
13. Penna struthionis similis est.
Pennis herodii et accipitris.

14, 15. Quando derelinquit ova sua in terra, tu forsitan calefacies ea? Obliviscitur, quod pes con-

AQUILA.

1.
2.
3.
4. Foetus emiserunt, et cessant.
6. Planam.
7. Exactoris.
9. Rhinoceros.
10.
11.
12.
13. Alam laudantium simul complicat.
Erodus.
14, 15.

V. 36. Σ., ἢ τίς ἔδωκε etc. Omnes.
V. 37. Prior Symmachi lectio est Drusii, posterior vero Colbertini et Regii unius.

V. 39. Σ., Θ., θήραν. Colbert. et Reg. unus.
V. 40. Ἄλλος, ὅτι φωλεύουσι. Ibidem.
Ibid. Ἄλλος, ἐν κοίταις. Drusius.

CAPUT XXXIX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1.
2. Ἡρίθμησας δὲ σελήνας πληρῶσαι αὐτάς;
3. Ἀποβάλλονται τὰ τέκνα αὐτῶν.
Ἰδίνησαν, ἀπολείπουσιν.
4.
Πληθύνειν ἐν ἀγρώτητι.
Ἐξελεθόντα οὐχ ὑποστρέψει πρὸς αὐτάς.
6. Οἶκον δόικητον.
Γῆν αὐτοῦ.
- 7.
- 9.
10. Ἡ ὀμαλίσει κοιλάδας ἀκολουθῶν σοι;
- 11.
12. Ἀποκαταστήσει.
Συλλέξει.
13. Πτερόν ἀγλαϊσμοῦ περιφύεται.
Εἰ ἐναγκαλίζεται ὁ κύκνος πτελοῦς αὐτοῦ.
- 14, 15.

SYMMACHUS.

- 1.
2. Dinumerasti autem lunas, ad implendum eas?
3. Emittere filios suos.
Fœtus emisierunt, et cessant.
4.
Ad multiplicandum in agresti.
Egressi non revertentur ad eas.
6. Domum non habitatam.
Terram ejus.
- 7.
- 9.
10. An complanabit valles sequens te?
- 11.
12. Restituet.
Colliget.
13. Ala nitoris circumnascitur.
Si ulnis complectetur cycnus pennas suas.
- 14, 15.

1. Τραγελάφων πέτρας.
2. Ἡρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν;
5. Ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παιδία ἐξω φόδου;
Ἰδίνης δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς;
4. Ἀπορρήξουσι τὰ τέκνα αὐτῶν.
Πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι.
Ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνακάμψουσιν αὐτοῖς.
6. Δάιταν αὐτοῦ ἔρημον.
Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλμυρίδα.
7. Φορολόγου.
9. Μονόκερω.
10. Ἡ ἐλκύσει σου ἀδλακας ἐν πεδίῳ;
11. Ἐπαφήσεις δὲ αὐτῶ;
12. Ἀποδώσει.
Εἰσοίσει.
13. Πτέρυξ τερπομένων νελάσσα.
Ἐάν συλλάβῃ ἀσίδα καὶ νέσσα.
- 14, 15. Ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χοῦν θάλλει, καὶ ἐπαλάθετο ὅτι πούς σκορπιεῖ, καὶ θηρία ἀγροῦ καταπατήσει.

LXX INTERPRETES.

1. Tragelaphorum petræ.
2. Numerasti autem menses earum?
3. Nutrivisti autem hinnulos eorum sine metu?
Partus autem earum emittes?
4. Abrumpent filii earum.
Multiplicabuntur in tritico.
Exibunt, et non revertentur ad eas.
6. Habitationem ejus desertam.
Et habitacula ejus salsuginem.
7. Exactoris.
9. Unicornis.
10. Aut ducet sulcos tuos in campo?
11. Dimittes autem ei?
12. Reddet.
Inferet.
13. Ala lætantium neclassa.

Si conceperit asida et nessa.

- 14, 15. Et relinquit in terra ova sua, et in pulvere calefiunt, et oblita est quia pes dis-

1. Νεβρῶν ἐν πέτρῃ.
- 2.
3. Ἐάν δώσωσι τὰ παιδία αὐτῶν, διασώσεις αὐτά;
Ἰδίνης δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς;
4. Ἀπορρήξουσι τὰ τέκνα αὐτῶν.
Πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι.
Ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνακάμψουσιν αὐτοῖς.
6. Ἀραβά.
Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλμυρίδα.
- 7.
- 9.
- 10.
11. Μὴ ἐγκαταλείψεις;
12.
Συνάξει.
- 13.
- 14, 15.

THEODOTIO.

1. Hinnulorum in petræ.
- 2.
3. Si dederint prolem suam, salvabis eam?
Partus autem earum emittes?
4. Abrumpent filii earum.
Multiplicabuntur in tritico.
Exibunt, et non revertentur ad eas.
6. Araba.
Et habitacula ejus salsuginem.
- 7.
- 9.
- 10.
11. Num derelinques?
12.
Congregabit.
- 13.

14, 15.

unus.

V. 31. 'A., Θ., καὶ ὄρμη, ὑδάτων. lidem.

V. 33. *Oi λοιποί, ἀστραπάς.* lidem.Ibid. 'A., ἰδοὺ ἡμεῖς. Colbert. et Reg. unus. Dr
sius vero, ἰδοὺ ἐσμέν, ecce sumus. Σ., πάρασι
Colbert. et Reg. unus.

CAPUT XXXIX JOB.

TO EBPAIKON.

1 יעלי-כלע
2 תכפר ירחים חמלאה
3 תברענה ילדיהן תפלוהנה

חבליהם חשלוהנה

4 יחלמו בניהם

ירב בבר
יצאו ולא-שב למד

6 ערבה ביתו
תשכנתיו מלחה

7 נחש

9 רים

10 אם-ישוד עמקים אודיך

11 תתעוב אליו

12 ישוב

יאסף

13 כנף רגבים נעלסה

אם-אברה חסידה תנעה

14, 15 כי-תעוב לארץ ביציה
ועל-עפר תזכום : תשכח כי-רגל
תזורה רחית השדה תדושה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Caprarum petrae.

2. Numerabis menses, implebunt.

3. Incurvabunt se, suos foetus effringent.

Dolores suos emittunt.

4. Convalescunt filii earum.

Multiplicant se in frumento.

Egrediuntur, et non revertuntur ad eas.

6. Solitudinem domum ejus.

Et habitacula ejus salsuginem.

7. Exactoris.

9. Rhinoceros.

10. An agricolabit valles post te?

11. Et derelinquas ad eum.

12. Reddat.

Congreget.

13. Ala exultantium laeta.

An penna ciconiae et pluma?

14, 15. Quia derelinquet in terra
ova sua, et super pulverem cale-
faciet ea. Et obliviscetur quod pes

TO EBPAIKON

'Ελληνικοὶς γράμμασι.

1.

2.

3.

4.

6.

7.

9.

10.

11.

12.

13.

14, 15.

ΑΚΥΤΑΣ.

1.

2.

3.

4.

6. Ὀμαλήν.

7. Εἰσπράκτου.

9. Ῥινόκερκως.

10.

11.

12.

13. Πτερύγιον αἰνούτων σου
ναπλέκει.

Ἐρώδιος.

14, 15.

VULGATA LATINA.

1. Ibicum in petris.

2. Dinumerasti menses conce-
ptus earum?3. Incurvantur ad foetum et pa-
riunt.

Et rugitus emittunt.

4. Separantur filii earum.

Et pergunt ad pastum.

Egrediuntur, et non revertun-
tur ad eas.

6. In solitudine domum.

Et tabernacula ejus in terra
salsuginis.

7. Exactoris.

9. Rhinoceros.

10. Aut confringet glebas val-
lium post te?

11. Et derelinques ei.

12. Reddat.

Congreget.

13. Penna struthionis similis
est.

Pennis herodii et accipitris.

14, 15. Quando derelinquit ova
sua in terra, tu forsitan calefacies
ea? Obliviscitur, quod pes con-

AQUILA.

1.

2.

3.

Foetus miserunt, et cessant.

4.

6. Planam.

7. Exactoris.

9. Rhinoceros.

10.

11.

12.

13. Alam laudantium sin
complicat.

Erodus.

14, 15.

V. 36. Σ., ἢ τίς ἔδωκε etc. Omnes.
V. 37. Prior Symmachi lectio est Drusii, poste-
rior vero Colbertini et Regii unius.

V. 39. Σ., Θ., θήραν. Colbert. et Reg. unus.
V. 40. Ἄλλος, ὅτι φωλεύουσι. Ibidem.
Ibid. Ἄλλος, ἐν κοίταις. Drusius.

CAPUT XXXIX JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1.
2. Ἡρίθμησας δὲ σελήνας πλη-
ρῶσαι αὐτάς;
3. Ἀποβάλλονται τὰ τέκνα αὐ-
τῶν.
Ὡδίνησαν, ἀπολείπουσιν.
4.
Πληθύνειν ἐν ἀγρώτητι.
Ἐξελεθόντα οὐχ ὑποστρέψει πρὸς
αὐτάς.
6. Οἶκον ἀοίκητον.
Γῆν αὐτοῦ.
- 7.
- 9.
10. Ἡ ὀμαλίσει κοιλάδας ἀκολου-
θῶν σοι;
- 11.
12. Ἀποκαταστήσει.
Συλλέξει.
13. Πτερὸν ἀγλαΐσμου περιφύε-
ται.
Εἰ ἐναγκαλισταί ὁ κύκνος πτε-
λοῦς αὐτοῦ.
- 14, 15.

SYMMACHUS.

- 1.
2. Diminuerasti autem lunas, ad
implendum eas?
3. Emittere filios suos.
Fœtus emisertunt, et cessant.
4.
Ad multiplicandum in agrestibus.
Egressi non revertentur ad eas.
6. Domum non habitatam.
Terram ejus.
- 7.
- 9.
10. An complanabit valles se-
quens te?
- 11.
12. Restituet.
Colliget.
13. Ala nitoris circumnascitur.
Si ulnis complectetur cycnus
pennas suas.
- 14, 15.

1. Τραγελάφων πέτρας.
2. Ἡρίθμησας δὲ μῆνας αὐτῶν;
5. Ἐξέθρεψας δὲ αὐτῶν τὰ παι-
δια ἔξω φόβου;
* Ὡδίνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστε-
* λεί; *
4. * Ἀπορρήξουσι τὰ τέκνα αὐ-
* τῶν.
* Πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι.
* Ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνα-
* κάμψουσιν αὐτοῖς.
6. Διαιταν αὐτοῦ ἔρημον.
* Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἀλ-
* μυρίδα.
7. Φορολόγου.
9. Μονόκερκος.
10. Ἡ ἐλκύσει σου ἀδλακας ἐν
πεδίῳ;
11. Ἐπαφήσεις δὲ αὐτῶ;
12. Ἀποδώσει.
Εἰσοίσει.
13. Πτέρυξ τερπομένων νελάσ-
σα.
Ἐὰν συλλάθῃ ἀσίδα καὶ νέσσα.
- 14, 15. * Ὅτι ἀφήσει εἰς γῆν
* τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ ἐπὶ χούν
* θάλπει, καὶ ἐπλάθεται ὅτι ποῦς
* σκορπιεῖ, καὶ θηρία ἀγροῦ κα-
* ταπατήσει.

LXX INTERPRETES.

1. Tragelaphorum petræ.
2. Numerasti autem menses earum?
3. Nutrivisti autem hinnulos eorum sine metu?
* Partus autem earum emittes?
4. * Abrumpent filii earum.
* Multiplicabuntur in tritico.
* Exhibunt, et non revertentur ad eas.
6. Habitationem ejus desertam.
* Et habitacula ejus salsuginem.
7. Exactoris.
9. Unicornis.
10. Aut duces sulcos tuos in campo?
11. Dimittes autem ei?
12. Reddet.
Inferet.
13. Ala latantium neclassa.
Si conceperit asida et nessa.
- 14, 15. * Et relinquit in terra
* ova sua, et in pulvere cale-
* fiunt, et oblita est quia pes dis-

1. Νεβρῶν ἐν πέτρᾳ.
- 2.
3. Ἐὰν δώσωσι τὰ παιδία αὐτῶν,
διασώσεις αὐτά;
- * Ὡδίνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστε-
* λεί; *
4. * Ἀπορρήξουσι τὰ τέκνα αὐ-
* τῶν.
* Πληθυνθήσονται ἐν γεννήματι.
* Ἐξελεύσονται, καὶ οὐ μὴ ἀνα-
* κάμψουσιν αὐτοῖς.
6. Ἀραβά.
- * Καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ
* ἀλμυρίδα.
- 7.
- 9.
- 10.
11. Μὴ ἐγκαταλείψεις;
12.
Συνάξει.
- 13.
- 14, 15.

THEODOTIO.

1. Hinnulorum in petræ.
- 2.
3. Si dederint prolem suam, salvabis eam?
* Partus autem earum emittes?
4. * Abrumpent filii earum.
* Multiplicabuntur in tritico.
* Exhibunt, et non revertentur ad eas.
6. Araba.
* Et habitacula ejus salsuginem.
- 7.
- 9.
- 10.
11. Num derelinques?
12.
Congregabit.
- 13.

14, 15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γραμμασί.	AKYΛAΣ.
הקשיח בניה 16	16.	16.
כי-השהה אלה חכמה 17	17.	17.
לא-חלק לה בנינה		
נעת בבורם חכמיא 18	18.	18.
רעמה 19	19.	19.
הד 20	20.	20.
בנמק 21	21.	21. Ἐν κοιλάδι.
לקראת-נשק		Εἰς ἀπάντησιν ὄπλου.
חרב 22	22.	22.
ברעש ורנז ינבא 24	24.	24.
לא יאמין כי-קל שופר		
חכמה ירוח מלחמה 25	25.	25.
שלע ישכן ויחלן 28	28.	28.
ומצודה		Καὶ θυρώματος.
יעלעז-דם 30	30.	30. Ἐστομισμένοι.
ובאשר חללים שם הוא		
חרב עום-שדי יסור מינח 32	32.	32.
אלה יענה		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

dispergat ea, et bestia agri conculcet ea.

culecet ea, aut bestia agri conterat.

16. Duriter tractat filios suos.	16. Duratur ad filios suos.	16.
17. Quoniam oblivisci fecit eum Deus sapientiam. Et non impertitus est ei intelligentiam.	17. Privavit enim eam Deus sapientia. Nec dedit illi intelligentiam.	17.
18. Secundum tempus in altum elevaverit se.	18. Cum tempus fuerit in altum alas erigit.	18.
19. Tonitru.	19. Hinnitum.	19.
20. Decor.	20. Gloria.	20.
21. In valle. In occursum armaturæ.	21. Terram. In occursum armatis.	21. In valle. In occursum scil.
22. Gladii.	22. Gladio.	22.
24. Cum impetu et ira effodiet.	24. Fervens et fremens sorbet (terram.)	24.
Et non credet quod vox buccinæ.	Nec reputat tubæ sonare clangorem.	
25. Et a longe odorabitur bellum.	25. Procul odoratur bellum.	25.
28. Petram habitabit, et morabitur. Et munitionem.	28. In petris manet, et... commoratur. Atque inaccessis rupibus.	28. Et munimenti.
30. Absorbent sanguinem. Et ubi occisi, ibi ipse.	30. Lambent sanguinem. Et ubicumque cadaver fuerit, statim adest.	30. Ore degustantes.
32. Numquid contendere cum Omnipotente eruditio? arguens Deum respondeat ei.	32. Numquid qui contendit cum Deo, tam facile conquiescit? utique qui arguit Deum, debet respondere ei.	32.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

16.
 17. Παρσίην.
 Καὶ οὐκ ἐνεμειν αὐτῇ σύνεσιν.
 18. Πετομένη.
 19. Κλαγγήν.
 20. Φόδος.
 21.
 Εἰς ἀπάντησιν καταφράκτων.
 22. Μαχαίρας.
 24. Ἐν σάλῳ καὶ ὀργῇ ὡς καταπίων.
 Καὶ οὐ θηλωθήσεται ὑπὸ ἤχους σάλπιγγος.
 25. Καὶ πόρρωθεν ἀλαλάξει πολεμικόν.
 23. Ἐν πέτρᾳ ἡρεμῶν αὐλισθήσεται.
 30. Καταβροφῶσιν αἷμα.
 Ὅπου δὲ σάρκες τετρωμένων, πάραισι.
 32. Ἄρα ὁ δικαζόμενος πρὸς τὸν Ἰκάνον περιγενήσεται, διαλεγχόμενος θεῷ, ἀντιφθέγεται τι;

16. ✕ Ἀπεσκήρυνε τὰ τέκνα ✕ ἑαυτῆς. Ἄλλος, καταπονήσει τῇ νεοττοτροφίᾳ.
 17. Ὅτι κατεσιώπησεν αὐτῇ ὁ Θεὸς σοφίαν.
 ✕ Καὶ οὐκ ἐπεμέρισεν αὐτῇ ἐν ✕ τῇ συνέσει.
 18. ✕ Κατὰ καιρὸν ἐν ὑψέι ὑψώσεται.
 19. Φόδον.
 20. Δόξαν.
 21. Ἐν πεδίῳ.
 Συναντῶν βασιλεῖ. Ἄλλος, βέλει.
 22. Σιδήραυ.
 24. Καὶ ὀργῇ ἀφανιεῖ.
 Καὶ οὐ μὴ πιστεύσει ἕως ἂν σημάνη σάλπιγξ.
 25. Πόρρωθεν δὲ ὁσφραίνεται πολέμου.
 23. Αὐλίζεται ἐπ' ἐξοχῇ πέτρας.
 Καὶ ἀποκρύψω.
 30. Φύρονται ἐν αἵματι.
 Οὗ δ' ἂν ὡσι τεθνεῶτες, παραχρῆμα εὐρίσκονται.
 32. Μὴ κρίσιν μετὰ Ἰκανοῦ ἐκκλίνει; Ἐλέγχων δὲ Θεὸν ἀποκριθήσεται αὐτήν;

16.
 17.
 18.
 19. Χρεμετισμόν.
 20. Φόδος.
 21. Ἐν κοιλάδι.
 Εἰς ἀπάντησιν ὄπλου.
 22. Μαχαίρας.
 24.
 25.
 28.
 30.
 32.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

✕ pergit ea, et bestiae conculca-
 ✕ bunt ea.
 16.
 17. Abstulit.
 Et non distribuit ei intelligen-
 tiam.
 18. Volans.
 19. Clangorem.
 20. Timor.
 21.
 In occursum cataphractorum.
 22. Machærae.
 24. In commotione et ira veluti absorbens.
 Et non indicabitur a sonitu tubæ.
 25. Et procul jubilabit bellum.
 28. In petra quiescens manebit.
 30. Absorbent sanguinem.
 Ubi autem carnes cæssorum, adsunt.
 32. Num qui contendet cum Omnipotente vincet, redargutus a Deo, contra loquetur aliquid?

✕ pergit ea, et bestiae conculca-
 ✕ bunt ea.
 16. ✕ Obduravit contra filios ✕ suos. *Alius*, laborabit in nutriendis pullis suis.
 17. Quia tacere fecit ei Deus sapientiam.
 ✕ Et non distribuit ei intel-
 ✕ ctum.
 18. ✕ Cum tempus fuerit, in ✕ altum se levabit.
 19. Timorem.
 20. Gloriam.
 21. In campo.
 Occurrens regi. *Alius*, telo.
 22. Ferri.
 24. Et iracundia evertet.
 Nec credet donec significaverit tuba.
 25. Procul autem odoratur bellum.
 28. Moratur in summitate petrae.
 Et abscondito.
 30. Consparguntur in sanguine.
 Ubi autem fuerint cadavera, confestim reperiuntur.
 32. Numquid iudicium cum Omnipotente declinat? Et arguens Deum respondebit?

16.
 17.
 18.
 19. Hinnitum.
 20. Timor.
 21. In valle.
 In occursum telii.
 22. Machærae.
 24.
 25.
 28.
 30.
 32.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
תָּרַח קָן 34	34.	34. Ἴδοὺ ἐλαφρῦθην.
35 וְהָיָה לְךָ אֵל מִנְּעָנָה וְלֹא מִנְּעָנָה לֹא אֵל אֲשֶׁר־	35.	35.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
34. Ecce contemptibilis sum.	34. Qui leviter locutus sum.	34. Ecce levior factus sum.
35. Semel locutus sum, et non respondebo, et bis, et non addam.	35. Unum locutus sum, quod utinam non dixissem, et alterum, quibus ultra non addam.	35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIX Job.

V. 1. Θ., νεβρών ἐν πέτρᾳ. Colbert. et Reg. unus, qui hoc scholion adjiciunt, ἀντὶ τοῦ, αἰγαγρών, i. e. *ac si diceret, caprorum agrestium.*

V. 2. Σ., ἠρίθμησας δὲ etc. Drusius. In Colbertino autem legitur, Ἄ., Θ., σελήνης.

V. 3. Σ., ἀποβάλλοντα τὰ etc. Colbert. et Reg. unus. Θ., ἐὰν δώσωσι etc. Sic omnes; sed in prima et secunda voce variant. Drusius, ἐὰν δώσωσι. Nicetas, Orator., Reg. unus, ἐὰν δώσουσι. Colbert. et Reg. alter, ἐνδώσουσι.

Ibid. Ἄ., Σ., ὠδίνθησαν, ἀπολειπουσιν. Regii duo et Nicetas. Hic vers. culus cum tribus sequentibus, ex Theodotione desumpti, asteriscis notantur in Colbertino codice, ubi legitur, ἐκ Θ. ol δ, ex Theodotione quatuor.

V. 4. Σ., πληθύνειν ἐν ἀγρώτητι. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., ἐξελθόντα οὐχ etc. lidem.

V. 6. Sic trium lectiones habet Drusius. Colbertinus autem, Ἄ., Θ., Σ., οἶκον δολιχτόν.

Ibid. Σ., γῆν αὐτοῦ. Reg. unus. Illic versus asterisco præmisso dicitur Theod. esse in Colb.

V. 7. Ἄ., εἰσπράχτου. Drusius. Vide Exod. v, 13.

V. 9. Ἄ., ρινόκερος. Reg. unus et Drusius. Sic etiam Hieronymus et Santes Pagninus.

V. 10. Σ., ἡ ὀμαλίσει etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 11. Θ., μὴ ἐγκαταλείψεις. Colb. et Reg. unus.

V. 12. Σ., ἀποκαταστήσει. Colbert.

Ibid. Σ., συλλέξει. Θ., συνάξει. lidem.

V. 13. Ἄ., περῦγιον etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi exhibent Orator., Reg. unus, Nobilius et Drusius. Nicetas autem unius Symmachi interpretationem adfert. Hieron., ✕ penna struthionis mixta est.

Ibid. Ἄ., ἐρώδιος. Sic Reg. unus. Σ., εἰ ἐναγχαλίσεται etc. Drusius. Polychronius vero apud Nicetam, ἔστι δὲ καὶ ἡ ἀσίδα πτηνὸν μέγιστον, πλην εὐηθεῖς, ἣν Ἀκύλας ἐρώδιον καὶ ἰέραχα ἐκδέδωκεν, i. e. *est autem asida, magna avis, sed stolidus, quam Aquila erodium et accipitrem interpretatus est.* Hieron., ✕ alis herodionis et accipitris.

Versiculi sequentes asteriscis notantur hic et in codice Colbertino et in editione Latina Hieronymi: quia ex Theodotione in LXX inducti sunt.

CAPUT XL JOB.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וְהָיָה לְךָ אֵל מִנְּעָנָה וְלֹא מִנְּעָנָה 3	3.	3.
וְהָיָה לְךָ אֵל מִנְּעָנָה 4	4.	4.
וְהָיָה לְךָ אֵל מִנְּעָנָה 5	5.	5.
וְהָיָה לְךָ אֵל מִנְּעָנָה 7	7.	7.
וְהָיָה לְךָ אֵל מִנְּעָנָה 8	8.	Καὶ ἀπόρρητον.
וְהָיָה לְךָ Αἰ ΜΑΝΤΕ 11	11.	8. 11. Ἐπὶ νότου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Numquid adhuc dissipabis iudicium meum? facis me impium ut justificeris.	3. Numquid irritum facies iudicium meum, et condemnaabis me ut tu justificeris?	3.
4. Et si brachium sicut Deo tibi?	4. Et si habes brachium sicut Deus?	4.
5. Et gloriam et decorem.	5. Esto gloriosus, et speciosis inducere vestibus.	5.
7. Superbum.	7. Superbos.	7.
Incurvare, fac eum.	Confunde.	Et abjice.
8. Absconde eos in pulvere simul.	8. Absconde eos in pulvere simul.	8.
11. In lumbis ejus.	11. In lumbis ejus.	11. Supra dorsum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΥΤΩΝ.

34. Ἐοὺ κούρας ἐπαύρα.

34.

34.

35. Μὴ ἀνεφθέρῃσιν ἡ ἐπιβίμησα ὑπὸ ἀκακίας; Μεταμυθεῖσθε ὑπὸ παιδείας.

35. * Ἐπεὶ ἐγὼ ἀποκρίνομαι; * Ἐπεὶ ἡ ἀκακία ἐλεδήσῃσιν, ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ οὐ προσθήσεται.

35.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOUITO.

34. Ecce leviter feci.

34.

34.

35. Annon locutus sum quæ ausus sum (dicere) ex innocencia? Resipisco ex correptione.

35. * Semel locutus sum, et iterum non adjiciam.

35.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XXXIX Job.

V. 16. * Α.Ι.Ι., καταπονήσει etc. Drusius.

V. 17. Σ., παρεῖλεν, et postea, καὶ οὐκ ἐλυπην etc. Omnes. Hieron., * quia despexit eam Dominus in sapientia.

V. 18. Σ., πεποιμένη. Colbert. et Reg. unus. Sequens autem versiculus notatur asterisco in Colbertino, ut et alii præcedentes.

V. 19. Σ., κλαγγήν. Colbert. et Reg. unus. At Drusius, κραγγήν, minus recte. Ibid. Colbert., Reg. unus et Drusius, Θ., γραμματογράφον.

V. 20. Σ., Θ., φίλος. Colbert. et Reg. unus.

V. 21. Α., Θ., ἐν κοιλίᾳ. Ibidem.

Ibid. Α., Θ., εἰς ἀπάντησιν ὄπλου. Colbert. et Reg. unus, qui postremus habet συνάντησιν. Σ., εἰς ἀπάντησιν καταγράφεται. Ibidem. Drusius sic conferentiam habet, αἱ κακίαι, εἰς ἀπάντησιν ὄπλων, καὶ εἰς ἀπάντησιν καταγράφεται. ΟΥ, συναντῶν βασιλεῖ. * Α.Ι.Ι., μέλις. Notæ Colbertinæ sic legi in Tetrapli, I. 361a.

V. 22. Σ., Θ., μαχαίρας. Colbert. et Reg. unus.

(*) « Hanc vocem, » ita Schlenkerus, « Montf. ne vertere quidem ausus est. » Sed in lexico suo hexameri dat versionem quam hæc induimus. Sicilicet τραπέζῃ σερμίζομαι, οὐκ ἀσπίδι. βραχίς.

V. 24. Σ., ἐν σάβῳ etc. Omnes.

Ibid. Σ., καὶ οὐκ ἐθροισθήσεται etc. Colb. et Reg. unus.

V. 25. Σ., καὶ πόρρωθεν ἀλαλάξει πολεμικόν. Reg. unus, qui habet ἀλαλάξει, nihil.

V. 28. Σ., ἐν πέτρᾳ etc. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Α., καὶ δρυφιδόματος. Colbert., Reg. unus et Drusius.

V. 30. Α., ἐστοματισμένοι. Drusius: (*) Σ., καταγράφωσιν αἶμα. Colbert. et Reg. unus.

Ibid. Σ., ἄρα δὲ etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 32. Σ., ἄρα ὁ δικαίος etc. Omnes.

V. 34. Α., ἰσὺς εἰσαγγῆ. etc. Aquila et Symmachii lectionem habet Drus. In LXX hæc perplexa sunt. Ibid. Τί ἐστὶ ἐγὼ ἀποκρίνομαι. Non habetur in Hebraico, ut notat Colbertinus, qui ita legit.

V. 35. Σ., μὴ ἀνεφθέρῃσιν etc. Colbert. et Reg. unus. Sed hæc interpretatio non consonat cum Hebræo hiberno.

He caputum distinctionem, ut in Vulgata habetur, sequimur: ea diversa est in Hebræo.

CAPUT XL JOB.

Θ.

ΘΕΟΔΟΥΤΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

3. Ἐπεὶ παραπονήσας κλέψιν μου; Ἄδικον ποιήσαίς με, ἵνα δικαιοσύνη;

3. Μὴ ἀποκρίσῃ μοι ἐν κέρμα. Οὐκ εἰ με ἄλλως σοὶ κεχρηματισθήσεται, ἢ ἵνα ἀναφανθῆς δικαίος; Τετραπλ., ἢ ἀποκρίσῃ;

3.

4. Ἀναφανθίσεις... ὡς Θεοῦ ἐπιβίμησα.

4. Ἡ βραχίον σου ἐστὶ κατὰ τοῦ Κυρίου;

4.

5.

5. Δόξαν καὶ τιμὴν.

5. Εὐπρέπειαν καὶ ὄψος.

7.

7. Ὑπερφανον. Ἄλλος, ἀρχέκακον. Σθέσον.

7.

8. Κατάχυσον αἰμάτος εἰς γῆν.

8. Κεῖψον δὲ εἰς γῆν ὄρθουραδόν.

8.

11. Ἐστὶ λαθῆνός.

11. Ἐπ' ἀσπίδι.

11. Ἐπὶ λαθῆνός.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOUITO.

3. Nonne quid iustum facies iustum meum? Injustum facies me, ut iustificeris?

3. Ne repellis iudicium meum. Putas autem me aliter tibi respondisse, quam ut appareas iustus? Tetrapl., an repellis?

3.

4. Iustum facies... ac si Dei existas?

4. Aes brachium tibi est contra Dominum?

4.

5.

5. Gloriam et honorem.

5. Dignitatem et celebritatem.

7.

7. Superbum. Altius, principem mali. Extingue.

7.

8. Obsus eos in pulvere.

8. Absconde autem in terra simul.

8.

11. Super ilia.

11. In lumbo.

11. Super ilia.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

AKYΛAΣ.

- כדז אד 12
- כבויל ברזל 15
- ראשית דדני אל 14
- העשו יגש דדב
- ובצח 16
- צללו 17
- עדיב-גל 18
- לא יחפו 18
- כי 19
- יקחו 19
- בבורקים יקב-א 19
- חבשך לחיך 20
- ובתל תשקיע לשנו 20
- חבשך תבן לחיך 21
- הירבה אלך תחננין אס 22
- הירבה אלך רבת *Ὁ Ἑβραῖος, ἀρα πλιθυνεῖ πρὸς σὲ δεξίαι, ἀρα λαλήσει πρὸς σὲ μαλακά;*
- היכרת 23
- החשק 24
- יחצוה בין כנענים 25
- התבלל בשנת ערד 26

- 12.
- 15.
- 14.
- 16.
- 17.
- 18.
- 18.
- 19.
- 20.
- 21.
- 22.
- 23.
- 24.
- 25.
- 26.

- 12.
- 13.
- 14. Κεφάλαιον ἐδῶν Ἰσχυροῦ.
- 16.
- 17.
- 18. Ἰταί χειμάρρου.
- 18.
- 19. Ὄταν.
- 19. Λήφεται.
- 20. Ἐλκύσεις δὲ Λευιαθάν;
- Καὶ σχοινοῖς συνδήσεις τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ;
- 21.
- 22. Ἀπαλά.
- 23.
- 24.
- 25. Ἐσὺ ἡμισεύσουσιν αὐτὸν μεταξὺ Χαναανίων.
- 26.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

- 12. Sicut cedrus.
- 13. Sicut virga ferrea.
- 14. Principium viarum Dei.
- Facientis eum, applicabit gladium suum.
- 16. Et cæno.
- 17. Umbra ejus.
- Salices torrentis.
- 18. Non festinabit.
- Quia.
- 19. Tollet eum.
- In laqueis perforabit nasum.
- 20. Extrahes Leviathan?
- Et in fune demerges linguam ejus?
- 21. Et in spina perforabis maxillam ejus?
- 22. Numquid multiplicabit ad te preces, aut loquetur tibi mollia? *Hebraeus interpret, id.*
- 23. Numquid feriet?
- 24. Numquid ludes?
- 25. Dimidiabunt eum inter negotiatores.
- 26. Numquid replebit in umbraculis pellem ejus?

- 12. Quasi cedrum.
- 15. Quasi laminæ ferreæ.
- 14. Principium viarum Dei.
- Qui fecit eum, applicabit gladium ejus.
- 16. In locis humentibus.
- 17. Umbra ejus.
- Salices torrentis.
- 18. Non mirabitur.
- Quod.
- 19. Capiet.
- In sudibus perforabit nares ejus.
- 20. An extrahere poteris Leviathan?
- Et fune ligabis linguam ejus?
- 21. Aut armilla perforabis maxillam ejus?
- 22. Numquid multiplicabit ad te preces, aut loquetur tibi mollia?
- 23. Numquid feriet?
- 24. Numquid illudes?
- 25. Divident illam negotiatores.
- 26. Numquid implebis sagenas pelle ejus?

- 12.
- 13.
- 14. Capitulum viarum Fortis.
- 16.
- 17.
- Salices torrentis.
- 18.
- Cum.
- 19. Capiet.
- 20. Trabes autem Leviathan?
- Et funibus colligabis linguam ejus?
- 21.
- 22. Mollia.
- 23.
- 24.
- 25. Donec dimidiabunt eum inter Chananæos.
- 26.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12.
13. Ὡς συμβλήματα σιδηρᾶ.
14. Κεφάλαιον ὀδῶν Ἰσχυροῦ.
Ποιηθὲν προσαχθῆναι τῇ μαχαίρᾳ αὐτοῦ.
16.
17. Ἐν ταῖς παραφύσιν.
18. Οὐ καταπλαγήσεται.
19.
Ἐν περόνῃ τρυπηθήσεται τὴν βίνα.
20. Ἐλκύσεις δὲ Λευιαθάν;

12. Ὡς κυπάρισσον. *Οἱ λοιποί*, ὡς κέδρος.
13. Σίδηρος χυτός.
14. Ἀρχὴ πλάσματος Κυρίου.
Πεποιημένον ἐγκαταπαίξεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ.
16. Βούτομον. *Οἱ λοιποί*, κάθυγρον.
17. Ἐν βράδαμοις.
Καὶ κλώνες ἀγροῦ.
18. Οὐ μὴ αἰσθηθῆ.
Ἵτι.
19. Δέξεται.
Ἐνσκολιεῦόμενος τρήσει τὴν βίνα.
20. Ἄξεις δὲ δράκοντα;

12.
13.
14. Κεφάλαιον ὀδῶν Ἰσχυροῦ.
16.
17.
18.
19.
20.

Vacat.

21.
22.
23.
24. Μὴ ἐμπαίξεις;
25. Διαμερισθῆσονται μεταξὺ μετὰ δόλων.
26. Μὴ πληρώσεις σκηναῖς τὸ τῶμα αὐτοῦ;

21. Ψελλίω δὲ τρυπήσεις τὸ χεῖλος αὐτοῦ.
22. Λαλήσει δέ σοι δεήσει, ἰκετηρία μαλακῶς;

21. Καὶ χαλινῶ τρήσεις αἰγόνι αὐτοῦ;
22. Ἀπαλά.

23. Μὴ διαθήσεται;
24.
25. Ἀγοράσουσιν αὐτόν.
26.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12.
13. Ut commissuræ ferri.
14. Capitulum viarum Fortis.
Factum ad applicandum gladio suo.
16.
17. Cum surculis.
18. Non consternabitur.
19.
Fibula perforabitur naso.
20. Trahes autem Leviathan?

12. Sicut cupressum. *Reliqui*, sicut cedrus.
13. Ferrum fusile.
14. Principium formationis Domini.
Factum ut illuderetur ab angelis ejus.
16. Carectum. *Reliqui*, humidum.
17. Cum ramis.
Et sarmenta agri.
18. Non sentiet.
Quia.
19. Accipiet.
Intortus forabit nasum.
20. Duces autem draconem?

12.
13.
14. Capitulum viarum Fortis.
16.
17.
18.
19.
20.

Vacat.

21.
22.
23.
24. Numquid illudes?
25. Dispertientur inter negotiatores.
26. Num replebis tabernaculis pellem ejus?

21. Et armilla perforabis labium ejus.
22. Loquetur autem tibi p̄ces, supplicatione molliter?
23. Ponet?
24. Ludes?
25. Partiuuntur autem eum Phœnicum gentes.
26. Omne navigans conveniens, non ferent pellem unam caudæ ejus.

21. Et freno perforabis maxillam ejus?
22. Mollia.
23. Numquid disponet?
24.
25. Vendent eum.
26.

TO EBPAIKON.

ובעל צל דגים
27 זכר מלחמה אל - תוכף
28 הן - תתלת נחמה
הגם אל - מראי וסל

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Et in massa piscium.
27. Memento belli, ne addas.
28. Ecce spes ejus mentita est.
Nonne etiam ad aspectus ejus
deturbabitur?

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

27.

28.

VULGATA LATINA.

Et gurgustium piscium.
27. Memento belli, nec ultra
addas.
28. Ecce, spes ejus frustrabitur
eum.
Et videntibus cunctis præcipita-
bitur.

AKYAAΣ.

27. Μνήσθητι πολέμου, ἡ προ-
ῆς.
28.

AQUILA.

27. Memento belli, ne addas.

28.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XL Job.

V. 3. Σ., μήτι παρακωρώτης etc. Drusius.
V. 4. Σ., ακυρώσεις etc. Colbert. et Reg. unus.
V. 5. Θ., εὐπρέπειαν καὶ ὕψος. Colbert. et Reg.
unus.
V. 7. Ἄλλ., ἀρχέακων. Reg. unus. Forte scho-
lion.
Ibid. Ἀ., καὶ ἀπόδριψον. Colbert. et Reg. unus.
Apud Drusium legitur, ἐπίστρεψον, *converte*. In
Vulgata habetur, *confunde*.
V. 8. Σ., κατάχωσον αὐτοὺς εἰς κόνιν. Colbert.,
Reg. unus et Drusius.
V. 11. Ἀ., ἐπὶ νότου. Σ., Θ., ἐπὶ λαγόνος. Sic ex
mss.
V. 12. Οἱ λοιποὶ, ὡς κέδρος. Colbert. et Drusius.

V. 13. Σ., ὡς συμπλήματα σιδηρᾶ. Omnes mss.
Drusius vero, σιδήρου.
V. 14. Ἀ., Σ., Θ., κεφάλαιον ὀδῶν Ἰσχυροῦ. Reg.
unus habet, Ἀ., κεφάλαιον. Θ., Σ., ὀδῶν Ἰσχυροῦ.
Colbert. Ἀ., κεφαλή. Θ., Σ., ὀδῶν Ἰσχυροῦ. Reg.
alter, Drusius et Nicetas, οἱ ἄλλοι, κεφάλαιον ὀδῶν
Ἰσχυροῦ. Vide ad vocem primam Genesis.
Ibid. Σ., ποιηθὲν etc. Sic omnes.
V. 16. Οἱ λοιποὶ, κάθυγρον. Colbert. qui hanc
vocem ad πάπυρον versionis τῶν Ὁ refert.
Ibid. Σ., σὺν ταῖς παραφύσιν. Nicetas et Colbert.
V. 17. Ἀ., ἰτέαι χειμάρβου. Omnes.
V. 18. Σ., οὐ καταπλαγῆσται. Colbert, Reg.
unus et Drusius.

CAPUT XII JOB.

TO EBPAIKON.

1 אל - מכר כי יעורר
3 אל - אחישי בדיו דבר גבורת
4 בגבל רסנו מי יבא
5 דלתי
6 גאזה אפיקי סגנים
7 אדח באחד יגש
חיה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Non crudelis quod suscitet
eum.
3. Non silebo propter eum, et
verbum fortitudinum, et gratiam
dispositionis ejus.
4. Cum duplicitate freni ejus
quis veniet?
5. Portas.
Circuitus dentium ejus.
6. Superbia fortitudines scuto-
rum.
7. Una in unam admoventur.
Et ventus.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

3.

4.

5.

6.

7.

VULGATA LATINA.

1. Non quasi crudelis suscitabo
eum.
3. Non parcam ei, et verbis po-
tentibus, et ad deprecandum com-
positis.
4. Et in medium oris ejus quis
intrabit?
5. Portas.
Per gyrum dentium.
6. Corpus illius quasi scuta fu-
silia.
7. Una uni conjungitur.
Spiraculum.

AKYAAΣ.

1. Οὐδὲ μὴ ἀσπλαγχνήσω ὅταν
ἐξεγείρω αὐτόν.
3. Περὶ αὐτοῦ... καὶ δωρήσεται
τάξει αὐτοῦ.
4.
5.
6. Σῶμα αὐτοῦ ὑπερεχύσεις θυ-
ρεῶν.
7.
Ἄναπνοή.

AQUILA.

1. Neque immisericors ero, cum
suscitabo eum.
3. Circa eum... et dabitur or-
dini ejus.
4.
5.
6. Corpus ejus supereffusione:
scutorum.
7.
Respiratio.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Και ἐν ἰχθυοφόροις.	Και ἐν πλοίοις ἀλιέων.	
27.	27. Μνησθεὶς πόλεμον τὸν γινόμενον ἐν στόματι.	27.
28.	28. Καὶ μηκέτι γινέσθω.	28. Ἴδου ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ διεφεύατο.
Ἄλλὰ καὶ ὁ Θεὸς τὴν ἰδέαν αὐτοῦ καταβαλεῖ.	Οὐχ ἐώρακας αὐτόν;	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Et in nassis piscium.	Et in naviculis piscatorum.	
27.	27. Recordatus belli quod fit in ore.	27.
28.	28. Et non ultra sint.	28. Ecce principium ejus mentitum est.
Sed et Deus speciem ejus dejiciet.	Nonne vidisti eum?	

Notæ et variæ lectiones ad cap. XL Job.

- Ibid. 'A., δταν. Colbert.
 V. 19. 'A., λήφεται. Colbert. et Reg. unus.
 Ibid. Σ., ἐν περὶνῃ etc. Omnes.
 V. 20. 'A., Σ., ἐλκύσεις δὲ Λευιαθάν. Colbert. habet, 'A., Σ., Λευιαθάν. Reg. unus ut nos posuimus. Drusius id uni Symmacho tribuit. Oratoriensis et Reg. alter, οἱ λοιποὶ, Λευιαθάν.
 Ibid. 'A., καὶ σχοινίοις etc. Hunc versiculum Latine tantum adfert Drusius.
 V. 21. Θ., καὶ χαλινῶ etc. Omnes.
 V. 22. 'Ο Ἑβραῖος, ἀρα πληθυνεῖ etc. Drusius.
 Ibid. 'A., Θ., ἀπαλά. Colbert. Reg. unus habet, ἀπλά.
 V. 25. Θ., μὴ διαθήσεται. Colbert. et Reg. unus.
 V. 24. Σ., μὴ ἐμπαίζεις. Colbert. et Reg. unus.
 V. 25. 'A., ἕως ἡμισ-. Orator. et Reg. unus cum Drusio qui non habet ἕως. Secunda versio Aquilæ adscribitur a Drusio, sed est Symmachi. Tertia Theodotionis.
 V. 26. Σ., μὴ πληρώσεις etc. Drusius.
 Ibid. Σ., καὶ ἐν ἰχθυοφόροις. Drusius.
 V. 27. 'A., μνήσθητι πολ- etc. Drusius
 V. 28. Θ., ἰδού ἡ ἀρχὴ etc. Omnes.
 Ibid. Σ., ἀλλὰ καὶ ὁ Θεὸς etc. Omnes. Cæterum his tribus postremis versiculis LXX sic ab Hebraico differunt, ut vix possint singulis locis adscribi.

CAPUT XLI JOB.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Οὐ δέδοικας ὅτι ἠτοίμασταί μοι;	1. Οὐδὲ μὴ ἀσπλαγχνήσω, δταν ἐξεγαίρω αὐτόν.
3. Καὶ θωρήσεται τάξει αὐτοῦ.	3. * Οὐ σωπήσομαι δι' αὐτόν, * καὶ λόγῳ δυνάμεως ἐλεήσει τὸν * ἴσον αὐτῷ.	3. * Οὐ σωπήσομαι δι' αὐτόν, * καὶ λόγῳ δυνάμεως ἐλεήσει τὸν * ἴσον αὐτῷ.
4. Εἰς ὑποδίπλωσιν φολίδος αὐτοῦ τίς ὑποδύσει;	4. Εἰς δὲ πτύξιν θώρακος αὐτοῦ τίς ἂν εἰσέλθοι;	4.
5.	5. Πύλας. <i>Οἱ λοιποὶ, θύρας. Κύκλω δδόντων. Οἱ λοιποὶ, περὶ τοὺς δδόντας.</i>	5.
6. Ὑπερφρονεῖ προερχόμενος ἐν θυρεοῖς τὰ ἐγκατα αὐτοῦ.	6. Τὰ ἐγκατα αὐτοῦ ἀσπίδες χάλκεαι.	6.
7.	7. * Εἰς τοῦ ἐνὸς κολλῶνται. Πνεῦμα δέ.	7. * Εἰς τοῦ ἐνὸς κολλῶνται.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Non timuisti quia paratus est mihi?	1. Neque immisericors ero, cum suscitabo eum.
3. Et dabitur ordini ejus.	3. * Non tacebo propter eum, * et sermo virtutis miseretur æqualis sui.	3. * Non tacebo propter eum, * et sermo virtutis miseretur æqualis sui.
4. In duplicitatem squamæ ejus quis subibit?	4. In plicam autem thoracis ejus quis utique ingrediatur?	4.
5.	5. Portas. <i>Reliqui, januas. In circuitu dentium. Reliqui, circa dentes.</i>	5.
6. Superbit procedens cum scutis visceribus suis.	6. Interiora ejus scuta ærea.	6.
7.	7. * Unus uni adherent. Spiritus autem.	7. * Unus uni adherent.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
8. איש - באחיו דבקי יתלכד ולא יתפרדו	8.	8. Ἐκαστος τῷ πλησίον αὐτοῦ προσκοληθήσεται.
9. עבושתיו תהל אור כענעפי-שור	9.	9. Πταρμὸς αὐτοῦ φέγγος πυρός.
10. כידדו אש	10.	10.
13. דאבדו	13.	13. Ἐκλιμῖα.
14. מפלי בשדו דבקי יצק עליו בל-יבשו	14.	14.
16. משתו יגורו אילים	16.	16. . . . ὑποσταλήσονται ἰσχυροί.
17. משיגודו חרב בלי תקום חנית כסע ושריה	17.	17.
18. לתבן	18.	18. Εἰς ἄχυρα.
19. לא-יבריתו בן-קשת אבני-קלע	19.	19.
20. נקש נחשבו תיחא	20.	20. ✕ Ὡς καλάμη ἐλογίσθησαν ✕ σφύραι. 'Ἀσπίδος.
לרעש כידדו	21.	21. Ὑξυντῆρες δοστράκων.
21. חדדו חרש	22.	22. Καγγλάσει.
22. ירתחו		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Vir in fratre suo adhærebit.	8. Una alteri adhærebit.	8. Quisque proximo suo adhærebit.
Tenebunt se, et non separabuntur.	Et tenentes se nequaquam separabuntur.	
9. Sternutationibus ejus clarebit lux.	9. Sternutatio ejus splendor ignis.	9. Sternutatio ejus splendor ignis.
Ut palpebræ aurora.	Ut palpebræ diluculi.	
10. Scintillæ ignis.	10. Tædæ ignis.	10.
15. Dolor.	13. Egestas.	13. Egesta
14. Decidentia carnis ejus coherent : concreta in eo non movetur.	14. Membra carniarum ejus coherentia sibi : mittet contra eum fulmina, et ad locum aliam non ferentur.	14.
16. Ab altitudine ejus timebunt fortes.	16. Cum sublatus fuerit, timebunt angeli.	16. ... metuent fortes.
17. Attingentis eum gladius non stabit, lancea profectionis, et lorica.	17. Cum apprehenderit eum gladius, subsistere non poterit, neque hasta, neque thorax.	17.
18. Ad paleam.	18. Quasi paleas.	18. In paleas.
19. Non fugabit eum filius arcus.	19. Non fugabit eum vir sagittarius.	19.
Lapides fundæ.	Lapides fundæ.	
20. Sicut stipula reputata sunt catapulta.	20. Quasi stipulam æstinabit malleum.	20. ✕ Sicut calamus reputati ✕ sunt mallei.
Ad vibrationem hastæ.	Vibrantem hastam.	Clypei.
21. Acumina testæ.	21. Radium solis.	21. Acumina testæ.
22. Fervere faciet.	22. Fervescere faciet.	22. Fervere faciet.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8.	8. Ἄνῆρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ προσκολληθήσεται.	8.
	✕ Συνέγονται, καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν.	✕ Συνέγονται, καὶ οὐ μὴ ἀποσπασθῶσιν.
9.	9. Ἐν πταρμῷ αὐτοῦ ἐπιφαύσκειται φέγγος. Εἶδος ἑωσφόρου. <i>Οἱ λοιποὶ, ὡς εἶδος ἑωσφόρου.</i>	9.
10.	10. Ἐσχάροι πυρός. <i>Οἱ λοιποὶ, δαλοὶ πυρός.</i>	10.
13.	13. Ἀπίλεια.	13.
14. Σάρκες αὐτοῦ περικεχυμέναὶ αὐτῷ ἀκλινεῖς.	14. Σάρκες δὲ σώματος αὐτοῦ κεκόλληται· καταχέει ἐπ' αὐτὸν, οὐ σαλευθήσεται.	14.
16. Ἰπὸ τῆς κινήσεως αὐτοῦ εὐλαβηθήσονται ἰσχυροί.	16. Στραφέντος δὲ αὐτοῦ, φόβος θηρίων·	16.
17. Καταλαβοῦσα αὐτὸν μάχαιρα οὐχ ὑποστήσεται, ✕ οὐδὲ λόγχης ἄρσις καὶ θώρακος·	17. ✕ Οὐδὲ λόγχης ἄρσις καὶ ✕ θώρακος· Ἐὰν συναντήσωσιν αὐτῷ λόγχαι, οὐδὲν μὴ ποιήσωσι, δόρυ καὶ θώρακα.	17.
18. Ὡς ἄχυρα.	18. Ἄχυρα.	18. Εἰς ἄχυρα.
19. Οὐ φυγαδεύσει αὐτὸν ἀνὴρ τοξότης.	19. Οὐ μὴ τρώσῃ αὐτὸν τόξον χάλκεον. Πετροβόλον. Ἄλλος, πέτρους σφενδόνης. <i>Οἱ λοιποὶ, λίθους σφενδόνης.</i>	19.
20.	20. ✕ Ὡς καλάμη ἐλογίσθησαν ✕ σφύραι. Σεισμοῦ πυρφόρου.	20. ✕ Ὡς καλάμη ἐλογίσθησαν ✕ σφύραι.
Σειομένου θυρεοῦ.	21. Ὀβελισκοὶ ὀξεῖς.	21. Σιδήριον τέκτονος·
21. Σιδήρια τέκτονος.	22. Ἀναζει.	22.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

8.	8. Vir fratri suo adhærebit.	8.
	✕ Continebuntur et non dividentur.	✕ Continebuntur et non dividentur.
9.	9. In sternutamento ejus effulget lumen. Species luciferi. <i>Reliqui, ut species luciferi.</i>	9.
10.	10. Foci ignis. <i>Reliqui, lampades ignis.</i>	10.
13.	13. Perditio.	13.
14. Carnes ejus circumfusæ ipsi stabiles.	14. Carnes autem corporis ejus sunt agglutinatæ: effundit super eum, non commovebitur.	14.
16. A commotione ejus verebuntur fortes.	16. Cum autem se verterit, timor bestiis.	16.
17. Comprehendens eum gladius non subsistet, ✕ neque hastæ elevatio et thoracis·	17. ✕ Neque hastæ elevatio et ✕ thoracis· Si occurrerint ei lanceæ, nihil facient, hastam et thoracem.	17.
18. Ut paleas.	18. Paleas.	18. In paleas.
19. Non fugabit eum vir sagittarius.	19. Non vulnerabit eum arcus æreus. Fundam. <i>Al., petras fundæ. Reliqui, lapides fundæ.</i>	19.
20.	20. ✕ Sicut stipulam æstimabit ✕ malleum. Concussionem igniferam.	20. ✕ Sicut stipulam æstinabit ✕ malleum.
Commoto clypeo.	21. Obelisci acuti.	21. Ferramentum fabri.
21. Ferramenta fabri.	22. Fervere facit.	22.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

כְּמִרְקָה
יחשב תצום לשיבה 25

25.

Μυρεψιγτήριον.
25.

אין-על-עפר בשלח 24

24.

24.

העש לבלי-חת

את כל-גבה יראה 25

25.

25.

על-כל-בני-שחץ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Ut ollam pigmenti.

Quasi cum unguenta bulliunt.

Vas unguentarium.

23. Reputabit abyssum in canitiem.

23. Æstimabit abyssum quasi senescentem.

23.

24. Non super pulverem comparatio ejus.

24. Non est super terram potestas quæ comparetur ei.

24.

Qui factus est ad non conterendum.

Qui factus est ut nullum timeret.

25.

25. Omne sublime videbit.

25. Omne sublime videt.

Super omnes filios superbiæ.

Super universos filios superbiæ.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XLI Job.

V. 1. 'A., Θ., οὐδὲ μὴ ἀσπλαγχθήσω etc. Colbert. et Reg. unus.

V. 3. Colbertinus habet cum asterisco, ἐκ Θ. οἱ β', i. e., *hi duo versiculi ex Theodotione desumpti sunt.* Editio item Latina Hieronymi, cujus versionem mutuamur, illos asteriscis notat.

Ibid. 'A., περὶ αὐτοῦ. Reg. unus.

Ibid. 'A., Σ., καὶ δωρήσεται etc. Reg. unus Aquilæ tribuit, Colbert. Symmacho. Verisimilius est esse Aquilæ tantum.

V. 4. Σ., εἰς ὑποδιπλωσιν etc. Omnes.

V. 5. *Oi λοιποὶ, θύρας.* Colbert.

Ibid. *Oi λοιποὶ, περὶ τοὺς ὀδόντας.* Colbert. Nicetas vero id Theodotioni adscribit.

V. 6. 'A., σώμα αὐτοῦ etc. Colbert., Reg. unus, Nicetas et Drusius. Symmachi lectionem pleniorē

edimus.

V. 7. Hic versiculus ex Theodotione desumptus est, ut cum asterisco et Θ. notat Colbertinus.

Ibid. 'A., ἀναπνοή. Colbertinus habet ἀναπνοῆς, male.

V. 8. 'A., ἕκαστος etc. Drusius.

Ibid. Hic versiculus cum asterisco et Θ. notatur in Colbertino.

V. 9. 'A., πταρμὸς αὐτοῦ etc. Drusius.

Ibid. *Oi λοιποὶ, ὡς εἶδος ἑωσφόρου.* Colbert.

V. 10. *Oi λοιποὶ, δαλοὶ πυρός.* Colbert. Drusius ani Aquilæ adscribit.

V. 13. 'A., ἐκλιμῖα. Drusius.

V. 14. Σ., σάρκες αὐτοῦ etc. Omnes.

V. 16. 'A., ὑποσταλήσονται ἰσχυροί. Drusius. Σ., ὑπὸ τῆς κινήσεως etc. Omnes.

CAPUT XLII JOB.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ

וְלֹא יבצר מסך מזמה 2

2.

2.

בלי-דעת לכן הגדתי 3

3.

3.

שמעותיך ועתה עיני ראתך 5

5.

5.

על-כן אבאם 6

6.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Et non prohibebitur a te cogitatio.

2. Et nulla te latet cogitatio.

2.

3. Absque scientia, ideo annuntiavi.

3. Absque scientia, ideo insipienter locutus sum.

3.

5. Audivi te: et nunc oculus meus vidit te.

5. Audivi te, nunc autem oculus meus videt te.

5.

6. Idcirco reprobo

6. Idcirco ipse me reprehendo.

6.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

ונחמתי על-עפר ואפר
7 וזה אפי בק ובשני רעיך
כי לא דברתם אלי נבטה
8 והעליתם עלה
עליכם
כי ו אם - פניו אשא לבלתי עשות
עמכם נבלה

7.

8.

Καὶ παρεκλήθη ἐπὶ χοῖ καὶ
σποδῶ.
7.

8. Καὶ ἀναβιάσετε θλοκαυτώ-
ματα.

אלי נבטה
בעבדי אידב

9 השחוד
הנעמתי
וישא יתיה את-פני אידב

9.

9.

10 בהתפלל
11 לפנים
וינחמו

10.

11.

10.

11.

על-כל-הרעה
נדם זהב אחד
12 מראשוד
14 ימיכה

12.

14.

Ἐνώτιον χρυσοῦν ἕν.
12.
14. Ἰεμιμά.

קציעה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et respiscam in pulvere et cinere.

7. Iratus est furor meus in te, et in duos socios tuos.

Quia non locuti estis ad me rectum.

8. Et ascendere facite ascensionem.

Super vos.

Nam utique facies ejus suscipiam ad non faciendum vobiscum abjectionem.

Ad me rectum.

Sicut servus meus Job.

9. Subites.

Naamathites.

Et suscepit Dominus facies Job.

10. In orando ipsum.

11. Prius.

Et consolati sunt.

Super omne malum.

In auream unam.

12. Præ principio ejus.

14. Iemima.

Casia.

Et ago pœnitentiam in favilla et cinere.

7. Iratus est furor meus in te, et in duos amicos tuos.

Quoniam non estis locuti coram me rectum.

8. Offerite holocaustum.

Pro vobis.

Faciem ejus suscipiam, ut non vobis imputetur stultitia.

Ad me recta.

Sicut servus meus Job.

9. Subites.

Naamathites.

Et suscepit Dominus faciem Job.

10. Cum oraret ille.

11. Prius.

Et consolati sunt.

Super omni malo.

In auream auream unam.

12. Magis quam principio ejus.

14. Diem.

Cassiam.

Et consolationem accepi in pulvere et cinere.

7.

8. Et offerite holocaustomata.

9.

10.

11.

In auream auream unam.

12.

14. Hiemima.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

7. Ὠργίσθη ὁ θυμός μου σοί, καὶ τοῖς δυσὶν ἑταίροις σου.

... ὀρθῶς.

8. Ἀναφοράν.

Ἄληθές ἐπ' ἐμοῦ.

9. Ὁ Σωτ.

Ναμαθίτης.

Καὶ προσήκατο ὁ Θεὸς τὸ πρόσωπον Ἰώβ.

10. Ἐν τῷ προσεύξασθαι αὐτόν.

11. Πρίν.

Περὶ πάσης τῆς κακίας.

Ἐπίβρινον.

12. Ὑπὲρ τὰ ἔμπροσθεν.

14. Ἰεμιμά.

Ἥγημαι δὲ ἐμαυτὸν γῆν καὶ σπόδον.

7. Ἥμαρτες σὺ καὶ οἱ δύο φίλοι σου.

Οὐ γὰρ ἐλαλήσατε ἐνώπιόν μου ἀληθές οὐδέν.

8 Καὶ ποιήσει κάρπωσιν.

Περὶ ὕμῶν. Ἄλλος, ὑπὲρ ὕμῶν.

Πρόσωπον αὐτοῦ λήψομαι· εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτόν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς. Οἱ ἄλλοι, πρόσωπον αὐτοῦ παραδέξομαι. Εἰ μὴ γὰρ δι' αὐτόν, ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς.

Ἄληθές.

Κατὰ τοῦ θεράποντός μου Ἰώβ. Ἄλλος, ὡς ὁ δοῦλός μου Ἰώβ.

9. Ὁ Σαυχίτης.

Ὁ Μιναῖος.

Καὶ ἔλυσε τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἰώβ.

10. Εὐξαμένου δὲ αὐτοῦ.

11. Ἐκ πρώτου.

Καὶ παρεκάλεσαν. Ἄλλος, καὶ παρεμυθήσαντο.

Ἐπὶ πᾶσιν.

Τετράδραχμον χρυσοῦ.

12. Ἡ τὰ ἔμπροσθεν.

14. Ἡμέραν. Ἄλλοι, ὕμημα, ὕμιμα, ὕμημα, ὕμημα.

Κασίαν. Ἄλλος, Κεσίαν.

7. Ἐθυμώθη ἡ ὀργή μου ἐν σοί, καὶ ἐν τοῖς δυσὶ φίλοις σου.

Οὐ γὰρ ἐλαλήσατε εὐθύτητα.

8. Ὀλοκαύτωςιν.

Καθὼς ὁ δοῦλός μου Ἰώβ.

9. Ὁ Σωτῆς.

Νωμαθίτης.

10.

11. Ἐμπροσθεν.

Ἐνώτιον χρυσοῦν ἐν.

12. Ὑπὲρ τὰ ἔμπροσθεν.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Putavi autem me terram et cinerem.

7. Iratus est furor meus tibi, et vobis sociis tuis.

...recte.

8. Oblationem.

Verum super me.

9. Soi.

Namathites.

Et admisit Deum faciem Job.

10. In orando ipsum.

11. Prius.

Circa omnem malitiam.

Ornamentum navium.

12. Super priora.

14. Hiemima.

7. Peccasti tu, et duo amici tui.

Non enim locuti estis coram me verum quidpiam.

8. Et faciet holocaustum.

Pro vobis. *Alius*, super vos.

Faciem ejus accipiam: nam nisi propter ipsum, perdidissem utique vos. *Alii*, faciem ejus suscipiam. Nisi enim ejus gratia, perdidissem vos.

Verum.

Contra famulum meum Job. *Alius*, sicut servus meus Job.

9. Sauchites.

Minzeus.

Et solvit peccatum eis propter Job.

10. Et cum ille precatus esset.

11. A principio.

Et consolati sunt. *Alius*, *id.*

Super omnibus.

Tetradrachmum auri.

12. Præ iis quæ antea.

14. Diem. *Alii*, Hyemema, Hymitra, Hymema, Hysmema.

Casiam. *Alius*, Cesium.

7. Excanduit ira mea in te, et in duos amicos tuos.

Non enim locuti estis quod rectum erat.

8. Holocaustum.

Sicut servus meus Job.

9. Soites.

Nomathites.

10.

11. Antea.

In aurem auream unam.

12. Super priora.

14.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
קרן הפך 16 וירא את בני בני בני ארבעה דרח	16.	Καρναφούκ. 16.
17 ושבע ימים	17.	17.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Ceren-haphuc. 16. Et vidit filios suos, et filios filiorum suorum quatuor genera- tiones. 17. Et satur dierum.	Cornustibii. 16. Et vidit filios suos, et filios filiorum suorum usque ad quar- tam generationem. 17. Et plenus dierum.	Carnaphuc. 16. 17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XLII Job.

V. 2. *Οἱ ἅλλοι, καὶ οὐκ ἀφαιρέθησεται etc.* Omnes.

V. 3. Σ., ἔγνων etc. Drusius. Sine dubio legendum, οὐκ ἔγνων.

V. 5. *Οἱ λοιποὶ, ἤκουόν σε etc.* Reg. unus, Drusius et Nicetas.

V. 6. Σ., διὰ τοῦτο κατέγνων ἐμαυτοῦ. Reg. unus. Ibid. Ἀ., καὶ παρεκλήθη etc. Drusius.

V. 7. Σ., ὠργίσθη ὁ θυμὸς μου etc. Drusius Symmachi et Theodotionis lectiones sic habet.

Ibid. Σ., ὀρθῶς. Colbert., Reg. unus et Drusius.

Θ., οὐ γὰρ ἐλάλησας etc. Drusius.

V. 8. Ἀ., καὶ ἀναβιβάσατε ὀλοκαυτώματα. Drusius. Colbertinus vero, Reg. unus et Orat. Ἀ., Θ., ὀλο-

καύωσιν, forte melius. Σ., ἀναφοράν. Sic omnes.

Ibid. Colbertinus habet, Δ, ὑπὲρ ὑμῶν, i. e., *Te-
trapla*, ut sæpe dictum est.

Ibid. *Οἱ ἅλλοι, πρόσωπον αὐτοῦ etc.* Sic Colbert. et alii pleniorum quam Drusius interpretationem adferunt.

Ibid. Σ., ἀληθὲς ἐπ' ἐμοῦ. Sic Colbert.

Ibid. Θ., καθὼς ὁ δοῦλ- etc. Colbert. et Reg. unus. Drusius id quasi scholion adfert.

V. 9. Σ., ὁ Σωτ etc. Colbert. et Reg. unus, ut et in sequenti.

Ibid. Σ., καὶ προσήκατο etc. Omnes.

V. 10. Σ., ἐν τῷ προσεύξασθαι αὐτόν. Reg. unus. Colbertinus vero Symmacho et Theodotioi tribuit.

IN LIBRUM PSALMORUM MONITUM.

*In eruendis et emendandis Psalterii lectionibus hi libri tum manuscripti tum editi a nobis adhibiti sunt :
Codex Reg. num. 1807, egregiæ notæ, decimi sæculi, cui prorsus similis in Vaticano exstat eadem manu-
scriptus ; ita ut non modo paginæ, sed etiam lineæ singulæ eadem voce desinant.*

Codex Reg. num. 1876. X sæculi.

Codex Reg. num. 1877. XI sæculi.

Codex Reg. X sæculi, num. 1878, elegantissime descriptus cum depictis imaginibus.

Codex Colbertinus num. 646, recens.

Codex alter Colbertinus στιχηρῶς, sive distinctis versiculis, exaratus, num. 5995, scriptus anno 1070.

Codex Vaticanus num. 754. X sæculi, unde sexdecim dumtaxat psalmorum lectiones nancisci potuimus.

Codex Coislinianus noni vel decimi sæculi.

Codex alter Coislinianus vetustus.

PSALMUS PRIMUS.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ א	1.	1.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Beatitudines viri, qui non ambulavit. <i>Hieronymus</i> , beatus vir qui non abiit.	1. Beatus vir qui non abiit.	1.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Καρναφούκ.

16.

17.

Ἀμάλθαλας κέρας.

16. ✕ Καὶ ἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς
✕ αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἰῶν
✕ αὐτοῦ τετάρτην γενεάν.17. Πλήρης ἡμερῶν. Ἀλλ., ἐμ-
πεπλησμένος ἡμερῶν.Τὰ δὲ πάντα ἔτι δ' ἐξήσαν, διακό-
σια τεσσαράκοντα.16. ✕ Καὶ ἶδεν Ἰὼβ τοὺς υἱοὺς
✕ αὐτοῦ, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἰῶν
✕ αὐτοῦ τετάρτην γενεάν.

17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Carnaphuc.

16.

17.

Amalthææ cornu.

16. ✕ Et vidit Job filios, et fi-
✕ lios filiorum suorum quarta
✕ generatione.17. Plenus dierum. *Alius*, satur
dierum.Omnes autem anni quibus vixit,
ducenti quadraginta.16. ✕ Et vidit Job filios, et fi-
✕ lios filiorum suorum quarta
✕ generatione.

17.

Notæ et variæ lectiones ad cap. XLII Job.

V. 11. Σ., πρὶν etc. Reg. unus.

Ibid. Ἄλλος, καὶ παρεμυθήσαντο. Idem.

Ibid. Σ., περὶ πάσης etc. Omnes.

V. 12. Σ., Θ., ὑπὲρ τὰ ἔμπροσθεν. Colbert.

V. 14. Ἀ., Σ., Ἰεμιμά. Drusius. Colbertinus
vero, Ἀ., ὑέμημα. Σ., ὕμημα. Reg. unus, Ἀ.,
ὕσημα. Σ., ὕμημα. [Nobilius, Drusius et Lamber-
tus Bos efferunt Ἰεμιμά, cum leni spiritu. Dracm.]

Ibid. Ἄλλος, Κεσίαν. Drusius.

Ibid. Ἀ., Σ., καρναφούκ. Drusius. Colbertinus
autem, Καρναφρούθ Reg. unus, καρναφρούθ.V. 16. Hi duo versiculi asteriscis notantur in
Colbertino, et in edit. Latina Hieronymi.

V. 17. Ἄλλος, ἐμπεπλησμένος ἡμερῶν. Drusius.

Ibid. Τὰ δὲ πάντα etc. In Colbertino sequitur hu-

jusmodi nota: Οὗ κεῖται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. :
Non exstat in Hebraico. Sic etiam in Regio uno,
ubi loco τοῦ, ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ legitur, παρὰ τοῖς
λοιποῖς, *apud reliquos.*Oratoriensis vero codex hæc habet: ἰστίον δε-
μέχρι τοῦ, πρῶτος καὶ πλήρης ἡμερῶν, Ἀκ.
καὶ Σύμμ. ἐλθόντες συνεπέραναν τὴ βιβλίον, ὡς δὴ
τῷ Ἑβραϊκῷ ἀκολουθοῦντες. Ὁ δὲ Θεοδοτίων συμπα-
ραίνει τοῖς Ο΄. I. e., *Sciendum est, ad illud, senex
et plenus dierum, Aquilam et Symmachum librum
terminare, utpote Hebraicum sequentes. Theodotto
autem cum LXX Interpretibus desinit. Quæ se-
quuntur vero apud LXX et Theodotionem ex Syro
desumpta dicuntur: atque obelis notantur in edit.
Latina Hieronymi.*

IN LIBRUM PSALMORUM MONITUM.

*Codex tertius Coislinianus X sæculi.**Eusebius in Psalmos a nobis editus anno 1706.**Hilarius in Psalmos unam tantum lectionem suppeditavit.**Chrysostomus in Psalmos editus a Sarilio et Frontone Ducæo, manuscriptis etiam ad lectiones asseren-
das usi sumus.**Hieronymus, maxime epistola ad Suniam et Fretelam, itemque Breviarium ejusdem nomine editum.**Theodoretus in Psalmos editus a Sirmondo.**Catena a Daniele Barbaro edita latine in quinquaginta psalmos.**Catena a Corderio edita in totum Psalterium.**Agellius in Psalmos.*

PSALMUS PRIMUS.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

1. Μακάριος ἀνὴρ ὃς οὐκ ἐπορεύ-
θη. Ἄλλος, ἀμεμπτος ὁ ἀνθρώ-
πος, ὃς οὐκ ἐπεριπάτησεν. Ε΄, Γ΄,
τέλειος ὁ νεώτερος ὃς οὐκ ἀπῆλθε.1. Τέλειος ὁ νεώτερος ὃς οὐκ
ἀπῆλθε.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Beatus vir qui non abiit. *Alius*,
irreprehensibilis homo qui non
ambulavit. V, VI, perfectus junior
qui non abiit.1 Perfectus junior qui non
abiit.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
בענת רשעים		Ἐν συνελεύσει ἀσεβῶν.
ובבשב לצים לא ישב		Καὶ ἐν καθέδρᾳ χλευαστῶν (οὐκ ἐκάθισεν).
2 2 כי 1 אם בתורת יהודה חפצו ובתורתו יהנה יובם ולילה	2.	2. Ἄλλ' ἐν νόμῳ Κυρίου βουλήματα αὐτοῦ, καὶ ἐν νόμῳ αὐτοῦ φθέγγεται ἡμέρουσιν καὶ νύκτα.
3 היה כעץ שתול	3.	3. Καὶ ἔσται ὡς τὸ ξύλον μεταπεφυτευμένον. Ἐπὶ διεξόδου τῶν ὑδάτων, ὁ καρπὸν αὐτοῦ ὄψη. Καὶ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποπεσεῖται.
על-פלגיו-מים אשר פרידו יתן ועלדו לא-יבול	4.	4.
4 לא-כן הרשעים בם	5.	5. Ἐν συναγωγῇ. AQUILA. In conventu impiorum.
5 בעדו	5.	5. In consilio.
VERSIO HEBRAICI TEXT. In consilium impiorum. <i>Hieron.</i> , in consilio impiorum.	VULGATA LATINA. In consilio impiorum.	AQUILA. In conventu impiorum.
Et in consessu derisorum non sedit. <i>Hieron.</i> , et in cathedra derisorum non sedit.	Et in cathedra pestilentiae non sedit.	Et in cathedra derisorum (non sedit).
2. Sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus meditabitur die ac nocte. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	2. Sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus meditabitur die ac nocte.	2. Sed in lege Domini voluntates ejus, et in lege ejus loquetur die ac nocte.
3. Et erit sicut lignum plantatum. <i>Hieron.</i> , et erit tanquam lignum transplantatum. Super rivus aquarum, quod fructum suum dabit. <i>Hieron.</i> , juxta rivulos aquarum, quod fructum suum dabit.	3. Et erit tanquam lignum quod plantatum est. Secus decursus aquarum, quod fructum suum dabit.	3. Et erit tanquam lignum transplantatum. Super exitus aquarum, quod fructum suum dederit.
Et folium ejus non decidet. <i>Hieron.</i> , et folium ejus non defluet.	Et folium ejus non defluet.	Et folium ejus non decidet.
4. Non sic impii. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Sicut gluma. <i>Hieron.</i> , tanquam pulvis.	4. Non sic impii, non sic. Tanquam pulvis.	4.
5. In cœtu. <i>Hieron.</i> , in congregatione.	5. In consilio.	5. In congregatione.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum I.

V. 1. Θ., Ε', Γ', τέλειος ὁ νεώτερος etc. Ex notis edit. Romanæ. Mirum sane vocem שִׁמְחֵי hos interpretes vertisse, ὁ νεώτερος, quam vulgo ἀνὴρ, nonnunquam ἀνθρωπος interpretantur. Alia lectio, ἀμεμπτος ὁ ἀνθρωπος etc., quam sine interpretis nomine adfert Vaticanus, videtur esse Symmachi. Ubi notandum est, Vaticanum ad superiorem lectionem Ε', Γ' tantam, non autem Theodotionem præmittere. Sane præmissa Theodotionis nota suspecta mihi est. Psalm. cxxvi, S. A., S., Th. יִשְׂמַח

vertunt μακάριος.
Ibid. Α., ἐν συνελεύσει ἀσεβῶν. Sic unus habet Θ., Ε', Γ', ἐν βουλή ἁλλοτρίων. Drusius. Sed Eu-

thymius sic in Latina editione: *Vel aliter consilium impiorum pro concilio et conventu intelligendum, quemadmodum Aquila et Theodotio interpretati sunt.* Non verterit igitur Theodotio, ἐν βουλή, nisi mendum sit apud Euthymium. Ἄλλος, ἐν συνεδρίῳ παρανόμων. Sic Vaticanus, sine interpretis nomine; sed videtur esse Symmachi.

Ibid. Α., καὶ ἐν καθέδρᾳ etc. Horum interpretum lectiones sic habet Drusius, itemque Vaticanus. Hieronymus Aquilam sequitur, quod persæpe observatur in Psalmis.

V. 2. Codex Vaticanus sic habet: Α., Σ., Ε', Γ', ἐν νόμῳ Κυρίου φθέγγεται ἡμέρουσιν καὶ νύκτα, ubi

TO EBPAIKON.	PSALMUS II. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
1 למה רגעו גוים ללמים יהגו-ריק	1.	1. Ἴνατί ἐθορυβήθησαν ἔθνη. Καὶ φῦλα φθέγγεται κενῶς.
2 יתיצבו ו מלכי-ארץ ודונוים יחידים יחד	2.	2.
3 בנתקה	3.	3.
4 ילעג-למו	4.	4. Μυχθήσει αὐτούς.
5 ידבר	5.	5. Ἐπιφθέγγεται.
6 ואני נסכתי מלכי יבדלמו	6.	Κατασπουδάσει. 6. Καὶ ἐγὼ ἐδιασάμην, βασιλέα μου.
7 אספה אל-הק יחד	7.	7. Ἀναγγέλλων Ἴσχυροῦ ἀκριβασμόν.
יהודה אמר אלי בני אתה אני היום יחדיתך	9.	Κύριος εἶπε πρὸς μέ· Τέκνον μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον ἔτεκόν σε.
9 תנפצם	9.	9. Προσρήξεις αὐτούς.
10 ועתה מלכים השכילו	10.	10. Καὶ νῦν βασιλεῖς ἐπιστημώθητε.
12 נשקו-בר מן-יאקו	12.	12. Καταφιλήσατε ἐκλεκτῶς, μήποτε ὀργισθῆ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Ut quid tumultuatae sunt gentes. <i>Hieron.</i> , quare turbabuatur gentes. Et populi meditantur inane. <i>Hieron.</i> , et tribus meditantur inania.	1. Quare fremuerunt gentes. Et populi meditati sunt inania.	1. Quare turbatae sunt gentes. Et tribus loquentur vane.
2. Astabunt reges terrae, et principes consultant pariter. <i>Hieron.</i> , consurgent reges terrae, et principes tractabunt pariter.	2. Astiterunt reges terrae, et principes conuenerunt in unum.	2.
3. Dirumpamus. <i>Hieron.</i> , id.	3. Dirumpamus.	3.
4. Subsannabit eos. <i>Hieron.</i> , id.	4. Subsannabit eos.	4. Ridebit eos.
5. Loquetur. <i>Hieron.</i> , id. Terrebit eos. <i>Hier.</i> , conturbabit.	5. Loquetur. Conturbabit.	5. Eloquetur. Exagitabit.
6. Et ego constitui regem meum. <i>Hieron.</i> , ego autem ordinavi regem meum.	6. Ego autem constitutus sum rex ab eo.	6. Et ego servavi regem meum.
7. Narrabo ipsum statutum Domini. <i>Hieron.</i> , annuntiabo Dei praecipium. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te. <i>Hieron.</i> , id.	7. Praedicans praecipium Domini ejus. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.	7. Annuntians accuratum Fortis statutum. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.
9. Contractos disperges eos. <i>Hieron.</i> , conteres eos.	9. Confringes eos.	9. Effringes eos.
10. Et nunc reges intelligite. <i>Hieron.</i> , nunc ergo reges intelligite.	10. Et nunc reges intelligite.	10. Et nunc, reges, ediscite.
12. Osculamini Filium, ne forte irascatur. <i>Hieron.</i> , adorate pure, ne forte irascatur.	12. Apprehendite disciplinam, nequando irascatur.	12. Osculamini electe, ne forte irascatur.

Notae et variae lectiones ad Psalmum II.

In hunc psalmum talia notat Origenes in multis codicibus manuscriptorum: Δυσὶν ἐντυχόντες Ἑβραϊκοῖς ἀντιγράφοις, ἐν μὲν τῷ ἑτέρῳ εὐρομέν ἀρχὴν δευτέρου ψαλμοῦ ταῦτα· ἐν δὲ τῷ ἑτέρῳ συνήπτο τῷ πρώτῳ. Καὶ ἐν ταῖς Πράξεσι· διὰ τῶν ἀποστόλων τὸ, *Υἱός μου εἰ σύ, ἐγὼ σήμερον γενένηκά σε, ἐλέγγο εἶναι τοῦ πρώτου ψαλμοῦ.* Ὡς γὰρ γέγραπται, φησὶν, ἐν πρώτῳ ψαλμῷ, *Υἱός μου εἰ σύ.* Τὰ ἑλληνικὰ δὲ ἀντίγραφα δευτέρον εἶναι τοῦτον μὲνυει. Ἐν μέντοι τῷ Ἑβραϊκῷ οὐδένι τῶν ψαλμῶν ἀριθμὸς

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΥΤΙΩΝ.
1. Εἰς τί ἔθνη κυκᾶ.	1. Ἴνατί ἐφρύαξαν ἔθνη. Καὶ λαὸὶ ἐμελέτησαν κενά.	1.
2. Συνίστανται βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ ὑπαρχοὶ συσκέπτονται ὁμοθυ- μαδόν.	2. Παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπιτοαυτό.	2.
3. Διακόψωμεν.	3. Διαρρήξωμεν.	3.
4. Καταγέλασει αὐτούς.	4. Ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς. Διάψαλμα.	4.
5.	5. Λαλήσει. Ταράξει.	5.
6. Κἀγὼ ἔχρισα τὸν βασιλέα μου.	6. Ἐγὼ δὲ καταστάθην βασιλεὺς ὅπ' αὐτοῦ. Ε', καὶ ἐγὼ ἐδίασάμην, βασιλέα μου. Γ', κἀγὼ ἔσωσα τὸν βασιλέα μου.	6.
7.	7. Διαγγέλλων τῇ πρόσταγμα Κυρίου. Γ', καταγγέλλων εἰς Θεὸν διαθήκην.	7. Διαγγέλλων Ἰσχυροῦ πρόστα- γμα.
9.	Κύριος εἶπε πρὸς μέ· Υἱός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε.	9.
10.	9. Συντρίψεις αὐτούς. 10. Καὶ νῦν βασιλεῖς σύνετε.	10.
12. Προσκυνήσατε καθαρῶς μή- ποτε ὀργισθῆ.	12. Δράξασθε παιδείας, μήποτε ὀργισθῆ. Ἄλλος, ἐπιλάβεσθε ἐπι- στήμης.	12.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Ad quid gentes tumultuan- tur.	1. Quare fremuerunt gentes.	1.
	Et populi meditati sunt inania.	
2. Consurgunt reges terræ, et principes tractant simul.	2. Astiterunt reges terre, et principes convenerunt in unum.	2.
3. Diffingamus.	3. Dirumpamus.	3.
4. Irridebit eos.	4. Subsannabit eos. Diapsalma.	4.
5.	5. Loquetur. Conturbabit.	5.
6. Et ego unxi regem meum.	6. Ego autem constitutus sum rex ab eo. V, et ego servavi regem meum. VI, et ego salvavi regem meum.	6.
7.	7. Prædicans præceptum Do- mini. VI, annuntians in Deum testamentum. Dominus dixit ad me, Filius meus es tu, ego hodie genui te.	7. Annuntians Fortis præca- ptum.
9.	9. Confringes eos.	9.
10.	10. Et nunc reges intelligite.	10.
12. Adorate pure, ne forte ira- scatur.	12. Apprehendite disciplinam, nequando irascatur. Alius, acci- pite scientiam.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum II.

παράκειται, πρῶτος εἰ τόχοι ἢ β' ἢ γ'. I. e., Cum in exemplaria duo Hebraica incidissemus, in altero quidem secundi psalmi principium invenimus hoc loco; in altero autem hic primo conjungebatur. Et in Actibus apostolorum. illud, Filius meus es tu, ego

hodie genui te, dicitur esse ex psalmo primo. Sicut enim scriptum est, inquit, in primo psalmo, Filius meus es tu. Græca vero exemplaria hunc secundum esse indicant. In Hebræo siquidem nulli psalmorum numerus apponitur, sive primus, sive secundus, vel

tertius fuerit.

V. 1. 'A, *iva*τὶ ἐθορυβήθησαν etc. Has Aquilæ et Symmachi lectiones habent Vaticanus et Drusius. In hunc vero locum notat Origenes in uno Regio : 'Εμφαίνει δὲ ἄσσημον ἦγον τῶνθορυβούντων ἡ λέξις. Εἰ δὲ μὴ ἐπὶ θορύβου ἐξέδωκαν οἱ λοιποὶ, ἐντὴν εἰπεῖν, ἐμεγαλύνθησαν. I. e., *Repræsentat autem inconditam tumultuantium turbam : quod si reliqui de tumultu interpretati non essent, dici poterat, arroganter egerunt.* In Aquila vero legit Origenes, ἐθορυβήσαν, *turbaverunt* : quæ lectio non spernenda.

Ibid. 'A., καὶ φύλα etc. Vaticanus et Drusius. Hic Aquilam sequi videtur Hieronymus.

V. 2. Σ., συνίστανται etc. Vaticanus et Drusius.

V. 3. Σ., διακρίνωμεν. Vaticanus.

V. 4. 'A., *μυχθήσει* αὐτούς, melius, *μυχθίσει*. Σ., καταγελάσει. Vaticanus. Ibid. Διάψαλμα. Codices Origeniani ferunt hanc notam : Οὐ καίται παρὰ Σ. καὶ Θ. I. e., *non exstat in Symmacho et Theodotione.* Διάψαλμα in aliquot exemplaribus τῶν 'O male jacebat.

V. 5. 'A., ἐπιφθέγγεται. Vaticanus.

Ibid. 'A., κατασπουδάσει. Vaticanus.

V. 6. 'A., E', καὶ ἐγὼ ἐδιασάμην. Sic Vaticanus et Drusius. Colbertinus vero codex unus, καὶ

PSALMUS III.

TO EBPAIKON

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

TO EBPAIKON.

ΑΚΥΛΑΣ.

2 יהוה מה-רב צרו רבים קמים
עלי

2.

2. . . . πολλοὶ ἐπανίσταντο ἐπ' ἐμέ.

3 באלהים סלה

3.

3. Ἐν τῷ Θεῷ.
'Aελ.

5 אקרא ויענני

5.

5. Καλέσω.
Καὶ ἀπακούσεται μου.

מהר קדש סלה

'Εξ ὄρους ἁγιασμένου αὐτοῦ Aελ.

8 כי-הבית את-כל-איבי לחי

8.

8. Ὅτι ἐπληξας συμπτάνων ἐχθρῶν μου σταγόνא.

9 סלה

9. Σελ.

9. 'Aελ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Domine, quam multiplicati sunt angustiantes me? multi insurgentes adversum me. *Hieron.*, Domine, quare multiplicati sunt hostes mei? multi consurgunt adversum me.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

2. ... multi insurrexerunt super me.

3. In Deo. *Hieron.*, id. Selah. *Hieron.*, semper.

3. In Deo ejus. *Vocat.*

3. In Deo. *Semper.*

5. Clamabo. *Hieron.*, id. Et exaudivit me. *Hieron.*, et exaudiet me.

5. Clamavi. Et exaudivit me.

5. Vocabo. Et exaudiet me.

De monte sanctitatis suæ, selah. *Hieron.*, de monte sancto suo semper.

De monte sancto suo.

De monte sancto suo semper.

8. Quia percussisti omnes inimicos meos maxilla. *Hieron.*, quia percussisti omnium inimicorum meorum maxillam.

8. Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa.

8. Quia percussisti omnium inimicorum meorum maxillam.

9. Selah. *Hieron.*, semper.

9. *Vocat.*

9. *Semper.*

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum III.

V. 2. 'A., πολλοὶ ἐπανίσταντο ἐπ' ἐμέ. Ex Vaticano, qui subdit, Σ., Θ., ὁμοίως τοῖς 'O, id est, *Symmachus et Theodotio habent ut LXX.*

cuso, ubi vocis הָבַד versiones omnes adfert.

V. 3. 'A., ἐν τῷ Θεῷ etc. Vaticanus sic habet, 'A., ἐν τῷ Θεῷ. Σ., διὰ τοῦ Θεοῦ. Θ., ὁμοίως τοῖς 'O, *Th. ut LXX.*

V. 5. 'A., καλέσω etc. Has omnes lectiones exhibet idem Vaticanus.

Ibid. Vaticanus hanc notam habet : Θ., Σ., διάψαλμα. ἢ E', διὰ παντός. Καὶ δι' ὅλης τῆς βίβλου ἐπὶ τοῦ διαψάλματος ὁμοίως ἐκδέδωχασι. Ea vero de re fusius agit Origenes in Opusculo post Præliminaria

Ibid. 'A., E', G', καὶ ἀπακούσεται μου. Vaticanus. Sed Theodoretus ait Aquilam vertisse, καὶ ἐπήκουσέ μου.

Ibid. 'A., ἐξ ὄρους ἁγιασμένου etc. Sic Vaticanus et Theodoretus, qui habet, ἀγίου, ut et Drusius. Lectionem Symmachi omnes similiter exhibent.

ἐγὼ διεσωσάμην ('). Σ., κἀγὼ ἔχρισσα etc. Vaticanus et Drusius.

V. 7. 'A., ἀναγγέλλων Ἰσχυροῦ ἀκριβασμόν. Hanc lectionem siue interpretis nomine adferunt Drusius et Vaticanus. Sed hic postremus, cum cam post interpretationem τῶν Ὁ attulisset, notam ei apposuit, qua indicabat eam esse aliis omnibus anteponendam. Cæterum esse Aquilæ non dubium est, ut ex voce ἀκριβασμόν liquet, Aquilæ admodum frequentata ipsique peculiari. Aliæ interpretationes habentur in eodem Vaticano et apud Drusium.

Ibid. 'A., Κύριος εἶπε πρὸς μέ· Τέκνον μου εἶ

σὺ etc. Sic duo mss. Regii. Indicantes enim in quo differat Aquila a LXX Interpretibus, notant Aquilam habere τέκνον μου, et ἔτακον.

V. 9. 'A., προσρήξεις αὐτούς. Vaticanus et Drusius.

V. 10. 'A., καὶ νῦν βασιλεῖς ἐπιστημώθητε. Reg. unus, Vaticanus et Drusius. Vaticanus vero interpretis nomen non adfert.

V. 12. Sic e Vaticano lectiones Aquilæ et Symmachi mutuamur pleniores quæm apud Drusium. Tertia lectio, ἐπιλάβεσθε ἐπιστήμης, ex duobus Colbertinis prodit, sine interpretis nomine.

(') Lectio διεσωσάμην nihili est, profecta ab amanuense imperito. Ἐδιασάμην vero est verbi διάζομαι. Cf. lectionem Aquilæ Jud. XVI, 13. DRACH.

PSALMUS III.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2 Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλιβόντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ.

3. Διὰ τοῦ Θεοῦ.

Διάψαλμα.

5. Ἐβόησα.

Ἐξ ὄρου; ἀγίου αὐτοῦ. Διάψαλμα.

8. Ὅτι ἐπάταξας πάντα, τοὺς ἐχθρούς μου κατὰ σιαγόνα.

9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

3. Per Deum.

Diapsalma.

5. Clamavi.

De monte sancto suo. Diapsalma.

8. Quoniam percussisti omnes inimicos meos in maxillam.

9.

2. Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν οἱ θλιβόντές με; πολλοὶ ἐπανίστανται ἐπ' ἐμέ.

3. Ἐν τῷ Θεῷ.

Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

5. Ἐκέκραξα.

Καὶ ἐπήκουσέν μου. Ε', Γ', καὶ ἐπακούσεταιί μου.

Ἐξ ὄρου; ἀγίου αὐτοῦ. Διάψαλμα.

8. Ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθροῦς μου καταλωγ.

9. Vacat. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

LXX INTERPRETES.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

3. In Deo.

Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

5. Clamavi.

Et exaudivit me. V, VI, et exaudiet me.

De monte sancto suo. Diapsalma.

8 Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa.

9. Vacat. V, perpetuo. VI, in finem.

THEODOTIO.

2. Domine, quid multiplicati sunt qui tribulant me? multi insurgunt adversum me.

3. In Deo.

Diapsalma.

5. Clamabo.

8.

9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum III.

Ibid. Διάψαλμα. Cæteri autem ut supra.

V. 8. Lectiones Aquilæ et Symmachi habet unus Regius. Monet autem Eusebius in hunc psalmum, vocis Hebraicæ sensum esse, σιαγόνα. Οἱ δὲ Ὁ pergit ille, καταλωγ, ἐξέδωκαν, ἢ κατὰ τὰ ἀρχαῖα ἀντίγραφα ἐτέρως ἐσχηκότα, καθὰ φασὶ τινες τῶν Ἑβραίων, ἢ τῆς λέξεως τὸ εὐτελὲς ἀποφεύγοντες. I. e., Septuaginta vero Interpretes, sine causa, ediderunt, sive quia vetustiora exemplaria variabant, ut quidam Hebræorum testificantur; sive ut a vocis vi-

litate declinarent. Hæc autem Eusebius ex Origene mutuatus est, ut videas in catena Danielis Barbari ad hunc versum (*).

V. 9. Σελ. Vide supra versu 3. At LXX hic τὸ διάψαλμα non ponunt; quia, ut videtur, secundum vocis significationem, διάψαλμα est pausa quædam in medio psalmi posita. Verisimile item est, Symmachum et Theodotionem eorum exemplo hic τὸ διάψαλμα prætermisisse.

(*) Verosimilius est LXX Intt. legisse ׀׀׀׀ pro ׀׀׀. Drach.

TO EBPAIKON.	PSALMUS IV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
לְמַנְעַן בְּנֵינָת מוֹמֵד לְדָוִד 1	1.	1. Τῷ νικοποιῷ ἐν ψαλμοῖς μελιψόδημα τῷ Δαυίδ.
עֲנֵי 2	2.	2. Ἐπάκουσόν μου.
בְּנֵי-אִישׁ 3	3.	3.
עַד-מִחַ בְּחַד סֵלָה	Σελ.	Ἔως πότε οἱ ἐνδοξοὶ μου. Ἄελ.
הֲדַע כִּי-הַפְלֵה 4	4.	4.
רְגֹז וּמֵלֶ-תַּחְסֹא אִמְרוּ בְּלִבְכֶם עַל-מִשְׁנַבְּכֶם וְדַמְדֵם סֵלָה 5	5. Σελ.	5. Κλονεῖσθε καὶ μὴ ἁμαρτάνετε, λέγετε ἐν καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ κοιτῶν ὑμῶν, καὶ σωπήσατε, ἄελ.
וּבִסְפֹד אֶל-יְהוָה 6	6.	6.
נִסְחָה-עֲלֵינוּ 7	7.	7. Ἐπαρον.
מִעַתָּה דַגְנֵם וְתִירֹשֶׁם רַב 8	8.	8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ οἴνου, καὶ ἐλαίου: αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
לְבַד לְבַחַד דְּשִׁיבְנֵי 9	9.	9. Κατ' ἴδιον εἰς πεποίθησιν καθίσαις με.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori in Neginoth canticum Davidi <i>Hieron.</i> , victori in canticis: psalmus David.	1. In finem in carminibus: psalmus David.	1. Victori in psalmis canticum ipsi David.
2. Exaudi me. <i>Hieron.</i> , exaudisti me.	2. Exaudivit me.	2. Exaudi me.
3. Filii viri. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Usquequo gloriam meam. <i>Hieron.</i> , usquequo inclyti mei. Selah. <i>Hieron.</i> , semper.	3. Filii hominum. Usquequo gravi corde.	3. Usquequo gloriosi mei.
4. Et scitote quod segregavit. <i>Hieron.</i> , et cognoscite quoniam mirabilem reddidit.	4. Et scitote quoniam mirificavit.	4.
5. Contremiscite, et ne peccetis: dicite in corde vestro, super cubili vestro, et tacete, selah. <i>Hieron.</i> , irascimini, et nolite peccare: loquimini in cordibus vestris super cubilia vestra, et tacete. Semper.	5. Irascimini, et nolite peccare: quæ dicitis in cordibus vestris, in cubilibus vestris compungimini.	5. Conturbemini, et ne peccetis, dicite in cordibus vestris, supra cubilia vestra, et silete, semper.
6. Et sperate in Domino. <i>Hieron.</i> , et fidite in Domino.	6. Et sperate in Domino.	
7. Eleva super nos. <i>Hieron.</i> , leva super nos.	7. Signatum est super nos.	7. Tolle.
8. A tempore frumentum eorum et vinum novum eorum multiplicata sunt. <i>Hieron.</i> , in tempore frumentum eorum et vinum eorum multiplicata sunt.	8. A fructu (a tempore) frumenti, vini et olei sui multiplicati sunt.	8. A fructu (a tempore) frumenti, et vini: et olei: sui multiplicati sunt.
9. Solus in fiducia habitare facies me. <i>Hieron.</i> , specialiter securum habitare fecisti me.	9. Singulariter in spe constituisti me.	9. Separatim in fiducia constituēs me.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum IV.

V. 1. Sic Vaticanus, Drusius et alii codices. Vaticanus tamen legit ad omnes τοῦ Δαυίδ. Alii vero, τῷ Δαυίδ. Theodoretus sic Theodotionis lectionem effert, τῷ νικοποιῷ etc. Alii omnes, εἰς τὸ νίκος, recte. Hic Drusii notam adferre libet.

Ἐ Νικοποιῷ, hoc est, τῆν νίκην ποιοῦντι. *Macarius Aegyptius* nescio ubi τῆν νίκην σοι ποιεῖ dixit pro, facit te vincere, hoc est, ποιεῖ σε νικᾶν.

Εἰς τὸ νίκος. *Hinc etiam tribuitur, νικοποιῷ, ut liquet ex fragmentis nostris, victori. Ita Hieronymus citat, et Eusebius lib. x, ἐπιδαξ. Videndus Hieronymus Proœmio in Daniele. Porro Habac. iii, 19, in Vulgata τοῦ νικῆσαι με.*

Ἐπὶ νίκος ὅδῃ est oda quæ canitur ob partem victoriam. *Hieronymus Proœmio in Daniele ait proprie triumphum sive palmam significare. Cæterum*

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐπινίκιος διὰ ψαλτηρίων, ᾠδὴ τῷ Δαυίδ.
- 2.
3. Υἱοὶ ἀνδρός.
Ἔως πότε ἡ δόξα μου.
Διάψαλμα.
- 4.
5. Ὁργίσθητε . . . ἀλλὰ μὴ ἀμαρτήτε· διαλέγητε ἐν καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν ἠσυχάσατε. Διάψαλμα.
- 6.
7. Ἐπίσημον ποιήσον.
8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ ὀνου, ἢ καὶ ἐλαίου ἃ αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
- 9.

1. Εἰς τὸ τέλος ἐν ψαλμοῖς, ᾠδὴ τῷ Δαυίδ.
2. Εἰσήκουσέ με. Οἱ λοιποὶ, ἐπακούσον μου.
3. Υἱοὶ ἀνθρώπων.
Ἔως πότε βαρυκάρδιοι.
Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.
4. Καὶ γινώτε ὅτι ἐθαυμάστωσε. Ἄλλος. ἀλλὰ γινώτε ὅτι ἐθαυμάστωσε.
5. Ὁργίσεσθε, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, ἀ λέγετε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐπὶ ταῖς κοίταις ὑμῶν, κατανύγητε. Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τὸ τέλος.
6. Καὶ ἐλπίζετε ἐπὶ Κύριον. Ἄλλος, καὶ πεποιθήτε τῷ Κυρίῳ.
7. Ἐσημειώθη ἐφ' ἡμᾶς
8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ ὀνου, ἢ καὶ ἐλαίου ἃ αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
9. Κατὰ μόνος ἐπ' ἐλπίδι κατέκισάς με.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Εἰς τὸ νίκος ἐν ὕμνοις, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
- 2.
3. Υἱοὶ ἀνδρός.
Διάψαλμα.
- 4.
5. . . . σιωπάτε. Διάψαλμα.
- 6.
- 7.
8. Ἀπὸ καρποῦ σίτου καὶ ὀνου, ἢ καὶ ἐλαίου ἃ αὐτῶν ἐπληθύνθησαν.
- 9.

SYMMACHUS.

1. Triumphale per psalteria, canticum ipsi David.
- 2.
3. Filii viri.
Usquequo gloria mea.
Diapsalma.
- 4.
5. Irascimini, sed ne peccetis: dissertite in cordibus vestris, super cubilibus vestris quiescite. Diapsalma.
- 6.
7. Insigne fac.
8. A fructu (a tempore) frumenti, et vini ἢ et olei ἃ sui multiplicati sunt.
- 9.

LXX INTERPRETES.

1. In finem in psalmis, canticum ipsi David.
2. Exaudivit me. Reliqui, exaudi me.
3. Filii hominum.
Usquequo gravi corde.
Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.
4. Et scitote quoniam mirificavit. Alius, sed scitote quoniam mirificavit.
5. Irascimini, et ne peccetis: quæ dicitis in cordibus vestris, super cubilibus vestris, compungimini. Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.
6. Et sperate in Domino. Alius, et fide in Domino.
7. Signatum est super nos.
8. A fructu (a tempore) frumenti, et vini ἢ et olei ἃ sui multiplicati sunt.
9. Singulariter in spe habitare fecisti me.

THEODOTIO.

1. In victoriam in hymnis, psalmus ipsi David.
- 2.
3. Filii viri.
Diapsalma.
- 4.
5. . . . tacete. Diapsalma.
- 6.
- 7.
8. A fructu (a tempore) frumenti, et vini ἢ et olei ἃ sui multiplicati sunt.
- 9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum IV.

apud Basilium hom. in psalmum xlv ἐπινίκιον λέγεται, genere neutro. Posset exponi, ad canendum, ἐπινίκιον, ut פָּנִינִי sit nomen pro infinitivo. Nec aliud sane voluisse videntur Ebræi veteres, quos David Grammaticus laudat Præfat. in hunc librum, qui פָּנִינִי ponunt inter genera cantionum quibus usus vir pius in hoc opere. Sunt autem decem numero.

dico instrumenta musica manu aut plectro unde פָּנִינִי, 2. פָּנִינִי, ψαλμὸς, psalmus. 3. פָּנִינִי, Pallelu-ia. 4. מַשְׁחֵל, Haschel, sive Maschil. 5. הַלְלוּ, ὕμνος, laus, hymnus. 6. הַלְלוּ, oratio. 7. בְּרַכָּה, εὐλογία, benedictio. 8. פָּנִינִי, unde פָּנִינִי, ἐπινίκιον. 9. נֶשֶׁךְ, ᾠδὴ, canticum. 10. פָּנִינִי, ἐξομολόγησις ἢ εὐχαριστία, confessio, sive gratiarum actio.

Sic illi. Nunc ad Symmachum, a quo digressi sumus. Ἐπινίκιον genus est cantilenæ, quod canebatur victoribus, alio vocabulo καλλινίκος dictum. Dicitur et ὕμνος ἐπινίκιος. Gregorius Nyssenus Oratione quam scripsit de Occursu Domini, ἡμεῖς δὲ τῷ φιλαυθρώπῳ Θεῷ τὸν ἐπινίκιον ὕμνον ἄσωμεν. Est etiam ἐπινίκιον victoriæ præmium, ut in illo Mucarii Aegyptii, hom. 43. καὶ τὰ ἐπινίκια καὶ τοὺς στεφάνους λαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ βασιλέως. Lexicon vetus, ἐπινίκιος, victorialis; ἐπινίκια ἄγω, triumpho. Hactenus Drusius.

V. 2. Ἄ., οἱ λοιποὶ, ἐπάκουσόν μου. Sic unus. Vaticanus autem, οἱ πάντες, ἐπάκουσον.

V. 3. Σ., Θ., υἱοὶ ἀνδρός. Vaticanus.

Ibid. Ἄ., ἕως πότε οἱ ἔνδοξοί μου. Sic Eusebius et Colbertinus unus. Σ., ἕως πότε ἡ δόξα μου. Eusebius.

Ibid. Σέλ. Vide supra in nota ad v. 3 psalmi in

V. 4. Ἄλλος, ἀλλὰ γινώτε etc. Unus codex.

V. 5. Ἄ., κλονίσθε etc. Has Aquilæ et Symmachi lectiones mutuamur ex duobus codicibus Regiis. Unus notat Aquilam legisse ἡσυχάσατε. Col-

PSALMUS V.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

אֶל-הַזְנוּלוֹת בּוֹמֵחַר לְדָד	1	1.
אֲבוֹרֵי	2	2.
אֲחַפְלֵי	3	3.
וְאֲצַפְהָ	4	4.
לֹא יִגְדֹךְ רַע	5	5.
לֹא-יִתְצַב	6	6.
יִתְעַב	7	7.
אֲשׁוֹחַדְהָ אֶל-הַיֵּכַל-קֹדֶשׁ	8	8.
בִּירְאָתְךָ		
לְבַחֲךָ שׂוֹדְדֵי	9	9.
וְהַשֵּׁר לִפְנֵי דַרְכְךָ		
קִרְבִּים הַזֹּת	10	10.
כִּד בְךָ	11	11.
וְיַעֲלֶיךָ	12	12.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori. *Hieron., id.*
Super Nehiloth, canticum Davidi. *Hieron.*, pro hæreditatibus, psalmus David.
2. Verba mea. *Hieron., id.*
3. Orabo. *Hieron.*, deprecor.
4. Et speculabor. *Hieron.*, et contemplabor.
5. Non habitabit te malus. *Hieron.*, nec habitabit juxta te malignus.
6. Non stabunt. *Hieron., id.*
7. Abominabitur. *Hieron., id.*
8. Incurvabo me in templo sanctitatis tuæ in timore tuo. *Hieron.*, adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.
9. Propter inimicos meos. *Hieron., id.*
Dirige ad facies meas viam tuam. *Hieron.*, dirige ante faciem meam viam tuam.
10. Intimum eorum pravitates. *Hieron.*, interiora eorum insidiæ.
11. Rebellerunt contra te. *Hieron.*, provocaverunt te.
12. Et exsultabunt. *Hieron.*, et latentur.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.	1.
2.	2.
3.	3.
4.	4.
5.	5.
6.	6.
7.	7.
8.	8.
9.	9.
10.	10.
11.	11.
12.	12.

VULGATA LATINA.

1. In finem.
Pro ea quæ hæreditatem consequitur, psalmus David.
2. Verba mea.
3. Orabo.
4. Et videbo.
5. Neque habitabit juxta te malignus.
6. Neque permanebunt.
7. Abominabitur.
8. Adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.
9. Propter inimicos meos.
Dirige in conspectu tuo viam meam.
10. Cor eorum vanum est.
11. Irritaverunt te.
12. Gloriabuntur.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Τῷ νικοποιῷ. Ἵπτερ τῆς κληρονομουσης, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1.
2. Τοὺς λόγους μου.	2.
3.	3.
4.	4.
5. Οὐ προσηλυτεύσει σοι ποτηρός.	5.
6. Οὐδὲ διαμενοῦσι.	6.
7.	7.
8. Προσκυνήσω πρὸς ναὸν ἡγιασμένον σου ἐν φόβῳ σου.	8.
9. Διὰ τοὺς ἐφοδεύοντάς μοι. Κατεύθυνον εἰς πρόσωπον μου ὁδόν σου.	9.
10. Ἐντερον αὐτῶν ἐπιβουλον.	10.
11. Προσῆρισαν ἐν σοί.	11.
12. Γαυριάσουσιν.	12.

AQUILA.

1. Victori.
Super ea (vel pro ea) quæ hæreditatem consequitur, psalmus David.
2. Sermones meos.
- 3.
- 4.
5. Non proselytus accedet tibi malignus.
6. Neque permanebunt.
- 7.
8. Adorabo ad templum sanctificatum tuum in timore tuo.
9. Propter insidiantes mihi.
Dirige in faciem meam viam tuam.
10. Intimum eorum insidiosum.
11. Litigaverunt tecum.
12. Exsultabunt.

bertinus, στιχηρῶς scriptus sic effert, Ὅρ., i. e., Origenes, ἡσυχάστατε λυπήθητε. Hic Aquilam sequitur Hieronymus.

V. 6. Ἄλλος, καὶ πεποιθετε τῷ Κυρίῳ. Ex Chrysostomo. Drusius sine interpretis nomine.

V. 7. Ἄ., Ἐπαρον. Σ., ἐπίσημον ποιήσον. Sic Corderius et Drusius.

V. 8. Ἄπὸ καρποῦ σίτου etc. Vaticanus hic notat, οἱ Γ' ὁμοίως, id est, tres Interpretes similiter. Legendum esse ἀπὸ καρποῦ, certum est, sicque ab initio etiam apud LXX olim positum fuisse monet

Origenes apud Danielelem Barbarum. In Hebræo, inquit, a tempore, habetur. Sic quoque Septuaginta posuere, ut totius dictionis sententia sit: In tempore, quo frumenti, hordei, et leguminum omnium messis est, multiplicati sunt. Augustinus item legit, a tempore. Ex Origene igitur colligimus τὸ, ἀπὸ καρποῦ, ob similitudinem in ἀπὸ καρποῦ mutatum fuisse. Illud autem, καὶ ἑλάου, obelo notatur, quia non est in Hebræo, nec in aliis interpretibus.

V. 9. Ἄ., κατ' ἴδιαν etc. Vaticanus et Drusius. Aquilam sequitur Hieronymus, qui vertit, specialiter.

PSALMUS V.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπνίκιος. Ἐπὲρ τῆς κληρονομουσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.	1. Εἰς τὸ τέλος. Ἐπὲρ τῆς κληρονομουσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.	1. Εἰς τὸ νίκος. Ἐπὲρ τῆς κληρονομουσης, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Τὰ ῥήματά μου.	2. Τὰ ῥήματα μου.	2. Τὰ ῥήματά μου.
3.	3. Προσεύξομαι. Οἱ λοιποὶ, εὐξομαι.	3.
4.	4. Καὶ ἐπόψομαι. Ἄλλος, καὶ σκοπήσω. Ἄλλος, ἀποσκοπεύσω.	4.
5.	5. Οὐδὲ παροικήσει σοι πονηρεύμενος.	5.
6. Οὐδὲ διαμενοῦσι.	6. Οὐδὲ διαμενοῦσι.	6. Οὐδὲ διαμενοῦσι.
7.	7. Βῆελύσεται. Ἄλλ., ἀποστρέφεται.	7.
8. Προσκυήσω τῷ ναῷ τῷ ἁγίῳ σου ἐν φόβῳ σου.	8. Προσκυήσω πρὸς ναὸν ἁγίον σου ἐν φόβῳ σου.	8.
9. Διὰ τοὺς ἀποθλίβοντάς με. Ὅμαλίσον ἔμπροσθέν μου τὴν ὁδόν σου.	9. Ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν μου. Κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου. Ἄλλ., ἐνώπιόν μου τὴν ὁδόν σου.	9. Κατεύθυνον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδόν μου.
10.	10. Ἡ καρδία αὐτῶν ματαία.	10.
11.	11. Παρεπίκρανάν σε.	11.
12.	12. Καυχῆσονται.	12.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale. Super ea (vel pro ea) quæ hæreditatem consequitur, psalmus David.	1. In sinem. Super ea (vel pro ea) quæ hæreditatem consequitur, psalmus David.	1. In victoriam. Super ea (vel pro ea) quæ hæreditatem consequitur, psalmus David.
2. Verba mea.	2. Verba mea.	2. Verba mea.
3.	3. Orabo. Reliqui, precabor.	3.
4.	4. Et videbo. Alius, et speculabor. Alius, et considerabo.	4.
5.	5. Neque habitabit juxta te malignus.	5.
6. Neque permanebunt.	6. Neque permanebunt.	6. Neque permanebunt.
7.	7. Abominatur. Alius, aversatur.	7.
8. Adorabo in templo sancto tuo in timore tuo.	8. Adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo.	8.
9. Propter affligentes me.	9. Propter inimicos meos.	9.
Complana in conspectu meo viam tuam.	Dirige in conspectu tuo viam meam. Alius, coram me viam tuam.	Dirige in conspectu tuo viam meam.
10.	10. Cor eorum vanum est.	10.
11.	11. Irritaverunt te.	11.
12.	12. Gloriabuntur.	12.

TO EBPAIKON.

כַּנְנָה רַחֵם תַּעֲרֹב 13

VERSIO HEBRAICI TEXT.

13. Ut scuto voluntate coronabis eum. *Hieron.*, ut scuto placabilitatis coronabis eum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι. 13.

VULGATA LATINA.

13. Ut scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti nos.

ΑΚΥΤΑΣ.

13. Σταφανώσεις αὐτόν.

AQUILA.

13. Coronabis eum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum V.

V. 1. 'A., τῷ νικοποῦ. Σ., ἐπινίκιος. Vaticanus, qui addit, καὶ δι' ἄλης τῆς γραφῆς etc., i. e., *et per totam scripturam*. Scilicet in toto psalorum libro ita vertunt. Th., εἰς νίκος, ut supra psalm. iv.

Ibid. 'A., Σ., Ο', Θ., ὑπὲρ τῆς κληρονομώσεως etc. Drusius. At verisimile est Aquilam et Symm. illud ἰδὲν בְּחֶמְדָּךְ pro more suo verisise, ut supra psal. iv.

V. 2. 'A., τοὺς λόγους μου. Σ., Ο', Θ., τὰ ῥήματά μου. Ex Vaticano.

V. 3. *Oi λοιποὶ, εὐχόμεαι*. Sic Vaticanus habet. Drusius autem, εὐχόμεαι.

V. 4. Ἄλλος, καὶ σκοπήσω etc. Sic Chrysosto-

mus. Ἄλλος, καὶ ἀποσκοπεύσω. Vaticanus. Hesychius autem apud Danielem Barbarum ita habet: *Videbo. Aliqui, videbis, tradidere; Aquila, considerabo, et inspiciam* etc. Hinc liquet alterutram ex allatis Græcis interpretationibus esse Aquilæ.

V. 5. 'A., οὐ προσηλυτεύσει σοι πονηρός. Vaticanus et Drusius.

V. 6. 'A., Σ., Ο', Θ., οὐδὲ διαμενοῦσι. Vatican. sic habet, oi Ο', oi Γ', οὐδὲ διαμενοῦσι, quo significatur LXX et tres Interpretes, nempe 'A., Σ., Θ. sic habere.

V. 7. Ἄλλος, ἀποστρέφεταί. Vaticanus.

V. 8. 'A., προσκυνήσω etc. Has lectiones exhibet

PSALMUS VI.

TO EBPAIKON.

1 רַב־נַחַץ בְּנִינֹתַי
עַל-הַשְּׁבִינִי
בְּחֶמְדָּךְ לִדְד
2 יְהוָה אֱלֹ-הֵינוּ
בְּאֶפְסֹת תַּיִתָּנוּ
וְאֵל-בְּחֶמְדָּךְ הִסְרֵנִי
3 חַנּוּן
6 זָכַר
בְּשֵׁאת
8 עֲשֵׂה-מִכְנַעַם
עֲתָקָה בְּנֶל-צַרְדֵּי
9 פְּעָלֵי אֶן
11 וְיִבְהַלֵּךְ מִדָּךְ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori in neghinoth. *Hieron.*, victori in canticis.

Super octavam. *Hieron.*, super octava.

Canticum ipsi David. *Hieron.*, psalmus David.

2. Domine, ne in furore tuo arguas me. *Hieron.*, id.

Neque in excandescencia tua corripias me. *Hieron.*, neque in ira tua corripias me.

3. Miserere mei. *Hieron.*, id.

6. Memoria tui. *Hieron.*, recordatio tui.

In sepulcro. *Hieron.*, in inferno.

8. Erosus est præ indignatione. *Hieron.*, caligavit præamaritudine.

Inveteravit in omnes angustiatores meos. *Hieron.*, consumptus sum ab omnibus hostibus meis.

9. Operantes iniquitatem. *Hieron.*, qui operamini iniquitatem.

11. Et terrebuntur valde. *Hieron.*, et conturbentur vehementer.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.
3.
6.
8.
9.
11.

VULGATA LATINA.

1. In finem in carminibus.

Pro octava.

Psalmus David.

2. Domine, ne in furore tuo arguas me.

Neque in ira tua corripias me.

3. Miserere mei.

6. Qui memor sit tui.

In inferno autem.

8. Turbatus est a furore.

Inveteravi inter omnes inimicos meos.

9. Qui operamini iniquitatem.

11. Et conturbentur vehementer.

ΑΚΥΤΑΣ.

1. Τῷ νικοποῦ ἐν ψαλμοῖς.
Ἵπὲρ τῆς ὀγδόης.
Μελώδημα τῷ Δαυὶδ
2. Κύριε, μὴ ἐν θυμῷ σου ἐλέγ-
γῃς με.
Καὶ μὴ ἐν ὀλίῳ σου παιδεύῃς
με.
3.
6. Μνήμη σου.
8. Ἀόχμωθη.
Μετήρθην ἐν πᾶσιν ἐνδυσμοῦσί
με.
9. Ἐργαζόμενοι ἀνωφελεῖς.
11. Καὶ κατασπουδασθήσων
σφόδρα.

AQUILA.

1. Victori in psalmis.

Super octavam.

Canticum ipsi David.

2. Domine, ne in furore tuo arguas me.

Neque in tumultu tuo corripias me.

3.

6. Memoria tui.

8. Squallidus fuit.

Sublatus sum in omnibus alligantibus me.

9. Operantes inutile.

11. Et exagitentur valde.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

σ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

13. Συμμάχη καλλίστη ἐπιχίται; ἤμας.

13. Ἡ ἐπιχί εὐδαίεια; ἐπιχί-
νεται; ἤμας.

13.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

13. *Communitio optimo circum-*
vallati nos.

13. *Et tebe beneplaciti coro-*
nasti nos.

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum V.

Vaticanus.

V. 9. Aquilæ et Symmachi lectiones habent Vati-
canus et Drusius.

Ibid. Trium lectiones exhibent tres mss. cum
Drusio. Hieronymus vero Epist. ad Suniam et
Fret. «Dirige in conspectu meo viam tuam. Pro quo
habetur in Græco, κατεῖλον ἐνώπιόν σου τὴν ὁδὸν
μου, hoc est, dirige in conspectu tuo viam meam.
Quod nec Septuaginta habent, nec Aquila, nec Sym-
machus, nec Theodotius; sed sola xouvi editio. De-
nique et in Hebræo ita scriptum reperi, OSER LA-
PHANAI DARCHACH. Quod omnes voce simili

transulerunt, Dirige in conspectu meo viam tuam.»

V. 10. 'A., ἐνταρον χιτων ἐπιθουων. Sic unus cod.

V. 11. 'A., προσηκου ἐν σου. Vaticanus.

V. 12. 'A., γυμνίζουσιν. Vaticanus et Drusius.

V. 13. Lectionem Aquilæ habent Vaticanus, Re-
gius unus, et Drusius. Symmachi autem unus Re-
gius: sed puto esse scholion Chrysostomi, qui
ait, ὃ δὲ λέγει τοιοῦτόν ἐστι, συμμάχη καλλίστη
ἐπιχίταις ἤμας. I. e. Quod autem dicit, tale est:
Nos optimo munisti auxilio. Hanc vero Chry-
sostomi explanationem quidam postea pro Symmachi
lectione habuerunt. Forte ob vocem συμμάχη.

PSALMUS VI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

σ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος διὰ ψαλτηρίων.

1. Εἰς τὸ τέλος ἐν ψαλμοῖς.

1. Εἰς τὸ τέλος ἐν ὕμνοις.

Ἡδὲ τῷ Δαυὶδ.

Ἰνὰρ τῆς οὐδότης.

Ψαλμος τῷ Δαυὶδ.

2. Κύριε, μὴ τῇ ὀργῇ σου ἐλέγ-
ξῃς με.

2. Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγ-
ξῃς με.

2

Μὴ δὲ τῇ ὀργῇ σου παιδεύῃς
με.

Μὴ τε τῷ θυμῷ σου παιδεύῃς
με.

3.

3. Ἐλέησόν με. Ἄλλος, δώρη-
σά μοι.

3.

6. Ἀνάμνησις σου.

6. Ὁ μνημονεύων σου.

6.

Ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ.

Ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ.

8. Ἐφλέγματιν ἀπὸ πικρασμοῦ.
Ἐτριβανώθη διὰ τοὺς θλίβοντάς
με.

8. Ἐπαράθη ἀπὸ θυμοῦ.
Ἐπαλαιώθη ἐν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς
μου.

8.

9.

9. Ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.

9.

11. Σφόδρα.

11. Καὶ παραθείησαν σφόδρα.

11. Καὶ παραθείησαν σφόδρα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. *Triumphalis per psalteria.*

1. *In finem in psalmis.*

1. *In victoriam in hymnis.*

Canticum ipsi David.

Psalmus ipsi David.

Psalmus ipsi David.

2. *Domine, ne in ira tua arguas*
me.

2. *Domine, ne in furore tuo ar-*
guas me.

2.

Neque in ira tua corripias me.

Neque furore tuo corripias me.

3.

3. *Miserere mei. Alius, condona*
mihi.

3.

6. *Recordatio tui.*

6. *Qui memor sit tui.*

6.

In inferno autem.

In inferno autem.

8. *Inflammatum est ab amaritudi-*
dine.

8. *Turbatus est a furore.*

8.

Attritus sum propter affligentes
me.

Inveteravi inter omnes inimi-
cos meos.

9.

9. *Qui operamini iniquitatem.*

9.

11. *V. lde.*

11. *Et conturbentur vehemen-*
ter.

11. *Et conturbentur vehemen-*
ter.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON.
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

רנע
VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

Ἀθρόως.
AQUILA.

Subito. Hieron., id.

Velociter.

Confertim.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VI.

- V. 1. Pro titulo vide supra.
 - V. 2. Lectiones Aquilæ et Symmachi exhibet Vaticanus pro toto versiculo, ac pro sequenti item Aquilæ et Theodotionis lectiones adfert. (*)
 - V. 3. Ἄλλος, δώρησαι μοι. Vaticanus. Videtur omnino Aquilæ esse : nam sic vertit ille infra psalm. ix et alibi in libro Psalmorum.
 - V. 6. Ἄ., μνήμη σου. Σ., ἀνάμνησίς σου. Vaticanus.
- (*) Certum est vel Aquilam legisse דברך, cum ה לoco ה, vel in ipso Aquila legendum esse חלף אני, quod probabilius, חלף sensu vocis חלףוסיס. Cf. verbum ὄχθῆω vel ὄχθίζω. DRACH.

PSALMUS VII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ. -

1 שגין לחד אשר- שר לידדה
על- דברי- כיש בן- ימיני
5 ואחלצה צוררי ריקם
6 סל
7 בעבדת צוררי
משפח
8 תסיבך
תעליה למרום שוב
9 יהיה ידן גוים
שמשני ידה כצדקי וכתבי עלי
10 יגבר- נא רע ו רשעים תחסנן
צדיק

1.
5.
6. Σελ.
7. Βεγαδρωθ. ΑΙ., Βεθρωθ.
8
9. Ουαλεα.
9.
10.

1. Ψαλμὸς ὑπὲρ ἀγνοίας τῷ Δα-
υὶδ, ὃν ἦσε τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν
λόγων Αἰθίοπος υἱοῦ Ἰεμεελ.
5. Εἰ ἀνήσκασα τοὺς θλιβοντάς
με ματαίως.
6. Ἄει.
7. Ἐν ἀνυπερβείαις ἐνδεσμού-
των με.
8.
Καὶ ἐπὶ ταύτῃ εἰς τὸ ὕψος ὑπέ-
στρεψον.
9.
Κατὰ τὸ δίκαιόν μου, καὶ κατὰ
τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμέ.
10. Συντελεσθήτω δὴ πονηρία
ἀμαρτωλῶν, καὶ ἐδράσαις δικαίων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Sigalo ipsi David, quod cecinit Domino super verba Chus filii Jemini. Hieron., psalmus David, quem cecinit Domino super verbis Chus filii Jemini.
5. Et erui angustiatorem meum inaniter. Hieron., et dimisi hostes meos vacuos.
6. Selah. Hieron., semper.
7. Propter indignationes hostium meorum. Hieron., indignans super hostes meos.
Judicio. Hieron., id.
8. Circumdabit te. Hieron., circumdet te.
Et super eam in altitudinem revertere. Hieron., et pro hac in altum revertere.
9. Dominus judicabit populos. Hieron., id.
Judica me, Domine, secundum justitiam meam, et secundum perfectionem meam super me. Hieron., secundum justitiam meam, et secundum simplicitatem meam, quæ est in me.
10. Consumet nunc malum impios, et stabilis justum. Hieron., consummatur malum iniquorum, et confirmetur justus.

1. Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis Chusi filii Jemini.
5. Decidam merito ab inimicis meis inanis.
6. Vacat.
7. In finibus inimicorum meorum.
In præcepto.
8. Circumdabit te.
Et propter hanc in altum regredere.
9. Dominus judicat populos.
Secundum justitiam meam, et secundum innocentiam meam super me.
10. Consumetur nequitia peccatorum, et diriges justum.

1. Psalmus pro ignorantia ipsi David, quem cecinit Domino super verbis Æthiopsis filii Jemini.
5. Si abripui tribulantes me in vanum.
6. Semper.
7. In celeritatibus alligantium me.
8.
Et super hac in altum revertere.
9.
Secundum justitiam meam, et secundum innocentiam meam super me.
10. Consumatur, quæso, malitia peccatorum, et stabilis justum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

Ἐξείρητος.

Διὰ τήτους.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Repetite.

Velociter.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VI.

canus et Drusius.

canus et Drusius. Hieronymus indicat omnes erroribus collidisse. Vaticanus habet, ὁμοίως καὶ οἱ γ΄.

Ibid. Ο., Θ., ἐν δὲ τῷ ἕδρ. Vaticanus.

Ibid. Α., ἀθρόως. Σ., ἐξείρητος. Vaticanus. Drusius minus recte habet : « Α., ἐξείρητος. Alius, ne scio quis, ἀθρόως. »

V. 8. Lectiones Aquinæ et Symmachi ex Vaticano et Drusio.

Ibid. Α., ματῖσθην etc. Ex Vaticano et Drusio.

V. 11. Α., καὶ καταταυθεύσθησαν σφόδρα. Vati-

PSALMUS VII

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1. Ἀγώνισμα τῷ Δαυὶδ, ἐν ᾗ οὗ τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσι υἱοῦ Ἰεμινεῖ.

1. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ἐν ᾗ οὗ τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσι υἱοῦ Ἰεμινεῖ.

1. Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ, ἐν ᾗ οὗ τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ τῶν λόγων Χουσι υἱοῦ Ἰεμινεῖ.

5.

5. Ἀποπέσομαι ἔρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός.

5. Ἀποπέσομαι ἔρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου κενός.

6. Διψάλμα.

6. Διψάλμα. Ε, διαπαντός. Γ, εἰς τέλος.

6. Διψάλμα.

7. Ἐν χόλῳ τῶν θλιβόντων με.

7. Ἐν τοῖς κέρασι τῶν ἐχθρῶν μου.

7. Ἐν θυμῷ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς μου.

Ἐν πρεσβύματι. Ἄλλος, ἐν κρίματι.

8. Κυκλώσει με.

8. Κυκλώσει: με.

8.

Καὶ ὑπὲρ ταύτης εἰς ὕψος ἐπίστροφον.

Καὶ ἐπάνω ταύτης εἰς τὸ ὕψος ἐπέστρεψον.

9.

9. Κύριος κρινεῖ λαούς. Ἄλλος, Κύριος δικάζει λαούς.

9.

Κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου, καὶ κατὰ τὴν ἀκαλίαν μου ἐπ' ἐμοί.

Κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου. Καὶ κατὰ τὴν ἀκαλίαν μου ἐπ' ἐμοί.

Κατὰ τὴν δικαιοσύνην μου.

10. Ἀπειρησθήτω κέκωσις κατὰ τῶν ἀπειθῶν, καὶ κατεθυνεῖς δίκαιον.

10. Συνταλεσθήτω δὴ κωνηρία ἀμνητωνῶν, καὶ κατεθυνεῖς δίκαιον.

10. Καὶ κατεθυνεῖ δίκαιος.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Ignorantia ipsi David, quem cecinit Domino super verbis Chusi filii Jemini.

1. Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis Chusi filii Jemini.

1. Psalmus David, quem cantavit Domino pro verbis Chusi filii Jemini.

5.

5. Decidam merito ab inimicis meis inanis.

5. Decidam merito ab inimicis meis inanis.

6 Diapsalma.

6. Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

6. Diapsalma.

7. In ira tribulantium me.

7. In finibus inimicorum meorum.

7. In furore super inimicos meos.

In præcepto. Alius, in iudicio.

8. Circumdabit te.

8. Circumdabit te.

8.

Et propter hanc in altum regredere.

Et supra hanc in altum revertere.

9.

9. Dominus judicabit populos. Alius, id.

9.

Secundum justitiam meam, et secundum simplicitatem meam, quæ est in me.

Secundum justitiam meam, et secundum innocentiam meam super me

Secundum justitiam meam.

10. Consummetur vexatio contra impios, et diriges justum.

10. Consumatur, queso, nequitia peccatorum, et diriges justum.

10. Et prosperabit justus.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
ובקן לבת וכליות אלהים		
12 אלהים שופט צדיק ואל תעב בגל-יום	12. Ζωωνη.	12. Ἀπειλούμενος κατὰ πάσαν ἡμέραν.
13 דרב ילדוש	13.	13.
דך 14 חלקים	14.	14.
15 יחבל	15. Ιεθαλ.	15. Καὶ ἔτεκε ψεύδος.
והרה עכל וילד שקר		
16 בשחז יפעל	16.	16. Ἐν διαφθορᾷ ἦν εἰργάσατο.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Et probans corda et renes Deus. <i>Hieron.</i> , probator cordis et renem Deus.	Scrutans corda et renes Deus.	
12. Deus iudex justus, et Deus indignans in omni die. <i>Hieron.</i> , Deus iudex justus et fortis com- minans tota die.	12. Deus iudex justus, fortis. Numquid irascitur per singulos dies.	12. Comminans per omnem diem.
13. Gladium suum acuet. <i>Hie- ron.</i> , id	13. Gladium suum vibrabit.	13.
Tetendit. <i>Hieron.</i> , id.	Tetendit.	
14. In ardentibus. <i>Hieron.</i> , ad comburendum.	14. Ardentibus.	14.
15. Parturiet.	15. Parturiit.	15.
Et concepit laborem, et peperit mendacium. <i>Hieron.</i> , concepto dolo- re, peperit iniquitatem.	Concepit dolorem, et peperit iniquitatem.	Et peperit mendacium.
16. In foveam, operabitur. <i>Hie- ron.</i> , in interitum, quem operatus est.	16. In foveam quam fecit.	16. In corruptione, quam fecit.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VII.

V. 4. 'A., φαλμός ὑπὲρ ἀγνολας etc. Sic Drusius et Martianæus noster. Symmachi ita proferunt Cor-derius et Drusius, ἀγνόημα τῷ Δαυὶδ. Martianæus totum titulum secundum Symmachum adfert ut nos edimus. Vox φαλμός alicubi præfixa suspecta nobis videtur: veroque similis est Symmachium vocem פִּיטוֹ ἀγνόημα vertisse. In Breviario quod Hieronymo tribuitur, legitur: A., *pro ignoratione David, qui cecinit Domino pro verbis Æthiopiae. S., pro ignoracione David, quod cecinit Domino pro ver-
bis Chusi filii Jemini.*

V. 5. 'A., εἰ ἀνθρώπασα etc. Has lectiones ex Vati-cano mutuamur, qui monet Theodotionem ut LXX habere.

V. 6. 'O 'Eβραῖος, σέλ. 'A., ἀεὶ etc., ut supra psalm. III, vers. 3.

V. 7. 'A., ἐν ἀνυπερθεσίαις etc. Hæ lectiones prodeunt ex Drusio et ex mss. Drusius et Vaticanus habent, 'A., ἐν ἀνυπερθεσίαις, quam lectionem firmat Hebraicus textus. Duo legunt, ἐν ἀνυπερθεσίαις.

Ibid. Ἄλλος, ἐν κρίματι. Drusius.

V. 8. Σ., κυκλωσάτω σι. Sic unus. Drusius vero id sine interpretis nomine adfert.

Ibid. Colbertinus unus, 'Eβραῖος, Ουαλαε, sic

Hebraicum verbum Græcis litteris exprimit. Idem codex Aquilæ et Theodotionis lectiones adfert, quas Drusius item adtulerat, sed sine interpretum nomine.

V. 9. Ἄλλος, Κύριος δικάσει λαούς. Sic Drusius sine interpretis nomine.

Ibid. 'A., κατὰ τὸ δικαίων μου etc. Sic Aquilæ lectionem habent codices tres et Chrysostomus. Drusius legit, O, i. e. omnes, κατὰ τὴν δικαιοσύνην. Unus item codex, 'A., Σ., O, Θ., κατὰ τὴν δικαιοσύνην. Simili nota deceptus est Drusius. Nam ut jam observatum est, cum tenue discrimen inter ἐρμηγευτάς deprehenditur, aliquando librarii, vel etiam auctores id annotare negligunt. Lectionem Symmachi ex Drusio mutuamur.

V. 10. Lectiones trium Interpretum ex mss. restituumus, quæ apud Drusium laceræ et mutilæ erant.

Ibid. Θ., ἑταστής καρδιῶν καὶ etc. Sic Colbertinus unus. Ἄλλος, δοκιμάζων. Coislin. bombycinus XIII vel XIV sæculi. Est, ut videtur, lectio Aquilæ, qui vocem פִּיטוֹ ita solet vertere.

V. 12. Interpretationes Theodotionis et VI edit. exhibet Colbertinus unus. In hunc item locum ita

PSALMUS VIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
1 ויגדו ע-ר פגשנו 1	1. Ααμανασση, αλ αγεθθιθ.	1. Τῷ νικοποῦ ὑπὲρ πάντων ληγών.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori super Gitthith. <i>Hie- ron.</i> , victori pro torcularibus.	1. In fluem pro torcularibus.	1. Victori pro torcularibus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΗΝ.

	Ἐπιόν καρδίας καὶ νεφρῶν ἰ θεός. Ἄλλος, ἀπαρτίζων.	Ἐπιστῆς καρδῶν καὶ νεφρῶν ἰ θεός.
12.	12. Ὁ θεός κριτὴς δίκης καὶ ἐργασίας. Μὴ ἐργῆν ἐπιόντων καὶ ἐπιστῆν ἡμέραν. Ἄλλος, ἐξέβρ- μωμένος κατὰ πᾶσαν ἡμέραν. Ὁ, ἰ θεός δίκης.	12. Ὁ θεός κριτὴς δίκης, ἰ ἐπιρριπταῖς σου.
13. Τὴν μάχαιραν εἰσὶν ἀνοι- στῆ.	13. Τὴν βραχίονα εἰσὶν σταθε- ραι.	13.
[Extendit.]	Ἐκτείνει.	
14. Εἰς τὸ καίεν.	14. Τοῖς καυμένοις.	14.
15.	15. ὄρνιθων.	15.
Καὶ κυήσας καὶ ἔτεκεν ἀνομι- άν.	Συνέλαθε πόνον, καὶ ἔτεκεν ἀνο- μίαν.	
16. Εἰς ἀσφθορᾶν ἦν εἰργάσατο.	16. Εἰς βόθρον ὃν εἰργάσατο.	16.
LXX INTERPRETES.		THEODOTIO.
	Scrutans corda et renes Deus. Alius, probans.	Scrutator cordium et renum Deus.
12.	12. Deus iudex justus, et fortis. Numquid iram inducens per omnem diem. Alius, fremens per omnem diem. VI, Deus justus.	12. Deus iudex justus, prote- ctor meus.
13. Gladium suum accet.	13. Gladium suum vibrabit.	13.
Extendet.	Intendit.	
14. Ad comburendum.	14. Ardentibus.	14.
15.	15. Parturiit.	15.
Et concepit et peperit iniquita- tem.	Concepit laborem et peperit iniquitatem.	
16. In corruptionem quam fecit.	16. In foveam quam fecit.	16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VII.

recte ediderit Apellius : *Deus iudex justus, fortis et patiens : nunquid irascitur per singulos dies ? Obscurior est hic versus, et obscuritatem fecit, nisi fallor, diversarum interpretationum, quod in editione LXX solet accidere, congestio. Nam verbum, fortis, non est LXX : nusquam enim in Psalmis sic solent reddere Hebræum nomen חָק el, sed ex Aquilæ interpretatione sumptum, qui solet ισχυρόν, fortem, interpretari. Præterea alterum nomen quod sequitur, [et patiens,] ex altera interpretatione monacit, comprehendens duo Hebræa verba עָנָה חָק el zoem, non irascens, quod item est ac patiens, qui Græce dicitur, μακρόθυμος. Tertia quoque interpretatio adjecta est. [Numquid irascitur per singulos dies ?] quod sive LXX sive alius quispiam interpretatus sit, non quasi per interrogationem intellexit, sed per negationem, sic : Et non irascitur per singulos dies ; et sine interrogatione intelligere videntur Basilius, Theodorus Antiochenus, Theodorctus, et de nostris Augustinus etc.*

Ibid. 'A., ἀπειλούμενος etc. Sic Drusius. Hanc autem versionem Aquilæ sequitur Hieronymus, ut sæpissime alias in psalmis. Sequentem lectionem, ἐμβρομώμενος etc., sine interpretis nomine adfert

Drusius ; sed videtur esse Symmachi. Martianus noster secundam versionem Aquilæ, primam vero quam Aquilæ adscribit, Drusius Symmacho tribuit : nescio unde mutatas. Mss. nostri nihil hic adferunt. Certe priorem versionem Aquilæ esse crediderim, quia Ezech. xxi, 31, עָנָה וְעָנָה. In Breviario Hieronymi : *Quod Aquila quoque translitit, et pulchre ait : Comminans et infrensus in omni die.* Coislin. bomb., Ἐδραῖος, ζωονή, lege, ζωονή.

V. 13. Σ., τὴν μάχαιραν etc. Vaticanus et Drusius.
Ibid. Σ., ἐκτενεῖ. Sic in schedis meis scriptum reperi : nescio unde ; quamobrem uncinis inclusi. Videtur porro Symmachi esse : nam in futuro dicitur ut in præcedenti Symmachi lectione.

V. 15. ἐβαλ. Sic vocem ἔβαρ exprimit Colbertinus unus.
Ibid. 'A., καὶ ἔτεκε ψεῦδος. Σ., καὶ κυήσας etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex tribus mss. decerpimus.

V. 16. 'A. ἐν ἀσφθορᾷ etc. Σ., εἰς ἀσφθορᾶν etc. Duo mss.

PSALMUS VIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος ὑπὲρ τῶν ληψῶν.	1. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ληψῶν.	1. Εἰς τὸ νίκος ὑπὲρ τῆς γαυλῆτιδος.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale pro torcularibus.	1. In finem pro torcularibus.	1. In victoriam pro getthitide.

TO EBPAIKON.

מוֹדוֹד לְחַד
 2 מֵה - אֲדוֹר שִׁבְךָ
 אֲשֶׁר תִּהְיֶה הַדָּךְ עַל-הַשָּׁמַיִם
 3 מִפִּי עוֹלָלִים
 עֲשֵׂת עַו
 לְמַעַן צוֹרֵרִיק
 לְהַשְׁבִּית אֵיב וּמְחַנְקֵה

4 כִּי - אֲרֵאָה שִׁמְךָ
 מִנְּתַח
 5 מֵה - אֲנִישׁ כִּי - חֲזַרְנֵנוּ
 תִּפְקֹד
 6 וְחֲזַרְנוּ מֵעַם כְּבוֹדֵהִים

וְכַבֵּד וְהַדָּר תַּעֲשֶׂהוּ

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.

3.

4.

5.

6. Οὐδασρηου μετ μελωσιμ.

ΑΚΥΛΑΣ.

Μελῳδῆμα τῷ Δαυῖδ.
 2.

Τὸ ὑπερμέγεθός σου.

3. Ἐκ στόματος βρεφῶν.
 Ἔθεμελιώσας κράτος.

Διὰ τοὺς ἐνδεσμοῦντάς σε.
 Τοῦ παῦσαι.

4. Ὅτι βίβομαι τοὺς οὐρανοὺς
 σου.
 Ἴστοιχίας.
 5.

6. Βραχύ τι παρὰ Θεόν.

Δόξα καὶ ἀξιώματι στέψεις αὐ-
 τόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Canticum ipsi David. *Hieron.*,
 psalmus David.

2. Quam illustre nomen tuum.
Hieron., quam grande est nomen
 tuum.

Qui das laudem tuam super
 caelos. *Hieron.*, qui posuisti glo-
 riam tuam super caelos.

3. Ex ore parvulorum. *Hieron.*,
 ex ore infantium.

Fundasti fortitudinem. *Hieron.*,
 perfecisti laudem.

Propter angustiatores tuos. *Hie-
 ron.*, propter adversarios tuos.

Ad cessare faciendum inimicum
 et se ulciscentem. *Hieron.*, ut quie-
 scat inimicus et ultor.

4. Quoniam videbo caelos tuos.
Hieron., videbo enim caelos tuos.
 Præparasti. *Hieron.*, fundasti.

5. Quid homo quod recorderis
 ejus? *Hieron.*, quid est homo quon-
 iam recordaris ejus?

Visitas eum. *Hieron.*; visitas.

6. Et deficere facies eum pau-
 lulum a Deo. *Hieron.*, minues eum
 paulominus a Deo.

Et gloria et decore redimiturus
 es eum. *Hieron.*, gloria et decore
 coronabis eum.

VULGATA LATINA.

Psalmus David.

2. Quam admirabile est nomen
 tuum.

Quoniam elevata est magnificen-
 tia tua super caelos.

3. Ex ore infantium.

Perfecisti laudem.

Propter inimicos tuos.

Ut destruas inimicum et ulto-
 rem.

4. Quoniam videbo caelos tuos.

Fundasti.

5. Quid est homo quod memor
 es ejus?

Visitas eum.

6. Minuisti eum paulominus ab
 angelis.

Gloria et honore coronasti eum

AQUILA.

Canticum ipsi David.

2.

Excelsam magnitudinem tuam.

3. Ex ore infantium.

Fundasti imperium.

Propter alligantes te.

Ut quiescere facias.

4. Quoniam videbo caelos tuos.

Præparasti.

5.

6. Breve quid a Deo.

Gloria et dignitate coronabis
 eum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- Ψδὴ τῷ Δαυίδ.
2.
Ὅς ἔταξας τὸν ἔπαινόν σου ὑπερ-
άνω τῶν οὐρανῶν.
3. Ἐκ στόματος νηπίων.
Συνεστήσω κράτος.

Ὅστε παῦσαι ἐχθρὸν καὶ τιμω-
ροῦντα ἑαυτῷ.

4. Ὅτι ἔβημαι τοὺς οὐρανοὺς
σου.

5.

6. Βραχὺ τι παρὰ Θεόν.

- Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Ὅς θαυμαστὸν τὸ ὄνομά σου.
Ἄλλος, τί μέγα τὸ ὄνομά σου.
Ὅτι ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά
σου ὑπεράνω τῶν οὐρανῶν.
3. Ἐκ στόματος νηπίων.
Κατηρτίσω αἶνον. Γ', συνεστήσω
ισχύν.
Ἐνεκα τῶν ἐχθρῶν σου.
Τοῦ καταλῦσαι ἐχθρὸν καὶ ἐπι-
κητήν. Ἄλλος, ὥστε καταλῦσαι
ἐχθρὸν καὶ τιμωροῦντα αὐτόν. Γ',
ὥστε παῦσαι ἐχθρὸν καὶ τιμωροῦν-
τα ἑαυτῷ.
4. Ὅτι ἔβημαι τοὺς οὐρανοὺς
X σου. Γ', ὄρω γάρ.
Ἐθεμελίωσας. Γ', ἤδρασας.
5. Τί ἐστὶν ἄνθρωπος ὅτι μιμνή-
σκη αὐτοῦ; Ἐ', τί ὁ κατ' ἄνδρα ὅτι
μνημονεύεις αὐτοῦ;
Ἐπισκέπη αὐτόν. Ἄλλος, ἐπι-
σκέψη αὐτόν.
6. Ἠλάττωσας αὐτὸν βραχὺ τι
παρ' ἀγγέλους. Ἄλλος, βραχὺ τι
Θεοῦ. Ἐ', βραχὺ τι παρὰ Θεόν. Γ',
ὀλίγον παρὰ Θεόν.
Δόξη καὶ τιμῇ ἔστεφάνωσας αὐ-
τόν. Ἄλλος, δόξη καὶ τιμῇ στέ-
φεις αὐτόν.

- Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2.

3.

Διὰ τοὺς ἐνδεδυμέντάς σε.

4. Ὅτι ἔβημαι τοὺς οὐρανοὺς
σου.
Ἐτοιμάσας.
5.

6. Βραχὺ τι παρὰ Θεόν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- Canticum ipsi David.
2.
Qui ordinasti laudem tuam su-
per caelos.
3. Ex ore infantium.
Constituisi imperium.
Ad cessare faciendum inimicum
et se ulciscentem.

4. Quoniam videbo caelos tuos.

5.

6. Breve quid a Deo.

- Psalmus ipsi David.
2. Quam admirabile est nomen
tuum. *Alius*, quam grande est no-
men tuum.
Quoniam elevata est magnifi-
centia tua super caelos.
3. Ex ore infantium.
Perfectisti laudem. VI, constitui-
sti fortitudinem.
Propter inimicos tuos.
Ut destruas inimicum et ulto-
rem. *Alius*, ad destruendum ini-
micum et ulciscentem ipsum. VI,
ad cessare faciendum inimicum
et se ulciscentem.
4. Quoniam videbo caelos X
tuos. VI, video enim.
Fundasti. VI, firmasti.
5. Quid est homo quod memor
es ejus? V, quid unusquisque
homo quod recorderis ejus?
Visitas eum. *Alius*, visites eum.
6. Minuisti eum paulominus ab
angelis. *Alius*, breve quid Deo.
V, breve quid a Deo. VI, paulu-
lum a Deo.
Gloria et honore coronasti eum.
Alius, gloria et honore coronabis

- Psalmus ipsi David.
2.

3.

Propter alligantes te.

4. Quoniam videbo caelos tuos.
Præparasti.
5.

6. Breve quid a Deo.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
תַּיְתָּהּ בַּבַּעַשׁ 7	7.	7.
בַּמִּדְבָּר 8	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
7. Dominari facies eum in operibus manuum tuarum. <i>Hieron.</i> , dabis ei potestatem super opera manuum tuarum.	7. Et constituisti eum super opera manuum tuarum.	7.
8. Animalia agri. <i>Hieron.</i> , id.	8. Pecora campi.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VIII.

V. 1. Ααμαναση. Sic Colbert. unus, in quo Hebraica מַבְנֵי Græcis litteris sic exprimitur. Ad-jicit Chrysostomus, ἄλ ἀγεθθθθ. Cæteræ lectiones ex eodem et ex duobus Regiis codicibus desumptæ sunt.

V. 2. Ἄλλος, τὶ μέγα τὸ βνομά σου. Drusius.

Ibid. Ἄ., τὸ ὑπερμέγεθός σου. Vaticanus.

Ibid. Σ., ὃς ἔταξας τὸν etc. Colbertinus unus.

V. 3. Ἄ., ἐκ στόματος βράφων. Drusius.

Ibid. Ἄ., ἐθεμελίωσας κράτος. Sic Drusius. Reg.

autem unus, Ἄ., ἐθεμελίωσας ἰσχύν. Σ., συνεστήσω κράτος. At VI editio, συνεστήσω ἰσχύν. Drusius.

Ibid. Ἄ., Θ., διὰ τοὺς ἐνδεσμοῦντάς σε. Sic duo mss. Drusius autem hanc uni Aquilæ adscribit.

Ibid. Ἄ., τοῦ παῦσαι. Chrysostomus. Savil., Σ., ᾤ, ὥστε παῦσαι etc. Codex Colbertinus hanc versionem Symmacho tribuit; Drusius sextæ editioni. Altera interpretatio, ὥστε καταλῦσαι etc., prodit ex catena Corderii.

V. 4. Ἄ., Σ., Ο', Θ., ὅτι ἐβόμαι τοὺς οὐρανοὺς σου. Sic mss. Hieronymus vero ad Sun. et Fret.

PSALMUS IX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
לִבְנֵי עַל-מִוֶּתֶת לֶבֶן כּוֹסֵה 1 דָּד	1. Αλωθ βεν.	1. Τῶ νικοποιῶ νεανιότητος τοῦ οὐοῦ, μελέδημα τοῦ Δαυὶδ.
3 וּמַעֲרֵבָה	3	3. Καὶ γαυριάσω.
4 אֶזְכְּרָה שִׁבְחְךָ אֱלֹהִים בְּשִׁבְעֵי-אֵיבֵי אֹדֶר יִשְׁלַח וְיִאֲבֹד מִפְּנֵיךְ 4	4.	4.
5 כִּי-עָשִׂיתָ מִשְׁפָּטִי דִינֵי יִשְׁבָּח לְכֹסֵי שִׁפְטֵי דָרָךְ	5.	5. Ὑπερεδίκασάς μου. Ἐκάθει- σας ἐπὶ θρόνου, ὃ χροίκων δικαιοσύ- νην.
7 דַּבַּח לְנֶפֶשׁ 7	7. Αρβωθ.	7. Ἐρημα.

VERSIO HEBRAICI TEXT

1. Victori al-muth-laben canticum ipsi David. *Hieron.*, victori super morte filii canticum David.

3. Et exultabo. *Hieron.*, et gaudebo.

Canam nomen tuum, Altissime. *Hieron.*, canam nomini tuo, Altissime.

4. In revertendo inimicos meos retrorsum, impingent et peribunt a facibus tu s. *Hieron.*, cum ceciderint inimici mei retrorsum, et ceciderunt et perierunt a facie tua.

5. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam, sedisti in solio iudicans iustitiam. *Hieron.*, fecisti enim iudicium meum et causam meam : sedisti super solium iudex iustitiæ.

7. Solitudines. *Hieron.*, id.
In finem. *Hieron.*, id

VULGATA LATINA.

1. In finem pro occultis filii, psalmus David.

3. Et exultabo.

Psallam nomini tuo, Altissime.

4. In convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur et peribunt a facie tua.

5. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam : sedisti super thronum qui iudicas iustitiam.

7. Franca.
In finem.

AQUILA.

1. Victori juventutis filii, canticum Davidis.

3. Et exultabo.

4.

5. Judicasti pro me : sedisti super thronum, qui iudicas iustitiam.

7. Deserta.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

7.

7. Καὶ κατέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. Ἄλλος, ἐπὶ τὰ ἔργα.

7. Ἐξουσιάζειν ἐποίησας αὐτὸν τῶν ἔργων τῶν χειρῶν σου.

8.

8. Τὰ κτήνη τοῦ πεδίου. Ἄλλος, τὰ κτήνη τὰ ἄγρια.

8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

7.

7. Et constituisti eum super opera manuum tuarum. *Alius*, super opera.

7. Dominari fecisti eum operibus manuum tuarum.

8.

8. Pecora campi. *Alius*, pecora agrestia.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum VIII.

« *Et dicitis quod, tuos, in Græco non habeat. Verum est, sed in Hebræo legitur, SAMACHA, quod interpretatur, cælos tuos, et de editione Theodotionis in LXX Interpretibus additum est sub asterisco.* » Γ΄, δρῶ γάρ. Sic Drusius. Colbertinus autem hanc lectionem Aquilæ tribuit.

Ibid. Ἄ., Θ., ἠτοίμασας. Sic Colbertinus unus. Drusius autem id uni Aquilæ tribuit. Γ΄, ἤδρασας. Drusius.

V. 5. Ε΄, τ΄ ὁ κατ' ἄνδρα etc. Sic unus codex. Drusius verò interpretem tacet.

Ibid. Ἄλλος, ἐπισκέψῃ αὐτόν. Sic unus.

V. 6. Lectionem Hebraicam Græcis litteris ex Chrysostomo adfert Drusius. Lectiones sequentes ex codicibus mutuamur, qui in nomine interpretum mire variant. Drusius sic habet, Θ., Ε΄, βραχὺ τι παρὰ Θεόν. *Alius*, ὀλίγον παρὰ Θεόν. Vaticanus, Ἄ., ὀλίγον παρὰ Θεόν. Σ., βραχὺ τι Θεοῦ. Corder., ἕτερος, βραχὺ τι Θεοῦ. Ἄλλος, ὀλίγον πρὸς Θεόν.

Ibid. Ἄ., ὄξφα καὶ ἀξιώματι etc. Colbert. unus.

V. 7. Θ., ἐξουσιάζειν ἐποίησας αὐτόν etc. Colbert.

V. 8. Ἄλλος, τὰ κτήνη τὰ ἄγρια. Drusius.

PSALMUS IX.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐπινίκιον περὶ θανάτου τοῦ υἱοῦ, ἄσμα τοῦ Δαυίδ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν κρυφίων τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. Ε΄, τῷ νικοποιῷ ὑπὲρ ἀκμῆς τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ. Γ΄, εἰς τὸ τέλος νεανικότης τοῦ υἱοῦ.

1. Τῷ νικοποιῷ ὑπὲρ ἀκμῆς τοῦ υἱοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

3. Καὶ γαυριάσω.

Ἄσω τῷ ὀνόματι σου, Ὑψιστε.

3. Καὶ ἀγαλλιάσομαι.

Ψαλῶ τῷ ὀνόματι σου, Ὑψιστε.

3.

4. Ἀναστραφέντων τῶν ἐχθρῶν μου εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ προκαψάντων καὶ ἀπολομένων ἐκ προσώπου σου.

4. Ἐν τῷ ἰποστραφῆναι τὸν ἐχθρόν μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἀσθενήσουσι καὶ ἀπολοῦνται ἀπὸ προσώπου σου.

4.

5.

5. Ὅτι ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου, ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δικαιοσύνην.

5.

7. Ἐρείπια.

7. Αἱ ῥομφαῖαι.

Εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄλλος, διηνεκῶς.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale de morte filii canticum Davidis.

1. In finem pro occultis filii, psalmus David. V, victori de florida ætate filii, psalmus David. VI, in finem, juvenilitatis filii.

1. Victori de florida ætate filii, psalmus David.

3. Et exultabo.

3. Et exultabo.

3.

Cenam nomini tuo, Altissime.

Psallam nomini tuo, Altissime.

4. Aversis inimicis meis retrorsum, ac collis atque perditis a facie tua.

4. In convertendo inimicum meum retrorsum, infirmabuntur et peribunt a facie tua.

4.

5.

5. Quoniam fecisti iudicium meum et causam meam : sedisti super thronum qui iudicas justitiam.

5.

7. Parietina.

7. Fraxæ.

In sæculum. *Alius*, perpetuo.

7.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

אבד זכרם	Εμμα.	8. Καθεδεῖται.
דבחה	8. Ἰηστθ.	Ἦδρασεν εἰς κρείττον τὸν θρόνον αὐτοῦ.
שב 8	10.	10. Τῷ ἐπιτρέπτω.
כגן למשפט כסא	11.	Εἰς καιρόν.
לך 10	12.	11. Καὶ πεποιθήσουσι.
לענת	14.	12. Τῷ καθημένῳ.
ויבטוד 11	15.	Ἐναλλαγὰς αὐτοῦ.
כי לא-עזבח	16.	14. Ἐδωρησατό μοι Κύριος, εἶδε κακουλαν μου.
ישב 12	17.	15.
עלילותיו	18.	16.
חכבני ידעה ראה עניי 14	19.	17.
תהלתך 15		
בבעו 16		
נדע ידעה משפט עשה 17		
כפי		
הגיון כל	Εγγαων σελ.	Ῥδὴ ἀστ.
ישבו 18	18.	18. Ἀναστρέψουσι.
כי לא רנצח ישבח 19	19.	19.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Periit memoria eorum. <i>Hieron., id.</i>	Periit memoria eorum.	
Ipsis <i>Hieron., cum ipsis.</i>	Cum sonitu.	
8. Sedebit. <i>Hieron., id.</i>	8. Permanet.	8. Sedebit.
Paravit ad iudicium solium suum. <i>Hieron., stabilivit ad iudicandum solium suum.</i>	Paravit in iudicio thronum suum.	Firmavit ad iudicium thronum suum.
10. Tenui. <i>Hieron., oppresso.</i>	10. Pauperi.	10. Attrito.
In temporibus. <i>Hieron., opportuna.</i>	In opportunitatibus.	In tempore.
11. Et sperabunt. <i>Hieron., et confident.</i>	11. Et sperent.	11. Et confident.
Quoniam non dereliquisti. <i>Hieron., id.</i>	Quoniam non dereliquisti.	
12. Habitanti. <i>Hieron., habitatori.</i>	12. Qui habitat.	12. Sediti.
Studia ejus. <i>Hieron., cogitationes ejus.</i>	Studia ejus.	Mutationes ejus.
14. Miserere mei, Domine, vide afflictionem meam. <i>Hieron., id.</i>	14. Miserere mei, Domine, vide humilitatem meam.	14. Condonavit mihi Dominus, vidit afflictionem meam.
15. Laudes tuas. <i>Hieron., id.</i>	15. Laudationes tuas.	15.
16. Demersæ sunt. <i>Hieron., id.</i>	16. Infixæ sunt.	16.
17. Notus est Dominus, iudicium fecit. <i>Hieron., agnitus est Dominus iudicium faciens.</i>	17. Cognoscetur Dominus iudicia faciens.	17.
Volarum suarum. <i>Hieron., manuum suarum.</i>	Manuum suarum.	
Meditatio, selah. <i>Hieron., meditatio semper.</i>	Vacat.	Canticum semper.
18. Revertantur. <i>Hieron., convertantur.</i>	18. Convertantur.	18. Revertentur.
19. Quoniam non in æternum oblivioni erit. <i>Hieron., id.</i>	19. Quoniam non in finem oblivio erit.	19.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

'Απώλεσας.	'Απώλετο τὸ μνημόστυνον αὐτῶν. Μετ' ἤχου. Ἄλλοι, σὺν αὐτοῖς.	
8.	8. Μένει.	8.
Ἦδρασε κρίσει τὸν θρόνον αὐ- τοῦ.	Ἦτοίμασεν ἐν κρίσει τὸν θρόνον αὐτοῦ.	
10. Τῷ τεθλασμένῳ.	10. Τῷ πένητι.	10.
Ἐπικαίρως.	Ἐν εὐκαιρίαις.	
11. Καὶ πεποιθήσουσι.	11. Καὶ ἐλπισάτωσαν.	11.
	ἽΟτι οὐκ ἐγκατέλιπες. Ἄλλος, οὐ γὰρ ἐγκατέλιπες.	
12.	12. Τῷ κατοικοῦντι.	12.
Τὰς μηχανὰς αὐτοῦ.	Τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτοῦ. Ἄλλ., τὰ μηχανήματα αὐτοῦ.	
14.	14. Ἐλέησόν με, Κύριε, ἴδε τὴν ταπεινώσιν μου.	14.
15. Τὰς ὁμνήσεις σου.	15. Τὰς αἰνέσεις σου.	15. Τοὺς ἐπαίνους σου.
16.	16. Ἐνεπάγησαν. Ἄλλος, ἐθα- πίσθησαν.	16.
17.	17. Γινώσεται Κύριος κρίματα ποιῶν. Ἄλλος, ἐγνώσθη Κύριος κρίμα ποιήσας. Χειρῶν αὐτοῦ. Ἄλλος, ταρσῶν αὐτοῦ.	17.
Μέλος διαψάλματος.	Ἰδὴ διαψάλματος. Ἄλλ., μελό- δημα ἀεί.	Φθογγὴ ἀεί.
18.	18. Ἀποστραφήτωσαν.	18.
19.	19. ἽΟτι οὐκ εἰς τέλος ἐπιλησθή- σεται. Ἄλλος, οὐ γὰρ εἰς τέλος ἐπιλησθήσεται.	19.
	LXX INTERPRETES.	THEODOTIQ.
PERDIDISTI.	PERIIT MEMORIA EORUM.	
	Cum sonitu. <i>Alii</i> , cum ipsis.	
8.	8. Manet.	8.
Firmavit iudicio thronum suum.	Paravit in iudicio thronum suum.	
10. Fracto. Opportune.	10. Pauperi. In opportunitatibus.	10.
11. Et confident.	11. Et sperent.	11.
	Quoniam non dereliquisti. <i>Alius</i> , non enim dereliquisti.	
12.	12. Habitanti.	12.
Machinas ejus.	Studia ejus. <i>Alius</i> , machina- menta ejus.	
14.	14. Miserere mei, Domine, vide humilitatem meam.	14.
15. Hymnos tuos.	15. Laudationes tuas.	15. Laudes tuas.
16.	16. Infixæ sunt. <i>Alius</i> , demersæ sunt.	16.
17.	17. Cognoscetur Dominus judi- cia faciens. <i>Alius</i> , agnitus est Do- minus cum iudicium fecit. Manuum suarum. <i>Alius</i> , vola- rum suarum.	17.
Melos diapsalmatis.	Canticum diapsalmatis. <i>Al.</i> , me- lodia semper.	Vox semper.
18.	18. Avertantur.	18.
19.	19. Quoniam non in finem obli- vio erit. <i>Alius</i> , non enim in finem oblivio erit.	19.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

תהיה עניים

20 אל-יעז אנש
על-פניך

21 שיתה ידה ו מודה לו:

סלה

20.

21.

Σελ.

20. Μη θρασυνέσθω ἄνθρωπος.

21. τοῦ, Κύριε, φόβημα αὐτοῦ.

Ἄελ.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1 לענית בצרד

2 ידלק

יתפשט

3, 4 כי-הלל רשע ען-האהה
נפש ובצע בך נאץ ו יהיה רשע
יגבה אפי בל-ידר

אין אלהים נר-מוחזתיו

5 מודם משפטיד

כל-צורדיו יפיה

1.

2.

3, 4.

1. Εἰς καιρὸν θλίψεως.

2. Καίεται.

Συλληφθήτωσαν.

3, 4. Ὅτι ὑμνησεν ἀσεθῆς ἐπὶ
πόθῳ ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ πλεονέκτης
εὐλογήσας διάσῃρα τὸν Κύριον ἀσε-
θῆς. Ὅταν ὀλωθῇ ὁ θυμὸς αὐτοῦ
οὐκ ἐκζητεῖ.

5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Expectatio pauperum. *Hieron., idem.*

20. Non conoretur homo. *Hieron., non confortetur homo.*

Super facies tuas. *Hieron., ante faciem tuam.*

21. Pone, Domine, timorem eis. *Hieron., pone, Domine, terrorem eis.*

Selah. *Hieron., semper.*

Patientia pauperum.

20. Non confortetur homo.

In conspectu tuo.

21. Constitue, Domine, legistorem super eos.

20. Ne ferociat homo.

21. Pone, Domine, timorem eis.

Semper.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1. Ad tempora in angustia. *Hieron., in temporibus angustiae.*

2. Insequetur. *Hieron., ardet. Comprehendentur. Hieron., capiuntur.*

3, 4. Quoniam laudavit impium super auiditate animae suae, et avaro benedixit: irasci fecit Dominum impius. Secundum fastum furoris sui non quaeret. *Hieron., quia laudavit impius desiderium animae suae; et avarus applaudens sibi blasphemavit Dominum. Impius secundum altitudinem furoris sui non requiret.*

Non Deus omnes cogitationes ejus. *Hieron., non est Deus in omnibus cogitationibus ejus.*

5. Altitudo judicium tua. *Hieron., longe sunt judicium tua.*

Omnes hostes suos sufflabit. *Hieron., omnes inimicos suos despicit.*

1. In opportunitatibus, in tribulatione.

2. Incenditur. Comprehenduntur.

3, 4. Quoniam laudatur peccator in desideris animae suae, et iniquus benedicitur. Exacerbavit Dominum peccator. Secundum multitudinem irae suae non quaeret.

Non est Deus in conspectu ejus.

5. Auferuntur judicium tua.

Omnium inimicorum suorum dominabitur.

1. In tempus tribulationis.

2. Uritur. Comprehendantur.

3, 4. Quia celebravit impius in desiderio animae suae, et avarus benedicens detraxit Domino impius. Cum exaltatus fuerit furor ejus, non requirit.

5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΟΨ.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

20. Ἡ ὑπομονὴ τῶν πανήτων. Ἄλλος, ἡ προσδοκία πράξεων.
 20. Μὴ κραταιούσθω ἄνθρωπος.
 Ἐνώπιόν σου. Ἄλλος, κατὰ πρόσωπόν σου.
21. Τάξον, Κύριε, νόμον αὐτοῖς.
 21. Κατάστησον, Κύριε, νομοθίτην ἐπ' αὐτούς.
 Διάψαλμα.
 Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.
21. Κατάστησον, Κύριε, νόμον αὐτοῖς.
 Διάψαλμα.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1. Ἐν καιροῖς θλίψεως.
 1. Ἐν εὐκαιρίαις, ἐν θλίψει.
 2. Φλέγεται.
 2. Ἐμπυρίζεται.
 Συλλαμβάνονται.
- 3, 4. Ὅτι αἰνέσας παράνομος κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν, καὶ πλεονέκτης εὐλογίας, παρώξυνε τὸν Κύριον. Κατὰ μετεωρισμὸν θυμοῦ αὐτοῦ οὐ μὴ ἐκζητήσει.
- 3, 4. Ὅτι ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, καὶ ὁ ἀδικῶν ἐνευλογεῖται. Παρώξυνε τὸν Κύριον ὁ ἁμαρτωλός. Κατὰ τὸ πλῆθος τῆς ὀργῆς αὐτοῦ οὐκ ἐκζητήσει.
5.
 5. Ἄνταναιρῆται τὰ κρίματά σου. Ἄλλος, ἤρται ἡ κρίσις σου. Ἄλλος, ἀφανίζεται.
- Ἐν παντί τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐκφυσᾷ.
 Πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κατακυριεύσει.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

20. Patientia pauperum. *Alius*, expectatio mansuetorum.
 20. Non confortetur homo.
- In conspectu tuo. *Alius*, ante faciem tuam.
21. Constitue, Domine, legem tuis.
 21. Constitue, Domine, legislatorem super eos.
21. Constitue, Domine, legem tuis.
 21. Constitue, Domine, legislatorem super eos.
- Diapsalma.
 Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

PSALMUS X SECUNDUM HEBRÆOS.

1. In temporibus angustiarum.
 1. In opportunitatibus, in tribulatione.
2. Ardet.
 2. Incenditur.
 Comprehenduntur.
- 3, 4. Quoniam laudans iniquus secundum concupiscentiam, et avarus benedicens, exacerbavit Dominum. Secundum sublimitatem furoris sui non requirit.
- 3, 4. Quoniam laudatur peccator in desideriis animæ suæ, et iniquus benedicitur. Exacerbavit Dominum peccator. Secundum multitudinem iræ suæ non quæret.

5.
 5. Auferuntur judicia tua. *Alius*, sublatum est iudicium tuum. *Alius*, deletur.
- Omnes hostes suos exussat.
 Omnium inimicorum suorum dominabitur.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΑΑΣ.
6 אמר בלבו בל-אבות לדר הו- אשר לא ברע	6.	6.
7 אלה ו פיו כלא	7.	7.
8 ושב במארב הצרים במסתרים יחד נכח	8.	8. Ἄνωφελές. 8. Ἐνέδρα αὐλῶν.
9 להלה באריה בסכה	9.	9.
במשח		
ברשות		
10 ודבר ישח זמל בעצמו הלכום	10.	10. Ὁ δὲ θλασθεὶς κερκθῆσεται, ἐπιπεσόντος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἰσχυ- ρῶν αὐτοῦ, τοῖς ἀσθενέσιν.
12 קימה יודה אל	12	12. Ἀνάστηθι, Κύριε, Ἴσχυρός μου.
בשא יד		
13 אמר בלבו לא יודש	13.	13.
14 דאחה ו כי-אחה ו עמל וכעס ו תבים	14.	14. Εἶδες, ὅτι σὺ πόνον καὶ κερ- εργισμὸν ἐπαβλέπεις.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

6. Dixit in corde suo, Non movebor in generationem et generationem quod non in malo. *Hieron.*, loquitur in corde suo: Non movebor: in generatione et generatione ero sine malo.

7. Exacratione os ejus plenum est. *Hieron.*, maledictione os ejus plenum est.

Iniquitas. *Hieron.*, id.

8. Sedebit in insidiis villarum, in latibulis interficiet innocentem. *Hieron.*, sedet insidians juxta vestibula in absconditis, ut interficiat innocentem.

9. Ad pauperem. *Hier.*, robustos.

Sicut leo in tugurio. *Hieron.*, quasi leo in cubili.

In trahendo eum. *Hieron.*, cum attraxerit eum.

In rete suo. *Hieron.*, ad ret. suum.

10. Atteret se, humiliabitur, et cadet in robustis ejus congregatio attritorum. *Hieron.*, et confractum subjiciet, et irruet viribus suis valenter.

12. Surge, Domine Deus. *Hieron.*, id.

Leva manum tuam. *Hieron.*, id.

13. Dicens in corde suo, te non requisitum. *Hieron.*, dicens in corde suo, quod non requiras.

14. Vidisti quippe tu laborem, et isam respicies. *Hieron.*, vides quia tu laborem et furorem respicis.

VULGATA LATINA.

6. Dixit enim in corde suo: Non movebor a generatione in generationem sine malo.

7. Ejus maledictione os plenum est.

Dolor.

8. Sedet in insidiis cum diviti- bus in occultis, ut interficiat innocentem.

9. In pauperem.

Quasi leo in spelunca.

Dum attrahit eum.

In laqueo suo.

10. Inclinet se, et cadet cum dominatus fuerit pauperum.

12. Exsurge, Domine Deus.

Exaltet manus tua.

13. Dixit enim in corde suo, Non requireret.

14. Vides, quoniam tu laborem et dolorem consideras.

AQUILA.

6.

7.

Inutile.

8. Insidiis aularum.

9.

10. Ille vero fractus curvabitur, cadente ipso cum fortibus ejus, ipsis infirmis.

12. Surge, Domine, Fortis meus.

13.

14. Vidisti, quia tu laborem et furorem respicis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

6. Λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐ περιτραπήσομαι εἰς γενεάν καὶ γενεάν, οὐτε ἔσομαι ἐν κακώσει.

7.

8. Ἐγκάθηται ἐνεδρεῦων περὶ τῆς αὐλᾶς, ἐν ἀποκρύφοις, ἀποκτείναι ἀναίτιον.

9. Εἰς τοὺς ἀσθενεῖς σου.

10.

12. Ἀνάστηθι, Κύρια, Ἰσχυρὸς μου.

13.

14. Ὅπως εἶπαι σὺ πόνον καὶ παραργισμὸν ἐποπευθεῖς.

SYMMACHUS.

6. Dicens in corde suo, Non revertar in generationem et generationem, neque ero in afflictione.

7.

8. Insidet insidians ad aulas, in absconditis, ut interficiat innocentem.

9. In infirmos tuos.

10.

12. Surge, Domine, Fortis meus.

13.

14. Vides quia tu laborem et furorem respicias.

6. Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐ μὴ σαλευθῶ ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν ἀνευ κακοῦ.

7. Οὐ ἀρᾶς τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει. Ἄλλος, οὐ τινος κατάρως πλήρες τὸ στόμα.

Πόνος.

8. Ἐγκάθηται ἐνεδρα μετὰ πλουσίων ἐν ἀποκρύφοις, τοῦ ἀποκτείναι ἀδύων. Ἄλλος, ἐγκρύπτεται μετὰ δόλου.

9. Εἰς τὸν πένητα.

Ὡς λέων ἐν τῇ μάνδρᾳ. Ἄλλος, ὡς λέων ἐν τῷ περιφραγματι.

Ἐν τῷ ἐλκῦσαι αὐτόν. Ἄλλος, ἐν ἐλκυσμῷ αὐτοῦ.

Ἐν τῇ παγίδι αὐτοῦ. Ἄλλος, ἐν τῇ σαγήνῃ.

10. Κύφει καὶ πεσεῖται ἐν τῷ αὐτὸν κατακυριεῦσαι τῶν πνήτων.

12. Ἀνάστηθι, Κύριε ὁ Θεός.

Ἰψωθήτω ἡ χεὶρ σου. Ἄλλος, ἔπαρον τὴν χεῖρά σου.

13. Εἶπε γὰρ ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ, Οὐ ζητήσεται. Ἄλλος, λέγων ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ· Οὐκ ἐκζητήσεται.

14. Βλέπεις ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς.

LXX INTERPRETES.

6. Dixit enim in corde suo: Non movebor a generatione in generationem sine malo.

7. Cujus maledictione os ejus plenum est. *Altus*, cujus maledictione plenum os.

Labor.

8. Sedet in insidiis cum divitiibus in occultis, ut interficiat innocentem. *Altus*, absconditur cum dolo.

9. In pauperem.

Quasi leo in ovili. *Altus*, quasi leo in circumvallatione.

Dum attrahit eum. *Altus*, in attractione ejus.

In laqueo suo. *Altus*, in sagena.

10. Inclinet se et cadet cum dominatus fuerit pauperum.

12. Exsurge, Domine Deus.

Exaltetur manus tua. *Altus*, leva manum tuam.

13. Dixit enim in corde suo, Non requirret. *Altus*, dicens in corde suo, Non requirret.

14. Vides quia tu laborem et furorem consideras.

6.

7.

8.

9.

10.

12.

13.

14. Εὐλέπεις ὅτι σὺ πόνον καὶ θυμὸν κατανοεῖς.

THEODOTIQ.

6.

7.

8.

9.

10.

12.

13.

14. Vides quia tu laborem et furorem respicias.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
זהו בידך		
גלך יעזב אתה ו היי		Ἐπὶ σὲ καταλείπει.
נזר		Βοηθῶν.
15 תד-רש-רשע בל-המנא	1:	15.
17 חכנ לבם הקשיב אוך	17.	17. Τὴν πρόθεσιν τῆς καρδίας αὐτῶν ἠκρόατο ὁ οὖς σου.
18 לשפט יתם חך	18.	18. Κρίναι ἔρφανῶ καὶ τεθλα- σμένῳ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Ad dandum in manu tua. <i>Hieron.</i> , ut detur in manu tua.	Ut tradas eos in manus tuas.	
Super te relinquet. <i>Hieron.</i> , tibi relinquentur.	Tibi derelictus est.	Super te relinquit.
Tu fuisti. <i>Hieron.</i> , tu es factus.	Tu eris.	
Adjuvans. <i>Hieron.</i> , adjutor.	Adjutor.	Adjuvans.
15. Quæres impietatem ejus, non invenies. <i>Hieron.</i> , quæres impietatem ejus, et non invenies.	15. Quæretur peccatum illius, et non invenietur.	15.
17. Parare facies cor eorum, intendere facies aurem tuam. <i>Hieron.</i> , præparasti ut cor eorum audiat auris tua.	17. Præparationem cordis eorum audivit auris tua.	17. Proposui auris cordis eorum audivit auris tua.
18. Ad judicandum pupillum et tenuem. <i>Hieron.</i> , ut judices pupillum et oppressum.	18. Judicare pupillo et humili.	18. Ad judicandum pupillo et attrito.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum IX.

V. 1. Hasce varias tituli interpretationes adferunt quatuor mss. cum tantillo discrimine. Ad Aquilam Corder. solus legit, *νεότητος*: ad Symmachum codex unus Regius habet, ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τοῦ θανάτου, malo: ad Theodotionem idem Regius, ὑπὲρ αἰχμῆς. Voces Hebraicas Græce scriptas ἀμωθ βεν, adfert Vaticanus. [In lectione Sextæ edidit Montf., νεανιότης, latine vero, *juvenilitatis*. Sed absque dubio νεανικότητος legendum. Schleusnerus in opus. crit., affert sequentem varietatem lectionum ex Origenis Select. in psal. Σύμμαχος, ὑπὲρ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ. Ἀκύλας, ὑπὲρ τῆς νεότητος. DRACI].

V. 3. Ἀ., Σ., καὶ γαυριάσας. Drusius. Corderius autem habet, ἄλλος, καὶ γαυριάσασμαι, et ita Chrysostomus in codice quodam Coisl. bombycino.

Ibid. et v. 4. Σ., ἄσω etc. Sic unus Regius, Drusius, et Corderius, qui legit, ἀναστραφέντων. [Schleusnerus ibid.: In versione Symmachi reponi debet, *προσκαφέντων*. Nam προσκόπτειν, non προσκόπτειν, respondet hebraico verbo *כָּפַר*.]

V. 5. Ἀ., ὑπερεδίασας etc. Unus Reg.

V. 7. Hebr., ἀρῶθ. Colbertinus, qui postremam lectionem in Vaticano et Drusio Σ. signatam, Theodotioni tribuit. Ibid. ἄλλος, διτνεκῶς. Coisl. bombycinus.

Ibid. Σ., ἀπώλεσας. Sic codex unus. Drusius, ἀπώλεσας tantum, non indicatō interprete.

Ibid. Hebr., εμμα. Drusius. Chrysostomus legerat εμ: sed εμμα legendum.

V. 8. Hebr., ἰσηθ. Drusius ex Chrysostomo. Ἀ., καθεδέχεται. Colbert. unus. Drusius vero tacito interprete.

Ibid. Ἀ., ἤδρασιν εἰς κρίσιν etc. Sic Colbert. et Reg. unus ex Apollinario ad psalmum LXXVIII. Σ., ἤδρασε κρίσει etc. Reg. unus.

V. 10. Has Aquila et Symmachi lectiones sine interpretum nomine adfert Drusius; sed unus Reg. Aquilæ et Symmacho tribuit.

Ibid. Ἀ., εἰς καιρόν. Σ., ἐπικαιρῶς. Unus Reg. et Corderius.

V. 11. Ἀ., Σ., καὶ νεποιδήσουσι. Sic Theodoretus: Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος νεποιδήσουσι ὀριστικῶς ἀνεὶ προστακτικῶ χρησάμενοι ῥήματι. Aquila et Symmachus, confidenti, *dixerunt, verbo utentes indicandi pro imperandi*.

Ibid. ἄλλος, οὐ γάρ etc. Sic unus.

V. 12. Ἀ., τῷ καθημένῳ. Drusius.

Ibid. Ἀ., ἐναλλαγῆς αὐτοῦ. Σ., τὰς μηχανὰς αὐτοῦ. Sic quidam mss. cum Agellio, Corderio et Drusio. Chrysostomus ad Symmachum legit μηχανήματα.

V. 14. Ἀ., ἰδωρήσατο etc. Sic unus Regius. Jam vidimus Aquilam verbum *ἴρη* per *δωρήσατο* perspicere vertere.

V. 15. Σ., τὰς ὑμνήσεις etc. Colbert. unus.

V. 16. ἄλλος, ἰδαπτίσθησαν. Drusius. Videtur esse Symmachi, qui vocem *ידאב* ἰδαπτίσθην vertit psalm. LXXVIII, 3.

V. 17. ἄλλος, ἐργώσθη etc. Drusius.

Ibid. ἄλλος, τρωτῶν αὐτοῦ. Drusius sine interpretis nomine. Sed est, ut videtur, Aquila, qui vocem *תָּר* ita vertit psalm. LXXVII, 72, et cxviii, 119; Isai. XLIX, 16.

Ibid. Hebr., εγγαων σελ. Colbert. unus. Aquila et Symmachi lectiones habent Vaticanus, Colbert. et Drusius. Theodotionis vero Colbertinus, et et sequentem, *μελῶδημα*.

V. 18. Ἀ., ἀνατρέψουσι. Colbert.

V. 19. ἄλλος, οὐ γάρ εἰς etc. Drusius.

Ibid. ἄλλος, ἡ προσδοκία πρᾶτων. Idem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἴνα δοθῶσιν, εἰς χεῖράς σου.	Τοῦ παραδοῦναι αὐτοὺς εἰς χεῖράς σου.	
Σοὶ ἐγκαταλείπει.	Σοὶ ἐγκαταλείπεται.	Ἐπὶ σέ καταλείπεται.
	Σὺ ἦσθα. Ἄλλος, σὺ ἐγένου.	
	Ἄλλος, σὺ ἔση.	
	Βοηθός. Ε', Γ', βοηθῶν.	Βοηθῶν.
15. Ἐκζητηθήσεται ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ αὐτός.	15. Ζητηθήσεται ἡ ἁμαρτία αὐτοῦ, καὶ οὐ μὴ εὐρεθῇ.	15. Ἐκζητηθῆτω ἡ ἀσέβεια αὐτοῦ, ἵνα μὴ εὐρεθῇ.
17. Ἐτοιμάσεις καρδίας αὐτῶν προσέχειν οὖς σου.	17. Τὴν ἐτοιμασίαν τῆς καρδίας αὐτῶν προσέσχε τὸ οὖς σου.	17.
18.	18. Κρῖναι ὄρφανῶν καὶ ταπεινῶν.	18.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Ut dentur in manus tuas.	Ut tradas eos in manus tuas.	
Tibi derelinquit.	Tibi derelictus est.	Super te relinquitur.
	Tu eras. <i>Alius</i> , tu es factus. <i>Alius</i> , tu eris.	
	Adjutor. V, VI, adjuvans.	Adjuvans.
15. Requiretur impietas ejus, ut non inveniatur ipse.	15. Quæretur peccatum illius, et non inveniatur.	15. Exquiratur impietas ejus, ut non inveniatur.
17. Præparabis cor eorum, ut intendat auris tua.	17. Præparationem cordis eorum attendit auris tua.	17.
18.	18. Judicare pupillo et humili.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum IX.

V. 20. Ἄ., μὴ θρασυνέσθω ἄνθρωπος. Corderius, itemque Drusius, sed tacito interprete.

Ibid. Ἄλλος, κατὰ πρόσωπόν σου. Corderius.

V. 21. Ἄ., θοῦ Κύριε etc. Trium lectiones exhibent Vaticanus, Colbertinus unus atque Drusius. Sed Colbertinus eam quæ Theodotionis est, Aquilæ adscribit.

Ibid. Hebr., αὐλ etc. Vide supra psalm. III, 3.

V. 1. Hebræi hunc psalmum in duos diviserunt : cur autem id fecerint, vide Theodoretum ad psalmi. cxv. Hac vero de re Agellius sic loquitur. *Quod scripsit quidam vir ætate nostra eruditissimus, a recentioribus Hebræis hanc psalmi hujus divisionem esse factam, non a veteribus agnitam, id secus est, cum Hebræa distinctio sit in Hexaplis Origenis, et cæteri interpretes, atque etiam Syrus ex hoc loco decimum psalmum numerarint, et a superiore dividerint : quod etiam scholion Græcum in catena Græca testatur his verbis : ἐντεῦθεν ἡ ἐκδοσις ἀρχὴν τοῦ ε' ψαλμοῦ περιέχει.*

Ibid. Ἄ., εἰς χαιρὸν etc. Ex Vaticano et ex Drusio.

V. 2. Ἄ., καλεῖται. Drusius. Vaticanus vero, ἐκάζεται. In verbo καλῶ, ε suppressi frequentissimum est in vetustissimis codicibus Græcis, ut in Commentariis Eusebii in psalmos sæpe observavimus. Σ., φλέγεται. Vaticanus et Drusius.

Ibid. Ἄ., συλληφθήτωσαν. Chrysostomus.

V. 3, 4. Hunc locum ante Jacerum et interpretum nominibus earentem apud Drusium, ex Regio uno, Colbertino uno et Vaticano restituumus. Chrysostomus vero primum lectionem Symmacho, secundam Aquilæ tribuit.

Ibid. Ἄ., ὅταν ὄψωθῇ etc. Colbertinus. Drusius vero sine interpretum nomine adtulit. [E catena Patrum Græc. ed. Corderii, p. 185, adde hanc lectio-

nem : Ἄλλος, κατὰ τὸ πλήθος τοῦ μεταωρισμοῦ αὐτοῦ, secundum multitudinem sublimitatis ejus. DRACH.]

Ibid. Ἄλλος, οὐκ ἔστι Θεός ἐν πύλαις ἰσχυρῶν αὐτοῦ. Drusius. Videtur autem esse Symmachii, qui ἰσχυρῶν vertit ἰσχυρῶν. Job xxi, 27. Altera item versio apud Drusium est.

V. 5. Ἄλλος, ἦσται ἡ κλίσις σου. Drusius. Ἄλλος, ἀφανίζεται. Colbert. στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Σ., πάντα τοὺς etc. Regius unus.

V. 6. Hunc Symmachii locum plenum mutavimus ex Colbertino et ex Regio uno.

V. 7. Ἄλλος, οὐ τινοὺς κατάραι etc. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Ἄ., ἀνωφελές. Drusius. Sic vocem ἦσται de more vertit Aquila.

V. 8. Σ., ἐγκάθηται etc. Sic Regius unus, Vaticanus et Drusius. Sed Vaticanus habet, πρὸ τὰς αὐλάς, quæ lectio non spernenda. Regius, πρὸ τὰς πύλας, ad portas. Ἄ., ἐνέδρξ αὐλῶν. Vaticanus. Agellius ait : *Aquila et Symmachus transtulerunt, αὐλάς. Ἄλλος, ἐγκρύπτεται μετὰ δόλου. Coisl. unus.*

V. 9. Σ., εἰς τοὺς ἀσθενεῖς σου Vaticanus.

Ibid. Ἄλλος, ὡς λέων etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, ἐν ἔλκυσμῶ αὐτοῦ. Chrysostomus.

Ibid. Ἄλλος, ἐν τῇ σαγήνῃ. Drusius.

V. 10. Ἄ., ὁ δὲ θλασθεὶς etc. Drusius sine auctoris nomine. Sed Chrysostomus, Ἄ., ὁ δὲ θλασθεὶς etc.

V. 12. Ἄ., Σ., ἀνάστηθι, Κύριε, ἰσχυρὸς μου. Vaticanus.

Ibid. Ἄλλος, ἔπαρον τὴν χεῖρά σου. Drusius.

V. 13. Ἄλλος, λέγων etc. Coisl. bombæ.

V. 14. Lectiones Aquilæ et Symmachii ex Vaticano, Regio uno, Theodoro, Corderio et Drusio. Vaticanus ad Aquilam habet, ἴδεις. Idem Vaticanus,

Θ. ὁμοίως τοῖς Ὑ, Th. ut LXX.
 Ibid. Σ., ἵνα δοθῶσιν etc. Drusius, Vaticanus habet τεθῶσιν.
 Ibid. 'A., ἐπὶ αἱ καταλ- etc. Hasce trium lectio-

nes ex Vaticano mutuamur.
 Ibid. Ἄλλος, σὺ ἐγένου. Ἄλλος, σὺ ἔσθ. Drus.
 Ibid. 'A., Θ., Ε', Γ', βοηθῶν. Vaticanus.
 V. 15. Σ., ἐκζητηθήσεται etc. Symmachi lectio-

PSALMUS X.

TO EBPAIKON.

יְהוָה לִמְנַחֵם 1
 יְהוָה דָּרַם צַדִּיק 2
 כִּי יִשְׁפָּט הַגּוֹיִם 3
 צַדִּיק כַּדָּרַם פֶּלַע 4
 וְצַדִּיק יִבְרַח 5
 וְהָיָה חֶסֶד שְׂנֵאָה נֶפֶשׁ 6
 וְלִעֲפֹר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori ipsi David. Hieron., victori, psalmus David.
 Transvola montem vestrum, passer. Hieron., transvola in montem ut avis.
 2. Paraverunt sagittam suam super nervum. Hieron., posuerunt sagittam suam super nervum.
 Ad sagittandum in ipsa caligine in rectos corde. Hieron., ut sagittent in abscondito rectos corde.
 3. Quoniam fundamenta destruentur. Hieron., quia leges dissipatae sunt.
 Justus quid operatus est? Hieron., id.
 4. Videbunt. Hieron., vident.
 Palpebrae ejus probabunt. Hieron., palpebrae ejus probant.
 5. Dominus justum probabit et impium. Hieron., Dominus justum probat: impium autem.
 Et diligentem rapinam odio habuit anima ejus. Hieron., et diligentem iniquitatem odit anima ejus.
 6. Pluet super impios laqueos. Hieron., pluet super peccatores laqueos.
 Terrorum. Hieron., tempestatum.

TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
 2.
 3.
 4.
 5.
 6.

VULGATA LATINA.

1. In finem, psalmus David.
 Transmiga in montem sicut passer.
 2. Paraverunt sagittas suas in pharetra.
 Ut sagittent in obscuro rectos corde.
 3. Quoniam quae perfecisti destruxerunt.
 Justus autem quid fecit?
 4. Respiciunt.
 Palpebrae ejus interrogant.
 5. Dominus interrogat justum et impium.
 Qui autem diligit iniquitatem odit animam suam.
 6. Pluet super peccatores laqueos.
 Procellarum.

ΑΚΥΦΑΑΣ.

1. Τῷ νικητοῦ τῷ Δαυὶδ.
 Ἀναστατοῦ εἰς τὰ ἔρη ὡς στρουθίου.
 2. Ἦδρασαν βέλος αὐτῶν ἐπὶ τὴν νεύραν.
 3. Ὅτι οἱ θεμέλιοι καθαιροῦνται.
 Δίκαιος τί καταϊργάσεται;
 4. Ὁραματίζονται.
 Τὰ βλέφαρα αὐτοῦ δοκιμάζονται.
 5. Κύριος ἐκείνων δοκιμάζεται, καὶ ἀσεθεῖ.
 Καὶ ἀγαπῶντα δίκαια ἐμίσησεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ.
 6.

AQUILA.

1. Victori ipsi David.
 Abscede in montes sicut passer.
 2. Firmaverunt sagittam suam super nervum.
 2. Quoniam fundamenta destruentur.
 Justus quid operatus est?
 4. Vident.
 Palpebrae ejus probant.
 5. Dominus justum probat et impium.
 Et diligentem iniqua odit anima ejus.

nem habent tres mss. et Drusius., Theodotionis Vaticanus.

V. 17. 'A., τὴν πρόθεσιν etc. Aquilæ et Symmachi lectiones mutuamur ex Colbertino. Drusius ex dua-

bus unam fecerat, et Symmacho tribuerat. Theodorus ait Symmachum vertisse πρόθεσιν.

V. 18. 'A., κρίναι etc. Colbertinus. Drusius etiam, sed tacito interprete.

PSALMUS X.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

V.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος τοῦ Δαυὶδ.
2. Ἦδρασαν βέλος αὐτῶν ἐπὶ τὴν νευράν.
... ὡς ἐν ζόφῳ.
3. Ὅτι οἱ θεοὶ καταλύθησαν.

Δίκαιος τί ἔδρασαν;
4.

5.

6.

SYMMACHUS.

1. Triumphalis Davidis.

2. Firmaverunt sagittam suam super nervum.

...quasi in caligine.

3. Quia leges dissipatae sunt.

Justus quid fecit?

4.

5.

6.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

Μεταναστεύει ἐπὶ τὰ ὄρη ὡς στρουθῖον. Ἄλλος, μάταιος.

2. Ἠτοίμασον βέλη εἰς φαρέτραν. Ἄλλ., εἰς βελούδιον.

Τῷ κατατοξεύσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐθεῖς τῆ καρδίᾳ. Ἄλλ., ἀσελῆνῳ νοκτὶ. Γ', εἰς τὸ ἐπιβεῖξαι τὸ σκότος εἰς τὸ φῶς.

3. Ὅτι ἡ κατηρτίσθη καθέκων. Ἄλλος, ὅτι αἱ διδασκαλίαι συντριβήσονται. Γ', ὅτι αἱ διαδοχαί.

Δίκαιος τί ἐποίησέ;

4. Ἀποβλέπεται.

Τὰ βλέφαρα αὐτοῦ ἐξετάζει.

5. Κύριος ἐξετάζει τὸν δίκαιον καὶ τὸν ἀσεθῆ. Ἄλλος, Κύριος δίκαιος ἐξεταστής.

Ὁ δὲ ἀγαπῶν ἀδικίαν μισεῖ τὴν αὐτοῦ ψυχὴν.

6. Ἐπιβρέξει ἐπὶ ἀμαρτωλοὺς παγίδας. Ἄλλος, ἕσει ἐπὶ παρὰ νόμους ἀνθρώπου.

Καταγιγίβα. Ἄλλος, καταγιγίβος.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, psalmus David.

Transmigra in montes sicut passer. *Alius*, transmove te.

2. Paraverunt sagittas in pharetram. *Alius*, in sagittarum thecam.

Ad sagittandum in nocte illumi rectos corde. *Alius*, in illumi nocte. VI, ad exhibendum tenebras in lucem.

3. Quoniam quae perfecisti destruxerunt. *Alius*, quia doctrinae conterentur. VI, quia successiones.

Justus quid fecit?

4. Respiciunt.

Palpebrae ejus examinant.

5. Dominus examinat justum et impium. *Alius*, Dominus justus examinatur.

Qui autem diligit iniquitatem odit animam suam.

6. Pluet super peccatores inqueos. *Alius*, pluet super peccatores carbones.

Procellam. *Al.*, procella.

1. Τῷ νικοποιῶν, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

2.

Τῷ κατατοξεύσαι ἐν σκοτομήνῃ τοὺς εὐθεῖς τῆ καρδίᾳ.

3.

Δίκαιος τί ἐποίησε;

4. Ἐπιβλέπεται.

5.

6.

THEODOTIO.

1. Victori, psalmus David.

2.

Ad sagittandum in nocte illumi rectos corde.

3.

Justus quid fecit?

4. Inspiciunt.

5.

6.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

יְשׁוּעָה יְהוָה פִּיכֶם 7

7.

7.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Rectum videbunt facies ejus. *Hieron.*, rectum videbunt facies eorum.

7. Æquitatem vidit vultus ejus.

7.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum X.

V. 1. Titulus secundum tres Interpretes ex Colbertino et ex Eusebio in Psalmos.

Ibid. 'A., ἀναστατοῦ etc. Ἄλλος, μετακινουῦ. Sic Chrysostomus habet.

V. 2. 'A., Σ., ἤδρασαν βλος etc. Vaticanus et Drusius. Ἄλλος, εἰς βλοσθήαην. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Σ., ὡς ἐν ζόφῳ etc. Has lectiones mutuamur

ex Vaticano, Corderio et Drusio.

V. 3. Has lectiones sinceræ offert Vaticanus.

Drusius et alii mutilas habent.

Ibid. 'A., δίκαιος εἶ etc. Vaticanus.

V. 4. Aquilæ et Theodotionis lectiones addit Drusius.

Ibid. Vaticanus : Τὸ, εἰς τὸν πένητα, ἐν τῇ οὐλῇ τῶν ὄξειτο μόνον ἀμφιθάλως. I. e. *Ibid.*, in pauperem, in sola LXX Interpretum columna dubio-j-

PSALMUS XI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

לְמַחְצֵה עַל-הַשָּׁמַיְמֹת מוֹחָד 1

דָּוִד

1. Ασμενιθ.

1. Τῷ νικοποιῶ ὑπὲρ τῆς ὀχθῆς, μελώδημα τῷ Δαυὶδ.

2 חַסִּיד

2.

2. Ἄγνός.

כִּי-פִסּוּ אַבְוֹתַי מִבְּנֵי אָדָם

3.

Ἵτι ἐπεράνησαν οἱ πιστοὶ ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.

3 שֶׁפֶת חֶלְקֹת בֵּיב וְלֵב יִדְבָר

5.

5.

5 נִבְרָר

6.

6.

שִׁעְרֵי אֹזְנֵי מִי אֶחָד לֵנו

6 כִּשְׁד עֵינַיִם מֵאַנְקָה אַבְוֹתַיִם

6.

Χεῖλη πάριστον ἡμῖν, εἰς δεσπότης ἡμῶν ;

6. Ἄπὸ προνομῆς πενήτων, ἀπὸ οἰμωγῆς πτωχῶν.

אִשִּׁית בִּישַׁע יִפְיַח לִי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori super octavam, canticum ipsi David. *Hieron.*, victori pro octava, psalmus David.

2. Pius. *Hieron.*, castus.

Quoniam desiderunt fideles a filiis hominum. *Hieron.*, quoniam imminuti sunt fideles a filiis hominum.

3. Labia blanditiarum in corde et corde loquentur. *Hieron.*, labium subdolum in corde et corde loquuntur.

5. Roboremus. *Hieron.*, id.

Labia nostra nobiscum, quis dominus nobis? *Hieron.*, labia nostra nobiscum sunt, quis noster dominus est?

6. Propter vastitatem afflictorum, et propter clamorem inopum. *Hieron.*, propter miseriam inopum, a gemitu pauperum.

Ponam in salute, illaqueabit eum. *Hieron.*, ponam in salutari auxilium eorum.

1. In finem pro octava, psalmus David.

2. Sanctus.

Quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum.

3. Labia dolosa in corde et corde locuti sunt.

5. Magnificabimus.

Labia nostra a nobis sunt, quis noster dominus est?

6. Propter miseriam inopum, et gemitum pauperum.

Ponam in salutari, fiducialiter agam in eo.

1. Victori super octavam, canticum ipsi David.

2. Castus.

Quoniam terminati sunt fideles a filiis hominum.

3.

5.

Labia adsunt nobis, quis dominus noster?

6. Ob vastitatem pauperum ob gemitum egenorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
7.	7. Εὐθύτητα εἶδε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Ἄλλος, εὐθύτητας ὄψεται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.	7.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
7.	7. Æquitatem vidit vultus ejus. <i>Alius</i> , rectitudines videbit vultus ejus.	7.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum X.

cebat. Ea de re agitur in Præliminaribus. Ibid. 'A., τὰ βλέφ-. Sic mss.

V. 5. 'A., Κύριος δίκαιον etc. Hanc lectionem, ut et sequentem, ex Colbertino desumpsimus.

Ibid. Agellius Vaticanis mss. usus notat hanc interpretationem sequi post præcedentem sic, Κύριος δίκαιον δοκιμάζει καὶ ἀσεβῆ, καὶ ἀγαπῶντα δίκαια ἐμίσησαν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ. Itaque hæc postrema pars perinde atque superior Aquilæ est, quam sequitur

Hieronymus.

V. 6. Ἄλλος, ὕσαι ἐπὶ etc. Drusius.

Ibid. Vaticanus sic habet, πνεῦμα καταγιβος. Οἱ Ο΄, καταγιβῶ.

V. 7. Ἄλλος, εὐθύτητας ὄψεται τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Drusius. Legerat ipse, αὐτῶν: sed ut ibidem monet, alii habent, αὐτοῦ, et quidem melius. Golsi. bombycinus, τὰ πρόσωπα αὐτοῦ.

PSALMUS XI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιος.... ὡδὴ τῷ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὀργῆς, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῆς ὀργῆς, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
2.	2. Ὅσιος.	2.
Ἵτι ἐξέλειπον αἱ πίστεις ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀνθρώπων.	Ἵτι ὠλετήθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν ἀνθρώπων.	
3. Χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ λαλεῖ.	3. Χεῖλη δόλια ἐν καρδίᾳ καὶ ἐν καρδίᾳ ἐλάλησαν.	3.
5.	5. Μεγαλυνοῦμεν. Ἄλλος, δυναστεύσομεν.	5.
	Τὰ χεῖλη ἡμῶν παρ' ἡμῶν ἐστὶ, τίς ἡμῶν κυρίως ἐστίν; Ἄλλος, τίς κυριεύσει ἡμῶν;	
6. Διὰ κακοπάθειαν πτωχῶν, διὰ αἰμωγὴν πενήτων.	6. Ἀπὸ τῆς τάλαιπωρίας τῶν πτωχῶν, καὶ ἀπὸ τοῦ στεναγμοῦ τῶν πενήτων.	6.
Τάξω σωτήριον ἐμφανές.	Θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, παρρησιάσομαι ἐν αὐτῷ. Ἄλλος, ἐν σωτηρίῳ σου.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale... canticum ipsi David.	1. In finem pro octava, psalmus David.	1. In finem pro octava, psalmus David.
2.	2. Sanctus.	2.
Quoniam defecit fides a filiis hominum.	Quoniam diminutæ sunt veritates a filiis hominum.	
3. Labia dolosa in corde alio et alio loquuntur.	3. Labia dolosa in corde et corie locuti sunt.	3.
5.	5. Magnificabimus. <i>Alius</i> , roborabimus.	5.
	Labia nostra apud nos sunt, quis noster dominus est? <i>Alius</i> , quis dominabitur nobis?	
6. Propter vexationem pauperum, propter ejulatum egenorum.	6. Propter miseriam inopum, et propter gemitum pauperum.	6.

Statuam salutare conspicuum.

Ponam in salutari, fiducialiter agam in eo. *Alius*, in salute tua.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
ףרז 7	7.	7.
<p>בעליל לארץ O 'Εβραῖος, τὸ βέρον ἐν τῇ γῆ.</p> <p style="text-align: center;">כרז סרזש 8</p> <p style="text-align: center;">מ הדרן זי לנלם</p> <p style="text-align: center;">9 ס.יב רשעם יחלכך 9</p>	<p>Baalazar.</p> <p>8.</p> <p>9.</p>	<p>Xwpov τῇ γῆ.</p> <p>Διυλισμένον.</p> <p>8. Φυλάξεις αὐτά.</p> <p>9.</p>
כרם תחת לבני אדם	Χραμ ζυλλωθ λεβνη Αδαμ.	Κατὰ τὸ ὕψος εὐωνοσμένοι τὰς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
7. Conflatum. <i>Hieron.</i> , igne probatum. In clibano in terram. <i>Hebr. int.</i> , fluens in terra. <i>Hieron.</i> , separatim a terra. Fusum. <i>Hieron.</i> , colatum.	7. Igne examinatum. Probatum terræ. Purgatum.	7. Procedens in terra. Defæcatum.
8. Servabis ea. <i>Hieron.</i> , custodies nos. A generatione hac in sæculum. <i>Hieron.</i> , a generatione hac in æternum.	8. Servabis nos. A generatione hac in æternum.	8. Servabis ea.
9. Circumquaque impii ambulat. <i>Hieron.</i> , in circuitu impii ambulabunt. Secundum sublimitatem vilitas filiis hominum. <i>Hieron.</i> , cum exaltati fuerint vilissimi filiorum omnium.	9. In circuitu impii ambulant. Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.	9. Secundum altitudinem vilissimi filii hominum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XI.

V. 1. 'A., τῷ νικητοῦ etc. Vaticanus. Vide supra psalm. vi.
Ibid. Hebr. אשמיעו. Colbert. Coislin. vero hombycinus, אשמיעו.
V. 2. 'A., ἀγρός. Drusius. Vaticanus item, sed hic postremus tacito interprete.
Ibid. Aquilæ et Symmachi lectiones notamur ex duobus Regiis, Vaticano et Colbertino.
V. 3. Σ., γελῆθ ὄθλια ἐν κρητῆ etc. Vaticanus et Drusius. In Breviario tamen Hieronymi sic legitur :
S., *tabris tubrica, in corde aliud est, et aliud loquitur.*
V. 5. Ἄλλος, δυναστεύσομαι. Corder. et Drusius.
Ibid. 'A., γελῆθ πάραστιν etc. Drusius. Ἄλλος, τὶς κυριεύσει ἡμῶν. Corderius.
V. 6. 'A., ἀπὸ προνομῆς etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Vaticanus et Drusius.
Ibid. Σ., τάξω etc. Theodoret., Corder. et Drus.
Ἄλλος, ἐν σωτηρίῳ σου. Drusius.
V. 7. Ἄλλος, χωνεύομενον. Drusius.
Ibid. 'O 'Εβραῖος, τὸ βέρον etc. Hebræi et Aquilæ lectiones exhibet Drusius, Aquilæ tantum Vatica-

PSALMUS XII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
למנחם כומר לד' 1	1.	1. Τῷ νικητοῦ, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
2 טו-מנחם יתה ותכני פז 2	2.	2. Ἔως τότε, Κύριε, ἐπιλήθη μου τέλειον;
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori psalmus ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori psalmus David. 2. Usquequo, Domine, oblivisceris mei æternum? <i>Hieron.</i> , usquequo, Domine, oblivisceris mei penitus?	1. In snem, psalmus David 2. Usquequo, Domine, oblivisceris me in snem?	1. Victori, psalmus ipsi David. 2. Usquequo, Domine, oblivisceris mei penitus?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7	7. Πεπτρωμένον. Ἄλλος, χω- νευόμενον. Δοκίμιον τῆ γῆ.	7.
8.	Κεκαθαρισμένον. 8. Φυλάξεις ἡμᾶς. Ἄλλος, φυ- λάξεις αὐτούς.	8. Φυλάξεις αὐτά.
9.	Ἄπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς αἰῶνα. Ἄλλος, ἅμα τῆ γενεᾷ τῇ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄλλος, τῆ αἰωνία. 9. Κύκλω οἱ ἄσεβεις περιπατοῦ- σι. Ἄλλος, κύκλω ἄσεβων ἐμπε- ριπατήσουσι. Οἱ λοιποὶ, περιπα- τήσουσι.	9.
Ἄσταν ὑψωθῶσιν οἱ εὐτελεῖς τῶν οἰῶν τῶν ἀνθρώπων.	Κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. Γ', ἐξου- θένησας.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
7.	7. Igne examinatum. <i>Alius</i> , con- flatum. Probatum terræ.	7.
8.	Purgatum. 8. Servabis nos. <i>Alius</i> , servabis eos. A generatione hac et in æter- num. <i>Alius</i> , simul cum generatio- ne quæ in sæculum. <i>Alius</i> , æ- terna.	8. Servabis ea.
9.	9. In circuitu impii ambulanti. <i>Alius</i> , in circuitu impiorum inam- bulabunt. <i>Reliqui</i> , ambulabunt. Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum. VI, contempsisti.	9.
Cum exaltati fuerint tenues fi- liorum hominum.		

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XI.

nus. Illud autem בָּרָא ex Hebræo sic legitur in
Coislin. bombyc., βασιλαρ, lege βασιλα.

Ibid. Ἄ., διυλισμένον. Vaticanus et Drusius.

V. 8. Ἄ., Θ., φυλάξεις αὐτά. Vaticanus. Ἄλλος,
φυλάξεις αὐτούς. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, ἅμα τῆ γενεᾷ etc. Drusius.

V. 9. Οἱ λοιποὶ, περιπατήσουσι. Vaticanus.

Ἄλλος, κύκλω ἄσεβων ἐμπεριπατήσουσι. Sic unus
codex.

Ibid. Lectionem Hebraicam ex Chrysostomo
mutuamur. (') Reliquarum versionum auctiores ex
Vaticano ediscimus. Drusius vero sine interpretum
nomine adulerat.

(') Lectio Hebraica apud S. Chrysostomum, edit. Montf. sic sonat : χάρις ζωλλῶ λεβὴ ἀδάμ. Drusius
autem eandem sic refert : χάρις ζωλλῶθ λεβὴ ἀδάμ. Additque : Puto legendum χρούμ, vel certe, χράμ.
Sed hoc minus sincerum est. DRACH.

PSALMUS XII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιος ᾠδὴ τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1. Εἰς νίκος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
2. Ἔως πότε, Κύριε, ἐκλανθάνη μου εἰς τέλος;	2. Ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήση μου εἰς τέλος;	2.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale canticum Davi- dis.	1. In finem, psalmus David.	1. In victoriam, psalmus ipsi David.
2. Usquequo, Domine, obli- sceris me in finem?	2. Usquequo, Domine, obli- sceris me in finem?	2.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

צדק 7
 וְאֵלֶיךָ יִשְׁתָּחֲוֶה
 O Ἐβραῖος, τὸ
 ζέον ἐν τῇ γῆ.
 כבוד
 עמך 8
 מִן־הַדָּוָר אֲלֵךְ
 9
 מִן־הַדָּוָר אֲלֵךְ

7.
 Βασιλευσ.
 8.
 9.
 Κραμ ζυλλωθ λεθνη Αδαμ.

7.
 Χωροῦν τῇ γῆ.
 Διυλισμένον.
 8. Φυλάξεις αὐτά.
 9.
 Κατὰ τὸ εἶδος ἐκωνισμένοι τοῖς
 υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Conflatum. *Hieron.*, igne probatum.
 In clibano in terram. *Hebr. int.*, fluens in terra. *Hieron.*, separatam a terra.
Fusum. Hieron., colatum.
 8. Servabis ea. *Hieron.*, custodies nos.
 A generatione hac in sæculum. *Hieron.*, a generatione hac in æternum.
 9. Circumquaque impii ambulavit. *Hieron.*, in circuitu impii ambulabunt.
 Secundum sublimitatem vilitas filiis hominum. *Hieron.*, cum exaltati fuerint villissimi filiorum omnium.

7. Igne examinatum.
 Probatum terræ.
 Purgatum.
 8. Servabis nos.
 A generatione hac in æternum.
 9. In circuitu impii ambulavit.
 Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum.

7.
 Procedens in terra.
 Defæcatum.
 8. Servabis ea.
 9.
 Secundum altitudinem vilipensii filiis hominum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XI.

V. 1. 'A., τῷ νικοποιῷ etc. Vaticanus. Vide supra psalm. vi.
 Ibid. Hebr. אַשְׁמִינִיב. Colbert. Coislin. vero ὁμβυκίνος, ἀσμενιβ.
 V. 2. 'A., ἀγρός. Drusius. Vaticanus item, sed hic postremus tacito interpreté.
 Ibid. Aquilæ et Symmachi lectiones mo'namur ex duobus Regiis, Vaticano et Colbertino.
 V. 3. Σ., γαλῆ δάτια ἐν κροῖα etc. Vaticanus et Drusius. In Breviario tamen Hieronymi sic legitur :

Σ., ταῖα ἰβριχα, in corde aliud est, et aliud loquitur.
 V. 5. Ἄλλος, δυναστεύομεν. Corder. et Drusius.
 Ibid. 'A., χεῖλη πάραστιν etc. Drusius. Ἄλλος, τίς κυριεύσει ἡμῶν. Corderius.
 V. 6. 'A., ἀπὸ προνομῆς etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Vaticanus et Drusius.
 Ibid. Σ., τάξω etc. Theodoret., Corder. et Drus.
 Ἄλλος, ἐν σωτηρίῳ σου. Drusius.
 V. 7. Ἄλλος, χωνευόμενον. Drusius.
 Ibid. Ὁ Ἐβραῖος, τὸ ῥέον etc. Hebræi et Aquilæ lectiones exhibet Drusius, Aquilæ tantum Vatica-

PSALMUS XII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

יְהוָה מִיָּמִינֶיךָ
 1
 2

1.
 2.

1. Τῷ νικοποιῷ, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
 2. Ἐως πότε, Κύριε, ἐπιλήσῃ μου τέλειον;

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori psalmus ipsi David. *Hieron.*, victori psalmus David.
 2. Usquequo, Domine, oblivisceris mei æternum? *Hieron.*, usquequo, Domine, oblivisceris mei penitus?

1. In Ænem, psalmus David
 2. Usquequo, Domine, oblivisceris me in Ænem?

1. Victori, psalmus ipsi David.
 2. Usquequo, Domine, oblivisceris mei penitus?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7	7. Πεπυρωμένον. Ἄλλος, χωνευόμενον. Δοκίμιον τῆ γῆ. Κεκαθαρισμένον.	7.
8.	8. Φυλάξεις ἡμᾶς. Ἄλλος, φυλάξεις αὐτούς. Ἄπο τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ εἰς αἰῶνα. Ἄλλος, ἅμα τῆ γενεᾷ τῆ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἄλλος, τῆ αἰωνία.	8. Φυλάξεις αὐτά.
9.	9. Κύκλω οἱ ἀσεβεῖς περιπατοῦσι. Ἄλλος, κύκλω ἀσεβῶν ἐμπεριπατήσουσι. Οἱ λοιποὶ, περιπατήσουσι.	9.
Ἔταν ὑφωθῶσιν οἱ εὐταλεῖς τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων.	Κατὰ τὸ ὕψος σου ἐπολυώρησας τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων. C, ἐξουθένησας.	
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
7.	7. Igne examinatum. <i>Alius</i> , conflatum. Probatum terræ. Purgatum.	7.
8.	8. Servabis nos. <i>Alius</i> , servabis eos. A generatione hac et in æternum. <i>Alius</i> , simul cum generatione quæ in sæculum. <i>Alius</i> , æterna.	8. Servabis ea.
9.	9. In circuitu impij ambulanti. <i>Alius</i> , in circuitu impiorum inambulabunt. <i>Reliqui</i> , ambulabunt. Secundum altitudinem tuam multiplicasti filios hominum. VI, contempsisti.	9.
Cum exaltati fuerint tenues filiorum hominum.		

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XI.

nus. Illud autem ^{לְהַגִּיל} ex Hebræo sic legitur in Coislin. bombyc., βααλιερ, lege βααλιαλ.

Ibid. Ἄ., διωλισμένον. Vaticanus et Drusius.

V. 8. Ἄ., Θ., φυλάξεις αὐτά. Vaticanus. Ἄλλος, φυλάξεις αὐτούς. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, ἅμα τῆ γενεᾷ etc. Drusius.

V. 9. Οἱ λοιποὶ, περιπατήσουσι. Vaticanus.

Ἄλλος, κύκλω ἀσεβῶν ἐμπεριπατήσουσι. Sic unus codex.

Ibid. Lectionem Hebraicam ex Chrysostomo mutuamur. (*) Reliquarum versionum auctiores ex Vaticano ediscimus. Drusius vero sine interpretum nomine adtulerat.

(*) Lectio Hebraica apud S. Chrysostomum, edit. Montf. sic sonat : χάρις ζωλλῶ λεβὴ ἀδάμ. Drusius autem eandem sic refert : χάρις ζωλλῶθ λεβὴ ἀδάμ. Additque : Puto legendum χρῶμ, vel certe, χράμ. Sed hoc minus sincerum est. DRACH.

PSALMUS XII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιος ᾠδὴ τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1. Εἰς νίκος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
2. Ἔως πότε, Κύριε, ἐκλανθάνη μου εἰς τέλος;	2. Ἔως πότε, Κύριε, ἐπιλήση μου εἰς τέλος;	2.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale canticum David.	1. In finem, psalmus David.	1. In victoriam, psalmus ipsi David.
2. Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem?	2. Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem?	2.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
עַד-אֵת תְּזוּר אֶת-פְּנֵי כוֹמֵי		Ἔως τότε κρύψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;
5 אִשָּׁח עֵצָה	6.	5.
יִגַּן בְּלִבִּי יוֹמָם		Ἵδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας.
4 הָאִירָה עֵינֵי כֵן-אִשָּׁח הַבַּיִת	4.	4. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA
Usquequo abscondes facies tuas a me? <i>Hieron.</i> , usquequo abscondes faciem tuam a me?	Usquequo avertis faciem tuam a me?	Usquequo abscondes faciem tuam a me?
3. Ponam consilia. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	3. Ponam consilia.	3.
Dolorem in corde meo in die. <i>Hieron.</i> , dolorem in corde meo per diem.	Dolorem in corde meo per diem.	Dolores in corde meo per diem.
4. Illumina oculos meos ne forte dormiam mortem. <i>Hieron.</i> , illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte.	4. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte.	4. Illumina oculos meos, ne unquam doriniam in mortem.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XII.

- V. 1. Sic Regius unus tituli interpretationes exhibet.
- V. 2. Ἄ., ἕως τότε etc. Lectiones A., S. ex eodem.
- Ibid Ἀ., Σ., Θ., ἕως τότε κρύψεις etc. Idem, et Vaticanus.
- V. 3. Ἄλλος, τάξω γνώμας. Drusius.
- Ibid. Ἀ., Ο', Θ., ὀδύνας etc. Sic Drusius, qui lectionem quoque Symmachi adfert, ut et Reg. unus.
- Ibid. Ἀ., Ο', Θ., φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου etc. Vaticanus.
- Vaticanus: Τὸ, καὶ ψαλῶ τῷ ὄνόματι Κυρίου τοῦ ὑψίστου, οὐκ ἔκειτο παρ' οὐδενὶ ἐν τῷ τετρασελίῳ, οὔτε ἐν τῷ Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου, οὔτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e. *Illud, psallam nomini Domini altissimi, apud neminem in quadruplici columna jacebat, neque in ea, quæ est Eusebii Pamphili, neque*

PSALMUS XIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
1 למנצח בְּסוֹף תְּהִי	1.	1. Τῷ νικοποιῷ, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
אֲכֹר נָבֵל		Ἔλεπεν ἀπορρέων.
4 כִּי לֹא יָדַע כֹּל-פִּעֲלֵי אֵין	4.	4. Μὴ οὐκ ἐπίγνωσαν πάντες οἱ ἐργαζόμενοι ἀνωφελές;
אֵין תְּהִי אֵין		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori psalmus ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori psalmus David.	1. In finem, psalmus David.	1. Victori, psalmus ipsi David.
Dixit rudis. <i>Hieron.</i> , dixit stultus.	Dixit insipiens.	Dixit effluens.
4. Nonne cognoverunt omnes operantes iniquitatem? <i>Hieron.</i> , nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?	4. Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?	4. Nonne cognoverunt omnes operantes inutile?
Comederunt panem. <i>Hieron.</i> , ut cibum panis.	Sicut escam panis.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIII.

- V. 1. Sic unus codex ut supra ad omnes interpretes. Vide psalmum vi.
- Ibid. A., εἶπεν ἀπορρέων. Vide notam supra I Reg. xxv, 25.
- Vaticanus in hæc verba, τάφος ἀνωγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, *sepulchrum patens est guttur eorum, usque ad, ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, ante oculos eorum*, quæ sunt ad marginem, et non in textu conscripta, hæc notat, οὐδαμοῦ κείνται τῶν ψαλμῶν. Πόθεν δὲ ὁ ἀπόστολος εἰληφέν αὐτοὺς ζητητέον, id

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ἔως πότε κρύψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;

5.

Μίριμναν ἐν τῇ διανοίᾳ μου καθ' ἡμέραν.

4.

SYMMACHUS.

Usquequo abscondes faciem tuam a me?

3.

Sollicitudinem in mente mea quotidie.

4.

Ο΄.

Ἔως πότε ἀποστρέψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;

3. Θῆσ'·μαι βουλὰς. Ἄλλ., τάζω γνώμας.

Ἐδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας.

4. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον.

LXX INTERPRETES.

Usquequo avertis faciem tuam a me?

3. Ponam consilia. *Alius*, ordinabo sententias (*vel*, consilia).

Dolores in corde meo per diem.

4. Illumina oculos meos, ne unquam dormiam in mortem.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἔως πότε κρύψεις τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ;

5.

Ἐδύνας ἐν καρδίᾳ μου ἡμέρας.

4. Φώτισον τοὺς ὀφθαλμούς μου, μήποτε ὑπνώσω εἰς θάνατον.

THEODOTIO.

Usquequo abscondes faciem tuam a me?

3.

Dolores in corde meo per diem.

4. Illumina oculos meos, ne unquam dormiam in mortem.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XII.

in *Hebraica*. Eadem habentur in notis edit. Rom., itemque scholion Hesychii, quod respicit priora hujus versiculi verba, nempe: ἄνω τῷ Κυρίῳ etc., sicque habet: τοῦτον τὸν στίχον δύο ζυγὰς τῶν ὀβ' ἑρμηνευτῶν εἶπον· διότι παράκειται τὸ σημεῖον τὸ διὰ τοῦ μέλανος, ὃ λέγεται λημνίσκος· διὰ μὲν τῆς χαρακίας τῆς μέσης σημαίνει τὸν στίχον, διὰ δὲ τῶν δύο στιγμῶν τῆς ἐπάνωθεν καὶ τῆς ὑποκάτω, τὰς

δύο ζυγὰς τῶν ἑρμηνευτῶν ἠνέξατο. Cui scholici hanc interpretationem adjunxerunt: *Hunc versiculum duos ordines LXX Interpretum dixerunt: quare appositum est signum illud quod atramento fit, et vocatur lemniscus: per mediam quidem virgulam significat versiculum: per duo autem puncta, unum supra, et alterum infra, indicavit duos ordines ipsorum interpretum.* Ea de re in Præliminaribus agitur.

PSALMUS XIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐπινίκιος ὤδη τοῦ Δαυὶδ.

4. Μὴ οὐ γνώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομιαν;
Ἦσσι ἄρτον.

SYMMACHUS.

1. Triumphate canticum Davidis.

4. Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?

Tamquam panem.

Ο΄.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
Εἶπεν ἄφρων.

4. Οὐχὶ γνώσκονται πάντες οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομιαν;
Βρώσει ἄρτου.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, psalmus David.

Dixit insipiens.

4. Nonne cognoscent omnes qui operantur iniquitatem?

Comestione panis.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Εἰς νίκος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ

4.

THEODOTIO.

1. In victoriam, psalmus ipsi David.

4.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIII.

est, nusquam exstant in psalmis; undenam vero Apostolus excerpserit eos (versiculos) quaerendum est.
V. 4. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex Colbertino stichographo scripto.

Ibid. Σ., ὡσπερ ἄρτον. Drusius.
Ibid. Vaticanus: σ, ἢ ὀβ ὄβκ ἢρ φέκος, ὄβκ εἰρηται τοῖς ἄλλοις τρισι. I. e., LXX, ἢ- ubi ubi erat timor, non dicitur a tribus aliis.

PSALMUS XIV.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON

AKYΛAΣ.

וְשָׁבַע אֱלֹהֵי יְבוּי 4

4.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

4. Ὑμῶσαις τοῦ κακῶσαι καὶ οὐ σφάλῃ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Juravit affligere se, et non mutabit. Hieron., jurat ut se affligat, et non mutat.

4. Qui jurat proximo suo, et non decipit.

4. Qui jurat ut se affligat, et non fallit.

Nota.

In hunc psalmum hæc pauca mutuamur ex Dru- sio et ex Vaticano. Qui postremus postquam Sym- machi lectionem attulerat, nempe, ὁμῶσαις ἑταῖρος εἶναι, καὶ μὴ ἀλλαγεῖς, adjicit, Ἄ., Θ., τοῦ κακῶσαι,

et consequenter, Ἄ., Σ., οὐ σφάλῃ. Illud autem, οὐ σφάλῃ, hæc Hebræica verba procul dubio respiciunt Ἰϛϛ' אֱלֹהֵי quæ supra a Symmacho sic vertuntur, καὶ

PSALMUS XV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYΛAΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

יְהוָה אֱלֹהֵי 1

1.

1. Τοῦ ταπεινῶφρονος καὶ ἀπλοῦ τοῦ Δαυὶδ.

שְׂמוֹנֵי אֵל כִּי-יִתֵּן בָּךְ

Φύλαξόν με, ὁ Ἰσχυρέ.

2 כְּדָבָר בְּלִי-עֵלְךָ 2

2.

2. Ἀγαθοσύνη μου οὐ μὴ ἐπὶ εὐ.

3 וְאִדְרִי בְלִי-תַפְצִי-בָּם 3

3.

3. Ὑπερμαγείθει μου πᾶν ὄβλημα ἐν αὐτοῖς.

4 יְדָבֵר עַצְמוֹתַי אִתְּךָ כְּדָבָר 4

4.

4. Ἐληθυνθήσονται διαπονήματα αὐτῶν.

בל-לִי אֵלֵיךְ נִסְתַּחֵם מִדָּם

Οὐ μὴ σπείσω σκουδῶδες αἵματός ἐξ αἰμάτων.

6 וְלִי בְּעֵינַי בְּנֵי-יָדָי 6

6.

6. Σχοινία ἐπέπεσαν μοι.

9 בְּנֵי-יָדָי 9

9.

Ἐν τοῖς εὐπρεπέσι.

11 וְשָׁבַע מִכֹּחַ 11

11.

11. Πλησμονὴ εὐφροσύνης.

11 תִּפְנִי-לִי

VULGATA LATINA.

AQUILA.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Tituli inscriptio David.

1. Humilis et simplicis David.

1. Machtham Davidi. Hieron., humilis et simplicis David.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

Custodi me, Fortis.

Custodi me, Deus, quoniam speravi in te. Hieron., id.

2. Quoniam bonorum meorum non eges.

2. Bonitas mea non super te.

2. Bonum meum non super te. Hieron., bene mihi non est sine te.

3. Mirificavit omnes voluntates meas in eis.

3. Maximis precis omnis voluntas in eis.

3. Et inclytis omnis voluntas mea in eis. Hieron., et magnificis omnis voluntas mea in eis.

4. Multiplicate sunt infirmitates eorum, postea acceleraverunt.

4. Multiplicabuntur labores eorum.

4. Multiplicabuntur idola eorum, retro festinabunt. Hieron., multiplicabuntur idola eorum: post tergum sequentium.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus.

Non libabo libamina eorum de sanguinibus.

Non libabo libamina eorum de sanguine. Hieron., id.

6. Funes ceciderunt mihi.

6. Funes ceciderunt mihi.

6. Funes ceciderunt mihi. Hieron., id.

In præclaris.

In condecensibus.

In jucundis. Hieron., in pulcherrimis.

9. Lingua mea.

9.

11. Satietas lætitiarum. Hieron., plenitudo lætitiarum.

11. Adimplebis me lætitia.

11. Satietas lætitiarum.

Cum facibus tuis. Hieron., ante vultum tuum.

Cum vultu tuo.

PSALMUS XIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

4. Ὑμῶσας ἑταίρος εἶναι, καὶ μὴ ἀλλαγείς.

4. Ὅμιόνων τῶ πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀθετῶν.

4. Ὅμιῶσας τῶ κακῶσαι, καὶ οὐ σφάλῃ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

4. Qui juravit se amicum esse, et non mutavit.

4. Qui jurat proximo suo, et non desipit.

4. Qui jurat ut se affligat, et non fallit.

Nota.

μὴ ἀλλαγείς, ita ut duae Symmachi versiones eodem loco adferantur : nisi fortasse, Ἄ., Σ., οὐ σφάλῃ, pro Ἄ., Θ., οὐ σφάλῃ positum sit. Duae

tamen Symmachi versiones editas fuisse, supra observavimus in libris Regum, et quidem non infrequenter.

PSALMUS XV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

1. Ταπεινόφρονος καὶ τοῦ ἀμώμου Δαυὶδ.

1. Στηλογραφία τῶ Δαυὶδ. Ε', Γ', μαχθάμ τοῦ Δαυὶδ.

1. Στηλογραφία τῶ Δαυὶδ.

Φύλαξόν με, ὁ Θεός, ὅτι ἤλπισα ἐπὶ σέ.

Φύλαξόν με, Κύριε, ὅτι ἐπὶ σέ ἤλπισα.

Φύλαξόν με, ὁ Ὕχυρε.

2. Ἀγαθὸν μοι οὐκ ἔστιν ἔνευ σου.

2. Ὅτι τῶν ἀγαθῶν μου οὐ χρεῖαν ἔχεις.

2.

3. Εἰς τοὺς μεγάλους πᾶν τὸ θελημα μου ἐν αὐτοῖς.

3. Ἐθαυμάστωσε πάντα τὰ θελήματα μου ἐν αὐτοῖς.

3. Θαυμαστόν μοι, πάντα τὰ θελήματα μου ἐν αὐτοῖς.

4. Ἐπληθύνθησαν τὰ εἴδωλα ἐσθῶν, εἰς τὰ ὀπίσω ἐτάχυναν.

4. Ἐπληθύνθησαν αἱ ἀσθένειαι αὐτῶν, μετὰ ταῦτα ἐτάχυναν Ἄλλος, πολλὰ αἱ κακοπάθειαι αὐτῶν ἀκολουθοῦσαι ταχέως.

4.

Ὁ μὴ συναγάγω τῆς συναγωγῆς αὐτῶν ἐξ αἰμάτων.

6. Σχοινία ἐπέπεσάν μοι. Ἐν τοῖς καλλίστοις.

6. Σχοινία ἐπέπεσάν μοι. Ἐν τοῖς κρατίστοις.

6. Σχοινία ἐπέπεσάν μοι.

9.

9. Ἡ γλῶσσά μου. Πάντες, δόξα μου.

9.

11. Πληρώσῃς με εὐφροσύνης, Παρὰ τῶ προσώπῳ σου.

11. Πληρώσεις με εὐφροσύνης. Μετὰ τοῦ προσώπου σου.

11. Ἐπὶ εὐφροσύνης.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTI.

1. Humilis et incu. pati David.

1. Tituli inscriptio David. V, VI, maeltham ipsius David.

1. Tituli inscriptio David.

Custodi me, Deus, quoniam speravi in te.

Conserva me, Domine, quoniam speravi in te.

Custodi me, Fortis.

2. Bonum mihi non est sine te.

2. Quoniam bonorum meorum non eges.

2.

3. In magnos omnis voluntas mea in eis.

3. Mirificavit omnes voluntates meas in eis.

3. Mirabile mihi, omnes voluntates meae in eis.

4. Multiplicata sunt idola eorum, retrorsum acceleraverunt.

4. Multiplicatae sunt infirmitates eorum, postea acceleraverunt. Aliis, multae afflictiones eorum, sequentes festinanter.

4.

Non congregabo conventicula eorum de sanguinibus.

6. Funes inciderunt mihi.

6. Funes ceciderunt mihi.

6. Funes ceciderunt mihi.

In pulcherrimis.

In praeclaris.

9.

9. Lingua mea. Omnes, gloria mea.

9.

11. Satietas iocunditatum.

11. Adimplebis me iocunditia.

11. Septem iocunditatis.

Apud vultum tuum.

Cum vultu tuo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XV.

V. 1. Has omnes lectiones mutuamur ex Vaticano codice. Aquilam hic, ut frequentissime alibi, sequitur Hieronymus.

Ibid. Σ., φύλαξόν με, ὁ Θεός etc. Sic duo Regii. Vaticanus vero, Σ., ὁμοίως τοῖς Ο'. LXX habent tamen, Κύριε. At parvum hoc discrimen neglexit Vaticanus.

V. 2. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Vaticanus, Theodoretus, Eusebius et Drusius. Hic

postremus ad Symmachum legit, ἀγαθόν μου. Vaticanus autem, Theodoretus et Eusebius, ἀγαθόν μοι, melius. Symmachum hic sequitur Hieronymus.

V. 3. Hasce trium lectiones habent Vaticanus et Drusius.

V. 4. Hic magna exemplarium varietas. Vaticanus et Drusius, Ἄ., πληθυνθήσονται διαπονήματα αὐτῶν. Σ., πολλὰ αἱ κακοπάθειαι αὐτῶν ἀκολουθήσονται ταχέως. Θ., ἐπληθύθησαν τὰ εἴδωλα αὐτῶν, εἰς τὰ ὀπίσω ἐτάχυναν. Hoc item modo legit Agellius,

PSALMUS XVI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

תפלה לדוד 1.
שמעו יהוה ודק
הקשיבו רבותי
בלא שפת מרמה
מלפניך משפתי יצא 2.
עיןך תחזיקה מ שדים
אני שבתתי ארצה פרוץ 4.
חכך 5.
תפלה 7.
כאישך 8.
תלבבו סגור 10.
אשר עיניך סבבתי עיניך
שיחך למחך בארץ 11.

1.
2.
3.
4.
5.
7.
8.
10.
11.

1. Προσευχή τοῦ Δαυὶδ.
Ἄκουσον, Κύριε, δέξιόν.
Προσέχῃς τῇ αἰτίᾳ μου.
2.
3. Οἱ ὀφθαλμοί μου ἐξέπασαν εὐθιότητος.
4.
5. Ἀντιλαβέσθαι.
7.
8. Ὡς κόρην.
10.
11. . . . τοῦ ἐκκλῆναι ἐν τῇ γῆ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Oratio Davidi. Hieron., oratio David.
Audi, Domine, justitiam. Hieron., audi, Deus, justum.
Attende clamori meo. Hieron., intende deprecationem meam.
In non labiis doli. Hieron., absque labiis mendacii.
2. A faciebus tuis iudicium meum egrediatur. Hieron., de vultu tuo iudicium meum prodeat.
Oculi tui videant rectitudines. Hieron., oculi tui videant æquitates.
4. Ego custodivi semitas effraclioris. Hieron., ego observavi vias latronis.
5. Sustentando. Hieron., sustenta.
7. Segrega. Hieron., mirabilem fac.
8. Ut pupillam. Hieron., id.
10. Adipe suo clauerunt. Hieron., adipe suo concluserunt.
11. Ingressu nostro nunc circumdederunt me: oculos suos posuerunt declinare in terram.

1. Oratio David.
Exaudi, Domine, justitiam.
Intende deprecationem meam.
Non in labiis dolosis.
2. De vultu tuo iudicium meum prodeat.
Oculi tui videant æquitates.
4. Ego custodivi vias duras.
5. Perfice.
7. Mirifica.
8. Ut pupillam.
10. Adipem suum concluserunt.
11. Projicientes me nunc circumdederunt me: oculos suos statuerunt declinare in terram.

1. Oratio David.
Audi, Domine, justum.
Attende laudationi meæ.
2.
4.
5. Ad suscipiendum.
7.
8. Ut pupillam.
10.
11. ... ad declinandam in terram.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XV.

eodem forte Vaticano codice usus. At duo mss. Regii antiquissimi, itemque Daniel Barbarus ex Theodoro Antiocheno tertiam lectionem, quæ ab aliis Theodotio tribuitur, Symmacho adscribunt, et quidem recte : is enim יצאן vertit εἰδωλα, Isai. XLVI, 1.

Ibid. 'A., οὐ μὴ σπῆσω etc. Eusebius, Regius unus et Drusius.

V. 6. Vaticanus habet, 'A., Θ., ὁμοίως τοῖς Ο'.

Σ., ἐνέπεσαν.

Ibid. 'A., ἐν τοῖς εὐπ- etc. Regii duo.

V. 9. Πότες, δόξα μου. Vaticanus.

V. 11. 'A., Σ., πλησμονὴ εὐφροσύνης. Θ., ἐπὶ εὐφροσύνας. Sic Vaticanus melius quam Drusius, qui primam versionem Aquilæ et Theodotio tribuit, secundam Symmacho.

Ibid. Σ., παρὰ τῶ προσώπου σου. Vaticanus et Drusius.

PSALMUS XVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ.
"Ακουσον, Κύριε, δικαιοσύνης.
Οὐ διὰ χειλέων δολίων.
2. Ἀπὸ τοῦ προσώπου σου κρίσις μου ἐξελεύσεται.
Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἰδέτωσαν εὐθύτητα.
4. Ἐγὼ ἐφυλαξάμην ὁδοῦ παραβάτου.
5. Συγκράτησον.
7. Παραδόξασον
8. Ὡς κόρη.
10. Τῷ στέατι αὐτῶν ἀπεφράγησαν.
11. Μακαρίζοντές με παραχρῆμα περιεκύκλωσάν με, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔταξαν ἑτεροκλινεῖν ἐν τῇ γῆ.

SYMMACHUS.

- 1 Oratio David
Audi, Domine, justitiam.
Non per labia dolosa.
2. A facie tua iudicium meum egredietur.
Oculi mei videant rectitudines.
4. Ego observavi vias transgressoris.
5. Contine.
7. Mirabilem fac.
8. Ut pupillam.
10. Adipe suo obstruxerunt.
11. Beatificantes me statim circumdederunt me : oculos suos ordinarunt ad alio declinandum in terra.

1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ. Ε', Γ', id.
Εἰσάκουτον, Κύριε, τῆς δικαιοσύνης.
Πρόσχες τῇ δεήσει μου.
Οὐκ ἐν χειλεσι δολίοις.
2. Ἐκ προσώπου σου τὸ κρίμα μου ἐξέλθοι.
Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἰδέτωσαν εὐθύτητα.
4. Ἐγὼ ἐφύλαξα ὁδοῦ σκληράς.
5. Κατάρτισαι.
7. Θαυμάστωσον.
8. Ὡς κόρη.
10. Τὸ στέαρ αὐτῶν συνέκλεισαν.
11. Ἐκβαλόντες με νυνὶ περιεκύκλωσάν με, τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἔθεντο ἐκκλίνειν ἐν τῇ γῆ.

LXX INTERPRETES.

1. Oratio David. V, VI, id.
Exaudi, Domine, justitiam.
Intende deprecationem meam.
Non in labiis dolosis.
2. De vultu tuo iudicium meum prodeat.
Oculi mei videant rectitudines.
4. Ego custodivi vias duras.
5. Perfice.
7. Mirifica.
8. Ut pupillam.
10. Adipem suum concluderunt.
11. Projicientes me nunc circumdederunt me : oculos suos statuerunt declinare in terram.

1. Προσευχὴ τοῦ Δαυὶδ.
"Ακουσον, Κύριε, δικαιοσύνης.
2.
Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἰδέτωσαν εὐθύτητα.
4.
5. Τελείωσον.
7.
8.
10.
11.

THEODOTIO.

1. Oratio David.
Audi, Domine, justitiam.
2.
Oculi mei videant rectitudines.
4.
5. Perfice.
7.
8.
10.
11.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וכפיר 12	12.	12.
קדמה פניו הכריעו 13	13.	13. Πρόφθασον τὸ πρόσωπον αὐ- τοῦ, κάμψον αὐτόν. Ῥομφαίον σου.
<div style="text-align: right;">דבק</div> יחז פסותים מולך חלקם 14 <div style="text-align: right;">בזיון</div>	14.	14. Κύριε, ἀπὸ τεθηγρότων ἐκ καταδύσεως μέρος αὐτῶν ἐν ζωῇ.
תפיקך חמלא בסגם ישבעו בנים והגדו יתרם לעולליהם		Καὶ τῶν κεκρυμμένων σου πλη- ρώσεις γαστέρας αὐτῶν. Ἐμπλη- σθήσονται δὲ υἱῶν· καὶ ἀφήσουσιν αὐτὰ περιουσίαν τοῖς βρέφειν αὐ- τῶν. 15. Ἐν τῷ ἐξυπνισθῆναι ὁμοιώ- σέως σου.
בקיץ חמותך 15	15.	
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Et sicut catulus leonis. <i>Hieron.</i> , catuli leonis.	12. Et sicut catulus leonis.	12.
13. Præveni facies ejus, incurva eum. <i>Hieron.</i> , præveni faciem ejus, incurva eum.	13. Præveni eum, et supplantâ eum.	13. Præveni faciem ejus, incurva eum.
Gladio tuo. <i>Hieron.</i> , qui est gladius tuus.	Frameam tuam.	Frameam tuam.
14. Domine, a viris, de tempore pars eorum in vita. <i>Hieron.</i> , a viris manus tuæ, Domine, qui mortui sunt in profundo, quorum pars in vita.	14. Domine, a paucis de terra divide eos in vita eorum.	14. Domine, a mortuis ex immersione pars eorum in vita.
Et abscondito tuo implebis ventrem eorum. Saturabuntur filii, et reponent residuum suum parvulis suis. <i>Hieron.</i> , et quorum de absconditis tuis replesti ventrem. Qui saturabuntur filiis, et dimittent reliquias suas parvulis eorum.	De absconditis tuis adimpletus est venter eorum. Saturati sunt filii, et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.	Ei absconditis tuis replebis ventres eorum. Implebuntur autem filii: et relinquent ipsa facultates puerulis suis.
15. In evigilando imaginem tuam. <i>Hieron.</i> , cum evigilavero similitudine tua.	15. Cum apparuerit gloria tua.	15. Cum expergiscetur similitudo tua.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVI.

V. 4. Vaticanus sic habet, 'A., Σ., τοῦ Δαυὶδ. Ἐ, Γ' ὁμοίως τοῖς Ο', i. e., *Aquila et Symmachus*, τοῦ Δαυὶδ. *Quinta vero et sexta editio habent ut LXX.* Verum LXX etiam hodie τοῦ Δαυὶδ habent: sed tunc scilicet τῷ Δαυὶδ legebatur, ut etiam legitur supra psalm. ix.

Ibid. 'A., ἀκουσον, Κύριε, δικαίον. Sic Regius unus, qui etiam Symmachi et Theodotionis lectiones offert.

Ibid. 'A., πρόσχες τῇ ἀλνέαι μου. Vaticanus.

Ibid. Σ., οὐ διὰ χειλ-. Sic codd. duo, Corderius, Theodoretus et Drusius.

V. 2. Σ., ἀπὸ τοῦ προσ- etc. Vaticanus.

Ibid. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου etc. Vaticanus hæc notat,

'A., Σ., Θ. ὁμοίως οἱ γ' etc. De nota οἱ Γ' in Præliminaribus.

V. 4. Σ., ἐγὼ ἐφυλαξάμην ὁδοῦ παραβάτου. Sic Colbert. et Drusius. Duo Regii autem, ὁδοῦ ἐφυλαξάμην παραβάτου.

V. 5. 'A., ἀντιλαβέσθαι etc. Trium lectiones exhibet Vaticanus.

V. 7. Σ., παραδόξασον. Sic mss.

V. 8. 'A., Σ., Ο', ὡς κόρη. Vaticanus.

V. 10. Σ., τῷ στέατι etc. Sic tres mss. et Drusius.

V. 11. 'A., τοῦ ἐκκλῆναι ἐν τῇ γῇ. Vaticanus et Drusius. Lectionem vero Symmachi plenam afferunt quatuor mss., sed pro ἐταξαν, unus habet ἐθεντο, alter ἐτάραξαν, male (*).

(*) Longe aliter Symmachi versio profertur ab Eusebio in Comment. ad h. l., quod vide. *Dalet.*

PSALMUS XVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
כחץ 1	1.	1. Νικοποῦ τῷ δούλῳ Κυρίου τῷ Δαυὶδ.
<div style="text-align: right;">כרע</div> 3	3.	3. Πέτρα μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori servo Domini, David. <i>Hieron.</i> , id.	1. In finem, puero Domini David.	1. Victori servo Domini, David.
3. Fortitudo mea. <i>Hieron.</i> , id.	3. Fortitudo mea.	3. Petra mea.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12. Πρόφθασον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἔκλασον αὐτόν. .
Εἰς μάχαιράν σου.

13. Κύριε, ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἀπὸ ἐνδοξότων ἢ μερῶν αὐτῶν ἐν ζωῶν σου.

Καὶ τῶν ἀποθέτων σου πληρώσεις τὰς γαστέρας αὐτῶν. Χορτασθήσονται δὲ υἱοί, καὶ ἀφήσουσι τὰ λείψανα αὐτῶν τοῖς νηπίοις αὐτῶν.

15. Ἐξυπνισθεὶς τῆς ὁμοιωσάως σου.

SYMMACHUS.

12.

13. Præveni faciem ejus, et hærere fac eum.

In gladium tuum.

14. Domine, a mortuis a demersis portio eorum in viventibus.

Et depositis tuis implebis ventres eorum. Saturabuntur autem filii, et dimittent reliquias suas infantibus suis.

15. Expergefactus similitudine tua.

12. Καὶ ὡσεὶ σκυμνός. Ἄλλος, σκύλαξ.

13. Πρόφθασον αὐτούς, καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς.

Ῥομφαίαν σου.

14. Κύριε, ἀπολύων ἀπὸ γῆς, διαμέρισον αὐτούς ἐν ζωῇ αὐτῶν.

Καὶ τῶν κεκρυμμένων σου ἐπέλησθη ἡ γαστήρ αὐτῶν. Ἐχορτάσθησαν υἱῶν, καὶ ἀφήκαν τὰ κατάλοιπα τοῖς νηπίοις αὐτῶν.

15. Ἐν τῷ ἐφθῆναι τὴν θέξαν σου.

LXX INTERPRETES.

12. Et sicut catulus leonis Atius, catulus.

13. Præveni eos, et supplantas eos.

Frameam tuam.

14. Domine, perdens de terra divide eos in vita eorum.

Et de absconditis tuis adimpletus est venter eorum. Saturati sunt filii, et dimiserunt reliquias suas parvulis suis.

15. Cum apparuerit gloria tua.

12.

13. Πρόφθασον αὐτούς, καὶ ὑποσκέλισον αὐτούς.

14.

15. Ἐν τῷ ἐφθῆναι γὰρ τὴν θέξαν σου.

THEODOTIO.

12.

13. Præveni eos, et supplantas eos.

14.

15. Cum videbatur eis omnia demerata.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVI.

V. 12. Ἄλλος, σκύλαξ. Coislin. unus.

V. 13. Ἄ., πρόφθασον etc. Lectiones Aquilæ, Symmachi et Theodotionis sic habet Vaticanus.

Ibid. Ἄ., Ο΄, Ῥομφαίαν σου. Ex Theodoro in notis edit. Rom.

V. 14. Lectiones Aquilæ et Symmachi sic habent omnes inss. Lectio Symmachi mendose jacet apud Drusium, sic, Κύριε, ἀπὸ τῶν νεκρῶν ἐνδοξότων ἢ μερῶν ἐν ζωῇ.

Ibid. Lectiones Aquilæ et Symmachi plenas mutamur ex quatuor mss. Agellius ad Symmachum

habet, χορτασθήσονται δὲ υἱοί, similiterque Eusebius, Theodoretus et Drusius. Sed Regius unus habet υἱῶν, filiis, erasis prioribus: nam prima manu videtur habuisse υἱοί. Ad finem versiculi notat Vaticanus, Ἄ., Σ., Θ., τὰ κατάλοιπα τῶν νεπίοις. At duo priores longe diversam interpretationem habent, ut vides. (*)

V. 15. Ἄ., ἐν τῷ ἐξυπ- etc. Triplari lectiones sic habent Vaticanus et Drusius. Theodotion veritas τῶν σου, ac si legisset τῶν σου.

(*) Ἰεῖων, sic effert edit. Rom. Usitatissimum erat antiquis librariis ad τ litteram adjungere ε. Montf. mendose edidit υἱῶν. DRACH.

PSALMUS XVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον τοῦ θεοῦ Κυρίου τοῦ Δαυὶδ.

3. Πέτρα μου.

SYMMACHUS.

1. Triumphale servi Domini David.

3. Petra mea.

1. Εἰς τὸ τέλος τῷ παιδί Κυρίου τῷ Δαυίδ.

3. Ἰσχύς μου.

LXX INTERPRETES.

1. In finem puero Domini David.

3. Fortitudo mea.

1.

3.

THEODOTIO.

1.

3.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

- וְהַנְעַשׂ חֲדָשׁ חֲדָשׁ הַאֲדָמָה 8
 יִגְדַּל וַיִּתְנַעַשׂ כִּי-חָדָה לֹו
 מִפְּנֵי חֲאֵבֹל 9
 וְהַנְעַשׂ חֲדָשׁ חֲדָשׁ הַאֲדָמָה 13
 גָּלָאֶזָא וְאַנְתְּרָאֶזָא פִּירֹזָס.
 וְהַנְעַשׂ חֲדָשׁ חֲדָשׁ הַאֲדָמָה 14
 יִשְׁלַח מְכַרְדִּים יִקְחֵנִי 17
 בְּיוֹם-אֲדִי 19
 לְמִרְחַב 20
 כִּי חָפַץ בִּי 20
 לִנְגַד עֵינָי 25
 עַם-הַסִּיד תִּתְחַדֵּם עַם-גֹּבֵר 26
 תְּמִיִם תְּחַמֵּם
 עַם-עֵינִי 28
 תְּמִיִם 31
 אֲמַרְתָּ-יְהוָה צְדָדָה 34
 כִּאֲלֹחִים 34

VERSIO HEBRAICI TEXT.

8. Et movit se et contremuit terra. *Hieron.*, commota est et contremuit terra.

Moverunt se et concussa sunt, quoniam furor fuit ei. *Hieron.*, concussa sunt et conquassata sunt, quoniam iratus est eis.

9. Ex ore ejus edet. *Hieron.*, ex ore ejus devorans.

13. Grando et carbones ignis. *Hebr. int. et Hieron., id.*

14. Et Altissimus dedit vocem suam, grando et carbones ignis. *Hieron.*, et Altissimus dedit vocem suam, grandinem et carbones ignis.

17. Mittet de altitudine, capiet me. *Hieron.*, mittet de alto, et accipiet me.

19. In die contritionis meae. *Hieron.*, in die afflictionis meae.

20. In latitudinem. *Hieron., id.*

Quoniam complacuit in me. *Hieron.*, quia placui ei.

25. Coram oculis suis. *Hieron.*, in conspectu oculorum ejus.

26. Cum misericordie misericors eris, cum viro perfecto perfectus eris. *Hieron.*, cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocenter ages.

28. Populum afflictum. *Hieron.*, populum pauperem.

31. Perfecta. *Hier.*, immaculata.

Eloquium Domini conflatum. *Hieron.*, eloquium Domini igne examinatum.

34. Sicut cervarum. *Hieron.*, coæquans pedes meos cervis.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

8.
 9.
 13.
 14.
 17.
 19.
 20.
 25.
 26.
 28.
 31.
 34.

VULGATA LATINA.

8. Commota est et contremuit terra.

Conturbata sunt et consueta sunt, quoniam iratus est eis.

9. A facie ejus exarsit.

13. Grando et carbones ignis.

14. Et Altissimus dedit vocem suam, grando et carbones ignis.

17. Misit de summo, et accepit me.

19. In die afflictionis meae.

20. In latitudinem.

Quoniam voluit me.

25. In conspectu oculorum ejus.

26. Cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocens eris.

28. Populum humilem.

31. Impolluta.

Eloquia Domini igne examinata.

34. Tamquam cervorum.

ΑΚΥΛΑΣ.

8. Καὶ ἐκινήθη καὶ ἐσεισθη ἡ γῆ.
 9. Ἀπὸ στόματος αὐτοῦ φάγεται.
 13. Χάλαζα καὶ ἀνθράκας πυρός.
 14.
 17.
 19.
 20. Ὅτι ἐβουλήθη ἐν ἐμοί.
 25.
 26. Μετὰ ὄσιου ὄσιωθήσῃ.
 28. Λαὸν πένητα.
 31. Τέλειος.
 34.

AQUILA.

8. Et mota est et concussa est terra.

9. Ab ore ejus edet.

13. Grando et carbones ignis.

14.

17.

19.

20.

Quia voluit me.

25.

26. Cum sancto sanctus eris.

28. Populum pauperem.

31. Perfectus.

34.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

8. Περιετράπησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς.
9. Ἐκ στόματος αὐτοῦ ἀναλίσκον.
13. Χάλαζα καὶ ἀνθρακες πυρός.
14. Καὶ ὁ Ὑψιστος ἔδωκεν ἦχον ἑαυτοῦ μετὰ χαλάζης καὶ ἀνθράκων πυρός.
17.
19. Ἐν ἡμέρᾳ ταλαιπωρίας μου.
20. Εἰς εὐρυχωρίαν.
25. Τὴν ἀντικρὺ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
26. Πρὸς ὅσιον ὀσίως πράξεις, καὶ μετὰ τοῦ κεχαριτωμένου χαριτωθήσῃ.
28. Ἄαδὸν πρᾶον.
31.
Ῥῆσις τοῦ Κυρίου δοκιμος.
34.

SYMMACHUS.

8. Eversa sunt, quoniam iratus est eis.
9. Ex ore ejus consumens.
13. Grando et carbones ignis.
14. Et Altissimus dedit sonum suum cum grandine et carbonibus ignis.
17.
19. In die afflictionis meae.
20. In latitudinem.
25. E regione oculorum ejus.
26. Cum sancto sancte ages, et cum gratioso gratiosus eris.
28. Populum mansuetum.
31.
Sermo Domini probatus.
34.

8. Καὶ ἐσαλεύθη καὶ ἐντρομος ἐγένετο ἡ γῆ.
Καὶ ἐταράχθησαν καὶ ἐσαλεύθησαν, ὅτι ὠργίσθη αὐτοῖς.
9. Ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ κατεφλόγισεν.
13. Χάλαζα καὶ ἀνθρακες πυρός. Ε΄, Γ΄, *id.*
14. Καὶ ὁ Ὑψιστος ἔδωκεν φωνὴν ἑαυτοῦ.
17. Ἐξαπέστειλεν ἐξ οὐφους καὶ ἔλαβέ με.
19. Ἐν ἡμέρᾳ κακώσεώς μου.
20. Εἰς πλατυσμόν.
Ὅτι ἠθέλησέ με.
25. Ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ.
26. Μετὰ ὀσίου ὀσιωθήσῃ, καὶ μετὰ ἀνδρᾶ; ἀθώου ἀθῶος ἔσῃ. Ε΄, μετὰ ὀσίου ὀσιωθήσῃ.
28. Ἄαδὸν ταπεινόν.
31. Ἄμωμος.
Τὰ λόγια Κυρίου πεπρωμένα.
34. Ὡσεὶ ἐλάφου. *Oi λοιποὶ, ὡσεὶ ἐλάφων.*

LXX INTERPRETES.

8. Et commota est et contremuit terra.
9. A facie ejus exarsit.
13. Grando et carbones ignis. V, VI, *id.*
14. Et Altissimus dedit vocem suam.
17. Misit de summo, et accepit me.
19. In die afflictionis meae.
20. In latitudinem.
Quoniam voluit me.
25. In conspectu oculorum ejus.
26. Cum sancto sanctus eris, et cum viro innocente innocens eris. V, cum sancto sanctus eris.
28. Populum humilem.
31. Impolluta.
Eloquia Domini igne examinata.
34. Tamquam cervi. *Reliqui, tamquam cervorum.*

THEODOTIO.

8.
9.
13. Χάλαζα καὶ ἀνθρακες πυρός.
14.
17. (Ἐξαπέστειλεν) ἐκ τοῦ οὐρανοῦ σωτηρίαν μοι.
19.
20.
25.
26. Μετὰ ὀσίου ὀσιωθήσῃ...
28.
31.
34.

8.

9.

13. Grando et carbones ignis.

14.

17. Misit de caelo salutem mihi.

19.

20.

25.

26. Cum sancto sanctus eris.

28.

31.

34.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

וַיִּבֶן בְּכוֹתֵי יַעֲקֹב
36 בִּגְן יַשְׁעַךְ

וַעֲנוּךְ תִּרְבִּינִי
37 תִּרְחִיב
40 תִּגְרִיעַ כְּמִי תַחֲתִי

41 עֲרַף
44 תִּפְלִטֵנִי מִיָּדָי
45 יִשְׁבַּעוּ לִי

46 יִבְנוּ וִיחַרְגִי

47 וְיִבְרִיךְ צוּרִי

48 תִּהְיֶה הַדְּחָק בְּקִפְחוֹתַי לִי וְיִדְבַר
עִמּוֹם תַּחֲתִי

49 מִפְּלִטֵי מַאֲיָבִי

36.

37.

40.

41.

44.

45.

46.

47.

48.

49.

Καὶ ἐπὶ τὰ ὑψώματά μου στή-
σεις με.
36.

Καὶ πρῶτης σου ἐπλήθυνέ με.

37.

40. Καταφύξις ἀπανεστηγῶτα μου,

41.

44. Διασώσεις με ἀπὸ δικαστῶν.

45. Ὑπήκουσέ μοι.

46.

47.

48.

49.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et super excelsa mea stare faciet me. Hieron., et super excelsa statuens me.

Et super excelsa statuens me.

Et super excelsa mea statues me.

36. Scutum salutis tuæ. Hieron., clypeum salutis tuæ.

36. Protectionem salutis tuæ.

36.

Et mansuetudo tua multiplicabit me. Hieron., et mansuetudo tua multiplicavit me.

Et disciplina tua correxit me in finem, et disciplina tua ipsa me docebit.

Et mansuetudo tua replevit me.

37. Dilatabis. Hieron., id.

37. Dilatasti.

37.

40. Incurvabis resistentes mihi subtus me. Hieron., id.

40. Supplantasti insurgentes in me subtus me.

40. Incurvabis insurgentem in me.

41. Dorsum. Hieron., id.

41. Dorsum.

41.

44. Erues me a contentionibus. Hieron., salvabis me a contradictionibus.

44. Eripies me a contentationibus.

44. Servabis me a tuitibus.

45. Obtemperabunt mihi. Hieron., obaudiet mihi.

45. Obedivit mihi.

45. Obedivit mihi.

46. Decident et expavescent. Hieron., defluent et contrahentur.

46. Inveterati sunt et contuderunt.

46.

47. Et Benedictus qui est petra mea.

47. Et benedictus Deus meus.

47.

48. Deus dans ultiones mihi, et duxit populos sub me. Hieron., Deus qui das vindictas mihi, et congregas populos sub me.

48. Deus qui das vindictas mihi, et subdis populos sub me.

48.

49. Erutor meus ab inimicis meis. Hieron., qui servas me ab inimicis meis.

49. Liberator meus de inimicis meis iracundis.

49.

Notæ et variae lectiones ad Psalmum XVII.

V. 1. Tituli versiones partim ex Eusebio in Psalmos, partim ex duobus mss. eruimus.

V. 2. 'A., Σ., πέτρα μου. Cod. unus, Regius et Eusebius.

V. 7. Hæc nota habetur in duobus mss. Regiis : Θ, ἀγίου αὐτοῦ, παρ' οὐδενὸς κεῖται ἐν τῷ Ἑξαπλῶ. l. e. LXX, sancto suo, apud nullum exstat in Hexaplo.

V. 8. 'A., καὶ ἐκινήθη etc. Drusius.

Ibid. Σ., περιετρόπησαν etc. Eusebius.

V. 9. 'A., ἀπὸ στόματος etc. Drusius.

V. 13. 'Ο Ἑβραῖος, 'A., Σ., Θ, Θ., Ε, Γ, χά-

λαζα καὶ ἀνδραγες κυρός. Sic unus Regius. Notandum autem est hunc versiculum non existisse in versione τῶν Θ', sed ex Theodotionis editione adjectum fuisse. Qua de re Hieronymus ad Sunitam et Fretelam : « Sed sciendum, quia de Hebraico et de Theodotionis editione in Septuaginta Interpretibus sub asterisco additum sit. »

V. 14. Σ., καὶ ὁ Ὑψιστος etc. Ex duobus Regiis.

V. 17. Θ., ἔξαπ-. Unus codex.

V. 19. Σ., ἐν ἡμέρᾳ etc. Colbertinus στιχηρῶς scriptus et Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Και ἐπὶ τὰ ὕψηλά ιστῶν με.	
36.	36. <i>Οἱ πάντες, ὑπερασπιστὸν σωτηρίας σου. Γ', ὑπερασπιστήρα σωτηρίας σου.</i>	50.
Και τὸ ὑπακούειν με αὐξήσει με.	Και παιδεία σου ἀνέβρωσέ με.	Και ἡ παιδεία σου αὐτὴ με διδάξει.
37. Εὐρυχώρησας.	37. Ἐπλάτυνας.	57.
40.	40. Συνεπόδισας πάντας τοὺς ἐπανισταμένους ἐπ' ἐμέ.	40.
41.	41. Νῦτον. Ἄλλος, ὑποχειρίους.	41.
44. Ῥύση με ἀπὸ ἀντιλογιῶν.	44. Ῥύσαι με ἐξ ἀντιλογιῶν.	44.
45. Ὑπήκουσέ μοι.	45. Ὑπήκουσέ μοι. Ε', Γ', ὑπήκουσάν μου.	45. Ὑπήκουσάν μου.
46. Ἀτιμωθήσονται καὶ ἐντραπήσονται.	46. Ἐπαλαυώθησαν καὶ ἐχώλωναν.	46.
47.	47. <i>Οἱ πάντες, καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεός μου.</i>	47.
48. Ὁ Θεὸς ὁ παρασχὼν τιμωρίας ἐμοί, καὶ ὑποτάξων λαοὺς ὑπ' ἐμέ.	48. Ὁ Θεὸς ὁ διδοὺς ἐκδικήσεις ἐμοί, καὶ ὑποτάξας λαοὺς ὑπ' ἐμέ.	48.
49.	49. Ὁ βουστὴς μου ἐξ ἐχθρῶν μου ὀργίλων. Πάντες, ὁ βουστὴς μου ἐξ ἐχθρῶν μου.	49.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Et super excelsa statuens me.

36.	36. <i>Omnes, clypei protectionem salutis tuæ. VI, clypeum protectorem salutis tuæ.</i>	36.
Et obedire me augebit me.	Et disciplina tua correxit me.	Et disciplina tua ipsa me docebit.
37. Latos fecisti.	37. Dilatasti.	57.
40.	40. Impedivisti omnes insurgentes super me.	40.
41.	41. Dorsum. <i>Alius, subiectos.</i>	41.
44. Eripies me de contradictionibus.	44. Eripe me de contradictione.	44.
45. Obedivit mihi.	45. Obedivit mihi. V, VI, obedi-erunt mihi.	45. Obedierunt mihi.
46. Inhonorabuntur et confundentur.	46. Inveterati sunt et claudicaverunt.	46.
47.	47. <i>Omnes, et benedictus Deus meus.</i>	47.
48. Deus præbens ultiones mihi, et subiciens populos sub me.	48. Deus qui das vindictas mihi, et subdis populos sub me.	48.
49.	49. Liberator meus de inimicis meis iracundis. <i>Omnes, liberator meus de inimicis meis.</i>	49.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVII.

V. 20. Σ., εἰς εὐρυχωρίαν. Eusebius et Drusius. Ibid. Ἀ., ὅτι ἐβουλήθη ἐν ἐμοί. Codex unus et Eusebius.
 V. 25. Σ., τὴν ἀντιχρῶν etc. Eusebius et Agellius.
 V. 36. Ἀ., Ο', Θ., Ε', μετὰ ὅστω ὁσιωθήσῃ. Sic Regii duo: iidem Symmachii lectionem adhiberunt qualem nos damus. Drusius vero sic mala diviserat, *Symm.*, πρὸς ὁσίων ὁσίως πράξεις. *Alius*, μετὰ καχ- etc.
 V. 38. Ἀ., λαὸν πόνητα. Σ., λαὸν πρῶτον. Sic duo mss. et Eusebius.

V. 31. Ἀ., τῶμος. Eusebius. Ibid. Σ., ῥήσις τοῦ Κυρίου etc. Drusius.
 V. 34. *Οἱ λοιποὶ, ὡσεὶ ἐλάφων.* Hieron. ad Sun et Fret. *In Hebræo pluralis numerus est CHALAIOTH; et amnes interpretes pluralem numerum transtulerunt.*
 Ibid. Ἀ., καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ etc. Drusius.
 V. 36. *Ὁ θεὸς μου, etc.* Sic duo mss.
 Ibid. Ἀ., καὶ πρῶτης σου etc. Sic recte Agellius. Mss. quidam habent, καὶ πρῶτης μου, vel καὶ παιδεία μου, utrumquo perperam. Cæteræ lectiones ex

mss. Hic vero versio LXX et versio Theodotionis in unam coaluere in hodiernis Bibliis τῶν Ὁ', ut notatur in codice Coisliliano ix vel x sæculi. Versio Vulgatæ ex LXX et Theodotione simul.

V. 57. Σ., εὐρυχώρησας. Theodoretus.

V. 40. 'A., κάμψεις etc. Drusius.

V. 41. Ἄλλος, ὑποχειρίσους. Sic duo Coisliniani.

V. 44. 'A., διασώσεις etc. Sic quidam mss Cois-

PSALMUS XVIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

1. לְמַנְעַן מִמּוֹת לַחַד	1.
3. יוֹם לַיִם יִבֵּעַ אִמֹר וּלְיַלְהָא לַלַּיְלָה יִחַד-דַּעַת	3.
4. אִין אִמֹר וְאִין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁכַּח קְלָם	4.
5. בְּכִל-הָאָרֶץ יִצְאָ קִים	5.
<p>Ὁ Σύρος, לשמש שם-אחד בים, ἐν αὐτοῖς ἔθετο τοῦ ἡλίου τὸ σκῆνωμα.</p>	
6. לְחַד אֶרֶץ	6.
8. תְּבוֹמָה	8.
9. פְּקֻדֵי	9.
10. מְדוּרָה	10.
13. שְׁנֵי אֲוֹת	13.
14. גַּם מְדוּמִים יִחַשְׁ עַבְדְּךָ	14.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1. Τῷ νικητοῦ, μελώδημα τῷ Δαυίδ.
3.
4. Οὕτε γὰρ λόγους, οὕτε ῥήματα.
5. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ κανὼν αὐτῶν. Τῷ ἡλίῳ ἔθετο σκῆνωμα ἐν αὐτοῖς.
6.
8. Τέλειος.
9.
10.
13. Ἄγνοιας.
14. Καί γε ἀπὸ ὑπερηφάνων συντήρησον τὸν δοῦλόν σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori, canticum ipsi David. *Hieron.*, victori, psalmus David.
3. Dies diei eructabit sermonem, et nox nocti indicabit scientiam. *Hieron.*, dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.
4. Non sermo, et non verba, ut non audita sit vox eorum. *Hieron.*, non est sermo, et non sunt verba, quibus non audiatur vox eorum.
5. In omnem terram exivit linea eorum. *Hieron.*, in omnem terram exiit sonus eorum.
Soli posuit tabernaculum in eis. *Hieron.*, *id.* Syrus, in ipsis posuit solis tabernaculum.
6. Ad currendam viam.
8. Perfecta. *Hieron.*, immaculata.
9. Præcepta. *Hieron.*, *id.*
10. Mundus. *Hieron.*, *id.*
13. Errores. *Hieron.*, *id.*
14. Etiam ab insolentibus prohibe servum tuum. *Hieron.*, a superbis quoque libera servum tuum.

1. In finem, psalmus David.
3. Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.
4. Non sunt loquelæ neque sermones, quorum non audiantur voces eorum.
5. In omnem terram exivit sonus eorum.
In sole posuit tabernaculum suum.
6. Ad currendam viam.
8. Immaculata.
9. Justitiæ.
10. Sanctus.
13. Delicta.
14. Et ab alienis parce servo tuo.

1. Victori, canticum ipsi David.
- 3.
4. Neque enim sermones, neque verba.
5. In omnem terram exivit linea eorum.
Soli posuit tabernaculum in eis.
- 6.
- 8 Perfecta.
- 9.
- 10.
13. Ignorantias.
14. Etiam a superbis conserva servum tuum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVIII.

V. 1. Tituli interpretationes eruuntur ex codice Colbertino, itemque ex Eusebio et Theodoro.

V. 3. Σ., Ὁ, ἡμέρα τῆ etc. Sic unus Regius. In Symmachi interpretatione sunt qui legant, ἀναγγελαί, *indicabit*.

V. 4. 'A., οὕτε γὰρ λόγους etc. Ex uno Regio. Symmachi autem versio ex duobus Regiis.

V. 5. 'A., εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ κανὼν αὐ-

τῶν. Sic Drusius. ἦρ est κανὼν, norma, linea. Σ., ἀλλ' εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ ἦχος αὐτῶν. Videtur Symmachus legisse עֲלָקָה vel עֲלָקָה. Nam עֲלָקָה saepe vertit ἦχος: et certe huic lectioni et interpretationi favere videtur secunda pars versiculi, *et in fine orbis terræ verba eorum*.

Ibid. Lectiones Aquilæ, Symmachi, Theodotionis et V edit. ex quatuor mss. et ex Eusebio in Psal-

linianus unus habet, Σ., θ. ὁμοίως οἱ Ὑ, ῥύση με ἐξ ἀντιλογιῶν. Sed hæc perplexa sunt.
V. 45. Sic Coislilianus codex.
V. 46. Σ., ἀτιμωθήσονται etc. Reg. unus et Cor-

der. et sic Theodoretus. Alius Reg., ἠτιμάσθησαν.
V. 47. Π., καὶ εὐλογητὸς ὁ Θεὸς μου. Sic duo mss.
V. 48. Σ., ὁ Θεὸς ὁ παρασχῶν etc. Eusebius.
V. 49. Π., ὁ ῥυστῆς μου etc. Sic duo mss.

PSALMUS XVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ὑ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος ψῆθι τοῦ Δαυὶδ.
3. Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτι ἀναγγέλλει γνώσιν.
4. Οὐ ῥήσασιν οὐδὲ λόγοις ὧν οὐκ ἀκούονται φωναί.
5. Ἄλλ' εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ ἦχος αὐτῶν.
Τῷ ἡλίῳ ἔταξε σκηνὴν ἐν αὐτοῖς.
6.
8.
9.
10.
13. Ἄγνοήματα.
14. Καὶ γὰρ ἀπὸ ὑπερφηανῶν συντήρησον τὸν δούλον σου.

SYMMACHUS.

1. Triumphale canticum ipsius David.
3. Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.

4. Non sermonibus, neque verbis, quorum non audiuntur voces.
5. Sed in omnem terram exivit sonus eorum.

Soli constituit tabernaculum in eis.

6.
8.
9.
10.
13. Ignorantias.
14. Etiam a superbis conserva servum tuum.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
3. Ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐρεύγεται ῥῆμα, καὶ νύξ νυκτι ἀναγγέλλει γνώσιν.
4. Οὐκ εἰσι λαλιαὶ οὐδὲ λόγοι, ὧν οὐχὶ ἀκούονται αἱ φωναὶ αὐτῶν.
5. Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν.
Ἐν τῷ ἡλίῳ ἔθετο τὸ σκῆνωμα αὐτοῦ. Ἐ, τῷ ἡλίῳ ἔθετο σκῆνωμα ἐν αὐτοῖς.
6. Δραμεῖν ὀδὸν ÷ αὐτοῦ : Οἱ πάντες, δραμεῖν ὀδόν.
8. Ἄμωμος. Ἄλλος, ἀμειπτος. Ἄλλ., καθαρός.
9. Δικαιώματα. Ἄλλος, ἀκριβάσματα, προστάγματα.
10. Ἄγνός. Ἄλλος, ὁσιος.
13. Παραπτώματα.
14. Καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φείσαι τοῦ δούλου σου.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, psalmus David.
3. Dies diei eructat verbum, et nox nocti indicat scientiam.

4. Non sunt loquelæ neque sermones, quorum non audiuntur voces eorum.
5. In omnem terram exivit sonus eorum.

In sole posuit tabernaculum suum. V, soli posuit tabernaculum in eis.

6. Ad currendam viam ÷ suam : Omnes, ad currendam viam.
8. Immaculata. Alius, inculcata. Alius, pura.
9. Justificationes. Alius, præcepta. Alius, statuta.
10. Castus. Alius, sanctus.
13. Delicta.
14. Et ab alienis parce servo tuo.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
3.
4.
5.
Τῷ ἡλίῳ ἔθετο σκῆνωμα ἐν αὐτοῖς.
6.
8.
9.
10.
13.
14.

THEODOTIO.

1. In victoriam, psalmus ipsi David.
3.

4.
5.
Soli posuit tabernaculum in eis.

6.
8.
9.
10.
13.
14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XVIII.

mos sinceræ damus. Syri Interpretis adfert Drusius ex Quæstionibus, quæ Justin Martyris nomine circumferuntur.

V. 6. *Oi πάντες, δραμεῖν ὀδόν.* Sic duo codices. Vox autem, αὐτοῦ, sequens in LXX, quia in Hebræo non est, obelo notatur, ut monet Hieronym.

V. 8. Ἄ., τέλος. Unus cod. et Eusebius.
V. 9. Ἄλλ., ἀκριβάσματα. Ἄλλ., προστάγματα. Coislilianus unus. Videtur autem prima versio esse

Aquilæ, secunda Symmachi.

V. 10. Ἄλλ., ὁσιος. Coislilianus.

V. 13. Ἄ., ἀγνοίας. Drusius. Σ., ἀγνοήματα. Coislilianus 1.

V. 14. Ἄ., Σ., καὶ γὰρ ἀπὸ ὑπ- etc. Hanc versionem Symmacho tribuit Drusius. Sed Aquilæ adscribunt Colbert., Reg. unus, Euseb. et Gorderius Videtur esse utriusque.

PSALMUS XIX.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

לְדָוִד לְסִנְחַן בְּכֹסֶף לְדָוִד	1.	1. Τῷ νεοπομῷ μελόδημα τῷ Δαυίδ.
וְיִשְׁבֹּחַ	2.	2
וְשִׁירָתְךָ יְיָ	4.	4.
סֵלָה	Σελ.	Ἄελ.
בְּגִבּוֹרֹת יְשׁוּעַ יְמִינֵי	7.	7.
וּמִאֲהָרָיו בְּשֵׁם־יְיָ אֱלֹהֵינוּ נִזְכִּיר	8.	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori, canticum ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori, psalmus David.	1. In finem, psalmus David.	1. Victori, canticum ipsi David.
2. Extollat te. <i>Hieron.</i> , protegat te.	2. Protegat te.	2.
4. Et oblationem tuam in cinerem reducat. <i>Hieron.</i> , et holocaustum tuum pingue fiat.	4. Et holocaustum tuum pingue fiat.	4.
Selah. <i>Hieron.</i> , semper.	Vocat.	Semper.
7. In fortitudinibus salus dexteræ ejus. <i>Hieron.</i> , in fortitudine salutis dexteræ ejus.	7. In potentatibus salus dexteræ ejus.	7.
8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri recordabimur. <i>Hieron.</i> idem.	8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIX.

V. 1. De inscriptione frequenter superius actum est. V. 2. Ἄλλος, προσταθείη σοι etc. Coislinianus. Hæ vero trium lectiones videntur esse A., S., Th. V. 4. Σ., καὶ τὴν ἀναφορὰν σου πλοῦτα ποιήσῃ. Sic unus codex. Alter legit, πλειόνα, minus recte. Reliquæ lectiones ex Drusio. Ibid. Heb. σελ. etc. Vide supra psalm. III. V. 7. Σ., παραδόξως. Sic unus codex. Eamdem

PSALMUS XX.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

לְדָוִד לְסִנְחַן בְּכֹסֶף לְדָוִד	1.	1. Τῷ νεοπομῷ, μελόδημα τῷ Δαυίδ.
וְאִרְשָׁה	3.	3.
סֵלָה	Σελ.	Ἄελ.
עוֹלָם וָעַד	5.	5. Eis aîōna kai êti.
וְחַזְקֵנוּ בְּשִׂמְחָה אֲזַנְּךָ	7	7.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori, canticum ipsi David. <i>Hieron.</i> , victori, psalmus David.	1. In finem, psalmus David.	1. Victori, canticum ipsi David
3. Et prolationem. <i>Hieron.</i> , et voluntate.	3. Et voluntate.	3.
Selah. <i>Hieron.</i> , semper.	Vocat.	Semper.
5. Sæculum et in perpætaum. <i>Hieron.</i> , in sæculum et in æternum.	5. In sæculum sæculi.	5. In æternum et ultra.
7. Lætificabis eum in gaudio cum faciebus tuis. <i>Hieron.</i> , et hilarabis eum lætitia apud vultum tuum.	7. Lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.	7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Υ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιος ψῆθ τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ νίκος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
2.	2. Ὑπερασπίσαι σου. Ἄλλος, προσταθεῖ σοι. Ἄλλος, σκεπάσαι σε. Ἄλλος, φυλάξαι σε.	2.
4. Καὶ τὴν ἀναφορὰν σου πίνον ποιῆσον.	4. Καὶ τὸ ὀλοκαύτωμά σου πιανάτω. Ἄλλοι, φαιδρυνάτω, στεασάτω.	4.
Διάψαλμα.	Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.	Διάψαλμα.
7. Παραδόξως.	7. Ἐν δυναστείαις ἡ σωτηρία τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ.	7.
8.	8. Ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν μεγαλυνθησάμεθα.	8. Ἡμεῖς δὲ ἐν ὀνόματι Κυρίου Θεοῦ ἡμῶν ἐπικαλεσάμεθα.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΩ.
1. Triumphale canticum ipsius David.	1. In finem, psalmus David.	1. In victoriam, psalmus ipsi David.
2.	2. Protegat te. <i>Alius</i> , patrocinetur tibi. <i>Alius</i> , tegat te. <i>Alius</i> , custodiat te.	2.
4. Et oblationem tuam pinguem faciat.	4. Et holocaustum tuam pingue faciat. <i>Alii</i> , lætum reddat, impinguet.	4.
Diapsalma.	Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.	Diapsalma.
7. Inexpectate.	7. In potentatibus salus dexteræ ejus.	7.
8.	8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri magnificabimur.	8. Nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XIX.

autem vocem ~~πίνον~~ Symmach. vertit psal. LXXXIX, 10, παρὰ προσδοκίαν eodem sensu, i. e., *preter expectationem*. Coislin. unus hoc loco habet, Σ., ἐν δυναστείαις τῆς σωτηρίας ἡ δεξιᾶ, *In potentia salu-*

tis dextera. Sed præstare videtur altera lectio, παραδόξως; nisi sint duæ Symmach. versiones, ut alibi. V. 8. Theodotionis versionem adfert Daniel Barbarus, qualis hodie in *Vulgata nostra* exprimitur.

PSALMUS XX.
Υ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Υ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιος ψῆθ τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ νίκος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
3.	3. Καὶ τὴν θέλησιν. Ἄλλος, θέησιν.	3.
Διάψαλμα.	Διάψαλμα. Ε', διηνεκῶς. Γ', εἰς τέλος.	Διάψαλμα.
5. Καὶ εἰς ἀπέραντον.	5. Εἰς αἰῶνα αἰῶνος. Ε', εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι.	5. Εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι.
7. Χαροποιήσεις αὐτὸν ἐν εὐφροσύνῃ μετὰ τοῦ προσώπου σου.	7. Ἐδφρανεῖς αὐτὸν ἐν χαρᾷ μετὰ τοῦ προσώπου σου.	7.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIΩ.
1. Triumphale canticum ipsius David.	1. In finem, psalmus David.	1. In victoriam, psalmus ipsi David.
3.	3. Et voluntate. <i>Al.</i> , supplicatione.	3.
Diapsalma.	Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.	Diapsalma.
5. Et in infinitum.	5. In sæculum sæculi. V, in æternum et ultra.	5. In æternum et ultra.
7. Lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.	7. Lætificabis eum in gaudio cum vultu tuo.	7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
9 תמצא ידך לכל-איביך ימינך תמצא שנאך	9.	9.
12 כי-נסד עליך רעה	12.	12.
חשב מזמח בל-יגל		
13 כי השיחכו שכח במיתריך חנן על-פניהם	13.	13. Ὅτι θήσεις αὐτοὺς ὄμων, ἐν τοῖς κάλοις σου ἰδράσεις ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Inveniet manus tua omnes inimicos tuos : dextera tua inveniet odientes te. <i>Hieron., id.</i>	9. Inveniatur manus tua omnibus inimicis tuis : dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.	9.
12. Quoniam inclinaverunt super te malum. <i>Hieron., id.</i>	12. Quoniam declinaverunt in te mala.	12.
Cogitaverunt cogitationem, non poterunt. <i>Hieron.,</i> cogitaverunt scelus, quod non potuerunt.	Cogitaverunt consilia quæ non potuerunt stabilire.	
13. Quoniam pones eos in humerum : in funibus tuis præparabis super facies eorum. <i>Hieron.,</i> quoniam pones eos humerum : foveas tuos firmabis contra facies eorum.	13. Quoniam pones eos dorsum : in reliquiis tuis præparabis vultum eorum.	13. Quoniam pones eos humerum, in funibus tuis firmabis super faciem eorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XX.

- V. 1. De titulo sæpe actum est.
 V. 3. Ὁ, καὶ τὴν θέλησιν. Ἄλλος, δέησιν. Prior lectio olim in Bibliis posita, mutata fuit in δέησιν ex altero exemplari.
 V. 5. Sic ex mss. et Drusio.
 V. 7. Σ., χαροποιήσεις etc. Sic mss. Sed Theodoretus et Corder. legunt, παρὰ τῷ προσώπῳ σου. Drusius, παρὰ τοῦ προσώπου σου.
 V. 9. Σ., καταλήψεται etc. Sic Theodoretus, duo mss. et Drusius. Unus codex habet, πάντας τοὺς

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 לכבד על-אילת השחר מזמור דוד	1.	1. Τῷ νικητοῦ ὑπὲρ τῆς ἑλλάφου τῆς ὀρθρινῆς, μελώδημα τῷ Δαυὶδ.
2 אֱלֹהֵי אֱלֵי לְמַחַ עֲזָרָתִי רִדְדָה מִיִּשְׁעֵי דַבְרֵי שִׁאֲנִי	2.	2. Ἰσχυρέ μου, Ἰσχυρέ μου. Ἰνατί ἐγκατέλιπές με ; Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου εἰ λόγοι τοῦ βρυχήματός μου.
3 אֱלֹהֵי אֶקְרָא יוֹמָם וְלַיְלָה תַעֲנֵה	3.	3. Ὁ Θεός μου, βοήσω σήμερας, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori supet cervam auroræ, canticum ipsi David. <i>Hieron.,</i> victori pro cervo matutino, canticum David.	1. In finem, pro susceptione matutina, psalmus David.	1. Victori super cervam matutinam, canticum ipsi David.
2. Deus meus, Deus meus. <i>Hieron., id.</i>	2. Deus, Deus meus.	2. Fortis mi, Fortis mi
Ut quid dereliquisti me ? <i>Hier.,</i> quare dereliquisti me ?	Quare me dereliquisti ?	Quare me dereliquisti ?
Longe a salute mea verba rugitus mei. <i>Hieron., id.</i>	Longe a salute mea verba delictorum meorum.	Longe a salute mea verba rugitus mei.
3. Deus meus, clamabo interdium, et non respondebis. <i>Hieron.,</i> Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies.	3. Deus meus, clamabo per diem, et non exaudies.	3. Deus meus, clamabo die, et non exaudies.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9. Καταλήφεται ἡ χεὶρ σου πάντας τοὺς ἐχθροὺς σου, ἡ δεξιὰ σου εὐρήσει τοὺς μισοῦντάς σε.

12. Ὅτι συνέφραξαν κατὰ σοῦ εἰς κακόν.

Ἐλογίσαντο ἐννοίας ἀδυνάτους.

13. Ὅτι τάξεις αὐτοὺς ἀποστρέφους, τοῖς περιλειπομένοις σου ἐδράσεις κατὰ πρόσωπον αὐτῶν.

SYMMACHUS.

9. Comprehen-det manus tua omnes inimicos tuos, dextera tua inveniet odientes te.

12. Quoniam obstruxerunt contra te in malum.

Cogitaverunt cogitationes impossibiles.

13. Quoniam stantes eos aversos, residuis tuis firmabis ad faciem eorum.

9. Εὐρεθεὶ ἡ χεὶρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιὰ σου εὐροὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

12. Ὅτι ἐκλιναν εἰς σὲ κακά. Ε΄, ἀνθ' ὧν ἐκλιναν.

Ἐλογίσαντο βουλήν, ἣν οὐ μὴ δύνωνται στήσαι.

13. Ὅτι θήσεις αὐτοὺς νῶτον, ἐν τοῖς περιλοιπίοις σου ἐτοιμάσεις τὸ πρόσωπον αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

9. Inveniat manus tua omnibus inimicis tuis: dextera tua inveniat omnes qui te oderunt.

12. Quoniam declinaverunt in te mala. V, pro eo quod declinaverunt.

Cogitaverunt consilium, quod non poterunt stabilire.

13. Quoniam pones eos dorsum: in reliquiis tuis præparabis vultum eorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XX.

μισοῦντάς σε.

V. 12 Σ., ὅτι συνέφραξαν etc. Sic omnes mss. Drusius item habet, sed sine interpretis nomine. Agellius ad psalm. LIII legit, συνεφράσαντο.

Ibid. Σ., ἐλογίσαντο etc. Sic Theodoretus, omnes

mss. et Corder.

V. 13. Ita mss. nostri. Aquilæ plenam lectionem exhibet Coislinianus unus. Ad Symmachum vero codex Colbert. στιχηρῶς scriptus habet θήσεις πρὸ τάξεις, et sic etiam Theodoretus.

PSALMUS XXI.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐπιπέσει ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐωθινης, ὡς δὲ τοῦ Δαυὶδ.

2. Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου.

Ἀφροσθήκασιν μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν ἔδουρων μου.

3. Ὁ Θεός μου, βοήσω ἡμέρας, καὶ οὐκ εἰσακούση.

SYMMACHUS.

1. Triumphale pro susceptione matutina, canticum ipsius David.

2. Deus meus, Deus meus.

Longe discesserunt a salute mea verba gemituum meorum.

3. Deus meus, clamabo die, et non exaudies.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἐωθινης, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.

2. Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου.

Ἴνατί ἐγκατέλιπες με;

Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν παραπτωμάτων μου. Ε΄, μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῆς βοήσεώς μου. Γ΄, μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῶν δεήσεών μου.

3. Ὁ Θεός μου, κεκράξομαι ἡμέρας πρὸς σὲ, καὶ οὐκ εἰσακούση.

LXX INTERPRETES.

1. In sinem, pro susceptione matutina, psalmus David.

2. Deus meus, Deus meus.

Quare me derelinquisti?

Longe a salute mea verba delictorum meorum. V, longe a salute mea verba clamoris mei. VI, longe a salute mea verba supplicationum mearum.

3. Deus meus, clamabo interdium ad te, et non exaudies.

1.

2. Ὁ Θεός μου, ὁ Θεός μου.

Μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῆς βοήσεώς μου.

3.

THEODOTIO.

1.

2. Deus meus, Deus meus.

Longe a salute mea verba clamoris mei.

5.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΓΑΑΣ.

ליליה ולא - הכיה לי

Καὶ νυκτὸς, καὶ οὐκ ἔστι σιγή μοι.

4 קדש תעלות	4.
13 אבירי בשן כתרני	13.
14 אריה סרף ושאג	14.
15 נשפספס	15.
17 כי סבבני כלבים נארו	17.
21 יחידתי	21.
24 ולא שקץ	24.
26 וישבע	26.
28 כל - משפחת גוים	28.
30 כר - דשני - ארץ לפניו יטרעו כל - יחדי עפר	30.
31 ונפשו לא חיה זרע יעבדו	31.
יספר לאדני	

4.
Ἕμνος.
13. Δαμῆλαιοι ταῦροι πίονες περιέσχον με.
14. Ὡς λέων ἀλλοτρῶν καὶ βρωχόμενος.
15. Ἐξηχέθη.
17. Ὅτι ἐκύκλωσάν με θηρῶται. Ἡσχυσαν.
21. Μοναχίην.
24.
26.
28. Πᾶσαι αἱ συγγένειαι τῶν ἰθύνων.
30. Πάντες οἱ λιπαροὶ τῆς γῆς. Εἰς πρόσωπον αὐτοῦ κάμψουσιν πάντες οἱ καταβαλόντες εἰς χεῖρ.
31. Αὐτῷ ζῆ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et nocte, et non est silentium mihi. *Hieron.*, et nocte, nec est silentium mihi.

4. Sanctus. *Hieron.*, sancte.

Laudes. *Hieron.*, laus.

13. Robusti Basan circumdederunt me. *Hieron.*, tauri pingues vallarunt me.

14. Leo rapiens et rugiens. *Hieron.*, quasi leo capiens et rugiens.

15. Effusus sum. *Hieron.*, id.

17. Quoniam circumdederunt me canes. *Hieron.*, circumdederunt me venatores.

Quasi leo. *Hieron.*, fixerunt.

21. Unicam meam. *Hieron.*, solitariam.

24. Neque abominatus est. *Hieron.*, neque contempsit.

26. Et saturabuntur. *Hieron.*, id.

28. Universæ familiæ gentium. *Hieron.*, universæ cognationes gentium.

30. Omnes pingues terræ. *Hieron.*, id.

Ad facies ejus curvabunt se omnes descendentes pulverem. *Hieron.*, ante faciem ejus curvabunt genu universi qui descendunt in pulverem.

31. Et animam suam non vivificabit, semen serviet ei. *Hieron.*, et anima ejus non vivet: semen serviet ei.

Narrabitur Domino. *Hieron.*, id.

Et nocte, et non ad insipientiam mihi.

4. In sancto.

Laus.

13. Tauri pingues obsederunt me.

14. Sicut leo rapiens et rugiens.

15. Effusus sum.

17. Quoniam circumdederunt me canes.

Foderunt.

21. Unicam meam.

24. Neque despexit.

26. Et saturabuntur.

28. Universæ familiæ gentium.

30. Omnes pingues terræ.

In conspectu ejus cadent omnes qui descendunt in terram.

31. Et anima mea illi vivet, et semen meum serviet ipsi.

Annuntiabitur Domino.

Et nocte, et non est silentium mihi.

4.

Hymnus.

13. Buculi pingues circumdederunt me.

14. Sicut leo rapiens et rugiens.

15. Effusus sum.

17. Quoniam circumdederunt me venatores.

Pudore affecerunt.

21. Solitariam.

24.

26.

28. Universæ cognationes gentium.

30. Omnes pingues terræ.

In faciem ejus curvabunt se omnes descendentes in pulverem.

31. Illi vivit.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Και νυκτός, και ού σιγή μοι.
 4. Ἐν ἁγίοις.
 Ὑμνος.
 13. Ταῦροι σιτιστοὶ περιέσχον
 με.
 14. Ὡς λέων ὁ θηρεύων βρυχώ-
 μενος.
 15. Ἐξηχύθη.
 17. Ὅτι ἐκύκλωσάν με θηραταί.
 21. Μονότητα.
 21.
 26. Καὶ κορεσθήσονται.
 28. Πᾶσαι αἱ συγγένειαι τῶν
 ἔθνῶν.
 30. Πάντες οἱ λιπαροὶ τῆς γῆς.
 Ἐμπροσθεν αὐτοῦ ἔκλινονται πάν-
 τες οἱ καταβαίνοντες εἰς κόνιν.
 31. Οὐ ἡ ψυχὴ ζήσει, σπέρμα δὲ
 λατρεύσει αὐτῷ.
 Ἀναγραφῆσεται ἐν βιβλίῳ τῷ
 Κυρίου.

Και νυκτός, και οὐκ εἰς ἄνοιαν
 ἐμοί. Ἄλλος, οὐκ εἰς ἀφροσύνην.
 Ἐ', σιωπή.
 4. Ἐν ἁγίῳ.
 Ἑπαινος.
 13. Ταῦροι πόνος περιέσχον με.
 14. Ὡς λέων ὁ ἀρπάζων και
 ὠρυόμενος.
 15. Ἐξηχύθη.
 17. Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες.
 Ὀρυξαν.
 21. Μονογενῆ.
 21. Οὐδὲ προσώχθισε. Ἄλλος,
 οὐκ ἀπεδέλυξάτο.
 26. Ἐμπλησθήσονται.
 28. Πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἔθνῶν,
 30. Πάντες οἱ πόνος τῆς γῆς.
 Ἐνώπιον αὐτοῦ προσπεσόνται
 πάντες οἱ καταβαίνοντες εἰς τὴν
 γῆν.
 31. Καὶ ψυχὴ μου αὐτῷ ζῆ, και
 τὸ σπέρμα μου δουλεύσει αὐτῷ.
 Ἐ', Γ', Ζ', και ἡ ψυχὴ μου.
 Ἀναγγελῆσεται τῷ Κυρίῳ.

Και νυκτός, και οὐ σιγή μοι.
 4.
 Ὑμνος.
 13. Δυνασταὶ Βασάν διεδειγματί-
 σαντό με.
 14.
 15. Ἐξηχύθη.
 17. Ὅτι ἐκύκλωσάν με κύνες.
 21.
 21.
 26.
 28.
 30.
 31. Καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ζῆ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Et nocte, nec est silentium
 mihi.
 4. In sanctis.
 Hymnus.
 13. Tauri saginati circumdederunt
 me.
 14. Sicut leo venans rugiens.
 15. Effusus sum.
 17. Quoniam circumdederunt
 me venatores.
 21. Unitatem.
 24.
 26. Et saturabuntur.
 28. Universæ cognationes gen-
 tium.
 30. Omnes pingues terræ.
 In conspectu ejus procumbent
 omnes descendentes in pulverem.
 31. Cujus anima vivet, semen
 autem serviet ipsi.
 Describetur in libro Domino.

Et nocte, et non ad stultitiam
 mihi. *Alius*, non ad stultitiam. V,
 silentium.
 4. In sancto.
 Laus.
 13. Tauri pingues obsederunt
 me.
 14. Sicut leo rapiens et rugiens.
 15. Effusus sum.
 17. Quoniam circumdederunt
 me canes.
 Foderunt.
 21. Unigenitam.
 24. Neque offensus est. *Alius*,
 neque abominatus est.
 26. Implebuntur.
 28. Universæ familiæ gentium.
 30. Omnes pingues terræ.
 In conspectu ejus cadent omnes
 qui descendunt in terram.
 31. Et anima mea illi vivit, et
 semen meum serviet ipsi. V, VI,
 VII, et anima mea.
 Annuntiabitur Domino.

Et nocte, nec est silentium
 mihi.
 4.
 Hymnus.
 13. Potentes Basan tradaxerunt
 me.
 14.
 15. Effusus sum.
 17. Quoniam circumdederunt
 me canes.
 21.
 24.
 26.
 28.
 30.
 31. Et anima ejus vivit.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

תע כז 32

32.

32. Ὅτι ἐποίησε.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

32. Quia fecit. *Hieron.*, quem fecit.

32. Quem fecit Dominus.

32. Quia fecit.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXI.

V. 1. Sic tituli lectiones ex mss. eruimus. Agellius ad Symmachum habet, ὑπὲρ τῆς βοήθειας τῆς ὀρθρινῆς.

V. 2. 'A., Ἰσχυρὲ μου, Ἰσχυρὲ μου etc. Sic mss. et Eusebius in *Demonstr. evang.* Priorem lectionem Drusius Symmacho tribuit, sed mendose.

Ibid. Hanc notam eruius ex duobus manuscriptis: Πρόσχες μοι, οὐ πρόσκειται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, ἀλλ' ἐν μόνοις Ὁ. I. e. Attende mihi, non exstat in *Hebraico*, sed in *solis LXX. Vulg.*, respice in me.

Ibid. 'A., Ὁ ἰναὶ ἐγκατέλιπές με; Sic Drusius ex Eusebio *De Demonstr. evang.*

Ibid. 'A., μακρὰν etc. Has omnes lectiones ex mss. nostris et ex Drusio excerptimus. Corder. ad Aquilam habet, τῆς βραχύτητός μου, perperam. In hunc locum Theodoretus hæc dicit: ἰστέον ὡς τῶν

παραπτώματων οὐδεὶς τῶν ἁλλων ἐρμηνευτῶν ἐμνεμόνευσεν· ἀλλ' ὁ μὲν Ἀκύλας βρυχήματός μου· ὁ δὲ Σύμ. ὄδυρμών μου· ὁ δὲ Θεοδ. βοήθειας μου. Id est, Sciendum est nullum aliorum interpretum deliciarum mentionem fecisse; sed Aquilam habere, rugitus mei; Symmachum, gemituum meorum; Theodotionem, clamoris mei (').

V. 3. 'A., Σ., ὁ Θεός μου etc. Sic in codice *Demonstr. evang.* Eusebii.

Ibid. 'A., καὶ νυκτὸς καὶ οὐκ ἔστι σιγή. Drusius. Addendum autem, μοι. Martianæus noster legit, καὶ νυκτὸς καὶ οὐ σιγήσεις. Symmachi et Theodotionis easdem habet ipse Martianæus. Alius, οὐκ εἰς ἀφροσύνην. Duo Coisliniani.

V. 4. Σ., ἐν ἀγίοις. Drusius.

Ibid. 'A., Σ., Θ., ὕμνος. Idem.

(*) Manifestum est LXX Intt. legisse שגדו pro שגדו. DRACH.

PSALMUS XXII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYAAΣ.

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

מזמור לדוד 1

1.

1. Μελόδημα τῷ Δαυίδ.

בנאות דשא ירביצני 2

2.

2. Ἐν ὠραιότητι πάσας κατασκήνωσέ με.

ינהלני

3.

3.

במענלי 3

3.

3.

כסו רידיה אך סרב 5

5.

5. Ποτήριόν μου μεθύσκει.

ושבתו 6

6.

6.

לארך ימים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Canticum ipsi David. *Hieron.*, psalmus David.

1. Psalmus David.

1. Canticum ipsi David.

2. In tuguriis germinis faciet accubare me. *Hieron.*, in pascuis herbarum acclinavit me.

2. In loco pascuæ ibi me collocavit.

2. In pulchritudine herbæ habitare fecit me.

Ducet me. *Hieron.*, enutrivit me.

Educavit me.

3. In orbitis. *Hieron.*, per semitas.

3. Super semitas.

3.

5. Calix meus inebrians. Verumtamen bonum. *Hieron.*, et calix meus inebrians. Sed et benignitas.

5. Et calix meus inebrians quam præclarus est!

5. Calix meus inebrians.

6. Et revertar. *Hieron.*, et habitabo.

6. Ut inhabitem.

6.

In longitudinem dierum. *Hieron.*, in longitudine dierum.

In longitudinem dierum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXII.

V. 1. De titulo sæpe.

V. 2. 'A., Σ., ἐν ὠραιότητι πάσας. Drusius.

V. 3. Σ., ἀνεκτήσατό με. Drusius.

Ibid. Σ., δι' ἀτραπῶν. Idem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

32. Ὃν ἐποίησε ὁ Κύριος.

32.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

32. Quem fecit Dominus.

32.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXI.

Aquila aliter, ταῦροι λιπαροὶ περιέσχον με. ter, δυνάσται Βασάν διεδειγματίσαντό με. has Aquilæ lectiones exhibent mss. nostri. jacet non videtur Aquilæ esse posse; non a vocem יְרִיבָן tribus ipse vocibus transmutati, ταῦροι, πίονες, qui nunquam tunc vertere solet. Secunda lectio sincerur; tertia lectio in duobus exemplaribus ibatur, in aliis Theodotio. Lectionem sic habent duo mss. A., ὡς λέων etc. Has Aquilæ et Symmachi habent Colbert. et Eusebius. Ἐξηχῦθην etc. Codex Regius antiquissimè exhibet notam: Ἐξηχῦθην μετὰ τοῦ η ᾧ Ἐξαπλῶ παρὰ πάντων οὕτω δὲ καὶ Ἀποκλῆ Εὐσέβιος γράφει. I. e. Ἐξηχῦθην cum η exaplo apud omnes: similiterque scribunt

Apolinarius et Eusebius. Legi tamen debet ἐξηχῦθην. V. 17. Martianæus ad Θ. habet κύνες. Drusius vero, A., Θ., κυνηγίται. Ibid. A., ἡσχυναν. Drusius. V. 21. A., μοναχὴν. Σ., μονόττητα. Drusius. V. 24. Ἄλλος, οὐκ ἀπαβδελύξατο. Colbert. V. 26. Σ., καὶ κορεσθήσονται. Eusebius. V. 28. A., Σ., πᾶσαι etc. Idem Euseb. et Colbertinus. V. 30. A., Σ., πάντες οἱ λιπ-. Colbertinus. Ibid. A., εἰς πρόσωπον etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic plenas habent Colbertinus et Eusebius. V. 31. Lectiones A., Σ., Θ. etc. habent Colbertinus et Drusius; Symmachi tantum Eusebius. Ibid. Σ., ἀναγραφῆσται etc. Eusebius et Drusius. V. 32. A., ὅτι ἐποίησε. Drusius.

PSALMUS XXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

τῷ Δαυίδ.

1. Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

1. Ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

ἑραυδίτητι πᾶσας κατεσκή-

2. Εἰς τὸν τόπον χλόης ἐκεῖ με κατεσκήνωσε.

2.

σατό με.

Ἐξέθρεψέ με.

ραπῶν.

3. Ἐπὶ τρίβους.

3.

δ ποτήριόν σου μεθύσκον
καθόν.

5. Καὶ τὸ ποτήριόν σου μεθύσκον
ὡς κράτιστον. G, id. E', καὶ ποτή-
ριόν μου μεθύσκον.

5. Ποτήριόν μου μεθύσκον.

τοίχησίς μου.

6. Τὸ κατοικεῖν με.

6.

ος χρόνου.

Εἰς μακρότητα ἡμερῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

cum ipsi David.

1. Psalmus ipsi David.

1. Psalmus ipsi David.

lechritudine herbæ habi-
ne.

2. In loco pascuæ ibi me collo-
cavit.

2.

avit me.

Educavit me.

emitas.

3. Super semitas.

3.

lix tuus inebrians me
nus.

5. Et calix tuus inebrians quam
optimus. VI, id. V, et calix meus
inebrians.

5. Calix meus inebrians.

atio mea.

6. Ut inhabitem.

6.

rnitatem temporis.

In longitudinem dierum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXI.

., Θ., ποτήριον etc. Has lectiones mu-
Colbertino et ex Martianæi editione.

V. 6. Σ., ἡ κατοίχησίς μου. Drusius.
Ibid. Σ., εἰς αἴχος χρόνου. Eusebius et Colbert.

PSALMUS XXIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 1 לחד כחמור 1.
- 2 כי-הא על-ימים יסדה ועל-נהרות יסדה 2.
- 3 במקום קדשו 3.
- 6 פניך יעקב 6.
- 7 שאן שערים | ראשכם הנשאן פתחי עולם 7.

- 1. Τῷ Δαυὶδ μελῶδημα.
- 2.
- 3. Ἐν τόπῳ ἀγίαςματος αἰῶν.
- 6. Πρόσωπόν σου Ἰακώβ.
- 7. Ἄρατε, πύλαι, κεφαλῆς πόλι, καὶ ἐπάρθητε ἀνοίγματα αἰῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

- 1. Davidi psalmus. Hieron., psalmus David.
- 2. Quia ipse super maria fundavit eam, et super flumina præparavit eam. Hieron., ipse super maria fundavit eum, et super flumina præparavit eum.
- 3. In loco sanctitatis ejus. Hieron., in loco sancto ejus.
- 6. Facies tuas Jacob. Hieron., faciem tuam Jacob.
- 7. Elevate, portæ, capita vestra, et elevate vos, fores sæculi. Hieron., levate, portæ, capita vestra, et elevamini, januæ sempiternæ.

- 1. Prima sabbati, psalmus David.
- 2. Ipse super maria fundavit eum, et super flumina præparavit eum.
- 3. In loco sancto ejus.
- 6. Faciem Dei Jacob.
- 7. Attollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternales.

- 1. Ipsi David canticum.
- 2.
- 3. In loco sanctificationis eius.
- 6. Faciem tuam Jacob.
- 7. Elevate, portæ, capita vestra, et elevamini, apertiones æternæ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIII.

Hanc notam in titulum legimus in codice Regio antiquissimo : Ἐν ἐνίοις ἀντιγράφοις εὗρον, τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων· ἐν δὲ τῷ ἑξαπλῷ τοῦτο οὐ πρόσ-

κειται. I. e. In quibusdam exemplaribus huius, prima sabbatorum. At in hexaplo id non exstat. V. 2. Σ., οὗτος ἐπὶ θαλάσσας etc. Drusius. Apud

PSALMUS XXIV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 1 לודד 1.
- 3 קיך לא יבשו 3.
- יבשו הבוגדים
- 4 איהוהיך למדני 4.
- 5 אוחך קייתי כל-היום 5.
- 7 ופשני אל-תוכר 7.

- 1.
- 3. Οἱ, προσδοκῶντας σε εἰ μὴ καταισχυθῶσι.
- Αἰσχυθῆτσαν οἱ ἀποστασι-τες.
- 4.
- 5.
- 7. Καὶ ἀθεσιῶν μου μὴ μνησθήσθε.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

- 1. Davidi. Hieron., psalmus David.
- 3. Expectantes te pudore non afficientur. Hieron., qui sperant in te non confundentur.
- Pudore afficientur prævaricantes. Hieron., confundantur qui iniqua gerunt.
- 4. Semitas tuas doce me. Hieron., id.
- 5. Te expectavi omni die. Hieron., te expectavi tota die.
- 7. Et prævaricationum mearum ne memineris. Hieron., et scelerum meorum ne memineris.

- 1. In finem, psalmus David.
- 3. Qui sustinent te non confundentur.
- Confundantur omnes iniqua agentes.
- 4. Et semitas tuas edoce me.
- 5. Te sustinui tota die.
- 7. Et ignorantias meas ne memineris.

- 1.
- 3. Qui expectant te non confundentur.
- Confundantur deficientes.
- 4.
- 5.
- 7. Et transgressionum mearum ne memineris.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Τῷ Δαυιδ ψδὴ.	1. Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ τῆς μιᾶς σαββάτου.	1.
2. Οὗτος ἐπὶ θαλάσσης ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ σὺν ποταμοῖς ἤδρασαν αὐτήν.	2. Αὐτὸς ἐπὶ θαλασσῶν ἐθεμελίωσεν αὐτήν, καὶ ἐπὶ ποταμῶν ἠτοίμασεν αὐτήν.	2.
3.	3. Ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.	3.
6. Πρόσωπόν σου Ἰακώβ.	6. Τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ Ἰακώβ. Ε', Γ', πρόσωπὸν σου Ἰακώβ.	6.
7. Μετάβατε πύλας, οἱ ἄρχοντες, ἁγίων, ὑψωθήτωσαν δὲ αἱ πύλαι αἰώνιοι.	7. Ἄρατε πύλας, οἱ ἄρχοντες, ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε, πύλαι αἰώνιοι.	7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Ipsi David canticum.	1. Psalmus ipsi David prima sabbati.	1.
2. Hic super maria fundavit eum, et cum fluminibus firmavit eum.	2. Ipse super maria fundavit eum, et super flumina præparavit eum.	2.
3.	3. In loco sancto ejus.	3.
6. Faciem tuam Jacob.	6. Faciem Dei Jacob. V, VI, faciem tuam Jacob.	6.
7. Transire facite portas, principes, vestras, extollantur vero portæ æternæ.	7. Aitollite portas, principes, vestras, et elevamini, portæ æternæ.	7.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIII.

Corderius autem, 'A., ἤδρασεν, firmavit.

V. 6. 'A., Σ., Ε', Γ', πρόσωπον etc. Drusius.

V. 3. 'A., ἐν τόπῳ etc. Unus codex et Drusius.

Versus item 7 lectiones adfert idem Drusius.

PSALMUS XXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.	1. Ψαλμὸς τῷ Δαυιδ.	1.
3.	3. Οἱ ὑπομένοντές σε οὐ μὴ κατασχυνθῶσι.	3.
Αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀποστατοῦντες.	Αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀνομοῦντες. Ε', αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀποστατοῦντες.	Αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀποστατοῦντες.
4. Καὶ τὰς πορείας σου διδάξόν με.	4. Καὶ τὰς τρίβους σου διδάξόν με.	4.
5. Σὲ ἀναμένω ὄλην τὴν ἡμέραν.	5. Σὲ ὑπέμεινα ὄλην τὴν ἡμέραν.	5.
7. Καὶ παραπτωμάτων μου μὴ μνησθῆς.	7. Καὶ ἀγνοίας μου μὴ μνησθῆς.	7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Psalmus ipsi David.	1.
3.	3. Qui sustinent te non confundentur.	3.
Confundantur deficientes.	Confundantur iniqua agentes. V, confundantur deficientes.	Confundantur deficientes.
4. Et gressus tuos doce me.	4. Et semitas tuas edoce me.	4.
5. Te exspecto totam diem.	5. Te sustinui tota die.	5.
7. Et delictorum meorum ne memineris.	7. Et ignorantias meas ne memineris.	7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
8 על-כן יורה חטאים בדרך	8.	8. Διὰ τοῦτο φωτίζει ἁμαρτωλοὺς ἐν ὁδῷ.
9 דרכו	9.	9. Ὁδὸν ἑαυτοῦ.
12 יורה בדרך יסוד	12.	12. Φωτίζει αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἣ ἐκλέγεται.
14 סוד יורה ליראיו	14	14. Ἀπόρρητον Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
ובריתו להודיעם		Καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ γνωφίσει αὐτοῖς.
16 יהיה	16.	16. Μοναχός.
אני		Ἐγώ.
17 יהיו	17.	17.
ממציקתי		Ἐκ τῶν συνοχῶν μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Propterea docebit peccatores in via. <i>Hieron., id.</i>	8. Propter hoc legem dabit delinquentibus in via.	8. Propterea illuminabit peccatores in via.
9. Viam suam. <i>Hieron., id.</i>	9. Vias suas.	9. Viam suam.
12. Docebit eum in via, eligat. <i>Hieron., quem docebit in via quam elegit.</i>	12. Legem statuit ei in via quam elegit.	12. Illuminabit eum in via quam eliget.
14. Secretum Domini timentibus eum. <i>Hieron., id.</i>	14. Firmamentum est Dominus timentibus eum.	14. Secretum Domini timentibus eum.
Et pactum suum ad docendum eos. <i>Hieron., et pactum suum ostendet eis.</i>	Et testamentum ipsius ut manifestetur illis.	Et foedus suum notum faciet eis.
16. Unicus. <i>Hieron., solus.</i>	16. Unicus.	16. Solitarius.
Ego. <i>Hieron., sum ego.</i>	Sum ego.	Ego.
17. Dilatae sunt. <i>Hieron., multiplicatae sunt.</i>	17. Multiplicatae sunt.	17.
A coarctationibus meis. <i>Hieron., de angustiis meis.</i>	De necessitatibus meis.	De angustiis meis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIV.

V. 1. Eusebius in Psalmis: Παρὰ τοῖς λοιποῖς ἑρμηνευταῖς, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ. I. e. *Apud reliquos interpretes, psalmus Davidis.*

V. 3. 'A., οἱ προσδοχ-. Sic unus codex.

Ibid. 'A., Σ., Θ., Ε', ἀπιστοῦντες οἱ ἀποστατοῦντες. Sic Eusebius, Colbertinus et Drusius. Corderius vero legit, ἀπιστοῦντες, *non credentes, increduli.* Agellius, ἀθετοῦντες, *improbantes, aspernantes.*

V. 4. Σ., καὶ τὰς πορείας etc. Colbertinus et Eusebius.

V. 5. Σ., σὲ ἀναμένω etc. Colbertinus.

V. 7. 'A., καὶ ἀθεσιῶν μου etc. Ex Drusio et altero exemplari.

V. 8. 'A., διὰ τοῦτο φωτίζει etc. Aquilæ et Symmachi lectiones ex Colbertino et Reg. uno.

V. 9. 'A., Σ, ὁδὸν ἑαυτοῦ. Ex Colbertino, Eusebio et Corderio.

V. 12. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex Drusio.

V. 14. Ita nomina interpretum distinguuntur in Colbertino codice. Ad VI editionem Corderius legit κραταίωμα Κυρίου ad Symmachum vero Colbe-

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
1 ששנני	1.	1. Κρίνον με.
ברבו		Ἐν ἀπλότητί μου.
לא אמת		Οὐκ ἀτονήσω.
6 בבקתי	6.	6. Ἐν ἀθωότητι.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Judica me. <i>Hieron., id.</i>	1. Judica me.	2. Judica me.
In perfectione mea. <i>Hieron., in simplicitate mea.</i>	In innocentia mea.	In simplicitate mea.
Non vacillabo. <i>Hieron., non deficiam.</i>	Non infirmabor.	Non deficiam.
6 In munditia. <i>Hieron., in innocentia.</i>	6. Inter innocentes.	6. In innocentia.

ΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ίτο ὑποδείξει ἀμαρ- 8. Διὰ τοῦτο νομοθετήσει ἀμαρ- 8.
 αὐτοῦ. τάνοντας ἐν ὁδῷ.
 οδείξει ὁδὸν ἣν ἐπιλέ- 9. Ὁδοὺς αὐτοῦ. 9.
 ἴα Κυρίου τοὺς φοβου- 12. Νομοθετήσει αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἧ 12.
 ῖ. ἡρετίσαστο.
 υνθήκην αὐτοῦ δηλώσει 14. Κραταίωμα Κύριος τῶν φο- 14. Μυστήριον Κυρίου τοὺς φο-
 ῖ. δουμένων αὐτόν. Ε', μυστήριον Κυ- δουμένοις αὐτόν.
 .. ρίου τοὺς φοβουμένοις αὐτόν. Γ',
 ἴαι. κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτόν.
 Καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλώ- Καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ δηλώσει
 σαι αὐτοῖς. αὐτοῖς.
 16. Μονογενής. 16.
 Εἰμὶ ἐγώ. Ἐγώ.
 17. Ἐπληθύνθησαν. 17. Ἐπληθύνθησαν.
 Ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου.

ΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

rea docebit peccantes 8. Propter hoc legem dabit de- 8.
 linquentibus in via.
 suam. 9. Vias suas. 9.
 ostendet viam quam 12. Legem statuet ei in via 12.
 quam elegit.
 quium Domini timen- 14. Firmamentum est Dominus 14. Mysterium Domini timentibus eum.
 dum eum. V, mysterium
 Domini timentibus eum. VI, firmamentum Dominus timentium se.
 suum declarabit eis. Et testamentum ipsius ut mani- 14. Et foedus suum declarabit eis.
 festetur illis.
 16. Unigenitus. 16.
 Sum ego. Ego.
 17. Multiplicatae sunt. 17. Multiplicatae sunt.

De necessitatibus meis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIV.

ἰρῶς scriptus, Regius unus et Theodoretus unus Κυρίου. Sed alii, ὀμίλια Κυρίου, at- it Daniel Barbarus, qui sic habet : *Aquila omni vertit ; Symmachus, colloquium Do- odotio et Quinta editio, secretum Domini.* Eusebio, qui sic habet item in editione ῖα lectio confirmatur etiam ex aliis locis, ehus vocem Hebraicam **TD** vertit ὀμίλια. LIV, 15, et Job xv, 8. .., καὶ τὴν συνθ- etc. Drusius. Sed loco otius legendum γνωρίσαι, ad notum fa-

ciendum. Symmachi vero lectionem habent Corder. et Coisl. unus. Coisl. alius ad vocem αὐ- τοῖς, habet, 'A., Σ., E', αὐτοῖς, Θ., B., αὐτῶν. Quid autem sibi velit illud B. Ignoramus.
 V. 16. 'A., μοναχός. Σ., μόνος. Drusius.
 Ibid. 'A., Θ., ἐγώ etc. Drusius.
 V. 17. Σ., πλατείαι etc. Idem.
 Ibid. 'A., ἐκ τῶν συνοχῶν μου. Colbertinus unus et Drusius. Sed Colbertinus alter στιχηρῶς scriptus, ἐκ τῶν συνηχῶν, ut et Coisl. unus.

PSALMUS XXV.

ΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ν με. 1. Κρίνῶν με. 1. Κρίνῶν με.
 μότητί μου. Ἐν ἀκακίᾳ μου.
 ῖραπήσομαι. Οὐ μὴ σαλευθῶ. Γ', id.
 6. Ἐν ἀθώοις.
 1. Judica me. 1. Judica me.
 In innocentia mea.
 Non commovebor. VI, id.
 6. Inter innocentes.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

TO EBPAIKON.	TO FBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
8 על-כן יורה חטאים בדרך	8.	8. Διὰ τοῦτο φωτίζει ἁμαρτωλοὺς ἐν ὁδῷ.
9 דרכו	9.	9. Ὁδὸν ἑαυτοῦ.
12 יורה בדרך יסוד	12.	12. Φωτίζει αὐτὸν ἐν ὁδῷ ἣ ἐκλέγεται.
14 סוד יורה ליראיו	14	14. Ἀπόρρητον Κυρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτὸν.
ובדירתו להודיעם		Καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ γνωρίσει αὐτοῖς.
16 יהיה	16.	16. Μοναχός.
אני		Ἐγώ.
17 והרחיב	17.	17.
מספרותיו		Ἐκ τῶν συνοχῶν μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
8. Propterea docebit peccatores in via. <i>Hieron., id.</i>	8. Propter hoc legem dabit delinquentibus in via.	8. Propterea illuminabit peccatores in via.
9. Viam suam. <i>Hieron., id.</i>	9. Vias suas.	9. Viam suam.
12. Docebit eum in via, eligat. <i>Hieron., quem docebit in via quam elegit.</i>	12. Legem statuit ei in via quam elegit.	12. Illuminabit eum in via quam eliget.
14. Secretum Domini timentibus eum. <i>Hieron., id.</i>	14. Firmamentum est Dominus timentibus eum.	14. Secretum Domini timentibus eum.
Et pactum suum ad docendum eos. <i>Hieron., et pactum suum ostendet eis.</i>	Et testamentum ipsius ut manifestetur illis.	Et foedus suum notum faciet eis.
16. Unicus. <i>Hieron., solus.</i>	16. Unicus.	16. Solitarius.
Ego. <i>Hieron., sum ego.</i>	Sum ego.	Ego.
17. Dilatae sunt. <i>Hieron., multiplicatae sunt.</i>	17. Multiplicatae sunt.	17.
A coarctationibus meis. <i>Hieron., de angustiis meis.</i>	De necessitatibus meis.	De angustiis meis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIV.

V. 1. Eusebius in Psalms: Παρὰ τοῖς λοιποῖς ἑρμηνευταῖς, ψαλμὸς τοῦ Δαυὶδ. I. e. *Apud reliquos interpretes, psalmus Davidis.*

V. 5. 'A., οἱ προσδοκ-. Sic unus codex.

Ibid. 'A., Σ., Θ., Ε', ἀπισχυνθήσασαν οἱ ἀποστατούντες. Sic Eusebius, Colbertinus et Drusius. Corderius vero legit, ἀπιστούντες, *non credentes, increduli*. Agellius, ἀθετούντες, *improbantes, aspernantes*.

V. 4. Σ., καὶ τὰς πορείας etc. Colbertinus et Eusebius.

V. 5. Σ., σὲ ἀναμένω etc. Colbertinus.

V. 7. 'A., καὶ ἀθεσιῶν μου etc. Ex Drusio et altero exemplari.

V. 8. 'A., διὰ τοῦτο φωτίζει etc. Aquilæ et Symmachi lectiones ex Colbertino et Reg. uno.

V. 9. 'A., Σ, ὁδὸν ἑαυτοῦ. Ex Colbertino, Eusebio et Corderio.

V. 12. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex Drusio.

V. 14. Ita nomina interpretum distinguuntur in Colbertino codice. Ad VI editionem Corderius legit κρατάτωμα Κυρίου ad Symmachium vero Colbe-

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 ששנני	1.	1. Κρίνον με.
ברבו		Ἐν ἀπλότητί μου.
לא אמת		Οὐκ ἀτονήσω.
6 בנקי	6.	6. Ἐν ἀθωότητι.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Judica me. <i>Hieron., id.</i>	1. Judica me.	2. Judica me.
In perfectione mea. <i>Hieron., in simplicitate mea.</i>	In innocentia mea.	In simplicitate mea.
Non vacillabo. <i>Hieron., non deficiam.</i>	Non infirmabor.	Non deficiam.
6 In munditia. <i>Hieron., in innocentia.</i>	6. Inter innocentes.	6. In innocentia.

ΓΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

το ὑποδείξει ἁμαρτὰ αυτοῦ.	8. Διὰ τοῦτο νομοθετήσῃ ἁμαρ- τάνοντας ἐν ὁδῷ.	8.
οδείξει ὁδὸν ἃν ἐπιλέ- σῃ.	9. Ὁδοὺς αὐτοῦ.	9.
ἐκ τοῦ Κυρίου τοῖς φοβου- μένοις αὐτοῦ.	12. Νομοθετήσῃ αὐτῷ ἐν ὁδῷ ἢ ἡρετίσαστο.	12.
καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ δηλώσει αὐτοῖς.	14. Κραταίωμα Κύριος τῶν φο- βουμένων αὐτόν. Ε', μυστήριον Κυ- ρίου τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Γ', κραταίωμα Κύριος τῶν φοβουμένων αὐτόν.	14. Μυστήριον Κυρίου τοῖς φο- βουμένοις αὐτόν.
καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ δηλώσει αὐτοῖς.	Καὶ ἡ διαθήκη αὐτοῦ τοῦ δηλώ- σαι αὐτοῖς.	Καὶ τὴν συνθήκην αὐτοῦ δηλώσει αὐτοῖς.
Εἰμὶ ἐγώ.	16. Μονογενής.	16. Εἰμὶ ἐγώ.
Ἐπληθύνθησαν.	17. Ἐπληθύνθησαν.	17. Ἐπληθύνθησαν.
Ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου.	Ἐκ τῶν ἀναγκῶν μου.	

ΓΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

rea docebit peccantes	8. Propter hoc legem dabit de- linquentibus in via.	8.
ostendet viam quam	9. Vias suas.	9.
ostendet viam quam	12. Legem statuet ei in via quam elegit.	12.
quium Domini timen-	14. Firmamentum est Dominus timentibus eum. V, mysterium Domini timentibus eum. VI, fir- mamentum Dominus timentium se.	14. Mysterium Domini timenti- bus eum.
suum declarabit eis.	Et testamentum ipsius ut mani- festetur illis.	Et foedus suum declarabit eis.
Unigenitus.	16. Unigenitus.	16.
Sum ego.	Sum ego.	Ego.
Multiplicatae sunt.	17. Multiplicatae sunt.	17. Multiplicatae sunt.
De necessitatibus meis.		

Notae et variae lectiones ad Psalmum XXIV.

ῥῶς scriptus, Regius unus et Theodoretus unus Κυρίου. Sed alii, ὁμίλια Κυρίου, ait Daniel Barbarus, qui sic habet: *Aquila omni vertit; Symmachus, colloquium Do-* *ciendum. Symmachi vero lectionem habent Corder-* *et Coislin. unus. Coislinianus alius ad vocem αὐ-* *τοῖς, habet, 'A., Σ., E', αὐτοῖς, Θ., B., αὐτῶν. Quid* *autem sibi velit illud B. ignoramus.* *V. 16. 'A., μοναχός. Σ., μόνος. Drusius.* *Ibid. 'A., Θ., ἐγώ etc. Drusius.* *V. 17. Σ., πλατῆσαι etc. Idem.* *Ibid. 'A., ἐκ τῶν συνοχῶν μου. Colbertinus unus* *et Drusius. Sed Colbertinus alter στιχηλῶς scriptus,* *ἐκ τῶν συνεχῶν, ut et Coislinianus unus.* *Eusebio, qui sic habet item in editione* *istae lectio confirmatur etiam ex aliis locis,* *ichus vocem Hebraicam TW vertit ὁμίλια.* *LIV, 15, et Job xv, 8.* *καὶ τὴν συνθ- etc. Drusius. Sed loco* *otius legendum γνωρίσαι, ad notum fa-*

PSALMUS XXV.

ΓΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ν με.	1. Κρίνῶν με.	1. Κρίνῶν με.
μότητί μου.	Ἐν ἀκακίᾳ μου.	
ραπήσομαι.	Οὐ μὴ σαλευθῶ. Γ', id.	
	6. Ἐν ἀθώοις.	6.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
a me.	1. Judica me.	1. Judica me.
ite mea.	In innocentia mea.	
rtar.	Non commovebor. VI, id.	
	6. Inter innocentes.	6.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
אֶחָד מִבְּחֻק וְעַם אֲנָשֵׁי דְמַיִם 9 בְּבוֹשֶׁת 12	9. 12,	9. 12.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Altare tuum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Altare tuum.	
9. Et cum viris sanguinum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	9. Et cum viris sanguinum.	9.
12. In rectitudine. <i>Hieron.</i> , in recto.	12. In directo.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXV.

V. 4. A., Σ., Ο., Θ., κρίνον με. Sic Drusius, itemque Coislinianus, et Colbertinus στιχηρῶς scriptus, qui hanc notam habet: ἐν τῷ ἑξαπλῶ καὶ τοῖς Ο' καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσιν ἐρμηνευταῖς, κρίνον με, κεῖται. Id est, in Hexaplo et in LXX necnon apud reliquos omnes interpretes legitur, κρίνον με.

Ibid. 'A., ἐν ἀπλότῃ μου. Σ., ἐν ἀμωμῶ. Drusius et Coislinianus unus.

Ibid. 'A., οὐκ ἀτον- etc. Idem.

V. 6. 'A., ἐν ἀθωότη. Drusius.

[Ad vocem בְּבוֹשֶׁת dedit Montf. Symmachi versionem τὸ ἀνάκτορον, cum hac nota: « Σ., ἀνάκτορον.

PSALMUS XXVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
לָדָד 1 בְּקִרְבִּי עָלִי וּ בְדַעְתִּים לֵאמֹר אֶחָד בְּשֵׁרֵי 2	1. 2	1. 2.
בַּחַגָּה 3	3.	3.
בְּנֶעֱכ 4 יְרוּם רֵאשֵׁי עַד אִיבֵי סִבְיֹתַי 6	4. 6.	4. 6. Ὑψωθήσεται ἡ κεφαλὴ μου ἐπὶ τοὺς ἑχθρούς μου τοὺς κύμας μου.
וְאֹבֹדָה וְדַבְחֵי תִרְוַעַת 7		καὶ θύσω.
לֵךְ וּ אִמְרָ לְבִי בְּקֶשֶׁר פָּנַי 8	8.	8. . . . ἐζήτησαν πρόσωπά μου.
אֶל-חַבְשָׁנִי 9	9.	9. Μη ἐάσης με.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Davidi. <i>Hieron.</i> , David.	1. Psalmus David priusquam linniretur.	1.
2. In appropinquando super me maligni ad edendam carnem meam. <i>Hieron.</i> , dum appropinquarent mihi maligni, ut comederent carnem meam.	2. Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes meas.	2.
3. Castra. <i>Hieron.</i> , <i>ia.</i>	3. Castra.	3.
4. In amoenitate. <i>Hieron.</i> , pulchritudinem.	4. Voluptatem.	4.
6. Exaltabit caput meum super inimicos meos circuitibus meis. <i>Hieron.</i> , exaltabit caput meum super inimicos meos, qui sunt in circuitu meo.	6. Exaltavit caput meum super inimicos meos. Circuitivi.	6. Exaltabitur caput meum super inimicos meos, qui sunt in circuitu meo.
Et sacrificabo. <i>Hieron.</i> , et immolabo.	Et immolavi.	Et sacrificabo.
Sacrificia vociferationis. <i>Hieron.</i> , hostias jubili.	Hostiam vociferationis.	
8. Tibi dixit cor meum, Quærite facies meas. <i>Hieron.</i> , tibi dixit cor meum, Quæsiuit vultus meus.	8. Tibi dixit cor meum, Exquisivit te facies mea.	8. ... Quæsierunt facies meas.
9. Ne derelinquas me. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	9. Ne derelinquas me.	9. Ne deseras me.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
μετὰ ἀνδρῶν μταιφόνων. ὀμαλῷ.	Θυσιαστήριόν σου. 9. Καὶ μετὰ ἀνδρῶν αἰμάτων. 12. Ἐν εὐθύτητι.	12.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
am viris sanguinariis.	Altare tuum. 9. Et cum viris sanguinum.	9.
plano.	12. In directo.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXV.

is et Coislinianus. Interpres Theodoretus *por τέθεικεν, i. e., pro εὐπρέπεια Symmachus posuit ἀνάκτορον. DRACH.]*
atium. Verum, ut planum facit Schleu-
 hæc versio pertinet ad $\Gamma\eta\beta\ \Gamma\eta\delta$ versus
 utis, quod LXX reddiderunt, εὐπρέπειαν
, decorem domus ius. Ecce verba Theo-
 Ανὶ τῆς εὐπρεπείας ὁ Σύμμαχος ἀνάκτο-

por τέθεικεν, i. e., pro εὐπρέπεια Symmachus
 posuit ἀνάκτορον. DRACH.]
 V. 9. Σ., καὶ μετὰ ἀνδρ-. Regius unius et Coisli-
 nianus ex Theodoretis.
 V. 12. Σ., ἐν ὀμαλῷ. Drusius.

PSALMUS XXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
τῷ ἐγγίξειν ἐπ' ἐμὲ κα- εἰς τὸ καταφαγεῖν τὰς σάρ- εμος ἐμπαράσκευος. ἄλλος.	1. Τοῦ Δαυὶδ, πρὸ τοῦ χρισθῆναι. 2. Ἐν τῷ ἐγγίξειν ἐπ' ἐμὲ κα- κοῦντας, τοῦ φαγεῖν τὰς σάρκας μου. 3. Παρεμβολή. Ἄλλος, στρατό- πεδον, παρτάξις. 4. Τὴν τερπνότητα. 6. Ὑψωσε τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου. Ἐκόκλωσα. Οἱ λοι- ποὶ, ὀψώσει τὴν κεφαλὴν μου ἐπ' ἐχθρούς μου τοὺς κύκλῳ μου. Καὶ ἔθυσα. Θυσίαν ἀλαλαγμοῦ. Ἄλλος, θυ- σιαν αἰνέσεως.	1. 2. 3. 4. 6. 8. 9.
προσελάλει ἡ καρδία μου, εὐ τὸ πρόσωπόν μου. ἀπορρίψης με.	8. Σοὶ εἶπεν ἡ καρδία μου, Ἐξεζή- τησα τὸ πρόσωπόν σου. Ε', Γ', id. 9. Μὴ ἐγκαταλίπης με. Ἄλλος, μὴ ἀποσκορακίσης με.	8. 9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
m appropinquarent super gni ad devorandas carnes	1. Ipsi David priusquam lini- retur. 2. Dum appropiant super me nocentes, ut edant carnes meas.	1. 2.
elium præparatum. lehritudinem.	3. Castra. <i>Alii</i> , exercitus, acies. 4. Voluptatem.	3. 4.
si colloquebatur cor meum, ebat vultus meus.	6. Exaltavit caput meum super inimicos meos. Circuivi. <i>Reliqui</i> , exaltabit caput meum super ini- micos meos, qui sunt in circuitu meo. Et immolavi. Hostiam vociferationis. <i>Alus</i> , hostiam laudis.	6.
projicias me.	8. Tibi dixit cor meum, Exqui- sivi faciem tuam. V, VI, id. 9. Ne derelinquas me. <i>Alus</i> , ne abjicias me.	8. 9.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
11 הריני יידי דדך	11.	11. Φώτισόν με.
12 בי קמד-בי ידי-שקך ויפח חסך	12.	12. Ἀντίστησάν μοι. Μάρτυρες ψεύδους. Καὶ ἐξεφάνη ἡ ἀδικία.
13 ללא האבותי לראותי בבד- ידי	13.	13. Ἐπίστευσα τοῦ ἰδεῖν ἐν ἄνω θῶ Κυρίου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
11. Doce me, Domine, viam tuam. <i>Hieron.</i> , osteude mihi, Domine, viam tuam.	11. Legem pone mihi, Domine, in via tua.	11. Illumina me.
12. Surrexerunt in me <i>Hieron.</i> , surrexerunt contra me.	12. Insurrexerunt in me.	12. Steterunt contra me.
12. Testes falsitatis. <i>Hieron.</i> , testes falsi.	Testes iniqui.	Testes mendacii.
Et loquens rapinam. <i>Hieron.</i> , et apertum mendacium.	Et mentita est iniquitas sibi.	Et deleta est iniquitas.
13. Nisi crederem videre in bonitatem Domini. <i>Hieron.</i> , ego autem credo, quod videam bona Domini.	13. Credo videre bona Domini.	13. Credidi videre in bono Domini.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVI.

Nota de titulo in Regio uno: Ταύτην ἐν τῷ ἑξαπλῶ τὴν ἐπιγραφὴν οὐχ εὔρον· ἀλλ' ἐν ἐνίοις ἀντιγράφοις. I. e., *Hanc inscriptionem in Hexaplo non inveni, sed in quibusdam exemplaribus.* Vide Theodoretum in hunc psalmum.

V. 2. Σ., ἐν τῷ ἐγγίζειν etc. Sic Colbert. unus, Eusebius et Corderius, qui postremus habet κακούργους pro κακούργους.

V. 3. Σ., πόλεμος ἐμπ-. Has lectiones exhibet Coislin. unus.

V. 4. Σ., τὸ κάλλος. Drusius et Coislin. unus.

V. 6. Ἄ., ὠφθήσεται etc. Drusius, unus codex et Corder.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, ὠφύσει etc. Sic unus Reg. et Agellius.

Ibid. Ἄ., καὶ θύσω. Idem Regius.

Ibid. Ἄλλος, θυσίαν αἰτίσως. Sic quaedam exemplaria, ut notat Agellius.

V. 8. Lectiones Aquilæ et Symmachi adfert Drusius. In uno codice autem monetur, Quintam et Sextam editionem ut LXX habere.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 אקרא	1.	1.
אל-תודש מכני מן-תושח מכני ובמשלתי עם- יודי בד		Μὴ κωφεύσης.
2 דביר	2.	2. Χρηματιστήριον.
4 השב גבלם להם	4.	4.
7 העלז לבי	7	7. Καὶ ἐγαυριάσατο τὴ καρδίᾳ μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Clamabo. <i>Hieron.</i> , id.	1. Clamabo.	1.
Ne sileas a me. <i>Hieron.</i> , ne obsurdescas.	Ne sileas a me.	Ne obsurdescas.
Ne forte sileas a me, et assimiler cum descendentibus lacum. <i>Hieron.</i> , ne forte tacente te mihi, comparer his qui descendunt in lacum.	Nequando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum.	
2. Aduitum. <i>Hieron.</i> , oraculum.	2. Templum.	2. Oraculum.
4. Redde retributionem suam illis. <i>Hieron.</i> , id.	4. Redde retributionem eorum ipsis.	4.
7. Et exultavit cor meum. <i>Hieron.</i> , gavisum est cor meum.	7. Et refloruit caro mea.	7. Et exultavit cor meum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

11. Ὑπόδειξόν μοι, Κύριε, τὴν ὁδὸν σου.

12. Μάρτυρες ψευδεῖς.
Καὶ ἐξεφάνη ἡ ἀδικία.

13. Ἐπίστευον ἰδεῖν τὴν ἀγαθὸν σὺνην Κυρίου.

SYMMACHUS.

11. Ostende mihi, Domine, viam tuam.

12.

Testes mendaces.

Et deleta est iniquitas.

13. Credebam videre bonitatem Domini.

11. Νομοθέτησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου.

12. Ἐπανεστήσαν μοι.
Μάρτυρες ἄδικοι.

13. Πιστεύω τοῦ ἰδεῖν τὰ ἀγαθὰ Κυρίου.

LXX INTERPRETES.

11. Legem pone mihi, Domine, in via tua.

12. Insurrexerunt in me.

Testes iniqui.

Et mentita est iniquitas sibi.

13. Credo videre bona Domini.

11. Φώτισόν με.

12.

13.

THEODOTIO.

11. Illumina me.

12.

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVI.

V. 9. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent duo Regii, Colbertinus unus et Eusebius; aliam vero anonymi Eusebius et Theodoretus, nempe μὴ ἀποσπαράξις με, qui illam in textu τῶν Ο΄ referunt: ut et Coslminianus unus, in cuius margine legitur, μὴ ἀποδοκιμάσης με, μὴ ἀπορρίψης με, μὴ ἀποδιώξης με, μὴ ἐξορίσης με, μὴ ἐξουθενώσης με.

V. 11. Ἄ., Θ., φώτισόν με. Σ., ὑπόδ- etc. Theodoretus, Drusius et quidam mss. (*)

V. 12. Ἄ. ἀνέστησάν μοι. Sic Theodoretus.

Colbert. vero στιχηρῶς scriptus, ἀνέστησάν μοι.

Ibid. Ἄ., μάρτυρες ψεύδους. Idem codex. Drusius autem habet, Σ, μάρτυρες ψευδεῖς.

Ibid. Ἄ., Σ., καὶ ἐξεφάνη ἡ ἀδικία. Hanc versionem Corderius Aquilæ tribuit, Drusius vero Symmacho. Versionem autem Aquilæ Drusius Latine tantam adtulit hoc modo, et apponit iniquitas. Corderius autem vertit, et abolita est iniquitas.

V. 13. Versionem Aquilæ et Symmachi habent Colbertinus et Eusebius.

(*) In Drusii Miscell., cent. 1, cap. 65, legitur: « In Theodoretis, ps. xxvi; Pro, legem pone mihi, Aquila quidem et Theodotio illumina dixerunt. Locus suspectus de vitio. Nam apud Euthymium laudatur Aquila, qui hic verterit, doce me. » Et postea allegat Drusius propria Euthymii verba. DALCM.

PSALMUS XXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

Μὴ σιγήσης ἐξ ἐμοῦ.

Μήποτε ἠσυχάσαντός σου ἀποθῆν μου, ὁμοιωθῶ τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον.

2. Χρηματιστήριον.

4. Ἀνταπόδος αὐτοῖς πρὸς ὃ ἐποίησαν αὐτοί.

7. Ἰλαρύνθη ἡ καρδία μου.

SYMMACHUS.

1.

Ne taceas ex me.

Ne forte quiescente te procul a me, assimiler descendantibus in lacum.

2. Oraculum.

4. Retribue ipsis secundum quod ipsi fecerunt.

7. Exhilaratum est cor meum.

1. Ἐκίπραξα. Ἄλλος, κεκράξομαι.

Μὴ παρασιωπήσης ἐπ' ἐμοί.

Μήποτε παρασιωπήσης ἐπ' ἐμοί, καὶ ὁμοιωθῆσομαι τοῖς καταβαίνουσιν εἰς λάκκον. Ἄλλ., εἰς βέθρον.

2. Ναόν.

4. Ἀπόδος τὸ ἀνταπόδομα αὐτῶν αὐτοῖς.

7. Καὶ ἀνέθαλεν ἡ σὰρξ μου. Ἐ, ἐκρατύνθη ἡ καρδία μου.

1.

2. Δαβείρ.

4.

7. Καὶ ἀνέθαλεν ἡ καρδία μου.

THEODOTIO.

1.

1. Clamavi. Alias, clamabo.

Ne taceas super me.

Nequando taceas a me, et assimilabor descendantibus in lacum. Alias, in foveam.

2. Templum.

4. Redde retributionem eorum ipsis.

7. Et refleuruit caro mea. V, robortatum est cor meum.

2. Dalir.

4.

7. Et refleuruit cor meum.

TO EBPAIKON.

ובשרי אדוני

9 ונשאם

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Et de cantico meo confitebor ei. *Hieron.*, et in cantico meo confitebor illi.

9. Et extolle illos. *Hieron.*, et subleva eos.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

9.

VULGATA LATINA.

Et ex voluntate mea confitebor ei.

9. Et extolle illos.

ΑΚΥΛΑΣ.

Καὶ ἀπὸ ἄσματος μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.

9. Καὶ ἔπαρον αὐτούς.

AQUILA.

Et de cantico meo confitebor ei.

9. Et extolle illos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVII.

V. 1. Ἄλλος, κερὰξομαι. Sic quædam exemplaria.

Ibid. Ἄ., μὴ κωφεύσης etc. Lectionem Aquilæ et Symmachi adfert Drusius; Symmachi tantum Eu-

sebins.

Ibid. Σ., μήποτε etc. Colbertinus et Drusius. Ἄλλος, εἰς βῆθρον. Coislinianus unus.

V. 2. Ἄ., Σ., χρηματιστήριον. Θ., δαδείρ. Drus.

PSALMUS XXVIII.

TO EBPAIKON.

1. הבר ליהוה בני אלים

ועז

2 בחדת-קדש
6 וירסיים כבוד-עגל

שריון

7 חזב

8 יחול

9 יחול יהוה
קול יהוה יתהלל אילנות

10 יהוה למבט ישב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1.

Date Domino filios arietum. *Hieron.*, afferite Domino filios arietum.

Et fortitudinem. *Hieron.*, et imperium.

2. In decore sanctitatis. *Hieron.*, in decore sancto.

6. Et exsilire faciet eas quasi vitulum. *Hieron.*, et disperget eas quasi vitulus.

Sirion. *Hieron.*, Sarion.

7. Succidens. *Hieron.*, dividens.

8. Tremefaciet. *Hieron.*, parturire faciens.

Parturire faciet Dominus. *Hieron.*, id.

9. Vox Domini parturire faciet cervas. *Hieron.*, vox Domini obstetricans cervis.

10. Dominus in diluvio sedit. *Hieron.*, Dominus diluvium inhabitat.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

2.

6.

7.

8.

9.

10.

VULGATA LATINA.

1. In consummatione tabernaculi.

Afferite Domino, filii Dei, afferite Domino filios arietum.

Et honorem.

2. In atrio sancto ejus.

6. Et comminuet eas tamquam vitulum.

Dilectus.

7. Intercidentis.

8. Concutientis.

Commovabit Dominus.

9. Vox Domini præparantis cervos.

10. Dominus diluvium inhabitare facit.

ΑΚΥΛΑΣ.

1.

Καὶ κρᾶτος.

2. Ἐν διαπρεπείᾳ ἡγιασμένη.

6. Καὶ σικρωῶσιν αὐτάς.

7.

8. Ὀδίνοντος.

Ἰδινήσει Κύριος.

9. Φωνὴ Κυρίου ὀδίνοντος ἐλάφους.

10. Κύριος εἰς κατακλυσμὸν ἐπέθεισεν.

AQUILA.

1.

Et imperium.

2. In decore sanctificato.

6. Et exsilire faciet eas.

7.

8. Parturire facientis.

Parturire faciet Dominus.

9. Vox Domini parturire facientis cervos.

10. Dominus in diluvio sedit.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Καὶ ἐν φόδαις μου ὑμνήσω αὐτόν.	Καὶ ἐκ θελήματός μου ἐξομολογήσομαι αὐτῷ.	
9. Καὶ ὑψώσον αὐτούς.	9. Καὶ ἔπαρον αὐτούς.	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Et in canticis meis cantabo ipsum.	Et ex voluntate mea confitebor ei.	
9. Et subleua eos.	9. Et extolle illos.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVII.

V. 4. Σ., ἀνταπόδος etc. Colbertinus στιχηρῶς scriptus. Corder. legit ἀνθήσαι, *floreat*. Drusius, ἰλαρύνθη. Ibid. 'Α., καὶ ἀπὸ ἄσματός μου etc. Aquilæ et Symmachi lectiones adfert Eusebius.

V. 7. 'Α., καὶ ἐγαυριάσατο etc. Sic Colbertinus et Eusebius, qui habet ἀνθήσαι, *floreat*, pro ἰλαρύνθη.

V. 9. Ex Colbertinis duobus.

PSALMUS XXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἐξοδίου σκηῆς. — Ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, υἱοὶ Θεοῦ· ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱούς κριῶν.	1.
Καὶ δύνανιν.	Καὶ τιμὴν.	
2. Ἐν διαπρεπείῃ ἀγίξ.	2. Ἐν αὐλῇ ἀγίξ αὐτοῦ.	2.
6. Καὶ ὀρχεῖσθαι ἐποίησεν αὐτάς.	6. Καὶ λεπυνεῖ αὐτάς ὡς τὸν μόσχον. Ἐ', καὶ σκιρτοποιήσει αὐτάς ὡσεὶ μόσχον. Ὁ ἡγαπημένος. Οἱ λοιποὶ, Σαρίων	6.
7. Καταδιαιρούντος.	7. Διακόπτοντος.	7.
8. Ἐκτοκίζοντος. Ἐκτοκίσει Κύριος.	8. Συσσεύοντος. Συσσεύσει Κύριος	8.
9. Φωνὴ Κυρίου πληθύνοντος παιδία.	9. Φωνὴ Κυρίου καταρτιζομένου ἐλάφους. Ἐ', φωνὴ Κυρίου ματωμένου ἐλάφους.	9.
10. Κύριος ἐπὶ τοῦ κατακλυσμοῦ ἐκάθισεν.	10. Κύριος τὸν κατακλυσμὸν κατοικεῖ.	10.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. In exitu tabernaculi. — Afferte Domino, filii Dei : afferte Domino filios arietum.	1.
Et potestatem.	Et honorem.	
2. In decore sancto.	2. In atrio sancto ejus.	2.
6. Et saltare fecit eas.	6. Et comminuet eas tamquam vitulum. V, et exsilire faciet eas quasi vitulum. Dilectus. <i>Reliqui</i> , Sarion.	6.
7. Dividentis.	7. Intercidentis.	7.
8. Parturire facientis.	8. Concutientis.	8.
Parturire faciet Dominus.	Commovet Dominus.	
9. Vox Domini multiplicantis campos.	9. Vox Domini præparantis cervos. V, vox Domini obstetricantis cervis.	9.
10. Dominus supra diluvium sedit.	10. Dominus diluvium inhabitare facit.	10.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVIII.

V. 1. In titulum hanc notam habent duo Regii : Οὐδὲ ταύτην εὔρον ἐν τῷ ἑξαπλῷ τὴν ἐπιγραφὴν, ἀλλ' ἐν τισιν ἀντιγράφοις. I. e. *Neque hanc inscriptionem in Hexaplo reperi, sed in quibusdam exemplaribus.*

Ibid. Hic LXX Interpretes versiones duas exhibent. Prior est, ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ, υἱοὶ Θεοῦ, quæ obelo notabatur; altera, ἐνέγκατε τῷ Κυρίῳ υἱὸς κριῶν, ex aliis interpretibus desumpta fuerat. Eusebius in hunc psalmum hæc habet: ἀλλ' οὐ υἱοῦ

τῶν κριῶν. Καὶ ταῦτα φησὶ κατὰ τὴν Ἑβραίων ἀνάμνησιν, καθ' ἣν οὐκ ἐκφέρεται τὸ Ἑνέγκατε τῷ Κυρίῳ, υἱοὶ Θεοῦ. Διὸ καὶ ἀδέλιστα παρὰ τοῖς ὧς μὴ καίμενον μήτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, μήτε παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς. I. e. *Sed filii arietum. Id vero dico secundum Hebraicam sententiam, in qua neutiquam effertur illud: Aferite Domino, filii Dei. Quapropter hoc in LXX Interpretibus obelo notatur, utpote quod neque in Hebraico exemplari, nec apud reliquos interpretes compareat. Hinc vero patet non*

PSALMUS XXIX.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

דליתני 2 2.
חיהני 4 4.
לזכר קדש 5 5.
כי רגע ו באפי 6 6.
ברצונו
בשלי 7 7.
10-8 יהיה ברצונך העמוסה לדרדו 8-10.

2. Ἀνέσωσάς με.
4.
5. Τῷ μνημοσύνω....
6. Ὅτι ἀθροισμὸς ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ.
7.
8-10. Ἐν τῷ ὄρει μου.

הסתר פניך
הייתי נבטל : ארץ יהודה אקרא
ואל-יהודה אחזקן : כה-בצע בדמי
ברחתי אל-שחת הייך עפר היגיד
אבטיך

Ἀπέκρυψας τὸ πρόσωπόν σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Exaltasti me. *Hieron.*, sal vasti me.
4. Vivificasti me. *Hieron.*, id.
5. Memoræ sanctitatis ejus. *Hieron.*, id.
6. Quoniam momentum in furore ejus. *Hieron.*, quoniam ad momentum est ira ejus.
In voluntate ejus. *Hieron.*, in repropitiatione ejus.
7. In quiete mea. *Hieron.*, in abundantia mea.
8-10. Domine, in voluntate tua stare fecisti in monte meo fortitudinem. *Hieron.*, Domine, in voluntate tua posuisti monti meo fortitudinem.

2. Suscepisti me.
4. Salvasti me.
5. Memoræ sanctitatis ejus.
6. Quoniam ira in indignatione ejus.
In voluntate ejus.
7. In abundantia mea.
8-10. Domine, in voluntate tua præstitisti decori meo virtutem.

2. Salvasti me.
4.
5. Memoriali...
6. Quoniam coacervatio (vel, festinatio) in furore ejus.
7.
8-10. In monte meo.

Abscondisti facies tuas.
Fui territus. Ad te, Domine, clamabo, et ad Dominum orabo. Quid lucri in sanguine meo, in descendendo me ad soveam? Numquid constabitur tibi pulvis? Numquid annuntiabit veritatem tuam? *Hieron.*, et factus sum conturbatus. Ad Dominum clamabo, et Dominum deprecabor. Quæ est utilitas in sanguine meo, dum descendero in corruptionem? etc. ut *Vulg.*

Avertisti faciem tuam.
Et factus sum conturbatus. Ad te, Domine, clamabo, et ad Deum meum deprecabor. Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem? Numquid constabitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam?

Abscondisti faciem tuam.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXVIII.

solum ea, quæ prorsus adjectitia erant, neque ex Hebræo versa fuerant, obelo notata fuisse; sed nonnunquam etiam ea quæ ex Hebraico non recte a LXX Interpretibus expressa fuisse putabantur, ut hoc exemplo videre est.

Ibid. 'Α., καὶ κράτος. Σ., καὶ δύναμιν. Drusius.

V. 2. Aquilæ et Symmachi lectiones mutuamur ex Eusebio et ex duobus mss. Corderius bis legit ἐν εὐπρεπείᾳ. [Quæ videtur vera esse lectio. Nam uterque Interpres eo fere sæpè vocabulo utitur ad ἰππῆ, *decorum*, exprimendum. DRACH.]

V. 6. 'Α., καὶ σκιρτώσει αὐτάς. Σ., καὶ ὀρχεῖσθαι ἐποίησεν αὐτάς. Sic russ. et Drusius. Quintæ autem edit. Corderius.

Ibid. *Οἱ λοιποὶ, Σαριών.* Eusebius, qui ait vocem σαριών significare ἄρχοντας, *principes*.

V. 7. Σ., καταδαιροῦντος. Drusius.

V. 8. Hujus versus lectiones habent Drusius et unus codex.

V. 9. Ex Drusio et uno codice.

V. 10. Aquilæ et Symmachi lectiones ex Drusio.

PSALMUS XXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2.	2. Ὑπελαβίς με	2.
4. Ἀνεζώσάς με.	4. Ἐπώσάς με.	4.
5. Ἀναμιμνήσκοντες τὸν ἁγιασμὸν αὐτοῦ.	5. Τῆ μνήμῃ τῆς ἁγιοσύνης αὐτοῦ.	5.
6.	6. Ὅτι ὀργὴ ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ.	6.
Ἐν τῇ διαλλαγῇ αὐτοῦ.	Ἐ', ὅτι συντέλεια ἐν τῷ θυμῷ αὐτοῦ.	
7. Ἐν τῇ ἡρεμίᾳ μου.	Ἐν τῷ θελήματι αὐτοῦ.	
8-10. Κύριε, ἐν τῇ εὐδοσίᾳ σου ἔστησας τῷ προπάτορι μου τὸ κράτος.	7. Ἐν τῇ εὐθηνίᾳ μου.	7.
	8-10. Κύριε, ἐν τῷ θελήματι σου παρέσχες τῷ κάλλει μου δύναμιν.	8-10.
	Ἐ', ἐν τῷ θρει μου.	
	Ἀπέτρεψας τὸ πρόσωπόν σου.	
Ἐν τοῖς κακοῖς γενομένοις ἔλεγον· Πρὸς σέ, Κύριε, βοήσω, καὶ σὲ τὸν Δεσπότην μου ἱκετεύσω. Τί κέρως ἐν τῷ αἵματι μου, κατενεχθέντος μου εἰς διαφθοράν; Μὴ ἐξομολογῆσεται σοὶ κόνις, ἢ ἀπαγγελεῖ τὴν ἀλήθειαν σου;	Καὶ ἐγενήθην τεταραγμένος. Πρὸς σέ, Κύριε, κεκράξομαι, καὶ πρὸς τὸν Θεόν μου δεηθήσομαι. Τίς ὠφέλεια ἐν τῷ αἵματι μου ἐν τῷ καταθῆναι με εἰς διαφθοράν; Μὴ ἐξομολογῆσεται σοὶ χεῖρας, ἢ ἀναγγελεῖ τὴν ἀλήθειάν σου;	

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Suscepisti me.	2.
4. Vivificasti me.	4. Salvasti me.	4.
5. Commemorantes sanctificationem ejus.	5. Memoriae sanctitatis ejus.	5.
6.	6. Quoniam ira in indignatione ejus. V. quoniam consummatio in furore ejus.	6.
In reconciliatione ejus	In voluntate ejus.	
7. In quiete mea.	7. In abundantia mea.	7.
8-10. Domine, in beneplacito tuo stare fecisti primo parenti meo fortitudinem.	8-10. Domine, in voluntate tua præstitisti decori meo virtutem. V, in monte meo.	8-10.
	Avertisti faciem tuam.	
In malis positus dicebam : Ad te, Domine, clamabo, et te Dominum meum deprecabor. Quæ utilitas in sanguine meo, dum dejecto in corruptionem? Numquid confitebitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam?	Et factus sum conturbatus. Ad te, Domine, clamabo, et ad Deum meum deprecabor. Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendo in corruptionem? Numquid confitebitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam?	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
15	15.	15.
15	15.	15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
13. Ut canat tibi gloria, et non taceat. <i>Hieron.</i> , ut laudet te gloria, et non taceat.	13. Ut cantet tibi gloria mea, et non compungar.	15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIX.

V. 2. Ἄ., ἀνέσωσάς με. Sic unus Reg. et sic etiam legisse videtur Hieronymus, qui sapissime Aquilam sequitur, vertitque, *salvasti me*. Daniel item Barbarus legit, *reservasti me*. Drusius. Ἄ., ἀνεβίβασάς με, *ascendere fecisti me*. Corderius in catena, Ἄ., ἀνενέωσάς με, *renovasti me*.
V. 4. Σ., ἀνεζώωσάς με. Drusius.
V. 5. Aquilæ et Symmachi lectiones sic habet Drusius.

V. 6. Ἄ., ὅτι ἀθροίσμας ἐν τῇ θυμῷ αὐτοῦ. Sic mss. Drusius ἀθροίσμος tantum. Hæc autem vox hic melius *festinatio*, ni fallor, quam *coacervatio* vertitur.
Ibid. Σ., ἐν τῇ διαλλαγῇ αὐτοῦ. Hanc lectionem adfert Agellius.
V. 7. Σ., ἐν τῇ ἐρημίᾳ μου. Drusius.
V. 8. Symmachi lectio ex Drusio eruitur, et ex mss. quorum unus habet ἔστῃσα. Ibidem ad vocem

PSALMUS XXX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
1	1.	1.
2	2.	2.
4	4.	4. Πέτρα μου. Καὶ διαβαστάξεις με..
10	10.	10. Ὅτι στενὸν ἐμοί. Αὐχμῶθη ἐν παροργισμῷ ὁ ὄφθαλμός μου.
11	11.	11. ... καὶ τὰ ὀστέα μου αὐχμῶθη.
12	12.	12. Παρὰ πάντων.
14	14.	14. Συστροφῆς.
16	16.	16.
18	18.	18. Σιωπησάτωσαν εἰς ἔδου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1.
2. In justitia tua. *Hieron.*, *id*.
4. Petra mea. *Hieron.*, *id*.
Et deduces me. *Hieron.*, et enutries me.
10. Quoniam angustia mihi. *Hieron.*, quoniam tribulor.
Contabuit in indignatione oculus meus. *Hieron.*, caligavit in furore oculus meus.
11. Defecerunt. *Hieron.*, consumptæ sunt.
In iniquitate mea fortitudo mea, et ossa mea corrosa sunt. *Hieron.*, infirmata est in iniquitate virtus mea : et ossa mea contabuerunt.
12. De omnibus. *Hieron.*, apud omnes.
14. Pavorem. *Hieron.*, congregatione.
16. In manu tua tempora mea. *Hebr. mt.*, et *Hieron.*, *id*.
18. Silebunt in sepulcro. *Hieron.*, taceant in inferno.

VULGATA LATINA.

1. Pro exstasi.
2. In justitia tua.
4. Fortitudo mea.
Et enutries me.
10. Quoniam tribulor.
Conturbatus est in ira oculus meus.
11. Defecerunt.
Infirmata est in paupertate virtus mea, et ossa mea conturbata sunt.
12. Super omnes.
14. Commorantium.
16. In manibus tuis sortes mea.
18. Deducantur in infernum.

AQUILA.

1.
2.
4. Petra mea.
Et gestabis me.
10. Quoniam angusti mihi.
Squalluit in iracundia oculus meus.
11.
... et ossa mea squalluerunt.
12. Apud omnes.
14. Congregatione.
16.
18. Silcant in inferno.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

13. Ἴνα ᾄδῃ σε δόξα, καὶ μὴ παραιοσώπῃ.

SYMMACHUS.

13. Ut cantet te gloria, et non taceat.

Ο'.

13. Ὅπως ἂν ψάλῃ σοι ἡ δόξα μου, καὶ οὐ μὴ κατασυγῶ. Ἄλλος, οὐ μὴ μεταμεληθῶ. Ἄλλος, οὐ μὴ μεταγῶ.

LXX INTERPRETES.

13. Ut cantet tibi gloria mea, et non compringar. *Alius*, non pœniteat me. *Alius*, id. *aliter*.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

13. Ἴνα ᾄδῃ σοι δόξα καὶ μὴ ἀποσωπῃ.

THEODOTIO.

13. Ut cantet tibi gloria, et non taceat.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXIX.

יְרִיבִי tres interpretationes observantur ex varietate lectionis ortæ. Aquila et V editio, quos sequitur Hieronymus, legerunt יְרִיבִי *monti meo*, ut hodieque legitur in Hebraico textu. Symmachus, qui vertit τῷ προπάτορι μου, legit haud dubie יְרִיבִי *genitori meo*, ex יְרִיבִי, יְרִיבִי *genitor*. LXX interpretes, qui vertunt τῷ κάλλι μου, legerunt יְרִיבִי.

Ibid. 'A., ἀπέκρυψας etc. Drusius.

VV. 8-10. Hanc totam Symmachi interpretationem ex Eusebio in Psalmos et ex uno Colbertino mutuamur.

V. 13. Lectionem Symmachi adferunt mss., Drusius et Theodoretus, qui legit ἀποσωπῃ. Lectionem Theodotionis habet Colbertinus στιχῶς scriptus. Binas postremas lectiones sine interpretum nomine adfert Agellius.

PSALMUS XXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐξοστάσεως.
2. Ἐν τῇ ἐλεημοσίῳ σου.
4. Πέτρα μου.
Καὶ τημελήσεις με.
10. Ἐθολώθη διὰ παροργισμὸν ὁ ὀφθαλμὸς μου.
11. Ἀντλώθη.
Διὰ τὴν κάκωσίν μου ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὰ ὀστά μου ἐρωτίσασαν.

12.

14.

16.

18. Σιωπησάτωσαν εἰς ἄδου.

SYMMACHIUS.

1.

2. In misericordia tua.

4. Petra mea.

Et curabis me.

10.

Turbatus est propter iracundiam oculus meus.

11. Consumptæ sunt.

Propter afflictionem meam fortitudo mea, et ossa mea cariem passa sunt.

12.

14.

16.

18. Sileant in inferno.

Ο'.

1. Ἐξοστάσεως.
2. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.
4. Κραταίωμα μου.
Καὶ διαθρέψεις με.
10. Ὅτι θλίβομαι.
Ἐταράχθη ἐν θυμῷ ὁ ὀφθαλμὸς μου.
11. Ἐξέλιπεν.
Ἡσθίνησεν ἐν πτωχείᾳ ἡ ἰσχὺς μου, καὶ τὰ ὀστά μου ἐταράχθησαν.
12. Παρὰ πάντας.
14. Παροικούντων.
16. Ἐν παῖς χειρὶ σου οἱ κληροὶ μου. Οἱ λοιποὶ, ἐν τῇ χειρὶ σου οἱ καιροὶ μου.
18. Καταχθίστησαν εἰς ἄδου.

LXX INTERPRETES.

1. Pro exstasi.

2. In justitia tua.

4. Fortitudo mea.

Et curabis me.

10. Quoniam tribulor.

Conturbatus est in ira oculus meus.

11. Defecerunt.

Infirmata est in paupertate virtus mea, et ossa mea conturbata sunt.

12. Super omnes.

14. Commorantium.

16. In manibus tuis sortes meæ. *Reliqui*, in manu tua tempora mea.

18. Deducantur in infernum.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

2.

4.

10.

11.

12.

14.

16.

18.

THEODOTIO.

1.

2.

4.

10.

11.

12.

14.

16.

18.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
20 מִדָּרַב רַב מִדָּרַב אֲשֶׁר-לִי לִי	20.	20. Τὸ πολὺ τὸ ἀγαθὸν σου, ὃ ἐκρύψας τοῖς φοβουμένοις σε
21 בְּסֵדָה	21.	21.
22 בְּדָרְךָ יוֹדָה כִּי הִשְׁלִימָה כְּחֹד לִי בְעֵינֵי מִצְדָּה	22.	22.
23 וְאֲנִי אֲמַרְתִּי בְּחַזְוֵי	23.	23. Καὶ ἐγὼ εἶπον ἐν θαμβήσει μου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
20. Quam multum bonum tuum, quod abscondisti timentibus te. <i>Hieron.</i> , quam multa est bonitas tua, quam abscondisti timentibus te.	20. Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abscondisti timentibus te.	20. Quam multum bonum tuum, quod abscondisti timentibus te.
21. In tugurio. <i>Hieron.</i> , in umbra.	21. In tabernaculo.	21.
22. Benedictus Dominus, quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munitionis. <i>Hieron.</i> , benedictus Dominus, quoniam mirabilem fecit misericordiam suam mihi in civitate munita.	22. Benedictus Dominus, quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita.	22.
23. Et ego dixi in festinando me. <i>Hieron.</i> , ego autem dixi in stupore meo.	23. Ego autem dixi in excessu mentis meæ.	23. Et ego dixi in stupore meo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXX.

V. 1. Eusebius in Psalmos : Οὕτε ἐν τῇ Ἑβραίων γραφῇ, οὕτε παρὰ τοῖς λοιποῖς ἑρμηνευταῖς ἡ προγραφὴ περιέχει, ἐκστάσεως. I. e. *Neque in Hebræorum scriptura, neque apud reliquos interpretes titulus præfert, pro extasi.*

In hunc psalmum hæc notat unus Regius : διὰ πάντων δὲ τῶν ἑρμηνείων (sic) τὸ μέτριον αὐτοῦ τοῦ φρονήματος μεμαθήκαμεν. I. e. *Ex omnibus interpretationibus modestiam animi ejus edidicimus.*

V. 2. Σ., ἐν τῇ ἐλεση-. Sic Euseb. et codex unus.

V. 4. Ἄ., Σ., πάτρα μου. Drusius.

Ibid. Ἄ., καὶ διαβαστάξεις με. Colbertinus unus.

Σ., καὶ τημελήσεις με. Sic omnes.

V. 10. Ἄ., ὅτι στενὸν ἐμοί. Sic mss. Alii vero, στενὸν μοι.

Ibid. Ἄ., αὐχμώθη etc. Has lectiones habent Theodoretus, Colbertinus unus et Drusius.

V. 11. Σ., ἀνηλώθη. Drusius. Sequentes Aquila et Symniachi lectiones exhibent Eusebius, mss. duo et Drusius.

V. 12. Ἄ., παρὰ πάντων. Drusius.

V. 14. Ἄ., συστροφῆς. Idem.

V. 16. Hanc Hebræi et reliquorum interpretum

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXXI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ
2 וְאִין בְּדַח רַמְיָה	2.	2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ δόλος.
3 כִּי הִדְרַשְׁתִּי בְּלֹ עַמִּי בְּשֹׁמְרֵי כָל-הַיּוֹם	3.	3. Ὅτι ἐκώφευσα, κατεπίβη τὰ ὀστέα μου ἐν βρυχήματι μου.
4 כִּי בְּרַב לִבִּי בְּדַמְנֵי קִיץ	4.	4. Ἐστράφη εἰς προνομήν μου ἐν ἐρημώσει θειρέζ.
סִדָּה		Ἄελ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Nec est in spiritu ejus dolus. <i>Hieron.</i> , id.	2. Nec est in spiritu ejus dolus.	2. Nec est in spiritu ejus dolus.
3. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea in rugitu meo omni die. <i>Hieron.</i> , quia tacui, attrita sunt ossa mea : in rugitu meo tota die.	3. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, cum clamarem tota die.	3. Quoniam obtutui, detrita sunt ossa mea in rugitu meo.
4. Versus est humor meus in accitates æstatis. <i>Hieron.</i> , versatus sum in miseria mea, cum exardesceret æstas.	4. Conversus sum in ærumna mea dum configitur spina.	4. Conversa est in direptionem meam in vastitate æstiva.
Selah. <i>Hieron.</i> , jugiter.	Vacat.	Semper.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

20. Τί πολὺ τὸ ἀγαθὸν σου, ὁ ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε.

21. Ἐν σκέπη.

22. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ παραδοξάσας τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἔμοι ὡς ἐν πόλει περιπεφραγμένη.

23. Ἐγὼ δὲ εἶπον ἐν τῇ ἐκπλήξει μου.

SYMMACHUS.

20. Quam multum bonum tuum quod abscondisti timentibus te.

21. In tentorio.

22. Benedictus Dominus qui gloriosam fecit misericordiam suam mihi quasi in civitate munita.

23. Ego vero dixi in consternatione mea.

20. Ὡς πολὺ τὸ πλήθος τῆς χρηστότητός σου, Κύριε, ἧς ἔκρυψας τοῖς φοβουμένοις σε.

21. Ἐν σκηνῇ.

22. Εὐλογητὸς Κύριος ὅτι ἐθαύμαστωσε τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐν πόλει περιουχῆς.

23. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου.

LXX INTERPRETES.

20. Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abscondisti timentibus te.

21. In tabernaculo.

22. Benedictus Dominus, quoniam mirificavit misericordiam suam in civitate munitionis.

23. Ego autem dixi in excessu mentis meæ

20.

21.

22.

23. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου.

THEODOTIO.

20.

21.

22.

23. Ego autem dixi in excessu mentis meæ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXX.

lectionem exhibent duo mss. Lectio LXX Interpretum, κληροί μου, vitia sua fuisse videtur pro καιροί μου, ex mutatione τοῦ A in A, quam frequenter contigisse ostendimus in Præliminaribus.

V. 18. Colbertinus unus, Eusebius et Drusius. Duo autem primi habent ζῆλον.

V. 20. Hanc versionem Aquilæ et Symmacho tribuunt Theodoretus et Daniel Barbarus, et recte quidem, ut puto. Duo mss. et Drusius uni Symmacho adscribunt. Theodoretus vero legit, ὁ ἔκρυψας ἀπόθετον τοῖς φοβουμένοις σε. Illud vero ἀπόθετον, *depositum*, est versio altera τοῦ ΠΣΣΥ quæ forte pertinet

ad Symmachum.

V. 21. Σ., ἐν σκέπη. Drusius.

V. 22. Eusebius, Σ., εὐλογητὸς Κύριος ὁ παραδείξας etc. Sed alii, ὁ παραδοξάσας. Sic quatuor mss., Theodoretus et Drusius. Hanc vero lectionem præoptandam arbitror: nam convenit cum Hebræo. Videturque Eusebii lectio a librariis vitia fuisse; postquam enim lectionem Symmachii adtulit, explanationem adjicit voci παραδοξάσας congruentem.

V. 23. Sic mss. Drusius vero Aquilæ et Symmachii lectionem habet; alii etiam Theodotionis.

PSALMUS XXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ δόλος.

3. Ὅτι ἀπεισιώπησα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστέα μου ἀπὸ τοῦ ὀδύρεσθαι με πᾶσαν ἡμέραν.

4. Μετεστράφη μοι εἰς διαφθοράν, ὡς καύσος θερινόν.

Διάψαλμα.

SYMMACHUS.

2. Nec est in ore ejus dolus.

3. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, eo quod lamenter tota die.

4. Conversa est mihi in corruptionem ut ardor æstivus.

Diapsalma.

2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ δόλος. Ε', Γ', id.

3. Ὅτι ἐσιγήσα, ἐπαλαιώθη τὰ ὀστέα μου, ἀπὸ τοῦ κράζειν με ὅλην τὴν ἡμέραν.

4. Ἐστράφη εἰς τάλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγῆναι ἀκανθαν. Ε', ἐστράφη εἰς τάλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐρημωθῆναι ὀστέων.

Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

LXX INTERPRETES.

2. Nec est in spiritu ejus dolus. V, VI, id.

3. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea, cum clamarem tota die.

4. Versus sum in ærumnam dum configitur spina. V, versus est in ærumnam dum vastarentur fruges.

Diapsalma. V, per: p: tuo. VI, in finem.

2. Καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ δόλος.

3. Ὅτι ἐκοπίασα.

4. Ἐστράφη εἰς τάλαιπωρίαν ἐν τῷ ἐμπαγῆναι ἀκανθαν.

Διάψαλμα.

THEODOTIO.

2. Nec est in spiritu ejus dolus.

3. Quoniam laboravi.

4. Versus sum in ærumnam dum configitur spina.

Diapsalma.

TO EBPAIKON
 5 אבו תי אודה עלי פשעי ליהוד
 ואכה ו נשאת עון הטאתי סלה
 6 על-יאת יחפלל כל-חסיד
 איך לערז בעצא רק לשטף בים
 רבים אליו לא יגיע
 8 אשכילך ו וארך בדרך-הו תלך
 איעצה ע'יך עיני

11 והרנינו
 VERS'O HEBRAICI TEXT.
 5. Dixi, Confitebor super me iniquitatem meam Domino. Hieron., dixi, Confitebor scelus meum Domino.

Et tu abstulisti iniquitatem peccati mei semper. Hieron., et tu misisti iniquitatem peccati mei.

6. Super hoc orabit omnis misericors ad te, in tempore inveniendi. Veruntamen in inundatione aquarum multarum, ad eum non pertingent. Hieron., pro hac orabit omnis misericors ad te, tempus inveniens, ut cum inundaverint aquæ multæ, ad illum non arcedant.

8. Intelligere faciam te, et docebo te in via qua ambules. Hieron., docebo te, et monstrabo tibi viam per quam ambules.

Consulam super te oculo meo. Hieron., cogitabo de te oculo meo.

11. Et jubilate. Hieron., et laudate.

- TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
 5.
 6.
 8.

11. VULGATA LATINA.

5. Dixi, Confitebor adversum me injustitiam meam Domino.

Et tu remisisti impietatem peccati mei.

6. Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. Veruntamen in diluvio aquarum multarum ad eum non approximabunt.

8. Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac qua gradieris.

Firmabo super te oculos meos.

11. Et gloriamini.

AKYAAΣ
 5.
 Καὶ σὺ ἤρας ἀνομίαν ἁμαρτίας μου ἀεὶ.
 6.
 8. Ἐπιστημώσω σε καὶ φωτίσω σε ἐν ὁδῷ ταύτης, ἣ πορεύετη.

11. Καὶ αἰνοποιήσατε.
 AQUILA.

5.

Et tu abstulisti iniquitatem peccati mei semper.

6.

8. Scire faciam te, et illuminabo te in via hac, qua ibis.

11. Et laudate.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXI.

V. 2. Ex Hieronymo Epist. ad Suniam et Freteclam.

V. 3. Lectionis Aquilæ partem habet Eusebius. Totam efferunt mss. et Drusius. Lectionem Symmachi adferunt Eusebius et mss. Colbertinus unus et Agellius legunt ἀπισίγησα, ceteri ἀπισιώπησα. Theodotionis lectionem mutuamur ex Colbertino.

V. 4. Lectiones Aquilæ, Symmachi, Theodotionis et Quintæ habent mss. et Drusius.

In vocem סלה vide supra, psalmo III.

V. 5. Σ., Ο', εἶπα etc. Ex Agellio.

Ibid. Aquilæ lectionem sic habent mss. et Drusius. Symmachi autem lectio varie fertur. Drusius habet, ἵνα σὺ ἀφέλης τὴν ἀνομίαν ἁμαρτίαν μου. Colbertinus unus atque Eusebius, ἵνα σὺ ἀφέλης τὴν ἁμαρτίαν. Sed idem Eusebius, quibusdam interpositis, sic habet: ἵνα σὺ ἀφέλης τὴν ἀσέβειαν τῆς ἁμαρτίας μου, cui lectioni favet Agellius, qui Symmachi versionem sic Latine dedit, et tu auferes impietatem peccati mei.

PSALMUS XXXII.

TO EBPAIKON.
 1 רנו
 לישירים נאה תגלה
 5 היטיבו נגן בחדעה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Laudate. Hieron., id.

Rectis decora laus. Hieron., rectos decet laudatio.

5. Benefacite modulando in jubilatione. Hieron., diligenter psallic in jubilo.

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
 1.
 3.

VULGATA LATINA.

1. Exsultate.

Rectos decet collaudatio.

5. Bene psallite in vociferatione.

AKYAAΣ.
 1. Αἰνεῖτε.
 Τοῖς εὐθέσιον ὠραιοῦνται ἡ ὑμνησις.
 3.

AQUILA.

1. Laudate.
 Rectis pulchra est cantatio.

3.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Εἶπα, Ἀγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Ἴνα σὺ ἀφῆλῃς τὴν ἀσέβειαν τῆς ἀμαρτίας μου.

6. Περὶ τούτου προσεύξεται πᾶς ὁσὶός σοι καιρὸν εὐρύν, ὥστε ἐπι- κλύζοντα ὕδατα πολλὰ πρὸς αὐτὸν πῆ ἐγγίσει.

8. Συνετίσω σε, καὶ ὑποδείξω σοι ὁδὸν ἣν ὀδεύσεις.

Βουλεύσομαι περὶ σοῦ τῷ ὀφθαλμῷ μου.

11. Καὶ εὐφημεῖτε.

SYMMACHUS.

5. Dixi, Confitebor adversum me injustitiam meam Domino.

Ut tu auferas iniquitatem peccati mei.

6. Pro hoc orabit omnis sanctus tibi tempus inveniens; ita ut inundantes aquæ multæ ad eum non appropinquent.

8. Intelligere te faciam, et monstrabo tibi viam qua ambules.

Cogitabo de te oculo meo.

11. Et benedicite.

5. Εἶπα, Ἀγορεύσω κατ' ἐμοῦ τὴν ἀνομίαν μου τῷ Κυρίῳ.

Καὶ σὺ ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας μου.

6. Ὑπὲρ ταύτης προσεύξεται πρὸς σὲ πᾶς ὁσὶος ἐν καιρῷ εὐθέτω· πλὴν κατακλυσιμῷ ὑδάτων πολλῶν πρὸς αὐτὸν οὐκ ἐγγιούσι.

8. Συνετιῶ σε καὶ συμβιδῶ σε ἐν ὁδῷ ταύτῃ, ἣ πορεύσῃ.

Ἐπιστηριῶ ἐπὶ σὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου.

11. Καὶ καυχᾶσθε.

LXX INTERPRETES.

5. Dixi, Confitebor adversum me injustitiam meam Domino.

Et tu remisisti impietatem cordis mei.

6. Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. Verumtamen in diluvio aquarum multarum ad eum non approximabunt.

8. Intellectum tibi dabo, et instruam te in via hac qua gradieris.

Firmabo super te oculos meos.

11. Et gloriamini.

5.

Καὶ σὺ ἀφῆκας ἀμαρτίαν τῆς ἀσεβείας μου.

6.

8.

11.

THEODOTIO.

5.

Et tu remisisti peccatum impietatis meæ.

6.

8.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXI.

Nonnihil tamen suspicionis est, ἀνομίαν pro ἀσέβειαν lectum olim fuisse apud Symmachum: nam sic vocem $\pi\pi$ vertit infra Symmachus psalm. XLVIII. Drusiique lectio supra suadere videtur ἀνομίαν mutatum fuisse in ἀνομιον, ac Eusebius allata ut superius Symmachi lectione, ita expositionem suam concinnat, ut ἀνομίαν legisse videatur: unde conjectare liceat librariorum ἀσέβειαν ex versione τῶν Ο΄ transtulisse in versionem Symmachi.

V. 6. Σ., περὶ τούτου προσεύξεται etc. Sic Euse-

biius et mss. Drusius vero, ὑπὲρ τούτου. Infra Drusius omittit σοι, sed legitur in mss. et ex Hebraico לך exprimitur.

V. 8. Lectionem Aquilæ mutuamur ex mss. Apud Drusium omittitur ταύτη. In versione Symmachi unus legit συνετίσεις. Alius postea, ὀδεύεις. Alius, ὀδεύης.

Ibid. Σ., βουλεύσομαι etc. Sic Eusebius, duo mss. et Drusius.

V. 11. Ita Drusius et mss.

PSALMUS XXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Εὐφημεῖτε.

3. Ἐπιμελῶς ψάλατε μετὰ σημασίας.

SYMMACHUS.

1. Benedicite.

3. Diligenter psallite cum significatione.

1. Ἀγαλλιᾶσθε.

Τοῖς εὐθέσι πρέπει αἰνεσις.

3. Καλῶς ψάλατε ἐν ἀλαλαγμῷ.

LXX INTERPRETES.

1. Eksultate.

Rectos decet collaudatio.

3. Bene psallite in jubilatione.

1.

3.

THEODOTIO.

1.

3.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
6 בעשׂ	6.	6. Ἐποικήθησαν.
כל-צבאם		Πᾶσα στρατιὰ αὐτῶν.
7 כנס כנז מי הים	7.	7.
8 יגוד	8.	8. Ὑποσταλήσονται.
14 ממתן-שבת השגיה	14.	14. Ἀπὸ ἰδράσματος καθέρας αὐτοῦ.
15 היצר יחד לבם	15.	15. Ἄμα.
16 גבור לא-ינצל ברב-כה	16.	16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Facti sunt. <i>Hieron.</i> , firmati sunt.	6. Firmati sunt.	6. Facti sunt.
Omnis exercitus eorum <i>Hieron.</i> , omnis ornatus eorum.	Omnis virtus eorum.	Omnis exercitus eorum.
7. Congregans sicut acervum aquas maris. <i>Hieron.</i> , congregans quasi in utre aquas maris.	7. Congregans sicut in utre a- quas maris.	7.
8. Pavcant. <i>Hieron.</i> , ipsum formident.	8. Commoveantur.	8. Coercebuntur.
4. De habitaculo sedis suæ prospexit. <i>Hieron.</i> , de firmissimo solio suo respexit.	4. De præparato habitaculo suo respexit.	4. De stabilimento sedis ejus.
15. Formans pariter cor eorum. <i>Hieron.</i> , ungens pariter cor eorum.	15. Qui fluxit sigillatim corda eorum.	15. Simul.
16. Potens non eruetur in multitudine potentiae. <i>Hieron.</i> , nec fortis liberabitur in multitudine virtutis.	16. Et gigas non salvabitur in multitudine virtutis suæ.	16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXII.

Eusebius in Psalmos : Κατὰ τὴν Ἑβραϊκὴν ἀνάγνωσιν, καὶ κατὰ τοὺς λοιποὺς ἐρμηνευτὰς ἀνεπιγραφὸς ἐστὶν ὁ ψαλμός. 1. e. *Secundum Hebraicam lectionem, et secundum reliquos interpretes, hic psalmus caret inscriptione.*

V. 1. Regius unus sic habet : πανταχοῦ, ἀγαλλιῶσθε, ὁ μὲν Ἀκύλας, αἰνεῖτε, ὁ δὲ Σύμμαχος, εὐσημαῖτε, ἡρμήνευσεν.

Ibid. Ἀ., τοὺς εὐθέσιν etc. Drusius et mss.

V. 3. Σ., ἐπιμελῶς ψάλατε etc. Unus codex. Hic Symmachum sequi videtur Hieronymus.

V. 6. Ἀ., ἐποικήθησαν etc. Ex Drusio.

Ibid. Ἀ., πᾶσα στρατιὰ etc. Ex mss. et ex Drusio.

V. 7. Σ., συνήγαγεν etc. Drusius.

PSALMUS XXXIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON <i>Ἑλληνικοὺς γράμμασι.</i>	AKYAAΣ.
1 אבימלך ויגדוהו ויך	1.	1. Τοῦ Δαυὶδ, ὅτε ἠλλοίωσε τὸ γεῦμα αὐτοῦ εἰς πρόσωπον Ἀβιμελεχ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν, καὶ ἀπέληθεν.
4 יחד	4.	4. Ὁμοθυμαδόν.
5 בכל-מגודתי הצילני	5.	5. Ἀπὸ πασῶν συστροφῶν μου ἀνεβρύσατό με.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Davidi in mutando ipso gustum suum ad facies Abimelech : et expulit eum et abiit. <i>Hieron.</i> , David. Quando commutavit os suum coram Abimelech, et cjecit eum et abiit.	1. Davidi, cum immutavit vul- tum suum coram Abimelech, et dimisit eum, et abiit.	1. Davidis, quando immutavit gustum suum in facie Abimelech : et expulit eum et abiit.
4. Pariter. <i>Hieron.</i> , id.	4. In idipsum.	4. Unanimiter.
5. Ex omnibus timoribus meis eripuit me. <i>Hieron.</i> , et de omnibus angustis meis liberavit me.	5. Et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me.	5. Ab omnibus complicationibus meis eripuit me.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 6 Ἐγένοντο.
Πᾶσα ἡ διακόσμησις αὐτῶν.
7. Συνήγαγεν ὡς ἐν ἄσκη ὕδατα
τῆς θαλάσσης.
8. Ἐβλαθείσθωσαν.
14. Ἀπὸ ἑδραίας κατοικίας αὐτοῦ
ἐπέβλεψεν.
15. Ὁ πλάσων κατὰ μόνας
ἐκάστην καρδίαν αὐτῶν.
16. Οὐδὲ ἀνδρείος διαφεύξεται διὰ
πλήθος ἰσχύος αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

6. Facti sunt.

Omnis ornatus eorum.

7. Congregavit quasi in utre a-
quas maris.

8. Revereantur.

14. De firma habitatione sua
respexit.

15. Qui fingit singulariter uni-
cuique cor eorum.

16. Neque fortis effugiet propter
multitudinem fortitudinis suæ.

6. Ἐστερεώθησαν.
Πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν.
7. Συνάγων ὡσεὶ ἄσκην ὕδατα
θαλάσσης.
8. Σαλευθήτωσαν.
14. Ἐξ ἐτοιμοῦ κατοικητηρίου
αὐτοῦ ἐπέβλεψεν.
15. Ὁ πλάσας κατὰ μόνας τὰς
καρδίας αὐτῶν. Ἐ', ἄμα.
16. Καὶ γίγας οὐ σωθήσεται ἐν
πλήθει ἰσχύος αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

6. Firmati sunt.

Omnis virtus eorum.

7. Congregans sicut utrem a-
quas maris.

8. Commoveantur.

14. De præparato habitaculo
suo respexit.

15. Qui finxit sigillatim corda
eorum. V, simul.

16. Et gigas non salvabitur in
multitudine virtutis suæ.

THEODOTIO.

Notæ et verisæ lectiones ad Psalmum XXXII.

V. 8. Ἀ., ὀπισταλήσονται. Sic Theodoretus et duo mss. Cujus vocis versionem tantum Latinam adtulerunt Daniel Barbarus et Drusius sic, *formidabunt*; sed melius, ni fallor, vertitur, *coercebuntur*.
V. 14. Aquilæ versionem sic habent omnes; Symmachi vero interpretationem adfert Drusius sic: ἀπὸ ἑδρας κατοικίας αὐτοῦ. Alii habent, ἀπὸ ἑδραίας κατοικίας etc., quam lectionem præponendam pu-

lamus.

V. 15. Σ., ὁ πλάσων κατὰ μόνας. Sic Eusebius et codex unus. Drusius loco τοῦ, κατὰ μόνας, habet ὁμοῦ, et hanc unam Symmachi vocem adfert. Legitur et καταμόνας.

V. 16. Σ., οὐδὲ ἀνδρείος etc. Hanc lectionem ex una Regio mutuamur.

PSALMUS XXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Τοῦ Δαυὶδ, ὅποτε μετεμόρφω-
σε τὸν τρόπον τὸν ἑαυτοῦ ἔμπρο-
σθεν Ἀβιμέλεχ.

4.

5. Καὶ ἐκ πασῶν τῶν περιστά-
σεων ἐξελετό με.

SYMMACHUS.

1. Davidis, quando transforma-
vit modum suum coram Abime-
lech.

4.

5. Et de omnibus angustiis meis
liberavit me.

1. Τῷ Δαυὶδ, ὅποτε ἠλλοίωσε τὸ
πρόσωπον αὐτοῦ ἐναντίον Ἀβιμέ-
λεχ, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν καὶ ἀπῆλ-
θεν. Ἐ', τοῦ Δαυὶδ, ὅτε ἠλλοίωσε
τὸ γεῦμα αὐτοῦ εἰς πρόσωπον Ἀβι-
μέλεχ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν, καὶ
ἀπῆλθεν.

4. Ἐπιτοαυτό.

5. Καὶ ἐκ πασῶν τῶν παροικιῶν
μου ἐρρύσατό με. Ἄλλος, ἐκ πα-
σῶν θλίψεων.

LXX INTERPRETES.

1. Davidi, cum immutavit vul-
tum suum coram Abimelech, et
dimisit eum, et absit. V, Davidis,
quando immutavit gustum suum
in facie Abimelech, et expulit
eum et abiit.

4. In idipsum.

5. Et de omnibus peregrinatio-
nibus meis eripuit me. *Alius*, ex
omnibus tribulationibus.

THEODOTIO.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYTAΣ.
תבית 6 ב 23	6. 23.	6. Αποδέψατε. 23. Ἐν αὐτοῦ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Aspexerunt. <i>Hieron.</i> , aspici- cite. 23. In eo. <i>Hieron.</i> , id.	6. Accedite. 23. In eo.	6. Aspici- te. 23. In eo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIII.

In primum versum vide Eusebium in Psalmos, qui hac de re fuse et erudite disserit, et Aquilæ atque Symmachi lectiones adfert.

V. 4. Ἄ., ὁμοθυμαδόν. *Drasius*.
V. 5. Ἄ., ἀπὸ πασῶν συστροφῶν etc. Sic unus
codex. Symmachi vero lectionem adferunt aliter co-

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYTAΣ.
ידד 1 והיה קראת ודעי 3	1 3.	1. Τοῦ Δαυὶδ. 3. Καὶ γύμνωσον λόγχην, καὶ περιφραξὸν ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.
כי-חנם טמנו-לי שחת רשותם 7	7.	7
חנם חפרו לנפשי לא ידע 8 זחת מדבה 12 שחל לנפשי	8. 12.	Ἄναίτιως διέβρηξαν τὴν ψυχὴν μου. 8. Οὐ γινώσκοντι. 12. Ἄντι ἀγαθῆς φύσεως. Ἄτέκνωσιν τῇ ψυχῇ μου.
ואני ו בתחתם לבושי קש 13	13.	13. Καὶ ἐγὼ ἐν ἀβρωστίᾳ αὐτῶν, ἐνδύσις μου σακκος.
אשכח כרע כחאי לי והתהלכתי 14	14.	14.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Davidi. <i>Hieron.</i> , David. 3. Et nuda lanceam, et claude in occursum persequentium me. <i>Hieron.</i> , evagina gladium, et præoccupata ex adverso persequentem me. 7. Quoniam gratis absconderunt mihi foveam retis sui. <i>Hieron.</i> , quoniam frustra absconderunt mihi insidias retis sui. Gratis foderunt animæ meæ. <i>Hieron.</i> , sine causa foderunt animæ meæ. 8. Non cognosceat. <i>Hieron.</i> , quam ignorat. 12. Pro bono. <i>Hieron.</i> , id. Orbitatem animæ meæ. <i>Hieron.</i> , sterilitatem animæ meæ. 13. At ego cum ipsi ægrotarem, vestis mea saccus. <i>Hieron.</i> , ego autem cum infirmarer ab eis, induer bar cilicio. Revertebatur. <i>Hieron.</i> , revertetur. 14. Ac si socius, ac si frater meus, ambulabam. <i>Hieron.</i> , quasi ad amicum, quasi ad fratrem meum, sic ambulabam.	1. Ipsius David. 3. Et nuda lanceam, et circumvalla ex adverso persequentium me. 7. 7. Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui. Supervacue exprobraverunt animam meam. 8. Quem ignorat. 12. Pro bonis. Sterilitatem animæ meæ. 13. Ego autem cum mihi molesti essent, induer bar cilicio. Convertetur. 14. Quasi proximum et quasi fratrem nostrum, sic complac-	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
6.	6. Προσέλθατε.	6.
23. Ἐπ' αὐτῷ.	23. Ἐπ' αὐτόν.	23.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
6.	6. Accedite.	6.
23. Super eo.	23. Super eum.	23.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIII.

dex et Drusius. Agellius variam τῶν Ο΄ lectionem habet, nempe, ἐκ πασῶν θλίψεων.

V 6. Ἄ., ἀποβλέψατε. Drusius.
V. 23. Ἄ., ἐν αὐτῷ. Σ., ἐπ' αὐτῷ. Drusius.

PSALMUS XXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Τοῦ Δαυίδ.	1. Τῷ Δαυίδ.	1
3. Καὶ γύμνωσον λόγχην, καὶ περιφραξὸν ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.	3. Ἐκχεὸν ῥομφαίαν, καὶ σύγκλεισον ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με. Ε', καὶ γύμνωσον λόγχην, καὶ περιφραξὸν ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.	3. Καὶ γύμνωσον λόγχην καὶ περιφραξὸν ἐξ ἐναντίας τῶν καταδιωκόντων με.
7. Ὅτι ἀναντίας κατέκρυψάν μοι διαφθορὰν δικτύων αὐτῶν. Ἄναντίας ὑπώρυξαν τὴν ψυχὴν μου.	7. Ὅτι δωρεὰν ἐκρυψάν μοι διαφθορὰν παγίδος αὐτῶν. Μάτην ὠνείδισαν τὴν ψυχὴν μου.	7
8. Ἦν μὴ οἶδεν.	8. Ἦν οὐ γινώσκουσι.	8.
12. Ἀντὶ ἀγαθοῦ. Ἄνεστραμμένα κατὰ τῆς ψυχῆς μου.	12. Ἀντὶ καλῶν. Ἄτεκνίαν τῇ ψυχῇ μου.	12.
13. Ἐμοῦ δὲ ἐν ταῖς ἀβήρωσταις αὐτῶν τὸ ἔνδυμα σάκκος. Ἐπέστρεψεν.	13. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ αὐτοῦ παρενοχλεῖν μοι, ἐνεδυόμην σάκκον. Ε', ἐγὼ δὲ ἐν τῷ παρενοχλεῖσθαι αὐτούς. Ἄποστραφήσεται.	13. Ἐγὼ δὲ ἐν τῷ παρενοχλεῖσθαι αὐτούς.
14. Ὡς πρὸς ἑταῖρον, ὡς πρὸς ἀδελφὸν ἀνεστράφη.	14. Ὡς πλησίον, ὡς ἀδελφὸν ἡμέτερον οὕτως εὐηρέστουν.	14.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Ipsius David.	1. Ipsi David.	1.
3. Et nuda lanceam, et circumvalla ex adverso persequentium me.	3. Effunde frameam, et concludē adversus eos qui persequuntur me. V, et nuda lanceam, et circumvalla ex adverso persequentium me.	3. Et nuda lanceam, et circumvalla ex adverso persequentium me.
7. Quoniam sine causa absconderunt mihi corruptionem retium suorum. Sine causa foderunt animam meam.	7. Quoniam gratis absconderunt mihi interitum laquei sui. Supervacue exprobraverunt animam meam.	7.
8. Quem non novit.	8. Quem ignorant.	8.
12. Pro bono. Aversa contra animam meam.	12. Pro bonis. Sterilitatem animæ meæ.	12.
13. Mei autem in infirmitatibus eorum indumentum saccus. Reversa est.	13. Ego autem cum mihi molesti essent, induebar cilicio. V, ego autem cum tumultuarentur ipsi. Convertetur.	13. Ego autem cum tumultuarentur ipsi.
14. Ut cum socio, ut cum fratre conversabar.	14. Quasi proximum et quasi fratrem nostrum, sic complacbam.	14.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

נאבל-אם קדר שחתי

15 ובעלמי שחוד ונאספ

נאספו עלי ננים ולא ידעתי

קרע ולא-דמו

16 בהנפי לעני מעוג חרק עלי
שנימו

17 אדני כמה תראה

יחדתי

18 בעם עצום אהלך

19 שבאי חנם

20 כי לא שלום דבר ועל-רגעי-
ארץ דברי מרמסת יחשבון

22 אל-תחוש

23 לדיבי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Tamquam lugens matrem atratus incurvabam me. *Hieron.*, quasi lugens mater tristis incurvabar.

15. Et in claudicatione mea lætati sunt et congregaverunt se. *Hieron.*, et in infirmitate mea lætabantur et congregabantur.

Congregaverunt se super me percussi, et non cognovi. *Hieron.*, collecti sunt adversum me percipientes, et nesciebam.

Prosciderunt et non siluerunt. *Hieron.*, scindentes, et non tacentes.

16. In hypocritis subsannatoribus subsannatione, fremendo super me dentibus suis. *Hieron.*, in simulatione verborum fictorum fredebant super me dentibus suis.

17. Domine, quamdiu videbis. *Hieron.*, Domine, quanta aspicias.

Unicam meam. *Hieron.*, solitariam meam.

18. In populo osseo laudabo te. *Hieron.*, in populo forti laudabo te.

19. Odientes me gratis. *Hieron.*, odientes me frustra.

20. Quia non pacem loquentur: et super tranquillos terræ verba fraudum cogitabunt. *Hieron.*, non enim pacem loquentur, sed in rapina terræ verba fraudulenta concinnant.

22. Ne taceas. *Hieron.*, id.

23. Ad litem meam. *Hieron.*, in ecusam meam.

15.

16.

17.

18.

19.

20.

22.

23.

VULGATA LATINA.

Quasi lugens et contristatus, sic humiliabar.

15. Et adversum me lætati sunt et convenerunt.

Congregata sunt super me flagella, et ignoravi.

Dissipati sunt, nec compuncti.

16. Tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione, fremuerunt super me dentibus suis.

17. Domine, quando respicies.

Unicam meam.

18. In populo gravi laudabo te.

19. Qui oderunt me gratis.

20. Quoniam mihi quidem pacifice loquebantur: et in iracundia terræ loquentes, dolos cogitabant.

22. Ne sileas.

23. In causam meam.

15. Καὶ ἐν σκατωῇ μου ἠδρόμηνθισαν καὶ συνελέγησαν.

Ἐβρόηξαν, καὶ οὐκ ἐταύπησαν.

16.

17.

Τὴν μοναχὴν μου.

18. Ἐν λαῷ ὀσταινῶ αἰνῶσαι.

19. Ἐχθραίνοντές με ἀνεπίτως.

20. . . . καὶ ἐπὶ ἀθρόα γῆς βήματα ἐπιθεσιῶν λογίζονται.

22.

23.

AQUILA.

15. Et in claudicatione mea lætati sunt et congregati sunt.

16.

17.

Solitariam meam.

18. In populo osseo laudabo te.

19. Adversantes mihi sine causa.

20. . . . et in locis confertis terræ verba fraudulentiarum cogitant.

22.

23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

15. Σκάζοντος δέ μου, ἠύφραϊνοντο καὶ ἠθροίζοντο.
 15. Καὶ κατ' ἐμοῦ εὐφράνθησαν καὶ συνήχθησαν. Ἐ', καὶ ἐν τῇ ἀσθενείᾳ μου ἠύφράνθησαν.
- Συνήγοντο κατ' ἐμοῦ πληκται, καὶ οὐκ ἤδειν.
 15. Συνήχθησαν ἐπ' ἐμὲ μάστιγας, καὶ οὐκ ἔγνωσαν.
- Ἀπορῆξαντες, οὐκ ἠρέμουν.
 15. Διεσχίσθησαν καὶ οὐ κατενύγησαν.
16. Ἐν ὑποκρίσει ῥήμασι πεπλασμένοις ἔπριον κατ' ἐμοῦ ὀδόντας αὐτῶν.
 16. Ἐπαίρασάν με, ἐμυκτήρισάν με μυκτηρισμὸν, ἐθρυξάν ἐπ' ἐμὲ τοὺς ὀδόντας αὐτῶν.
17.
 17. Κύριε, πότε ἐπόβη. *Οἱ λοιποὶ*, Κύριε, πόσα βψη.
- Τὴν μονότητά μου.
 17. Τὴν μονογενῆ μου.
18. Ἐν λαῷ παμπληθεὶ αἰνέσω σε.
 18. Ἐν λαῷ βαρεὶ αἰνέσω σε.
19.
 19. Μισοῦντές με δωρεάν.
20. Οὐ γάρεις εἰρήνην λαλοῦσιν, ἀλλὰ περὶ συναρπαγῆς ἐν τῇ γῆ λόγους δολοὺς λογιζονται.
 20. Ὅτι ἐμοὶ μὲν εἰρηνικὰ ἐλάλουν, καὶ ἐπ' ὀργῇ δόλους διελογίζοντο. Ἐ', ὅτι οὐκ εἰρήνην λαλοῦσι, καὶ ἐπὶ συντελείᾳ γῆς ῥήματα δόλια λογιζονται.
22. Μὴ ἡσυχάσης.
 22. Μὴ παρασιωπήσης.
23. Εἰς τὴν δικαιοσίην μου.
 23. Εἰς τὴν δίκην μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

15. Claudicante autem me, lætabantur et congregabantur.
 15. Quasi lugens et contristatus, sic humiliabar. *Alius*, quasi lugens uterinum mœste incurvabar.
- Congregabantur contra me percussores, et nesciebam.
 15. Et adversum me lætati sunt et convenerunt. V, et in infirmitate mea lætati sunt.
- Scindentes non quieverunt.
 Congregata sunt super me flagella, et ignoravi.
16. In hypocrisi verbis fictis serabant contra me dentes suos.
 16. Discissi sunt, et non compuncti sunt.
17.
 17. Domine, quando respicies. *Reliqui*, Domine, quanta aspicies.
- Unitatem, vel solitudinem, meam.
 Unigenitam meam.
18. In populo quam plurimo laudabo te.
 18. In populo gravi laudabo te.
19.
 19. Qui oderunt me gratis.
20. Non enim ad pacem loquuntur; sed de direptione in terra verba dolosa cogitant.
 20. Quoniam mihi quidem pacifica loquebantur, et super iracundiam dolos cogitabant. V, quoniam non pacem loquuntur, et super consummatione terræ verba dolosa cogitant.
22. Ne quiescas.
 22. Ne sileas.
23. In justificationem meam.
 23. In causam meam.

TO EBPAIKON.

הגהת 28
כל-היום

VERSIO HEBRAICI TEXT.

28. Loquetur. *Hieron.*, medita-
bitur.

Tota die. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

28.

VULGATA LATINA.

28. Meditabitur.

Tota die.

ΑΚΥΤΑΣ.

28. Ὑμνήσει σε.

AQUILA.

28. Cantabit te.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIV.

V. 1. 'A., Σ., τοῦ Δαυΐδ. Sic mss. Drusius vero hanc lectionem uni Aquilæ adscribit.

V. 5. Lectionem 'A., Σ., Θ., E', plenam mutua-
mur ex uno Regio : Drusius mutilam adtulit.

V. 7. Sic Eusebius recte. Drusius vero lectionem
Symmachi sic exhibet : ἀνατιτως ὠροξέν μοι δια-
φθοράν δικτύων αὐτῶν, minus recte, ut ipse suspi-
catur.

Ibid. Sic Eusebius. Drusius vero Symmachi so-
lum lectionem adfert. Duo mss. ad Symmachum
habent ἀνατιτως διέβρηξαν etc. Nempe Symmachum
pro Aquila posuerunt.

V. 8. 'A., οὐ γινώσκ- etc. Drusius. [Lectionem
Symmachi sic dedit Montf. : ὁ μὴ οἶδεν. Nos cum

Schleusnero reposuimus ἦν, ut referatur ad παγίδα,
laqueum, in proxime antecedentibus. *Δαυΐδ.*]

V. 12. 'A., ἀντὶ ἀγαθ- etc. Drusius.

Ibid. 'A., ἀτέκνωσιν τῆ ψυχῆ μου. Sic duo mss.
Symmachi vero lectionem habent Eusebius, Colbert.
et Drusius. Agellius legit, *συνεστραμμένα*.

V. 13. Has omnes lectiones sic exhibent Eusebius
et mss. Drusius vero Symmachi lectionem non ad-
fert.

Ibid. Σ., ὑπέστραφεν. Drusius.

V. 14. Σ., ὡς πρὸς ἐταῖρον etc. Idem.

Ibid. Ἄλλος, ὡς πενθῶν etc. Hanc lectionem
sine interpretis nomine adfert Drusius.

V. 15. 'A., ἐν σκασμῷ μου etc. Unus Colbertinus

PSALMUS XXXV.

TO EBPAIKON.

נאם פשע- פשע רשע ברב לב
אין פיה אלהים לנגד עיניו כחילת
אליך בועיני לבצא עני לשנא
'*Ebraicor.*,.... ἐν ὀφθαλμοῖς αὐ-
τοῦ δεδόλωκεν. τοῦ εὐρεῖν τὴν ἀνο-
μίαν αὐτοῦ, καὶ μισῆσαι.

הלך להשיב להימים 4

על רע לא יבואם 5

על-שוקים אבותך עד-שוקים 6

עצך תתקד כדרכי-אל
כשמשך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2, 3. Dictum prævaricationis
impio in interiori cordis mei : Non
pavor Dei in conspectu oculorum
ejus. Quoniam lenivit ad se in o-
culis ipsius, ad inveniendum ini-
quitatem suam ad odiendum. *Hebr.*
int. ... in oculis ejus dolose egit,
ad inveniendum iniquitatem suam
et odiendum. *Hieron.*, dixit scelus
impii in medio cordis ejus, non
esse timorem Dei ante oculos ejus.
Quoniam dolose egit adversus eum
in oculis suis : ut inveniret ini-
quitatem ejus ad odiendum.

4. Desiit intelligere ad bene faci-
endum. *Hieron.*, cessavit cogi-
tare bene facere.

5. Malum non reprobabit. *Hie-
ron.*, malum non abjiciet.

6. Veritas tua usque ad æthera.
Hieron., fides tua usque ad nu-
bes.

7. Justitia tua sicut montes Dei.
Hieron., justitia tua quasi montes,
Domine.

Judicia tua. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2, 3.

4.

5.

6.

7.

VULGATA LATINA.

2, 3. Dixit injustus ut delinquat
in semetipso, non est timor Dei
ante oculos ejus : quoniam dolose
egit in conspectu ejus, ut inveni-
atur iniquitas ejus ad odium.

4. Noluit intelligere ut bene age-
ret.

5. Malitiam autem non olivit.

6. Veritas tua usque ad nubes.

7. Justitia tua sicut montes
Dei.

Judicia tua.

ΑΚΥΤΑΣ.

2, 3.

4.

5. Κακὸν οὐκ ἀπέβρυξε.

6.

7. Δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη Ἰσχυροῦ.

AQUILA.

2, 3.

4.

5. Malum non abjecit.

6.

7. Justitia tua sicut montes For-
tis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
28. Πᾶσαν ἡμέραν. SYMMACHUS.	28. Μελετήσαι. Ὅλην τὴν ἡμέραν. LXX INTERPRETES.	23. THEODOTIO.
28. Tota die.	28. Meditabitur.	23.
	Tota die.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIV.

habet in σκοτασμῶ. Symmachi lectio eadem apud Eusebium, Colbertinum et Drusium. Quintæ editionis versionem ex Eusebio et Colbertino codice desumpsimus.

Ibid. Σ., συνήγοντο etc. Sic Theodoretus et unus Regius. Drusius autem, συνελέγησαν ἐπ' ἐμὲ πληκται, καὶ οὐκ οἶδα, quam lectionem ipse ex versione Latina Theodoretii expressisse videtur.

V. 15. Versionem Aquilæ sic habent Eusebius, mss. et Drusius. In lectione autem Symmachi variatur. Drusius habet, ἀποβρέξαντες. Eusebius et Colbertinus, ἀποβρέχσοντες.

V. 16. Σ., ἐν ὑποκρίσει ῥήμασι etc. Sic Drusius et Agellius. Colbertinus autem unus, φθέγμασι.

V. 17. *Οἱ λοιπὸν, Κύριε, πόσα ἔψα.* Eusebius.

Ibid. 'Α., τὴν μοναχὴν μου. Σ., τὴν μονότητά μου. Daniel Barbarus ad utrumque verit̄ *sollicitiam meam*; sed perperam.

V. 18. Aquilæ lectionem exhibent Eusebius et mss. Symmachi duo codices.

V. 19. 'Α., ἐχθραίνοντάς με ἀναντίας. Unus Regius.

V. 20. Has lectiones exhibent Drusius et unus codex.

V. 22. Σ., μὴ ἤσυχ-. Drusius.

V. 25. Σ., εἰς τὴν δικ-. Idem.

V. 28. 'Α., ὑμνήσει vs. Idem.

Ibid. Σ., πᾶσαν ἡμέραν. Idem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS XXXV.

Ο'

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2, 3. Φησὶν περὶ ἀσυνθεσίας τοῦ ἀσεβοῦς ἐνδοθεὶς ἡ καρδία μου. Οὐ πρόκειται φόβος Θεοῦ ἀντικρυς τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ὅτι ἐξολισθαίνειν τὰ περὶ αὐτοῦ δοκεῖ, τοῦ εὐρεθῆναι τὴν ἀδικίαν αὐτοῦ εἰς τὸ μισηθῆναι αὐτήν.

4. Ἀπέχετο τοῦ ἐννοεῖν εὐπράγῃσαι.

5. Καλὸν οὐκ ἀποδοκιμάσει.

6. Ἡ βεβαιότης σου μέχρι τῶν εἰθέρων.

7.

SYMMACHUS.

2, 3. Dixit de defectione impij intus cor meum: Non est propositus timor Dei ante oculos ejus. Quoniam labi videntur ea quæ circa eum sunt, ut inveniatur iniquitas ejus ut odio habeatur ipsa.

4. Abstinit ab intelligendo ut bene faceret.

5. Malum non reprobabit.

6. Firmitas tua usque ad æthera.

7.

2, 3. Φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἀμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ, οὐκ ἔστι φόβος Θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. Ὅτι ἐδόλωσαν ἐνώπιον αὐτοῦ, τοῦ εὐρεῖν τὴν ἀνομίαν αὐτοῦ καὶ μισῆσαι.

4. Οὐκ ἠβουλήθη συνιέναι τοῦ αγαθῦναι.

5. Τῇ δὲ κακίᾳ οὐ προσώχθισε.

6. Ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν.

7. Ἡ δικαιοσύνη σου, ὡς ὄρη Θεοῦ.

Τὰ κριματά σου. Ἄλλ., τὰ ἀκριδάσματα. Ἄλλ., τὰ προστάγματα.

LXX INTERPRETES.

2, 3. Dixit injustus ut delinquat in semetipso, non est timor Dei ante oculos ejus: quoniam dolose egit in conspectu ejus, ut inveniret iniquitatem suam et odisset.

4. Noluit intelligere ut bene ageret.

5. Malitiam autem non odivit.

6. Veritas tua usque ad nubes.

7. Justitia tua sicut montes Dei.

Judicia tua. *Alius*, accurate statuta. *Alius*, præcepta.

2, 3.

4.

5 Καλὸν οὐκ ἀπόσωτα.

6.

7.

THEODOTIO.

2, 3.

4.

5. Malum non repulit.

6.

7.

TO EBPAIKON.

8	מה- יקר חסדך
	ובני אדם בצל כנפיך יחסין
9	תשקם
11	וצדקתך לישרי-לב
13	שם נפלד פעלי און דוד ולי-א
	יכלו קום

VERSIO HEBRAICI TEXT.

8. Quam pretiosa est misericordia tua. *Hieron., id.*

Et filii hominum in umbra alarum tuarum sperabunt. *Hieron., et filii Adam in umbra alarum tuarum sperabunt.*

9. Potabis eos.

11. Et justitiam tuam ad rectos corde. *Hieron., et justitiam tuam rectis corde.*

13. Ibi ceciderunt operarii iniquitatis: expulsi sunt et non potuerunt surgere. *Hieron., ibi ceciderunt operantes iniquitatem: expulsi sunt, et non potuerunt surgere.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

8.

9.

11.

13.

VULGATA LATINA.

8. Quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam.

Filii autem hominum in tegmine alarum tuarum sperabunt.

9. Potabis eos.

11. Et justitiam tuam his qui recto sunt corde.

13. Ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem: expulsi sunt, nec potuerunt stare.

ΑΚΥΛΑΣ.

8.

9. Ποτιεῖς αὐτούς.

11.

13.

AQUILA.

8.

9. Potabis eos.

11.

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXV.

V. 1. Eusebii nota: Οὕτε ψαλμὸς, οὕτε ᾠδὴ, οὕτε τι τοιοῦτον ἐπιγράφεται. I. e. Neque *psalmus*, neque *canticum*, neque quidpiam simile inscribitur.

V. 2 et 3. Lectionem Hebraici adfert Eusebius. Lectionem Symmachi Eusebius ac Drusius: in cuius sine Eusebius et Colbertinus unus legunt, εἰς τὸ μισηθῆναι. Drusius vero, τοῦ μισηθῆναι.

V. 4. Σ., ἀπαίχεται etc. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 5. Has omnes lectiones adferunt quidam mss. et Drusius. Regius autem unus pro ἀποδοκιμάσαι habet ἀπεδοκίμασε.

V. 6. Σ., ἡ βεβαιότης σου μέχρι τῶν αἰθέρων. Sic Regius unus, Colbertinus unus et Eusebius. Dr-

PSALMUS XXXVI.

TO EBPAIKON.

1	דוד
	אל- תתוד במרעים
2	כי כוציר
3	ורעה אבונה
5	גל
	דום ו ליהיה דהחולל לל

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Davidi. *Hieron., David.*

Ne succenseas in malignis. *Hieron., noli contendere cum malignis.*

2. Quoniam sicut herba. *Hieron., id.*

3. Et pasce veritatem. *Hieron., et pascere fide.*

5. Devolve. *Hieron., volve.*

7. Tace Domino, et expecta cum. *Hieron., id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

2.

3.

5.

7.

VULGATA LATINA.

1. Psalmus ipsi David.

Noli æmulari in malignantibus.

2. Quoniam tamquam fenum.

3. Et pasceris in divitiis ejus.

5. Revela.

7. Subditus esto Domino, et ora cum.

ΑΚΥΛΑΣ.

1.

Μὴ διαμάχου ἐν πονηρευομένοις.

2.

3. Καὶ νέμου πίστιν.

5. Κύλιε.

7. Σίγησον τῷ Κυρίῳ καὶ ἀποκαρῶσαι αὐτόν.

AQUILA.

1.

Ne dimica in malignautibus.

2.

3. Et pasce fidem.

5. Volve.

7. Tace Domino, et expecta cum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

8. Τί τίμιον τὸ ἑλεός σου.
Υἱοὶ δὲ τῶν ἀνθρώπων ὑπὸ σκιᾶν
τῶν πτερώγων σου ἀμεριμνοῦσι.
9. Ποτιεῖς αὐτούς.
11. Καὶ τὴν ἐλεημοσύνην σου τοῖς
ἀπλοῖς τὴν καρδίαν.
13. Ὅπου πίπτουσιν οἱ ἐργαζό-
μενοι τὴν ἀνομίαν, ὠθοῦνται, καὶ
οὐ δύνησονται στήναι.

SYMMACHUS.

8. Quam pretiosa est misericor-
dia tua.
Fili autem hominum sub um-
bra alarum tuarum a solitudine
vacabunt.

9. Potabis eos.
11. Et misericordiam tuam sim-
plicibus corde.
13. Ubi cadunt operantes ini-
quitate: impelluntur, et non
poterunt stare.

Ο΄.

8. Ὡς ἐπλήνας τὸ ἑλεός σου.
Οἱ δὲ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν σχέ-
πῃ τῶν πτερώγων σου ἐλπιοῦσι.
9. Ποτιεῖς αὐτούς.
11. Καὶ τὴν δικαιοσύνην σου ἐν
τοῖς εὐθέσι τῆ καρδίᾳ.
13. Ἐκεῖ ἔπεσον πάντες οἱ ἐργα-
ζόμενοι τὴν ἀνομίαν, ἐξώσθησαν,
καὶ οὐ μὴ δύκωνται στήναι.

LXX INTERPRETES.

8. Queniammodum multiplicasti
misericordiam tuam.
Fili autem hominum in tegni-
ne alarum tuarum sperabunt.

9. Potabis eos.
11. Et justitiam tuam his qui
recto sunt corde.
13. Ibi ceciderunt omnes qui
operantur iniquitatem; expulsi
sunt, et non potuerunt stare.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8.
9. Ποτιεῖς αὐτούς.
11.
13.

THEODOTIO.

8.
9. Potabis eos.
11.

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXV.

sus autem habet, καὶ ἡ βεβαιότης σου ἕως τῶν αι-
θερίων.

V. 7. Ἀ., δικαιοσύνη σου ὡς ὄρη Ἰσχυροῦ. Sic
Eusebius, Drusius et aliquot mss. Sed duo Collier-
tini unusque Regius, ὡς ὄρη Ἰσχυρά, et sic etiam
legit Daniel Barbarus, qui vertit, *montes fortes*.
Ibid. Coislina. ad vocem *κρίματα*, in margine po-

nit ἀκριβάσματα, προστάγματα.

V. 8. Σ., τί τίμιον etc. Mss. quidam et Drusius.
Ibid. Σ., υἱοὶ δὲ etc. Sic quidam mss. et Drusius.
V. 9. Ποτιεῖς αὐτούς. Sic omnes habent ex Drusio.
V. 11. Σ., καὶ τὴν ἐλεημ- etc. Drusius.
V. 13. Σ., ὅπου πίπτουσιν etc. Sic duo mss. et
Theodoretus.

PSALMUS XXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Μὴ φιλονείκει κακοῦργοις.
2. Ὅτι ὡσεὶ χλωρά.
3. Καὶ ποιμαίνου διηνεκῶς.
5. Ἐπικύλισον.
7. Ἠσύχαζε τῷ Κυρίῳ καὶ ἰκέ-
τευσ αὐτῷ.

SYMMACHUS.

1. Ne altercare cum maleficis.
2. Quoniam sicut virentia.
3. Et pascere assidue.
5. Devolve
7. Quiesce Domino, et supplica
ei.

Ο΄.

1. Τῷ Δαυίδ. Ἄλλοι, τοῦ Δαυίδ.
Μὴ παραζήλου ἐν πονηρευομέ-
νοις. Ἐ', μὴ ἐρεθίζου ἐν πονηρευο-
μένοις. Γ', μὴ φιλονείκει κακοῦρ-
γοις.
2. Ὅτι ὡσεὶ χόρτος.
3. Καὶ ποιμανθήσῃ ἐπὶ τῷ πλοῦ-
τι αὐτῆς.
5. Ἀποκάλυψον.
7. Ὑποτάγηθι τῷ Κυρίῳ, καὶ
ἰκέτευσον αὐτόν.

LXX INTERPRETES.

1. Ipsi David. *Alti*, ipsius Da-
vid.
Noli æmulari in malignantibus.
V, ne incitare in malignantibus.
VI, ne altercare cum maleficis.
2. Quoniam tamquam fenum.
3. Et pascaris in divitiis ejus.
5. Revela.
7. Subjace Domini, et ora
eum

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Μὴ παρερεθίζου.
2.
3.
5.
7.

THEODOTIO.

1. Ne irritare.
2.
3.
5.
7.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
12. רשע לצדק וחזק עלי שני	12.	12.
15. אדני ישחק לי	15.	15.
17. וסבך צדיקים	17.	17.
18. ידע יזהר ימי הבימים	18.	18.
20. כי השעים י אבדו	20.	20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦν- ται.
ואיבי יהוה!		Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.
22. מברכו ובקללו	22.	22.
23. דרס יחפץ	23.	23.
25. נער י הייתי גם-זקנה	25.	25.
לא ראיתי צדיק נעב חרע מבקש-להם		
26. כל-היום דנן ומלוו:	26.	26. Ὅλην τὴν ἡμέραν δωρεῖται καὶ δανείζει.
27. ושכן לעולם	27.	27.
28. את-חסדיו	28.	28.
32. צופה	32.	32.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Machinans impius contra justum, et frendens super eum dentibus suis. <i>Hieron.</i> , cogitat impius de justo, et frendet adversum eum dentibus suis.	12. Observabit peccator justum, et stridebit super eum dentibus suis.	12.
13. Dominus ridebit ei. <i>Hieron.</i> , Dominus deridebit eum.	13. Dominus autem irridet eum.	13.
17. Et sustentans justos. <i>Hier.</i> , sublevat autem justos.	17. Confirmat autem justos.	17.
18. Sciens Dominus dies perfectorum. <i>Hieron.</i> , novit Dominus dies immaculatorum.	18. Novit Dominus dies immaculatorum.	18.
20. Quia impii peribunt. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	20. Quia peccatores peribunt.	20. Quia peccatores peribunt.
Et inimici Domini. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Inimici vero Domini.	Et inimici Domini.
22. Benedicti ejus. <i>Hieron.</i> , qui benedicti fuerint ab eo.	22. Benedicentes ei.	22.
Et maledicti ejus. <i>Hieron.</i> , et qui maledicti.	Maledicentes autem ei.	
23. Et viam ejus volet. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	23. Et viam ejus volet.	23.
25. Puer fui, etiam senui. <i>Hieron.</i> , puer fui, siquidem senui.	25. Junior fui, etenim senui.	25.
Et non vidi justum derelictum, et semen ejus quaerens panem. <i>Hieron.</i> , et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quaerens panes.	Et non vidi justum derelictum, et semen ejus quaerens panem.	
26. Omni die miserans et mutuans. <i>Hieron.</i> , tota die donat et commodat.	26. Tota die miseretur et commodat.	26. Tota die donat et commo- dat.
27. Et habita in saeculum. <i>Hieron.</i> , et inhabita in sempiterno.	27. Et inhabita in saeculum saeculi.	27.
28. Pios suos. <i>Hieron.</i> , sanctos suos.	28. Sanctos suos.	28.
32. Speculans. <i>Hieron.</i> , considerat.	32. Considerat.	32.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

12. Ἐννοεῖ ὁ ἀσεβὴς περὶ τοῦ δικαίου, καὶ βρῦχει κατ' αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.

15. Καὶ ὁ Κύριος καταγελάσκει αὐτοῦ.

17. Καὶ ἀντιλαμβάνεται τῶν δικαίων.

18. Προῦθεν ὁ Κύριος τὰς ἡμέρας τῶν ἀμώμων.

20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογημένοι ὑπ' αὐτοῦ.

Καταρώμενοι ὑπ' αὐτοῦ.

25. Καὶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ εὐδοκεῖται.

25. Νέος ἐγενόμην, ἀλλὰ καὶ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητούν ἄρτους.

26.

27. Καὶ ἡρεμήσεις εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28.

32.

SYMMACHIUS.

12. Cogitat impius de justo, et stridet contra eum dentibus suis.

15. Et Dominus deridebit eum.

17. Et suscipit justos.

18. Præscivit Dominus dies immaculatorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Et inimici Domini.

22. Benedicti ab eo.

Maledicti ab eo.

25. Et via ejus accepta est.

25. Juvenis fui, sed etiam senui.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quærens panes.

26.

27. Et quiesces in sæculum sæculi.

28.

32.

ΟΨ.

12. Παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ βρῦξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.

15. Ὁ δὲ Κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν.

17. Ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους.

18. Γινώσκει Κύριος τὰς ἡμέρας τῶν ἀμώμων.

20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογούντες αὐτόν.

Οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτόν.

25. Καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει.

25. Νεώτερος ἐγενόμην καὶ γὰρ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητούν ἄρτους.

26. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ θανατίζει.

27. Καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28. Τοὺς ὀσίους αὐτοῦ. Ἄλλος, τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ.

32. Κατανοεῖ. Ἄλλος, περισκοπεῖ.

LXX INTERPRETES.

12. Observabit peccator justum, et stridebit super eum dentibus suis.

15. Dominus autem irridebit eum.

17. Confirmat autem justos.

18. Novit Dominus dies immaculatorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Inimici vero Domini.

22. Benedicentes ei.

Maledicentes autem ei.

25. Et viam ejus volet.

25. Junior fui, etenim senui.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quærens panes.

26. Tota die miseretur et comodat.

27. Et inhabita in sæculum sæculi.

28. Sanctos suos. *Alius*, castos suos.

32. Considerat. *Alius*, circumspicit.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12.

15.

17.

18.

20.

22.

25.

25.

26.

27.

28.

32.

THEODOTIO.

12.

15.

17.

18.

20.

22.

23.

25.

26.

27.

28.

32.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
12 זכרם רשע לצדק וחזק עלי שני	12.	12.
15 אזני ישחק לו	15.	15.
17 וסוכך צדיקים	17	17.
18 ידע יהה ימי הבימים	18	18.
20 כי השעים ו יאבו	20.	20. Ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.
ואיבי יהה!		Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.
22 מברכיו ומקלליו	22.	22.
23 דרס יחפץ	23.	25.
25 בער ו הייתי גם-זקנה	25.	25.
לא ראיתי צדיק נעזב חרס מבקש-להם		
26 כל-היום דגן ומלוח:	26.	26. Ὅλην τὴν ἡμέραν δωρεῖται καὶ δανείζει.
27 ושכן לעולם	27.	27
28 את-חסדיו	28.	28.
32 צופה	32.	32.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Machinans impius contra justum, et frendens super eum dentibus suis. <i>Hieron.</i> , cogitat impius de justo, et frendet adversum eum dentibus suis.	12. Observabit peccator justum, et stridebit super eum dentibus suis.	12.
13. Dominus ridebit ei. <i>Hieron.</i> , Dominus deridebit eum.	13. Dominus autem irridabit eum.	13.
17. Et sustentans justos. <i>Hier.</i> , sublevat autem justos.	17. Confirmat autem justos.	17
18. Sciens Dominus dies perfectorum. <i>Hieron.</i> , novit Dominus dies immaculatorum.	18. Novit Dominus dies immaculatorum.	18.
20. Quia impii peribunt. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	20. Quia peccatores peribunt.	20. Quia peccatores peribunt.
Et inimici Domini. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Inimici vero Domini.	Et inimici Domini.
22. Benedicti ejus. <i>Hieron.</i> , qui benedicti fuerint ab eo.	22. Benedicentes ei.	22.
Et maledicti ejus. <i>Hieron.</i> , et qui maledicti.	Maledicentes autem ei.	
23. Et viam ejus volet. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	23. Et viam ejus volet.	23.
25. Puer fui, etiam senui. <i>Hieron.</i> , puer fui, siquidem senui.	25. Junior fui, etenim senui.	25.
Et non vidi justum derelictum, et semen ejus quaerens panem. <i>Hieron.</i> , et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quaerens panes.	Et non vidi justum derelictum, et semen ejus quaerens panem.	
26. Omni die miserans et mutuans. <i>Hieron.</i> , tota die donat et commodat.	26. Tota die miseretur et commodat.	26. Tota die donat et comme dat.
27. Et habita in saeculum. <i>Hieron.</i> , et inhabita in sempiterno.	27. Et inhabita in saeculum saeculi.	27.
28. Pios suos. <i>Hieron.</i> , sanctos suos.	28. Sanctos suos.	28.
32. Speculans. <i>Hieron.</i> , considerat.	32. Considerat.	32.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

12. Ἔννοεὶ ὁ ἀσεβὴς περὶ τοῦ δικαίου, καὶ βρῦχει κατ' αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.

15. Καὶ ὁ Κύριος καταγελάσεται αὐτοῦ.

17. Καὶ ἀντιλαμβάνεται τῶν δικαίων.

18. Προσῖδεν ὁ Κύριος τὰς ἡμέρας τῶν ἀμώμων.

20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογημένοι ὑπ' αὐτοῦ.

Καταρώμενοι ὑπ' αὐτοῦ.

25. Καὶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ εὐδοκεῖται.

25. Νέος ἐγενόμην, ἀλλὰ καὶ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους.

26.

27. Καὶ ἡμεῖς εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28.

32.

SYMMACHIUS.

12. Cogitat impius de justo, et stridet contra eum dentibus suis.

13. Et Dominus deridebit eum.

17. Et suscipit justos.

18. Præcivit Dominus dies immaculorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Et inimici Domini.

22. Benedicti ab eo.

Maledicti ab eo.

25. Et via ejus accepta est.

25. Juvenis fui, sed etiam senui.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quærens panes.

26.

27. Et quiesces in sæculum sæculi.

28.

32.

Ο΄.

12. Παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὴν δίκαιον, καὶ βρῦξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.

13. Ὁ δὲ Κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν.

17. Ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους.

18. Γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων.

20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογοῦντες αὐτόν.

Οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτόν.

25. Καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θηλήσει.

25. Νεώτερος ἐγενόμην καὶ γὰρ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητοῦν ἄρτους.

26. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δακρύζει.

27. Καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28. Τοὺς ὀσίους αὐτοῦ. Ἄλλος, τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ.

32. Κατανοεῖ. Ἄλλος, περισκοπεῖ.

LXX INTERPRETES.

12. Observabit peccator justum, et stridebit super eum dentibus suis.

13. Dominus autem irridebit eum.

17. Confirmat autem justos.

18. Novit Dominus dies immaculorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Inimici vero Domini.

22. Benedicentes ei.

Maledicentes autem ei.

25. Et viam ejus volet.

25. Junior fui, etenim senui.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quærens panes.

26. Tota die miseretur et commodat.

27. Et inhabita in sæculum sæculi.

28. Sanctos suos. *Alius, castos suos.*

32. Considerat. *Alius, circumspicit.*

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

THEODOTIO.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ
33 ולא ירשענו בהשפח	33.	33. . . . ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν.
35 ראיתי רשע ערוץ ובתערה כארח רענן	35.	35.
37 שמר-תם וראה ישר כי- אחרית לאיש שלום	37.	37. Ἐσχατον.
38 ופשעים נשכחו יחד אחרית רשעים נכרעה	38.	38. Καὶ ἔσχατον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

33. Nec condemnabit eum in iudicando eum. *Hieron.*, et non condemnabit eum, cum iudicatur.

35. Vidi impium terrificum, et diffundentem se sicut laurus viridis. *Hieron.*, vidi impium robustum, et fortissimum sicut indigenam virentem.

37. Custodi integrum, et vide rectum, quia novissimum viro pax. *Hieron.*, custodi simplicitatem, et vide rectum : quia erit ad extremum viro pax.

38. Et prævaricantes debentur pariter : novissimum impiorum exciditur. *Hieron.*, prævaricantes autem debentur pariter, et novissimum impiorum peribit.

VULGATA LATINA.

33. Nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

35. Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros Libani.

37. Custodi innocentiam, et vide æquitatem : quoniam sunt reliquiæ homini pacifico.

38. Injusti autem disperibunt simul : reliquiæ impiorum interibunt.

AQUILA.

33... in iudicando eum.

35.

37. Novissimum.

38. Et novissimum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

V. 1. Ἄλλοι, τοῦ Δαυὶδ. Sic unus.

Ibid. Ἄ., μὴ διαμάχου etc. Has variorum interpretationum lectiones ex mss. multis, ex Eusebio, item Theodoretis et Drusio mutuamur.

V. 2. Σ., ὅτι ὤσαί χλωρά. Sic mss. et Drusius, in quo deest, ὅτι.

V. 3. Ἄ., καὶ νόμου πίστιν. Eusebius et Drusius ; sed in postremo deest καὶ ad utrumque.

V. 5. Ἄ., κύλιε etc. Drusius.

V. 7. Ἄ., στήθησιν τῷ Κυρίῳ etc. Sic omnes, præter unum, qui ex versione Symmachi ad Aquilam posuit καὶ ἔχτετε αὐτόν. Ad Symmachum vero Eusebius legit, καὶ ἔχτετε αὐτῷ. Drusius, καὶ ἔχτετε αὐτόν.

V. 12. Σ., ἐνοεῖ ὁ ἀσεθής etc. Sic Colbert. unus.

V. 13. Σ., καὶ ὁ Κύριος καταγέλασι αὐτοῦ. Sic duo Colbertini. Alius vero legit, ὁ δὲ Κύριος ἐπγέλασεται αὐτόν.

V. 17. Σ., ἀντιλαμβάνεται etc. Drusius.

V. 18. Σ., προσέειπεν ὁ Κύριος etc. Sic Eusebius et mss. Drusius vero, προσέειπε Κύριος etc.

V. 20. Regius unus codex et Coislin. qui in hæc verba, ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολλοῦνται, hæc notant ex Theodoretis : Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος συνδέσμων θεοδικῶτες, τοὺς αὐτοὺς ἔδειξαν ἁμαρτωλοὺς, καὶ τοῦ Κυρίου ἐχθροὺς. I. e. Aquila et Symmachus conjunctionem ponentes, eosdem ipsos esse demonstrant peccatores atque Dei hostes. Ubi respicitur ad sc-

PSALMUS XXXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ
3 בִּי נַחַד 3	3.	3.
4 כַּפְּנֵי דַעֲבֹךְ 4	4.	4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ἐμβριμῆσώς σου.
כַּפְּנֵי דַעֲבֹךְ		
7 קָדַד דַּלְתֵי 7	7.	7.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	‡ VULGATA.	AQUILA.
3. Defixæ sunt in me. <i>Hieron.</i> , infixæ sunt mihi.	3. Infixæ sunt mihi.	3.
4. Propter iram tuam. <i>Hieron.</i> , a facie indignationis tuæ.	4. A facie iræ tuæ.	4. A facie indignationis tuæ.
Propter peccatum meum. <i>Hieron.</i> , a facie peccati mei.	A facie peccatorum meorum.	
7. Atratus ambulavi. <i>Hieron.</i> , mcerens ambulavi.	7. Contristatus ingrediebar.	7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

35. Οὐδὲ καταδικάσαι κρινόμενον.

35.

37. Φύλασσε ἀπλότητα, καὶ ὄρα εὐθύ, ὅτι ἐστὶ μέλλοντα ἀνθρώπων εἰρηνικῶ.

38. Οἱ δὲ ἀθετοῦντες ἐξαλειφθήσονται ὁμοῦ· τὰ ἔσχατα τῶν ἀνόμων ἐκκοπήσεται.

SYMMACHUS.

35. Nec condemnabit iudicatum.

35.

37. Custodā simplicitatem, et vide rectum, quia sunt futura homini pacifico.

38. Prævaricantes autem debentur simul: novissima iniquorum excindentur.

35. Οὐδὲ μὴ καταδικάσαι αὐτὸν, ὅταν κρινῆται αὐτῶ.

35.

35. Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. ᾿, εἶδον ἀσεβῆ καὶ ἀναιδῆ ἀντιποιούμενον ἐν σκληρότητι, καὶ λέγοντα, Εἰμι ὡς αὐτόχθων περιπατῶν ἐν δικαιοσύνη.

35.

37. Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπων εἰρηνικῶ.

37.

38. Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται ἐπιτοσαντὸ, τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσονται.

38.

LXX INTERPRETES.

35. Nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

35.

35. Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros Libani. VI, vidi impium et impudentem sibi vindicantem in duritie, et dicentem: Sum sicut indigena ambulans in iustitia.

35.

37. Custodi innocentiam, et vide æquitatem: quoniam sunt reliquæ homini pacifico.

37.

38. Injusti autem disperibunt simul: reliquæ impiorum interibunt.

38.

THEODOTIO.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

quentem A. S. lectionem, quæ p-r conjunctionem καὶ incipit. Putarim ego Aquilani vel Symmachum, vel utrumque hic vertisse ἀσεβεῖς, non ἀμαρτωλοὶ, ac librariorum vocem ἀμαρτωλοὶ ex LXX in hos Interpretes transtulisse. Nam Hieronymus, qui vel alterutrum vel utrumque sequitur, hic vertit, impii, atque sic solent illi vocem Hebraicam פְּרִי־רָע vertere.

V. 22. Σ., οἱ εὐλογημένοι ὑπ' αὐτοῦ. Drusius.

Ibid. Σ., καταρῶμενοι ὑπ' αὐτοῦ etc. Idem.

V. 25. Σ., καὶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ εὐδοκεῖται. Idem. Corderius pro εὐδοκεῖται, legit εὐδοκεῖται. Sed prior lectio præstare videtur, quia ad Hebraicam vocem quadrat.

V. 25. Σ., νέος ἐγενόμην. Sic Eusebius.

Ibid. Σ., Ο΄, καὶ οὐκ εἶδον etc. Eusebius.

V. 26. Ἀ., ὅλην τὴν ἡμέραν etc. Drusius.

V. 27. Σ., καὶ ἡρεμήσεις εἰς αἰῶνα. Eusebius.

V. 28. Ἀλλος, τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ. Coislin. unus.

Sic vertit Aquila supra psalm. xi, 2.

V. 32. Ἄλλος, περισκοπεῖ. Drusius.

V. 35. Ἀ....., ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex uno Colbertino.

V. 35. ᾿, εἶδον ἀσεβῆ etc. Drusius.

V. 37. Σ., φύλασσε ἀπλότητα etc. Sic mss. Drusius truncam adtulit. Eusebius et duo mss. habent, ἀνθρώπων εἰρηνικῶ. Duo autem alii mss., ἀνδρῶν εἰρηνικῶ sed hi videntur ex LXX versione lapsu graphico mutuari. Ἀ., ἔσχατον. Drusius.

V. 38. Σ., οἱ δὲ ἀθετοῦντες etc. Sic Theodoretus et duo msa. Ἀ., καὶ ἔσχατον. Drusius.

PSALMUS XXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Καθίκεται μου.

Α. Ἀπὸ προσώπου τῆς ἐμβριμῆσώς σου.

Διὰ τὰς ἀμαρτίας μου.

7. Σκυθρωπὸς περιεπάτων.

SYMMACHUS.

3. Attingunt me.

4. A facie indignationis tuæ.

Propter peccata mea.

7. Mœrens ambulabam.

3. Ἐνεπάγησάν μοι.

4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου.

Ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου.

7. Σκυθρωπάζων ἐπορευόμην.

LXX INTERPRETES.

3. Infixæ sunt mihi.

4. A facie iræ tuæ.

A facie peccatorum meorum.

7. Contristatus ambulabam.

3.

4.

7.

3.

4.

7.

THEODOTIO.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ
33 ולא ירשענו בהשפכד	33.	33. . . . ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν.
35 ראיתי רשע עריץ ובהתערה כאידח רענן	35.	35.
57 שמר-תם וראה ישר כי- אחרית לאיש שלום	57.	37. Ἐσχατον.
58 ופשעים נשכחו יחד אחרית רשעים נכרתה	38.	38. Καὶ Ἐσχατον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

53. Nec condemnabit eum in iudicando eum. *Hieron.*, et non condemnabit eum, cum iudicatur.

35. Vidi impium terrificum, et diffundentem se sicut laurus viridis. *Hieron.*, vidi impium robustum, et fortissimum sicut indigenam virentem.

37. Custodi integrum, et vide rectum, quia novissimum viro pax. *Hieron.*, custodi simplicitatem, et vide rectum : quia erit ad extremum viro pax.

58. Et prævaricantes debentur pariter : novissimum impiorum exciditur. *Hieron.*, prævaricantes autem debentur pariter, et novissimum impiorum peribit.

VULGATA LATINA.

33. Nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

35. Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros Libani.

37. Custodi innocentiam, et vide æquitatem : quoniam sunt reliquix homini pacifico.

38. Injusti autem disperibunt simul : reliquix impiorum interibunt.

AQUILA.

33... in iudicando eum.

35.

37. Novissimum.

38. Et novissimum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

V. 1. Ἄλλοι, τοῦ Δαυὶδ. Sic unus.

Ibid. Ἄ., μὴ διαμάχου etc. Has variorum interpretum lectiones ex mss. multis, ex Eusebio, item Theodoreto et Drusio mutuamur.

V. 2. Σ., ὅτι ὤσει γλωρά. Sic mss. et Drusius, in quo deest, ὅτι.

V. 5. Ἄ., καὶ νέμου πίστιν. Eusebius et Drusius ; sed in postremo deest καὶ ad utrumque.

V. 5. Ἄ., κύλιε etc. Drusius.

V. 7. Ἄ., σίγησον τῷ Κυρίῳ etc. Sic omnes, præter unum, qui ex versione Symmachi ad Aquilam posuit καὶ ἐπέτευ αὐτόν. Ad Symmachum vero Eusebius legit, καὶ ἐπέτευ αὐτῷ. Drusius, καὶ ἐπέτευ αὐτόν.

V. 12. Σ., ἔνοσι δ' ἀσεθής etc. Sic Colbert. unus.

V. 13. Σ., καὶ ὁ Κύριος καταγέλασι αὐτοῦ. Sic duo Colbertini. Alius vero legit, ὁ δὲ Κύριος ἐπυλάσεται αὐτόν.

V. 17. Σ., ἀντιλαμβάνεται etc. Drusius.

V. 18. Σ., προσῖδεν ὁ Κύριος etc. Sic Eusebius et mss. Drusius vero, προσῖδε Κύριος etc.

V. 20. Regius unus codex et Coisl. qui in hæc verba, ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπώλουνται, hæc notant ex Theodoreto : Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος συνδέσμων ταθσικῆτες, τοὺς αὐτοὺς ἔδειξαν ἁμαρτωλοὺς, καὶ τοῦ Κυρίου ἐχθροὺς. I. e. Aquila et Symmachus conjunctionem ponentes, eosdem ipso esse demonstrant peccatores atque Dei hostes. Ubi respicitur ad se-

PSALMUS XXXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ
3 ב' ודדו 3	3.	3.
4 כפני ועכ 4	4.	4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ἐμδριμής σου.
כפני חכאתי		
7 קדד הלכתי 7	7.	7.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	: VULGATA.	AQUILA.
3. Defixæ sunt in me. <i>Hieron.</i> , infixæ sunt mihi.	3. Infixæ sunt mihi.	3.
4. Propter iram tuam. <i>Hieron.</i> , a facie indignationis tuæ.	4. A facie iræ tuæ.	4. A facie indignationis tuæ.
Propter peccatum meum. <i>Hieron.</i> , a facie peccati mei.	A facie peccatorum meorum.	
7. Atratus ambulavi. <i>Hieron.</i> , mœrens ambulavi.	7. Contristatus ingrediebar.	7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

35. Οὐδὲ καταδικάσαι κρινόμενον.

35.

37. Φύλασσε ἀπλότητα, καὶ ὄρα εὐθὺς, ὅτι ἐστὶ μέλλοντα ἀνθρώπων εἰρηνικῶ.

38. Οἱ δὲ ἀθετοῦντες ἐξαλειφθήσονται ὁμοῦ· τὰ ἔσχατα τῶν ἀνόμων ἐκκοπήσεται.

SYMMACHUS.

35. Nec condemnabit iudicatum.

35.

37. Custodi simplicitatem, et vide rectum, quia sunt futura homini pacifico.

38. Prævaricantes autem delentur simul: novissima iniquorum excidentur.

35. Οὐδὲ μὴ καταδικάσαι αὐτὸν, ὅταν κρινῆται αὐτῶ.

35. Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. ᾿Γ΄, εἶδον ἀσεβῆ καὶ ἀναιδῆ ἀντιποιούμενον ἐν σκληρότητι, καὶ λέγοντα, Εἰμὶ ὡς αὐτῶν περιπατῶν ἐν δικαιοσύνη.

37. Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπων εἰρηνικῶ.

38. Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται ἐπιτοσαυτὸ, τὰ ἐγκαταλείματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσονται.

LXX INTERPRETES.

35. Nec damnabit eum, eum iudicabitur illi.

35. Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros Libani. VI, vidi impium et impudentem sibi vindicantem in duritie, et dicentem: Sum sicut indigena ambulans in iustitia.

37. Custodi innocentiam, et vide æquitatem: quoniam sunt reliquæ homini pacifico.

38. Injusti autem disperibunt simul: reliquæ impiorum interibunt.

THEODOTIO.

35.

35.

37.

38.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

quentem A. S. lectionem, quæ per conjunctionem καὶ incipit. Putarim ego Aquilam vel Symmachum, vel utrumque hic vertisse ἀσεβεῖς, non ἀμαρτωλοί, ac librarios vocem ἀμαρτωλοί ex LXX in hos Interpretes transtulisse. Nam Hieronymus, qui vel alterutrum vel utrumque sequitur, hic vertit, impij, atque sic solent illi vocem Hebraicam פְּשָׁרִים vertere.

V. 22. Σ., οἱ εὐλογημένοι ὑπ' αὐτοῦ. Drusius.

Ibid. Σ., καταρώμενοι ὑπ' αὐτοῦ etc. Idem.

V. 25. Σ., καὶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ εὐδοκεῖται. Idem. Corderius pro εὐδοκεῖται, legit εὐδοοῦται. Sed prior lectio præstare videtur, quia ad Hebraicam vocem quadrat.

V. 25. Σ., νέος ἐγενόμην. Sic Eusebius.

Ibid. Σ., Ο΄, καὶ οὐκ εἶδον etc. Eusebius.

V. 26. 'A., ὀλην τὴν ἡμέραν etc. Drusius.

V. 27. Σ., καὶ ἡμερήσις εἰς αἰῶνα. Eusebius.

V. 28. 'Αλλος, τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ. Coislin. unus. Sic vertit Aquila supra psalm. xi, 2.

V. 32. 'Αλλος, περισκοπεῖ. Drusius.

V. 33. 'A....., ἐν τῶ κρινεσθαι αὐτόν. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex uno Colbertino.

V. 35. ᾿Γ΄, εἶδον ἀσεβῆ etc. Drusius.

V. 37. Σ., φύλασσε ἀπλότητα etc. Sic mss. Drusius truncam adtulit. Eusebius et duo mss. habent, ἀνθρώπων εἰρηνικῶ. Duo autem alii mss., ἀνθρῶ εἰρηνικῶ sed hi videntur ex LXX versione lapsu graphico mutuari. 'A., ἔσχατον. Drusius.

V. 38. Σ., οἱ δὲ ἀθετοῦντες etc. Sic Theodoretus et duo mss. 'A., καὶ ἔσχατον. Drusius.

PSALMUS XXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Καθίκεται μου.

4. 'Απὸ προσώπου τῆς ἐμβριμῆσώς σου.

Διὰ τὰς ἀμαρτίας μου.

7. Σκυθρωπὸς περιπέτουν.

SYMMACHUS.

3. Attingunt me.

4. A facie indignationis tuæ.

Propter peccata mea.

7. Mærens ambulabam.

3. 'Ενεπέγησάν μοι.

4. 'Απὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου.

'Απὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου.

7. Σκυθρωπάζων ἐπορευόμην.

LXX INTERPRETES.

3. Infixæ sunt mihi.

4. A facie iræ tuæ.

A facie peccatorum meorum.

7. Contristatus ambulabam.

3.

4.

7.

3.

4.

7.

THEODOTIO.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

8 כִּי-כִסְלִי מִלֵּא נִקְרָה
 9 שֶׁאֲנִי מִטְּמֵאת לְבִי
 12 אֲהַבֵּנִי וְרַעִי מִנְגִיד בְּגַעֵי יַעֲסֹד
 וְקִרְבֵּי מִרְחֵק עֲסֹד
 15 רַעִי
 17 עָלַי הַגְּדִיל
 18 לְצַלַּע בֶּטֶן
 20 חַיִּים עֲצֹב
 21 וְשִׁכְחֹנִי
 טִב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

8. Quoniam illa mea plena fuerunt foeditate. *Hieron.*, quoniam lumbi mei repleti sunt ignominia.

9. Rugii præ palpitatione cordis mei. *Hieron.*, rugiebam a gemitu cordis mei.

12. Diligentes me et socii mei ex aduerso plagæ meæ steterunt. *Hieron.*, cari mei et amici mei quasi contra lepram meam steterunt.

Et propinqui mei a longinquo steterunt. *Hieron.*, et vicini mei longe steterunt.

13. Malum meum. *Hieron.*, mala mihi.

17. Super me magnificauerunt se. *Hieron.*, super me magnificentur.

18. Ad claudicationem paratus. *Hieron.*, ad plagas paratus sum.

20. Videntes roborati sunt. *Hieron.*, videntes confortati sunt.

21. Adversabantur mihi. *Hieron.*, id.

Bonum. *Hieron.*, id.

23 Festina. *Hieron.*, id.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

8.
 9.
 12.

13.
 17.
 18.
 20.
 21.

23.

VULGATA LATINA.

8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus.

9. Rugiebam a gemitu cordis mei.

12. Amici mei et proximi mei aduersum me appropinquauerunt et steterunt.

Et qui iuxta me erant de longe steterunt.

13. Mala mihi.

17. Super me magna locuti sunt.

18. In flagella paratus sum.

20. Vivunt et confirmati sunt.

21. Detrahebant mihi.

Bonitatem.

23. Intende.

ΑΡΥΤΑΣ.

8. Ὅτι ἐμπληρώθησαν αἱ λαγόνες μου ἀτιμίας.
 9. Ἐβρυχώμην ἀπὸ βρυγμοῦ τῆς καρδίας μου.
 12.

13. Κακίαν μου.

17.

18.

20.

21.

23.

AQUILA.

8. Quoniam impleta sunt illa mea ignominia.

9. Fremebam a fremitu cordis mei.

12

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVII.

V. 3. Σ., καθίχεται μου. Drusius.

V. 4. Ἀ., Σ., ἀπὸ προσώπου etc. Eusebius et Drusius.

Ibid. Σ., διὰ τὰς ἀμαρτίας μου. Iidem.

V. 7. Σ., σκυθρωπὸς περιπάτου. Sic Drusius. Codex unus Regius habet ἐπάτου prima manu; sed deinde emendatum est, περιπάτου.

V. 8. Lectionem Aquilæ sic habent mss. et Drusius, qui postremus ad Symmachum ita legit: ἔτι

αἱ ψῆλαι μου ἐμπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων ἢ ἀτιμίας. Unus vero Regius, ἦτοι ἀτιμίας, quod est quasi scholion ex Aquilæ versione desumptum: quamobrem has voces, ἢ ἀτιμίας, ex Symmachi loco expunximus. [Ἐμπλήσθησαν. Ita nonnunquam interpretes, pro ἐνεπλήσθησαν. DRACH.]

V. 9. Ἀ., ἐβρυχώμην etc. Sic mss. et Drusius. Duo codices habent ἐβρυχώμην.

V. 12. Σ., οἱ φίλοι μου etc. Sic Theodoretus et

PSALMUS XXXVIII.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

1 לְהַצֵּיחַ לִידִיתוֹן בְּדַבַּר דָּת

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori ipsi Idithun, canticum David. *Hieron.*, pro victoria Idithun, David psalmus.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

VULGATA LATINA.

1. In finem, ipsi Idithun, canticum David.

ΑΡΥΤΑΣ.

1. Τῷ νικητοῦ ὑπὲρ Ἰδοῦν, μελόδημα τοῦ Δαυὶδ.

AQUILA.

1. Victori super Idithun, canticum David.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8. Ὅτι αἱ ψῆλαι μου ἐμπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων.

9.

12. Οἱ φίλοι μου καὶ ἑταῖροί μου ἐξεναντίας ἐν τῇ πληγῇ μου ἀντέστησαν.

Καὶ οἱ ἑγγιστά μου μακρὰν ἔστησαν.

13. Κακὸν μου.

17. Καταμεγαλύνοντό μου.

18. Εἰς τὸ σκάζειν παρεσκευάσμαι.

20. Ζῶντες ὑπερισχύουσιν.

21. Ἀντίκειντό μοι.

23.

SYMMACHUS.

8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus.

9.

12. Amici mei et socii mei ex adverso in plaga mea obstiterunt.

Et vicini mei longe steterunt.

13. Malum meum.

17. Magnificabant se contra me.

18. Ad claudicandum paratus sum.

20. Videntes prævalent.

21. Adversabantur mihi

23.

8. Ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη ἐμπαιγμάτων.

9. Ἀρσώμενη ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου.

12. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν.

Καὶ οἱ ἑγγιστά μου μακρὸθεν ἔστησαν.

13. Τὰ κακά μοι.

17. Ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοβρόμῳσαν.

18. Εἰς μάστιγας ἑτοιμος.

20. Ζῶσι καὶ κεκραταίνονται.

21. Ἐνεδιέβαλλον με.

Δικαιοσύνην. *Οἱ λοιποὶ*, ἀγαθοσύνην.

23. Πρόσχευς. *Οἱ λοιποὶ*, σπεύσον.

LXX INTERPRETES.

8. Quoniam anima mea impleta est illusionibus.

9. Rugiebam a gemitu cordis mei.

12. Amici mei et proximi mei adversum me appropriuq̄averunt et steterunt.

Et qui juxta me erant de longe steterunt.

13. Mala mihi.

17. Super me magna locuti sunt.

18. In flagella paratus.

20. Vivunt et confirmati sunt.

21. Detrahebant mihi.

Justitiam. *Reliqui*, bonitatem.

23. Intende. *Reliqui*, festina.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVII.

duo Regii. Drusius sic habet, ἐξεναντίας τῇ πληγῇ μου ἔστησαν, minus recte.

Ibid. Σ., καὶ οἱ ἑγγιστά μου μακρὰν ἔστησαν. Unus Reg.

V. 13. Drusius habet, Ἄ., κακίαν μου, κακὸν μου, ac recte suspicatur primum Aquilæ, secundum Symmachi esse. Vide infra psalm. xxxix, 15.

V. 17. Σ., καταμεγαλύνοντό μου. Sic Colbertinus unus melius quam Drusius, καταμεγαλύνονται.

V. 18. Σ., εἰς τὸ σκάζειν etc. Drusius.

V. 20. Σ., ζῶντες ὑπερισχύουσιν. Idem.

V. 21. Σ., ἀντίκειντό μοι. Idem.

Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, ἀγαθοσύνην. Sic unus codex Coislinianus vero hanc notam habet: Ἀριγίνης καὶ Ο΄, Θ., Ε΄, Γ΄, ἀγαθοσύνην. Εὐστάθιος καὶ Δ΄, δικαιοσύνην. I. e. *Origenes et LXX, Th., V, VI*, bonitatem; *Eusebius et Tetrapla*, justitiam.

Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, σπεύσον. Drusius.

PSALMUS XXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ Ἰδithun, ψῆθ τοῦ Δαυὶδ.

SYMMACHUS.

1. Triumphale super Idithun, canticum David.

1. Εἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰδithun, ψῆθ τοῦ Δαυὶδ.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, ipsi Idithun, canticum David.

1. Εἰς τὸ νίκος ὑπὲρ Ἰδithun, ψῆθ τῷ Δαυὶδ.

THEODOTIO.

1. In victoriam super Idithun, canticum ipsi David.

TO EBPAIKON.

8 כִּי-כִסְלוֹ מִלֹּא נִקְלָה
 9 שֶׁאֵנִי מִטְמֵאת לְבִי
 12 אֲהַבִּי וְרַעֲיִי מִנְגִיד נִגְעֵי יַעֲסֹד
 וְקִרְבֵּי מִרְחֵק עֲסֹד
 15 רַעֲיִי
 17 עָלַי הַגְדִּילִי
 18 לְצַלַּע נֶכֶךְ
 20 חַיִּים עֲצֹב
 21 יִשְׁמְרֵנִי
 כִּדָּב
 23 וְדַעַה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

8. Quoniam ilia mea plena fuerunt foeditate. *Hieron.*, quoniam lumbi mei repleti sunt ignominia.
 9. Rugii præ palpitatione cordis mei. *Hieron.*, rugiebam a gemitu cordis mei.
 12. Diligentes me et socii mei ex adverso plagæ meæ steterunt. *Hieron.*, cari mei et amici mei quasi contra lepram meam steterunt.
 Et propinqui mei a longinquo steterunt. *Hieron.*, et vicini mei longe steterunt.
 13. Malum meum. *Hieron.*, mala mihi.
 17. Super me magnificaverunt se. *Hieron.*, super me magnificentur.
 18. Ad claudicationem paratus. *Hieron.*, ad plagas paratus sum.
 20. Viventes roborati sunt. *Hieron.*, viventes confortati sunt.
 21. Adversabantur mihi. *Hieron.*, id.
 Bonum. *Hieron.*, id.
 23 Festina. *Hieron.*, id.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

8.
 9.
 12.
 13.
 17.
 18.
 20.
 21.
 23.

VULGATA LATINA.

8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus.
 9. Rugiebam a gemitu cordis mei.
 12. Am'ici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt.
 Et qui juxta me erant de longe steterunt.
 13. Mala mihi.
 17. Super me magna locuti sunt.
 18. In flagella paratus sum.
 20. Vivunt et confirmati sunt.
 21. Detrahebant mihi.
 Bonitatem.
 23. Intende.

ΑΚΥΛΑΣ.

8. Ὅτι ἐμπληρώθησαν αἱ λαγόνες μου ἀτιμίας.
 9. Ἐδρυχώμην ἀπὸ βρυγμοῦ τῆς καρδίας μου.
 12.
 13. Κακίαν μου.
 17.
 18.
 20.
 21.
 25.

AQUILA.

8. Quoniam impleta sunt mea ignominia.
 9. Fremebam a fremitu mei.
 12.
 13. Malitiam meam.
 17.
 18.
 20.
 21.
 23.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVII.

V. 3. Σ., καθίεται μου. Drusius.
 V. 4. Ἀ., Σ., ἀπὸ προσώπου etc. Eusebius et Drusius.
 Ibid. Σ., διὰ τὰς ἀμαρτίας μου. Ibidem.
 V. 7. Σ., στυθρωπὸς περιεπάτου. Sic Drusius. Codex unus Regius habet ἐπάτου prima manu; sed deinde emendatum est, περιεπάτου.
 V. 8. Lectionem Aquilæ sic habent mss. et Drusius, qui postremus ad Symmachum ita legit: ὅτι

αἱ ψαῖαι μου ἐμπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων. Unus vero Regius, ἔτοι ἀτιμίας, qua scholion ex Aquilæ versione desumptum rem has voces, ἢ ἀτιμίας, ex Symmacho proximus. [Ἐμπλήσθησαν. Ita νομίζονται, pro ἐνεπλήσθησαν. Βλακκ.]
 V. 9. Ἀ., ἔδρυχώμην etc. Sic mss. Duo codices habent ἔδρυχώμην.
 V. 12. Σ., οἱ φίλοι μου etc.

PSALMUS XXXVIII.

TO EBPAIKON.

1 לְמַנְחָה לְיְהוָה בְּכֹכֵב לַחַד

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori ipsi Idithun, canticum David. *Hieron.*, pro victoria Idithun, David psalmus.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

VULGATA LATINA.

1. In finem, ipsi Idithun, canticum David.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Τῷ νικῶντι μελῶδημα τοῦ Δαβὶδ.

AQUILA.

1. Victori super I-cum David.

[The main body of the page contains several lines of extremely faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the paper.]

iget ee.

9.

aperui os
cisti

10.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοί; γράμματα.	AKTAAS.
2 אֶמְרָתִי אֲשׁוּרָה דְרַכִּי כַחֲסוּדָא בְּלִשְׁוֹנִי אֲשׁוּרָה לְפִי כַחֲסוּס בְּעוֹד רִשְׁעִי לִנְגוּדִי	2.	2.
3 נֶאֱלַמְתִּי דוֹמִיָּה הַחֲשִׁיתִי מִפֶּה־ וְכִאֲבִי נֶעֱכֵר	3.	3. . . . σωπῆ εὐίγησα ἀπὸ ἀγυ- θού. . . .
4 הֵם - רְבִי וּ בְקִרְבִּי בְהִיגִי תְּבַעֲרֵ - אֵשׁ	4.	4.
5 הִנֵּה כִּסְיָהּ וּ נְתַתָּה יָמִי וְחִלִּי כִּאִין עֹד אֶךְ כָּל-הַבָּל כָּל-אָדָם נֶעֱבֵר סֵלָה	5.	5. Καὶ ἡ κατάδυσίς μου ὡς εὐία ἴστιν ἐναντίον σου. Ἦδὲ ἄνθρωπος ἐστηλωμένος. Ἄει.
7 מִי - אֲסַפֵּם	7.	7. Τίς συλλέξει αὐτά.
8 וְעַתָּה מִה-קִּיִּיתִי אֲדֹנָי תְּחַלְתִּי לִךְ הִיא	8	8. Ἡ παραδοκία μου μετὰ σοῦ.
9 מִכֹּל - פִּשְׁעֵי הַצִּילֵנִי חֲרַפְתָּ נָבֵל אֶל-הַשִּׁיבֹנִי	9.	9. . . . ὄνειδος ἀπορρέοντι μὴ θῆς με.
10 נֶאֱלַמְתִּי נָא אֲפִתַּח-פִּי כִי אֲתָה נְשִׁית	10.	10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Dixi, Custodiam vias meas a peccando in lingua mea. Custodiam ori meo epistomidem, cum adhuc impius juxta me. *Hieron.*, dixi, Custodiam vias meas, ne peccem in lingua mea: custodiam os meum silentio, donec est impius contra me.

3. Obmutui silentio, tacni de bono, et dolor meus conturbatus est. *Hieron.*, id.

4. Caluit cor meum in interiori meo: in meditatione mea exarsit ignis. *Hieron.*, incaluit cor meum in medio meo, in meditatione mea incensus sum igni.

6. Ecce palmos dedisti dies meos. *Hieron.*, ecce breves posuisti dies meos.

Et tempus meum tamquam nihil eorum te. *Hieron.*, et vita mea quasi non sit in conspectu tuo.

Utique universa vanitas, omnis homo stans. *Hieron.*, omnia enim vanitas, omnis homo stans.

Selah. *Hieron.*, semper.

7. Quis colligens ea. *Hieron.*, cui dimittat ea.

8. Et nunc quid exspectavi, Domine? exspectatio mea in te ipsa. *Hieron.*, Nunc ergo quid exspecto, Domine? praestolatio mea tu es.

9. Ab omnibus praevagationibus meis erue me: opprobrium stulti ne ponas me. *Hier.*, ab omnibus iniquitatibus meis libera me: opprobrium stulto ne ponas me.

10. Obmutui, non aperiam os meum: quia tu fecisti. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.

3. Obmutui, et humiliatus sum, et silui a bonis, et dolor meus renovatus est.

4. Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis.

6. Ecce mensurabiles posuisti dies meos.

Et substantia mea tamquam nihilante te.

Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.

Vacat.

7. Cui congregabit ea.

8. Et nunc quae est exspectatio mea? Nonne Dominus? et substantia mea apud te est.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti dediti me.

10. Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti.

AQUILA.

2.

3. ... silentio silui a bono. . . .

4.

6.

Et demersio mea quasi non est coram te.

Omnis homo erectus.

Semper.

7. Quis colliget ea.

8. Expectatio mea tecum.

9. ... opprobrium effluentis ne ponas me.

10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

2. Εἶπον, φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, μὴ ἁμαρτεῖν διὰ τῆς γλώσσης μου. Φυλάξω τὸ στόμα μου φίμω, ἕτι ἔντος ἀσεβοῦς ἐξ ἐναντίας μου.

3. Ἄλαλος ἐγενόμην σιγῇ, ἐσωπῆθην μὴ ὦν ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἀνεταράχθην.

4. Ἐξεθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου· ἐν τῷ ἀναπολεῖν με ἐνεκαίωμην πυρὶ.

6. Ἴδου ὡς σπιθαμὰς ἔδωκας τὰς ἡμέρας μου.

Καὶ ἡ βίωσίς μου ὡς οὐδὲν ἀντικρύς σου.

Μόνον γὰρ ἀτμὸς πᾶς ἀνθρώπος ἐστώς.

Διάψαλμα.

7.

8. Νῦν οὖν τί προσδοκῶ, Δέσποτα; ἡ ἀναμονὴ μου εἰς σέ ἐστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀθεσιῶν μου ἐξελού με, ἐπονειδίστον ἄφρονι μὴ πᾶξής με.

10. Ἄλαλος ἐγενόμην, οὐκ ἀνοήξω τὸ στόμα μου· σὺ γὰρ ἐποίησας.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Dixi, Custodiam vias meas, ad non peccandum per linguam meam. Custodiam os meum freno, cum adhuc esset impius ex adverso mei.

3. Sine loquela factus sum silentio: tacui non existens in loco, et turbatus sum.

4. Incaluit cor meum intra me, cum animo versarem, comburebar igne.

6. Ecce quasi palmos dedisti dies meos.

Et vita mea quasi nihil in conspectu tuo.

Solum enim vapor omnis hominians.

Diapsalma.

7.

8. Nunc igitur quid exspecto, Domine? patientia mea in te est.

9. Ab omnibus transgressionibus meis erue me, exprobrabilem insipienti ne statuas me.

10. Sine loquela factus sum, non aperiam os meum: tu enim fecisti.

2. Εἶπα, φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτανεῖν ἐν γλώσση μου. Ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν, ἐν τῷ συστήναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου.

3. Ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἄληγμά μου ἀνεκαινίσθη.

4. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελετῇ μου ἐκαυθήσεται πῦρ.

6. Ἴδου παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου. Ἄλλως, παλαιστὰς ἔθου.

Καὶ ὑπόστασίς μου ὡς οὐθὲν ἐνώπιόν σου.

Πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης, πᾶς ἀνθρώπος ζῶν.

Διάψαλμα. Ε΄, διαπαντός. Γ΄, εἰς τέλος.

7. Τίτι συνάξει αὐτά.

8. Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονὴ μου; οὐχὶ ὁ Κύριος; Καὶ ἡ ὑπόστασίς μου παρὰ σοὶ ἐστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνωμιῶν μου ρῦσαι με, θνεῖδος ἄφρονι ἔδωκὰς με. Ε΄, θνεῖδος ἄφρονι μὴ ὀψίς με.

10. Ἐκωφώθην, καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με.

LXX INTERPRETES.

2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.

3. Obmutui, et humiliatus sum, et sili a bonis, et dolor meus renovatus est.

4. Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis.

6. Ecce antiquos posuisti dies meos. Aliter, mensurabiles posuisti.

Et substantia mea tamquam nihilum ante te.

Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.

Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

7. Cui congregabit ea.

8. Et nunc quæ est exspectatio mea? Nonne Dominus? et substantia mea apud te est.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti dedisti me. V, opprobrium stulto ne dederis me.

10. Obmutui, et non aperui os meum: quoniam tu es qui fecisti me.

2.

3.

4.

6.

Διάψαλμα.

7. Τίς συλλέξει αὐτά.

8.

9.

10.

THEODOTIO.

2.

3.

4.

6.

Diapsalma.

7. Quis colliget ea.

8.

9.

10.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶ γράμμασι.	AQUILA.
על-עץ 12 ותבס כעש תבחד	12.	12.
אך תבל כל-אדם		Ἐλήν μάττην κός ἀνθρώπος.
אל-תחורש 15	15.	15.
השע סבני ואבליגה במרם 14 אך ואינני	14.	14.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Propter iniquitatem. <i>Hieron.</i> , pro iniquitate. Et liquescere fecisti ut tineam desiderium ejus. <i>Hieron.</i> , et posuisti quasi tineam desiderabilia ejus. Verumtamen vanitas omnis homo. <i>Hieron.</i> , id.	12. Propter iniquitatem. Et tabescere fecisti sicut araneam animam ejus.	12.
13. Ne silcas. <i>Hieron.</i> , ne ob surdescas.	13. Ne silcas. Verumtamen vane conturbatur omnis homo.	13.
14. Claude a me, et roborabor, antequam vadam, et non ego. <i>Hieron.</i> , parce mihi, ut rideam antequam vadam, et non subsistam.	14. Remitte mihi, ut refrigerer priusquam abeam, et amplius non ero.	14.

Notæ et varis lectiones ad Psalmum XXXVIII.

Tituli lectiones ex mss. eruimus.

V. 2. Lectionem Symmachi plenam sic habet Eusebius in Psalmos.

V. 3. 'A.; σιωπή ἐσίγησα ἀπὸ ἀγαθοῦ. Hanc Aquilæ lectionem viliatam adfert Colbertinus σιγηρῶς scripsit, sic: σιωπῆς σιγῆς ἀπὸ ἀγαθοῦ. Symmachi, Eusebius. In versione Aquilæ, σιωπῆς, ultima littera C erat \ominus , et ad sequentem vocem pertinebat ἐσίγησα. Postrema vero littera A ab imperito librario omissa fuit, ob repetitionem litteræ A in ἀπὸ.

V. 4. Ita Symmachi lectionem efferunt mss. Duo autem Colbertini habent ἀναπολῆν pro ἀναπολῆν.

V. 6. Σ., ἰδοὺ ὡς σταθμὰς etc. Eusebius et Drusius.

Ibid. 'A., καὶ ἡ καρ-. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Eusebius, Theodoretus, duo mss. et Drusius.

Ibid. Σ., μόνον γὰρ etc. Eusebius.

Ibid. Σελ. Vide psalmo III.

TO EBPAIKON.	PSALMUS XXXIX. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶ γράμμασι.	AQUILA.
קח קייתי ידוה ויט אלי ושבע שדעתי 2	2.	2.
3 סבד 3	3.	3.
6 רבוח עשית ו אתה ידוה אחי נשלאיך ותושבתך אלי אן ו עך אליך 6	6.	6.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Expectando expectavi Dominum, et declinavit ad me, et audivit clamorem meum. <i>Hieron.</i> , expectans expectavi Dominum, et inclinatus est ad me, et audivit clamorem meum.	2. Expectans expectavi Dominum, et intendit mihi, et exaudivit preces meas.	2.
3. Ex cisterna. <i>Hieron.</i> , de lacu.	3. De lacu.	3.
6. Multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua, et cogitationes tuas erga nos, ut non comparatio apud te. <i>Hieron.</i> , multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua, et cogitationes tuas pro nobis, non invenio ordinem coram te.	6. Multa fecisti tu, Domine Deus, mirabilia tua: et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.	6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12. Δι' ἀδικίαν.
Και διαλύεις ὡς εὐρώτα τὸ ἐπι-
θυμητὸν αὐτοῦ.

12. Ὑπὲρ ἀνομίας.
Και ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ. Ἄλλος, ἀνήλωσας.
Ἄλλος, ἐταπεινώσας.

12.

13. Μὴ παρακούσης.

Πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἀν-
θρωπος.

15.

14. Ἀπόσχου μου ἵνα μειδιάσω,
πρὶν ἀπελθεῖν με, καὶ μὴ ὑπάρ-
χαιν.

13. Μὴ παρασιωπήσης.
14. Ἄνεσ μοι ἵνα ἀναψύξω, πρὸ
τοῦ με ἀπελθεῖν, καὶ οὐκέτι μὴ
ὑπάρξω.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12. Propter iniquitatem.

12. Propter iniquitatem.

12.

Et dissolvit ut cariem deside-
rabile ejus.

Et tabescere fecisti sicut ara-
neam animam ejus. *Alius*, ab-
sumpsisti. *Alius*, humiliasti.

Verumtamen vane conturbatur
omnis homo.

13. Ne inauditum prætereas.

13. Ne sileas.

13.

14. Abstine a me ut rideam,
antequam abeam, et non subsi-
stam.

14. Remitte mihi, ut refrigerer
priusquam abeam, et amplius non
ero.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVIII.

V. 7. Ita Drusius. Agellius vero sic habet :
Theodotion autem ad Hebræum aptius vertit : Et
nescit quis colliget ea.

V. 8. Σ., νῦν οὖν etc. Eusebius et Drusius. Unus
legit παρὰ σοὶ loco τοῦ, εἰς σέ. Lectio Aquilæ in mss.

V. 9. Ἄ... δνειδος ἀπορρέοντι etc. Eusebius et
Drusius. Aquila vocem נָבַל *nabal*, semper vertit
ἀπορρέων. Symmachi versionem exhibet Eusebius,
νεκρου Quintæ.

V. 10. Σ., ἀλαλος etc. Eusebius et Drusius. Prior
legit, οὐκ ἀνοίξεις, alter, οὐκ ἀνοίξω, quem sequi-
mur, quia cum Hebraico consentit.

V. 12. Σ., δι' ἀδικίαν. Drusius.

Ibid. Σ., καὶ διαλύεις etc. Idem. Lectiones alias
in fine versus exhibet Colbert. στιχηρῶς scriptus.
Ibid. Ἄ., πλὴν etc. Sic unus codex.

V. 13. Σ., μὴ παρακούσης. Drusius.

V. 14. Σ., ἀπόσχου μου etc. Drusius. Colbertinus
vero στιχηρῶς scriptus, ἀπόσχου μοι.

PSALMUS XXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

2. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύ-
ριον, καὶ προσέσχε μοι, καὶ εἰσή-
κουσε τῆς δεήσεώς μου. Ἄλλος,
ἀναμένων ἀνέμεινα τὸν Κύριον, καὶ
προκλήθεις εἰσήκουσέ μου.

2.

3.

3. Ἐκ λάκκου. Ἄλλος ἐκ βό-
θρου.

3.

6. Πάμπλλα ἐποίησας σὺ, Κύριε
ὁ Θεὸς μου, τὰ τεράστιά σου, καὶ
τοὺς διαλογισμοὺς σου τοὺς ὑπὲρ
ἡμῶν, οὐκ ἔστιν ἐκθέσθαι ἐπὶ σοῦ.

6. Πολλὰ ἐποίησας σὺ, Κύριε ὁ
Θεὸς, τὰ θαυμάσιά σου, καὶ τοῖς
διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔστι τίς ὁμοι-
ωθήσεται σοι.

6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.

2. Expectans expectavi Domi-
num, et attendit mihi, et exaudi-
vit supplicationem meam. *Alius*,
expectans expectavi Dominum, et
advocatus exaudivit me.

2.

5.

3. De lacu. *Alius*, ex fossa.

5.

6. Perquam multa fecisti tu,
Domine Deus meus, prodigia tua,
et cogitationes tuas pro nobis, non
est exponere super te.

6. Multa fecisti tu, Domino
Deus, mirabilia tua : et cogitatio-
nibus tuis non est qui similis sis
tibi.

6.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
12 הכח רשע לצדיק חזק עלי שניו	12.	12.
15 אדני ישחק לו	15.	15.
17 וסבך צדיקים	17	17.
18 ידע יהוה ימו הכימים	18	18.
20 כי השעים ו יאבדו	20.	20. Ὅτι οἱ ἀμαρτωλοὶ ἀπολοῦν- ται.
ואיבי יהוה!		Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.
22 מברכיו	22.	22.
ובקללו		
23 חדרם יחפץ	25.	25.
25 נער ו הייתי גם-זקנה	25.	25.
ולא ראיתי צדיק נעוב חרש מבקש-להם		
26 כל-היום תגן ומלואו:	26.	26. Ὅλην τὴν ἡμέραν δωρεῖται καὶ δανείζει.
27 ושגן לעולם	27.	27
28 את-חסדיו	28.	28.
32 צופה	32.	32.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

12. Machinans impius contra justum, et frendens super eum dentibus suis. <i>Hieron.</i> , cogitat impius de justo, et frendet adversum eum dentibus suis.	13. Observabit peccator justum, et stridebit super eum dentibus suis.	12.
13. Dominus ridebit ei. <i>Hieron.</i> , Dominus deridebit eum.	13. Dominus autem irridebit eum.	13.
17. Et sustentans justos. <i>Hier.</i> , sublevat autem justos.	17. Confirmat autem justos.	17
18. Sciens Dominus dies perfectorum. <i>Hieron.</i> , novit Dominus dies immaculatorum.	18. Novit Dominus dies immaculatorum.	18.
2). Quia impii peribunt. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	20. Quia peccatores peribunt.	20. Quia peccatores peribunt.
Et inimici Domini. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Inimici vero Domini.	Et inimici Domini.
22. Benedicti ejus. <i>Hieron.</i> , qui benedicti fuerint ab eo.	22. Benedicentes ei.	22.
Et maledicti ejus. <i>Hieron.</i> , et qui maledicti.	Maledicentes autem ei.	
23. Et viam ejus volet. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	23. Et viam ejus volet.	23.
23. Puer fui, etiam senui. <i>Hieron.</i> , puer fui, siquidem senui.	25. Junior fui, etenim senui.	25.
Et non vidi justum derelictum, et semen ejus quaerens panem. <i>Hieron.</i> , et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quaerens panes.	Et non vidi justum derelictum, et semen ejus quaerens panem.	
26. Omni die miserans et mutuans. <i>Hieron.</i> , tota die donat et comodat.	26. Tota die miseretur et comodat.	26. Tota die donat et commodat.
27. Et habita in saeculum. <i>Hieron.</i> , et inhabita in sempiterno.	27. Et inhabita in saeculum saeculi.	27.
28. Pios suos. <i>Hieron.</i> , sanctos suos.	28. Sanctes suos.	28.
32. Speculans. <i>Hieron.</i> , considerat.	32. Considerat.	32.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

12. Ἔνωσι ὁ ἀσεθῆς περὶ τοῦ δικαίου, καὶ βρῦχει κατ' αὐτοῦ τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.

15. Καὶ ὁ Κύριος καταγελάσει αὐτοῦ.

17. Καὶ ἀντιλαμβάνεται τῶν δικαίων.

18. Προῦθεν ὁ Κύριος τὰς ἡμέρας τῶν ἀμώμων.

20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Καὶ οἱ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογημένοι ὑπ' αὐτοῦ.

Καταρώμενοι ὑπ' αὐτοῦ.

25. Καὶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ εὐδοκεῖται.

25. Νέος ἐγενόμην, ἀλλὰ καὶ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητούν ἄρτους.

26.

27. Καὶ ἡμερήσις εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28.

32.

SYMMACHIUS.

12. Cogitat impius de justo, et stridet contra eum dentibus suis.

15. Et Dominus deridebit eum.

17. Et suscipit justos.

18. Præscivit Dominus dies immaculatorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Et inimici Domini.

22. Benedicti ab eo.

Maledicti ab eo.

25. Et via ejus accepta est.

25. Juvenis fui, sed etiam senui.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quærens panes.

26.

27. Et quiesces in sæculum sæculi.

28.

32.

Υ.

12. Παρατηρήσεται ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν δίκαιον, καὶ βρῦξει ἐπ' αὐτὸν τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ.

15. Ὁ δὲ Κύριος ἐκγελάσεται αὐτόν.

17. Ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους.

18. Γινώσκει Κύριος τὰς ὁδοὺς τῶν ἀμώμων.

20. Ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται.

Οἱ δὲ ἐχθροὶ τοῦ Κυρίου.

22. Οἱ εὐλογούντες αὐτόν.

Οἱ δὲ καταρώμενοι αὐτόν.

25. Καὶ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ θελήσει.

25. Νεώτερος ἐγενόμην καὶ γὰρ ἐγήρασα.

Καὶ οὐκ εἶδον δίκαιον ἐγκαταλειμμένον, οὔτε τὸ σπέρμα αὐτοῦ ζητούν ἄρτους.

26. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐλεεῖ καὶ δανείζει.

27. Καὶ κατασκήνου εἰς αἰῶνα αἰῶνος.

28. Τοὺς ὀσίους αὐτοῦ. Ἄλλος, τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ.

32. Κατανοεῖ. Ἄλλος, περισκοπεῖ.

LXX INTERPRETES.

12. Observabit peccator justum, et stridebit super eum dentibus suis.

15. Dominus autem irridebit eum.

17. Confirmat autem justos.

18. Novit Dominus dies immaculatorum.

20. Quia peccatores peribunt.

Inimici vero Domini.

22. Benedicentes ei.

Maledicentes autem ei.

25. Et viam ejus volet.

25. Junior fui, etenim senui.

Et non vidi justum derelictum, neque semen ejus quærens panes.

26. Tota die miseretur et commodat.

27. Et inhabita in sæculum sæculi.

28. Sanctos suos. *Alius*, castos suos.

32. Considerat. *Alius*, circumspicit.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12.

15.

17.

18.

20.

22.

25.

25.

26.

27.

28.

32.

THEODOTIO.

12.

15.

17.

18.

20.

22.

23.

25.

26.

27.

28.

32.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ
33 ולא ירשענו בהשפסד	33.	33. . . . ἐν τῷ κρίνεσθαι αὐτόν.
35 ראתי רשע עדין וכתערה כחדר רענן	35.	35.
57 שמר-תם וראה ישר כי- אחרית לאיש שלום	57.	57. Ἐσχατον.
58 ופשנים נשכחו יחד אחרית רשעים נכרתה	58.	58. Καὶ ἔσχατον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

53. Nec condemnabit eum in iudicando eum. *Hieron.*, et non condemnabit eum, cum iudicatur.

55. Vidi impium terrificum, et diffundentem se sicut laurus viridis. *Hieron.*, vidi impium robustum, et fortissimum sicut indigenam virentem.

57. Custodi integrum, et vide rectum, quia novissimum viro pax. *Hieron.*, custodi simplicitatem, et vide rectum: quia erit ad extremum viro pax.

58. Et prævaricantes delebuntur pariter: novissimum impiorum exciditur. *Hieron.*, prævaricantes autem delebuntur pariter, et novissimum impiorum peribit.

VULGATA LATINA.

33. Nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

55. Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros Libani.

57. Custodi innocentiam, et vide æquitatem: quoniam sunt reliquię homini pacifico.

58. Injusti autem disperibunt simul: reliquię impiorum interibunt.

AQUILA.

33.... in iudicando eum.

35.

57. Novissimum.

58. Et novissimum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

V. 1. Ἄλλοι, τοῦ δαυὶδ. Sic unus.

Ibid. Ἄ., μὴ διαμάχου etc. Has variorum interpretum lectiones ex mss. multis, ex Eusebio, item Theodoretō et Drusio mutuamur.

V. 2. Σ., ὅτι ὤσεϊ γλωρά. Sic mss. et Drusius, in quo deest, ὅτι.

V. 5. Ἄ., καὶ νέμου πίστιν. Eusebius et Drusius; sed in postremo deest καὶ ad utrumque.

V. 5. Ἄ., κύλιε etc. Drusius.

V. 7. Ἄ., σίγησον τῷ Κυρίῳ etc. Sic omnes, præter unum, qui ex versione Symmachi ad Aquilam posuit καὶ ἔχτεσε αὐτόν. Ad Symmachum vero Eusebius legit, καὶ ἔχτεσε αὐτῷ. Drusius, καὶ ἔχτεσε αὐτόν.

V. 12. Σ., ἔννοεῖ δ' ἀσεθῆς etc. Sic Colbert. unus.

V. 13. Σ., καὶ ὁ Κύριος καταγάλασι αὐτοῦ. Sic duo Colbertini. Alius vero legit, ὁ δὲ Κύριος ἐχγέλασται αὐτόν.

V. 17. Σ., ἀντιλαμβάνεται etc. Drusius.

V. 18. Σ., προσίδεν ὁ Κύριος etc. Sic Eusebius et mss. Drusius vero, προσίδε Κύριος etc.

V. 20. Regius unus codex et Coislin. qui in hæc verba, ὅτι οἱ ἁμαρτωλοὶ ἀπολοῦνται, hæc notant ex Theodoretō: Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος συνδισμὸν τοῦ θεοκτότες, τοὺς αὐτοὺς ἔδειξαν ἁμαρτωλοὺς, καὶ τοῦ Κυρίου ἐχθροὺς. I. e. Aquila et Symmachus conjunctionem punentes, eosdem ipsos esse demonstrant peccatores atque Dei hostes. Ubi respicitur ad se-

PSALMUS XXXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
3 בי נדח 3	3.	3.
4 מפני דעסך	4.	4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ἐμδριμῆ- σειῶς σου.
מפני חסאדי		
7 דוד וכלתי	7.	7.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	; VULGATA.	AQUILA.
3. Defixæ sunt in me. <i>Hieron.</i> , infixæ sunt mihi.	3. Infixæ sunt mihi.	3.
4. Propter iram tuam. <i>Hieron.</i> , a facie indignationis tuæ.	4. A facie iræ tuæ.	4. A facie indignationis tuæ.
Propter peccatum meum. <i>Hieron.</i> , a facie peccati mei.	A facie peccatorum meorum.	
7. Atratus ambulavi. <i>Hieron.</i> , mœrens ambulavi.	7. Contristatus ingrediebar.	7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

35. Οὐδὲ καταδικάσαι κρινόμενον.

35. Οὐδὲ μὴ καταδικάσαι αὐτὸν, ὅταν κρινῆται αὐτῷ.

35.

35.

35. Εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου. Γ΄, εἶδον ἀσεβῆ καὶ ἀναιδῆ ἀντιποιούμενον ἐν σκληρότητι, καὶ λέγοντα, Εἰμὶ ὡς αὐτόχθων περιπατῶν ἐν δικαιοσύνῃ.

35.

37. Φύλασσε ἀπλότητα, καὶ ὄρα εὐθύ, ὅτι ἐστὶ μέλλοντα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ.

37. Φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτητα, ὅτι ἐστὶν ἐγκατάλειμμα ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ.

37.

38. Οἱ δὲ ἀθετοῦντες ἐξαλειφθήσονται ὅμοι· τὰ ἔσχατα τῶν ἀνόμων ἐκκοπήσεται.

38. Οἱ δὲ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται ἐπιτοσαντὸ, τὰ ἐγκαταλείμματα τῶν ἀσεβῶν ἐξολοθρευθήσονται.

38.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

33. Nec condemnabit iudicatum.

33. Nec damnabit eum, cum iudicabitur illi.

33.

33.

35. Vidi impium superexaltatum, et elevatum sicut cedros Libani. VI, vidi impium et impudentem sibi vindicantem in duritie, et dicentem : Sum sicut indigena ambulans in justitia.

35.

37. Custodi simplicitatem, et vide rectum, quia sunt futura homini pacifico.

37. Custodi innocentiam, et vide æquitatem : quoniam sunt reliquie homini pacifico.

37.

38. Prævaricantes autem debentur simul : novissima iniquorum excidentur.

38. Injusti autem disperibunt simul : reliquie impiorum interibunt.

38.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVI.

quentem A. S. lectionem, quæ p-r conjunctionem καὶ incipit. Putarim ego Aquilam vel Symmachum, vel utrumque hic vertisse ἀσεβεῖς, non ἀμαρτωλοί, ac libarios vocem ἀμαρτωλοί ex LXX in hos Interpretes transtulisse. Nam Hieronymus, qui vel alterutrum vel utrumque sequitur, hic vertit, *imprii*, atque sic solent illi vocem Hebraicam *שׁוֹרֵר* vertere.

V. 22. Σ., οἱ εὐλογημένοι ὅπ' αὐτοῦ. Drusius.

Ibid. Σ., καταρώμενοι ὅπ' αὐτοῦ etc. Idem.

V. 25. Σ., καὶ ἡ ὁδὸς αὐτοῦ εὐδοκεῖται. Idem. Corderius pro εὐδοκεῖται, legit εὐδοοῦται. Sed prior lectio præstare videtur, quia ad Hebraicam vocem quadrat.

V. 25. Σ., νέος ἐγενόμην. Sic Eusebius.

Ibid. Σ., Ο΄, καὶ οὐκ εἶδον etc. Eusebius.

V. 26. 'A., ὄλην τὴν ἡμέραν etc. Drusius.
 V. 27. Σ., καὶ ἠρεμήσεις εἰς αἰῶνα. Eusebius.
 V. 28. 'Αλλος, τοὺς ἀγνοὺς αὐτοῦ. Coislin. unus. Sic vertit Aquila supra psalm. xi, 2.
 V. 32. 'Αλλος, περισκοπεῖ. Drusius.
 V. 33. 'A., ἐν τῷ κρινεσθαι αὐτόν. Lectiones Aquilæ et Symmachi ex uno Colbertino.
 V. 35. Γ΄, εἶδον ἀσεβῆ etc. Drusius.
 V. 37. Σ., φύλασσε ἀπλότητα etc. Sic mss. Drusius truncam adtulit. Eusebius et duo mss. habent, ἀνθρώπῳ εἰρηνικῷ. Duo autem alii mss., ἀνδρὶ εἰρηνικῷ sed hi videntur ex LXX versione lapsu graphico mutuari. 'A., ἔσχατον. Drusius.
 V. 38. Σ., οἱ δὲ ἀθετοῦντες etc. Sic Theodoretus et duo mss. 'A., καὶ ἔσχατον. Drusius.

PSALMUS XXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Καθίκεταί μου.

3. Ἐνεπάγησάν μοι.

3.

4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ἐμβριμῆσεώς σου.

4. Ἀπὸ προσώπου τῆς ὀργῆς σου.

4.

Διὰ τὰς ἀμαρτίας μου.

Ἀπὸ προσώπου τῶν ἀμαρτιῶν μου.

7. Σκυθρωπὸς περιπάτου.

7. Σκυθρωπάζων ἐπορευόμην.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. Attingunt me.

3. Infixæ sunt mihi.

3.

4. A facie indignationis tuæ.

4. A facie iræ tuæ.

4.

Propter peccata mea.

A facie peccatorum meorum.

7. Mœrens ambulabam.

7. Contristatus ambulabam.

7.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

8 כִּי-כִסְלֵי מִלְאָךְ נִקְרָה
 9 שֶׁאֲנִי מִטְמֵאת לְבִי
 12 אֲהַבֵּי וְהִרְעִי מִנְגִיד בְּגַעֵי יַעֲמֹד
 וְקִרְבֵּי מִרְחֵק עִמָּךְ
 15 רְעִי
 17 עָלֵי הַגְּדֹלֶךְ
 18 לְצַלַּע בִּנְךָ
 20 חַיִּים עֲצֹבֵי
 21 וְשִׁמְרֹנֵי
 מִדָּבָר
 23 הַדְּשָׁה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

8. Quoniam illa mea plena fuerunt fœditate. *Hieron.*, quoniam lumbi mei repleti sunt ignominia.

9. Rugii præ palpitatione cordis mei. *Hieron.*, rugiebam a gemitu cordis mei.

12. Diligentes me et socii mei ex adverso plagæ meæ steterunt. *Hieron.*, cari mei et amici mei quasi contra lepram meam steterunt.

Et propinqui mei a longinquo steterunt. *Hieron.*, et vicini mei longe steterunt.

13. Malum meum. *Hieron.*, mala mihi.

17. Super me magnificaverunt se. *Hieron.*, super me magnificentur.

18. Ad claudicationem paratus. *Hieron.*, ad plagas paratus sum.

20. Viventes roborati sunt. *Hieron.*, viventes confortati sunt.

21. Adversabantur mihi. *Hieron.*, id.

Bonum. *Hieron.*, id.

23 Festina. *Hieron.*, id.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

8.
 9.
 12.
 13.
 17.
 18.
 20.
 21.
 23.

VULGATA LATINA.

8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus.

9. Rugiebam a gemitu cordis mei.

12. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant de longe steterunt.

13. Mala mihi.

17. Super me magna locuti sunt.

18. In flagella paratus sum.

20. Vivunt et confirmati sunt.

21. Detrahebant mihi.

Bonitatem.

23. Intende.

ΑΡΥΤΑΑΣ.

8. Ὅτι ἐμπληρώθησαν αἱ λαγόνες μου ἀτιμίας.
 9. Ἐβρυχώμην ἀπὸ βρυγμοῦ τῆς καρδίας μου.
 12.

13. Κακίαν μου.

17.

18.

20.

21.

23.

AQUILA.

8. Quoniam impleta sunt illa mea ignominia.

9. Fremebam a fremitu cordis mei.

12

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVII.

V. 3. Σ. γαθίχεται μου. Drusus.

V. 4. Ἄ., Σ., ἀπὸ προσώπου etc. Eusebius et Drusus.

Ibid. Σ., διὰ τὰς ἀμαρτίας μου. Iidem.

V. 7. Σ., σκυθρωπὸς περιεπάτου. Sic Drusus. Codex unus Regius habet ἐπάτου prima manu; sed deinde emendatum est, περιεπάτου.

V. 8. Lectionem Aquilæ sic habent mss. et Drusus, qui postrems ad Symmachum ita legit: ὅτι

αἱ ψῆλαι μου ἐμπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων ἢ ἀτιμίας. Unus vero Regius, ἦτοι ἀτιμίας, quod est quasi scholion ex Aquilæ versione desumptum: quamobrem has voces, ἢ ἀτιμίας, ex Symmachi loco exproxiimus. [Ἐμπλήσθησαν. Ita nonnunquam interpretes, pro ἐνεπλήσθησαν. DRACH.]

V. 9. Ἄ., ἐβρυχώμην etc. Sic mss. et Drusus. Duo codices habent ἐβρυχώμην.

V. 12. Σ., οἱ φίλοι μου etc. Sic Theodoretus et

PSALMUS XXXVIII.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

1 לְהַצֵּחַ לַיהוָה בְּכֹכֵב דָּוִד

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori ipsi Idithun, canticum David. *Hieron.*, pro victoria Idithun, David psalmus.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

VULGATA LATINA.

1. In finem, ipsi Idithun, canticum David.

ΑΡΥΤΑΑΣ.

1. Τῷ νικοποῦ ὑπὲρ Ἰδοῦν, μελόδημα τοῦ Δαυὶδ.

AQUILA.

1. Victori super Idithun, canticum David.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

8. Ὅτι αἱ ψυαὶ μου ἐμπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων.

9.

12. Οἱ φίλοι μου καὶ ἑταῖροί μου ἐξεναντίας ἐν τῇ πληγῇ μου ἀνέστησαν.

Καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρὰν ἔστησαν.

13. Κακόν μου.

17. Κατεμεγαλύνοντό μου.

18. Εἰς τὸ σκάζειν παρεσκευάσμαι.

20. Ζῶντες ὑπερισχύουσιν.

21. Ἀντέκλειντό μοι.

25.

SYMMACHUS.

8. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus.

9.

12. Amici mei et socii mei ex adverso in plaga mea obstiterunt.

Et vicini mei longe steterunt.

13. Malum meum.

17. Magnificabant se contra me.

18. Ad claudicandum paratus sum.

20. Viventes prevalent.

21. Adversabantur mihi

25.

8. Ὅτι ἡ ψυχὴ μου ἐπλήσθη ἐμπαιγμῶν.

9. Ὀρυόμεν ἀπὸ στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου.

12. Οἱ φίλοι μου καὶ οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καὶ ἔστησαν.

Καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρόθεν ἔστησαν.

13. Τὰ κακά μοι.

17. Ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλορρήμονησαν.

18. Εἰς μάστιγας ἔτοιμος.

20. Ζῶσι καὶ κεκραταίωνται.

21. Ἐνεδιέβαλλον με.

Δικαιοσύνην. *Οἱ λοιποὶ*, ἀγαθοσύνην.

25. Πρόσχευς. *Οἱ λοιποὶ*, σπεῦσον.

LXX INTERPRETES.

8. Quoniam anima mea impleta est illusionibus.

9. Rugiebam a genitu cordis mei.

12. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt.

Et qui juxta me erant de longe steterunt.

13. Mala mihi.

17. Super me magna locuti sunt.

18. In flagella paratus.

20. Vivunt et confirmati sunt.

21. Detrahebant mihi.

Justitiam. *Reliqui*, bonitatem.25. Intende. *Reliqui*, festina.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVII.

duo Regii. Drusius sic habet, ἐξεναντίας τῇ πληγῇ μου ἔστησαν, minus recte.

Ibid. Σ., καὶ οἱ ἐγγιστά μου μακρὰν ἔστησαν. Unus Reg.

V. 13. Drusius habet, Ἄ., κακίαν μου, κακόν μου, ac recte suspicatur primum Aquilæ, secundum Symmachi esse. Vide infra psalm. xxxix, 15.

V. 17. Σ., κατεμεγαλύνοντό μου. Sic Colbertinus unus melius quam Drusius, καταμεγαλύνονται.

V. 18. Σ., εἰς τὸ σκάζειν etc. Drusius.

V. 20. Σ., ζῶντες ὑπερισχύουσιν. Idem.

V. 21. Σ., ἀντέκλειντό μοι. Idem.

Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, ἀγαθοσύνην. Sic unus codex

Coislinianus vero hanc notam habet: Ὁριγένης κα

Ο', Θ., Ε', Γ', ἀγαθοσύνην. Εὐσέβιος καὶ Δ', δικαιο

σύνην. I. e. *Origenes et LXX. Th., V, VI*, bonita

tem; *Eusebius et Tetrapla*, justitiam.

Ibid. *Οἱ λοιποὶ*, σπεῦσον. Drusius.

PSALMUS XXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπίνικιον ὑπὲρ Ἰδιθούν, ᾠδὴ τοῦ Δαυὶδ.

SYMMACHUS.

1. Triumphale super Idithun, canticum David.

1. Εἰς τὸ τέλος, τῷ Ἰδιθούν, ᾠδὴ τοῦ Δαυὶδ.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, ipsi Idithun, canticum David.

1. Εἰς τὸ νίκος ὑπὲρ Ἰδιθούν, ᾠδὴ τῷ Δαυὶδ.

THEODOTIO.

1. In victoriam super Idithun, canticum ipsi David.

TO EBPAIKON.

2 אצרתני אשמרה דרכי כחפזא
 בלשוני אשמרה לפי מחסום בעוד
 רשעי לנגדי

3 נאלמתי דומיה החשיתי מסרה
 ונאבי נעכר

4 חם - רבי ו בקדמי בהגיגי
 תבער - אש

5 הנה כספחת ו נתתה ימי
 חלדי כאין נגוד
 אך כל-הבל כל-אדם נעב
 סלה

7 מי - אספס
 8 ועתה כזה-קיימי אדני תחלתי
 לך היא

9 מכל-פשעי הצילני חרפת נבל
 אל-השמימי

10 נאלמתי נא אפתח-פי כי אתה
 נשיתי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Dixi, Custodiam vias meas a peccando in lingua mea. Custodiam ori meo epistomidem, cum adhuc impius juxta me. *Hieron.*, dixi, Custodiam vias meas, ne peccem in lingua mea: custodiam os meum silentio, donec est impius contra me.

3. Obmutui silentio, tacui de bono, et dolor meus conturbatus est. *Hieron.*, *id.*

4. Caluit cor meum in interiori meo: in meditatione mea exarsit ignis. *Hieron.*, incaluit cor meum in medio mei, in meditatione mea incensus sum igni.

6. Ecce palmos dedisti dies meos. *Hieron.*, ecce breves posuisti dies meos.

Et tempus meum tamquam nihil coram te. *Hieron.*, et vita mea quasi non sit in conspectu tuo.

Utique universa vanitas, omnis homo stans. *Hieron.*, omnia enim vanitas, omnis homo stans. *Selab. Hieron.*, *semper.*

7. Quis colligens ea. *Hieron.*, cui dimittat ea.

8. Et nunc quid exspectavi, Domine? exspectatio mea in te ipsa. *Hieron.*, Nunc ergo quid exspecto, Domine? præstolatio mea tu es.

9. Ab omnibus prævaricationibus meis erue me: opprobrium stulti ne ponas me. *Hier.*, ab omnibus iniquitatibus meis libera me: opprobrium stulto ne ponas me.

10. Obmutui, non aperiam os meum: quia tu fecisti. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.
3.
4.
6.
7.
8
9.
10.

VULGATA LATINA.

2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.

3. Obmutui, et humiliatus sum, et silui a bonis, et dolor meus renovatus est.

4. Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exarsit ignis.

6. Ecce mensurabiles posuisti dies meos.

Et substantia mea tamquam nihilui ante te.

Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.

Vacat.

7. Cui congregabit ea.

8. Et nunc quæ est exspectatio mea? Nonne Dominus? et substantia mea apud te est.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti dedisti me.

10. Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti.

ΑΚΥΤΑΕ.

2.

3. . . . σωτηρίᾳ ἐστίγησα ἐνώπιον ἀγαθού. . . .

4.

6.

Kai ἡ κατάδυσίς μου ὡς οὐκ ἔστιν ἐναντίον σου.
 Πᾶς ἄνθρωπος ἐστηλωμένος.

Ἄει.

7. Τίς συλλέξει αὐτά.
 8. Ἡ παραδοκία μου πρὸς σὺ.

9. . . . ἕναιδος ἀπορρέοντι μὴ θῆς με.

AQUILA.

2.

3. . . . silentio silui a bono. . . .

4.

6.

Et demersio mea quasi non est coram te.

Omnis homo erectus.

Semper.

7. Quis colliget ea.

8. Exspectatio mea tecum.

9. . . . opprobrium effluentis me ponas me.

10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Εἶπον, Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, μὴ ἁμαρτεῖν διὰ τῆς γλώσσης μου. Φυλάξω τὸ στόμα μου φίμῳ, ἔτι ἔντος ἀσεβοῦς ἐξ ἐναντίας μου.

3. Ἄλαλος ἐγενόμην σιγῇ, ἐσωπῆθην μὴ ὦν ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἀνεταράχθην.

4. Ἐξεθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου· ἐν τῷ ἀναπολεῖν με ἐνεκαυόμην πυρὶ.

6. Ἴδου ὡς σπιθαμὰς ἔδωκας τὰς ἡμέρας μου.

Καὶ ἡ βίωσίς μου ὡς οὐδὲν ἀντιπρὸς σου.

Μόνον γὰρ ἀτμὸς πᾶς ἀνθρώπου ἐστὼς.

Διάψαλμα.

7.

8. Νῦν οὖν τί προσδοκῶ, Δέσποτα; ἡ ἀναμονὴ μου εἰς σέ ἐστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀθεσιῶν μου ἐξελού με, ἐπονείδιστον ἄφρονι μὴ πᾶξῃς με.

10. Ἄλαλος ἐγενόμην, οὐκ ἀνοήξω τὸ στόμα μου· σὺ γὰρ ἐποίησας.

SYMMACHUS.

2. Dixi, Custodiam vias meas, ad non peccandum per linguam meam. Custodiam os meum freno, cum adhuc esset impius ex adverso mei.

3. Sine loquela factus sum silentio: tacui non existens in lono, et turbatus sum.

4. Incaluit cor meum intra me, cum animo versarem, comburebar igne.

6. Ecce quasi palmos dedisti dies meos.

Et vita mea quasi nihil in conspectu tuo.

Solum enim vapor omnis hominians.

Diapsalma.

7.

8. Nunc igitur quid exspecto, Domine? patientia mea in te est.

9. Ab omnibus transgressionibus meis erue me, exprobrabilem insipienti ne statuas me.

10. Sine loquela factus sum, non aperiam os meum: tu enim fecisti.

Ο.

2. Εἶπα, Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν ἐν γλώσση μου. Ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν, ἐν τῷ συστήναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου.

3. Ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ ἐσίγησα ἐξ ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἄλλημά μου ἀνεκαίνισθη.

4. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μέλει μου ἐκαυθήσεται πῦρ.

6. Ἴδου παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου. Ἄλλως, παλαιστὰς ἔθου.

Καὶ ὑπόστασίς μου ὡς οὐδὲν ἐνώπιόν σου.

Πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιότης, πᾶς ἀνθρώπου ζῶν.

Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

7. Τίτι συνάξει αὐτά.

8. Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονὴ μου; οὐχὶ ὁ Κύριος; Καὶ ἡ ὑπόστασίς μου παρὰ σοὶ ἐστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ρῦσαι με, δυνατὸς ἄφρονι ἔδωκας με. Ε', δυνατὸς ἄφρονι μὴ ὀξῃς με.

10. Ἐκωφώθην, καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με.

LXX INTERPRETES.

2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.

3. Obmutui, et humiliatus sum, et silii a bonis, et dolor meus renovatus est.

4. Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis.

6. Ecce antiquos posuisti dies meos. *Aliter*, mensurabiles posuisti.

Et substantia mea tamquam nihilum ante te.

Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.

Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

7. Cui congregabit ea.

8. Et nunc quæ est exspectatio mea? Nonne Dominus? et substantia mea apud te est.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti dedisti me. V, opprobrium stulto ne dederis me.

10. Obmutui, et non aperui os meum: quoniam tu es qui fecisti me.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

2.

3.

4.

6.

Διάψαλμα.

7. Τίς συλλέξει αὐτά.

8.

9.

10.

THEODOTIQ.

2.

3.

4.

6.

Diapsalma.

7. Quis colliget ea.

8.

9.

10.

TO EBPAIKON.

- 2 אחרתי אשמרה דרכי כחפזא
בלשוני אשמרה לפי מהסם בעוד
רשע לנגד
- 3 נאלמתי דומיה החשיתי מסרב
וכאבי נעכר
- 4 חם - רבי ו בקדמי בהגיגי
תבער - אש
- 5 הנה כספחת ו נתת ימי
חלדי כאין נגד
אך כל-הבל כל-אדם נעב
ס'ה
- 7 מי - אספם
- 8 ועתה מה-קייתי אדני תחלתי
ך היא
- 9 ככל - פשעי הצילני חרפת נבל
אל-השמיני
- 10 נאלמתי נא אפתח-פי כי אתה
נשיתי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 2. Dixi, Custodiam vias meas a peccando in lingua mea. Custodiam ori meo epistomidem, cum adhuc impius iuxta me. *Hieron.*, dixi, Custodiam vias meas, ne peccem in lingua mea: custodiam os meum silentio, donec est impius contra me.
- 3. Obmutui silentio, tacui de bono, et dolor meus conturbatus est. *Hieron.*, *id.*
- 4. Caluit cor meum in interiori meo: in meditatione mea exarsit ignis. *Hieron.*, incaluit cor meum in medio mei, in meditatione mea incensus sum igni.
- 6. Ecce palmos dedisti dies meos. *Hieron.*, ecce breves posuisti dies meos.
Et tempus meum tamquam nihil coram te. *Hieron.*, et vita mea quasi non sit in conspectu tuo.
Utique universa vanitas, omnis homo stans. *Hieron.*, omnia euina vanitas, omnis homo stans.
Selab. Hieron., *semper.*
- 7. Quis colligens ea. *Hieron.*, cui dimittat ea.
- 8. Et nunc quid exspectavi, Domine? exspectatio mea in te ipsa. *Hieron.*, Nunc ergo quid exspecto, Domine? praestolatio mea tu es.
- 9. Ab omnibus praevaricationibus meis erue me: opprobrium stulti ne ponas me. *Hier.*, ab omnibus iniquitatibus meis libera me: opprobrium stulto ne ponas me.
- 10. Obmutui, non aperiam os meum: quia tu fecisti. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

- 2. Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6. *Sel.*
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

VULGATA LATINA.

- 2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.
- 3. Obmutui, et humiliatus sum, et silui a bonis, et dolor meus renovatus est.
- 4. Concaluit cor meum intra me, et in meditatione mea exarsit ignis.
- 6. Ecce mensurabiles posuisti dies meos.
Et substantia mea tamquam nihilavi ante te.
Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.
Vacat.
- 7. Cui congregabit ea.
- 8. Et nunc quae est exspectatio mea? Nonne Dominus? et substantia mea apud te est.
- 9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti delisti me.
- 10. Obmutui, et non aperui os meum, quoniam tu fecisti.

ΑΚΥΤΑΕ.

- 2.
- 3. . . . σωτηρίᾳ ἐσίγησα ὡς ἐπὶ θεοῦ. . . .
- 4.
- 5.
- 6. Καὶ ἡ κατάδυσίς μου ὡς εὖ ἐστιν ἐναντίον σου.
Ἦὰς ἄνθρωπος ἐστηλωμένος.
Ἀεί.
- 7. Τίς συλλέξει αὐτά.
- 8. Ἡ καρδοαία μου πρὸς σὺν.
- 9. . . . ὄνειδος ἀποβρέθοντι μὴ θῆς με.
- 10.

AQUILA.

- 2.
- 3. . . . silentio silui a bono. . . .
- 4.
- 6.
- Et demersio mea quasi non est coram te.
- Omnis homo erectus.
- Semper.
- 7. Quis colliget ea.
- 8. Exspectatio mea tecum.
- 9. . . . opprobrium effluentis me ponas me.
- 10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Εἶπον, Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, μὴ ἁμαρτεῖν διὰ τῆς γλώσσης μου. Φυλάξω τὸ στόμα μου φίμω, ἕτι ἔντος ἀσεβοῦς ἐξ ἐναντίας μου.

3. Ἄλαλος ἐγενόμην σιγῇ, ἐσωπῆθην μὴ ὦν ἐν ἀγαθῷ, καὶ ἀνεταράχθην.

4. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου· ἐν τῷ ἀναπολεῖν με ἐνεκαυόμην πυρί.

6. Ἰδοὺ ὡς σπιθαμὰς ἔδωκας τὰς ἡμέρας μου.

Καὶ ἡ βίωσίς μου ὡς οὐδὲν ἀντιπρὸς σου.

Μόνον γὰρ ἀτμὸς πᾶς ἀνθρώπος ἐστὼς.

Διάψαλμα.

7.

8. Νῦν οὖν τί προσδοκῶ, Δέσποτα; ἡ ἀναμονὴ μου εἰς σέ ἐστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀθεσιῶν μου ἐξελθὺ με, ἐπνεύειστον ἄφρονι μὴ πᾶξῃς με.

10. Ἄλαλος ἐγενόμην, οὐκ ἀνοίξω τὸ στόμα μου· σὺ γὰρ ἐποίησας.

SYMMACHUS.

2. Dixi, Custodiam vias meas, ad non peccandum per linguam meam. Custodiam os meum freno, cum adhuc esset impius ex adverso mei.

3. Sine loquela factus sum silentio: tacui non existens in loco, et turbatus sum.

4. Incaluit cor meum intra me, cum animo versarem, comburebar igne.

6. Ecce quasi palmos dedisti dies meos.

Et vita mea quasi nihil in conspectu tuo.

Solum enim vapor omnis hominians.

Diapsalma.

7.

8. Nunc igitur quid exspecto, Domine? patientia mea in te est.

9. Ab omnibus transgressionibus meis erue me, exprobrabilem insipienti ne statuas me.

10. Sine loquela factus sum, non aperiam os meum: tu enim fecisti.

Ο.

2. Εἶπα, Φυλάξω τὰς ὁδοὺς μου, τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν ἐν γλώσση μου. Ἐθέμην τῷ στόματί μου φυλακὴν, ἐν τῷ συστήναι τὸν ἁμαρτωλὸν ἐναντίον μου.

3. Ἐκωφώθην καὶ ἐταπεινώθην καὶ εἰήγησα ἐξ ἀγαθῶν, καὶ τὸ ἀληγῆμά μου ἀνεκαίνισθην.

4. Ἐθερμάνθη ἡ καρδία μου ἐντός μου, καὶ ἐν τῇ μελετῇ μου ἐκαυθήσεται πῦρ.

6. Ἰδοὺ παλαιὰς ἔθου τὰς ἡμέρας μου. Ἄλλως, παλαιστὰς ἔθου.

Καὶ ὑπόστασίς μου ὡς οὐθέν ἐνώπιόν σου.

Πλὴν τὰ σύμπαντα ματαιώτης, πᾶς ἀνθρώπος ζῶν.

Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.

7. Τίνι συνάξει αὐτά.

8. Καὶ νῦν τίς ἡ ὑπομονὴ μου; οὐχὶ ὁ Κύριος; Καὶ ἡ ὑπόστασίς μου παρὰ σοὶ ἐστιν.

9. Ἀπὸ πασῶν τῶν ἀνομιῶν μου ῥῦσαι με, δνεῖδος ἄφρονι ἔδωκας με. Ε', δνεῖδος ἄφρονι μὴ ὄψ με.

10. Ἐκωφώθην, καὶ οὐκ ἤνοιξα τὸ στόμα μου, ὅτι σὺ εἶ ὁ ποιήσας με.

LXX INTERPRETES.

2. Dixi: Custodiam vias meas, ut non delinquam in lingua mea. Posui ori meo custodiam, cum consisteret peccator adversum me.

3. Obmutui, et humiliatus sum, et silui a bonis, et dolor meus renovatus est.

4. Concealuit cor meum intra me, et in meditatione mea exardescet ignis.

6. Ecce antiquos posuisti dies meos. Aliter, mensurabiles posuisti.

Et substantia mea tamquam nihilum ante te.

Verumtamen universa vanitas, omnis homo vivens.

Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.

7. Cui congregabit ea.

8. Et nunc quæ est exspectatio mea? Nonne Dominus? et substantia mea apud te est.

9. Ab omnibus iniquitatibus meis erue me: opprobrium insipienti dedisti me. V, opprobrium stulto ne dederis me.

10. Obmutui, et non aperui os meum: quoniam tu es qui fecisti me.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

2.

3.

4.

6.

Διάψαλμα.

7. Τίς συλλέξει αὐτά.

8.

9.

10.

THEODOTIQ.

2.

3.

4.

6.

Διάψαλμα.

7. Quis colliget ea.

8.

9.

10.

TO EBPAIKON.

על-עץ 12
ותבס כעש הסוד

אך הבל כל-אדם

אל-תדרש 15

השע סמוני ואבניגה בסרם
אך ואינני 14

VERSIO HEBRAICI TEXT.

12. Propter iniquitatem. *Hieron.*, pro iniquitate.

Et liquescere fecisti ut tineam desiderium ejus. *Hieron.*, et posuisti quasi tineam desiderabilia ejus.

Verumtamen vanitas omnis homo. *Hieron.*, id.

13. Ne sileas. *Hieron.*, ne ob surdescas.

14. Claude a me, et roborabor, antequam vadam, et non ego. *Hieron.*, parce mihi, ut rideam antequam vadam, et non subsistam.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

12.

15.

14.

VULGATA LATINA.

12. Propter iniquitatem.

Et tabescere fecisti sicut araneam animam ejus.

Verumtamen vane conturbatur omnis homo.

13. Ne sileas.

14. Remitte mihi, ut refrigerer priusquam abeam, et amplius non ero.

ΑΚΥΔΑΣ.

12.

15.

14.

Ἐλὴν μάτην πᾶς ἄνθρωπος.

AQUILA.

12.

Verumtamen frustra omnis homo.

13.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVIII.

Tituli lectiones ex mss. eruimus.

V. 2. Lectionem Symmachi plenam sic habet Eusebius in Psalmos.

V. 3. 'A.; σωτηρ ἐσίγησα ἀπὸ ἀγαθοῦ. Hanc Aquilæ lectionem vitiatam adfert Colbertinus συζηρῶς scriptus, sic: σωτηρ σιγῆ; ἀπὸ ἀγαθοῦ. Symmachi, Eusebius. In versione Aquilæ, σωτηρς, ultima littera C erat ⊖, et ad sequentem vocem pertinebat ἐσίγησα. Postrema vero littera A ab imperito

librario omissa fuit, ob repetitionem litteræ A in ἀπὸ.

V. 4. Ita Symmachi lectionem efferunt mss. Duo autem Colbertini habent ἀναπολῶν pro ἀναπολῶ.

V. 6. Σ., ἰδοὺ ὡς σπιδαμάς etc. Eusebius et Drusius.

Ibid. 'A., καὶ ἡ κατ-. Lectiones Aquilæ et Symmachi habent Eusebius, Theodoretus, duo mss. et Drusius.

Ibid. Σ., μόνον γὰρ etc. Eusebius.

Ibid. Σέλ. Vide psalmo III.

PSALMUS XXXIX.

TO EBPAIKON.

קח קיתוי ידזה ויב אליו וישבוע
שדעתי 2

סבד 3

רבח עשית ואתה ידזה אחי
נבלאחך וחסשבתך אלינו אין ו
עך אליך 6

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Expectando expectavi Dominum, et declinavit ad me, et audivit clamorem meum. *Hieron.*, expectans expectavi Dominum, et inclinatus est ad me, et audivit clamorem meum.

3. Ex cisterna. *Hieron.*, de lacu.

6. Multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua, et cogitationes tuas erga nos, ut non comparatio apud te. *Hieron.*, multa fecisti tu, Domine Deus meus, mirabilia tua, et cogitationes tuas pro nobis, non invenio ordinem coram te.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.

3.

6.

VULGATA LATINA.

2. Expectans expectavi Dominum, et intendit mihi, et exaudivit preces meas.

3. De lacu.

6. Multa fecisti tu, Domine Deus, mirabilia tua: et cogitationibus tuis non est qui similis sit tibi.

ΑΚΥΔΑΣ.

2.

3.

6.

AQUILA.

2.

3.

6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12. Δι' ἀδικίαν.
Καὶ διαλύεις ὡς εὐρύτα τὸ ἐπι-
θυμητὸν αὐτοῦ.

12. Ὑπὲρ ἀνομίας.
Καὶ ἐξέτηξας ὡς ἀράχνην τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ. Ἄλλος, ἀνήλωτας.
Ἄλλος, ἐταπεινώσας.

12.

13. Μὴ παρακούσης.

Πλὴν μάτην ταράσσεται πᾶς ἀν-
θρωπος.

15.

14. Ἀπόσχου μου ἵνα μειδιάσω,
πρὶν ἀπελθεῖν με, καὶ μὴ ὑπάρ-
χειν.

13. Μὴ παρασιωπήσης.
14. Ἄνεξ μοι ἵνα ἀναψύξω, πρὸ
τοῦ με ἀπελθεῖν, καὶ οὐκίτι μὴ
ὑπάρξω.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12. Propter iniquitatem.

12. Propter iniquitatem.

12.

Et dissolvit ut cariem deside-
rabile ejus.

Et tabescere fecisti sicut ara-
neam animam ejus. *Alius*, ab-
sumpsisti. *Alius*, humiliasti.

Verumtamen vane conturbatur
omnis homo.

13. Ne inauditum prætereas.

13. Ne sileas.

13.

14. Abstine a me ut rideam,
antequam abeam, et non subsi-
stam.

14. Remitte mihi, ut refrigerer
priusquam abeam, et amplius non
ero.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXVIII.

V. 7. Ita Drusius. Agellius verò sic habet :
Theodotio autem ad Hebræum aptius vertit : Et
nescit quis colliget ea.

V. 8. Σ., νῦν οὖν etc. Eusebius et Drusius. Unus
legit παρὰ σοί loco τοῦ, εἰς σέ. Lectio Aquilæ in mss.

V. 9. Ἄ... ὄνειδος ἀπορρέοντι etc. Eusebius et
Drusius. Aquila vocem נָבַל *nabal*, semper vertit
ἀπορρέων. Symmachi versionem exhibet Eusebius,
νεκροῦ Quintæ.

V. 10. Σ., ἀλαλος etc. Eusebius et Drusius. Prior
legit, οὐκ ἀνοίξεις, alter, οὐκ ἀνοίξω, quem sequi-
mur, quia cum Hebraico consentit.

V. 12. Σ., δι' ἀδικίαν. Drusius.

Ibid. Σ., καὶ διαλύεις etc. Idem. Lectiones alias
in sine versus exhibet Colbert. στιχηρῶς scriptus.
Ibid. Ἄ., πλὴν etc. Sic unus codex.

V. 13. Σ., μὴ παρακούσης. Drusius.

V. 14. Σ., ἀπόσχου μου etc. Drusius. Colbertinus
vero στιχηρῶς scriptus, ἀπόσχου μοι.

PSALMUS XXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

2. Ὑπομένων ὑπέμεινα τὸν Κύ-
ριον, καὶ προσέσχε μοι, καὶ εἰσή-
κουσε τῆς δεήσεώς μου. Ἄλλος,
ἀναμένων ἀνέμεινα τὸν Κύριον, καὶ
προκλήθεις εἰσήκουσέ μου.

2.

3.

3. Ἐκ λάκκου. Ἄλλος ἐκ βό-
θρου.

3.

6. Πάμπολλα ἐποίησας σὺ, Κύριε
ὁ Θεός μου, τὰ τεράστιά σου, καὶ
τοὺς διαλογισμοὺς σου τοὺς ὑπὲρ
ἡμῶν, οὐκ ἔστιν ἐκθέσθαι ἐπὶ σοῦ.

6. Πολλὰ ἐποίησας σὺ, Κύριε ὁ
Θεός, τὰ θαυμάτιά σου, καὶ ταῖς
διαλογισμοῖς σου οὐκ ἔστι τίς ὁμοι-
ωθήσεται σοί.

6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.

2. Expectans expectavi Domi-
num, et attendit mihi, et exaudi-
vit supplicationem meam. *Alius*,
expectans expectavi Dominum, et
advocatus exaudivit me.

2.

5.

3. De lacu. *Alius*, ex fossa.

5.

6. Perquam multa fecisti tu,
Domine Deus meus, prodigia tua,
et cogitationes tuas pro nobis, non
est exponere super te.

6. Multa fecisti tu, Domine
Deus, mirabilia tua : et cogitatio-
nibus tuis non est qui similis sis
tibi.

6.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ

אָנָה וְאִדְבַּרְהָ עִצְמוֹ כֹּסֶם

7 אָנָה כִּרְיָתִי 7

7.

1. Ἐντὶς δὲ ἑσπέρης μου.

8 אָנָה אִדְבַּרְתִּי
בְּמַגְלַת-סֵפֶר כְּתוּב עָלַי

8.

8.
Ἐν εἰλήματι τοῦ βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.

9 אָנָה וְהוֹדַקְתִּי בְּתוֹךְ כְּנָעִי

9.

9. Καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέτρῳ τῆς κοιλίας μου.

11 דָּבַר

11.

11.

לְקַח רֵב

12 יִצְדָּקִי

12.

Ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ.

14 דָּבַר

14.

14.

לְעִזְבוֹתִי תִשָּׂא

15 יִבְשָׁה וְיִדְבַּר וְיִחַד מִבְּקָשׁ
נַפְשִׁי

15.

Εἰς τὸ βοηθησαί μοι σκεῦσόν.

Καλίαν μου.

16. Οἱ λέγοντές μοι, ἴδὲ, ἴδὲ.

16 תִּשָּׂא וְדַבְּרִים לִי דָבַר וְדָבַר
Ἑβραϊκὸν, οἱ λέγοντές μοι, ἴδ, ἴδ.

16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Annuntiabo et loquar, fortiora fuerunt, quam ut narrentur. Hieron., si narrare voluero et numerare, plura sunt quam ut narrari queant.

Annuntiavi et locutus sum, multiplicati sunt super numerum.

7. Aures fodisti mihi. Hieron., idem.

7. Aures autem perfecisti mihi.

7. Auriculas autem fodisti mihi.

8. Tunc dixi. Hieron., id.

8. Tunc dixi.

8.

In volumine libri scriptum est de me. Hieron., id.

In capite libri scriptum est de me.

In volumine libri scriptum est de me.

9. Volui, et legem tuam in medio viscerum meorum. Hieron., volui, et legem tuam in medio ventris mei.

9. Volui, et legem tuam in medio cordis mei.

9. Et legem tuam in medio ventris mei.

11. Misericordiam tuam. Hieron., id.

11. Misericordiam tuam

11.

In caelo multo. Hieron., in ecclesia multa.

A concilio multo.

In ecclesia magna.

12. Custodiant me. Hieron., servabunt me.

12. Susceperunt me.

12.

14. Velis. Hieron., placeat tibi.

14. Complacet tibi.

14.

Ad auxilium mei festina. Hieron., ad adjuvandum me festina.

Ad adjuvandum me respice.

Ad adjuvandum me festina.

15. Pudore afficientur et erubescant pariter quærentes animam meam. Hieron., confundantur et revereantur simul quærentes animam meam.

15. Confundantur et revereantur simul qui quærant animam meam.

15.

Malum meum. Hieron., mala mihi.

Mihi mala.

Malitiam meam.

16. Qui dicunt mihi, Aa, aa. Hebr. int., id. Hieron., qui dicunt mihi Vah vah.

16. Qui dicunt mihi: Euge, euge.

16. Qui dicunt mihi, Aa, aa.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIX.

V. 2. Ἄλλος, ἀναμένων etc. Sic Colbertinus σιγῆρῶς scriptus, sine interpretis nomine. Videtur autem e-æ Symmachi.

V. 3. Ἄλλος, ἐκ βόθρου. Coislin.

V. 6. Lectionem Symmachi plenam sic exhibet Eusebius. Agellius vero legit, ἐκθέσθαι σοι.

Ibid. Eusebius, Σ., ἐν ἀπαγγέλλω καταγγέλλω etc.,

atque sic habent duo mss. Drusius vero ex editione Romana, ἐν ἀπαγγέλλω, καὶ ἐν λέγω.

V. 7. Ex codice Coisliniano.

V. 8. Σ., ὅτε εἶπον. Idem.

Ibid. Ἀ., ἐν εἰλήματι τοῦ βιβλίου etc. Hic variant mss. et editi. Nam tres mss. illud ἐν εἰλήματι etc. Aquile pariter et Symmacho tribuunt. Drusius

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἐάν ἀπαγγέλλων καταγγέλλω, πλείω ἐστὶ τοῦ διηγηθῆναι.

7. Ὡτία δὲ κατασκευάσας μοι.

8. Ὅτε εἶπον.

Ἐν τῷ τεύχει τοῦ ὀρισμοῦ σου γέγραπται περὶ ἐμοῦ.

9. Προεθυμήθην τὸν νόμον σου ἔνδοθεν τῶν ἐγκάτων μου.

11. Τὴν χάριν σου.

Ἐν πληθύϊ.

12. Περιφρασσέτω με.

14.

15. Ἐντρέπονται καὶ ἀσημονοῦσιν οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου.

Κάκωσίν μου.

16. Οἱ λέγοντές μοι, εὖγε, εὖγε.

Ἀπήγγειλα καὶ ἐλάλησα, ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ ἀριθμὸν.

7. Ὡτία δὲ κατηρτίσω μοι. Ε΄, Γ΄, *id.* Ὁ ἄλλως, σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι.

8. Τότε εἶπον.

Ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται περὶ ἐμοῦ. Ἄλλος, ἐν τόμῳ.

9. Ἡβουλήθην, καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς καρδίας μου.

11. Τὸ ἐλεός σου.

Ἀπὸ συναγωγῆς πολλῆς.

12. Ἄντελάβοντό μου.

14. Εὐδόκησον. Ἄλλος, θέλησον.

Εἰς τὸ βοηθῆσαί μοι πρόσχες.

15. Καταισχυνθείησαν, καὶ ἐντραπείησαν ἅμα οἱ ζητοῦντες τὴν ψυχὴν μου.

Μὰ κακά.

16. Οἱ λέγοντές μοι, εὖγε, εὖγε.

7. Ὡτία δὲ κατηρτίσω μοι.

8.

9. Καὶ τὸν νόμον σου ἐν μέσῳ τῆς κοιλίας μου.

11.

Ἐν ἐκκλησίᾳ μεγάλῃ.

12.

14.

15.

16.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Si annuntians denuntiem, plura erunt quam ut narrari possint.

Annuntiavi et locutus sum, multiplicati sunt super numerum.

7. Auriculas autem præparasti mihi.

8. Quando dixi.

In libro definitionis tuæ scriptum est de me.

9. Præoptavi legem tuam intra viscera mea.

11. Gratiam tuam.

In multitudine.

12. Circummuniant me.

14.

15. Confunduntur et turpiter agunt qui quæerunt animam meam.

Afflictionem meam.

16. Qui dicunt mihi: Euge, euge.

7. Auriculas autem perfecisti mihi. V, VI, *id.* LXX *aliter*, corpus autem perfecisti mihi.

8. Tunc dixi.

In capite libri scriptum est de me. *Alius*, in tomo.

9. Volui, et legem tuam in medio cordis mei.

11. Misericordiam tuam.

A concilio multo.

12. Susceperunt me.

14. Complaceat tibi. *Alius*, velis. Ad adjuvandum me respice.

15. Confundantur et revereantur simul qui quæerunt animam meam.

Mihi mala.

16. Qui dicunt mihi: Euge, euge.

7. Auriculas autem perfecisti mihi.

8.

9. Et legem tuam in medio ventris mei.

11.

In ecclesia magna.

12.

14.

15.

16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XXXIX.

primum sic unam amborum exhibet, deinde aliam Symmachi lectionem adfert. Hæc vero prior lectio primum a Didymo, deinde a Theodoro inducta videtur. Eusebius autem utrique, Aquilæ nempe et Symmacho, suam peculiarem versionem adscribit, qualem nos edimus; quem sequuntur aliquot mss. etiam ex iis qui priorem lectionem attulerant. Cæ-

diderim ego Didymum, et ex Didymo Theodoretum lapsu memoriæ Aquilæ et Symmacho eam lectionem adscripsisse, quæ unius Aquilæ erat. Corderius, qui lectionem Aquilæ et Symmachi unam ex Didymo attulerat, in notis suis nostræ sententiæ adstipulatur. et suam cuique tribuit ut supra.

V. 9. Lectionem Aquilæ habet unus codex;

Symmachi, Eusebius. Vide Hieron. Epist. ad Suniam et Fretelam.

V. 14. Σ., τὴν χάριν σου. Drusius.

Ibid. 'A., θ., ἐν ἐξ-. Ita miss. omnes cum Drusio. Duo tamen ad Symmachum habent, ἐν πλήθει.

V. 12. Σ., περιφρασσέτω με. Drusius.

V. 14. 'Α.λλος, θ.λασον. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. 'A., εἰς τὸ βοηθ-. Sic unus codex. Vide Hieronymum ad Suniam et Fretelam, ubi vocem σπεύσον sine interpretis nomine adfert.

V. 15. Σ., ἀντρέπονται etc. Eusebius. Verum

PSALMUS XL.

TO EBPAIKON.

1. לִמְנַחֵם כּוֹמֵד לְדָד
2. אֲשֶׁר מִשְׁכַּל אֱלֹהִים
בְּיָמֵי רַעָה
3. יְהוָה וְיִשְׁמְרֵה וְיִחְיֶה
יֵאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
וְאֵל-תַּלְמוֹד בְּנֶפֶשׁ אִיבִי
4. יְהוָה יִסְעֵדֵנִי
5. אֲנִי אִמְרֹתַי יְהוָה חֲנֹנִי רִשְׁאָר
נֶפְשִׁי כִי-חֲכָמַתִּי לָךְ
6. אִיבִי יִאֲמֹד רַע לִי מֵאֵי יִמּוֹת
וְאֵבֶד שְׂמוֹ
7. וְאִם-בָּא לְרֹאשׁוֹ וְשָׂא יִדְבֵר
לִבּוֹ יִקְבֹּץ-אֶף לֹו יֵצֵא לְדָד יִדְבֵר

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Τῷ νικητοῦ μολόδημα ὡς
Δαυὶδ.
2. Ἐπὶ πτωχόν.
3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ
ζωώσει αὐτόν.
Ἐν ψυχῇ ἐχθροῦ.
4. Κύριος βοηθήσει αὐτῷ.
5.
6.
7. Καὶ ἐὰν ἔλθῃ τοῦ ἰδοῦν...

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori canticum ipsi David. Hieron., pro victoria psalmus David.

2. Beatitudines intelligentis ad tenuem. Hieron., beatus qui cogitat de paupere.

In die mala. Hieron., id.

5. Dominus custodiat eum et vivificet eum. Hieron., Dominus custodiet eum et vivificabit eum.

Beatificetur in terra. Hieron., et beatus erit in terra.

Et ne tradas eum in anima inimicorum ejus. Hieron., et non tradet eum animæ inimicorum suorum.

4. Dominus fulciat eum. Hieron., Dominus confortabit eum.

5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi. Hieron., id.

6. Inimici mei dicent malum mihi, Quando morietur, et peribit nomen ejus? Hieron., inimici mei loquuntur malum mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?

7. Et si venerit ad videndum, mendacium loquetur cor ejus: congregabit iniquitatem sibi. Egredietur foras, loquetur. Hieron., et si venerit ut visitet, vana loquetur cor ejus: congregabit iniquitatem sibi, egrediens foras devaluet.

VULGATA LATINA.

1. In finem psalmus ipsi David.

2. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem.

In die mala.

3. Dominus custodiat eum et vivificet eum.

Et beatum faciat eum in terra.

Et non tradat eum in animam inimicorum ejus.

4. Dominus opem ferat illi.

5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.

6. Inimici mei dixerunt malum mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?

7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum.

AQUILA.

1. Victori canticum ipsi David.

2. Super egenum.

3. Dominus custodiet eum et vivificabit eum.

In anima inimici.

4. Dominus auxiliabitur ei.

5.

6.

7. Et si venerit ad videndum...

existimo eum ita posuisse, ut ad seriem orationis versionem Symmachi accommodaret; veroque simile est, vertisse Symmachum *ἐντραπήσαν* καὶ ἀτρημονήσαν ut alibi: nam Daniel Barbarus ex Symmachio hanc vocem Latine sic adfert, *pudeñanti*.

Ibid. 'A., κακίαν etc. Drusius. V. 16. Τὸ Ἐβρ. etc. Ita Eusebius et codex unus Regius et quidem recte. Drusius autem hoc unum adfert, *Sym., 2, 2*, male ut videtur; et sic etiam Corderius in catena.

PSALMUS XL.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος ᾠδὴ τῷ Δαυίδ.
2. Ἐπὶ πτωχόν.
Ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως.
3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ περισώσει αὐτόν.
Καὶ μακαριστὸς ἔσται ἐν τῇ γῆ.
Καὶ οὐκ ἐκδώσει αὐτόν εἰς ψυχᾶς ἐχθρῶν.
- 4.
5. Ἐμοῦ λέγοντος, Κύριε, οἴκτειρόν με, ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, καὶ εἰ ἡμαρτόν σοι.
6. Οἱ ἐχθροὶ μου ἔλεγον περὶ ἐμοῦ κακὰ, Πότε ἀποθάνῃ, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
7. Καὶ εἰσερχόμενος ἐπισκέψασθαι, ματαίᾳ ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ· ἠθροῖσεν ἀδικίαν ἑαυτοῦ· ἐξερχόμενος δὲ ἔξω κατελάλει.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχόν καὶ πένητα.
Ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ.
3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ ζήσασαι αὐτόν.
Καὶ μακαρίσαι αὐτόν ἐν τῇ γῆ.
Καὶ μὴ παραδῶ αὐτόν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ.
4. Κύριος βοηθήσαι αὐτῷ.
5. Ἐγὼ εἶπα, Κύριε, ἐλέησόν με, ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἡμαρτόν σοι.
6. Οἱ ἐχθροὶ μου εἶπαν κακὰ μοι· Πότε ἀποθανεῖται, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
7. Καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, συνηγγαγεν ἀνομίαν ἑαυτοῦ, ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπιτοαυτό. Ε΄, Γ΄, καὶ εἰ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Ἐπὶ πτωχόν.
3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ ζωώσει αὐτόν.
- Εἰς ψυχῆν.
4. Κύριος βοηθήσει αὐτῷ.
- 5.
- 6.
7. Καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, συνηγγαγεν ἀνομίαν ἑαυτοῦ, ἐπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπιτοαυτό.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale canticum ipsi David.
2. Super egenum.
In die afflictionis.
3. Dominus custodiet eum et salvabit eum.
Et beatus erit in terra.
- Et non tradet eum in manus inimicorum.
- 4.
5. Me dicente, Domine, miserere mei, sana animam meam, etiamsi peccaverim tibi.
6. Inimici mei dicebant de me mala, Quando morietur, et peribit nomen ejus?
7. Et ingrediens ad visitandum, vana loquebatur cor ejus: coarctavit iniquitatem sibi: egrediens vero: foras, detrahebat.

1. In finem, psalmus ipsi David.
2. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem.
In die mala.
3. Dominus custodiat eum, et vivificet eum.
Et beatum faciat eum in terra.
- Et non tradat eum in manus inimici ejus.
4. Dominus opem ferat illi.
5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.
6. Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?
7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum. V, VI, et si.

1. Pro victoria, psalmus David.
2. Super egenum.
3. Dominus custodiet eum, et vivificabit eum.
- Et in animam.
4. Dominus auxiliabitur ei.
- 5.
- 6.
7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum.

Symmachi, Eusebius. Vide Hieron. Epist. ad Suniam et Fretelam.

V. 14. Σ., τὴν χάριν σου. Drusius.

Ibid. 'A., Θ., ἐν ἐξ-. Ita mss. omnes cum Drusio. Duo tamen ad Symmachum habent, ἐν πληθει.

V. 12. Σ., περιφρασασέτω με. Drusius.

V. 14. 'Α.λλος, θλιψον. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. 'A., εἰς τὸ βοηθ-. Sic unus codex. Vide Hieronymum ad Suniam et Fretelam, ubi vocem σπεύσον sine interpretis nomine adfert.

V. 15. Σ., ἀντρέπονται etc. Eusebius. Verum

PSALMUS XL.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 1. לִמְנַחֵם מוֹכֵר לְדָד
- 2. אֲשֶׁר מִשְׁכַּל אֵל-דָּל
- בְּיוֹם רַעָה
- 3. יְהוָה וְיִשְׁמְרֵהּ וְיִחְיֶה
- יֵאֵשֶׁר בְּאָרֶץ
- וְאֵל-תִּתְּנֵהּ בְּנֶפֶשׁ אִיבִי
- 4. יְהוָה יִסְעֵדֵנִי
- 5. אֲנִי אִמְרֹתַי יְהוָה חֲנִנִי רִשְׁאָה
- נִפְשִׁי כִי-חֲבֹאֲתִי לָךְ
- 6. אִיבִי יִאֲמֹר רַע לִי מֵאֵי יִמּוֹת
- וְאֵבֵד שְׂמוֹ
- 7. וְאֵם-בָּא לְרֹאשׁוֹ וְשָׂא יָדָהּ
- לִבִּי יִקְבֹּץ-אֶף לֹא יִצָּח לְדָבָר

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.

- 1. Τῷ νικοποῦ μολόδημα τῷ Δαυίδ.
- 2. Ἐπὶ πτωχόν.
- 3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ ζωώσει αὐτόν.
- Ἐν ψυχῇ ἐχθροῦ.
- 4. Κύριος βοηθήσει αὐτῷ.
- 5.
- 6.
- 7. Καὶ ἐὰν ἐλθῆ τοῦ ἰδοῦν....

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

- 1. Victori canticum ipsi David. Hieron., pro victoria psalinus David.
- 2. Beatitudines intelligentis ad tenuem. Hieron., beatus qui cogitat de paupere.
In die mala. Hieron., id.
- 3. Dominus custodiat eum et vivificet eum. Hieron., Dominus custodiet eum et vivificabit eum.
Beatificetur in terra. Hieron., et leatus erit in terra.
Et ne tradas eum in anima inimicorum ejus. Hieron., et non tradet eum animæ inimicorum suorum.
- 4. Dominus fulciat eum. Hieron., Dominus confortabit eum.
- 5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi. Hieron., id.
- 6. Inimici mei dicent malum mihi, Quando morietur, et peribit nomen ejus? Hieron., inimici mei loquuntur malum mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?
- 7. Et si venerit ad videndum, mendacium loquetur cor ejus: congregabit iniquitatem sibi. Egredietur foras, loquetur. Hieron., et si venerit ut visitet, vana loquetur cor ejus: congregabit iniquitatem sibi, egrediens foras devalhet.

- 1. In finem psalmus ipsi David.
- 2. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem.
In die mala.
- 3. Dominus custodiat eum et vivificet eum.
Et beatum faciat eum in terra.
Et non tradat eum in animam inimicorum ejus.
- 4. Dominus opem ferat illi.
- 5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.
- 6. Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?
- 7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum.

- 1. Victori canticum ipsi David.
- 2. Super egenum.
- 3. Dominus custodiet eum et vivificabit eum.
- In anima inimici.
- 4. Dominus auxiliabitur ei.
- 5.
- 6.
- 7. Et si venerit ad videndum...

existimo eum ita posuisse, ut ad seriem orationis versionem Symmachi accommodaret; veroque simile est, vertisse Symmachum εντραπήσαν και άτρημονήσαιεν ut alibi: nam Daniel Barbarus ex Symmacho hanc vocem Latine sic adfert, *pudescant*.

Ibid. 'A., *κακίαν* etc. Drusius. V. 16. Τὸ 'Εδρ. etc. Ita Eusebius et codex unius Regius et quidem recte. Drusius autem hoc unum adfert, *Symm., δ, δ,* male ut videtur; et sic etiam Corderius in catena.

PSALMUS XL.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος, ᾠδὴ τῷ Δαυίδ.
2. Ἐπὶ πτωχόν.
Ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως.
3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ περισώσει αὐτόν.
Καὶ μακαριστὸς ἔσται ἐν τῇ γῆ.
Καὶ οὐκ ἐκδώσει αὐτόν εἰς ψυχᾶς ἐχθρῶν.
- 4.
5. Ἐμοῦ λέγοντος, Κύριε, οἰκτείρον με, ἴσασαι τὴν ψυχὴν μου, καὶ εἰ ἡμαρτὸν σοι.
6. Οἱ ἐχθροί μου ἔλεγον περὶ ἐμοῦ κακὰ, Πότε ἀποθάνῃ, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
7. Καὶ εἰσερχόμενος ἐπισκέψασθαι, ματαικῶς ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ· ἠθροῖσεν ἀδικίαν ἑαυτοῦ· ἐξερχόμενος δὲ ἔξω κατελάλει.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Μακάριος ὁ συνίων ἐπὶ πτωχόν καὶ πένητα.
Ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ.
3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ ζήσασαι αὐτόν.
Καὶ μακαρίσαι αὐτόν ἐν τῇ γῆ.
Καὶ μὴ παραδῶ αὐτόν εἰς χεῖρας ἐχθροῦ αὐτοῦ.
4. Κύριος βοηθήσαι αὐτῷ.
5. Ἐγὼ εἶπα, Κύριε, ἐλέησόν με, ἴσασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἡμαρτὸν σοι.
6. Οἱ ἐχθροί μου εἶπαν κακὰ μοι· Πότε ἀποθανεῖται, καὶ ἀπολείται τὸ ὄνομα αὐτοῦ;
7. Καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, συνηγάγεν ἀνομίαν ἑαυτοῦ, ἐξεπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπιτοαυτῶ. Ἐ, Γ, καὶ εἰ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.
2. Ἐπὶ πτωχόν.
3. Κύριος φυλάξει αὐτόν, καὶ ζωώσει αὐτόν.
- Εἰς ψυχὴν.
4. Κύριος βοηθήσει αὐτῷ.
- 5.
- 6.
7. Καὶ εἰ εἰσεπορεύετο τοῦ ἰδεῖν, μάτην ἐλάλει ἡ καρδία αὐτοῦ, συνηγάγεν ἀνομίαν ἑαυτοῦ, ἐπορεύετο ἔξω, καὶ ἐλάλει ἐπιτοαυτῶ.

SYMMACHIUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale canticum ipsi David.
2. Super egenum.
In die afflictionis.
3. Dominus custodiet eum et salvabit eum.
Et beatus erit in terra.
- Et non tradet eum in animas inimicorum.
- 4.
5. Me dicente, Domine, miserere mei, sana animam meam, etiamsi peccaverim tibi.
6. Inimici mei dicebant de me mala, Quando morietur, et peribit nomen ejus?
7. Et ingrediens ad visitandum, vana loquebatur cor ejus: coarctavit iniquitatem sibi: egrediens vero foras, detrahebat.

1. In finem, psalmus ipsi David.
2. Beatus qui intelligit super egenum et pauperem.
In die mala.
3. Dominus custodiat eum, et vivificet eum.
Et beatum faciat eum in terra.
- Et non tradat eum in manus inimici ejus.
4. Dominus opem ferat illi.
5. Ego dixi, Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi.
6. Inimici mei dixerunt mala mihi: Quando morietur, et peribit nomen ejus?
7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum. V, VI, et si.

1. Pro victoria, psalmus David.
2. Super egenum.
3. Dominus custodiet eum, et vivificabit eum.
- Et in animam.
4. Dominus auxiliabitur ei.
- 5.
- 6.
7. Et si ingrediebatur ut videret, vana loquebatur cor ejus, congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras, et loquebatur in idipsum.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ ·	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ ·
8 יחד עליו יתלחש כל־שנאי עליו יחדשו רעה לי	8.	8
9 דבר־בליל יצוק בו ואשר שכב לא־ יוסיף לקום	9.	9.
10 גם־איש שלומי ו אשר־ בבחיני בו איכל לחמי הגדיל עליו עקב	10.	10. Καίγε ἀνὴρ εἰρήνης μου, ᾧ ἐπεποιθήσα.... κατεμεγαλύνθη μου πτέρινα.
11 ואשר יהיה חצני והקיבני ואשלמה הם	11	11.
12 בזאת ידעת כי־חשצת בי כי לא־ וריע איבי עליו	12	12.
13 ואני בחמי חמנת בי ותציבני לפניך לעולם	13.	13. Διὰ τὴν ἀπλότητά.
14 אמן ו אמן	14.	14. Πειπιστωμένως, πεπιστωμέ- ως.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Simul super me mussitabant omnes odio habentes me, super me cogitabant malum mihi. <i>Hieron.</i> , simul adversum me murmurabant omnes olientes me : contra me cogitabant malum mihi.	8. Adversum me susurrabant omnes inimici mei, adversum me cogitabant mala mihi.	8.
9. Verbum Belial effusum in ipsam : et qui accubuit non addet surgere. <i>Hieron.</i> , verbum diaboli infundebant sibi : Qui dormit non addet ut resurgat.	9. Verbum iniquum constituerunt adversum me : Numquid qui dormit non adjiciet ut resurgat?	9.
10. Etiam vir pacis meæ, cui fidebam in eo, comedens panem meum, magnificavit super me calcaneum. <i>Hieron.</i> , sed homo pacificus meus, in quo habui fiduciam : qui manducavit panem meum, levavit contra me plantam.	10. Etenim homo pacis meæ, in quo speravi, qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.	10. Et quidem vir pacis meæ, cui confusus eram... magnificatus est contra me calcaneo.
11. Et tu, Domine, miserere mei, et resuscitare me fac, et reddam eis. <i>Hieron.</i> , et tu, Domine, miserere mei : et eleva me, et reddam eis.	11. Tu autem, Domine, miserere mei, et resuscita me : et retribuam eis.	11.
12. In hoc cognovi quoniam complacuisti in me, quia non jubilabit inimicus meus super me. <i>Hieron.</i> , in hoc cognovi quod velis me : quia non insultabit inimicus meus mihi.	12. In hoc cognovi quoniam voluisti me ; quoniam non gaudebit inimicus meus super me.	12.
13. Et ego in integritate mea, sustentasti in me, et statuisti me ad facies tuas in sæculum. <i>Hieron.</i> , ego autem in simplicitate mea adjutus sum a te, et statues me ante faciem tuam in perpetuum.	13. Me autem propter innocentiam suscepisti : et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.	13. Propter simplicitatem.
14. Amen et amen. <i>Hieron.</i> , amen, amen.	14. Fiat, fiat.	14. Fideliter, fideliter.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XL.

Titulus ut supra frequenter.

V. 2. 'A., Σ., Θ., ἐπὶ πτωχῶν. Sic mss. et D usius. Sed Corderius lectionem Symmachi adfert, Μακάριος ὁ ἐννῶν ἃ προσῆκε παρὶ τῶν πνήτων. I. e. Beatus qui intelligit ea quæ conveniunt erga pauperes. Forte in superiore nota Σ. irrepsit post A.

Eusebius : Τὸ δὲ, καὶ ἀνήγα, οὕτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ, οὕτε παρὰ τοῖς λοιποῖς ἑρμηνευταῖς ἐμφέρεται, (ex Theodoretō) οὕτε παρὰ τῷ Σύμφ. I. 8

Illud autem, et pauperem, neque in Hebraico, neque apud reliquos interpretes compareret, (ex Theodoretō) neque apud Syrum.

Ibidem Σ., ἐν ἡμέρᾳ κακίᾶς. κα. Regius unus [Præterea reperitur hæc Symmachi versio in Eusebii comment. ad h. l., apud Theodoretam, et in catena Patrum Græc.]

V. 3. 'A., Θ., Κύριος φυλάξει αὐτὸν etc. Hæ lectiones prodeunt ex Euthymio, Eusebio et Daniele Barbaro.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

8. Ὁμοθυμαδὸν ἐψιθύριζον κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ μισοῦντές με, περὶ ἐμοῦ ἐννοοῦντες κακά μοι.

9. Λόγος παράνομος ἐκκέχυτο ἐνδὸν αὐτῶν, καὶ πεσῶν οὐκέτι ἀναστήσεται.

10. Ἄλλὰ καὶ ἄνθρωπος, ὃς εἰρήνευέ μοι, ᾧ ἐπεπαίδειν, συνεσθίων μοι ἄρτους ἐμὸν, κατεμεγαλύνθη μου ἀκολουθῶν.

11. Σὺ δὲ, Κύριε, οὐκ εἰρήνευέ μοι, καὶ ἀνέγειρόν με, ἵνα ἀνταποδώσω αὐτοῖς.

12. Διὰ τοῦτο γινώσκωμαι ὅτι θελήσεις με, ἂν μὴ καταλαλήσῃ ὁ ἐχθρὸς μου.

13. Ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀπλότητα ἀντέσχευ, καὶ παραστήσεις με ἐμπροσθέν σου εἰς τὸν αἰῶνα.

14. Ἀμήν, ἀμήν.

SYMMACHUS.

8. Simul contra me susurrabant omnes inimici mei : de me cogitantes mala mihi.

9. Sermo iniquus effusus erat intra eos : et qui cecidit non ultra surget.

10. Sed et homo qui pacem habebat mecum, cui confisus eram, comedens mecum panem meum, magnificavit se contra me cum sequeretur.

11. Tu autem, Domine, miserere mei, et excita me, ut retribuam eis.

12. Propter hoc cognoscam quia volas me ; si non obloquatur inimicus meus.

13. Me autem propter simplicitatem suscipe, et statues me coram te in perpetuum.

14. Amen, amen.

8. Κατ' ἐμοῦ ἐψιθύριζον πάντες οἱ ἐχθροὶ μου, κατ' ἐμοῦ ἐλογίζοντο κακά μοι.

9. Λόγον παράνομον κατέθεντο κατ' ἐμοῦ, Μὴ ὁ κοιμώμενος οὐχὶ προσθήσει τοῦ ἀναστήναι ;

10. Καὶ γὰρ ὁ ἄνθρωπος τῆς εἰρήνης μου, ἐφ' ὃν ἤλπισα, ὁ ἐσθίων ἄρτους μου, ἐμεγαλύνεν ἐπ' ἐμὲ πτερνισμόν.

11. Σὺ δὲ, Κύριε, ἐλέησόν με, καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς.

12. Ἐν τούτῳ ἔγνω ὅτι τεθέληκάς με, ὅτι οὐ μὴ ἐπιχαρῆ ὁ ἐχθρὸς μου ἐπ' ἐμέ.

13. Ἐμοῦ δὲ διὰ τὴν ἀκαχίαν ἀντελάβου, καὶ ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα.

14. Γένοιτο, γένοιτο.

LXX INTERPRETES.

8. Adversum me susurrabant omnes inimici mei, adversum me cogitabant mala mihi.

9. Verbum iniquum constituerunt adversum me : Numquid qui dormit non adjiciet ut resurgat ?

10. Etenim homo pacis mee, in quo speravi, qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem.

11. Tu autem, Domine, miserere mei, et resuscita me : et retribuam eis.

12. In hoc cognovi quoniam voluisti me ; quoniam non gaudebit inimicus meus super me.

13. Me autem propter innocentiam suscepisti : et confirmasti me in conspectu tuo in æternum.

14. Fiat, fiat.

8.

9.

10. Καί γε ἀνὴρ εἰρήνης μου, ᾧ ἐπεπαίθησα.... κατεμεγαλύνθη μου πτέρνα.

11.

12.

13.

14.

THEODOTIO.

8.

9.

10. Et quidem vir pacis mee, cui confisus eram... magnificatus est contra me calcaneo.

11.

12.

13.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XL.

Ibid. Σ., καὶ μακαριστός etc. Sic mss.

Ibid. Σ., καὶ οὐκ ἐχθώσῃ etc. Eusebius. Drusius vero ad Symmachum hoc solum adfert, ἐν ψυχαῖς. Sed melius, ni fallor, Eusebius, εἰς ψυχάς.

V. 4. Ἀ., Θ., Κύριος βοήθ. Sic mss. et Drusius.

V. 5. Σ., ἐμοῦ λέγοντος; etc. Eusebius in *Demonstratione evangelica*.

V. 6. Σ., οἱ ἐχθροὶ μου etc. Ex Eusebio *De Demonstratione evangelica*.

V. 7. Ἀ., καὶ ἐν ἔλθῃ etc. Martianus noster.

Symmachi vero locus ex *Demonstr. evang.* ut supra. Symmachi lectio aliter exprimitur in catena Cordierii his verbis : εἰσπορευόμενος τοῦ ἐπισκοπῆσαι, μάτην ἐλάλει.

V. 8. Σ., ὁμοθυμαδὸν etc. Indidem.

V. 9. Σ., λόγος παράν—. Eusebius *Demonstr. evang.*

V. 10. Ἀ., καί γε ἀνὴρ etc. Lectio Aquilæ ex Eusebio et ex duobus mss. prodit. Daniel Barbarus Theodotionis esse ait. Theodoretus utriusque tribuit.

Lectio Symmachi ex *Demonstr. evang.* prodit. Aquilæ porro et Theodotionis versio sic exprimitur in catena Corderii : κατὰ ἀνὴρ εἰρήνης μου, ᾧ

ἐπεποιθήσα, ὃν δόλον εἶχε ἐγύμνωσε. Sed postrema verba, ὃν δόλον εἶχε ἐγύμνωσε, videntur glossema esse.

PSALMUS XLI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

1. למנצח משכיל לבני-סרה
2. כאיל תערה
אלך אלהים
3. לאלהים לאל חי
4. לחם יומם תלילה
5. אלה אונרה | ואשפכה עלי
כי אעמך | בסך אודם עדי-בית
אלהים בקול-רנה ותדה המון חגג
6. מה-תשתחוו | נפשי ותדבני
עלי ודאלי לאלהים כי-עד אדנ
ישענת פניו אלי
7, 8. עלי נפש תשתחו על-כן
אזכרך מארך ירח וחרמותים מחר

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7, 8.

1. Τῷ νικητοῦ ἐπιστήμονος τῶν υἱῶν Κορέ.
2. Ἐς αὐλὸν πεπρασίασται.
3.
4.
5.
Εἰσελεύσομαι ἐν συσκήρῳ προδιβάζων αὐτοὺς ἕως οἴκου τοῦ Θεοῦ, ἐν φωνῇ αἰνέσεως καὶ εὐχαριστίας, ὄχλου ἑορτάζοντος.
6. Τί κατακύπτεις ἡ ψυχὴ μου; ἀνάμεινον τῶν Θεῶν, ὅτι διενηκαῖς ὁμολογήσομαι αὐτῷ. Ταῖς δὲ σωτηρίαις τοῦ προσώπου αὐτοῦ, Θεός μου.
7, 8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

1. Victori erudiens, filiis Core. *Hieron.*, victori intellectus, filiis Core.
2. Quemadmodum cervus anhelabit. *Hieron.*, sicut areola præparata.
Ad te, Deus. *Hieron.*, id.
3. Ad Deum, ad Deum vivum. *Hieron.*, ad Deum fortem vivum.
4. Panis die ac nocte. *Hieron.*, panes per diem et noctem.
5. Horum recordabor et effundam super me. *Hieron.*, horum recordatus sum, et effudi in me.
Quoniam transibo in numerum, movebo me cum eis usque ad domum Dei in voce jubilationis et confessionis, turba tripudians. *Hieron.*, quia veniam ad umbraculum, tacebo usque ad domum Dei, in voce laudis et confessionis, multitudinis festa celebrantis.
6. Cur deprimes tu, anima mea, et tumultuaberis super me? Exspecta Deum, quia adhuc confitebor ei salutes facierum ejus, Deus mi. *Hieron.*, quare incurvaris, anima mea, et quare conturbas me? exspecta Deum, quia adhuc confitebor ei, salutaribus vultus ejus.
7, 8. Super me anima mea deprimens se idcirco recordabor tui de terra Jarden et Hermionim de monte pusillo. Vorago ad vo-

1. In finem intellectus, filiis Core.
2. Quemadmodum desiderat cervus.
Ad te, Deus.
3. Ad Deum fortem vivum.
4. Panes die ac nocte.
5. Hæc recordatus sum et effudi in me.
Quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei: in voce exultationis et confessionis, sonus epulantis.
6. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo quoniam adhuc confitebor ei: salutare vultus mei et Deus meus.
7, 8. Ad meipsum anima mea conturbata est, propterea memor ero tui de terra Jordanis et Hermonim a monte inodico. Alysus

1. Victori scientis filiorum Core.
2. Ut pratum imbrem sitiit.
3.
4.
5.
Ingrediar in umbrosum præcedens eos usque ad domum Dei, in voce laudis et gratiarum actionis, turba festum celebrante.
6. Quid deprimeris, anima mea? Exspecta Deum, quoniam assidue confitebor ei. Saluti autem vultus ejus, Deus meus.
7, 8.

V. 11. Σ., εὐ δὲ, Κύριε, etc. Ex Eusebia De de-
monstr. evang. et ex mss.
V. 12. Σ., διὰ τοῦτο γινώσκουμαι etc. Indidem.

V. 13. Σ., ἐμοῦ etc. Indidem. Lectio autem
Aquilæ ex Eusebio in Psalmos.
V. 14. Ita semper ut supra Num. v, 22, et alibi.

PSALMUS XLI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

1. Ἐπινίκιος συνέσεως τῶν υἱῶν Κορέ.
2. Ὡς σπυδαί ελαφος.
- 3.
4. Ὡς ἄρτος συντάξεώς μου.
5. Ταῦτα ἀναπλῶν διέχεα ἐπ' ἔμαυτόν.

Ὅτι ἐξελεύσομαι εἰς τὴν σκηνήν, διαβασταχθήσομαι ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· μετὰ φωνῆς εὐφημίας καὶ ἐξομολογήσεως πλήθους πανηγυριζόντων.

6. Τί κατακάμπτη, ἡ ψυχὴ μου, καὶ τί θορυβῆ κατ' ἐμοῦ; ἀνάμεινον τὸν Θεόν, ὅτι διηνεκῶς ἐξομολογήσομαι αὐτῷ τὰς σωτηρίας τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

7. 8. Ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχὴ μου κατὰτῆκεται, ὅταν ἀναμνησχομαι σου ἀπὸ γῆς Ἰορδάνου, καὶ ἀπὸ Ἑρμονιειμ, ἕως μικροτάτου. Ἄ-

SYMMACHUS.

1. Triumphale intelligentiæ filiorum Core.
2. Ut festinat cervus.
- 3.
4. Ut panis mihi constitutus.
5. Hæc animo volvens diffudi super meipsum.

Quia egrediar in tabernaculum, hujulabor usque ad domum Dei, cum voce acclamationis et confessionis multitudinis celebritatem agentium.

6. Quid incurvaris, anima mea, et quid turbas moves contra me? Exspecta Deum, quia assidue confitebor ei salutes vultus ejus.

7. 8. Super me anima mea tabescit, quando recordor tui de terra Jordanis, et de Hermoniim monte minino. Abyssus abysso

1. Εἰς τὸ τέλος, εἰς σύνεσιν τοῖς υἱοῖς Κορέ.

2. Ὅν τρόπον ἐπιποθεῖ ὁ ελαφος. Γ', ὃν τρόπον πεδίον πρασιασθῆ. Πρὸς σέ, ὁ Θεός.

3. Πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν Θεόν τὸν ζῶντα. Ἄλλοι, πρὸς τὸν Θεόν, πρὸς τὸν Ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα.

4. Ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός.

5. Ταῦτα ἐμνήσθην καὶ ἐξέχεα ἐπ' ἐμέ.

Ὅτι διελεύσομαι ἐν τόπῳ σκηνῆς θαυμαστῆς ἕως τοῦ οἴκου τοῦ Θεοῦ· ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως καὶ ἐξομολογήσεως, ἤχου ἑορταζόντων.

6. Ἰνατί περιλυτὸς εἶ, ἡ ψυχὴ μου, καὶ Ἰνατί συνταράσσεις με; Ἐλπισον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσώπου μου, ὁ Θεός μου. Ἐ', τί ταπεινοῦσαι;

7. 8. Πρὸς ἔμαυτὸν ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη, διὰ τοῦτο μνησθήσομαι σου ἐκ γῆς Ἰορδάνου καὶ Ἑρμονιειμ ἀπὸ ἕως μικροῦ. Ἄδυσσο

LXX INTERPRETES.

1. In finem, in intelligentiam filii Core.
2. Quemadmodum desiderat cervus. Vi, quemadmodum campus imbreni sitiit. Ad te Deus.
3. Ad Deum, ad Deum vivum. Alii, ad Deum, ad Fortem viventem.
4. Panis die ac nocte.
5. Hæc recordatus sum et effudi in me.

Quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei: in voce exultationis et confessionis, soni festum agentium.

6. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam confitebor ei salutare vultus mei, Deus meus. V, quid humiliaris?

7. 8. Ad meipsum anima mea conturbata est, propterea memor ero tui de terra Jordanis et Hermoniim a monte medico. Abyssus

1. Εἰς τὸ νίκος τοῖς ἡγαπημένους τοῖς υἱοῖς Κορέ.

2.

3.

4.

5.

6.

7, 8.

THEODOTIO.

1. In victoriam dilectis filiis Core.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

6.

7, 8.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

מצער תרים-אל-תדום קורא לקל
צנורך

כל-משברוך וגליך עלי עבד

9 ובלילה שירה עמי 9.

10 סלעו 10.

לפה-קדר אלך בלחץ אויב

11 ברצח ו בעצמותי חרשתי צנורי 11.

12 מה-תשתחחי ו נפשי ומה- 12.

תבוי עלי והחלי לאלהים כי-עוד
אודני ישועת פני ואלהי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

raginem clamans, ad vocem fistularum tuarum. *Hieron.*, in meipso anima mea incurvatur. Propterea recordabor tui de terra Jordanis et Chermonim de monte minimo. Abyssus abyssum vocat in voce cataractarum tuarum.

abyssum invocat in voce cataractarum tuarum.

Omnes illusiones tuæ et fluctus tui super me transierunt. *Hieron.*, omnes gurgites tui et fluctus tui super me transierunt.

Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt.

9. Et in nocte canticum ejus mecum. *Hieron.*, et nocte canticum ejus mecum.

9. Et nocte canticum ejus.

9. Et in nocte canticum ejus mecum.

10. Petræ meæ. *Hieron.*, petra mea.

10. Susceptor meus es.

10. Petra mea.

Ut quid atratus ambulabo in oppresse inimici. *Hieron.*, quare tristis incedo affligente inimico.

Quare tristis incedo dum affligit me inimicus.

11. In occisione in ossibus meis affecerunt me probro inimici mei. *Hieron.*, dum me interfecerunt in ossibus meis, exprobraverunt mihi hostes mei.

11. Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi qui tribulant me.

11. In occidendo me in ossibus meis, exprobrabant me inimici mei.

12. Cur deprimes te, anima mea, et cur tumultuaberis super me? Expecta Deum, quia adhuc confitebor ei, salutes facierum mearum et Deus meus. *Hieron.*, quare incurvaris, anima mea, et conturbas me? Expecta Dominum, quoniam adhuc confitebor ei, salutaribus vultus mei et Deus meus.

12. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei et Deus meus.

12. Cur incurvas te, anima mea? Expecta Deum, quia adhuc confitebor ei, salutare vultus mei et Deus meus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLI.

1. 'A., Σ, τῶν υἰῶν Κορέ. Eusebius. Reliqua ex psalmo iv.

V. 2. 'A., ὡς ἀλλῶν etc. Sic ex edit. Romana Agellius atque Drusius. Hieronymus Aquilam de more sequitur, et ἀλλῶν verit, *areola præparata.*

Ibid. [Ad אֵלֶיךָ אֱלֹהִים hanc dedit *Mouf.* versionem Symmachi: Τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πορείας. *Progressionis ad Deum.* Et in nota subjecta: Eusebius in Psalmos. « Sed, inquit Schleusnerus, male hausit. » Et reapse si attente legas ipsius Eusebii verba, quæ longius esset hic transcribere, videbis τῆς πρὸς etc. Eusebii explicationem esse textus τῶν Ὁ, non autem versionem Symmachi. Eam ob causam

delevimus. DRACH.]

V. 3 Ὁ, πρὸς τὸν Θεὸν [πρὸς τὸν Θεὸν] τὸν ζῶντα. Ἄλλοι, πρὸς τὸν Θεὸν, πρὸς τὸν Ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα. Hodierna exemplaria τῶν Ὁ habent, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα: sed ut optime annotat Agellius, repetitio illius πρὸς τὸν Θεόν, quæ in Hebræo existat, ab imperitis librariis quasi inutilis omissa fuisse vi detur. Illud autem πρὸς τὸν Ἰσχυρὸν, quod in quibusdam τῶν Ὁ Bibliis reperitur, ex aliorum interpretum versione desumptum est.

V. 4 Σ, ὡς ἀποτος etc. Drusius.

V. 5 Σ, ταῦτα ἀναπ. Sic mss. et Drusius.

Ibid. 'A., εἰσελεύσομαι ἐν συσκότῃ etc. Has lectio-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

ἄβυσσος ἀβύσσον ἀπαντᾷ ἀπὸ ἤχου τῶν κρουῶν σου.

Πᾶσαι αἱ καταγίδες σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπάνω μου παρῆλθον.

9. Καὶ κατὰ νύκτα φῶς παρ' αὐτοῦ.

10. Πέτρα μου.

Ἰνατί σκυθρωπὸς περιπατῶ θλιβέντος ἐχθροῦ.

11. Ὡς σφαγὴν διὰ τῶν ὀστέων μου, ὠνείδισόν με σὶ ἐναντίοι μου.

12. Τί κατατήκη, ἡ ψυχὴ μου; Ἀνάμεινον τὸν Θεόν, ὅτι διηνεκῶς ἐξομολογήσομαι αὐτῷ τὰς σωτηρίας τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

occurrit, a sonitu fontium tuorum.

ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταβράκτων σου.

Πάντες οἱ μετρωρισμοὶ σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διῆλθον.

9. Καὶ νυκτὸς δηλώσει.

10. Ἀντιλήπτωρ μου εἶ.

Ἰνατί σκυθρωπάζων πορευόμεαι ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου.

11. Ἐν τῷ καταθλάσθαι τὰ ὀστέα μου, ὠνείδισάν με οἱ θλιβόντες με.

12. Ἰνατί περιλυτὸς εἶ, ἡ ψυχὴ μου, καὶ Ἰνατί συνταράσσεις με; Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεὸς μου.

LXX INTERPRETES.

abyssum invocat in voce cataractarum tuarum.

9.

10.

11.

12. Ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου.

THEODOTIO.

Omnes procellae tuae et fluctus tui supra me transierant.

Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt.

9. Et per noctem canticum ab ipso.

9. Et nocte decetabit.

9.

10. Petra mea.

10. Susceptor meus es.

10.

Ut quid tristis ambulo affligente inimico.

Quare tristis incedo dum affligit inimicus meus.

11. Quasi occisionem per ossa mea, exprobrabant me adversarii mei.

11. Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi qui tribulant me.

11.

12. Quid contabescis, anima mea? Expecta Deum, quia assidue confitebor ei salutes vultus ejus.

12. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam confitebor illi, salutare vultus mei, et Deus meus.

12. Salus vultus mei.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLI.

res pleniore exhibet Eusebius. Alii item, sed mutilas referunt. Ibidem loco τοῦ προβιδάζων, Agellius legit, παραβιδάζων.

V. 6. Lectionem Aquilæ ex Eusebio in Psalmos et ex mss. eruimus. Lectionem Symmachi plenam aufert Eusebius. Ε', τί ταπεινούσαι. Agellius.

V. 7 et 8. Σ., ἐπ' ἐμὲ etc. Sic Euseb. in Psalmos.

Ibid. Σ., πᾶσαι etc. Ex Eusebio in Psalmos. Lectionem Aquilæ exhibet Drusius.

V. 9. 'A., καὶ ἐν νυκτὶ etc. Eusebius in Psalmos. Lectionem vero Symmachi habet Drusius.

V. 10. 'A., Σ., πέτρα μου. Eusebius.

Ibid. Σ., Ἰνατί σκυθ-. Eusebius.

V. 11. Aquilæ et Symmachi lectiones partim ex mss. partim ex Drusio.

V. 12. Ex Eusebio, ut supra. Coislin., O', A., ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου.

TO EBPAIKON.

PSALMUS XLII.

TO ERPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

1 שפני אלהים ו חיבה

1.

1.

כמיש מרבה ועלה

Ἀπὸ ἀνδρὸς ἐπιθέσεως καὶ παρανομίας.

2 מנוי

2.

2.

למה קדר אתה לך בחן איוב

3 שלח אורך ומחקך הכה יתנוני
יביאני אל הר קדשך ואל
משכנתך

3.

3. Ἀποστείλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ἵτινα ὁδηγήσαι με, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ὄρος ἁγίων σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4 ומביאה אל מדבח אלהים אל
אל שמחת גילי ואורך בכטר אלהים
אלהי

4.

4.

5 מה תשתדחני ו נפשי ומה
תדבי עלי דוחילי לאלהים כי עדי
אודני יצרת פני ואלהי

5.

5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Judica me, Deus, et litiga. Hieron., judica me, Deus, et discerne.

1. Judica me, Deus, et discerne.

1.

A viro doli et iniquitatis. Hieron., a viro iniquo et doloso.

A viro iniquo et doloso.

A viro deceptionis et iniquitatis.

2. Fortitudinis meæ. Hieron., fortitudo mea.

2. Fortitudo mea.

2.

Ut quid atratus ambulabo in oppensione inimici. Hieron., quare tristis incedo, affligente inimico.

Quare tristis incedo, dum affligit me inimicus.

3.

3. Mitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsæ ducent me, inducent me ad montem sanctitatis tuæ, et ad tabernacula tua. Hieron., mitte lucem tuam et veritatem tuam : ipsa ducent me et introducent me ad montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

3. Emitte lucem tuam et veritatem tuam : ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

3. Mitte lucem tuam et veritatem tuam : ipsa ducent me et introducent me ad montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad Deum lætitiæ exultationis meæ : et confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus. Hieron., et introibo ad altare Dei, ad Deum lætitiæ et exultationis meæ : et confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus.

4. Et introibo ad altare Dei, ad Deum, qui lætificat juventutem meam : confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus.

4.

5. Cur deprimes te, anima mea, et cur tumultuaberis super me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor ei, salutes facierum mearum et Deus meus. Hieron., quare incurvaris, anima mea, et quare conturbas me? Expecta Dominum, quoniam adhuc confitebor ei salutibus vultus mei et Deo meo.

5. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei, et Deus meus.

5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLII.

V. 4. Eusebius in Psalinos : Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις ὁ ψαλμὸς· διὸ οὐδὲ παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς ἐπιγραφὴν ἔχει· ἀλλὰ καὶ ὅτι μέρος τοῦ ἐν αὐτῷ, δεδιῆται ἐκ τῶν ὁμοίων ἐν ἀμφοτέροις λόγοις, καὶ ἐκ τῆς ἐμπερούς διανοίας. l. c. Hic psalmus caret inscriptione apud Hebræos,

quamobrem neque apud reliquos interpretes titulum habet. Imo vero quod pars esse videatur precedentis psalmi, commonstratur cum ex similibus in utroque loquendi modis, tum ex sententia affini.

Ibid. Σ., κριτόν μοι. Sic Eusebius in Psalinos. Vox sequens, καὶ ὑπερδύχουον, habetur in notis

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Κρίνόν μοι, ὁ Θεός, καὶ ὑπερ-
δικήσον.

2 Σωτηρία μου.

Ἰναὶ σκυθρωπὸς περιπατῶ, θλί-
βοντος ἐχθροῦ;

3. Ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὡδήγησαι
με, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4 Ἰνα ἴδω πρὸς τὸ θυσιαστή-
ριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν τὴν
εὐφροσύνην τῆς εὐθυμίας μου, καὶ
ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν ψαλτηρίῳ, ὁ
Θεός, ὁ Θεός μου.

5. Τί καταρρέεις, ψυχὴ μου, καὶ
τί θορυβεῖς ἐπ' ἐμέ; Ἀνάμεινον τὸν
Θεόν, εἰσαεὶ γὰρ ἐξομολογήσομαι
αὐτῷ, τῇ σωτηρίᾳ τοῦ προσώπου
μου, καὶ τῷ Θεῷ μου.

SYMMACHIUS.

1. Judica mihi, Deus, et defendo.

2. Salus mea.

Ut quid tristis ambulo, affligente
inimico?

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa ducent me, et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua.

4. Ut veniam ad altare Dei, ad
Deum lætitiæ boni animi mei, et
confitebor tibi in psalterio, Deus,
Deus meus.

5. Quid effluis, anima mea, et
quid conturbas super me? Exspe-
cta Deum, semper enim confite-
bor ei, salutis vultus mei, et Deo
meo.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Κρίνόν με, ὁ Θεός, καὶ δίκασον. 1.

Ἀπὸ ἀνθρώπου ἀδικῶ καὶ δε-
λοῦ.

2. Κρατακωμά μου. Ἄλλος,
ισχύς μου. 2.

Ἰναὶ σκυθρωπάζων πορεύομαι
ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου.

3. Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου· αὐτὰ με ὡδήγη-
σαν καὶ ἠγαγόν με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.
Εἴ, ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν
ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὡδήγησαι με,
καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων σου,
καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυ-
σιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν
τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου.
Ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν κιθάρᾳ, ὁ
Θεός, ὁ Θεός μου. 4.

5. Ἰναὶ περιλυτός εἶ, ἡ ψυχὴ
μου, καὶ Ἰναὶ συνταράσσεις με;
Ἐλπασον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολο-
γήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσ-
ώπου μου, ὁ Θεός μου. 5.

LXX INTERPRETES.

1. Judica me, Deus, et discerne. 1.

A viro iniquo et doloso.

2. Fortitudo mea. Alius, id. 2.

Quare tristis incedo, dum affli-
git inimicus meus?

3. Emitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa me deduxerunt, et
adduxerunt me in montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua. V.
mitte lucem tuam et veritatem
tuam: ipsa ducent me et introdu-
cent me ad montem sanctum tuum,
et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad
Deum qui lætificat juventutem
meam: confitebor tibi in cithara,
Deus, Deus meus. 4.

5. Quare tristis es, anima mea,
et quare conturbas me? Spera in
Deo, quoniam confitebor illi, salu-
tare vultus mei, Deus meus. 5.

THEODOTIO.

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa ducent me et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum et in tabernacula tua.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLII.

edit. Rom. et apud Drusium. Agellius legit ὑπερ-
κίνησον, sed minus recte, ni fallor.

Ibid. Ἄ., ἀπὸ ἀνδρ- etc. Drusius.

V. 2. Σ., σωτηρία μου. Ἄλλος, ἰσχύς μου.
Colsius.

Ibid. Σ., Ἰναὶ σκυθρ. Eusebius, ut in psalmo

præcedenti, versu 10.

V. 3. Ἄ., Σ., Θ., Ε', ἀπόστειλον τὸ φῶς σου etc.
Sic unus ex Colbertinis, qui tres tantum priores
interpretes commemorat. Theodoretus vero ait,
οἱ λοιποὶ, Reliqui. Agellius demum hanc versionem
Quintæ etiam editioni tribuit.

TO EBPAIKON.

PSALMUS XLII.

TO ERPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1 שפני אלהים ו הריבה	1.	1.
כמיש מריבה ועלה		Ἀπὸ ἀνι ρανομίας.
2 מנזי	2.	2.
למה קדר אתה לך בלחץ איוב		
3 שלח אורך ומכתך הבה ינחני ביאזני אל הר קדשך ואל משכנתך	3.	3. Ἀπό τὴν ἀλήθει με, καὶ ἐξ σου, καὶ εἰ
4 ואביאה אל מדבח אלהים אל אל שמחת גילי ואורך בכנור אלהים אלהי	4.	4.
5 מה תשתחחזי ו נפשי תמה תדמי עלי דוחילי לאלהים כי עד אודני יזרעת פני ואלהי	5.	5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

1. Judica me, Deus, et litiga. <i>Hieron.</i> , judica me, Deus, et discerne.	1. Judica me, Deus, et discerne.	1.
A viro doli et iniquitatis. <i>Hieron.</i> , a viro iniquo et doloso.	A viro iniquo et doloso.	A viro de
2. Fortitudinis meæ. <i>Hieron.</i> , fortitudo mea.	2. Fortitudo mea.	2.
Ut quid atratus ambulabo in oppresione inimici. <i>Hieron.</i> , quare tristis incedo, affligente inimico.	Quare tristis incedo, dum affligit me inimicus.	
3. Mitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsæ ducent me, inducent me ad montem sanctitatis tuæ, et ad tabernacula tua. <i>Hieron.</i> , mitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa ducent me et introducent me ad montem sanctum tuum et in tabernacula tua.	3. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.	3. Mitte tem tuam: nroducent in tuum, et in
4. Et introibo ad altare Dei, ad Deum lætitiæ exultationis meæ: et confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus. <i>Hieron.</i> , et introibo ad altare Dei, ad Deum lætitiæ et exultationis meæ: et confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus.	4. Et introibo ad altare Dei, ad Deum, qui lætificat juventutem meam: confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus.	4.
5. Cur deprimes te, anima mea, et cur tumultuaberis super me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor ei, salutes facierum mearum et Deus meus. <i>Hieron.</i> , quare incurvaris, anima mea, et quare conturbas me? Expecta Dominum, quoniam adhuc confitebor ei salutibus vultus mei et Deo meo.	5. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei, et Deus meus.	5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLII.

V. 1. Eusebiu. in Psalmos: Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις ὁ ψαλμὸς· δὲ οὐδὲ παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς ἐπιγραφὴν ἔχει· ἀλλὰ καὶ ὅτι μέρος κοινὸν εἶναι τοῦ πρὸ αὐτοῦ, δεδήλωται ἐκ τῶν ὁμοίων ἐν ἀμφοτέροις λόγοις, καὶ ἐκ τῆς ἐμπερούς διαβολας. l. e. Hic psalmus caret inscriptione apud Hebræos,

quamobrem neque apud reliqui habet. Imo vero quod pars est psalmi, commonstratur cum loquendi modis, tum ex sententia. Ibid. Σ., κρινόν μοι. Sic | Vox sequens, καὶ ὑπερδύναμις

TO EBPAIKON.

1 שפני אלהים ו חיבה

כמיש מרובה ועלה

2 כנזי

למה קדר אתה לך בחן איב

3 שלח אורך ומחוק הכה ינחני
יביאני אל דר קדשך ואל
משכנתך4 ומביאה אל מדבח אלהים אל
אל שמחת גילי ואורך בכטר אלהים
אלהי5 מה השתדחתי ו נפשי ומה
תדבי עלי דחילי לאלהים כי עד
אודני יצרת פני ואלהי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Judica me, Deus, et litiga. *Hieron.*, judica me, Deus, et discerne.A viro doli et iniquitatis. *Hieron.*, a viro iniquo et doloso.2. Fortitudinis meæ. *Hieron.*, fortitudo mea.Ut quid atratus ambulabo in oppresione inimici. *Hieron.*, quare tristis incedo, affligente inimico.3. Mitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsæ ducent me, inducent me ad montem sanctitatis tuæ, et ad tabernacula tua. *Hieron.*, mitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa ducent me et introducent me ad montem sanctum tuum et in tabernacula tua.4. Et introibo ad altare Dei, ad Deum lætitiæ exultationis meæ: et confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus. *Hieron.*, et introibo ad altare Dei, ad Deum lætitiæ et exultationis meæ: et confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus.5. Cur deprimes te, anima mea, et cur tumultuaberis super me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor ei, salutes facierum mearum et Deus meus. *Hieron.*, quare incurvaris, anima mea, et quare conturbas me? Expecta Dominum, quoniam adhuc confitebor ei salutibus vultus mei et Deo meo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLII.

V. 4. Eusebiu. in Psalmos: 'Ανεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις ὁ ψαλμὸς· δὲ οὐδὲ παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς ἐπιγραφῆν ἔχει· ἀλλὰ καὶ ὅτι μέρος ἔοικεν εἶναι τοῦ πρὸ αὐτοῦ, δεδήλωται ἐκ τῶν ὁμοίων ἐν ἀμφοτέροις λόγοις, καὶ ἐκ τῆς ἐμπερούς διανοίας.
l. e. *Hic psalmus caret inscriptione apud Hebræos,*

PSALMUS XLII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

2.

3.

4.

5.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

1.

Ἀπὸ ἀνδρός ἐπιθέσεως καὶ παρανομίας.

2.

3. Ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν ἀλήθειάν σου, ἵτινα ὁδηγήσαι με, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ὄρος ἁγίων σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4.

5.

VULGATA LATINA.

1. Judica me, Deus, et discerne.

A viro iniquo et doloso.

2. Fortitudo mea.

Quare tristis incedo, dum affligit me inimicus.

3. Emitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad Deum, qui lætificat juventutem meam: confitebor tibi in cithara, Deus, Deus meus.

5. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei, et Deus meus.

AQUILA.

1.

A viro deceptionis et iniquitatis.

2.

3. Mitte lucem tuam et veritatem tuam: ipsa ducent me et introducent me ad montem sanctum tuum, et in tabernacula tua.

4.

5.

ΣΥΝΜΑΧΟΣ.

1. Κρίνόν μοι, ὁ Θεός, καὶ ὑπερ-
δίκησον.

2. Σωτηρία μου.

Ἵνατί σκυθρωπὸς περιπατῶ, θλί-
βοντος ἐχθροῦ;

3. Ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὀδηγήσει
με, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. Ἵνα ἔλθω πρὸς τὸ θυσαστή-
ριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν τὴν
εὐφροσύνην τῆς εὐθυμίας μου, καὶ
ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν ψαλτηρίῳ, ὁ
Θεός, ὁ Θεός μου.

5. Τί καταρρέεις, ψυχὴ μου, καὶ
τί θορυβεῖς ἐπ' ἐμέ; Ἀνάμεινον τὸν
Θεόν, εἰσαεὶ γὰρ ἐξομολογήσομαι
αὐτῷ, τῇ σωτηρίᾳ τοῦ προσώπου
μου, καὶ τῷ Θεῷ μου.

SYMMACHUS.

1. Judica mihi, Deus, et defende.

2. Salus mea.

Ut quid tristis ambulo, affligente
inimico?

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa ducent me, et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua.

4. Ut veniam ad altare Dei, ad
Deum lætitiarum boni animi mei, et
confitebor tibi in psalterio, Deus,
Deus meus.

5. Quid effluis, anima mea, et
quid conturbas super me? Exspe-
cta Deum, semper enim confite-
bor ei, salutis vultus mei, et Deo
meo.

1. Κρίνόν με, ὁ Θεός, καὶ δίκασον.

Ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἀδικίου καὶ ἐπ-
λήθους.

2. Κρατατωμά μου. Ἄλλος,
ισχύς μου.

Ἵνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι
ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρὸν μου.

3. Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου· αὐτὰ με ὀδηγή-
σαν καὶ ἠγαγόν με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.
Ἐ', ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν
ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὀδηγήσει με,
καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων σου,
καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυ-
σιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν
τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου.
Ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν κιθάρᾳ, ὁ
Θεός, ὁ Θεός μου.

5. Ἵνατί περιλυπὸς εἶ, ἡ ψυχὴ
μου, καὶ Ἵνατί συνταράσσεις με;
Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολο-
γήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσ-
ώπου μου, ὁ Θεός μου.

LXX INTERPRETES.

1. Judica me, Deus, et discerne.

A viro iniquo et doloso.

2. Fortitudo mea. Alius, id.

Quare tristis incedo, dum affli-
git inimicus meus?

3. Emitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa me deduxerunt, et
adduxerunt me in montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua. V.
mitte lucem tuam et veritatem
tuam: ipsa ducent me et introdu-
cent me ad montem sanctum tuum,
et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad
Deum qui lætificat juventutem
meam: confitebor tibi in cithara,
Deus, Deus meus.

5. Quare tristis es, anima mea,
et quare conturbas me? Spera in
Deo, quoniam confitebor illi, salu-
tare vultus mei, Deus meus.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

2.

3. Ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὀδηγήσει
με, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4.

5.

THEODOTIO.

1.

2.

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa ducent me et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum et in tabernacula tua.

4.

5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLII.

edit. Rom. et apud Drusium. Agellius legit ὑπερ-
κίνησον, sed minus recte, ni fallor.

Ibid. Ἄ., ἀπὸ ἀνδρ- etc. Drusius.

V. 2. Σ., σωτηρία μου. Ἄλλος, ἰσχύς μου.
Celsus.

Ibid. Σ., Ἵνατί σκυθρ. Eusebius, ut in psalmo

præcedenti, versu 10.

V. 3. Ἄ., Σ., Θ., Ἐ', ἀπόστειλον τὸ φῶς σου etc.
Sic unus ex Colbertinis, qui tres tantum prælores
interpretes commemorat. Theodorotus vero ait,
οἱ Λοιοῖ, Reliqui. Agellius demum hanc versionem
Quintæ etiam editioni tribuit.

V. 4. Σ., ἵνα ἔλθω πρὸς etc. Sic Regius unus, qui vertit, ut veniam. Drusius autem habet ἵνα. Colbertinus συνηρῶς scriptus, et Daniel Barbarus, ἐλθὼν, minus recte, atque infra οὐκ omittit.

PSALMUS XLIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι	ΑΚΥΛΑΣ.
2 בימי קדם	2.	2.
3 תרע לאמים	3.	3.
4 כי לא בדרבם ירשו ארץ והרעם לא השיעה לכו	4.	Καὶ ἐξαπέστειλας αὐτούς. 4.
ואור פנקך כי רציתם		
5 אוהה-הוהא מלכי אלהים צוה ישועת יעקב	5.	5.
6 צרינו ננח	6.	6.
7 אבנח 8 כי השעתנו	7. 8.	Συμπατήσομεν. 7. 8.
9 באלהים דאלנו כל-היום	9.	9. Ἐν τῷ θεῷ καυχησόμεθα ἅλην τὴν ἡμέραν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. In diebus quondam. <i>Hieron.</i> , in diebus antiquis.	2. In diebus antiquis.	2.
3. Male fecisti populis. <i>Hieron.</i> , <i>idem</i> . Et emisisti eos. <i>Hieron.</i> , <i>id</i> .	3. Affixisti populos. Et expulisti eos.	3. Et emisisti eos.
4. Nec enim in gladio suo pos- sederunt terram, et brachium eo- rum non salvavit eos. <i>Hieron.</i> , non enim in gladio suo possederunt terram, neque brachium eorum salvavit eos. Et lux facierum tuarum, quia voluisti eos. <i>Hieron.</i> , et lux vultus tui, quoniam complacuisti eis.	4. Nec enim in gladio suo pos- sederunt terram, et brachium eo- rum non salvavit eos. Et illuminatio vultus tui : quo- niam complacuisti in eis.	4.
5. Tu ipse rex meus, Deus, præcipe salutes Jacob. <i>Hieron.</i> , tu es ipse rex meus, Deus : præ- cipe pro salutibus Jacob.	5. Tu es ipse rex meus, qui mandas salutes Jacob.	5.
6. Hostes nostros cornu pete- mus. <i>Hieron.</i> , hostes nostros ven- tilabimus. Conculcabitur. <i>Hieron.</i> , <i>id</i> .	6. Inimicos nostros ventilabi- mus cornu. Spernemus.	6. Conculcabitur.
7. Confidam. <i>Hieron.</i> , <i>id</i> .	7. Sperabo.	7.
8. Quoniam servare fecisti nos. <i>Hieron.</i> , quia salvasti nos.	8. Salvasti enim nos.	8.
9. In Deo laudavimus omni die. <i>Hieron.</i> , in Domino gaudebimus tota die.	9. In Deo laudabimur tota die.	9. In Deo gloriabimur tota die.

V. 5. Σ. . τί καταρρέεις etc. Eusebius. Ibid. τῆς, Aquila, διηνεκῶς, *assidue*. Idem. V, ταπεινοῦσαι. Orusius. Et infra.

PSALMUS XLIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
2.	2. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἀρχαῖαις "Ἄλλος, ἐν ἡμέραις ταῖς πρὶν." Ἄλ- λος, ἐν ἡμέραις ταῖς ἀρχαῖαις.	2.
3.	3. Ἐκάκωσας λαούς. "Ἄλλος, ἐκάκωσας φύλα.	3.
Καὶ ἐξήλασας αὐτούς.	Καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.	
4.	4. Οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν, καὶ ὁ βρα- χίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς. "Ἄλλος, οὐ γὰρ ἐν τῇ μαχαίρᾳ αὐ- τῶν ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν, οὐδὲ ὁ βραχίων αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς.	4.
	Καὶ ὁ φαιτισμὸς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς. "Ἄλ- λος, καὶ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς.	
5. Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς μου, ὁ Θεός, ἐντεῖλαι περὶ τῆς σωτηρίας Ἰακώβ.	5. Σὺ εἶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου, ὁ ἐντειλάμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ.	5.
6.	6. Τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦ- μεν. "Ἄλλος, τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς κερατιοῦμεν.	6.
Συμπατήσομεν.	Ἐξουδενώσομεν.	
7.	7. Ἐλπῶ. "Ἄλλος, πέποιθα.	7.
8.	8. Ἔσωσας γὰρ ἡμᾶς. "Ἄλλος, ὅτι ἔσωσας ἡμᾶς.	8.
9. Τὸν Θεὸν ὑμνοῦμεν ὅλην τὴν ἡμέραν.	9. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινεθησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν.	9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. In diebus antiquis. <i>Alius</i> , in diebus prius. <i>Alius</i> , in diebus an- tiquitus.	2.
3.	3. Affixisti populos. <i>Alius</i> , affi- xisti tribus.	3.
Et expulisti eos.	Et expulisti eos.	
4.	4. Nec enim in gladio suo pos- sederunt terram, et brachium eo- rum non salvavit eos. <i>Alius</i> , non enim in gladio suo possederunt terram, neque brachium eorum salvavit eos.	4.
	Et illuminatio vultus tui : quo- niam complacuisti in eis. <i>Alius</i> , et lux vultus tui, quoniam com- placuisti in eis.	
5. Tu es rex meus, Deus, manda de salute Jacob.	5. Tu es ipse rex meus et Deus meus, qui mandas salutes Jacob.	5.
6.	6. Inimicos nostros ventilabi- mus cornu. <i>Alius</i> , tripulantes nos ventilabimus cornu.	6.
Conculcabitur.	Spernemus.	
7.	7. Sperabo. <i>Alius</i> , confidi.	7.
8.	8. Salvasti enim nos. <i>Alius</i> , quia salvasti nos.	8.
9. Deum celebrabimus tota die.	9. In Deo laudabimur tota die.	9.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμματα.

ΑΚΥΛΛΣ.

אף-זחזח 10	40.	40.
לא-תצא בנבואותי		
11 תשיבו אחר מני - צר בזשנאיט שר לכו	41.	41.
12 תצנו כצאן מאמל ובמים דריחנ	42.	42.
13 חבטת-עמך בלא-הן ולא- רבות במחיריהם	43.	43.
14 תשימנו חרפה לשנמיט לענ וקלם למיבוחתי	44.	44.
15 תשימנו משל בגים מנד- ראש בלאם	15. Μενουα	15.
16 מל-היום כלמחי נגדי ובשת פני כסחני	46.	46.
17 מקל כחרף חונדף מפני אייב וכתנעם	17.	17. Καὶ βλασφημοῦντες.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

40. Etiam elongasti. <i>Hieron.</i> , verum tu projecisti.	40. Nunc autem repulisti.	10.
Et non egredieris in exercitibus nostris. <i>Hieron.</i> , id.	Et non egredieris, Deus, in vir- tutibus nostris.	
41. Reduces nos retrorsum ab hoste, et alio habentes nos diri- puerunt sibi. <i>Hieron.</i> , vertisti ter- ga nostra hosti: et qui oderunt nos, diripuerunt sibi.	41. Avertisti nos retrorsum post inimicos nostros, et qui oderunt nos diripiebant sibi.	11.
42. Dabis nos ut pecus come- stionis, et in gentibus dispersisti nos. <i>Hieron.</i> , dedisti nos quasi gregeam ad vorandum, et in genti- bus dispersisti nos.	42. Dedisti nos tanquam oves escarum, et in gentibus dispersi- sti nos.	12.
43. Vendes populum tuum sine pretio, et non multiplicasti in pretiis eorum. <i>Hieron.</i> , vendidisti populum tuum sine pretio: nec grandis fuit commutatio eorum.	43. Vendidisti populum tuum sine pretio, et non fuit multitudo in commutationibus eorum.	13.
44. Pones nos opprobrium vi- cinis nostris, subsannationem et derisum iis qui sunt in circuitu nostro. <i>Hieron.</i> , posuisti nos oppro- brium vicinis nostris, subsannatio- nem et irrisum his qui crant in circuitu nostro.	44. Posuisti nos opprobrium vi- cinis nostris, subsannationem et derisum iis qui sunt in circuitu nostro.	14.
45. Pones nos proverbium in gentibus, commotionem capitis in populis. <i>Hieron.</i> , posuisti nos si- militudinem in gentibus, commo- tionem capitis in tribubus.	45. Posuisti nos in similitudi- nem gentibus, commotionem ca- pitis in populis.	15.
46. Omni die verecundia mea co- ram me, et confusio faciei meae operuit me. <i>Hieron.</i> , tota die con- fusio mea contra me, et ignomi- nia faciei meae cooperuit me.	46. Tota die verecundia mea contra me est, et confusio faciei meae cooperuit me.	16.
47. A voce exprobrantis et con-	47. A voce exprobrantis et ob-	17. Et blasphemantis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10.

Και οὐ προσέρχῃ ἐν τοῖς στρα-
ταύμασιν ἡμῶν.

11. Ἐταξας ἡμᾶς ἐσχάτους παν-
τὸς ἐναντίου, καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς
διαρπάξουσιν ἑαυτοῖς.

12. Ἐδωκας ἡμᾶς ὡς βοσκήμα-
τα βρώσεως, καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἐλί-
κμησας ἡμᾶς.

13. Ἀπέδου τὸν λαόν σου οὐχ
ὕπάρξειω, καὶ οὐ πολλὴν ἐποίησας
τὴν τιμὴν αὐτῶν.

14. Ἐποίησας ἡμᾶς προπηλαχι-
σμὸν μετὰ χλευασμοῦ τοῖς κύκλω
ἡμῶν.

15. Ἐποίησας ἡμᾶς παραβολὴν
ἐν τοῖς ἔθνεσι, κίνησιν κεφαλῆς ἐν
ταῖς φυλαῖς.

16. Δι' ὅλης ἡμέρας ἡ ἀσχημόνησις
μου ἀντικρύς μου, καὶ ὁ καταισχυμ-
μῆς τοῦ προσώπου μου καλύπτει με.

17. Ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ
βλασφημοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχ-
θροῦ καὶ τιμωροῦντος ἑαυτῷ.

SYMMACHUS.

10.

Et non accedes in exercitibus
nostris.

11. Statuisti nos ultimos om-
nium adversariorum, et qui oderunt
nos diripiunt sibi.

12. Delisti nos ut pecus come-
stionis, et in gentes ventilasti nos.

13. Tradidisti populum tuum
sine substantia, et non multum
fecisti pretium eorum.

14. Fecisti nos opprobrium cum
derisione iis qui sunt in circuitu
nostro.

15. Fecisti nos parabolam in
gentibus, commotionem capitis in
tribubus.

16. Per totam diem opprobrium
meum contra me est, et pudor
vultus mei operit me.

17. A voce exprobrantis et blas-

10. Nūn δὲ ἀπώσω. Ἄλλος, καί-
περ ἀπώσω. Ἄλλος, καίγε ἀπώσω.
Ἄλλος, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἀπώσω.

Καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐν ταῖς δυνά-
μασιν ἡμῶν.

11. Ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπί-
σω παρὰ τοὺς ἐγθροῦς ἡμῶν, καὶ οἱ
μισοῦντες ἡμᾶς διήρπαξον ἑαυτοῖς.

12. Ἐδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα
βρώσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι διέ-
σπειρας ἡμᾶς.

13. Ἀπέδου τὸν λαόν σου ἀνευ
τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πλήθος ἐν τοῖς
ἀλλάγμασιν αὐτῶν. Ἄλλος, πέπρα-
κας. Ἄλλος, ἐν οὐχ ὑπάρξει.

14. Ἐθου ἡμᾶς δνειδος τοῖς γεί-
τοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸν καὶ κα-
ταγέλωτα τοῖς κύκλω ἡμῶν. Ἄλ-
λος, πομπήν. Ε΄, χλευασμὸν. Γ΄,
Ζ΄, καταγέλωτα.

15. Ἐθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν
τοῖς ἔθνεσι, κίνησιν κεφαλῆς ἐν
τοῖς λαοῖς. Ἄλλος, εἰς διήγησιν.
Ἄλλος, μετακίνημα.

16. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπὴ μου
κατεναντίον μου ἐστὶ, καὶ ἡ αἰσχύνη
τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέ με.

17. Ἀπὸ φωνῆς ὀνειδίζοντος καὶ
παραλαλοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχ-
θροῦ καὶ ἐκδιώκοντος.

LXX INTERPRETES.

10. Nunc autem repulisti. *Alius,*
et utique repulisti. *Alius, id. ali-*
ter. Alius, sed ad hæc repulisti.

Et non egredieris in virtutibus
nostris.

11. Avertisti nos retrorsum post
inimicos nostros, et qui oderunt
nos diripiebant sibi.

12. Delisti nos tanquam oves
escarum, et in gentibus dispersisti
nos.

13. Vendidisti populum tuum
sine pretio, et non fuit multitudo
in commutationibus eorum. *Alius,*
vendidisti. *Alius, in non substancia.*

14. Posuisti nos opprobrium vi-
cinis nostris, subsannationem et
derisum iis qui sunt in circuitu
nostro. *Alius, pompam. V, deri-*
sionem. VI, VII, irrisionem.

15. Posuisti nos in parabolam
in gentibus, commotionem capitis
in populis. *Alius, in narrationem.*
Alius, transmotionem.

16. Tota die verecundia mea
contra me est, et confusio faciei
meæ cooperuit me.

17. A voce exprobrantis et ob-

10.

11.

12.

13.

14. Χλευασμὸν.

15.

16.

17.

THEODOTIO.

10.

11.

12.

13.

14. Derisionem.

15.

16.

17.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

AKYTAAS.

Ἑλληνικοῦ γραμμασι.

מצעד תדום-אל-תדום קדא לקל
צנוריק
כל-משבריק וגליך עלי עבה

Οἱ συντριμμοὶ σου.

9 ובלילה שירה עמו 9.

9. Καὶ ἐν νυκτὶ ἄσμα αὐτοῦ μετ' ἑμοῦ.

10 סלעי 10.

10. Πέτρα μου.

לפה-קדר אולך בלחץ ארוב

11 ברעם | בעצמותי חרפני צנורי 11.

11. Ἐν τῷ φρονεῦσαί με ἐν ὄσσειαις μου, ὠνείδισόν με οἱ ἐχθροὶ μου.

12 מה-תשתדחוי | נפשי ומה- 12.

12. Τί κατακύπτεις, ἡ ψυχὴ μου; ἀνάμεινον τὸν Θεόν, ὅτι ἐτι ἐξομολογήσασμαι αὐτῷ, σωτήρα μου καὶ Θεός μου.

תדבירי עלי דהחילי לאלהים כי-עוד
אודני ישועת פני ואלהי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

raginem clamans, ad vocem fistularum tuarum. Hieron., in meipso anima mea incurvatur. Propterea recordabor tui de terra Jordanis et Cherinonim de monte minimo. Abyssus abyssum vocat in voce cataractarum tuarum.

abyssum invocat in voce cataractarum tuarum.

Omnes illusiones tuæ et fluctus tui super me transierunt. Hieron., omnes gurgites tui et fluctus tui super me transierunt.

Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt.

Contributiones tuæ.

9. Et in nocte canticum ejus mecum. Hieron., et nocte canticum ejus mecum.

9. Et nocte canticum ejus.

9. Et in nocte canticum ejus mecum.

10. Petræ meæ. Hieron., petra mea.

10. Susceptor meus es.

10. Petra mea.

Ut quid atratus ambulabo in oppresione inimici. Hieron., quare tristis incedo affligente inimico.

Quare tristis incedo dum affligit me inimicus.

11. In occisione in ossibus meis affecerunt me probro inimici mei. Hieron., dum me interficerent in ossibus meis, exprobraverunt mihi hostes mei.

11. Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi qui tribulant me.

11. In occidendo me in ossibus meis, exprobrabant me inimici mei.

12. Cur deprimes te, anima mea, et cur tumultuaberis super me? Expecta Deum, quia adhuc confitebor ei, salutes facierum mearum et Deus meus. Hieron., quare incurvaris, anima mea, et conturbas me? Expecta Dominum, quoniam adhuc confitebor ei, salutaribus vultus mei et Deus meus.

12. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei et Deus meus.

12. Cur incurvas te, anima mea? Expecta Deum, quia adhuc confitebor ei, salutare vultus mei et Deus meus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLI.

1. 'A., Σ, τῶν υἰῶν Κορέ. Eusebius. Reliqua ex psalmo iv.

V. 2. 'A., ὦ; ἀλλῶν etc. Sic ex edit. Romana Agellius atque Drusius. Hieronymus Aquilam de more sequitur, et ἀλλῶν verit, areola præparata.

Ibid. [Ad אֵלֶיךָ אֱלֹהִים hanc dedit Montf. versionem Symmachi: Τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πορείας. Progressionis ad Deum. Et in nota subjecta: Eusebius in Psalmos. (Sed, inquit Scileusnerus, male hausit.) Et reapse si attente legas ipsius Eusebii verba, quæ longius esset hic transcribere, videlicet τῆς πρὸς etc. Eusebii explicationem esse textus τῶν Ὁ', non autem versionem Symmachi. Eam ob causam

delevimus. DRACH.]

V. 3 Ὁ', πρὸς τὸν Θεὸν [πρὸς τὸν Θεὸν] τὸν ζῶντα. Ἄλλοι, πρὸς τὸν Θεὸν, πρὸς τὸν Ἰσχυρὸν τὸν ζῶντα. Hodierna exemplaria τῶν Ὁ' habent, πρὸς τὸν Θεὸν τὸν ζῶντα sed ut optime annotat Agellius, repetitio illius πρὸς τὸν Θεόν, quæ in Hebræo existit, ab imperitis librariis quasi inutilis ommissa fuisse vi detur. Illud autem πρὸς τὸν Ἰσχυρὸν, quod in quibusdam τῶν Ὁ' Bibliis reperitur, ex aliorum interpretum versione desumptum est.

V. 4 Σ., ὡς ἄρτος etc. Drusius.

V. 5 Σ., ταῦτα ἀναπ. Sic mss. et Drusius.

Ibid. 'A., εἰσελεύσομαι ἐν συσκότῳ etc. Has lectio-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

βυσσος ἀβύσσου ἀπαντᾷ ἀπὸ ἤχου τῶν κρουῶν σου.

Πᾶσαι αἱ καταγίδες σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπάνω μου παρήλθον.

9. Καὶ κατὰ νύκτα φθὴ παρ' αὐτοῦ.

10. Πέτρα μου.

Ἰνατί σκυθρωπὸς περιπατῶ θλίβοντος ἐχθροῦ.

11. Ὡς σφαγὴν διὰ τῶν ὀστέων μου, ὠνειδίζον με οἱ ἐναντίοι μου.

12. Τί κατατήκη, ἡ ψυχὴ μου; Ἄνήμενον τὸν Θεόν, ὅτι διηνεκῶς ἐξομολογήσομαι αὐτῷ τὰς σωτηρίας τοῦ προσώπου αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

occurrit, a sonitu fontium tuorum.

ἄβυσσον ἐπικαλεῖται εἰς φωνὴν τῶν καταβράκτων σου.

Πάντες οἱ μετεωρισμοὶ σου καὶ τὰ κύματά σου ἐπ' ἐμὲ διήλθον.

9. Καὶ νυκτὸς δηλώσει.

10. Ἀντιλήπτωρ μου εἶ.

Ἰνατί σκυθρωπάζων πορεύομαι ἐν τῷ ἐχθλίθειν τὸν ἐχθρόν μου.

11. Ἐν τῷ καταβλάσθαι τὰ ὀστέα μου, ὠνειδισάν με οἱ θλίβοντές με.

12. Ἰνατί περιλυτὸς εἶ, ἡ ψυχὴ μου, καὶ Ἰνατί συνταράσσεις με; Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολογήσομαι αὐτῷ, ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου, καὶ ὁ Θεός μου.

LXX INTERPRETES.

abyssum invocat in voce cataraetarum tuarum.

THEODOTIO.

Omnes procellæ tuæ et fluctus tui supra me transierunt.

9. Et per noctem canticum ab ipso.

10. Petra mea.

Ut quid tristis ambulo affligente inimico.

11. Quasi occisionem per ossa mea, exprobrabant me adversarii mei.

12. Quid contabescis, anima mea? Expecta Deum, quia assidue confitebor ei salutes vultus ejus.

Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transietunt.

9. Et nocte declarabit.

10. Susceptor meus es.

Quare tristis incedo dum affligit inimicus meus.

11. Dum confringuntur ossa mea, exprobraverunt mihi qui tribulant me.

12. Quare tristis es, anima mea, et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam confitebor illi, salutare vultus mei, et Deus meus.

9.

10.

11.

12. Ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLI.

nes pleniore exhibet Eusebius. Alii item, sed mutilas referunt. Ibidem loco τοῦ προβιδάζων, Agellius legit, παραβιδάζων.

V. 6. Lectionem Aquilæ ex Eusebio in Psalmos et ex mss. eruimus. Lectionem Symmachii plenam affert Eusebius. E, τί ταπεινοῦσαι. Agellius.

V. 7 et 8. Σ., ἐπ' ἐμὲ etc. Sic Euseb. in Psalmos. Ibid. Σ., πᾶσαι etc. Ex Eusebio in Psalmos. Lectionem Aquilæ exhibet Drusius.

V. 9. 'A., καὶ ἐν νυκτὶ etc. Eusebius in Psalmos. Lectionem vero Symmachii habet Drusius.

V. 10. 'A., Σ., πέτρα μου. Eusebius.

Ibid. Σ., Ἰνατί σκυθ-. Eusebius.

V. 11. Aquilæ et Symmachii lectiones partim ex mss. partim ex Drusio.

V. 12. Ex Eusebio, ut supra. Coisl. in., Θ', Η., ἡ σωτηρία τοῦ προσώπου μου.

TO EBPAIKON.

PSALMUS XLII.

TO ERPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

1 שפניני אלהים ו הריבה
כמיש כריכה ועלה
2 מעני
למה קדר אתה לך בלחץ אויב
3 שלח אורך ומכתך הבה יתניני
ביאתני אל הר קדשך ואל
משכנתוך
4 ואביאה אל מדבח אלהים אל
אל שמחת גלילי ואורך בכתר אלהים
אלהי
5 מה תשתחחחי ו נפשי תמה
תדמי עלי החילי לאלהים כי עד
אודני יזרעת פני ואלהי

1.

2.

3.

4.

5.

1.

Ἀπὸ ἀνδρὸς ἐπιθέσεως καὶ πα-
ρανομίας.
2.

3. Ἀποστείλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου, ἵνα ὁδηγήσῃ
με, καὶ δεξιὴ μου εἰς τὸ ὄρος ἁγίου
σου, καὶ εἰς τὰς σπηλιώσεις σου.

4.

5.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Judica me, Deus, et litiga.
Hieron., judica me, Deus, et dis-
cerne.

1. Judicame, Deus, et discerne.

1.

A viro doli et iniquitatis. *Hie-
ron.*, a viro iniquo et doloso.

A viro iniquo et doloso.

A viro deceptionis et iniquitatis.

2. Fortitudinis meae. *Hieron.*,
fortitudo mea.

2. Fortitudo mea.

2.

Ut quid atratus ambulabo in
oppressione inimici. *Hieron.*, quare
tristis incedo, affligente inimico.

Quare tristis incedo, dum affli-
git me inimicus.

5.

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam, ipsae ducent me, indu-
cent me ad montem sanctitatis
 tuae, et ad tabernacula tua. *Hie-
ron.*, mitte lucem tuam et verita-
tem tuam : ipsa ducent me et in-
troducent me ad montem sanctum
 tuum et in tabernacula tua.

3. Emitte lucem tuam et verita-
tem tuam : ipsa me deduxerunt,
et adduxerunt in montem sanctum
 tuum, et in tabernacula tua.

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam : ipsa ducent me et in-
troducent me ad montem sanctum
 tuum, et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad
Deum lætitiæ exultationis meae :
et confitebor tibi in cithara, Deus,
Deus meus. *Hieron.*, et introibo
ad altare Dei, ad Deum lætitiæ et
exultationis meae : et confitebor
tibi in cithara, Deus, Deus meus.

4. Et introibo ad altare Dei, ad
Deum, qui lætificat juventutem
 meam : confitebor tibi in cithara,
Deus, Deus meus.

4.

5. Cur deprimes te, anima mea,
et cur tumultuaberis super me?
Spera in Deo, quoniam adhuc con-
fitebor ei, salutes facierum mear-
um et Deus meus. *Hieron.*, quare
incurvaris, anima mea, et quare
conturbas me? Expecta Dominum,
quoniam adhuc confitebor ei sa-
lutibus vultus mei et Deo meo.

5. Quare tristis es, anima mea,
et quare conturbas me? Spera in
Deo, quoniam adhuc confitebor
 illi, salutare vultus mei, et Deus
 meus.

5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLII.

V. 1. Eusebiu. in Psalmos : Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις ὁ ψαλμὸς· δὴ οὐδὲ παρὰ τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς ἐπιγραφὴν ἔχει· ἀλλὰ καὶ ὅτι μέρος κοινὸν εἶναι τοῦ πρὸ αὐτοῦ, δεδῆλωται ἐκ τῶν ὁμοίων ἐν ἀμφοτέροις λόγοις, καὶ ἐκ τῆς ἐμφερούς διανοίας. l. e. *Hic psalmus caret inscriptione apud Hebræos,*

quamobrem neque apud reliquos interpretes titulum habet. Imo vero quod pars esse rideatur præcedentis psalmi, commonstratur cum ex similibus in utroque loquendi modis, tum ex sententia affini.

Ibid. Σ., κρινόν μοι. Sic Eusebius in Psalmos. Vox sequens, καὶ ὑπαρδίκησον, habetur in notis

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Κρίνόν μοι, ὁ Θεός, καὶ ὑπερ-
δίκησον.

2 Σωτηρία μου.

Ἰνατί σκυθρωπὸς περιπατῶ, θλί-
βοντος ἐχθροῦ;

3. Ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὠδήγησάν
με, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. Ἴνα ἔλθω πρὸς τὸ θυσιαστή-
ριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν τὴν
εὐφροσύνην τῆς εὐθυμίας μου, καὶ
ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν ψαλτηρίῳ, ὁ
Θεός, ὁ Θεός μου.

5. Τί καταβρέξει, ψυχὴ μου, καὶ
τί θορυβεῖς ἐπ' ἐμέ; Ἀνάμεινον τὸν
Θεὸν, εἰσαὶ γὰρ ἐξομολογήσομαι
αὐτῷ, τῇ σωτηρίᾳ τοῦ προσώπου
μου, καὶ τῷ Θεῷ μου.

SYMMACHUS.

1. Judica mihi, Deus, et defendo.

2. Salus mea.

Ut quid tristis ambulo, affligente
inimico?

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa ducent me, et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua.

4. Ut veniam ad altare Dei, ad
Deum letitiam boni animi mei, et
constitbor tibi in psalterio, Deus,
Deus meus.

5. Quid effluis, anima mea, et
quid conturbas super me? Exspe-
cta Deum, semper enim constite-
bor ei, salutis vultus mei, et Deo
meo.

1. Κρίνόν με, ὁ Θεός, καὶ δίκασον. 1.

Ἄπὸ ἀνθρώπου ἄδικου καὶ δο-
λοῦ.

2. Κρατικωμά μου. Ἄλλος,
ισχύς μου. 2.

Ἰνατί σκυθρωπάσων πορεύομαι
ἐν τῷ ἐκθλίβειν τὸν ἐχθρόν μου.

3. Ἐξαπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου· αὐτὰ με ὠδήγη-
σαν καὶ ἤγαγόν με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰ σκηνώματά σου.
Εἰ, ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ τὴν
ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὠδήγησάν με,
καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων σου,
καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

4. Καὶ εἰσελεύσομαι πρὸς τὸ θυ-
σιαστήριον τοῦ Θεοῦ, πρὸς τὸν Θεὸν
τὸν εὐφραίνοντα τὴν νεότητά μου.
Ἐξομολογήσομαι σοὶ ἐν κιθάρᾳ, ὁ
Θεός, ὁ Θεός μου. 4.

5. Ἰνατί περιλυτός εἰ, ἡ ψυχὴ
μου, καὶ Ἰνατί συνταράσσεις με;
Ἐλπασον ἐπὶ τὸν Θεόν, ὅτι ἐξομολο-
γήσομαι αὐτῷ, σωτήριον τοῦ προσ-
ώπου μου, ὁ Θεός μου. 5.

LXX INTERPRETES.

1. Judicame, Deus, et discerno. 1.

A viro iniquo et doloso.

2. Fortitudo mea. Alius, id. 2.

Quare tristis incedo, dum affli-
git inimicus meus?

3. Emitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa me deduxerunt, et
adduxerunt me in montem sanctum
tuum, et in tabernacula tua. V.
mitte lucem tuam et veritatem
tuam: ipsa ducent me et introdu-
cent me ad montem sanctum tuum,
et in tabernacula tua.

4. Et introibo ad altare Dei, ad
Deum qui lætificat juventutem
meam: constitbor tibi in cithara,
Deus, Deus meus. 4.

5. Quare tristis es, anima mea,
et quare conturbas me? Spera in
Deo, quoniam constitbor illi, salu-
tare vultus mei, Deus meus. 5.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Ἀπόστειλον τὸ φῶς σου καὶ
τὴν ἀλήθειάν σου, ἅτινα ὠδήγησάν
με, καὶ ἄξει με εἰς τὸ ἕρος ἁγίων
σου, καὶ εἰς τὰς σκηνώσεις σου.

THEODOTIO.

3. Mitte lucem tuam et verita-
tem tuam: ipsa ducent me et in-
troducent me ad montem sanctum
tuum et in tabernacula tua.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLII.

edit. Rom. et apud Drusium. Agellius legit ὑπερ-
κίνησον, sed minus recte, ni fallor.

Ibid. Ἄ., ἀπὸ ἀνδρ- etc. Drusius.

V. 2. Σ., σωτηρία μου. Ἄλλος, ἰσχύς μου.
Celsus.

Ibid. Σ., Ἰνατί σκυθρ. Eusebius, ut in psalmo

precedenti, versu 10.

V. 3. Ἄ., Σ., Θ., Εἰ, ἀπόστειλον τὸ φῶς σου etc.
Sic unus ex Colbertinis, qui tres tantum priores
interpretes commemorat. Theodoretus vero ait,
οἱ λοιποὶ, Reliqui. Agellius demum hanc versionem
Quintæ etiam editioni tribuit.

V. 4. Σ., ἵνα ἔλθω πρὸς etc. Sic Regius unus, qui vertit, *ut veniam*. Drusius autem habet *ἵνα*. Colbertinus συνηρηώς scriptus, et Daniel Barbarus, ἐλθὼν, minus recte, atque infra *σὺ* omittit.

PSALMUS XLIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι	ΑΚΥΛΑΣ.
2 בימי קדם	2.	2.
3 תרע לאמים	3.	3.
4 כי ו לא בדבבם ירשו ארץ והדעם לא-הושיעה לכו	4.	Καὶ ἐξαπέστειλας αὐτούς. 4.
והור פניך כי רציתם		
5 אותה-היא כלני אלהים צה ישועת יעקב	5.	5.
6 צרינו נגח	6.	6.
7 אבנח 8 כי השעתנו	7. 8.	Συμπατήσομεν. 7. 8.
9 באלהים דאלנו בלהים	9.	9. Ἐν τῷ θεῷ καυχησόμεθα ἕλην τὴν ἡμέραν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. In diebus quondam. <i>Hieron.</i> , in diebus antiquis.	2. In diebus antiquis.	2.
3. Male fecisti populis. <i>Hieron.</i> , <i>idem</i> . Et emisisti eos. <i>Hieron.</i> , <i>id</i> .	3. Affixisti populos. Et expulisti eos.	3. Et emisisti eos.
4. Nec enim in gladio suo pos- sederunt terram, et brachium eo- rum non salvavit eos. <i>Hieron.</i> , non enim in gladio suo posseder- unt terram, neque brachium eorum salvavit eos. Et lux facierum tuarum, quia voluisti eos. <i>Hieron.</i> , et lux vultus tui, quoniam complacuisti eis.	4. Nec enim in gladio suo pos- sederunt terram, et brachium eo- rum non salvavit eos. Et illuminatio vultus tui : quo- niam complacuisti in eis.	4.
5. Tu ipse rex meus, Deus, præcipe salutes Jacob. <i>Hieron.</i> , tu es ipse rex meus, Deus : præ- cipe pro salutibus Jacob.	5. Tu es ipse rex meus, qui mandas salutes Jacob.	5.
6. Hostes nostros cornu pete- mus. <i>Hieron.</i> , hostes nostros ven- tilabimus. Conculcabitur. <i>Hieron.</i> , <i>id</i> .	6. Inimicos nostros ventilabi- mus cornu. Spernemus.	6. Conculcabitur.
7. Confidam. <i>Hieron.</i> , <i>id</i> .	7. Sperabo.	7.
8. Quoniam servare fecisti nos. <i>Hieron.</i> , quia salvasti nos.	8. Salvasti enim nos.	8.
9. In Deo laudavimus omni die. <i>Hieron.</i> , in Domino gaudebimus tota die.	9. In Deo laudabimur tota die.	9. In Deo gloriabimur tota die.

V. 5. Σ., τί καταρρέεις etc. Eusebius. Ibid. τῆς, Aquila, διηνεκῶς, *assidue*. Idem. V, ταπεινοῦσαι. Orusius. Et infra.

PSALMUS XLIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	σ.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
2.	2. Ἐν ταῖς ἡμέραις ἀρχαίαις "Ἄλλος, ἐν ἡμέραις ταῖς πρὶν." Ἄλ- λος, ἐν ἡμέραις ταῖς ἀρχαῖαις.	2.
3.	3. Ἐκάκωσας λαούς. "Ἄλλος, ἐκάκωσας φύλα.	3.
Καὶ ἐξήλασας αὐτούς.	Καὶ ἐξέβαλες αὐτούς.	
4.	4. Οὐ γὰρ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν, καὶ ὁ βρα- χίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς. "Ἄλλος, οὐ γὰρ ἐν τῇ μαχαίρᾳ αὐ- τῶν ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν, οὐδὲ ὁ βραχίων αὐτῶν ἔσωσεν αὐτούς.	4.
5. Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς μου, ὁ Θεός, ἐντεῖλαι περὶ τῆς σωτηρίας Ἰακώβ.	Καὶ ὁ φωτισμὸς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς. "Ἄλ- λος, καὶ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου, ὅτι εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς.	
6.	5. Σὺ εἶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς μου καὶ ὁ Θεός μου, ὁ ἐντειλάμενος τὰς σωτηρίας Ἰακώβ.	5.
6.	6. Τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν κερατιοῦ- μεν. "Ἄλλος, τοὺς θλίβοντας ἡμᾶς κερατιοῦμεν.	6.
Συμπατήσομεν.	"Ἐξουδενώσομεν.	
7.	7. Ἐλπῶ. "Ἄλλος, πέποιθα.	7.
8.	8. Ἐσωσας γὰρ ἡμᾶς. "Ἄλλος, ὅτι ἔσωσας ἡμᾶς.	8.
9. Τὸν Θεὸν ὑμνοῦμεν ὅλην τὴν ἡμέραν.	9. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινεθησόμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν.	9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. In diebus antiquis. <i>Alius</i> , in diebus prius. <i>Alius</i> , in diebus an- tiquitus.	2.
3.	3. Affixisti populos. <i>Alius</i> , affli- xisti tribus.	3.
Et expulisti eos.	Et expulisti eos.	
4.	4. Nec enim in gladio suo pos- sederunt terram, et brachium eo- rum non salvavit eos. <i>Alius</i> , non enim in gladio suo possederant terram, neque brachium eorum salvavit eos.	4.
5. Tu es rex meus, Deus, manda de salute Jacob.	Et illuminatio vultus tui : quo- niam complacuisti in eis. <i>Alius</i> , et lux vultus tui, quoniam com- placuisti in eis.	
6.	5. Tu es ipse rex meus et Deus meus, qui mandas salutes Jacob.	5.
6.	6. Inimicos nostros ventilabi- mus cornu. <i>Alius</i> , tripulantes nos ventilabimus cornu.	6.
Conculcabitur.	Spernemus.	
7.	7. Sperabo. <i>Alius</i> , confidi.	7.
8.	8. Salvasti enim nos. <i>Alius</i> , quia salvasti nos.	8.
9. Deum celebrabimus tota die.	9. In Deo laudabimur tota die.	9.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

אֶת-הַצָּבָא אֲנִי-חָזַקְתִּי 10	40.	40.
לֹא-תִצָּא בַצְבָאוֹתַי		
11 תְּשִׁיבֵנּוּ אַחֲרַי מִנִּי - צַדִּיקֵינוּ שֶׁכָּחֵל לִפְנֵינוּ	41.	41.
12 תִּתְּנֵנּוּ כַעֲמֹן מֵאֵל וּבְמִים דְּרִיחֵנּוּ	42.	42.
13 חֲסִירֵי-עֵמֶךְ בְּלֹא-הֵן לֹא-רִבִּית בְּמִחִירֵיהֶם	43.	43.
14 תְּשִׁיבֵנּוּ חֲרִיפָה לְשִׁבְעֵי לֵעָבֹד וְתִלָּם לְמִבְחֵיהֶם	44.	44.
15 תְּשִׁיבֵנּוּ מִשָּׁל בְּגִימֵי מִגְדֹ-רֵאשׁ בְּלֹא-מֵרָאשׁ	15. Μεινους.	15.
16 מִל־הֵימָּה כָּל־מִחֵי נָגְדֵי וּבִשְׁתֵּי פְנֵי כִסְיֵנִי	46.	46.
17 מִקֵּל מִחֶרֶף וּמִנֶּחֶף מִפְּנֵי אֵיבֵי וּמִתְּצַקִּים	17.	17. Καὶ βλασφημοῦντες.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

10. Etiam elongasti. <i>Hieron.</i> , verum tu projecisti.	40. Nunc autem repulisti.	10.
Et non egredieris in exercitibus nostris. <i>Hieron.</i> , id.	Et non egredieris, Deus, in virtutibus nostris.	
11. Reducce nos retrorsum ab hoste, et odio habentes nos diripuerunt sibi. <i>Hieron.</i> , vertisti terga nostra hosti: et qui oderunt nos, diripuerunt sibi.	11. Avertisti nos retrorsum post inimicos nostros, et qui oderunt nos diripiebant sibi.	11.
12. Dabis nos ut pecus comestitionis, et in gentibus dispersisti nos. <i>Hieron.</i> , dedisti nos quasi gregem ad vorandum, et in gentibus dispersisti nos.	12. Dedisti nos tanquam oves escarum, et in gentibus dispersisti nos.	12.
13. Vendes populum tuum sine pretio, et non multiplicasti in pretiis eorum. <i>Hieron.</i> , vendidisti populum tuum sine pretio: nec grandis fuit commutatio eorum.	13. Vendidisti populum tuum sine pretio, et non fuit multitudo in commutationibus eorum.	13.
14. Pones nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem et derisum iis qui sunt in circuitu nostro. <i>Hieron.</i> , posuisti nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem et irrisum iis qui erant in circuitu nostro.	14. Posuisti nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem et derisum iis qui sunt in circuitu nostro.	14.
15. Pones nos proverbium in gentibus, commotionem capitis in populis. <i>Hieron.</i> , posuisti nos similitudinem in gentibus, commotionem capitis in tribus.	15. Posuisti nos in similitudinem gentibus, commotionem capitis in populis.	15.
16. Omni die verecundia mea coram me, et confusio faciei mee operuit me. <i>Hieron.</i> , tota die confusio mea contra me, et ignominia faciei mee cooperuit me.	16. Tota die verecundia mea contra me est, et confusio faciei mee cooperuit me.	16.
17. A voce exprobrautis et con-	17. A voce exprobrautis et ob-	17. Et blasphemantis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10.

Και οὐ προσέρχῃ ἐν τοῖς στρα-
ταύμασιν ἡμῶν.

11. Ἐταξας ἡμᾶς ἐσχάτους παν-
τὸς ἐναντίου, καὶ οἱ μισοῦντες ἡμᾶς
διαρπάξωσιν ἑαυτοῖς.

12. Ἐδωκας ἡμᾶς ὡς βοσκήμα-
τα βρώσεως, καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἐλί-
κμησας ἡμᾶς.

13. Ἀπέδου τὸν λαὸν σου οὐχ
ὕπάρξειω, καὶ οὐ πολλὴν ἐποίησας
τὴν τιμὴν αὐτῶν.

14. Ἐποίησας ἡμᾶς προπηλακι-
σμὸν μετὰ χλευασμοῦ τοῖς κύκλω
ἡμῶν.

15. Ἐποίησας ἡμᾶς παραβολὴν
ἐν τοῖς ἔθνεσι, κίνησιν κεφαλῆς ἐν
ταῖς φυλαῖς.

16. Δι' ὅλης ἡμέρας ἡ ἀσχημόνησις
μου ἀντικρύς μου, καὶ ὁ καταισχυμ-
μὸς τοῦ προσώπου μου καλύπτει με.

17. Ἀπὸ φωνῆς ὄνειδίζοντος καὶ
βλασφημοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχ-
θροῦ καὶ τιμωροῦντος ἑαυτῷ.

SYMMACHUS.

10.

Et non accedes in exercitibus
nostris.

11. Statuisti nos ultimos om-
nium adversariorum, et qui oderunt
nos diripiunt sibi.

12. Delisti nos ut pecus come-
stionis, et in gentes ventilasti nos.

13. Tradidisti populum tuum
sine substantia, et non multum
fecisti pretium eorum.

14. Fecisti nos opprobrium cum
derisione iis qui sunt in circuito
nostro.

15. Fecisti nos parabolam in
gentibus, commotionem capitis in
tribubus.

16. Per totam diem opprobrium
meum contra me est, et pudor
vultus mei operit me.

17. A voce exprobrantis et blas-

10. Nūn δε ἀπίσω. Ἄλλος, καί-
περ ἀπίσω. Ἄλλος, καίγε ἀπίσω.
Ἄλλος, ἀλλὰ πρὸς τούτοις ἀπίσω.

Καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ ἐν ταῖς δυνά-
μασιν ἡμῶν.

11. Ἀπέστρεψας ἡμᾶς εἰς τὰ ὀπί-
σω παρὰ τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, καὶ οἱ
μισοῦντες ἡμᾶς διήρπασον ἑαυτοῖς.

12. Ἐδωκας ἡμᾶς ὡς πρόβατα
βρώσεως, καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσι διέ-
σπειρας ἡμᾶς.

13. Ἀπέδου τὸν λαὸν σου ἀνευ
τιμῆς, καὶ οὐκ ἦν πληθὸς ἐν τοῖς
ἀλλαγμασιν αὐτῶν. Ἄλλος, κέπρα-
κας. Ἄλλος, ἐν οὐχ ὑπάρξει.

14. Ἔθου ἡμᾶς ὄνειδος τοῖς γεί-
τοσιν ἡμῶν, μυκτηρισμὸν καὶ κα-
ταγέλωτα τοῖς κύκλω ἡμῶν. Ἄλ-
λος, πομπήν. Ε', χλευασμὸν. Γ',
Ζ', καταγέλωτα.

15. Ἔθου ἡμᾶς εἰς παραβολὴν ἐν
τοῖς ἔθνεσι, κίνησιν κεφαλῆς ἐν
τοῖς λαοῖς. Ἄλλος, εἰς διήγησιν.
Ἄλλος, μετακίνημα.

16. Ὅλην τὴν ἡμέραν ἡ ἐντροπὴ μου
κατεναντίον μου ἐστὶ, καὶ ἡ αἰσχύνη
τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέ με.

17. Ἀπὸ φωνῆς ὄνειδίζοντος καὶ
παραλαλοῦντος, ἀπὸ προσώπου ἐχ-
θροῦ καὶ ἐκδιώκοντος.

LXX INTERPRETES.

10. Nunc autem repulisti. *Alius,*
et utique repulisti. *Alius, id. ali-*
ter. Alius, sed ad hęc repulisti.

Et non egredieris in virtutibus
nostris.

11. Avertisti nos retrorsum post
inimicos nostros, et qui oderunt
nos diripiebant sibi.

12. Delisti nos tanquam oves
escarum, et in gentibus dispersisti
nos.

13. Vendidisti populum tuum
sine pretio, et non fuit multitudo
in commutationibus eorum. *Alius,*
vendidisti. *Alius, in non substā-*
tia.

14. Posuisti nos opprobrium vi-
ciniis nostris, subsannationem et
derisum iis qui sunt in circuito
nostro. *Alius, pompam. V, deri-*
sionem. VI, VII, irrisionem.

15. Posuisti nos in parabolam
in gentibus, commotionem capitis
in populis. *Alius, in narrationem.*
Alius, transmotionem.

16. Tota die verecundia mea
contra me est, et confusio faciei
meę cooperuit me.

17. A voce exprobrantis et ob-

10.

11.

12.

13.

14. Χλευασμὸν.

15.

16.

17.

THEODOTIO.

10.

11.

12.

13.

14. Derisionem.

15.

16.

17.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	·	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ 'Ελληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
18 תלם שקרנו בבדיקתך	18.		18.
19 לא נסג אודר לבנו	19.		19.
תחב אשרנו מיני אדוק			
20 כי דכיתו במקום תנים וחכם עלינו בצ'מחת	20.		20. Ὅτι συνέθλασας ἡμᾶς ἐν τῷ πυ ἀοικῆτι, καὶ ἐπετώμασας ἡμῖν σχίαν θανάτου.
21 אכרשכחנו שם אלהינו ונפיש כפיו לאל דר	21.		21. Οὐκ ἐπελαθόμεθα σου, εὐθὺς παρέδημεν τὰς πρὸς σὲ συνθήκας.
22 יחקר	22.		22. Ἐξιχνιάσει.
24 למה תישן ו אדני הקיצה אל תזנה לנצח	24.		24.
25 למה עבד חסדך תשכח ענינו ולחצנו	25.		25.
26 שודה	26.		26. Κατέκυψεν.
27 קרבה עזרתה לנו ופדנו	27.		27.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

tumelia afficientis, a facie inimici et ulciscntis se. *Hieron.*, a voce exprobrantis et blasphemantis: a facie inimici et ultoris.

loquentis, a facie inimici et persecuentis.

18. Nec mentiti sumus in pacto tuo. *Hieron.*, *id.*

18. Et inique non egimus in testamento tuo.

18.

19. Non se vertit retrorsum cor nostrum. *Hieron.*, et non est conversum retro cor nostrum.

19. Et non recessit retro cor nostrum.

19.

Et declinavit pes noster de semita tua. *Hieron.*, nec declinaverunt gressus nostri a semita tua.

Et declinasti semitas nostras a via tua.

20. Quoniam contrivisti nos in loco draconis, et operuisti super nos in umbra mortis, quoniam dejecisti nos in loco draconum, et operuisti nos umbra mortis.

20. Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, et cooperuisti nos umbra mortis.

20. Quoniam contrivisti nos in loco inhabitabili, et quasi operculo clausisti nobis umbram mortis.

21. Si obliti sumus nominis Dei nostri, et expandimus palmas nostras ad deum alienum. *Hieron.*, si obliti sumus nominis Dei nostri et expandimus manus, etc.

21. Si obliti sumus nomen Dei nostri, et si expandimus manus nostras ad deum alienum.

21. Non obliti sumus tui, neque transgressi sumus pacta tecum.

22. Investigabit. *Hieron.*, *id.*

22. Requiret.

22. Investigabit.

24. Ut quid dormitas, Domine? perergiscere, ne elonga te in perpetuum. *Hieron.*, consurge, quare dormitas, Domine? evigila, quare projicis nos in sempiternum?

24. Exsurge, quare obdormis, Domine? exsurge, et ne repellas in finem.

24.

25. Ut quid facies tuas abscondis? oblivisceris afflictionis nostræ et oppressionis nostræ. *Hieron.*, quare faciem tuam abscondis? oblivisceris afflictiones et angustias nostras.

25. Quare faciem tuam avertis? oblivisceris inopix nostræ et tribulationis nostræ.

25.

26. Depressa est. *Hieron.*, incurvata est.

26. Humiliata est.

26. Inclinata est.

27. Surge, auxiliare nobis, et redime nos. *Hieron.*, *id.*

27. Exsurge, Domine, adjuva nos et redime nos.

27.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

- Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

18. Οὐδὲ παρελογισάμεθα τὴν συνθήκην σου.

19. Οὐδὲ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡμῶν.

Οὐδὲ μετεκλίθη τὰ ὑπορθοῦντα ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.

20.

21.

22. Ἐξερευνησεί.

24. Ἰνατί ὡς ὁ ὑπνῶν εἶ, Δέσποτα; Ἐξύπνισσον, καὶ μὴ ἀποβάλλῃ εἰς τέλος.

25. Ἰνατί τὸ πρόσωπόν σου κρύπτεις; ἐπλανθάνῃ τῆς κακώσεως (αἰ. κακουχίας) ἡμῶν καὶ θλίψεως.

26. Κατεκάμφθη.

27.

SYMMACHUS.

phemantis, a facie inimici et ulciscentis se.

18. Neque delusimus fœdus tuum.

19. Neque abscessit in posteriora cor nostrum.

Neque declinata sunt quæ nos corrigunt de via tua.

20.

21.

22. Examinabit.

24. Ut quid quasi dormiens es, Domine? Expergiscere, et ne repellas in finem.

25. Ut quid faciem tuam abscondis? oblivisceris afflictionis nostræ et tribulationis.

26. Incurvata est.

27.

18. Καὶ οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν διαθήκῃ σου.

19. Καὶ οὐκ ἀπέστη εἰς τὰ ὀπίσω ἡ καρδία ἡμῶν. Ἄλλος, οὐκ ἀπεχώρησεν. Ἄλλος, καὶ οὐκ ἀπεστράφη ἡ καρδία ἡμῶν.

Καὶ ἐξέκλινας τὰς τρίβους ἡμῶν ἀπὸ τῶν ὁδῶν σου. Ἐ, καὶ οὐκ ἐξέκλινας τὰ διαθήματα ἡμῶν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ σου.

20. Ὅτι ἐταπεινώσας ἡμᾶς ἐν τόπῳ κακώσεως, καὶ ἐπεκάλυψεν ἡμᾶς σκιὰ θανάτου. Ἄλλος, ἐν τόπῳ σειρήνων. Ἄλλος, καὶ ἐπεκάλυψας ἡμᾶς ἐν σκιᾷ θανάτου.

21. Εἰ ἐπελαθόμεθα τοῦ ὀνόματος τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καὶ εἰ διαπατάσαμεν τὰς χεῖρας ἡμῶν πρὸς θεοὺς ἄλλοτρῶν.

22. Ἐκζητήσεται.

24. Ἐξεγέρθητι, ἵνα τί ὑπνῶς, Κύριε; Ἀνάστηθι, καὶ μὴ ἀπόσῃ εἰς τέλος. Ἄλλος, ἐξυπνίσθητι.

25. Ἰνατί τὸ πρόσωπόν σου ἀποστρέφεις; ἐπλανθάνῃ τῆς πτωχείας ἡμῶν καὶ τῆς θλίψεως ἡμῶν. Ἄλλος, τῆς κακίας ἡμῶν.

26. Ἐταπεινώθη.

27. Ἀνάστα, Κύριε, βοήθησον ἡμῖν, καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς. Ἄλλος,

LXX INTERPRETES.

loquentis, a facie inimici et persequentis.

18. Et inique non egimus in testamento tuo.

19. Et non recessit retro cor nostrum. *Alius*, non abscessit. *Alius*, nec aversum est cor nostrum.

Et declinasti semitas nostras a viis tuis. V, et non declinasti gressus nostros a via tua.

20. Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis, et cooperuit nos umbra mortis. *Alius*, in loco sircum. *Alius*, et operuisti nos in umbra mortis.

21. Si oblitus sumus nomen Dei nostri, et si expandimus manus nostras ad deum alienum.

22. Requiret.

24. Exsurge, quare obdormis, Domine? Exsurge, et ne repellas in finem. *Alius*, evigila.

25. Quare faciem tuam avertis? oblivisceris inopiæ nostræ et tribulationis nostræ. *Alius*, malitiæ nostræ.

26. Humiliata est.

27. Exsurge et redime

nos etc.

THEODOTIO.

18.

19.

20.

21.

22.

24.

25.

26.

27.

18.

19.

20.

21.

22.

24.

25.

26.

27.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

AKYAAΣ.

תַּחַן תְּחִן
VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

Διὰ τὸ ἑλεός σου.
AQUILA.

Propter misericordiam tuam.
Hieron., id.

Propter nomen tuum.

Propter misericordiam tuam.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIII.

V. 1. Nota Eusebii: Οὐδὲ ψαλμὸν, οὐδὲ ᾠδὴν, οὐδὲ ὕμνον ἔχει ἢ προγραφὴ. I. e. Neque psalmum, neque canticum, neque hymnum habet inscriptio.

V. 2. Ἄλλος, ἐν ἡμέραις, etc. Sic mss. quidam et Drusius.

V. 3. Ἄλλος, ἐκάκωσας φῶλα. Reg. unus.

Ibid. Ἄ., καὶ ἔξαρ- etc. Duo Regii et Drusius.

V. 4. Ἄλλος, οὐ γὰρ ἐν τῇ μαχαίρᾳ etc. Chrysost.

Ibid. Ἄλλος, καὶ τὸ φῶς etc. Drusius.

V. 5. Σ., οὐ εἶ etc. Eusebius et duo Regii; sed unus ex eis adjicit nescio unde, ἐντελεῖται σωτηρίας

(*) Parum recte intellexit Montf. locum Eusebii unde has deprompsit lectiones, easque refingere debuit. Vide Schleusneri Opusc. crit. ad hunc versum. DRACU.

Ἰακώβ.

V. 6. Ἄλλος, τοὺς θλίβ-. Drusius.

Ibid. Ἄ., Σ., συμπ-. Idem.

V. 8. Ἄλλος, ὅτι ἔσωσας ἡμᾶς. Chrysostomus.

V. 9. Has Aquilæ et Symmachi versiones adfert Eusebius in Psalmos. Regius item unus Symmachi lectionem habet. (*)

V. 10. Hæc lectiones exhibet Drusius.

Ibid. Σ., καὶ οὐ προσ-. Eusebius et notæ editionis Romanæ; ubi omnes versus sequentes usque ad decimum octavum secundum Symmachum una se-

PSALMUS XLIV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

AKYAAΣ.

1. לְמַנְעַן עַל-שְׁשָׁנִים לְבָנֵי-קַח
מִשְׁבֹּל שִׁיר דָּוִד

1. Αλ σωσαννιμ... ἰδιωθ.

1. Τῷ νεοπαύῳ ἐπὶ τοῖς κρίνεσιν τῶν υἱῶν Κορέ, ἐπιστήμονος ἔργου προσφιλέως.

2. רַחַשׁ לְבִי וְ דַבַּר מִדָּב

2.

2.

אֲבֹר אֲנִי מִעֵשִׂי
לְשֵׁנִי כֵּן וְ סִפֵּר מִהַדִּיד

Τὰ ποιήματά μου ἐξηγγεῶ.
Ἡ γλῶσσά μου σχολίως γραμματέως ταχυνού.

3. יַפְיִפִּית מִבְּנֵי אָדָם

3.

3. Κἀλλεὶ ἐκαλλιώθησ ἀπὸ υἱῶν ἀνθρώπων.

דַּחַק חֵן בַּשְּׂהִתְחִיד

עַל-כֵּן
4. חָגֹר וְרִבֵּךְ עַל-יָרֵךְ

4.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victor super sosannim filiis Core erudiens canticum amorum. *Hieron.*, victori pro liliis filiorum Core, eruditionis canticum amantissimi.

1. In finem, pro iis qui commutabuntur filiis Core, ad intellectum, canticum pro dilecto.

1. Victori super liliis Core scientis canticum amicitiae.

2. Eructavit cor meum verbum bonum. *Hieron., id.*

2. Eructavit cor meum verbum bonum.

2.

Dicens ego opera mea. *Hieron.*, dico ego opera mea.

Dico ego opera mea.

Facta mea enuntiabo.

Lingua mea stylus scribæ velocis. *Hieron., id.*

Lingua mea calamus scribæ velociter scribentis.

Lingua mea juncus scribæ velocis.

3. Pulcher fuisti præ filiis hominum. *Hieron.*, decore pulchrior es filiis hominum.

3. Speciosus forma præ filiis hominum.

3. Putschritudine pulcher factus es a filiis hominum.

Effusa est gratia in labiis tuis. *Hieron., id.*

Diffusa est gratia in labiis tuis.

Propterea. *Hieron., id.*

Propterea.

4. Accinge te gladio tuo super femur. *Hieron.*, accingere gladio tuo super femur.

4. Accingere gladio super femur tuum.

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Διὰ τὸ Ἐλεός σου.

SYMMACHUS.

Propter misericordiam tuam.

στῆθι ἀντιλαμβανόμενος ἡμῶν, καὶ
ρύσαι ἡμᾶς.

Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου.

LXX INTERPRETES.

gens nos, et libera nos.

Propter nomen tuum.

THEODOTIO.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIII.

rie leguntur.

V. 13. Ἄλλος, πάπρακας etc. Colbertinus.

V. 14. Θ., Ε', χλευασμόν etc. Drusius.

V. 15. Ἄλλος, εἰς διήγησιν, et postea, Ἄλλος, μετακίνημα. Drusius. Ὁ Ἐθρ., Μανουῆ. Chrysos'.

V. 17. Ἀ., καὶ βλασφημοῦντος. Drusius ex Euthymio.

V. 18. Σ., οὐδὲ παρ-. Eusebius et Drusius.

V. 19. Σ., οὐδὲ ἀπίστη etc. Eusebius. Sequentes vero lectiones habet Drusius. Quintæ etiam Coislilianus unus.

Ibid. Σ., οὐδὲ μετεκλήθη etc. Eusebius, Theodoretus, Drusius et mss. quorum unus habet μετεκλήθη, alius, μετετέθη. Lectionem Quintæ adfert

Regius unus. Itemque Coislilianus, qui habet, καὶ οὐκ ἐξέκλιναν etc.

V. 20. Lectionem Aquilæ sic habet Eusebius. Hæc porro verba, καὶ ἐπετώμασας etc. Drusius Quintæ editioni tribuit; sed præstat Eusebium sequi.

V. 21. Ἀ., οὐκ ἐπελαθόμεθα etc. Hanc Aquilæ lectionem, quæ in uno codice fertur, vel suspectam, vel saltem vitiatam putamus.

V. 22. Ἀ., ἐξίγ-etc. Drusius.

V. 24. Σ., ἰνατί etc. Eusebius in Psalmos.

V. 26. Ἀ., κατέκ- etc. Drusius.

V. 27. Ἄλλος, στῆθι etc. Idem.

Ibid. Ἀ., Σ., διὰ τὸ Ἐλεός σου. Idem.

PSALMUS XLIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν, τῶν υἱῶν Κορὲ συνέσεως, ἄσμα εἰς τὸν ἀγαπητὸν.

2. Ἐκινήθη ἡ καρδία μου λόγῳ ἀγαθῷ.

Τὰ ποιήματά μου ἐξαγγελῶ.

Ἡ γλῶσσά μου γραφαίον γραφῆως ταχίου.

3. Κάλλει καλῶς εἰ παρὰ τοὺς υἰοὺς τῶν ἀνθρώπων.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων, τοῖς υἰοῖς Κορὲ εἰς σύνεσιν, ὡδὴ ὑπὲρ τοῦ ἀγαπητοῦ.

2. Ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθόν. Ἄλλος, ἐξείρπυσεν.

Λέγω ἐγὼ τὰ ἔργα μου.

Ἡ γλῶσσά μου κάλαμος γραμματείως ὀξυγράφου.

3. Ὁραῖος κάλλει παρὰ τοὺς υἰοὺς τῶν ἀνθρώπων. Ε', κάλλει ὠραιώθης παρὰ τοὺς υἰοὺς τῶν ἀνθρώπων.

Ἐξεχύθη χάρις ἐν χειλεσί σου. Ἄλλος, ἀνεχύθη χάρις τοῖς χειλεσί σου.

Διὰ τοῦτο. Ἄλλος, ἐπὶ τούτῳ.

4. Περιζῶσαι τὴν βουφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρόν σου. Ἄλλος, ζῶσαι μάχαιράν σου ἐπὶ μηρόν. Ἄλλ., περιθου τὴν μάχαιράν σου ἐπὶ μηροῦ.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, pro iis qui commutabuntur filiis Core, ad intellectum, canticum pro dilecto.

2. Eructavit cor meum verbum bonum. *Alius*, irrepit.

Dico ego opera mea.

Lingua mea calamus scribæ velociter scribentis.

3. Speciosus forma præ filiis hominum. V, pulchritudine speciosus factus es præ filiis hominum.

Diffusa est gratia in labiis tuis. *Alius*, effusa est gratia in labiis tuis.

Propterea. *Alius*, super hoc.

4. Accingere gladio tuo super femur tuum. *Alius*, cinge gladium tuum super femur. *Alius*, circumpone gladium tuum super femur.

1. Εἰς τὸ νίκας, ὡδὴ τοῖς ἡγαπημένοις τοῖς υἰοῖς Κορὲ, συνέσεως ἄσμα εἰς τὸν ἀγαπητὸν.

2.

3.

4.

THEODOTIO.

1. In victoriam, canticum dilectis filiis Core, intelligentiæ canticum in dilectum.

2.

3.

4.

SYMMACHUS.

1. Triumphale pro floribus, filiorum Core intelligentiæ canticum in dilectum.

2. Conemelum est cor meum verbo bono.

Facta mea enuntiabo.

Lingua mea graphium scribæ velocis.

3. Pulchritudine pulcher es præ filiis hominum.

4.

TO EBPAIKON.

וְהָיָה

5 אֵל 5
וְהָיָה נְדָאָת יְמִינְךָ

6 בִּלְב אֹיְבֵי הַבֹּרֶךְ

7 כִּסְאֲךָ אֱלֹהִים עֲלֵם תֵּדַע

שִׁבְתָּ מִיִּשְׂר שְׂבַב מִלְחָמָךְ

8 אֲתֵבַת צִדְקָתְךָ וְתִשְׁנֵא רִשְׁעֵי עַל-
כֵּן וּמִשְׁפַּח אֱלֹהִים אֲהַדִּיךָ שִׁבְתָּ
כִּסְאֲךָ שִׁבְתָּ עֲבְרָאִיִּם, חַרְבָּה,
ἀγλαϊσμοῦ, ἀγαλλιάσεως.

9 אֵל - בְּדֹתֶיךָ

10 מֶן - הַיְכָלִי שֶׁן
מִנֵּי שְׂחֹתֶיךָ

10 בִּיקְרֹתֶיךָ

נִצְבָּה שָׁגַל לִימִינְךָ בְּתָם אֹיְפִיר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Gloria tua et decore tuo. *Hieron., id.*

5. Prosperare. *Hieron.*, prospere ascende.

Et docet te terribilia dextera tua *Hieron., id.*

6. In corde inimicorum regis. *Hieron., id.*

7. Solium tuum, Deus, æternum et perpetuum. *Hieron.*, thronus tuus, Deus, in sæculum et in æternum.

Virga rectitudinis virga regni tui. *Hieron.*, sceptrum æquitatis sceptrum regni tui.

8. Dilexisti justitiam et odisti impietatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ sodalibus tuis. *Hieron.*, oleo exultationis præ participibus tuis. *Hebr. int.*, lætitiæ, splendoris, exultationis.

9. Omnia vestimenta tua. *Hieron.*, in cunctis vestimentis tuis.

Ex palatiis dentis. *Hieron.*, de domibus eburneis.

Quibus lætificaverunt te. *Hieron., id.*

10. In pretiositatibus tuis. *Hieron.*, in honore tuo.

Adstitit conjux ad dexteram tuam in massa Ophir. *Hieron.*, stetit conjux in dextera tua, in diademate aureo.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

5.

6.

7.

8. Ελευθεμ Ελωαχ... σαρων.

9.

10.

VULGATA LATINA.

Specie tua et pulchritudine tua.

5. Prospere procede.

Et deducet te mirabiliter dextera tua.

6. In corda inimicorum regis.

7. Sedes tua, Deus, in sæculum sæculi.

Virga æquitatis virga regni tui.

8. Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ consortibus tuis.

9. A vestimentis tuis.

A domibus eburneis.

Ex quibus delectaverunt te.

10. In honore tuo.

Adstitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

5. Καὶ φωτίσει σε ἐπὶ φοβερὰ ἢ δεξιὰ σου.

6. Κατὰ καρδίας οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλέως.

7. Ὁ θρόνος σου, Θεὸς, εἰς αἰῶνα καὶ ἔτι.

Σκῆπτρον εὐθύτητος σκῆπτρον τῆς βασιλείας σου.

8. Ἠγάπησας δίκαιον, καὶ ἐπίσησας ἀσέθημα· ἐπὶ τούτῳ ἤλασέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἐλαίῳ χερῶν ἀπὸ ἱταίρων σου.

9.

Ἀπὸ ναῶν ὀδόντος.

10:

Ἐστρώθη σύγκοιτος ἐκ δεξιῶν σου ἐν βάμματι Ὀφείρ.

AQUILA.

5.

Et illuminabit te ad terribilia dextera tua.

6. Juxta cor inimici regis.

7. Thronustuus, Deus, in sæculum et ultra.

Sceptrum rectitudinis sceptrum regni tui.

8. Dilexisti justum, et odisti impietatem, propter hoc unxit te Deus, Deus tuus, oleo lætitiæ præ amicis tuis.

9.

A templis dentis.

10.

Stetit conjux a dextinctura Ophir.

	Τῆ ὠραιότητί σου καὶ τῷ κάλλει σου. Ἄλλος, τὸν ἑπαινὸν σου καὶ τὸ ἀξίωμα σου. Ἄλλος, ἐπὶ δοξότητι σου καὶ διαπρέπειά σου. Ἄλλ., ἡ δόξα σου καὶ ἡ εὐπρέπεια σου.	
5.	Ἰποδεῖξαι σοι φοδῆρά ἢ δεξιὰ σου.	5. 5. Κατευοδοῦ. Ἄλλος, πρόκοπτε. Καὶ ὀδηγήσει σε θαυμαστῶς ἢ δεξιὰ σου.
6.	Κατὰ καρδίας οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλέως.	6. 6. Ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως.
7.	Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, αἰώνιος καὶ ἔτι.	7. 7. Ὁ θρόνος σου, ὁ Θεός, εἰς αἰῶνα αἰῶνος.
8.	... ἐλαίῳ ἀγλαΐσμου παρὰ τοὺς ἑταίρους σου.	8. 8. Ἡγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνομίαν· διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ Θεός, ὁ Θεός σου, ἔλαιον ἀγλαΐσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
9.		9. 9. Ἀπὸ τῶν ἱματίων σου. Ἄλλος, εἰς τὸν ἱματισμὸν σου. Ἄλλος, πάντα τὰ ἱμάτιά σου.
	Ἀπὸ ναῶν ἐλεφαντίνων.	Ἀπὸ βάρων ἐλεφαντίνων.
10.	Ἐν τῷ τιμᾶν σε.	Ἐξ ὧν ἠύφρανάν σε. Ἄλλος, ὄθεν ἠύφρανάν σε.
	Παρέστη ἡ παλλακὴ ἐκ δεξιῶν σου ἐν χρυσῷ πρωτεύει.	10. 10. Ἐν τῇ τιμῇ σου. Ἄλλ., ἐν τοῖς ἐνδόξοις σου.
		Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν ἱματισμῷ διαχρύσῳ. Ε', Γ', ἐν βάμματι Ἄφειρ.
		Παρέστη ἡ βασίλισσα ἐκ δεξιῶν σου ἐν διαδήματι χρυσῷ ἐκ Σουφείρ.
	SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.
		THEODOTIO.
	Specie tua et pulchritudine tua. <i>Alius</i> , laudem tuam et dignitatem tuam. <i>Alius</i> , super gloria tua et decore tuo. <i>Alius</i> , gloria tua et decor tuus.	
5.	Monstrabit tibi terribilia dextera tua.	5. 5. Prospere procede. <i>Alius</i> , profice.
	3. Juxta cor inimici regis.	Et deducet te mirabiliter dextera tua.
	7. Thronus tuus, Deus, æternus et ultra.	6. 6. In corde inimicorum regis.
		7. Thronus tuus, Deus, in sæculum sæculi.
		7. Thronus tuus, Deus, in sæculum sæculi.
		Virga æquitatis virga regni tui.
8.	...oleo splendoris præ amicis tuis.	8. 8. Dilexisti justitiam et odisti iniquitatem: propterea unxit te Deus, Deus tuus, oleo exsultationis præ consortibus tuis.
9.		9. 9. A vestimentis tuis. <i>Alius</i> , in vestitum tuum. <i>Alius</i> , omnia vestimenta tua.
	A templis eburneis.	A domibus eburneis.
		Ex quibus delectaverunt te. <i>Alius</i> , unde lætificaverunt te.
10.	In honorando te.	10. 10. In honore tuo. <i>Alius</i> , in gloriosis tuis.
	abina a dextris tuis.	Adstitit regina a dextris tuis in diademate aureo ex Suphir.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

	Περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.	
	12. Ὅτι ἐπεθύμησεν. Ἄλλος, 12.	
	ἵνα ἐπιθυμήσῃ.	
γὰρ Κύριός σου.	Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Κύριός σου.	
αὐτὸ προσκύνει αὐτῷ.	13. Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ. 13. Καὶ προσκύνησον αὐτῷ.	
θυγάτηρ κραταία.	Θυγατέρες Τύρου. Ἄλλος, θυ 13. Ἡ θυγάτηρ Τύρου.	
οἴσει.	Ἐν δώροις. Τιμῆσουσι. 14.	
	14. Ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς. 14.	
	Ἄλλος, διὰ σασφιγκτήρων χρυσῶν.	
	15. Περιβεβλημένη, πεποικιλμέ- 15.	
	νη. Ἄλλος, ἡμψιευμένη ποικίλα.	
	Ἄλλος, ἐνδύσις αὐτῆς εἰς ποικιλτά.	
	Αἱ πλησίον αὐτῆς. Ἄλλος, αἱ 17.	
ἐντὶ πατέρων ἐγένοντο υἱοὶ	Ἄπενεχθήσονται. Ἄλλος, ἀκε- 17.	
	λουθήσουσι. Ἄλλος, ἀνενεχθήσονται.	
	17. Ἐντὶ τῶν πατέρων σου ἐγεν- 17.	
	νήθησάν σοι υἱοί.	
Ἀναμνήσω τὸ ὄνομά σου	18. Μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός 18. Ἀναμνήσω τὸ ὄνομά σου	
ἀστην γενεάν, διὰ τοῦτο	σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ· διὰ 18. καθ' ἐκάστην γενεάν, διὰ τοῦτο	
νήσουσι· σε εἰς αἰῶνα διη-	τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοὶ εἰς 18. λαοὶ ὀμνήσουσι σε εἰς αἰῶνα διη-	
	τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ 18. νεκῶς.	
	αἰῶνος. Ἄλλος, ἐπὶ τούτῳ λαοὶ 18. ἐξομολογήσονται σοὶ.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

	Circumdata, variegata.	
	12. Quia concupivit. <i>Alius</i> , ut 12.	
	concupiscat.	
nim Dominus tuus	<i>Ipse enim est Dominus tuus.</i>	
adoram eum.	13. Et adorabunt eum. 13. Et adora eum.	
autem fortis.	Filiæ Tyri. <i>Alius</i> , filia fortissi- 13. Filia Tyri.	
feret.	ma (vel optima). V, filia sor. 13. Honorabunt.	
	In muneribus.	
	14. In simbriis aurcis. <i>Alius</i> , per 14.	
	fibulas aureas.	
	15. Circumamicta, variegata. 15.	
	<i>Alius</i> , amicta variegatis. <i>Alius</i> , 15. indumentum ejus in variegatis.	
	Proximæ ejus. <i>Alius</i> , amicæ 17.	
	ejus.	
	Afferentur. <i>Alius</i> , sequentur. 17.	
	<i>Alius</i> , reducentur.	
pro patribus facti sunt filii	17. Pro patribus tuis nati sunt 17.	
	tibi filii.	
memorabo nomen tuum per	18. Memores erunt nominis tui 18. Memorabo nomen tuum per	
amque generationem : pro-	in omni generatione et generatio- 18. unamquamque generationem : pro-	
populi celebrabunt te in	ne. Propterea populi constebun- 18. ptorea populi celebrabunt te in	
semper.	tur tibi in æternum et in sæculum 18. sæculi semp̄r.	
	sæculi. <i>Alius</i> , super hoc populi 18. constebuntur tibi.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIV.

lectiones Hebræas Græcis litteris descriptas hrysostomus.	τὰ δικαιώματα.
Σ., ἐκινήθη etc. Sic Eusebius, mss. et	Ibid. Ἄ., ἡ γλῶσσά μου σχοῖνος etc. Hascæ Aquilæ et Symmachi lectiones adfert Eusebius. Chrysostomus vero ad Symmachium legit, ὡς γραφείων.
Σ., τὰ ποιήματά μου ἐξαγγελῶ. Sic Agel-	V. δ. Ἄ., κάλλει etc. Aquilæ et Symmachi le-
hanc versionem uni Symmacho adscribit.	ctiones habent Eusebius et Orsius; Quintus editio-
et Aquilæ et Symmachi lectiones sic edidit,	nis Colbertinus unus. Eusebius vero in hanc locum

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
ויהא 12	12.	12.
כי-הא אדניך והשעודי-ל 13	15.	13. Καὶ προσκύνησον αὐτῷ. Θυγάτηρ Σάρ.
בת-צ במנח ממשבצות זהב 14	14.	14.
לרקבות 15	15.	15.
רעותיה מרבאה		
תחת אמתך יהו בניך 17	17.	17. Ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἔσονται σοι υἱοὶ σου.
אזכירה שמך בכל-דר דר על-כן נמים יהודיך לעלם רגז 18	18.	18. Ἀναμνήσω τὸ ὄνομά σου καθ' ἑκάστην γενεάν, διὰ τούτου λαοὶ ὑμνήσουσι σε εἰς αἰῶνα διτρυκῶς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

12. Et concupiscet. <i>Hieron., id.</i>	Circumdata varietate. 12. Et concupiscet.	13.
Quoniam ipse Dominus tuus. <i>Hieron., quia ipse etc.</i>	Quoniam ipse est Dominus Deus tuus.	
13. Et incurva te ei. <i>Hieron., et adora eum.</i>	13. Et adorabunt eum.	15. Et adora eum.
Filia sor. <i>Hieron., filia fortis.</i>	Filiæ Tyri.	Filia sor.
In munere. <i>Hieron., in muneribus.</i>	In muneribus.	
14. Ex ocellaturis auri. <i>Hieron., fasciis aureis.</i>	14. In umbriis aureis.	14.
15. In scutulatis. <i>Hieron., id.</i>	15. Circumamicta varietatibus.	15.
Sociæ ejus. <i>Hieron., amicæ ejus.</i>	Proximæ ejus.	
Adductæ. <i>Hieron., ducentur.</i>	Afficerentur.	
17. Pro patribus tuis erunt filii tui. <i>Hieron., id.</i>	17. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii.	17. Pro patribus tuis erunt tibi filii tui.
18. Memorare faciam nomen tuum in omni generatione et generatione. Propterea populi confitebuntur tibi in sæculum et perpetuum. <i>Hieron., recordabor nominis tui in omni generatione et generatione. Propterea populi confitebuntur tibi in sæculum et in æternum.</i>	18. Memores erunt nominis tui in omni generatione et generationem. Propterea populi confitebuntur tibi in æternum et in sæculum sæculi.	18. Memorabo nomen tuum per unamquamque generationem: propterea populi celebrabunt te in sæculum semper.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIV.

V. 4. Tituli lectiones suppeditant Eusebius, rass., Drusius et Hieronymus Epist. ad Principiam; ita ut quæ in aliis deducunt, ex aliis suppleantur. Non omittenda autem Hieronymi verba. *In Hebraico, sic ille, scriptum est, LAMANASSE AL SOSANNIM LABNE CORE MESCHIL SIR IDIDOTH, quod nos in Latinum vertimus: Victori pro filiis filiorum*

Core, eruditionis canticum amantissimi. *Symmechus more suo manifestus, triumphum pro floribus, interpretatus est. Igitur SOSANNIM vel, pro his qui commutandi sunt, vel in lilia transfertur et flores: MESCHIL, quoque et eruditionem, et doctissimum sonat. SIR, canticum: IDIDIA antiquum Salomonis est nomen, qui alio sensu pacificus appella-*

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

<p>12.</p> <p>Αὐτὸς γὰρ Κύριός σου.</p> <p>13. Καὶ προσκύνει αὐτῷ. Ἡ δὲ θυγάτηρ κραταία.</p> <p>Δῶρα ὀλεσι.</p> <p>14.</p> <p>15.</p> <p>17. Ἀντὶ πατέρων ἐγένοντο υἱοὶ σου.</p> <p>18. Ἀναμνήσω τὸ ὄνομά σου καθ' ἐκάστην γενεάν, διὰ τοῦτο λαοὶ ὑμνήσουσί σε εἰς αἰῶνα διηνεκῶς.</p>	<p>Περιβεβλημένη, πεποικιλμένη.</p> <p>12. Ὅτι ἐπεθύμησεν. Ἄλλος, ἵνα ἐπιθυμήσῃ.</p> <p>Αὐτὸς γὰρ ἐστὶν ὁ Κύριός σου.</p> <p>13. Καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ. Θυγατέρες Τύρου. Ἄλλος, θυγάτηρ κρατίστη. Ἐ', θυγάτηρ Σόρ. Ἐν δώροις.</p> <p>14. Ἐν κροσσωτοῖς χρυσοῖς. Ἄλλος, διὰ σσσοφικτήρων χρυσῶν.</p> <p>15. Περιβεβλημένη, πεποικιλμένη. Ἄλλος, ἡμψιεσμένη ποικίλα. Ἄλλος, ἐνδυσίς αὐτῆς εἰς ποικιλτά. Αἱ πλησίον αὐτῆς. Ἄλλος, αἱ φίλαι αὐτῆς. Ἀπενεχθήσονται. Ἄλλος, ἀκλουθήσουσι. Ἄλλος, ἀνενεχθήσονται.</p> <p>17. Ἀντὶ τῶν πατέρων σου ἐγεννήθησάν σοι υἱοί.</p> <p>18. Μνησθήσονται τοῦ ὀνόματός σου ἐν πάσῃ γενεᾷ καὶ γενεᾷ· διὰ τοῦτο λαοὶ ἐξομολογήσονται σοι εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἄλλος, ἐπὶ τούτῳ λαοὶ ἐξομολογήσονται σοι.</p>	<p>12.</p> <p>13. Καὶ προσκύνησον αὐτῷ. Ἡ θυγάτηρ Τύρου.</p> <p>Τμήσουσι.</p> <p>14.</p> <p>15.</p> <p>17.</p> <p>18. Ἀναμνήσω τὸ ὄνομά σου καθ' ἐκάστην γενεάν, διὰ τοῦτο λαοὶ ὑμνήσουσί σε εἰς αἰῶνα διηνεκῶς.</p>
--	---	--

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

<p>12.</p> <p>Ipsē enim Dominus tuus</p> <p>13. Et adora eam.</p> <p>Filia autem fortis.</p> <p>Dona feret.</p> <p>14.</p> <p>15.</p> <p>17. Pro patribus facti sunt filii tui.</p> <p>18. Memorabo nomen tuum per unamquamque generationem: propterea populi celebrabant te in sæculum semper.</p>	<p>Circumdata, variegata.</p> <p>12. Quia concupivit. <i>Alius</i>, ut concupiscat.</p> <p>Ipsē enim est Dominus tuus.</p> <p>13. Et adorabunt eam.</p> <p>Filiæ Tyri. <i>Alius</i>, filia fortissima (vel optima). V, filia sor.</p> <p>In muneribus.</p> <p>14. In fimbriis aurcis. <i>Alius</i>, per fibulas aureas.</p> <p>15. Circumamicta, variegata. <i>Alius</i>, amicta variegatis. <i>Alius</i>, indumentum ejus in variegatis. Proximæ ejus. <i>Alius</i>, amicæ ejus. Afferentur. <i>Alius</i>, sequentur. <i>Alius</i>, reducentur.</p> <p>17. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii.</p> <p>18. Memores erunt nominis tui in omni generatione et generatione. Propterea populi confitebuntur tibi in æternum et in sæculum sæculi. <i>Alius</i>, super hoc populi confitebuntur tibi.</p>	<p>12.</p> <p>13. Et adora eam.</p> <p>Filia Tyri.</p> <p>Honorabunt.</p> <p>14.</p> <p>13.</p> <p>17.</p> <p>18. Memorabo nomen tuum per unamquamque generationem: propterea populi celebrabant te in sæculum semper.</p>
---	--	--

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIV.

tur. Lectiones Hebræas Græcis litteris descriptas adfert Chrysostomus.

V. 2. Σ., ἐκινήθη etc. Sic Eusebius, mss. et Drusius.

Ibid. Σ., τὰ ποιήματά μου ἐξαγγελῶ. Sic Agellius, qui hanc versionem uni Symmacho adscribit. Eusebius Aquilæ et Symmachi lectiones sic edidit,

τὰ δικαιώματα.

Ibid. Ἄ., ἡ γλώσσά μου σχολιός etc. Hasce Aquilæ et Symmachi lectiones adfert Eusebius. Chrysostomus vero ad Symmachum legit, ὡς γραφείων.

V. 3. Ἄ., κάλλει etc. Aquilæ et Symmachi lectiones habent Eusebius et Drusius; Quintæ editionis Colbertinus unus. Eusebius vero in hanc locum

sic habet : Ἐπεὶ δὲ ἡ Ἑβραϊκὴ λέξις, καὶ οἱ λοιποὶ ἑρμηνευταὶ, τὴν ἀνωτέρω διάνοιαν περιγράφαντες, ἀπὸ ἐτέρας ἀρχῆς τὴν ἔκθεσιν ἐποίησαντο, εἰκότως καὶ ἡμεῖς ἐξ ἐτέρας ἀρχῆς τὸ ὠραῖος κάλλιε παρὰ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων, παρεθήκαμεν. I. e. Quia vero Hebraica lectio et reliqui interpretes, superiore sententia circumscripta, alio deinde principio in expositione usi sunt, congruenter nos etiam illud: speciosus forma prae filiis hominum, ab alio initio duximus. Deinde vero Eusebius Aquilæ et Symmachi lectiones consequenter adfert, ut nos edimus. In calena Corderii ad Aquilam legitur, κάλλιε καλλωπήσως.

Ibid. Ἄλλος, ἀνεχύθη χάρις etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, ἐπὶ τούτῳ. Drusius.

V. 4. Ἄλλος, ζῶσαι etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, τὸν ἔπαινόν σου. etc. Sic mss.

Ultima vero lectio, ἡ δόξα σου καὶ ἡ εὐκρίτια σου, est in Coisliliano bombycino.

V. 5. Ἄλλος, πρόκοπτε. Drusius.

Ibid. Ἄ., καὶ φωτίσαι σε etc. Chrysostomus. Has Aquilæ et Symmachi lectiones sine interpretum nomine adfert Drusius.

V. 6. Ἄ., Σ., κατὰ καρδίας etc. Idem. Sic etiam notatur in codice Coisliliano.

V. 7. Ἄ., ὁ θρόνος σου etc. Sic Eusebius et mss. Vide Hieron. ad Principiam. Symmachi versionem adferunt mss. et Drusius, Theodotionis Martianus noster.

Ibid. Ἄ., σκῆπτρον etc. Drusius.

V. 8. Ἄ., ἡγάπησας etc. Lectiones Aquilæ et Symmachi partim ex Eusebio in Psalmos, partim ex mss. mutuamur. Hebraicæ voces Græcè scriptæ ex Chrysostomo : scholion autem ex mss.

PSALMUS XLV

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΑΣ.

למנצח לבני-קרר על-עלמורא 1. 1.

בשדח נבצח מאד 2. 2.

ובבוז 3. 3.

יהוה יסוד מוסד דעש-דר ם בגאוד 4. 4.

קד Σελ.

נר פלגיו ישוד עיר-אהיה 5. 5. Φαλαγαυ.

דש משנו גליון 6. 6.

לפנת בקר 6. 6.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1. Τῷ νικοποῦ τῶν υἱῶν Κορρ. ὑπὲρ τῶν νεανιοτήτων μελώδημα. 2.

3. Σφάλλιστα.

4. Ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτοῦ.

Ἄει.

5. Τοῦ ποταμοῦ αἱ διαίρεσις εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ.

6. Τῷ νεῦσαι πρώταν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori filiis Core, super almoth, canticum. Hieron., victori filiorum Core, pro juventutibus canticum.

1. Filiis Core.

1. Victori filiorum Core, super juvenilitatibus canticum.

2. In tribulationibus inventum valde. Hieron., (auxilium) in tribulationibus inventus es validum.

2. In tribulationibus quæ invenerunt nos nimis.

2.

3. Et in movendo. Hieron., et concussi.

3. Dum transferentur.

3. In vacillando.

4. Sonabunt, turbabuntur aquæ ejus, contremiscent montes in sublimitate ejus. Hieron., sonantibus et intumescuntibus gurgitibus ejus, et agitatibus montibus in potentia ejus.

4. Sonuerunt et turbatæ sunt aquæ eorum; conturbati sunt montes in fortitudine ejus.

4. In superbia ejus.

Selah. Hieron., semper.

Vacat.

Semper.

5. Fluminis rivi ejus lætificabunt civitatem Dei. Hieron., fluminis divisiones lætificant civitatem Dei.

5. Fluminis impetus lætificat civitatem Dei.

5. Fluminis divisiones lætificant civitatem Dei.

Sanctum habitaculorum Altissimi. Hieron., sanctum tabernaculum Altissimi.

Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.

6. Respicendo mane. Hieron., in ipso ortu matutino.

6. Mane diluculo.

6. Annuendo mane.

V. 9. Ἄλλος, εἰς τὸν ἱματ. etc. Drusius.
 Ibid. Ἀ., ἀπὸ ναῶν ὀδόντος Sic Eusebius et tres mss. recte. Drusius vero, Ἀ., Σ., ἀπὸ ναῶν ὀδόντων. Theodoretus, Ἀ., Σ., ἀπὸ ναῶν ἐλεφαντίνων. Uterque male. Suspitor autem apud Theodoretum Aquilam huic postremæ interpretationi a librariis præfixum fuisse.
 Ibid. Ἄλλος, ὄθεν ἠύφραναν σε. Drusius.
 V. 10. Σ., ἐν τῷ etc. Idem sine interpretis nomine.
 Ibid. Ἀ., ἐστηλώθη etc. Sic Martianus noster. Ad Aquilam vero Agellius legit σύγκοιτις. Ibid. Drusius ait Quintam et Sextam habere ἐν χρυσῷ Ὠφεῖρ.
 Ibid. Eusebius in Psalmos : περιβεβλημένη, πεποικιλμένη, οὐ φέρεται ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ. I. e., non exstat in Hebraico.
 V. 12. Ἄλλος, ἵνα ἐπιθυμήσῃ. Drusius.

Ibid. Σ., αὐτὸς γὰρ etc. Unus codex et Drusius.
 V. 13. Ἀ., Θ., καὶ προσκύνησον αὐτῷ. Σ., καὶ προσκύνει αὐτῷ. Ita Theodoretus. Colbertinus autem et Daniel Barbarus habent, Ἀ., Θ., προσκύνησεν αὐτῷ. Drusius, Σ., καὶ προσκύνησον αὐτῷ. At Colbertinus προσκύνει exhibet. Theodoreti lectionem præstare putamus.
 Ibid. Ἀ., Ε', θυγ-. Sic Martianus.
 Ibid. Σ., δῶρα οἴσεται. Drusius. Θ., τιμήσουσι. Eusebius.
 V. 14. Ἄλλος, διὰ συσφ. Drusius.
 V. 15. Ἄλλος, ἦμφ. Ex Drusio.
 Ibid. Ἄλλος, αἱ φίλαι αὐτῆς. Ex eodem.
 Ibid. Ἄλλος, ἀκολουθήσουσι etc. Ex eodem.
 V. 17. Ἀ., ἀντὶ τῶν etc. Eusebius.
 V. 18. Sic mss. et Drusius. Unus autem codex ad Symmachi versionem πᾶσαν ponit pro ἐκάστην.

PSALMUS XLV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἐπινίκιον τῶν υἱῶν Κορῆ, ὑπὲρ τῶν αἰωνίων, ᾠδὴ.
 2.
 3.
 4. Ἠγούτων καὶ θολουμένων τῶν ὕδατων, καὶ σειομένων ὄρεων ἐν τῷ ἐνδοξασμῷ αὐτοῦ.
 Διάψαλμα.
 5. Τοῦ ποταμοῦ αἱ διαίρεσις εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
 Τὸ ἅγιον τῆς κατασκηνώσεως τοῦ Ὑψίστου.
 6. Περὶ τῶν ὄρθρων.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορῆ, ὑπὲρ τῶν κρυφίων, ψαλμός.
 2. Ἐν θλίψεσιν ταῖς εὐρούσαις ἡμᾶς σφόδρα. Ἄλλος, ἐν θλίψεσιν εὐρισκόμενος σφόδρα. Ἄλλος, εὐρέθη.
 3. Μετατίθεσθαι. Ε', σαλιέσθαι.
 4. Ἠχῆσαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν· ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ. Ε', Γ', ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτοῦ.
 Διάψαλμα. Ε', διαπαντός. Γ', εἰς τέλος.
 5. Τοῦ ποταμοῦ τὰ ὄρημακα εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
 Ἠγάγε τὸ σκήνωμα αὐτοῦ ὁ Ὑψίστος.
 6. Τῷ προσώπῳ. Ἄλλος, τῷ πρωτῷ, πρωτῷ.

1.
 2.
 3.
 4.
 Διάψαλμα.
 5. Τοῦ ποταμοῦ αἱ διαίρεσις εὐφραίνουσι τὴν πόλιν τοῦ Θεοῦ.
 6.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale filiorum Core super æternis, canticum.
 2.
 3.
 4. Cum sonarent et turbarentur aquæ, et concuterentur montes in celebritate ejus.
 Diapsalma.
 5. Fluminis divisiones lætificant civitatem Dei.
 Sanctum habitationis Altissimi.
 6. Circa diluculum.

1. In finem, super filiis Core, pro arcanis, psalmus.
 2. In tribulationibus quæ invenerunt nos nimis. *Alius*, in tribulationibus inventus valde. *Alius*, inventus est.
 3. Dum transferentur. V, in commovendo.
 4. Sonuerunt et turbatæ sunt aquæ eorum; conturbati sunt montes in fortitudine ejus. V, VI, in superbia ejus.
 Diapsalma. V, perpetuo. VI, in finem.
 5. Fluminis impetus lætificant civitatem Dei.
 Sanctificavit tabernaculum suum Altissimus.
 6. Vultu. *Alius*, mane, mane.

1.
 2.
 3.
 4.
 Diapsalma.
 5. Fluminis divisiones lætificant civitatem Dei.
 6.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

7 הכו גוים
מכד ממלכות
8 צבאות
10 משבת
וקצו
עגלות ישראל באש

11 קרעו חצו

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Sonuerunt gentes. *Hieron.*, conturbatæ sunt gentes.

Mota sunt regna. *Hieron.*, concussa sunt regna.

8. Exercituum. *Hieron.*, *id.*

10. Cessare faciens. *Hieron.*, compescuit.

Et concidet. *Hieron.*, *id.*

Plaustra comburet igni *Hieron.*, *id.*

11. Cessate et cognoscite. *Hieron.*, *id.*

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

7.
8. Σαβαωθ.
10.

11. Ουαρφου Ουαδου.

VULGATA LATINA.

7. Conturbatæ sunt gentes.

Inclinata sunt regna.

8. Virtutum.

10. Aufereus.

Et confringet.

Et scuta comburet igni.

11. Vacate et videte.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

7. Συνήχθησαν ἔθνη.
Ἐσφάλησαν βασιλείαι.
8.
10.

11.

AQUILA.

7. Congregatæ sunt gentes.

Vacillarunt regna.

8.

10.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLV.

V. 4. Sic unus Colbertinus titulum secundum Aquilam et Symmachum effert. Chrysostomus habet, ἄλλος, ἐπὶ νεότητων, ἄσμα. Cui consonat Hieronymus, qui vertit, *pro iuuentutibus*.

V. 2. ἄλλος, ἐν θλίψι-. Chrysostomus. Drusius habet, οἱ λοιποὶ, εὐρέθη εὐρισκόμενος. Ibi autem duorum lectiones indicantur, quorum alter εὐρέθη habuit; alter vero, qui a Chrysostomo sipe interpretis nomine adfertur, εὐρισκόμενος.

V. 5. Aquilæ et Quintæ editionis lectiones sic habet Drusius.

V. 4. Sic Eusebius et duo mss. qui loco ἐνδοξασμῶ habent omnes παραδοξασμῶ. Drusius, ἐνδοξασμῶ. Aquilæ et reliquorum lectionem adfert Drusius. Ad Symmachum malim ἐνδοξασμῶ, qui psalmo sequenti vocem ἴκαμ ex eadem radice interpretatur ἐνδοξασμῶν. Voce autem παραδοξασμῶς ἴκαμ exprimit, Isai. ix, 8.

Ibid. Ὁ Ἑβραῖος, σελ etc. Vide supra psalm. m.

V. 5. Ἄ., Σ., Θ., τοῦ ποτ- Hanc versionem exhibent Eusebius et Colbertini duo, qui eam Aquilæ et Symmacho tribuunt. Colbertinus στιχηρῶς scri-

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

1 למנצח לבני- סרה מזמור
2 תסעו- כה
הריעו לאלהים בקול רנה

4 דבר עמים תזמיר
VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Victori filiis Core, psalmus. *Hieron.*, victori filiorum Core, psalmus.

2. Plaudite palma. *Hieron.*, plaudite manibus.

Jubilate Deo in voce exultationis. *Hieron.*, jubilate Deo in voce laudis.

4. Ducet populos subter nos. *Hieron.*, congregavit populos subter nos.

PSALMUS LXVI.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.

4.

VULGATA LATINA.

1. In finem, pro filiis Core, psalmus.

2. Plaudite manibus.

Jubilate Deo in voce exultationis.

4. Subjecit populos nolias.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

1. Τῷ νικοποῦ τῶν υἱῶν Καρτ, μελωδῆμα.
2.

4.

AQUILA.

1. Victori filiorum Core cantium.

2.

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7.	7. Ἐταράχθησαν ἔθνη. Ἄλλος, συνήχθη ἔθνη.	7.
Περίετράπησαν βασιλείαι.	Ἐκλίναν βασιλείαι.	
8.	8. Δυνάμεων.	8.
10.	10. Ἀνταναίρων. Ἄλλ., ἀφανίζων. Συγκλάσει. Ἄλλος, συνέκλασε. Καὶ θυρεὺς κατακαύσει ἐν πυρὶ. Ἄλλος, καὶ ἀμάξας ἐμπρήσει ἐν πυρὶ. Ἄλλος, ἄρματα κατακαύσει ἐν πυρὶ.	10.
11.	11. Σχολάσατε καὶ γινώτε. Ἄλλος, ἐάσατε ἵνα γινώτε. Ἄλλος, ἰλάσθητε. Ἄλλος, ἰάθητε.	11.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
7.	7. Conturbatæ sunt gentes. <i>Alius</i> , congregatæ sunt gentes. Inclinata sunt regna.	7.
Eversa sunt regna.		
8.	8. Virtutum.	8.
10.	10. Auferens <i>Alius</i> , de medio tollens. Confringet. <i>Alius</i> , confrēgit. Et scuta comburet igni. <i>Alius</i> , et plaustra comburet igni. <i>Alius</i> , <i>id. aliter</i> .	10.
11.	11. Vacate et vildete. <i>Alius</i> , cessate ut cognoscatis. <i>Alius</i> , propitiamini. <i>Alius</i> , sanamini.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLV.

ptus etiam Theodotio, quemadmodum et Drusius, qui hæc Latine tantum sic habet: *Fluminis divisiones laetificant civitatem Dei*. Lectio Hebraica φαλαγω ex Chrysostomo.

Ibid. Σ., τὸ ἄγιον τῆς κατασκηνώσεως etc. Eusebius et Drusius. Colbertinus autem unus habet, σκηνώσεως.

V. 6. Ἄ., τοῦ νεύσαι πρώταν. Σ., περὶ τὸν ὄρθρον. Agrilius. Drusius vero postremam versionem sine interpretis nomine adfert.

V. 7. Ἄ., συνήχθησαν ἔθνη. Drusius.

Ibid. Ἄ., ἐσφάλησαν βασιλείαι. Mss. Drusius vero, Σ., περίετραπ., et sic Eusebius.

V. 8. Ὁ Ἑβραῖος, σαβαωθ. Regius unus.

V. 10. Ἄλλος, ἀφανίζων. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Ἄλλος, συνέκλασε. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, καὶ ἀμάξας ἐμπρ. Idem. Ultimam lectionem habet Coislavianus bombycinus.

V. 11. Has lectiones exhibet idem Drusius. Lectio Hebraica οὐαρφου οὐαδου ex Chrysostomo, ubi prior syllaba ου in οὐαρφου supervacanea est.

PSALMUS LXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιον τῶν υἱῶν Κορέ, φῶδῃ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορέ, ψαλμός.	1. Εἰς τὸ νίκος τῶν υἱῶν Κορέ, ᾄσμα.
2.	2. Κροτήσατε χεῖρας. Ἄλλος, κροτήσατε χειρὶ. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. Ἄλλος, σημάνατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ εὐφημίας. Ἄλλος, εὐφημήσατε.	2.
4. Ὑπέταξε βασιλεῖς ἡμῖν.	4. Ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale filiorum Core, canticum.	1. In finem, pro filiis Core, psalmus.	1. In victoriam filiorum Core, canticum.
2.	2. Plaudite manibus. <i>Alius</i> , plaudite manu. Jubilate Deo in voce exultationis. <i>Alius</i> , significate (<i>vpl</i> , tuba canite) Deo in voce benedictionis. <i>Alius</i> , benedicite.	2.
4. Subjecit reges nobis.	4. Subjecit populos nobis.	4.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

7 הכּו גוים
 מכו מכלכות
 8 צבאות
 10 משבית
 וצפן
 עגלת ישׁף באשׁ

11 הָרַף דעו

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Sonuerunt gentes. *Hieron.*, conturbatae sunt gentes.
 Mota sunt regna. *Hieron.*, concussa sunt regna.
 8. Exercituum. *Hieron.*, *id.*
 10. Cessare faciens. *Hieron.*, compescuit.
 Et concidet. *Hieron.*, *id.*
 Plaustra comburet igni *Hieron.*, *id.*
 11. Cessate et cognoscite. *Hieron.*, *id.*

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

7.
 8. Σαβαωθ.
 10.
 11. Ουαρφου Ουαδου.

VULGATA LATINA.

7. Conturbatae sunt gentes.
 Inclinata sunt regna.
 8. Virtutum.
 10. Auferens.
 Et confringet.
 Et scuta comburet igni.
 11. Vacata et videte.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

7. Συνήχθησαν ἔθνη.
 Ἐσφάλησαν βασιλειαί.
 8.
 10.
 11.

AQUILA.

7. Congregatae sunt gentes.
 Vacillarunt regna.
 8.
 10.
 11.

Notae et variae lectiones ad Psalmum XLV.

V. 4. Sic unus Colbertinus titulum secundum Aquilam et Symmachum effert. Chrysostomus habet, Ἄλλος, ἐπὶ νεοτήτων, ἕσμα. Cui consonat Hieronymus, qui vertit, *pro iuvenitibus*.
 V. 2. Ἄλλος, ἐν θλίψι-. Chrysostomus. Drusius habet, οἱ λοιποὶ, εὐρέθη εὐρισκόμενος. Ibi autem duorum lectiones indicantur, quorum alter εὐρέθη habuit; alter vero, qui a Chrysostomo sive interpretis nomine adfertur, εὐρισκόμενος.
 V. 5. Aquilae et Quintae editionis lectiones sic habet Drusius.

V. 4. Sic Eusebius et duo mss. qui loco ἐνδοξασμῶ habent omnes παραδοξασμῶ. Drusius, ἐνδοξασμῶ. Aquilae et reliquorum Iectionem adfert Drusius. Ad Symmachum malim ἐνδοξασμῶ, qui psalmo sequenti vocem ἴκαμ ex eadem radice interpretatur ἐνδοξασμόν. Voce autem παραδοξασμῶς ἴκαμ exprimit, Isai. ix, 6.
 Ibid. Ὁ Ἑβραῖος, σελ etc. Vide supra psalm. m.
 V. 5. Ἄ., Σ., Θ., τοῦ ποτ- Hanc versionem exhibent Eusebius et Colbertini duo, qui eam Aquilae et Symmacho tribuunt. Colbertinus στιχηρῶς scri-

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

1 למנוצח לבני- סרה מוכר
 2 תסעו- כה
 הרועו לאלהים בקול רנה

4 דבר עמים תדונו
 VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Victori filiis Core, psalmus. *Hieron.*, victori filiorum Core, psalmus.
 2. Plaudite palma. *Hieron.*, plaudite manibus.
 Jubilate Deo in voce exultationis. *Hieron.*, jubilate Deo in voce laudis.
 4. Ducet populos subter nos. *Hieron.*, congregavit populos subter nos.

PSALMUS LXVI.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
 2.
 4.
 4.

VULGATA LATINA.

1. In finem, pro filiis Core, psalmus.
 2. Plaudite manibus.
 Jubilate Deo in voce exultationis.
 4. Subjecit populos nolias.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

1. Τῷ νικοποιῷ τῶν υἱῶν Καρῆ, μελώδημα.
 2.
 4.
 4.

AQUILA.

1. Victori filiorum Core canticum.
 2.
 4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
7.	7. Ἐταράχθησαν ἔθνη. Ἄλλος, συνήχθη ἔθνη.	7.
Περιετράπησαν βασιλείαι.	Ἐκλίναν βασιλείαι.	
8.	8. Δυνάμεων.	8.
10.	10. Ἀνταναίρων. Ἄλλ., ἀφανίζων. Συγκλάσει. Ἄλλος, συνέκλασε. Καὶ θυρεὸς κατακαύσει ἐν πυρὶ. Ἄλλος, καὶ ἀμάξας ἐμπρήσει ἐν πυρὶ. Ἄλλος, ἄρματα κατακαύσει ἐν πυρὶ.	10.
11.	11. Σχολάσατε καὶ γινώτε. Ἄλλος, ἐδάσατε ἵνα γινώτε. Ἄλλος, ἰλάσθητε. Ἄλλος, ἰάθητε.	11.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
7.	7. Conturbatæ sunt gentes. <i>Alius</i> , congregatæ sunt gentes. Inclinata sunt regna.	7.
8.	8. Virtutum.	8.
10.	10. Auferens <i>Alius</i> , de medio tollens. Confringet. <i>Alius</i> , confregit. Et scuta comburet igni. <i>Alius</i> , et plaustra comburet igni. <i>Alius</i> , id. <i>aliter</i> .	10.
11.	11. Vacate et vildete. <i>Alius</i> , cessate ut cognoscatis. <i>Alius</i> , propitiamini. <i>Alius</i> , sauamini.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLV.

ptus etiam Theodotio, quemadmodum et Drusius, qui hæc Latine tantum sic habet: *Fluminis divisiones lætificant civitatem Dei*. Lectio Hebraica φαλαγαν ex Chrysostomo.

Ibid. Σ., τὸ ἄγιον τῆς κατασκηνώσεως etc. Eusebius et Drusius. Colbertinus autem unus habet, σκηνώσεως.

V. 6. Ἄ., τοῦ νεῦσαι πρώτων. Σ., περὶ τὸν ὄρθρον. Agrilius. Drusius vero postremam versionem sine interpretis nomine adfert.

V. 7. Ἄ., συνήχθησαν ἔθνη. Drusius.

Ibid. Ἄ., ἐσφάλησαν βασιλείαι. Mes. Drusius vero, Σ., περιετράπ., et sic Eusebius.

V. 8. Ὁ Ἑβραῖος, σαβαωθ. Regius unus.

V. 10. Ἄλλος, ἀφανίζων. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Ἄλλος, συνέκλασε. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, καὶ ἀμάξας ἐμπρ. Idem. Ultimam lectionem habet Coislavianus bombycinus.

V. 11. Has lectiones exhibet idem Drusius. Lectio Hebraica οὐαρφου οὐαδου ex Chrysostomo, ubi prior syllaba ου in οὐαρφου supervacanea est.

PSALMUS LXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιον τῶν υἱῶν Κορέ, ψῆθ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορέ, ψαλμός.	1. Εἰς τὸ νίκος τῶν υἱῶν Κορέ, ἄσμα.
2.	2. Κροτήσατε χεῖρας. Ἄλλος, κροτήσατε χειρὶ. Ἀλαλάξατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. Ἄλλος, σημάνατε τῷ Θεῷ ἐν φωνῇ εὐφημίας. Ἄλλος, εὐφημήσατε.	2.
4. Ὑπέταξε βασιλεῖς ἡμῖν.	4. Ὑπέταξε λαοὺς ἡμῖν.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale filiorum Core, canticum.	1. In finem, pro filiis Core, psalmus.	1. In victoriam filiorum Core, canticum.
2.	2. Plaudite manibus. <i>Alius</i> , plaudite manu. Jubilate Deo in voce exultationis. <i>Alius</i> , significate (<i>vpl</i> , tuba canite) Deo in voce benedictionis. <i>Alius</i> , benedicite.	2.
4. Subjecit reges nobis.	4. Subjecit populos nobis.	

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
5 אַח - נַחֲתָהּ אח גאון יעקב	5.	5. Κληρονομίαν ἡμῶν. Τὸ ὑπερφερές Ἰακώβ.
סָה	Σελ.	Ἄελ.
9 על - גוים	9.	9.
10 נדיביו עמים נאספי עם אלה אברהם	10. Εμ ελωι Αβρααμ.	10.
10 כו לאלהים כגני-ארץ כבוד נעלה		*Ὅτι τοῦ θεοῦ θυρεοὶ γῆς, σφά- δρα ἀνεδιθάσθησαν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Hæreditatem nostram. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Excellentiam Jacob. <i>Hieron.</i> , gloriam Jacob. Selah. <i>Hieron.</i> , semper.	5. Hæreditatem suam. Speciem Jacob. <i>Vacat.</i>	5. Hæreditatem nostram. Excellentiam Jacob. Semper.
9. Super gentes. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	9. Super gentes.	9.
10. Magnifici populorum aggregati sunt cum populo Dei Abraham. <i>Hieron.</i> , principes populorum congregati sunt, populus Dei Abraham.	10. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham.	10.
Quoniam ipsius Dei scuta terræ, vehementer elevatus est. <i>Hieron.</i> , quoniam dii, scuta terræ, vehementer elevati sunt.	Quoniam dii fortes, vehementer elevati sunt.	Quoniam Dei scuta terræ, multum exaltati sunt.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVI.

V. 1. Ad titulum hæc habet Eusebius : Δοξαὶ μοι τὰ τῆς προγραφῆς ἐσφαλμένως ἔχουσιν οὐ γὰρ ὑπὲρ τῶν υἱῶν Κορέ, ἀλλὰ τοῖς υἱοῖς Κορέ, ἢ τῶν υἱῶν Κορέ ἔχρησεν ἐπιγεγράφθαι κατὰ τὰς ἐμπροσθεν προγραφάς. Οἱ γὰρ λοιποὶ ἐρμηνεύονται καὶ τὸ Ἑβραϊκὸν ὁμοίως ἔχουσι τοῖς ἐμπροσθεν. I. e. *Videtur mihi inscriptio mendose posita : neque enim, pro filiis Core, sed filiis Core, aut filiorum Core, perinde atque in prioribus titulis, inscriptum oportuit. Reliqui enim interpretes et Hebraicum exemplar similem*

prioribus præferunt inscriptionem.
V. 2. Ἄλλ., κροτήσατε χειρὶ. *Drusius.*
Ibid. Ἄλλ., σημάνατε etc. *Chrysostomus.* Ἄλλ., εὐφημήσατε. Sic unus *Regius* et *Drusius.*
V. 4. Σ., ὑπέταξε βασιλεῖς ἡμῖν. *Theodoretus.* Quis autem credat *Symmachum* vertisse βασιλεῖς, reges, ubi עַמְּיָו *populos* legitur? nisi forte dicatur, hæc quoad sensum synonyma esse; nam perinde dici potest, Deum Israelitis subiecisse reges *Ch-*

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 שיר בוזמר לבני קרה	1.	1.
2 גדול יהוה ובהלל כבוד	2.	2.
3 יפה נח משוש כל-דארץ	3.	3. Καλῶ βλαστήματι, χάριματι πίστεως τῆς γῆς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Canticum psalmi filii Core. <i>Hieron.</i> , canticum psalmi filiorum Core.	1. Psalmus cantici filii Core, secunda sabbati.	1
2. Magnus Dominus et laudabilis valde. <i>Hieron.</i> , magnus Dominus et laudabilis nimis.	2. Magnus Dominus et laudabilis nimis.	2.
3. Pulcher climate gaudium universæ terræ. <i>Hieron.</i> , specioso germine, gaudio universæ terræ.	3. Fundatur exsultatione universæ terræ.	3. Specioso germine, gaudio universæ terræ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Κληρουχίαν ἡμῶν.
Τὸν ἐνδοξασμὸν Ἰακώβ.
Διάψαλμα.
9.
10. Ἄρχοντες λαῶν ἠθρωίσθησαν,
λαὸς τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ.
Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ ὑπερασπισμοὶ
τῆς γῆς.

5. Κληρονομίαν αὐτοῦ.
Τὴν καλλονὴν Ἰακώβ. Ε΄, τὸ
καύχημα Ἰακώβ.
Διάψαλμα. Ε΄, διαπαντός. Γ΄, εἰς
τέλος.
9. Ἐπὶ τὰ ἔθνη. Ἄλλος, ἐπάνω
τῶν ἐθνῶν.
10. Ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν
μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ.
Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ κραταῖοι τῆς
γῆς σφόδρα ἐπήρθησαν. Ε΄, ὑπερ-
ασπισμοὶ τῆς γῆς.

5.
Διάψαλμα.
9.
10. Ἄρχοντες λαῶν συνήχθησαν
μετὰ τοῦ Θεοῦ Ἀβραάμ.
Ὅτι τοῦ Θεοῦ οἱ ὑπερασπισμοὶ
τῆς γῆς.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Hereditatem nostram.
Gloriam Jacob.
Diapsalma.
9.
10. Principes populorum con-
gregati sunt, populus Dei Abraham.

5. Hereditatem suam.
Speciem Jacob. V, glorificatio-
nem Jacob.
Diapsalma. V, perpetuo. VI, in
finem.
9. Super gentes. *Alius*, supra
gentes.
10. Principes populorum con-
gregati sunt cum Deo Abraham.

5.
Diapsalma.
9.
10. Principes populorum con-
gregati sunt cum Deo Abraham.

Quoniam Dei protectiones terræ.

Quoniam Dei fortes terræ vehe-
menter elevati sunt. V, protectio-
nes terræ.

Quoniam Dei protectiones terræ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVI.

nanzorum, ac populos Chananæorum; idipsum
quippe utroque modo significatur.

V. 5. Ἀ., κληρονομίαν etc. Mss. et Eusebius.

Ibid. Ἀ., τὸ ὑπερφανὸς Ἰακώβ. Sic Eusebius: at
Theodoretus, Ἀ., τὸ ὑπερήφανον Ἰακώβ. Sequen-
tes Symmachi et Quintæ versiones habet Eusebius.

Ibid. τὸ Ἐβρ., σελ. Vide supra psalm. III.

V. 9. Ἄλλ., ἐπάνω etc. Drusius.

V. 10. Lectionem Hebraicam sic αμ ελωμ, habet

(*) Vera lectio hebraica est αμ, ΨΥ, ut et eam effert Eusebius. Præterea eodem Eusebio teste, Theo-
dotio iisdem verbis transtulit quibus Symmachus. Καὶ ὁ Θεοδοτίων, inquit, ὁμοίως τῷ Συμμάχῳ ἠρμήνευσεν
εἰπὼν Ἄρχοντες etc. DRACH.

unus codex; sed Chrysostomus, εμ ελωμ Αβρααμ.
Aquilæ et Symmachi lectiones effert Eusebius, qui
dicit vocem Hebraicam ΨΥ et cum et populum si-
gnificare pro varietate legendi em, vel am. (*)

Ibid. Ἀ., ὅτι τοῦ Θεοῦ etc. Has interpretationes
exhibent duo manuscripti. Ad Aquilam sic etiam
verti forte posset, Quoniam Dei scuta terræ multum
exaltata sunt. Utam malis interpretationem ad-
hibe.

PSALMUS XLVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.
2.
3. Ἄπ' ἀρχῆς ἀφωρισμένῳ ἀ-
γλασμάτι πάσης τῆς γῆς.

1. Ψαλμὸς ᾠδῆς τοῖς υἱοῖς Κορέ
δευτέρᾳ σαββάτου. Ἄλλος, ᾠδὴ
ψαλμοῦ τοῖς υἱοῖς Κορέ.
2. Μέγας Κύριος καὶ αἰνετὸς
σφόδρα. Οἱ λοιποὶ, μέγας Κύριος
καὶ ὑμνητὸς σφόδρα.
3. Εὐρίζων ἀγαλλιάματι πάσης
τῆς γῆς. Ἄλλος, εὐρίζω. Ε΄, εὐ-
κλάδω.

1.
2.
3.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.
2.
3. A principio determinato splen-
dori universæ terræ.

1. Psalmus cantici filii Core,
secunda sabbati. *Alius*, canticum
psalmi filii Core.
2. Magnus Dominus et laudabi-
lis nimis. *Reliqui*, magnus Domi-
nus et laudabilis valde.
3. Bene radicans exultatione
universæ terræ. *Al.*, bene radicato.
ramis prædito.

1.
2.
3.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ὅρη Σιών τὰ πλευρὰ τοῦ βορρᾶ.
Ἄλλος, ὄρη Σιών οἱ μηροὶ τοῦ
βορρᾶ.

4. Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς
γινώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται
αὐτῆς. Ἄλλος, ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βά-
ρεσιν αὐτῆς ἐγνώσθη εἰς τὸ ἐξελέ-
σθαι αὐτήν. Ε', ὁ Θεὸς ἐν τοῖς βα-
σιλείοις αὐτῆς γνωσθήσεται εἰς ὄχυ-
ρωμα.

5. Ὅτι ἰδοὺ γὰρ οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς συνετάξαντο, ἤλθοσαν ἐπὶ τὸ
αὐτό.

6, 7. Αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύ-
μασαν, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν,
τρόμος ἐπελάβετο αὐτούς· ἐκεῖ
ὠδῖνες ὡς τικτούσης.

8. Ἐν πνεύματι βιαίῳ συντρι-
ψεις πλοῖα Θαρσεῖς.

10. Ὑπελάβομεν, ὁ Θεὸς, τὸ ἑλεός
σου ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σου. Ἄλλος,
ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. Ε', Γ', ἐν
μέσῳ τοῦ ναοῦ σου.

11. Ἐπὶ τὰ πέρατα. Ἄλλος,
ἐπὶ τὰ τέλη.

12. Εὐφράνητι, τὸ ὄρος Σιών,
ἀγαλλιάσθησαν αἱ θυγατέρες τῆς
Ἰουδαίας.

Ἐνεκα τῶν κριμάτων σου. Ἄλ-
λος, διὰ κρίσεις σου.

13. Περιλάβετε αὐτήν. Ἄλλος,
καὶ περιλάβετε αὐτήν.

LXX INTERPRETES.

Montes Sion latera aquilonis.
Alius, montes Sion, femora aqui-
lonis.

4. Deus in domibus ejus cogno-
scitur eam suscipiet eam. Alius,
Deus in domibus ejus cognitus est
ut liberet eam. V, Deus in regniis
ejus cognoscetur ad munimentum.

5. Quoniam ecce reges terræ
congregati sunt, venerunt in
unum.

6, 7. Ipsi videntes sic admirati
sunt, conturbati sunt, commoti
sunt, tremor apprehendit eos: ibi
dolores ut parturientis.

8. In spiritu vehementi conte-
res naves Tharsis.

10. Suscepimus, Deus, miseri-
cordiam tuam in medio templi tui.
Alius, in medio populi tui. V, VI,
in medio templi tui.

11. In terminis. Alius, in fines.

12. Lætare, mons Sion, exsultent
filie Judææ.

Propter judicia tua. Alius, id.

13. Complectimini eam. Alius,
et circuite eam.

THEODOTIO.

12. Εὐφραίνεται τὸ ὄρος Σιών,
καὶ ἀγαλλώσιν αἱ θυγατέρες τῆς
Ἰουδαίας.

13.

is ejus cogno-
tum.

ges congregati
iul.

es sic admirati
nt, territi sunt,
eos, dolores

violentum con-
sis.

s, Deus, misè-
medio templi:

us Sion, et ex-
.

ncingite eam.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

הר- ציון ירנתו צפון

Ἀρ Σίων ἰερχθη σαφουν. ←

4 אלהים בארמנותיה נודע למשגב

4.

4. Εἰς ὑπερέπαρσιν.

5 כי- הגה המלכים נועה עבה
יח

5.

5.

6, 7 ומה ראו כן תמה נבהל
נחפו רעה אחו:ם שם חיל כוולה

6, 7. Θεσσαβερ.

6, 7. Ἐθαμβήθησαν.

8 ברח קדים תשבר אגרות
תרשוש

8.

8. Ἐν πνεύματι καύσωνος συν-
τριβεις νῆας θαρσεις.

10 ומינו אלהים הסוך בקרב
היכלך

10. Δεμμηνου... ηχαλαχ.

10. Ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σοσ.

11 עד- קצוי

11.

11.

12 ישמח ו הר- ציון תגלה בבית
יהדה

12.

12.

למען משפטיך

13 והקיספה

13.

13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Mons Sion, latera aquilonis.
Hieron., monti Sion lateribus a-
quilonis.

Mons Sion, latera aquilonis.

4. Deus in palatiis ejus notus
est ad elevationem. *Hieron.*, Deus
in domibus ejus agnitus est in au-
xiliando.

4. Deus in domibus ejus cognos-
cetur, cum suscipiet eam.

4. In superexaltationem.

5. Quoniam ecce reges conve-
nerunt, transierunt pariter. *Hie-
ron.*, quoniam ecce reges congre-
gati sunt: venerunt simul.

5. Quoniam ecce reges terras
congregati sunt, convenerunt in
unum.

5.

6, 7. Ipsi viderunt, sic admirati
sunt, territi sunt, festinaverunt,
tremor apprehendit eos: ibi dolor
tamquam parturientis. *Hieron.*,
ipsi videntes sic obstupuerunt:
conturbati sunt, admirati sunt.
Horror possedit eos ibi: dolor
quasi parturientis.

6, 7. Ipsi videntes sic admirati
sunt, conturbati sunt, commoti
sunt, tremor apprehendit eos: ibi
dolores ut parturientis.

6, 7. Attoniti sunt.

8. In vento orientali conteres
naves Tharsis. *Hieron.*, in vento
uredinis confringes naves Tharsis.

8. In spiritu vehementi conteres
naves Tharsis.

8. In vento uredinis confringes
naves Tharsis.

10. Cogitavimus, Deus, miseri-
cordiam tuam in medio templi tui.
Hieron., æstimavimus, Deus, mise-
ricordiam tuam in medio templi
tui.

10. Suscepimus, Deus, miseri-
cordiam tuam in medio templi
tui.

10. In medio templi tui.

11. Super fines. *Hieron.*, ad ex-
tremum.

11. In fines.

11.

12. Lætetur mons Sion, exsul-
tent filiae Judæ. *Hieron.*, id.

12. Lætetur mons Sion, et exsul-
tent filiae Judæ.

12.

Propter judicia tua. *Hieron.*, id.

Propter judicia tua.

13. Et circuite eam. *Hieron.*, id.

13. Et complectimini eam.

13.

4. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς βασιλείοις αὐτῆς γνωσθήσεται εἰς ὄχυρωμα.

5. Ἰδοὺ γὰρ οἱ βασιλεῖς συνετάξαντο, ἤλθοσαν ὁμοῦ.

6, 7. Αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐξεπλάγησαν, φρίκη κατέσχεν αὐτούς· ὠδίνες ὡς τικτούσης.

8. Δι' ἀνέμου βιαίου κατέβηεις ναῦς Θαρσεῖς.

10. Εἰκάσαμεν, ὁ Θεὸς, τὸ ἔλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σου.

11.

12. Εὐφραίνεται τὸ ἕθνος Σιών, καὶ ἀγαλλιώσιν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας.

13. Περιτειχίσθε αὐτήν.

SYMMACHUS.

4. Deus in regis eius cognoscetur ad munimentum.

5. Ecce enim reges congregati sunt: venerunt simul.

6, 7. Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, territi sunt, horror occupavit eos, dolores sicut parturientis.

8. Per ventum violentum confringens naves Tharsis.

10. Æstimavimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui.

11.

12. Lætatur mons Sion, et exsultant filie Judææ.

13. Muris circumcingite eam.

Ὅρη Σιών τὰ πλευρὰ τοῦ βορρᾶ. Ἄλλως, ὅρη Σιών οἱ μηροὶ τοῦ βορρᾶ.

4. Ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς γινώσκεται, ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτῆς. Ἄλλως, ὁ Θεὸς ἐν ταῖς βάρεσιν αὐτῆς ἐγνώσθη εἰς τὸ ἐξελεῖσθαι αὐτήν. Ε', ὁ Θεὸς ἐν τοῖς βασιλείοις αὐτῆς γνωσθήσεται εἰς ὄχυρωμα.

5. Ὅτι ἰδοὺ γὰρ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς συνετάξαντο, ἤλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτό.

6, 7. Αὐτοὶ ἰδόντες οὕτως ἐθαύμασαν, ἐταράχθησαν, ἐσαλεύθησαν, τρόμος ἐπελάβετο αὐτούς· ἐκεῖ ὠδίνες ὡς τικτούσης.

8. Ἐν πνεύματι βιαίῳ συντριψαίς πλοῖα Θαρσεῖς.

10. Ὑπελάβομεν, ὁ Θεὸς, τὸ ἔλεός σου ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σου. Ἄλλως, ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου. Ε', Γ', ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σου.

11. Ἐπὶ τὰ πέρατα. Ἄλλως, ἐπὶ τὰ τέλη.

12. Εὐφράνθητι, τὸ ἕθνος Σιών, ἀγαλλιάσθησαν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας.

Ἐνεκα τῶν κριμάτων σου. Ἄλλως, διὰ κρίσεις σου.

13. Περιλάβετε αὐτήν. Ἄλλως, καὶ περιέλθετε αὐτήν.

LXX INTERPRETES.

Montes Sion latera aquilonis. *Alius*, montes Sion, femora aquilonis.

4. Deus in domibus eius cognoscitur cum suscipiet eam. *Alius*, Deus in domibus eius cognitus est ut liberet eam. V, Deus in regis eius cognoscetur ad munimentum.

5. Quoniam ecce reges terræ congregati sunt, venerunt in unum.

6, 7. Ipsi videntes sic admirati sunt, conturbati sunt, commoti sunt, tremor apprehendit eos: ibi dolores ut parturientis.

8. In spiritu vehementi confringens naves Tharsis.

10. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui. *Alius*, in medio populi tui. V, VI, in medio templi tui.

11. In terminos. *Alius*, in fines.

12. Lætatur mons Sion, exsultant filie Judææ.

Propter judicia tua. *Alius*, id.

13. Complectimini eam. *Alius*, et circuite eam.

4.

5.

6, 7.

8.

10. Ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ σου.

11.

12. Εὐφραίνεται τὸ ἕθνος Σιών, καὶ ἀγαλλιώσιν αἱ θυγατέρες τῆς Ἰουδαίας.

13.

THEODOTIO.

4.

5.

6, 7.

8.

10. In medio templi tui.

11.

12. Lætatur mons Sion, et exsultant filie Judææ.

13.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
ספר מגדליה		Ψηφίσατε τοὺς πύργους αὐτῆς.
14 שיתו לבכם ו לחילה	14.	14. Eis eūporίαν.
פסגו ארמונותיה לדר אחרון ועד 15	15.	15.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Numerate turres ejus. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	Narrate in turribus ejus.	Numerate turres ejus.
14. Ponite cor vestrum ad an-temurale ejus. <i>Hieron.</i> , ponite cor vestrum in mœnibus ejus.	14. Ponite corda vestra in vir- tute ejus.	14. In abundantiam.
Roborate palatia ejus. <i>Hieron.</i> , separate palatia ejus.	Distribuite domos ejus.	
In generatione novissima. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	In generatione altera.	
15. Et perpetuum. <i>Hieron.</i> , in perpetuum.	15. Et in sæculum sæculi.	15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVII.

V. 1. Titulus ex quibusdam mss. Illud autem, δευτέρα σαββάτου, adjectitium est, nec habetur in Hebræo, ut et alia multa in titulis Psalmorum secundum LXX Interpretes.

V. 2. Οἱ λοιποὶ, μέγας Κύριος, καὶ ὑμνητὸς σφόδρα. Eusebius in Psalmos.

V. 3. 'A., καλῶ βλαστήματι etc. Drusius. In τοῖς Ὑ sic legit Eusebius, ἐν δρει ἁγίῳ αὐτοῦ εὐριζῶ, ut sensus hujus versus sit secundum ipsum: *Magnus Dominus et laudabilis valde, in civitate Dei nostri, in monte sancio ejus bene radicato, jubilatione universæ terræ Montes Sion, latera Aquilonis, civitas regis magni.*

Ibid. Lectionem Hebraicam, אר שיון etc., adfert Chrysostomus. Ἄλλοις, δρη Σίων etc. Coislin.

bombyc. Videtur Aquilæ esse: nam litteram e vestigio sequitur.

V. 4. 'A., εἰς ὑπερέπαρσιν, Drusius. Symmachi vero interpretationem, ejus præmissio nomine, adfert Eusebius, itemque codex unus Regius; sed Drusius eam Quintæ editioni tribuit. Eam vero quæ Quintæ editionis est, quasi incerti interpretis adfert. Eusebium incunctanter sequimur, cujus lectio etiam altero codice firmatur. Vocem ברכו alibi vertunt Aquila et Symmachus, κραταίωμα.

V. 5. Σ., ἰδοὺ γάρ etc. Sic Eusebius.

V. 6, 7. 'A., ἰθαμθήθησαν. Drusius. Ibidem Symmachi lectionem plenam profert Eusebius in Psalmos.

V. 8. 'A., ἐν πνεύματι καύσωνος etc. Eusebius.

PSALMUS XLVIII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
1 למנצח לבני קרח מזמור	1.	1. Τῷ νικητοῦ τῶν υἱῶν Κερῆ, μελόδημα.
2 שבעי-זאת	2.	2.
ישבי תלך	Ολδ.	Οἱ κατοικοῦντες τὴν κατάβυσσον.
3 גם-בני אדם גם-בני-איש	3.	3.
ידך		
4 דוגת לבי תבונתך	4. Ουαγιθ.	4.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Victori filiis Core, psalmus. <i>Hieron.</i> , victori filiorum Core, psalmus.	1. In finem filii Core, psalmus.	1. Victori filiorum Core, can- ticum.
2. Audite hoc. <i>Hieron.</i> , audite hæc.	2. Audite hæc.	2.
Qui habitatis orbem. <i>Hieron.</i> , qui habitatis occidentem.	Qui habitatis orbem.	Qui habitatis occidentem.
3. Etiam filii hominis, etiam filii viri. <i>Hieron.</i> , tam filii Adam, quam filii singulorum.	3. Quique terrigenæ et filii hominum.	3
Pariter. <i>Hieron.</i> , simul.	Simul in unum.	
4 Et meditatio cordis mei intel-	4. Et meditatio cordis mei	4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἀριθμήσατε τοὺς πύργους αὐ-
τῆς.

14. Τάξτε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς
τὸν περίβολον αὐτῆς.

Διαμετρήσατε τὰ βασίλεια αὐτῆς.
Ἐν γενεᾷ μεταγενεστέρᾳ.

15. Εἰς τὸ διηνεκές.

SYMMACHUS.

Numerate turres ejus.

14. Constituite corda vestra in
ambitum murorum ejus.

Dimetimini regias ejus.

In generatione novissima.

15. In perpetuum.

Διηγῆσαθε ἐν τοῖς πύργοις αὐ-
τῆς. Ἄλλος, ἐπαινέσατε.

14. Θέσθε τὰς καρδίας ὑμῶν εἰς
τὴν δύναμιν αὐτῆς.

Καταδιέλεσθε τὰς βάρεις αὐτῆς.
Εἰς γενεὰν ἐτέραν.

15. Καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶ-
νος.

LXX INTERPRETES.

Narrate in turribus ejus. *Alius*,
laudate.

14. Ponite corda vestra in vir-
tute ejus.

Distribuite domos ejus.

In generatione altera.

15. Et in sæculum sæculi.

THEODOTIQ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVII.

V. 10. Symmachi lectionem adfert Coislin. unus antiquissimus. Vocem Hebraicam δεμμηου habet Chrysostomus. Drusius, ἄλλος, εἰκάσαμεν etc. Sed esse Symmachi interpretationem declarat Coislinianus supra memoratus.

Ibid. Ἀ., Θ., Ε', Γ'. Hos interpretes, adjunctis Σ., Ο', una serie ponunt Colbertinus στιχηρῶς scriptus et Coislinianus. Alii vero dicunt, *οἱ λοιποί*. Inter illos autem interpretes memorantur etiam LXX, quia sic habebant in Hexaplis. Altera autem lectio, ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, in aliis exemplaribus exstabat, et est hodie in edit. Rom.

V. 11. Ἄλλος, ἐπὶ τὰ τέλη. Sic Coislinianus unus

(*) De voce פּוֹרֶה־לְיַג hujus versus, Talmud Hieros. tract. Megilla, cap. II, Halacha 4, sic habet : פּוֹרֶה לְיַג בְּרַחֵם מִיַּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד. I. e. « Aquila transtulit *ata nasia* (ἀθανασία, immortalitas), seculum in quo non est mors. » DRACH.

vetustissimus : vocem פּוֹרֶה vertere solet Aquila.

V. 12. Σ., Θ., εὐφραίνεται etc. Drusius.

Ibid. Ἄλλος, διὰ κρῖσεις σου. Idem.

V. 13. Σ, περιτειχίσατε αὐτήν. Sic Regius unus.

Ἄλλ., περιέλθετε. Chrysostomus.

Ibid. Ἀ., ψηφίσατε etc. Sic Eusebius et duo co-

dices Regii.

V. 14. Has lectiones exhibent duo mss. Harum

partem duntaxat Drusius. [Ex Eusebio addidimus

αὐτῆς in lectione Symmachi. DRACH.]

Ibid. Σ., διαμετρήσατε etc. Idem Drusius.

Ibid. Σ., ἐν γενεᾷ μεταγ. Idem.

V. 15. Σ., εἰς τὸ διηνεκές. Drusius (*).

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS XLVIII.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος τῶν υἱῶν Κορέ,
ψῆδῆ.

2.

Οἱ κατοικοῦντες τὴν κατάδυσιν.

3. Ἡ τε ἀνθρωπότης, καὶ προσ-
έτι καὶ υἱοὶ ἐκάστου ἀνδρός.

4.

SYMMACHUS.

1. Triumphale filiorum Core,
canticum.

2.

Qui habitatis occidentem.

3. Etiam humanum genus, et
præterea etiam filii uniuscujusque
viri.

4.

1. Εἰς τὸ τέλος, τοῖς υἱοῖς Κορέ,
ψαλμός.

2. Ἀκούσατε ταῦτα. Ἄλλος,
ἀκούσατε τοῦτο.

Οἱ κατοικοῦντες τὴν οἰκουμένην.
Ἄλλος, ἐγκατάδυσιν.

3. Οἱ τε γηγενεῖς, καὶ υἱοὶ τῶν
ἀνθρώπων.

Ἐπιταυρό. Ἄλλος, ὁμοῦ.

4. Καὶ ἡ μελέτη τῆς καρδίας μου
σύνεσιν. Ἄλλος, καὶ μινυρίσαι ἡ

LXX INTERPRETES.

1. In finem, filiis Core, psalmus.

2. Audite hæc. *Alius*, audito hoc.

Qui habitatis orbem. *Alius*, de-
mersionem.

3. Quique terrigenæ, et filii ho-
minum.

Simul in unum. *Alius*, pariter.

4. Et meditatio cordis mei

THEODOTIQ.

1. Εἰς τὸ νίκος.

2.

3.

4.

1. In victoriam.

2.

3.

4.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΞ.

תבנית 5 מכה למשל אזני	5. Λαμασαλ.	Συνάσεις. 5.
בכנר יחתי	Ιθαθαι.	
6 בימי רע 'Ο Σύρος, βδ.	6.	6.
עין עקבי יסבני 7 יחללו	Αων ακουδδαι ισουδδουνει. 7.	7.
9 ויקר פדין	9.	9.
חל לעולם		Καὶ ἐπαύσατο εἰς αἰῶνα.
10 יחזי - עוד לבנח	10.	10. Καὶ ζήσεται εἰς νεκος.
11 יחד כסיל ובער יאבד	11.	11.
12 משכנתם לחדר חר	12.	12.

קראו בשכחם עלי אדמתי

Αληθαμωθ.

'Εκάλεσαν ἐν ὀνόματι αὐτῶν ἐπὶ
χθόνας.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

ligentias. *Hieron.*, et meditatio
cordis mei prudentias.

prudentiam.

Intelligentias.

Prudentiam.

Intelligentias.

5. Inclunabo ad parabolam au-
rem meam. *Hieron.*, *id.*5. Inclunabo in parabolam au-
rem meam.

5.

In cinyra. *Hieron.*, in cithara.

In psalterio.

Ænigma meum. *Hieron.*, *id.*

Propositionem meam.

6. In diebus mali. *Hieron.*, *id.*
Syrus, ra.

6. In die mala.

6.

Iniquitas calcaneorum meorum
circumdabit me. *Hieron.*, iniqui-
tas calcanei mei.

Iniquitas calcanei mei.

7. Gloriabuntur. *Hieron.*, su-
perbiunt.

7. Gloriantur.

7.

9. Et pretium redemptionis.
Hieron., neque pretium redem-
ptionis.

9. Et pretium redemptionis.

9.

Et desinet in sæculum. *Hieron.*,
sed quiescet in sæcula.

Et laboravit in æternum.

Et quievit in sæculum.

10. Et vivat adhuc in æternum.
Hieron., et vivet ultra in sempi-
ternum.

10. Et vivet adhuc in finem.

10. Et vivet in victoriam.

11. Simul stultus et insipiens
peribunt. *Hieron.*, simul insipiens
et indoctus peribunt.11. Simul insipiens et stultus
peribunt.

11.

12. Tabernacula eorum in ge-
neratione et generatione. *Hieron.*,
tabernacula sua in generatione et
generatione.12. Tabernacula eorum in pro-
genie et progenie.

12.

Vocaverunt in nominibus suis
super terras. *Hieron.*, vocave-
runt nominibus suis terras suas.Vocaverunt nomina sua in terris
suis.Vocaverunt in nomine suo
super terras.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

καρδία μου σύνεσιν. Ἄλλος, μηνύσει.

Σύνεσιν.

Συνέσεις. Ε', Γ', id.

Σύνεσιν.

6.

5. Κλινώ εἰς παραβολὴν τὸ οὖς μου. Ἄλλος, κλινώ παραβολῆ τὸ οὖς μου.

5.

Ἐν ψαλτηρίῳ. Ἄλλος, ἐν κιθάρα. Ἄλλος, διὰ ψαλτηρίου.

Τὸ πρόβλημά μου. Ἄλλος, ἀνιγμά μου.

6. Ἐν ἡμέρᾳ κακώσεως.

6. Ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ. Ἄλλος, ἐν ἡμέρᾳ πονηροῦ. Ἄλλος, κακοῦ.

6.

Ἄνομία τῶν ἰχθέων μου.

Ἄνομία τῆς πτέρυγος μου.

7.

7. Καυχώμενοι. Ἄλλος, ἀλαζονεύμενοι.

7.

9.

9. Καὶ τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως. Ἄλλος, καὶ ἀντιλυτρον.

9.

Ἄλλὰ παυσάμενος τῷ αἰῶνι τούτῳ.

Καὶ ἐκοπίασεν εἰς τὸν αἰῶνα.

10. Ζῶν δεῖ διατελέσει.

10. Καὶ ζήσεται εἰς τέλος.

10.

11. Ὁμοῦ ἀνόητος καὶ ἀμαθὴς ἀπολοῦνται.

11. Ἐπιτοαυτὸ ἄφρων καὶ ἄνοος ἀπολοῦνται.

11.

12.

12. Σκηνώματα αὐτῶν εἰς γενεὰν καὶ γενεάν. Ἄλλος, τὰ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν αὐτῶν εἰς αἰῶνα. Ἄλλος, κατακτηνώσεις αὐτῶν εἰς γενεάν.

12.

Ἐπομάσαντες ἐπ' ὀνομασίαν αὐτῶν τὰς γαλαῖας.

Ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν.

Ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

prudenciam. *Alius*, et meditabitur cor meum intelligentiam. *Alius*, indicabit.

Intelligentiam.

Intelligentias. V, VI, id.

Intelligentiam.

5.

5. Inclino in parabolam aurem meam. *Alius*, inclino parabolæ aurem meam.

5.

In psalterio. *Alius*, in cithara. *Alius*, per psalterium.

Propositionem meam. *Alius*, ænigma meum.

6. In die afflictionis.

6. In die mala. *Alii*, in die mali.

6.

Iniquitas vestigiorum meorum.

Iniquitas calcanei mei.

7.

7. Gloriantes. *Alius*, arroganter agentes.

7.

9.

9. Et pretium redemptionis. *Alius*, id.

9.

Sed et cum quieverit sæculo huic.

Et laboravit in æternum.

10. Vivens semper durabit.

10. Et vivet in finem.

10.

11. Simul insipiens et indoctus peribunt.

11. Simul insipiens et stultus peribunt.

11.

12.

12. Tabernacula eorum in progenie et progenie. *Alius*, interiora domuum eorum in sæculum. *Alius*, habitationes eorum in generationem.

12.

Nominantes super nomine suo terras.

Vocaverunt nomina sua in terris suis.

Vocaverunt nomina sua in terris suis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

14. Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἀνοίας αὐτοῖς, οἱ δὲ μετ' αὐτοῦς λόγον αὐτῶν εὐδοκῆσουσιν.

15. Ὡς βοσκήματα ἔδου ἔταξαν ἑαυτοῦς, θάνατος νεμήσει αὐτούς.

Ἐποτάξουσιν αὐτούς.

Τὸ δὲ κρατερόν αὐτῶν παλαιώσει φῶης ἀπὸ τῆς οικήσεως τῆς ἐντίμου αὐτῶν.

18-20. Οὐδὲ συγκαταθήσεται ἀκολουθοῦσα αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ἄλλα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν εὐλογῆσει λέγων ἐν ἑαυτῷ, Ἐπαινέσουσί σε ἐάν καλῶς ποιήσης σεαυτῷ· ἔλεῦση ἕως γενεᾶς πατέρων.

Οὐ βλέποντες.

SYMMACHUS.

14. Hæc via eorum stultitiæ ipsis : posteri autem eorum verbum eorum acceptum habebunt.

15. Sicut pecora inferni posuerunt seipsos : mors pascet eos.

Subjicient eos.

Et fortitudinem eorum antiquabit infernus, ab habitatione honorabili eorum.

18-20. Neque una descendet sequens eum gloria ipsius. Sed animam ipsius, dum vivet ipse, benedicet, dicens in semetipso : Laudabunt te si bene feceris tibi ipsi. Venies usque ad generationes patrum.

Non videntes.

14. Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογῆσουσι. Ἄλλ., θελήσουσι.

15. Ὡς πρόβατα ἐν ἄρη ἔθεντο, θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς.

Καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν.

Καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ φῶν ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν.

18-20. Οὐδὲ συγκαταθήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται, ἐξομολογήσεται σοι ἐάν ἀγαθῆς αὐτῷ. Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. Ἄλλος, ἕως τέλους.

Οὐκ ἔβηται. Ε', *id.* Γ', οὐκ ἔβονται.

LXX INTERPRETES.

14. Hæc via illorum scandalum ipsis : et postea in ore suo benedicent. *Al.*, volent.

15. Sicut oves in inferno positi sunt : mors depascet eos.

Et dominabuntur eorum.

Et auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum.

18-20. Neque descendet cum eo gloria ejus. Quia anima ejus in vita ipsius constitabitur, benedicetur tibi cum benefeceris ei. Introibit usque in progenies patrum suorum usque in æternum. *Alius*, usque ad finem.

Non videbit. V, *id.* VI, non videbunt.

14.

15.

Καταχθήσονται.

18-20. Ἐλεύση.

Οὐκ ἔβονται.

THEODOTIA

14.

15.

Deducuntur.

18 20. Venies.

Non videbunt.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVIII.

V. 14. Σ., ὁμοῦ ἀνόητος etc. Theodoretus et co-dex unus.

V. 12. Hasce duas lectiones exhibet Drusius sine interpretum nomine. (*)

Ibid. Ἄ., ἐκάλεισαν etc. Has lectiones exhibet Drusius; sed secundam sine interpretis nomine. Agellius vero ait esse Symmachi.

V. 14. Ἄ., τοῦτο ὁδὸς etc. Coislin. unus. Σ., αὕτη ἡ ὁδὸς etc. Regius unus.

V. 15. Σ., ὡς βοσκήματα etc. Eusebius, Theodoretus et mss. Sed Theodoretus, ὡς πρόβατα, ut LXX.

Ibid. Ἄ., ἐνὶ κρατήσουσι. Aquilæ et Symmachi lectiones ex Eusebio in Psalmos. Suspicio illud ἐνὶ invecum esse pro καὶ, vel ἔτι. (**)

Ibid. Ἄ., καὶ χαρακτήρ etc. Hasce Aquilæ et Symmachi versiones plentiores adfert Eusebius, qui ad Symmachum legit *κρατερόν*, ut et tres mss. Drusius vero, *κραταῖόν*.

V. 18-20. Has Symmachi et Aquilæ lectiones circumferunt duo Regii, quorum unus ad Symmachum habet, *ἐπαινέσαι σε* etc., et sic etiam Theodoretus.

Ibid. Ἄλλος, ἕως τέλους. Coislin. unus.

Ibid. Has lectiones habet Drusius. Daniel autem Barbarus Symmachi lectionem ita exhibet : *Introibit usque in progenies patrum suorum : morientur, non aspicientes lucem.*

(*) Prior harum lectionum male posita est hic a Montf., manifeste enim pertinet ad comma præcedens ejusdem versus 12, *עַד עַד וְיִבְרַח בְּרַחֲמֵי יְיָ*. I. e. ad verbum : *Intra eos domus eorum in æternum*. DRACH.

(**) Hoc ἐνὶ vocem spuriam, et casu aliquo invecum in textum Eusebii patet ex Catena Patrum Græc. ubi legitur : *ἢ κατὰ τὸν Ἀκυλάν, κρατήσουσιν*. I. e., vel secundum Aquilam, *κρατήσουσιν*. DRACH.

TO EBPAIKON.
 14. הָ הַ דְּרַכָּה כָּסֶל לְמוֹ וְאֶהְרִידִים וּ
 בְּפִיהֶם יִרְצֵי

15. כִּצְאָן וּ לְשֹׂאֵל שְׂתוֹ מוֹת יִרְעֵם
 וַיִּרְדּוּ בָם
 תִּצְרִים לְבַלּוֹת שְׂאוֹל מִזְבֵּל לוֹ

18-20. לֹא יִרְדּוּ אַחֲרָיו כְּבַחַד כִּי-
 נִפְשׁוּ בַחַיּוֹ יִבְרַךְ וַיַּחַד כִּי-תִיטִיב
 לְךָ תְּבוֹא עַד-דֹּר אֲבוֹתָיו עַד-נֶצַח

לֹא יִרְאוּ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

14. Hæc via eorum, stultitia eis: et posteri eorum in ore ipsorum volent. *Hieron.*, hæc est via insipientiæ eorum: et post eos juxta cis eorum current.

15. Sicut ovis in inferno ponentur: mors depascet eos. *Hieron.*, quasi grex in inferno positi sunt: mors pascet eos.

Et dominabuntur in eos. *Hieron.*, subjicient eos.

Et figura eorum ad inveterandum sepulcrum ab habitaculo sibi. *Hieron.*, et figura eorum conteretur in inferno post habitaculum suum.

18-20. Non descendet post eum gloria ejus. Quoniam in vita sua benedicet, et laudabit te si bene feceris tibi. Introibit usque in progeniem patrum suorum usque in perpetuum. *Hieron.*, nec descendet post eum gloria ejus. Quia animæ suæ in vita sua benedicet: laudabunt te cum benefeceris tibi. Intrabit usque ad generationem patrum suorum.

Non videbunt. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

14.

15.

18 20.

VULGATA LATINA.

14. Hæc via illorum scandalum ipsis: et postea in ore suo complacebunt.

15. Sicut oves in inferno positi sunt: mors depascet eos.

Et dominabuntur eorum.

Et auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum.

18-20. Neque descendet cum eo gloria ejus. Quia anima ejus in vita ipsius benedicetur: confitebitur tibi cum benefeceris ei. Introibit usque in progenies patrum suorum.

Non videbit.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

14. Τοῦτο ὁδὸς ἀνοησίας αὐτοῦ...

15.

Ἐνὶ κρατήσουσι.
 Καὶ χαρακτηριστὴρ αὐτῶν κατατρίψαι ἕδην ἐκ κατοικητηρίου αὐτῶν.

18-20. Οὐδὲ συγκρατῆσται ὀπίσω αὐτοῦ ὁδὸς αὐτοῦ. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογητός... ἐλεύσῃ....

Οὐκ ὄψονται.

AQUILA.

14. Hoc via insipientiæ ipsis..

15.

...imperabunt.

Et character eorum conterere infernum ex habitaculo eorum.

18-20. Neque una descendet post ipsum gloria ipsius. Quia anima ejus in vita ipsius benedicta ...venies...

Non videbunt.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVIII.

- V. 1. Ex duobus Regiis codicibus.
- V. 2. Ἄλλος, ἀκούσατε τοῦτο. Drusius. Ibid. Ἄ., Σ., οἱ κατοικ-. Eusebius. Ἄλλος, ἐγκατάδυσιν, et lectionem Hebraicam. Chrysostomus in Psalmos.
- V. 3. Σ., ἡ τε ἀνθρωπ-. Eusebius et Drusius. Ibid. Ἄλλος, ὄμου. Drusius.
- V. 4. Ἄλλος, καὶ μινυρῖται etc. Agellius et Drusius. Ἄλλος, μηνύσει. Ὁ Ἑβραῖος, οὐαγιθ. Chrysostomus. Ibid. Ἄ., Ὁ, Ε', συντέσεις etc. Coislin.
- V. 5. Ἄλλος, κλινῶ παραβ-. Drusius. Ὁ Ἑβραῖος, λαμασαλ. Chrysostomus. Ibid. Ἄλλος, ἐν κιθάρα. Ἄλλος, διὰ ψαλτηρίου. Coislinianus bombycinus. Ibid. Ἄλλος, ἀνιγμά μου. Drusius. Videtur autem esse Aquilæ, qui vocem דַּדַּד sic vertit infra

- psalm. LXXVII, 2. Hieronymus hic de more Aquilam sequitur. Hebraicam autem vocem sic exprimit Chrysostomus, ἰθαβει.
- V. 6. Σ., ἐν ἡμέρα κακώσεως. Agellius. Reliquas lectiones exhibent Agellius et Drusius. Syri Chrysostomus. Ibid. Σ., ἀνομιὰ etc. Sic duo Regii ex Origene. Hebraicam lectionem exprimit Chrysostomus.
- V. 7. Ἄλλος, ἀλαζονεύμενοι. Drusius. Vide Job xv, 20.
- V. 9. Ἄλλος, καὶ ἀντιλυτρον. Coislin. unus, qui addit ἀνακλητικόν.
- Ibid. et v. 10. Ἄ., καὶ ἐπαύσατο etc. Sic Agellius et Drusius Aquilæ et Symmachi lectiones exhibent. Duo autem mss. et Eusebius postremam versionis Symmachi partem sic efferunt, ζῶν εἰς αἰῶνα διατέλειται ὁ τοιοῦτος, quæ videntur paraphrasim sapere, ab ipso Eusebio adjunctam.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

14. Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν ἀνοίας αὐτοῖς, οἱ δὲ μετ' αὐτοῦς λόγον αὐτῶν εὐδοκῆσουσιν.

15. Ὡς βοσκήματα ἔδου ἔταξαν ἑαυτοῦς, θάνατος νεμήσει αὐτούς.

Ἵποτάξουσιν αὐτούς.

Τὸ δὲ κρατερόν αὐτῶν παλαιώσει φῶνης ἀπὸ τῆς οἰκήσεως τῆς ἐντίμου αὐτῶν.

18-20. Οὐδὲ συγκαταθήσεται ἀκολουθοῦσα αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ἄλλὰ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ ζῆν αὐτὸν εὐλογήσει λέγων ἐν ἑαυτῷ, Ἐπαινέσουσί σε ἐάν καλῶς ποιήσης σεαυτῷ· ἔλεός σου ἕως γενεᾶς πατέρων.

Οὐ βλέποντες.

SYMMACHUS.

14. Hæc via eorum stultitiæ ipsis : posteriori autem eorum verbum eorum acceptum habebunt.

15. Sicut pecora inferni posuerunt seipsos : mors pascet eos.

Subjicient eos.

Et fortitudinem eorum antiquabit infernus, ab habitatione honorabili eorum.

18-20. Neque una descendet sequens eum gloria ipsius. Sed animam ipsius, dum vivet ipse, benedicet, dicens in semetipso : Laudabunt te si bene feceris tibi ipsi. Venies usque ad generationes patrum.

Non videntes.

14. Αὕτη ἡ ὁδὸς αὐτῶν σκάνδαλον αὐτοῖς, καὶ μετὰ ταῦτα ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐλογήσουσι. Ἄλλ., θελήσουσι.

15. Ὡς πρόβατα ἐν ἄῃ ἐθεντο, θάνατος ποιμανεῖ αὐτούς.

Καὶ κατακυριεύσουσιν αὐτῶν.

Καὶ ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται ἐν τῷ φῶν ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν.

18-20. Οὐδὲ συγκαταθήσεται αὐτῷ ἡ δόξα αὐτοῦ. Ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ εὐλογηθήσεται, ἐξομολογήσεται σοι ἐάν ἀγαθῆς αὐτῷ. Εἰσελεύσεται ἕως γενεᾶς πατέρων αὐτοῦ ἕως αἰῶνος. Ἄλλος, ἕως τέλους.

Οὐκ ἔβηται. Ε', id. Γ', οὐκ ἔβηται.

LXX INTERPRETES.

14. Hæc via illorum scandalum ipsis : et postea in ore suo benedicent. Al., volent.

15. Sicut oves in inferno positi sunt : mors depascet eos.

Et dominabuntur eorum.

Et auxilium eorum veterascet in inferno a gloria eorum.

18-20. Neque descendet cum eo gloria ejus. Quia anima ejus in vita ipsius consistebitur, benedicetur tibi cum benefeceris ei. Introibit usque in progenies patrum suorum usque in æternum. Alius, usque ad finem.

Non videbit. V, id. VI, non videbunt.

14.

15.

Καταχθήσονται.

18-20. Ἐλεύσῃ.

Οὐκ ἔβηται.

THEODOTIA

14.

15.

Deducuntur.

18 20. Venies.

Non videbunt.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLVIII.

V. 14. Σ., ὁμοῦ ἀνόητος etc. Theodoretus et co-dex unus.

V. 12. Hasce duas lectiones exhibet Drusius sine interpretum nomine. (*)

Ibid. Ἄ., ἐκάλεσαν etc. Has lectiones exhibet Drusius; sed secundam sine interpretis nomine. Agellius vero ait esse Symmachi.

V. 14. Ἄ., τοῦτο ὁδὸς etc. Coisl. unus. Σ., αὕτη ἡ ὁδὸς etc. Reginus unus.

V. 15. Σ., ὡς βοσκήματα etc. Eusebius, Theodoretus et mss. Sed Theodoretus, ὡς πρόβατα, ut LXX.

Ibid. Ἄ., ἐνὶ κρατήσουσι. Aquilæ et Symmachi lectiones ex Eusebio in Psalmos. Suspicio illud ἐνὶ invecum esse pro καὶ, vel ἔτι. (**)

Ibid. Ἄ., καὶ χαρακτήρ etc. Hasce Aquilæ et Symmachi versiones plentiores adfert Eusebius, qui ad Symmachum legit κρατερόν, ut et tres mss. Drusius vero, κραταῖόν.

V. 18-20. Has Symmachi et Aquilæ lectiones circumferunt duo Regii, quorum unus ad Symmachum habet, ἐπαινέσαι σε etc., et sic etiam Theodoretus.

Ibid. Ἄλλος, ἕως τέλους. Coisl. unus.

Ibid. Has lectiones habet Drusius. Daniel autem Barbarus Symmachi lectionem ita exhibet : Introibit usque in progenies patrum suorum : morientur, non aspicientes lucem.

(*) Prior harum lectionum male posita est hic a Montf., manifeste enim pertinet ad comma præcedens ejusdem versus 12, עָנַן וְקָרַב בְּתוֹכָם. I. e. ad verbum : *Intra eos domus eorum in æternum*. DRACH.

(**) Hoc ἐνὶ vocem esse spuriam, et casu aliquo invecum in textum Eusebii patet ex Catena Patrum Græc. ubi legitur : ἢ κατὰ τὸν Ἀκύλαν, κρατήσουσιν. I. e., vel secundum Aquilam, κρατήσουσιν. DRACH.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

1 אל ואלהים יהוה דבר ויקרא-
 2 מציון מכלל- יפי אלהים הופיע
 3 נשערה מאד
 5 תו' עבר. 5 אספ- לי חסידו
 συναγαγετέ μοι τούς δούλους μου.

בריתו
 7 ואעידה כן
 9 עתידים
 11 וחי שדי
 14 זבח לאלהים תודה
 16 חקי
 21 דמית היות- אהיה כמות
 ואערכה
 22 בית- נא
 23 זבח תודה יבדנני ושם חדך
 אראנו בישע אלהים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Fortis Deus Dominus locutus est, et vocavit terram. *Hieron., id.*
 2. De Sion perfecta decore Deus apparuit. *Hieron., id.*
 3. Tempestas excitata est vehementer. *Hieron., tempestas valida.*
 5. Congregate mihi pios meos. *Hebr. int. et Hieron., congregate mihi sanctos meos.*
 Pactum meum. *Hieron., id.*
 7. Et testificari faciam in te. *Hieron., testificabor in te.*
 9. Hircos. *Hieron., idem.*
 11. Fera agri. *Hieron., universitas agri.*
 14. Sacrifica Deo confessionem. *Hieron., immola Deo laudem.*
 16. Præcepta. *Hieron., præceptorum.*
 21. Existimasti quod futurus sim sicut tu. *Hieron., existimasti me futurum similem tui.*
 Et ordinabo. *Hieron., et proponam te.*
 22. Intelligite utique. *Hieron., intelligite hoc.*
 23. Sacrificans confessionem honorificabit me : et poenitentem viam videre faciam eum in salutem Dei. *Hieron., qui immolat confessionem glorificabit me : et qui ordinat viam, ostendam ei salutem Dei.*

PSALMUS LXIX.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
 2.
 3.
 5.
 7.
 9.
 11.
 14.
 16.
 21.
 22.
 23.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Ἰσχυρὸς Θεὸς Κύριος λαλήσας ἔκάλεισεν τὴν γῆν.
 2. Ἐκ Σιῶν τετελεσμένης ἀλλεῖ ὁ Θεὸς ἐπεφάνη.
 3. Ἐλαιλαπίσθη σφόδρα.
 5.
 7.
 9. Κεραινοῦς.
 11. Παντοδαπὰ χώρας.
 14. Θύσον τῷ Θεῷ εὐχαριστίαν.
 16.
 21. Ὑπέλαβες, ἐσόμενος ἴσομαι ὁμοίός σοι.
 22.
 23.

VULGATA LATINA.

1. Deus deorum Dominus locutus est, et vocavit terram.
 2. Ex Sion species decoris ejus, Deus manifeste.
 3. Tempestas valida.
 5. Congregate illi sanctos ejus.
 Testamentum ejus.
 7. Et testificabor tibi.
 9. Hircos.
 11. Pulchritudo agri.
 14. Immola Deo sacrificium laudis.
 16. Justitias.
 21. Existimasti inique quod ero tui similis.
 Et statuam.
 22. Intelligite hæc.
 23. Sacrificium laudis honorificabit me : et illic iter, quo ostendam illi salutem Dei.

AQUILA.

1. Fortis Deus Dominus locutus vocavit terram.
 2. De Sion perfecta decore Deus apparuit.
 3. Turbo excitatus est vehementer.
 5.
 7.
 9. Corneos.
 11. Universitas agri.
 14. Immola Deo gratiarum actionem, vel, hostiam gratiarum actionis.
 16.
 21. Existimasti quod futurus ero similis tibi.
 22.
 23.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἰσχυρὸς Θεὸς Κύριος λαλήσας ἐκάλεσε τὴν γῆν.
 2.
 3.
 5.
 7. Μαρτύρομαι σοι.
 9. Κερεϊνοῦς.
 11.
 14.
 16.
 21. Ἐνόμισας ἔσθαι με ὡς σέ.
 22.
 23. Θυσιάζων ὑπὲρ αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ τῷ εὐτάκτως ὀδεύοντι δείξω σωτήριον Θεοῦ.

SYMMACHUS.

1. Fortis Deus Dominus locutus vocavit terram.
 2.
 3.
 5.
 7. Testificor tibi.
 9. Corneos.
 11.
 14.
 16.
 21. Existimasti me futurum sicut tu.
 22.
 23. Sacrificans pro laude honorificabit me : et ordinate viam facienti ostendam salutare Dei.

Ο΄.

1. Θεὸς θεῶν Κύριος ἐλάλησε, καὶ ἐκάλεσε τὴν γῆν.
 2. Ἐκ Σιών ἡ εὐπρέπεια τῆς ὠραιότητος αὐτοῦ, ὁ Θεὸς ἐμφανῶς ἤξει.
 3. Καταιγὶς σφόδρα. Ζ', καταιγίσθη σφόδρα.
 5. Συναγάγετε αὐτῷ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ. Ἄλλος, τοὺς ἄγρους αὐτοῦ. Οἱ λοιποὶ, συναγάγετέ μοι τοὺς ὁσίους μου.
 Τὴν διαθήκην αὐτοῦ. Οἱ λοιποὶ, τὴν διαθήκην μου.
 7. Διμαρτύρομαι σοι.
 9. Τράγους. Ἄλλως, χιμάρους. Ε', κερεϊνοῦς.
 11. Ὠραιότης ἀγροῦ.
 14. Θύσον τῷ Θεῷ θυσίαν αἰνέσεως.
 16. Τὰ δικαιώματα. Ἄλλος, τὰ προστάγματα.
 21. Ὑπέλαβες ἀνομίαν, ὅτι ἔσομαι σοι ὅμοιος. Ἄλλος, ἀνομιε. Ζ', ὑπέλαβες ἐσόμενος ἔσομαι ὁμοίος σοι.
 Καὶ παραστήσω.
 22. Σύνετε δὴ. Ἄλλος, νοήσατε δὴ.
 23. Θυσία αἰνέσεως δοξάσει με, καὶ ἐκαὶ ὁδὸς ἧ δείξω αὐτῷ τὸ σωτήριον Θεοῦ.

LXX INTERPRETES.

1. Deus deorum Dominus locutus est, et vocavit terram.
 2. Ex Sion species decoris ejus, Deus manifeste veniet.
 3. Tempestas valida. VII, procella excitata est vehementer.
 5. Congregate illi sanctos ejus. *Alius*, castos ejus. *Reliqui*, congregate mihi sanctos meos.
 Testamentum ejus. *Reliqui*, testamentum meum.
 7. Testificabor tibi.
 9. Hircos. *Aliter, alio verbo*. V, corneos.
 11. Pulchritudo agri.
 14. Immola Deo sacrificium laudis.
 16. Justificationes. *Alius*, precepta.
 21. Existimasti iniquitatem, quod ero tibi similis. *Al.*, inique. VII, existimasti, quod futurus ero similis tibi.
 Et statuam.
 22. Intelligite utique. *Alius*, cogitate utique.
 23. Sacrificium laudis honorificabit me : et illic iter, quo ostendam illi salutare Dei.

ΘΕΟΥΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἰσχυρὸς Θεὸς Κύριος λαλήσας ἐκάλεσε τὴν γῆν.
 2.
 3. Καταιγίσθη σφόδρα.
 5.
 7.
 9.
 11.
 14.
 16.
 21. Ὑπέλαβες ἐσόμενος ἔσομαι ὁμοίος σοι.
 Καὶ τριδιάσω.
 22.
 23.

THEODOTIO.

1. Fortis Deus Dominus locutus vocavit terram.
 2.
 3. Procella excitata est vehementer.
 5.
 7.
 9.
 11.
 14.
 16.
 21. Existimasti, quod futurus ero similis tibi.
 Et preparabo.
 22.
 23.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIX.

V. 1. 'A., Σ., Θ., ἰσχυρὸς Θεὸς etc. Eusebius, Drusius et mss. Theodoretus vero, οἱ τρεῖς, ἰσχυρὸς Θεός. Ubi vides, οἱ τρεῖς idem esse quod 'A., Σ., Θ.
 V. 2. 'A., ἐκ Σιών τετελεσμένης etc. Coislin. bombycinus.
 V. 3. 'A., ἐλαλιπίσθη σφόδρα. Sic mss. et Drusius.

V. 5. τὸ 'Ἔβρ. etc. Eusebius. Ibid. Ἄλλος, τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ. Coislin. unus. Sic vocem Ἰσραὴl vertit Aquila psalm. xi, 2.
 Ibid. Οἱ λοιποὶ, τὴν διαθήκην μου. Sic Regius. unus.
 V. 7. Σ., μαρτύρομαι σοι. Coislin. unus.
 V. 9. 'A., Σ., Ε', κρείττους. Drusius. Ὁ, τράγους. Sic mss. Editio autem Rom., χιμάρους. Coislinianus

PSALMUS L.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
בַּת-שֶׁבַע 2	2.	2. Βηθσαβεε.
כַּחֲנֹךְ אֱלֹהִים כֹּסֶסךְ 3	3.	3. Δώρησαί μοι, θεέ, κατὰ ἐλπίδος σου.
חַמִּיד 5	5.	5.
חַוְחָה בַּשֶּׁמֶךְ 6	6.	6. Ὑπερκριθής.
בַּעַן חַלְלֹתַי וּבַחֲסֵי יִחְבַּתַי אֲמִי 7	7.	7.
חַפְצֵךְ 8	8.	8. Ἐβουλήθης.
וּבַחֲסֵיךְ 8		
חַדִּיעַנִי 8		
עַצְמוֹתַי דָּגִיתַי וְשִׁשְׁבֹּהַּ הַגְּלֵנָה 10	10.	10.
בְּרָא 12	12.	12. Ἀνάκτιστον.
וּרְחַם נֶכֶךְ 12		
אֶל-תַּקַּת מִכְּנִי 13	13.	13. Μὴ λάθῃς ἐξ ἐμοῦ.
חַדִּיעַנִי צַדִּיקֶךָ 16	16.	16.

VERSIO HEBRAICÆ TEXT.

2. Bethsabec. *Hieron., id.*
 3. Miserere mei, Deus, secundum misericordiam tuam. *Hieron., id.*
 5. Semper.
 6. Mundus sis in iudicando te. *Hieron., vincas cum iudicaberis.*
 7. In iniquitate formatus sum, et in peccato calefecit me mater mea. *Hieron., in iniquitate conceptus sum, et in peccato peperit me mater mea.*
 8. Voluisti. *Hieron., diligis.*
 Et in occulto. *Hieron., et arcanum.*
 Scire facies me. *Hieron., manifestasti mihi.*
 10. Audire facies me gaudium et lætitiā : exsultabunt ossa, contrivisti. *Hieron., auditum mihi facies gaudium et lætitiā, et exsultent ossa quæ confregisti.*
 12. Crea. *Hieron., id.*
 Et spiritum stabilem. *Hieron., id.*
 13. Ne capias a me. *Hieron., ne auferas a me.*
 16. Laudabit lingua mea iustitiam tuam. *Hieron., id.*

VULGATA LATINA.

2. Bethsabec.
 3. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam.
 5. Semper.
 6. Vincas cum iudicaris.
 7. In iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea.
 8. Dilexisti.
 Et occulta.
 Manifestasti mihi.
 10. Auditui meo dabis gaudium et lætitiā, et exsultabunt ossa humiliata.
 12. Crea.
 Et spiritum rectum.
 13. Ne auferas a me.
 16. Et exsultabit lingua mea iustitiam tuam.

AQUILA.

2. Bethsabec.
 3. Condone mihi, Deus, secundum misericordiam tuam.
 5.
 6. Iudicio superes.
 7.
 8. Voluisti.
 10.
 12. Iterum crea.
 13. Ne capias a me.
 16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XLIX.

item vetustissimus, χιμάρρους, cum duplici ρ.

V. 11. 'Α., παντοῦ παρὰ χώρας. Agellius. Hanc versionem secutus est Hieronymus, qui Latine sic interpretatur, *universitas agri*.

V. 14. 'Α., θύσον τῷ Θεῷ θυσίαν εὐχαριστίας. Ita Coislín. bombyc. Agellius vero, εὐχαριστίαν, melius.

V. 21. Σ., ἐνόμισας ἔσσεθαί με ὡς σέ. Sic Colber

tinus unus. 'Α., Θ., Ζ', ὑπέλαβες etc. Drusus Theodotio tantum et Septimæ adscribit : sed in schedis meis Aquilæ etiam adscriptum reperio.

Ibid. Θ., καὶ στοιάσω. Drusius.

V. 22. 'Αλλος, νοήσατε δὴ. Coislín. unus.

V. 23. Σ., θυσιάζων etc. Sic Reg. unus et Theodoretus.

PSALMUS L.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Βηθσαβεί.
3. Οἰκτειρόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ ἔλεός σου.
5. Ἐνδέλεχώς.
6. Νικᾶν κρίνοντα.
7. Εἰς ἀδικίαν ὠδινῆθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκύησέ με ἡ μήτηρ μου.
8. Θάλεις.
10. Ἀκουστὴν ποιήσόν μοι εὐθυμίαν καὶ εὐφροσύνην, ἡλαρυνθήτω ὁ στόμα καὶ συνέθλασεν.
- 12.
- 13.
16. Διαλαλήσει ἡ γλῶσσά μου τὴν ἐλεημοσύνην σου.

SYMMACHUS.

2. Bethsabee.
3. Miserere mei, Deus, secundam misericordiam tuam.
5. Perpetuo.
6. Vincere judicantem, vel, ut vincas judicans.
7. In iniquitatem conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea.
8. Vis.
10. Auditam fac mihi alacritatem et lætitiā, exhilarentur ossa quæ confregit.
- 12.
- 13.
16. Enarrabit lingua mea misericordiam tuam.

ΠΑΤΡΟΙ. ΓΑ XVI.

PSALMUS L.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Βηρσαβεί. Ζ', Βηθσαβεί.
3. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου.
5. Διαπαντός.
6. Νικήσῃς ἐν τῷ κρίνειν. Ἄλλος, νικήσῃς.
7. Ἐν ἀνομίαις συνελήφθην, καὶ ἐν ἁμαρτίαις ἐκίσσησέ με ἡ μήτηρ μου. Ἄλλος, ἐγέννησεν.
8. Ἠγάπησας.
Καὶ τὰ κρύφια. Ἄλλος, καὶ τὰ ἀγνωστα.
Ἐδήλωσάς μοι. Ἄλλος, ἐφάνερωσάς μοι.
10. Ἀκουτιεῖς με ἀγαλλίασιν καὶ εὐφροσύνην, ἀγαλλιάσονται ὅσα τεταπεινωμένα.
12. Κτίσον.
Καὶ πνεῦμα εὐθές. Ἄλλος, καὶ πνεῦμα ἀληθές.
13. Μὴ ἀντανέλης ἀπ' ἐμοῦ.
16. Ἀγαλλιᾶσεται ἡ γλῶσσά μου τὴν δικαιοσύνην σου.

LXX INTERPRETES.

2. Bersabee. VII, Bethsabee.
3. Miserere mei, Deus, secundam magnam misericordiam tuam.
5. Semper.
6. Vincas cum judicaris. *Alius*, vincas.
7. In iniquitatibus conceptus sum, et in peccatis concepit me mater mea. *Alius*, genuit.
8. Dilexisti.
Et occulta. *Alius*, et ignota.
Manifestasti mihi. *Alius*, declarasti mihi.
10. Audire me facies gaudium et lætitiā, exsultabunt ossa humiliata.
12. Crea.
Et spiritum rectum. *Alius*, et spiritum verum.
13. Ne auferas a me.
16. Exsultabit lingua mea justitiam tuam.

THEODOTIO.

2. Bethsabee.
- 3.
- 5.
6. Vincas cum judicaris.
- 7.
- 8.
- 10.
- 12.
- 13.
- 16.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ

19 רח נשברה

19.

19.

לב- נשבר ונדח

20 היטיבה ברצנך את- ציון

20.

20. Ἀγάθουν εὐδοκίαν σου τῆν Σιών.

21 אד תחפץ ובחי- צדק עולה ונליל

21.

21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

19. Spiritus contritus. *Hieron.*, spiritus contribulatus.

19. Spiritus contribulatus.

19.

Cor contritum et concontractum. *Hieron.*, cor contritum et humiliatum.

Cor contritum et humiliatum.

20. Benigne fac in bona voluntate tua Sion. *Hieron.*, benigne fac in voluntate tua Sion.

20. Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion.

20. Benefac in beneplacito tuo ipsi Sion.

21. Tunc voles sacrificia iustitiæ, ascensionem et holocaustum. *Hieron.*, tunc suscipies sacrificium iustitiæ, oblationes et holocausta.

21. Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationes et holocausta.

21.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum L.

V. 1. 'A., Σ., Θ., Ζ', Βηθσαβεζ. Drusius habet Βηθσαβεθ. Sed est haud dubie error librariorum, qui ⊂ pro Θ acceperunt, ob similitudinem earum litterarum quando caractere unciali rotundo illo scribebantur. Quod scribendi genus non modo Origenis tempore, sed etiam tribus quatuorve postea sæculis in usu erat.

V. 5. 'A., δώρησαι μοι etc. Drusius.

V. 5. Σ., ἐνδελεγώς. Ita mss.

V. 6. 'A., ὑπερκριθῆς. Sic Agellius recte. Drusius itidem, ὑπερκριθῆς. Sequentes Σ Θ. lectiones ex Drusio mutuamur. Coisl. unus, Ἄλλος, νικήσαι; [*f. pro νικήσης*].

V. 7. Σ., εἰς ἀδικίαν ὠδ-. Ex Eusebio et Colbertino uno. Alteram vero lectionem, Ἄλλος, ἐξένησεν, habent Colbertinus συνηρωῶς scriptus, et Coisl. unus.

V. 8. 'A., ἐβουλ-. Hæc Drusius habet.

Ibid. Ἄλλος, καὶ τὰ ἄγνωστα. Coisl. unus

PSALMUS LI.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ

2 אחימלך

2.

2. Ἀειμέλεχ.

3 כל- היום

3.

3. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν.

4 תחשב

4.

4.

6 אהבת כל- דברי- בלע

6.

6.

7 יתצך לנצח יתצך ויסוך כבוד

7.

7.

ישראל כבודך חיים סלה

9 יעזר

9.

9. Ἐκραταιώθη.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Achimelech. *Hieron.*, id.

2. Achimelech.

2. Aimelech.

3. Omni die. *Hieron.*, tota die.

3. Tota die.

3. In unoquoque die.

4. Cogitabit. *Hieron.*, cogitavit.

4. Cogitavit.

4.

6. Dilexisti omnia verba ad deprecandum. *Hieron.*, id.

6. Dilexisti omnia verba præcipationis.

6.

7. Destruet te, in æternum conteret te, et abradet te e tabernaculo, et eradicabit te e terra viventium, scilicet. *Hieron.*, destruet te, in sempiternum terrebit te, et ovellet te de tabernaculo, et eradicabit te de terra viventium. Semp r.

7. Destruet te in finem : evellet te, et emigrabit te de tabernaculo tuo : et radicem tuam de terra viventium.

7.

9. Roboratus est. *Hieron.*, confortatus est.

9. Prævaluit.

9. Roboratus est.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

19. Πνεύματος συντετριμμένου. Καταγυῖα γέγονεν ἡ καρδία μου.	19. Πνεῦμα συντετριμμένου. Ἄλλος, συντεθλασμένον. Καρδίαν συντετριμμένην καὶ ταπεινωμένην. Ἄλλος, συντεθλασμένην.	19.
20. Εὐεργέτησον.	20. Ἀγάθυνον, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοχίᾳ σου τὴν Ἐών. Ἄλλος, ἐν τῇ θελήσει σου.	20.
21. Τότε προσέβη θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ δλοκαυτώματα.	21. Τότε εὐδοχίσεις θυσίαν δικαιοσύνης, ἀναφορὰν καὶ δλοκαυτώματα.	21.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

19. Spiritu contrito. Confractum fuit cor meum.	19. Spiritus contritus. <i>Alius, confractus.</i> Cor contritum et humiliatum. <i>Alius, confractum.</i>	19.
20. Benefac.	20. Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion. <i>Alius, in voluntate tua.</i>	20.
21. Tunc suscipies sacrificium iustitiæ, oblationem et holocausta.	21. Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ, oblationem et holocausta.	21.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum L.

Ibid. Ἄλλος, ἐφανέρωσάς μοι. Idem Coislin.
V. 10. Σ., ἀκουστήν etc. Primam versus partem ex Colbertino uno mutuamur; alteram vero, λαρυνητόν etc., ex altero στιχηρῶς scripto.
V. 12. Ἄ., ἀνάκτισον. Coislin. unus.
Ibid. Ἄλλος, καὶ πνεῦμα ἀληθές. Alter Coislin.
V. 13. Ἄ., μὴ λάβης ἐξ ἐμοῦ. Colbert. unus.
V. 16. Σ., διαλαλήσει etc. Sic omnes mss., Theodorici et Drusius.
V. 19. Σ., πνεύματος συντ-. Eusebius.

Ibid. Ἄλλ., συντεθλασμένον et Ἄλλ., συντεθλασμένην. Coislin. unus. Est forte scholion.
Ibid. Σ., καταγυῖα etc. Eusebius et tres mss.
V. 20. Ἄ., ἀγάθυνον etc. Drusius. Ἄλλος, ἐν τῇ θελήσει σου. Coislin. unus.
V. 21. Σ., τότε προσβ-. Ex Colbertino uno et ex Daniele Barbaro. Ibid. Coislin. unus, τότε θελήσει; δλόκληρα καταγιαζόμενα πωρὶ, quæ videntur scholion esse.

PSALMUS LI.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Ἀχιμέλεχ.	2. Ἀβιμέλεχ.	2. Ἀχιμέλεχ.
3. Καθ' ἐκάστην ἡμέραν.	3. Ὅλην τὴν ἡμέραν.	3.
4.	4. Ἐλογίσαστο.	4. Ἐλάλησε.
6. Ἠγάπησας πάντας λόγους εἰς τὸ καταπιεῖν.	6. Ἠγάπησας πάντα τὰ ῥήματα καταποντισμοῦ.	6.
7. Καθελεῖ σε, καὶ ἀποξήσει σε ἀπὸ τῆς σκηνῆς σου, καὶ ἐκριζώσει σε ἐκ γῆς ζώντων εἰς ἀστ.	7. Καθέλοι σε εἰς τέλος, ἐκβάλει σε καὶ μεταναστεύσει σε ἀπὸ σκηνώματος, καὶ τὸ ῥιζωμά σου ἐκ γῆς ζώντων. Διάψαλμα.	7.
9. Ἐνισχυρίσαστο.	9. Ἐνεδυναμώθη.	9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Achimelech.	2. Abimelech.	2. Achimelech.
3. In unoquoque die.	3. Tota die.	3.
4.	4. Cogitavit.	4. Locuta est.
6. Dilixisti omnia verba ad devorandum.	6. Dilixisti omnia verba demersionis.	6.
7. Destruet te, et abradet te de tabernaculo tuo, et eradicabit te de terra viventium in perpetuum.	7. Destruat te in finem, evellat te, et transferat te de tabernaculo, et radicationem tuam de terra viventium. Diapsalma.	7.
9. Confortatus est.	9. Prævaluit.	

TO EBPAIKON.
 10 וַאֲנִי וְ כִּי־תִרְעַן בְּבֵית אֱלֹהִים
 11 שָׂכַךְ כִּדְמוּת נֶגַד הַסִּדִּיךְ

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
 10.
 11.

AKYAAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.
 10. Et ego sicut oliva frondosa in domo Dei. *Hieron.*, ego autem sicut oliva virens in domo Dei.
 11. Nomen tuum, quoniam bonum coram sanctis tuis. *Hieron.*, nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

VULGATA LATINA.
 10. Ego autem sicut oliva fructifera in domo Dei.
 11. Nomen tuum, quoniam bonum est in conspectu sanctorum tuorum.

AQUILA.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LI.

V. 2. 'A., 'Aειμέλεχ. Σ., Θ., 'Αχιμέλεχ. Drusius. Aquila et alii persepe litteram η non exprimunt per consonantem, ut alibi dicemus.

nem Theodoretus Symmacho, Euthymius Aquila tribuit.

V. 4. Θ., ἐλάλησε. Drusius.

V. 5. 'A., Σ., καθ' ἐκάστην ἡμέραν. Hanc lectio-

PSALMUS LII.

TO EBPAIKON.
 1 לְבִנְיָמִן עַל-מַחֲלֵת מַשְׁכֵּל לְדָוִד
 2 אָמַר נָבִל
 הַשְׁחָדוּת הַזֹּעֵיבָה עַל
 6 שֶׁם פְּחוּד-פְּחוּד לֹא-הָיָה פְחוּד
 כִּי-אֱלֹהִים פְּחוּד עֲצוּמֹת הַקָּדוֹשׁ
 הַבִּישָׁה כִּי-אֱלֹהִים מֵאֵסֶה

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

1. Τῷ νικοποῦν ἐπὶ χορείᾳ ἐπιστήμονος τοῦ Δαυὶδ.

2. Εἶπεν ἀπορρέων.

6. Ἐκαὶ ἐποθήθησαν...

Ἵτι ὁ Θεὸς ἐσκόρπισεν ἰσὰ παραμβιβληκότων σου ἤσχυνας, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπέβριψεν αὐτούς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori super Maeleth masculi ipsi David. *Hieron.*, victori per chorum, eruditio David.

VULGATA LATINA.

1. In finem, pro Maeleth, intelligentiæ David.

AQUILA.

1. Victori super Choreia scientis ipsius David.

2. Dixit stultus. *Hieron.*, id. Corruerunt et abominabilem fecerunt iniquitatem. *Hieron.*, corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitate.

2. Dixit insipiens. Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus.

2. Dixit effluens.

6. Ibi timuerunt timore, non fuit timor. *Hieron.*, ibi timuerunt timore, ubi non est timor.

6. Illic trepidaverunt timore ubi non erat timor.

6. Ibi attoniti sunt.

Quoniam Deus dispersit ossa obsidentis te: pudore affecti, quoniam Deus spreuit eos. *Hieron.*, quoniam Deus dispersit ossa circumdantium te: confunderis quia Deus projecit eos

Quoniam Deus dissipavit ossa eorum, qui hominibus placent: confusi sunt, quoniam Deus spreuit eos.

Quoniam Deus dissipavit ossa castrametantium circa te: pudore affecti, quoniam Deus abiecit eos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LII.

V. 1. Ex Eusebio. Vide supra psalm. xv.

Ibid. Σ., διεφθάρσαν etc. Eusebius.

V. 2. 'A., εἶπεν ἀπορρέων. Sic Aquila vocem נָבִל vertere solet. Vide I Reg. xxv, 25.

V. 6. Trium lectiones habet Drusius.

Ibid. Has Aquilæ et Synnachi lectiones exhibet

PSALMUS LIII.

TO EBPAIKON.
 1 רִמְצָה בְּנִיחֹת מַשְׁכֵּל לְדָוִד
 VERSIO HEBRAICI TEXT.
 1. Victori in Neginoth, masculi ipsi David. *Hieron.*, victori in psalmis eruditio David.

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

1. Τῷ νικοποῦν ἐν ψαλμοῖς ἐπιστήμονος τοῦ Δαυὶδ.

VULGATA LATINA.

1. In finem in carminibus, intellectus David.

AQUILA.

1. Victori in psalmis scientis ipsius David.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία εὐθαλῆς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

10. Ἐγὼ δὲ ὡσεὶ ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ.

10.

11. Ὅτι ἀγαθὸν τὸ ὄνομά σου ἀντικρυς τῶν ὁσίων σου.

11. Τὸ ὄνομά σου, ὅτι χρηστὸν ἐναντίων τῶν ὁσίων σου. Ἄλλος, τῶν ἀγῶν σου.

11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10. Ego autem sicut oliva vi-reans in domo Dei.

10. Ego autem sicut oliva fru-ctifera in domo Dei.

10

11. Quoniam bonum nomen tuum in conspectu sanctorum tuorum.

11. Nomen tuum, quoniam bo-num est in conspectu sanctorum tuorum. *Alius, castorum tuorum.*

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LI.

V. 6. Σ., ἡγάπησας etc. Colbert. unus.

V. 10. Σ., ἐγὼ δὲ etc. Eusebius.

V. 7. Σ., καθελεῖ ας etc. Chrysostomus.

V. 11. Σ., ὅτι ἀγαθὸν etc. Idem. Ἄλλος, τῶν

V. 9. Ἀ., ἐκρατ-. Drusius.

ἀγῶν σου. Coislin. unus.

PSALMUS LII.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐπινίκιον διὰ χοροῦ περι συνέσεως τοῦ Δαυὶδ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Μαελεθ συνέσεως τῷ Δαυίδ. Ε΄, εἰς τὸ νίκος ὑπὲρ τῆς χορείας συνέσεως τῷ Δαυίδ.

1. Εἰς τὸ νίκος ὑπὲρ τῆς χορείας συνέσεως τῷ Δαυίδ.

2.

Διεφθάρουσιν καὶ βδελυρίαν ἐπέ-τηδυσαν μετὰ ἀδικίας.

2. Εἶπεν ἄφρων.

2.

Διέφθειραν καὶ ἐβδελύχθησαν ἐν ἀνομίαις.

6. Φοβηθήσονται....

6. Ἐκεῖ ἐφοβήθησαν φόβον, οὗ οὐκ ἦν φόβος.

6. Ἐθαμβήθησαν, οὗ οὐκ ἦν θάμ-βος.

Ὁ γὰρ Θεὸς διασκορπίζει ὅσα τῶν παρεμβαλλόντων περὶ σέ· κατ-αισχυνθήσῃ, ὅτι ὁ Θεὸς ἀπειδοκίμα-σεν αὐτούς.

Ὅτι ὁ Θεὸς διεσκορπίσεν ὅσα ἀνθρωπαρέσκων· κατησχύνθησαν, ὅτι ὁ Θεὸς ἐξουδένωσεν αὐτούς.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale per Chorum de intelligentia ipsius David.

1. In finem, pro Maeleth intel-ligentiz ipsi David. V, in victoriam super Choreia intelligentiz ipsi Da-vid.

1. In victoriam super Chorea intelligentiz ipsi David.

2.

Corrupti sunt et abominationi studuerunt cum iniquitate.

2. Dixit insipiens.

2.

Corrupti sunt et abominabiles facti sunt in iniquitatibus.

6. Timebunt...

6. Illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.

6. Obstapuerunt, ubi non erat stupor.

Deus enim dissipabit ossa castrametantium circa te : pudore afficeris, quoniam Deus reproba-vit eos.

Quoniam Deus dissipavit ossa eorum qui hominibus placent : confusi sunt, quoniam Deus spre-vit eos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LII.

Eusebius. Theodoretus vero, Ἀ., Σ., ὁ γὰρ Θεὸς que discriminis, quod et alibi non infrequenter διεσκορπίσεν ὅσα παρεμβαλόντων περὶ σέ. Ambas fecit.

scilicet simul posuit, quia parum erat inter utram-

PSALMUS LIII.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐπινίκιον διὰ ψαλτηρίων περι συνέσεως τοῦ Δαυίδ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέ-σεως τῷ Δαυίδ.

1.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale per psalteria de intelligentia ipsius David.

1. In finem, in carminibus in-tellectus ipsi David.

1.

TO EBPAIKON.

5 תדינני
 6 בסבכי
 7 ישוב הרע לשרדי באסוק
 הצביותם

8 בנדבה אונדה לך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3. *Judicabis mihi. Hieron.,* ulciscere me.
 6. *Inter sustentatores. Hieron.,* sustentans.
 7. *Reddet malum inimicis meis: in veritate tua succide illos. Hieron.,* redde malum insidiatoribus meis: in veritate tua disperde eos.
 8. *In spontaneo sacrificabo tibi. Hieron.,* voluntarie sacrificabo tibi.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικὸς γράμμασι.

5.
6.
7.

8.

VULGATA LATINA.

3. *Judica me.*
 6. *Susceptor.*
 7. *Averte mala inimicis meis: et in veritate tua disperde illos.*
 8. *Voluntarie sacrificabo tibi.*

ΑΚΥΤΑΑΣ.

5. Δικάσεις μοι.
6.
7.

8. Ἐν ἐκουσιασμῷ θυσιάτω σοι.

AQUILA.

3. *Judicabis mihi.*
 6.
 7.
 8. *In spontaneo sacrificabo tibi.*

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIII.

V. 1. Tituli lectiones adfert Eusebius expositione nostri. Drusius vero sic, Ἄ. et V, κρινεῖς με. Sym., δικάσεις. Theodot. ut VII. Eusebius vero legit, οἱ λοιποὶ δικάσεις μοι, et lectioni codicam fa-

V. 3. Ἄ., Σ., δικάσεις μοι etc. Sic duo mss.

PSALMUS LIV.

TO EBPAIKON.

1 למנצח בגינות משכיל לחד
 3, 4 ארד בשיחי ואהימרה:
 מקול ארבע כפשי עקת רשע

כרמימרה עלי ארז ובארע ישטמתי

5 לבי יחיל בקרבי

6 פלצות

7, 8 ואקור מריחותי אבר כותב.
 אעשה ואשכנה: הנה ארחיק נדד
 אלן במדבר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. *Victori in Neginoth maschil ipsi David. Hieron.,* victori in psalmis eruditio David.
 3, 4. *Conquerar in meditatione mea, et tumultuabor a voce inimici, a faciebus coarctationis impii. Hieron.,* humiliatus sum in meditatione mea, et conturbatus a voce inimici a facie persequentis impii.
 Quoniam labi facient super me mendacium, et in ira adversabuntur mihi. *Hieron.,* quoniam projecerunt super me iniquitatem, et in furore adversabuntur mihi.
 5. *Cor meum cruciabitur in interiori meo. Hieron.,* cor meum doluit in vitalibus meis.
 6. *Horror. Hieron.,* caligo.
 7, 8. *Et dixi: Quis dabit mihi pennam sicut columbæ? volabo et habitabo. Ecce elongabo me vagando, pernoctabo in deserto. Hieron.,* quis dabit mihi pennam sicut columbæ, et volabo, et requiescam? Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικὸς γράμμασι.

1.
3, 4.

5.

6.

7, 8.

VULGATA LATINA.

1. *In finem, in carminibus intellectus David.*
 3, 4. *Contristatus sum in exercitatione mea, et conturbatus sum a voce inimici, et a tribulatione peccatoris*
 Quoniam declinaverunt contra me iniquitates: et in ira molesti erant mihi.
 5. *Cor meum conturbatum est in me.*
 6. *Tenebræ.*
 7, 8. *Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ, et volabo, et requiescam? Ecce elongavi fugiens et mansi in solitudine.*

ΑΚΥΤΑΑΣ.

1. Τῷ νικοποιῷ ἐν ψαλμοῖς ἐπιστήμονος τοῦ Δαυὶδ.
 3, 4. . . ἐν ὀμιλίᾳ μου.

Ἄνωρελές.

5. Ἡ καρδία μου ὠδίνησεν ἐν ἐγκάτω μου.

6. Εἰλίθησις.

7, 8. .

AQUILA.

1 *Victori in psalmis scientis ipsius David.*
 3, 4. . . in colloquio meo.
 Inutilitatem.
 5. *Cor meum parturivit in visceribus meis.*
 6. *Convolutio*
 7, 8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. Δικασίς μοι.	3 Κρινόν με. Ε', κρινεῖς μοι.	3.
6. Ὑπέρεισμα	6. Ἀντιλήπτωρ.	6.
7. Ἀνταποδώσει κακὰ τοῖς ἀπο- τειχίζουσι με· ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἀποσιώπησον αὐτούς.	7. Ἀποστρέψει τὰ κακὰ τοῖς ἐχθροῖς μου, ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου ἐξολόθρευσον αὐτούς.	7.
8.	8. Ἐκουσίως θύσω σοι.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. Judicabis mihi.	3. Judica me. V, judicabis mihi.	3.
6. Sustentaculum.	6. Susceptor.	6.
7. Retribuet mala depellentibus me: in veritate tua tacere fac eos.	7. Avertet mala inimicis meis: in veritate tua disperde illos.	7.
	8. Voluntarie sacrificabo tibi.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIII.

vere videtur. Coislinianus vero unus habet, 'A., V. 7. Σ., ἀνταποδώσει etc. Eusebius in Psalmos.
Σ., μοι. Ε', κρινεῖς με. V. 8. 'A., ἐν ἐκουσιασμῷ etc. Ibid.

V. 6. Σ., ὑπέρεισμα. Eusebius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιον διὰ ψαλτηρίων περι συνέτω; τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ἐν ὕμνοις συνέ- σως τῷ Δαυίδ.	1.
3, 4. Κατηνέχθην προσλαλῶν ἐμαυτῷ, καὶ συνέχθη ἐν φω- νῆς ἐχθροῦ, ἀπὸ ἐνοχλήσεως ἀσε- βούς.	3, 4. Ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀβολοσγίᾳ μου, καὶ ἐταράχθην ἀπὸ φωνῆς ἐχθροῦ, καὶ ἀπὸ θλίψεως ἀμαρτω- λοῦ. Ἄλλος, ἐν τῇ μερίμνῃ μου.	3, 4.
"Ὅτι ἐπέγραψαν κατ' ἐμοῦ ἀσέ- θειαν, καὶ μετ' ὀργῆς ἠναντιώθη- σάν μοι.	"Ὅτι ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμὲ ἀνομίαν, καὶ ἐν ὀργῇ ἐνεκτόουν μοι.	
5. Ἡ καρδία μου διεστροφάτο ἐνδον μου.	5. Ἡ καρδία μου ἐταράχθη ἐν ἐμοί.	5.
6. Φρίκη.	6. Σκότος.	6.
7, 8. Καὶ εἶπον, Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστέρως, πετα- σθῆναι, καὶ ἐδρασθῆναι; πόρρω ἂν ἐποίησα τὴν ἀναχώρησίν μου, ἡύλι- ζόμην ἂν ἐν τῇ ἐρήμῳ.	7, 8. Καὶ εἶπα· Τίς δώσει μοι πτέρυγας ὡσεὶ περιστέρως; καὶ πε- τασθήσομαι καὶ ἀναπαύσω. Ἴδου ἐμάκρυνα φυγαδεύων, καὶ ἡύλισθην ἐν τῇ ἐρήμῳ.	7, 8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale per psalteria de intelligentia ipsius David.	1. In finem, in carminibus in- tellectus David.	1.
3, 4. Demissus sum alloquens meipsum, et confusus sum a voce inimici, a molestatione impii.	3, 4. Contristatus sum in exer- citatione mea, et conturbatus sum a voce inimici, et a tribula- tione peccatoris. Alius, in solici- tudine mea.	3, 4.
Quoniam inscripserunt contra me impietatem, et cum ira adver- sati sunt mihi.	Quoniam declinaverunt contra me iniquitatem: et in ira molesti erant mihi.	
5. Cor meum volvebatur intra me.	5. Cor meum conturbatum est in me.	5.
6. Horror.	6. Tenebræ.	6.
7, 8. Et dixi: Quis mihi dabit pennas sicut columbæ, ad volan- dum et insidendum? Longe uti- que fecissem secessionem meam.	7, 8. Et dixi: Quis dabit mihi pennas sicut columbæ? et volabo, et requiescam. Ecce clongavi fu- giens, et mansi in solitudine.	7, 8.

TO EBPAIKON.

9 אחישה מפלט לי מרחק סעו
מסעו

12-10 בלע אדני פלב לשונם כר
ראיתי חמס ריב בעיר : יוסם
לילה יסובב על-חמתיה ואן תעמל
בקרבה : חזרת בקרבה ולא-ימיש
מרחבה תך ומרמה

15-13 כי רא-אויב יחרפני ואשא
לא-משנאי עלי הנדיל ואסתר
במט : ואזח אנש כעדני אלפני
ומיעני : אשר יחז נמתק סד בבית
אלהים נגל-ברגש

16 ישימות ו עלימו

כי-רעת במנזרים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

ron., et dixi : Quis dabit mihi pen-
nas columbæ, ut volem et requiescam ?
ut procul abeam, et commorer in deserto.

9. Accelerabo evasionem mihi,
a vento excitato a turbine. *Hieron.*,
festinabo ut salver a spiritu
te pestatis et turbinis.

10-12. Degluti, Domine, divide
linguam eorum, quoniam vidi rapi-
nam et rixam in civitate. Die ac
nocte circumdeleerunt eam super
muros ejus : et iniquitas et labor
in interiori ejus. Pravitates in in-
teriori ejus : et non recedet e pla-
tea ejus fraus et dolus. *Hieron.*,
præcipita, Domine, divide linguas
eorum. Quoniam vidi iniquitatem et
contradictionem in civitate. Die ac
nocte circumeuntes muros : scelus
et dolor in medio ejus. Insidiæ in
vitalibus ejus, et non recedit de pla-
teis ejus damnum et fraudulentia.

13-15. Quoniam non inimicus
probris affecit me, et feram ; non
odio habens me super me magni-
ficavit, et abscondam me ab eo. Et tu
homo secundum comparationem
meam : præceptor meus, et notus
meus, qui simul dulce habebamus
secretum, in domo Dei ambulaba-
mus in strepitu. *Hieron.*, non enim
inimicus exprobravit mihi ut sus-
timeam : neque is qui oderat,
super me magnificatus est, ut abs-
condar ab eo. Sed tu homo una-
nimis meus, dux meus et notus
meus. Qui simul habuimus dulce
secretum, in domo Dei ambulavi-
mus in terrore.

16. Inducet mortem super eos.
Hieron., veniat mors super eos.

Quia mala in habitatione eo-
rum. *Hieron.*, quoniam nequitia
in congregacione eorum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

9.

10-12.

13-15.

16.

VULGATA LATINA.

9. Expectabam eum qui salvum
me fecit a pusillanimitate spiri-
tus, et tempestate.

10-12. Præcipita, Domine, et di-
vide linguas eorum : quoniam vidi
iniquitatem et contradictionem in
civitate. Die ac nocte circumdabit
eam super muros ejus iniquitas,
et labor in medio ejus et injusti-
tia. Et non defecit de plateis ejus
usura et dolus.

13-15. Quoniam si inimicus
meus maledixisset mihi, susti-
nuissem utique, et si is qui oderat
me super me magna locutus fuis-
set, abscondissem me forsitan ab
eo. Tu vero homo unanimis, dux
meus, et notus meus, qui simul
mecum dulces capiebas cibos, in
domo Dei ambulavimus cum con-
sensu.

16. Veniat mors super illos.

Quoniam nequitia in habitacu-
lis eorum.

ΑΚΥΛΑΣ.

9. Σπεύσω διασωσµὸν ἐµοὶ ἀπὸ
πνεύµατος λαλαπάδους, ἀπὸ λαλα-
πας.

10-12. Ὁφληµα καὶ ἐπέθεσα.

13-15. Οἱ ὁµοῦ ἐγλυκάνασαν
ἀπόρρητον.

16. Ἐπάξει θάνατον ἐπ' αὐτούς.

Ὅτι πονηρῆται ἐν συστροφῇ αὐ-
τῶν.

AQUILA.

9. Accelerabo evasionem mihi
a spiritu turbinis, a turbine.

10-12. Debitum et fraudulentiam.

13-15. Qui simul dulce mi-
cebamus secretum.

16. Inducet mortem super eos.

Quoniam malitia in costu eo-
rum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9. Ἐξαίφνης ἐποίησα ἄν τὴν ἔκφυξίν μου ἀπὸ πνεύματος ἐπαίροντος· λαίλαπος.

10-12. Καταποντισθῆναι ποίησον, Δέσποτα, καὶ ἀσύμφωνον ποίησον τὴν γλῶσσαν αὐτῶν· ὅτι ἐθεώρησα βίβιον, ἀδικίαν καὶ ἀδικασίαν ἐν τῇ πόλει· ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλοῦντα αὐτῆς τὰ τεῖχη, ὀδύνην καὶ τάλαιπωρίαν ἔνδον αὐτῆς, ἐπηρείας ἔνδον αὐτῆς, ἀγώριστον ἀπὸ τῶν πλατειῶν αὐτῆς ζῆμίαν καὶ ἐπίθεσιν.

13-15. Οὐ γὰρ ἐχθρὸς προσηλάκισέ με, ἵνα βαστάξω, οὐδὲ διὰ μίσους μοι ἐπ' ἐμὲ ἐμεγάλυνε πτερνισμὸν, ἵνα κρύθωμαι αὐτόν. Ἄλλὰ σὺ, ἄνθρωπε ὁμοιωτόπισ μοι, συνήθης καὶ γνώριμός μοι, οἱ τινες ἐκκοινολογοῦμεθα γλυκεῖαν ὀμίλιαν· ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἀνεστρεφόμεθα συνδιαίτου μένοι.

16. Αἰφνιδίως θάνατος ἐπέλθοι αὐτοῖς.

Ἵτι πονηρία ἐν συστροφῇ αὐτῶν.

SYMMACHUS.

mansissem in deserto.

9. Repente fecissem effugium meum a spiritu elevante turbiniis.

10-12. Demergi fac, Domine, et dissonam fac linguam eorum: quoniam intuitus sum violentum, iniquitatem et injustitiam in civitate. Die ac nocte circumdantia muros ejus, dolorem et miseriam intra eam, nocumenta intra eam, inseparabile a plateis ejus damnum et fraudulentiam.

13-15. Non enim inimicus exprobravit mihi, ut feram, neque propter odium in me super me magnificavit calcaneum, ut absconдар ab eo: sed tu, homo similis moris mihi, familiaris et notus mihi, qui commune miscbamus dulce colloquium: in domo Dei versabamur una viveutes.

16. Repente mors superveniat eis.

Quoniam nequitia in cœtu eorum.

9. Προσεδεχόμεν τὸν σώζοντά με ἀπὸ ὀλιγοψυχίας καὶ καταϊγίδος.

10-12. Καταπόντισον, Κύριε, καὶ καταδίελε τὰς γλῶσσας αὐτῶν, ὅτι εἶδον ἀνομίαν καὶ ἀντιλογίαν ἐν τῇ πόλει. Ἡμέρας καὶ νυκτὸς κυκλώσει αὐτὴν ἐπὶ τὰ τεῖχη αὐτῆς ἀνομία, καὶ πόνος ἐν μέσῳ αὐτῆς, καὶ ἀδικία. Καὶ οὐκ ἐξέλιπεν ἐκ τῶν πλατειῶν αὐτῆς τόκος καὶ ὄσλος. Ἄλλος, κόπος καὶ ὄσλος.

13-15. Ὅτι εἰ ἐχθρὸς ὤνελδισέ με, ὑπήνεγκα ἄν· καὶ εἰ ὁ μισῶν ἐπ' ἐμὲ ἐμεγαλοῤῥημόνησεν, ἐκρούσθην ἄν ἀπ' αὐτοῦ. Σὺ δὲ, ἄνθρωπε ἰσόψυγε, ἡγεμῶν μου καὶ γνωστὴ μου, ὃς ἐπιτοαυτὸ ἐγλύκανας ἐδέσματα, ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ ἐπορεύθημεν ἐν ὁμονοίᾳ.

16. Ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτούς.

Ἵτι πονηρία ἐν ταῖς παροιχίαις αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

9. Exspectabam eum qui salvum me fecit a pusillanimitate spiritus et tempestate.

10-12. Præcipita, Domine, et divide linguas eorum: quoniam vidi iniquitatem et contradictionem in civitate. Die ac nocte circumdabit eam super muros ejus iniquitas, et labor in medio ejus, et injustitia. Et non defecit de plateis ejus usura et dolus. Alius, labor et dolus.

13-15. Quoniam si inimicus exprobrasset mihi, sustinuissem utique: et si is qui oderat super me magna locutus fuisset, abscondissem me utique ab eo. Tu vero, homo unanimis, dux meus, et notus meus, qui simul dulces capiebas cibos, in domo Dei ambulavimus cum consensu.

16. Veniat mors super illos.

Quoniam nequitia in habitaculis eorum.

9. Σπεύσω διωσωσμέν ἐμοὶ ἀπὸ πνεύματος λαίλαπώδους, ἀπὸ λαίλαπος.

10-12.

13-15.

16.

THEODOTIO.

9. Accelerabo evasionem mihi a spiritu turbiniis, a turbine.

10-12.

13-15.

16.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΓΛΑΣ.

17 אני אל-אלהים אקרא ויהיה
ישיעני
19, 20 כי-מרבים היו עבדי
: ישבע . אל ו יוענם וישב קדם

17.

19, 20.

7. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν κἀλέσω,
καὶ Κύριος σώσει με.
19, 20.

אין חליפתו לכו ולא יראו אלהים

Οἷς οὐκ εἰσὶν ἀλλαγὰι αὐτοῖς,
καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν.

21 שלח ידיו בשלמוי חלל בדיחו

21.

21. Ἀπέστειλε χεῖρα αὐτοῦ ἐν
εἰρηνικοῖς αὐτοῦ.

22 חלקו ו מרמאת פיו וקרבלו
רבו דבריו משמי וחמה פתחת

22.

22. Λόγῃται.

23 יכלכך

23.

23. Ἀγαπήσει σε.

לא- יתן לעולם מדת לצדיק

24 ואתה אלהים ו תרדם לנא-
שחת

24.

24.

אנשי דמים ומרמה לא- יחזו
ימיהם

Ἄνδρες αἱμάτων καὶ ἐπαθείας
οὐ μὴ ἤμισεύσουσι εἰς ἡμέρας αὐ-
τῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

17. Ego ad Deum clamabo, et Dominus servabit me. *Hieron.*, ego ad Deum clamabo, et Dominus salvabit me.

17. Ego autem ad Deum clama- vi, et Dominus salvabit me.

17. Ego ad Deum clamabo, et Dominus salvabit me.

19, 20. Quoniam in multis fuerunt mecum. Audiet Deus, et humiliabit eos, et sedens quoniam am. *Hieron.*, multi enim fuerunt adversum me. Exaudiet Deus et humiliabit eos, qui iudex est ab initio

19, 20. Quoniam inter multos erant mecum. Exaudiet Deus et humiliabit illos, qui est ante saecula.

19, 20.

Non mutationes eis, et non timuerunt Deum. *Hieron.*, non enim mutantur, neque timent Deum.

Non enim est illis commutatio, et non timuerunt Deum.

Quibus non sunt mutationes, et non timuerunt Deum.

21. Misit manus suas in pacificos ejus, polluit pactum ejus. *Hieron.*, extendit manum suam ad pacifica: contaminabit pactum suum.

21. Extendit manum suam in retribuendo: contaminaverunt testamentum ejus.

21. Misit manum suam in pacificos ejus.

22. Lenierunt praeparationis os suum, et appropinquans cor ejus. Mollia fuerunt verba ejus super oleo, et ipsa gladii stricti. *Hieron.*, nitidius butyro os ejus: pugnat autem cor illius, molliores sermones ejus oleo, cum sint lanceae.

22. Divisi sunt ab ira vultus ejus: et appropinquavit cor illius. Molliti sunt sermones ejus super oleum: et ipsi sunt jacula.

22. Lanceae.

23. Educabit te. *Hieron.*, enutriet.

23. Enutriet.

23. Diliget te.

Non dabit in saeculum fluctuationem justo. *Hieron.*, non dabit in aeternum fluctuationem justo.

Non dabit in aeternum fluctuationem justo.

24

24. Et tu, Deus, descendere facies eos in puteum fovearum. *Hieron.*, tu autem, Deus, deduces eos in puteum interitus.

24. Tu vero, Deus, deduces eos in puteum interitus.

Viri sanguinum et doli non dimidiabunt dies suos. *Hieron.*, viri sanguinum et dolosi non dimidiabunt dies suos.

Viri sanguinum et dolosi non dimidiabunt dies suos.

Viri sanguinum et doli non dimidiabunt dies suos.

ΓΜΜΑΧΟΣ

Υ.

ΘΕΟΥΔΟΤΩΝ.

ὁριος σώσει με.
 ἄλλοιτοὶ γὰρ ἐγένοντο
 ἄλαστονται, οὐδὲ φο-
 βεόν.
 ἔνε τὴν χεῖρα αὐτοῦ
 νεύοντας πρὸς αὐτόν·
 ἠνθήκη.
 ἔρα βουτύρου τὰ στό-
 Πολεμεῖ δὲ ἡ καρδία
 ἠν ἀπαλώτεροι οἱ λόγοι
 , ὄντες ἀνατμητικοί.
 ἴσει σε.
 εἰ εἰς αἰῶνα κλεισθή-
 ὁ Θεὸς, κατενέγκαις
 ἔκκον διαφθορᾶς.
 καὶ δόλιοι οὐχ ἡμισεύ-
 ἰερας αὐτῶν.

17. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν ἐκέκρα-
 ξα, καὶ ὁ Κύριος εἰσέκουσέ μου.
 19, 20. Ὅτι ἐν πολλοῖς ἤσαν σὺν
 ἐμοί. Εἰσακούσεται ὁ Θεὸς, καὶ τα-
 πεινώσει αὐτούς, ὁ ὑπάρχων πρὸ
 τῶν αἰῶνων.
 Οὐ γὰρ ἔστιν αὐτοῖς ἀντάλλαγμα,
 καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸν Θεόν. Ἄλ-
 λος, ὅτι ὁ ὄλλος ἀντάλλαγμα αὐ-
 τοῖς.
 21. Ἐξέτεινα τὴν χεῖρα αὐτοῦ
 ἐν τῷ ἀποδιδοῦναι· ἐθεθήλωσαν τὴν
 διαθήκην αὐτοῦ.
 22. Διεμερίσθησαν ἀπὸ ὀργῆς
 τοῦ προσώπου αὐτοῦ, καὶ ἤγγισαν
 ἡ καρδία αὐτοῦ. Ἠπαλύνθησαν οἱ λό-
 γοι αὐτοῦ ὑπὲρ ἔλαιον, καὶ αὐτοὶ
 εἶσι βολίδες.
 23. Διαθρήψει. Ε', Γ', ἀγαπήσει
 σε.
 Οὐ δώσει εἰς τὸν αἰῶνα ἀάλον τῷ
 δικαίῳ. Ἄλλ., εἰς μετακίνησιν εἰς
 τε παραχῆν.
 24. Σὺ δὲ, ὁ Θεὸς, κατάρξεις αὐ-
 τοῖς εἰς φρέαρ διαφθορᾶς.
 Ἄνδρες αἰμάτων καὶ δολιότητος
 οὐ μὴ ἡμισεύσωσι τὰς ἡμέρας αὐ-
 τῶν.

17. Ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν κεκρά-
 ξημαι, καὶ Κύριος σώσει με.
 19, 20.
 21. Ἐξέτεινα τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς
 τοὺς εἰρηνεύοντας πρὸς αὐτὸν πα-
 ῆθησαν συνθήκην.
 22.
 23.
 24.

MMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

minus salvabit me.
 uli enim fuerunt ad-
 mutantur, neque ti-
 dit manum suam ad
 ntes cum eo: trans-
 pactum.
 ra butyro ora eorum
 nquans cor eorum).
 cor uniuscujusque
 iores sermones ejus
 int dissecantes.
 te.
 ddet in sæculum clau-
 ro, Deus, deducis eos
 rruptionis.
 ii et dolosi non dimi-
 suos.

17. Ego ad Deum clamavi, et
 Dominus exaudivit me.
 19, 20. Quoniam inter multos
 erant mecum. Exaudiet Deus et
 humiliabit illos, qui est ante sæ-
 cula.
 Non enim est illis commutatio,
 et non timuerunt Deum. *Alius*,
 quoniam dolus commutatio ipsis.
 21. Extendit manum suam in
 retribuendo; contaminaverunt te-
 stamentum ejus.
 22. Divisi sunt ab ira vultus
 ejus: et appropinquavit cor illius
 Molliti sunt sermones ejus super
 oleum: et ipsi sunt jacula.
 23. Enutriet. V, VI, diliget te.
 Non dabit in æternum fluctua-
 tionem justo. *Alius*, in transmo-
 tionem et in perturbationem.
 24. Tu vero, Deus, deduces eos
 in puteum corruptionis.
 Viri sanguinum et dolositatis non
 dimiliabunt dies suos.

17. Ego ad Deum clamabo, et
 Dominus salvabit me.
 19, 20.
 21. Extendit manum suam ad
 pacem habentes cum eo: trans-
 gressi sunt pactum.
 22.
 23.
 24.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIV.

V. 1. Tituli lectiones ex mss. et ex Eusebio mutamur.

V. 3, 4. 'A.,.... ἐν ἡμίλῃ μου etc. Theodoretus, unus codex et Drusius. Ἄλλος, ἐν τῇ μερίμῃ μου. Coisl. unus.

Ibid. Σ., κατηνέχθην etc. Sic Theodoretus, Drusius et unus Regius, qui postremus habet, ἀπὸ ἐνοχλήσεως, loco ἀπὸ ὀλίψεως.

Ibid. Σ., ὅτι ἐπέγραψαν etc. Sic Eusebius. Alii cum Theodoro forte melius, ἐπέβρισαν, *injecerunt*, quæ interpretatio magis ad Hebraici verbi sensum accedit. Ibid. 'A., ἀνωπάλεις, ex Theodoro. Sic autem solet Aquila vocem גַּמ vertere, ut sæpe vidimus.

V. 5. 'A., ἡ καρδία etc. Has Aquilæ et Symmachi interpretationes exhibet Eusebius in Psalmos.

V. 6. 'A., εἰλίνθεις. Σ., φρίκη. Eusebius. (')

V. 7 et 8. Σ., καὶ εἶπον etc. Idem.

V. 9. 'A., Θ., σπέσω etc. Sic unus Regius optime. Theodoretus hanc interpretationem Symmacho etiam tribuit, cui tamen tota competere uquit, ut arguitur ex serie. In hoc tamen consensit Symmachus cum aliis, quod פַּרְדַּי verterit ἀπὸ πνεύματος : in cæteris autem in sensu tantum convenit cum illis, dum vertit ex eodem Regio, ἐξάφνης ἐποίησα ἄν etc., et ita intelligendus est Hieronymus, ubi ait Epist. ad Sun. et Fret : *Sed sciendum est quod pro ὀλιγοψυχία, Aquila et Symmachus, et Theodotion, et Quinta editio, interpretati sunt, ἀπὸ πνεύματος, id est, a spiritu ; et in Hebræo scriptum est, MELUA : omnisque sensus ita apud eos legatur : Festinabo ut salver a spirita tempestatis et turbinis.*

V. 10-12. Σ., καταποντισθῆναι etc. Ex Eusebio. Colbertinus unus habet, καταπονθῆναι, *perperam*; alter στιχηρῶς scriptus, καταποθῆναι, quæ lectio

(') Melius S. Athanasius in Catena Patrum Græc., ἡ κατὰ τὸν Ἀκύλα, δεινῆσις. I. e., vel secundum Aquilam, ζέινησις, tremor. DRACH.

PSALMUS LV.

TO EBPAIKON.

1. על-ינת אלם רחיקי
לחך מנתם באות איתך פלשתים בג

3. שאפי שורדי כל-היום

כי-רבים נחמים לי מודם

4. יום אירא אני אלך אבטך

5. באהים אהלך דבר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori super columbam mutam remotis, ipsi David machtham, cum tenerent eum Philistim in Geth. *Hieron.*, victori pro columba muta, eo quod procul abierit David humilis et simplex, quando tenuerunt eum allophyli in Geth.

3. Absorbuerunt inimici mei tota die. *Hieron.*, conculcaverunt me insidiatores mei tota die.

Quia multi bellantes mihi, o Excelse. *Hieron.*, multi enim qui pugnant contra me, Altissime.

4. Die timebo, ego in te fidam. *Hieron.*, quacumque die territus fuero : ego in te confidam.

5. In Deo laudabo verbum ejus. *Hieron.*, id.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικὸς γράμμασι.

1.

5.

4.

5.

VULGATA LATINA.

1. In finem, pro populo, qui a sanctis longe factus est, David in tituli inscriptionem, cum tenuerunt eum allophyli in Geth.

3. Conculcaverunt me inimici mei tota die.

Quoniam multi bellantes adversum me. Ab altitudine.

4. diei timebo : ego vero in te sperabo.

5. In Deo laudabo sermones meos.

AKYAAΣ

1. Τῷ νικοποῦ ὑπὲρ περιστρεφῶς ἀλλοῦ, μακρυσμῶν τοῦ Δαυὶδ ταπεινοῦ τελείου, ἐν τῷ κρατησῶ αὐτὸν Φυλισταίου ἐν Γέθ.

3.

Ἵτι πολλοὶ πολεμοῦσι με, Ὑψίστε.

4. Ἡμέρας φοβηθήσομαι ἐγὼ, πρὸς σὲ πεποιθήσω.

5. Ἐν τῷ Θεῷ ὑμνήσω ῥήματα αὐτοῦ.

AQUILA.

1. Victori pro columba muta elongationum David humilis perfecti, cum tenerent eum Philistim in Geth.

3.

Quia multi impugnant me, Altissime.

4. Die timebo ego, ad te confidam.

5. In Deo celebrabo verba ejus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIV

non spernenda. 'Α., ὄφλημα καὶ ἐπίθεσιν. Sic Colbert. unus. Ἄλλος, κόπος καὶ δόλος. Coislín.

V. 13-15. Σ., οὐ γὰρ ἐχθρὸς etc. Sic Eusebius et mss. Symmachi lectionem plenam, et Aquilæ mutilam referunt.

V. 16. 'Α., ἐπάξει etc. Eusebius et Colbert. unus. Sequentem vero Symmachi lectionem duo Colbertini Aquilæ perperam adscribunt.

Ibid. 'Α., ὅτι κληροῖαι etc. Eusebius et Colbertinus unus. Symmachi lectionem adferunt duo Colbertini.

V. 17. 'Α., ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν καλέσω etc. Hanc interpretationem Aquilæ tantum tribuit Eusebius; Symmacho etiam Colbert. unus. Theodotionis lectio ex Eusebio.

V. 19, 20. Σ., πολλοστοὶ etc. Eusebius et mss. Vide Hieronymum ad Sun. et Fret. (')

Ibid. 'Α., οἷς οὐκ εἰσὶν etc. Has lectiones mutua-

mur ex Eusebio, ex tribus mss. et ex Theodoro.

V. 21. Aquilæ et Symmachi lectiones sic exprimit Eusebius. Drusius vero ex Theodoritis, ut ipse ait, hanc trium lectionem proponit: A., S., Th., ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τοὺς εἰρηνεύοντας πρὸς αὐτόν. Ibi vero lectio Aquilæ cum aliorum lectione confunditur, quia parum differt ab illa.

V. 22. Σ., λιώτερα etc. Eusebius, Theodoretus et tres mss. 'Α., λόγχοι. Theodoretus Aquilam sequitur Hieronymus pro more suo.

V. 23. 'Α., Σ., Ε', Γ', ἀγαπήσει σι. Sic Colbert. unus.

Ibid. Σ., οὐκ ἐκδώσει etc. Eusebius. Ἄλλος, εἰς μετακίνησιν etc. Colbertinus stichographus scriptus.

V. 24. Σ., σὺ δὲ, ὁ Θεὸς etc. Eusebius.

Ibid. 'Α., ἄνδρες αἰμάτων etc. Aquilæ et Symmachi lectiones effert Eusebius.

(') Ad hanc Symmachi lectionem adjunxit Montf., errore vix excusando, longam expositionem ipsius Eusebii, quasi partem versionis Symmachi. Re autem vera nulla ratione quadrat ad hebraicum textum. Sed inspicere Eusebii comment. Διασπ.

PSALMUS LV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς, ὑπὲρ τοῦ φύλου ἀπωσμένου τοῦ Δαυὶδ, τοῦ ταπεινόμενου καὶ ἀμώμου, ὅτε κατέσχον αὐτὸν οἱ Φιλισταῖοι ἐν Γέθ.

3. Ἐπέτριβον αἱ θλίβοντές με κατὰ πᾶσαν ἡμέραν.

Ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με ὑψηλότεροι.

4. Ἐν ἧ ἡμέρᾳ φοβηθῶ, σοὶ πέποιθα.

5. Διὰ τοῦ Θεοῦ ὁμνήσω τὸν λόγον αὐτοῦ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μεμακρυμένου, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὅποτε ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ. Ε', τῷ νικοποιῷ ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς τῆς μογγιλάου κεκρυμμένων τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν ὅποτε ἐκράτησαν αὐτὸν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ.

3. Κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροὶ μου ὅλην τὴν ἡμέραν.

Ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με.

4. Φοβηθήσονται, ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ σοί.

5. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινήσω τοὺς λόγους μου. Ε', ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινήσω τὸν λόγον μου.

1. Εἰς τὸ νίκος, ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς.

3.

4.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale pro columba, pro tribu repulsa ipsius David, humilis et inculpati, quando tenuerunt eum Philistæi in Geth.

3. Atterebant tribulantes me per omnem diem.

Quia multi impugnantes me excelsiores.

4. In quacumque die timebo, tibi confido.

5. Per Deum celebrabo verbum ejus.

1. In finem, pro populo, qui a sanctis longe factus est, ipsi David in tituli inscriptionem, cum tenuerunt eum allophyli in Geth. V, victori pro columba balbutiente, occultorum ipsi David in tituli inscriptionem, quando tenuerunt eum allophyli in Geth.

3. Conculcaverunt me inimici mei tota die.

Quoniam multi bellantes adversum me.

4. Timebunt: ego vero sperabo in te.

5. In Deo laudabo sermones meos. V, in Deo laudabo verbum meum.

1. In victoriam pro columba.

3.

4.

5.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

AKYAAΣ.

6 כל-היום דברי יעצבו עלי כל-
מחשבתם לרע

6.

6.

7, 8 יגדו ו יצפינו הבה עקבי
ישמרד כאשר קדו נפשי : על-אך
פלטלמו באף עמום ו הודד אלהים

7, 8.

7, 8. Ἐπὶ ἀνωφαλὲς δέσονται
αὐτούς. Ἐν ὀργῇ λαοὺς καταβίβασον.

9, 10 נדו ספרתה אתה שיכסה
דמעתי בנאוך הלא בכפרתך : או ו
ישדב אויבי אחרד ביום אקרא זה-
דעתי כיו-אלהים לי

9, 10.

9, 10. Τότε ἐπιστρέψουσι.

11, 12 באלהים אהלל דבר ביהזה
אוהלל דבר : באלהים במחתי לא
אירא מה-יעשה אדם לי

11, 12.

11, 12. Ἐν τῷ Θεῷ καυχῆσθε
ῥῆμα, ἐν τῷ Θεῷ ὑμνήσω λόγον.

13 עלי אלהים נדריך משלם
תודות לך

13.

13.

14 להודות לפני אלהים באר
החיים

14.

14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Tota die verba mea dolore afficient super me omnes cogitationes eorum in malum. *Hieron.*, tota die sermonibus me affligebant: contra me omnes cogitationes eorum in malum.

6. Tota die verba mea execrabantur, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

6.

7, 8. Commorabantur, absconderunt se, ipsi vestigia mea observabunt, ut expectaverunt animam meam, super iniquitatem evasio eis: in ira populos descenderet fac, Deus. *Hieron.*, congregabuntur abscondite, plantas meas observabunt: expectantes animam meam. Quia nullus est salvus in eis: in furore populos detrahet Deus.

7, 8. Inhabitabunt et abscondent: ipsi calcaneum meum observabunt. Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos, in ira populos confringes, Deus.

7, 8. Ad inutilitatem servavi eos: in ira populos descendentem fac.

9, 10. Motionem meam numerasti: tu pone lacrymam meam in utre tuo. Nonne in libro tuo? Tunc convertentur inimici mei retrorsum: in die clamabo. Hoc scio quia Deus mihi. *Hieron.*, secretiora mea numerasti, pone lacrymam meam in conspectu tuo: sed non in narratione tua. Tunc convertentur inimici mei retrorsum: in quacumque die invocavero te. Hoc scio quia Deus meus es.

9, 10. Vitam meam annuntiavi tibi: posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissione tua: tunc convertentur inimici mei retrorsum. In quacumque die invocavero te: ecce cognovi quoniam Deus meus es.

9, 10. Tunc convertent se.

11, 12. In Deo laudabo rem: in Domino laudabo negotium. In Deo fidi, non timebo quid faciat homo mihi. *Hieron.*, in Deo laudabo verbum, in Domino prædicabo sermonem. In Deo speravi, non timebo quid faciat homo mihi.

11, 12. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem: in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

11, 12. In Deo gloriabor verbum in Deo celebrabo sermonem...

13. Super me, Deus, vota tua: reddam laudes tibi. *Hieron.*, in me sunt, Deus, vota tua: reddam gratiarum actio. es tibi.

13. In me sunt, Deus, vota tua, quæ reddam, laudationes tibi.

13.

14. Ad deambulandum ad facies Dei in lumine viventium. *Hieron.*, ut ambulem coram Deo in lumine viventium.

14. Ut placeam coram Deo in lumine viventium.

14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

6. Διὰ πάσης ἡμέρας λόγους περὶ ἐμοῦ ἐφρόντιζον· κατ' ἐμοῦ πᾶς διαλογισμὸς αὐτῶν εἰς κακόν.

6. Ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους ἐμοῦ ἐβδελύσσοντο, κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.

6.

7, 8. Συνήγοντο λάθρα, καὶ τὰ ἔργη μου παρετήρουν προσδοκῶντες τὴν ψυχὴν μου διὰ τὴν ἀδικίαν. Ῥῦσαι ἀπ' αὐτῶν, ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάγαγε, ὁ Θεός.

7, 8. Παροικήσουσι καὶ κατακρύψουσιν αὐτοί, τὴν πτέρναν μου φυλάξουσι· καθάπερ ὑπέμεινα τῇ ψυχῇ μου. Ἵπὲρ τοῦ μηθενοῦ σώσεις αὐτοὺς, ἐν ὀργῇ λαοὺς κατὰξεις, ὁ Θεός. Ἐ', ὑπὲρ τοῦ μὴ εἶναι διασσεωσμένον αὐτοῖς.

7, 8. Ἐν ὀργῇ λαοὺς καταβλαΐς.

9, 10. Τὰ ἐνδόν μου ἐξηριθμήσας. Σὺ ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου. Μὴ οὐχὶ ὅταν ἐξαριθμῆς τότε ἀποστραφῆσονται οἱ ἐχθροὶ μου ὀπίσω, ἢ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαι σε; Οἶδα ὅτι ἐστὶ Θεός μοι.

9, 10. Τὴν ζωὴν μου ἐξήγγειλά σοι, ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου. Ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροὶ μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι σε. Ἰδοὺ ἔργων ὅτι Θεός μου εἰ σύ. Ἐ', τότε ἐπιστρέψουσι.

9, 10. Τότε ἐπιστρέψουσι.

11, 12. Τὸν Θεὸν ὁμολογήσω, διὰ τοῦ Θεοῦ ὁμολογήσομαι λόγον, τῷ Θεῷ πέποιθα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

11, 12. Ἐπὶ τῷ Θεῷ αἰνέσω ῥήμα, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ αἰνέσω λόγον. Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

11, 12.

13. Ἀναδέχομαι, Θεέ, ἃ ἠύξάμην ἀποδώσω αἰνέσεις σοι.

13. Ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, αἰ εὐχαί, ἕς ἀποδώσω αἰνέσεώς σου.

13.

14. Ὡς τὸ ἰδεῖν ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ διὰ φωτὸς τῆς ζωῆς.

14. Τοῦ εὐαρεστήσαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων. Ἄλλος, εὐαρεστήσω.

14.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

6. Per totam diem verba de me curabant : contra me omnis cogitatio eorum in malum.

6. Tota die verba mea execrabantur, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

6.

7, 8. Congregabantur clam, et vestigia mea observabant, expectantes animam meam propter iniquitatem. Libera ab ipsis, in ira populos deturba, Deus.

7, 8. Inhabitabunt et abscondent ipsi, calcaneum meum observabunt. Sicut sustinui in anima mea. Pro nibilo salvos facies illos, in ira populos deduces, Deus. V, ad non existendum servatum ipsis.

7, 8. In ira populos deficies.

9, 10. Interiora mea enumerasti. Tu posuisti lacrymas meas ante te. Annon cum enumeraveris tunc convertentur inimici mei retrorsum, in quacumque die invocavero te? Scio quoniam Deus est mihi.

9, 10. Vitam meam annuntiavi tibi : posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissione tua : convertentur inimici mei retrorsum, in quacumque die invocavero te. Ecce cognovi quoniam Deus meus es. V, tunc convertent se.

9, 10. Tunc convertent se.

11, 12. Deum hymnis celebrabo, per Deum hymnos proferam : in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

11, 12. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem : in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

11, 12.

13. Recipio, Deus, quæ preceatus sum : reddam iaudes tibi.

13. In me, Deus, vota, quæ reddam laudationis tuæ.

13.

14. Ut iter agam in conspectu Dei per lumen vitæ.

14. Ut placeam coram Deo in lumine viventium. Alius, acceptus ero.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LV.

Coislin. unus; Theodotionis Mar-
 cheli vero lectionem aliam quam
 Hieronymus Epist. ad Sun. et
 Coislinianus supra
 O' habet, ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς
 ὡς αὐτοῦς. In margine vero,
 ὡς αὐτοῦς, ἀντὶ τοῦ, ὡθήσεις
 Ἀκούλας, ἐπὶ ἀνωφελές διέτωσαν αὐ-
 τούς. Illud autem, ὡς αὐ-
 τούς, vitiatum est, pro ὡς αὐτοῦς.

V. 9, 10. Σ., τὰ ἔνδον μου etc. Sic Eusebius le-
 ctionem plenam habet, ut et Regius unus. Drusius
 vero mancam refert. Theodoretus, τὰ ἔνδον μου
 ἐξηριθμηταί σοι. 'Α., Θ, 'Ε', τότε ἐπιστρέψουσι.
 Drusius.

V. 11 et 12. Aquilæ et Symmachi lectiones adde-
 runt Eusebius et Regius unus.

V. 13. Σ., ἀναδέχομαι etc. Idem.

V. 14. Σ., ὡς τὸ ὀδεύειν etc. Eusebius. Ἄλλος,
 εὐαρεστήσω. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

PSALMUS LVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

καταινύφρονος καὶ ἀμώ-
 ῃ ἂν παρέλθῃ ἐπηρσαυτής.
 μέσῳ λέόντων εὐθαρσῶν
 ἔδρατα ἢ καρδία μου, ὁ Θεός,
 ἢ καρδία μου.

1. Εἰς στηλογραφίαν.
 2. Ἔως οὐ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.
 5. Ἐκ μέσου σκύμων· ἐκοιμή-
 θην.
 Ὅπλον. Ε', Γ', id.
 7. Βόθρον. Ἄλλος, λάκκον.
 8. Ἐτοίμη ἢ καρδία μου, ὁ Θεός,
 ἔτοίμη ἢ καρδία μου.

- 1.
 - 2.
 5. . . . ἐκοιμήθην μετὰ ἀναλι-
 σκόντων.
 Ὅπλον.
 7.
 8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

1. Humilis et inculpatus.
 2. Donec transeat obtrectator.
 6. In medio leonum audacium
 dormivi.
 Hastæ.
 7.
 8. Firmum cor meum, Deus,
 firmum cor meum.

1. In tituli inscriptionem.
 2. Donec transeat iniquitas.
 5. De medio catulorum leonum :
 dormivi.
 Telum. V, VI, id.
 7. Foveam. Alius, lacum.
 8. Paratum cor meum, Deus,
 paratum cor meum.

1.
 2.
 5...dormivi cum consumentibus.
 Telum.
 7.
 8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVI.

ἐκοιμήθην. Illud vero λαύρων
 librarii est pro λάθρων. Quod
 spectat autem ad ver-
 sionem Symmachi, lectio Drusii præpostere posita
 videtur, vocemque εὐθαρσῶν vel
 ex alia versione, vel ex altera Symmachi editione
 petitam putamus :
 in Drusiana item lectione vox
 ὄνκον, leonum, non
 exprimitur. Cæteroque si Drusii
 lectionem sic restituamus, Σ., μετὰ
 λέόντων ἐκοιμήθην φλεγόν-

των, melius quadrabit ad Hebraicum,
 quam lectio Eusebii, quæ est fortasse
 alterius interpretis, vel ex
 altera Symmachi editione petitur.
 Certe Symmachus psalm. ciii, 4, בָּרֵךְ vertit
 φλόξ, flamma.

Ibid. 'Α., ὄδρον. Sic Agellius.

V. 7. Ἄλλος, λάκκον. Sic unus codex.

V. 8. Σ., ἔδρατα etc. Sic tres mss. ex
 Theodoro, et Drusius

PSALMUS LVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

σ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5.
 4. Οἱ λαλοῦντες ψευδῆ.
 5, 6. Ὡς ἀσπίδι κωφῆ, βουούσης
 αὐτῆς, ἵνα μὴ ἀκούσῃ φωνῆν

3. Συμπλέκουσι. Ε', διασταθμι-
 ζονται.
 4. Ἐλάλησαν ψευδῆ.
 5, 6. Ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς καὶ
 βουούσης τὰ ὦτα αὐτῆς ἧτις οὐκ

3. Διασταθμίζονται.
 4.
 5, 6. Ἐπαρόντων, φαρμάκου
 φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3.
 4. Loquentes falsa.
 5, 6. Sicut aspidi surdæ, obturan-
 auriculam suam, non audiat

3. Complicant. V, librant.
 4. Locuti sunt falsa.
 5, 6. Sicut aspidis surdæ et ob-
 turantis aures suas : quæ non ex-

3. Librant.
 4.
 5, 6. Incantantium, venefici
 veneficium edocti a sapiente.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LV.

V. 1. Tituli varias lectiones exhibet Eusebius in hunc psalmum. LXX adeo diversam ab aliis interpretationem edidit, ut aliud legerint necesse sit.
 V. 3. Σ., ἐπέτριβον οἱ θλιβοντές με etc. Sic Eusebius et Colbertinus unus.
 Ibid. 'A., ὅτι πολλοὶ πολεμοῦσι με. Drusius sic Aquilæ et Symmachi lectionem habet.
 V. 4. 'A., ἡμέρας φοβ- etc. Sic cum Drusio habent duo mss., quorum unus Regius, alius Colberti-

nus. Hic vero postremus ad Symmachum habet, ἐν σοὶ πέποιθα.
 V. 5. 'A., ἐν τῷ θεῷ etc. Aquilæ, Symmachi et Quintæ lectiones adferunt Eusebius et unus Regius.
 V. 6. Σ., διὰ πάσης ἡμέρας etc. Sic Eusebius et Colbert. unus, qui sic habet, οὕτω διὰ πάσης etc.
 V. 7, 8. Symmachi lectionem plenam habent Eusebius et Regii duo, quorum unus sic, κατετρῶντο. Aquilæ item lectionem mutilam adfert Euse-

PSALMUS LVI.

TO EBPAIKON.

- כחם 1
- עד - ועבר דוד 2
- בדוד לבאשכבה להמים 5
- זכה
- שחה 7
- נבן לבו אלהים נבן לבו 8

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

- 1.
- 2.
- 5.
- 7.
- 8.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 1. Ταπεινοῦ τελείου.
- 2. Ἔως ἂν παρέλθῃ ἡ ἐπιβουλῆ.
- 5. Ἐν μέσῳ λειπῶν κοιμηθήσονται λάθρων.
- Δόρυ.
- 7.
- 8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 1. Machtham. *Hieron.*, humilem et simplicem.
- 2. Donec transeat contritio. *Hieron.*, donec transeant insidiae.
- 5. In medio leonum iacebo: ardentes. *Hieron.*, in medio leonum dormivit ferocientium.
- Lancea. *Hieron.*, lanceae.
- 7. Foveam. *Hieron.*, id.
- 8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

- 1. In tituli inscriptionem.
- 2. Donec transeat iniquitas.
- 5. De medio catulorum leonum: dormivi.
- Arma.
- 7. Foveam.
- 8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.

AQUILA.

- 1. Humilis perfecti.
- 2. Donec transeant insidiae.
- 5. In medio leonarum dormiam voracium.
- Hasta.
- 7.
- 8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVI.

V. 1. In titulum sic Aquilæ et Symmachi lectiones effert Eusebius in Psalmos. Hebraizantes hodierni: כחם, quasi ignotam vocem Latinis litteris exprimunt *machtham*. Aquila et Symmachus atque Hieronymus vocem vel quasi compositam ex דוד, i. e., *tenuis, humilis*, et דוד, *perfectus, vel simplex, vel inculpatus*, legerunt, vel duas esse distinctas voces putaverunt.
 V. 2. 'A., ἔως ἂν etc. Versiones Aquilæ et Sym-

machi exhibent Eusebius et Theodoretus.
 V. 5. 'A., ἐν μέσῳ etc. Eusebium sequimur, qui lectiones pleniores habet quam Drusius, qui ita legit: *Sym.*, εὐθαρσῶν ἐκοιμήθη μετὰ φλογόντων, ut et Theodoretus. *A.*,... μετὰ λαύρων, alias, μετὰ λάθρων. *Th.*,... ἐκοιμήθη μετὰ ἀναλισκόντων. Colbertinus autem unus Symmachi lectionem sic exprimit: Ὁ δὲ Σὺμ. ἐν μέσῳ λειόντων εὐθαρσῆς ὦν

PSALMUS LVII.

TO EBPAIKON.

- שפס 3
- דברי כוב 4
- כבוד פתן חרש יאמס אמ 5, 6

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

- 3.
- 4.
- 5, 6.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 3. Διασταθμίζετε.
- 4.
- 5, 6. Ἐπαθόντων ἐπαιθεῖν ἐπαοιδὴν σεσοφισμένου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 3. Librabit. *Hieron.*, appendunt.
- 4. Loquentes mendacium. *Hieron.*, id.
- 5, 6. Sicut aspidis surdæ obturabit aurem suam. Quæ non au-

VULGATA LATINA.

- 3. Concinnant.
- 4. Locuti sunt falsa.
- 5, 6. Sicut aspidis surdæ et obturantis aures suas: quæ non ex-

AQUILA.

- 3. Libratis.
- 4.
- 5, 6. Incantantium incantare incantationem callide docti.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LV.

seblas, itemque Coislin. unus; Theodotionis Marti-
 tianæus. Symmachi vero lectionem aliam quam
 κατάγαγε, refert Hieronymus Epist. ad Sun. et
 Fret. nempe, κατασείσαι. Ibi vide. Coislinianus supra
 memoratus in textu τῶν Ο' habet, ὡπὲρ τοῦ μηθενὸς
 ὡπεις αὐτούς, pro σώσεις αὐτούς. In margine vero,
 Θ. ὁμοίως τοῖς Ο', ὡπεις αὐτούς, ἀντὶ τοῦ, ὡθήσεις
 αὐτούς. Οὗ δὲ Ἀκύλας, ἐπὶ ἀνωφελεὶς διέσωσεν αὐ-
 τούς. Ἐν ἄλλῳ, σώσει αὐτούς. Illud autem, ὡπεις
 αὐτούς, omnino vitiatum est, pro σώσεις.

V. 9, 10. Σ., τὰ ἔνδον μου etc. Sic Eusebius le-
 ctionem plenam habet, ut et Regius unus. Drusius
 vero mancam refert. Theodoritus, τὰ ἔνδον μου
 ἐξηριθμηταὶ σοι. Ἀ., Θ., Ε', τότε ἐπιστρέψουσι.
 Drusius.

V. 11 et 12. Aquilæ et Symmachi lectiones adfe-
 runt Eusebius et Regius unus.

V. 13. Σ., ἀναδέχομαι etc. Idem.

V. 14. Σ., ὡς τὸ ὀδεύειν etc. Eusebius. Ἄλλος,
 σύραεσθήσω. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

PSALMUS LVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Τοῦ ταπεινόφρονος καὶ ἀμώ-
 μου.
- 2. Ἔως ἂν παρέλθῃ ἐπιηραστής.
- 5. Ἐν μέσῳ λεόντων εὐθαρσῶν
 ἐκοιμήθην.
 Δόρατα.
- 7.
- 8. Ἐδραία ἡ καρδία μου, ὁ Θεὸς,
 ἔδραία ἡ καρδία μου.

- 1. Εἰς στηλογραφίαν.
- 2. Ἔως οὗ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.
- 5. Ἐκ μέσου σκύμων ἔκοιμή-
 θην.
 Ὅπλον. Ε', Γ', id.
- 7. Βόθρον. Ἄλλος, λάκκον.
- 8. Ἐτοίμη ἡ καρδία μου, ὁ Θεός,
 ἐτοίμη ἡ καρδία μου.

- 1.
- 2.
- 5. . . . ἐκοιμήθην μετὰ ἀναλι-
 σκέντων.
 Ὅπλον.
- 7.
- 8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

- 1. Humilis et inculpatus.
- 2. Donec transeat obtrektor.
- 5. In medio leonum audacium
 dormivi.
- Haec.
- 7.
- 8. Firmum cor meum, Deus,
 firmum cor meum.

- 1. In tituli inscriptionem.
- 2. Donec transeat iniquitas.
- 5. De medio catulorum leonum :
 dormivi.
- Telum. V, VI, id.
- 7. Foveam. Alius, lacum.
- 8. Paratum cor meum, Deus,
 paratum cor meum.

- 1.
- 2.
- 5...dormivi cum consumentibus.
- Telum.
- 7.
- 8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVI.

ἐκοιμήθην. Illud vero λαύρων haud dubie lapsus li-
 brarii est pro λάβρων. Quod spectat autem ad ver-
 sionem Symmachi, lectio Drusii præpostere posita
 videtur, vocemque εὐθαρσῶν vel ex alia versione,
 vel ex altera Symmachi editione petitam putamus :
 in Drusiana item lectione vox ΔΡΑΒΩΝ, leonum, non
 exprimitur. Cæteroque si Drusii lectionem sic
 restituamus, Σ., μεταξὺ λεόντων ἐκοιμήθην φλεγόν-

των, melius quadrabit ad Hebraicum, quam lectio
 Eusebii, quæ est fortasse alterius interpretis, vel ex
 altera Symmachi editione petitur. Certe Symma-
 chus psalm. ciii, 4, עָרַף vertit φλόξ, flamma.

Ibid. Ἀ., δόρον. Sic Agellius.

V. 7. Ἄλλος, λάκκον. Sic unus codex.

V. 8. Σ., ἔδραία etc. Sic tres mss. ex Theodoro et
 et Drusius

PSALMUS LVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 3.
- 4. Οἱ λαλοῦντες ψευδῆ.
- 5, 6. Ὡς ἀσπίδι κωφῆ, βουόση
 ὡτίων αὐτῆς, ἵνα μὴ ἀκούσῃ φωνῆν

- 3. Συμπλέκουσι. Ε', διασταθμί-
 ζονται.
- 4. Ἐλάλησαν ψευδῆ.
- 5, 6. Ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς καὶ
 βουόστῃς τὰ ὠτα αὐτῆς ἥτις οὐκ

- 3. Διασταθμίζονται.
- 4.
- 5, 6. Ἐπαρόντων, φαρμάκου
 φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 3.
- 4. Loquentes falsa.
- 5, 6. Sicut aspidi surdæ, obturan-
 ti auriculam suam, non audiat

- 3. Complicant. V, librant.
- 4. Locuti sunt falsa.
- 5, 6. Sicut aspidis surdæ et ob-
 turantis aures suas : quæ non ex-

- 3. Librant.
- 4.
- 5, 6. Incantantium, venefici
 veneficium edocti a sapiente.

TO EBPAIKON

ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

אשר לא ישמע לקול מלחשיים יחזק
תברים מתכם

Ἑλληνοῖς γραμμασι.

8 יבאסו כבוד מיכ ותגלו לכו

8.

8.

דרך חזו נכו ותמללו

9 כמו שבלול תבסו יהלך נפול
אשת בל-חזו שבשו

9.

9. Ὁμοίως γῆς ἐντέρω τακὴν πορεύεται. ἔκτρομα γυναικός, οὐ μὴ ὀραματισθῶσιν ἥλιον.

10 במרים יבנו סירותיכם אמד
כבוד חי כבוד חרוך ישערו

10.

10. Λαίλαπῆσει.

11 ישמח צדיק כי-חזה נקם
פעמו ירוחץ בדם הרשע

11.

11

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

diet ad vocem mussitantium, jun-
gentis conjunctiones docti. *Hieron.*,
sicut reguli surdi obturant
aurem suam: ut non audiat vo-
cem murmurantium, nec incanta-
toris incantationes callidas.

audiet vocem incantantium, et ve-
nifici incantantis sapienter.

8. Liquescent sicut aquæ, am-
bulabunt sibi ipsis. *Hieron.*, dis-
solvantur quasi aquæ quæ de-
fluunt.

8. Ad nihilum devenient tam-
quam aqua decurrens.

8:

Tendit sagittas suas ac si exci-
derentur. *Hieron.*, intendit arcum
suum donec conterantur.

Intendit arcum suum, donec in-
firmentur.

9. Sicut limax liquefactionis
ibit: abortivus mulieris, ne vi-
deant solem. *Hieron.*, quasi vermis
tabefactus pertranseat: quasi ab-
ortivum mulieris, quod non vidit
solem.

9. Sicut cera quæ fluit auferen-
tur, supercecidit ignis, et non vi-
derunt solem.

9. Similiter ac vermis terræ li-
quefactus abit, abortivum mulieris,
nequaquam viderint solem.

10. Antequam intelligant spinæ
vestræ rhamnum, sic viventem,
sic ira, turbine rapiet eum. *Hie-
ron.*, antequam crescant spinæ
vestræ in rhamnum, quasi viven-
tes, quasi in ira tempestas rapiet
eos.

10. Priusquam intelligerent spi-
næ vestræ rhamnum, sicut viven-
tes, sic in ira absorbet eos.

10. Turbine auferet.

11. Lætabitur justus cum vide-
rit ultionem, pedes suos lavabit in
sanguine impii. *Hieron. id.*

11. Lætabitur justus cum vide-
rit vindictam: manus suas lavabit
in sanguine peccatoris.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVII.

V. 3. 'A., διασταθ-. Sic unus Regius ex Origene.

V. 4. Σ., οἱ λαλοῦντες etc. Drusius.

V. 5, 6. Σ., ὡς ἀσπίδι etc. Sic Eusebius, apud
quem perperam legitur, ni fallor, ἐκάστου pro
ἐπάστου, ut habent duo Colbertini, Theodoretus et
Drusius. Ἐπασταί, incantatores, hæc vox reperitur
apud Justinum in *Apologia ad Antoninum*. Duo
Colbertini habent, ἐπάστου τς. In aliis τε deest.
Ibid., ἐπφδαίς, sic duo Colbertini; alii vero, ἐπφ-
δάς. Lectiones Aquilæ et Theodotionis exhibet Dru-
sius. Ἄλλος, ἐπαιοδῶν. Ἄλλος, φαρμάκων. Coislin
unus.

V. 8. Σ., διαλυθῆτωσαν etc. Eusebius. Reg. unus
habet, διαλυθῆσονται.

Ibid. Σ., ὁ τείνων etc. Eusebius in *Psalmos*.
וְלִי יִתְמַלְלוּ ὡς τὰ ὀρυπτόμενα, quasi ea quæ com-
minuta sunt, Prov. vi, 3, מַלְלֵל vertit Symmachus
προσπρῆδων, atterens.

V. 9. 'A., ὁμοίως γῆς ἐντέρω etc. Drusius, qui
sic interpretatur, similiter ac intestinum terræ; sed
male, ni fallor. Sensus enim est, vermis terræ:
nam hoc usu ἐντερον τῆς γῆς reperitur, atque hæc
vertit Hieronymus. Sensus igitur Aquilæ hic esse
videtur: Sicut vermis terræ qui liquefactus abit, et

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ψιθυρίζοντων, ἑκαστοῦ τε ἐπιφθαίς
σεσοφισμένου.

8. Διαλυθήτωσαν ὡς ὕδωρ παρ-
ερχόμενον ἑαυτῶν.

Ὁ τείνων τὸ τόξον αὐτοῦ θορυ-
θηθῆτω ὡς τὰ θρυπτόμενα.

9. Ὅσπερ εἰ χορὸν διαλυθὲν δια-
φωνεῖ, ἢ ἔκτρομα γυναικὸς, ἵνα
μὴ ἴδωσιν ἥλιον.

10. Πρὶν ἢ ἀξήθωσιν αἱ ἀκανθαὶ
ὑμῶν, ὥστε γενέσθαι βράμνος, ἐτι
ζῶντα ὡς ὀλόξηρον λαίλαψ ἀρεῖ.

11. Χαρήσεται δίκαιος ἰδὼν ἐκ-
δίκησιν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νίφεται
αἵματι ἀσεβοῦς.

SYMMACHUS.

vocem susurrantium, incantato-
risque incantationes edocti.

8. Dissolvantur ut aqua per-
transiens sibi ipsi.

Qui tendit arcum suum turbe-
tur ut quæ comminuta sunt.

9. Ut vulvæ pellicula dissoluta
dissonat, aut abortivum mulieris,
et non videant solem.

10. Priusquam crescant spinæ
vestræ, ita ut fiant rhamnus, ad-
huc viventem quasi penitus siccam
turbo auferet.

11. Lætabitur justus videns ul-
tionem: pedes suos lavabit in
sanguine impii.

Ο΄.

εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαδόντων,
φαρμάκου τε φαρμακευομένου πα-
ρὰ σοφοῦ. Ἄλλ., ἐπαιδίων. Ἄλλ.,
φαρμάκων. Ε΄, φαρμακεύουσα φαρ-
μάκους.

8. Ἐξυδενωθήσονται ὡς ὕδωρ
διαπορευόμενον.

Ἐκτενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὗ
ἀσθενήσουσιν.

9. Ὅσει κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναι-
ρεθήσονται, ἔπεσε πῦρ, καὶ οὐκ
εἶδον τὸν ἥλιον.

10. Πρὸ τοῦ συνιέναι τὰς ἀκάν-
θας ὑμῶν τὴν βράμνον, ὥσει ζῶντας,
ὥσει ἐν ὀργῇ καταπίεται ὑμᾶς.

11. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἔταν
ἰδῆ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν τὰς χεῖρας
αὐτοῦ νίφεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ
ἀμάρτωλου. Οἱ λοιποὶ, καὶ τοὺς
πόδας αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

audiet vocem incantantium, et ve-
nifici incantantis, a sapiente. *Al.*,
incantatorum. *Al.*, veneficorum.
V, incantans veneficos.

8. Ad nihilum devenient tam-
quam aqua decurrens.

Intendet arcum suum donec in-
firmentur.

9. Sicut cera quæ fluit auferen-
tur, cecidit ignis, et non viderunt
solem.

10. Priusquam intelligerent spi-
næ vestræ rhamnum, sicut viven-
tes, sicut in ira absorbet vos.

11. Lætabitur justus cum vide-
rit vindictam impiorum: manus
suas lavabit in sanguine peccato-
ris. *Reliqui*, et pedes suos.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9. Ὅσει κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναι-
ρεθήσεται, ὡς ἔκτρομα γυναικὸς,
οὐκ εἶδεν ἥλιον.

10. Καταπίεται.

11.

THEODOTIO.

9. Sicut cera liquefacta auferen-
tur, ut abortivam mulieris, non
vidit solem.

10. Absorbet.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVII.

sicut abortivum mulieris, sic non videant solem. Symmachi versio varie legitur. Eusebius sic habet, ὡς περιχωρὸν διαλυθὲν, διαφωνεῖ ἔκτρομα γυναικὸς etc. Drusius vero ita legit, ὡσπερ εἰ χορὸν διαλυθὲν διαφωνεῖ, ἢ ἔκτρομα γυναικὸς etc., quam lectionem sequimur, ac sic legendam putamus apud Eusebium. Χορὸν est pellicula, sive secundæ mulieris parientis, scribitur etiam χορὸν. Διαφωνεῖ interpretatur Drusius, exanimatur: quam versionem, ut videtur, sequitur Eusebius in expositione hujus Symmachi loci, quæ sic habet: *Quemadmodum pellicula e muliere prodiens, vitæ consors nul-*

latus est, sed dissoluta dissonat; vel sicut abortivum in pellicula jacens mortuum, cum a prægnante egreditur, nullo sensu præditum est, ut luce et sol fruatur; sic erunt peccatores memoratis verbis indicati etc.

V. 10. Σ., πρὶν ἢ etc. Sic Eusebius atque Drusius, qui legunt ζῶντα. Unus Regius, ζῶντας: is ipse supra ἀξήσουσιν habet. Alius Regius, αἶραι pro ἀρεῖ. Ibid. Ἄ., λαίλαψαι. Drusius. Th., καταπίεται. Idem.

V. 11. Σ, χρήσεται etc. Ex Eusebio.

HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT.

TO EBPAIKON	ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ	AKYAAI
אשר לא-ישמע לקול מלחשים חברים מחכם	Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	
8 ומאסו כמו-מים ותדלנו-לכ דרך חצו כמו ותבללו	8.	
9 כמו שבלול תמס יהאך נפל אשת בל-חוד שבשו	9.	9. Ὁμοίως γῆς πορεύεται. Ἐκτρωμα μη δραματισθῶσιν ἤλ
10 בטרם יבינו סודתונכם אמד כמו-חי כמו-חרון ישערנו	10.	10. Λαίλαπῆσει.
11 ושמו צדיק כן-חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע	11.	11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA
diet ad vocem mussitantium, jun- gentis conjunctiones docti. <i>Hie- ron.</i> , sicut reguli surdi obturant aurem suam: ut non audiat vo- cem murmurantium, nec incanta- toris incantationes callidas.	audiet vocem incantantium, et ve- nifici incantantis sapienter.	
8. Liquescent sicut aquæ, am- bulabunt sibi ipsis. <i>Hieron.</i> , dis- solvantur quasi aquæ quæ de- fluunt.	8. Ad nihilum devenient tam- quam aqua decurrens.	8:
Tendit sagittas suas ac si exci- derentur. <i>Hieron.</i> , intendit arcum suum donec conterantur.	Intendit arcum suum, donec in- firmentur.	
9. Sicut limax liquefactionis ibit: abortivus mulieris, ne vi- deant solem. <i>Hieron.</i> , quasi vermis tabefactus pertranseat: quasi ab- ortivum mulieris, quod non vidit solem.	9. Sicut cera quæ fluit auferen- tur, supercecidit ignis, et non vi- derunt solem.	9. Similiter ac quefactus abit, abom- nequaquam videtur
10. Antequam intelligant spinæ vestræ rhamnum, sic viventem, sic ira, turbine rapiet eum. <i>Hie- ron.</i> , antequam crescant spinæ vestræ in rhamnum, quasi viven- tes, quasi in ira tempestas rapiet eos.	10. Priusquam intelligerent spi- næ vestræ rhamnum, sicut viven- tes, sic in ira absorbet eos.	10. Turbine au
11. Lætabitur justus cum vide- rit ultionem, pedes suos lavabit in sanguine impii. <i>Hieron. id.</i>	11. Lætabitur justus cum vide- rit vindictam: manus suas lavabit in sanguine peccatoris.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVII.

V. 3. 'A., διασταθ-. Sic unus Regius ex Origene.
V. 4. Σ., οἱ λαλοῦντες etc. Drusius.
V. 5. 6. Σ., ὡς ἀσπίδς etc. Sic Eusebius, apud
quem perperam legitur, ni fallor, ἐκάστου pro
ἐπιστοῦ, ut habent duo Colbertini, Theodoretus et
Drusius. Ἐπιστάι, incantatores, hæc vox reperitur
apud Justinum in *Apologia ad Antoninum*. Duo
Colbertini habent, ἐπιστοῦ τς. In aliis τς deest.
Ibid., ἐπιδάις, sic duo Colbertini; alii vero, ἐπι-
δάς. Lectiones Aquilæ et Theodotionis exhibet Dru-
sius. Ἄλλος, ἐπισοιδῶν. Ἄλλος, φαρμάκων. Coislin
unus.

V. 8. Σ., διαλυθῆτωσαν etc.
habet, διαλυθήσονται.
Ibid. Σ., ὁ τείνων etc. Et
ἰδὲ ἵδω ὡς τὰ ὀρυπτόμεω
minuta sunt, Prov. vi, 3, ἡ
προσπρίθων, atterens.
V. 9. 'A., ὁμοίως γῆς ἐντὶ
sic interpretatur, similiter ac
male, ni fallor. Sensus er
nam hoc usu ἐντερον τῆς γ
verit Hieronymus. Sensus
videtur: Sicut vermis terre

ΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

παστού τε ἐπιφθαίς
σαν ὡς ὕδωρ παρ-
ρ.

εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαδόντων,
φαρμάκου τε φαρμακευομένου πα-
ρὰ σοφοῦ. Ἄλλ., ἐπαιοιδίων. Ἄλλ.,
φαρμάκων. Ε', φαρμακεύουσα φαρ-
μάκους.

τόξον αὐτοῦ θορυ-
ρπτόμενα.
ορῖον διαλυθὲν δια-
μα γυναικὸς, ἵνα
ηθῶσιν αἱ ἀκανθαί
ἵσθαι βάρυνος, ἔτι
ον λαίλαψ ἀρεῖ.
ἰ δίκαιος ἰδὼν ἐκ-
λας αὐτοῦ νίφεται

8. Ἐξυδενωθήσονται ὡς ὕδωρ
διαπορευόμενον.
Ἐκτενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὗ
ἀσθενήσουσιν.

8.

9. Ὡσεὶ κηρὸς ὁ ταχεὶς ἀνταναι-
ρεθήσεται, ἕπεσε πῦρ, καὶ οὐκ
εἶδεν τὸν ἥλιον.

9. Ὡσεὶ κηρὸς ὁ ταχεὶς ἀνταναι-
ρεθήσεται, ὡς ἔκτρωμα γυναικὸς,
οὐκ εἶδεν ἥλιον.

10. Πρὸ τοῦ συνιέναι τὰς ἀκάν-
θας ὁ μὲν τὴν βάρυνον, ὡσεὶ ζῶντας,
ὡσεὶ ἐν ὄργῃ καταπίεται ὁ μᾶς.

10. Καταπίεται.

11. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ὅταν
ἴδῃ ἐκδίκησιν ἀσεβῶν τὰς χεῖρας
αὐτοῦ νίφεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ
ἀμυρτωλοῦ. Οἱ λοιποὶ, καὶ τοὺς
πόδας αὐτοῦ.

11.

ACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

ium, incantato-
mes edocli.

audiet vocem incantantium, et ve-
nifici incantantis, a sapiente. *Al.*,
incantatorum. *Al.*, venificorum.
V, incantans venificos.

ut aqua per-

8. Ad nihilum devenient tam-
quam aqua decurrens.

8.

suum turbe-
ntia sunt.

Intendet arcum suum donec in-
firmentur.

cula dissoluta
m mulieris,

9. Sicut cera quæ fluit auferen-
tur, cecidit ignis, et non viderunt
solem.

9. Sicut cera liquefacta auferen-
tur, ut abortivum mulieris, non
vidit solem.

scant spinæ
ramnus, ad-
itus siccum

10. Priusquam intelligerent spi-
næ vestræ rhamnium, sicut viven-
tes, sicut in ira absorbet vos.

10. Absorbet.

videns ul-
lavabit in

11. Laetabitur justus cum vide-
rit vindictam impiorum : manus
suas lavabit in sanguine peccato-
ris. *Reliqui*, et pedes suos.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVII.

sic non videant solem.
itur. Eusebius sic habet,
ἠφρονεῖ ἔκτρωμα γυναι-
ῖτι, ὡς περὶ χορὸν δια-
γυναικὸς etc., quam le-
gendum putamus apud
tiam χόριον. *Δεσφρονεῖ*
matur : quam *vetustat*
isebius in *expositione*
ic habet : *Quædam mo-*
ens, vitæ *consors nūl-*

latens est, sed dissoluta dissonat; vel sicut aborti-
vum in pellicula jacens mortuum, cum a prægnante
egreditur, nullo sensu præditum est, ut luce et sol-
fenatur: sic erunt peccatores memoratis verbis indi-
cari etc.
V. 10. Σ., πρὶν ἢ etc. Sic Eusebius atque Bru-
sius, qui legunt ζῶντα. Unus Regius, ζῶντας: is
ipso supra ἀσθενήσουσιν habet. Alius Regius, αἶραι
προ ἀστ. Ibid. A., λαίλαπήσει. *Drasius*. Th., κατα-
πίεται. Idem.
V. 11. Σ., χερήσεται etc. *Ex Eusebio*.

του

ut causis.

re obliviscant

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIV.

V. 1. Tituli lectiones ex mss. et ex Eusebio mutamur.

V. 3, 4. 'Α.,.... ἐν ἑμίλιᾳ μου etc. Theodoretus, unus codex et Drusius. Ἄλλος, ἐν τῇ μερίμῃ μου. Coisl. unus.

Ibid. Σ., κατηνέχθην etc. Sic Theodoretus, Drusius et unus Regius, qui postremus habet, ἀπὸ ἐνοχλήσεως, loco ἀπὸ ὀλίψεως.

Ibid. Σ., ὅτι ἐπέγραψαν etc. Sic Eusebius. Alii cum Theodoro forte melius, ἐπέβρισαν, injece-
runt, quæ interpretatio magis ad Hebraici verbi sensum accedit. Ibid. 'Α., ἀνωρελές, ex Theodoro. Sic autem solet Aquila vocem ἴκα vertere, ut sæpe vidimus.

V. 5. 'Α., ἡ καρδία etc. Has Aquilæ et Symmachi interpretationes exhibet Eusebius in Psalmos.

V. 6. 'Α., εὐλίνθησις. Σ., φρίκη. Eusebius. (')

V. 7 et 8. Σ., καὶ εἶπον etc. Idem.

V. 9. 'Α., Θ., σπεύσω etc. Sic unus Regius optime. Theodoretus hanc interpretationem Symmacho etiam tribuit, cui tamen tota competere nequit, ut arguitur ex serie. In hoc tamen consensit Symmachus cum aliis, quod ΠΥΡΩ verterit ἀπὸ πνεύματος : in cæteris autem in sensu tantum convenit cum illis, dum vertit ex eodem Regio, ἐξάφνης ἐποίησα ἄν etc., et ita intelligendus est Hieronymus, ubi ait Epist. ad Sun. et Fret : *Sed sciendum est quod pro ὀλιγοφυλία, Aquila et Symmachus, et Theodotion, et Quinta editio, interpretati sunt, ἀπὸ πνεύματος, id est, a spiritu ; et in Hebræo scriptum est, MERVUA : omnisque sensus ita apud eos legatur : Festinabo ut salver a spirita tempestatis et turbinis.*

V. 10-12. Σ., καταποντισθῆναι etc. Ex Eusebio. Colbertinus unus habet, καταπονθῆναι, perperam ; alter στυχηρῶς scriptus, καταποθῆναι, quæ lectio

(') Melius S. Athanasius in Catena Patrum Græc., ἡ κατὰ τὸν Ἀκύλαν, δεινῆσις. I. e., vel secundum Aquilam, ζένησις, tremor. DRACH.

PSALMUS LV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ

יְהוָה יִשְׁמַע בְּחַוְלֹתַי
וּבְחַוְלֹתַי יִשְׁמַע יְהוָה
וּבְחַוְלֹתַי יִשְׁמַע יְהוָה
וּבְחַוְלֹתַי יִשְׁמַע יְהוָה

1.

1. Τῷ νικοποῦ ὑπὲρ περισ-
τῆς ἀλλοῦ, μακρυσμῶν τοῦ Δαυὶδ
ταπεινοῦ τελείου, ἐν τῷ κρατησῶ
αὐτὸν Φυλισταίου ἐν Γέθ.

3. שֹׁאֵפִי שׂוֹדְדֵי כָל-הַיּוֹם

3.

3.

3. כִּי-רַבִּים דּוֹכִים נִי מִדָּם

᾽Οτι πολλοὶ πολεμοῦσι με, Ὑψι-
στε.

4. יִזְכֶּה אִירָא אֲנִי אֶלְךָ אֲבוֹתָךְ

4.

4. Ἡμέρας φοβηθήσομαι ἐγὼ,
πρὸς σὲ πεποιθήσω.

5. בְּאַהֲדִים אֶתְּךָ דָּבָר

5.

5. Ἐν τῷ θεῷ ὑμνήσω ῥήματα
αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori super columba mutam remotis, ipsi David machtham, cum tenerent eum Philisthim in Geth. Hieron., victori pro columba muta, eo quod procul abierit David humilis et simplex, quando tenuerunt eum allophyli in Geth.

1. In finem, pro populo, qui a sanctis longe factus est, David in tituli inscriptionem, cum tenuerunt eum allophyli in Geth.

1. Victori pro columba muta elongationum David humilis perfecti, cum tenerent eum Philistim in Geth.

3. Absorbuerunt inimici mei tota die. Hieron., conculcaverunt me insidiatores mei tota die.

3. Conculcaverunt me inimici mei tota die.

3.

Quia multi bellantes mihi, o Excelse. Hieron., multi enim qui pugnant contra me, Altissime.

Quoniam multi bellantes adversum me. Ab altitudine.

Quia multi impugnant me, Altissime.

4. Die timebo, ego in te fidam. Hieron., quacumque die territus fuero : ego in te confidam.

4. diei timebo : ego vero in te sperabo.

4. Die timebo ego, ad te confidam.

5. In Deo laudabo verbum ejus. Hieron., id.

5. In Deo laudabo sermones meos.

5. In Deo celebrabo verba ejus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIV

non spernenda. 'Α., ὄφλημα καὶ ἐπίθεσιν. Sic Colbert. unus. Ἄλλος, κόπος καὶ δόλος. Coislin.

V. 13-15. Σ., οὐ γὰρ ἐχθρὸς etc. Sic Eusebius et mss. Symmachi lectionem plenam, et Aquilæ mutilam referunt.

V. 16. 'Α., ἐπάξει etc. Eusebius et Colbert. unus. Sequentem vero Symmachi lectionem duo Colbertini Aquilæ perperam adscribunt.

Ibid. 'Α., ὅτι πονηρῶν etc. Eusebius et Colbertinus unus. Symmachi lectionem adferunt duo Colbertini.

V. 17. 'Α., ἐγὼ πρὸς τὸν Θεὸν καλέσω etc. Hanc interpretationem Aquilæ tantum tribuit Eusebius; Symmacho etiam Colbert. unus. Theodotionis lectio ex Eusebio.

V. 19, 20. Σ., πολλοὶ etc. Eusebius et mss. Vide Hieronymum ad Sun. et Fret. (*)

Ibid. 'Α., οἳ οὐκ εἰσὶν etc. Has lectiones mutua-

mur ex Eusebio, ex tribus mss. et ex Theodoro.

V. 21. Aquilæ et Symmachi lectiones sic exprimit Eusebius. Drusius vero ex Theodoritis, ut ipse ait, hanc trium lectionem proponit: A., S., Th., ἐξέτεινε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τοὺς εἰρηνεύοντας πρὸς αὐτόν. Ibi vero lectio Aquilæ cum aliorum lectione confunditur, quia parum differt ab illa.

V. 22. Σ., λειότερα etc. Eusebius, Theodoretus et tres mss. 'Α., λόγγαι. Theodoretus Aquilam sequitur Hieronymum pro more suo.

V. 23. 'Α., Σ., Ε', Γ', ἀγαπήσει σι. Sic Colbert. unus.

Ibid. Σ., οὐκ ἐκδώσει etc. Eusebius. Ἄλλος, εἰς μετακίνησιν etc. Colbertinus stichographus scriptus.

V. 24. Σ., σὺ δὲ, ὁ Θεὸς etc. Eusebius.

Ibid. 'Α., ἄνδρες αἰμάτων etc. Aquilæ et Symmachi lectiones effert Eusebius.

(*) Ad hanc Symmachi lectionem adjunxit Montf., errore vix excusando, longam expositionem ipsius Eusebii, quasi partem versionis Symmachi. Re autem vera nulla ratione quadrat ad hebraicum textum. Sed inspicere Eusebii comment. ΔΙΑΣΠ.

PSALMUS LV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς, ὑπὲρ τοῦ φύλου ἀπωσμένου τοῦ Δαυὶδ, τοῦ ταπεινώφρονος καὶ ἀμώμου, ὅτε κατέσχον αὐτόν οἱ Φυλισταῖοι ἐν Γέθ.

3. Ἐπέτριβον αἱ θλίβοντές με κατὰ πᾶσαν ἡμέραν.

Ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με ὑψιλότεροι.

4. Ἐν ᾗ ἂν ἡμέρᾳ φοβηθῶ, σοὶ πέποιθα.

5. Διὰ τοῦ Θεοῦ ὑμνήσω τὸν λόγον αὐτοῦ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τοῦ ἀπὸ τῶν ἁγίων μακρυμμένου, τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν, ὅποτε ἐκράτησαν αὐτόν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ. Ε', τῷ νικοποιῷ ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς τῆς μογγιλίου κεκρυμμένων τῷ Δαυὶδ εἰς στηλογραφίαν ὅποτε ἐκράτησαν αὐτόν οἱ ἀλλόφυλοι ἐν Γέθ.

3. Κατεπάτησάν με οἱ ἐχθροί μου ὅλην τὴν ἡμέραν.

Ὅτι πολλοὶ οἱ πολεμοῦντές με.

4. Φοβηθήσονται, ἐγὼ δὲ ἐλπῶ ἐπὶ σοί.

5. Ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινήσω τοὺς λόγους μου. Ε', ἐν τῷ Θεῷ ἐπαινήσω τὸν λόγον μου.

1. Εἰς τὸ νίκος, ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς.

3.

4.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale pro columba, pro tribu repulsa ipsius David, humilis et inculpati, quando tenuerunt eum Philistæi in Geth.

3. Atterebant tribulantes me per omnem diem.

Quia multi impugnantes me excelsiores.

4. In quacumque die timebo, tibi confido.

5. Per Deum celebrabo verbum ejus.

1. In finem, pro populo, qui a sanctis longe factus est, ipsi David in tituli inscriptionem, cum tenuerunt eum allophyli in Geth. V, victori pro columba balbutiente, occultorum ipsi David in tituli inscriptionem, quando tenuerunt eum allophyli in Geth.

3. Conculcaverunt me inimici mei tota die.

Quoniam multi bellantes adversum me.

4. Timebunt: ego vero sperabo in te.

5. In Deo laudabo sermones meos. V, in Deo laudabo verbum meum.

1. In victoriam pro columba.

3.

4.

5.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
6 כל-היום דברי יעצבו עלי כל- מחשבתם לרע	6.	6.
7, 8 יגודו יצפינו המה עקבי ישמרו כאשר קדו נפשו : על-אזן פלט-למנו באף עמוס : הודד אלהים	7, 8.	7, 8. Ἐπὶ ἀνωφαλὲς διέσωσε αὐτούς. Ἐν ὀργῇ λαοὺς κατατίθει- σον.
9, 10 נדו ספרתה אתה שיכה דמעתי בנאדך הלא בכפרתך : או ישבם אויבי אחרד ביום אקרא זה- דעתי כי-אלהים לי	9, 10.	9, 10. Τότε ἐπιστρέψουσι.
11, 12 אהלל באלהים אהלל דבר ביהיה אהלל דבר : באלהים במחתי לא אירא מה-יעשה אדם לי	11, 12.	11, 12. Ἐν τῷ θεῷ καυχῆσομαι ῥῆμα, ἐν τῷ θεῷ ὑμνήσω λόγον.
13 עלי אלהים נודיך אשלם תודתך	13.	13.
14 לרעהך לפני אלהים באר החיים	14.	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

6. Tota die verba mea dolore afficient super me omnes cogitationes eorum in malum. *Hieron.*, tota die sermonibus me affligebant: contra me omnes cogitationes eorum in malum.

7, 8. Commorabuntur, abscondent se, ipsi vestigia mea observabunt, ut expectaverunt animam meam, super iniquitatem evasio eis: in ira populos descenderet fac, *Deus. Hieron.*, congregabuntur abscondite, plantas meas observabunt: expectantes animam meam. Quia nullus est salvus in eis: in furore populos detrahet Deus.

9, 10. Motionem meam numerasti: tu pone lacrymam meam in utre tuo. Nonne in libro tuo? Tunc convertentur inimici mei retrorsum: in die clamabo. Hoc scio quia Deus mihi. *Hieron.*, secretiora mea numerasti, pone lacrymam meam in conspectu tuo: sed non in narratione tua. Tunc convertentur inimici mei retrorsum: in quacumque die invocaverote. Hoc scio quia Deus meus es.

11, 12. In Deo laudabo rem: in Domino laudabo negotium. In Deo fidi, non timebo quid faciat homo mihi. *Hieron.*, in Deo laudabo verbum, in Domino prædicabo sermonem. In Deo speravi, non timebo quid faciat homo mihi.

13. Super me, Deus, vota tua: reddam laudes tibi. *Hieron.*, in me sunt, Deus, vota tua: reddam gratiarum actio...es tibi.

14. Ad deambulandum ad facies Dei in lumine viventium. *Hieron.*, ut ambulem coram Deo in lumine viventium.

VULGATA LATINA.

6. Tota die verba mea execrabantur, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

7, 8. Inhabitabunt et abscondent: ipsi calcaneum meum observabunt. Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos, in ira populos confringes, Deus.

9, 10. Vitam meam annuntiavi tibi: posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissione tua: tunc convertentur inimici mei retrorsum. In quacumque die invocavero te: ecce cognovi quoniam Deus meus es.

11, 12. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem: in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

13. In me sunt, Deus, vota tua, quæ reddam, laudationes tibi.

14. Ut placeam coram Deo in lumine viventium.

AQUILA.

6.

7, 8. Ad inutilitatem servavit eos: in ira populos descendere fac.

9, 10. Tunc convertent se.

11, 12. In Deo gloriabor verbum, in Deo celebrabo sermonem...

15.

14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

6. Διὰ πάσης ἡμέρας λόγους περὶ ἐμοῦ ἐφρόντιζον· κατ' ἐμοῦ πᾶς διαλογισμὸς αὐτῶν εἰς κακόν.

7, 8. Συνήγοντο λάθρα, καὶ τὰ ἔχη μου παρετήρουν προσδοκῶντες τὴν ψυχὴν μου διὰ τὴν ἀδικίαν. Ῥῦσαι ἀπ' αὐτῶν, ἐν ὀργῇ λαοὺς καταγάγε, ὁ Θεός.

9, 10. Τὰ ἐνδον μου ἐξηρίθμισας. Σὺ ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου. Μὴ οὐχὶ δεῖαν ἐξαριθμῆς τότε ἀποσραφήσονται οἱ ἐχθροὶ μου ὀπίσω, ἢ ἂν ἡμέρα ἐπικαλέσωμαι σε; Οἶδα ὅτι ἐστὶ Θεός μοι.

11, 12. Τὸν Θεὸν ὕμνολογήσω, διὰ τοῦ Θεοῦ ὕμνοποιήσομαι λόγον, τῷ Θεῷ πέποιθα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

13. Ἀναδέχομαι, Θεέ, ἃ ἠύξάμην· ἀποδώσω αἰνέσεις σοι.

14. Ὡς τὸ ὀδεύειν ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ διὰ φωτὸς τῆς ζωῆς.

SYMMACHUS.

6. Per totam diem verba de me curabant : contra me omnis cogitatio eorum in malum.

7, 8. Congregabantur clam, et vestigia mea observabant, expectantes animam meam propter iniquitatem. Libera ab ipsis, in ira populos deturba, Deus.

9, 10. Interiora mea enumerasti. Tu posuisti lacrymas meas ante te. Annon cum enumeraveris tunc convertentur inimici mei retrorsum, in quacumque die invocavero te? Scio quoniam Deus est mihi.

11, 12. Deum hymnis celebrabo, per Deum hymnos proferam : in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

13. Recipio, Deus, quæ precatus sum : reddam iaudes tibi.

14. Ut iter agam in conspectu Dei per lumen vitæ.

ΟΨ.

6. Ὅλην τὴν ἡμέραν τοὺς λόγους ἐμοῦ ἐδδελύσσοντο, κατ' ἐμοῦ πάντες οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν εἰς κακόν.

7, 8. Παροικήσουσι καὶ κατακρύψουσιν αὐτοὶ, τὴν πτέρναν μου φυλάξουσιν· καθάπερ ὑπέμεινα τῇ ψυχῇ μου. Ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς ὤσεις αὐτοὺς, ἐν ὀργῇ λαοὺς κατάξεις, ὁ Θεός. Ἐ', ὑπὲρ τοῦ μὴ εἶναι διασεουσμένον αὐτοὺς.

9, 10. Τὴν ζωὴν μου ἐξήγγειλά σοι, ἔθου τὰ δάκρυά μου ἐνώπιόν σου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἐπαγγελίᾳ σου. Ἐπιστρέψουσιν οἱ ἐχθροὶ μου εἰς τὰ ὀπίσω, ἐν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι σε. Ἴδου ἔργων ὅτι Θεός μου εἰ σὺ. Ἐ', τότε ἐπιστρέψουσιν.

11, 12. Ἐπὶ τῷ Θεῷ αἰνέσω βῆμα, ἐπὶ τῷ Κυρίῳ αἰνέσω λόγον. Ἐπὶ τῷ Θεῷ ἤλπισα, οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.

13. Ἐν ἐμοί, ὁ Θεός, αἰ εὐχαί, ἕξ ἀποδώσω αἰνέσεώς σου.

14. Τοῦ εὐαρεστήσαι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἐν φωτὶ ζώντων. Ἄλλος, εὐαρεστήσω.

LXX INTERPRETES.

6. Tota die verba mea execrabantur, adversum me omnes cogitationes eorum in malum.

7, 8. Inhabitabunt et abscondent ipsi, calcaneum meum observabunt. Sicut sustinui in anima mea. Pro nihilo salvos facies illos, in ira populos deduces, Deus. V, ad non existendum servatum ipsis.

9, 10. Vitam meam annuntiavi tibi : posuisti lacrymas meas in conspectu tuo, sicut et in promissione tua : convertentur inimici mei retrorsum, in quacumque die invocavero te. Ecce cognovi quoniam Deus meus es. V, tunc convertent se.

11, 12. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem : in Deo speravi, non timebo quid faciat mihi homo.

13. In me, Deus, vota, quæ reddam laudationis tuæ.

14. Ut placeam coram Deo in lumine viventium. *Alius*, acceptus ero.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

6.

7, 8. Ἐν ὀργῇ λαοὺς καταβάσεις.

9, 10. Τότε ἐπιστρέψουσιν.

11, 12.

13.

14.

THEODOTI.

6.

7, 8. In ira populos dejicies.

9, 10. Tunc convertent se.

11, 12.

13.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LV.

V. 4. Tituli varias lectiones exhibet Eusebius in hunc psalmum. LXX adeo diversam ab aliis interpretationem edidit, ut aliud legerint necesse sit.

V. 5. Σ., ἐπέτριβον οἱ θλίβοντές με etc. Sic Eusebius et Colbertinus unus.

Ibid. Ἀ., ὅτι πολλοὶ πολεμοῦσι με. Drusius sic Aquilæ et Symmachi lectionem habet.

V. 4. Ἀ., ἡμέρας φοβ- etc. Sic cum Drusio habent duo mss., quorum unus Regius, alius Colberti-

nus. Hic vero postremus ad Symmachum habet, ἐν σοὶ πέποιθα.

V. 5. Ἀ., ἐν τῷ θεῷ etc. Aquilæ, Symmachi et Quintæ lectiones adherunt Eusebio et unus Regius.

V. 6. Σ., διὰ πάσης ἡμέρας etc. Sic Eusebius et Colbert. unus, qui sic habet, οὕτω διὰ πάσης etc.

V. 7, 8. Symmachi lectionem plenam habent Eusebius et Regii duo, quorum unus sic, παρετηροῦντο. Aquilæ item lectionem mutilam adfert Euse-

PSALMUS LVI.

TO EBPAIKON.

מסח 1	1.
עד - יעבד ה' 2	2.
בצד לבאם אשכנא להבום 5	5.
הניח	
7 שחזק	7.
8 נבן לבי אלהים נבן לבי	8.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Τυπτινοῦ τελείου.
2. Ἔως ἂν παρέλθῃ ἡ ἐπιβουλὴ.
5. Ἐν μέσῳ λεαινῶν κοιμηθήσομαι λάθρων.
Δόρυ.
7.
8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Machtham. *Hieron.*, humilem et simplicem.

2. Donec transeat contritio. *Hieron.*, donec transeant insidiae.

5. In medio leonum jacebo: ardentibus. *Hieron.*, in medio leonum dormivit ferocientium.

Lancea. *Hieron.*, lanceæ.

7. Foveam. *Hieron.*, id.

8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

4. In tituli inscriptionem.

2. Donec transeat iniquitas.

5. De medio catulorum leonum: dormivi.

Arma.

7. Foveam.

8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.

AQUILA.

4. Humilis perfecti.

2. Donec transeant insidiae.

5. In medio leonarum dormiam voracium.

Hasta.

7.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVI.

V. 4. In titulum sic Aquilæ et Symmachi lectiones effert Eusebius in Psalmos. Hebraizantes hodierni: מסח, quasi ignotam vocem Latinis litteris exprimunt *machtham*. Aquila et Symmachus atque Hieronymus vocem vel quasi compositam ex כח, i. e., *tenuis, humilis*, et חזק, *perfectus, vel simplex, vel inculpatus*, legerunt, vel duas esse distinctas voces putaverunt.

V. 2. Ἀ., ἔως ἂν etc. Versiones Aquilæ et Sym-

machi exhibent Eusebius et Theodoretus.

V. 5. Ἀ., ἐν μέσῳ etc. Eusebium sequimur, qui lectiones pleniores habet quam Drusius, qui ita legit: *Sym.*, εὐθαρσῶν ἐκοιμήθην μετὰξὺ φλεγόντων, ut et Theodoretus. *A.*,..... μετὰ λαύρων, alias, μετὰ λάθρων. *Th.*,..... ἐκοιμήθην μετὰ ἀναλισκόντων. Colbertinus autem unus Symmachi lectionem sic exprimit: Ὁ δὲ Σὺμ. ἐν μέσῳ λεόντων εὐθαρσῆς ὦν

PSALMUS LVII.

TO EBPAIKON.

3 חסל	3.
4 דברי כוב	4.
5, 6 בדרפן חרש יאמם אדם	5, 6.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

3. Διασταθμίζετε.
4.
5, 6. Ἐπαρόντων ἐκασίθειν ἐκασοῖδην σεσοφισμένου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3. Librabit. *Hieron.*, appendunt.

4. Loquentes mendacium. *Hieron.*, id.

5, 6. Sicut aspidis surdæ obturabit aurem suam. Quæ non au-

VULGATA LATINA.

3. Concinnant.

4. Locuti sunt falsa.

5, 6. Sicut aspidis surdæ et obturantis aures suas: quæ non ex-

AQUILA.

3. Libratis.

4.

5, 6. Incantantium incantare incantationem callide docci.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LV.

sebius, itemque Coislin. unus; Theodotionis Mar-
tianiæus. Symmachi vero lectionem aliam quam
κατάγαγε, refert Hieronymus Epist. ad Sun. et
Fret. nempe, κατασεσαι. Ibi vide. Coislinianus supra
memoratus in textu τῶν Ο' habet, ὑπὲρ τοῦ μηθενὸς
ὡσεὶ αὐτούς, pro σώσεις αὐτούς. In margine vero,
Θ. ὁμοίως τοῖς Ο', ὡσεὶ αὐτούς, ἀντὶ τοῦ, ὠθήσεις
αὐτούς. Ο' δὲ Ἀκύλας, ἐπὶ ἀνωρελὲς διέτωσεν αὐ-
τούς. Ἐν ἄλλῳ, σώσει αὐτούς. Illud autem, ὡσεὶ
αὐτούς, omnino vitiatum est, pro σώσεις.

V. 9, 10. Σ., τὰ ἔνδον μου etc. Sic Eusebius le-
ctionem plenam habet, ut et Regius unus. Drusius
vero mancam refert. Theodoretus, τὰ ἔνδον μου
ἐξηρήθηται σοι. Α., Θ., Ε', τότε ἐπιστρέψουσι.
Drusius.

V. 11 et 12. Aquilæ et Symmachi lectiones adfer-
unt Eusebius et Regius unus.

V. 13. Σ., ἀναδέχομαι etc. Idem.

V. 14. Σ., ὡς τὸ δεύειν etc. Eusebius. Ἄλλος,
εὐαρεστήσω. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

PSALMUS LVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Τοῦ ταπεινόφρονος καὶ ἀμώ- μου.	1. Εἰς στηλογραφίαν.	- 1.
2. Ἔως ἂν παρέλθῃ ἐπηρεαστής.	2. Ἔως οὐ παρέλθῃ ἡ ἀνομία.	- 2.
5. Ἐν μέσῳ λεόντων εὐθαρσῶν ἐκοιμήθην.	5. Ἐκ μέσου σκύμων· ἐκοιμή- θην.	5. . . . ἐκοιμήθην μετὰ ἀναλι- σχύωντων.
Δόρατα.	Ἄπλον. Ε', Γ', id.	Ἄπλον.
7.	7. Βόθρον. Ἄλλος, λάκκον.	7.
8. Ἐδραία ἡ καρδία μου, ὁ θεός, ἔδραία ἡ καρδία μου.	8. Ἐτοιμὴ ἡ καρδία μου, ὁ θεός, ἐτοιμὴ ἡ καρδία μου.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO
1. Humilis et inculpatus.	1. In tituli inscriptionem.	1.
2. Donec transeat obtrektor.	2. Donec transeat iniquitas.	2.
5. In medio leonum audacium dormivi.	5. De medio catulorum leonum : dormivi.	5...dormivi cum consumentibus.
Hastæ.	Telum. V, VI, id.	Telum.
7.	7. Foveam. Alius, lacum.	7.
8. Firmum cor meum, Deus, firmum cor meum.	8. Paratum cor meum, Deus, paratum cor meum.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVI.

ἐκοιμήθην. Illud vero λαύρων haud dubie lapsus li-
brarii est pro λάδρων. Quod spectat autem ad ver-
sionem Symmachi, lectio Drusii præpostere posita
videtur, vocemque εὐθαρσῶν vel ex alia versione,
vel ex altera Symmachi editione petitam putamus :
in Drusiana item lectione vox ἐκλεῖν, leonum, non
exprimitur. Cæteroque si Drusii lectionem sic
restituamus, Σ., μεταξύ λεόντων ἐκοιμήθην φλεγόν-

των, melius quadrabit ad Hebraicum, quam lectio
Eusebii, quæ est fortasse alterius interpretis, vel ex
altera Symmachi editione petitur. Certe Symma-
chus psalm. ciii, 4, ἐπὶ τῷ vertit φλέξ, flamma.

Ibid. Α., δόρου. Sic Agellius.

V. 7. Ἄλλος, λάκκον. Sic unus codex.

V. 8. Σ., ἔδραία etc. Sic tres mss. ex Theodoretō,
et Drusius

PSALMUS LVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Συμπλέκουσι. Ε', διασταθμί- ζονται.	3. Διασταθμίζονται.
4. Οἱ λαλοῦντες ψευδῆ.	4. Ἐλάλησαν ψευδῆ.	4.
5, 6. Ὡς ἀσπίδι κωφῆ, βουούση ὠτίον αὐτῆς, ἵνα μὴ ἀκούσῃ φωνῆν	5, 6. Ὡσεὶ ἀσπίδος κωφῆς καὶ βουούσης τὰ ὠτα αὐτῆς ἥτις οὐκ	5, 6. Ἐπαθόντων, φαρμάκου φαρμακευομένου παρὰ σοφοῦ.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Complicant. V, librant.	3. Librant.
4. Loquentes falsa.	4. Locuti sunt falsa.	4.
5, 6. Sicut aspidi surdæ, obturan- ti auriculam suam, non audiat	5, 6. Sicut aspidis surdæ et ob- turantis aures suas : quæ non ex-	5, 6. Incantantium, venefici veneficium edocti a sapiente.

TO EBPAIKON

ΤΟ ΕΒΡΑΪΚΟΝ

ΑΚΥΛΑΣ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

אשר לא ישמע לקול מלחשים חסר
חברים מחכם

8 יבאפו כמו- מים יתגלו- לכו

8.

8.

יחד חצו כמו יתבללו

9 כמו שבלול תמוס יהלך נפל
אשת בל- חוז שבוש

9.

9. Ὁμοίως γῆς ἐντέρω ταχὺν πορεύεται, ἔκτρομα γυναικὸς, οὐ μὴ δραματισθῶσιν ἥλιον.

10 במרים יבינו סירחיתכם אמד
כמו- חי כמו- חרון ישערנו

10.

10. Λαίλαψῃσι.

11 ישבחו צדיק כי- חזה נקם
פעמיו ירחו בדם דרשע

11.

11

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

diet ad vocem mussitantium, jun-
gentis conjunctiones docti. *Hie-*
ron., sicut reguli surdi obturantis
aurem suam: ut non audiat vo-
cem murmurantium, nec incanta-
toris incantationes callidas.

audiet vocem incantantium, et ve-
necifici incantantis sapienter.

8. Liquescent sicut aquæ, am-
bulabunt sibi ipsis. *Hieron.*, dis-
solvantur quasi aquæ quæ de-
fluunt.

8. Ad nihilum devenient tam-
quam aqua decurrens.

8:

Tendit sagittas suas ac si exci-
derentur. *Hieron.*, intendit arcum
suum donec conterantur.

Intendit arcum suum, donec in-
firmentur.

9. Sicut limax liquefactionis
ibit: abortivus mulieris, ne vi-
deant solem. *Hieron.*, quasi vermis
tabefactus pertranseat: quasi ab-
ortivum mulieris, quod non vidit
solem.

9. Sicut cera quæ fluit auferen-
tur, supercecidit ignis, et non vi-
derunt solem.

9. Similiter ac vermis terræ li-
quefactus abit, abortivum mulieris,
nequaquam viderint solem.

10. Antequam intelligant spinæ
vestræ rhamnum, sic viventem,
sic ira, turbine rapiet eum. *Hie-*
ron., antequam crescant spinæ
vestræ in rhamnum, quasi viven-
tes, quasi in ira tempestas rapiet
eos.

10. Priusquam intelligerent spi-
næ vestræ rhamnum, sicut viven-
tes, sic in ira absorbet eos.

10. Turbine auferet.

11. Lætabitur justus cum vide-
rit ultionem, pedes suos lavabit in
sanguine impij. *Hieron. id.*

11. Lætabitur justus cum vide-
rit vindictam: manus suas lavabit
in sanguine peccatoris.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVII.

V. 3. 'A., διασταθ-. Sic unus Regius ex Origene.

V. 4. Σ., οἱ λαλοῦντες etc. Drusius.

V. 5. 6. Σ., ὡς ἀπειθε etc. Sic Eusebius, apud
quem perperam legitur, ni fallor, ἐκάστου pro
ἐπαστού, ut habent duo Colbertini, Theodoretus et
Drusius. Ἐπασταί, incantatores, hæc vox reperitur
apud Justinum in *Apologia ad Antoninum*. Duo
Colbertini habent, ἐπαστού τσ. In alijs τε deest.
Ibid., ἐπωδαίς, sic duo Colbertini; alii vero, ἐπω-
δάς. Lectiones Aquilæ et Theodotionis exhibet Dru-
sius. Ἄλλος, ἐπαοιδῶν. Ἄλλος, φαρμάκων. Coislin
unus.

V. 8. Σ., διαλυθήτωσαν etc. Eusebius. Reg. unus
habet, διαλυθήσονται.

Ibid. Σ., ὁ τελῶν etc. Eusebius in *Psalmos*.
ἵνα ὡς τὰ θρυπτόμενα, quasi ea quæ com-
minuta sunt, Prov. vi, 3, ἵνα vertit Symmachus
προσπρίθων, alterens.

V. 9. 'A., ὁμοίως γῆς ἐντέρω etc. Drusius, qui
sic interpretatur, similiter ac intestinum terræ; sed
male, ni fallor. Sensus enim est, vermis terræ:
nam hoc usu ἐντερον τῆς γῆς reperitur, atque ita
vertit Hieronymus. Sensus igitur Aquilæ hic esse
videtur: Sicut vermis terræ qui liquefactus abit, et

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ψιθυριζόντων, ἐκαστοῦ τε ἐπιρδαῖς σεσοφισμένου.

8. Διαλυθήτωσαν ὡς ὕδωρ παρερχόμενον ἑαυτῷ.

Ὁ τείνων τὸ τόξον αὐτοῦ θορυθηθήτω ὡς τὰ θρυπτόμενα.

9. Ὡσπερὲν χορὸν διαλυθὲν διαφωνεῖ, ἢ ἔκτρομα γυναικὸς, ἵνα μὴ ἴδωσιν ἥλιον.

10. Πρὶν ἢ ἀυξηθῶσιν αἱ ἀκανθαὶ ὑμῶν, ὥστε γενέσθαι ῥάμνος, ἔτι ζῶντα ὡς ὀλόξηρον λαίλαψ ἀρεῖ.

11. Χαρήσεται δίκαιος ἰδὼν ἐκδίκησιν, τοὺς πόδας αὐτοῦ νίφεται αἵματι ἀσεβοῦς.

εἰσακούσεται φωνὴν ἐπαρόντων, φαρμάκου τε φαρμακευομένου παρά σοφοῦ. Ἄλλ., ἐπαιδιῶν. Ἄλλ., φαρμάκων. Ἐ', φαρμακεύουσα φαρμάκους.

8. Ἐξηυδενωθήσονται ὡς ὕδωρ διαπορευόμενον.

Ἐκτενεῖ τὸ τόξον αὐτοῦ ἕως οὐ ἀσθενήσουσιν.

9. Ὡσεὶ κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναιρεθήσονται, ἔπεσε πῦρ, καὶ οὐκ εἶδον τὸν ἥλιον.

10. Πρὸ τοῦ συνιέναι τὰς ἀκάνθας ὑμῶν τὴν ῥάμνον, ὥσεὶ ζῶντας, ὥσεὶ ἐν ὄργῃ καταπίεται ὑμᾶς.

11. Εὐφρανθήσεται δίκαιος ἔσταν ἰδὼν ἐκδίκησιν ἀσεβῶν· τὰς χεῖρας αὐτοῦ νίφεται ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀμαρτωλοῦ. Οἱ λοιποὶ, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ.

8.

9. Ὡσεὶ κηρὸς ὁ τακεὶς ἀνταναιρεθήσεται, ὡς ἔκτρομα γυναικὸς, οὐκ εἶδεν ἥλιον.

10. Καταπίεται.

11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

vocem susurrantium, incantatorisque incantationes edocti.

audiet vocem incantantium, et venefici incantantis, a sapiente. Ἀλ., incantatorum. Ἀλ., veneficorum. V, incantans veneficos.

8. Dissolvantur ut aqua pertransiens sibi ipsi.

8. Ad nihilum devenient tamquam aqua decurrens.

8.

Qui tendit arcum suum turbetur ut quæ comminuta sunt.

Intendet arcum suum donec infirmentur.

9. Ut vulvæ pellicula dissoluta dissonat, aut abortivum mulieris, et non videant solem.

9. Sicut cera quæ fluit auferentur, cecidit ignis, et non viderunt solem.

9. Sicut cera liquefacta auferentur, ut abortivum mulieris, non vidit solem.

10. Priusquam crescant spinæ vestræ, ita ut fiant rhamnus, adhuc viventem quasi penitus siccam turbo auferet.

10. Priusquam intelligerent spinæ vestræ rhamnum, sicut viventes, sicut in ira absorbet vos.

10. Absorbet.

11. Laetabitur justus videns ultionem: pedes suos lavabit in sanguine impii.

11. Laetabitur justus cum viderit vindictam impiorum: manus suas lavabit in sanguine peccatoris. Reliqui, et pedes suos.

11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVII.

sicut abortivum mulieris, sic non videant solem. Symmachi versio varie legitur. Eusebius sic habet, ὡς περιχωρὸν διαλυθὲν, διαφωνεῖ ἔκτρομα γυναικὸς etc. Drusius vero ita legit, ὡσπερὲν χορὸν διαλυθὲν διαφωνεῖ, ἢ ἔκτρομα γυναικὸς etc., quam lectionem sequimur, ac sic legendum putamus apud Eusebium. Χορὸν est pellicula, sive secundæ mulieris parientis, scribitur etiam χορὸν. Διαφωνεῖ interpretatur Drusius, exanimatur: quam versionem, ut videtur, sequitur Eusebius in expositione hujus Symmachi loci, quæ sic habet: *Quemadmodum pellicula e muliere prodiens, vitæ consors nul-*

latus est, sed dissoluta dissonat; vel sicut abortivum in pellicula jacens mortuum, cum a prægnante egreditur, nullo sensu præditum est, ut luce et sol fruatur; sic erunt peccatores memoratis verbis indicati etc.

V. 10. Σ., πρὶν ἢ etc. Sic Eusebius atque Drusius, qui legunt ζῶντα. Unus Regius, ζῶντας: is ipse supra ἀυξησοῦσιν habet. Alius Regius, αἶραι pro ἀρεῖ. Ibid. Ἀ., λαίλαψησιν. Drusius. Th., καταπίεται. Idem.

V. 11. Σ., χρήσεται etc. Ex Eusebio.

TO EBPAIKON.

PSALMUS LVIII.

TO EBPAIKON.
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΜΑΚΥΛΑΣ.

5 בלי-עון ירצה ויטב	5.	5.
7 לקראת ישבו לערב יהמו ככלב ויסבבו עיר	7.	7. ... καὶ ὄχλασάτωσαν ἐς κύων...
8 הנה ו יבעון בפיהם תיברת בשפתותיהם כ-מי שמע	8.	8.
9 ואנה יודה תשק-יכר הלעב לכל-גוים	9.	9.
11 אלהי חסד יקדמני	11.	11.
יראני בשודרתי		
12 פן-ישכח עמדי	12.	12. Μήποτε ἐπιλέθωνται τοῦ λαοῦ σου.
הגיעמך בחילך הדרתמך מנגני אדתי		
13 חסאת-פימך דבר-שפתים	13.	13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Absque iniquitate current et parabunt se. <i>Hieron.</i> , non egi inique, et illi currunt et præparantur.	5. Sine iniquitate cucurri et direxi.	5.
In occursum meum. <i>Hieron.</i> , ex adverso pro me.	In occursum meum.	
7. Convertentur ad vesperam, tumultuabuntur sicut canis, et circuibunt civitatem. <i>Hieron.</i> , revertantur ad vesperam, et latent ut canes, et circumceant civitatem.	7. Convertentur ad vesperam, et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem.	7. ... et tumultuentur ut canis..
8. Ecce scaturient in ore suo, gladius in labiis eorum: quoniam quis audiens? <i>Hieron.</i> , ecce loquuntur in ore suo, gladius in labiis eorum, quasi nemo audiat.	8. Ecce loquentur in ore suo, et gladius in labiis eorum: quoniam quis audivit?	8.
9. Et tu, Domine, deridebis eos, subsannabis omnes gentes. <i>Hieron.</i> , tu autem, Domine, deridebis eos, subsannabis omnes gentes.	9. Et tu, Domine, deridebis eos, ad nihilum deduces omnes gentes.	9.
11. Deus misericordia ejus præveniet me. <i>Hieron.</i> , Dei mei misericordia præveniet me.	11. Deus meus misericordia ejus præveniet me.	11.
Videre faciet me in inimicis meis. <i>Hieron.</i> , Deus ostendet mihi insidiatores meos.	Ostendet mihi super inimicos meos.	
12. Ne forte obliviscantur populi mei. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	12. Nequando obliviscantur populi mei.	12. Ne forte obliviscantur populi tui.
Commovet eos in fortitudine tua, et deprime eos, defensor noster, Domine. <i>Hieron.</i> , disperge eos in fortitudine tua; et destrue eos, protector noster, Domine.	Disperge illos in virtute tua: et depone eos, protector meus, Domine.	
13. Peccatum oris eorum, verbum labiorum eorum. <i>Hieron.</i> , in peccato oris sui, in sermone labiorum ipsorum.	13. Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum.	13.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

5. Μὴ οὐδης ἁμαρτίας, ἐπιτρέ-
χουσιν ἵνα ἐλκύσωσί με.

Ἐξ ἐναντίας ὑπὲρ ἐμοῦ.

7. Ἀνακάμψουσιν ἐσπέρας, καὶ
συνηγήσουσιν ὡς κύνες, κυκλῶντες
πόλιν.

8. Αὐτοὶ μὲν ἀποβλύζουσι τοὺς
στόμασιν αὐτῶν, καὶ ὡς μαγαίρας
τοῖς χεῖλεσιν αὐτῶν, ὡς οὐδενὸς
ἀκούοντος ἐβῶν.

9. Σὺ δὲ, Κύριε, καταγέλασις
αὐτῶν, ἐπιφράξεις πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.

11.

Ἐπιθεῖν ποιήσαι με τοῖς ἀποτει-
χίζουσί με.

12. Μήποτε ἐπιλάβονται ὁ λαὸς
σου τοῦ νόμου σου.

Ἀναστάτωσιν αὐτοὺς τῇ δυνάμει
σου, καὶ κάθειλε αὐτοὺς, ὑπερασπιστὰ
ἡμῶν, Κύριε.

13. Τῇ ἁμαρτίᾳ τοῦ στόματος
αὐτῶν, καὶ τῷ λόγῳ τῶν χειλέων
αὐτῶν.

5. Ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ
κατεύθυνα.

Εἰς συνάντησίν μου.

7. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν,
καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυ-
κλώσουσι πόλιν. Ε΄, καὶ ἠχῆσουσιν
ὡς κύνες.

8. Ἰδοὺ ἀποφθέγονται ἐν τῷ
στόματι αὐτῶν, καὶ βομφαῖα ἐν τοῖς
χεῖλεσιν αὐτῶν, ὅτι τις ἤκουσε;

9. Καὶ σὺ, Κύριε, ἐγγέλαση αὐ-
τούς, ἐξουθενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.

11. Ὁ Θεὸς μου τὸ ἔλεος αὐτοῦ
προφθάσει με. Ἄλλος, ὃ ἐφορῶς
μου τὸ ἔλεος αὐτοῦ σκεπάσει με.

Δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.

12. Μήποτε ἐπιλάβονται τοῦ νό-
μου σου.

Διασχόρπισον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνά-
μει σου, καὶ κατάγαγε αὐτοὺς, ὃ
ὑπερασπιστὴς μου, Κύριε.

13. Ἄμαρτίαν στόματος αὐτῶν,
λόγον χειλέων αὐτῶν.

5.

7. Καὶ ἠχῆσουσιν ὡς κύων.

8.

9.

11.

12. Μήποτε ἐπιλάβονται τοῦ
λαοῦ σου.

13.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIQ.

5. Cum non sit peccatum, in-
currunt ut pertrahant me.

Ex adverso pro me.

7. Deflectent vespere, et strepi-
tum edent ut canes, circumeuntes
civitatem.

8. Ipsi quidem scaturiunt ori-
bus suis, et quasi gladius labiis
suis, quasi nemine audiente elam-
abant.

9. Tu autem, Domine, deride-
bis eos, obturabis omnibus genti-
bus.

11.

Respicere faciet me eos qui me
expulerunt.

12. Ne forte obliviscantur po-
pulus tuus legis tue.

Extorres fac eos virtute tua, et
destrue eos, protector noster, Do-
mine.

13. Peccato oris eorum, et ver-
bo laborum ipsorum.

5. Sine iniquitate cucurri et di-
rexi.

In occursum meum.

7. Convertentur ad vesperam,
et famem patientur ut canis et
circuibunt civitatem. V, et stre-
pitum edent ut canes.

8. Ecce loquentur in ore suo, et
gladius in labiis eorum: quoniam
quis audivit?

9. Et tu, Domine, deridebis eos,
pro nihilo habebis omnes gentes.

11. Deus meus misericordia ejus
preveniet me. Alius, inspector
meus misericordia ejus obteget
me.

Ostendet mihi in inimicis meis.

12. Nequando obliviscantur le-
gis tue.

Disperge illos in virtute tua: et
depone eos, protector meus, Do-
mine.

13. Delictum oris eorum, ser-
monem laborum ipsorum.

5.

7. Et sonitum edent ut canis.

8.

9.

11.

12. Ne forte obliviseantur po-
puli tui.

13.

TO EBPAIKON.

PSALMUS LVIII.

TO EBPAIKON.
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

5 בלי-עון ירצח ויטבח	5.	5.
לִקְרֹאתִי 7 יִשָּׁבוּ לְעֵרֵב יִהְיוּ כְּלָב וְיִסְבֹּבוּ עִיר	7.	7. ... καὶ ὀχλασάτωσαν ὡς κύων...
8 הנה יביעון בפיהם תיברת בשפתותיהם כ-מי שמע	8.	8.
9 ואזח יזח תשק-יכר חלענ לכל-גוים	9.	9.
11 אלהי חסד יקדמני	11.	11.
יראני בשודדי		
12 פן-ישכח עמך	12.	12. Μήποτε ἐπιλήθωνται τοῦ λαοῦ σου.
הגיעמך בחילך הדריםמך מוגנ אדני		
13 חסאת-פימך דבר-שפתימך	13.	13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Absque iniquitate current et parabunt se. <i>Hieron.</i> , non egi inique, et illi currunt et præparantur.	5. Sine iniquitate cucurri et direxi.	5.
In occursum meum. <i>Hieron.</i> , ex adverso pro me.	In occursum meum.	
7. Convertentur ad vesperam, tumultuabuntur sicut canis, et circuibunt civitatem. <i>Hieron.</i> , revertantur ad vesperam, et latent ut canes, et circumceant civitatem.	7. Convertentur ad vesperam, et famem patientur ut canes, et circuibunt civitatem.	7. ... et tumultuentur ut canis..
8. Ecce scaturient in ore suo, gladius in labiis eorum: quoniam quis audiens? <i>Hieron.</i> , ecce loquuntur in ore suo, gladius in labiis eorum, quasi nemo audiat.	8. Ecce loquentur in ore suo, et gladius in labiis eorum: quoniam quis audivit?	8.
9. Et tu, Domine, deridebis eos, subsannabis omnes gentes. <i>Hieron.</i> , tu autem, Domine, deridebis eos, subsannabis omnes gentes.	9. Et tu, Domine, deridebis eos, ad nihilum deduces omnes gentes.	9.
11. Deus misericordia ejus præveniet me. <i>Hieron.</i> , Dei mei misericordia præveniet me.	11. Deus meus misericordia ejus præveniet me.	11.
Videre faciet me in inimicis meis. <i>Hieron.</i> , Deus ostendet mihi insidiatores meos.	Ostendet mihi super inimicos meos.	
12. Ne forte obliviscantur populi mei. <i>Hieron.</i> , id.	12. Nequando obliviscantur populi mei.	12. Ne forte obliviscantur populi tui.
Commovet eos in fortitudine tua, et deprime eos, defensor noster, Domine. <i>Hieron.</i> , disperge eos in fortitudine tua; et destrue eos, protector noster, Domine.	Disperge illos in virtute tua: et depone eos, protector meus, Domine.	
13. Peccatum oris eorum, verbum labiorum eorum. <i>Hieron.</i> , in peccato oris sui, in sermone labiorum ipsorum.	13. Delictum oris eorum, sermonem labiorum ipsorum.	13.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

5. Μὴ οὐσης ἁμαρτίας, ἐπιτρέ-
χουσιν ἵνα ἐλκύσωσί με.

Ἐξ ἐναντίας ὑπὲρ ἐμοῦ.

7. Ἀνακάμψουσιν ἐσπέρας, καὶ
συνήχησουσιν ὡς κύνας, κυκλῶντες
πόλιν.

8. Αὐτοὶ μὲν ἀποβλύζουσι τοὺς
στόμασιν αὐτῶν, καὶ ὡς μαγαίρας
τοὺς χεῖλεσιν αὐτῶν, ὡς οὐδενὸς
ἀκούοντος ἐβδών.

9. Σὺ δὲ, Κύριε, καταγέλασαι
αὐτῶν, ἐπιφράξεις πᾶσι τοῖς ἔθνεσι.

11.

Ἐπιθεῖν ποιήσει με τοὺς ἀποτει-
χίζουσι με.

12. Μήποτε ἐπιλάβονται ὁ λαὸς
σου τοῦ νόμου σου.

Ἀναστᾶτωσιν αὐτοὺς τῇ δυνάμει
σου, καὶ κάθελε αὐτοὺς, ὑπερασπιστὰ
ἡμῶν, Κύριε.

13. Τῇ ἁμαρτίᾳ τοῦ στόματος
αὐτῶν, καὶ τῷ λόγῳ τῶν χειλέων
αὐτῶν.

SYMMACHUS.

5. Cum non sit peccatum, in-
currunt ut pertrahant me.

Ex adverso pro me.

7. Deflectent vespere, et strepi-
tum edent ut canes, circumeuntes
civitatem.

8. Ipsi quidem scaturiunt ori-
bus suis, et quasi gladios labiis
suis, quasi nemine audiente cla-
mabant.

9. Tu autem, Domine, deride-
bis eos, obturabis omnibus genti-
bus.

11.

Respicere faciet me eos qui me
expulerunt.

12. Ne forte obliviscantur po-
pulus tuus legis tuæ.

Extorres fac eos virtute tua, et
destrue eos, protector noster, Do-
mine.

13. Peccato oris eorum, et ver-
bo laborum ipsorum.

Ο΄.

5. Ἄνευ ἀνομίας ἔδραμον καὶ
κατεύθυνα.

Εἰς συνάντησίν μου.

7. Ἐπιστρέψουσιν εἰς ἐσπέραν,
καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυ-
κλώσουσι πόλιν. Ε΄, καὶ ἠχήσουσιν
ὡς κύνες.

8. Ἴδοὺ ἀποφθέγονται ἐν τῷ
στόματι αὐτῶν, καὶ βομφαῖα ἐν τοῖς
χεῖλεσιν αὐτῶν, ὅτι τις ἤκουσε;

9. Καὶ σὺ, Κύριε, ἐγγέλασθ αὐ-
τοὺς, ἐξουθενώσεις πάντα τὰ ἔθνη.

11. Ὁ Θεὸς μου τὸ ἔλεος αὐτοῦ
προφθάσει με. Ἄλλος, ὃ ἐφορᾷ
μου τὸ ἔλεος αὐτοῦ σκεπάσει με.

Δείξει μοι ἐν τοῖς ἐχθροῖς μου.

12. Μήποτε ἐπιλάβονται τοῦ νό-
μου σου.

Διασχόρπισον αὐτοὺς ἐν τῇ δυνά-
μει σου, καὶ κατάγαγε αὐτοὺς, ὃ
ὑπερασπιστὴς μου, Κύριε.

13. Ἄμαρτίαν στόματος αὐτῶν,
λόγον χειλέων αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

5. Sine iniquitate cucurri et di-
rexi.

In occursum meum.

7. Convertentur ad vesperam,
et famem patientur ut canis et
circuibunt civitatem. V, et stre-
pitum edent ut canes.

8. Ecce loquentur in ore suo, et
gladius in labiis eorum: quoniam
quis audivit?

9. Et tu, Domine, deridebis eos,
pro nihilo habebis omnes gentes.

11. Deus meus misericordia ejus
præveniet me. Alius, inspector
meus misericordia ejus obteget
me.

Ostendet mihi in inimicis meis.

12. Nequando obliviscantur le-
gis tuæ.

Disperge illos in virtute tua: et
depone eos, protector meus, Do-
mine.

13. Delictum oris eorum, ser-
monem laborum ipsorum.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5.

7. Καὶ ἠχήσουσιν ὡς κύων.

8.

9.

11.

12. Μήποτε ἐπιλάβονται τοῦ
λαοῦ σου.

13.

THEODOTIO.

5.

7. Et sonitum edent ut canis.

8.

9.

11.

12. Ne forte obliviseantur po-
puli tui.

13.

TO EBPAIKON.
וילכד בנאונם ומאלה ומיחש
יספר

14 כלה בחמה כלה ואינמו
ראשם הארץ
15, 16 וישבו לערב ידמו כנלב
ויסבבו עיר : המה ינועק לאכל אם
לא ישבעו וילינו

17 וארין לבקר הסך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Et capiuntur in sublimitate sua : et de perjurio, et de mendacio narrabunt. *Hieron.*, et capiuntur in superbia sua, maledictionem et mendacium narrantes.

14. Consume in furore, consume, ut non subsistant. *Hieron.*, *idem*.

In fines terræ. *Hieron.*, in finibus terræ.

15, 16. Et convertentur ad vesperam, tumultuabuntur sicut canis; et circuibunt civitatem. Ipsi vagabuntur ad manducandum, si non saturati fuerint, et murmurabunt. *Hieron.*, convertentur ad vesperam, et latrent ut canes, et circumeant civitatem. Ipsi vagabuntur ut comedant, et cum saturati non fuerint, murmurabunt.

17. Et prædicabo in mane misericordiam tuam. *Hieron.*, et laudabo mane misericordiam tuam.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

14.

15, 16.

17.

VULGATA LATINA.

Et comprehendantur in superbia sua, et de execratione et mendacio annuntiabuntur.

14. In consummatione, in ira consummationis, et non erunt.

Finium terræ.

15, 16. Convertentur ad vesperam, et famem patientur ut canes et circuibunt civitatem. Ipsi dispergentur ad manducandum : si vero non fuerint saturati, et murmurabunt.

17. Et exultabo mane misericordiam tuam.

ΑΚΥΛΑΣ.

14. Τέλεσον ἐν χόλω, τέλεσον, καὶ οὐχ ὑπάρξουσιν.

Εἰς πέρατα τῆς γῆς.
15, 16. Ἀνακαμπτήσωσαν ἐσπέρας, θγλάσουσιν ὡς κύων, περιερχόμενοι πόλιν βεμβόμενοι.

17.

AQUILA.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVIII.

V. 5. Σ., μή ούσης etc. Sic Eusebius. Unus autem codex Regius sic habet ex Theodoro, μή ούσης ἁμαρτίας οὕτω τρέχουσιν ἵνα πατάξωσί με. Drusius item legit, πατάξωσι, et sic Theodoretus. Si sic verterit Symmachus, legerit haud dubie יכרני.

Ibid. Σ., ἐξ ἐναντ-. Regius unus ex Theodoro.

V. 7. Has omnes lectiones exhibet Eusebius in Psalmos.

V. 8. Σ, αὐτοῖς μὲν etc. Ex duobus mss., Agellio, Drusio et Eusebio. Unus autem codex Regius ex

Theodoro notat circa versionem τῶν Ο', ἐνταῦθα τὸ, ἰδοὺ, προσέθρηπται ἐκ τοῦ Ἑβραϊκοῦ ἰδιώματος. I. e. *Hic illud, ecce, ex Hebraico idiomate adjectum est.* Vox Hebraica est הנה quam LXX ἰδοὺ vertunt. Symmachus vero pronomem esse putans, αὐτοῖς transtulit.

V. 9. Σ., σὺ δὲ etc. Hæc habent partim Regius unus ex Theodoro, partim Eusebius. Sed in voce ἐπιφράξεις suspicor inendum; non enim apte exprimere videtur Hebraicum אצלתי (').

(*) Nullo pacto conciliari potest ἐπιφράξεις cum hoc verbo hebraico. Veram autem lectionem videtur exhibere Eusebius qui in Catena Patrum Græc. testatur Symmachum vertisse ἐπιφθέγγη, *acclamabis*, scil. contumeliose ludibroseque, secundum genuinum sensum verbi אצלתי. DRACH.

PSALMUS LIX.

TO EBPAIKON.
2, 1 למנצח על-שושן עזרת מותם
ידד ללכו : בהצותי את ארם טרדים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1, 2. Victori super susan testimonii, machtham ipsi David, ad docendum: in rixando ipsum cum Aram Naharaim, et cum Aram Soba: et reversus est Joab, et per-

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

1, 2.

VULGATA LATINA.

1, 2. In finem, pro his qui immutabuntur, in tituli inscriptionem ipsi David in doctrinam: cum succedit Mesopotamiam Syriæ et Sobal: et convertit Joab: et per-

ΑΚΥΛΑΣ.

1, 2. Τῷ νικητικῷ τοῖς ἀλλοτριωθησομένοις ἐπὶ κρίνων μαρτυρίας ταπεινοῦ τελείου τοῦ Δαυὶδ...

AQUILA.

1, 2. Victori immutandæ super lilia testimonii, humilis perfecti David...

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Συλληφθήτωσαν μετὰ τῆς ὑπερηφανίας αὐτῶν. Ἄραν καὶ ψεῦδος λαλοῦντες.

14. Συντέλεσον ἐν θυμῷ, ἀνάλωσον, ἵνα μὴ ὦσιν.

Εἰς τὰ πέρατα τῆς γῆς.

15, 16. Ἀνακαμπτέτωσαν εἰς ἑσπέραν, θορυβετώσαν ὡς κύνες, περιερχόμενοι πόλιν βεβδόμενοι, ἵνα μὴ ἀχόραστοι ἀλλασθῶσι.

17. Καὶ ὁμνήσω κατ' ἄρθρον τὸ Ελεός σου.

SYMMACHUS.

Comprehendantur cum superbia sua. Exsecrationem et mendacium loquentes.

14. Consume in furore, consume, ut non subsistant.

In fines terræ.

15, 16. Deflectant in vesperam, tumultuentur ut canes, circumeuntes civitatem palabundi, ne non saturati maneant.

17. Et eantabo in matutino misericordiam tuam.

Καὶ συλληφθήτωσαν ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ αὐτῶν. Καὶ ἐξ ἄρας καὶ ψεύδους διαγγελήσονται.

14. Συντέλειαι, ἐν ὀργῇ συντελείας, ἵνα μὴ ὑπάρξωσι.

Τῶν περάτων τῆς γῆς.

15, 16. Ἐπιστρέφάτωσαν εἰς ἑσπέραν, καὶ λιμώξουσιν ὡς κύων, καὶ κυκλώσουσι πόλιν. Αὐτοὶ διασκορπισθήσονται τοῦ φαγεῖν, ἐὰν δὲ μὴ χορτασθῶσι, καὶ γογγύσουσι. Ἐ, καὶ ἤχησουσιν ὡς κύνες.

17. Καὶ ἀγαλλιάσομαι τὸ πρωὶ τὸ Ελεός σου.

LXX INTERPRETES.

Et comprehendantur in superbia sua, et de exsecratione et mendacio annuntiabuntur.

14. Consumationes, in ira consumationis, ut non existant.

Finium terræ.

15, 16. Convertantur ad vesperam, et famem patientur ut canis, et circuibunt civitatem. Ipsi dispergentur, et manducabunt: si vero non fuerint saturati, et murmurabunt. V, et sonitum edent ut canes.

17. Et exsultabo mane misericordiam tuam.

14.

Τῶν περάτων τῆς γῆς.

15, 16. Καὶ ἤχησουσιν ὡς κύων.

17.

THEODOTIO.

14.

Finium terræ.

15, 16. Et sonitum edent ut canis.

17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LVIII.

V. 11. Ἄλλος, ὁ ἑφορός μου etc. Sic unus Regius, qui interpretem facit. Videtur autem esse Quintæ, vel Sextæ, vel Septimæ, quæ liberiori interpretandi genere cōcinñatæ sunt.

Ibid. Σ., ἐπίδειν etc. Sic Eusebius et unus Reg.

V. 12. Ἄ., θ., μήποτε etc. Sic duo mss.

Ibid. Σ., ἀναστάτωσαν etc. Eusebius, unus Colbertinus et Drusius. Colbertinus autem pro κάθελε habet κατάγαγε.

V. 15. Σ., τῇ ἀμαρτία etc. Eusebius et Theodoretus. Ibid. Σ., συλληφθήτωσαν etc. Eusebius et Drusius. Euthymius, in superbia sua.

V. 14. Σ., συντέλεσον etc. lidem. [Lectionem A-

quilæ quæ deerat in Montfauconii Hexaplis, addidimus nos ex Eusebio, latineque reddidimus, consume. Vide Stephani Thes. ed. Didot. DRACH.]

Ibid. Ἄ., εἰς πέρατα etc. Drusius.

V. 15 et 16. Ἄ., ἀνακαμπτέτωσαν etc. Eusebius. Unus Regius ex Theodoro ad Symmachum habet, ἐπιστρέφάτωσαν εἰς ἑσπέραν, quæ lectio videtur lapsu librarii desumpta ex LXX. [In Symmachi lectione habet Theodoretus Comment., ἑσπέρας, vesperas. Itæ etiam legitur in Catena Patrum Gr. et in codice Vaticano ab Adlero collato. DRACH.]

V. 17. Σ., καὶ ὁμνήσω etc. Eusebius.

PSALMUS LIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1, 2. Ἐπινίκιον ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν μαρτυρία τοῦ ταπεινόφρονος καὶ ἀμώμου τοῦ Δαυὶδ, εἰς διδασχὴν, ὅπως

SYMMACHUS.

1, 2. Triumpnale pro floribus testimonium humilis et inebriatus David, in doctrinam: quando incensa Syria Mesopotamiæ, et Syria Sobal, et reversus est Joab, et

1, 2. Εἰς τὸ τέλος, τοῖς ἄλλοις ὀησομένοις ἔτι, εἰς στηλογραφίαν τοῦ Δαυὶδ, εἰς διδασχὴν, ὅπως ἐνέπυ-

LXX INTERPRETES.

1, 2. In finem: pro his qui infutabuntur: et in id. Juli inscriptionem ipsi David, in doctrinam: cum succendit Mesopotamiam Syriæ et Syriam Sobal: et

1, 2.

THEODOTIO.

1, 2.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ואת ארם צובה וישב יואב ויך את
אדם בגיא מלח שנים עשר אלף

3 אלהים זנחנו פרצנו

אנפת תשוב לנו

5 השקיתנו יין תרעלה

6 נתתה ליראך גם להתנוסס מפני
ששבו

8 אלהים ו דבר בקדשו

אנלחה אתלקה שכם

ועמק סנת אבוד

9 מעוז ראשי

יהודה בחוקקי

10 Ο Σύρος, κείδος τῆς πλύσεώς μου. *Al.*, λέ-
κάνη τῆς κατακαθήσεώς μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

percussit Edom in valle salis, duodecim millia. *Hieron.*, victori pro liliis, testimonium humilis et simplicis David ad docendum: quando pugnavit adversus Syriam Mesopotamiae, et adversus Syriam Soba: et reversus est Joab, et percussit Edom in valle salinarum, duodecim millia.

3. Deus elongasti nos, rupisti nos. *Hieron.*, projecisti nos, scidisti nos.

Exacerbatus es, revertaris ad nos. *Hieron.*, iratus convertisti nos.

5. Propinare fecisti nobis vinum perturbationis. *Hieron.*, potasti nos vino consopiente.

6. Dedisti metuentibus te vexillum, ad elevandum se a facie veritatis. *Hieron.*, dedisti metuentibus te signum, ut fugerent a facie arcus.

8. Deus locutus est in sanctitate sua. *Hieron.*, Deus locutus est in sanctuario suo.

Lætabor, dividam Sechem. *Hieron.*, lætabór, dividam Siciunam.

Et vallem tabernaculorum metiar. *Hieron.*, et vallem Soccoth dimetiar.

9. Fortitudo capitis mei. *Hieron.*, *id.*

Juda legifer meus. *Hieron.*, *id.*

10. Moab olla lotionis meæ. *Syrus*, cadus lotionis meæ. *Al.*, lecitus conculcationis meæ. *Hieron.*, Moab olla lavacri mei.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

3.

5.

6.

8.

9.

10.

ΑΚΥΑΑΣ.

3.

Θυμωθεις μεταστρεφας ημας.

5. Ἐπότισας ημας οἶνον καρῶσεως.

6. Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σύσημον, τοῦ σημειῶσθαι ἀπὸ προσώπου βεβαιότητος.

8. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἡγιασμένῳ αὐτοῦ.

Γαυριάσομαι...

Κοιλάδα συσκιασῶν καταμετρήσω.

9.

Ἰούδας ἀκριδαστῆς μου.

10. Μὴδ λέθης λουτροῦ μου.

VULGATA LATINA.

cussit Idumæam in valle salinarum, duodecim millia.

3. Deus, repulisti nos, et destruxisti nos.

iratus es, et misertus es nobis.

5. Potasti nos vino compunctionis.

6. Dedisti metuentibus te significationem, ut fugiant a facie arcus.

8. Deus locutus est in sancto suo.

Lætabor, et partibor Siciunam.

Et convallem tabernaculorum metibor.

9. Fortitudo capitis mei.

Juda rex meus.

10. Moab olla spei meæ.

AQUILA.

3.

Exacerbatus es, revertaris ad nos.

5. Potasti nos vino soporis.

6. Dedisti metuentibus te signum, ut significantur a facie armitatis.

8. Deus locutus est in sanctificato suo.

Lætabor...

Vallem umbraculorum metiar.

9.

Judas legislator meus.

10. Moab lebes lavacri mei.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

τε ἐμπρήσας τὴν Συρίαν ἑπτά Μεσοποταμίας, καὶ τὴν Συρίαν Σοβάλ, καὶ ἀνέστρεψε | Ἰωάβ | καὶ ἐπάταξε τὸν Ἐδὼμ ἐν τῇ φάραγγι τοῦ ἁλός, ἑξήκοντα χιλιάδας.

3. Ὁ Θεὸς, ἀπεβάλου ἡμᾶς καὶ διέκοψας ἡμᾶς.

Ἐργίσθης, καὶ περιήγαγες ἡμᾶς.

5. Οἶνον σάλου.

6. Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημεῖον, εἰς τὸ ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοξομάτου.

8.

Ἐγυριάζω καὶ διανεμέσω Σικιμα.

9. Ἰσχύς τῆς ἀρχῆς μου.

Ἰούδας προτάσων ὁ ἐμὸς.

10. Μωὰβ λέβης ἀμεριμνίας μου.

ρῖσε τὴν Μεσοποταμίαν Συρίας, καὶ τὴν Συρίαν Σοβάλ, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰωάβ καὶ ἐπάταξε τὴν φάραγγα τῶν ἁλῶν, δώδεκα χιλιάδας.

3. Ὁ Θεὸς, ἀπόσω ἡμᾶς, καὶ καθείλες ἡμᾶς.

Ἐργίσθης, καὶ ἠκτείρησας ἡμᾶς. Ἐ', καὶ περιεκύκλωσαν ἡμᾶς.

5. Ἐπότισας ἡμᾶς οἶνον κατανώξεως.

6. Ἐδωκας τοῖς φοβουμένοις σε σημεῖωσιν, τοῦ ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τόξου.

8. Ὁ Θεὸς ἐλάλησεν ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ.

Ἀγαλλιάσομαι καὶ διαμεριῶ Σικιμα. Ἄλλως, ὑψώθησομαι.

Καὶ τὴν κοιλάδα τῶν σκηνῶν διαμετρήσω.

9. Κραταίωσις τῆς κεφαλῆς μου.

Ἰούδας βασιλεύς μου. *Οἱ λοιποὶ, id.*

10. Μωὰβ λέβης τῆς ἐλπίδος μου.

3.

5.

6.

8.

9.

10.

Ἰούδας ἀκριβαζόμενός μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

percussit Edom in valle salis, duodecim millia.

convertit Joab, et percussit vallem salinarum, duodecim millia.

3. Deus, abjecisti nos, et discidisti nos.

3. Deus, repulisti nos, et destruxisti nos.

3.

Iratus es, et circumduxisti nos.

Iratus es, et misertus es nobis. V, et circumdederunt nos.

5. Vinum agitationis.

5. Potasti nos vino compunctionis.

5.

6. Dedisti timentibus te signum, ut fugiant a facie sagittæ.

6. Dedisti metuentibus te significationem, ut fugiant a facie arcus.

6.

8.

8. Deus locutus est in sancto suo.

8.

Lætabor, et distribuam Sicima.

Exsultabo et dividam Sicima. *Aliter, exaltabor.* Et convallem tabernaculorum metibor.

9. Fortitudo principatus mei.

9. Fortitudo capitis mei.

9.

Judas præceptor meus.

Juda rex meus. *Reliqui, id.*

Judas accuratus institutor meus.

10. Moab lebes securitatis meæ:

10. Moab olla spei meæ.

10.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
על-אדום אשלך בעלי		
עלי פלשת והרדעני 11 עיר מצור	11.	Ἐπ' ἐμὲ Φυλιστιαία ἤταιρησάν
12 הל'ארתח אלהים זקנתי ולא תצא אלהים בצבאותינו	12.	12.
13 הבה-לנו עזרת מצור ושוא תשאעת אדם	13.	13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Super Edom projiciam calceamentum meum. <i>Hieron.</i> , super Idumæam incedam calceamento meo.	In Idumæam extendam calceamentum meum.	
Super me Peleseth jubila. <i>Hieron.</i> , mihi Palæstina fœderata est.	Mihi alienigenæ subditi sunt.	Super me Phylistiæa amictus habuit.
11. Civitatem munitioris. <i>Hieron.</i> , ad civitatem munitam.	11. In civitatem munitam.	11.
12. Nonne tu, Deus, elongasti nos, et non egredieris, Deus, in exercitibus nostris? <i>Hieron.</i> , nonne tu, Deus, qui projecisti nos, et non egredieris, Deus, in exercitibus nostris?	12. Nonne tu, Deus, qui repulisti nos, et non egredieris, Deus, in virtutibus nostris?	12.
13. Da nobis auxilium ab angustia, et mendacium salus hominis. <i>Hieron.</i> , da nobis auxilium de tribulatione: vana est enim salus ab homine.	13. Da nobis auxilium de tribulatione, quia vana salus hominis.	13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIX.

V. 1. Tituli lectiones mutuamur ex Eusebio, et ex uno codice Regio. Drusius Symmachi tantum lectionem maxima sui parte mutilam adtulit. Ex Aquilæ versione hæc Hilarius refert pag. 135, cum percussit valles, ubi sensum magis spectasse videtur, quam verba. [Montf. quoque mutilas attulerat Aquilæ et Symmachi loca, quibus addere debuimus ex Eusebio, quem nimis cursim legerat, μαρτυρίας et μαρτυρία. Postulat præterea alterutrum additamentum textus hebraicus. DRACH.]

V. 3. Σ., ὁ Θεός, ἀπεβάλου ἡμᾶς, καὶ διέκοψας ἡμᾶς. Sic Colbertinus unus: alter vero Colbertinus, ἐκοψας ἡμᾶς.

Ibid. Ἀ., θυμωθεὶς etc. Eusebius et duo Regii.

V. 5. Ἀ., ἐπότισας etc. Unus Regius et Corderius.

V. 6. Ἀ., ἔθωκας etc. Eusebius. Σ., τοξεύματα, q. d. sagittationis, πῦρ arcus. Hic legitur πῦρ cum π; significat autem veritas et firmitas. LXI tamen et Hieronymus perinde atque Symmachus, pro arcu habuerunt. Videaturque ita series postulare.

V. 8. Ἀ., ὁ Θεός ἐλάλησεν etc. Eusebius. Ibid. Ἀ., γαυριάζομαι. Σ., γαυρίζω καὶ δεινμήσω Σάκιμα. Ὁ, ἀγαλλιάσομαι etc. Eusebius. In hunc autem locum hæc adfert Regius unus et Theodora. Τὸ ἀγαλλιάσομαι, οὐκ ὡς ἀπὸ λαλοῦ λέγει· ἀλλ' ἀντὶ τοῦ ἀγαλλιασθῆναι ποιήσω. Καὶ εἰρηται μὲν οὕτως ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ κατὰ τι οὐκ αὐτὸ ἰδίωμα τῆς γλώττης· ἀσαφέστερον δὲ γέγονε τὸ Ἑλληνικόν, διὰ μίαν λέξεως φρασθῆν. I. e. *Itud, exultabo, non quasi de seipso dicit; sed ac si dicat,*

PSALMUS LX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
3 מוצנח הארץ ו אליך אקרא	3.	3. Ἀπὸ τελευταίου τῆς γῆς καὶ σὲ ἐπικαλίσσομαι.
בנפש לבי		
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Ab extremo terræ ad te clamabo. <i>Hieron.</i> , de novissimo terræ ad te clamabo.	3. A finibus terræ ad te clamavi.	3. Ab extremo terræ ad te vocabo.
In deficiendo cor meum. <i>Hieron.</i> , cum tr. sic fuerit cor meum.	Dum anxietetur cor meum.	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἐπὶ Ἰδουμαίαν ἐπιθήσομαι τῷ
Ἰσοδῆματί μου.

Ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενώ τὸ
ὑπόδημά μου.

Ἔμοι ἀλλόφυλοι ἐφιλάσαν.

11. Εἰς πόλιν περιπεφραγμένην.

Ἔμοι ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν.

11.

12. Εἰ μὴ σὺ, ὁ Θεός, ὁ ἀποβαλό-
μενος ἡμᾶς, καὶ μὴ προσελθὼν ἐν
ταῖς στρατεύσεσιν ἡμῶν;

11. Εἰς πόλιν περιοχῆς.

12.

13. Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ ὀλι-
ψεως, ματαία γὰρ σωτηρία ἀνθρώ-
που.

12. Οὐχὶ σὺ, ὁ Θεός, ὁ ἀπώσαμε-
νος ἡμᾶς, καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ, ὁ Θεός,
ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;

13.

13. Δὸς ἡμῖν βοήθειαν ἐκ ὀλι-
ψεως, καὶ ματαία σωτηρία ἀνθρώ-
που.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Super Idumæam incendam cal-
ceamento meo.

In Idumæam extendam calca-
mentum meum.

Mihi alienigenæ subiecti sunt.

Mihi alienigenæ amici facti
sunt.

11. In civitatem circummuni-
tam.

11. In civitatem munitiois.

11.

12. Nonne tu, Deus, qui abjecisti
nos, et non accedens in exerciti-
bus nostris?

12. Nonne tu, Deus, qui repulisti
nos, et non egredieris, Deus, in
virtutibus nostris?

12.

13. Da nobis auxilium de tri-
bulatione, vana enim salus homi-
nis.

13. Da nobis auxilium de tribu-
latione, et vana salus hominis.

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LIX.

exultare faciam. *Et quidem in Hebraico ita habetur, secundum quamdam linguæ proprietatem: obscurior autem est Græca dicitio, una voce prolata.* Putabat igitur Theodorus πῖγγιν in aliqua ex conjugationibus esse, quas *transitivas* vocant, Piel videlicet aut Hiphil, quæ in futuro per solas Massoreticas motiones a conjugatione Kal distinguuntur. Hodie legitur *Eelozā*, per Holem deficiens post Lamed. Omnesque interpretes tam veteres quam recentiores, *intransitive* vertunt, *exultabo*: voxque τῷ non nisi in Kal observatur unquam.

Ibid. Ἀ., κοιλάδα. Eusebius.

V. 9. Σ., ἰσχύς τῆς etc. Colbertinus unus.

Ibid. Ἀ., τοῦδας etc. Has lectiones habet Drusus. V. 10. Ἀ., Μωᾶδ etc. Has lectiones habent tum mss., tum Eusebius et Drusus. Agellius autem ad Symmachum legit, *ἀμεριμνησας*.

Ibid. Σ., ἐπὶ Ἰδοῦμ. Eusebius.

Ibid. Ἀ., ἐπ' ἐμὲ etc. Aquilæ et Theodotionis lectiones sic habent duo codices.

V. 11. Σ., εἰς πόλιν etc. Sic mss. et Drusus. Theodoretus, *πεφραγμένην*. Sed ejus interpres legisse videtur *περιπεφραγμένην*, qui vertit, *circumseptam*.

V. 12. Σ., εἰ μὴ etc. Eusebius.

V. 13. Σ., δὸς ἡμῖν etc. Eusebius et mss. (*)

(*) In Eusebii Commentario ne minima quidem hujus Symmachi versionis sit mentio. Emergit autem ex Theodoro et Catena Patrum Gr. DRACH.

PSALMUS LX

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Ἀπὸ περάτων τῆς γῆς σὲ ἐπι-
καλοῦμαι.

3. Ἀπὸ τῶν περάτων τῆς γῆς
πρὸς σὲ ἐκέκραξα. Ἐ', ἀπὸ περά-
των τῆς γῆς πρὸς σὲ κερᾶζομαι.

3.

Ἐν τῷ ἀδημονεῖν τὴν καρδίαν
μου.

Ἐν τῷ ἀκηδιάσαι τὴν καρδίαν
μου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

3. A finibus terræ te invoco.

3. A finibus terræ ad te cla-
mavi. V, a finibus terræ ad te cla-
mabo.

3.

In desperando cor meum.

Dum anxietur cor meum.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

בצור- ירחם ממני תנצח
4 כי-היית מחסה לי מגול-עז
מפני איוב
6 כי-אתה אלהים עמעת לנדרי
7 ימים על-ימי-מלך תסיף
שנותי כמו-דר חדר
8 ישב עלם לפני אלהים חסד
ואמת כן ינצרה
9 לשלמי נדרי יום 1 יום

Ἐν στερεῷ ὑψώθητι παρ' ἐμὲ
καθοδηγήσεις με.
4. . . . πύργος κράτους . . .
6. Ὅτι εὖ, ὦ θεεὶ, ἤκουσας τῶν
εὐχῶν μου.
7.
8. Ἐλεος καὶ ἀλήθεια διατηρή-
σουσιν αὐτόν.
9.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In petram exaltabitur a me, deduces me. *Hieron.*, cum fortis elevabitur adversum me, tu eris ductor meus.
4. Quia fuisti spes mihi, turris fortitudinis a faciebus inimici. *Hieron.*, fuisti spes mea, turris munitissima a facie inimici.
6. Quoniam tu, Deus, audisti vota mea. *Hieron.*, tu enim, Deus, ex. etc.
7. Dies super dies regis adjicies: anni ejus sicut generatio et generatio. *Hieron.*, dies super dies regis adjicies: annos ejus donec est generatio et generatio.
8. Manebit in saeculum ad facies Dei. Misericordiam et veritatem prepara: custodient eum. *Hieron.*, sedebit semper ante faciem Dei. Misericordia et veritas servabunt eum.
9. Ad reddendum me vota mea die, die. *Hieron.*, reddens vota mea per singulos dies.

In petra exaltasti me, deduxisti me.
4. Quia factus es spes mea, turris fortitudinis a facie inimici.
6. Quoniam tu, Deus meus, ex-audisti orationem meam.
7. Dies super dies regis adjicies: annos ejus usque in diem generationis et generationis.
8. Permanet in aeternum in conspectu Dei. Misericordiam et veritatem ejus quis requireret.
9. Ut reddam vota mea de die in diem.

In solido exaltare, apud me deduces me. .
4. . . . turris roboris...
6. Quoniam tu, o Deus audisti preces meas.
7.
8. Misericordia et veritas con-servabunt eum.
9.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LX.

V. 3. Has lectiones exhibet Eusebius, Comment. in Psalinos. Ibid. Σ., ἐν τῷ ἀδημονεῖν etc. Sic Reg. unus ex Theodoro. Vocem עָבַד אֱבֹרָא vertit alibi Symmachus, et quidem accuratius, ut videtur. Ibid. 'A., ἐν στερεῷ etc. Sic Eusebius.
V. 4. Ad Symmachum alius legit, ὄχυρός, munita, melius, ut videtur. [Ad v. seq. 5 adde versionem Symmachi ab Heracleota traditam in Comment. Catenae Patrum Gr., estque: Παροικήσω ἐν τῇ σκηνῇ σου δι' αἰῶνος, εὐθαρήσω ἐν τῇ σκίπῃ τῶν πτερυγῶν σου. *Habitabo in tabernaculo tuo per seculum, confidam in tegumento alarum tuarum.* DRACH.]

PSALMUS LXI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

1 למנצח על-ידיתן מוכמד לדוד
3 לא-אכזב רבה

1. Τῷ νικητοῦ περι τοῦ Ἰδοῦν
μελέθημα τοῦ Δαυὶδ.
3. Οὐ σφαλῆσομαι πολλῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori super Iduthun, psalmus ipsi David. *Hieron.*, victori pro Idithun, canticum David.
3. Non labor multum. *Hieron.*, non commovebor amplius.

1. In finem, pro Idithun, psalmus David.
3. Non movebor amplius.

1. Victori de Idithun, canticum Davidis.
3. Non labor multum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ὅταν στερεὸς καταπαίρεται μου, ὀδηγήσεις με.

4. Ἐγένου γὰρ ἀφοβία μου, πύργος ὕψηλός ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.

6. Σὺ γὰρ, ὁ Θεὸς, εἰσήκουσας τῶν προσευχῶν μου.

7. Ἡμέρας ταῖς ἡμέραις τοῦ βασιλέως προσθήσεις, ἔτη αὐτοῦ ἐφ' ὅσον γενεὰ καὶ γενεὰ.

8. Οἰκήσει αἰωνίως ἐμπροσθεν τοῦ Θεοῦ. Ἐλεος καὶ ἀλήθεια περιφράξει αὐτόν.

9. Ἀποδοῦς τὰς εὐχὰς μου καθ' ἑκάστην ἡμέραν.

Ἐν πέτρᾳ ὕψωσάς με, ὀδήγησάς με.

4. Ὅτι ἐγενήθης ἐλπίς μου, πύργος ἰσχύος ἀπὸ προσώπου ἐχθροῦ.

6. Ὅτι σὺ, ὁ Θεὸς, εἰσήκουσας τῶν προσευχῶν μου.

7. Ἡμέρας ἐφ' ἡμέρας βασιλέως προσθήσεις, τὰ ἔτη αὐτοῦ ἕως ἡμέρας γενεᾶς καὶ γενεᾶς.

8. Διαμενεῖ εἰς τὸν αἰῶνα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Ἐλεος καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τίς ἐκζητήσει αὐτῶν; Ε', Γ', Ἐλεος καὶ ἀλήθεια ἀπὸ σοῦ φυλάξουσιν αὐτόν.

9. Τοῦ ἀποδοῦναι με τὰς εὐχὰς μου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Quando firmus insurgit in me, deduces me.

In petra exaltasti me, deduxisti me.

4. Fuit enim securitas mea, turris alta a facie inimici.

4. Quia factus es spes mea, turris fortitudinis a facie inimici.

6. Tu enim, Deus, exaudisti orationes meas.

6. Quoniam tu, Deus, exaudisti orationes meas.

7. Dies diebus regis adjicies: annos ejus in quantum generatio et generatio.

7. Dies super dies regis adjicies: annos ejus usque in diem generationis et generationis.

8. Habitabit æternum in conspectu Dei. Misericordia et veritas circummunit eum.

8. Permanet in æternum in conspectu Dei. Misericordiam et veritatem ejus quis requireret eorum? V, VI, misericordia et veritas a te custodient eum.

9. Reddens vota mea per singulos dies.

9. Ut reddam vota mea de die in diem.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LX.

V. 6. Ἄ., ὅτι σὺ etc. Eusebius.

Ibid. et v. 7. Σ., ἡμέρας etc. Sic Eusebius et Regius unus ex Theodoro.

V. 8. Ἄ., Ἐλεος καὶ ἀλήθεια etc. Sic Eusebius. Symmachi vero lectionem præferunt præter Eusebium codex Regius ex Theodoro, itemque Colber-

tinus unus, qui habet, περιφράξουσιν. Ε', Γ', Ἐλεος etc. Eusebius. Vocem *πρὸ παρα*, in versione sua prætermittunt Aquila, Symmachus et Hieronymus. LXX vero τίς interpretantur.

V. 9. Σ., ἀποδοῦς etc. Eusebius et Reg. unus. [Ex Eusebio addidimus ἑκάστην. DRACB.]

PSALMIUS LXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος διὰ Ἰδιθὸν φῶς εἰς Δαυὶδ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθὸν, ψαλμὸς τῷ Δαυίδ.

3.

3. Οὐ μὴ παλευθῶ ἐπὶ πλεῖον. Ε', id.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale propter Idithun, canticum in David.

1. In finem, pro Idithun, psalmus David.

3.

3. Non moveor amplius. V. id.

3.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
4 עד-אנה ו תחזקו עד-איש	4.	4. Ἔως τίνος ἐπιβουλεύετε,
5 אך	5.	5. Ἐν διαφεύσματι.
7 לא אכזב	7.	7. Οὐ σφαλῆσομαι.
8 על-אלהים ישעי וכבדו עד-	8.	8. Ἐπὶ Θεῷ σωτήριόν μου και δόξα μου· στερεὸς κράτους μου, ἐλπίς μου ἐν Θεῷ.
9 בסהו בו בכל-עת ו עם	9.	9. Ἄμεριμνεῖτε ἐν αὐτῷ, ἐν παντι καιρῷ λαός.
10 אך ו הכל בני-אדם כוב בני-איש במאזנים	10.	10.
תמה מהבל יחד		
11 ובגל אל-תהבולו	11.	11. Καὶ ἐν βίᾳ μὴ ματαιοῦσθε.
חיל ו כי-יניב אל-תשיתו כב		
12, 13 אמת ו דבר אלהים שחיים-חז שבועתי כי עז לאלהים ולך-אדני חסד כי-אמתה תשלם לאיש כמעשדו	12, 13.	12, 13. Ἐλάλησεν ὁ Θεός, και δεύτερον ἐπήκουσα· ὅτι ἡ ἰσχύς τοῦ Θεοῦ, και σοί, Δέσποτα, τὸ ἔλεος. Σὺ δὲ ἀπόδος κατὰ ἄνδρα ἐκάστην κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA
4. Usquequo detrahetis super virum? <i>Hieron.</i> , usquequo insidiarimini contra virum?	4. Quousque irruitis in hominem?	4. Usquequo insidiarimini?
5. Verumtamen. <i>Hieron.</i> , id. Mendacium. <i>Hieron.</i> , in mendacio.	5. Verumtamen. In siti.	5. In mendacio.
7. Non nutabo. <i>Hieron.</i> , non timebo.	7. Non emigrabo.	7. Non labar.
8. Super Deo salus mea et gloria mea: petra fortitudinis meae: spes mea in Deo. <i>Hieron.</i> , in Deo salutare meum et gloria mea: robur fortitudinis meae et salus mea in Deo.	8. In Deo salutare meum et gloria mea, Deus auxiliū mei, et spes mea in Deo est.	8. In Deo salutare meum et gloria mea: solidus fortitudinis meae, spes mea in Deo.
9. Sperate in eo in omni tempore populus. <i>Hieron.</i> , sperate in eo in omni tempore, populi.	9. Sperate in eo, omnis congregatio populi.	9. Sollicitudinem ponite in eo, in omni tempore populus.
10. Tantum vanitas filii hominum, mendacium filii viri, in bilance. <i>Hieron.</i> , verumtamen vanitas filii Adam, mendacium filii viri in stateris.	10. Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris.	10.
Ipsi a vanitate pariter. <i>Hieron.</i> , fraudulententer agunt simul.	Ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.	
11. Et in rapina ne evanescatis. <i>Hieron.</i> , et in rapina ne frustremini.	11. Et rapinas nolite concupiscere.	11. Et in violentia ne vani evadatis.
Facultas cum pullulaverit, ne ponatis cor. <i>Hieron.</i> , divitiæ si affixerint, nolite cor apponere.	Divitiæ si affluant, nolite cor apponere.	
12, 13. Semel locutus est Deus, bis hoc audivi, quia fortitudo Dei, et tibi, Domine, misericordia, quia tu reddes viro secundum opus suum. <i>Hieron.</i> , unum locutus est Deus: duo hæc audivi: quia imperium Dei est, et tibi, Domine, misericordia, quia tu reddes unicuique secundum opus suum.	12, 13. Semel locutus est Deus, duo hæc audivi, quia potestas Dei est, et tibi, Domine, misericordia, quia tu reddes unicuique secundum opera sua.	12, 13. Locutus est Deus, et bis audivi, quia fortitudo Dei, et tibi, Domine, misericordia: tu vero redde per virum unicuique secundum opera sua.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Ἔως τίνος ματαιοπονήσετε;
 5. Ἐν ψεύσματι.
 7. Οὐ σφαλῆσομαι.
 8.
 9.
 10. Πλὴν ἀτμὶς (al. ἀτμός) υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψεῦδος υἱοὶ ἀνδρῶς ὡς ῥωπή ζυγοῦ.
 Αὐτοὶ ματαιοῦνται ὁμοῦ.
 11. Καὶ ἐπὶ ἀρπαγμα μὴ γίνεσθε ἀτμὶς.
 Πλοῦτος ἐὰν καρποφορῇ, μὴ τάσσετε τὴν καρδίαν.
 12, 13. Ἐν ἐλάλησεν ὁ Θεὸς, καὶ δεῦτερον ἤκουσα.

4. Ἔως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἀνθρώπων;
 5. Πλὴν. Ἄλλος, ὁμῶς.
 Ἐν δίψει. Ε, ψεύδει.
 7. Οὐ μὴ μεταναστεύσω.
 8. Ἐπὶ τῷ Θεῷ τὸ σωτήριόν μου καὶ ἡ δόξα μου, Θεὸς τῆς βοηθείας μου, καὶ ἡ ἐλπίς μου ἐπὶ τῷ Θεῷ.
 9. Ἐλπίσατε ἐπ' αὐτὸν, πᾶσα συναγωγὴ λαοῦ.
 10. Πλὴν μάταιοι οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψευδεῖς οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων ἐν ζυγοῖς.
 Τοῦ ἀδικῆσαι αὐτοὶ ἐκ ματαιότητος ἐπιταυτοῦ.
 11. Καὶ ἐπὶ ἀρπάγματα μὴ ἐπιποθεῖτε.
 Πλοῦτος ἐὰν ῥέη, μὴ προστίθεσθε καρδίαν.
 12, 13. Ἄπαξ ἐλάλησεν ὁ Θεὸς, δύο ταῦτα ἤκουσα, ὅτι τὸ κράτος τοῦ Θεοῦ, καὶ σοῦ, Κύριε, τὸ ἔλεος, ὅτι σὺ ἀποδώσεις ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ.

4.
 5.
 7.
 8.
 9.
 10. Πλὴν ἀτμὶς (al. ἀτμός) υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων, ψεῦδος υἱοὶ ἀνδρῶς ὡς ῥωπή ζυγοῦ.
 11. Καὶ ἐπὶ ἀρπάγματι μὴ ματαιοῦσθε.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Usquequo vane laborabitis?
 5. In mendacio.
 7. Non labar.
 8.
 9.
 10. Verumtamen vapor filii hominum, mendacium filii viri ut momentum stateræ.
 Ipsi vani fiant simul.
 11. Et super rapinam ne fiat vanitas.
 Divitiæ si fructificaverint, ne penatis cor.
 12, 13. Unum locutus est Deus, et secundum audivi.

4. Quousque irruitis in hominem?
 5. Verumtamen. *Alius, tamen.* In siti. V, mendacio.
 7. Non emigrabo.
 8. In Deo salutare meum et gloria mea, Deus auxilii mei, et spes mea in Deo est.
 9. Sperate in eo, omnis congregatio populi.
 10. Verumtamen vani filii hominum, mendaces filii hominum in stateris.
 Ut decipiant ipsi de vanitate in idipsum.
 11. Et super rapinas nolite concupiscere.
 Divitiæ si affluant, nolite cor apponere.
 12, 13. Semel locutus est Deus, duo hæc audivi, quia potestas Dei est, et tua, Domine, misericordia, quia tu reddes unicuique secundum opera sua.

4.
 5.
 7.
 8.
 9.
 10. Verumtamen vapor filii hominum, mendacium filii viri ut momentum stateræ.
 11. Et in rapina ne vani fiat.
 12, 13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXI.

V. 1. Titulum secundum Aquilam habent duo mss. et Eusebius; secundum Symmachum vero iidem atque Drusius.

V. 3. 'A., οὐ σφαλ-. Sic Eusebius in Psalmos: in cuius editione excidit particula οὐ.

V. 4. 'A., ἕως τίνος etc. Aquilæ et Symmachi versiones exhibet idem Eusebius.

V. 5. 'Αλλος, ὁμως. Coislin. 1.

Ibid. Has omnes lectiones effert idem Eusebius qui recte notat LXX primitus habuisse ἐν ψεύδι, in mendacio, unde mendose factum fuerit ἐν δόλῳ, in siti: nam hæc postrema lectio nullam habet cum voce Hebraica כח affinitatem. Alia editio habet, ἐν δόλῳ, in dolo.

V. 7. 'A., Σ., οὐ σφαλῆσομαι. Eusebius.

V. 8. 'A., ἐπὶ θεῷ etc. Eusebius.

PSALMUS LXII.

TO EBPAIKON.

יְדוּדָה 1
צְמַח לְךָ 2
כַּמָּה לְךָ בְּשֵׁרֵי 3
בְּאֵרֶץ צִיָּה וְעִמָּה בְּלִי-כִּימִים 4

וּשְׁפָתֵי רִנְנוֹת יוֹדֵל-פִּי 6
מִסִּדְּרֵי-חַיִּים עַל-יְצִיעֵי בְּאֵשְׁמֹחַת אֲהַבָּה-כֶּן 7
וּבְצֵל כַּנְפֵיךָ אֲרַנֶּן 8
יִתְדֵל כֹּל-הַנֶּשְׁבַע בּוֹ 12

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.

6.
7.
8.
12.

ΑΚΥΤΑΣ.

1.
2.
Ἐπετάθη σοι ἡ σὰρξ μου.

6.
7. Ἐν φυλακαῖς φθέγγομαι ἐν σοί.
8.
12. Καυχῆσεται ὁ ὀμνύων ἐν σὺ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Juda. *Hieron.*, Judææ.
2. Sitivit te. *Hieron.*, sitivit tibi. Appetiit ad te caro mea. *Hieron.*, desideravit te caro mea.
In terra siccitatis et anhelante absque aquis. *Hieron.*, in terra invia, et consitiente, ac sine aqua.
6. Et labiis præconiorum laudabit os meum. *Hieron.*, et labiis laudantibus canet os meum.
7. Si recordatus sum tui super stratis meis, in custodiis meditabor in te. *Hieron.*, recordans tui in cubili meo, per singulas vigiliis meditabor tibi.
8. Et in umbra alarum tuarum laudabo. *Hieron.*, id.
12. Laudabitur omnis qui jurat in eo. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

1. Idumææ.
2. Sitivit in te.
Quam multipliciter tibi caro mea.
In terra deserta, et in via, et in aquosa.
6. Et labiis exsultationis laudabit os meum.
7. Si memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te.
8. Et in velamento alarum tuarum exsultabo.
12. Laudabuntur omnes qui jurant in eo.

AQUILA.

1.
2.
Extensa est ad te caro mea.

6.
7. In custodiis loquor in te.
8.
12. Gloriabitur qui jurat in eo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXII.

V. 1. 'Αλλ., Ἰουδαίας. Verisimile est ita legisse alios omnes præter LXX. Sed Aquila legerit Ἰούδα.

V. 2. Οἱ λουχοί, ἐτίθησέν σοι. Ex Hieronymo ad Sun. et Fret. ubi vide. Sed Agellius ait legisse

Symmachum, ἱμαίεται. Hieronymus vero ait omnes convenire in voce σοί, tibi. Vocem ἱμαίεται videtur Agellius ex sequenti lectione desumpsisse. Ibid. 'A., ἐπετάθη etc. Eusebius.

PSALMUS LXIII.

TO EBPAIKON.

שָׁמַע-אֱלֹהִים כָּל-בִּשְׂרֵי 3.2

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2, 3.

ΑΚΥΤΑΣ.

2, 3.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2, 3. Audi, Deus, vocem meam in locuta mea, a pavore inimici

VULGATA LATINA.

2, 3. Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor, a timore

AQUILA.

2, 3.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXI.

V. 9. 'A., ἀμεριμνεῖς etc. Idem.
 V. 10. Hanc interpretationem non sine scrupulo Symmacho tribuimus : nam Theodoretus et tres mss. eam Theodotioni ascribunt, ac Eusebius ex Symmacho unam vocem ἀτμός adfert. Attamen Symmachi et Theodotionis eam esse opinamur.
 Ibid. Σ., αὐτοὶ μάταιούνται ὁμοῦ. Drusius.

V. 11. 'A., καὶ ἐν βίτῃ etc. Has lectiones habet idem.
 Ibid. Σ., πλοῦτος etc. Eusebius.
 V. 12. Lectionem Aquilæ habet Eusebius, Symmachi Colbertinus unus. [Ante ἐλάλησεν in lectione Aquilæ, addendum ἐν, quod manifeste excidit. DRACH.]

PSALMUS LXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἰδουμαίας. Ἄλλ., Ἰουδαίας.	1.
2.	2. Ἐδίψησέ σοι. <i>Οἱ λοιποὶ, id.</i>	2.
Ἰμείρεται σε ἡ σὰρξ μου.	Ἥσοαπλῶς σοι ἡ σὰρξ μου.	Ἦσοαχῶς.
Ὡς ἐν γῆ διψᾷ, καὶ ἐκλύσει, μὴ ὑπάρχοντος ὕδατος.	Ἐν γῆ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ. Ἄλλος, ὡς γῆ ἄβατος, καὶ ἀνυδρὸς, καὶ ἐρημος.	
6. Καὶ διὰ χειλέων εὐφήμων ὁμνήσει τὸ στόμα μου.	6. Καὶ χεῖλη ἀγαλλιᾶσεως αἰνέσει τὸ ὄνομά σου.	6.
7. Ἀναμνησκόμενός σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, καθ' ἑκάστην φυλακὴν ἐμελέτων σε.	7. Εἰ ἐμνημόνευόν σου ἐπὶ τῆς στρωμνῆς μου, ἐν τοῖς ὄρθροις ἐμελέτων εἰς σέ.	7.
8. Καὶ σκεπόμενος ἐν ταῖς πτέρυξι σου ἀνηυφήμουν.	8. Καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερῶν σου ἀγαλλιᾶσομαι.	8.
12.	12. Ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ.	12.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Idumææ. <i>Alius, Judææ.</i>	1.
2.	2. Sitivit tibi. <i>Reliqui, id.</i>	2.
Desiderat te caro mea.	Quam multipliciter tibi caro mea.	Quotupliciter.
Quasi in terra siticulosa, et exsolutione, cum non sit aqua.	In terra deserta, et in via, et in aquosa. <i>Alius, ut terra in via, et in aquosa, et deserta.</i>	
6. Et per labia benedictia cantabit os meum.	6. Et labia exsultationis laudabunt nomen tuum.	6.
7. Recordans tui super stratum meum, in unaquaque custodia meditabar te.	7. Si memor. fui tui super stratum meum, in matutinis meditabar in te.	7.
8. Et tectus in alis tuis benedicebam.	8. Et in velamento alarum tuarum exsultabo.	8.
12.	12. Laudabitur omnis qui jurat in eo.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXII.

Ibid. Σ., ὡς ἐν γῆ etc. Eusebius. Ἄλλος, ὡς γῆ μνήσκομαι. Ibid. Colbertinus unus, ἐμελέτων εἰς σέ. Aquilæ item lectionem habet Eusebius.
 V. 6. Σ., καὶ διὰ etc. Idem.
 V. 7. Σ., ἀναμνησκόμενος etc. Sic Eusebius et unus Regius : duo autem alii mss. habent, ἀναμνησκόμενος etc. Sic unus Regius ac Drusius.
 V. 12. 'A., καυχῆσεται etc. Eusebius.

PSALMUS LXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2, 3. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς φωνῆς μου προσλαλοῦντος, ἀπὸ ἐκ-	2, 3. Εἰσάκουσον, ὁ Θεός, τῆς προσευχῆς μου ἐν τῷ δέεσθαί με, ἀπὸ	2, 3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2, 3. Exaudi, Deus, vocem mei alloquentis, a terrore inimici circum-	2, 3. Exaudi, Deus, orationem meam cum deprecor, a timore ini-	2, 3.
PATROL. G ^o XVI.		

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
מפחד אינו יוצר חיי : תסתיירני מפחד מרעים מרגשת פעל און		
4 כדב	4.	4.
ודעו חצמ דבר מר		... ῥῆμα κικρόν.
5 במסתרים תם	5.	5. Ἄπλοῦν.
6 יחזקיהו לפני דגדג רע יספד למבוח מוכשים	6.	6.
7 יחפשו - עולת תמי	7.	7.
חפש בחפש וקרב איש ולב עמו		Σκαλεύσει σκαλευόμενος. Ἐγκατον ἀνδρὸς καὶ καρδίαν βε- θεῖαν.
8 וירם אלהים חן פתאם היו מכותם	8.	8. Καὶ ροιζήσῃ αὐτοὺς ὁ θεός. βέλη παραχρήμα, ἐγερθήσονται αἱ πληγαὶ αὐτῶν.
9 ויכשילוהו עלימו לשונם	9.	9. Καὶ ἐσχυνθήσονται αὐτὴν ἐπ' αὐτοὺς αἱ γλῶσσαι αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

custodias vitas meas. Abscondes me a secreto malignorum, a tumultu operantium iniquitatem. <i>Hieron.</i> , audi, Deus, vocem meam loquentis : a timore inimici serva vitam meam. Absconde me a consilio malignorum : a tumultu operantium iniquitatem.	inimici eripe animam meam. Protextisti me a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem.	
4. Ut gladium. <i>Hieron.</i> , quasi gladium.	4. Ut gladium.	4.
Tetenderunt sagittam suam, verbum amarum. <i>Hieron.</i> , tetenderunt sagittam suam, verbum amarissimum.	Ἰντένδερυντ ἀρεμὴν ῥῥῶν ἀμα- ραμ.	... verbum amarum.
5. In absconditis. <i>Hieron. id.</i> Perfectum. <i>Hieron.</i> , simplicem.	5. In occultis. Ἰσημαculatum.	5. Simplicem.
6. Roborabunt sibi verbum malum : narrabunt ad abdendum laqueos. <i>Hieron.</i> , confortaverunt sibi sermonem pessimum : narraverunt ut absconderent laqueos.	6. Firmaverunt sibi sermonem nequam : narraverunt ut absconderent laqueos.	6.
7. Investigabunt iniquitates, perfecerunt. <i>Hieron.</i> , scrutati sunt iniquitates, defecerunt.	7. Scrutati sunt iniquitates, defecerunt.	7.
Scrutinium pervestigatum. <i>Hieron.</i> , scrutantes scrutinio.	Scrutantes scrutinio.	Scrutatione scrutans.
Et intimum viri et cor profundum. <i>Hieron.</i> , et cogitationis singularum, et corde profunda.	Accedet homo ad cor altum.	Intestinum hominis et cor profundum.
8. Et sagittabit eos Deus, sagitta subito : fuerunt percussiones eorum. <i>Hieron.</i> , sagittabit ergo eos Deus, jaculo repentino : inferentur plagæ eorum.	8. Et exaltabitur Deus : sagittæ parvulorum factæ sunt plagæ eorum.	8. Et sagittabit eos Deus, sagittæ subito : factæ sunt plagæ eorum.
9. Et impingere facient eam in semetipsis linguam suam. <i>Hieron.</i> , et corruent in semetipsos linguis suis.	9. Et infirmatæ sunt contra eos linguæ eorum.	9. Et impingere fecerunt eam in ipsos linguæ eorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIII.

V. 2 et 3. Σ., εισάκουσον etc. Sic Eusebins, qui δὲλλ' ὡς περὶ μελλόντων τὰ ἅλα εἰρηται' καὶ κατὰ hæc notat ibidem : Οὐ γὰρ ὡς περὶ παρυγχατότων, τοὺς λοιποὺς ἐρμηνευτὰς ὁμοίως. I. e. Non enim

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

πλήξεως ἐχθροῦ περιφράξεις τὴν ζῶν μου. Κρύψεις με ἀπὸ συσκέψεων κακούργων, ἀπὸ κυκήσεως ἐργαζομένων ἀδικίαν.

4.

Ἐπλήρωσαν τὸ τῶξον αὐτῶν λόγῳ πικρῷ.

5. Κρυφῆ.

6. Ἐκρατύναν λόγον πονηρὸν, εἰσηγήσαντο κρύψαι παγίδας.

7. Ἐξερεύνησαν ἀνομίας σὺμπαντες.

Ἐξερευνῶν ἐξερευνήσει.

Ἐξ ἐγκάτων ἕκαστος, καὶ καρδίας βαθείας.

8. Ἀκοντίσει σὺν αὐτοῖς ὁ Θεὸς, βέλος ἀφνίδιον, ἔσονται αἱ πληγαὶ αὐτῶν.

9. Καὶ πταίουσι καθ' ἑαυτῶν ταῖς γλώσσαις αὐτῶν.

SYMMACHUS.

cummunies vitam meam. Abscondes me a consiliis malignorum, a tumultu operantium iniquitatem.

4.

Impleverunt arcum suum verbo amaro.

5. Clam.

6. Firmaverunt verbum malum, induxerunt abscondere laqueos.

7. Scrutati sunt iniquitates universi.

Examinans examinabit.

Ex interioribus unusquisque, et corde profundo.

8. Jaculabitur ergo illis Deus, sagitta repente: erunt plagæ eorum.

9. Et impingunt contra semetipsos linguis suis.

φόδου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχὴν μου. Ἐσκέπασας με ἀπὸ συστροφῆς πονηρευομένων, ἀπὸ πλήθους ἐργαζομένων ἀδικίαν.

4. Ὡς ῥομφαίαν. Οἱ λοιποὶ, ὡς μάχαιραν.

Ἐνέτειναν τῶξον πρᾶγμα πικρὸν.

5. Ἐν ἀποκρύφοις.

Ἄμωμον.

6. Ἐκραταίωσαν ἑαυτοὺς λόγον πονηρὸν, διηγῆσαντο τοῦ κρύψαι παγίδας.

7. Ἐξερεύνησαν ἀνομίαν, ἐξέλιπον.

Ἐξερευνῶντες ἐξερευνήσει.

Προσελεύσεται ἄνθρωπος καὶ καρδία βαθεῖα.

8. Καὶ ὑψωθήσεται ὁ Θεὸς, βέλος νηπίων ἐγενήθησαν αἱ πληγαὶ αὐτῶν.

9. Καὶ ἐξουθένησαν αὐτὸν αἱ γλώσσαις αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

mici eripe animam meam. Protextisti me a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem.

4. Ut gladium. Reliqui, ut machæram.

Intenderunt arcum rem amarum.

5. In occultis.

Immaculatam.

6. Firmaverunt sibi sermonem nequam: narraverunt ut absconderent laqueos.

7. Scrutati sunt iniquitatem: defecerunt.

Scrutantes scrutinio.

Accedet homo et cor altum.

8. Et exaltabitur Deus: sagitta parvulorum factæ sunt plagæ eorum.

9. Et vilipenderunt eum linguæ eorum.

4.

...λόγον πικρὸν.

5.

6.

7.

Καὶ διάνοϊαν ἀνδρὸς καὶ καρδίαν βαθείαν.

8. Κατατοξεύσει ὁ Θεός.

9.

THEODOTIO.

Et cogitationem hominis, et cor profundum.

8. Sagittabit Deus.

9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIII.

anasi de præteritis, sed quasi de futuris omnia dictu sunt, ac similiter secundum

Ad hunc versum hoc unum notat Drusius, *cl* λοιποὶ, προσευχῆς μου. Hic vero Symmachi versionem

respicere non potest, cum dicit, *οι λοιποι*, *Reliqui*: nam Symmachus habet, τῆς φωνῆς μου · LXX vero, τῆς προσευχῆς μου · aliquot tamen exemplaria, τῆς φωνῆς μου. Fortasse errant tum Drusius, tum Romani editores, cum dicunt cæteras editiones

habere, τῆς προσευχῆς μου · siquidem Symmachus. ut vidimus, habet, τῆς φωνῆς μου. Aquilam vero quis credat ἵνα vertisse, τῆς προσευχῆς μου (!)? V. 4. *Οι λοιποι*, ὡς μάχαιραν. Eusebius. Ibid. 'A., ῥῆμα πικρὸν. Drusius. Σ., ἐπλήρω-

(*) Schleusnerus adducit hic locum ex Origenis operibus, qui ignotus erat Montsfauconio : Ἀντὶ συστροφῆς, ἀποβόρῃτου Ἀκύλας εἶρηκεν, ὁ δὲ Σύμμαχος, σκέψεως. I. e. : Pro συστροφῆς (LXX interpretum) Aquila dixit ἀποβόρῃτου, *secreto*, Symmachus vero, σκέψεως, *consilio*. DRACH.

PSALMUS LXIV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYTAAS.
דברי עונת גברו מני 4	4.	4. Λόγοι ἀνομιῶν ἐδυναμώθησαν παρ' ἐμέ.
מכן הרים בכח 7	7.	7.
8 משבחה ו שאן ימים שאן גליות והבחו לאמים	8.	8. Καταπέλλων ἤχον θαλάσσης, θόρυθον κυμάτων αὐτῆς, καὶ ἔχλων φυλῶν.
9 מדצאי בקר וערב תרנין	9.	9. Αἰνοποιήσεις.
10 פקודת הארץ ותשקקה רמת העשרה	10.	10.
פלג אלהים מלא מים		Διαίρεσεις Θεοῦ πλήρεις ὕδατων.
תנין דגם כי-ק תכינה		
11 תלמיה רח	11.	11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Verba iniquitatum prævaluerunt præ me. <i>Hier.</i> , verba iniquitatum prævaluerunt adversum me.	4. Verba iniquorum prævaluerunt super nos.	4. Verba iniquitatum roborata sunt apud me.
7. Præparans montes in virtute sua. <i>Hieron.</i> , præparans montes in virtute sua.	7. Præparans montes in virtute tua.	7.
8. Compescens sonitum maris, sonitum fluctuum eorum, et turbam gentium. <i>Hieron.</i> , compescens sonitum maris, fremitum fluctuum ejus, et multitudinem gentium.	8. Qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus. Turbabuntur gentes.	8. Comprimens sonum maris, tumultum fluctuum ejus, et turbam tribuum.
9. Exitus auroræ et vespere laudare facies. <i>Hieron.</i> , egressus matutini et vesperi laudantes facies.	9. Exitus matutini et vespere delectabis.	9. Laudabis.
10. Visitasti terram, et irrigasti eam, plurimum ditabis eam. <i>Hieron.</i> , visitasti terram, et irrigasti eam, ubertate dita eam.	10. Visitasti terram et inebriasti eam, multiplicasti locupletare eam.	10.
Rivus Dei plenus aquis. <i>Hieron.</i> , rivus Dei plenus aqua.	Flumen Dei repletum est aquis.	Divisiones Dei plenæ aquis.
Parabis frumentum eorum, quia sic parabis eam. <i>Hieron.</i> , præparabis frumentum eorum, quia sic fundasti eam.	Parasti cibum illorum, quoniam ita est præparatio ejus.	
11. Sulcos ejus inebria. <i>Hieron.</i> ,	11. Rivos ejus inebria.	11.

σαν etc. Eusebius et Coislirianus unus. Alter vero codex ad Symmachum habet, λόγον πικρόν sed id desumptum videtur ex Theodotione.

V. 5. Σ., χρυφῆ. Codex unus et Drusius.

Ibid. 'Α., ἀπλουν. Eusebius.

V. 6. Σ., ἐκράτουναν etc. Sic mss. et Theodoretus.

V. 7. Σ., ἐξερεύνησαν etc. Eusebius.

Ibid. Aquilæ et Symmachi lectiones exhibet Drusius.

Ibid. 'Α., ἔγκατον ἀνδρὸς etc. Drusius. Theodotionis vero lectionem plenam effert Colbertinus unus, qui Theodotionem Θεόδοτον bis vocat. Theodotio sequentia commatis 8 his conjunxit, ita ut unum sensum conficiant.

V. 8. 'Α., καὶ ροιζήσει etc. Has omnes lectiones effert Drusius.

V. 9. 'Α., καὶ ἐσκανδάλισαν etc. Drusius.

PSALMUS LXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 4. Λόγοι ἀνομιῶν κατεδυνάστευσάν μου.
- 7. Ὅς ἤδρασας ὄρη τῆ δυνάμει αὐτοῦ.
- 8.
- 9. Τὰς προελεύσεις τοῦ ὄρθρου καὶ τῆς ἐσπέρας ὀμνολογούσας ποιήσεις.
- 10. Ἐπίσχεψαι τὴν γῆν, καὶ ποτίσεις αὐτὴν, πολυκαρπία πλουτίσεις αὐτὴν.
Ὅχετοῖς Θεοῦ μέστοις ὑδάτων.
- Τελεσφορήσεις τὴν σπερματίαν αὐτῆς, ὅτι οὕτως ἤδρασας αὐτὴν.
- 11.

- "Α.ΛΙΟΣ, ψῆθ' Ἰερεμίου καὶ Ἐζεκιήλ, καὶ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ὅτε ἐμελλον ἐκπορεύεσθαι.
- 4. Λόγοι ἀνόμων ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς. Ε', ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
- 7. Ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῆ ἰσχύϊ σου.
- 8. Ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης, ἦχους κυμάτων αὐτῆς. Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη. Ε', καταπραῦνων.
- 9. Ἐξόδους πρυίας καὶ ἐσπέρας τέρψεις.
- 10. Ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτὴν, ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτὴν.
Ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων.
Ἦτοίμασας τὴν τροφήν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἔτοιμασία.
- 11. Τοὺς ἀβλακας αὐτῆς μέθυσον. Ε', τοὺς λόφους αὐτῆς μεθύσεις.

- 4.
- 7.
- 8. Καταπραῦνων.
- 9.
- 10.
- 11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 4. Verba iniquitatum dominata sunt mihi.
- 7. Qui firmasti montes virtute sua.
- 8.
- 9. Progressiones diluculi et vespere cantare facies.
- 10. Visita terram, et potabis eam, abundantia fructuum ditabis eam.
Canalibus Dei plenis aquarum.
Fructificare facies sementem ejus, quia sic fundasti eam.
- 11.

- Alius, canticum Jeremie, et Ezechiel, et populi peregrinationis, quando profecturi erant.
- 4. Verba iniquorum prævaluerunt super nos. V, confortata sunt super me.
- 7. Præparans montes in fortitudine tua.
- 8. Qui conturbas profundum maris, sonos fluctuum ejus. Turbantur gentes. V, compeseens.
- 9. Exitus matutini et vespere delectationes.
- 10. Visitasti terram et inebriasti eam, multiplicasti locupletare eam.
Flumen Dei repletum est aquis.
Parasti cibum illorum, quoniam ita est præparatio.
- 11. Rivos ejus inebria. V, tumulos ejus inebriabis.

- 4.
- 7.
- 8. Compeseens.
- 9.
- 10.
- 11.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

בְּצִדְדֵי הַמַּדְבָּרָה מְצֹאֵה
סוּסִים, לְעֵינֵי הַדְּרוֹסִים.

15 יִעֲשֶׂה נִצְחָה כְּדָבָר

13.

13.

14 בֵּר

14.

14. 'Εκλεκτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In imbribus liquefacies eam, germine ejus (benedices.) Syrus, roribus. Hieron., pluviis irriga eam, et germen ejus (benedic).

In stillicidiis ejus latabitur germinans.

13. Stillabunt pascua deserti. Hieron., pinguescent pascuæ deserti.

13. Pinguescent speciosa deserti.

13.

14 Frumento. Hieron., id.

14. Frumento.

14. Electum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

In titulum τῶν Ο' hanc notam habent tres mss. : Τισὶν ἀντιγράφοις πρόκειται, ὡδὴ Ἱερεμίου καὶ Ἐζεκιήλ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ἵνα ἐμελλὸν ἐκπορεύεσθαι. Ταῦτα οὐτε τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει, οὐτε οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύται, καὶ οὐτε οἱ Ο' ἐν τῷ Ἐξαπλῷ. i. e. *Quibusdam exemplaribus præmittitur* : canticum Jeremiæ, et Ezechielis, et populi transmigrationis, cum exituri essent. *Hæc neque Hebraicum habet, neque alii interpretes, neque LXX in Hexaplo.*

V. 4. 'A., λόγοι ἀνομιῶν etc. Lectionem Aquilæ habent mss. et Drusius, Symmachi Eusebius, Theodoretus et Drusius. Sed ipsi legunt ἀνομίῶν. Coislinianus autem unus, ἀνομιῶν, recte, ut suadent

tum vox פָּטַף tum Hieronymus, qui vertit, *iniquitatum.*

V. 7. Σ., ὁς ἤδρασας etc. Sic Regius unus ex Didymo, Agellius atque Drusius. Theodoretus vero habet, ἐδράζων, firmans. Cujus lectionem confirmare videtur Euthymius, qui sic vertit : *Quod vero ait, præparans, Symmachus dixit, stabiliens. Subintelligitur autem substantivum verbum, est. Deus, inquit ille, est qui stabiles reddit montes, ita ut nullis tametsi validissimis ventorum flatibus dimoveri possint.*

V. 8. Lectionem Aquilæ plenam adfert Eusebius, Theodotionis et Quintæ idem.

PSALMUS LXV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 לְבַנְצָה שִׁיר מְזֻמָּר

1.

1. Τῷ νικοποῦ . . .

הֲרִיעַ

כֹּל-הָאָרֶץ

2 שִׁמְחַה כְּבֹד וְהִלָּלָה

2.

2. Δόξα δόξαν ὑμνήσει αὐτοῦ.

3 יִכְשַׁע

3.

3. Ἠρνήσαντο.

4 כֹּל-יִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּחֲוֶה לְךָ יְיָ וְיִזְכְּרֶךָ
לְךָ יִזְכְּרֶךָ שָׂכָר

4.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori canticum psalmi. Hieron., id.

1. In finem, canticum psalmi resurrectionis.

1. Victori...

Jubilate. Hieron., id.

Jubilate.

Omnis terra. Hieron., id.

Omnis terra.

2. Ponite gloriam laudem ejus. Hieron., date gloriam laudi ejus.

2. Date gloriam laudi ejus.

2. Date gloriam laudi ejus.

3. Mentientur. Hieron., id.

3. Mentientur.

3. Abnegarunt.

4. Omnis terra incurvabunt se tibi, et canent tibi, canent nomini tuo. Hieron., omnis terra adoret te et canat tibi, canat nomini tuo.

4. Omnis terra adoret te et psallat tibi, psalmum dicat nomini tuo.

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ταῖς ψεκάσιν αὐτῆς χαυνώσεις αὐτήν, καὶ τὸ βλάστημα αὐτῆς.

13. Γνωφωθήσεται τὰ ὄρατα τῆς ἐρήμου.

14. Τροφήν.

Ἐν ταῖς σταγόνιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.

13. Πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου. Ἄλλος, ὁμιχλωθήσονται αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου.

14. Σίτον.

13.

14. Σίτον.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Stillis ejus emollies eam, et germen ejus.

In stillicidiis ejus lætabitur germinans.

13. Replebuntur caligine speciosa deserti.

14. Escam.

13. Pinguescent montes deserti. *Alius*, obnubilabuntur pascua deserti.

14. Frumentum.

13.

14. Frumentum.

Notes et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

V. 9. Σ., τὰς προελεύσεις etc. Colbert. στιχηρῶς scriptus, quam item lectionem sequitur Agellius. Eusebius vero, καὶ τῆς ἐσπέρας τὰς ὕμολογίας. Regius unus, καὶ τῆς ἐσπέρας ὕμολογοῦσι. Ἄ., αἰνοποιήσεις. Sic Eusebius, qui, ut videtur, putavit esse nomen plurale; sed, ni fallor, est verbum, *laudabis*. In versione τῶν Ο΄ illud τέρψεις, a quibusdam explicatur, *delectationes*; alii, ut Vulgatus Interpres, *vertendam* putant, *delectabis*.

V. 10. Σ., ἐπισκέψαι etc. Sic Theodoretus et Eusebius.

Ibid. Ἄ., διαίρέσεις etc. Has lectiones adfert Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Σ., τηλεφορήσεις etc. Sic Eusebius et Colbertinus στιχηρῶς scriptus, qui pro οὕτως legit αὐτός. Agellius pro σπαρματίαν legit πανσπερμίαν, eodem sensu, similiterque Theodoretus, et Cordarius ex anonymo.

V. 11. Ε΄, τοὺς λόφους αὐτῆς μεθύσεις. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Σ., ταῖς ψεκάσιν etc. Eusebius. Syri vero lectionem habet Regius unus ex Theodoris.

V. 13. Σ., γνωφωθήσεται etc. Has lectiones exhibet Drusius ex edit. Romana. Sed Agellius habet, Ἄ., γνωφωθήσονται. Σ., ὁμιχλωθήσονται.

V. 14. Ἄ., ἐκλεκτόν. Idem.

PSALMUS LXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπιπέσεις . . .

Πάντες οἱ ἐν τῇ γῇ.

2. Τάξτε εἰς τιμὴν τὸν ὕμνον αὐτοῦ.

3.

4. Πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσουσί σοι· μελωδοῦντές σοι ἕσουσι τὸ ὄνομά σου.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὡδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως.

Ἀλαλάξατε, Ἄλλος, σημάνατε. Ἄλλος, κροτήσατέ.

Πᾶσα ἡ γῆ.

2. Δότε δόξαν τῇ αἰνέσει αὐτοῦ.

3. Ψύσσονται.

4. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνήσασάν σου, καὶ φαλαγγισάν σου, φαλαγγισάν τῶν ὀνόματί σου.

1. Εἰς τὸ τέλος . . .

2.

3.

4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Triumphale...

Omnes qui in terra.

2. Statuite in honorem hymnum ejus.

3.

4. Omnes qui super terram adorabunt te, concinentes tibi carent nomen tuum.

1. In finem, canticum psalmi resurrectionis.

Jubilate. *Alius*, significate. *Alius*, plaudite.

Omnis terra.

2. Date gloriam laudi ejus.

3. Mentientur.

4. Omnis terra adorent te, et psallant tibi, psalmum dicant nomini tuo.

1. In victoriam.

2.

3.

4.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικαῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

ברביבים תחוננה צמחה
סוף, תולד הרבאים.

13 ירעפו נאות כדבר

13.

13.

בר 14

14.

14. 'Εκλεκτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In imbribus liquefacies eam, germi-
nini ejus (benedices.) Syrus, roribus.
Hieron., pluviis irriga eam, et germen
ejus (benedic).

In stillicidiis ejus latabitur ger-
minans.

13. Stillabunt pascua deserti.
Hieron., pinguescent pascuæ des-
serti.

15. Pinguescent speciosa de-
serti.

13.

14 Frumento. *Hieron.*, id.

14. Frumento.

14. Electum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

In titulum τῶν Ὁ hanc notam habent tres mss. :
Τισιν ἀντιγράφοις πρόκειται, ὡδὴ Ἱερεμίου καὶ
Ἐζεκιήλ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ἕτα ἐμελλὸν
ἐκπορεύεσθαι. Ταῦτα οὕτε τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει, οὕτε
οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύεται, καὶ οὕτε οἱ Ὁ ἐν τῷ Ἐξαπλῷ.
i. e. *Quibusdam exemplaribus præmittitur* : cantium
Jeremiæ, et Ezechielis, et populi transmigratio-
nis, cum exiluri essent. *Hæc neque Hebraicum
habet, neque alii interpretes, neque LXX in Hexaplo.*

V. 4. 'Α., λόγοι ἀνομιῶν etc. *Lectionem Aquilæ
habent mss. et Drusius, Symmachi Eusebius, Theo-
doretus et Drusius. Sed ipsi legunt ἀνομῶν. Coisli-
nianus autem unus, ἀνομιῶν, recte, ut suadent*

tum vox פלתי tum Hieronymus, qui vertit, *iniqui-
tatum.*

V. 7. Σ., ὅς ἠδρασεσ etc. *Sic Regius unus ex
Didymo, Agellius atque Drusius. Theodoretus vero
habet, ἑδράζων, firmans. Cujus lectionem confir-
mare videtur Euthymius, qui sic vertit : Quod vero
ait, præparans, Symmachus dixit, stabiliens. Sub-
intelligitur autem substantivum verbum, est. Deus,
inquit ille, est qui stabiles reddit montes, ita ut
nullis tametsi validissimis ventorum flatibus dimo-
veri possint.*

V. 8. *Lectionem Aquilæ plenam adfert Eusebius,
Theodotionis et Quintæ idem.*

PSALMUS LXV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικαῖς γράμμασι.

ΑΚΥΑΑΣ.

1 לכנצח שיר בזמור

1.

1. Τῷ νικοποῦ . . .

הריעו

כל-הארץ

2 שימד כבוד ותללו

2.

2. Δότε δόξαν ὑμνήσῃ αὐτοῦ.

3 יתשב

3.

3. Ἡρνήσαντο.

4 כל-הארץ : ישתחו לך ויזמרו-
לך יזמרו שמך

4.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori canticum psalmi. *Hie-
ron.*, id.

1. In finem, canticum psalmi re-
surrectionis.

1. Victori...

Jubilate. *Hieron.*, id.

Jubilate.

Omnis terra. *Hieron.*, id.

Omnis terra.

2. Ponite gloriam laudem ejus.
Hieron., date gloriam laudi ejus.

2. Date gloriam laudi ejus.

2. Date gloriam laudi ejus.

3. Mentientur. *Hieron.*, id.

3. Mentientur.

3. Abnegaverunt.

4. Omnis terra incurvabunt se
tibi, et canent tibi, canent nomini
tuo. *Hieron.*, omnis terra adoret
te et canat tibi, canat nomini
tuo.

4. Omnis terra adoret te et
psallat tibi, psalmum dicat no-
mini tuo.

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Ταῖς ψεκάσιν αὐτῆς χαυνώσεις αὐτήν, καὶ τὸ βλάστημα αὐτῆς.	Ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.	
13. Γνωφωθήσεται τὰ ὠραία τῆς ἐρήμου.	13. Πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου. Ἄλλος, ὁμιχλωθήσονται αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου.	13.
14. Τροφήν.	14. Σίτον.	14. Σίτον.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Stillis ejus emollies eam, et germen ejus.	In stillicidiis ejus lætabitur germinans.	
15. Replebuntur caligine speciosa deserti.	15. Pinguescent montes deserti. <i>Alius</i> , obnubilabuntur pascua deserti.	13.
14. Escam.	14. Frumentum.	14. Frumentum.

Notes et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

V. 9. Σ., τὰς προλεύσεις etc. Colbert. στιχηρῶς scriptus, quam item lectionem sequitur Agellius. Eusebius vero, καὶ τῆς ἐσπέρας τὰς ὕμνολογίας. Regius unus, καὶ τῆς ἐσπέρας ὕμνολογοῦσι. Ἄ., ἀλνοποιήσεις. Sic Eusebius, qui, ut videtur, putavit esse nomen plurale; sed, ni fallor, est verbum, *laudabis*. In versione τῶν Θ' illud *τέρφεις*, a quibusdam explicatur, *delectationes*; alii, ut Vulgatus Interpres, *vergeturam* putant, *delectabis*.
 V. 10. Σ., ἐπίσχεψαι etc. Sic Theodoretus et Eusebius.
 Ibid. Ἄ., διαίρεσεις etc. Has lectiones adfert Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

Ibid. Σ., τελεσφορήσεις etc. Sic Eusebius et Colbertinus στιχηρῶς scriptus, qui pro οὕτως legit αὐτός. Agellius pro σπαραγμῶν legit πανσπερμῶν, eodem sensu, similiterque Theodoretus, et Corde-rius ex anathema.
 V. 11. Θ', τοὺς λόφους αὐτῆς μεθύσεις. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
 Ibid. Σ., ταῖς ψεκάσιν etc. Eusebius. Syri vero Iectionem habet Regius *αἰνῶν* ex Theodoro.
 V. 13. Σ., γνωφωθήσεται etc. Has lectiones exhibet Drusius ex edit. Romana. Sed Agellius habet, Ἄ., γνωφωθήσονται, Σ., ὁμιχλωθήσονται.
 V. 14. Ἄ., ἐκλεκτόν. Ibidem.

PSALMUS LXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινίκιος . . .	1. Εἰς τὸ τέλος, ᾠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως.	1. Εἰς τὸ νίκος . . .
Πάντες οἱ ἐν τῇ γῆ.	Ἄλαλέατε, Ἄλλος, σημάνετε. Ἄλλος, κροτήσατέ.	
2. Τάξατε εἰς τιμὴν τὸν ὕμνον αὐτοῦ.	Πᾶσα ἡ γῆ.	2.
3.	2. Δότε δόξαν τῇ αἰνέσει αὐτοῦ.	2.
4. Πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσοι σοι· μελφδοῦντές σοι ἄσουσι τὸ ὄνομά σου.	3. Ψεύσονται.	3.
	4. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνησάτωσάν σε, καὶ φιλιάτωσάν σε, φιλιάτωσάν τῶ ὄνοματι σου.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale...	1. In finem, canticam psalmi resurrectionis.	1. In victoriam.
Omnes qui in terra.	Jubilate. <i>Alius</i> , significate. <i>Alius</i> , plaudite.	
2. Statuite in honorem hymnum ejus.	Omnis terra.	2.
3.	2. Date gloriam laudi ejus.	2.
4. Omnes qui super terram adorabunt te, concinentes tibi carent nomen tuum.	3. Mentiuntur.	3.
	4. Omnis terra adorent te, et psallant tibi, psalmum dicant nomini tuo.	4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
5 לֹכַח וְרָאוּ מַפְעֻלֹת אֱלֹהִים בְּרָא עֲלִילָה עַל-בְּנֵי אָדָם	5.	5.
6 הִפְךָ יָם לִיבְשָׁה בְּנֶהַר יַעֲבֹד בְּרִגְלָהּ	6.	6.
7 מִשָּׁל בְּנִבְרֹתָהּ עֲוֹלִים	7.	7. Τῶ ἐξουσιάζοντι ἐν τῇ δυνα- σταίᾳ αὐτοῦ δι' αἰῶνος. Οἱ ἀφιστάμενοι.
עֵינָיו בְּנוֹיִם תַּצְפִּינָה הַסְּרִידִים אֶל- יְרִיכֹה לְכֹחַ		
8 וְהַשְׁמִיעֵנוּ קוֹל תְּהִלָּתְךָ	8.	8.
9 הַשֹּׁבֵם נִפְשֵׁנוּ בַחַיִּים וְלֹא-נָתַן לְכֹחַ רִגְלֵנוּ	9.	9.
11 הַבֹּאֲתָנוּ בַמַּעֲזָה	11.	11. Εἰσήγαγεσ ἡμᾶς ἐν ὄχυρῶ- ματι.
שָׂכַח מִרְעָקָה בַמַּחְגִּיבֵי		Ἐθῆκας τρισμὸν ἔν τῶ νότῳ ἡμῶν.
12 לְרִדְיָהּ	12.	12.
14 אֲשֶׁר פָּעַז שִׁפְטֵי	14.	14.
15 אֵילִים	15.	15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Ite et videte opera Dei: terribilis opere super filios hominum. *Hieron.*, venite et videte opera Dei: terribilia consilia super filiis hominum.

6. Convertit mare in aridam: in flumine transierunt pede. *Hieron.*, convertit mare in aridam: in flumine pertransibunt pede.

7. Dominans in fortitudine sua æternum. *Hieron.*, qui dominatur in fortitudine sua sæculo.

Oculi ejus in gentes respiciunt, rebelles ne elevent seipsos. *Hieron.*, oculi ejus gentes aspiciunt, qui increduli sunt non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus. *Hieron.*, id.

9. Ponens animam nostram in vitam, et non dedit ad nutandum pedes nostros. *Hieron.*, qui posuit animam nostram ad vitam, et non dedit in commotionem pedes nostros.

11. Introduxisti nos in rete. *Hieron.*, introduxisti nos in obsidionem.

Posuisti coarctationem in lumbis nostris. *Hieron.*, posuisti stridorem in dorso nostro.

12. Ad irriguam. *Hieron.*, in refrigerium.

14. Quæ aperuerunt labia mea. *Hieron.*, quæ promiserunt labia mea.

15. Arietum. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

5. Venite et videte opera Dei: terribilis in consiliis super filios hominum.

6. Qui convertit mare in aridam: in flumine pertransibunt pede.

7. Qui dominatur in virtute sua in æternum.

Oculi ejus super gentes respiciunt, qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit in commotionem pedes meos.

11. Induxisti nos in laqueum.

Posuisti tribulationes in dorso nostro.

12. In refrigerium.

14. Quæ distinxerunt labia mea.

15. Arietum.

AQUILA.

5.

6.

7. Dominanti in potentia sua per sæculum.

Qui abscedunt.

8.

9.

11. Introduxisti nos in munimentum.

Posuisti stridorem in dorso nostro.

12.

14.

15.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

5. Ἐλθετε καὶ ἴδετε πράξεις τοῦ Θεοῦ, φοβερὰ μηχανήματα ὑπὲρ υἱῶν ἀνθρώπων.

6. Μετέβαλε τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν· ποταμὸν διέβησαν ποδί.

7.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὰ ἔθνη ἐπισκοπεύουσι· οἱ ἀπειθεῖς μὴ ὑψούτωσαν ἑαυτοὺς.

8. Καὶ ἐξάκουστον ποιεῖτε τὴν φωνὴν τοῦ ὕμνου αὐτοῦ.

9. Τοῦ τάξαντος τὴν ψυχὴν ἡμῶν εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος σφαλῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν.

11. Εἰσήγαγεσ ἡμᾶς ἐντὸς πολιορκίας.

Ἔθηκεσ κύκλωσιν τῇ ὀσφύϊ ἡμῶν.

12. Εἰς εὐρυχωρίαν.

14. Ἄς ἤνοιξε τὰ χεῖλη μου.

15.

SYMMACHUS.

5. Venite et videte opera Dei: terribilia machinamenta super filios hominum.

6. Convertit mare in aridam: flumen transierunt pede.

7.

Oculi ejus gentes visitant, inobsequentes ne elevent seipsos.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui constituit animam nostram in vitam, et non dedit labi pedes nostros.

11. Introduxisti nos intra obsidionem.

Posuisti circuitionem (vel, cingulum) lumbo nostro.

12. In latum spatium.

14. Quæ aperuerunt labia mea.

15.

Ο'.

5. Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ· φοβερὰ ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

6. Ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν. Ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί.

7. Τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιβλέπουσιν, οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑψούσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς.

8. Καὶ ἀκουτίσατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνέσεως αὐτοῦ.

9. Τοῦ θεμένου τὴν ψυχὴν μου εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου. Ἄλλος, εἰς μετακίνησιν τοὺς πόδας ἡμῶν. Οἱ λοιποὶ, τὴν ψυχὴν ἡμῶν. . . τοὺς πόδας ἡμῶν.

11. Εἰσήγαγεσ ἡμᾶς εἰς παγίδα. Ε', εἰσήγαγεσ ἡμᾶς εἰς περιοχὴν.

Ἔθου θλίψεις ἐπὶ τὸν νῶτον ἡμῶν.

12. Εἰς ἀναψυχὴν. Ἄλλ., εἰς ἀνάπαυσιν. Ἄλλος, εἰς παραμύθειαν.

14. Ἄς διέστειλε τὰ χεῖλη μου.

15. Χιμάρων. Οἱ λοιποὶ, τράγων αἰρίων.

LXX INTERPRETES.

5. Venite et videte opera Dei: terribilis in consiliis super filios hominum.

6. Qui convertit mare in aridam: in flumine pertransibunt pede.

7. Qui dominatur in virtute sua sæculo.

Oculi ejus super gentes respiciunt, qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit in commotionem pedes meos. *Alius*, in transmotionem pedes nostros. *Reliqui*, animam nostram... pedes nostros.

11. Induxisti nos in laqueum. V, induxisti nos in munitionem.

Posuisti tribulationes in dorso nostro.

12. In refrigerium. *Alius*, in requiem. *Alius*, in consolationem.

14. Quæ distinxerunt labia mea.

15. Hircorum. *Reliqui*, hircorum tempestivorum.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

5. Φοβερὰ ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ τῶν ἀνθρώπων.

6.

7.

Οἱ ἐκκλίνοντες.

8.

9.

11.

12.

14.

15.

THEODOTIO.

5. Terribilis in consiliis super filios hominum.

6.

7.

Qui declinant.

8.

9.

11.

12.

14.

15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהֵינוּ 17 יְהוָה	17.	17.
עָשָׂה לָנוּ יְהוָה בְּיָמֵינוּ 18 יְהוָה	18.	18. Ἀνεκράδεις ἰδὼν ἐν καρδίᾳ μου, οὐκ εἰσακούσεται Κύριος.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Ad ipsum ore meo clamavi : et exaltatus est sub lingua mea. <i>Hieron.</i> , ipsum ore meo invocavi, et exaltavi in lingua mea.	17. Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.	●
18. Iniquitatem si vidi in corde meo, non exaudiet Dominus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	18. Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.	18. Iniquitatem videns in corde meo, non exaudiet Dominus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXV.

V. 1. 'A., τῷ νικοποιῶ etc. Mss. nota : Ἀναστάσεως, οὔτε τὸ Ἑβρ. ἔχει, οὔδ' οἱ ἄλλοι ἐρμηνευταί, οὔδ' οἱ Ὁ ἐν τῷ Ἑξαπλῶ. I. e. Resurrectionis. *Id neque Hebraicum habet, neque alii interpretes, neque LXX in Hexaplo.* Scæpe antea notam de indicia voce, ἀναστάσεως, exhibent duo Regii. *Ibid.* Ἄλλος, σημάνατε. Ἄλλος, κροτ-. Coislin. unus.

Ibid. Σ., πάντες οἱ ἐν τῇ γῇ. Drusius.

V. 2. 'A., δότε etc. Eusebius.

V. 3. 'A., ἠρνήσαντο. Corderius.

V. 4. Σ., πάντες οἱ ἐπὶ γῆς etc. Sic mss. quorum unus habet, τῷ ὀνόματι σου. Ita quoque Theodoretus, et Coislin. unus, qui non habet σοι post μέλωδούντες. Agellius verò sic legit, πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσατάς σου, καὶ ψάλλουσάν σου, μέλωδούντες ἄσους τὸ ὄνομά σου. [Secundum Origenem

in operib. Symmachus hoc comma ita transtulit : Πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσουσί σοι, μελωδούντες σοι ἄσους τὸ ὄνομά σου. **ΒΑΣΙΛ.**]

V. 5. Σ., ἔλθετε etc. Locum plenum sic habet Eusebius. Postremam hujusce versus partem, ut est in τοῖς Ὁ, Theodotoni etiam tribuit Theodoretus.

V. 6. Σ., μετέβαλε etc. Eusebius et mss.

V. 7. 'A., τῷ ἐξουσιάζοντι etc. Eusebius. *Ibid.* Σ., οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ etc. Eusebius. Postremam vero versiculi partem, οἱ ἀπειθεῖς μὴ ὑφέτωσαν ἑαυτοῦς, quasi Aquilæ et Symmachi adfert Colbertinus stereophras scriptus, sed omnes alii ad Aquilam legunt, οἱ ἀπιστάμενοι, tantum; ad Theodotionem vero, quem Theodotus vocat Regius unus, οἱ ἐκκλίνοντες. [Adfert etiam Theodoretus alteram partem Symmachi lectionis : Οἱ ἀπειθεῖς μὴ ὑφέτωσαν ἐν ἑαυτοῖς. DRACH.]

PSALMUS LXVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּרְנְנוּ 5	5.	5. Kai atnéssousi.
יְהוָה יָרַח אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל 7	7.	7.
יְהוָה 8	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et laudent. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	5. Et exsultent.	5. Et laudabunt.
7. Terra dedit germen suum. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	7. Terra dedit fructum suum.	7.
8. Fines. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	8. Fines.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVI.

V. 2. Nota Eusebii Comment. in hunc psalmum : Τὸ δὲ ἐπιλεγόμενον ἐξῆς, καὶ ἀλεθῆσαι ἡμᾶς, μὴ κελίμενον μῆτε ἐν τῷ Ἑβραϊκῷ μῆτε ἐν τοῖς λοιποῖς ἐρμηνευταῖς, ἀναγκάτως ὠδύκισται. I. e. Quod enim repetitur postea, et miseretur nostri, cum meque in Hebraico, neque apud reliquos interpretes le-

PSALMUS LXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
יְהוָה 3 Ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Σύρος, ἀσεβεῖς.	3.	3.
סֵל הַרְבֵּה בְּדֶרֶב 5	5.	5. Ἀποσκολοπίσαστε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Impii. <i>Heb. int., Syrus et Hieron.</i> , <i>id.</i>	3. Peccatores.	5.
5. Exaltate equitantem per deserta. <i>Hieron.</i> , præparatè viam ascendenti per deserta.	5. Iter facite ei qui ascendit super occasum.	5. Palos figite (vel, virgulta evellite).

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
17. Αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐπεκαλεσάμην, καὶ ὑψώθη παρακρῆμα ἡ γλῶσσά μου.	17. Πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα, καὶ ὑψώσα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν μου.	17.
18. Ἄδικίαν εἰ προσέidon ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακούσῃ Κύριος.	18. Ἄδικίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακουσάτω Κύριος.	18.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17. Ipsum ore meo invocavi, et exaltata est statim lingua mea.	17. Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.	17.
18. Iniquitatem si prævidi in corde meo, ne exaudiat Dominus.	18. Iniquitatem si aspexi in corde meo, ne exaudiat Dominus.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXV.

V. 8. Σ., καὶ ἐξάκουστον ποιεῖτε etc. Sic Eusebius lectionem plenam habet. Drusius hæc tantum adfert, ἀκουστήν ποιεῖτε. Theodoretus et Reg. unus, ἀκουτιστήν ποιήσατε.

V. 9. Σ., τοῦ τῶν ἀνθρώπων etc. Sic Eusebius, qui monet reliquos omnes, τὴν ψυχὴν ἡμῶν, et τοὺς πόδας ἡμῶν legisse, ut est in Hebræo. Ἄλλος, εἰς μετακίνησιν etc. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 11. Ἀ., εἰσήγαγες etc. Sic Eusebius. Ibid. Ἀ., ἔθηκας τρισμὸν etc. Idem.

V. 12. Σ., εἰς εὐρυχωρίαν. Idem. Ἄλλος, εἰς ἀναπ- etc. Coislinianus unus.

V. 14. Σ., ἃς ἠνοῖξε etc. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 15. *Oi λοιποὶ, τράγων καιρίων.* Hilarius in Psalm. p. 185. *Confirmat autem spiritualis intelligentiæ sensum aliorum consonans sibi et concors*

translatio, qui pro χειμάρροις, τράγους καιρίους transtulerunt. Τράγοι καιρίοι autem significantur, qui ex ipso tempore editi sunt; χειμάρροι autem, quos hyems genuit. Mirum sane videatur si omnes reliqui interpretes τράγοι καιρίοι verterint. Quid enim adfinitatis habeat vox illa, καιρίοι, cum Hebraica קָרְיָן? Eusebius vero legit, καὶ ἔρημοι, et deserti, quæ versio corrupta haud dubie est. Aquila, Symmachus et Quinta, psalm. xlix, 9, hircum κερεινόν, corneum, vocant: unde fortassis suspicio oriatur, καιρίοι et καὶ ἔρημοι substitutos fuisse pro κερεινοί· imo vix aliam lectionem admittam.

V. 17. Σ., αὐτὸν τῷ στόματί μου etc. Sic Eusebius, tres mss., Theodoretus et Drusius.

V. 18. Versionem Aquilæ exhibet Colbertinus unus; Symmachi Colbertinus alter στιχηρῶς scriptus ac Theodoretus.

PSALMUS LXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
5. Καὶ εὐφημέτωσαν.	5. Καὶ ἀγαλλιᾶσθωσαν.	5.
7. Γῆ δώσει τὴν φορὰν αὐτῆς.	7. Γῆ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς.	7.
8.	8. Τὰ πέτρας. Ἄλλος, τὰ τέλη.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. Et laudent.	5. Et exsulent.	5.
7. Terra dabit proventum suum.	7. Terra dedit fructum suum.	7.
8.	8. Fines. Alius, termini.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVI.

gatur: necessario notatum obelo fuit.

V. 5. Ἀ., καὶ αἰνεύσουσι etc. Eusebius.

V. 7. Σ., γῆ δώσει etc. Idem.

V. 8. Ἄλλος, τὰ τέλη. Coislina. unus.

PSALMUS LXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Ἀμαρτωλοὶ. <i>Oi λοιποὶ, ἀσθεῖς.</i>	3.
5. Καταστρώσατε ὁδὸν τῶν ἐποχουμένων ἐν τῇ ἀοικήτῃ.	5. Ὀδοποιήσατε τῶν ἐπιθετηκῶν ἐπὶ δυσμῶν.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Peccatores. <i>Reliqui, impii.</i>	3.
5. Sternite viam ei qui velatur in inhabitata.	5. Iter facite ei qui ascendit super occasum.	5.

ΕΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ία ἡ ὄνομασία αὐτοῦ. Κύριος ὄνομα αὐτῶ. Ε΄, ἐν τῷ Ία τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
 ἠδῶσθε εἰς πρόσωπον αὐ- Καὶ ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.
 κδικοῦντος χηρῶν. 6. Κριτοῦ τῶν χηρῶν. 6.
 ἐν ἠγιασμένῳ κατοικη- Ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.
 ῶ. 7. Κατοικίζει μονοτρόπους ἐν οἴκῳ. Ε΄, κατοικίζει μονοζῶνους ἐν οἴκῳ. 7. Κατοικίζει μοναχοὺς ἐν οἴκῳ.
 ἐν οἴκειν μοναχοῖς οἰ- Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀν- Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν εὐθύ-
 δεδεμένους εἰς ἀπόλυσιν. δρεῖα. τῆσιν.
 ἠθεῖς κατοικήσουσι καὶ Πλὴν ἐκκλίνοντες κατεσκήωσαν
 ἠτητα. τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις. πεποιθότες.
 εὖς, προερχομένου σου 8. Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι 8.
 ῶ σου, βαίνοντός σου δι- σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δια-
 βάλειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ. 9. 9.
 εἶετο, οὐρανὸς δὲ ἀπέ- 9. Γῆ ἐσεισθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρα- 9.
 δὲ προσώπου τοῦ Θεοῦ νοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ 9.
 Σινᾶ, καὶ ἀπὸ προσώπου Θεοῦ τοῦ Σινᾶ, ἀπὸ προσώπου τοῦ 9.
 Θεοῦ Ἰσραήλ. Θεοῦ Ἰσραήλ. 9.
 ἐξέποιησας καὶ ἤδρασας. 10. Τῇ κληρονομίᾳ σου, καὶ ἠσθέ- 10.
 νησε· σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν. 10.
 11. Ἐν τῇ χρηστότητί σου. Οἱ 11.
 λοιποὶ, διὰ τῆς ἀγαθοσύνης σου. 11.
 12. Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγ- 12.
 γελιζομένοις, δυνάμει πολλῇ. 12.

ΕΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

nomen ejus. Dominus nomen illi. V, in Ia nomen ejus.
 vmini in faciem ejus. Et exsultate in conspectu ejus.
 soris viduarum. 6. Judicis viduarum. 6.
 sanctificato habitaculo Deus in loco sancto suo.
 abitandam solitariis do- 7. Inhabitare facit unius moris in 7. Habitare facit solitarios in
 mo. V, habitare facit accinctos domo. V, habitare facit accinctos domo.
 inctos in dimissionem. Qui educit vinctos in fortitu- Qui educit vinctos in rectitudi-
 dine. nibus.
 ientes autem inhabita- Similiter eos qui exasperant, Verumtamen declinantes habi-
 siccitatem. qui habitant in sepulcris. taverunt confidentes.
 procedente te ante po- 8. Deus, cum egredereris in con- 8.
 pum, ambulante te per spectu populi tui, cum pertrans-
 n. ires in deserto.
 a movebatur: caelum 9. Terra mota est, etenim caeli 9.
 distillaverunt a facie Dei Sina, a distillaverunt a facie Dei Sina, a
 facie Dei, Dei Israel. facie Dei Israel.
 m effecisti et fundasti. 10. Hæreditati tuæ, et infirmata 10.
 est; tu vero perfecisti eam.
 11. In dulcedine tua. Reliqui, 11.
 per bonitatem tuam.
 minus dedi verba evan- 12. Dominus dabit verbum e- 12.
 gercitui multo. vangelizatis, virtute multa.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

'Ελληνικοὺς γράμμασι.

בִּיה שְׂבוּד		
וְעֵלָה לְפָנָי		
6 דִּין אֱלֹהִים בְּמִעוֹן קָדְשׁ	6.	6. Δικαστοῦ χηρῶν. Ὁ Θεὸς ἐν βασιλείῳ ἁγίοις αὐτοῦ.
7 מוֹשִׁיב יְחִידִים וּ בֵיתָה	7.	7. Καθίζει μονογενεῖς ἐν οὐρανῷ.
מְדַצֵּיא אֲסִירִים בְּכִשְׂרוֹתָהּ		
אֶךְ-סֹרְרִים שִׁנְנוּ צַחֲיוֹתָהּ		
8 אֱלֹהִים בְּצִאֲתָךְ לְפָנָי עִמָּךְ בְּעֵצָה בִישׁוּבֶךָ	8.	8. Ἰφάνισμένην. Ἰλλήν ἀφιστάμενοι ἐσκήνωσεν λεοπετρίανδε.
9 אֶרֶץ רַעֲשָׂה וְ אֶךְ-שְׂמִים נִמְצָה מִפְּנֵי אֱלֹהִים הַזֶּה סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל	9.	9.
10 נִדְלָתְךָ וְנִלְאָה אֶתָּה כִּנְעוּתָהּ	10.	10. Τὴν κληροδοσίαν σου τὴν μωχθηχυίαν, σὺ ἤδρασας αὐτήν.
11 בְּמִדְבָּרְךָ	11.	11.
12 אֲדַנִּי יוֹתֵן-אִמְרֵי הַמְּבַשְׂרֹתָי צְבֵא רַב	12.	12.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In la nomen ejus. <i>Hieron.</i> , in Domino nomen ejus.	Dominus nomen illi.	
Et exsultate ad facies ejus. <i>Hieron.</i> , exsultate coram eo.	Exsultate in conspectu ejus.	
6. Et iudex viduarum. <i>Hieron.</i> , et defensore viduarum.	6. Judicis viduarum.	6. Defensoris viduarum.
Deus in habitaculo sanctitatis suæ. <i>Hieron.</i> , Deus in habitaculo sancto suo.	Deus in loco sancto suo.	Deus in regia sancta sua.
7. Habitare faciens unicos in domo. <i>Hieron.</i> , inhabitare facit solitarios in domo.	7. Inhabitare facit unius moris in domo.	7. Collocat unigenitos in domo.
Educens vincitos in compedibus. <i>Hieron.</i> , qui educit vincitos in fortitudine.	Qui educit vincitos in fortitudine.	
Verumtamen rebelles habitaverunt siccum. <i>Hieron.</i> , increduli autem habitaverunt in siccitatibus.	Similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulcris.	Verumtamen abscedentes hab taverunt lævem petram.
8. Deus, in egrediendo te ad facies populi tui, in incedendo te in solitudine. <i>Hieron.</i> , Deus cum egredereris ante populum tuum, et ambulares per desertum.	8. Deus, cum egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto.	8. Dissipatam.
9. Terra tremuit, etiam cœli distillaverunt, a faciebus Dei hujus Sinai, a faciebus Dei, Dei Israel. <i>Hieron.</i> , terra commota est, et cœli distillaverunt a facie tua, Deus, hoc est in Sinai; a facie Dei Israel.	9. Terra mota est, etenim cœli distillaverunt a facie Dei Sinai, a facie Dei Israel.	9.
10. Hæreditatem tuam et labore confectam tu confirmasti eam. <i>Hieron.</i> , hæreditatem tuam et laborantem tu confortasti.	10. Hæreditati tuæ, et infirmata est, tu vero perfecisti eam.	10. Hæreditatem tuam, quæ laborabat, tu firmasti eam.
11. In bonitate tua. <i>Hieron.</i> , id.	11. In dulcedine tua.	11.
12. Dominus dabit sermonem, annuntiantium exercitus multus.	12. Dominus dabit verbum evangelizantibus virtute multa.	12.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Ἴα ἡ ὄνομασία αὐτοῦ.
 ριάσθε εἰς πρόσωπον αὐ-
 ρδικουῶντος χηρῶν.
 ἐν ἡγιασμένῳ κατοικη-
 οῦ.
 νιν οἰκεῖν μοναχοῖς οἰ-
 δεδεμένους εἰς ἀπόλυσιν.
 εἰθεῖς κατοικήσουσι καὶ-
 ὄτητα.
 ιεὸς, προερχομένου σου
 οὔ σου, βαίνοντός σου δι'
 εἴετο, οὐρανὸς δὲ ἀπέ-
 ῶ προσώπου τοῦ Θεοῦ
 Σινά, καὶ ἀπὸ προσώπου
 Θεοῦ Ἰσραήλ.
 ἐξεποίησας καὶ ἤδρασας.

ιος ἔδωκε ῥήσεις εὐαγ-
 | στρατιᾷ πολλῇ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

nomen ejus.

amini in faciem ejus.

isoris viduarum.

sanctificato habitaculo

abitandam solitariis do-

inctos in dimissionem.

uentes autem inhabita-
 s siccitatem.

, procedente te ante po-
 um, ambulante te per
 m.

ra movebatur: cœlum
 stillavit a facie Dei hujus
 a facie Dei, Dei Israel.

im effecisti et fundasti.

ninus dedit verba evan-
 xercitui multo.

Κύριος ὄνομα αὐτοῦ. Ἐ', ἐν τῷ Ἴα
 τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Καὶ ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.

6. Κριτοῦ τῶν χηρῶν.

Ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ ἁγίῳ αὐτοῦ.

7. Κατοικίζει μονοτρόπους ἐν
 οἴκῳ. Ἐ', κατοικίζει μονοζώνους ἐν
 οἴκῳ.

Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀν-
 δρείᾳ.

Ὅμοίως τοὺς παραπικραίνοντας,
 τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις.

8. Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι
 σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δια-
 βαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ.

9. Γῆ ἐσεισθή, καὶ γὰρ οἱ οὐρα-
 νοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ
 Θεοῦ τοῦ Σινά, ἀπὸ προσώπου τοῦ
 Θεοῦ Ἰσραήλ.

10. Τῇ κληρονομίᾳ σου, καὶ ἡσθέ-
 νησε· σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν.

11. Ἐν τῇ χρηστότητί σου. Οἱ
 λοιποὶ, διὰ τῆς ἀγαθοσύνης σου.

12. Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγ-
 γελιζομένοις, δυνάμει πολλῇ.

LXX INTERPRETES.

Dominus nomen illi. V, in Ia
 nomen ejus.

Et exsultate in conspectu ejus.

6. Judicis viduarum.

Deus in loco sancto suo.

7. Inhabitare facit unius moris in
 domo. V, habitare facit accinctos
 in domo.

Qui educit vincitos in fortitudi-
 dine.

Similiter eos qui exasperant,
 qui habitant in sepulcris.

8. Deus, cum egredereris in con-
 spectu populi tui, cum pertransi-
 res in deserto.

9. Terra mota est, etenim cœli
 distillaverunt a facie Dei Sina, a
 facie Dei Israel.

10. Hæreditati tuæ, et infirmata
 est; tu vero perfecisti eam.

11. In dulcedine tua. Reliqui,
 per bonitatem tuam.

12. Dominus dabit verbum e-
 vangelizatis, virtute multa.

6.

7. Κατοικίζει μοναχοὺς ἐν οἴκῳ.

Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν εὐθύ-
 τησιν.

Πλήν ἐκκλίνοντες κατεσκήνωσαν
 πεποιδότες.

8.

9.

10.

11.

12.

THEODOTIO.

7. Habitare facit solitarios in
 domo.

Qui educit vincitos in rectitudi-
 nibus.

Verumtamen declinantes habi-
 taverunt confidentes.

8.

9.

10.

11.

12.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON 'Ελληνικοὶς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
13 מלכי צבאות ידחן ידחן	13.	13.
ותה בית תחלק שלל		Καὶ ὠραιότης οὐραὸν παρὰ λάφυρα.
14 אם-תשכבן בין שפתים	14.	14.
ואברתיה		
15, 16 בפרש שדי ו מלכים בה השלג בצלמון : הר-אלהים הר- בשן הר גבננים הר-בשן	15, 16.	15, 16.
17 למה ו תרצחן הרים גבננים הדר חכד אלהים לשבתו אף-יהוה ישכן לנצח	17.	17. Εἰς τί ἐρίζετε ὄρη ὄρη να; τὸ ὄρος δ' ἐπεθύμησεν ὁ καθῆσαι αὐτῷ.
18 רבב אלהים רבתים אלפי שאן	18.	18.
19 ואף סודרים לשכן	19.	19. Καὶ περ ἀπειθεὶς τοῦ π σκηνώσαι.
20 ישועתנו	20.	20.
21 האר' לנו אל למושעות וליהוה אדני למה תוצאות	21.	21.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
<i>Hieron.</i> , Domine, dabis sermonem annuntiatrixibus multitudinis plu- rimæ.		
13. Reges exercituum fugiebant, fugiebant. <i>Hieron.</i> , reges exerci- tuum fœderabuntur, fœderabun- tur.	13. Rex virtutum, dilecti, dile- cti.	13.
Et habitatio domus dividet spo- lia. <i>Hieron.</i> , et pulcritudo domus dividet spolia.	Et speciei domus dividere spo- lia.	Et species domus dividit spo-
14. Si accubueritis inter tripode- des. <i>Hieron.</i> , si dormieritis inter medios terminos.	14. Si dormiatis inter medios cleros.	14.
Et alæ ejus. <i>Hieron.</i> , et poste- riora ejus.	Et posteriora dorsi ejus.	
15, 16. In dissipando Saddai reges in ea albescebat ut nix in Selmon: mons Dei, mons Basan, mons gibborum, mons Basan. <i>Hieron.</i> cum divideret Potentissi- mus reges in ea, nive dealbata est in Selmon: mons Dei, mons pinguis: mons excelsus, mons pinguis.	15, 16. Dum discernit cœlestis reges super eam nive dealbabun- tur in Selmon: mons Dei mons pinguis: mons coagulatus, mons pinguis.	15, 16.
17. Ut quid despicitis montes gibbosi? montem desideravit Deus habitare in eo, etiam Deus habi- tabit in finem. <i>Hieron.</i> , quare con- tenditis, montes excelsi, adversus montem quem dilexit Deus ut ha- bitaret in eo? Siquidem Dominus habitabit semper.	17. Ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo benep'a- citurum est Deo habitare in eo: et- enim Dominus habitavit in finem.	17. Ad quid contenditis, mo- superciliosi? mons quem de- ravit Deus ad habitandum in
18. Currus Dei duæ myriades millia duplicata. <i>Hieron.</i> , currus Dei innumerabilis millia abundan- tium.	18. Currus Dei decem millibus multiplex millia lætantium.	18.
19. Et etiam rebelles ad inhabi- tandum. <i>Hieron.</i> , insuper et non credentes inhabitare.	19. Etenim non credentes in- habitare.	19. Et etiam rebelles ad in- bitandum.
20. Salutem nostram. <i>Hieron.</i> , salutis nostræ.	20. Salutarium nostrorum.	20.
21. Deus nobis Deus ad salutes, et Domino Adonai ad mortem exitus. <i>Hieron.</i> , Deus noster Deus	21. Deus noster Deus salvos fa- ciendi, et Domini Domini exitus mortis.	21.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

13. Βασιλεῖς τῶν στρατιωτῶν ἠγαπήθησαν, ἀγαπητοὶ ἐγένοντο.

Καὶ ἡ δαίτα τοῦ οἴκου διανέμει λάφυρα.

14. Ἐὰν ἀναπέσῃτε μεταξὺ τῶν κληρῶν.

Καὶ τὰ μέλη αὐτῆς.

15, 16. Ὅποτε κατεμέριζεν ὁ Ἰκανὸς βασιλεὺς αὐτὴν, ὡς χιονισθεῖσα ἦν Σελμών ὄρος Θεοῦ, ὄρος εὐτροφίας, ὄρος ὑψηλότατον, ὄρος εὐτροφίας.

17. Εἰς τί περισπουδάχετε τὰ ὄρη τὰ ὑψηλά; τὸ ὄρος ὅπερ ἐπόθησεν ὁ Θεὸς εἰς τὸ κατοικεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18. Ὅχησις τοῦ Θεοῦ μυριάδων, χιλιάδες ἰσχυρῶν.

19. Ἔτι καὶ ἐν ἀπειθοῦσι κατασκηνώσει.

20. Τοῦ σωτήρος ἡμῶν.

21. Ὁ Θεὸς ἡμῖν Θεὸς εἰς σωτηρίαν, καὶ τοῦ Κυρίου τοῦ Δεσπότου αἱ εἰς θάνατον ἐξοδοί.

SYMMACHUS.

13. Ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ, τοῦ ἀγαπητοῦ.

Καὶ ὡραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκύλα.

14. Ἐὰν κοιμηθῆτε ἀναμέσον τῶν κληρῶν.

Καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς.

15, 16. Ἐν τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεὺς ἐπ' αὐτῆς χιονωθήσονται ἐν Σελμών· ὄρος τοῦ Θεοῦ ὄρος πίον, ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πίον.

17. Ἵνατί ὀπολαμβάνετε ὄρη τετυρωμένα; τὸ ὄρος δ' εὐδόκησεν ὁ Θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18. Τὸ ἄρμα Κυρίου μυρισκασίων, χιλιάδες εὐθηνούντων.

19. Καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνώσει.

20. Τῶν σωτηρίων ἡμῶν.

21. Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς σώζειν, καὶ τοῦ Κυρίου αἱ διεξοδοί τοῦ θανάτου.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

13. Reges militum dilecti sunt, dilecti fuerunt.

Et vivendi ratio domus distribuit spolia.

14. Si recideritis inter sortes.

Et membra ejus.

15, 16. Quando distribuit Omnipotens regnare ipsam, quasi nive dealbata erat Selmon mons Dei, mons boni alimenti : mons celsissimus, mons boni alimenti.

17. Ad quid sollicitudo vobis est circa montes excelsos? mons quem desideravit Deus ad habitandum in eo, et Dominus habitabit in finem.

18. Currus Dei myriadum millia sonantium.

19. Insuper et in inobsequentibus ad inhabitandum.

20. Salvatoris nostri.

21. Deus nobis Deus ad salutem, et Domini Domini ad mortem exitus.

13. Rex virtutum, dilecti, dilecti.

Et speciei domus dividere spolia.

14. Si dormiatis inter medios clericos.

Et posteriora dorsi ejus.

15, 16. Dum discernit celestis reges super eam nive dealbatur in Selmon : mons Dei mons pinguis : mons coagulatus, mons pinguis.

17. Ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo : etenim Dominus habitavit in finem.

18. Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium.

19. Etenim inobsequentes ad inhabitandum.

20. Salutarium nostrorum.

21. Deus noster Deus salvos faciendi, et Domini exitus mortis.

13.

14.

15, 16. Ἐπ' αὐτῆς χιονωθήσονται ἐν Σελμών· ὄρος τοῦ Θεοῦ ὄρος πίον, ὄρος τετυρωμένον, ὄρος πίον.

17. Ἵνα τί ἐρίζετε περὶ τούτου τοῦ ὄρους;

18.

19.

20.

21.

13.

14.

15, 16. Super eam nive dealbantur in Selmon : mons Dei mons pinguis : mons coagulatus, mons pinguis.

17. Ut quid contenditis de hoc monte?

18.

19.

20.

21.

respicere non potest, cum dicit, *οι λοιποι*, *Reliqui*: nam Symmachus habet, τῆς φωνῆς μου · LXX vero, τῆς προσευχῆς μου · aliquot tamen exemplaria, τῆς φωνῆς μου. Fortasse errant tum Drusius, tum Romani editores, cum dicunt cæteras editiones

habere, τῆς προσευχῆς μου · siquidem Symmachus ut vidimus, habet, τῆς φωνῆς μου. Aquilam vero quis credat ἵνα vertisset, τῆς προσευχῆς μου (*)? V. 4. *Οι λοιποι*, ὡς μάχαιραν. Eusebius. Ibid. 'A., ῥῆμα πικρὸν. Drusius. Σ., ἐπλήρω-

(*) Schleusnerus adducit hic locum ex Origenis operibus, qui ignotus erat Montfauconio: Ἀντὶ συστροφῆς, ἀπορρήτου Ἀκύλας εἶρηκεν, ὃ δὲ Σύμμαχος, σκέψεως. I. e.: Pro συστροφῆς (LXX interpretum) Aquila dixit ἀπορρήτου, secreto, Symmachus vero, σκέψεως, consilio. DRACH.

PSALMUS LXIV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

4 דברי ענות גברו בני 4.
7 מכן הרים בכח 7.
8 משבח ו שאן ימים שאן גליהם חמון לאמים 8.
9 מוצאי בקר הערב תרנין 9.
10 פקדתי הארץ ותשקקה רמת תעשרה 10.
פלג אלהים מלא מים
תנין דגים כי-כן חכינה
11 תלמיה רה 11.

4. Λόγοι ἀνομιῶν ἐδυναμώθησαν παρ' ἐμέ.
7.
8. Καταστῆλλον ἦχον θαλάσσης, θόρυβον κυμάτων αὐτῆς, καὶ ἐχλον φυλῶν.
9. Αἰνοποιήσεις.
10.
Διαίρέσεις Θεοῦ πλήρεις ὀδάτων.
11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Verba iniquitatum prævaluerunt præ me. *Hier.*, verba iniquitatum prævaluerunt adversum me.
7. Præparans montes in virtute sua. *Hieron.*, præparans montes in virtute sua.
8. Compescens sonitum maris, sonitum fluctuum eorum, et turbam gentium. *Hieron.*, compescens sonitum maris, fremitum fluctuum ejus, et multitudinem gentium.
9. Exitus auroræ et vespere laudare facies. *Hieron.*, egressus matutini et vesperi laudantes facies.
10. Visitasti terram, et irrigasti eam, plurimum ditabis eam. *Hieron.*, visitasti terram, et irriga eam, ubertate dita eam.
Rivus Dei plenus aquis. *Hieron.*, rivus Dei plenus aqua.
Parabis frumentum eorum, quia sic parabis eam. *Hieron.*, præparabis frumentum eorum, quia sic fundasti eam.
11. Sulcos ejus inebria. *Hieron.*,

4. Verba iniquorum prævaluerunt super nos.
7. Præparans montes in virtute tua.
8. Qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus. Turbabitur gentes.
9. Exitus matutini et vespere delectabis.
10. Visitasti terram et inebriasti eam, multiplicasti locupletare eam.
Flumen Dei repletum est aquis.
Parasti cibum illorum, quoniam ita est præparatio ejus.
11. Rivos ejus inebria.

4. Verba iniquitatum roborata sunt apud me.
7.
8. Comprimens sonum maris, tumultum fluctuum ejus, et turbam tribuum.
9. Laudabis.
10.
Divisiones Dei plenæ aquis.
11.

σαν etc. Eusebius et Coislinianus unus. Alter vero codex ad Symmachum habet, λόγον πικρόν sed id desumptum videtur ex Theodotione.

V. 5. Σ., κρυφῆ. Codex unus et Drusius.

Ibid. 'Α., ἀπλουν. Eusebius.

V. 6. Σ., ἐκράτουναν etc. Sic mss. et Theodoretus.

V. 7. Σ., ἐξερεύνησαν etc. Eusebius.

Ibid. Aquilæ et Symmachi lectiones exhibet Drusius.

Ibid. 'Α., ἔγκατον ἀνδρός etc. Drusius. Theodotionis vero lectionem plenam effert Colbertinus unus, qui Theodotionem Θεόδοτον bis vocat. Theodotio sequentia commatis 8 his conjunxit, ita ut unum sensum conficiant.

V. 8. 'Α., καὶ ροιζήσῃ etc. Has omnes lectiones effert Drusius.

V. 9. 'Α., καὶ ἐσκανδάλισαν etc. Drusius.

PSALMUS LXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Λόγοι ἀνομιῶν κατεδυνάστευσάν μου.
7. Ὅς ἤδρασας ὄρη τῆ δυνάμει αὐτοῦ.
- 8.
9. Τὰς προελεύσεις τοῦ ὄρθρου καὶ τῆς ἐσπέρας ὕμνολογοῦσας ποιήσεις.
10. Ἐπίσκεψαι τὴν γῆν, καὶ ποτίσεις αὐτὴν, πολυκαρπία πλουτίσεις αὐτὴν.
- Ὅχετοῖς Θεοῦ μέστοις ὑδάτων.
- Τελεφορήσεις τὴν σπερματίαν αὐτῆς, ὅτι οὕτως ἤδρασας αὐτὴν.
- 11.
4. Λόγοι ἀνόμων ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς. Ε', ἐκραταιώθησαν ὑπὲρ ἐμέ.
7. Ἐτοιμάζων ὄρη ἐν τῆ ἰσχύϊ σου.
8. Ὁ συνταράσσων τὸ κύτος τῆς θαλάσσης, ἦχους κυμάτων αὐτῆς. Ταραχθήσονται τὰ ἔθνη. Ε', καταπραῦνων.
9. Ἐξόδους πρῶλας καὶ ἐσπέρας τέρψεις.
10. Ἐπεσκέψω τὴν γῆν καὶ ἐμέθυσας αὐτὴν, ἐπλήθυνας τοῦ πλουτίσαι αὐτὴν.
- Ὁ ποταμὸς τοῦ Θεοῦ ἐπληρώθη ὑδάτων.
- Ἠτάμασας τὴν τροφὴν αὐτῶν, ὅτι οὕτως ἡ ἐτοιμασία.
11. Τοὺς ἀβλακας αὐτῆς μέθυσον. Ε', τοὺς λόφους αὐτῆς μεθύσεις.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Verba iniquitatum dominata sunt mihi.
7. Qui firmasti montes virtute sua.
- 8.
9. Progressiones diluculi et vespere cantare facies.
10. Visita terram, et potabis eam, abundantia fructuum ditabis eam.
- Canalibus Dei plenis aquarum.
- Fructificare facies sementem ejus, quia sic fundasti eam.
- 11.
4. Verba iniquorum prævaluerunt super nos. V, confortata sunt super me.
7. Præparans montes in fortitudine tua.
8. Qui conturbas profundum maris, sonos fluctuum ejus. Turbantur gentes. V, compeseens.
9. Exitus matutini et vespere delectationes.
10. Visitasti terram et inebriasti eam, multiplicasti locupletare eam.
- Flumen Dei repletum est aquis.
- Parasti cibum illorum, quoniam ita est præparatio.
11. Rivos ejus inebria. V, tumulos ejus inebriabis.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικαῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

ברביבים תחוננה צמחה
סוף, תולד הדרוסים.

13 ירעפי נאחז מדבר

13.

13.

בר 14

14.

14. 'Εκλεκτόν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In imbribus liquefacies eam, germi- ni ejus (benedices.) Syrus, roribus. Hieron., pluviis irriga eam, et germen ejus (benedic).

In stillicidiis ejus latabitur ger- minans.

13. Stillabunt pascua deserti. Hieron., pinguescent pascuæ de- sertii.

13. Pinguescent speciosa de- sertii.

13.

14 Frumento. Hieron., id.

14. Frumento.

14. Electum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

In titulum τῶν Ο' hanc notam habent tres mss. : Τισίν ἀντιγράφοις πρόκειται, ὡδὴ Ἰερουμίου καὶ Ἐζεκιήλ καὶ τοῦ λαοῦ τῆς παροικίας, ἅτα ἐμελλόν ἐκπορεύεσθαι. Ταῦτα οὐτε τὸ Ἑβραϊκὸν ἔχει, οὐτε οἱ ἄλλοι ἐρμηνεύεται, καὶ οὐτε οἱ Ο' ἐν τῷ Ἐξαπλῷ. i. e. Quibusdam exemplaribus præmittitur : canticum Jeremiæ, et Ezechielis, et populi transmigrati- onis, cum exituri essent. Hæc neque Hebraicum habet, neque alii interpretes, neque LXX in Hexaplo.

V. 4. 'A., λόγοι ἀνομιῶν etc. Lectionem Aquilæ habent mss. et Drusius, Symmachi Eusebius, Theo- doretus et Drusius. Sed ipsi legunt ἀνάμων. Cosli- nianus autem unus, ἀνομιῶν, recte, ut suadent

tum vox אָמוֹן tum Hieronymus, qui vertit, iniqui- tatum.

V. 7. Σ., δες ἡδρασας etc. Sic Regius unus ex Didymo, Agellius atque Drusius. Theodoretus vero habet, ἐδράζων, firmans. Cujus lectionem confir- mare videtur Euthymius, qui sic vertit : Quod sero ait, præparans, Symmachus dixit, stabiliens. Sub- intelligitur autem substantivum verbum, est. Deus, inquit ille, est qui stabiles reddit montes, ita ut nullis tametsi validissimis ventorum flatibus dimo- veri possint.

V. 8. Lectionem Aquilæ plenam adfert Eusebius, Theodotionis et Quintæ idem.

PSALMUS LXV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 לכנצח שיר מזמור

1.

1. Τῷ νικοποῦ . . .

הריע

כל-הארץ

2 שימח כבוד תהלת

2.

2. Δότε δόξαν ὑμνήσῃ αὐτοῦ.

3 יתשב

3.

3. Ἡρνήσαντο.

4 כל-הארץ ישתחו לך ויזמור- לך יזמור שמך

4.

4.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori canticum psalmi. Hieron., id.

1. In finem, canticum psalmi re- surrectionis.

1. Victori...

Jubilate. Hieron., id.

Jubilate.

Omnis terra. Hieron., id.

Omnis terra.

2. Ponite gloriam laudem ejus. Hieron., date gloriam laudi ejus.

2. Date gloriam laudi ejus.

2. Date gloriam laudi ejus.

3. Mentientur. Hieron., id.

3. Mentientur.

3. Abnegarunt.

4. Omnis terra incurvabunt se tibi, et canent tibi, canent nomini tuo. Hieron., omnis terra adoret te et canat tibi, canat nomini tuo.

4. Omnis terra adoret te et psallat tibi, psalmum dicat nomi- ni tuo.

4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Ταῖς ψεκάσιν αὐτῆς χαυνώσεις αὐτήν, καὶ τὸ βλάστημα αὐτῆς.	Ἐν ταῖς σταγόσιν αὐτῆς εὐφρανθήσεται ἀνατέλλουσα.	
13. Γνωφωθήσεται τὰ ὠραία τῆς ἐρήμου.	13. Πιανθήσεται τὰ ὄρη τῆς ἐρήμου. Ἄλλος, ὀμιχλωθήσονται αἱ νομαὶ τῆς ἐρήμου.	13.
14. Τροφήν.	14. Σίτον.	14. Σίτον.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Stillis ejus emollies eam, et germen ejus.	In stillicidiis ejus lætabitur germinans.	
15. Replebuntur caligine speciosa deserti.	15. Pinguescent montes deserti. <i>Alius</i> , obnubilabuntur pascua deserti.	13.
14. Escam.	14. Frumentum.	14. Frumentum.

Notes et variæ lectiones ad Psalmum LXIV.

V. 9. Σ., τὰς προελεύσεις *etc.* Colbert. στιχηρῶς scriptus, quam item lectionem sequitur Agellius. Eusebius vero, καὶ τῆς ἐσπέρας τὰς ὕμνολογίας. Regius unus, καὶ τῆς ἐσπέρας ὕμνολογοῦσι. Ἄ., ἀνοποιήσεις. Sic Eusebius, qui, ut videtur, putavit esse nomen plurale; sed, ni fallor, est verbum, *laudabis*. In versione τῶν Ο΄ illud τέρψεις, a qui-busdam explicatur, *delectationes*; alii, ut Vulgatus. Interpres, *vergeturam* putant, *delectabis*.
 V. 10. Σ., ἐπίσχαται *etc.* Sic Theodoretus et Eusebius.
 Ibid. Ἄ., διατρέσεις *etc.* Has lectiones adfert Colbertinus στιχηρῶ; scriptus.

Ibid. Σ., τελεσφορήσεις *etc.* Sic Eusebius et Colbertinus στιχηρῶς scriptas, qui pro οὕτως legit αὐτός. Agellius pro σπαραγμάτων legit πανσπερμίων, eodem sensu, similiterque Theodoretus, et Cordarius ex anathymo.
 V. 11. Ε, τοὺς λόφους αὐτῆς μεθύσεις. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
 Ibid. Σ., ταῖς ψεκάσιν *etc.* Eusebius. Syri vero Iecisionem habet Regius unus ex Theodorbo.
 V. 13. Σ., γνωφωθήσεται *etc.* Has lectiones exhibet Drusus ex edit. Romana. Sed Agellius habet, Ἄ., γνωφωθήσονται. Σ., ὀμιχλωθήσονται.
 V. 14. Ἄ., ἐκλεκτόν. *Idem.*

PSALMUS LXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπὶ νίκης . . .	1. Εἰς τὸ τέλος, ᾠδὴ ψαλμοῦ ἀναστάσεως.	1. Εἰς τὸ νίκος . . .
Πάντες οἱ ἐν τῇ γῆ.	Ἄλαλάξατε, Ἄλλος, σημάνετε. Ἄλλος, κροτήσατέ.	
2. Τάξατε εἰς τιμὴν τὸν ὕμνον αὐτοῦ.	Ἦῶσα ἡ γῆ.	
3.	2. Δότε δόξαν τῇ αἰνέσει αὐτοῦ.	2.
4. Πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσουσι σοι· μελεψοῦντές σοι ἔσουσι τὸ ὄνομά σου.	3. Ψόσονται.	3.
	4. Πᾶσα ἡ γῆ προσκυνήσασάν σου, καὶ θαλάσσιάν σου, φιλίπτιάν σου τῶ ὀνόματι σου.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale...	1. In finem, canticam psalmi resurrectionis.	1. In victoriam.
Omnes qui in terra.	Jubilate. <i>Alius</i> , significate. <i>Alius</i> , plaudite.	
2. Statuite in honorem hymnum ejus.	Omnis terra.	
3.	2. Date gloriam laudi ejus.	2.
4. Omnes qui super terram adorabunt te, concinentes tibi cantent nomen tuum.	3. Mentiuntur.	3.
	4. Omnis terra adorent te, et psallant tibi, psalmum dicant nomini tuo.	4.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γραμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
5 לכו וראו מפעלות אלהים נורא עלילה על בני אדם	5.	5.
6 הפך ים ו ליבשה בנהר ועברו קנגל	6.	6.
7 משל בגבורתו ו עולם	7.	7. Τῷ ἐξουσιάζοντι ἐν τῇ δυνα- στεία αὐτοῦ δι' αἰῶνος. Οἱ ἀπιστάμενοι.
8 השמיעו קול תהלתו	8.	8.
9 השכם נפשנו בחיים ולא נתן למוט רגלנו	9.	9.
11 הבאתנו במצחה	11.	11. Εισήγαγεσ ἡμᾶς ἐν ὄχρωμα- ματι. Ἐθνηκας τρισμὸν ἔν τῷ νότῳ ἡμῶν.
12 שכח מדעקה במתנינו	12.	12.
14 אשר פנו שפתי	14.	14.
15 אולים	15.	15.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Ite et videte opera Dei : terribilis opere super filios hominum. *Hieron.*, venite et videte opera Dei : terribilia consilia super filiis hominum.

6. Convertit mare in aridam : in flumine transierunt pede. *Hieron.*, convertit mare in aridam : in flumine pertransibunt pede.

7. Dominans in fortitudine sua æternum. *Hieron.*, qui dominatur in fortitudine sua sæculo.

Oculi ejus in gentes respiciunt, rebelles ne elevent seipsos. *Hieron.*, oculi ejus gentes aspiciunt, qui increduli sunt non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus. *Hieron.*, id.

9. Ponens animam nostram in vitam, et non dedit ad nutandum pedes nostros. *Hieron.*, qui posuit animam nostram ad vitam, et non dedit in commotionem pedes nostros.

11. Introduxisti nos in rete. *Hieron.*, introduxisti nos in obsidionem.

Posuisti coarctationem in lumbis nostris. *Hieron.*, posuisti stridorem in dorso nostro.

12. Ad irriguam. *Hieron.*, in refrigerium.

14. Quæ aperuerunt labia mea. *Hieron.*, quæ promiserunt labia mea.

15. Arietum. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

5. Venite et videte opera Dei : terribilis in consiliis super filios hominum.

6. Qui convertit mare in aridam : in flumine pertransibunt pede.

7. Qui dominatur in virtute sua in æternum.

Oculi ejus super gentes respiciunt, qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit in commotionem pedes meos.

11. Induxisti nos in laqueum.

Posuisti tribulationes in dorso nostro.

12. In refrigerium.

14. Quæ distinxerunt labia mea.

15. Arietum.

AQUILA.

5.

6.

7. Dominanti in potentia sua per sæculum.

Qui abscedunt.

8.

9.

11. Introduxisti nos in munimentum.

Posuisti stridorem in dorso nostro.

12.

14.

15.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

5. Ἐλθετε καὶ ἴδετε πράξεις τοῦ Θεοῦ, φοβερὰ μηχανήματα ὑπὲρ υἱῶν ἀνθρώπων.

6. Μετίβηλε τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν· ποταμὸν διέβησαν ποδί.

7.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τὰ ἔθνη ἐπισκοπεύουσι· οἱ ἀπειθεῖς μὴ ὑφύψωσαν ἑαυτούς.

8. Καὶ ἐξάκουστον ποιεῖτε τὴν φωνὴν τοῦ ὕμνου αὐτοῦ.

9. Τοῦ τάξαντος τὴν ψυχὴν ἡμῶν εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος σφαλῆναι τοὺς πόδας ἡμῶν.

11. Εἰσήγαγεσ ἡμᾶς ἐντὸς ποταμοῦ.

Ἐθνηκας κύκλωσιν τῇ ὀσφύϊ ἡμῶν.

12. Εἰς εὐρυχωρίαν.

14. Ἄς ἤνοιξε τὰ χεῖρά μου.

15.

SYMMACHUS.

5. Venite et videte opera Dei : terribilia machinamenta super filios hominum.

6. Convertit mare in aridam : flumen transierunt pede.

7.

Oculi ejus gentes visitant, inobsequentes ne elevent seipsos.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui constituit animam nostram in vitam, et non dedit labi pedes nostros.

11. Introduxisti nos intra obsidionem.

Posuisti circuitionem (vel, cingulum) lumbo nostro.

12. In latum spatium.

14. Quæ aperuerunt labia mea.

15.

5. Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ· φοβερὰ ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

6. Ὁ μεταστρέφων τὴν θάλασσαν εἰς ξηρὰν. Ἐν ποταμῷ διελεύσονται ποδί.

7. Τῷ δεσπόζοντι ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ τοῦ αἰῶνος.

Οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἐπιθλέπουσιν, οἱ παραπικραίνοντες μὴ ὑφούσθωσαν ἐν ἑαυτοῖς.

8. Καὶ ἀκουτίσατε τὴν φωνὴν τῆς αἰνεσεως αὐτοῦ.

9. Τοῦ θεμένου τὴν ψυχὴν μου εἰς ζωὴν, καὶ μὴ δόντος εἰς σάλον τοὺς πόδας μου. Ἄλλος, εἰς μετακίνησιν τοὺς πόδας ἡμῶν. Οἱ λοιποὶ, τὴν ψυχὴν ἡμῶν. . . τοὺς πόδας ἡμῶν.

11. Εἰσήγαγεσ ἡμᾶς εἰς παγίδα. Ἐ, εἰσήγαγεσ ἡμᾶς εἰς περιοχὴν.

Ἐθνοὶ θλίψαις ἐπὶ τὸν ὤντων ἡμῶν.

12. Εἰς ἀναψυχὴν. Ἄλλ., εἰς ἀνάπαυσιν. Ἄλλος, εἰς παραμυθίαν.

14. Ἄς διέστειλε τὰ χεῖρά μου.

15. Χιμάρων. Οἱ λοιποὶ, τραγῶν καιρίων.

LXX INTERPRETES.

5. Venite et videte opera Dei : terribilis in consiliis super filios hominum.

6. Qui convertit mare in aridam : in flumine pertransibunt pede.

7. Qui dominatur in virtute sua sæculo.

Oculi ejus super gentes respiciunt, qui exasperant non exaltentur in semetipsis.

8. Et auditam facite vocem laudis ejus.

9. Qui posuit animam meam ad vitam, et non dedit in commotionem pedes meos. *Alius*, in transmotionem pedes nostros. *Reliqui*, animam nostram... pedes nostros.

11. Induxisti nos in laqueum. *V*, induxisti nos in munitionem.

Posuisti tribulationes in dorso nostro.

12. In refrigerium. *Alius*, in requiem. *Alius*, in consolationem.

14. Quæ distinxerunt labia mea.

15. Hircorum. *Reliqui*, hircorum tempestivorum.

5. Φοβερὰ ἐν βουλαῖς ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

6.

7.

Οἱ ἐκκλίνοντες.

8.

9.

11.

12.

14.

15.

THEODOTIO.

5. Terribilis in consiliis super filios hominum.

6.

7.

Qui declinant.

8.

9.

11.

12.

14.

15.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
יְהוָה יְהוָה וְיִשְׁמַע בְּפִי - אֲנִי 17 יְשָׁע	17.	17.
יְהוָה יְהוָה וְיִשְׁמַע בְּפִי לֹא יִשְׁמַע 18 יְדַנֵּי	18.	18. Ἀνεκπαλὲς ἰδὼν ἐν καρδίᾳ μου, οὐκ εἰσακούσεται Κύριος.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
17. Ad ipsum ore meo clamavi : et exaltatus est sub lingua mea. <i>Hieron.</i> , ipsum ore meo invocavi, et exaltavi in lingua mea.	17. Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.	17.
18. Iniquitatem si vidi in corde meo, non exaudiet Dominus. <i>Hieron.</i> , id.	18. Iniquitatem si aspexi in corde meo, non exaudiet Dominus.	18. Iniquitatem videns in corde meo, non exaudiet Dominus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXV.

V. 1. 'A., τῷ νικοποιῶ etc. Mss. nota : Ἀναστάσεως, οὕτε τὸ Ἑβρ. ἔχει, οὐδὲ οἱ ἄλλοι ἐρμηνευταί, οὐδὲ οἱ Ὁ ἐν τῷ Ἑξαπλῷ. I. e. Resurrectionis. *Id neque Hebraicum habet, neque alii interpretes, neque LXX in Hexaplo.* Sæpe antea notam de indicia voce, ἀναστάσεως, exhibent duo Regii. *Ibid.* Ἄλλος, σημάνατε. Ἄλλος, κροτ-. Coislin. unus. *Ibid.* Σ., πάντες οἱ ἐν τῇ γῇ. Drusius. V. 2. 'A., δότε etc. Eusebius. V. 3. 'A., ἠρνήσαντο. Corderius. V. 4. Σ., πάντες οἱ ἐπὶ γῆς etc. Sic mss. quorum unus habet, τῷ ὀνόματι σου. Ita quoque Theodoretus, et Coislin. unus, qui non habet σοι post μέλωδούντες. Agellius vesp̄ sic legit, πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσάτωσάν σοι, καὶ ψαλλήσασάν σοι, μελωδούντες ἄσουςι τὸ ὄνομά σου. [Secundum Origenem

in operib. Symmachus hoc comma ita transtulit : Πάντες οἱ ἐπὶ γῆς προσκυνήσουσί σοι, μελωδούντες σοι ἄσουςι τὸ ὄνομά σου. DRACH.] V. 5. Σ., ἔλθετε etc. Locum plenum sic habet Eusebius. Postremam hujusce versos partem, ut est in τοῖς Ὁ, Theodotoni etiam tribuit Theodoretus. V. 6. Σ., μετέβαλε etc. Eusebius et mss. V. 7. 'A., τῷ ἐξουσιάζοντι etc. Eusebius. *Ibid.* Σ., οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ etc. Eusebius. Postremam vero versiculi partem, οἱ ἀπισθεῖς μὴ ὑπόσῳσαν ἑαυτοῦς, quasi Aquilæ et Symmachi adfert Colbertinæ στήχηρῶς scriptus, sed omnes alii ad Aquilam legunt, οἱ ἀπιστάμενοι, tantum; ad Theodotionem vero, quem Theodotus vocat Regius unus, οἱ ἀκκλήνοντες. [Athen. offert Theodoretus alteram partem Symmachi lectionis : Οἱ ἀπισθεῖς μὴ ὑπόσῳσαν ἐν ἑαυτοῖς. DRACH.]

PSALMUS LXVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וַיִּרְנְנוּ 5	5.	5. Kai atnéssousi.
אֶרֶץ נַחֲמָה 7	7.	7.
וַיִּשְׂמְחוּ 8	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Et laudent. <i>Hieron.</i> , id.	5. Et exsultent.	5. Et laudabunt.
7. Terra dedit germen suum. <i>Hieron.</i> , id.	7. Terra dedit fructum suum.	7.
8. Fines. <i>Hieron.</i> , id.	8. Fines.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVI.

V. 2. Nota Eusebii Comment. in hunc psalmum : Ἐρμηνευτὰς, ἀναχαλίως ὠβελίσσεται. I. e. Quod autem repetitur postea, et miseretur vestri, cum meque in Hebraico, neque apud reliquos interpretes le-

PSALMUS LXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
יְהוָה יְהוָה וְיִשְׁמַע בְּפִי 3 רוֹד, ἀσεβεῖς.	3.	3.
סֵל וְרַב בְּעֵרְבָה 5	5.	5. Ἀποσκολοντίσατε.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Impii. <i>Heb. int., Syrus et Hieron.</i> , id.	5. Peccatores.	5.
5. Exaltate equitantem per deserta. <i>Hieron.</i> , preparate viam ascendenti per deserta.	5. Iter facite ei qui ascendit super occasum.	5. Palos figite (vel, virgulta evellite).

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
17. Αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐπεκαλεσάμην, καὶ ὑψώθη παραχρῆμα ἡ γλῶσσά μου.	17. Πρὸς αὐτὸν τῷ στόματί μου ἐκέκραξα, καὶ ὑψώσα ὑπὸ τῆν γλῶσσάν μου.	17.
18. Ἄδικίαν εἰ προεῖδον ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακούσῃ Κύριος.	18. Ἄδικίαν εἰ ἐθεώρουν ἐν καρδίᾳ μου, μὴ εἰσακουσάτω Κύριος.	18.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
17. Ipsum ore meo invocavi, et exaltata est statim lingua mea.	17. Ad ipsum ore meo clamavi, et exaltavi sub lingua mea.	17.
18. Iniquitatem si praevidi in corde meo, ne exaudiat Dominus.	18. Iniquitatem si aspexi in corde meo, ne exaudiat Dominus.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXV.

V. 8. Σ., καὶ ἐξάκουστον ποιεῖτε etc. Sic Eusebius lectionem plenam habet. Drusius hæc tantum adfert, ἀκουστὴν ποιεῖτε. Theodoretus et Reg. unus, ἀκουτιστὴν ποιήσατε.

V. 9. Σ., τοῦ τάξαντος etc. Sic Eusebius, qui monet reliquos omnes, τὴν ψυχὴν ἡμῶν, et τοὺς πόδας ἡμῶν legisse, ut est in Hebræo. Ἄλλος, εἰς μετακίνησιν etc. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 11. Ἄ., εἰσήγαγες etc. Sic Eusebius.

Ibid. Ἄ., ἔθηκας τρισμῶν etc. Idem.

V. 12. Σ., εἰς εὐρυχωρίαν. Idem. Ἄλλος, εἰς ἀναπ- etc. Coislinianus unus.

V. 14. Σ., ἄς ἤνοιξε etc. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

V. 15. *Oi λοιποὶ, τράγων καιρίων.* Hilarius in Psalm. p. 185. *Confirmat autem spiritualis intelligentiæ sensum aliorum consonans sibi et concors*

translatio, qui pro χειμάρροις, τράγων καιρίους transtulerunt. Τράγοι καιριοὶ αὐτὴν significantur, qui ex ipso tempore editi sunt; χειμάρροι αὐτὴν, quos hyems genuit. Mirum sane videatur si omnes reliqui interpretes τράγοι καιριοὶ verterint. Quid enim adfinitatis habeat vox illa, καιριοὶ, cum Hebraica עֵלְיָן? Eusebius vero legit, καὶ ἔρημοι, et deserti, quæ versio corrupta haud dubie est. Aquila, Symmachus et Quinta, psalm. xliix, 9, hircum κερεῖνόν, corneum, vocant: unde fortassis suspicio oriatur, καιριοὶ et καὶ ἔρημοι substitutos fuisse pro κερεῖνός: imo vix aliam lectionem admittam.

V. 17. Σ., αὐτὸν τῷ στόματί μου etc. Sic Eusebius, tres mss., Theodoretus et Drusius.

V. 18. Versionem Aquilæ exhibet Colbertinus unus; Symmachi Colbertinus alter στιχηρῶς scriptus ac Theodoretus.

PSALMUS LXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
5. Καὶ εὐφημέτωσαν.	5. Καὶ ἀγαλλιᾶσθωσαν.	5.
7. Γῆ δώσει τὴν φορὰν αὐτῆς.	7. Γῆ ἔδωκε τὸν καρπὸν αὐτῆς.	7.
8.	8. Τὰ πέριτα. Ἄλλος, τὰ τέλη.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
5. Et laudent.	5. Et exsulent.	5.
7. Terra dabit proventum suum.	7. Terra dedit fructum suum.	7.
8.	8. Fines. <i>Alius, termini.</i>	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVI.

gatur: necessario notatum obelo fuit.

V. 5. Ἄ., καὶ ἀνέσουςι etc. Eusebius.

V. 7. Σ., γῆ δώσει etc. Idem.

V. 8. Ἄλλος, τὰ τέλη. Coislin. unus.

PSALMUS LXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.
3.	3. Ἄμαρτωλοὶ. <i>Oi λοιποὶ, ἀσεβεῖς.</i>	3.
5. Καταστρώσατε ὁδὸν τῷ ἐποχουμένῳ ἐν τῇ ἀοικίᾳ.	5. Ὀδοποιήσατε τῷ ἐπιβεηκῶτι ἐπὶ δυσμῶν.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Peccatores. <i>Reliqui, impii.</i>	3.
5. Sternite viam ei qui vehitur in inhabitata.	5. Iter facite ei qui ascendit super occasum.	5.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ.

Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

בִּיה שְׂמוֹ
וְעָלוּ לְפָנָיו
6 דִּין אֱלֹהִים בְּמִעוֹן קִדְשׁ
7 מוֹשִׁיב יְחִידִים וּ בֵּיתָה
מִדְּצִיָּא אֲסִירִים בְּכִשְׂרֻתָה
אך-סִרְרִים שְׁכֵנֵי צְחִיחָה
8 אֱלֹהִים בְּצִאֲתָךְ לְפָנָי עִמָּךְ
בְּעֶזְרָךְ בִּישׁוּבֶךָ
9 אֶרֶץ רַעֲשָׁה וְאֶף-שְׁמַיִם נִמְפָּץ
מִפְּנֵי אֱלֹהִים הִיא סִינַי מִפְּנֵי אֱלֹהִים
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
10 נִדְלָתְךָ וְנִלְאָה אֶתָּה כִּנְעוּתָה
11 בְּמִדְבָּרְךָ
12 אֲדֹנָי יְהוֹי-אֱמֶד הַמְבַשְׂרֻרָה
צְבֵא רַב

6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.

6. Δικαστοῦ χηρῶν.
Ὁ Θεὸς ἐν βασιλείῳ ἀγίοις αὐ-
τοῦ.
7. Καθίζει μονογενεὶς ἐν οὐρανῷ.
Ἰλλὴν ἀφιστάμενοι ἐσκήνωσαν
λεοπετρίανθε.
8. Ἰφανισμένην.
9.
10. Τὴν κληροδοσίαν σου τὴν με-
μογηκυῖαν, σὺ ἤδρασας αὐτήν.
11.
12.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

In la nomen ejus. *Hieron.*, in Domino nomen ejus.
Et exsultate ad facies ejus. *Hieron.*, exsultate coram eo.
6. Et iudex viduarum. *Hieron.*, et defensore viduarum.
Deus in habitaculo sanctitatis suæ. *Hieron.*, Deus in habitaculo sancto suo.
7. Habitare faciens unicos in domo. *Hieron.*, inhabitare facit solitarios in domo.
Educens vinctos in compedibus. *Hieron.*, qui educit vinctos in fortitudine.
Verumtamen rebelles habitaverunt siccum. *Hieron.*, increduli autem habitaverunt in siccitatibus.
8. Deus, in egrediendo te ad facies populi tui, in incedendo te in solitudine. *Hieron.*, Deus cum egredereris ante populum tuum, et ambulares per desertum.
9. Terra tremuit, etiam cœli distillaverunt, a faciebus Dei hujus Sinai, a faciebus Dei, Dei Israel. *Hieron.*, terra commota est, et cœli distillaverunt a facie tua, Deus, hoc est in Sinai; a facie Dei Israel.
10. Hæreditatem tuam et labore confectam tu confirmasti eam. *Hieron.*, hæreditatem tuam et laborantem tu confortasti.
11. In bonitate tua. *Hieron.*, id.
12. Dominus dabit sermonem, annuntiantium exercitus multus.

Dominus nomen illi.
Exsultate in conspectu ejus.
6. Judicis viduarum.
Deus in loco sancto suo.
7. Inhabitare facit unius moris in domo.
Qui educit vinctos in fortitudine.
Similiter eos qui exasperant, qui habitant in sepulcris.
8. Deus, cum egredereris in conspectu populi tui, cum pertransires in deserto.
9. Terra mota est, etenim cœli distillaverunt a facie Dei Sinai, a facie Dei Israel.
10. Hæreditati tuæ, et infirmata est, tu vero perfecisti eam.
11. In dulcedine tua.
12. Dominus dabit verbum evangelizantibus virtute multa.

6. Defensoris viduarum.
Deus in regia sancta sua.
7. Collocat unigenitos in domo.
Verumtamen abscedentes habitaverunt lævem petram.
8. Dissipatam.
9.
10. Hæreditatem tuam, quæ laborabat, tu firmasti eam.
11.
12.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Διὰ τοῦ Ἰα ἡ ὄνομασία αὐτοῦ.
 Καὶ γαυριᾶσθε εἰς πρόσωπον αὐ-
 τοῦ.
 6. Ὑπερδικούντος χηρῶν.
 Ὁ Θεὸς ἐν ἡγιασμένῳ κατοικη-
 τηρίῳ αὐτοῦ.
 7. Δίδωσιν οἰκεῖν μοναχοῖς οἰ-
 κίαν.

Ἐξάγει δεδεμένους εἰς ἀπόλυσιν.
 Οἱ δὲ ἀπειθεῖς κατοικήσουσι καύ-
 σωνος ξηρότητα.

8. Ὁ Θεὸς, προερχομένου σου
 πρὸ τοῦ λαοῦ σου, βαίνοντός σου δι'
 δεικίτου.

9. Γῆ ἐσειέτο, οὐρανὸς δὲ ἀπέ-
 σταξεν ἀπὸ προσώπου τοῦ Θεοῦ
 τούτου τοῦ Σινᾶ, καὶ ἀπὸ προσώπου
 τοῦ Θεοῦ, Θεοῦ Ἰσραὴλ.

10. Ἦν ἐξεποίησας καὶ ἡδρασας.

11.

12. Κύριος ἔδωκε ῥήσεις εὐαγ-
 γελιζομένη στρατιᾷ πολλῇ.

SYMMACHUS.

Per Ia nomen ejus.

Et gloriamini in faciem ejus.

6. Defensoris viduarum.

Deus in sanctificato habitaculo
 suo.

7. Dat habitandam solitariis do-
 mum.

Educit vinctos in dimissionem.

Inobsequentes autem inhabita-
 bunt æstus siccitatem.

8. Deus, procedente te ante po-
 pulum tuum, ambulante te per
 inhabitatam.

9. Terra movebatur: cœlum
 autem distillavit a facie Dei hujus
 Sinai, et a facie Dei, Dei Israel.

10. Quam effecisti et fundasti.

11.

12. Dominus dedit verba evan-
 gelizato exercitui multo.

Κύριος ὄνομα αὐτοῦ. Ε΄, ἐν τῷ Ἰα
 τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

Καὶ ἀγαλλιᾶσθε ἐνώπιον αὐτοῦ.

6. Κριτοῦ τῶν χηρῶν.

Ὁ Θεὸς ἐν τόπῳ ἀγίῳ αὐτοῦ.

7. Κατοικίζει μονοτρόπους ἐν
 οἴκῳ. Ε΄, κατοικίζει μονοζώνους ἐν
 οἴκῳ.

Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀν-
 δρείῳ.

Ὅμοιως τοὺς παραπικραίνοντας,
 τοὺς κατοικοῦντας ἐν τάφοις.

8. Ὁ Θεὸς, ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι
 σε ἐνώπιον τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δια-
 βαίνειν σε ἐν τῇ ἐρήμῳ.

9. Γῆ ἐσειέθη, καὶ γὰρ οἱ οὐρα-
 νοὶ ἔσταξαν ἀπὸ προσώπου τοῦ
 Θεοῦ τοῦ Σινᾶ, ἀπὸ προσώπου τοῦ
 Θεοῦ Ἰσραὴλ.

10. Τῇ κληρονομίᾳ σου, κατήσθ-
 νησε· σὺ δὲ κατηρτίσω αὐτήν.

11. Ἐν τῇ χρηστότητί σου. Οἱ
 λοιποὶ, διὰ τῆς ἀγαθοσύνης σου.

12. Κύριος δώσει ῥῆμα τοῖς εὐαγ-
 γελιζομένοις, δυνάμει πολλῇ.

LXX INTERPRETES.

Dominus nomen illi. V, in Ia
 nomen ejus.

Et exsultate in conspectu ejus.

6. Judicis viduarum.

Deus in loco sancto suo.

7. Inhabitare facit unius moris in
 domo. V, habitare facit accinctos
 in domo.

Qui educit vinctos in fortitu-
 dine.

Similiter eos qui exasperant,
 qui habitant in sepulcris.

8. Deus, cum egredereris in con-
 spectu populi tui, cum pertransi-
 res in deserto.

9. Terra mota est, etenim cœli
 distillaverunt a facie Dei Sinai, a
 facie Dei Israel.

10. Hæreditati tuæ, et infirmata
 est; tu vero perfecisti eam.

11. In dulcedine tua. Reliqui,
 per bonitatem tuam.

12. Dominus dabit verbum e-
 vangelizatis, virtute multa.

6.

7. Κατοικίζει μοναχοῦς ἐν οἴκῳ.

Ἐξάγων πεπεδημένους ἐν εὐθύ-
 τησιν.

Πλὴν ἐκκλίνοντας κατεσκήωσαν
 πεποιθότες.

8.

9.

10.

11.

12.

THEODOTIO.

7. Habitare facit solitarios in
 domo.

Qui educit vinctos in rectitudi-
 nibus.

Verumtamen declinantes habi-
 taverunt confidentes.

8.

9.

10.

11.

12.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
13 מלכי צבאות יחזק יחזק ותות בית תחלק שלל	15.	15. Καὶ ὠραιότης οὐρανοῦ μερίζεται λάφυρα.
14 אם-תשנבון בין שפתים ואברתיה	14.	14.
15, 16 בפרש שדו ו מלכים בה השלג בצלמוך : הר-אלהים הר- בשן הר גבננים הר-בשן	15, 16.	15, 16.
17 למה ו תרצחון הרים גבננים ההר חמד אלהים לשבתו אף-יהוה ישקן לנצח	17.	17. Εἰς τί ἐρίζετε ὄρη ἀφροσυμέ- να : τὸ ὄρος ὃ ἐπεθύμησεν ὁ θεὸς καθῆσαι αὐτῷ.
18 רכב אלהים רבתיים אלמי שגאן	18.	18.
19 ואף סודרים לשנן	19.	19. Καίπερ ἀπειθεῖς τοῦ κατα- σκηῶσαι.
20 ישדעתנו	20.	20.
21 האל ו לנו אל למושעות וליהוה אדני למית תוצאות	21.	21.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Hieron., Domine, dabis sermonem annuntiatricibus multitudinis plurimæ.

13. Reges exercituum fugiebant, fugiebant. *Hieron.*, reges exercituum fœderabuntur, fœderabuntur.

Et habitatio domus dividet spolia. *Hieron.*, et pulcritudo domus dividet spolia.

14. Si accubueritis inter tripodes. *Hieron.*, si dormieritis inter medios terminos.

Et alæ ejus. *Hieron.*, et posteriora ejus.

15, 16. In dissipando Saddai reges in ea albescibat ut nix in Selmon: mons Dei, mons Basan, mons gibborum, mons Basan. *Hieron.* cum divideret Potentissimus reges in ea, nive dealbata est in Selmon: mons Dei, mons pinguis: mons excelsus, mons pinguis.

17. Ut quid despicitis montes gibbosi? montem desideravit Deus habitare in eo, etiam Deus habitabit in finem. *Hieron.*, quare contenditis, montes excelsi, adversus montem quem dilexit Deus ut habitaret in eo? Siquidem Dominus habitabit semper.

18. Currus Dei duæ myriades millia duplicata. *Hieron.*, currus Dei innumerabilis millia abundantium.

19. Et etiam rebelles ad inhabitandum. *Hieron.*, insuper et non credentes inhabitare.

20. Salutem nostram. *Hieron.*, salutis nostræ.

21. Deus nobis Deus ad salutes, et Domino Adonai ad mortem exitus. *Hieron.*, Deus noster Deus

VULGATA LATINA.

13. Rex virtutum, dilecti, dilecti.

Et speciei domus dividere spolia.

14. Si dormiatis inter medios cleros.

Et posteriora dorsi ejus.

15, 16. Dum discernit cœlestis reges super eam nive dealbabuntur in Selmon: mons Dei mons pinguis: mons coagulatus, mons pinguis.

17. Ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo benepacitum est Deo habitare in eo: etenim Dominus habitavit in finem.

18. Currus Dei decem millibus multiplex millia lætantium.

19. Etenim non credentes inhabitare.

20. Salutarium nostrorum.

21. Deus noster Deus salvos faciendi, et Domini Domini exitus mortis.

AQUILA.

13.

Et species domus dividit spolia.

14.

15, 16.

17. Ad quid contenditis, montes superciliosi? mons quem desideravit Deus ad inhabitandum in eo.

18.

19. Et etiam rebelles ad inhabitandum.

20.

21.

13. Βασιλεῖς τῶν στρατιωτῶν ἠγαπήθησαν, ἀγαπητοὶ ἐγένοντο.

Καὶ ἡ δαίτα τοῦ οἴκου διανέμει λάφυρα.

14. Ἐὰν ἀναπέσῃτε μεταξὺ τῶν κλήρων.

Καὶ τὰ μέλη αὐτῆς.

15, 16. Ὅποτε κατεμέριζεν ὁ Ἰκανὸς βασιλεύειν αὐτήν, ὡς χιονισθεῖσα ἦν Σελμών δρος Θεοῦ, δρος εὐτροφίας, δρος ὑψηλότατον, δρος εὐτροφίας.

17. Εἰς τί περισπουδάχετε τὰ δρη τὰ ὑψηλά; τὸ δρος ὅπερ ἐπόθησεν ὁ Θεὸς εἰς τὸ κατοικεῖν ἐν αὐτῷ, καὶ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18. Ὅχησις τοῦ Θεοῦ μυριάδων, χιλιάδες ἰχθύων.

19. Ἔτι καὶ ἐν ἀπειθοῦσι κατασκηνώσαι.

20. Τοῦ σωτήρος ἡμῶν.

21. Ὁ Θεὸς ἡμῶν Θεὸς εἰς σωτηρίαν, καὶ τοῦ Κυρίου τοῦ Δεσπότη αἰ εἰς θάνατον ἔξοδοι.

SYMMACHUS.

13. Ὁ βασιλεὺς τῶν δυνάμεων τοῦ ἀγαπητοῦ, τοῦ ἀγαπητοῦ.

Καὶ ὠραιότητι τοῦ οἴκου διελέσθαι σκῦλα.

14. Ἐὰν κοιμηθῆτε ἀναμέσον τῶν κλήρων.

Καὶ τὰ μετάφρενα αὐτῆς.

15, 16. Ἐν τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς ἐπ' αὐτῆς χιονωθήσονται ἐν Σελμών· δρος τοῦ Θεοῦ δρος πῖον, δρος τετυρωμένον, δρος πῖον.

17. Ἴνατί ὑπολαμβάνετε δρη τετυρωμένα; τὸ δρος δ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ. Καὶ γὰρ ὁ Κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος.

18. Τὸ ἄρμα Κυρίου μυρισκῶσιον, χιλιάδες εὐθηνούτων.

19. Καὶ γὰρ ἀπειθοῦντες τοῦ κατασκηνώσαι.

20. Τῶν σωτηρίων ἡμῶν.

21. Ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ Θεὸς σώζειν, καὶ τοῦ Κυρίου αἰ διέξοδοι τοῦ θανάτου.

LXX INTERPRETES.

13.

14.

15, 16. Ἐπ' αὐτῆς χιονωθήσονται ἐν Σελμών· δρος τοῦ Θεοῦ δρος πῖον, δρος τετυρωμένον, δρος πῖον.

17. Ἴνα τί ἐρίζετε περὶ τοῦτου τοῦ ἄρου;

18.

19.

20.

21.

THEODOTIO.

13. Reges militum dilecti sunt, dilecti fuerunt.

Et vivendi ratio domus distribuit spolia.

14. Si recideritis inter sortes.

Et membra ejus.

15, 16. Quando distribuit Omnipotens regnare ipsam, quasi nive dealbata erat Selmon mons Dei, mons boni alimenti : mons celsissimus, mons boni alimenti.

17. Ad quid sollicitudo vobis est circa montes excelsos? mons quem desideravit Deus ad habitandum in eo, et Dominus habitabit in finem.

18. Currus Dei myriadum millia sonantium.

19. Insuper et in inobsequentibus ad inhabitandum.

20. Salvatoris nostri.

21. Deus nobis Deus ad salutem, et Domini Domini ad mortem exitus.

13. Rex virtutum, dilecti, dilecti.

Et speciei domus dividere spolia.

14. Si dormiatis inter medios clericos.

Et posteriora dorsi ejus.

15, 16. Dum discernit celestis reges super eam nive dealbatur in Selmon : mons Dei mons pinguis : mons coagulatus, mons pinguis.

17. Ut quid suspicamini montes coagulatos? Mons in quo beneplacitum est Deo habitare in eo : etenim Dominus habitavit in finem.

18. Currus Dei decem millibus multiplex, millia lætantium.

19. Etenim inobsequentes ad inhabitandum.

20. Salutarium nostrorum.

21. Deus noster Deus salvos faciendi, et Domini exitus mortis.

13.

14.

15, 16. Super eam nive dealbatur in Selmon : mons Dei mons pinguis : mons coagulatus, mons pinguis.

17. Ut quid contenditis de hoc monte?

18.

19.

20.

21.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

22	קדקד שעד מתהלך באשמוי	22.	22.
23	אמר אדני מבשן אשיב אשיב מבצלות ים	23.	23.
24	למען ו תבחוץ רגלך בדם לשון מלביד באיבים מפני	24.	24.
25	ראו הלינותיך אלהים הליכות אלי מלכי	25.	25.
26	אחר נגבים	26.	26. Ὁπίσω ψαλλόντων.
28	שם בנימן ו צעיר רדם	28.	28. Ἐξεί Βενιαμιν βραχὺς ἐπα- κρατῶν αὐτῶν.
29	עזה אלהיך עזך עזה אלהים ח פעלת לנו	29.	29.
30	מהינך על-ירושלם	30.	30.
31	גער חית קנה עזה אבירים ו בעגלי עמים מתרפס ברצי-נסף	31.	31.

VERSIΟ HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

salutis, et Domini Dei mortis egressus.

22. Verticem crinis ambulantis in delictis suis. *Hieron.*, verticem crinis perambulantium in delictis suis.

23. Dixit Dominus, Ex Basan redire faciam, redire faciam de profundis maris. *Hieron.*, dixit Dominus, De Basan convertam: convertam de profundis maris.

24. Ut figas pedem tuum in sanguine: lingua canum tuorum ex inimicis ex ipso. *Hieron.*, ut calcet pes tuus in sanguine, lingua canum tuorum ex inimicis a te-metipso.

25. Viderunt itinera tua, Deus, itinera Dei mei Regis mei. *Hieron.*, *idem*.

26. Post modulatores. *Hieron.* qui post tergum psallebant.

28. Ibi Benjamin pusillus dominans eis. *Hieron.*, ibi Benjamin parvulus continens eos.

29. Præcipit Deus tuus fortitudini tuæ: confirma Deus hoc quod operatus es nobis. *Hieron.*, præcipit Deus tuus de fortitudine tua, conforta Deus hoc quod operatus es in nobis.

30. A templo tuo super Jerusalem. *Hieron.*, de templo tuo, quod est in Jerusalem.

31. Increpa feram cannæ: congregationem robustorum in vitulis populorum, se gloriantem in fragmentis argenti. *Hieron.*, increpa

22. Verticem capilli perambulantium in delictis suis.

23. Dixit Dominus, Ex Basan convertam, convertam in profundum maris.

24. Ut intingatnr pes tuus in sanguine, lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

25. Viderunt ingressus tuos Deus, ingressus Dei mei Regis mei.

26. Coniuncti psallentibus.

28. Ibi Benjamin adolescentulus in mentis excessu.

29. Manda, Deus, virtuti tuæ, confirma hoc Deus, quod operatus es in nobis.

30. A templo tuo in Jerusalem.

31. Increpa feras arundinis: congregatio taurorum in vaccis populorum, ut excludant eos qui probati sunt argento.

26. Ὁπίσω ψαλλόντων.

28. Ἐξεί Βενιαμιν βραχὺς ἐπα-
κρατῶν αὐτῶν.

29.

30.

31.

AQUILA.

22.

23.

24.

25.

26. Post eos qui psallebant.

28. Ibi Benjamin parvus imperans eis.

29.

30.

31.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

22. Κορυφήν ἐντριχὸν ἀναστρεφομένην ἐν ταῖς πλημμυλείαις αὐτῆς.

23. Εἶπε Κύριος, Ἐκ Βάσαν ἐπιστρέψω, καὶ ἀναστρέψαι ποιήσω ἀπὸ βυθῶν θαλάσσης.

24. Ὅπως συγκατεάξῃ ὁ ποῦς σου μετὰ αἵματος, καὶ λάψῃ ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἀπὸ ἐκάστου τῶν ἐχθρῶν σου.

25.

26. Ἀκλόυθα ταῖς μελωδοῖς.

28. Ἐκεῖ Βενιαμὴν ὁ μικρότατος.

29. Πρόσταξον, ὁ Θεὸς, περὶ ἰσχύος σου. Ἐνίσχυσον, ὁ Θεὸς, τοῦτο δ' ἐποίησας ἡμῖν.

30. Διὰ τὸν ναὸν σου τὸν ἐπάνω τῆς Ἱερουσαλήμ.

31. Συνόδῳ παμμεγεθῶν μετὰ συστροφῶν λαῶν, τοῖς διαλακτίζουσι τοὺς αὐτοὺς εὐδοκίτους ὄντας ὡς δοκιμὴν ἀργυρίου.

SYMMACHUS.

22. Κορυφήν τριχῶν διαπορευομένων ἐν πλημμυλείαις αὐτῶν.

23. Εἶπε Κύριος, Ἐκ Βασάν ἐπιστρέψω, ἐπιστρέψω ἐν βυθοῖς θαλάσσης.

24. Ὅπως ἂν βαφῇ ὁ ποῦς σου ἐν αἵματι, ἡ γλῶσσα τῶν κυνῶν σου ἐξ ἐχθρῶν παρ' αὐτοῦ.

25. Ἐθεωρήθησαν αἱ πορεῖαι σου, ὁ Θεὸς, αἱ πορεῖαι τοῦ Θεοῦ μου τοῦ βασιλέως. Ἄλλοι, αἱ ὁδοί. Οἱ λοιποὶ, ἐθεωρήσαντ' αἱ πορεῖαι σου, ὁ Θεὸς, πορείας τοῦ Θεοῦ μου τοῦ βασιλέως μου.

26. Ἐχόμενοι ψαλλόντων.

28. Ἐκεῖ Βενιαμὴν νεώτερος ἐν ἐκστάσει. Ἐ, διδάσκων.

29. Ἐντεταί, ὁ Θεὸς, τῇ δυνάμει σου· δυνάμωσον, ὁ Θεὸς, τοῦτο δ' κατηρτίσω ἐν ἡμῖν.

30. Ἀπὸ ναοῦ σου ἐπὶ Ἱερουσαλήμ.

31. Ἐπιτίμησον τοῖς θηρίοις τοῦ καλάμου· ἡ συναγωγὴ τῶν ταύρων ἐν ταῖς δαμάσει τῶν λαῶν, τοῦ μὴ ἀποκλεισθῆναι τοὺς δεδοκιμασμένους τῷ ἀργυρίῳ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

22. Verticem capillatum versantem in delictis suis.

23. Dixit Dominus, Ex Basan revertar, et reverti faciam ex profundis maris.

24. Ut compingat pes tuus cum sanguine, et lambat lingua canum tuorum ab unoquoque inimicorum tuorum.

25.

26. Comes modulatricibus.

28. Ibi Benjamin quam minus.

29. Præcipe, Deus, circa virtutem tuam : robora, Deus, hoc quod operatus es nobis.

30. Propter templum tuum, quod est super Jerusalem.

31. Conventui maximorum cum cælibus populorum, calcantibus hos, qui accepti sunt ut probatio argenti.

PATROL. GR. XVI.

22. Verticem capilli perambulantium in delictis suis.

23. Dixit Dominus, Ex Basan revertar, revertar in profunda maris.

24. Ut intingatur pes tuus in sanguine, lingua canum tuorum ex inimicis ab ipso.

25. Visi sunt gressus tui, Deus, gressus Dei mei Regis. *Alias, viz. Reliq., viderunt gressus tuos, Deus, gressus Dei mei Regis mei.*

26. Coniuncti psallentibus.

28. Ibi Benjamin adolescentulus in mentis excessu. *V, doctor.*

29. Manda, Deus, virtuti tue : confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis.

30. A templo tuo in Jerusalem.

31. Increpa feras arundinis : congregatio tuorum in vasis populorum, ut non excludantur qui probati sunt argento.

TO EBPAIKON.

32 יאתיו חשבונימ מוני כזריב
 כש תריץ ידו לאלהים
 34 לרכב בשמו שמי-קד
 36 נרא אלהים ׀ ממקדשך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

hestiam calami, congregatio fortium in vitulis populorum calcitrantium contra rotas argentæas.

32. Venient magni principes ex Ægypto. Hieron., offerantur velociter ex Ægypto.

Æthiopia currere faciet manus suas Deo. Hieron., Æthiopia festinet dare manus Deo.

34. Equitanti in cœlis cœlorum a principio. Hieron., qui ascendit super cœlum cœli a principio.

36. Terribilis Deus a sanctuariis tuis. Hieron., terribilis Deus de sanctuario tuo.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

32.
34.
36.

VULGATA LATINA.

32. Venient legati ex Ægypto.

Æthiopia præveniet manus ejus Deo.

34. Qui ascendit super cœlum cœli ad orientem.

36. Mirabilis Deus in sanctis suis.

ΑΚΥΑΑΣ.

32. Οἰσοῦσιν ἑσπευσμένως ἐξ Αἰγύπτου.

Αἰθίοψ δρομώσει χεῖρα αὐτοῦ τῷ θεῷ.

34. Τῷ ἐπιθεθηκότῃ ἐν οὐρανῷ οὐρανοῦ ἀρχῆθεν.

36.

AQUILA.

32. Ferent festinanter ex Ægypto.

Æthiops currere faciet manum suam Deo.

34. Incendenti in cœlum cœli a principio.

36.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVII.

V. 3. Οἱ λοιποὶ, ὁ Ἑβραῖος καὶ ὁ Σύρος, ἀσεβεῖς. Theodoretus.

V. 5. Ἄ., ἀποσκοποῖσατε. Sic ex mss., Theodoro, Eusebio et Drusio, qui postremus in versione Symmachi omittit, ὀδόν.

Ibid. Σ., διὰ τοῦ Ἰα etc. Sic Eusebius et Drusius.

Ibid. Σ., καὶ γαυριᾶσθε etc. Eusebius.

V. 6. Ἄ., δικαστ-. Eusebius.

Ibid. Ἄ., ὁ θεὸς ἐν βασιλείῳ etc. Sic Drusius.

At Eusebius eam quæ Aquilæ tribuitur, Symmacho adscribit, et vice versa.

V. 7. Ἄ., καθίξει etc. Has lectiones exhibet Eusebius, quæ apud Drusium non ita accurate describuntur. Theodotionis vero lectionem, ante non editam, adfert Colbertinus στιχηρῶς scriptus. Eusebius Comment. in Psalmos putat voce μοναχοῖς, quæ in versione Symmachi legitur, intelligi eos qui apud Christianos monachi vocantur : sed ejus sententiam confutavimus in Præliminaribus ad eosdem Commentarios. Ibi videsis. Melius Euthymius : Symmachus, inquit, pro hominibus, quos unius moris esse dicit Propheta, sed unanimes, monachos reddidit : quasi ab omni mundano negotio segregatos et solitarios. Dicitur videlicet de solitariis quibuslibet in genere, non de monachis Christianis.

Ibid. Σ., ἐξάγει δεδ-. Sic Eusebius. Alter codex habet, εἰς ἀπόλαυσιν, uale. Theodotionis lectionem adferunt codices.

Ibid. Aquilæ et Symmachi lectiones exhibet Eu-

sebius ; Theodotionis Colbertinus supra memoratæ. Aquila, λεοπετρανδς. Drusius vero, λεοπετρίαν, λεοπετρία autem est lævis petra, sive petra poliææ superficiæ. Hac voce utuntur LXX Ezech. xxiv, 7.

V. 8. Versionem Symmachi pleniorẽm habet codex unus Regius, quam Drusius. Aquila, ἠφανισμένην. Vide I Reg. xxiii, 19.

V. 9. Σ., γῆ ἐπέτετο etc. Sic Eusebius et Regius unus ex Theodoro.

V. 10. Ἄ., τὴν κληροδοσίαν etc. Sic Eusebius, Theodoretus et duo Regii, quorum unus habet, ἐμοχθηκίαν. Symmachi lectionem habet Eusebius.

V. 11. Οἱ λοιποὶ, διὰ τῆς ἀγαθωσύνης. Drusius.

V. 12. Σ., Κύριος ἔδωκε etc. Eusebius. Drusius vero legit, εὐαγγελιζομένοις, sed suspicatur legendum, εὐαγγελιζομέναις, quæ lectio magis quadret ad vocem Hebraicam.

V. 13. Σ., βασιλεῖς etc. Sic Eusebius, Theodoretus et duo mss. Eusebius habet, ἡ ἀγαπητὰ ἐγένοντο.

Ibid. Ἄ., καὶ ὠραϊότης etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic effert Regius unus ex Theodoro.

V. 14. Σ., ἐὰν ἀναπέσητε etc. Sic habet Eusebius et Regius unus ex Theodoro, qui legit ἀναμέσον, pro μεταξύ.

Ibid. Σ., καὶ τὰ μέλη αὐτῆς. Reg. unus ex Theodoro. Qui verterunt, μεταφρένα, vel, posteriora, forte legerunt מִן-רֵגֶל pro מִן-רֵגְלָא.

PSALMUS LXVIII.

TO EBPAIKON.

1 לְכַנְעַן עַל-שׁוֹשַׁנִּים לְדָוִד
 2 כִּי בָא מִיָּם עַד-נַעַשׂ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori, super Sosannim, ipsi David. Hieron., victori pro liliis David.

2. Quoniam intraverunt aquæ usque ad animam. Hieron., quoniam venerunt aquæ usque ad animam meam.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.

VULGATA LATINA.

1. In finem, pro iis qui commutabuntur, David.

2. Quoniam intraverunt aquæ usque ad animam meam.

ΑΚΥΑΑΣ.

1. Τῷ νικοποτιῷ ἐπὶ κρίνων τοῦ Δαυὶδ.

2.

AQUILA.

1. Victori, super lilia, ipsius David.

2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
Ἐθέτωσαν ἐκφάναντες οἱ πτω.	32. Ἦψουσι πρέσβεις ἐξ Αἰγύπτου.	32.
πία σπευσάτω διδοῦσα χεῖρ.	Αἰθιοπία προθάσσει χεῖρα αὐτῆς τῷ Θεῷ.	
Ἐπιπορευόμενῳ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν ἐκ πρώτης.	34. Τῷ ἐπιβεηκότῳ ἐπὶ τὸν οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολάς.	34.
φοβερὸν Θεὸν ἐν ἀγιασματί σου.	36. Θαυμαστός ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ.	36.

SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
eniant patefacientes qui ex	52. Venient legati ex Ægypto.	52.
opia festinet dans manum	Æthiopia præveniet manum suam Deo.	
Qui velitur super cælum prima.	34. Qui ascendit super cælum cœli ad orientem.	34.
remende Deus in sanctua-	36. Mirabilis Deus in sanctis suis.	36.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVII.

V. 16. Σ., ὅποτε καταμέριζεν etc. Eusebius. Item, ἐπ' αὐτῆς. quod in LXX legitur, unus unus testificatur esse Theodotionis.
 . Lectionem Aquilæ sic exhibent Drusius et unus. Duo alii habent, καθῆσαι ἐπ' αὐτό. chī lectionem plenam mutuamur ex Eusebio legit, περισπουδάζεται. Drusius, ἰνατί περιτέ, et hoc unum ex Symmacho adfert. τι ἐπιζ-. Sic Theodoretus in cap. xxxv lis.
 l. Σ., δχησις etc. Eusebius. ἡρω ἔβλα vertit unus, millia abundantiam, Aquilam, ut vide more secutus, qui solet ἡρω εὐθνεῖν id est, abundare. Legissequē videtur ἡρω
 l. 'A., καίπερ ἀπειθεῖς etc. Theodoretus, Regius et Drusius. Symnachi lectionem pro- sebius.
 l. Σ., τοῦ σωτήρος ἡμῶν. Drusius.
 . Σ., ὁ Θεὸς ἡμῶν etc. Eusebius.
 l. Σ., κορυφῆν ἐντριχον ἀναστρεφομένην etc. Eusebius et Drusius. Duo mss., διαπορευομένην lectionem, ut videtur, mutuamur ex
 l. Σ., εἶπε Κύριος etc. Sic Eusebius et quibus. quorum unus habet, ἀπὸ Βαβυλῶν ἐπιστρέψω, ἀναστρέψαι ποιήσω.
 l. Σ., ὅπως συγκατέβη etc. Eusebius. Drusius, ὅπως ἀν συγκ-.

Coislin. autem unus, κατάζην. Ibid. Σ, καὶ λάβη. Theodoretus et alius codex, καὶ λάβει.
 V. 25. Οἱ λοιποὶ, ἐθεώρησαν. Sic unus. Vide et Hieronymum in Epist. ad Suniam et Fretolanum. Ἄλλος, εἰ ὅδοι. Coislin. unus.
 V. 26. 'A., ὅπισω ψαλλόντων. Sic Regius unus ex Theodoro, qui hæc Symmacho tribuit. Σ., ἀκόλουθα ταῖς μελωδίαις. Drusius.
 V. 28. Has omnes lectiones exhibent Eusebius et Regius unus ex Theodoro, qui Theodotionis lectionem sic refert, παιδεύτης αὐτῶν. Eusebius autem παιδεύοντα dicit.
 V. 29. Σ., πρόσταξον etc. Duo Regii et Drusius. Unus ex Regiis habet, ἰσχύος μου, male.
 V. 30. Σ., διὰ τὸν ναὸν σου etc. Sic tres mss. et Drusius.
 V. 31. Σ., συνόδοι παμ. Sic Regius unus et Eusebius. Drusius legit, διαλεχίζουσι, minus recte. Idem habet, εὐδοκίμους. sed Eusebius bis, et Regius unus ex Theodoro, εὐδοκίμους.
 V. 32. 'A., αἴσουσιν etc. Eusebius Aquilæ et Symmachi lectiones sic habet.
 Ibid. 'A., Αἰθιοψ etc. Eusebius utramque lectionem habet.
 V. 34. 'A., τῷ ἐπιβ-. Aquilæ et Symmachi lectio similiter ex Eusebio et ex mss.
 V. 36. Σ., φοβερὸν Θεὸν etc. Sic Colbertinus scriptus.

PSALMUS LXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
πανίκιος ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν, ἰδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων, τῷ Δαυὶδ.	1.
τι ἐπῆλθεν ὕδατα ἕως τῆς ἰου.	2. Ὅτι εἰσῆλθοσαν ὕδατα ἕως ψυχῆς μου.	2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
Triumphale pro floribus, David.	1. In finem, pro iis qui commutabuntur, ipsi David.	1.
ioniam supervenerunt aquæ ad animam meam.	2. Quoniam intraverant aquæ usque ad animam meam.	2.

Τῷ ΕΒΡΑΙΚΩΝ.

5 סבעתי ו ביקח מעולתי ו יאן
 מכבוד באדו בעמקי-מים ושבת
 שופתני

4 כלו עיני מיהר ראיהו

5 שנאי הנם
 אשר לא-גלותי אז משיב

6 אלהים אתה ודעת לאלתו

7 אל-יבשד בו ו קיך אדני יהח
 צבאות

אל-יכרמו בי מבקשיך אלהי
 ישראל
 8 כספה כלכד יני

10 אכלתי

11-13 ואבנה בעדם נפשו ותרי
 לדרשת לו : ואחנה לבושי שק
 ואזי להם למשל : ישוחו בי ישבי
 שער וגנינת שוחי שכר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3. Demersus sum in cœno profundi, et non statio. Veni in profunda aquarum, et alveus inundavit me. Hieron., influxus sum in limo profundi, et non possum consistere: veni in profundum aquarum, et flumen operuit me.

4. Defecerunt oculi mei sperando in Deo meo. Hieron., defecerunt oculi mei, exspectantes Deum meum.

5. Qui oderunt me gratis. Hieron., id.

Quæ non rapueram, tunc reddebam. Hieron., id.

6. Deus, tu scis stultitiam meam. Hieron., id.

7. Ne pudore afficiantur in me exspectantes te, Domine, Domine Sabbath. Hieron., non confundantur super me qui exspectant te, Domine Deus exercituum.

Ne erubescant in me querentes te, Deus Israel. Hieron., non confundantur in me etc.

8. Operuit confusio facies meas. Hieron., operuit confusio faciem meam.

10. Comedit me. Hieron., id.

11-13. Et flevi in jejuniis animam meam, et facti in opprobria mihi. Et dedi vestimentum meum sacco, et tui eis in parabolam. Eloquuntur in me sedentes portæ, et mo tibi bibentium sechar. Hieron., et flevi in jejuniis animam meam, et factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum sacco, et factus sum eis in parabolam. Colloquantur in me sedentes in porta, et posui bibentium ebrietatem.

Τῷ ΕΒΡΑΙΚΩΝ

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

10.

11, 13.

ΑΚΥΑΑΣ.

5. Καὶ βουὸς ἐπέκλυσέ με.

4. Ἐτελέσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ μου περιμένοντες τὸν Θεόν.

5.

Ἄ οὐκ ἰδίαςάμηγν τότε ἀπέστρεφον.

6.

7. Κύριος ὁ Θεὸς στρατιῶν.

8.

10.

11-13. Καὶ ἐκλαυσα ἐν νεφελῶσι ψυχῆν μου, καὶ ἐγενήθη εἰς ἐπιθεσίμους ἔμοι, καὶ ἔδωκεν ἔμβυσόν μου σάκκον, καὶ ἐγενόμην εἰσαὶ εἰς παραβολήν. Ὀμιλοῦν ἐν ἐπιθεσίμῳ καθήμενοι πύλην, καὶ ψαλλοὶ παύτων μέθυσμα.

VULGATA LATINA.

3. Infixus sum in limo profundi, et non est substantia: veni in altitudinem maris, et tempestas demersit me.

4. Defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum.

5. Qui oderunt me gratis.

Quæ non rapui, tunc exsolvebam.

6. Deus, tu scis insipientiam meam.

7. Non erubescant in me qui exspectant te, Domine, Domine virtutum.

Non confundantur super me qui querunt te, Deus Israel.

8. Operuit confusio faciem meam.

10. Comedit me.

11-13. Et operui in jejuniis animam meam, et factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum sacco, et factus sum illis in parabolam. Adversum me loquebantur qui sedebant in porta, et in me psallebant qui bibebant vinum.

AQUILA.

3. Et fluxus inundavit me.

4. Consummati sunt oculi mei, exspectantes Deum.

5.

Quæ non violenter rapueram, tunc reddebam.

6.

7. Dominus Deus exercituum.

8.

10.

11-13. Et flevi in jejuniis animam meam, et factum est in opprobria mihi, et dedi vestimentum meum sacco, et factus sum illis in parabolam. Colloquantur in me sedentes in porta, et posui bibentium ebrietatem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Ἐδαπτίσθην εἰς ἀπεράντους καταδύσεις, καὶ οὐκ ἔστι στασίς. Εἰσῆλθον εἰς τὰ βάθη τῶν ὑδάτων, καὶ ρεῖθρον ἐπέκλυσέ με.

4.

5. Οἱ μισοῦντές με ἀναιτίως.

6. Ὁ Θεός, σὺ οἶδας τὴν ἀπειρίαν μου.

7. Μὴ καταισχυνθῆισαν ἐπ' ἐμὲ οἱ προσδοκῶντές σε, Κύριε Θεὲ τῶν δυνάμεων.

Μὴ ἀσχημονήσαιεν ἐπ' ἐμὲ οἱ ἐκζητοῦντές σε, Θεὲ τοῦ Ἰσραήλ.

8. Ἐκάλυψεν ἀσχημόνησις τὸ πρόσωπόν μου.

10. Κατηνάλωσέ με.

11-13. Καὶ κλάοντι μετὰ νηστείας τὴν ψυχὴν μου ἐγένετο εἰς θνείδος ἐμοί, καὶ τάσων τὸ ἐνδομά μου σάκκων, καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολὴν. Διηγούντό με καθήμενοι ἐν πύλῃ, καὶ ἐφάλλον με οἱ πίνοντες μέθυσμα.

SYMMACHUS.

3. Demersus sum in infinitas voragine, et non est statio : ingressus sum in profunda aquarum, et alveus inundavit me.

4.

5. Qui oderunt me sine causa.

6. Deus, tu scis imperitiam meam.

7. Non confundantur super me, qui exspectant te, Domine Deus virtutum..

Ne pudeant super me exquirentes te, Deus Israel.

8. Operuit confusio faciem meam.

10. Consumpsit me.

11-13. Et flevi cum jejunio animam meam, et factum est in opprobrium mihi, et statuens indumentum meum saccum, et factus sum illis in parabolam. Alloquebantur me sedentes in porta, et psallebant me bibentes ebrietatem.

3. Ἐνεπάγγην εἰς ἰλὺν βυθοῦ, καὶ οὐκ ἔστιν ὑπόστασις. Ἦλθον εἰς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, καὶ καταίγλις κατεπόντισέ με.

4. Ἐξέλιπον οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἀπὸ τοῦ ἐλπίζειν με ἐπὶ τὸν Θεόν μου.

5. Οἱ μισοῦντές με δωρεάν.

*Α οὐχ ἤρπασα τότε ἀπετίννουον.

6. Ὁ Θεός, σὺ ἐγnows τὴν ἀφροσύνην μου.

7. Μὴ αἰσχυνθῆισαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ὑπομένοντές σε, Κύριε τῶν δυνάμεων.

Μὴ ἐντραπεύησαν ἐπ' ἐμὲ οἱ ζητοῦντές σε, ὁ Θεός τοῦ Ἰσραήλ.

8. Ἐκάλυψεν ἐντροπὴ τὸ πρόσωπόν μου.

10. Κατέφαγέ με.

11-13. Καὶ συνέκαμψα ἐν νηστεία τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐγενήθη εἰς θνείδισμούς ἐμοί. Καὶ ἐθέμην τὸ ἐνδομά μου σάκκων, καὶ ἐγενόμην αὐτοῖς εἰς παραβολὴν. Κατ' ἐμοῦ ἠδολέσχουν οἱ καθήμενοι ἐν πύλῃ, καὶ εἰς ἐμὲ ἐφάλλον οἱ πίνοντες τὸν οἶνον.

LXX INTERPRETES.

3. Infixus sum in limo profundī, et non est substantia : veni in altitudinem maris, et tempestas demersit me.

4. Defecerunt oculi mei a sperando me in Deum meum.

5. Qui oderunt me gratis.

Quae non rapui, tunc exsolvebam.

6. Deus, tu scis insipientiam meam.

7. Non erubescant in me qui exspectant te, Domine virtutum.

Non confundantur super me qui quaerunt te, Deus Israel.

8. Operuit confusio faciem meam.

10. Comedit me.

11-13. Et incurvavi in jejunio animam meam, et factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum saccum, et factus sum illis in parabolam. Adversum me loquebantur qui sedebant in porta, et in me psallebant qui bibebant vinum.

3.

4.

5.

6.

7. Κύριε ὁ Θεός τῶν δυνάμεων.

8.

10.

11, 13.

THEODOTIO.

3.

4.

5.

6.

7. Domine Deus virtutum.

8.

10.

11-13.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῦς γραμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

14 ואני תפתי לך ו יחדה עמי
רצן אלהים ברב חסדך ענני

14.

14. Καὶ ἐγὼ ἢ προσευχῇ μου σοί.
Κύριε.

16 האל תאמר עלי באר פיה

16.

16.

18 כי צר לי כהר ענני

18.

18. Ὅτι στενὸν μοι, ταχὺ ἐπέ-
κουσόν μου.

21 ודפה ו שברה לבי ואמשה

21.

21. Ὁνειδισμὸς συνέτριψε τῆς
καρδίαν μου, καὶ ἀπεγνώσθην.
21, 22.

21, 22 ואקה לנד ואין ולכתובים
ולא מצאתי : ויתג בברחתי ראש
ולצבאי ישקני המן

21, 22

23 יהי שלחנם לפניהם לפת
ולטלומים למוקש

23.

23. Εἰς σκύλον.

24 ומתניהם המיד המעד

24.

24. Καὶ τοὺς νότους αὐτῶν ἐ-
δραχῶς ἀτόνωσον.

26 משבה

26.

26. Ἐφανισμένη.

באזליהם אל יהי ישב

27 יספר

27.

27. Διηγήσονται.

31 בתדה

31.

31. Ἐν εὐχαριστίᾳ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

lam. Contra me loquebantur qui
sedebant in porta, et cantabant
bibentes vinum.

14. Et ego oratione mea ad te,
Domine : tempus beneplaciti, Deus.
In multitudine misericordiae tuae
exaudi me. *Hieron.*, mea autem
oratio ad te, Domine : tempus re-
conciliationis est, Deus etc.

16. Neque obturet super me
puteus os suum. *Hieron.*, et non
coronet super me puteus os suum.

18. Quia angustum mihi, statim
exaudi me. *Hieron.*, quoniam tri-
bulor, cito exaudi me.

21. Probrum contrivit cor meum,
et anxius fui. *Hieron.*, opprobrio
contritum est cor meum, et despe-
ratus sum.

21, 22. Et expectari ad condo-
lendum, et non : et consolantes,
et non inveni. Et dederunt in
escam meam fel : et in siti mea
propinaverunt mihi acetum. *Hie-
ron.*, et expectavi qui contristare-
tur etc. ut *Vulg.*

23. Erit mensa eorum ad facies
eorum in laqueum, et ad paces in
offendiculum. *Hieron.*, sit mensa
eorum coram eis in laqueum, et
in retributiones ad corruendum.

24. Et lumbos eorum semper
nutare fac. *Hieron.*, et dorsum
eorum semper incurva.

26. Desolatum. *Hieron.*, de-
serta.

In tabernaculis eorum non sit
qui inhabitet. *Hieron.*, id.

27. Narrabunt. *Hieron.*, narra-
bunt.

31. In confessione. *Hieron.*, id.

14. Ego vero orationem meam
ad te, Domine : tempus benepla-
citi, Deus. In multitudine miseri-
cordiae tuae exaudi me.

16. Neque urgeat super me pu-
teus os suum.

18. Quoniam tribulor, velociter
exaudi me.

21. Improperium expectavit cor
meum et miseriam

21, 22. Et sustinui qui simul
contristaretur, et non fait : et qui
consolaretur, et non inveni. Et
dederunt in escam meam fel, et
in siti mea potaverunt me aceto.

23. Fiat mensa eorum coram
ipsis in laqueum, et in retributio-
nes, et in scandalum.

24. Et dorsum eorum semper
incurva.

26. Deserta.

In tabernaculis eorum non sit
qui inhabitet.

27. Adliderunt.

31. In laude.

14. Et ego oratio mea tibi, Do-
mine.

16.

18. Quia angustum mihi, statim
exaudi me.

21. Opprobrium contrivit cor
meum, et desperavi.

21, 22.

23. In offendiculum.

24. Et terga eorum semper de-
bilita.

26. Dissipata.

27. Narrabunt.

31. In gratiarum actione.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΕΘΔΟΤΙΩΝ.

14. Ἐμοῦ δὲ ἡ προσευχὴ σοί, Κύριε, καιρὸς διαλλαγῆς, ὁ θεός. Ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἔλεους σου ἐπάκουσόν μου.

16. Μὴ δὲ ἐπιπωμάσαι μοι φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ.

18.

21. Ὀνειδισμὸς κατέαξε τὴν καρδίαν μου, καὶ ἠνώμη.

21, 22. Καὶ ἀνέμεινον συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξεν, καὶ παρηγοροῦντα, καὶ οὐχ ἠύρισκον. Καὶ ἐνέβαλλον εἰς τὴν τροφὴν μου γαλῆν, καὶ ἐν τῇ δίψει μου ἐπότισάν με ὕδωρ.

23. Γένοιτο ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐμπροσθεν αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς τιμωρίαν, ὥστε συλληφθῆναι.

24. Καὶ τὰς ἀσφύς αὐτῶν διαπαντὸς ἐξέφθρυσον.

26. Ἀοίκητος.

Ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.

27. Ἐξηγγύοντα.

31.

SYMMACHUS.

14. Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σέ, Κύριε, καιρὸς εὐδοκίας, ὁ θεός· ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἔλεους σου ἐπάκουσόν μου.

16. Μὴ δὲ συσχέτω ἐπ' ἐμέ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ.

18. Ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.

21. Ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ καρδία μου καὶ ταλαιπωρίαν.

21, 22. Καὶ ὑπέμενε συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξεν, καὶ παρακαλοῦντα, καὶ οὐχ εὔρον. Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου γαλῆν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὕδωρ.

23. Γενηθῆτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον.

24. Καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκαμψον.

26. Ἡρεμωμένη.

Καὶ ἐν ταῖς σκηνώμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.

27. Προσέθηκαν.

31. Ἐν αἰνέσει.

LXX INTERPRETES.

14. Ἐμοῦ δὲ ἡ προσευχὴ πρὸς σε, Κύριε.

16.

18.

21

21, 22.

23.

24.

26.

27.

31.

THEODOTIO.

14. Oratio autem mea tibi, Domine : tempus reconciliationis, Deus. In multitudinis misericordiae tuae exaudi me.

16. Neque obstruat mihi puteus os suum.

18.

21. Opprobrium confregit cor meum, et cruciabar.

21, 22. Et expectabam condolentem, et non erat : et consolantem, et non inveniēbam : et injecerunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

23. Fiat mensa eorum coram eis in laqueum, et in ultionem, ita ut comprehendantur.

24. Et lumbos eorum semper exartua.

26. Inhabitata.

In tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Narrabant.

31.

14. Ego vero oratione mea ad te, Domine : tempus beneplaciti, Deus. In multitudinis misericordiae tuae exaudi me.

16. Neque urgeat super me puteus os suum.

18. Quoniam tribulor, velociter exaudi me.

21. Improperium expectavit cor meum et miseriam.

21, 22. Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit : et qui consolaretur, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

23. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, et in retributionem et in scandalum.

24. Et dorsum eorum semper incurva.

26. Deserta.

Et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Addiderunt.

31. In laud

14. Mea autem oratio ad te, Domine.

16.

18.

21.

21, 22.

23.

24.

26.

27.

31.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῦς γραμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ.
14 ואני תפלתו לך ו יודה ערני דען אלהים ברב-חמד עבני	14.	14. Καὶ ἐγὼ τῆ προσευχῆ μου σοί, Κύριε.
16 האל-תאמר-עלי באר פיה	16.	16.
18 כי-צד-לי כהר עבני	18.	18. Ὅτι στενόν μοι, ταχὺ ἐπέ- κουσόν μου.
21 חרפה ו שברה לביא-אשה	21.	21. Ὁνειδίσαμδ συνέτραφε τῆ καρδίαν μου, καὶ ἀπεγνώσθην.
21, 22 ואקה לנד ואין ולכתחמים ולא מצאתי : ויתנו בברתי ראש ולצבאי ישקוני המץ	21, 22	21, 22.
23 יהי-שלחנם לפניהם לפת ולשלומים למוקש	23.	23. Εἰς σκύλον.
24 ומתניהם המיד המעד	24.	24. Καὶ τοὺς νότους αὐτῶν ἐ- δελειώσ ἀτόνωσον.
26 משבה באהליהם אל-יהי ישב	26.	26. Ἐφρανισμένη.
27 יספר	27.	27. Διηγῆσονται.
31 בתודה	31.	31. Ἐν εὐχαριστίᾳ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Iam. Contra me loquebantur qui sedebant in porta, et cantabant bibentes vinum.

14. Et ego oratione mea ad te, Domine: tempus beneplaciti, Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me. *Hieron.*, mea autem oratio ad te, Domine: tempus reconciliationis est, Deus etc.

16. Neque obturet super me puteus os suum. *Hieron.*, et non coronet super me puteus os suum.

18. Quia angustum mihi, statim exaudi me. *Hieron.*, quoniam tribulor, cito exaudi me.

21. Probrum contrivit cor meum, et anxius fui. *Hieron.*, opprobrium contritum est cor meum, et desperatus sum.

21, 22. Et expectavi ad condolendum, et non: et consolantes, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel: et in siti mea propinaverunt mihi acetum. *Hieron.*, et expectavi qui contristarentur etc. ut *Vulg.*

23. Erit mensa eorum ad facies eorum in laqueum, et ad paces in offendiculum. *Hieron.*, sit mensa eorum coram eis in laqueum, et in retributiones ad corruendum.

24. Et lumbos eorum semper nutare fac. *Hieron.*, et dorsum eorum semper incurva.

26. Desolatum. *Hieron.*, deserta.

In tabernaculis eorum non sit qui inhabitet. *Hieron.*, id.

27. Narrabunt. *Hieron.*, narrabunt.

31. In confessione. *Hieron.*, id.

14. Ego vero orationem meam ad te, Domine: tempus beneplaciti, Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me.

16. Neque urgeat super me puteus os suum.

18. Quoniam tribulor, velociter exaudi me.

21. Improperium expectavit cor meum et miseriam

21, 22. Et sustinui qui simul contristaretur, et non fait: et qui consolaretur, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

23. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, et in retributiones, et in scandalum.

24. Et dorsum eorum semper incurva.

26. Deserta.

In tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Addiderunt.

31. In laude.

14. Et ego oratio mea tibi, Domine.

16.

18. Quia angustum mihi, statim exaudi me.

21. Opprobrium contrivit cor meum, et desperavi.

21, 22.

23. In offendiculum.

24. Et terga eorum semper debilita.

26. Dissipata.

27. Narrabunt.

31. In gratiarum actione.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΕΘΔΟΤΙΩΝ.

14. Ἐμοῦ δὲ ἡ προσευχὴ σοί, Κύριε, καιρὸς διαλλαγῆς, ὁ θεός. Ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκουσόν μου.

16. Μηδὲ ἐπιπωμάσαι μοι φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ.

18.

21. Ὀνειδισμὸς κατέαξε τὴν καρδίαν μου, καὶ ἠνώμην.

21, 22. Καὶ ἀνέμεινον συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξεν, καὶ παραγγερόντα, καὶ οὐχ ἠύρισκον. Καὶ ἐνέβαλλον εἰς τὴν τροφὴν μου χολὴν, καὶ ἐν τῇ δίψει μου ἐπότισάν με ὄξος.

23. Γένοιτο ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐμπροσθεν αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς τιμωρίαν, ὥστε συλληφθῆναι.

24. Καὶ τὰς ὀσφῦς αὐτῶν διαπαντὸς ἐξέθρῶσον.

26. Ἄοικητος.

Ἐν ταῖς σπηναῖς αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.

27. Ἐξηγούνα.

31.

SYMMACHUS.

14. Ἐγὼ δὲ τῇ προσευχῇ μου πρὸς σέ, Κύριε, καιρὸς εὐδοκίας, ὁ θεός· ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπάκουσόν μου.

16. Μηδὲ συσχέτω ἐπ' ἐμέ φρέαρ τὸ στόμα αὐτοῦ.

18. Ὅτι θλίβομαι, ταχὺ ἐπάκουσόν μου.

21. Ὀνειδισμὸν προσεδόκησεν ἡ καρδία μου καὶ τάλαιπωρίαν.

21, 22. Καὶ ὑπέμεινα συλλυπούμενον, καὶ οὐχ ὑπῆρξεν, καὶ παρακαλοῦντα, καὶ οὐχ εὖρον. Καὶ ἔδωκαν εἰς τὸ βρῶμά μου χολὴν, καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπότισάν με ὄξος.

23. Γενηθήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς ἀνταπόδοσιν καὶ εἰς σκάνδαλον.

24. Καὶ τὸν νῦτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγκαμνον.

26. Ἡρεμωμένη.

Καὶ ἐν τοῖς σπηγιόμασιν αὐτῶν μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν.

27. Προσέθηκαν.

31. Ἐν αἰνέσει.

LXX INTERPRETES.

14. Ἐμοῦ δὲ ἡ προσευχὴ πρὸς σε, Κύριε.

16.

18.

21

21, 22.

23.

24.

26.

27.

31.

THEODOTIO.

14. Oratio autem mea tibi, Domine : tempus reconciliationis, Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me.

16. Neque obstruat mihi puteus os suum.

18.

21. Opprobrium confregit cor meum, et cruciabar.

21, 22. Et expectabam condolentem, et non erat : et consolantem, et non inveniebam : et injecerunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

23. Fiat mensa eorum coram eis in laqueum, et in ultionem, ita ut comprehendantur.

24. Et lumbos eorum semper exartua.

26. Inhabitata.

In tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Narrabant.

31.

14. Ego vero oratione mea ad te, Domine : tempus beneplaciti, Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me.

16. Neque urgeat super me puteus os suum.

18. Quoniam tribulor, velociter exaudi me.

21. Improperium expectavit cor meum et miseriam.

21, 22. Et sustinui qui simul contristaretur, et non fuit : et qui consolaretur, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel, et in siti mea potaverunt me aceto.

23. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum, et in retributionem et in scandalum.

24. Et dorsum eorum semper incurva.

26. Deserta.

Et in tabernaculis eorum non sit qui inhabitet.

27. Addiderunt.

31. In laude.

14. Mea autem oratio ad te, Domine.

16.

18.

21.

21, 22.

23.

24.

26.

27.

31.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
32 וְחִיבָה לְיְהוָה כִּשְׂדֵר פֶּרֶ בְּקֶרֶן מִפְּרִים	32.	32.
33 וְיָחִי לְבַבָּם	33.	33.
34 וְאֵת-אִסְרֵיךָ לֹא בָהּ	34.	34.
35 וְיָמִים וְלֹא-רַמְשׁ בָּם	35.	35. Θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἑρπετὰ ἐν αὐτοῖς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
32. Et melior erit Domino, quam bos, vitulus cornua producens et ungulas. <i>Hieron.</i> , ... cornua effertentem et ungulas.	32. Et placebit Domino super vitulum novellum cornua producentem et ungulas.	32.
33. Et vivet cor vestrum. <i>Hieron.</i> , et vivet anima vestra.	33. Et vivet anima vestra.	33.
34. Et vincitos suos non despectit. <i>Hieron.</i> , id.	34. Et vincitos suos non despectit.	34.
35. Maria et omne reptile in eis. <i>Hieron.</i> , mare et omnia quæ moventur in eis.	35. Mare et omnia reptilia in eis.	35. Mare et omnia reptilia in eis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVIII.

- V. 1. Titulus ex Eusebio.
 V. 2. Σ., ὅτι ἐπῆλθεν etc. Eusebius. Pronomen μου adjiciunt Σ. et Ο' post ψυχῆς, etsi non exstet in Hebræo.
 V. 3. Σ., ἐδαπτίσθη etc. Eusebius et Regii duo. Aquila, καὶ ῥοῦς ἐπέκλυσέ με. Sic Eusebius.
 V. 4. Ἀ., ἐτελέσθησαν etc. Eusebius.
 V. 5. Σ., οἱ μισοῦντές με ἀνατῶς. Idem.
 Ibid. Ἀ., ἀ οὐκ ἐδιασάμην etc. Sic Eusebius, Drusius et Colbertinus unus.
 V. 6. Σ., ὁ Θεός etc. Eusebius.
 V. 7. Σ., μὴ κατασυνθῆσαν etc. Sic plenam lectionem Eusebius habet: cæteras Drusius.
 Ibid. Σ., μὴ ἀσχημονήσαιεν etc. Eusebius.
 V. 8. Σ., ἐκάλυψεν ἀσχημόνησις etc. Eusebius. Unus codex habet, ἀσχημοσύνη.
 V. 10. Σ., κατηνώσωτέ με. Theodoretus.
 V. 11-13. Ἀ., καὶ ἐκλαύσα etc. Sic lectiones trium versuum ex Aquila et Symmacho plenas exhibet Eusebius. Σ., καὶ κλάοντι etc. Verbum κλαίω frequenter i amittit apud Eusebium, ut et καίω, quod alibi observavimus. Ο', καὶ συνέκαμψα, et iacur-

PSALMUS LXIX

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 לְהוֹדִיךָ	1.	1.
2 יְהוָה לְעֹדְדֵי וְיָשׁוּ	2.	2.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Ad recordandum. <i>Hieron.</i> , id.	1. In rememorationem.	1.
2 Domine, ad auxilium meum festina. <i>Hieron.</i> , Domine, ut auxiliieris mihi festina.	2. Domine, ad adjuvandum me festina.	2.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIX.

- V. 1. Ο', εἰς ἀνάμνησιν. Sic legitur apud Eusebium. In aliis autem exemplaribus olim scriptum erat, teste Theodoretis, εἰς ἀνάμνησιν εἰς τὸ, σώσατ με, Κύριε · atque ita legitur in edit. Romana, ubi tamen habetur Κύριον pro Κύριε. Nota Theodoretis sic exstat in uno codice Regio: τοῦτο ἐν ἐνίοις μὲν ἀντιγράφοις εὑρον · ἐν ἐνίοις δὲ οὐ. Πλὴν οὔτε παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, οὔτε παρὰ τοῖς ἄλλοις ἑρμηνευταῖς. I. e. Hoc reperi in quibusdam exemplaribus, in aliis secus. Cæterum neque in Hebræico, neque apud cæteros interpretes habetur. Quod intelligitur de postremis tantum verbis: nam illud, εἰς ἀνάμνησιν, est in

PSALMUS LXX.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
3 כִּי-סֵלַע וְחִזְקֵי וְחַזְקֵי וְחַזְקֵי	3.	3. Ὅτι πέτρα μου καὶ ἐχύρωμά μου σύ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Quoniam petra mea et munitio inea tu. <i>Hieron.</i> , quia petra mea et munitio mea es tu.	3. Quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu.	3. Quoniam petra mea et munitio mea tu.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
32. Καὶ ἀρέσει τῷ Κυρίῳ μᾶλλον ἢ βούς ταύρος διχῆλων, κερᾶστης.	32. Καὶ ἀρέσει τῷ Κυρίῳ ὑπὲρ μύσγον νέον, κέρατα ἐκφέροντα καὶ δπλαῖς.	32.
33.	33. Καὶ ζήσεσθε. <i>Οἱ ἄλλοι</i> , καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ὑμῶν. <i>Οἱ λοιποὶ</i> , καὶ ζήσεται ἡ καρδία ὑμῶν.	33.
34. Καὶ τοὺς δεσμώτας τοὺς αὐτοῦ οὐκ ἐξευτελίσει.	34. Καὶ τοὺς πεπεδημένους αὐτοῦ οὐκ ἐξουδένωσε.	34.
35. Θάλασσα, καὶ πάντα τὰ ἔρπατὰ ἐν αὐτοῖς.	35. Θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἔρποντα ἐν αὐτοῖς.	35.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
32. Et placebit Domino magis quam bos taurus unguam diffidens, cornutus.	32. Et placebit Domino super vitulum novellum cornua producentem et unguas.	32.
33.	35. Et vivetis. <i>Alii</i> , et vivet anima vestra. <i>Reliqui</i> , et vivet cor vestrum.	33.
34. Et victos suos non vilipendet.	34. Et victos suos non despectit.	34.
35. Mare et omnia reptilia in eis.	35. Mare et omnia repentia in eis.	35.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXVIII.

απὸ. Interpres Vulgatus, qui vertit, et operui, legisse videtur, καὶ συνακάλυφα.
 V. 14. Σ., ἐμοῦ δὲ ἡ προσευχὴ etc. Ex Eusebio et Theodoro. Aquilæ vero et Theodotionis lectiones ex Theodoro.
 V. 16. Σ., μηδὲ ἐπιπαύμ-. Eusebius.
 V. 18. 'Α., ὅτι στανόν μοι etc. Idem.
 V. 21. 'Α., ὀνειδισμός etc. Aquilæ et Symmachi lectiones habet idem Eusebius.
 V. 21 et 22. Σ., καὶ ἀνέμεινον συλλοπ-. Eusebius.
 V. 23. Σ., γένοιτο etc. Sic Reg. 2 ex Theodoro, et Theodoretus. Colbertinus vero στιχηρῶς scriptus
 pro συλληφθῆναι habet συληθῆναι. 'Α., εἰς σκῶλον. Drusus.
 V. 24. 'Α., καὶ τοὺς νέτους etc. Eusebius Aquilæ et Symmachi versiones sic adfert.
 V. 26. 'Α., ἠφανισμένη etc. Idem.
 V. 27. 'Α., διηγῆσονται etc. Idem.
 V. 31. 'Α., ἐν εὐχαριστίᾳ. Idem.
 V. 32. Σ., καὶ ἀρέσει etc. Idem.
 V. 33. *Οἱ λοιποὶ*, καὶ ζήσεται etc. Mss. et Drusus. *Alii* autem, καὶ ζήσεται ἡ ψυχὴ ἡμῶν.
 V. 34. Σ., καὶ τοὺς δεσμ-. Eusebius.
 V. 35. 'Α., Σ., θάλασσα etc. Agellius.

PSALMUS LXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Εἰς ἀνάμνησιν.	1.
2.	2. <i>Vacant.</i> 'Ἄλλοι, εἰς τὸ βοηθῆσαι μοι, Κύριε, σπεῦσον.	2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. In rememorationem.	1.
2.	2. <i>Vacant.</i> <i>Alii</i> , ad auxiliandum mihi, Domine, festina.	2.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXIX.

Hebræo, et apud reliquos haud dubie interpretes exprimebatur.
 V. 2. 'Ἄλλοι, εἰς τὸ βοηθῆσαι etc. Hæc repetitio est in Hebræo, et in cæteris interpretationibus habebatur: sed in τοῖς Ο΄ hodiernis desideratur; nam versiculum Hebræicum,
 כָּמִי יִתְּצַל יְהוָה יְהִי־לִי בְּיָמַי
 sic efferunt, ὁ Θεὸς, εἰς τὴν βοηθειάν μου πρόσχες, quæ quoad sensum totam Hebræici textus sententiam exprimunt, sed paucioribus verbis; nam Hebræa hæc ad litteram significant, *Deus, ad liberandum me, Domine, ad auxilium meum festina.*

PSALMUS LXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3. Ὅτι πέτρα μου καὶ καταφυγὴ μου εἰ σύ.	3. Ὅτι στερέωμά μου καὶ καταφυγὴ μου εἰ σύ.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3. Quoniam petra mea et refugium meum es tu.	3. Quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu.	3.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΞ
5 תקותי	5.	5.
7, 6 עליך ו נכמכתי מבטן במעי אמי אתה נודי בך תילתי חמד : כמותת הייתי לרבים ואזה מחסידעז	6, 7.	6, 7.
8, 9 ובלא פי תהלקך כל-היום תפארתיך : אל-תשליכני לעת זקנה	8, 9.	8, 9.
10, 11 ושכרי נפשי נרעזו יחד לאבור אלהים עזבו רדפי ותפשוה כי- אין כעיל	10, 11	10, 11.
12 אלהי לעזרתי הישה	12.	12.
13 יבשו וכל שפתי נפשי	13.	13.
14 והספתי על- כל-תהלקך	14.	14. Καὶ προσθήσω ἐπὶ πάς ὁμνήσεις σου.
15, 16 פי ו יספר צדקתך כל- היום תשועתך כי לא ידעתי ספידת: אבוא בגבורת אדני	15, 16.	15, 16.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
5. Expectatio mea. <i>Hieron., id.</i>	5. Patientia mea.	5.
6, 7. Super te innixus sum ab utero, a visceribus matris meæ tu eductor meus. In te laus mea sem- per. Tamquam portentum fui mul- tis, et tu spes mea fortis. <i>Hie- ron.</i> , a te sustentatus sum ex utero, de ventre matris meæ tu es protector meus : in te laus mea semper. Quasi portentum factus sum multis, et tu spes mea for- tissima.	6, 7. In te confirmatus sum ex utero : de ventre matris meæ tu es protector meus. In te cantatio mea semper : tamquam prodigium factus sum multis, et tu adjutor fortis.	6, 7.
8, 9. Repletur os meum laude tua : tota die gloria tua : ne projic- ias me in tempore senectutis. <i>Hie- ron.</i> , impleatur os meum laude tua, tota die magnitudine tua. Ne projicias me in tempore senectu- tis.	8, 9. Repletur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne projicias me in tempore senectutis.	8, 9
10, 11. Et custodientes animam meam consiliati sunt pariter, di- cendo : Deus dereliquit eum : per- sequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat. <i>Hieron.</i> , et qui observabant animam meam, interunt consilium pariter, dicen- tes <i>etc.</i> ... qui cruat.	10, 11. Et qui custodiebant ani- mam meam consilium fecerunt in unum, dicentes : Deus dereliquit eum : persecutimini et comprehen- dite eum, quia non est qui eripiat.	10, 11.
12. Deus meus, in auxilium meum festina. <i>Hieron., id.</i>	12. Deus meus, in auxilium meum festina.	12.
13. Pudore afficiantur, deficiant adversarii animæ meæ. <i>Hieron.</i> , confundantur et consumantur ad- versarii animæ meæ.	13. Confundantur et deficiant detrahentes animæ meæ.	13.
14. Et adjiciam super omnem laudem tuam. <i>Hieron.</i> , et adjiciam super omnes laudationes tuas.	14. Et adjiciam super omnem laudem tuam.	14. Et adjiciam super omnes laudationes tuas.
15, 16. Os meum narrabit justi-	15, 16. Os meum annuntiabit	15, 16.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

5. Ἡ-προσδοκία μου.

5. Ἡ ὑπομονή μου. Ἄλλος, ὁ ὑπερασπιστής μου.

5.

6, 7. Σοὶ ἐπεστηρίχθην ἀπὸ γαστρῶς, ἀπὸ τῶν ἐνδοσθίων τῆς μητρῶς μου σὺ ἐπειδὴς με. Εἰς σὲ ἡ ἀναμονὴ μου ἐνδελειχώς, ὡσεὶ τέρας ἐγενόμην τοῖς πολλοῖς· σὺ δὲ πεποιθήσας μου ἰσχυρά.

6, 7. Ἐπὶ σὲ ἐπεστηρίχθην ἀπὸ γαστρῶς, ἐκ κοιλίας μητρῶς μου σὺ μου εἰ σκεπαστής. Ἐν σοὶ ἡ ὑμνησίς μου διαπαντός· ὡσεὶ τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς, καὶ σὺ βοηθὸς κρταίος.

6, 7.

8, 9. Πλησθεῖν τὸ στόμα μου αἰφνου σου κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἐν τῇ εὐπρεπείᾳ σου μὴ ἀποδόλης με καιρῷ γήρωσ.

8, 9. Πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου. Μὴ ἀποβρίψῃς με εἰς καιρὸν γήρους.

8, 9.

10, 11. Καὶ οἱ ἐπιτηροῦντες τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ λέγοντες· Ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ρυόμενος.

10, 11. Καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο ἐπιτοξαυτὸν, λέγοντες· Ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ρυόμενος.

10, 11.

12.

12. Ὁ Θεός μου, εἰς τὴν βοήθειάν μου πρόσχος. *Οἱ λοιποὶ, id.*

12.

13. Κατασυνθῆτωσαν καὶ ἀναλωθήτωσαν οἱ ἀντικείμενοι τῇ ψυχῇ μου.

13. Αἰσυνθῆτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυχὴν μου.

13.

14. Καὶ προσθήσω τοῖς ὕμνοις σου.

14. Καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἰνεσίαν σου.

14.

15, 16. Τὸ στόμα μου διήγησεται κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου, οὐ γὰρ οἶδα ἐξαρῆσθαι, ἐλεύσομαι ἐν δυνάμει Κυρίου.

15, 16. Τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου. Ὅτι οὐκ ἔγνω γραμματείας, εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ Κυρίου.

15, 16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Expectatio mea.

5. Patientia mea. *Alius, protector meus.*

5.

6, 7. Tibi confirmatus sum a ventre: ex visceribus matris meae tu respexisti me. In te patientia mea perpetuo, tamquam prodigium factus sum multis: tu vero fiducia mea fortis.

6, 7. In te confirmatus sum ex utero: de ventre matris meae tu es protector meus. In te patientia mea semper: tamquam prodigium factus sum multis, et tu adjutor fortis.

6, 7.

8, 9. Repletur os meum laude tua per omnem diem: in decore tuo ne abicias me tempore senectutis.

8, 9. Repletur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne projicias me in tempore senectutis.

8, 9.

10, 11. Et observantes animam meam consilium inierunt pariter, dicentes: Deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat.

10, 11. Et qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in unum, dicentes: Deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat.

10, 11.

12.

12. Deus meus, in auxilium meum respice. *Reliqui, id.*

12.

13. Confundantur et consumantur adversarii animae meae.

13. Confundantur et deficiant detrahentes animae meae.

13.

14. Et adjiciam hymnis tuis.

14. Et adjiciam super omnem laudem tuam.

14.

16. Os meum narrabit per diem salutem tuam, non

15, 16. Os meum annuntiabit justitiam tuam, tota die salutare

15, 16.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
5 תקותי	5.	5.
7, 6 עליך ו נכמכתי מבטן במעי אמי אתה גוזי בך תילתי חמד : כמותת הייתי לרבים ואזה מחסיעד	6, 7.	6, 7.
8, 9 ובלא פי תלהך כל-היזם הפארך : אל-תשליכני לעת זקנה	8, 9.	8, 9.
10, 11 ושברי נפשי נרעצו יחד לאבור אלהים עזבו רדפי ותפשוה כי- אין מעיל	10, 11	10, 11.
12 אלהי לעזרתי הישה	12.	12.
13 יבשו וכל שפתי נפשי	13.	13.
14 והספתי על- כל-תלהך	14.	14. Καὶ προσθήσω ἐπὶ πάς ὁμνήσεις σου.
15, 16 פי ו יספר צוקתך כל- היזם תשועק כי לא ידעתי ספרות: אבוא בברית אדני	15, 16.	15, 16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Expectatio mea. <i>Hieron., id.</i>	5. Patientia mea.	5.
6, 7. Super te innixus sum ab utero, a visceribus matris meæ tu eductor meus. In te laus mea semper. Tanquam portentum fui multis, et tu spes mea fortis. <i>Hieron.,</i> a te sustentatus sum ex utero, de ventre matris meæ tu es protector meus: in te laus mea semper. Quasi portentum factus sum multis, et tu spes mea fortissima.	6, 7. In te confirmatus sum ex utero: de ventre matris meæ tu es protector meus. In te cantatio mea semper: tanquam prodigium factus sum multis, et tu adjutor fortis.	6, 7.
8, 9. Repleatur os meum laude tua: tota die gloria tua: ne projicias me in tempore senectutis. <i>Hieron.,</i> impleatur os meum laude tua, tota die magnitudine tua. Ne projicias me in tempore senectutis.	8, 9. Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne projicias me in tempore senectutis.	8, 9
10, 11. Et custodientes animam meam consiliati sunt pariter, dicendo: Deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat. <i>Hieron.,</i> et qui observabant animam meam, inierunt consilium pariter, dicentes <i>etc...</i> qui cruat.	10, 11. Et qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in unum, dicentes: Deus dereliquit eum: persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat.	10, 11.
12. Deus meus, in auxilium meum festina. <i>Hieron., id.</i>	12. Deus meus, in auxilium meum festina.	12.
13. Pudore afficiantur, deficiant adversarii animæ meæ. <i>Hieron.,</i> confundantur et consumantur adversarii animæ meæ.	13. Confundantur et deficiant detrahentes animæ meæ.	13.
14. Et adjiciam super omnem laudem tuam. <i>Hieron.,</i> et adjiciam super omnes laudationes tuas.	14. Et adjiciam super omnem laudem tuam.	14. Et adjiciam super omni laudationes tuas.
15, 16. Os meum narrabit justi-	15, 16. Os meum annuntiabit	15, 16.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

5. Ἡ προσδοκία μου. 5. Ἡ ὑπομονή μου. Ἄλλιος, ὁ ὑπερασπιστής μου. 5.
- 6, 7. Σοὶ ἐπεστηρίχθην ἀπὸ γαστρῶς, ἀπὸ τῶν ἐνδοσθίων τῆς μητρῶς μου σὺ ἐπειδὴς με. Εἰς σὲ ἡ ἀναμονή μου ἐνδελειχώς, ὡσεὶ τέρας ἐγενόμενη τοῖς πολλοῖς· σὺ δὲ πεποιθήσις μου ἰσχυρά. 6, 7. Ἐπὶ σὲ ἐπεστηρίχθην ἀπὸ γαστρῶς, ἐκ κοιλίας μητρῶς μου σὺ μου εἶ σκεπαστής. Ἐν σοὶ ἡ ὑμνησις μου διαπαντός· ὡσεὶ τέρας ἐγενήθην τοῖς πολλοῖς, καὶ σὺ βοηθὸς κραταίος. 6, 7.
- 8, 9. Πλησθεῖν τὸ στόμα μου αἴνου σου κατὰ πᾶσαν ἡμέραν, ἐν τῇ εὐπρέπειᾳ σου μὴ ἀποδάλης με καιρῷ γήρους. 8, 9. Πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου. Μὴ ἀπορρίψῃς με εἰς καιρὸν γήρους. 8, 9.
- 10, 11. Καὶ οἱ ἐπιτηροῦντες τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο ἐπὶ τὸ αὐτὸ λέγοντες· Ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ρυόμενος. 10, 11. Καὶ οἱ φυλάσσοντες τὴν ψυχὴν μου ἐβουλεύσαντο ἐπιτοαυτὸ, λέγοντες, Ὁ Θεὸς ἐγκατέλιπεν αὐτὸν, καταδιώξατε καὶ καταλάβετε αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὁ ρυόμενος. 10, 11.
12. 12. Ὁ Θεός μου, εἰς τὴν βοθηθειάν μου πρόσχος. *Οἱ λοιποὶ, id.* 12.
13. Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἀναλωθήτωσαν οἱ ἀντικείμενοι τῇ ψυχῇ μου. 13. Αἰσχυνθήτωσαν καὶ ἐκλιπέτωσαν οἱ ἐνδιαβάλλοντες τὴν ψυχὴν μου. 13.
14. Καὶ προσθήσω τοῖς ὕμνοις σου. 14. Καὶ προσθήσω ἐπὶ πᾶσαν τὴν αἴνεσίν σου. 14.
- 15, 16. Τὸ στόμα μου διήγησεται κατὰ πᾶσαν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου, οὐ γὰρ οἶδα ἐξαριθμησαί, ἐλεύσομαι ἐν δυνάμει Κυρίου. 15, 16. Τὸ στόμα μου ἐξαγγελεῖ δικαιοσύνην σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν σωτηρίαν σου. Ὅτι οὐκ ἔγνω γραμματείας, εἰσελεύσομαι ἐν δυναστείᾳ Κυρίου. 15, 16.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

5. Exspectatio mea. 5. Patientia mea. *Alius, protector meus.* 5.
- 6, 7. Tibi confirmatus sum a ventre : ex visceribus matris meae tu respexisti me. In te patientia mea perpetuo, tamquam prodigium factus sum multis : tu vero fiducia mea fortis. 6, 7. In te confirmatus sum ex utero : de ventra matris meae tu es protector meus. In te cantatio mea semper : tamquam prodigium factus sum multis, et tu adjutor fortis. 6, 7.
- 8, 9. Repletur os meum laude tua per omnem diem : in decore tuo ne abjicias me tempore senectutis. 8, 9. Repletur os meum laude, ut cantem gloriam tuam, tota die magnitudinem tuam. Ne proicias me in tempore senectutis. 8, 9.
- 10, 11. Et observantes animam meam consilium inierunt pariter, dicentes : Deus dereliquit eum : persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat. 10, 11. Et qui custodiebant animam meam consilium fecerunt in unum, dicentes : Deus dereliquit eum : persequimini et comprehendite eum, quia non est qui eripiat. 10, 11.
12. 12. Deus meus, in auxilium meum respice. *Reliqui, id.* 12.
13. Confundantur et consumantur adversarii animae meae. 13. Confundantur et deficiant detrahentes animae meae. 13.
14. Et adjiciam hymnis tuis. 14. Et adjiciam super omnem laudem tuam. 14.
- 15, 16. Os meum narrabit per totam diem salutem tuam, non 15, 16. Os meum annuntiabit justitiam tuam, tota die salutare

Τῷ ΕΒΡΑΙΚΩΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΩΝ Ἑλληνικοῖ; γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ
אלהים לדכחני 17	17.	17. Θεὸς, ἐδίδαξάς με.
אלהים עד-מדרום אשר-עשית גדלות 19	19.	19. Ὁ Θεὸς ἕως ὕψους & ἐποίησας μεγαλεῖα.
אלהים מי כמוך		Ὁ Θεὸς, τίς ὁμοίος σοι; Ὁ Θεὸς, τίς ὡς σύ;
ורעות 20	20.	20.
תרב ו גדלתי וחשב תחכמי 21	21.	21. Πληθυνεῖς μεγαλειότητά μου.
גם-אני ו אדך 22	22.	22.
אזכרה לך בבגוד קדוש ישראל		Μελεδήσω σοι ἐν κιθάρα, ἅγιε Ἰσραήλ
תדנה שפתי כי אזכרה-לך ונפשי אשר פדית 23	23.	23.
כירבשו כירחשו מבקשי רעתי 24	24.	24. Ὅτι κατασχύνθησαν οἱ ζητοῦντες κακίαν σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

tiam tuam, tota die salutem tuam. Quoniam non cognovi numeros, introibo in potentias Domini. *Hieron.*, os meum narrabit justitiam tuam, tota die salutem tuam: quia non cognovi litteraturas, ingrediar in fortitudine Domini Dei.

17. Deus, docuisti me. *Hieron.*, *idem*.

19. Deus usque in excelsum quæ fecisti magna. *Hieron.*, Deus usque in excelsum: quanta fecisti magnalia.

Deus, quis sicut tu? *Hieron.*, Deus, quis similis tibi?

20. Et malas. *Hieron.*, *id*.

21. Multiplicabis magnitudinem meam, et circuibis, consolaberis me. *Hieron.*, multiplicabis magnitudinem meam, et conversus consolaberis me.

22. Etiam ego confitebor tibi. *Hieron.*, ego autem confitebor tibi.

Psallam tibi in cithara, sancte Israel. *Hieron.*, cantabo tibi in cithara, sancte Israel.

23. Laudabunt labia mea, cum cantavero tibi, et anima mea, quam redemisti. *Hieron.*, *id*.

24. Quia pudore affecti sunt, quia erubuerunt quærentes malum meum. *Hieron.*, quia confusi sunt et dehonestati quærentes malum mihi.

VULGATA LATINA.

justitiam tuam, tota die salutare tuum. Quoniam non cognovi litteraturam, introibo in potentias Domini.

17. Deus, docuisti me.

19. Deus usque in altissima quæ fecisti magnalia.

Deus, quis similis tibi?

20. Et malas.

21. Multiplicasti magnificentiam tuam, et conversus consolatus es me.

22. Nam et ego confitebor tibi.

Psallam tibi in cithara, sanctus Israel.

23. Exsultabunt labia mea, cum cantavero tibi, et anima mea, quam redemisti.

24. Cum confusi et reveriti fuerint qui quærent mala mihi.

AQUILA.

17. Deus, docuisti me.

19. Deus usque in excelsum quæ fecisti magnalia.

Deus, quis similis tibi? Deus, quis sicut tu?

20.

21. Multiplicabis magnitudinem meam.

22.

Cantabo tibi in cithara, sancte Israel.

23.

24. Quia confusi sunt qui quærent malum meum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXX.

Titulus in LXX Interpretibus sic olim erat, teste Theodoro: Τῷ Δαυὶδ ψαλμὸς τῶν υἱῶν Ἰωνάδὰβ, καὶ τῶν πρῶτων αἰχμαλωτισθέντων· ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. Id est, *Davidi psalmus filiorum Jonadab, et eorum qui primum in captivitatem abducti fuerant, sine inscriptione apud Hebræos.* Et sic, ut notat ibidem Theodoretus, ipse titulus psalmum apud Hebræos inscriptione carere declarat.

V. 3. Ἄ, ὅτι πέτρα μου etc. Aquilæ et Symmachi lectiones habet Eusebius in psalmos.

V. 5. Σ., ἡ προσδοκία μου. Ex duobus mss. Regiis.

V. 6. Hujus et sequentis versus interpretationem ex Symmacho plenam adfert Eusebius.

V. 8, 9. Σ., πλησθεῖν etc. Eusebius. Theodoretus vero ad Symmachium, καθ' ἐκάστην ἡμέραν.

V. 10, 11. Σ., καὶ οἱ ἐπιτηροῦντες etc. Ex Eusebio.

V. 12. Ο, καὶ οἱ Λοῖα. etc. Ita mss. et Drusius.

V. 13. Σ., κατασχύνθησαν etc. Eusebius et Drusius.

V. 14. Aquilæ et Symmachi interpretationes exhibet Eusebius.

V. 15 et 16. Σ., τὸ στόμα μου etc. Hanc Symmachi lectionem partim ex tribus mss., partim ex Eu-

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

17. Ὁ Θεός, ἐδίδαξάς με.
 19. Ὁ Θεός ἕως ὕψους, ἀπέποιησας
 μεγαλεῖα.
 Ὁ Θεός, τίς ὁμοίός σοι; Ὁ Θεός,
 τίς ὡς σύ;
 20. Καὶ κακώσεις.
 21. Αὐξήσεις τὴν μεγαλειότητά
 μου, καὶ περικυκλώσεις με παρα-
 μύθῃ.
 22. Κἀγὼ οὖν ἐξομολογήσομαι
 σοι.
 23. Εὐφημήσει τὰ χεῖλη μου ὅταν
 μελωδῆσω σοι, καὶ ἡ ψυχὴ μου ἦν
 ἐλυτρώσω.
 24. Ὅτι κατησχύνθησαν, καὶ ὅτι
 ἀπαρῶγησαν οἱ ζητοῦντες τὴν κά-
 κωσίν μου.

SYMMACHUS.

enim scio numerare, veniam in
 virtute Domini.

17. Deus, docuisti me.
 19. Deus usque in excelsum
 quæ fecisti magnaia.
 Deus, quis similis tibi? Deus,
 quis sicut tu?
 20. Et vexationes.
 21. Augēbis magnitudinem me-
 am, et circumdabis me consola-
 tione.
 22. Et ego igitur confitebor tibi.
 23. Laudabunt labia mea, cum
 modulabor tibi, et anima mea,
 quam redemisti.
 24. Quia confusi sunt, et quia
 effossi sunt qui quærent afflictio-
 nem meam.

17. Ὁ Θεός, ἐδίδαξας με.
 19. Θεός ἕως ὕψιστων ἀπέποιησας
 μεγαλεῖα. Γ', ὁ Θεός ἕως ὕψους ἀ-
 πέποιησας μεγαλεῖα.
 Ὁ Θεός, τίς ὁμοίός σοι; Ὁ Θεός,
 τίς ὡς σύ; Ε', Γ', *id.*
 20. Καὶ κακά.
 21. Ἐπλεόνασας τὴν δικαιοσύνην
 σου, καὶ ἐπιστρέψας παρεκάλεσας
 με.
 22. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἐξομολογήσο-
 μαί σοι.
 Ψαλῶ σοι ἐν κιθάρα, ὁ ἄγιος τοῦ
 Ἰσραὴλ
 23. Ἀγαλλιάσονται τὰ χεῖλη μου,
 ὅταν ψαλῶ σοι, καὶ ἡ ψυχὴ μου, ἦν
 ἐλυτρώσω.
 24. Ὅταν αἰσχυθῶσιν καὶ ἐν-
 τραπῶσιν οἱ ζητοῦντες τὰ κακά μοι.

LXX INTERPRETES.

tuum. Quoniam non cognovi lit-
 teraturam, introibo in potentia
 Domini.

17. Deus, docuisti me.
 19. Deus usque in altissima
 quæ fecisti magnaia. VI, Deus
 usque in excelsum quæ fecisti
 magnaia.
 Deus, quis similis tibi? Deus,
 quis sicut tu? V, VI, *id.*
 20. Et mala.
 21. Multiplicasti justitiam tuam,
 et conversus consolatus es me.
 22. Nam et ego confitebor tibi.
 Psallam tibi in cithara, sanctus
 Israel.
 23. Exsultabunt labia mea, cum
 cantavero tibi, et anima mea,
 quam redemisti.
 24. Cum confusi et reveriti fue-
 rint qui quærent mala mihi.

17. Ὁ Θεός, ἐδίδαξάς με.
 19.
 Ὁ Θεός, τίς ὁμοίός σοι; Ὁ Θεός,
 τίς ὡς σύ;
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.

THEODOTIO.

17. Deus, docuisti me.
 19.
 Deus, quis similis tibi? Deus,
 quis sicut tu?
 20.
 21.
 22.
 23.
 24.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXX.

sebio et Theodoro mutuamur. [In hoc Symma-
 chi loco quam reliquit Montf. lacunam explevimus
 ex ipso Eusebii commentario; nimirum, a κατὰ
 usque ad σου. DRACH.]

V. 17. Ἀ., Θεὸς etc. Hæc ex Drusio.

V. 19. Ἀ., Σ., Γ', ὁ Θεός ἕως ὕψους etc. Hæc ex
 Theodoro. Sed ille Aquilam duntaxat et Symma-
 chum huic interpretationi præfigit: Colbertinus au-
 tem unus Sextam editionem adjicit.

Ibid. Ἀ., Σ., Ο', Θ., Ε', Γ' etc. Sic Colbertinus
 σιτηρῶς scriptus, qui, ut puto, ideo alteram in-
 terpretationem adjicit, nempe, ὁ Θεός, τίς ὡς σύ,

ut indicet omnes interpretes alterutram versionem
 habere.

V. 20. Σ., καὶ κακώσεις. Drusius.

V. 21. Ἀ., πληθυνεῖς etc. Agellius. Σ., αὐξή-
 σεις etc. Sic Drusius et unus Regius, qui tamen ha-
 bet, παρακυκλώσεις.

V. 22. Σ., κἀγὼ οὖν. Sic Regius unus ex Theodoro.

Ibid. Ἀ., μελωδῆσω etc. Eusebius.

V. 23. Σ., εὐφημήσει etc. Eusebius.

V. 24. Lectiones Aquilæ et Symmachii exhibet
 idem Eusebius.

TO EBPAIKON.

- 1 לשלמה 1
 5 ויראד עמ- שבוש ולפני ירה
 6 וירד כמטר על- גו
 כרביבים
 7 יפרח- בימיו צדוק ורב שלום
 עד- בלי ירה
 9 לפניו יכרע ציום
 10 כלכי שבא וסבא
 12 כי- יציל אביון משוע
 14 ויזקר דמם בעיניו
 15 תד ויתן- לו מדהב שבא
 'Ebr., και δοθήσεται αὐτῷ ἀπὸ
 τοῦ χρυσοῦ τῆς Σαβᾶ.
 16 ירעש כלבתן פרי
 17 יהי שמו
 18 ברוך ו יהודה אלהים אלהי ישראל

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Ipsi Salomo. *Hieron.*, Salomori.
 5. Timebunt te cum sole, et ad facies lunæ. *Hieron.* et timebunt te quoadiu erit sol, et ultra lunam.
 6. Descendet ut pluvia in vellus. *Hieron.*, id.
 Sicut imbres. *Hieron.*, stillæ.
 7. Florebit in diebus ejus justus et multitudo pacis. *Hieron.*, germinabit in diebus ejus justus et multitudo pacis.
 Usque ad non lunam. *Hieron.*, donec non sit luna.
 9. Ad facies ejus se incurvabunt solitudinicolæ. *Hieron.*, ante cum procident Æthiopes.
 10. Reges Seba et Saba. *Hieron.*, reges Arabiæ et Saba.
 12. Quia eruet pauperem clauantem. *Hieron.*, quia eruet pauperem a potente.
 14. Et pretiosus erit sanguis eorum in oculis ejus. *Hieron.*, et pretiosus erit sanguis eorum coram oculis ejus.
 15. Et dabit ei de auro Seba. *Hebr. Int. et Hieron.*, et dabitur ei de auro Saba.
 16. Perstrepet sicut Libanon fructus ejus. *Hieron.*, elevabitur sicut Libani fructus ejus.
 17. Erit nomen ejus. *Hier.*, idem.
 18. Benedictus Dominus Deus, Deus Israel. *Hieron.*, id.

PSALMUS LXXI.

TO EBPAIKON

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

1.
 5.
 6.
 7.
 9.
 10.
 12.
 14.
 15.
 16.
 17.
 18. Βαρουχ ΠΙΠΙ ελοειμ ελωει
 ιαραηλ.

VULGATA LATINA.

1. In Salomonem.
 5. Et permanebit cum sole et aute lunam.
 6. Descendet sicut pluvia in vellus.
 Stillicidia.
 7. Orietur in diebus ejus justitia et abundantia pacis.
 Donec auferatur luna.
 9. Coram illo procident Æthiopes.
 10. Reges Arabum et Saba.
 12. Quia liberabit pauperem a potente.
 14. Et honorabile nomen eorum coram illo.
 15. Et dabitur ei de auro Arabiæ.
 16. Superextolletur super Libanum fructus ejus.
 17. Sit nomen ejus.
 18. Benedictus Dominus Deus Israel.

ΑΚΥΛΛΑΣ.

- 1
 5. . . . εις προσωπον τῆς σελήνης.
 6. Καταθήσεται ὡς ὑετὸς ἐπὶ κουράν.
 7. Βλαστήσει ἐν ἡμέραις αὐτοῦ δίκαιος καὶ πλῆθος εἰρήνης.
 Ἔως οὐ ἡ σελήνη.
 9. Εἰς προσωπον αὐτοῦ κάμψουσιν Αἰθίοπες.
 10. Βασιλεῖς Σαβᾶ καὶ Σαβᾶ.
 12.
 14. Καὶ τιμηθήσεται τὸ αἷμα αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ.
 15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ τῆς Σαβᾶ.

16.

17. Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραήλ.

AQUILA.

1.
 5. . . . in faciem lunæ.
 6. Descendet ut pluvia in vellus.
 7. Germinabit in diebus ejus justus et multitudo pacis.
 Donec non luna.
 9. In faciem ejus se incurvabunt Æthiopes.
 10. Reges Saba et Saba.
 12.
 14. Et honorabitur sanguis eorum in oculis ejus.
 15. Et dabitur ei de auro Saba.
 16.
 17. Erit nomen ejus.
 18. Benedictus Dominus Deus Israel.

1.
5. Καὶ φοβηθήσονται σε ἐφ' ὅσον ὁ ἥλιος καὶ ἔμπροσθεν τῆς σελήνης διαμίνει.
6. Καταθήσεται ὡς ὄρος ἐπὶ πόρον. Καὶ οἱ λοιποὶ ἄρρηγνυταὶ ὁμοίως.
7. Ἀθήσει ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαίως.
Ἔως παλαιώσει τῆς σελήνης.
8. Ἐμπροσθεν αὐτοῦ ὀκλάσουσιν Αἰθίοπες.
10. Βασιλεῖς Σαβὰ καὶ Σαβὰ.
12. Ὅτι ἐξελεῖται πάντα οὐμώζοντα.
14. Καὶ τίμιον ἔσται τὸ αἷμα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.
15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ τῆς Σαβὰ.

16. Διαπρίψεται ὡς λίθωνος καρπὸς αὐτοῦ.
17. Ἔσται τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.

SYMMACHUS.

1.
5. Et timebunt te quamdiu sol et ante lunam manet.
6. Descendet ut ros super vellus. Et reliqui interpretes similiter.
7. Florebit in diebus ejus justus.
Usque ad inveterationem lunæ.
9. Ante eum procumbent Æthiopes.
10. Reges Saba et Saba.
12. Quia eruet pauperem ejulantem.
14. Et pretiosus erit sanguis eorum coram eo.
15. Et dabitur ei de auro Saba.
16. Decorus erit sicut Libanus fructus ejus.
17. Erit nomen ejus.
18. Benedictus Dominus Deus Israël.

1. Εἰς Σολομών. Οἱ λοιποὶ, Σολομώντος.
5. Καὶ συμπαραμενεῖ τῷ ἡλίῳ, καὶ πρὸ τῆς σελήνης.
6. Καταθήσεται ὡς ὄρος ἐπὶ πόρον.
Σταγόνες. Οἱ λοιποὶ, ψεκάδες.
7. Ἀνατελεῖ ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτοῦ δικαιοσύνη καὶ πλήθος εἰρήνης.
Ἔως οὗ ἀνταναιρεθῆ ἡ σελήνη.
9. Ἐνώπιον αὐτοῦ προπεσύνται Αἰθίοπες.
10. Βασιλεῖς Ἀράβων καὶ Σαβὰ.
12. Ὅτι ἐβρύσατο πτωχὸν ἐκ θυνάστου.
14. Καὶ ἐντιμον τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐνώπιον αὐτοῦ.
15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἐκ τοῦ χρυσοῦ τῆς Ἀραβίας.

16. Ὑπεραρθήσεται ὑπὲρ τῶν λίθωνος ὁ καρπὸς αὐτοῦ.
17. Ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ. Ε', Γ', id.

LXX INTERPRETES.

1. In Solomonem. Reliqui, Solomonis.
5. Et permanebit cum sole et ante lunam.
6. Descendet sicut pluvia in vellus.
Stillicidia. Reliqui, stillæ.
7. Orietur in diebus ejus justitia et abundantia pacis.
Donec auferatur luna.
9. Coram illo procident Æthiopes.
10. Reges Arabum et Saba.
12. Quia liberavit pauperem a potente.
14. Et honorabile nomen eorum coram illo.
15. Et dabitur ei de auro Arabia.
16. Superextolletur super Libanum fructus ejus.
17. Sit nomen ejus.
18. Benedictus Dominus Deus Israël. V, VI, id.

1.
5.
6.
7.
9.
10.
12.
14.
15. Καὶ δοθήσεται αὐτῷ ἀπὸ τοῦ χρυσοῦ τῆς Σαβὰ.
16.
17. Ἔστω τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
18. Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ.

THEODOTIΩ.

1.
5.
6.
7.
9.
10.
12.
14.
15. Et dabitur ei de auro Saba.
16.
17. Sit nomen ejus.
18. Benedictus Dominus Deus Israël.

TO EBPAIKON.

אמן וְאָמֵן 19
כְּלוּ תְפִלַּת דָּד בֶּן-יִשָּׁי 20

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
19.
20.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

19. Πεπιστωμένως, πεπιστωμένως.
20. Ἐτελείσθησαν προσευχαὶ Δαυὶδ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

19. Amen et Amen. *Hieron., id.*
20. Consummatae sunt orationes David filii Isai. *Hieron., completæ sunt orationes David filii Jessæ.*

VULGATA LATINA.

19. Fiat, fiat.
20. Defecerunt laudes David filii Jessæ.

AQUILA.

19. Fideliter, fideliter.
20. Finiuntur orationes David.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXI.

V. 1. *Oi λοιπ., Σολομώντος.* Eusebius in Psalms.

V. 5. 'A., ... εἰς πρόσωπον etc. Lectionem Aquilæ exhibet Eusebius, qui Symmachi etiam lectionem adfert; sed Symmachi plenior habet Drusii. [Ad Sym. adjecimus vocem διαμένει ex Eusebii commentario. DRACH.]

V. 6. 'A., καταθήσεται etc. Sic Eusebius, qui habet etiam illud, καὶ οἱ λοιποὶ ἐρμηνεύονται ὁμοίως. *Ibid. Oi λοιποὶ, ψεκάδης.* Idem.

V. 7. 'A., βλαστήσει etc. Sic Eusebius. Verisimile est Symmachum etiam habuisse, καὶ πληθὸς εἰρήνης, ut et alios.

Ibid. 'A., ἕως οὗ ἡ σελήνη. Ex Eusebio. Sic nos Hieronymum secuti legitimus: nam ille particulam οὗ sic cum tenui legit, vertitque, *donec non sit luna.*

In ms. tamen Eusebii Coisliniano, quem in edendo ejus in Psalms Commentario secuti sumus, legitur, ἕως οὗ ἡ σελήνη, *usquequo luna, vel, donec sit luna.* Quæ lectio optime quadrat, et forte melius quam altera: utraque tamen eodem recidit. Symmachus, qui בְּלָא verit, παλαιώσις, ex ἡβָא deduxit. [Solum οὗ respondet hebraico בְּלָא non; et hoc a r-dice, בְּלָא παλαιουῦθαι. Drach.]

V. 9. 'A., εἰς πρόσωπον αὐτοῦ etc. Eusebius.

V. 10. 'A., Σ., βασιλεῖς Σαδὰ καὶ Σαβὰ. Sic Eusebius, qui adjicit, primas litteras utriusque vocis Σαδὰ, pronuntiatione quidem eadem esse, sed eminentiorum forma differre, ac primum nomen per Σέν, *Sen* scribi, secundum vero per Σάη,

PSALMUS LXXII.

TO EBPAIKON.

אֲךָ מִדָּב לַיִשְׂרָאֵל אֱלֹהִים לְבָרִי לִבִּי 1
כִּי אֵין הַדְּבָרָא לְמַחֵם וּבְרִיא אֱלֹהִים 4
בְּעַמְל אַנְשֵׁי אֵינִימָם וְעַם-אָדָם לֹא יִגְבֹּד 5
לִכֵּן עֲנִקְתֶּם־גַּיִה וְעַסְתֶּם-שׂוֹיָה חֲסֵם לְכֹחַ 6
יֵצֵא מִדָּלֵב עֵינֶיכֶם 7

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
2.
4. Ὅτι οὐκ εἰσι δυσπρόθυμοι τῷ θανάτῳ αὐτῶν.
5.
6.
7. Ἐβήθον ἀπὸ στέατος ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Profectio bonus Israeli Deus mundis corde. *Hieron.,* attamen bonus est Israel Deus his qui mundo sunt corde.

2. Quasi nihil effusi sunt gressus mei. *Hieron.,* pene effusi sunt gressus mei.

4. Quia non ligamina in morte eorum, et sana fortitudo eorum. *Hieron.,* quod non cogitaverint de morte sua, et firma sint vestibula eorum.

5. In labore hominis non ipsi, et cum hominibus non flagellabuntur. *Hieron.,* in labore hominum non sunt, et cum hominibus non flagellabuntur.

6. Ideo torque ligabit eos superbia, involvet ornamento iniquitas eos. *Hieron.,* ideo nutriti sunt ad superbiam: circumdederunt iniquitatem sibi.

7. Exiit præ adipe oculus eorum. *Hieron.,* processerunt a pinguedine oculi eorum.

VULGATA LATINA.

1. Quam bonus Israel Deus his qui recto sunt corde.

2. Pene effusi sunt gressus mei.

4. Quia non est respectus mortuorum, et armamentum in plaga eorum.

5. In labore hominum non sunt, et cum hominibus non flagellabuntur.

6. Ideo tenuit eos superbia, operiti sunt iniquitate et impietate sua.

7. Prodiit quasi ex adipe iniquitas eorum.

AQUILA.

1.
2.
4. Quia non sunt argutudines mortuorum.
5.
6.
7. Exierunt ex adipe oculi eorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

19. Ἄμην, ἀμήν.

19. Γένοιτο, γένοιτο.

19.

20. Ἐπετελέσθησαν προσευχαί
Δαυὶδ υἱοῦ Ἰεσσαί.20. Ἐξέλιπον οἱ ὕμνοι Δαυὶδ τοῦ
υἱοῦ Ἰεσσαί. Ε΄, ἀνεκεφαλιώθησαν
προσευχαί Δαυὶδ υἱοῦ Ἰεσσαί.20. Ἀνεκεφαλιώθησαν προσευ-
χαί Δαυὶδ υἱοῦ Ἰεσσαί.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

19. Amen, amen.

19. Fiat, fiat.

19.

20. Complete sunt orationes
David filii Jessæ.20. Defecerunt laudes David fi-
lii Jessæ. V, recognitæ sunt ora-
tiones David filii Jessæ.20. Recognitæ sunt orationes
David filii Jessæ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXI.

Sade etc., quæ fusius ibi ille prosequitur. Verum memoriz lapsu ibi *Sade* pro *Simech* scripsisse videtur; nam מַשֶׁךְ legitur: non enim potest id librario adscribi.

V. 12. Σ., ὅτι ἐξελεῖται etc. Eusebium.

V. 14. Ἀ., καὶ τιμηθήσεται etc. Lectio Aquilæ ex Eusebio et Drusio; Symmachi ex Eusebio tantum.

V. 15. Ὁ Ἐθρ. etc. Ex Drusio et Eusebio.

V. 16. Σ., διαπρέψει etc. Sic unus codex.

V. 17. Ἀ., Σ., ἔσται τὸ ὄνομα etc. Coislin. unus.

Ibid. Hæc nota apud Theodoretum: Τὸ εὐλογη-
μένον παρ' οὐδένα κέεται, οὔτε ἐν τῷ ἔξαπλῷ, οὔτε
παρ' Ἑβραίοις. I e., *Illud*, benedictum, apud nemi-
nem existat, neque in Hexaplo, neque apud Hebræos.

V. 18. Lectionem Hebraicam Græcis characteribus, et lectionem aliorum interpretum habet Colbertinus στιχηρῶς scriptus. ΠΙΠΙ pro ΠΥΥ in Hexaplis locum habuisse, suadetur ex multis Hesiæ locis infra, ubi ΠΙΠΙ occurrit, ad formam Hebraicarum litterarum sic expressum. Hac de re in Præliminibus.

V. 19. Ἀ., πεπ-. Has lectiones exhibet Eusebium. Vide supra.

V. 20. Σ., ἐπετελέσθησαν etc. Hoc alii quasi partem psalmi habuerunt; alii notam extra psalmum esse putabant, ut ait Eusebium, qui priorem sententiam amplectitur. [Lectionem Aquilæ adjecimus ex Origenis operibus. DRACH.]

PSALMUS LXXII.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Πλὴν ὄντως ἀγαθὸς ὁ Θεὸς τῷ
Ἰσραὴλ, τοῖς καθαροῖς τὴν καρδίαν.2. Παρ' οὐδὲν ἐλύθη τὰ ὑπορ-
θούντά με.4. Ὅτι οὐκ ἐνεθυμοῦντο περὶ θά-
νατου, στερεὰ γὰρ ἦν τὰ πρόπυλα
αὐτῶν.5. Ἐν ταλαιπωρίᾳ ἀνδρῶν οὐκ
ἐγένοντο, οὐδὲ μετὰ ἀνθρώπων
ἐπλήσσοντο.6. Ὑπερηφανίαν ἠμφιάσαντο,
ἀποθήκας ἐξ ἀδικίας ἔχοντες.7. Προέπιπτον ἀπὸ λιπαρότητος
οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν.

SYMMACHUS.

1. Quique vere bonus Deus
Israel mundis corde.2. Pene soluta sunt quæ me di-
rigebant.4. Quia non recogitabant de
morte, firma enim erant vestibula
eorum.5. In miseria viri non fuerunt,
neque cum hominibus percutie-
bantur.6. Superbiam induerunt, depo-
sita ex iniquitate habentes.7. Procidere a pinguedine o-
culi eorum.1. Ὡς ἀγαθὸς τῷ Ἰσραὴλ ὁ Θεός,
τοῖς καθαροῖς τὴν καρδίαν.2. Παρ' ὀλίγον ἐξεχύθη τὰ δια-
θήματά μου.4. Ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάουσις ἐν
τῷ θανάτῳ αὐτῶν, καὶ στερέωμα
ἐν τῇ μάστιγι αὐτῶν.5. Ἐν λόγοις ἀνθρώπων οὐκ εἶσι,
καὶ μετὰ ἀνθρώπων οὐ μαστιγωθή-
σονται.6. Διὰ τοῦτο ἐκράτησεν αὐτοῦς
ἡ ὑπερηφανία, περιεβάλλοντο ἀδι-
κίαν καὶ ἀσέβειαν αὐτῶν.7. Ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στέατος
ἡ ἀδικία αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

1. Quam bonus Israel Deus, his
qui mundo sunt corde.

2. Pene effusi sunt gressus mei.

4. Quia non est respectus in
morte eorum, et firmamentum in
flagello eorum.5. In laboribus hominum non
sunt, et cum hominibus non fla-
gellabuntur.6. Ideo tenuit eos superbia,
operti sunt iniquitate et impietate
sua.7. Prodiit quasi ex adipe ini-
quitas eorum.

TO EBPAIKON

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

עברו משכיות לבב		Παρήθον σκοπιὰς καρδίας.
8, 9. וימקו וידברו ברע נשק מסודים ידברו : שנתו בשמים פיהם ולשינם תהליך בארץ	8, 9.	8, 9.
11. ואמרו אינה דע-אל ויש דעה בעלית.	11.	11.
13, 14. אך-ריק זכיתי רבני ואחזק בגקיון כפי : ואהו נגע כל- היום וזכחתי לבשרים	13, 14.	13, 14. Πλὴν κενῶς ἔκαθάρασι τὴν καρδίαν μου.
16. ואחשבה לדעת זאת נמל הוא בעיני	16.	16.
17. עדי-אמא אל-מקדשי-אל אבינה לאחריהם	17.	17.
18-20. אך בחלקות תמית לכו הפלהם למשואות : איך היו לשמה טיגע ספו תכו כן-בלות : כח'ום בהקיון	18-20.	18-20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Transierunt imaginationes cordis. *Hieron.*, transierunt cogitationes cordis.

Transierunt in affectum cordis.

Præterierunt speculas cordis.

8, 9. Reddent se dissolutos, loquentur in malo calumniam, de excelso loquentur. Posuerunt in cœlos os suum, et lingua eorum ambulabit in terra. *Hieron.*, irriserunt, et locuti sunt in malitia calumniam: de excelso loquentes. Posuerunt in cœlum os suum, et lingua eorum ambulavit in terra.

8, 9. Cogitaverunt et locuti sunt nequitiam, iniquitatem in excelso locuti sunt. Posuerunt in cœlum os suum, et lingua eorum transivit in terra.

8, 9.

11. Et dixerunt, Quomodo scivit Deus, et est scientia in Excelso? *Hieron.*, et dixerunt, Quomodo novit Deus? et si est scientia in Excelso?

11. Et dixerunt, Quomodo scit Deus? et si est scientia in Excelso?

11.

13, 14. Vere frustra mundavi cor meum, et lavi in innocentia volas meas: et fui flagellatus omni die, et castigatio mea in matutinis. *Hieron.*, ergone frustra mundavi cor meum, et lavi in innocentia mea manus meas? Et fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.

13, 14. Et dixi, Ergo sine causa justificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.

13, 14. Cæterum frustra mundavi cor meum.

16. Et putabam scire hoc, labor ipse in oculis meis. *Hieron.*, et cogitavi ut intelligerem istud: labor est in oculis meis.

16. Existimabam ut cognoscerem hoc, labor est ante me.

16.

17. Donec intrem ad sanctuaria Dei, intelligam novissimum eorum. *Hieron.*, donec veniam ad sanctuaria Dei: et intelligam in novissimo eorum.

17. Donec intrem in sanctuarium Dei, et intelligam in novissimis eorum.

17.

18-20. Profecto in lubricis posuisti eos: cadere fecisti eos in desolationes. Quomodo fuerunt in desolationem fere subito? defecerunt, consumpti sunt a terroribus, velut somnium ab expergiscendo. *Hieron.*, verumtamen in lubrico

18-20. Verumtamen propter dolos posuisti eis, dejecisti eos dum allevarentur. Quomodo facti sunt in desolationem? subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam. Velut somnium surgentium.

18-20.

Παρέβαινον τὰ φαινόμενα τῆ καρδίας.

8, 9. Καταμωκώμενοι ἐλάλουν ἐν πολλῇ συκοφαντίᾳ, κατὰ τοῦ ὕψους κατελάλουν Ἐτασσον εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, ἡ δὲ γλῶσσα αὐτῶν περιπατήματα ἐν τῇ γῆ.

11. Οἱ δὲ ἔλεγον, Πῶς ἔγνω ὁ Θεός; εἰ ἔστιν ἐπίγνωσις τῶ Ὑψίστου;

13, 14. Ἦσως οὖν καγὼ μάτην ἐπέθαρα τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐνιπόμην ἐν ἀναμαρτησίᾳ τὰς χεῖράς μου, καὶ διετέλεσα μυκτηριζόμενος καθ' ἑκάστην ἡμέραν, καὶ ἐλεγχόμενος καθ' ἑκαστον ὄρθρον.

16. Καὶ εἰ ἐλογιζόμην ἐπιγνώναι τοῦτο, μόθος ἐφαίνετό μοι.

17. Ἔως εἰσέλθω εἰς τὰ ἁγιάσματα τοῦ Θεοῦ, συνεισθῶ τὰ ἔσχατα αὐτῶν.

18-20. Ὅντως ἐν ὀλίθῳ ἔταξας οὐτούς, κατέβαλες αὐτούς εἰς ἀφανισμούς· ἐξαίφνης ἐξέλιπον, ἀνηλώθησαν ὡς οὐχ ὑπάρξαντες, ὡς ὑνεῖρος ἐξυπνίσανται.

SYMMACHUS.

Prætergressi sunt ea quæ apparebant cordi.

8, 9. Deridentes loquebantur in multa sycophantia, contra altum loquebantur. Statuerunt in caelum os suum: lingua autem eorum deambulationes in terra.

11. Illi autem dicebant, Quomodo novit Deus? si est scientia Altissimo?

13, 14. Forte igitur et ego frustra mundavi animam meam, et lavabam in innocentia manus meas, et perseveravi subannatus in unoquoque die, et redargutus in unoquoque matutino.

16. Et si cogitabam scire hoc, labor apparebat mihi.

17. Donec intrem in sanctificationes Dei, edocear ultima eorum.

18-20. Vere in lapsu statuisti eos, dejecisti eos in destructiones: subito defecerunt, consumpti sunt quasi non fuissent, quasi somnium expergiscienti.

Διῆλθον εἰς διάθεσιν καρδίας.

8, 9. Διηνοήθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ, ἀδικίᾳ εἰς τὸ ὕψος ἐλάλησαν. Ἔθεντο εἰς οὐρανὸν τὸ στόμα αὐτῶν, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτῶν διῆλθεν ἐπὶ τῆς γῆς.

11. Καὶ εἶπαν, Πῶς ἔγνω ὁ Θεός, καὶ εἰ ἔστι γνῶσις ἐν τῶ Ὑψίστῳ;

13, 14. Καὶ εἶπα, Ἄρα ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐνιψάμην ἐν ἀθώοις τὰς χεῖράς μου. Καὶ ἐγενόμην μεμαστιγωμένος ὄλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὁ ἐλεγχός μου εἰς τὰς πρώϊας.

16. Καὶ ὑπέλαθον τοῦ γνῶναι τοῦτο, κόπος ἔστιν ἐναντίον μου.

17. Ἔως εἰσέλθω εἰς τὸ ἁγιάστημα τοῦ Θεοῦ, καὶ συνῶ εἰς τὰ ἔσχατα αὐτῶν.

18-20. Πλὴν διὰ τὰς δολιότητας ἔθου αὐτοῖς, κατέβαλες αὐτούς ἐν τῶ ἐπαρθῆναι. Πῶς ἐγένοντο εἰς ἐρήμωσιν; ἐξάπινα ἐξέλιπον, ἀπόλωτο διὰ τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, ὡσεὶ ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου.

LXX INTERPRETES.

Transierunt in affectum cordis.

8, 9. Cogitaverunt et locuti sunt in nequitia, iniquitatem in altum locuti sunt. Posuerunt in caelum os suum, et lingua eorum transivit in terra.

11. Et dixerunt, Quomodo scit Deus? et si est scientia in Excelsu?

13, 14. Et dixi, Ergo sine causa justificavi cor meum, et lavi inter innocentes manus meas. Et fui flagellatus tota die, et castigatio mea in matutinis.

16. Et existimabam ut cognoscerem hoc, labor est ante me.

17. Donec intrem in sanctuarium Dei, et intelligam in novissimis eorum.

18-20. Verumtamen propter dolos posuisti eis, dejecisti eos dum extollerentur. Quomodo facti sunt in desolationem? subito defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam, velut somnium expergiscientis.

8, 9.

11.

13, 14. Πλὴν.

16

17.

18-20.

THEODOTIO.

8, 9.

11

13, 14. Verumtamen.

16

17.

18-20.

TO ERPAIKON.

TO ERPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

21-23. כו - יחזקתי לבני יכלותי
אשתי : ואני בער ולא אדע
בזכות הייתי עמך : ואני המיד עמך

Ἑλληνικοί; γράμμασι.
21-23.

21-23. Καγὼ ἀσύνητος, καὶ οὐ
γνώσομαι.

24. בעצתך נתתני ואחר כבוד
תקנתי
25. מי לי בשמים ונסך לא -
צשת בארץ

24.
25.

24.

25. Τίς μοι ἐν τῷ οὐρανῷ; καὶ
μετὰ σοῦ οὐκ ἐβουλήθην ἐν τῇ γῆ.

28. לספר כל-מלאכתך

28.

28. Τοῦ ἐξαγγελῆσαι πάσας τὰς
ἀγγελίας σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

postulisti eos : dejecisti eos ad in-
teritum. Quomodo vastati sunt
subito : defecerunt, consumpti
sunt quasi non sint. Quasi so-
mnum evigilantis.

21-23. Quia inflammatum est
cor meum, et renes mei commu-
tati sunt : et ego ad nihilum reda-
ctus sum, et nescivi : ut jumentum
factus sum apud te, et ego semper
tecum.

21-23. Et ego imprudens, et
non sciam.

24. In consilio tuo duxisti me,
et post gloriam accipies me. Hier.,
in consilium tuum deduces me,
et postea in gloria suscipies me.

24. Et in voluntate tua deduxisti
me : et cum gloria suscepisti me.

24.

25. Quis mihi in caelo ? et tecum
nihil volui in terra. Hieron., quis
mihi est in caelo ? et tecum nolui
in terra.

25. Quid enim mihi est in caelo ?
et a te quid volui super terram ?

25. Quis mihi in caelo ? et te-
cum nolui in terra.

28. Ad narrandum omnia opera
tua. Hieron., ut narrem omnes
annuntiationes tuas.

28. Ut annuntiem omnes praed-
icationes tuas.

28. Ad nuntiandum omnes an-
nuntiationes tuas.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXII.

V. 1. Σ., πλὴν ὅπως etc. Eusebius.
V. 2. Σ., παρ' οὐδέν etc. Drusius. Regius unus
ex anonymo ad Symmachum legit, παρ' ὀλίγον.
V. 4. Σ., ἐτι οὐκ ἐνεθυμοῦντο etc. Eusebius. Col-
bertinus autem et Regius unus, στέαρ γὰρ ἦν τὰ
πρόπ-, minus recte. Lectionem Aquilæ adfert Dru-
sius. [In Symmachi versione Theodoretus habet,
περὶ θανάτου αὐτῶν, Origenes vero in operibus, πε-
ρὶ τοῦ θανάτου αὐτῶν, de morte sua. Ultraque lec-
tio melius quadrat ad Hebraicum textum. DRACH.]
V. 5. Σ., ἐν ταλαιπωρίᾳ etc. Eusebius. Theodo-
retus vero lectionem habet Drusius.
V. 6. Σ., ὑπερηφανίαν etc. Eusebius.
V. 7. Ἀ., ἐξήλθον etc. Versionem Aquilæ habent
Eusebius et codex Colbertinus unus ; Symmachi,
Eusebius, Drusius et mss. Hic pro עָלְמָךְ Septua-

ginta legerunt עָלְמָךְ qui vertunt, ἀδικία αὐτῶν. [A-
liam Symmachi versionem, quæ toto caelo a nostra
differt, exhibet Origenes in operibus, nimirum :
Ἐξίσσιν ἀπὸ λίπους οἱ σφθαλμοὶ αὐτῶν. I. e., Exeant
a pinguedine oculi eorum. DRACH.]
Ibid. Ἀ., παρῆλθον etc. Eusebius. Σ., παρίθα-
νον etc. Eusebius et Drusius.
V. 8 et 9. Σ., καταμωκώμεναι ἐλάλου etc. To-
tum hunc locum Symmachi Eusebius habet. Agri-
lius vero legit, περιπέταται ἐν τῇ γῆ.
V. 11. Σ., οἱ δὲ ἔλεγον etc. Eusebius et Theodo-
retus. Hieronymus in Epist. ad Suniam et Fretelam
ait omnes pariter habere, πῶς ἔγνω ὁ Θεός, quo-
modo novit Deus ?
V. 13 et 14. Σ., ἴσως οὖν etc. Eusebius sic totum
Symmachi locum exhibet. Aquilæ vero clausulam

PSALMUS LXXIII.

TO ERPAIKON.

TO ERPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

1. למה אלהים דחת רכש
2. זכר עדיך ו קנית קדש

1.
2.

1. Τί, Θεὸς, ἀπόσω εἰς νίκος ;
2. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου,
ἣν ἐλυτρώσω ἀπ' ἀρχῆς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Ut quid, Deus, elongasti te
in finem ? Hieron., ut quid, Deus,
repulisti in finem ?

1. Ut quid, Deus, repulisti in fi-
nem ?

1. Quid, Deus, repulisti in
victoriam ?

2. Memento cætas tui, aquisi-
vistis quondam. Hieron., recordare

2. Memor esto congregationis
tuæ, quam possedisti ab initio.

2. Memento congregationis tuæ,
quam redemisti ab initio.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

21-23. Συνεστέλλετο ἡ καρδία μου, καὶ ἐντὸς τῶν νεφρῶν μου διελεγόμεν ἀντιλέγων· ἤμην δὲ ἀνεπιστήμων καὶ μὴ εἰδώς· κτηνώδως διετέλεσα παρὰ σοί, καὶ συνήμην σοὶ διαπαντός.

21-23. Ὅτι ἠὐφράνθη ἡ καρδία μου, καὶ οἱ νεφροὶ μου ἠλλοιώθησαν. Κἀγὼ ἐξουδενωμένος, καὶ οὐκ ἔγνων, κτηνώδως ἐγενόμην παρὰ σοί, κἀγὼ διαπαντός μετὰ σοῦ.

21-23.

24. Τῆ συμβουλίᾳ σου ὠδήγησάς με, ὕστερον τιμὴ διεδέξατό με.

24. Καὶ ἐν τῇ βουλή σου ὠδήγησάς με, καὶ μετὰ δόξης προσελάβου με.

24.

25. Τίς μοι ἐστὶν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ μετὰ σοῦ οὐκ ἠθέλησα ἐν τῇ γῆ.

25. Τί γάρ μοι ὑπάρξει ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ παρὰ σοῦ τί ἐθέλησα ἐπὶ τῆς γῆς;

25.

28.

28. Τοῦ ἐξαγγελῆσαι πάσας τὰς ἐπαγγελίας σου.

28.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

21-23. Contrahebatur cor meum, et intra renes meos diserebam contradicens: eram autem imperitus et non sciens: jumentum more perseveravi apud te, et tecum eram semper

21-23. Quia delectatum est cor meum, et renes mei mutati sunt: et ego ad nihilum reductus sum, et nescivi: ut jumentum factus sum apud te, et ego semper tecum.

21-23.

24. Consilio tuo duxisti me, deum honor excepit me.

24. Et in consilio tuo deduxisti me: et cum gloria suscepisti me.

24.

25. Quis mihi est in caelo? et tecum volui in terra.

25. Quid enim mihi est in caelo? et a te quid volui super terram?

25.

28.

28. Ut annuntiem omnes praedicationes tuas.

28.

Notae et variae lectiones ad Psalmum LXXII.

Colbertinus στιχηρῶς scriptus. Θ., πλὴν. Drusius. [Aliter exhibetur Symmachi lectio in Catena Patrum Gr. ex Theodori commentario: Ἰσως οὖν μάτην ἐκάθηρα τὴν καρδίαν μου. Foris igitur frustra mandavi cor meum. Et sic melius concordat cum Hebraico דברך דרשן.]

V. 16. Σ., καὶ εἰ ἐλογιζόμεν etc. Eusebius et Drusius.

V. 17. Σ., ἕως ἐτελέθη. Eusebius.

V. 18-20. Σ., ὄντως ἐν ὀλίθῳ etc. Eusebius et Regius unus.

V. 21-23. Σ., συνεστέλλετο etc. Eusebius. Aquilae vero lectionem exhibet Colbert. στιχηρῶς scriptus. [Ο, ἠὐφράνθη. Aldina et Complut. edidit. praeferrunt, ἐξεκαύθη, inflammatum est. DRACH.]

V. 24. Σ., τῆ συμβουλίᾳ etc. Eusebius.

V. 25. Α., τίς μοι etc. Lectionem Aquilae habet Drusius; Symmachi Regius unus.

V. 28. Α., τοῦ ἐξαγγ- etc. Hieronymus ad Suniam et Freielam sic habet: Pro quo vos in Graeco legisse dixistis, τὰς ἀνέσεις σου, id est, laudes tuas. Et sciendam, quod in Hebraeo MALOCHOTIACH scriptum habet, quod Aquila ἀγγελίας σου, id est, nuntios tuos; Septuaginta, τὰς ἐπαγγελίας σου, id est, praedicationes tuas, vel, promissa, interpretati sunt: licet et laus, et praedictio, unum utrumque significat. [Editio Rom., ἀνέσεις σου. DRACH.]

Ibid. Td, ἐν ταῖς πόλεσι τῆς θυγατρὸς Σιών, παρὰ μόνους τοῖς Ο. l. e. Illud, in portis domus Sion, apud solos LXX legitur. Hanc clausulam, utpote in Hebraeo non existentem, obelo notatam fuisse inquit Eusebius.

PSALMUS LXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

1. Ἰνατί ἀπόσω, ὁ Θεός, εἰς τέλος;

1.

2.

2. Μνήσθητι τῆς συναγωγῆς σου ἧς ἐκτήσω ἀπ' ἀρχῆς.

2.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Ut quid repulisti, Deus, in finem?

1.

2.

2. Memor esto congregationis tuae, quam possedisti ab initio.

2.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

גאלת שבבו גאלוק
הר- ציק זה ו שננת בו
3 הרימה פעמך למשאות בנח
בדש
4 שאנו צודיק בקרב מועדך
שבח אתתם אותך
5, 6 ידע כבויא למענה בסך-
עץ קודמות : דעת פתחיה יד
בנשל וכלפת יהלמך
8 שרש כל-מועדו-אל בארץ
9 אדחיה
10 ימאץ
13 אנה פודת בעך זם
שבת ראשי תבנים על-המים

3.

4.

5, 6.

8.

9.

10.

13.

Ἐπέτισα σκήπτρον κληρονομίας σου.

3.

Ἐν ἡγιασμένῳ.
4. Ἐβρυχήσαντο οἱ πόλεμοί σου ἐν μέσῳ τῆς συνταγῆς σου. Ἐθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα.
5, 6. Ἐγνώσθη ὡς εἰσοδος εἰς ἄνω.

8. Ἐνεπίρριψαν πάσας τὰς συναγωγὰς Ἰσχυροῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν.

10.

13.

Συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τῶν ὕδατων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

congregationis tuae, quam possedisti ab initio.

Redemisti virgam hereditatis tuae. *Hieron., id.*

Montem Sion istum habitasti in eo. *Hieron., montem Sion, in quo habitasti.*

3. Leva pedes tuos ad desolationes in aeternum. *Hieron., sublimitas pedum tuorum dissipata est usque ad finem.*

In sanctitate. *Hieron., in sancto.*

4. Rugierunt hostes tui in medio conventus tui. Posuerunt signa sua signa. *Hieron., fremuerunt hostes tui in medio castrorum tui. Posuerunt signa sua in tropaeum.*

5, 6. Cognoscetur velut adducens in sublime, in perplexitate ligni secures. Et nunc apertiones ejus pariter in bipenni, et malleis conquassabunt. *Hieron., manifesta in introitu desuper. In saltu lignorum secures. Et nunc sculpturas ejus pariter bipenne et dolatoriis deraserunt.*

8. Incenderunt omnes conventus Dei in terra. *Hieron., incenderunt omnes solemnitates Dei in terra.*

9. Signa nostra. *Hieron., id.*

10. Blasphemabit. *Hieron., id.*

13. Tu contrivisti in fortitudine tua mare. *Hieron., tu dissipasti in fortitudine tua mare.*

Confregisti capita cetorum super aquis. *Hieron., contrivisti capita draconum in aquis.*

Redemisti virgam hereditatis tuae.

Mons Sion, in quo habitasti in eo.

3. Leva manus tuas in superbias eorum in finem.

In sancto.

4. Et gloriati sunt qui oderunt in medio solemnitatis tuae. Posuerunt signa sua signa.

5, 6. Et non cognoverunt sicut in exitu super summum. Quasi in sylvā lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum: in securi et ascia dejecerunt eam.

8. Quiescere faciamus omnes dies festos Dei a terra.

9. Signa nostra.

10. Irritat.

13. Tu confirmasti in virtute tua mare.

Contribulasti capita draconum in aquis.

Possedisti sceptrum hereditatis tuae.

3.

4. Rugierunt inimici tui in medio conventus tui. Posuerunt signa sua signa.

5, 6. Cognitus est quasi intritus in sublime.

8. Incenderunt omnes synagogas Potentis in terra.

9. Signa nostra.

10.

15.

Contrivisti capita draconum super aquas.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

Ἐλυτρώσω σκῆπτρον κληρουχίας σου.

Καὶ ἤγαγες εἰς τὸ Σιών ὄρος τὸ ἅγιόν σου τοῦτο.

3. Τὸ ὄψωμα τῶν ποδῶν σου ἠφάνισθη εἰς ἄχος.

4. Ἐδρυχῆσαντο οἱ πολέμοί σου ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς σου. Ἐθῆκαν τὰ σημεῖα αὐτῶν ἐπισήμως.

5, 6. Γνώριμα κατὰ τὴν εἰσοδὸν ἐπάνω. Ἐν ἀρμένιοις ξυλλίνοις ἀξίναις τῶνδε, καὶ τὰς πύλας αὐτῶν ὁμοῦ ἐν μογλοῖς καὶ δικράνοις κατέβριψαν.

8. Ἐνεπύρισαν πάσας τὰς συνωργὰς τοῦ Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν.

10. Προπηλακίσει.

13. Σὺ διεσκέθασας τῇ ἰσχυί σου τὴν θάλασσαν.

Συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν κητῶν ἐπὶ τῶν ὕδατων.

SYMMACHUS.

Redemisti sceptrum hereditatis tuæ.

Et induxisti in Sion montem sanctum tuum hunc.

3. Elevatio pedum tuorum deleta est in victoriam.

4. Rugierunt mimici tui in medio synagoge tuæ. Posuerunt signa sua conspicue.

5, 6. Nota juxta introitum desuper. In instrumentis ligneis et securibus ipsorum, et portas eorum simul in vectibus, et bipennibus (vel furcis) dejecerunt.

8. Incenderunt omnes synagogas Dei in terra.

9. Signa nostra.

10. Vituperabit.

13. Tu dissipasti fortitudinem tuam mare.

Contrivisti capita cetorum super aquas.

Ἐλυτρώσω βίβδον κληρονομίας σου. Ε', . . . φυλὴν . . .

Ὅρος Σιών τοῦτο δ κατεσκήνωσας ἐν αὐτῷ..

5. Ἐπαρον τὰς χειράς σου ἐπὶ ὑπερηφανίας αὐτῶν εἰς τέλος.

Ἐν τοῖς ἁγίοις σου.

4. Καὶ ἐκαυχῆσαντο οἱ μισοῦντές σε ἐν μέσῳ τῆς ἐορτῆς σου. Ἐθῆντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα.

5, 6. Καὶ οὐκ ἔγνωσαν ὡς εἰς τὴν εἰσοδὸν ὑπεράνω. Ὡς ἐν δρυμῶ ξύλων ἀξίναις ἐξέκοψαν τὰς θύρας αὐτῆς ἐπιτοαυτῶ, ἐν παλέκσι καὶ λαξευτηρίῳ κατέβραξαν αὐτήν.

8. Δεῦτε, καταπαύσωμεν τὰς ἐορτὰς Κυρίου ἀπὸ τῆς γῆς. Ε', κατέκαυσαν. Γ', κατακαύσωμεν.

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν. Ε', id. Ἄδλος, τὰ σημεῖα αὐτῶν.

10. Παροξυνεῖ.

13. Σὺ ἐκραταίωσας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν.

Συνέτριψας τὰς κεφαλὰς τῶν δρακόντων ἐπὶ τοῦ ὕδατος.

LXX INTERPRETES.

Redemisti virgam hereditatis tuæ. V, ... tribum.

Montem Sion hunc, in quo habitasti in eo.

3. Leva manus tuas in superbiis eorum in finem.

In sanetis tuis.

4. Et gloriati sunt qui oderunt te in medio solemnitate tuæ. Posuerunt signa sua conspicue.

5, 6. Et non cognoverunt sicut in introitu desuper. Quasi in sylva lignorum securibus exciderunt januas ejus in idipsum : in securi et ascia dejecerunt eam.

8. Heus, quiescere faciamus dies festos Domini a terra. V, combusserunt. VI, comburamus.

9. Signa nostra. V, id. Alius, signa eorum.

10. Irritabit.

13. Tu confirmasti in virtute tua mare.

Contrivisti capita draconum super aqua

3.

4. Ἐθῆκαν τὰ σημεῖα σημεῖα.

5, 6. Καὶ γνωσθήτω ὡς εἰσὸς ὑπεράνω.

8. Ἐνεπύρισαν πάντας καιροὺς Ἰσχυροῦ ἐν τῇ γῇ.

9. Τὰ σημεῖα ἡμῶν.

10.

13. Σὺ διεσέθασας ἐν τῇ δυνάμει σου τὴν θάλασσαν.

THEODOTIÆ.

Redemisti sceptrum hereditatis tuæ.

Montem Sion hunc, in quo habitasti in eo.

3.

4. Posuerunt signa signa.

5, 6. Et cognoscatur quasi introitus desuper.

8. Incenderunt omnia tempora Potentis in terra.

9. Signa nostra.

10.

13. Tu divisisti in virtute tua mare.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΑΣ
14 לְצִיּוֹן	14.	14. Τοῖς ἐξελεουσόμενοις.
15 מִעֵץ הַיָּדָר	15.	15. Πηγὴν καὶ χεῖμαβρόν.
אֲתָה הִנְבַּשְׁתָּ נְדָרֹת אֵיזֶן		Στεροῦς ποταμοῦς.
16 אֲתָה הִכִּינֹת מֵאֲדָר וּשְׁבוּשׁ	16.	16. Σὺ ἠτοίμασας φωστῆρα καὶ ἔλιον.
17 הַצִּבְתָּ	17.	17. Ἐστήλωσας.
18 זָאת	18.	18.
20 כִּי-מֵלֶאָה מִחֲשֻׁבֵי-אָרֶץ נִמְאֹת	20.	20.
חֲבוּס		
22 קִוְיָה אֱלֹהִים רַבָּה רִיבָךְ זָכַר	22.	22.
חֲרַפְתָּךְ מִנִּי-נֶגַל כָּל-הַיּוֹם		
23 אֶל-תִּשְׁכַּח קֶלֶךְ צַרְרִיךְ שֶׁאֵין	23.	23. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν ἐχθρῶν σου...
חֲמִידָךְ עֲלֶיהָ תִּבְחֵד		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

14. Solitudinicolis. *Hieron.*, populo Æthiopum.

15. Fontem et torrentem. *Hieron.*, id.

Tu siccasti fluvios fortitudinis. *Hieron.*, tu exsiccasti lumina fortia.

16. Tu præparasti luminare et solem. *Hieron.*, tu ordinasti luminaria et solem.

17. Statuisti. *Hieron.*, id.

18. Hujus. *Hieron.*, id.

20. Quia repleta sunt loca tenebrosa terræ habitaculis rapinæ. *Hieron.*, quia repleta sunt tenebris terræ, habitationes iniquæ subrutæ.

22. Surge, Deus, litiga litem tuam, memento probrī tui a stulto omni die. *Hieron.*, surge, Deus, judica causam tuam: memento opprobrii tui ab insipiente tota die.

23. Ne obliviscaris vocis hostium tuorum: superbia obsistentium tibi ascendens semper. *Hieron.*, ne obliviscaris voces hostium tuorum: sonitus adversariorum tuorum ascendit jugiter.

VULGATA LATINA.

14. Populi Æthiopum.

15. Fontes et torrentes.

Tu siccasti fluvios Ethan.

16. Tu fabricatus es auroram et solem.

17. Fecisti.

18. Hujus.

20. Quia repleti sunt qui obscurati sunt terræ, domibus iniquitatum.

22. Exsurge, Deus, judica causam tuam: memor esto improperiorum tuorum, eorum quæ ab insipiente sunt tota die.

23. Ne obliviscaris voces inimicorum tuorum: superbia eorum qui te oderunt ascendit semper.

AQUILA.

14. Egressuris.

15. Fontem et torrentem.

Solidos fluvios

16. Tu præparasti luminare et solem.

17. Stabilivisti.

18.

20.

22.

23. Ne obliviscaris vocis inimicorum tuorum...

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIII.

V. 1. 'A., τὶ θεὸς etc. Drusius. Corderius legit, 'A., εἰς τὶ. [Aliter sonant Aquilæ verba in Catena Patrum Gr.: εἰς τὶ, ὁ θεός, ἀπεβάλου εἰς νίκης; ad quid, Deus, abiecit in victoriam? DRACH.]

V. 2. Aquilæ lectionem habet Corderius, qui vocem ἐκτρέψω et ἐκτρέψω commutationem fecisse videtur. Dubia sane est hæc Aquilæ lectio.

Ibid. 'A., ἐκτρέψω σαῆπτρον etc. Sic Eusebius et Drusius, qui tamen postremus habet, 'A.,..... βάσιν κληρονομίας σου. Lectionem Eusebii, σαῆπτρον, confirmant Regius unus, Colbertinus et Euthymius.

Ibid. Σ., καὶ ἤγαγες etc. Sic ex edit. Rom. Drusius. Si autem sincera sit lectio, paraphrasten egit Symmachus.

V. 3. Σ., τὸ ὄψωμα etc. Sic Eusebius.

Ibid. 'A., ἐν ἡγιασμένῳ. Ita Drusius. Corderius etiam Symmacho tribuit. Theodoretus vero notat vocem Hebraicam (scilicet שֶׁבַע) in singulari esse et singulariter expressam fuisse a reliquis interpretibus, atque etiam a LXX, ut erant in Hexaplo.

V. 4. 'A., Σ., ἐβρυχῆσαντο etc. Eusebius. In ea Corderii etiam Symmacho tribuitur. Vide psal. xxi 14. Aquilæ hujus sequentisque versiculi, ut e Theodotionis interpretationes sic edidit Martianæus noster. Symmachi sic habet idem, itaque Eusebius et Drusius.

V. 5, 6. Σ., γνώριμα etc. Eusebius.

V. 8. 'A., Σ., ἐνετρέψαν etc. Ita lectiones effert Martianæus noster ex Epist. Hieron. ad Sun. et Frct.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

14.
15. Πηγήν καὶ χειμάρρον.
Σὺ ἐξήρανας ποταμούς ἀρχαίους.
16
17. Ἐστῆσας.
18. Ταῦτα.
20. Ὅτι ἐπλήσθησαν ἐσκοτισμέ-
να τῆς γῆς ὠραιότητων ἀδικίας.
22. Στήθι, ὁ Θεὸς, προμάχησον
τῆς μάχης σου, καὶ μνημόνευσον
τοῦ ὄνειδους σου παρὰ ἄφρονος τοῦ
διὰ πάσης ἡμέρας.
23. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν
πολεμίων σου, ἡγῶν τῶν ἀνεστη-
κότων σοι, μέχρις οὗ ἀναβαίνοντος
ἀδιαλείπτως.

SYMMACHUS.

14.
15. Fontem et torrentem.
Tu siccasti fluvios antiquos.
16.
17. Statuisti.
18. Hæc.
20. Quia repleta sunt loca tene-
brosa terræ speciositatibus iniqui-
tatis.
22. Sta, Deus, propugna pu-
gnam tuam, et memor esto oppro-
brii tui ab insipiente per omnem
diem.
23. Ne obliviscaris vocis ho-
stium tuorum, scilicet obsisten-
tium tibi, donec ascendant inces-
santer.

14. Αἰθίοψιν. Ε΄, τῷ ἐξεληλυθότι.
15. Πηγὰς καὶ χειμάρρους. Ε΄,
πηγήν καὶ χειμάρρον.
Σὺ ἐξήρανας ποταμούς Ἡθάμ.
16. Σὺ κατηρτίσω ἥλιον καὶ σε-
λήνην. Ε΄, σὺ κατηρτίσω σελήνην
καὶ ἥλιον.
17. Ἐποίησας.
18. Ταύτης.
20. Ὅτι ἐπληρώθησαν οἱ ἐσκοτω-
μένοι τῆς γῆς οἴκων ἀνομιῶν.
22. Ἀνάστα, ὁ Θεὸς, δίκασον τὴν
δικὴν σου, μνήσθητι τῶν ὄνειδι-
σμάτων σου τῶν ὑπὸ ἄφρονος ὄλην
τὴν ἡμέραν.
23. Μὴ ἐπιλάβῃ τῆς φωνῆς τῶν
ἐκετῶν σου, ἡ ὑπερηφανία τῶν μι-
σοῦντων σε ἀναβατῆ διαπαντός πρὸς
σέ. Γ΄, ἐχθρῶν.

LXX INTERPRETES.

14. Æthiopibus. V, egresso.
15. Fontes et torrentes. V, fon-
tem et torrentem.
Tu siccasti fluvios Etham.
16. Tu fabricatus es solem et
lunam. V, tu parasti lunam et so-
lem.
17. Fecisti.
18. Hujus.
20. Quia repleti sunt qui obscu-
rati sunt terræ domibus iniquita-
tum.
22. Exsurge, Deus, judica cau-
sam tuam : memor esto imprope-
riorum tuorum, eorum quæ ab in-
sipiente sunt tota die.
23. Ne obliviscaris vocis sup-
plicum tuorum : superbia eorum
qui te oderunt ascendant semper
ad te. VI, inimicorum.

14. Τῷ ἐσχάτῳ.
15. Πηγήν καὶ χειμάρρον.
16. Φῶς καὶ ἥλιον.
17. Ἐστήλωσας.
18.
20.
23.
25.

THEODOTIO.

14. Ultimo.
15. Fontem et torrentem.
16. Lucem et solem.
17. Stabilivisti.
18.
20.
23.
25.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIII.

- V. 9. 'A., Σ., Ο΄, Θ., Ε΄, τὰ σημεῖα ἡμῶν. Coislin.
unus, qui in textu habet, τὰ σημεῖα αὐτῶν, quæ
fuit in aliquot exemplarihus lectio τῶν (V).
V. 10. Σ., προπηλαχίσει. Sic Drusius. Unus vero
codex Regius habet, προπηλαχίζετ.
V. 15. Σ., σὺ διεσκέδασας etc. Symmachi et
Theodotionis lectiones sic habet Eusebius.
Ibid. 'A., συνέτριψας etc. Aquilæ et Symmachi
lectiones sic habet Eusebius et mss.
V. 14. 'A., τοῖς ἐξέλευ.—Sic Eusebius.
V. 15. 'A., Σ., Θ., Ε΄, πηγήν καὶ χειμάρρον.
Hic notat Drusius : « Symmachus pro Etham
quædam reididit. Etham, i. e., Ἡθάμ. Mendum
quædam pro Ἐθάν, quale in Μαδιάμ. Sic Ἐδέμ legi-

- tar pro Ἐδέμ, quæ scriptura imposuit doctissimo
Theodoro, ut existimavit Ἀδάμ dictum ab Ἐδέμ,
loco in quo formatus fuit. »
V. 16. 'A., σὺ ἠτοίμασας φωστῆρα etc. Eusebius
et Drusius. Eusebius vero ad LXX legi, φαῦσιν καὶ
ἥλιον.
V. 17. 'A., Θ., ἐστήλωσας etc. Drusius.
V. 18. Σ., ταῦτα. Eusebius.
V. 20. Σ., ὅτι ἐπλήσθησαν etc. Drusius.
V. 22. Σ., στήθι etc. Eusebius.
V. 23. Lectionem Symmachi plenam habet Eu-
sebius. Pro ἀναβαίνοντος legendum videtur, ἀναβαί-
νοντα, et sic latine vertimus. Aquilæ lectionem præ-
fert Martianus.

TO EBFAIKON.	PSALMUS LXXIV. TO EBFAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΛΑΣ.
1 למנצח אלתחזות מזמור לאסף שיר	1.	1.
3 כי אקח מיעד	3.	3. Ὅταν λάβω συνταγὰς.
4 נמוגים - ארץ וכל - ישביה	4.	4.
אנכי תכתי עמדיה ס'ה	Ἀμουδα.	Ἐγὼ ἐσταθμισάμην τοὺς στύλους αὐτῆς ἀσφ.
5, 6 אמרתו להללים אל - תדלו ולרשעים אל - תרימו קח : אל - תרימו למדום קרבנם תדברו בעואר עתק	5, 6.	5, 6.
7, 8 כי לא ממוצא ומבערב ולא ממדבר הרים : כי - אלהים שבט זה ישפיל זה הרים	7, 8.	7, 8.
9 כי טס ביד - ידה זיק חמד ו כלא מסך ויגר מזה אך - שמריה ימצו ישנו כל רשעי - ארץ	9.	9.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori, ne corrumpas, psalmus ipsi Asaph, canticum. Hieron., victori, ut non disperdas, psalmus Asaph cantici.

3. Cum accepero tempus statutum. Hier., cum accepero tempus.

4. Liquefacti terræ, et omnes habitatores ejus. Hieron., dissolvetur terra cum omnibus habitatoribus suis.

Ego firmavi columnas ejus, selah. Hieron., ego appendi columnas ejus. Semper.

5, 6. Dixi insanis, Ne Insaniatis; et impiis, Ne exaltetis cornu: ne extollatis in excelsum cornu vestrum, loquamini in collo præfracto. Hieron., dixi inique agentibus, Nolite inique agere; et impiis, Nolite exaltare cornu. Nolite extollere in excelsum cornu vestrum: loquentes in cervice veteri.

7, 8. Quia non ab exitu, et ab occidente, et non a deserto montium, quia Deus judicans: hunc humiliabit, et hunc exaltabit. Hieron., quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque a solitudine montium. Sed Deus iudex hunc humiliabit, et hunc exaltabit.

9. Quia calix in manu Domini, et vinum rubuit, plenus mixto: et effudit ex hoc: verumtamen fæces ejus expriment: bibent omnes impii terræ. Hieron., quia calix in manu Domini est vino meraco usque ad plenum mixtus, et propiabit ex eo: verumtamen fæces ejus epotabunt bibentes omnes impii terræ.

VULGATA LATINA.

1. In finem, ne corrumpas, psalmus cantici Asaph.

3. Cum accepero tempus.

4. Liquefacta est terra, et omnes qui habitant in ea.

Ego confirmavi columnas ejus.

5, 6. Dixi iniquis, Nolite inique agere; et delinquentibus, Nolite exaltare cornu. Nolite extollere in altum cornu vestrum, nolite loqui adversus Deum iniquitatem.

7, 8. Quia neque ab oriente, neque ab occidente, neque a desertis montibus, quoniam Deus iudex est. Hunc humiliat, et hunc exaltat.

9. Quia calix in manu Domini vini meri plenus mixto. Et inclinavit ex hoc in hoc: verumtamen fæx ejus non est exinanita: bibent omnes peccatores terræ.

AQUILA.

1.

3. Cum accepero tempus statutum.

4.

Ego ponderavi columnas ejus semper.

5, 6.

7, 8.

9.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιος περὶ ἀθαρσας
ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.
3. Ὅταν λάβω τὴν συναγωγὴν.
4. Συσταθήσεται ἡ γῆ σὺν τοῖς
κατοικοῦσιν αὐτῆν.
Ἐγὼ ἤδρασα τοὺς στύλους αὐτῆς,
διάψαλμα.

1. Εἰς τὸ τέλος, μὴ διαφθείρης,
ψαλμὸς ᾠδῆς τῷ Ἀσάφ.
3. Ὅταν λάβω καιρὸν.
4. Ἐτάκη ἡ γῆ καὶ πάντες οἱ
κατοικοῦντες αὐτῆν.
Ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς στύλους αὐ-
τῆς, διάψαλμα. Ε', ἐγὼ εἰμι, θεὸς ἡτοί-
μασα τοὺς στύλους αὐτῆς, ἀεὶ. Γ'.
ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς στύλους αὐτῆς,
διαπαντὸς.

1.
3.
4.
Ἐγὼ ἐστερέωσα τοὺς στύλους
αὐτῆς, διάψαλμα.

5, 6. Εἶπα τοῖς στασιάζουσι, μὴ
στασιάζετε, καὶ τοῖς παρανόμοις,
μὴ ἑπαίρατε τὸ κέρας. Μὴ ἑπαίρατε
εἰς ὕψος τὴ κέρας ὑμῶν, λαλοῦντες
πραχίλων ἀνομίαν.

5, 6. Εἶπα τοῖς παρανομοῦσι, Μὴ
παρανομεῖν, καὶ τοῖς ἀμικράνουσι,
Μὴ ὑψοῦτε κέρας. Μὴ ἑπαίρατε εἰς
ὕψος τὴ κέρας ὑμῶν, μὴ λαλεῖτε
κατὰ τοῦ Θεοῦ ἀδικίαν.

5, 6.

7, 8. Ὅτι γὰρ ἀπὸ ἀνατολῆς, οὐδὲ
ἀπὸ δυσσεως. οὐδὲ ἀπὸ ἐρήμου ὀρέων·
ἀλλ' ὁ Θεὸς κριτῆς τούτων μὲν
ταπεινοί, τούτων δὲ ὕψοι.

7, 8. Ὅτι οὔτε ἀπὸ ἐξόδου, οὔτε
ἀπὸ δυσμῶν. οὔτε ἀπὸ ἐρήμων
ὀρέων, ὅτι ὁ Θεὸς κριτῆς ἐστὶ τού-
των ταπεινοί, καὶ τούτων ὕψοι. Ε',
ἀπ' ἐξόδου.

7, 8.

9. Ποτήριον γὰρ ἐν χειρὶ Κυ-
ρίου, καὶ οἶνος ἀκρατος πληρῶν
ἐκχυθεὶς ὡστε ἔλκειν ἀπ' αὐτοῦ.
Πλὴν τὰς τρυγίας αὐτοῦ ἐκτραγγί-
σουσι πίνοντες οἱ φαῦλοι τῆς γῆς.

9. Ὅτι ποτήριον ἐν χειρὶ Κυρίου,
οἶνου ἀκράτου πλήρες κεράσματος·
καὶ ἐκκλινεν ἐκ τούτου εἰς τοῦτο.
Πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκ-
νώθη· πίνονται πάντες οἱ ἀμαρτω-
λοὶ τῆς γῆς. Ε', πλήρης εὐρυχωρίας.

9.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO

1. Triumphale de incorruptio-
ne, psalmus ipsi Asaph.

1. In finem, ne corrumpas, psal-
mus cantici ipsi Asaph.

1.

3. Cum acceperō synagogam.

3. Cum acceperō tempus.

3.

4. Constabilietur terra cum ha-
bitantibus eam.

4. Liquefacta est terra, et omnes
qui habitant in ea.

4.

Ego firmavi columnas ejus, dia-
psalma.

Ego confirmavi columnas ejus,
diapsalma. V, ego sum, qui prae-
paravi columnas ejus, semper. VI.
ego firmavi columnas ejus, jugiter.

Ego confirmavi columnas ejus,
diapsalma.

5, 6. Dixi seditiosis, Ne seditio-
nem moveatis; et iniquis, Ne ex-
tollite cornu. Ne extollite in excel-
sum cornu vestrum, loquentes
collo iniquitatem.

5, 6. Dixi iniquis, Nolite inique
agere, et delinquentibus, Nolite
exaltare cornu. Nolite extollere in
altum cornu vestrum, nolite loqui
adversus Deum iniquitatem.

5, 6.

7, 8. Non enim ab oriente, ne-
que ab occidente, neque a deserto
montium: sed Deus judex hunc
quidem humiliat, hunc autem ex-
altat.

7, 8. Quia neque ab exitibus,
neque ab occidente, neque a de-
sertis montibus, quoniam Deus
judex est: hunc humiliat, et hunc
exaltat. V, ab exitu.

7, 8.

9. Calix enim in manu Domini,
et vinum merum, plenus effusus;
ita ut trahant ab ipso. Verumtam-
en faeces ejus excolabunt biben-
tes improbi terrae.

9. Quia calix in manu Domini
vini meri plenus mixto. Et incli-
navit ex hoc in hoc: verumtamen
faex ejus non est exinanita: bi-
bent omnes peccatores terram. V,
plenus latitudine.

9.

TO EBPAIKON.	ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
תנא 10	10.	10.
עבא 11 קדנב עבא	11.	11. Περικόψω. Κίρατα δικαίου.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
10. Annuntiabo. <i>Hieron., id.</i>	10. Annuntiabo.	10.
11. Concidam. <i>Hieron., con-</i> <i>fringam.</i>	11. Confringam.	11. Concidam.
Cornua justi. <i>Hieron., id.</i>	Cornua justi.	Cornua justi.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIV.

V. 1. Lectionem Symmachii sic habet Eusebius. Drusius Ψαλμὸς Ἀσάφ legit; Theodoretus, Agellius et unus Reg., τῷ Ἀσάφ. Vide infra psal. lxxvi.
 V. 3. Ἀ., όταν λάβω συνταγὰς. Σ., όταν λάβω συναγωγὴν. Sic Eusebius recte. Drusius autem ex Theodoro variat, nec sibi constantes interpretationes adfert. Corderius habet, Σ., συνταγὴν.
 V. 4. Σ., συσταθήσεται. Sic Regius unus ex Theodoro, et Eusebius.
 Ibid. Ἀ., ἐγὼ ἰσταθμισάμην etc. Has omnes lectiones exhibet Origenes Opusculo post Præliminaria nunc primum edito.
 V. 5 et 6. Σ., εἶπα τοῖς στασιάζουσι etc. Eusebius.
 V. 7 et 8. Σ., οὐ γὰρ ἀπὸ etc. Sic Eusebius

TO EBPAIKON.	PSALMUS LXXV. ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
ויהי בשלום-פס	3.	3. Καὶ ἐγένετο ἐν Σαλήμ ἡ σκηνὴ αὐτοῦ.
בזמן חרב ומ'חבא סלה	4. Ουμαλαμα σελ.	4. Θυρεὼν καὶ πόλεμον καὶ μάχαιραν, ἀεί.
5 נאור אתה אדיר כדורי-פ	5.	5. Φωτισμὸς σου, ὑπερμαγνέτης, ἀπὸ ὀρέων ἀλώσεως.
6 אבירי לב בבו כל-אנשי-חיל דיהם	6.	6.
7 בעשרתך אלהי יעקב נדם הרב וסם	7.	7. Ἀπὸ ἐμβριμῆσεώς σου, θεὸς Ἰακώβ, καταφέρετο καὶ ἄρμα καὶ ἵππος.
9 השבעת	9.	9.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Et factum est in Salem tabernaculum ejus. <i>Hieron., id.</i>	3. Et factus est in pace locus ejus.	3. Et factum est in Salem tabernaculum ejus.
4. Scutum et gladium et bellum, selah. <i>Hieron.,</i> scutum et gladium et bellum, semper.	4. Scutum, gladium et bellum.	4. Clypeum et bellum et gladium, semper.
5. Illustris tu, potens, præ montibus prædæ. <i>Hieron.,</i> lumen tu es, magnifice, a montibus captivitatibus.	5. Illuminans tu mirabiliter a montibus æternis,	5. Illuminatio tu, prægrandis, a montibus captivitatibus.
6. Fortes corde. <i>Hieron.,</i> superbi corde.	6. Insipientes corde.	6.
Dormierunt. <i>Hieron.,</i> dormitaverunt.	Dormierunt.	
Omnes viri roboris manus suas. <i>Hieron.,</i> omnes viri exercitus manibus suas.	Omnes viri divitiarum in manibus suis.	
7. Ab increpatione tua, Deus Jacob, soporatus est et currus et equus. <i>Hieron.,</i> ab increpatione tua, Deus Jacob, consopitus est currus et equus.	7. Ab increpatione tua, Deus Jacob, dormitaverunt qui ascenderunt equos.	7. A fremitu tuo, Deus Jacob, dejiciebantur (in somnum) et currus et equus.
9. Audire fecisti. <i>Hieron.,</i> annuntiabis.	9. Auditum fecisti.	9

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
10.	10. Ἀπαγγελῶ. Ἄλλως, ἀγαλλιάσομαι. Ε', ἀπαγγελῶ.	10.
11. Μετακλάσω. Κέρατα δικαίου.	11. Συγκλάσω. Κέρατα δικαίου.	11. Συγκλάσω. Κέρας δικαίου.
SYMMACIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO
10	10. Annuntiabo. <i>Aliter, exultabo.</i> V, annuntiabo.	10.
11. Conteram.	11. Confringam.	11. Confringam.
Cornua iusti.	Cornua iusti.	Cornu iustorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIV.

Quintæ vero lectionem, ἀπ' ἐξόδου, præfert unus codex. Alteram ejusdem longè prolixiorē exhibet Colbertinus στιχηρῶς scriptus, quæ nescio quid peregrini habet: eam tamen representare visum est: Ε', ἀνατολῶν ἔρημα, ὄρη τὰ νότια, καὶ βόρεια τμήματα. I. e., V, orientis deserta, montesque

australes, et aquilonares sectiones.

V. 9. Σ., ποτήριον etc. Eusebius. Lectionem Quintæ mutilam effert Colbert. στιχηρῶς scriptus.

V. 10. Ex Drusio, et ex aliis exemplaribus.

V. 11. Ἀ., περικόψω etc. Drusius.

Ibid. Ἀ., Σ., Ο', κέρατα δικαίου etc. Idem.

PSALMUS LXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Καὶ ἐγένετο ἐν εἰρήνῃ ὁ τόπος αὐτοῦ. <i>Οἱ λοιποὶ, ἐν Σαλήμ.</i>	3.
4. Ἀσπίδα καὶ μάχαιραν καὶ πόλεμον, διάψαλμα.	4. Ὅπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον, διάψαλμα. Ε', ἔπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον, ἀεὶ Γ', ἔπλον καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον, εἰς τὸ τέλος.	4. Ὅπλα καὶ ῥομφαίαν καὶ πόλεμον, διάψαλμα.
5. Ἐπιφανὴς εἶ, ὑπερμεγέθης, ἀπὸ ὀρέων θήρας.	5. Φωτίζεις σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων αἰωνίων.	5. Φοβερὸς εἶ θαυμαστὸς ἀπὸ ὀρέων καρπύμων.
6. Ὑπερήφανοι τὴν καρδίαν. Ἐκαρώθησαν. Πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ἰσχυροὶ τὰς χεῖρας αὐτῶν.	6. Ἀσύνητοι τῇ καρδίᾳ. Ἐπύκνωσαν. Πάντες οἱ ἄνδρες τοῦ πλοῦτου τὰς χεῖρας αὐτῶν.	6.
7. Ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου, Θεὲ Ἰακώβ, ἐκαρώθη καὶ ἄρμα καὶ ἵππος.	7. Ἀπὸ ἐπιτιμῆσεώς σου, ὁ Θεὸς Ἰακώβ, ἐνύσταξαν οἱ ἐπιβηχότες τοὺς ἵππους.	7.
9. Ἀκουστὴν ποιήσεις.	9. Ἠκούτισας.	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Et factus est in pace locus ejus. <i>Reliqui, in Salem.</i>	3.
4. Scutum et gladium et bellum, diapsalma.	4. Telum et gladium et bellum, diapsalma. V, telum et gladium et bellum, semper. VI, telum et gladium et bellum, in finem.	4. Arma et gladium et bellum, diapsalma.
5. Illustis es, prægrandis, a montibus venationis.	5. Illuminas tu mirabiliter a montibus æternis.	5. Terribilis es mirabilis a montibus fructiferis.
6. Superbi corde.	6. Insipientes corde.	6.
Soporati sunt.	Dormierunt.	
Omnes viri fortes manus suas.	Omnes viri divitiarum manibus suis.	
7. A fremitu tuo, Deus Jacob, soporatus est et currus et equus.	7. Ab increpatione tua, Deus Jacob, dormitaverunt qui ascenderunt equos.	7.
9. Auditum facies.	9. Auditum fecisti.	9.

TO EBPAIKON.

10 *תְּשִׁיעַ כָּרְעוּ אֲרָץ כֹּה*
'Ebrpaikon μετὰ τὸ, ἀντί, = ρς,
ὅ ἐστι, τοὺς πρᾶξις τῆς γῆς, τὸ, σέλ.

11 *כִּי-חֲבַת אָדָם תִּדְךְ שְׂאֲרֵיָת*
חֲבַת הַדָּגֵר

12, 13 *יִבְצֵר דָּח נְגִידִים*
נִדְמָ לְמַלְכֵי-אֲרָץ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Ad servandum omnes mansuetos terræ, selah. *Hebraicum post illud, Anie = rs, quod est, mansuetos terræ, habet 'scl. Hieron., ut salvos faciat omnes mites terræ, semper.*

11. Quoniam furor hominis confitebitur tibi, residuum furoris accinges. *Hieron., quia ira hominis confitebitur tibi : reliquiis iræ accingeris.*

12, 13. Terribili amputabit spiritum ducum, terribili regibus terræ. *Hieron., terribili auferet spiritum ducum : terribili regibus terræ.*

TO EBPAIKON

'Ελληνικός γράμμασι.

10.

11.

12, 13.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

10. Τοῦ σωσαι παντας τοῦ εἰς τῆς γῆς, ἀελ.

11.

12, 13.

VULGATA LATINA.

10. Ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.

11. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, et reliquiae cogitationibus diem festum agent tibi.

12, 13. Terribili et ei qui aufert spiritum principum, terribili apud reges terræ.

AQUILA.

10. Ad salvandum omnes suctos terræ, semper.

11.

12, 13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXV.

LXX titulo addunt, πρὸς τὸν Ἀσάφριον. Quod additamentum nec legit Eusebius, nec in Hexaplo erat, teste Theodoro.

V. 5. [A.] καὶ ἐγένετο etc. Hanc versionem nescio unde, ac fortasse ex conjectura, adfert Drusius : utut vero sit, vix dubito sic vertisse Aquilam, quem sequitur Hieronymus de more. *Οἱ Λοιχοί, ἐν Σαλίμ.* Eusebius.

V. 4. 'A., θυρῶν etc. Hæ omnes lectionentur in Opusculo Origenis post Prælia edito supra.

V. 5. 'A., φωτισμὸς etc. Aquilæ et Theodæ versiones exhibet Eusebius. Symmachi vero doretus et cod. unus Regius. Drusius sic legit Symmachi exhibet, φωτίζεις σὺ θαυμαστὰ ὄρτων θήρας.

PSALMUS LXXVI.

TO EBPAIKON.

1 *לְמַנְצָח עַל-יְדִיתֶךָ כֹּאֲפָ מִכֹּחַ*

2 *קוֹלִי אֶל-אֱלֹהִים וְאִצְעָקָה קוֹלִי*
אֶל-אֱלֹהִים וְהִשְׁמַע אֵלַי

3 *דָּי וְ לַיְלָה נְגִידָה וְלֹא תִפְגַּע*

מַנְצָח הַנְּחָם נִפְשִׁי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori super Idithun, ipsi Asaph cantus. *Hieron., victori pro Idithun, psalmus Asaph.*

2. Vox mea ad Deum, et clamavi : vox mea ad Deum, et auscultando me. *Hieron., voce mea ad Dominum exclamavi : voce mea ad Dominum, et exaudivit me.*

3. Manus mea nocte defluxit, et non cessabit. *Hieron., manus mea nocte extenditur, et non quiescit.*

Renuit consolari anima mea. *Hieron., noluit consolari anima mea.*

TO EBPAIKON

'Ελληνικός γράμμασι.

1.

2.

3.

ΑΚΥΛΑΑΣ.

1. Τῷ νικητοῦ ἐπὶ τῷ μελώδημα τοῦ Ἀσάφ.

2. Πρὸς Κύριον.

3.

'Ανένευσε παρηγορεῖσθαι μου.

AQUILA.

1. Victori super Idithum, cum ipsius Asaph.

2. Ad Dominum.

3.

Renuit consolari anima

VULGATA LATINA.

1. In finem, pro Idithun psalmus Asaph.

2. Voce mea ad Dominum clamavi : voce mea ad Deum, et intendit mihi.

3. Manibus meis nocte contra eum, et non sum deceptus.

Renuit consolari anima mea.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10.

10. Τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῆς γῆς. διάψαλμα. Ε΄, τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῆς γῆς, ἀεί. Γ΄, τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πραεῖς τῆς γῆς, εἰς τέλος.

10.

11. θυμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐξομολογήσει, λείψανον θυμοῦ περιέσωσέν.

11. Ὅτι ἐνθύμιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεται σοι, καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἐορτάσει σοι.

11.

12, 13. Τῷ νομοδότη, ἀφαιροῦντι μὲν πνεῦμα ἡγεμόνων, φοβερῶ δὲ ταῖς βασιλεύσει τῆς γῆς.

12, 13. Τῷ φοβερῶ καὶ ἀφαιροῦμένῳ πνεύματα ἀρχόντων, τῷ φοβερῷ παρὰ τοῖς βασιλεύσει τῆς γῆς.

12, 13.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

10.

10. Ad salvandum omnes mansuetos terræ, diapasma. V, ad salvandum omnes mansuetos terræ, semper. VI, ad salvandum omnes mansuetos terræ, in finem.

10.

11. Furor enim hominis confitebitur, residuum furoris circumaccinctum.

11. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, et reliquiae cogitationis diem festum agent tibi.

11.

12, 13. Legislatori auferenti quidem spiritum ducum : terribili autem regibus terræ.

12, 13. Terribili et ei qui aufert spiritum principum, terribili apud reges terræ.

12, 13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXV.

V. 6. Σ., ὑπὲρφανοὶ τὴν καρδίαν. Eusebius.

Ibid. Σ., ἐκαρῶθησαν. Eusebius.

Ibid. Σ., πάντες etc. Sic ex mss., Theodoretō et Drusio.

V. 7. Α., ἀπὸ ἐμδριμήσεως etc. Sic mss. Duo tamen ad Aquilam habent, ἀπὸ ἐπιτιμήσεως etc., ab increpatione etc. [Addidimus σου quod exciderat ut ex Hebraico perspicuum est. DRACH.]

V. 9. Σ., ἀκουσθὴν ποιήσεις. Drusius.

V. 10. Α., Ε΄, τοῦ σῶσαι etc. Has interpretationes omnes mutuamus ex Origenis Opusculo post Præliminaria edito, ubi illud $\Xi = \rho$ pro Ψ ita scribitur.

V. 11. Σ., θυμὸς γὰρ etc. Sic unus Regius et Drusius, qui omittit γὰρ.

V. 12, 13. Σ., τῷ νομοδότη etc. Eusebius.

PSALMUS LXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον διὰ Ἰδιθοῦμ, ὡδὴ τοῦ Ἀσάφ.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθοῦν, ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.

1.

2. Φωνὴ μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ βοήσαντός μου πρὸς τὸν Θεόν, παραέσχε τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ.

2. Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκκραξά, φωνὴ μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ προσέσχε μοι. Ε΄, Γ΄, πρὸς τὸν Θεόν.

2. Πρὸς Κύριον.

3. Ἡ χεὶρ μου νυκτὸς ἐκτέτατο δεξιῶς.

3. Ταῖς χερσὶ μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην.

3.

Ὀὐκ ἐπίθετο παρηγορεῖσθαι ἡ ψυχὴ μου.

Ἀπηγήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

1. Triumphale per Idithum, psalmum ipsius Asaph.

1. In finem, pro Idithum, psalmus ipsi Asaph.

1.

2. Voce mea ad Deum, et clamante me ad Deum, præbuit aures suas.

2. Voce mea ad Dominum clamavi : voce mea ad Deum, et intendit mihi. V, VI, ad Deum.

2. Ad Dominum.

3. Manus mea nocte extensa fuit assidue.

3. Manibus meis nocte contra eum, et non sum deceptus.

3.

Non persuadebatur consolationem accipere anima mea.

Renuit consolari anima mea.

TO EBPAIKON.

10 **דְּהַשׁוּעַ כָּרְעוּ אַרְצֵי כֹה**
'Ebruaikōn μετὰ τὸ, ἀνίη =| ρς,
 ὅ ἐστι, τοὺς πρᾶξις τῆς γῆς, τὸ, σέλ.

11 **כִּי-חַמַּת אָדָם תִּדְרֹךְ שָׂאֲרֵי**
 חַמַּת הַדָּגֵר

12, 13 **לְכֹדָא יִבְעַר דַּח נְגִידִים**
 נִרְאָא לְמַלְכֵי-אַרְצֵי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Ad servandum omnes mansuetos terræ, selah. *Hebraicum post illud, Anie =| rs, quod est, mansuetos terræ, habet sel. Hieron., ut salvos faciat omnes milites terræ, semper.*

11. Quoniam furor hominis confitebitur tibi, residuum furoris accinges. *Hieron., quia ira hominis confitebitur tibi: reliquiis iræ accingeris.*

12, 13. Terribili amputabit spiritum ducum, terribili regibus terræ. *Hieron., terribili auferet spiritum ducum: terribili regibus terræ.*

TO EBPΔIKON

'Ελληνικαὶς γράμμασι.

10.

11.

12, 13.

VULGATA LATINA.

10. Ut salvos faceret omnes mansuetos terræ.

11. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, et reliquæ cogitationibus diem festum agent tibi.

12, 13. Terribili et ei qui auferit spiritum principum, terribili apud reges terræ.

AKYΛAΣ.

10. Τοῦ σώσαι πάντας τοὺς ἀρ-
 εῖς τῆς γῆς, ἀεὶ.

11.

12, 13.

AQUILA.

10. Ad salvandum omnes mansuetos terræ, semper.

11.

12, 13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXV.

LXX titulo addunt, πρὸς τὸν Ἀσάφον. Quod additamentum nec legit Eusebius, nec in Hexaplo erat, teste Theodoretō.

V. 5. [A.] καὶ ἐγένετο etc. Hanc versionem nescio unde, ac fortasse ex conjectura, adfert Drusius: utut vero sit, vix dubito sic vertisse Aquilam, quem sequitur Hieronymus de more. *Οἱ Λοιποὶ, ἐν Σα-
 λήμ.* Eusebius.

V. 4. 'A., θυπέδον etc. Hæ omnes lectiones habentur in Opusculo Origenis post Præliminaria edito supra.

V. 5. 'A., φωτισμός etc. Aquilæ et Theodoretis versiones exhibet Eusebius. Symmachi vero Theodoretus et cod. unus Regius. Drusius sic lectionem Symmachi exhibet, φωτίζει; σὺ θαυμαστῶς ἀπὸ ὀρέων θήρας.

PSALMUS LXXVI.

TO EBPAIKON.

1 **לְמַנְעַח עַל-יְדִיתָן רֹאסָף בִּמְכֹר**

2 **קָלִי אֶל-אֱלֹהִים וְאֶעֱקֶה קָלִי**
 אֶל-אֱלֹהִים וְהִאֲזִין אֵלַי

3 **דִּי לַיְלָה נִגְדָה וְלֹא תִפְגַּע**

מִאֲנֵה הַחַסָּם נִפְשִׁי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori super Idithun, ipsi Asaph cantus. *Hieron., victori pro Idithun, psalmus Asaph.*

2. Vox mea ad Deum, et clamavi: vox mea ad Deum, et auscultando me. *Hieron., voce mea ad Dominum exclamavi: voce mea ad Dominum, et exaudivit me.*

3. Manus mea nocte defluxit, et non cessabit. *Hieron., manus mea nocte extenditur, et non quiescit.*

Renuit consolari anima mea. *Hieron., noluit consolari anima mea.*

TO EBPΔIKON

'Ελληνικαὶς γράμμασι.

1.

2.

3.

VULGATA LATINA.

1. In snem, pro Idithun psalmus Asaph.

2. Voce mea ad Dominum clamavi: voce mea ad Deum, et intendit mihi.

3. Manibus meis nocte contra eum, et non sum deceptus.

Renuit consolari anima mea.

AKYΛAΣ.

1. Τῷ νικητοῦν ἐπὶ Ἰδιθούμ
 μελώδημα τοῦ Ἀσάφ.

2. Πρὸς Κύριον.

3.

Ἀνένευσε παρηγορηθεῖν ἡ ψυχὴ
 μου.

AQUILA.

1. Victori super Idithun, canticum ipsius Asaph.

2. Ad Dominum.

3.

Renuit consolari anima mea.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 10.
- 11. Θυμὸς γὰρ ἀνθρώπου ἐξομολογήσει, λείψανον θυμοῦ περιέσθεν.
- 12, 13. Τῷ νομοδότη, ἀφαιρουντι μὲν πνεῦμα ἡγεμόνων, φοβερῶ δὲ τοῖς βασιλευσι τῆς γῆς.

SYMMACHUS.

- 10. Τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πρᾶεις τῆς γῆς, διάψαλμα. Ε', τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πρᾶεις τῆς γῆς, ἀεί. Γ', τοῦ σῶσαι πάντας τοὺς πρᾶεις τῆς γῆς, εἰς τέλος.
- 11. Ὅτι ἐνθῦμιον ἀνθρώπου ἐξομολογήσεται σοι, καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου ἐσπτάσει σοι.
- 12, 13. Τῷ φοβερῶ καὶ ἀφαιρουντι μὲν πνεύματα ἀρχόντων, τῷ φοβερῶ παρὰ τοῖς βασιλευσι τῆς γῆς.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

- 10.
- 11. Furor enim hominis confitebitur, reliquium furoris circumaccinctum.
- 12, 13. Legislatori auferenti quidem spiritum ducum : terribili autem regibus terræ.

- 10. Ad salvandum omnes mansuetos terræ, diapsalma. V, ad salvandum omnes mansuetos terræ, semper. VI, ad salvandum omnes mansuetos terræ, in finem.
- 11. Quoniam cogitatio hominis confitebitur tibi, et reliquie cogitationis diem festum agent tibi.
- 12, 13. Terribili et ei qui aufert spiritum principum, terribili apud reges terræ.

- 10.
- 11.
- 12, 13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXV.

V. 6. Σ., ὑπερήφανοι τὴν καρδίαν. Eusebius.
 Ibid. Σ., ἐκαρῶθησαν. Eusebius.
 Ibid. Σ., πάντες etc. Sic ex miss., Theodoro et Drusio.
 V. 7. 'Α., ἀπὸ ἐμδριμήσεως etc. Sic ms. Duo tamen ad Aquilam habent, ἀπὸ ἐπιτιμήσεως etc., ab increpatione etc. [Addidimus σοῦ quod exiderat ut ex Hebraico perspicuum est. Δααχ.]

V. 9. Σ., ἀκουσθὴν ποιήσεις. Drusius.
 V. 10. 'Α., Ε', τοῦ σῶσαι etc. Has interpretationes omnes mutuamur ex Origenis Opusculo post Preliminaria edito, ubi illud = εἰς pro γὰρ ita scribitur.
 V. 11. Σ., θυμὸς γὰρ etc. Sic unus Regius et Drusius, qui omittit γὰρ.
 V. 12, 13. Σ., τῷ νομοδότη etc. Eusebius.

PSALMUS LXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ἐπινίκιον διὰ Ἰδιθοῦμ, ὥδη τοῦ Ἀσάφ.
- 2. Φωνὴ μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ βοήσαντός μου πρὸς τὸν Θεόν, παρέσχε τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ.
- 3. Ἡ χεὶρ μου νυκτὸς ἐκτέτατο δεητικῶς.
 Οὐκ ἐπαίθετο παρηγορεῖσθαι ἡ ψυχὴ μου.

SYMMACHUS.

- 1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ Ἰδιθοῦν, ψαλμὸς τῷ Ἀσάφ.
- 2. Φωνὴ μου πρὸς Κύριον ἐκέκραξα, φωνὴ μου πρὸς τὸν Θεόν, καὶ προσέσχε μοι. Ε', Γ', πρὸς τὸν Θεόν.
- 3. Ταῖς χερσὶ μου νυκτὸς ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠπατήθην.
 Ἀπηγήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχὴ μου.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIU.

- 1. Triumphale per Idithum, canicum ipsius Asaph.
- 2. Voce mea ad Deum, et clamante me ad Deum, præbuit aures suas.
- 3. Manus mea nocte extensa fuit assidue.
 Non persuadebatur consolationem accipere anima mea.

- 1. In finem, pro Idithum, psalmus ipsi Asaph.
- 2. Voce mea ad Dominum clamavi : voce mea ad Deum, et intendit mihi. V, VI, ad Deum.
- 3. Manibus meis nocte contra eum, et non sum deceptus.
 Renuit consolari anima mea.

- 1.
- 2. Ad Dominum.
- 3.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοί; γραμμαται.	ΑΚΥΛΑΣ.
4 אֲשִׁירָה וְתִזְכְּרֶנּוּ רִוְי	4.	4.
5 אֲחֻזָּת שְׂמֹרֶת עֵינַי	5.	5. Κατέχευς φυλακᾶς ὀφθαλμῶν.
בַּעֲמֹזִי וְלֹא אֲדַבֵּר 6, 7 חֲשַׁבְתִּי יָמִים בְּקִם שְׁנֹתַי עַל־סִימִים : אֲזַכְּרָה	6 7.	6, 7.
נִגִּיתִי בַלַּיְלָה עִם־רַבְבֵי אֲשִׁרָה		
וַיַּחֲשֶׁשׁ רִוְי 9 גַּמַּר אֲבֹר לְדֶר הַדֶּר	9.	Καὶ ἐσχάλευσε τὸ πνεῦμά μου. 9.
10 הַשָּׁבַח	10.	10. Μὴ ἐπιλήσεται.
11 וְאֲמַר הֲלֹתִי הִיא שְׁנַת יַמִּי עַל־יָךְ	11.	11. Καὶ εἶπα, Ἄβρωστία μου, αὕτη ἀλλοίωσις δεξιᾶς Ὑψίστου.
12, 13 אֲזַכִּיר מֵעַלְלֵי־יָדָי כִּי־ אֲזַכְּרָה מִקֶּדֶם פְּלֹאֵךְ : וְהִגִּיתִי בְּכָל־ פַּעֲלֶךָ וּבַעֲלִילֹתֶיךָ אֲשִׁרָה	12, 13.	12 13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Meditabor, et involvetur spiritus meus. <i>Hieron.</i> , loquebar in memetipso, et deficiebat spiritus meus.	4. Et exercitatus sum : et defecit spiritus meus.	4.
5. Tenuisti vigilias oculorum meorum. <i>Hieron.</i> , prohibebam suspectum oculorum meorum.	5. Anticipaverunt vigilias oculi mei.	5. Detinuisti custodias oculorum.
Quassatus sum, et non loquar. <i>Hieron.</i> , stupebam et non loquebar.	Turbatus sum, et non sum locutus.	
6, 7. Supputavi dies a principio : annos sæculorum recordabor. <i>Hieron.</i> , recogitabam dies antiquos, annos sæculorum. Recordabor.	6, 7. Cogitavi dies antiquos : et annos æternos in mente habui.	6, 7.
Moduli mei in nocte, cum corde meo meditabor. <i>Hieron.</i> , psalorum meorum in nocte : cum corde meo loquebar.	Et meditatus sum nocte cum corde meo, et exercitabar.	
Et pervestigabit spiritus meus. <i>Hieron.</i> , et scrutabar spiritum meum.	Et scopebam spiritum meum.	Et scrutatus est spiritus meas.
8. Consumptum est eloquium in generatione et generatione. <i>Hieron.</i> , consummabitur verbum de ægeneratione in generationem.	9. Misericordiam suam abscondet a generatione in generationem.	
10. Num obliviscetur. <i>Hieron.</i> , Numquid oblitus est.	10. Aut obliviscetur.	10. Num obliviscetur.
11. Et dixi, Infirmitas mea ipsa, anni dexteræ Excelsi. <i>Hieron.</i> , et dixi, Imbecillitas mea est, hæc commutatio dexteræ Excelsi.	11. Et dixi, Nunc cœpi : hæc mutatio dexteræ Excelsi.	11. Et dixi, Infirmitas mea, hæc mutatio dexteræ Altissimi.
12, 13. Recordabor studiorum tua, quia recordabor a principio miraculi tui. Et meditabor in omnibus operibus tuis, et in studiis tuis exercitabor. <i>Hieron.</i> , recordabor cogitationum Domini : reminiscens antiqua mirabilia tua. Et meditabor in omni opere tuo, et adinventiones tuas loquar.	12, 13. Memor fui operum Domini, quia memor ero ab initio mirabilium tuorum, et meditabor in omnibus operibus tuis, et in adinventionibus tuis exercebor.	12, 13.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Διελάλουν ἐν ἑαυτοῖς, καὶ ἐλείποθύμουν.

5. Ἐκώλουν τὰς ἀναβλέψεις οἱ ὀφθαλμοὶ μου.

Διηπόρου καὶ οὐκ ἐλάλησα.

6, 7. Ἄνελογιστόν μοι τὰς ἡμέρας τὰς πρώτας, τὰ ἔτη τὰ ἀπ' αἰῶνος ἀνεμνησκόμην.

Ἄλλὰ ψαλμούς μου νυκτὸς πρὸς τὴν καρδίαν μου διελάλουν.

Καὶ ἀνηρεύουν τὸ πνεῦμά μου.

9. Συνετέλεσε ῥῆσιν περὶ γενεᾶς ἐκάστης.

10.

11. Καὶ εἶπα, Τρωῖς μου ἐστὶν ἐπιδευτέρωσις δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου.

12, 13. Ἄνεμνησκόμην τὰς περινοίας Κυρίου, ἀναπολῶν τὰ ἀρχαῖα τεράστιά σου· καὶ διεμελήτων πάσας τὰς πράξεις σου, καὶ τὰ μηχανήματά σου διηγοῦμην.

SYMMACHUS.

4. Colloquebar in meipso, et animo deficiebam.

5. Impediebant sursum aspicere oculi mei.

Dubitabam et non locutus sum.

6, 7. Recogitabam dies primos, annos a seculo recordabar.

Sed psalmos meos nocte ad cor meum loquebar.

Et perscrutabar spiritum meum.

9. Consummavit dictam circa generationem unamquamque.

10.

11. Et dixi, Vulcanus meus est iteratio dexteræ Altissimi.

12, 13. Recordabar cogitationum Domini, animo volvens antiqua prodigia tua: et meditabar omnia opera tua, et machinamenta tua narrabam.

4. Ἦδολέσχησα, καὶ ὀλιγοψύχησα τὸ πνεῦμά μου.

5. Προκατελάβοντο φυλακὰς οἱ ὀφθαλμοὶ μου. Ἄλλως, πάντες οἱ ἔχθροί μου.

Ἐταράχθην, καὶ οὐκ ἐλάλησα.

6, 7. Διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, καὶ ἔτη αἰῶνια ἐμνήσθην.

Καὶ ἐμελέτησα· νυκτὸς μετὰ τῆς καρδίας μου ἠδολέσχουν.

Καὶ ἔσκαλλον τὸ πνεῦμά μου.

9. Τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀποκόψει ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν. Ἄλλως, καὶ γενεᾶς.

10. Μὴ ἐπιλήσεται. Οἱ λοιποὶ, εἰ ἐπιλήσεται.

11. Καὶ εἶπα, Νῦν ἠρξάμην, αὐτὴ ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου. Ἐ, Καὶ εἶπα, Ὀδίνες μου εἰσὶν, ἀλλοίωσις δεξιᾶς τοῦ Ὑψίστου.

12, 13. Ἐμνήσθην τῶν ἔργων Κυρίου, ὅτι μνησθήσομαι ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν θαυμασίων σου. Καὶ μελετήσω ἐν πάσι τοῖς ἔργοις σου, καὶ ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασί σου ἀδολεσχήσω.

LXX INTERPRETES.

4. Meditabar, et defecit spiritus meus.

5. Anticipaverunt vigilias oculi mei. *Aliter*, omnes inimici mei.

Turbatus sum, et non sum locutus.

6, 7. Cogitavi dies antiquos: et annos æternos in mente habui.

Et meditatus sum: nocte cum corde meo meditabar.

Et scrutabam spiritum meum.

9. Misericordiam suam abscondet a generatione in generationem. *Aliter*, et generatione.

10. Num obliviscetur. *Reliqui*, si obliviscetur.

11. Et dixi, Nunc cæpi: hæc mutatio dexteræ Altissimi. V, Et dixi, Dolores mei sunt, mutatio dexteræ Altissimi.

12, 13. Memor fui operum Domini, quia memor ero ab initio mirabilium tuorum. Et meditabor in omnibus operibus tuis, et in adinventionibus tuis meditabor.

4.

5. Ἐκράτησας τὰς φυλακὰς τῶν ὀφθαλμῶν μου.

6, 7.

Καὶ ἐξηρεύησε τὸ πνεῦμά μου.

9.

10.

11. Καὶ εἶπα, Ὀδίνες μου εἰσὶν, ἀλλοίωσις δεξιᾶς Ὑψίστου.

12, 13.

THEODOTIO.

4.

5. Tennisti custodias oculorum meorum.

6, 7.

Et scrutatus est spiritus meus.

9.

10.

11. Et dixi, Dolores mei sunt, mutatio dexteræ Altissimi.

12, 13.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

אלהים בקדש דרךך 14	14.
הדעת בעמים תך 15	15.
קל נתנן שוקים 18	18.
קל רעמדן בגלגל 19	19.

שע-תי

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

14.
15.
18.
19.

ΑΚΥΛΑ Σ.

14. Ὁ Θεός, ἐν ἁγιασμένῳ ἢ ὁδῶ σου.
15.
18.
19. Φωνὴ βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

14. Deus, in sanctitate via tua. *Hieron.*, Deus, in sancto via tua.

15. Scire fecisti in populis fortitudinem tuam. *Hieron.*, ostendens in populis potentiam tuam.

18. Vocem dederunt aetheres. *Hieron.*, vocem dederunt nubes.

19. Vox tonitruui tui in rotunditate. *Hieron.*, vox tonitruui tui in rota.

Et contremuit. *Hieron.*, et comota est.

VULGATA LATINA.

14. Deus, in sancto via tua.

15. Notam fecisti in populis virtutem tuam.

18. Vocem dederunt nubes.

19. Vox tonitruui tui in rota.

Et contremuit.

AQUILA.

14. Deus, in sanctificato via tua.

15.

18.

19. Vox tonitruui tui in rota.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVI.

V. 1. Tituli lectiones partim ex Eusebio, partim ex mss. mutuamur.

V. 2. Σ., φωνῆ μου etc. Sic Eusebius. Lectiones vero alias exhibet Drusius.

V. 3. Σ., ἡ χεὶρ μου νυκτὸς ἐκτέτατο διηνεκῶς. Sic Eusebius. Drusius vero, ἐκτεταμένη. Alius, ἐκτέταται. Theodoretus, ἐκτέταται.

Ibid. Σ., οὐκ ἐπαίθετο etc. Eusebius.

V. 4. Σ., διελάλουν ἐν ἑμαυτῷ etc. Sic Eusebius et Regius unus. Drusius legit, διελάλουν ἑμαυτῶ, atque ita etiam Coislinianus unus : quæ lectio non spernenda.

V. 5. Ἄ., κατέσχες etc. Sic Drusius. Lectionem vero Symmachi ex Eusebio mutuamur. Drusius alio modo legit sic, ἐκάλουν τὰς ἀναδλίψεις τῶν ὀφθαλμῶν μου. Interpretationem etiam Theodotionis exhibet Drusius.

Ibid. Σ., διηπόρουν etc. Eusebius.

V. 6, 7. Σ., ἀνελογιστόμηνη etc. Eusebius.

Ibid. Σ., ἀλλὰ ψαλμούς etc. Eusebius.

Ibid. Ἄ., καὶ ἐσχάλευσε etc. Sic mss. et Drusius.

Hieronymus vero ad Suniam et Fret. legit, ἐσχάλλον. In lectione Symmachi vitiatum haud dubie fuit Eusebius, qui habet, καὶ ἀνὴρ συνῶν τὸ πνεῦμά μου : ex commutatione unius litteræ hæc lectionum

PSALMUS LXXVII.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

במשל 2	2.
אביעה חידות בני-קדם	
5 ויקם עזחן וביעקב	5.
6 לחדיעם לבניהם	6.
8 דור כדרר וסרה	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. In parabola. *Hieron.*, id.

Scaturiam ænigmata a principio. *Hieron.*, loquar ænigmata antiqua.

5. Et suscitavit testimonium in Jacob. *Hieron.*, statuit contestationem in Jacob.

6. Ad notificandum ea filiis suis. *Hieron.*, ut docerent filios suos.

8. Generatio declinans et rebellis. *Hieron.*, generatio declinans et provocans.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.
5.
6.
8.

ΑΚΥΛΑΣ.

2.
Ὁμωρήσω αἰνίγματα ἐξ ἀρχῆθεν.
5. Μαρτύριον ἀνεστήσατο τῷ Ἰακώβ.
6. Καὶ διηγῆσονται τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.
8.

VULGATA LATINA.

2. In parabolis.

Loquar propositiones ab initio.

5. Et suscitavit testimonium in Jacob.

6. Nota facere ea filiis suis.

8. Generatio prava et exasperans.

AQUILA.

2.

Pluam ænigmata ex initio.

5. Testimonium suscitavit ipse Jacob.

6. Et narrabunt filiis suis.

8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

14. Θεός, ἐν ἁγιασμῷ ἡ ὁδός σου.	14. Ὁ Θεός, ἐν τῷ ἁγίῳ ἡ ὁδός σου.	14.
15. Γνωστὴν ἐποίησας ἐν τοῖς ἔθνεσι τὴν ἰσχύῃ σου.	15. Ἐγνώρισας ἐν τοῖς λαοῖς τὴν δυνάμειν σου.	15.
18. Ἦχον ἔδωκεν αἰθέρι.	18. Φωνὴν ἔδωκαν αἱ νεφέλαι.	18.
19. Ἦχος βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ.	19. Φωνὴ βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ. Καὶ ἔντρομος ἐγενήθη. Οἱ λοιποὶ, καὶ ἐσεισθή.	19. Φωνὴ βροντῆς σου ἐν τῷ τροχῷ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

14. Deus, in sanctificatione via tua.	14. Deus, in sancto via tua.	14
15. Notam fecisti in gentibus fortitudinem tuam.	15. Notam fecisti in populis virtutem tuam.	15.
18. Vocem dedit æther.	18. Vocem dederunt nubes.	18.
19. Sonitus tonitruī tui in rota.	19. Vox tonitruī tui in rota.	19. Vox tonitruī tui in rota.

Et contremuit. *Reliqui*, et concussa est.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVI.

varietas oritur; nimirum τοῦ Ε in C, quæ litteræ in mss. unciali caractere scriptis sic semper descriptæ erant. Theodotionis lectionem habet Drusius. Nec prætermittendum est, Hieronymum ad Suniam legisse ad Symmachum, ἀντρεῦντων, ex qua voce librarius qui Eusebium ex vetustiori exemplari exscripsit, ἀνὴρ συνῶν effecit.

V. 9. Σ., συνετέλεσε etc. Sic Reg. unus ex Theodoro, itemque Theodoretus et Drusius.

V. 10. Coislin., Ἄ. μόνος καὶ οἱ Ο΄, μὴ, καὶ οἱ λοιποὶ πάντες, εἰ ἐκλήσται.

V. 11. Ἄ., καὶ εἶπα etc. Aquilæ, Symmachi et

Quintæ lectiones sic habet Eusebius; Theodotionis Regius unus.

V. 12 et 13. Σ., ἀνεμμησχόμην etc. Sic Eusebius, Regii duo et Drusius, qui habet προνοίας pro περινοίας, Regius unus, ἀνακλῶν pro ἀναπολῶν.

V. 14. Ἄ., ὁ Θεός, ἐν ἁγιασμένῳ etc. Sic mss. et Theodoretus. Euthymius vero: Symmachus pro sancto dicit, in sanctitate.

V. 15. Σ., γνωστὴν etc. Eusebius et Colbertinus.

V. 18. Σ., ἦχον etc. Colbertinus unus, Theodoretus et Drusius.

V. 19. Ἄ., Ο΄, Θ., φωνὴ etc. Eusebius.

Ibid. Οἱ λοιποὶ, καὶ ἐσεισθή. Eusebius et mss.

PSALMUS LXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.	2. Ἐν παραβολῇ. Ἄλλως, ἐν παραβολαῖς.	2. Ἐν παραβολῇ.
Ἄναβλύσω προβλήματα ἀρχαία.	Ἐθέλωμαι προβλήματα ἀπ' ἀρχῆς.	
5. Καὶ ἔστησε διαμαρτυρίαν τῷ Ἰακώβ.	5. Καὶ ἀνέστησε μαρτύριον ἐν Ἰακώβ.	5.
6. Καὶ διηγήσονται τοῖς υἱοῖς αὐτῶν.	6. Καὶ ἀπαγγελοῦσιν αὐτὰ τοῖς υἱοῖς; αὐτῶν.	6.
8. Γενεὰ ἀπειθής καὶ προσερίζουσα.	8. Γενεὰ σχολιά καὶ παραπικραίνουσα.	8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2.	2. In parabola. <i>Aliter</i> , in parabolis.	2. In parabola.
Scaturire faciam propositiones antiquas.	Loquar propositiones ab initio.	
5. Et statuit testificationem Jacob.	5. Et suscitavit testimonium in Jacob.	5.
6. Et narrabunt filiis suis.	6. Et annuntiabunt ea filiis suis.	6.
8. Generatio inobsequens et ligiosa.	8. Generatio prava et exasperans.	8.

τῆ καρδίᾳ,
τὸν Θεὸν τῷ

Γενεὰ ἤτις οὐ κατεύθυνεν ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπιστάθη
μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

15. Διέβρηξε πέτραν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ.

15.

Ἐψίστω ἐν

17. Παρεπίκραναν τὸν Ἐψίστων
ἐν ἀνύδρῳ.

17.

20. Τράπεζαν.

20.

21. Ἀνεβάλετο.

21.

24, 25. Καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδω-
κεν αὐτοῖς ἄρτον ἀγγέλων ἔφαγεν
ἄνθρωπος. Ε΄, ἄρτον δυναστῶν.

24, 25. Ἄρτον δυναστῶν.

26. Ἀπῆρε νότον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ
ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ
λίθα. Ἄλλος, ὠρμησεν καύσωνα.

26.

ἄμμον θαλασσῶν

27. Καὶ ἔδρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὡσεὶ
χρὸν σάρκας, καὶ ὡσεὶ ἄμμον θα-
λασσῶν πετεινὰ περρωτά.

27.

ἔβαλεν ἔνδον εἰς τὴν
αὐτῶν, κύκλιψ τῶν

28. Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς
παρεμβολῆς αὐτῶν, κύκλιψ τῶν σκη-
νωμάτων αὐτῶν.

28.

πρόντες ἐνεπλήσθησαν
τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν
ἵς, οὐκ ἀπέστησαν τῆς
αὐτῶν.

29. Καὶ ἐφάγοσαν, καὶ ἐνεπλή-
σθησαν σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν
αὐτῶν ἤνεγκεν αὐτοῖς, οὐκ ἐστερή-
θησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

29.

MMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

invita corde, et non
Deum spiritu suo.

Generatio quæ non direxit in
corde suo : et non fidelis fuit cum
Deo spiritus ejus.

15. Interruptit petram in cremo.

15.

manducandum cum Altissi-
mum in via.

17. Exacerbaverunt Altissimum
in inaquoso.

17.

mes.

20. Mensam.

20.

tratus est.

21. Distulit.

21.

Et frumentum celeste
eis : panem magnorum
avit homo.

24, 25. Et panem coeli dedit eis :
panem angelorum manducavit ho-
mo. V, panem potentium.

24, 25. Panem potentium.

distulit eorum de celo, et
in potentia sua notum.

26. Transtulit austrum de celo,
et induxit in virtute sua afri-
cum. *Alius*, impulit ventum uren-
tem.

26.

quasi arenam marium vo-
lennata.

27. Et pluit super eos sicut
pulverem carnes, et sicut arenam
maris volatilia pennata.

27.

injecit intus in castra
in circuitu tabernacula-

28. Et ceciderunt in medio ca-
strorum eorum, circa tabernacula
eorum.

28.

manducantes saturati
sunt, et concupiscentiam
attulit eis : non abstiterunt
in conscientia sua.

29. Et manducaverunt, et sa-
turati sunt nimis, et desiderium
eorum attulit eis : non sunt frau-
dati a desiderio suo.

29.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασιν.

ΑΚΥΛΑΣ.

זר לאהבן לב לאנאמנה אדר
אל רהר

... καὶ ἀδέβαιος πρὸς τὸν Θεὸν
τῷ πνεύματι τῷ ἑαυτῆς.

15 יבקע צרים במדבר	15.
17 למדחת עליון בעיה	17.
20 שאר	20.
21 ויתעבר	21.
24, 25 ודגן שמים נתן למו: לחם אבירים אכל איש	24, 25.
26 יסע קדים בשמים וינג בעז תימן	26.
27 וימטר עליהם כעפר שאר וכחל ימים עוף כנף	27.
28 ויפל בקרב מחנהו סביב ימשכנתו	28.
29 ויאכלו וישבעו מאד ותאותם יבא להם: לא זרו מתאותם	29.

15. Ἐσχίσα πέτρους ἐν ἐρήμῳ.
17. Τοῦ προσερίσαι Ὑψίστω ἐν ἀβάτω.
20. Κρέα.
21. Καὶ ἀνυπερβήτησεν.
24, 25. ... ἄρτον δυναστῶν ἔφα- γεν ἀνήρ.
26.
27.
28.
29.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Generatio non praeparavit cor suum : nec fidelis fuit cum Deo spiritus ejus. *Hieron.*, generatio quae non praeparavit cor suum : et non credidit Deo spiritus ejus.

Generatio quae non direxit cor suum ; et non est creditus cum Deo spiritus ejus.

... et non firma erga Deum spiritu suo.

15. Scidit petras in deserto. *Hieron.*, scidit petram in deserto.

15. Interrupit petram in eremo.

15. Scidit petras in deserto.

17. Ad exacerbandum Excelsum in solitudine. *Hieron.*, ut provocarent Excelsum in invio.

17. In iram excitaverunt Excelsum in inaquoso.

17. Ad litigandum cum Altissimo in invia.

20. Carnem. *Hieron.*, id.

20.

20. Carnes.

21. Et iratus est. *Hieron.*, non distulit.

21. Distulit.

21. Et non distulit.

24, 25. Et triticum caeleste dedit eis : panem fortium comedit vir. *Hieron.*, id.

24, 25. Et panem caeli dedit eis : panem angelorum manducavit homo.

24, 25...panem potentium comedit vir.

26. Proficisci fecit eorum in caelis, et induxit in fortitudine sua austrum. *Hieron.*, abstulit eorum de caelo, et induxit in fortitudine sua africanum.

26. Transtulit austrum de caelo, et induxit in virtute sua africanum.

26.

27. Et pluit super eos sicut pulverem carnem, et sicut arenam marium volatile alatum. *Hieron.*, et pluit super eos quasi pulverem carnes, et quasi arenam maris volatilia pennata.

27. Et pluit super eos sicut pulverem carnes, et sicut arenam maris volatilia pennata.

27.

28. Et cadere fecit in medio castrametationis ejus circa habitacula ejus. *Hieron.*, et ceciderunt in medio castrorum eorum, in circuitu tabernaculorum eorum.

28. Et ceciderunt in medio castrorum eorum circa tabernacula eorum.

28.

29. Et comederunt, et saturati sunt valde, et desiderium eorum attulit eis, non alienati sunt a desiderio suo. *Hieron.*, et comederunt et saturati sunt nimis : et desiderium eorum attulit eis : non indiguerunt de cupiditate sua.

29. Et manducaverunt et saturati sunt nimis, et desiderium eorum attulit eis : non sunt fraudati a desiderio suo.

29.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΟΝ.

Γενεὰ ἀπροαίρετος τῇ καρδίᾳ,
καὶ ἀδέβαιος πρὸς τὸν Θεὸν τῷ
πνεύματι τῷ ἑαυτῆς.

15.

17. Φιλονεικεῖν τῷ Ὑψίστῳ ἐν
δίψει ἐν ἀβάτῳ.

20. Κρέια.

21. Καὶ ἐχολώθη.

24, 25. Καὶ πυρὸν οὐράνιον παρ-
έσχεν αὐτοῖς, ἄρτον μεγάλων ἐφα-
γεν ἄνθρωπος.

26. Ὅς ἦρεν εὖρον ἐξ οὐρανοῦ,
καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐ-
τοῦ νότον.

27. . . . ὡσεὶ ἄμμον θαλασσῶν
πετεινὰ πτερωτά.

28. Καὶ ἐπέβαλεν ἔνδον εἰς τὴν
παρεμβολὴν αὐτῶν, κύκλῳ τῶν
σκηνῶν.

29. Καὶ φαγόντες ἐνεπλήσθησαν
σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν
ἤγεγεν αὐτοῖς, οὐκ ἀπέστησαν τῆς
ἐπιθυμίας αὐτῶν.

Γενεὰ ἤτις οὐ κατεύθυνεν ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπιστώθη
μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

15. Διέρρηξε πέτραν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ.

17. Παρεπίκραναν τὸν Ὑψίστον
ἐν ἀνύδρῳ.

20. Τράπεζαν.

21. Ἀνεβάλετο.

24, 25. Καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδω-
κεν αὐτοῖς· ἄρτον ἀγγέλων ἐφαγεν
ἄνθρωπος. Ε΄, ἄρτον δυναστῶν.

26. Ἀπῆρε νότον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ
ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ
λίβα. Ἄλλος, ὠρμησεν καύσωνα.

27. Καὶ ἔθρεξεν ἐπ' αὐτοὺς ὡσεὶ
χοῦν σάρκας, καὶ ὡσεὶ ἄμμον θα-
λασσῶν πετεινὰ πτερωτά.

28. Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς
παρεμβολῆς αὐτῶν, κύκλῳ τῶν σκη-
νωμάτων αὐτῶν.

29. Καὶ ἐφάγοσαν, καὶ ἐνεπλή-
σθησαν σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν
αὐτῶν ἤγεγεν αὐτοῖς, οὐκ ἐστερή-
θησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Generatio invita corde, et non
firma erga Deum spiritu suo.

15.

17. Ad rixandum cum Altissi-
mo in siti in invia.

20. Carnes.

21. Et iratus est.

24, 25. Et frumentum coeleste
præbuit eis : panem magnorum
manducavit homo.

26. Qui tulit eorum de cælo, et
induxit in potentia sua notum.

27... quasi arenam marium vo-
latilia pennata.

28. Et injecit intus in castra
eorum, in circuitu tabernaculo-
rum.

29. Et manducantes saturati
sunt valde, et concupiscentiam
eorum attulit eis : non abstiterunt
a concupiscentia sua.

Generatio quæ non direxit in
corde suo : et non fidelis fuit cum
Deo spiritus ejus.

15. Interruptit petram in eremo.

17. Exacerbaverunt Altissimum
in inaquoso.

20. Mensam.

21. Distulit.

24, 25. Et panem coeli dedit eis :
panem angelorum manducavit ho-
mo. V, panem potentium.

26. Transtulit austrum de cæ-
lo, et induxit in virtute sua afri-
cum. Alius, impulit ventum uren-
tem.

27. Et pluit super eos sicut
pulverem carnes, et sicut arenam
maris volatilia pennata.

28. Et ceciderunt in medio ca-
strorum eorum, circa tabernacula
eorum.

29. Et manducaverunt, et sa-
turati sunt nimis, et desiderium
eorum attulit eis : non sunt frau-
dati a desiderio suo.

15.

17.

20.

21.

24, 25. Ἄρτον δυναστῶν.

26.

27.

28.

29.

15.

17.

20.

21.

24, 25. Panem potentium.

26.

27.

28.

29.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

זדר לא-הנהק לבו לא-נאמנה אה-
אל רהז

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

... καὶ ἀέθαιος πρὸς τὸν Θεὸν
τῷ πνεύματι τῷ ἑαυτῆς.

15 יבקע צרים במדבר 15.

15. Ἐσχισε πέτρους ἐν ἐρήμῳ.

17 למחות עליך בעיה 17.

17. Τοῦ προσερίσαι Ὑψίστην ἐν
ἀβάτω.

20 שאר 20.

20. Κρέα.

21 ויתעבר 21.

21. Καὶ ἀνυπερβήτησεν.

24, 25 ודגן שמים נתן למו : לחם
אבירים אכל איש 24, 25.

24, 25. ... ἄρτον δυναστῶν ἔφα-
γεν ἀνήρ.

26 יסע קדים בשמים ויתג בעז
תיבן 26.

26.

27 וימטר עליהם כעפר שאר
וכחל ימים עוף כנף 27.

27.

28 ויפול בקרב מחנהו פביג
למשכנתו 28.

28.

29 ויאכלו וישבעו מאד ותאותם
יבא להם : לא-זרו מתאותם 29.

29.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Generatio non præparavit cor suum : nec fidelis fuit cum Deo spiritus ejus. *Hieron.*, generatio quæ non præparavit cor suum : et non credit Deo spiritus ejus.

Generatio quæ non direxit cor suum ; et non est creditus cum Deo spiritus ejus.

... et non firma erga Deum spiritu suo.

15. Scidit petras in deserto. *Hieron.*, scidit petram in deserto.

15. Interrupit petram in eremo.

15. Scidit petras in deserto.

17. Ad exacerbandum Excelsum in solitudine. *Hieron.*, ut provocarent Excelsum in invio.

17. In iram excitaverunt Excelsum in inaquoso.

17. Ad litigandum cum Altissimo in inavia.

20. Carnem. *Hieron.*, id.

20.

20. Carnes.

21. Et iratus est. *Hieron.*, non distulit.

21. Distulit.

21. Et non distulit.

24, 25. Et triticum cœleste dedit eis : panem fortium comedit vir. *Hieron.*, id.

24, 25. Et panem cœli dedit eis : panem angelorum manducavit homo.

24, 25... panem potentium comedit vir.

26. Profcisci fecit eorum in cœlis, et induxit in fortitudine sua austrum. *Hieron.*, abstulit eorum de cœlo, et induxit in fortitudine sua africanum.

26. Transtulit austrum de cœlo, et induxit in virtute sua africanum.

26.

27. Et pluit super eos sicut pulverem carnem, et sicut arenam marium volatile alatum. *Hieron.*, et pluit super eos quasi pulverem carnes, et quasi arenam maris volatilia pennata.

27. Et pluit super eos sicut pulverem carnes, et sicut arenam maris volatilia pennata.

27.

28. Et cadere fecit in medio castrametationis ejus circa habitacula ejus. *Hieron.*, et ceciderunt in medio castrorum eorum, in circuitu tabernaculorum eorum.

28. Et ceciderunt in medio castrorum eorum circa tabernacula eorum.

28.

29. Et comederunt, et saturati sunt valde, et desiderium eorum attulit eis, non alienati sunt a desiderio suo. *Hieron.*, et comederunt et saturati sunt nimis : et desiderium eorum attulit eis : non indiguerunt de cupiditate sua.

29. Et manducaverunt et saturati sunt nimis, et desiderium eorum attulit eis : non sunt fraudati a desiderio suo.

29.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Γενεὰ ἀπροαίρετος τῆ καρδία,
καὶ ἀθέβαιος πρὸς τὸν Θεὸν τῷ
πνεύματι τῷ ἑαυτοῦ.

15.

17. Φιλονεικεῖν τῷ Ὑψίστῳ ἐν
δίψει ἐν ἀβάτῳ.

20. Κρέια.

21. Καὶ ἐχολώθη.

24, 25. Καὶ πυρὸν οὐράνιον παρ-
έσχεν αὐτοῖς, ἄρτον μεγάλων ἐφα-
γεν ἄνθρωπος.

26. Ὅς ἦρεν εὐρον ἐξ οὐρανοῦ,
καὶ ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐ-
τοῦ νότον.

27. . . . ὥσει ἄμμον θαλασσῶν
πετεινὰ πτερωτά.

28. Καὶ ἐπέβαλεν ἔνδον εἰς τὴν
παρεμβολὴν αὐτῶν, κύκλω τῶν σκη-
νηκῶν.

29. Καὶ φαγόντες ἐνεπλήσθησαν
σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν αὐτῶν
ἤνεγκεν αὐτοῖς, οὐκ ἀπέστησαν τῆς
ἐπιθυμίας αὐτῶν.

Γενεὰ ἦτις οὐ κατεύθυνεν ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς, καὶ οὐκ ἐπιστώθη
μετὰ τοῦ Θεοῦ τὸ πνεῦμα αὐτῆς.

15. Διέρρηξε πέτραν ἐν τῇ ἐρή-
μῳ.

17. Παρεπίκραναν τὸν Ὑψίστον
ἐν ἀνύδρῳ.

20. Τράπεζαν.

21. Ἀνεβάλετο.

24, 25. Καὶ ἄρτον οὐρανοῦ ἔδω-
κεν αὐτοῖς ἄρτον ἀγγέλων ἐφαγεν
ἄνθρωπος. Ε΄, ἄρτον δυναστῶν.

26. Ἀπῆρε νότον ἐξ οὐρανοῦ, καὶ
ἐπήγαγεν ἐν τῇ δυναστείᾳ αὐτοῦ
λίβα. Ἄλλος, ὠρμησεν καύσωνα.

27. Καὶ ἔβρεξεν ἐπ' αὐτοῦς ὥσει
χοῦν σάρκας, καὶ ὥσει ἄμμον θα-
λασσῶν πετεινὰ πτερωτά.

28. Καὶ ἐπέπεσον εἰς μέσον τῆς
παρεμβολῆς αὐτῶν, κύκλω τῶν σκη-
νημάτων αὐτῶν.

29. Καὶ ἐφάγοσαν, καὶ ἐνεπλή-
σθησαν σφόδρα, καὶ τὴν ἐπιθυμίαν
αὐτῶν ἤνεγκεν αὐτοῖς, οὐκ ἐστερή-
θησαν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Generatio invita corde, et non
firma erga Deum spiritu suo.

15.

17. Ad rixandum cum Altissi-
mo in siti in invidia.

20. Carnes.

21. Et iratus est.

24, 25. Et frumentum caeleste
præbuit eis : panem magnorum
manducavit homo.

26. Qui tulit eorum de cœlo, et
induxit in potentia sua notum.

27... quasi arenam marium vo-
latilia pennata.

28. Et injecit intus in castra
eorum, in circuitu tabernaculo-
rum.

29. Et manducantes saturati
sunt valde, et concupiscentiam
eorum attulit eis : non abstiterunt
a concupiscentia sua.

Generatio quæ non direxit in
corde suo : et non fidelis fuit cum
Deo spiritus ejus.

15. Interrupit petram in eremo.

17. Exacerbaverunt Altissimum
in iniquo.

20. Mensam.

21. Distulit.

24, 25. Et panem cœli dedit eis :
panem angelorum manducavit ho-
mo. V, panem potentium.

26. Transtulit austrum de cœ-
lo, et induxit in virtute sua afri-
cum. Alius, impulit ventum uren-
tem.

27. Et pluit super eos sicut
pulverem carnes, et sicut arenam
inaris volatilia pennata.

28. Et ceciderunt in medio ca-
strorum eorum, circa tabernacula
eorum.

29. Et manducaverunt, et sa-
turati sunt nimis, et desiderium
eorum attulit eis : non sunt frau-
dati a desiderio suo.

15.

17.

20.

21.

24, 25. Ἄρτον δυναστῶν.

26.

27.

28.

29.

15.

17.

20.

21.

24, 25. Panem potentium.

26.

27.

28.

29.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΕ

30 עוד אכלם בפיהם : ואף
אלהים ו עלה בהם

30. Ἐλλητικοὶς γράμμασι.

30.

31 ויהרג במשמניהם וסודרי
ישראל הכריזע

31.

31. Καὶ ἀπέχτεινεν ἐν λιπαροῖς
αὐτῶν....

33 ויכל- בתבל ימיהם ושנתם
בבדה

33.

33. Καὶ συνετέλεισεν ὡς ἐτηρῆ
τὰς ἡμέρας αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτη αὐ-
τῶν κατέσπευσεν.

35 עליך גאלם

35.

35.

36 ינזב-ל

36.

36. Ἐψεύσαντο αὐτῶν.

38 והוא רחום ו ינפר עק ולא-

38.

38.

ישחית הרבה להשיב אפי ולא-
עיר כל- הבות

42 לא-זכר את-יוד יום אשר-
פדם בני-צר

42.

42.

43 אשר-שם במצרים אתחזו
ומפתיו בשדה- צעק

43.

43.

44 ויהפך לדם יאריהם ונחליהם
בל-ישחיק

44.

44. Αἱ κατάβρομαι αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

30. Adhuc esca eorum in ore eorum, et ira Dei ascendit in eos. *Hieron.*, cum adhuc cibus esset in ore eorum. Furor ergo Dei ascendit super eos.

30. Adhuc escæ eorum erant in ore ipsorum, et ira Dei ascendit super eos.

30.

31. Et occidit in pingues eorum, et electos Israel incurvavit. *Hieron.*, et occidit pingues eorum, et electos Israel incurvavit.

31. Et occidit pingues eorum, et electos Israel impedit.

31. Et occidit in pinguibus eorum...

33. Et consumpsit in vanitate dies eorum, et annos eorum in terrore. *Hieron.*, et consumpsit in vanitate dies eorum, et annos eorum velociter.

33. Et defecerunt in vanitate dies eorum, et anni eorum cum festinatione.

33. Et consumpsit ut vaporem dies eorum, et annos eorum acceleravit.

35. Excelsus redemptor eorum est. *Hieron.*, *id.*

35. Excelsus redemptor eorum est.

35.

36. Mentiti sunt ei. *Hieron.*, *id.*

36. Mentiti sunt ei.

36. Mentiti sunt ei.

38. Et ipse misericors, propitiabitur iniquitati, et non disperdet: et multiplicabit ad averendum furorem suum: et non suscitabit omnem iram suam. *Hieron.*, ipse vero misericors propitiabitur iniquitati, et non disperdet, multumque avertit iram suam, et non suscitavit totum furorem suum.

38. Ipse autem est misericors, et propitius fiet peccatis eorum: et non disperdet eos. Et abundavit ut averteret iram suam, et non ascendit omnem iram suam.

38.

42. Non sunt recordati manus ejus, diei qua redemit eos de angustia. *Hieron.*, non sunt recordati manus ejus: diei qua redemit eos a tribulante.

42. Non sunt recordati manus ejus, die qua redemit eos de manu tribulantjs.

42.

43. Qui posuit in Ægypto signa sua, et portenta sua in campo Sohan. *Hieron.*, qui fecit in Ægypto signa sua, et ostenta sua in campo Taneos.

43. Sicut posuit in Ægypto signa sua, et prodigia sua in campo Taneos.

43.

44. Et convertit in sanguinem rivos eorum, et fluentia eorum, ne biberent. *Hieron.*, qui convertit in sanguinem fluvios eorum, et vivos eorum ne biberent.

44. Et convertit in sanguinem flumina eorum, et imbres eorum, ne biberent.

44. Defluxus eorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

30. Ἐτι τῆς βρώσεως αὐτῶν οὐ-
σης ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν, ὄργη
θεοῦ ἐπῆλθεν αὐτοῖς.

31. Καὶ ἀπέκτεινε τοὺς λιπαρω-
τέρους αὐτῶν, καὶ τοὺς νεανίσκους
τοῦ Ἰσραὴλ ὠκλασεν.

33.

35. Ὁ Ὑψιστος ὑπερεμάχησεν
αὐτῶν.

36. Ἐψεύσαντο αὐτῶ.

38. Αὐτὸς ἐλεήμων, ἐξιλάσκειν
ἁμαρτίας, καὶ μὴ διαφθείρων. Καὶ
ἐπὶ πολὺ ἀπέστρεψεν τὴν ὄργην
αὐτοῦ, καὶ οὐ διήγειρεν ὄλον τὸν
θυμὸν αὐτοῦ.

42. Οὐκ ἀνεμιμήσκοντο τὴν χει-
ρα αὐτοῦ, τὴν ἡμέραν ἐν ἧ ἔρβύ-
σατο αὐτὸν ἐκ τοῦ θλίβοντος.

43. Τοῦ ποιήσαντος τὰ σημεῖα
αὐτοῦ καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ ἐν Αι-
γύπτῳ, ἐν πεδίῳ Τάνεως.

44. Τοῦ μεταβαλόντος εἰς αἷμα
τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ῥεῖ-
θρα αὐτῶν ἵνα μὴ πίωσι.

SYMMACHUS.

30. Cum adhuc esca eorum
esset in dentibus eorum, ira igitur
Dei invasit illos.

31. Et occidit pinguires eorum,
et juvenes Israelis prostravit.

33.

35. Altissimus pugnavit pro eis.

36. Mentiti sunt ei.

38. Ipse misericors propitius
peccato, et non disperdens. Et
multum avertit iram suam, et non
excitavit totum furorem suum.

42. Non sunt recordati manus
ejus, diei qua liberavit eum de
tribulante.

43. Ejus qui fecit signa sua et
prodigia sua in Ægypto, in campo
Taneos.

44. Qui immutavit in sangui-
nem flumina eorum, et alveos eo-
rum ut non biberent.

30. Ἐτι τῆς βρώσεως αὐτῶν οὐ-
σης ἐν τῷ στόματι αὐτῶν, καὶ ὄργη
τοῦ Θεοῦ ἀνέβη ἐπ' αὐτούς.

31. Καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πίοσι
αὐτῶν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ Ἰσ-
ραὴλ συνεπόδισεν. Ἐ', ἐν τοῖς πίο-
σιν αὐτῶν.

33. Καὶ ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι
αἱ ἡμέραι αὐτῶν, καὶ τὰ ἔτη αὐτῶν
μετὰ σπουδῆς.

35. Ὁ Ὑψιστος λυτρωτὴς αὐτῶν
ἐστι.

36. Ἐψεύσαντο αὐτῶ.

38. Αὐτὸς δὲ ἐστὶν οἰκτίρμων,
καὶ ἱλάσεται ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῶν,
καὶ οὐ διαφθερεῖ. Καὶ πληθυνεῖ τοῦ
ἀποστρέψαι τὸν θυμὸν αὐτοῦ, καὶ
οὐχὶ ἐκκαύσει πᾶσαν τὴν ὄργην αὐ-
τοῦ.

42. Οὐκ ἐμνήσθησαν τῆς χειρὸς
αὐτοῦ, ἡμέρας ἧς ἐλυτρώσατο αὐ-
τοὺς ἐκ χειρὸς θλίβοντος.

43. Ὡς ἔθετο ἐν Αἰγύπτῳ τὰ
σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ
ἐν πεδίῳ Τάνεως.

44. Καὶ μετέστρεψεν εἰς αἷμα
τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν, καὶ τὰ ὀμ-
βρήματα αὐτῶν, ὅπως μὴ πίωσιν.

LXX INTERPRETES.

30. Adhuc escæ eorum erant in
ore ipsorum, et ira Dei ascendit
super eos.

31. Et occidit in pinguibus eo-
rum, et electos Israel compedivit.
V, in pinguibus eorum.

33. Et defecerunt in vanitate
dies eorum, et anni eorum cum
festinatione.

35. Excelsus redemptor eorum
est.

36. Mentiti sunt ei.

38. Ipse autem est misericors,
et propitius fiet peccatis eorum :
et non disperdet. Et abunda-
bit ut avertat iram suam : et non
accendet omnem iram suam.

42. Non sunt recordati manus
ejus, die qua redemit eos de manu
tribulantis.

43. Sicut posuit in Ægypto si-
gna sua, et prodigia sua in campo
Taneos.

44. Et convertit in sanguinem
flumina eorum, et imbres eorum,
ut non biberent.

30.

31. Καὶ ἀπέκτεινεν ἐν τοῖς πίο-
σιν αὐτῶν.

33.

35.

36. Ἐψεύσαντο αὐτῶ.

38.

42.

43.

44.

THEODOTIO.

30.

31. Et occidit in pinguibus eo-
rum.

33.

35.

36. Mentiti sunt ei.

38.

42.

43.

44.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

45. יִשְׂרָאֵל בָּהֶם עָרַב וַיִּאֲכַלֵּם
וַצִּפְרֵדַע וַתְּשׂוּחֵתֵם
46. וַיִּתֵּן לְחֹסֶל יִבְלֹם וַיִּגְעֵם
לְאַרְבֵּה
47. יִהְיֶה בְּבֶרֶד גַּפְנִים וּשְׂקֵמֹתָם
בְּחֹמֶל
48. וַיִּסְגֵּר לְבֶרֶד בְּעִירָם וּמִקְנֵיהֶם
לְרֹשְׁפִים
49. מִשְׁלַחַת מִלֹּאכֵי רַעִים
50. יִשְׁלַם נִחְיָב לְאִפֹּ
51. רֵאשִׁית אֲתֹנִים בְּאֶדְלֵי-הֶם
53. וַיִּנְחַם רַבְּמַח וּלֹא פָחַד
54. הִרְ-וֹה קִנְיָה יִמִּיֹ
57. וַיִּבְגְּדוּ
58. בְּבִמְתָּם

- 45.
- 46.
- 47.
- 48.
- 49.
- 50.
- 51.
- 53.
- 54.
- 57.
- 58.

45. Παμμύϊαν.
46. Τῷ βροῦχῳ.
47. Ἐν κρύει.
- 48.
- 49.
50. Ὀδοποίησεν ἀτραπὸν τῷ θυμῷ αὐτοῦ.
51. Ἐν ταῖς σκέπαις Χάμ.
53. Καὶ καθωδήγησεν αὐτοὺς εἰς πεποιθήσιν, καὶ οὐκ ἐπτοήθησαν.
- 54.
57. Καὶ ἡσυνθέτησαν.
58. Ἐν τοῖς ὑψηλοῖς αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

45. Misit in eos mixtionem et comedit eos, et ranam et disperdidit eos. *Hieron.*, qui immisit in eis omne genus muscarum ut comederent eos, et ranas ut disperderent eos.
46. Et dedit brucho germen eorum, et laborem eorum locustæ. *Hieron.*, qui dedit brucho germen eorum, et laborem eorum locustæ.
47. Occidit in grandine vineam eorum, et sycomoros eorum in pruina. *Hieron.*, qui occidit in grandine vineas eorum, et sycomoros eorum in frigore.
48. Et tradidit grandini jumentum eorum, et pecora eorum carbonibus. *Hieron.*, qui tradidit grandini pascua eorum, et jumenta eorum volucris.
49. Inimissionem angelorum malorum. *Hieron.*, *id.*
50. Ponderavit semitam iræ suæ. *Hieron.*, munivit semitam furori suo.
51. Principium fortitudinum in tabernaculis Cham. *Hieron.*, principium partus in tabernaculis Cham.
53. Et duxit eos cum fiducia, et non expaverunt. *Hieron.*, et eduxit eos cum fiducia et absque timore.
54. Montem istum acquisivit dextera ejus. *Hieron.*, montem istum, quem possedit dextera ejus.
57. Et prævaricati sunt. *Hieron.*, *idem.*
58. In excelsis suis. *Hieron.*, *id.*

45. Misit in eos cynomyiam et comedit eos, et ranam, et disperdidit eos.
46. Et dedit ærugini fructus eorum, et labores eorum locustæ.
47. Et occidit in grandine vineas eorum, et moros eorum in pruina.
48. Et tradidit grandini jumenta eorum, et possessionem eorum igni.
49. Immissionem per angelos malos.
50. Viam fecit semitæ iræ suæ.
51. Primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.
53. Et deduxit eos in spe, et non timuerunt.
54. Montem quem acquisivit dextera ejus.
57. Et non servaverunt pactum.
58. In colibus suis.

45. Omnimodam muscam.
46. Brucho.
47. In glacie.
- 48.
- 49.
50. Complanaavit semitam iræ suæ.
51. In tentoriis Cham.
53. Et deduxit eos in fiduciam, et non expaverunt.
- 54.
57. Et prævaricati sunt.
58. In excelsis suis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

45. Τοῦ ἐπιπέμφαντος αὐτοῖς κυνόμυϊαν φαγεῖν αὐτούς, καὶ βάρτραγον διαφθεῖραι αὐτούς.

46. Τοῦ δόντος τῷ μυζήτῃ τὰ γεννήματα αὐτῶν, καὶ τοὺς κόπους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.

47. Τοῦ ἀποκτείναντος ἐν χαλάζῃ τὴν ἄμπελον αὐτῶν, καὶ τὰς συκομῶρους αὐτῶν ἐν σκώληκι.

48. Τοῦ ἐκδόντος λοιμῶν τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὰ κτήματα αὐτῶν οἰκνοῖς.

49. Ἐπαποστολὴν ἀγγέλων κακούντων.

50. Διέστρωσε ἀτραπὸν τῇ ὁρῇ αὐτοῦ.

51. Πρωτεῖον δυνάμεως αὐτῶν ἐν ταῖς σκηνώσεσι Χάμ.

53. Ὁδήγησεν αὐτούς ἀφόδους καὶ ἀποτόητους.

54. Ὅρος δ' ἐκτίσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ.

57. Καὶ ἠσυνθέτησαν.

58.

SYMMACHUS.

45. Qui misit ipsis cynomyiam ad comedendum eos, et ranam ad disperdendum eos.

46. Qui dedit ærugini fructus eorum, et labores eorum locustæ.

47. Qui occidit in grandine vineam eorum, et sycamoros eorum in verme.

48. Qui tradidit pesti jumenta eorum, et possessiones eorum avibus.

49. Immissionem angelorum mala inferentium.

50. Stravit callem iræ suæ.

51. Primitias virtutis eorum in tabernaculis Cham.

53. Duxit eos sine timore et sine pavore.

54. Montem quem acquisivit dextera ejus.

57. Et prævaricati sunt.

58.

45. Ἐξαπέστειλεν εἰς αὐτούς κυνόμυϊαν, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ βάρτραγον, καὶ διέφθειρεν αὐτούς.

46. Καὶ ἔδωκε τῇ ἐρυσίβῃ τὸν καρπὸν αὐτῶν, καὶ τοὺς κόπους αὐτῶν τῇ ἀκρίδι.

47. Ἀπέκτεινε ἐν χαλάζῃ τὴν ἄμπελον αὐτῶν, καὶ τὰς συκαμίλους αὐτῶν ἐν τῇ πάχυνῃ.

48. Καὶ παρέδωκεν ἐν χαλάζῃ τὰ κτήνη αὐτῶν, καὶ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν τῷ πυρὶ.

49. Ἀποστολὴν δὲ ἀγγέλων πονηρῶν.

50. Ὁδοποίησε τρίβον τῇ ὁρῇ αὐτοῦ.

51. Ἀπαρχὴν παντὸς κόπου αὐτῶν ἐν τοῖς σκηνώμασι Χάμ.

53. Καὶ ὠδήγησεν αὐτούς ἐν ἐλπίδι, καὶ οὐκ ἐδειλίασαν.

54. Ὅρος τοῦτο δ' ἐκτίσατο ἡ δεξιὰ αὐτοῦ.

57. Καὶ ἠσυνθέτησαν.

58. Ἐν τοῖς βουνοῖς αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

45. Misit in eos cynomyiam et comedit eos, et ranam, et disperdidit eos.

46. Et dedit ærugini fructus eorum, et labores eorum locustæ.

47. Occidit in grandine vineam eorum, et sycaminos eorum in pruina.

48. Et tradidit grandini jumenta eorum, et possessionem eorum igni.

49. Immissionem per angelos malos.

50. Complnavit semitam iræ suæ.

51. Primitias omnis laboris eorum in tabernaculis Cham.

53. Et deduxit eos in spe, et non timuerunt.

54. Montem huncquem acquisivit dextera ejus.

57. Et prævaricati sunt.

58. In collibus suis.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

53.

54.

57. Καὶ ἠσυνθέτησαν.

58.

THEODOTIO.

45.

46.

47.

48.

49.

50.

51.

53.

54.

57. Et prævaricati sunt.

58.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικαὶ γραφαί.

ΑΚΥΦΑΛ.

50 שָׁמַע אֱלֹהִים וְהִנָּחַם
וְכִסָּם מִבְּרִשְׁמֵאל

60 רִשַׁם מִשְׁקַן שֵׁל אֱזֵל שֵׁן
בְּמִם

61 עָד

62 וְיָסַר לְדָבַר עַם וּבְחִלּוֹד
וְהִנָּחַם

63 לֹא הִלְלוּ

64 הִלְמִחְתִּיז לֹא תַנְבִּיחַ

65 כַּבֵּד כְּחֹדֶק מִיָּן

69 וַיִּבֶן מִבְּרִישְׁמֵאל מִקְדֶּשׁ
כִּסְיָן יִסֵּה לְעַלְמָא

71 כַּבֵּד עֲלִיזָה הַבִּיא

72 כִּסֵּם לְבָבָא וְהִנָּחְתָּה כְּפִי יִסֵּם

50.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

69.

71.

72.

50. ἤκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ἠνέμωσεν
ἐκείνους.

60.

61. Κρίνας αὐτοῦ.

62.

63. Οὐχ ὑμνήθησαν.

64.

65. Ὡς δυνατὸς κραγαυοῦτος
ἐξ αἴνου.

69. Καὶ κτισθεὶς ἐποίησεν ἱερόν ἐν
βίβῳ ἁγίᾳ αὐτοῦ.

71. Ἀπὸ βουβόων λαγαυοῦτων
ἔγαγεν αὐτόν.

72. Κατὰ τὴν ἀκλόνητον τῆς περὶ
θαλάσσης αὐτοῦ, καὶ ἐν φρονήσει
αὐτοῦ αὐτοῦ καταβέβησαν αὐτοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

59. Audivit Deus, et iratus est. *Hieron.*, audivit Deus, et non distulit.

Et reprobavit valde Israel. *Hieron.*, et projecit valde Israel.

60. Et reliquit tabernaculum Silo: tentorium collocavit in homine. *Hieron.*, et reliquit tabernaculum Silo: tentorium quod collocavit inter homines.

61. Fortitudinem suam. *Hieron.*, gloriam eorum.

62. Et tradidit gladio populum suum: et in hereditatem suam iratus est. *Hieron.*, et conclusit in gladio populum suum, et in hereditatem suam non distulit.

63. Non epithalamio celebratae sunt. *Hieron.*, nemo luxit.

64. Et viduae ejus non fleverunt. *Hieron.*, et viduae ejus non sunt fletae.

65. Tamquam potens exclaimans praevino. *Hieron.*, quasi fortis post crapulam vini.

69. Et aedificavit sicut excelsa sanctuarium suum. *Hieron.*, et aedificavit in similitudine monocerotis sanctuarium suum.

Sicut terram fundavit eam in saeculum. *Hieron.*, quasi terram fundavit illud in saeculum.

71. De post foetas adduxit eum. *Hieron.*, sequentem foetas adduxit eum.

72. Secundum simplicitatem cordis sui, et in intelligentiis volarum suarum duxit eos. *Hieron.*, in simplicitate cordis sui, et in prudentia manuum suarum dux eorum fuit.

59. Audivit Deus, et sprevit.

Et ad nihilum redegit valde Israel.

60. Et repulit tabernaculum Silo, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.

61. Virtutem eorum.

62. Et conclusit in gladio populum suum, et hereditatem suam sprevit.

63. Non sunt lamentatae.

64. Et viduae eorum non plorantur.

65. Tamquam potens crapalatus a vino.

69. Et aedificavit sicut unicornium sanctificium suum.

In terra quam fundavit in saecula.

71. De post foetantes accepit eum.

72. In innocentia cordis sui, et in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

59. Audivit Deus, et non distulit.

60.

61. Robor eorum.

62.

63. Non hymnis celebratae sunt.

64.

65. Tamquam potens crapalatus a vino.

69. Et aedificavit simile excelsis sanctificium suum.

71. De post foetas adduxit eum.

72. Secundum simplicitatem cordis sui, et in prudentia volarum suarum deduxit eos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ἐχολώθη.
 Καὶ ἀπεδοκίμασε σφόδρα τὸν Ἰσραήλ.
 60. Καὶ ἀπέρριψε τὴν σκηνῶσιν τὴν Σηλὼμ, καὶ τὴν σκηνῶσιν τὴν Ἰερουθεῖσαν ἐν ἀνθρώποις.
 61.
 62. Καὶ ἐξέδωκεν εἰς μάχαιραν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερέιδεν.
 63. Οὐκ ἐπηνέθησαν.
 64. Καὶ αἱ κηρυθεῖσθαι αὐτῶν οὐκ ἐκλαυσαν.
 65. Ὡς θυνατὸς διαλαλῶν ἐξ οἴνου.
 66. Καὶ ψυχοδόμησεν ὡς τὰ ὕψηλά τ' ἐδ' ἅγιον αὐτοῦ.
 Ὡς τὴν γῆν ἦν ἐθεμελίωσεν εἰς τὸν αἰῶνα.
 71. Ἀκολουθοῦντά ἐγκύμοσιν ἔγαγεν αὐτόν.
 72. Κατὰ τὴν ἀπλότητα τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν καθαρότητα τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ὑπερεῖδε.
 Καὶ ἐξουδένωσε σφόδρα τὸν Ἰσραήλ.
 60. Καὶ ἀπόσατο τὴν σκηνὴν Σηλὼμ, σκηνῶμα αὐτοῦ οὐ κατασκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις.
 61. Ἴσχυν αὐτῶν.
 62. Καὶ συνέκλεισεν εἰς ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερέιδε.
 63. Οὐκ ἐπινέθησαν.
 64. Καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυσήσονται.
 65. Ὡς θυνατὸς κεκραιπαληκῶς ἐξ οἴνου.
 66. Καὶ ψυχοδόμησεν ὡς μονοκάρωτων τὸ ἅγιον αὐτοῦ.
 Ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.
 71. Ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαβεν αὐτόν.
 72. Ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

59.
 60. Σκηνῶμα αὐτοῦ οὐ κατασκήνωσεν ἐν ἀνθρώποις.
 61.
 62.
 63. Οὐκ ἐπηνέθησαν.
 64.
 65.
 66. Καὶ ψυχοδόμησεν ὡς μονοκάρωτων τὸ ἅγιον αὐτοῦ.
 71.
 72. Καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

59. *Audivit Deus, et iratus est.*
 Et *reprobavit valde Israel.*
 60. Et *repolit tabernaculum Selom, et tabernaculum stabilitum in hominibus.*
 61.
 62. Et *tradidit in gladium populum suum, et hæreditatem suam despexit.*
 63. *Non laudatæ sunt.*
 64. Et *viduæ eorum non fleverunt.*
 65. *Tamquam potens disserens ex vino.*
 66. Et *ædificavit ut excelsa sanctificium suum.*
 Sicut *terram, quam fundavit in sæculum.*
 71. *Sequentem foetas adduxit eum.*
 72. *Secundum simplicitatem cordis sui, et secundum puritatem manuum suarum duxit eos.*

59. *Audivit Deus, et sprexit.*
 Et *ad nihilum redegit valde Israel.*
 60. Et *repolit tabernaculum Selom, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.*
 61. *Virtutem eorum.*
 62. Et *conclisit in gladio populum suum, et hæreditatem suam sprexit.*
 63. *Non sunt lamentata.*
 64. Et *viduæ eorum non plerantur.*
 65. *Tamquam potens crapulatus a vino.*
 66. Et *ædificavit sicut unicornium sanctificium suum.*
 In *terra fundavit eam in sæculum.*
 71. *De post foetantes accepit eum.*
 72. *In innocentia cordis sui, et in intellectu manuum suarum duxit eos.*

59.
 60. *Tabernaculum suum ubi habitavit in hominibus.*
 61.
 62.
 63. *Non laudatæ sunt.*
 64.
 65.
 66. Et *ædificavit sicut unicornium sanctificium suum.*
 71.
 72. Et *in intellectu manuum suarum duxit eos.*

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

שָׁמַע אֱלֹהִים וַיִּחַעֲבֹר

וַיִּמְאֹם מְאֹד בְּיִשְׂרָאֵל

וַיִּשֶׁשׂ מִשָּׁן שְׁלֹ אֹהֶל שָׁן
בְּאֵרֶם

61 עַד

וַיִּסַּר לְדַרְבַּ עַמּוֹ וּבִנְתֻלֹתָ
הַחַעֲבֹר

63 לֹא הִלְלִי

64 וְאַל־מִנְתִּיזוּ לֹא תִבְנִינָה

65 כַּגְּבוּר מִתְרַנֵּן מִיּוֹן

69 וַיִּבֶן כְּמוֹ - רְמוּם מִקֹּדֶשׁ

כַּאֲרֵץ יִסְדָּה לְעֵלֶם

71 מִמֹּאֲדַר עֲלֹתָ הַבֵּיאוֹר

72 כִּתְּם לִבְנֵי וּבִתְּמֹתָי כַּפִּיז יִתְּם

VERSIO HEBRAICI TEXT.

59. Audivit Deus, et iratus est. *Hieron.*, audivit Deus, et non distulit.

Et reprobavit valde Israel. *Hieron.*, et projecit valde Israel.

60. Et reliquit tabernaculum Silo: tentorium collocavit in homine. *Hieron.*, et reliquit tabernaculum Silo: tentorium quod collocavit inter homines.

61. Fortitudinem suam. *Hieron.*, gloriam eorum.

62. Et tradidit gladio populum suum: et in hæreditatem suam iratus est. *Hieron.*, et conclusit in gladio populum suum, et in hæreditatem suam non distulit.

63. Non epithalamio celebratæ sunt. *Hieron.*, nemo luxit.

64. Et viduæ ejus non fleverunt. *Hieron.*, et viduæ ejus non sunt fletæ.

65. Tamquam potens exclamans præ vino. *Hieron.*, quasi fortis post crapulam vini.

69. Et ædificavit sicut excelsa sanctuarium suum. *Hieron.*, et ædificavit in similitudine monocerotis sanctuarium suum.

Sicut terram fundavit eam in sæculum. *Hieron.*, quasi terram fundavit illud in sæculum.

71. De post foetas adduxit eum. *Hieron.*, sequentem foetas adduxit eum.

72. Secundum simplicitatem cordis sui, et in intelligentiis volarum suarum duxit eos. *Hieron.*, in simplicitate cordis sui, et in prudentia manuum suarum duxit eos.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

59.

60.

61.

62.

63.

64.

65.

69.

71.

72.

VULGATA LATINA.

59. Audivit Deus, et sprevit.

Et ad nihilum redegit valde Israel.

60. Et reprojit tabernaculum Silo, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.

61. Virtutem eorum.

62. Et conclusit in gladio populum suum, et hæreditatem suam sprevit.

63. Non sunt lamentatæ.

64. Et viduæ eorum non plorabantur.

65. Tamquam potens crapulatus a vino.

69. Et ædificavit sicut unicornium sanctificium suum.

In terra quam fundavit in sæcula.

71. De post foetantes accepit eum.

72. In innocentia cordis sui, et in intellectibus manuum suarum deduxit eos.

ΑΚΥΤΑΕ.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ἀνεπιθέτησεν.

60.

61. Κράτος αὐτῶν.

92.

63. Οὐχ ὑμνήθησαν.

64.

65. Ὡς δυνατὸς κραιπνοπαλῆσις ἐξ οἴνου.

69. Καὶ ἠκοσμήθησεν ὁμοίως ἡφελὸς ἀγίασμα αὐτοῦ.

71. Ἀπὸ ἐπισθεν λοχευομένων ἤγαγεν αὐτόν.

72. Κατὰ τὴν ἀπλότητα τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐν φρονήσει καρπῶν αὐτοῦ καθωδήγησεν αὐτούς.

AQUILA.

59. Audivit Deus, et non distulit.

60.

61. Robur eorum.

62.

63. Non hymnis celebratæ sunt.

64.

65. Tamquam potens crapulatus a vino.

69. Et ædificavit simile excelsis sanctificium suum.

71. De post foetas adduxit eum.

72. Secundum simplicitatem cordis sui, et in prudentia volarum suarum deduxit eos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ἐχολώθη.

Καὶ ἀπέδοκίμασε σφόδρα τὸν Ἰσραήλ.

60. Καὶ ἀπέρριψε τὴν σκηνωσὶν τὴν Σηλώμ, καὶ τὴν σκηνωσὶν τὴν Ἰερουθεῖσαν ἐν ἀνθρώποις.

61.

62. Καὶ ἐξέδωκεν εἰς μάχαιραν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερέιδε.

63. Οὐκ ἐπηνέθησαν.

64. Καὶ αἱ χηρευθεῖσάι αὐτῶν οὐκ ἐκλάυσαν.

65. Ὡς θυνατὸς διαλαλῶν ἐξ οἴνου.

66. Καὶ ψκοδόμησεν ὡς τὰ ὄψη-λά τὸ ἅγιον αὐτοῦ.

Ὡς τὴν γῆν ἦν ἐθεμελίωσεν εἰς τὸν αἰῶνα.

71. Ἀκολουθοῦντά ἐγκύμοισιν ἤγαγεν αὐτόν.

72. Κατὰ τὴν ἀπλότητα τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν καθαρότητα τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

SYMMACHUS.

59. Audivit Deus, et iratus est.

Et reprobavit valde Israel.

60. Et repulit tabernaculum Selom, et tabernaculum stabilitum in hominibus.

61.

62. Et tradidit in gladium populum suum, et hæreditatem suam desepxit.

63. Non laudatæ sunt.

64. Et viduæ eorum non fleverunt.

65. Tamquam potens disserens ex vino.

69. Et ædificavit ut excelsa sacrificium suum.

Sicut terram, quam fundavit in sæculum.

71. Sequentem foetas adduxit eum.

72. Secundum simplicitatem cordis sui, et secundum paritatem manuum suarum duxit eos.

59. Ἦκουσεν ὁ Θεὸς καὶ ὑπερέειδε.

Καὶ ἐξουδένωσε σφόδρα τὸν Ἰσραήλ.

60. Καὶ ἀπόωσατο τὴν σκηνὴν Σηλώμ, σκηνωμα αὐτοῦ οὐ κατακλήνωσεν ἐν ἀνθρώποις.

61. Ἴσχυν αὐτῶν.

62. Καὶ συνέκλεισεν εἰς ῥομφαίαν τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ὑπερέειδε.

63. Οὐκ ἐπένθησαν.

64. Καὶ αἱ χῆραι αὐτῶν οὐ κλαυσήσονται.

65. Ὡς θυνατὸς κεκραιπαληκὸς ἐξ οἴνου.

69. Καὶ ψκοδόμησεν ὡς μονοκρωτῶν τὸ ἅγιον αὐτοῦ.

Ἐν τῇ γῇ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν εἰς τὸν αἰῶνα.

71. Ἐξόπισθεν τῶν λοχευομένων ἔλαθεν αὐτόν.

72. Ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

LXX INTERPRETES.

59. Audivit Deus, et sprexit.

Et ad nihilum redegit valde Israel.

60. Et repulit tabernaculum Selom, tabernaculum suum, ubi habitavit in hominibus.

61. Virtutem eorum.

62. Et conclusit in gladio populum suum, et hæreditatem suam sprexit.

63. Non sunt lamentatæ.

64. Et viduæ eorum non plerabuntur.

65. Tamquam potens crapulatus a vino.

69. Et ædificavit sicut unicornium sacrificium suum.

In terra fundavit eam in sæculum.

71. De post foetantes accepit eum.

72. In innocentia cordis sui, et in intellectu manuum suarum duxit eos.

59.

60. Σκηνωμα αὐτοῦ οὐ κατασκηνώσεν ἐν ἀνθρώποις.

61.

62.

63. Οὐκ ἐπηνέθησαν.

64.

65.

69. Καὶ ψκοδόμησεν ὡς μονοκρωτῶν τὸ ἅγιον αὐτοῦ.

71.

72. Καὶ ἐν τῇ συνέσει τῶν χειρῶν αὐτοῦ ὠδήγησεν αὐτούς.

THEODOTIO.

59.

60. Tabernaculum suum ubi habitavit in hominibus.

61.

62.

63. Non laudatæ sunt.

64.

65.

69. Et ædificavit sicut unicornium sacrificium suum.

71.

72. Et in intellectu manuum suarum duxit eos.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVII.

V. 2. Ο, Θ., ἐν παραβολῇ. Sic unus. Nimirum ex Theodotione in Hexaplis ita emendatus fuerat textus τῶν Ο. Coisl. unus, οὐ Ο, Θ., Γ', ἐν παραβολῇ.

Ibid. 'A., ἀμδρήσω etc. Eusebius.

V. 5. Σ., καὶ ἐστήσα etc. Eusebius. Drusius vero legit, ἀνέστησα etc. [Aquilæ versionem addidimus ex Catena Patrum Gr. DRACH.]

V. 6. 'A., Σ., καὶ διηγῆσονται etc. Sic Martianus ex Hieronymo.

V. 8. Σ., γενεὰ etc. Sic Colbert. στιχηρῶς scriptus.

Ibid. 'A.,.... καὶ ἀτέθειος etc. Sic Regius unus. Verum suspicor ibi Aquilam pro Symmacho mendose substitutum fuisse. Nam præterquam quod ea ipsa est Symmachi versio, certe non solet Aquila ita vertere. Versio Symmachi ex Eusebio.

V. 15. 'A., ἐσχίσα etc. Eusebius. Corderius legit, πέτρας.

V. 17. 'A., τοῦ προσερίσαι etc. Eusebius.

V. 20. 'A., Σ., κρέα. Regii duo.

V. 21. 'A., καὶ ἀνυπερθέτησεν etc. Eusebius.

V. 24. 'A., ἄρτον δυναστῶν etc. Ex Eusebio, qui monet illud, ἄρτον ἀγγέλων, panem angelorum, nec

in Hebraico exemplari, nec apud reliquos interpretes haberi.

V. 26. Σ., ὅς ἦεν etc. Ex Eusebio, qui sex aut septem Symmachi versus una serie adfert. Ἄλλος, ὤρμησεν καύσωνα. Coisl. unus.

V. 27. Σ., ὡσεὶ ἄμμον etc. Eusebius, apud quem prior pars hujus versus desideratur.

V. 28. Σ., καὶ ἐπέβαλεν etc. Idem.

V. 29. Σ., καὶ φαγόντες etc. Eusebius. (*)

V. 30. Σ., ἐπὶ τῆς βρώσεως etc. Idem.

V. 31. 'A., καὶ ἀπέκτεινεν etc. Lectionem Symmachi plenam adfert Eusebius; aliorum vero Drusius et Martianus noster. Coisl. unus sic habet, οὐ Ο, Γ', Θ., ἐν τοῖς πλοσιν αὐτῶν.

V. 35. 'A., καὶ συνετέλεσεν etc. Eusebius.

V. 35. Σ., ὁ Ὑψιστος etc. Regius unus.

V. 36. Οὐ πάντες, ἐψεύσαντο αὐτῶν. Drusius.

V. 38. Σ., αὐτὸς ἐλεῆμων etc. Eusebius.

V. 42. Σ., οὐκ ἀνεμνησκοντο etc. Hunc et sequentes versus secundum Symmachi versionem una serie adfert Eusebius.

(*) Versus 29, 30, 31 aliquanto aliter quam in nostris exemplaribus distribuit cel. Hexaplorum restitutor, ut clarior evadat sensus. Nos autem indicavimus duobus punctis finem uniuscujusque versus Hebraici textus. DRACH.

TO EBPAIKON.	PSALMUS LXXVIII. TO EBPAIKON 'Ελληνικοὶς γράμμασι.	AKYAAΣ.
כבוד אלהים 1	1.	1. Ὁ Θεὸς, ἤλθον.
שבו את ירושלם לעינים		'Εθέντο Ἱερουσαλήμ εἰς λιθολογίαν.
2 תודיה 2	2.	2.
7 את-תן 7	7.	7. Ὁρατὸν αὐτοῦ.
8 מדר יסדונו רחמן כי זלזל 8 כמד	8.	8.
10 למה ו יאמר הגוים איה 10 איה	10.	10.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Deus, venerunt. <i>Hieron., id.</i> Posuerunt Jerusalem in acervos. <i>Hieron.,</i> posuerunt Jerusalem in acervos lapidum.	1. Deus, venerunt. Posuerunt Jerusalem in pomorum custodiam.	1. Deus, venerunt. Posuerunt Jerusalem in acervos lapidum.
2. Sanctorum tuorum. <i>Hieron., idem.</i>	2. Sanctorum tuorum.	2.
7. Et habitaculum ejus. <i>Hieron.,</i> decorem ejus.	7. Locum ejus.	7. Speciem ejus.
8. Festina, prævenient nos misericordiae tuae, quia attenuati sumus valde. <i>Hieron.,</i> cito occupent nos misericordiae tuae, quia pauperes facti sumus nimis.	8. Cito anticipent nos misericordiae tuae, quia pauperes facti sumus nimis.	8.
10. Ut quid dicent gentes: Ubi Deus eorum? <i>Hieron.,</i> quare dicunt gentes, Ubi est Deus eorum?	10. Ne forte dicant in gentibus, Ubi est Deus eorum?	10.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVIII.

V. 1. 'A., Σ., Γ', ὁ Θεὸς, ἤλθον. Coisl. duo, quorum unus 'A. Σ. tantum habet.

Ibid. 'A., ἔθεντο Ἱερουσαλήμ εἰς λιθολογίαν. In postrema voce variatur. Eusebius legit, λιθολογίαν.

Hieronymus, λιθαρίον et λιθόριον. Drusius, λιθόριον.

V. 2. Ἄλλος, τῶν ἀγνῶν σου. Sic unus codex. Vocem ΤΕΤΗ Aquila vertit ἀγνός supra psalm. xi, 2.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVII.

- V. 43. Σ., τοῦ ποιησαντος etc. Eusebius.
 V. 44. Σ., τοῦ μεταβαλόντος etc. Idem. Lectionem Aquilæ, αὶ κατάρροιαι, adfert item Eusebius.
 V. 45. Σ., τοῦ ἐπιπέμφαντος etc. Idem. 'A., παμ-
 μυϊαν. Sic Eusebius et Drusius. Versionem Aquilæ sequitur de more Hieronymus.
 V. 46. Σ., τοῦ δόντος etc. Eusebius. 'A., τῷ βρούχῳ. Eusebius et Drusius.
 V. 47. Σ., τοῦ ἀποκτείνοντος etc. Eusebius. 'A., ἐν κρύει. Idem.
 V. 48. Σ., τοῦ ἐκδόντος λοιμῷ etc. Eusebius. Duo mss. Regii habent, λιμῷ.
 V. 49. Σ., ἐπαποστολὴν etc. Eusebius.
 V. 50. Σ., διέστρωσε etc. Idem.
 V. 51. Σ., πρωτεῖον etc. Idem.
 V. 53. 'A., καὶ καθωδήγησεν etc. Idem.
 V. 54. Σ., ἄρος etc. Ex Hieronymo et Drusio.
 V. 57. *Οἱ πάντες*, καὶ ἠσυνθέτησαν. Vide Hieronymum ad Suniam et Freielam.
 V. 58. 'A., ἐν τοῖς ὕψ-. Drusius, qui hanc notam addit: *In libro De locis Hebraicis, Bama Aquila semper ἀψηλός reddit.*
 V. 59. Lectionem Aquilæ habet Eusebius, Symmachi Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
 Ibid. Σ., καὶ ἀπεδοκίμασε etc. Eusebius.

- V. 60. Σ., καὶ ἀπέρριψε etc. Eusebius. Theodotionis vero lectionem exhibet unus Regius.
 V. 61. 'A., κράτος αὐτῶν. Eusebius.
 V. 62. Σ., καὶ ἐξέδωκεν etc. Idem.
 V. 63. 'A., οὐχ ὀμνήθησαν. Σ., Θ., οὐχ ἐπηνέθησαν. Secundam interpretationem Eusebius Symmacho tantum, Drusius vero Symmacho et Theodotioni ascribit.
 V. 64. Σ., καὶ αἱ χηρ-. Eusebius et unus Reg.
 V. 65. 'A., Ὁ, ὡς δυνατὸς etc. Eusebius.
 V. 69. 'A., καὶ ψοκοδόμησεν etc. Eusebius, mss. et Drusius.
 Ibid. Σ., ὡς τὴν γῆν etc. Sic Eusebius, Theodoretus et unus Regius. Hieronymus vero ad Suniam, εἰς τὴν γῆν, et quidem, ut puto, mendose. Drusius legit, ἣν ἐθεμελίωσεν αὐτὴν etc. Sed postrema vox, αὐτὴν, apud neminem alium legitur.
 V. 71. 'A., ἀπὸ βπισθεν etc. Sic mss. Regii et Drusius.
 V. 72. 'A., κατὰ τὴν etc. Eusebius Aquilæ et Symmachi lectiones sic exhibet; Theodotionis versionem habet Drusius. Coislinianus vero codex, Θ., ἐν τῇ συνέσει· ὁ 'A. καὶ Σ., ἐν τῇ φρονήσει. Alius autem Coislinianus, Θ., ἐν τῇ συνέσει. 'A., Γ', Σ., ἐν τῇ φρονήσει.

PSALMUS LXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ὁ Θεός, ἦ' θον.
 Εἰς δρυμοῦς.
 2.
 7. Καλλονὴν αὐτοῦ.
 8. Τάχυνον, προκαταλαβέτω ἡ-
 μᾶς τὰ ἔλη σου, ὅτι ἠτονήσαμεν
 σφόδρα.
 10.

1. Ὁ Θεός, ἦλθοσαν. Γ', ὁ Θεός,
 ἦλθον.
 Ἔθεντο Ἰερουσαλήμ εἰς ὄπωρο-
 φυλάκιον.
 2. Τῶν ὁσίων σου. Ἄλλος, τῶν
 ἀγγῶν σου.
 7. Τόπον αὐτοῦ.
 8. Ταχὺ προκαταλαβέτωσαν ἡ-
 μᾶς οἱ οἰκτιρμοὶ σου, ὅτι ἐπτωχεύ-
 σαμεν σφόδρα.
 10. Μήποτε εἰπωσὶν ἐν τοῖς
 ἔθνεσι, Πού ἐστιν ὁ Θεός αὐτῶν; Οἱ
 λοιποὶ, εἰς τί λέγει τὰ ἔθνη, Πού
 ἐστιν ὁ Θεός αὐτῶν;

1. Ὁ Θεός, ἦλθοσαν.
 2.
 7. Εὐπρέπειαν αὐτοῦ.
 8.
 10.

SYMMACHUS.

1. Deus, venerunt.
 In sylvas.
 2.
 7. Pulcritudinem ejus.
 8. Accelera, præveniant nos
 misericordiæ tuæ, quia infirmati
 sumus valde.
 10.

- LXX INTERPRETES.
 1. Deus, venerunt. VI, id.
 Posuerunt Jerusalem in pomorum
 custodiam.
 2. Sanctorum tuorum. *Alius,*
 castorum tuorum.
 7. Locum ejus.
 8. Cito anticipent nos miseri-
 cordiæ tuæ, quia pauperes facti
 sumus nimis.

THEODOTIO.

1. Deus, venerunt.
 2.
 7. Decorem ejus.
 8.
 10.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXVIII.

- V. 7. 'A., ὠραῖον αὐτοῦ etc. Sic mss. duo Regii, Theodoretus et Drusius.

- V. 8. Σ., τάχυνον etc. Eusebius.
 V. 10. *Οἱ λοιποὶ*, εἰς τί λέγει etc. Ex Regio uno, Theodoretus et Drusio.

TO EBPAIKON.	PSALMUS LXXIX. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΑΑΣ.
1 למנצח אל-ששנים עזרת לדוד לאסף	1.	1. Τῷ νικητοῦν ἐπὶ κρίνων, μαρτυρία τοῦ Ἀσάφ.
2 כנג כנאן זסף	2.	2. . . . ὡς παλμικὸν Ἰωσήφ.
3 ועב הכרבים והפסע : לפני אפ-ים ובנין ומנשה	3.	3. Καθήμενος τοῖς Χερουβὶμ, ἐσφάγηθι εἰς πρόσωπον Ἐφραὶμ καὶ Βενιαμὴν καὶ Μανασσῆ.
5 בזמלת עמך	5.	5. Ἐπὶ προσευχῆν τοῦ λαοῦ σου.
6 האמתם לחם זמנה והשקמך בזמורת שלישי	6.	6.
7 כדך	7.	7.
10 פנית לפניך	10.	10.
וזמלת ארץ		
12 תשלח קציריה עד-ים	12.	12. Ἀποστείλει θερισμὸν εὐσφῆς..
14 יכרסמנה חזיר כיער חזיר שדי ירענה	14.	14. Καὶ παντοδαπὴν χώραν.
19 תחזיני ובשכך בקרא	19.	19.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Victori ad sosannim, testimonium ipsi Asaph. <i>Hieron.</i> , victori pro liliis, testimonium Asaph.	1. In finem, pro iis qui commutabuntur, testimonium Asaph.	1. Victori super lilia, testimonium ipsius Asaph.
2. Ducens tamquam pecus Joseph. <i>Hieron.</i> , qui ducis quasi gregem Joseph.	2. Qui deducis velut ovem Joseph.	2... ut ovile Joseph.
3. Insidens Cherubim, irradiat ad facies Ephraim, et Benjamin, et Manasse. <i>Hieron.</i> , qui sedes super Cherubim, ostendere ante Ephraim, et Benjamin, et Manasse.	3. Qui sedes super Cherubim, manifestare coram Ephraim, Benjamin et Manasse.	3. Qui insides Cherubim, appare in faciem Ephraim et Benjamin et Manasse.
5. In oratione populi tui, <i>Hieron.</i> , ad orationem populi tui.	5. Super orationem servi tui.	5. In orationem populi tui.
6. Comedere fecisti eos panem lacrymarum, et propinare fecisti eis in lacrymis mensura magna. <i>Hieron.</i> , cibasti nos pane flebili, et potasti nos in lacrymis tripliciter.	6. Cibabis nos pane lacrymarum, et potum dabis nobis in lacrymis in mensura.	6.
7. Contentionem. <i>Hieron.</i> , id.	7. In contradictionem.	7.
10. Purgasti ad facies ejus. <i>Hieron.</i> , preparasti ante faciem ejus. Et implevit terram. <i>Hieron.</i> , et replevit terram.	10. Dux itineris fuisti in conspectu ejus. Et implevit terram.	10.
12. Mittet palmites ejus usque ad mare. <i>Hieron.</i> , expandit comas suas usque ad mare.	12. Extendit palmites suos usque ad mare.	12. Mittet messem ejus...
14. Consumpsit eam aper de sylva, et fera agrestis depasta est eam. <i>Hieron.</i> , vastavit eam aper de sylva, et omnes bestiae agri depastae sunt eam.	14. Exterminavit eam aper de sylva, et singularis ferus depastus est eam.	14. Et omnigenam terram (pro singularem ferum.)
19. Vivificabis nos, et in nomine tuo invocabimus. <i>Hieron.</i> , vivificabis nos, et in nomine tuo vocabimur.	19. Vivificabis nos, et nomen tuum invocabimus	19.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπινίκιον ὑπὲρ τῶν ἀνθῶν, μαρτυρία τοῦ Ἀσάφ.

2. . . . ὡς ποιμνία τὸν Ἰωσήφ.

3.

5. Ἐπὶ προσευχῆν τοῦ λαοῦ σου.

6. Ἐφόμισας ἡμᾶς ἄρτον δακρύων, καὶ ἐπότισας ἡμᾶς μετὰ δακρύων μέτρῳ.

7. Διὰ μάχης.

10. Ἀπεσκευάσας ἔμπροσθεν αὐτῆς.

12. Τὰς χαιτάς αὐτῆς ἐξέτεινεν ἕως θαλάσσης....

14. Κατενμήσατο αὐτὴν ὡς ἐκ δρυμοῦ, καὶ μονὴς ἄγριος κατεβοσκήσατο αὐτὴν.

19. Ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ πᾶ ὄνοματί σου κληθῆσόμεθα.

SYMMACHUS.

1. Triumphale pro floribus, testimonium ipsius Asaph.

2. ...ut ovilia ipsum Joseph.

3.

5. In orationem populi tui.

6. Cibasti nos pane lacrymarum, et potasti nos cum lacrymis mensura.

7. Per pugnam.

10. Amovisti in conspectu ejus.

12. Comas ejus extendit usque ad mare....

14. Vastavit eam aper de sylva, et singularis ferus depastus est eam.

19. Vivificabis nos, et nomine tuo vocabimur.

1. Εἰς τὸ τέλος, ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων, μαρτύριον τοῦ Ἀσάφ.

2. Ὁ ὀδηγῶν ὡσεὶ πρόβατα τὸν Ἰωσήφ.

3. Ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβιμ, ἐμφάνθη ἐναντίον Ἐφραΐμ καὶ Βενιαμὴν καὶ Μανασσῆ.

5. Ἐπὶ τὴν προσευχῆν τοῦ δούλου σου.

6. Φωμίζεις ἡμᾶς ἄρτον δακρύων, καὶ ποτιεῖς ἡμᾶς ἐν δακρύσιν ἐν μέτρῳ.

7. Εἰς ἀντιλογίαν.

10. Ὀδοποίησας ἔμπροσθεν αὐτῆς.

Καὶ ἐπλήρωσε τὴν γῆν. Ἄλλος, καὶ ἐπλήσθη ἡ γῆ.

12. Ἐξέτεινε τὰ κλήματα αὐτῆς ἕως θαλάσσης. Γ', τὰς χαιτάς αὐτῆς ἐξέτεινεν ἕως θαλάσσης....

14. Ἐλουμήνατο αὐτὴν οὖς ἐκ δρυμοῦ, καὶ μονὴς ἄγριος κατενμήσατο αὐτὴν. Ἄλλος, κατεβοσκήθη αὐτῆς χοῖρος.

19. Ζωώσεις ἡμᾶς, καὶ τὸ ὄνομά σου ἐπιχαλεσόμεθα.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, pro iis qui commutabuntur, testimonium ipsi Asaph.

2. Qui ducis velut oves Joseph.

3. Qui sedes super Cherubim, manifestare coram Ephraim et Benjamin et Manasse.

5. Super orationem servi tui.

6. Cibabis nos pane lacrymarum, et potabis nos in lacrymis in mensura.

7. In contradictionem.

10. Dux itineris fuisti in conspectu ejus.

Et implevit terram. *Alius*, et impleta est terra.

12. Extendit palmites suos usque ad mare. VI, comas ejus extendit usque ad mare....

14. Exterminavit eam aper de sylva, et singularis ferus depastus est eam. *Alius*, depastus est eam porcus.

19. Vivificabis nos, et nomen tuum invocabimus.

1.

2. Ὁ καθοδηγῶν ὡσεὶ πρόβατον τὸν Ἰωσήφ.

3.

5. Ἐπὶ προσευχῆν τοῦ λαοῦ σου.

6.

7.

10.

12. Ἐξαπίστειλε τὰ κλήματα αὐτῆς.

14.

19.

THEODOTIQ.

1.

2. Qui deducis velut ovem ipsum Joseph.

3.

5. In orationem populi tui.

6.

7.

10.

12. Emisit palmites suos.

14.

19.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIX.

- V. 4. Titulus, 'A., τῷ νικ- etc. Sic Eusebius in hunc psalmum.
- V. 2. 'A., ὡς πομπ-. Lectiones Aquilæ et Symmachi effert Drusius. Theodotionis Eusebius.
- V. 3. 'A., καθήμενε etc. Eusebius.
- V. 5. 'A., Σ., Θ., ἐπὶ προσευχῆν, etc. Idem.
- V. 6. Σ., ἐφώμισας etc. Eusebius. At Theodoretus hanc lectionem aliis, nullo speciatim indicato,

- adscribit, οἱ ἄλλοι, ἐφώμισας etc. Veram sæpe solent Theodoretus et alii reliquos interpretes simul adferre, cum non multum est inter eos discriminis, ut jam ante non infrequenter vidimus.
- V. 7. Σ., διὰ μάχης. Sic Regius ex Theodoro, Theodoretus editus et Drusius.
- V. 10. Σ., ἀπασκεύασας etc. Eusebius.
- Ibid. Ἄλλος, ἐπλήσθη ἡ γῆ. Sic legitur in qui-

PSALMUS LXXX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

AKYAAΣ.

- 2 הרנינו 2.
- 3 שאר-זכרה ותנו-תף כנר 3.
- נעים עם-נבל
- 6 עדות | בידוקף שבו 6.
- 7 הסירחתי מסבל שכמו כפוך 7.
- מחז תעברנה
- 8 אענך בסתר רעם 8.
- עד-מי מריבה
- 10 לא-יהיה בק אל זר 10.
- ולא תשתחה לאל נבר
- 12, 13. 13, 12 ולא-שמע עמי לקחי 12, 13.
- וישראל לא-אכה לי ואשלחה
- בשריחה לבם ילמי במועצותקום

- 2. Αἰνοποιεῖτε.
- 3. Ἄρατε μελωδίαν, καὶ ὄτε τύμπανον, κιθάραν εὐπρεπῆ μετὰ νάβλης.
- 6.
- 7.
- 8. Ἐπακούσω σου ἐν ἀκαιοφῶν βροντῆς.
- 10. Οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἰσχυρὸς ἄλλοτριος.
- 12, 13. . . . καὶ ἐξαπέστειλα αὐτὸν ἐν σχολώτῃ καρδίας αὐτοῦ, πορεύσονται ἐν βουλεύμασιν αὐτῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

- 2. Vociferate. *Hieron.*, laudate.
- 3. Sumite psalterium, et date tympanum, citharam jucundam cum nebel. *Hieron.*, assumite carmen, et date tympanum: citharam decoram cum psalterio.
- 6. Testimonium in Joseph posuit illud. *Hieron.*, testimonium in Joseph posuit eum.
- 7. Subdixi ab onere humerum ejus: manus ejus ab aheno transierunt. *Hieron.*, amovi ab onere humerum ejus, manus ejus a cophino recesserunt.
- 8. Exaudiam te in abscondito tonitru:ui. *Hieron.*, exaudivi te in abscondito tonitruui.
- Super aquas litigii. *Hieron.*, super aquam contradictionis.
- 10. Non erit in te deus alienus. *Hieron.*, non sit in te deus alienus.
- Et non adorabis deum extraneum. *Hieron.*, ut non adores deum peregrinum.
- 12, 13. Et non paruit populus meus voci meæ, et Israel non acquievit mihi. Et dimisi eum in pertinacia cordis sui, ibunt in consiliis suis. *Hieron.*, et non audivit populus meus vocem meam:

- 2. Exsultate.
- 3. Sumite psalmum et date tympanum, psalterium jucundum cum cithara.
- 6. Testimonium in Joseph posuit illud.
- 7. Divertit ab oneribus dorsum ejus: manus ejus in cophino servierunt.
- 8. Exaudivi te in abscondito tempestatis.
- Apud aquam contradictionis.
- 10. Non erit in te deus recens.
- Neque adorabis deum alienum.
- 12, 13. Et non audivit populus meus vocem meam, et Israel non intendit mihi. Et dimisi eos secundum desideria cordis eorum: ibunt in adinventionibus suis.

- 2. Laudate.
- 3. Assumite melodiam, et date tympanum, citharam decentem cum nabla.
- 6.
- 7.
- 8. Exaudiam te in abscondito tonitruui.
- 10. Non erit in te fortis alienus.
- 12, 13. . . . et dimisi eum in inobedientia cordis sui: ambulabunt in consiliis suis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXIX.

busdam exemplaribus.

V. 12. 'A., ἀποστελεῖ etc. Drusius.

V. 14. Σ., κατενεμήσατο etc. Has omnes lectiones habet Eusebius. Drusius vero aliam Symmachi interpretationem adfert in hæc Hebraica verba *וַיַּו יַיִת*, scilicet καὶ ζῶα ἐρημίας, et animalia deserti. At Eusebius sic vertisse Symmachum refert, καὶ μονῶς ἄγριος, ubi fortasse memoriæ lapsu versionem LXX Interpretum in Symmachi locum trans-

tulerit. Ut ut vero sit, hallucinari videtur Drusius, cum putat illud, καὶ ζῶα ἐρημίας, his verbis Hebraicis respondere *וַיַּו יַיִת*: nam supra allatis *וַיַּו יַיִת* respondet, ni fallor. Corderius quoque καὶ ζῶα ἐρημίας legit ad Symmachum. Vide Hieronymum in Isaiam lxxvi, 4f. Colbertinus, Ἄλλος, κατεβοσκήθη etc.

V. 19. Σ., ζώωσεις etc. Eusebius.

PSALMUS LXXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

2. Εὐφημεῖτε.
3. Ἀναλάβετε ῥῆθρον καὶ δίδοτε τύμπανον, λύραν ἠδείαν μετὰ βάλλας.
6. Μαρτυρίαν διὰ τοῦ Ἰωσήφ ἔταξεν αὐτό.
7. Παρέβη ἀπὸ βασιταγμοῦ τὸν ὄμιον αὐτοῦ, αἱ χεῖρες αὐτοῦ κοφίνῳ ἀπηλλάγησαν.
8. Ἐπήκουσά σου διὰ κρυφαίας βροντῆς.

Ἐπὶ ὕδατος τῆς Μεσβρίας.

10. Μὴ ἔστω ἐν σοὶ θεὸς ξένος.

Μηδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτριῷ.

12, 13. Οὐχ ὑπήκουσε δὲ ὁ λαὸς μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐκ ἐπίσθη μοι. Ἄφηκα οὖν αὐτοῦ τῆ ἀρεσκείᾳ τῆς καρδίας αὐτῶν, ὁδεύειν ταῖς βουλαῖς αὐτῶν.

SYMMACHUS.

2. Benedicite.
3. Assumite canticum et date tympanum, lyram dulcem cum nabla.
6. Testimonium per Joseph statuit illud.
7. Abstuli ab onere humerum ejus, manus ejus a cophino liberatae sunt.
8. Exaudivi te per absconditum tonitru.
Super aquam Merræ.
10. Ne sit in te deus extraneus.
Neque adores deum peregrinum.
12, 13. Non audivit autem populus meus vocem meam, et Israel non obtemperavit mihi. Dimisi ergo eos beneplacito cordis sui, ut ambulent in consiliis suis.

2. Ἀγαλλιάσθε.
3. Λάβετε ψαλμὸν καὶ δότε τύμπανον, ψαλτήριον τερπνὸν μετὰ κιθάρας.
6. Μαρτύριον ἐν τῷ Ἰωσήφ ἔθετο αὐτό.
7. Ἀπέστησεν ἀπὸ ἀρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ· αἱ χεῖρες αὐτοῦ ἐν τῷ κοφίνῳ ἐδοῦλευσαν.
8. Ἐπήκουσά σου ἐν ἀποκρύφῳ καταγίβος. Ἐ, ἐπακούσω σου ἐν ἀποκρύφῳ βροντῆς.

Ἐπὶ ὕδατος ἀντιλογίας.

10. Οὐκ ἔσται ἐν σοὶ θεὸς πρόσφατος.

Οὐδὲ προσκυνήσεις θεῷ ἄλλοτριῷ.

12, 13. Καὶ οὐκ ἤκουσεν ὁ λαὸς μου τῆς φωνῆς μου, καὶ Ἰσραὴλ οὐ προσέσχε μοι. Καὶ ἐξαπέστειλα αὐτοὺς κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν, πορεύονται ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

2. Exsultate.
3. Sumite psalmum et date tympanum, psalterium jucundum cum cithara.
6. Testimonium in Joseph posuit illud.
7. Divertit ab oneribus dorsum ejus: manus ejus in cophino servierunt.
8. Exaudivi te in abscondito tempestatis. V, exaudiam te in abscondito tonitru.
Apuq aquam contradictionis.
10. Non erit in te deus recens.
Neque adorabis deum alienum.
12, 13. Et non audivit populus meus vocem meam, et Israel non intendit mihi. Et dimisi eos secundum desideria eorum: ibunt in adinventionibus suis.

THEODOTIO.

2.
3.
6.
7.
8.
10.
10.
12, 13.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

15 כמעט אויבדים אכניע ועל-
צדדם אשיב קי

15.

15.

16 משנאי יהיה יכזש - לך

16.

16. Μισοποιούντες Κύριον ἀρνή-
σονται αὐτόν.

יהי עתם לעלם

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

et Israel non credidit mihi. Et di-
misi eum in pravitate cordis sui :
ambulabunt in consiliis suis.

15. Quasi parum inimicos eo-
rum humiliassem, et super hostes
eorum vertissem manum meam.
Hieron., quasi nihilum inimicos
ejus humiliassem, et super hostes
eorum misissem manum meam.

15. Pro nihilo forsitan inimicos
eorum humiliassem, et super
tribulantes eos misissem manum
meam.

15.

16. Odio habentes Dominum
mentientur ei. *Hieron.*, qui ode-
runt Dominum, negabunt eum.

16. Inimici Domini mentiti sunt
ei.

16. Odientes Dominum abnega-
bunt eum.

Et erit tempus eorum in sæcu-
lū. *Hieron.*, *id.*

Et erit tempus eorum in sæ-
cula.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXX.

V. 2. 'A., αἰνοποιεῖτε etc. *Drusius* ex *Theodoreto*.

V. 3. 'A., ἔρατε μελωδίαν etc. Sic *Eusebius*. Ad
Symmachum vero *Corderius* legit, αὔραν ἤδειαν.
A pro A, quæ litterarum ob similitudinem commu-
tatio frequenter accidit.

V. 6. Σ., μαρτυρίαν etc. *Eusebius*.

V. 7. Σ., παρῆλον etc. *Idem*.

V. 8. 'A., E', ἐπακούσω etc. *Lectionem Aquilæ* et
Quintæ habet *Eusebius*, *Symmachi* *Theodoreti*.

Ibid. Σ., ἐπὶ ὕδατος τῆς Μεββᾶς. Sic *Colbertinus*
στιχηρῶς scriptus. Car autem *Symmachus* כִּי-
בִּיבֵר expresserit Μεββᾶς, non difficile est augurari;
nempe illam aquam habuit pro ea quæ בִּידָה voca-
tur *Exod.* xv, 23.

TO EBPAIKON.

PSALMUS LXXXI.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 אלהים נצב בעדת-אל בקרב
אלהים ישפט
3 דל ויודם
5 ימוטו כל-מוסדי ארץ

1.

3.

5.

7 אכן נאדם חמותן ונאחד
השירים תפילי

7.

8 קומה אלהים שפסה הארץ כי-
אתה תגדל בכל-הגוים

8.

1. Θεὸς ἕστη ἐν συναγωγῇ ἱερῶ-
ν, ἐν ἐγκάτω Κύριος κρίνει.

3. Ἄραυ καὶ ὄρφανῶ.

5.

7.

8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Deus stans in cœtu fortis, in
interiori deorum judicabit. *Hie-
ron.*, Deus stetit in cœtu Dei : in
medio deos dijudicat.

1. Deus stetit in synagoga deo-
rum : in medio autem deos diju-
dicat.

1. Deus stetit in synagoga for-
tium : in interiori Dominus judi-
cat.

3. Egeno et pupillo. *Hieron.*,
auperi et pupillo.

3. Egeno et pupillo.

3. Tenui et orphauo.

5. Nutabunt omnia fundamenta
terræ. *Hieron.*, movebuntur omnia
fundamenta terræ.

5. Movebuntur omnia funda-
menta terræ.

5.

7. Vere sicut homo moriemini :
et sicut unus principum cadetis.
Hieron., ergo quasi Adam morie-
mini, et quasi unus de principi-
bus cadetis.

7. Vos autem sicut homines
moriemini ; et sicut unus de prin-
cipibus cadetis.

7.

8. Surge, Deus, judica terram,
quoniam tu hæreditabis in omnes
gentes. *Hieron.*, *id.*

8. Surge, Deus, judica terram,
quoniam tu hæreditabis in omni-
bus gentibus.

8.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

15. Ἐν ὀλιγίστῳ ἂν ἐχθροὺς αὐτῶν ἤτησα, καὶ ἐπὶ τοὺς ἐναντίους αὐτῶν ἀνέστρεψα ἂν τὴν χεῖρά μου.

16. Μισοποιοὶ Κυρίου οἱ ψευδάμεινοι αὐτῶ.

Ἄλλ' ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

SYMMACHUS.

15. Ἐν τῷ μηδενὶ ἂν τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν ἐταπείνωσα, καὶ ἐπὶ τοὺς θλίβοντας αὐτοὺς ἐπέβαλον ἂν τὴν χεῖρά μου.

16. Οἱ ἐχθροὶ Κυρίου ἐψεύσαντο αὐτῶ.

Καὶ ἔσται ὁ καιρὸς αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα.

LXX INTERPRETES.

15.

16.

THEODOTIO.

15. In minimo forsitan inimicos eorum prostravissem, et super adversarios eorum vertissem manum meam.

16. Odientes Dominum qui mentiantur ei.

Sed erit tempus eorum in saeculum.

15. Pro nihilo forsitan inimicos eorum humiliassem, et super tribulantes eos misissem manum meam.

16. Inimici Dōmini mentiti sunt ei.

Et erit tempus eorum in saeculum.

15.

16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXX.

V. 10. Ἄ., οὐκ ἔσται etc. Eusebius. Ad Symmachum vero Colbertinus supra memoratus habet πρόσφατος pro ξένος, voce videlicet desumpta ex versione τῶν Υ, ubi legitur, πρόσφατος.

Ibid. Σ., μηδὲ προσκ-. Idem Colbertinus.

V. 12, 13. Ἄ.,... καὶ ἐξαπίστευα etc. Drusius.

Symniachi vero lectionem plenam habet Eusebius.

V. 15. Σ., ἐν ὀλιγίστῳ etc. Eusebius.

V. 16. Ἄ., μισ-. Lectionem Aquilæ habet Drusius, Symmachi autem Eusebius.

Ibid. Σ., ἀλλ' ἔσται etc. Theodoretus.

PSALMUS LXXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ὁ Θεὸς κατέστη ἐν συνέδῳ Θεοῦ, ἐν μέσοις Θεῶν κρίνων.

3. Ἀγόνῳ καὶ ὀρφανῷ.

5. Περιτραπήσεται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

7. Ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθανείσθε, καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πεσεῖσθε.

8. Στήθι, ὁ Θεὸς, κρίνων τὴν γῆν· σὺ γὰρ κληρονομήσεις πάντα τὰ ἔθνη.

SYMMACHUS.

1. Deus stetit in cœtu Dei, in mediis Deus judicans.

3. Sterili et orphano.

5. Evertentur omnia fundamenta terræ.

7. Vos autem sicut homines moriemini; et sicut unus de principibus cadetis.

8. Sta, Deus, judicans terram: tu enim hereditabis omnes gentes.

1. Ὁ Θεὸς ἔστη ἐν συναγωγῇ θεῶν, ἐν μέσῳ δὲ θεοῦ διακρίνει.

3. Ὀρφανὸν καὶ πτωχόν.

5. Σαλευθήσεται πάντα τὰ θεμέλια τῆς γῆς.

7. Ὑμεῖς δὲ ὡς ἄνθρωποι ἀποθνήσχετε, καὶ ὡς εἰς τῶν ἀρχόντων πίπτετε.

8. Ἀνάστα, ὁ Θεὸς, κρίνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακληρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν.

LXX INTERPRETES.

1. Deus stetit in synagoga deorum: in medio autem deos judicabit.

3. Orphanum et egenum.

5. Movebuntur omnia fundamenta terræ.

7. Vos autem sicut homines moriemini; et sicut unus de principibus cadetis.

8. Surge, Deus, judica terram, quoniam tu hereditabis in omnibus gentibus.

1.

3. Πτωχὸν καὶ ὀρφανόν.

5.

7.

8.

THEODOTIO.

1.

3. Egenum et orphanum.

5.

7.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXI.

V. 1. 'A., Θεὸς ἔστη etc. Versionem Aquilæ et Symmachi adfert Eusebius. mendum pro ἀτόνω, infirmo. Nam psalm. civ, 6
 V. 3. 'A., ἀραιῶ etc. Drusius. Σ., ἀγόνω, forte Symmachus ἠπῆλι vertit ἡτόνησα, et ἦτ 'A., ἄτονος,

PSALMUS LXXXII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΑΣ.

'Ελληνικοὶς γράμμασι.

<p>2 ואל-תשקם 3 כִּדְהַנָּה אֵיבִיךָ יִהְיֶיךָ וּמִשְׁמַנְךָ נִשְׂאָר רֹאשׁ 4 על-עֵבֶר יַעֲרִימוּ סֵד וּתְיַעֲצוּ על-צַפְתִּיךָ 5 אִמְרוּ לֹכֵי וּנְכַחֲדֵם מִגֵּי 8 פִּלְשֶׁת 9 גַּם-אֲשֶׁר הִיוּ זֹרְעֵי לִבְנֵי-לֹב 11 נִשְׂכַּחַד בַּעַת-דָּאָר הִיוּ דִמְךָ לְאִדְמָה 13 אִת-נִאֲחַת אֱלֹהִים 17 פְּנִיָּהם 19 כִּי אִזְחָה שְׂכָךְ יִזְחָה</p>	<p>2. 3. 4. 5. 8. 9. 11. 13. 17. 19.</p>	<p>2. Καὶ μὴ καθησυχάσῃς. 3. Ὅτι ἰδοὺ οἱ ἐχθροὶ σου ὠχλάσαν, καὶ μισοποιούντές σε ἤβραν κεφαλὴν. 4. . . . κατὰ τοῦ συγκεκρυμμένου σου. 5. 8. Φυλισταῖα. 9. Καὶ γε Ἀσσοῦρ. Ἐγένοντο βράχιον τοῖς υἱοῖς Αἰῶν. 11. Ἐξετρίβησαν ἐν Ἀενδόρ, ἐγενήθησαν κόπριον τῆς γῆρας. 13. 17. Πρόσωπα αὐτῶν. 19. Ὅτι σοι ὄνομα, Κύριε.</p>
---	--	---

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

<p>2. Et non quiescas. <i>Hieron., id.</i> 3. Quoniam ecce inimici tui tumultuabuntur: et odientes te extulerunt caput. <i>Hieron.,</i> quia ecce inimici tui tumultuati sunt, et qui oderunt te elevaverunt caput. 4. Super populum tuum callide inibunt secretum, et consilia-buntur super absconditos tuos. <i>Hieron.,</i> contra populum tuum nequiter tractaverunt, et inierunt consilium adversus arcanum tuum. 5. Dixerunt, Venite, et succidamus eos de gente. <i>Hieron.,</i> dixerunt, Venite, et conteramus eos de gente. 8. Peleseth. <i>Hieron.,</i> Palaestina. 9. Etiam Assur. <i>Hieron.,</i> sed et Assur. Fuerunt brachium filiis Lot. <i>Hieron.,</i> facti sunt brachium filiorum Lot. 11. Deleti sunt in En-dor, fuerunt stercus terræ. <i>Hieron.,</i> contriti sunt in Endor: fuerunt quasi sterquilinium terræ. 13. Habitacula Dei. <i>Hieron.,</i> pulchritudinem Dei. 17. Facies eorum. <i>Hieron., id.</i> 19. Quod tu nomen tuum Dominus. <i>Hieron.,</i> quia nomen tuum est Dominus.</p>	<p>2. Neque compescaris. 3. Quoniam ecce inimici tui sonuerunt, et qui oderunt te extulerunt caput. 4. Super populum tuum malignaverunt consilium, et cogitaverunt adversus sanctos tuos. 5. Dixerunt, Venite, et disperdamus eos de gente. 8. Alienigenæ. 9. Etenim Assur. Facti sunt in adiutorum filiis Lot. 11. Disperierunt in Endor, facti sunt ut stercus terræ. 13. Sanctuarium Dei. 17. Facies eorum. 19. Quia nomen tibi Dominus.</p>	<p>2. Et non quiescas. 3. Quoniam ecce inimici tui tumultuati sunt, et qui oderunt te extulerunt caput. 4. ... contra absconditam tuum. 5. 8. Phylistæa. 9. Et quidem Assur. Facti sunt brachium filiis Lot. 11. Attriti sunt in Aendor, facti sunt stercus terræ. 13. 17. Facies eorum. 19. Quod nomen tibi, Domine.</p>
---	---	---

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXII.

V. 2. 'A., μὴ καθησυχάσῃς etc. Eusebius. V. 5. Σ., λέγουσι etc. Colbertinus στιχηρῶς scrip-
 V. 3. 'A., ὅτι ἰδοὺ etc. Eusebius sic Aquilæ et tus.
 Symmachi versiones exprimit. V. 8. 'A., Σ., Φυλισταῖα. Eusebius.
 V. 4. Σ., κατὰ τοῦ λαοῦ etc. Mss. et Theodoretus. V. 9. 'A., Θ., καὶ γε Ἀσσοῦρ etc. Drusius.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXI.

Job v, 16.

V. 5. Σ., περιτραπήσεται etc. Corderius.

V. 7. Σ., ὁμεις etc. Eusebius et Theodorctus.

V. 8. Σ., στήθι etc. Corderius.

PSALMUS LXXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Καὶ μὴ ἡρεμήσης.
 3. Ἰδοὺ γὰρ οἱ ἐχθροὶ σου συνηχοῦσιν, καὶ οἱ μισούντές σε ἐπαίρουσι κεφαλὴν.
 4. Κατὰ τοῦ λαοῦ σου πανούργως ὀμιλοῦσι, καὶ συμβουλεύονται κατὰ τοῦ ἀποκρῦφου σου.
 5. Λέγουσι· Συνέλθετε, ἀφανεῖς ποιήσωμεν αὐτούς, μὴ ὡσιν ἔθνος.
 8. Φυλισταῖα.
 9. Ἔτι καὶ Ἀσσοῦρ.
 Ἐγένοντο σύμμαχοι τοῖς υἱοῖς Λώτ.
 11.
 13. Δίαταν τοῦ Θεοῦ.
 17. Πρόσωπα αὐτῶν.
 19. Ὅτι σοι ὄνομα, Κύριε.

SYMMACHUS.

2. Et non quiescas.
 3. Ecce enim inimici tui sonitum edunt, et qui oderunt te effecerunt caput.
 4. Contra populum tuum vafre colloquuntur, et consilium ineunt contra absconditum tuum.
 5. Dicunt, Convenite, de medio tollamus eos, ne sint gens.
 8. Phylistæa.
 9. Insuper et Assur.
 Facti sunt commilitones filiis Lot.
 11.
 13. Mansionem Dei.
 17. Facies eorum.
 19. Quod nomen tibi, Domine.

2. Μὴδὲ καταπραῦνης.
 3. Ἴδοι ἰδοὺ οἱ ἐχθροὶ σου ἤχησαν, καὶ οἱ μισούντές σε ἤραν κεφαλὴν.
 4. Ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανούργευσαντο γνώμην, καὶ ἐβουλεύσαντο κατὰ τῶν ἀγίων σου.
 5. Εἶπαν, Δεῦτε καὶ ἐξολοθρεύσωμεν αὐτούς ἐξ ἔθνους.
 8. Ἀλλόφυλοι.
 9. Καὶ γὰρ καὶ Ἀσσοῦρ.
 Ἐγενήθησαν εἰς ἀντίληψιν τῆς υἱοῦς Λώτ.
 11. Ἐξολοθρεύθησαν ἐν Ἀενδώρ, ἐγενήθησαν ὡσεὶ κόπρος τῆ γῆ.
 13. Τὸ ἁγιοστήριον τοῦ Θεοῦ.
 17. Πρόσωπα αὐτῶν.
 19. Ὅτι ὄνομά σοι Κύριος.

LXX INTERPRETES.

2. Neque compescaris.
 3. Quoniam ecce inimici tui sonuerunt, et qui oderunt te extulerunt caput.
 4. Super populum tuum malignaverunt consilium, et cogitaverunt adversus sanctos tuos.
 5. Dixerunt, Venite et disperdamus eos de gente.
 8. Alienigenæ.
 9. Etenim et Assur.
 Facti sunt in adjutorium filiis Lot.
 11. Disperierunt in Aendor, facti sunt ut sterces terræ.
 13. Sanctuarium Dei.
 17. Facies eorum.
 19. Quia nomen tibi Dominus.

THEODOTIO.

2.
 3.
 4.
 11.
 13.
 17. Πρόσωπα αὐτῶν.
 19. Ὅτι σοι ὄνομα, Κύριε.
 2.
 3.
 4.
 5.
 8.
 9. Et quidem Assur.
 11.
 13.
 17. Facies eorum.
 19. Quod nomen tibi, Domine.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXII.

Ibid. Ἄ., ἐγένοντο etc. Aquilæ et Symmachi lectionem adfert Eusebius. Colbertinus item στιχηρῶς scriptus Symmachi lectionem, ac pro σύμμαχοι præfert συμμέτοχοι.

V. 11. Ἄ., ἐξετρίθησαν etc. Drusius.

V. 13. Σ., διάταν τοῦ Θεοῦ. Idem.

V. 17. Ἄ., Σ., Ο., Θ., πρόσωπα αὐτῶν. Idem.

V. 19. Ἄ., Σ., Θ., ὅτι σοι ὄνομα, Κύριε. Idem.

PSALMUS LXXXIII.

TO EBPAIKON.

4 גם - צפיר | מצאה בית דרור |
 קן לה אשר - שתה אפרחיה
 7 עברי | בעמק הבנא בעין
 ישיהוד
 מורה

8 ולכו מחיל אל-חיל

יראה אל-אלהים בעיניך

10 מגננו ראה אלהים והבט פני
 משיחך

12 כי שמש | ומגי יהוה אלהים

13 להלכים בתמים

יהוה צבאות

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Etiam passer invenit domum, et hirundo nidum sibi, ubi poneret pullos suos. *Hieron.*, siquidem passer invenit sibi domum, et avis nidum sibi, ut ponat pullos suos.

7. Transeuntes in valle fletus, fontem ponent eam. *Hieron.*, *id.* Doctor. *Hieron.*, *id.*

8. Ibunt de virtute ad virtutem. *Hieron.*, ibunt de fortitudine in fortitudinem.

Videbitur Deus deorum in Sion. *Hieron.*, parebunt apud Deum in Sion.

10. Clypee noster, vide, Deus, et aspice facies uncti tui. *Hieron.*, clypeus noster, vide, Deus, et attende faciem Christi tui.

12. Quia sol et scutum Dominus Deus. *Hieron.*, *idem.*

13. Ambulantibus in integritate. *Hieron.*, iis qui ambulant in perfectione.

Domine exercituum. *Hieron.*, *idem.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶ γράμμασι.

4.

7.

8.

10.

12.

13.

VULGATA LATINA.

4. Etenim passer invenit sibi domum, et turtur nidum sibi, ubi ponat pullos suos.

7. Disposuit in valle lacrymarum, in loco quem posuit. Legislator.

8. Ibunt de virtute in virtutem.

Videbitur Deus deorum in Sion.

10. Protector noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui.

12. Quia misericordiam et veritatem diligit Deus.

13. Eos qui ambulant in innocentia.

Domine virtutum.

ΑΡΥΤΑΣ.

4. Καίγε ὄρνεον εὗρεν οἶκον. καὶ στρουθὸς νοστίαν ἑαυτῷ, ὃ ἔθετο νεοσσούς αὐτῆς.

7. Παρερχόμενοι ἐν κοιλάδι τοῦ κλαυθμοῦ πηγῆν θήσονται αὐτήν. Πρώϊμος.

8.

Ὁφθήσεται Ἴσχυρὸς Θεὸς ἐν Σιών.

10. Θυρεὲ ἡμῶν, ἴδε, Θεέ, καλεῖται στρεψὸν πρόσωπον ἡλειμμένου σου.

12. Ὅτι ἥλιος καὶ θυρεὸς Κυρίου ὁ Θεός.

13.

Κύριος στρατιῶν.

AQUILA.

4. Et quidem avis invenit domum, et passer nidum sibi, ubi posuit pullos suos.

7. Transeuntes in valle fletus, fontem ponent eam. Matutinus.

8.

Videbitur Fortis Deus in Sion.

10. Clypee noster, vide, Deus, et converte faciem uncti tui.

12. Quia sol et scutum Dominus Deus.

13.

Dominus exercituum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIII.

V. 4. 'A., καίγε etc. Sic duo Regii mss. In Drusii lectione omittitur οἶκον. Theodoretus vero legit, ἑαυτῷ οἶκον. Sed illud, ἑαυτῷ, non est in Hebræo hoc loco : quare præstat sequi Regios codices. [Αὐτῆς ad instar pronominiis suffixi feminini Hebraici textus. DRACH.]

V. 7. 'A., παρερχόμενοι etc. Aquilæ et Symmachi lectiones habet Eusebius.

Ibid. 'A., πρώϊμος etc. Eusebius. Vide Prov. xi, 25. V. 8. Σ., ὀδεύσουσιν etc. Idem.

Ibid. 'A., ὀφθήσεται etc. Eusebius.

V. 10. 'A., θυρεὲ ἡμῶν, ἴδε etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic habet idem Eusebius.

V. 12. 'A., ὅτι ἥλιος etc. Drusius. Eusebius vero legit, ἔλεος, nisi sit librarii mendum, quod libentius credam. Symmachi lectionem sic effert Drusius.

PSALMUS LXXXIV.

TO EBPAIKON.

9 אשמעה מה-ידבר האל יהוה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

9. Audiam quid loquetur Deus Dominus. *Hieron.*, audiam quid loquetur Dominus Deus.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶ γράμμασι.

9.

VULGATA LATINA.

9. Audiam quid loquatur in me Dominus Deus.

ΑΡΥΤΑΣ.

9. Ἀκούσομαι τί λαλήσει ἐ ἰσχυρὸς Κύριος.

AQUILA.

9. Audiam quid loquetur fortis Dominus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS LXXXIII.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 4.
7. Προοδεύων κοιλάδα εκλαιεν, πηγή τάζεται.
Υποδείκτες.
8. Ὁδεύουσιν ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν.
10. Ὑπερασπιστὰ ἡμῶν, ἴδε, ὁ Θεός, καὶ πρόσθεψον τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ σου.
12. Ὅτι ἦλιον καὶ ὑπερασπισμὸν Κύριος ὁ Θεός.
13. Τοῖς ὀδεύουσιν ἐν τελειότητι.

SYMMACHUS.

- 4.
7. Prægrediens vallem plorabat, fons constituetur.
Commonstrator.
8. Iter agent de virtute in virtutem.
10. Protector noster, vide, Deus, et aspice faciem Christi tui.
12. Quia solem et protectionem Dominus Deus.
13. Iis qui ambulant in perfectione.

4. Καὶ γὰρ στρουθίον εὔρεν ἐαυτῷ οἰκίαν, καὶ τρυγῶν νοσσιὰν ἐαυτῇ, οὐ θήσει τὰ νοσσία ἐαυτῆς.
7. Διέθετο εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ κλαυθμῶνος, εἰς τόπον ὃν ἔθετο.
Ὁ νομοθετῶν. Ε', ὁ φωτίζων. Γ', ὁ διδάσκων.
8. Πορεύονται ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν.
Ὁφθήσεται ὁ Θεός τῶν θεῶν ἐν Σιών.
10. Ὑπερασπιστὰ ἡμῶν, ἴδε, ὁ Θεός, καὶ ἐπίθεψον ἐπὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Χριστοῦ σου.
12. Ὅτι ἔλεον καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ Κύριος ὁ Θεός. Ε', ὅτι ἦλιος καὶ σκεπαστῆς Κύριος ὁ Θεός.
13. Τοῖς πορευομένοις ἐν ἀκακίᾳ.
Κύριε τῶν δυνάμεων.

LXX INTERPRETES.

4. Etenim passer invenit sibi domum, et turtur nidum sibi, ubi ponet pullos suos.
7. Disposuit in valle plorationis, in loco quem posuit.
Legislator. V, illuminans. VI, docens.
8. Ibunt de virtute in virtutem.

Videbitur Deus deorum in Sion.

10. Protector noster, aspice, Deus, et respice in faciem Christi tui.
12. Quia misericordiam et veritatem diligit Dominus Deus. V, quia sol et protector Dominus Deus.
13. Ambulantibus in innocentia.

Domine virtutum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIII.

sus, ἦλιον γὰρ etc. Eusebius vero, ὅτι ἦλιον · utraque lectio quadrat. Theodotio in schedis nostris habet, ὅτι ἔλεον, ut LXX. Drusius, Θ., ὅτι ἦλιον, quia solem, melius ut videtur. Quintæ lectionem adfert Eusebius. Dubium est an LXX Interpretes primitus habuerint, ὅτι ἦλιον, id enim omnino postulat vox ⲉⲗⲓⲟⲛ.

V. 13. Σ., τοῖς ὀδεύουσιν etc. Eusebius.

Ibid. 'A., Κύριος στρατιῶν. Sic Drusius, qui hanc notam adjicit : « *Origenes Hom. 4 in Isaiam* : Interpretatur Sabaoth, ut Aquila tradidit, Dominus militiarum. *Sophon.* 1, 5, ⲉⲗⲓⲟⲛ ⲙⲁⲗⲁⲗ LXX, τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ. *Epiphanius adversus hæreses.* Aquila ubique Adonai Sabaoth interpretatur dicens, Κύριος στρατιῶν, i. e., *Dominus exercituum.* »

PSALMUS LXXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Θ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9. Ἀκούσω τί λαλήσει ὁ Θεός Κύριος.
- SYMMACHUS.
9. Audiam quid loquetur Deus Dominus.

9. Ἀκούσομαι τί λαλήσει ἐν ἐμοὶ Κύριος ὁ Θεός.
- LXX INTERPRETES.
9. Audiam quid loquetur in me Dominus Deus.

9. Ἀκούσομαι τί λαλήσει Κύριος ὁ Θεός.
- THEODOTIO.
9. Audiam quid loquetur Dominus Deus.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

AKYΛAΣ.

ואל-חסידיו

14 צדק לפניו יהלך וישם לדרך
פצעו

14.

14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Et ad sanctos suos. *Hieron., id.*

Et super sanctos suos.

14. *Justitia ad facies ejus ambulabit: et ponet in via gressus suos. Hieron., justitia ante eum ibit: et ponet in via gressus suos.*14. *Justitia ante eum ambulabit, et ponet in via gressus suos.*

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIV.

V. 9. Ἄ., ἀκούσομαι etc. Has lectiones adfert Drusius.

unus. Est forte Aquilæ, qui ita vertit psalm. xi, versu 2.

Ibid. Ἄλλος, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ. Coislin.

V. 14. Σ., δικαιοσύνη etc. Eusebius, qui sic ha-

PSALMUS LXXXV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὺς γράμμασι.

AKYΛAΣ.

1 תפלה לדוד

1.

2 חסיד אני

2.

3 כי-אליך אקרא כל-היום

3.

5 וסלח

5.

7 אקראך כי תענני

7.

11 הורני יהוה ו דרכך אהלד
באבותך

11.

יחד לבבי ליראה שמך

14 הדים

14.

ועדת עריוצים בקשו נפשי

16 תנה-עורך לעבודך

16.

1. Προσευχή τοῦ Δαυὶδ.

2.

3.

5. Καὶ ἱλαστής.

7. Ἐπικαλέσομαι σε, ὅτι εὐακούσεις μου.

11. Φώτισόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, περιπατήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

Μονόχωσον τὴν καρδίαν μου τῷ φοβεῖσθαι τὸ ὄνομά σου.

14.

Καὶ συναγωγή κατισχυρανομένων . . .

16.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Oratio ipsi David. *Hieron., oratio David.*

1. Oratio ipsi David.

1. Oratio ipsius David.

2. Sanctus sum. *Hieron. id.*

2. Sanctus sum.

2.

3. Quoniam ad te clamabo omni die. *Hieron., quoniam ad te clamabo tota die.*

3. Quoniam ad te clamavi tota die.

3.

5. Et parcens. *Hieron., et propitiabilis.*

5. Et mitis.

5. Et propitius.

7. Invocabo te quia exaudies me. *Hieron., id.*

7. Clamavi ad te, quia exaudisti me.

7. Invocabo te quia exaudies me.

11. Doce me, Domine, viam tuam: ambulabo in veritate tua. *Hieron., doce me, Domine, viam tuam, ut ambulem in veritate tua.*

11. Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua.

11. Illumina me, Domine, in via tua, ambulabo in veritate tua.

Uni cor meum ad timendum nomen tuum. *Hieron., unicum fac cor meum, ut timeat nomen tuum.*

Lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

Solitarium fac cor meum, ut timeat nomen tuum.

14. Superbi. *Hieron., id.*

14. Iniqui.

14.

Et cœtus terribilium quæsierunt animam meam. *Hieron., et cœtus robustorum quæsierunt animam meam.*

Et synagoga potentium quæsierunt animam meam.

Et synagoga prævalentium . . .

16. Da fortitudinem tuam servo tuo. *Hieron., id.*

16. Da imperium tuum puero tuo.

16.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

14. Δικαιοσύνη ἐκάστου προελεύσεται αὐτὸν, καὶ θήσεται εἰς ὁδὸν τοῦς πόδας αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

14. *Justitia uniuscujusque præcedet eum, et ponet in via pedes suos.*

Καὶ ἐπὶ τοὺς ὁσίους αὐτοῦ. Ἄλλος, καὶ ἐπὶ τοὺς ἀγνοῦς αὐτοῦ.

14. Δικαιοσύνη ἐναντίον αὐτοῦ προπορεύσεται, καὶ θήσεται εἰς ὁδὸν τὰ διαδήματα αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

Et super sanctos suos. Alius, et super castos suos.

14. *Justitia ante eum ambulabit, et ponet in via gressus suos.*

THEODOTIO.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIV.

ἔσται, τοῦτου τὴν διάνοιαν σαφέστερον ἐκτεδῶκασιν οἱ λοιποὶ ἐρμηνεύται, καὶ μάλιστα ὁ Σύμμαχος εἰπὼν,

δικαιοσύνη etc., indicans reliquos interpretes clariorem quam LXX, et Symmacho affinem versionem edidisse.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS LXXXV.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Προσευχή τοῦ Δαυὶδ.

2.

3. Ὅτι πρὸς σὲ βοήσω καθ' ἐκάστην ἡμέραν.

5. Καὶ ἀφῶν.

7. Ἐπικαλέσομαι σε, ὅτι εἰσακούσεις μου.

11. Ὑπόδειξόν μοι, Κύριε, τὴν ὁδὸν σου, ἵνα ὀδεύσω τῇ ἀληθείᾳ σου.

Ἐνωσον τὴν καρδίαν μου εἰς φόβον τοῦ ὀνόματός σου.

14.

Καὶ συναγωγή ἀνυποστάτων ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου.

16. Δὸς ἰσχύνην παρὰ σοῦ τῷ θούλῳ σου.

SYMMACHUS.

1. Oratio ipsius David.

2.

3. Quoniam ad te clamabo per unamquamque diem.

5. Et dimittens.

7. Invocabo te quia exaudies me.

11. Ostende mihi, Domine, viam tuam, ut ambulem in veritate tua.

Unito cor meum in timorem nominis tui.

14.

Et synagoga intolerabilium quæsi-
vit animam meam.

16. Da fortitudinem a te servo tuo.

1. Προσευχή τῷ Δαυίδ.

2. Ὅσιός εἰμι. Ἄλλος, ἀγνοῦς ἐγώ.

3. Ὅτι πρὸς σὲ κεκράξομαι ὅλην τὴν ἡμέραν.

5. Καὶ ἐπιεικῆς.

7. Ἐκέκραξα πρὸς σὲ, ὅτι ἐπήκουσάς μου.

11. Ὁδήγησόν με, Κύριε, ἐν τῇ ὁδῷ σου, καὶ πορεύσομαι ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

Ἐύφρανθήτω ἡ καρδία μου τοῦ φοβεῖσθαί τὸ ὄνομά σου.

14. Παράνομοι. Οἱ λοιποὶ, ὑπερήφανοι.

Καὶ συναγωγή κραταιῶν ἐζήτησαν τὴν ψυχὴν μου.

16. Δὸς τὸ κράτος σου τῷ παιδί σου.

LXX INTERPRETES.

1. Oratio ipsi David.

2. Sanctus sum. Alius, castus ego.

3. Quoniam ad te clamabo tota die.

5. Et mitis.

7. Clamavi ad te, quia exaudisti me.

11. Deduc me, Domine, in via tua, et ambulabo in veritate tua.

Lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum.

14. Iniqui. Reliqui, superbi.

Et synagoga potentium quæsi-
runt animam meam.

16. Da potestatem tuam puero tuo.

1.

2.

3.

5. Καὶ ἱλαστής.

7.

11.

14.

16.

THEODOTIO.

1.

2.

3.

5. Et propitius.

7.

11.

14.

16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXV.

V. 1. 'A., Σ., προσευχή τοῦ Δαυὶδ. Sic unus Regius et Eusebius.

V. 2. Ἄλλος, ἀγνός ἐγώ. Est fortasse Aquilæ, ut supra, psalm. xi, 2.

V. 3. Σ., ὅτι πρὸς σὲ βοήσω etc. Sic Eusebius. Regius autem unus ex Hesychio sic habet, ὅτι πρὸς

σὲ βοῶ etc., quoniam ad te clamo etc.

V. 5. 'A., Θ., καὶ ἰλαστής etc. Eusebius. Drusius autem sic, 'A., Θ., ἰλαστής. Σ., ἀφιεῖς. Ex duobus vero mss. Regiis, alius habet ἀφιών, alius ἀφιεῖς.

V. 7. 'A., Σ., ἐπικαλέσομαι etc. Hanc versionem Eusebius et unus Regius Aquilæ adscribunt, Dre-

TO EBPAIKON.	PSALMUS LXXXVI.	AKYAAΣ.
	TO EBPAIKON	
	'Ελληνικοῖς γράμμασι.	
לבני-קרח 1	1.	1. Τῶν υἱῶν Κορέ.
2 יסודתו בדררי-קדש 2	2.	2. Ἡ θεμελίωσις αὐτοῦ ἐν δρεπν ἠγιασμένου.
4 אזכיר רהב ובבל לידעי 4	4.	4. Ἀναμνήσω ὀρμημάτων καὶ Βαβυλώνας τοὺς γινώσκοντάς με. Φυλιστιαία καὶ Τύρος μετὰ δι-θιοπίας, οὗτος ἐτέχθη ἐκεῖ.
פלשת וצור עם-כוש זה ילד-שם		
5, 6 ולציון יאמר איש ואיש ילד-בה חדא יכתנה עליון : יהוה יספר בנודב עמים זה ילד-שם	5, 6.	5, 6. Καὶ τῇ Σιών λεχθήσεται. Ἄνηρ καὶ ἀνήρ ἐτέχθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐδράσει αὐτήν . . . ἐν τῷ γρά-φειν λαοὺς, οὗτος ἐτέχθη ἐκεῖ.
7 ושירים כדללים כל בעיני בך	7.	7. Καὶ ἄδοντες ὡς χοροὶ, πάντα πηγαὶ ἐν σοὶ
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Filiis Core. Hieron., filiorum Core.	1. Filiis Core.	1. Filiorum Core.
2. Fundamentum ejus in montibus sanctitatis. Hieron., fundamenta ejus in montibus sanctuarrii.	2. Fundamenta ejus in montibus sanctis.	2. Fundamentum ejus in montibus sanctificati.
4. Memorare faciam Rahab et Babel scientibus me. Hieron., commemorabor superbiæ et Babylonis scientium me.	4. Memor ero Rahab et Babylonis scientium me.	4. Memorabo impetum et Babylonem scientes me.
Peleseth et Tyrus cum Æthiopia, iste natus est ibi. Hieron., ecce Palæstina, et Tyrus cum Æthiopia : iste natus est ibi.	Ecce alienigenæ, et Tyrus, et populus Æthiopum, hi nati fuerunt illic.	Phylistiaæ et Tyrus cum Æthiopia, hic natus est ibi.
5, 6. Et ipsi Sion dicetur : Vir et vir natus est in ea, et ipse fundabit eam Altissimus. Dominus numerabit in scribendo populos, iste natus est ibi. Hieron., ad Sion autem dicetur, Vir et vir natus est in ea, et ipse fundavit eam Excelsus. Dominus numeravit scribens populos : ipse natus est in ea.	5, 6. Numquid Sion dicet, Homo et homo natus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus? Dominus narrabit in scripturis populorum et principum ; horum, qui fuerunt in ea.	5, 6. Et ipsi Sion dicetur, Vir et vir natus est in ea, et ipse fundabit eam... in scribendo populos : hic natus est ibi.
7. Et cantores sicut tibicines : omnes fontes mei in te. Hieron., et cantores quasi in choris, omnes fontes mei in te.	7. Sicut lætantium omnium habitatio est in te.	7. Et caentes ut chori : omnes fontes in te.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVI.

V. 1. 'A., Σ., τῶν υἱῶν Κορέ. Euseb. et Drusius.

V. 2. 'A., ἡ θεμελίωσις etc. Mss. et Drusius.

V. 4. 'A., ἀναμνήσω etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic plenas habet Colbertinus στιχηρῶς scriptus. Cæteri vero truncas adferunt.

Ibid. 'A., Φυλιστιαία etc. Sic Eusebius Aquilæ et Symmachi lectiones habet.

V. 5 et 6. 'A., καὶ τῇ Σιών etc. Has pariter lectiones ex Eusebio et ex mss. eruimus. Cotslinia-nus hanc notam habet : *Μήτηρ Σιών · τὸ ρ κατὰ*

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXV.

sius Symmacho.

V. 11. 'A., φώτισον etc. Aquilæ et Symmachi lectiones adfert Eusebius.

Ibid. 'A., μονάχωπον etc. Sic Eusebius Aquilæ et Symmachi versiones adfert. Drusius ad Aquilam μοναχῶς tantum habet, et quidem mendose; et ad

Symmachum, ἕνωσον · cætera vero apud eum desiderantur.

V. 14. *Oi λοιποί, ὑπερήφανοι.* Eusebius.

Ibid. 'A., καὶ συναγωγή etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic exhibet Eusebius.

V. 16. Σ., ὄδς etc. Eusebius et Drusius.

PSALMUS LXXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Τῶν υἱῶν Κορέ.
- 2.
- 4. Ἀναμνήσω ὑπερηφανίαν καὶ Βαβυλωνίαν τοῖς εἰδόσι με.
Ἰδοὺ Φυλιστιαῖοι καὶ Τύρος μετὰ Αἰθιοπίας, οὗτος ἐτέχθη ἐκεῖ.
- 5, 6. Περὶ τε Σιών λεχθήσεται καθ' ἕκαστον, Ἄνθρωπος οὗτος ἐτέχθη ἐκεῖ· αὐτὸς ἠόρασεν αὐτὴν ὁ Ὑψιστος. Κύριος ἀριθμήσει γραφῶν λαοὺς, οὗτος ἐτέχθη ἐκεῖ.
- 7. Καὶ αἰνέσουσιν ὡς ἐν αὐλαῖς ψάσαι αἱ πηγαὶ ἐν σοί.

SYMMACHUS.

1. Filiorum Core.

2.

4. Memorabo superbiam et Babylonem scientibus me.

Ecce Phylistizi et Tyrus cum Æthiopia, hic natus est ibi.

5, 6. De Sion quoque dicetur per singulos, Homo hic natus est ibi: ipse fundavit eam Altissimus. Dominus numerabit scribens populos, hic natus est ibi.

7. Et cænent quasi in tibiis: omnes fontes in te.

- 1. Τοῖς υἱοῖς Κορέ.
- 2. Οἱ θεμέλιοι αὐτοῦ ἐν τοῖς ὄρεσι τοῖς ἁγίοις.
- 4. Μνησθήσομαι Ἰακώβ καὶ Βαβυλώνας, τοῖς γινώσκουσί με.
Ἰδοὺ ἀλλόφυλοι καὶ Τύρος καὶ λαὸς Αἰθιοπῶν, οὗτοι ἐγεννήθησαν ἐκεῖ.
- 5, 6. Μήτηρ Σιών ἐρεῖ, Ἄνθρωπος καὶ ἄνθρωπος ἐγενήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν ὁ Ὑψιστος. Κύριος διηγήσεται ἐν γραφῇ λαῶν καὶ ἀρχόντων τούτων τῶν γεγεννημένων ἐν αὐτῇ. Ε', . . . ἐν ἀπογραφῇ λαῶν, οὗτος γεννηθήσεται ἐκεῖ.
- 7. Ὡς εὐφραينوμένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοί.

LXX INTERPRETES.

1. Filiis Core.

2. Fundamenta ejus in montibus sanctis.

4. Memor ero Rahab et Babylonis, scientibus me.

Ecce alienigenæ, et Tyrus, et populus Æthiopum, hi nati sunt illic.

5, 6. Mater Sion dicet, Homo et homo natus est in ea, et ipse fundavit eam Altissimus. Dominus narrabit in scriptura populorum et principum horum, qui facti sunt in ea. V, . . . in descriptione populorum, hic nascetur ibi.

7 Sicut lætantium omnium habitatio in te.

- 1.
- 2.
- 4.
- 5, 6. Καὶ τῇ Σιών ρηθήσεται, Ἄνθρω καὶ ἄνθρω ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ, καὶ αὐτὸς ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ ἠτοίμασεν αὐτὴν ὁ Ὑψιστος. Κύριος διηγήσεται ἐν γραφῇ λαῶν, οὗτος ἐγεννήθη ἐν αὐτῇ.
- 7.

THEODOTIO.

1.

2.

4.

5, 6. Et ipsi Sion dicetur, Vir et vir natus est in ea, et ipse fundavit eam, et præparavit eam Altissimus. Dominus narrabit in scriptura populorum: hic natus est in ea.

7.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVI.

προσθήκην ἔχειτο εἰς τὴν τῶν Ο΄ ἐν τῷ τετραπέλειον· ἐν δὲ τῷ ὀκταπέλειον, μὴ τῇ Σιών, ἤτοι εἰς τὸν βῶ. Quo significatur in Tetraselido sive in Tetraplo LXX habuisse μητέρα Σιών, mater Sion; in Octa-

selido autem sive in Octaplo, ita lectum fuisse, μὴ τῇ Σιών, nunquid Sion.

V. 7. 'A., καὶ ζῶντες etc. Eusebius.

PSALMUS LXXXVII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΤΑΑΣ

'Ελληνικοῖς γράμμασι.

- 1 על-מחלה
4 חזי לשאל הנדע
5 נחשבני עם-יורדי בדר
6 במתים חפשי
כמו חללים : שכני קבר אשר
לא-זכרתם עוד והבא מייד גבורה
7 שחני
במחשבים במצלות
8 עלי סמכה חתוך וכל-משבריד
ענית
9 הרחקת מידעי ממני שחני
תדעבת לכו כלא ולא אצא
10 עיני דאבה מני-עני קראתך
יהיה בכל יום שחחתי אליך כפי

1.
4.
5.
6.
7.
8
9.
10.

1. Ἐπὶ χορείας.
4. Καὶ ἡ ζωὴ μου εἰς φθῆν κα
ἤντησεν.
5.
6. Ἐν τεθνηκόσιν ἐλεύθερος.
Ἵμοιος ἀνηρημένοις . . . ὄνει
ἐμνήσθησ ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς κ
ρός σου ἀπεώσθησαν.
7. Ἔθου με.
Ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν βυθοῖς.
8.
9.
10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Super Mahalath. *Hieron.*, per chorum.
4. Et vitæ meæ ad sepulcrum pertigerunt. *Hieron.*, et vita mea ad infernum descendit.
5. Reputatus sum cum descendentibus in cisternam. *Hieron.*, reputatus sum cum descendentibus in lacum.
6. In mortuis liber. *Hieron.*, inter mortuos liber.
Sicut vulnerati jacentes sepulcro, quorum non recordatio amplius, et ipsi a manu tua abscissi sunt. *Hieron.*, sicut interfecti et dormientes in sepulcro, quorum non recordaris amplius : et ipsi a manu tua abscissi sunt.
7. Posuisti me. *Hieron.*, id.
In tenebrosis et in profundis. *Hieron.*, id.
8. Super me nixus est furor tuus, et cunctis procellis tuis afflixisti. *Hieron.*, super me confirmatus est furor tuus, et cunctis fluctibus tuis afflixisti me.
9. Elongare fecisti notos meos a me : posuisti me abominationes eis, clausus et non egrediar. *Hieron.*, longe fecisti notos meos a me, posuisti me abominationem eis ; clausum et non prodeuntem.
10. Oculus meus doluit propter afflictionem. Invocavi te, Domine, in omni die, distendi ad te volas meas. *Hieron.*, oculus meus infirmatus est ab afflictione, invocavi te, Domine, tota die : expandi te palmas meas.

1. Pro Maheleth.
4. Et vita mea inferno appropinquavit.
5. Æstimatus sum cum descendentibus in lacum.
6. Inter mortuos liber.
Sicut vulnerati, dormientes in sepulcris, quorum non es memor amplius : et ipsi de manu tua repulsi sunt.
7. Posuerunt me.
In tenebrosis et in umbra mortis.
8. Super me confirmatus est furor tuus, et omnes fluctus tuos induxisti super me.
9. Longe fecisti notos meos a me : posuerunt me abominationem sibi. Traditus sum, et non egrediebar.
10. Oculi mei languerunt propter inopia. Clamavi ad te, Domine, tota die : expandi ad te manus meas.

1. Super chorea.
4. Et vita mea in infernum d venit.
5.
6. In mortuis liber.
Similis interfectus... quori non recordatus es amplius, et ij de manu tua depulsi sunt.
7. Posuisti me.
In tenebrosis et in profundis
8.
9.
10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Διὰ χοροῦ.
4. Καὶ ἡ ζωὴ μου ᾄδῃ ἤψατο.
5. Ἐλογίσθην μετὰ τῶν καταγομένων εἰς λάκκον.
6. Ἐντὸς νεκρῶν ἀφείς ἐλεύθερος.

Ὅσει τετρωμένοι οἱ κείμενοι ἐν τάφῳ, ὧν οὐ μνημονεύεις ἔτι, οἵτινες ὑπὸ τῆς χειρὸς σου ἐξεκόπησαν.

7. Ἐταξάς με.
Ἐν σκοτεινοῖς ἐσκαπασμένον.

8. Ἐμοὶ ἐπέβρισεν ὁ θυμὸς σου, καὶ ταῖς καταγίαισιν σου ἐκάκωσάς με.

9. Μακρὰν ἐποίησας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ· ἔταξάς με βδελυκτὸν αὐτοῖς, φρουρούμενον καὶ μὴ προερχόμενον.

10. Ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐξέβρυσεν ἀπὸ τῆς κακώσεως· ἐπεκαλεσάμην σε ἐκάστην ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

SYMMACHUS.

1. Per chorum.
4. Et vita mea infernum atigit.
5. Reputatus sum cum descendentibus in lacum.
6. Inter mortuos dimissus liber.

Sicut vulnerati jacentes in sepulcro, quorum non recordaris amplius, qui a manu tua excisi sunt.

7. Statuisti me.
In tenebrosis obiectum.
8. Super me aggravatus est furor tuus, et procellis tuis afflixisti me.
9. Longe fecisti notos meos a me: posuisti me abominabilem ipsis: custodiae traditum, et non progredientem.

10. Oculus meus effluxit propter vexationem: invocavi te per singulos dies, expandi ad te manus meas.

1. Ὑπὲρ Μαελέθ.
4. Καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ᾄδῃ ἤγισσε.
5. Προσελογίσθην μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.
6. Ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος.

Ὅσει τραυματῆαι ἐρριμμένοι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπώσθησαν.

7. Ἐθεντό με.

Ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. Ἐ', ἐν σκοτεινοῖς ἐν καταδύτοις.

8. Ἐπ' ἐμὲ ἐστηρίχθη ὁ θυμὸς σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ.

9. Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς. Παρεδόθην καὶ οὐκ ἐξεπορεύομαι.

10. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἠσθένησαν ἀπὸ τῆς πτωχείας. Καὶ ἐκέκραξα πρὸς σὲ, Κύριε, ἅλην τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

LXX INTERPRETES.

1. Pro Maeleth.
4. Et vita mea inferno appropinquavit.
5. Æstimatus sum cum descendentibus in lacum.
6. Inter mortuos liber.

Sicut vulnerati projecti dormientes in sepulcro, quorum non es memor amplius: et ipsi de manu tua expulsi sunt.

7. Posuerunt me.
In tenebrosis et in umbra mortis. V, in tenebrosis in latibulis.
8. Super me confirmatus est furor tuus, et omnes flactus tuos induxisti super me.
9. Longe fecisti notos meos a me: posuerunt me abominationem sibi. Traditus sum, et non egrediebar.

10. Oculi mei languerunt propter inopia. Et clamavi ad te, Domine, tota die, expandi ad te manus meas.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

THEODOTIO.

- 1.
- 4.
- 5.
- 6.

- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

TO EBPAIKON.	PSALMUS LXXXVII. TO EBPAIKON Ἑλληνικαῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ
1 על-מחלה	1.	1. Ἐπὶ χορείας.
4 וחיזי לשאתל הגיעד	4.	4. Καὶ ἡ ζωὴ μου εἰς θάλασσαν ἐκλήθη.
5 נחשבתני עם-יורדי בדר	5.	5.
6 במתים חפשי	6.	6. Ἐν τεθνηκόσιν ἐλεύθερος.
כמו חללים : שכני קבר אשר לא יזכרום עוד ודבחה מיוחד נגורה		Ὅμοιος ἀνηρημένοις . . . ὡν οὐκ ἐμνήσθησθε ἐτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χάριτος σου ἀπεώσθησαν.
7 שתני במחשכים בבחלות	7.	7. Ἐθού με. Ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν βυθοῖς.
8 עלי סמכה חתוך וכל-משבריד עבית	8	8.
9 הרחקת מידעי מכוני שתני תועבת למד כלא ולא אצא	9.	9.
10 עיני דאבה מני-עני קראתך יהיה בכל יום שבתחתי אליך כפי	10.	10.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Super Mahalath. <i>Hieron.</i> , per chorum.	1. Pro Macheleth.	1. Super chorea.
4. Et vitæ meæ ad sepulcrum pertigerunt. <i>Hieron.</i> , et vita mea ad infernum descendit.	4. Et vita mea inferno appropinquavit.	4. Et vita mea in infernum devenit.
5. Reputatus sum cum descendantibus in cisternam. <i>Hieron.</i> , reputatus sum cum descendantibus in lacum.	5. Æstimatus sum cum descendantibus in lacum.	5.
6. In mortuis liber. <i>Hieron.</i> , inter mortuos liber. Sicut vulnerati jacentes sepulcro, quorum non recordatio amplius, et ipsi a manu tua abscissi sunt. <i>Hieron.</i> , sicut interfecti et dormientes in sepulcro, quorum non recordaris amplius : et ipsi a manu tua abscissi sunt.	6. Inter mortuos liber. Sicut vulnerati, dormientes in sepulcris, quorum non es memor amplius : et ipsi de manu tua repulsi sunt.	6. In mortuis liber. Similis interfectis... quorum non recordatus es amplius, et ipsi de manu tua depulsi sunt.
7. Posuisti me. <i>Hieron.</i> , id. In tenebrosis et in profundis. <i>Hieron.</i> , id.	7. Posuerunt me. In tenebrosis et in umbra mortis.	7. Posuisti me. In tenebrosis et in profundis.
8. Super me nixus est furor tuus, et cunctis procellis tuis afflixisti. <i>Hieron.</i> , super me confirmatus est furor tuus, et cunctis fluctibus tuis afflixisti me.	8. Super me confirmatus est furor tuus, et omnes fluctus tuos induxisti super me.	8.
9. Elongare fecisti notos meos a me : posuisti me abominationes eis, clausus et non egrediar. <i>Hieron.</i> , longe fecisti notos meos a me, posuisti me abominationem eis ; clausum et non prodeuntem.	9. Longe fecisti notos meos a me : posuerunt me abominationem sibi. Traditus sum, et non egrediebar.	9.
10. Oculus meus doluit propter afflictionem. Invocavi te, Domine, in omni die, distendi ad te volas meas. <i>Hieron.</i> , oculus meus infirmatus est ab afflictione, invocavi te, Domine, tota die : expandi ad te palmas meas.	10. Oculi mei languerunt propter inopia. Clamavi ad te, Domine, tota die : expandi ad te manus meas.	10.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Διὰ χοροῦ.
4. Καὶ ἡ ζωὴ μου ᾄδῃ ἤψατο.
5. Ἐλογίσθη μετὰ τῶν καταγομένων εἰς λάκκον.
6. Ἐντὸς νεκρῶν ἀφελὶς ἐλεύθερος.
- Ὅσα τετρωμένοι οἱ κείμενοι ἐν τάφῳ, ὧν οὐ μνημονεύεις ἔτι, οἵτινες ὑπὸ τῆς χειρὸς σου ἐξεκόπησαν.
7. Ἐταξάς με.
Ἐν σκοτεινοῖς ἐσκαπασμένον.
8. Ἐμοὶ ἐπέθρισεν ὁ θυμὸς σου, καὶ ταῖς καταγιγίσιν σου ἐκάκωσάς με.
9. Μακρὰν ἐποίησας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ· ἔταξάς με βδελυκτὸν αὐτοῖς, φρουρούμενον καὶ μὴ προερχόμενον.
10. Ὁ ὀφθαλμὸς μου ἐξέβρυσεν ἀπὸ τῆς κακώσεως· ἐπεκαλεσάμην σε ἐκάστην ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

1. Ὑπὲρ Μαελέθ.
4. Καὶ ἡ ζωὴ μου τῷ ᾄδῃ ἤγισα.
5. Προσελογίσθη μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.
6. Ἐν νεκροῖς ἐλεύθερος.
- Ὅσα τραυματῆται ἐρριμμένοι καθεύδοντες ἐν τάφῳ, ὧν οὐκ ἐμνήσθης ἔτι, καὶ αὐτοὶ ἐκ τῆς χειρὸς σου ἀπώσθησαν.
7. Ἐθεντό με.
Ἐν σκοτεινοῖς καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου. Ε΄, ἐν σκοτεινοῖς ἐν καταδύτοις.
8. Ἐπ' ἐμὲ ἐστηρίχθη ὁ θυμὸς σου, καὶ πάντας τοὺς μετεωρισμούς σου ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ.
9. Ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ, ἔθεντό με βδέλυγμα ἑαυτοῖς. Παρεδόθη καὶ οὐκ ἐξεπορεύμην.
10. Οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἠσθένησαν ἀπὸ τῆς πτωχείας. Καὶ ἐκέκραξα πρὸς σὲ, Κύριε, ἄλῃν τὴν ἡμέραν, διεπέτασα πρὸς σὲ τὰς χεῖράς μου.

- 1.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Per chorum.
4. Et vita mea infernum attingit.
5. Reputatus sum cum descendentibus in lacum.
6. Inter mortuos dimissus liber.
- Sicut vulnerati jacentes in sepulcro, quorum non recordaris amplius, qui a manu tua excisi sunt.
7. Statuisti me.
In tenebrosis obtectum.
8. Super me aggravatus est furor tuus, et procellis tuis afflixisti me.
9. Longe fecisti notos meos a me: posuisti me abominabilem ipsis: custodiæ traditum, et non progredientem.
10. Oculus meus effluxit propter vexationem: invocavi te per singulos dies, expandi ad te manus meas.

1. Pro Maeleth.
4. Et vita mea inferno appropinquavit.
5. Æstimatus sum cum descendentibus in lacum.
6. Inter mortuos liber.
- Sicut vulnerati projecti dormientes in sepulcro, quorum non es memor amplius: et ipsi de manu tua expulsi sunt.
7. Posuerunt me.
In tenebrosis et in umbra mortis. V, in tenebrosis in latibulis.
8. Super me confirmatus est furor tuus, et omnes flactus tuos induxisti super me.
9. Longe fecisti notos meos a me: posuerunt me abominationem sibi. Traditus sum, et non egrediebar.
10. Oculi mei languerunt propter inopia. Et clamavi ad te, Domine, tota die, expandi ad te manus meas.

- 1.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
11 הלמתים תעשה-פלא	11.	11.
12 היספ-בקבר	12.	12.
13 היודע	13.	13.
14 ואניו אליך יהיה שועתי ובקבר תפלתי תקדמך	14.	14.
15 למה יהיה תזנה נפשי	15.	15. Εἰς τί, Κύριε, ἀπέωση ψυχῆς μου;
16-18 עני אני וגזע מנער נשאתי אמוך אפינה : עלי עברו הרוניך בעתוך צמותוני : סבוני כמים כל- היום הקיפו עלי יחד	16-18.	16-18. Ἐπ' ἐμὲ παρῆλθον αἱ ὄργαι σου.
19 הרחקת ממני אהב ורע מידעי מחשך	19.	19. Φθλον καὶ πλησίον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

11. Numquid mortuis facies mirabile? <i>Hieron.</i> , numquid mortuis facies mirabilia?	11. Numquid mortuis facies mirabilia?	11.
12. Numquid narrabitur in sepulcro? <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	12. Numquid narrabit aliquis in sepulcro?	12.
13. Numquid cognoscetur? <i>Hieron.</i> , numquid cognoscentur?	13. Numquid cognoscentur?	13.
14. Et ego ad te, Domine, clamavi, et mane oratio mea præveniet te. <i>Hieron.</i> , ego autem ad te, Domine, clamavi, et mane oratio mea præveniet te.	14. Et ego ad te, Domine, clamavi, et mane oratio mea præveniet te.	14.
15. Ut quid, Domine, elongabis animam meam? <i>Hieron.</i> , quare, Domine, abjicis animam meam?	15. Ut quid, Domine, repellis orationem meam?	15. Ut quid, Domine, repelles animam meam?
16-18. Afflictus ego et deficiens a juventute: portavi terrores tuos, anxius fui. Super me transierunt iræ tuæ: terrores tui succiderunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die: ambierunt super me pariter. <i>Hieron.</i> , pauper ego et ærumnosus ab adolescentia mea, portavi furorem tuum. Super me transierunt iræ tuæ: terrores tui oppræsserunt me. Circumdederunt me quasi aquæ tota die: vallaverunt me pariter.	16-18. Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt iræ tuæ, et terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die, circumdederunt me simul.	16-18. ...super me præterierunt iræ tuæ...
19. Elongasti a me amicum et socium, noti mei obscuritas. <i>Hieron.</i> , longe fecisti a me amicum et sodalem: notos meos abstulisti.	19. Elongasti a me amicum, et proximum, notos meos a miseria.	19. Amicum et proximum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVII.

V. 1. 'A., ἐπὶ χορείας. Sic Eusebius et Drusius. Theodoretus vero, ἐπὶ χορείᾳ. Item Σ., διὰ χοροῦ. Eusebius et Drusius. At Theodoretus, δι' ὄρου, perperam.

V. 4. 'A., καὶ ἡ ζωὴ μου etc. Sic Eusebius.

V. 5. Σ., ἐλογίσθη etc. Eusebius. In illud, εἰς λάκκον, Coislin. unus in margine notat, εἰς βόθρον. Et infra ad illud, ἐν λάκκῳ, notat idem, ἐν βόθρῳ.

V. 6. 'A., ἐν θεογηγόσιν etc. Idem.

Ibid. 'A., ὁμοίος etc. Versionem Aquilæ sic mancam effert Eusebius. (') Lectionem vero Symmachi ex Eusebio item atque ex Drusio mutuamur.

V. 7. 'A., ἔθου με etc. Eusebius.

Ibid. 'A., ἐν σκοτεινοῖς etc. Has lectiones adfert idem Eusebius, qui adjicit τῶν Θ', καὶ ἐν σκιᾷ θανάτου, nec in Hebraico, nec apud reliquos interpretes haberi.

V. 8. Σ., ἐμοὶ ἐπέδρισαν etc. Eusebius. Colbertinus στιχηρῶς scriptus, Σ., ὄντως ἐμοὶ ἐπέδρισαν.

(') Eusebius in commentario sic effert posteriorem partem Aquilæ versionis: ἐκ τῆς χειρὸς σου ἐπατέθησαν, *abscissi sunt*, quæ lectio melius quam ἀπέωσθησαν quadrat ad Hebraicum. DRACM.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

11. Ἄρα νεκροὶς ποιήσεις τεράστια ;
 12. Ἡ διηγήσεται τις ἐν τάφῳ ;
 13. Ἡ γνωσθήσεται ;
 14. Ἐμοῦ δὲ πρὸς σέ, Κύριε, ἡ οἰμωγὴ, καὶ κατ' ὄρθρον ἡ προσευχὴ μου προφθάνει σε.
 15. Ἰνατί, Κύριε, ἀποβάλλῃ τὴν ψυχὴν μου ;
 16-18. Πτωχὸς ὢν καὶ ἐκλείπων ἀπὸ νεότητος, ἀνέλαθον τὸν φόβον σου. Πρὸς τοῦτοίς δι' ἐμοῦ παρῴδουσιν αἱ ὄργαι σου, αἱ ἐκπλήξεις σου κατεσιώπησάν με. Περιηλθὸν με ὡς ὕδατα, πᾶσαν τὴν ἡμέραν περιεκύκλωσάν με.
 19. Μακρὰν ἐποίησας ἀπ' ἐμοῦ φίλον καὶ ἔταιρον, καὶ τοὺς γνωστούς μου σκοτασμὸν.

SYMMACHUS.

11. Num mortuis facies prodigia ?
 12. An narrabit quis in sepulcro ?
 13. An cognoscetur ?
 14. Meus autem ad te, Domine, gemitus, et in matutino oratio mea prævenit te.
 15. Ut quid, Domine, abjicis animam meam ?

16-18. Pauper cum sim et deficiens a juventute, suscepi timorem tuum. Ad hæc per me prætermearunt iræ tuæ, terrores tui tacere me fecerunt. Circumvenerunt me sicut aquæ, tota die circumdederunt me.

19. Longe fecisti a me amicum et sodalem, et notos meos obtenerationem.

11. Μὴ ποῶς νεκροὶς ποιήσεις θαυμάσια ;
 12. Μὴ διηγήσεται τις ἐν τάφῳ ;
 13. Μὴ γνωσθήσεται ;
 14. Κἀγὼ πρὸς σέ, Κύριε, ἐκέκραξα, καὶ τοπρῶτ ἡ προσευχὴ μου προφθάσει σε.
 15. Ἰνατί, Κύριε, ἀπωθεῖς τὴν προσευχὴν μου ;
 16-18. Πτωχὸς εἰμι ἐγὼ, καὶ ἐν κόποις ἐκ νεότητός μου ὕψωθεις δὲ ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην. Ἐπ' ἐμὲ διῆλθον αἱ ὄργαι σου, καὶ οἱ φοβερισμοὶ σου ἐξετάραξάν με. Ἐκύκλωσάν με ὡς ὕδωρ ὅλην τὴν ἡμέραν, περιέσχον με ἅμα.
 19. Ἐμάκρυνας ἀπ' ἐμοῦ φίλον, καὶ τοὺς γνωστούς μου ἀπὸ ταλαιπωρίας.

LXX INTERPRETES.

11. Numquid mortuis facies mirabilia ?
 12. Numquid narrabit aliquis in sepulcro ?
 13. Numquid cognoscentur ?
 14. Et ego ad te, Domine, clamavi, et mane oratio mea præveniet te.
 15. Ut quid, Domine, repellis orationem meam ?

16-18. Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: exaltatus autem humiliatus sum et conturbatus. In me transierunt iræ tuæ, et terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die, circumdederunt me simul.

19. Elongasti a me amicum, et notos meos a miseria.

15. Ἰνατί, Κύριε, ἀπωθεῖς τὴν προσευχὴν μου ;
 16-18.

THEODOTIO.

11.
 12
 13.
 14.
 15. Ut quid, Domine, repellis orationem meam ?
 16-18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVII.

Vocem ὄντως nullus præter Colbertinum præmittit. Ἐπέδρισεν, sic Eusebius, Colbertinus supra, et Drusius. Theodoretus vero, ἐπεσφρῆσεν. Regius unus, ἐνεδρίμησεν.

V. 9. Σ., μακρὰν ἐποίησας etc. Eusebius.
 V. 10. Σ., ὁ ὀφθαλμὸς μου etc. Sic Eusebius locum prolixiorem et pleniorum adfert. Theodoretus item et Drusius, ὁ ὀφθαλμὸς μου. Unus vero Regius et Alius in edit. Romana, οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἐξέβρυσαν.
 V. 11. Σ., ἄρα νεκροὶς etc. Eusebius et Reg. unus.
 V. 12. Σ., ἡ διηγήσεται etc. Sic Reg. unus.

V. 13. ἡ γνωσθήσεται. Idem.
 V. 14. Σ., ἐμοῦ δὲ etc. Hanc lectionem habet Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
 V. 15. Ἄ., εἰς τί etc. Has lectiones exhibet Drusius.
 V. 16. Σ., πτωχὸς ὢν etc. Eusebius Symmachi lectionem plenam, et Aquilæ mutilam adfert.
 V. 19. Σ., μακρὰν ἐποίησας etc. Colbertinus στιχηρῶς scriptus. Drusius habet, A. et Sym., φίλον καὶ πλησίον. Ambas scilicet junxit is qui hæc prior scripsit, quia in sensu conveniebant.

TO EBPAIKON.	PSALMUS LXXXVIII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 לאיתן האזרחי	1.	1.
2 חסדי ידה עלם אשירה	2.	2. Ἔλσος Κυρίου αἰῶνα ἕσσομαι.
3 כי-אמרת שמים ו תני אמונתך בהם	3	3. Ὅτι εἶπα.
4 ברית לבוהרי	4.	4. Συνθήκην.
5 עד-עולם אכני זרעך ובנית לדר-חזר נסאך	5.	5.
6 אף-אמונתך בקול קדשים	6.	6.
7 כי מי בשחק יערך ליודה יזכה ליורה בבני אלים	7.	7.
8 אל נערץ במד-קדשים רבה ונרא על-כל-סביביו	8.	8. Ἴσχυρὸς κατισχυροῦμενος ἐν ἀπορόρητῳ ἁγίων, πλῆθος, πλῆθος, καὶ ἐπίφοβος ἐπὶ πάντα κύκλω αὐτοῦ.
13 צפן וימין אתה בראתם	13.	13. Βορρᾶν καὶ δεξιῶν σὺ ἐκπύσας αὐτά.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Ethan Ezraitaē. <i>Hieron., id.</i>	1. Ethan Ezrahitæ.	1.
2. Misericordias Domini sæculum cantabo. <i>Hieron., misericordias Domini in æternum cantabo.</i>	2. Misericordias Domini in æternum cantabo.	2. Misericordiam Domini sæculum cantabo.
3. Quoniam dixi. <i>Hieron., id.</i> Cœlis firmabis veritatem tuam in illis. <i>Hieron., cœlos fundabis, et veritas tua in eis.</i>	3. Quoniam dixisti. In cœlis præparabitur veritas tua in eis.	3. Quoniam dixi.
4. Fœdus. <i>Hieron., id.</i> Electo meo. <i>Hieron., cum electo meo.</i>	4. Testamentum. Electis meis.	4. Fœdus.
5. Usque in æternum stabiliam semen tuum : et ædificabo in generationem et generationem thronum tuum. <i>Hieron., usque in æternum stabiliam semen tuum : et ædificabo in generatione et generatione thronum tuum.</i>	5. Usque in æternum præparabo semen tuum : et ædificabo in generationem et generationem sedem tuam.	5.
6. Etiam fidem tuam in ecclesia sanctorum. <i>Hieron., et veritatem tuam in ecclesia sanctorum.</i>	6. Etenim veritatem tuam in ecclesia sanctorum.	6.
7. Quomodo quis in æthere æquabitur Domino, assimilabitur Domino in filiis deorum? <i>Hieron., quis enim in nubibus æquabitur Domino : assimilabitur Domino de filiis Dei?</i>	7. Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino, similis erit Deo in filiis Dei?	7.
8. Deus formidandus in secreto sanctorum multo, et terribilis super omnes qui in circuitu ejus. <i>Hieron., Deus inclytus in arcano sanctorum nimio, et terribilis in cunctis quæ circa eum sunt.</i>	8. Deus qui glorificatur in consilio sanctorum : magnus et terribilis super omnes qui in circuitu ejus sunt.	8. Fortis roboratus in secreto sanctorum, multitudo, multitudo, et tremendus super omnes in circuitu ejus.
13. Aquilonem et dexteram tu creasti ea. <i>Hieron., aquilonem et dextrum tu creasti.</i>	13. Aquilonem et mare tu creasti.	13. Aquilonem et dexteram tu creasti ea.

SYMMACHUS.

- 1.
2. Τὰ ἔλεη Κυρίου εἰς τὸν αἰῶνα ἔσται.
3. Ὅτι εἶπον.
Ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐδραστήσεται ἡ ἀλήθειά σου.
4. Συνθήκην.
5. Ἔως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσω εἰς ἑκάστην γενεάν τὸν θρόνον σου.
- 6.
7. Τίς γὰρ ἐν αἰθέρι ἀντιπαθήσει τῷ Κυρίῳ, ἐξισάσει τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;
8. Θεὸς δῆττε ἐν ὁμιλίᾳ ἁγίων πολλῇ, καὶ ἐπιφοβὸς ἐν πᾶσι τοῖς περὶ σαυτὸν.
13. Εἰς βορρᾶν καὶ δεξιάν σου ἔκτισας.

SYMMACHUS.

- 1.
2. Misericordias Domini in æternum cantabo.
3. Quoniam dixi.
In cœlis fundabitur veritas tua.
4. Fœdus.
5. Usque in sæculum præparabo semen tuum: et ædificabo in unamquamque generationem thronum tuum.
- 6.
7. Quis enim in æthere æquabit se Domino, æqualis erit Domino in filiis Dei?
8. Deus invicte in colloquio sanctorum multo, et tremende in omnibus quæ circum te sunt.
13. In aquilonem et dexteram tu creasti.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Αἰθάν τῷ Ἐσραΐτη. Ἄλλως, Αἰθάμ τῷ Ἰσραηλίτῃ. Ἄλλος, Αἰθάν τῷ Ζαραΐτη.
2. Τὰ ἔλεη σου, Κύριε, εἰς τὸν αἰῶνα ἔσονται.
3. Ὅτι εἶπας. Ἐ, ὅτι εἶπα.
Ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἐτοιμαστήσεται ἡ ἀλήθειά σου.
4. Διαθήκην.
Τοῖς ἐκλεκτοῖς μου. Οἱ λοιποὶ, τῷ ἐπιλέκτῳ μου.
5. Ἔως τοῦ αἰῶνος ἐτοιμάσω τὸ σπέρμα σου, καὶ οἰκοδομήσω εἰς γενεάν καὶ γενεάν τὸν θρόνον σου.
6. Καὶ τὴν ἀληθειάν σου ἐκκλησία ἁγίων.
7. Ὅτι τίς ἐν νεφέλαις ἰσωθήσεται τῷ Κυρίῳ, καὶ τίς ὁμοιωθήσεται τῷ Κυρίῳ ἐν υἱοῖς Θεοῦ;
8. Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλή ἁγίων, μέγας καὶ φοβερὸς ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλω αὐτοῦ.
13. Τὸν βορρᾶν καὶ θάλασσαν σου ἔκτισας. Ἐ, βορρᾶν καὶ νότον σου ἔκτισας.

LXX INTERPRETES.

1. Æthan Ezraite. *Aliter*, Æthan Israelite. *Alius*, Æthan Zaraitæ.
2. Misericordias tuas, Domine, in æternum cantabo.
3. Quoniam dixisti. V, quoniam dixi.
In cœlis præparabitur veritas tua.
4. Testamentum.
Electis meis. *Reliqui*, electo meo.
5. Usque in æternum præparabo semen tuum: et ædificabo in generationem et generationem thronum tuum.
6. Et veritatem tuam in ecclesia sanctorum.
7. Quoniam quis in nubibus æquabitur Domino, et quis assimilabitur Domino in filiis Dei?
8. Deus qui glorificatur in consilio sanctorum: magnus et terribilis super omnes qui in circuitu ejus sunt.
13. Aquilonem et mare tu creasti. V, aquilonem et austrum tu creasti.

THEODOTIO.

- 1.
2. Misericordias tuas, Domine, in æternum cantabo.
3. Quoniam dixi.
- 4.
- 5.
6. Etiam fidem tuam in ecclesia sanctorum.
- 7.
- 8.
13. Aquilonem et austrum tu creasti.

TO EB AIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

AKYAAE.

גבר ותרמון בשבך ירננו
 14 לך זרע נס-גברך תעז יתן
 תהם ימירך
 15 צדק ובשפט מנן כסאך
 16 יודעי תרדעה
 17 כל-היום
 20 או דברת- בחזן לחסידך
 20, 21 שויתי עזר על-גברך
 הרימותי בדרך מעם : מצאתי דוד
 עבדי בשבן קדשי מסחתוי
 22-25 אשר ידו חזק עמו : אף-
 ירדעי תאבצני : לא-ישא אויב בו
 וכן-עלה לא יעננו : וטתתי מפניו
 צריו ומשנאיו אגיה : ואכזתי
 וזכריו נמו

14.

15.

16.

17.

20.

20-21

22-25.

Θαβὴρ καὶ Ἑρμῶν ἐν τῷ ὄνόματι σου αἰνέσουσι.

14. Μετὰ δυνάμεως.

15. Δικαιοσύνη καὶ κράτος ἐν ἔδρασμα τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

16.

17.

20. Τότε ἐλάλησας ἐν ὄρασει πρὸς ἁγίους σου.

20, 21.

22-25.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Thabor et Hermon in nomine tuo personabunt. *Hieron.*, Thabor et Hermon nomen tuum laudabunt.

Thabor et Hermon in nomine tuo exultabunt.

Thabor et Hermon in nomine tuo laudabunt.

14. Tibi brachium cum fortitudine: roboretur manus tua, exaltetur dextera tua. *Hieron.*, tuum brachium cum fortitudine: roboretur manus tua, et exaltetur dextera tua.

14. Tuum brachium cum potentia: firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua.

14. Cum virtute.

15. Justitia et iudicium locus paratus throni tui. *Hieron.*, justitia et iudicium firmamentum throni tui.

15. Justitia et iudicium preparatio sedis tuae.

15. Justitia et iudicium firmamentum throni ejus.

16. Scientium jubilationem. *Hieron.*, qui novit jubulum.

16. Qui scit jubilationem.

16.

17. Omni die. *Hieron.*, tota die.

17. Tota die.

17.

20. Tunc locutus es in visione misericordiae tuae. *Hieron.*, tunc locutus es per visionem sanctis tuis.

20. Tunc locutus es in visione sanctis tuis.

20. Tunc locutus es in visione sanctis tuis.

20, 21. Posui adjutorium super potentem, exaltavi electum de populo. Inveni David servum meum, in oleo sanctitatis meae unxi eum. *Hieron.*, posui adjutorium super robustum, et exaltavi electum de populo. Inveni David servum meum.

20, 21. Posui adjutorium in potente, et exaltavi electum de plebe mea. Inveni David servum meum.

20, 21.

22-25. Quo manus mea firma erit cum eo; etiam brachium meum roborabit eum. Non exiget inimicus in eo, et filius iniquitatis non affliget eum. Et concidam a faciebus eius affligentes eum, et odientes eum percutiam. Et veritas mea et misericordia mea cum eo. *Hieron.*, cum quo manus mea firma erit, et brachium meum roborabit eum. Non decipiet inimicus eum, et filius iniquitatis non affliget eum. Sed concidam ante faciem ejus hostes illius: et qui

22-25. Manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non apponet nocere ei. Et concidam a facie ipsius inimicos ejus, et odientes eum in fugam convertam. Et veritas mea, et misericordia mea cum ipso.

22-25

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Θαδῶρ καὶ Ἐρμῶν τὸ ὄνομά σου εὐφημήσουσι.

14. Σὺς ὁ βραχίων μετὰ δυναστείας. Ἀήτητος ἡ χεὶρ σου, ὕψηλὴ ἡ δεξιὰ σου.

15. Δικαιοσύνη καὶ κρίμα βάσις τοῦ θρόνου σου.

16. Ὁ γινώσκων σημασίαν.

17. Πᾶσαν ἡμέραν.

20. Τότε ἐλάλησας δι' ἐράσωνος τοῖς ἀγίοις σου.

20, 21. Ἐπέθηκα ἀντιλήψιν ἀνδρῶν, ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἀπὸ τοῦ λαοῦ μου. Εὗρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου.

22-25. Ἡ δεξιὰ μου βεβαίως σύνεσται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίων μου στερεώσει αὐτόν. Οὐκ ἐξαπατήσει αὐτὸν ἐχθρὸς, οὐδὲ υἱὸς ἀδικίας κακῶσει αὐτόν. Ἀλλὰ καὶ συγκόψω ἀπὸ ἐμπροσθεν αὐτοῦ τοὺς μισούντας αὐτόν, καὶ τοὺς κακοποιούντας αὐτόν πατάξω· ἡ δὲ βεβαίωσις καὶ ἡ χάρις μου σύνεσται αὐτῷ.

SYMMACHUS.

Thabor et Hermon nomen tuum celebrabunt.

14. Tuum brachium cum potentia: invicta manus tua, excelsa dextera tua.

15. Justitia et iudicium basis throni tui.

16. Qui scit significationem.

17. Omni die.

20. Tunc locutus es per visionem sanctis tuis.

20, 21. Posui adjutorium virorum, exaltavi electum a populo meo. Inveni David servum meum.

22-25. Dextera mea firmiter aderit ei, et brachium meum firmabit eum. Non decipiet eum inimicus, neque filius iniquitatis affliget eum. Sed et concidam a conspectu ejus odientes eum, et vexantes eum percutiam: confirmatio autem et gratia mea aderit ipsi.

Θαδῶρ καὶ Ἐρμῶν ἐν τῷ ὀνόματί σου ἀγαλλιάσονται.

14. Σὺς ὁ βραχίων μετὰ δυναστείας κραταιωθήτω ἡ χεὶρ σου, ὕψωθήτω ἡ δεξιὰ σου.

15. Δικαιοσύνη καὶ κρίμα ἐτοιμασία τοῦ θρόνου σου.

16. Ὁ γινώσκων ἀλαλαγμὸν.

17. Ὅλην τὴν ἡμέραν.

20. Τότε ἐλάλησας ἐν ὁράσει τοῖς υἱοῖς σου. Γ', τοῖς προφήταις σου.

20, 21. Ἐθέμην βοήθειαν ἐπὶ δυνατὸν, ὕψωσα ἐκλεκτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ μου. Εὗρον Δαυὶδ τὸν δοῦλόν μου.

22-25. Ἡ γὰρ χεὶρ μου συναντιλήφεται αὐτῷ, καὶ ὁ βραχίων μου κατισχύσει αὐτόν. Οὐκ ὠφελήσει ἐχθρὸς ἐν αὐτῷ, καὶ υἱὸς ἀνομίας οὐ προσθήσει τοῦ κακῶσαι αὐτόν. Καὶ συγκόψω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, καὶ τοὺς μισούντας αὐτόν τροπώσομαι. Καὶ ἡ ἀλήθειά μου καὶ ὁ ἐλεός μου μετ' αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

Thabor et Hermon in nomine tuo exsultabunt.

14. Tuum brachium cum potentia: firmetur manus tua, et exaltetur dextera tua.

15. Justitia et iudicium præparatio throni tui.

16. Qui scit jubilationem.

17. Tota die.

20. Tunc locutus es in visione filiiis tuis. VI, prophetis tuis.

20, 21. Posui adjutorium super potentem, exaltavi electum de plebe mea. Inveni David servum meum.

22, 25. Manus enim mea auxiliabitur ei, et brachium meum confortabit eum. Nihil proficiet inimicus in eo, et filius iniquitatis non apponet nocere ei. Et concidam a facie ipsius inimicos ejus, et odientes eum in fugam convertam. Et veritas mea, et misericordia mea cum ipso.

14.

15.

16.

17.

20.

20, 21.

22-25. Θὸ κακουχῆσαι.

THEODOTIΩ.

14.

15.

16.

17.

20.

20, 21.

22-25. Non vexabit.

TO EBPAIKON.

עלין למ'כי-ארץ	28
ושמתי לנד זרעו וכסא כיסד שבים	30
וקחי	32
ולא אשך במהדתי	34
בקדשי	36
כרח יתן עולם	38
ונד	
ואתה ותתן השמים והעמדת עם-משידך	39
בארתי ברית עבדך	40
השבת מבהר	45
עלמי	46
עד-מה יתה הסתר לנח	47

תבער כבוד-אש הוהך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

autem mea et misericordiae mea erit cum eo.	
28. Excelsum regibus terrae. <i>Hieron., id.</i>	
30. Et ponam in perpetuum semen ejus, et thronum ejus sicut dies caelorum. <i>Hieron., et ponam perpetuum semen ejus, etc. ut vulg.</i>	
32. Statuta mea. <i>Hieron., carimonias meas.</i>	
34. Et non fallam in veritate mea. <i>Hieron., nec mentiar in veritate mea.</i>	
36. Per sanctitatem meam. <i>Hieron., in sancto meo.</i>	
38. Sicut luna stabilietur saeculum. <i>Hieron., sicut luna stabilietur in aeternum.</i>	
Et testis. <i>Hieron., id.</i>	
39. Et tu elongasti et reprobasti, iratus es cum uncto tuo. <i>Hieron., tu autem repulisti et projecisti: iratus es adversus Christum tuum.</i>	
40. Abolevisti pactum servi tui. <i>Hieron., attenuasti pactum servi tui.</i>	
45. Cessare fecisti puritatem ejus. <i>Hieron., quiescere fecisti munditiam ejus.</i>	
46. Adolescentiarum ejus. <i>Hieron., adolescentiae ejus.</i>	
47. Usquequo, Domine, abscondes te in aeternum? <i>Hieron., usquequo, Domine, absconderis in finem?</i>	
Exardescet sicut ignis furor tuus. <i>Hieron., succenditur quasi ignis indignatio tua.</i>	

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

28.

30.

32.

34.

36.

38.

39.

40.

45.

46.

47.

VULGATA LATINA.

28. Excelsum præ regibus terræ.	
30. Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus sicut dies cæli.	
32. Justitias meas.	
34. Neque nocebo in veritate mea.	
36. In sancto meo.	
38. Sicut luna perfecta in æternum.	
Et testis.	
39. Tu vero repulisti et despexisti, distulisti Christum tuum.	
40. Evertisti testamentum servi tui.	
45. Destroxisti eum ab emundatione.	
46. Temporis ejus.	
47. Usquequo, Domine, avertis in finem?	
Exardescet sicut ignis ira tua.	

ΑΚΥΔΑΣ.

28. Ὑψιστον τοῖς βασιλευσιν τῆς γῆς.	
30.	
32.	
34. Καὶ οὐ ψεύσομαι ἐπὶ τῆς ἐπαγγελίας μου.	
36.	
38.	
39. Ὑπερθέτης μετὰ θέσπυμένου σου.	
40.	
45.	
46. Νουστήτω αὐτοῦ.	
47. Ἔως τίς, Κύριε, ἀποκρυβήτη εἰς τέλος;	

AQUILA.

28. Altissimum regibus terræ.	
30.	
32.	
34. Et non mentiar in promissis meis.	
36.	
38.	
39. Distulisti eum uncto tuo.	
40.	
45.	
46. Juventutem ejus.	
47. Usquequo, Domine, absconderis in victoriam?	

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

28. Ἀνώτατον τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

28. Ὑψηλὸν παρὰ τοὺς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

28.

30. Καὶ ποιήσω θεγεκεὲς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐφ' ἔσον αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ.

30. Καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.

30.

32.

32. Τὰ δικαιώματά μου. Ἄλλος, ἀκριβάσματα. Ἄλλ., προστάγματα.

32.

34. Οὐ παραθήσομαι . . .

34. Οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου.

34.

36.

36. Ἐν τῷ ἁγίῳ μου. Ἐ, κατὰ τοῦ ἁγιασμοῦ μου.

36.

38. Ὡς ἡ μὴνη ἰδραία αἰωνίως μενεῖ.

38. Ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα.

38.

Καὶ ὁ διαμαρτυρόμενος.

Καὶ ὁ μάρτυς.

39. Σὺ δὲ αὐτὸς ἀπεβάλου καὶ ἀπεδοκίμασας, ἐχολώθης πρὸς τὸν Χριστόν σου.

39. Σὺ δὲ ἀπίστωσας καὶ ἐξουδένησας, ἀνεβάλου τὸν Χριστόν σου.

39.

40. Εἰς κατάραν ἔδωκας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου.

40. Κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου.

40.

45. Ἀπέπαισας τὴν καθαρότητα αἰσίου.

45. Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτόν.

45.

46. Νεότητος αὐτοῦ.

46. Τοῦ χρόνου αὐτοῦ. Ἄλλως, τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

46.

47. Ἔως τίνος, Κύριε, ἀποκρυφήσῃ εἰς τέλος ;

47. Ἔως πότε, Κύριε, ἀπαστρέψῃς εἰς τέλος ;

47.

Ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ὁ θυμὸς σου.

Ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὄργη σου.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

28. Supremum regum terræ.

28. Excelsum præ regibus terræ.

28.

30. Et faciam perpetuum semen ejus, et thronum ejus in quantum dies cæli.

30. Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus sicut dies cæli.

30.

32.

32. Justificationes meas. *Alius*, accurate statuta. *Alius*, præcepta.

32.

34. Non prætergrediar.

34. Neque nocebo in veritate mea.

34.

36.

36. In sancto meo. V, per sanctuarium meum.

36.

38. Sicut luna firma æternum manebit.

38. Sicut luna perfecta in æternum.

38.

Et testificans.

Et testis.

39. Tu vero ipse abiecasti, et reprobasti, iratus es contra Christum tuum.

39. Tu vero repulisti et desepististi, rejecisti Christum tuum.

39.

40. In maledictionem dedisti testamentum servi tui.

40. Evertisti testamentum servi tui.

40.

45. Cessare fecisti puritatem ejus.

45. Dissolvisti eam ab emundatione.

45.

46. Juventutis ejus.

46. Temporis ejus. *Aliter*, throni ejus.

46.

47. Usquequo, Domine, absconderis in finem ?

47. Usquequo, Domine, avertis in finem ?

47.

Exardescet sicut ignis furor tuus.

Exardescet sicut ignis ira tua.

TO EBPAIKON.

עליון לכוני-ארץ	28
ושמתי לעד זרעו וכסאו כימי שמים	30
הקחי	32
ולא אשך באמנותי	34
בקדשי	36
כירח יתן עולם	38
ונד	
ואזה ותתז השמים ותעברת עם-משיךך	39
נארטה ברית עבדך	40
השבת כבודי	45
עלזבוי	46
עד-מה יודה הסתר לנצח	47

תבער כמו-אש הוהך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

autem mea et misericordiae meae erit cum eo.

28. Excelsum regibus terrae. *Hieron., id.*30. Et ponam in perpetuum semen ejus, et thronum ejus sicut dies eorum. *Hieron., et ponam perpetuum semen ejus, etc. ut vulg.*32. Statuta mea. *Hieron., carmonias meas.*34. Et non fallam in veritate mea. *Hieron., nec mentiar in veritate mea.*36. Per sanctitatem meam. *Hieron., in sancto meo.*38. Sicut luna stabilietur saeculum. *Hieron., sicut luna stabilietur in aeternum.*Et testis. *Hieron., id.*39. Et tu elongasti et reprobasti, iratus es cum uncto tuo. *Hieron., tu autem repulisti et projecisti: iratus es adversus Christum tuum.*40. Abolevisti pactum servi tui. *Hieron., attenuasti pactum servi tui.*45. Cessare fecisti puritatem ejus. *Hieron., quiescere fecisti munditiam ejus.*46. Adolescentiarum ejus. *Hieron., adolescentiae ejus.*47. Usquequo, Domine, abscondes te in aeternum? *Hieron., usquequo, Domine, absconderis in finem?*Exardescet sicut ignis furor tuus. *Hieron., succenditur quasi ignis indignatio tua.*

TO EBPAIKON

'Ελληνικοίς γράμμασι.

28.

30.

32.

34.

36.

38.

39.

40.

45.

46.

47.

VULGATA LATINA.

28. Excelsum præ regibus terræ.

30. Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus sicut dies cœli.

32. Justitias meas.

34. Neque nocebo in veritate mea.

36. In sancto meo.

38. Sicut luna perfecta in æternum.

Et testis.

39. Tu vero repulisti et despexisti, distulisti Christum tuum.

40. Evertisti testamentum servi tui.

45. Destroxisti eum ab emundatione.

46. Temporis ejus.

47. Usquequo, Domine, avertis in finem?

Exardescet sicut ignis ira tua.

ΑΚΥΔΑΣ.

28. Ὑψιστον τῶν βασιλευσιν τῆς
γῆς.

30.

32.

34. Καὶ οὐ ψεύσομαι ἐπὶ τῆς
ἐπαγγελίας μου.

36.

38.

39. Ὑπερθέτης μετὰ φλαμ-
μένου σου.

40.

45.

46. Νεότητων αὐτοῦ.

47. Ἔως ποῦ, Κύριε, ἀποσπε-
θήτη εἰς τέλος;

AQUILA.

28. Altissimum regibus terræ.

30.

32.

34. Et non mentiar in promissis meis.

36.

38.

39. Distulisti eum uncto tuo.

40.

45.

46. Juventutem ejus.

47. Usquequo, Domine, absconderis in victoriam?

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΑΝ.

28. Ἀνώτατον τῶν βασιλέων τῆς γῆς.

30. Καὶ ποιήσω θεγευκὲς τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ἐφ' ἕσπον αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ.

32.

34. Οὐ παραθήσομαι . . .

36.

38. Ὡς ἡ μὴνη ἰδραία αἰωνίως μενεῖ.

Καὶ ὁ διαμαρτυρούμενος.

39. Σὺ δὲ αὐτὸς ἀπεβάλου καὶ ἀπεδοκίμασας, ἐχολώθης πρὸς τὸν Χριστὸν σου.

40. Εἰς κατάραν ἔδωκας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου.

45. Ἀπέπαυσας τὴν καθαρότητα αὐτοῦ.

46. Νιότητος αὐτοῦ.

47. Ἔως τίνος, Κύριε, ἀποκρυφήσῃ εἰς τέλος ;

Ἐλεγήσεται ὡς πῦρ ὁ θυμὸς σου.

SYMMACHUS.

28. Ὑψηλὸν παρὰ τοῖς βασιλεῦσι τῆς γῆς.

30. Καὶ θήσομαι εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος τὸ σπέρμα αὐτοῦ, καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ ὡς τὰς ἡμέρας τοῦ οὐρανοῦ.

32. Τὰ δικαιώματά μου. Ἄλλος, ἀκριβάσματα. Ἄλλ., προστάγματα.

34. Οὐδὲ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου.

36. Ἐν τῷ ἁγίῳ μου. Ἐ, κατὰ τοῦ ἁγιασμοῦ μου.

38. Ὡς ἡ σελήνη κατηρτισμένη εἰς τὸν αἰῶνα.

Καὶ ὁ μάρτυς.

39. Σὺ δὲ ἀπίσως καὶ ἐξουθένησας, ἀνεβάλου τὸν Χριστὸν σου.

40. Κατέστρεψας τὴν διαθήκην τοῦ δούλου σου.

45. Κατέλυσας ἀπὸ καθαρισμοῦ αὐτόν.

46. Τοῦ χρόνου αὐτοῦ. Ἄλλως, τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

47. Ἔως πότε, Κύριε, ἀπαστρέφῃς εἰς τέλος ;

Ἐκκαυθήσεται ὡς πῦρ ἡ ὄργη σου.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

28. Supremum regem terræ.

30. Et faciam perpetuum semen ejus, et thronum ejus in quantum dies cæli.

32.

34. Non prætergrediar.

36.

38. Sicut luna firma æternum manebit.

Et testificans.

39. Tu vero ipse abiecasti, et reprobasti, iratas es contra Christum tuum.

40. In maledictionem dedisti testamentum servi tui.

45. Cessare fecisti puritatem ejus.

46. Juventutis ejus.

47. Usquequo, Domine, absconderis in finem ?

Exardescet sicut ignis furor tuus.

28. Excelsum præ regibus terræ.

30. Et ponam in sæculum sæculi semen ejus, et thronum ejus sicut dies cæli.

32. Justificationes meas. *Alius*, accurate statuta. *Alius*, præcepta.

34. Neque nocebo in veritate mea.

36. In sancto meo. V, per sanctuarium meum.

38. Sicut luna perfecta in æternum.

Et testis.

39. Tu vero repulisti et despe- xisti, reiecasti Christum tuum.

40. Evertisti testamentum servi tui.

45. Dissolvisti eam ab emun- datione.

46. Temporis ejus. *Alius*, thro- ni ejus.

47. Usquequo, Domine, avertis in finem ?

Exardescet sicut ignis ira tua.

28.

30.

32.

34.

36.

38.

39.

40.

45.

46.

47.

28.

30.

32.

34.

36.

38.

39.

40.

45.

46.

47.

TO EBPAIKON.

איה 50
 51 שאתי בזיקי כל־רבים עמים
 52 אשר חרפו עקבת כשיתך
 53 אמון ו אמן

VERSIO HEBRAICI TEXT.

50. Ubi sunt ? *Hieron., id.*
 51. Ferre me in sinu meo omnes multos populos. *Hieron.,* quia portavi in sinu meo omnes iniquitates populorum.
 52. Quod exprobraverunt vestigia uncti tui. *Hieron.,* quibus exprobraverunt vestigia Christi tui.
 53. Amen et amen. *Hieron.,* amen, amen.

TO EBPAIRON.

Ἑλληνικοὶ γράμμασι.
 50.
 51.
 52.
 53. Ἀμήν, ἀμήν.

VULGATA LATINA.

50. Ubi sunt ?
 51. Quod continui in sinu meo, multarum gentium.
 52. Quod exprobraverunt conimutationem Christi tui.
 53. Fiat, fiat.

ΑΚΥΤΑΣ.

50. Ποῦ ἐστι ;
 51. Αἰχροντός μου ἐν κόλπῳ πάσας ἀδικίας λαῶν.
 52. Οὐ ἀνειδίσαν τὰ ἔχνη τοῦ Χριστοῦ σου.
 53. Πεπιστωμένως, πεπιστωμένως.

AQUILA.

50. Ubi sunt ?
 51. Gestō te me in sinu omnes injustitias populorum.
 52. Quo exprobraverunt vestigia Christi tui.
 53. Fideliter, fideliter.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVIII.

V. 1. Ἐξραττη. Sic Eusebius. Drusius vero aliam lectionem adfert, Αἰθάν Ζαραττη. LXX Romanæ edit., Αἰθάν τῷ Ἰσραηλιτῆ.
 V. 2. Ἄ, Ἐλεος etc. Has lectiones habet Drusius.
 V. 3. Ἄ., Ἐ, εἶτι εἶπα. Sic Drusius et codex unus Regius.
 Ibid. Σ., ἐν τοῖς οὐρανοῖς etc. Eusebius.
 V. 4. Ἄ., Σ., συσθήκη. Vide Eusebium in hunc locum.
 Ibid. Οἱ λοιποὶ, τῷ ἐπιλέκτῳ μου. Eusebius.
 V. 5. Σ., ἕως τοῦ etc. Idem.
 V. 6. Θ., καίγε etc. Theodoretus.
 V. 7. Σ., τίς γάρ etc. Sic lectionem Symmachi plenam habet Colbertinus : ea vero mutila est apud Eusebium, itemque apud Drusium, qui legit, υἱοῖς θεῶν, pro υἱοῖς Θεοῦ.
 V. 8. Ἄ., ἰσχυρός etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic exhibet Eusebius.

V. 13. Ἄ., βορῶν etc. Eusebius. Postromam lectionem Theodoretus Theodotioni tribuit, Eusebius Quinta.
 Ibid. Ἄ., θαδῶρ etc. Idem.
 V. 14. Σ., σὸς ὁ βραχίων etc. Sic Eusebius, qui primo Aquilæ hanc interpretationem tribuerat, et quidem, ut videtur, memoria lapsu ; nam eam ipsam postea Symmacho adscribit, ut et Theodoretus atque Regius unus. Corderius, Ἄ., πατὰ δυνάμεως.
 V. 15. Ἄ., δικαιοσύνη etc. Eusebius
 V. 16. Σ., ὁ γινώσκων etc. Idem.
 V. 17. Σ., πᾶσαν ἡμέραν. Idem.
 V. 20. Ἄ., τότε etc. Sic ex mss. et ex Hienonymo : ubi notes illud, τοῖς προφήταις σου, quod est Sextæ editionis, in uno Colbertino tribui Symmacho.

PSALMUS LXXXIX.

TO EBPAIKON.

בדד 1
 2 בפרם ו הרים ילד וחתול אד-בתל
 ומעולם עי-עולם אתה אל
 3 ותאמר שדבו בני-אדם
 4 ותאמרה בלילי :

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. In generatione et generatione. *Hieron., id.*
 2. Priusquam montes nascerentur, et formaretur terra et orbis. *Hieron.,* antequam montes nascerentur, et parturiretur terra et orbis.
 Et a sæculo et usque in sæculum tu es Deus. *Hieron., id.*
 3. Et dices, Convertimini, filii hominum. *Hieron.,* et dices, Convertimini, filii hominum.
 4. Et vigilia in nocte. *Hieron.,* et vigilia nocturna.

TO EBPAIKON.

Ἑλληνικοὶ γράμμασι.
 1.
 2.
 3.
 4.
 1. A generatione in generationem.
 2. Priusquam montes fierent, aut formaretur terra et orbis.
 A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
 3. Et dixisti : Convertimini, filii hominum.
 4. Et custodia in nocte.

VULGATA LATINA.

1. A generatione in generationem.
 2. Priusquam montes fierent, aut formaretur terra et orbis.
 A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
 3. Et dixisti : Convertimini, filii hominum.
 4. Et custodia in nocte.

ΑΚΥΤΑΣ.

1.
 2. Πρὶν ὄρη τεχθῆναι, καὶ ὠδοτηθῆναι γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην.
 Ἀπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.
 3. Καὶ ἔπεις, Ἐπιστρέψατε, οἱ υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων.
 4.

AQUILA.

1.
 2. Antequam montes nascerentur, et parturiretur terra et orbis.
 A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.
 3. Et dices, Convertimini, filii hominum.
 4.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ω

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

50. Ποῦ ἐστὶ;
 51. Ἐδάστασα ἐν τῷ κλίπῳ μου, πολλῶν τῶν ἐθνῶν.
 52. Οὐ ἀνείδισαν τὰ ἔργη τοῦ Χριστοῦ σου.
 53. Ἀμήν, ἀμήν.

50. Ποῦ ἐστὶ;
 51. Οὐ ὑπέσχον ἐν τῷ κλίπῳ μου, πολλῶν τῶν ἐθνῶν.
 52. Οὐ ἀνείδισαν τὸ ἀντάλλαγμα τοῦ Χριστοῦ σου.
 53. Γένοιτο, γένοιτο.

50. Ποῦ εἶσι;
 51.
 52. Οὐ ἀνείδισαν τὰ ἔργη τοῦ Χριστοῦ σου.
 53.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIC.

50. Ubi sunt?
 51. Tuli in sinu meo, multarum gentium.

50. Ubi sunt?
 51. Quod continui in sinu meo, multarum gentium.

50. Ubi sunt?
 51.

52. Quo exprobraverunt vestigia Christi tui.

52. Quo exprobraverunt commutationem Christi tui.

52. Quo exprobraverunt vestigia Christi tui.

53. Amen, amen.

53. Fiat, fiat.

53.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXVIII.

V. 20, 21. Σ., ἐπέθηκα etc. Eusebius.
 V. 22. Hunc et sequentes tres versus sic refert Eusebius ex Symmacho.
 V. 28. Ἄ., ὑψίστων etc. Aquilæ et Symmachi lectiones sic habent Theodoretus et Drusius.
 V. 30. Σ., καὶ ποιήσω etc. Eusebius et duo mss. Regii.
 V. 32. Ἄλλος, ἀκριβ- etc. Coislin. unus.
 V. 34. Ἄ., καὶ οὐ φεύσομαι etc. Unus cod. et Drusius. Sed hæc interpretatio non videtur Aquilæ esse, imo potius scholion aliquod incerti.
 V. 36. Ε', κατὰ τοῦ ἀγ-. Regius unus ex Apollinario.
 V. 38. Σ., ὡς ἡ μήνη etc. Eusebius.
 Ibid. Σ., καὶ ὁ διαμαρτυρούμενος. Duo codices et Drusius. Unus habet, διαμαρτυρούμενος.
 V. 39. Symmachi lectionem, ac præcedentem Aquilæ habet Eusebius, Drusius eam solum qua

Symmachi est.
 V. 40. Σ., εἰς κατάραν etc. Drusius.
 V. 45. Σ., ἀπέκλωσας etc. Duo Regii habent, κατέκλωσας sed id ex LXX desumptum. Theodoretus, alius Reg. et Drusius, ἀπέκλωσας.
 V. 46. Ἄ., νεστήτων etc. Drusius. Ἄλλως, τοῦ θρόνου αὐτοῦ. Sic edit. Rom.
 V. 47. Ἄ., ἕως πότε etc. Eusebius.
 Ibid. Σ., φλεγθήσεται etc. Theodoretus.
 V. 50. Ἄ., Σ., Ο', ποῦ ἐστὶ. Θ., ποῦ εἶσι. Sic unus Coislin.
 V. 51. Ἄ., ἀφροντός μου etc. Eusebius.
 V. 52. Ἄ., Σ., Θ., οὐ ἀνείδισαν etc. Hanc lectionem Eusebius uni Symmacho tribuit, Theodoretus Aquilæ et Theodotioni, unus Regius Symmacho et Theodotioni.
 V. 53. Ἄ., πεπιστ- etc. Eusebius.

PSALMUS LXXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐν ἐκάστη γενεᾷ.
 2. Πρὶν ὄρη τεγθῆναι, καὶ ὠδινθῆναι γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην.
 Ἄπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.
 3.

1. Ἐν γενεᾷ καὶ γινεᾷ.
 2. Πρὸ τοῦ ὄρη ἔβρασθῆναι, καὶ πλασθῆναι τὴν γῆν καὶ τὴν οἰκουμένην.
 Ἄπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.
 3. Κατεῖπας Ἐπιστρέψατε, υἱοὶ ἀνθρώπων.

1.
 2.
 Ἄπὸ τοῦ αἰῶνος καὶ ἕως τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ ὁ Θεός.
 3.

4. Καὶ ὡς φυλαχὴ νυκτερινή.

4. Καὶ φυλαχὴ ἐν νυκτί.

4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIC.

1. In unaquaque generatione.

1. In generatione et generatione.

1.

2. Antequam montes nascerentur, et parturiretur terra et orbis.

2. Priusquam montes firmarentur, et formaretur terra et orbis.

2.

A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.

A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.

A sæculo et usque in sæculum tu es Deus.

3.

3. Et dixisti: Convertimini, filii hominum.

3.

4. Et ut custodia nocturna.

4. Et custodia in nocte.

4.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

7	7.	7.
8	8.	8. τὰς παραβάσεις ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.
9	9.	9.
10	10.	10.
11	11.	11. Ὅτι διεπλάσεν ἀνὴρ καὶ ἐπέσθη.
12	12.	12 [Τὰς ἡμέρας ἡμῶν ὅσας γέρισον, ἵνα ἐλθῶμεν ἐν τῇ καρδίᾳ εἰς σοφίας.]
13	13.	13.
14	14.	14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

7. Quia consumpti sumus in ira tua. <i>Hieron.</i> , consumpti enim sumus in furore tuo. Territi sumus. <i>Hieron.</i> , conturbati sumus.	7. Quia defecimus in ira tua. Turbati sumus.	7. Festinavimus.
8. Posuisti iniquitates nostras coram te, adolescentiam nostram ad luminare facierum tuarum. <i>Hieron.</i> , posuisti iniquitates nostras coram te : negligentias nostras in luce vultus tui.	8. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo : sæculum nostrum in illuminatione vultus tui.	8. ... negligentias nostras in illuminationem vultus tui.
9. Quoniam omnes dies nostri declinaverunt in ira tua : consumpsimus. <i>Hieron.</i> , omnes enim dies nostri transierunt in furore tuo : consumpsimus.	9. Quoniam omnes dies nostri defecerunt : et in ira tua defecimus.	9.
10. In eis septuaginta anni, et si in fortitudinibus. <i>Hieron.</i> , in ipsis septuaginta anni : si actum multum.	10. In ipsis septuaginta anni ; si autem in potestatibus.	10.
Quia resccatur cito, et avolavimus. <i>Hieron.</i> , quoniam transibimus cito, et avolabimus.	Quoniam supervenit mansuetudo, et corripiemur.	Quia transivit vir et avolavit.
11. Quis cognoscens fortitudinem iræ tuæ, et sicut timor tuus ira tua? <i>Hieron.</i> , quis novit fortitudinem iræ tuæ, et secundum timorem tuum indignationem tuam?	11. Quis novit potestatem iræ tuæ, et præ timore tuo iram tuam dinumerare?	11.
12. Dies nostros sic scire fac, et adducemus cor sapientiam. <i>Hieron.</i> , ut numerentur dies nostri sic ostende, et veniemus corde sapienti.	12. Dexteram tuam sic notam fac, et eruditos corde in sapientia.	12. Dies nostros sic ostende, ut veniamus in corde sapientia.
13. Convertere, Domine, usquequo? et consolare super servos tuos. <i>Hieron.</i> , convertere, Domine, usquequo? et exorabilis esto super servos tuos.	13. Convertere, Domine, usquequo? et deprecabilis esto super servos tuos.	13.
14. Satura nos in matutino mi-	11. Repleti sumus mane miseri-	14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

7. Ὅτι ἀνηλώθημεν ἐν τῇ ὀργῇ σου.

Ἐσπεύσαμεν.

8. Προσέθηκας τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀντικρύς σου, τὰς ἀμελείας ἡμῶν φαίνεσθαι τῷ προσώπῳ σου.

9. Πᾶσαι γὰρ αἱ ἡμέραι ἡμῶν διέδρασαν, ἐν τῷ χόλῳ σου ἀνηλώθημεν.

10. Ὀλόκληροι ὄ' ἐτη, ἐὰν δὲ παρὰ προσδοκίαν.

Τμηθέντες γὰρ, ἀφ' ἡμῶν ἐκπετανώμεθα.

11. Τίς οἶδε τὴν ἰσχὺν τοῦ θυμοῦ σου, καὶ κατὰ τὸν φόβον σου τὴν ὀργὴν σου;

12. [Τὰς ἡμέρας ἡμῶν οὕτω γνῶρισον, ἵνα ἔλθωμεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς σοφίας.]

13. Ἐπιστρέφῃ, Κύριε, ἕως ποῦτε; παρακλήθητι ὑπὲρ τῶν δούλων σου.

14. Χόρτασον ἡμᾶς ὀρθρινοῦ ἐλέους σου, ἵνα ὑπνώσωμεν, καὶ εὐφρανώμεθα ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

SYMMACHUS.

7. Quia consumpti sumus in ira tua.

Festinavimus.

8. Apposuisti iniquitates nostras ante te, negligentias nostras ut apparerent vultui tuo.

9. Omnes enim dies nostri auferuntur: in ira tua consumpti sumus.

10. Integri septuaginta anni: si vero præter expectationem.

Succisi enim, cito avolvimus.

11. Quis novit fortitudinem furoris tui, et secundum timorem tuum iram tuam?

12. Dies nostros sic ostende, ut veniamus in corde sapientie.

13. Convertere, Domine, usquequo? deprecabilis esto pro servis tuis.

14. Satia nos matutina miseri-

7. Ὅτι ἐξελίπομεν ἐν τῇ ὀργῇ σου.

Ἐταράχθημεν.

8. Ἔθευ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐνώπιόν σου· ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου.

9. Ὅτι πᾶσαι αἱ ἡμέραι ἡμῶν ἐξέλιπον, καὶ ἐν τῇ ὀργῇ σου ἐξελίπομεν.

10. Ἐν αὐτοῖς ὄ' ἐτη, ἐὰν δὲ ἐν δυναστείαις.

Ὅτι ἐπήλθε πραυτῆς ἐφ' ἡμᾶς, καὶ παιδευθησόμεθα.

11. Τίς γινώσκει τὸ κράτος τῆς ὀργῆς σου, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου σου τὸν θυμὸν σου ἐξαριθμήσασθαι;

12. Τὴν δεξιάν σου οὕτω γνῶρισον, καὶ τοὺς πεπαιδευμένους τῇ καρδίᾳ ἐν σοφίᾳ. Ἐ', [τὰς ἡμέρας ἡμῶν οὕτω γνῶρισον, ἵνα ἔλθωμεν ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς σοφίας.]

13. Ἐπίστρεψον, Κύριε· ἕως ποῦτε; καὶ παρακλήθητι ἐπὶ τοῖς δούλοις σου.

14. Ἐνεπλήσθημεν τοπρωῖ τοῦ ἐλέους σου, καὶ ἠγαλλιασάμεθα, καὶ εὐφράνθημεν ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. *Οἱ Λαῖοι*, ἐμπλήσον

LXX INTERPRETES.

7. Quia defecimus in ira tua.

Turbati sumus.

8. Posuisti iniquitates nostras in conspectu tuo: sæculum nostrum in illuminatione vultus tui.

9. Quoniam omnes dies nostri defecerunt: et in ira tua defecimus.

10. In ipsis septuaginta anni: si autem in potestatibus.

Quoniam supervenit mansuetudo super nos, et corripiemur.

11. Quis novit potestatem iræ tuæ, et præ timore tuo iram tuam dinumerare?

12. Dexteram tuam sic nōlam fac, et eruditos corde in sapientia. V, dies nostros sic ostende, ut veniamus in corde sapientie.

13. Convertere, Domine: usquequo? et deprecabilis esto super servos tuos.

14. Repleti sumus mane mise-

THEODOTIO.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

7.

8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

17-15 שְׁמוֹנֵי עֶשְׂרִים כִּימוֹת עֲנִיתָ
שְׁנַת רֵאִינִי רַעָה : יִרְאֵה אֶל-עַבְדְּךָ
פְּעֹלֶךָ הַדְּרוֹךְ עַל-בְּנֵיהֶם : וְיֵהִי בָעֵם
יִזְדָּה אֱלֹהֵינוּ עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ
כִּוְנָה עֲלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כִּוְנָה

15-17.

15-17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

mericordia tua, et exsultabimus et
laetabimur in omnibus diebus no-
stris. *Hieron.*, imple nos matutina
misericordia tua, et laudabimus et
laetabimur in cunctis diebus no-
stris.

15-17. Laetifica nos, juxta dies
affixisti nos, annos vidimus ma-
lum : conspicitur in servis tuis
opus tuum, et decor tuus in filiis
eorum. Et sit jucunditas Domini
Dei nostri super nos, et opus ma-
nuum nostrarum fac stabile super
nos : et opus manuum nostrarum
confirma illud. *Hieron.*, laetifica
nos pro diebus quibus affixisti
nos, et annis quibus vidimus mala.
Appareat apud servos tuos opus
tuum, et gloria tua super filios eo-
rum. Et sit decor Domini Dei no-
stri super nos, et opus manuum
nostrarum fac stabile super nos,
et opus manuum nostrarum con-
firma.

VULGATA LATINA.

cordia tua, et exsultavimus, et
delectati sumus omnibus diebus
nostris.

15-17. Laetati sumus pro diebus
quibus nos humiliasti, annis qui-
bus vidimus mala. Respice in ser-
vos tuos et in opera tua, et dirige
filios eorum. Et sit splendor Do-
mini Dei nostri super nos, et opera
manuum nostrarum dirige : et opus
manuum nostrarum dirige.

AQUILA.

15, 17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIX.

V. 1. Σ., ἐν ἐκάστῃ etc. Eusebius, mss. et Drusius.

V. 2. 'A., Σ., πρὶν ὄρη τεχθῆναι etc. Eusebius. Hieronymus vero ad Cyprianum, et codex Græcus Colbertinus, hæc omnibus aliis interpretibus tribuere videntur.

Ibid. *Ὁ πάντας, ἀπὸ τοῦ* etc. Hieronymus ad Sun. et Fret.

V. 3. 'A., καὶ ἔπεις etc. Theodoretus.

V. 4. Σ., καὶ ὡς etc. Regius unus.

V. 7. Σ., δτι ἀνηλ-. Eusebius.

Ibid. 'A., Σ., ἐσπαύσαμεν. Mss.

V. 8. 'A., τὰς παροράσεις etc. Sic Martianus noster Aquilæ versionem ex Hieronymo edidit. Lectionem Symmachi sic habent Eusebius, mss. et Drusius, qui legit, *προσέθηκας*, alii vero, *προσέθηκας*.

V. 9. Σ., πᾶσαι γὰρ etc. Eusebius et unus Reg.

PSALMUS XC.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

AKYAAΣ.

1 יֹשֵׁב בְּסֵדֶר עֲלֶיךָ 1.

בְּצֵל שְׁדֵי יְהוָה

2 אֱלֹהֵי אֲבֹתָי בִּי 2.

1. Ὁ καθήμενος ἐν ἀποκρύφῳ Ὑψίστου.

Ἐν σκέπη Ἰκανοῦ ἀύλισθήσεται

2. Ὁ θεός μου, πεποιθήσω ἐν αὐτῷ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Habitans in abscondito Altissimi. *Hieron.*, qui habitat in abscondito Excelsi.

In umbra Saddai commorabitur. *Hieron.*, in umbraculo Domini commorabitur.

2. Deus meus, confidam in eo. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

1. Qui habitat in adjutorio Altissimi.

In protectione Dei cæli commorabitur.

2. Deus meus, sperabo in eum.

AQUILA.

1. Qui sedet in arcano Altissimi.

In tegumento Fortis commorabitur.

2. Deus meus, confidam in eo.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

15-17. Εὐφρανὸν ἡμᾶς πάσας ἡμέρας ὡς ἐκάκωσας ἡμᾶς, ἔτη ἐν οἷς ἴδομεν κακά. Φανήτω παρὰ τοῖς δούλοις σου τὰ ἔργα σου, καὶ τὸ ἀξιοπρεπὲς ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. Καὶ ἔστω τὸ κάλλος Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐπάνω ἡμῶν, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν ἰδραῖα ποιήσων ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ τὴν πρᾶξιν τῶν χειρῶν ἡμῶν ἐπιπέσων.

SYMMACHUS.

cordia tua : ut dormiamus et lætemur omnibus diebus nostris.

15-17. Lætifica nos omnibus diebus quibus nos afflixisti, annis in quibus vidimus mala. Appareant apud servos tuos opera tua, et dignitas super filios nostros. Et sit pulchritudo Domini Dei nostri super nos, et opera manuum nostrarum firma fac super nos, et actionem manuum nostrarum perice.

ἡμᾶς ἐν τῇ πρώτῃ ἐλέους σου, καὶ αἰνέσομεν καὶ εὐφρανθησόμεθα ἐν πάσαις ταῖς ἡμέραις ἡμῶν.

15-17. Εὐφρανθεῖημεν ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐταπείνωσας ἡμᾶς, ἐτῶν ὧν εἶδομεν κακά. Καὶ ἴδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου καὶ ἐπὶ τὰ ἔργα σου, καὶ ὀδήγησον τοὺς υἱοὺς αὐτῶν. Καὶ ἔστω ἡ λαμπρότης Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν ἡμῶν κατεύθυνον ἐφ' ἡμᾶς.

15-17.

LXX INTERPRETES.

ricordia tua, et exultavimus, et delectati sumus omnibus diebus nostris. Reliqui, imple nos mane misericordia tua, et laudabimus et exultabimus omnibus diebus nostris.

15-17. Lætetur pro diebus quibus nos humiliasti, annis quibus vidimus mala. Et respice in servos tuos et in opera tua, et dirige filios eorum. Et sit splendor Domini Dei nostri super nos, et opera manuum nostrarum dirige super nos.

15-17.

THEODOTIO.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum LXXXIX.

V. 10. Σ., ὀλόκληροι etc. Martianæus noster ex Hieronymo.

Hihl. 'A., ὅτι διεπέλασεν etc. Drusius. Symmachii vero lectionem Eusebius asserit.

V. 11. Σ., τίς οἶδα etc. Sic mss., Drusius et Theodoretus.

V. 12. 'A., Σ., Ε', τὰς ἡμέρας etc. Sic Martianæus ex Hieronymo.

V. 13. Σ., ἐπιστρέφῃθι etc. Eusebius.

V. 14. Οἱ λοιπ., ἐμπλήσον etc. Drusius. Σ., χόρτασον etc. Eusebius. [Pro ὑπνώσωμεν, quod revera habet Eusebius, legendum omnino videtur ὑμνήσωμεν, hymnos canamus; sic enim postulat et textus hebraicus et res ipsa. DRACH.]

V. 15-17. Σ., εὐφρανον etc. Hos versus secundum Symmachum exhibet Eusebius.

PSALMUS .XC.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ὁ κατοικῶν ὑπὸ σκέπῃ τοῦ Ὑψίστου.

Ὑπὸ σκιάν τοῦ Ἰκανοῦ νυκταρεύων.

2. Ὁ Θεός μου, καὶ εὐχαρήσω ἐν αὐτῷ.

SYMMACHUS.

1. Qui habitat sub tegumento Altissimi.

Sub umbra Potentis pernoctans.

2. Deus meus, et confidam in eo.

1. Ὁ κατοικῶν ἐν βοηθείᾳ τοῦ Ὑψίστου. Ἐ', ὁ καθημένος ἐν ἀποκρύφῳ Ὑψίστου.

Ἐν σκέπῃ τοῦ Θεοῦ τοῦ οὐρανοῦ ἀλισθήσεται.

2. Ὁ Θεός μου, ἐλπῶ ἐπ' αὐτόν.

LXX INTERPRETES.

1. Qui habitat in adiutorio Altissimi. V, qui sedet in arcano Altissimi.

In protectione Dei caeli commorabitur.

2. Deus meus, sperabo in eum.

1.

2.

THEODOTIO.

1.

2.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

3	כדבר הזה
5	צנה וסודה אפוד
6	מדבר באפל יהדך
	במקטב ישד צדריים
7	מעדך
9	כדאודה יהוה כחסי עליך שבות מעדך
10	לא תחננה אליך רעה ונגע לא יקרב באדךך
11	כי בלאכיו יציה לך לשמרך בכל - דדכיך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. A peste contritionum. *Hieron.*, de morte insidiarum.

5. Scutum et parma veritas ejus. *Hieron.*, scutum et protectio veritatis ejus.

6. A peste in caligine ambulabit. *Hieron.*, a peste in tenebris ambulante.

Ab excidio vastabit meridie. *Hieron.*, a morsu insanientis meridie.

7. A latere tuo. *Hieron.*, *id.*

9. Quoniam tu, Domine, spes mea : Excelsum posuisti habitaculum tuum. *Hieron.*, tu enim es, Domine, spes mea : Excelsum posuisti habitaculum tuum.

10. Non accedet ad te malum, et plaga non appropinquabit in tabernaculo tuo. *Hieron.*, non accedet ad te malum, et lepra non appropinquabit tabernaculo tuo.

11. Quoniam angelis suis mandabit tibi ad custodiendum te in omnibus viis tuis. *Hieron.*, quia angelis suis mandavit etc., *ut vulg.*

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

3.
5.
6.
7.
9. Ελιων.
10.
11.

VULGATA LATINA.

3. A verbo aspero.

5. Scuto circumdabit te veritas ejus.

6. A negotio perambulante in tenebris.

Ab incursu et dæmonio meridiano.

7. A latere tuo.

9. Quoniam tu es, Domine, spes mea : Altissimum posuisti refugium tuum.

10. Non accedet ad te malum, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.

11. Quoniam angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.

ΑΚΥΛΑΞ.

3.
5. Ὡς πανοπλία καὶ περιφόρεια ἢ ἀλήθεια αὐτοῦ.
6. Ἀπὸ ῥήματος ἐν σκοτομήνῃ περιπατοῦντος.
Ἀπὸ δηγμοῦ δαιμονιζόντος μισμηδρίας.
7. Ἐκ τοῦ πλάγιου σου.
9. Ὅτι σὺ, Κύριε, ἀπὸς μου ὑψίστον ἐθήκα κατοικητήριόν σου.
10. Οὐ μεταθήσεται πρὸς σὲ κακία, καὶ ἀπὸ οὐκ ἐγγύς ἐν στήθει σου.
11. Ὅτι ἀγγέλους αὐτοῦ ἐνελεύσεται τοῦ φυλάξαι σε ἐν πάσαις ὁδοῖς σου.

AQUILA.

3.

5. Quasi omnis armatura et circumferentia veritas ejus.

6. A verbo in nocte illumi perambulante.

A morsu dæmoniaci meridie.

7. Ex transverso tuo.

9. Quoniam tu, Domine, spes mea : Altissimum posui habitaculum tuum.

10. Non traducefer ad te malitia, et plaga non appropinquabit in tentorio tuo.

11. Quoniam angelis suis precipiet ut custodiant te in omnibus viis tuis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCI.

*Ἀνεπίγραφος, sine inscriptione. Sic Eusebius in hunc psalmum.

V. 1. 'A. E', ὁ καθήμενος etc. Eusebius.

Ibid. 'A., ἐν σκέπη etc. Eusebius et Hieronymus.

V. 2. 'A., ὁ Θεός μου etc. Eusebius.

V. 3. Σ., ἀπὸ λόγου etc. Eusebius et Drusius.

V. 5. 'A., ὡς πανοπλία etc. Sic Colbertinus scriptus. [Περιφόρεια. Sic. Schleusnerus vero : Vide tamen an scribendum sit, περιφέρεια.]

Drach.]

V. 6. 'A., ἀπὸ ῥήματος etc. Eusebius.

Ibid. 'A., ἀπὸ δηγμοῦ etc. Drusius. Ad Symma-

PSALMUS XCI.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

6	באד עמק כחשבתך
8	ויציצו
11	בלתי בשכן רעין

VERSIO HEBRAICI TEXT.

6. Valde profundæ sunt cogitationes tuæ. *Hieron.*, satis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

8. Et germinaverint. *Hieron.*, et floruerunt.

11. Senectus mea in olco viridi. *Hieron.*, senectus mea in olco uberi.

VULGATA LATINA.

6. Nimis profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

8. Et apparuerint.

11. Senectus mea in miscricordia uberi.

ΑΚΥΛΑΞ.

6. Σφύδρα ἰθαθύνησαν οἱ διαλογισμοὶ σου.
8. Καὶ ἤνθησαν.
11.

AQUILA.

6. Valde profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.

8. Et floruerunt.

11.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Ἀπὸ λόγου ἐπιθρείας.	5. Ἀπὸ λόγου ταραχίδους.	5.
5.	5. Ὅπλῳ κυκλώσει σε ἡ ἀλήθεια αὐτοῦ.	5.
6. Οὐδὲ λοιμὸν ζῆφω δδεύοντα.	6. Ἀπὸ πράγματος διαπορευομένου ἐν σκότει.	6.
Ἀπὸ συγχυρήματος δαιμονιῶδους μεσημβρίας.	Ἀπὸ συμπτώματος καὶ δαιμονίου μεσημβρινοῦ.	
7. Ἐκ τοῦ πλαγίου σου.	7. Ἐκ τοῦ κλίτους σου.	7.
9. Σὺ γὰρ, θεὸς, ἀφοβία μου, Ὑψιστον ἔθου τὴν κατοικήσιν σου.	9. Ὅτι σὺ, Κύριε, ἡ ἐλπίς μου, τὸν Ὑψιστον ἔθου καταφυγὴν σου. Ε', <i>id.</i>	9.
10. Οὐ κατισχύσει σου κακὸν, οὐδὲ ἀφῆ ἐγγίσει τῇ σκηνῇ σου.	10. Οὐ προσελεύσεται πρὸς σὲ κακὰ, καὶ μάστιξ οὐκ ἐγγίει τῷ σκηνώματί σου.	10.
11. Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ, φυλάσσειν σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.	11. Ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελείται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυλάξαι σε ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου.	11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

3. A verbo nocementi.	5. A verbo turbulento.	5.
5.	5. Armatura circumdabit te veritas ejus.	5.
6. Neque pestem in caligine ambulantem.	6. A negotio perambulante in tenebris.	6.
A casu dæmoniaci meridie.	A ruina et dæmonio meridiano.	
7. Ex transverso tuo.	7. A latere tuo.	7.
9. Tu enim, Deus, securitas mea: Altissimum posuisti habitacionem tuam.	9. Quoniam tu, Domine, spes mea: Altissimum posuisti refugium tuum. V, <i>id.</i>	9.
10. Non prævalebit tibi malum, nec plaga appropinquabit tabernaculo tuo.	10. Non accedent ad te mala, et flagellum non appropinquabit tabernaculo tuo.	10.
11. Quoniam angelis suis præcipiet de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.	11. Quoniam angelis suis mandabit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XC.

chum Corder., ἀπὸ συγχυρήματος etc.

V. 7. Ἀ., Σ., ἐκ τοῦ πλαγίου σου. Sic omnes.

V. 9. Ὅτι etc. Has lectiones exhibet Eusebius.

V. 10. Ἀ., οὐ μεταχθήσεται etc. Drusius et Eusebius.

V. 11. Ἀ., ὅτι ἀγγέλοις etc. Drusius et manuscript. [Ad versum sequentem 12, exhibet Eusebius in Comment. p. 597, versionem Symmachii quæ Montfauconii effugit diligentiam. Ἐπὶ χειρῶν βαστάσουσί σε, ἵνα μὴ προσκαίῃ ἐν λίθῳ ποδὶ σου. DRACH.]

PSALMUS XCI.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

6. Σφόδρα βαθεῖς οἱ διαλογισμοὶ σου.	6. Σφόδρα ἰσχυρῶν οἱ διαλογισμοὶ σου.	6. Σφόδρα ἰσχυρῶν οἱ διαλογισμοὶ σου.
8. Καὶ ἠθῆσαν.	8. Καὶ διεκλύσαν.	8.
11. Καὶ ἡ κακία μου ὡς ἔλαια εὐθαλής.	11. Καὶ τὸ γῆρας μου ἐν ἔλεφ πτόνι.	11.
6. Valde profundæ cogitationes tuæ.	6. Valde profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.	6. Valde profundæ factæ sunt cogitationes tuæ.
8. Et soruerunt.	8. Et apparuerunt.	8.
11. Et vetustas mea ut oliva florida.	11. Et senectus mea in misericordia uberi.	11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTUS.

TO EBPAIKON.

12 *וְעַיִן בְּשׂוּרָהּ וְעַיִן בְּשׂוּרָהּ
καὶ ἐπόψεται ὁ ὄφθαλμός μου ἐν
τοῖς ἀποτειχίζουσί με.*
14 *וְעַיִן בְּשׂוּרָהּ*
15 *עַד יִיבֶן בְּשִׁבְרָהּ דְּשׁוּבִים
וְרַעְנָגִים יִהְיֶה*
16 *וְלֹא-עֲתֹדָהּ בִּי יִשְׂרָאֵל יְהוָה צוּרִי*

VERSIO HEBRAICI TEXT.

12. Et respexit oculus meus in hostibus meis. *Hieron.*, et respiciet oculus meus eos qui insidiantur mihi. *Hebraicus*, et inspiciet oculus meus in excludentibus me.
14. Plantati. *Hieron.*, transplantati.
15. Adhuc germinabunt in canticis pingues, et virides erunt. *Hieron.*, fructificabunt in senectute : pingues et frondentes erunt.
16. Ad annuntiandum, quod rectus Dominus petra mea, et non iniquitas in eo. *Hieron.*, annuntiantes quia rectus Dominus fortitudo mea, et non est iniquitas in eo.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

12.
14.
15.
16.

VULGATA LATINA.

12. Et despexit oculus meus inimicos meos.
14. Plantati.
15. Adhuc multiplicabuntur in senecta uberi, et bene patientes erunt.
16. Ut annuntient, quoniam rectus Dominus Deus noster, et non est iniquitas in eo.

ΑΚΥΛΑΣ.

12.
14.
15. Ἐπι γεννηματίζοντας ἐν πλάτῃ πόνου.
16.

AQUILA.

12.
14.
15. Adhuc germinantes in canticis pingui.
16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCI.

V. 6. 'A., O., Θ., σφόδρα etc. Has lectiones exhibet Theodoretus.
V. 8. 'A., Σ., καὶ ἤρθησαν. Drusius, Theodoretus et Reg. unus.
V. 11. Σ., καὶ ἡ παλαίστης etc. Drusius, Theodoretus, ὡς ἐλάτῃ εὐθάλῃς. Legit haud dubie Sym-

machus כשכן רענן, videlicet כ pro ב, quarum litterarum commutatio jam ab antiquis temporibus et similitudinem frequens erat, ut ait Eusebius. πω pro oliva arbore hic habet Symmachus. Verisimilique est LXX olim habuisse ἐν ἐλαίῳ πτόνι, in oliv.

TO EBPAIKON.

2 *בְּנֵן כְּסָדָךְ מֵאָז מֵעוֹלָם אֲמַח*
3 *קִלְמִים*
4 *יִשְׂאֵל טַרְחַת דְּכִימִים*
5 *אֲדִיר בְּכֹרֶם יְהוָה*
5 *קִרְחָה*

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Paratum solium tuum ex tunc, a sæculo tu. *Hieron.*, firmum solium tuum ex tunc, ab æterno tu es.
3. Vocem suam. *Hieron.*, id. Elevaverunt flumina illisiones suas. *Hieron.*, levaverunt flumina gurgites suos.
4. Potens in excelso Dominus. *Hieron.*, grandis in excelso Dominus.
5. Testimonia tua. *Hieron.*, id.

PSALMUS XCII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.
3.
4.
5.
5.

VULGATA LATINA.

2. Parata sedes tua ex tunc, a sæculo tu es.
3. Vocem suam. Elevaverunt flumina fluctus suos.
4. Mirabilis in altis Dominus.
5. Testimonia tua.

ΑΚΥΛΑΣ.

2.
3. Φωνὴν αὐτῶν.
4. Ἐπήρθη ποταμῶν βάθη αὐτῶν.
5. Ὑπερμεγέθης ἐν ὑψέι Κύριος.
5.

AQUILA.

2.
3. Vocem suam. Elevata sunt fluminaum profunda sua.
4. Maximus in excelso Dominus.
5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCII.

V. 1. Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. I. e., sine inscriptione apud Hebræos. Vide Eusebium in titu-

lum hujus psalmi.
V. 2. Σ., ἐδρῆς; etc. Colbert. στιχῆρῶς scriptus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
12. Καὶ ἐπόψεται ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἀποτειχίζουσι με.	12. Καὶ ἐπείδεν ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἔχθροῖς μου.	12. Καὶ ἐπόψεται ὁ ὀφθαλμός μου ἐν τοῖς ἀποτειχίζουσι με
14.	14. Παφουτευμένοι. <i>Oi λοιποὶ, μεταφουτευθέντες.</i>	14.
15. Ἐτι καρποφορήσουσι γηρῶντες, πίνοντες καὶ εὐβαλεῖς ἔσονται.	15. Τότε πληθυνθήσονται ἐν γῆρει πίνοντες, καὶ εὐπαθόντες ἔσονται. Ἐ, ἔτι γεννηματίσουςι. Γ, ἔτι πληθυνθήσονται.	15. Ἐτι καρποφορήσουσι γηρῶντες πίνοντες...
16. Ἀπαγγέλλοντες ἔτι ἄρθος Κύριος ὁ περιφράσων με, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.	16. Τοῦ ἀναγγεῖλαι ἔτι εὐθὺς Κύριος ὁ Θεός μου, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία ἐν αὐτῷ.	16.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
12. Et inspiciet oculus meus in excludentibus me.	12. Et respexit oculus meus in inimicis meis.	12. Et inspiciet oculus meus in excludentibus me.
14.	14. Plantati. <i>Reliqui, transplantati.</i>	14.
15. Adhuc fructum ferent senes, pingues et floridi erunt.	15. Tunc multiplicabuntur in senecta uberi, et bene patientes erunt. V, adhuc germinabunt. VI, adhuc multiplicabuntur.	15. Adhuc fructum ferent senes pingues...
16. Annuntiantes quod rectus Dominus circumdationis me, et non est iniquitas in eo.	16. Ut annuntient, quoniam rectus Dominus Deus meus, et non est iniquitas in eo.	16.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCI.

uberi, ac ex ἑλαίῳ postea ἑλάῳ factum fuisse: frequentissima quippe est τοῦ αἰ in s mutatio. [Ald. et Complut. editt. habent ἑλαίῳ. Sic etiam Alex. DRACH
V. 12. Τὸ Ἐθρ., Σ., Θ., καὶ ἐπόψεται etc. Sic Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
V. 14. *Oi λοιποὶ, μεταφ-* Drusius.
V. 15. Ἄ., ἔτι etc. Has omnes lectiones affert Drusius.
V. 16. Σ., ἀπαγγέλλοντες etc. Idem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Ἐδραῖος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε, ἀπ' αἰῶνος σὺ εἶ.	2. Ἐτοιμος ὁ θρόνος σου ἀπὸ τότε, ἀπὸ τοῦ αἰῶνος σὺ εἶ.	2.
3.	3. <i>Oi λοιποὶ, φωνὰς αὐτῶν.</i>	3.
4.	<i>Vacat.</i>	
4. Αἱ μαρτυρίαι σου.	4. Θαυμαστὸς ἐν ὑψηλοῖς ὁ Κύριος.	4.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Firmus thronus tuus ex tunc, a sæculo tu es.	2. Paratus thronus tuus ex tunc, a sæculo tu es.	2.
3.	3. <i>Reliqui, voces suas.</i>	3.
4.	<i>Vacat.</i>	
4. Mirabilis in altis Dominus.	4. Mirabilis in altis Dominus.	4.
5. Testificationes tuæ.	5. Testimonia tua.	5.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCII.

V. 3. Ἄ., φωνὴν etc. Drusius.
Ibid. Ἄ., ἐπήρηθῃ etc. Drusius.
V. 4. Ἄ., ὑπαρμεγέτης etc. Sic Theodoretus.
Ibid. Σ., αἱ μαρτυρίαι σου. Sic unus codex.

TO EBPAIKON.

PSALMUS XCIII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικῶς γράμμασι.

AKYAAΣ.

1. וְרָצוּ 1.
 6. אֲלֶמְנָה וְגַר יִהְיֶה יְתוּמִים
 יָרֵצוּ
 8. בָּיִת בְּעָרִים
 תִּשְׁכִּילוּ
 15. וְאֶחָדָיו כָּל-יְשׁוּ-לֵב
 16. מִי-יִקָּם לִי עִם-מְרֻעִים מִי-
 יִתְצַב לִי עִם-פְּעֻלֵי אֶרֶץ
 20. הִיחַבְדְּ כַנָּא הַזֶּה יֵרַע עִמָּךְ
 עַל-יְדֵי קָק
 25. אֲזַנִּים
 וּפְרֻעַתָם יִמְסִיחֵם

1.
 6.
 8.
 15.
 16.
 20.
 25.

1. Ἐπιφανῆθι.
 6.
 8.
 15. Καὶ ὅπως αὐτῆς πάντας αὐτοῖς τῆ καρδίᾳ.
 16. Τίς ἀναστήσεται μοι;
 20. Μὴ μεθέξει σου θρόνος ἐπιβουλῆς, ὁ πλάσσειν κόπον ἐπὶ ἀκριβασμόν;
 25.
 Καὶ κατὰ τὴν ποιητικὴν εἰσὼν ἀφανιστῶσθε.
 Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Irradia. *Hieron.*, ostendere.
 6. Viduam et advenam interficient, et pupillos occident. *Hieron.*, *id.*
 8. Intelligite, stulti. *Hieron.*, *id.*
 Intelligite. *Hieron.*, discite.
 15. Et post illud omnes recti corde. *Hieron.*, et sequentur illud omnes recti corde.
 16. Quis consurget mihi cum malignantibus? quis stabit mihi cum operariis iniquitatis? *Hieron.*, quis stabit pro me adversus malos? quis stabit pro me adversum operarios iniquitatis?
 20. Numquid jungitur tibi thronus contritionis, tingens laborem super statutum? *Hieron.*, numquid particeps erit tui thronus insidiarum, tingens laborem in praecepto?
 23. Iniquitatem eorum. *Hieron.*, *id.*
 Et in malitia eorum succidet eos. *Hieron.*, et in malitia sua perdet eos.
 Dominus Deus noster. *Hieron.*, *id.*

1. Libere egit.
 6. Viduam et advenam interfecerunt: et pupillos occiderunt.
 8. Intelligite, insipientes.
 Sapite.
 15. Et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.
 16. Quis consurget mihi adversus malignantes? aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?
 20. Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis, qui tingis laborem in praecepto?
 23. Iniquitatem eorum.
 Disperdet eos.
 Dominus Deus noster.

1. Αἴμαται.
 6.
 8.
 15. Et post illud omnes recti corde.
 16. Quis resurget mihi?
 20. Num partem habebit tecum thronus insidiarum, tingens laborem super statutum?
 23.
 Et secundam malitiam eorum delebit eos.
 Dominus Deus noster.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIII.

Ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ. Ἀνεπιγράφος παρὰ τοῖς Γ', καὶ Ε', καὶ Γ'. I. e. Psalmus ipsi David, sine inscriptione apud tres interpretes ὅτι V et VI. Hanc tituli notam ex uno codice mutuamur. Eusebius et unus codex Regius habent solum, ἀνεπιγράφος παρ' Ἑβραίων, sine inscriptione apud Hebræos.
 V. 1. Α., Σ., Θ., Ε', Γ', ἐπιφανῆθι. Sic duo codd.

V. 6. Θ., γήραν etc. Drusius.
 V. 8. Ο', Θ., σύνετε δὲ, ἀνόητοι. Coislin. qui indicare videtur LXX ex Theodotionis editione sic emendatos fuisse in Hexaplis.
 Ibid. Ἀ.Λ.Ζ., ἐπιστ-. Idem Coislinianus. Videtur autem esse Aquila, qui ἐπιστὴν ἐπιστημῶν γένηται solet.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐπιφάνηθι.
6.
8.
15.
16. Τίς ἀναστήσεται ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς κακούργους; τίς ἐνοστήσεται ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς ἐργάτας ἀδικίας;
20. Μὴ συναφθήσεται σοι θρόνος ἐκπληρίας, ὁ πλάσων ταιλαιπωρίαν κατὰ προστάγματος;
23.
Καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν ἀφανιεῖ αὐτούς.
Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.
SYMMACHUS.

1. Appare.
6.
8.
15.
16. Quis consurget pro me adversus malignantes? quis insistet pro me adversus operantes iniquitatem?
20 Num conjungetur tibi thronus nocuenti, formans miseriam contra præceptum?
23.
Et secundum malitiam eorum delebit eos.
Dominus Deus noster.

1. Ἐπαρρησιάσατο. Ε', Γ', ἐπιφάνηθι.
6. Χήραν καὶ ὄρφανον ἀπέκτειναν, καὶ προσήλυτον ἐφόνευσαν.
8. Σύνετε δὴ, ἀνόητοι. Ἄλλως, σύνετε δὴ, ἀφρονες.
Φρονήσατε. Ἄλλος, ἐπιστημωθήσεσθε.
15. Καὶ ἐχόμενοι αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς, τῇ καρδίᾳ.
16. Τίς ἀναστήσεται μοι ἐπὶ πονηρευομένους; ἢ τίς συμπαραστήσεται μοι ἐπὶ τοὺς ἐργαζομένους τὴν ἀνομίαν;
20. Μὴ συμπροσέσται σοι θρόνος ἀνομίας, ὁ πλάσων κόπον ἐπὶ προστάγματι;
23. Τὴν ἀνομίαν αὐτῶν, Ε', Γ', τὰς δόξνας αὐτῶν.
Καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν ἀφανιεῖ αὐτούς.
Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.
LXX INTERPRETES.

1. Libere egii. V, VI, appare.
6. Viduam et pupillum occiderunt, et proselytum interfecerunt.
8. Intelligite utique, stulti. *Aliter*, intelligite utique, insipientes.
Sapite. Alius, discetis.
15. Et qui juxta illam omnes qui recto sunt corde.
16. Quis consurget mihi adversus malignantes? aut quis stabit mecum adversus operantes iniquitatem?
20. Numquid adhæret tibi sedes iniquitatis, qui singis laborem in præcepto?
23. Iniquitatem eorum. V, VI, dolores eorum.
Et secundum malitiam eorum delebit eos.
Dominus Deus noster.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐπιφάνηθι.
6. Χήραν καὶ ὄρφανούς ἐφόνευσαν, καὶ προσήλυτον ἐκάκωσαν.
8. Σύνετε δὴ, ἀνόητοι.
15. Καὶ ὀπίσω αὐτῆς πάντες οἱ εὐθεῖς τῇ καρδίᾳ.
16. Τίς ἀναστήσεται μοι;
20.
Καὶ κατὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν ἀφανιεῖ αὐτούς.
Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν.
THEODOTIO.

1. Appare.
6. Viduam et pupillos occiderunt, et proselytum amixerunt.
8. Intelligite utique, stulti.
15. Et post illud omnes recti corde.
16. Quis resurget mihi?
20.
Et secundum malitiam eorum delebit eos.
Dominus Deus noster.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIII.

V. 15. Ἄ., Θ., καὶ ὀπίσω etc. Theodoretus et Colbertinus στιχηρῶς scriptus.
V. 16. Σ. τίς ἀναστήσεται etc. Regii duo, quorum unus habet, ἀντιστήσεται, ac Theodoretus, qui pro ἐργάτας habet ἐργαζομένους, ut et Coislin. unus. Aquila et Theodotionis lectionem habet Drusius.
V. 20. Ἄ., μὴ μεθέξει etc. Duo Regii, Drusius ac Theodoretus, qui ad Symmachum legit, προσ-

τάγματα.
V. 23. Ε', Γ', καὶ τὰς δόξνας αὐτῶν. Corder. Ibid. *Oi πάντες*, κατὰ τὴν πονηρίαν etc. Drusius. Martianæus vero, καὶ ἐν τῇ πονηρίᾳ αὐτῶν, *ei in malitia sua* etc.
Ibid. *Oi πάντες*, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν. Ex Hieronymo.

TO EBPAIKON.	PSALMUS XCIV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
נריע 2	2.	2.
3 ומלך גדל על-כל-אלהים	3.	3. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεοὺς.
4 אשר בידו מחקריו-ארץ	4.	4. Οὗ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ ἐξιγνώσμοι γῆς.
10 ארבעים שנה ו אקום	10.	10. Τεσσαράκοντα ἔτη δυσηρηστήθη.
11 אל-בנותיו	11.	11.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Jubilemus. <i>Hieron., id.</i>	2. Jubilemus.	2.
3. Et rex magnus super omnes deos. <i>Hieron., id.</i>	3. Et rex magnus super omnes deos.	3. Et rex magnus super omnes deos.
4. Quod in manu ejus investigationes terræ. <i>Hieron., in cujus manu fundamenta terræ.</i>	4. Quia in manu ejus sunt omnes fines terræ.	4. In cujus manu investigationes terræ.
10. Quadraginta annis fastidio habui. <i>Hieron., quadraginta annis displicuit mihi.</i>	10. Quadraginta annis proximus fui.	10. Quadraginta annis displicuit mihi.
11. In requiem meam. <i>Hieron., id.</i>	11. In requiem meam.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIV.

V. 2. Ἀλλ., σημάωμεν. Coislinianus unus. machi locum habet etiam Eusebius.
 V. 3. Ἀ., Ο., Θ., καὶ βασιλεὺς etc. Drusius. Sym- V. 4. Ἀ., οὗ ἐν τῇ etc. Drusius.

(TO EBPAIKON.	PSALMUS XCV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΤΑΣ.
1.	1.	1.
5 איליִם	5.	5. Ἐπίπλαστοι-
7 משפחת עמים 7 תֹּה עֵבֶר., at συγγένεται τῶν ἔθνῶν.	7.	7.
9 חילו מפנני כל-הארץ	9.	9. Ὁδινήσατε ἀπὸ προσώπου αὐ- τοῦ πᾶσα ἡ γῆ.
10 יהיה מלך אף-תבן חבל בל- חבט	10.	10.
11 ירעם הים ומלאו	11.	11. Βροντήσῃ ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
12 יעלו שדי וכל-אשר-בו	12.	12.
VERSIO HEBRAICI TEXT.:	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1.	1.	1.
5. Vana. <i>Hieron., sculptilia.</i>	5. Dæmonia.	5. Commentitii.
7. Cognationes populorum. <i>Heb. int., id. Hieron., familiæ populorum.</i>	7. Patriæ gentium.	7.
9. Pavete a faciebus ejus, universa terra. <i>Hieron., paveat a facie ejus omnis terra.</i>	9. Commoveatur a facie ejus universa terra.	9. Parturite a facie ejus, universa terra.
10. Dominus regnavit, etiam firmabitur orbis, ne nutet. <i>Hieron., Dominus regnavit; siquidem appendit orbem immobilem.</i>	10. Dominus regnavit: etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur.	10.
11. Sonabit mare et plenitudo ejus. <i>Hieron., tonet mare et plenitudo ejus.</i>	11. Commoveatur mare et plenitudo ejus.	11. Tonabit mare et plenitudo ejus.
12. Exsultabit ager, et omne quod in eo. <i>Hieron., gaudeat ager, et omnia quæ in eo sunt.</i>	12. Gaudebunt campi et omnia quæ in eis sunt.	12.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2.
3. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπάνω πάντων τῶν θεῶν.
4. Οὐ ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ κατώτατα γῆς.
10. Τεσσαράκοντα ἔτη δυσηρεστήθην.
11.

SYMMACHUS.

2.
3. Et rex magnus supra omnes deos.
4. In cujus manu sunt infima terræ.
10. Quadraginta annis displicait mihi.
11.

Ο΄.

2. Ἀλαλάξωμεν. Ἄλλος, σημάνωμεν. Ἄλλος, κροτήσωμεν.
3. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
4. Ὅτι ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ τὰ πέρατα τῆς γῆς.
10. Τεσσαράκοντα ἔτη προσώχθισα.
11. Εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. *Oi ἄλλοι*, εἰς ἀνάπαυσίν μου.

LXX INTERPRETES.

2. Jubilemus. *Alius*, significemus. *Alius*, plaudamus.
3. Et rex magnus super omnes deos.
4. Quia in manu ejus fines terræ.
10. Quadraginta annis offensus fui.
11. In requiem meam. *Reliqui*, *id.*

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.
3. Καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πάντας τοὺς θεούς.
4.
10.
11.

THEODOTIO.

2.
3. Et rex magnus super omnes deos.
4.
10.
11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIV.

V. 10. Ἄ., Σ., τεσσαράκοντα. Drusius, Theodoretus et duo Regii.

V. 11. *Oi ἄλλοι*, εἰς ἀνάπαυσίν μου. Theodoretus.

PSALMUS XCV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1.
5. Ἄνυπαρκτοί.
7.
9. Ὀδινήσατε ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, πᾶσα ἡ γῆ.
10. Κύριος ἐδασίλευσε, καὶ ἤδρασε τὴν οἰκουμένην ἀπερίτρεπτον.
11. Ἦχησεν ἡ θάλασσα σὺν τῷ πληρώματι αὐτῆς.
12. Γαυριάσει ἀγρός, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ.

SYMMACHUS.

1.
5. Non existentes.
7.
9. Parturitea facie ejus, universa terra.
10. Dominus regnavit, et firmavit orbem immobilem.
11. Sonuit mare cum plenitudine ejus.
12. Gaudebit ager et omnia quæ in eo.

Ο΄.

1. Τῷ Δαυὶδ. Ἀνεκλίγραφος παρὰ τοῖς Γ' καὶ Ε' καὶ Σ'.
5. Δαιμόνια.
7. Αἱ πατριαὶ τῶν ἐθνῶν. *Oi λοιποὶ*, αἱ συγγένειαι τῶν ἐθνῶν.
9. Σαλευθήτω ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ πᾶσα ἡ γῆ.
10. Ὁ Κύριος ἐδασίλευσε καὶ γὰρ κατώρθωσε τὴν οἰκουμένην, ἧτις οὐ σαλευθήσεται.
11. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς.
12. Χαρήσεται τὰ πεδία, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς.

LXX INTERPRETES.

1. *Ipsi David. Caret inscriptione apud tres interpretes et V et VI.*
5. Dæmonia.
7. Patriæ gentium. *Reliqui*, cognationes populorum.
9. Commoveatur a facie ejus universa terra.
10. Dominus regnavit: etenim correxit orbem terræ, qui non commovebitur.
11. Commoveatur mare et plenitudo ejus.
12. Gaudebunt campi et omnia quæ in eis sunt.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.
5.
7.
9.
10.
11.
12.

THEODOTIO.

1.
5.
7.
9.
10.
11.
12.

TO EBPAIKON.

או ירננו כל-עצי-יער
15 לפני ידדו ו כי בא

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

13.

ΑΚΓΛΑΣ.

Τότε αινέσουσι πάντα τὰ ξύλα
τοῦ δρυμοῦ.

13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Tunc præconia dicent omnia li-
gna sylvæ. *Hieron.*, tunc lauda-
bunt universa ligna saltus.

13. A facie Domini quia venit.
Hieron., ante faciem Domini quo-
niam venit.

VULGATA LATINA.

Tunc exsultabunt omnia ligna
sylvarum.

13. A facie Domini quia venit.

AQUILA.

Tunc laudabunt universa ligna
saltus:

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXV.

V. 4. De titulo vide supra ad psalm. xciii.

V. 5. 'A., ἐπίπλαστοι etc. *Drusius.*

V. 7. *Οἱ λοιποὶ* etc. Sic unus codex Colberti-
nus. [Sic etiam *Eusebius* in comment. ad ps. xxviii,
in principio, ubi exhibet ipsa τῶν λοιπῶν verba, et

interpretationem Hebraicæ veritatis. *DRACH.*]

V. 9. 'A., Σ., ὠδινῆσατε etc. Sic duo *Regii*, et
Theodoretus.

V. 10. Σ., Κύριος ἐθασιλευσ etc. *Drusius.*

V. 11. 'A., βροντήσαι etc. Sic *manuss. Symma.*

PSALMUS XCVI.

TO EBPAIKON.

רע 40
חסדיו

מיד רשעים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Malum. *Hieron.*, *id.*
Sanctorum suorum. *Hieron.*, *id.*

De manu impiorum. *Hieron.*, *ia.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

40.

VULGATA LATINA.

10. Malum.
Sanctorum suorum.

De manu peccatoris.

ΑΚΥΛΑΣ.

40. Πονηρόν.

Ἐκ χειρὸς ἀσεδῶν.

AQUILA.

40. Malum.

De manu impiorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVI.

Eusebii nota ad titulum : Μῆτε ψαλμὸς , μῆτε mus, neque canticum inscribitur apud Hebræos.
ὡδὴ ἐπιγέγραπται παρ' Ἑβραίοις. l. c. neque psal-

TO EBPAIKON.

1 שיר חדש
נפלאות
הרשיעה-נו
3 מפסי
4 הריעו

ורננו

7 ירעם הים וכלא תבל וישבי בה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Canticum novum. *Hieron.*, *id.*
Mirabilia. Hieron., *id.*
Salvavit sibi. *Hieron.*, *id.*
3. Fines. *Hieron.*, *id.*
4. Jubilate. *Hieron.*, *id.*

Et laudate. *Hieron.*, *id.*

7. Tonet mare et plenitudo ejus :
orbis et habitatores ejus. *Hieron.*,
id.

PSALMUS XCVII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

3.

4.

7.

VULGATA LATINA.

1. Canticum novum.
Mirabilia.
Salvavit sibi.
3. Termini.
4. Jubilate.

Et exsultate.

7. Moveatur mare et plenitudo
ejus : orbis terrarum et qui habi-
tant in eo.

ΑΚΥΛΑΣ.

1.

3.

4.

Kai alveître.

7.

AQUILA.

1.

3.

4.

Et laudate.

7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

13.

Τότε ἀγαλλιᾶσονται πάντα τὰ ξύ-
λα τοῦ δρυμοῦ.

13. Πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου
ὅτι ἔργεται. *Οἱ λοιποὶ*, ἀπὸ προσ-
ώπου Κυρίου ὅτι ἔργεται.

13.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Tunc exsultabunt omnia ligna
saltus.

13.

13. Ante faciem Domini quo-
niam venit. *Reliqui*, a facie Domi-
ni quia venit.

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCV.

chi vero lectionem habet Drusius. Theodoretus
Symmacho et Theodotio tribuit, habetque ἡχῆσαι,
similiterque Corderius, ἡχῆσαι.

V. 12. Σ., γαυριάσει etc. Theodoretus.

Ibid. 'A., τότε αινέσουσι etc. Theodoretus.

V. 13. *Οἱ λοιποὶ*, ἀπὸ προσώπου Κυρίου etc.
Drusius.

PSALMUS XCVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

10. Κακόν.

10. Πονηρόν. Ε', Γ', *id.*

10. Πονηρόν.

Τῶν ἀγῶν αὐτοῦ. *Ἄλλος*, τῶν
ἀγῶν αὐτοῦ.

'Εκ χειρὸς παρανόμων.

'Εκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν.

'Εκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10. Malum.

10. Malum. V, VI, *id.*

10. Malum.

11. Sanctorum suorum. *Alius*,
castorum suorum.

De manu iniquorum.

De manu peccatorum.

De manu peccatoris.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVI.

V. 10. A., Ο', Θ. etc., Drusius.

Ibid. *Ἄλλος*, τῶν ἀγῶν αὐτοῦ. Coislinianus

us. Vocem ἴδιον ita vertit Aquila psalm. xi.

Ibid. 'A., ἐκ χειρὸς etc. Drusius.

PSALMUS XCVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΩΤΩΝ.

1.

1. Ἄσμα καινόν. *Ἄλλος*, ἄσμα
νέον.

1.

Τεράστια.

Θαυμαστά.

'Ἐσωσεν αὐτῶν.

'Ἐσωσεν αὐτῶν.

3.

3. Τὰ πέρατα. *Ἄλλος*, τὰ τέλη.

3.

4.

4. Ἀλαλάξατε. *Ἄλλος*, σημάνα-
τε. *Ἄλλος*, κροτήσατε.

4.

Καὶ εὐφημεῖτε.

Καὶ ἀγαλλιάσθε.

7.

7. Ἥχεϊτω ἡ θάλασσα σὺν πλη-
ρώματι αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ
κατοικοῦντες αὐτήν.

7. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ
πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ
οἱ κατοικοῦντες αὐτήν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Canticum novum. *Alius*, *id.*

1.

Prodigia.

Mirabilia.

Salvavit sibi.

3.

3. Termini. *Alius*, fines.

3.

4.

4. Jubilate. *Alius*, significate.
Alius, plaudite.

4.

Et benedicite.

Et exsultate.

7.

7. Sonet mare cum plenitudine
ejus, orbis et inhabitantes eum.

7. Moveatur mare
ejus : orbis terrarum
tant in eo.

TO EBPAIKON.

או ירננו כל-עצי-יער
13 לפני ידדו ו כי בא

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

13.

ΑΚΥΤΑΣ.

Τότε αἰνέσουσι πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ.

13.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

Tunc præconia dicent omnia ligna sylvæ. Hieron., tunc laudabunt universa ligna saltus.

13. A facie Domini quia venit. Hieron., ante faciem Domini quoniam venit.

VULGATA LATINA.

Tunc exsultabunt omnia ligna sylvarum.

13. A facie Domini quia venit.

AQUILA.

Tunc laudabunt universa ligna saltus:

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXV.

V. 4. De titulo vide supra ad psalm. xciii.

V. 5. Ἄ., ἐπιπλαστοὶ etc. Drusius.

V. 7. Οἱ λοιποὶ etc. Sic unus codex Colbertinus. [Sic etiam Eusebius in comment. ad ps. xxviii, in principio, ubi exhibet ipsa τῶν λοιπῶν verba, et

interpretationem Hebraicæ veritatis. DRACH.]

V. 9. Ἄ., Σ., ὠδινήσατε etc. Sic duo Regii, et Theodoretus.

V. 10. Σ., Κύριος ἐθάσλευσε etc. Drusius.

V. 11. Ἄ., βροντήσαι etc. Sic manuss. Symma-

PSALMUS XCVI.

TO EBPAIKON.

רע 40
חסדיו

מיד רשעים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

10. Malum. Hieron., id. Sanctorum suorum. Hieron., id.

De manu impiorum. Hieron., ia.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

40.

VULGATA LATINA.

10. Malum. Sanctorum suorum.

De manu peccatoris.

ΑΚΥΤΑΣ.

40. Πονηρόν.

Ἐκ χειρὸς ἀσεδῶν.

AQUILA.

40. Malum.

De manu impiorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVI.

Eusebii nota ad titulum : Μῆτε ψαλμὸς , μῆτε μου, neque canticum inscribitur apud Hebræos. ὅδη ἐπιγέγραπται παρ' Ἑβραίοις. I. c. neque psal-

TO EBPAIKON.

שיר חדש 1
נפלאות
הרשיעה-נו
אפסי 3
הריעו 4

ורננו
7 ירעם הים וכלא תבל וישבו בה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Canticum novum. Hieron., id. Mirabilia. Hieron., id. Salvavit sibi. Hieron., id. 3. Fines. Hieron., id. 4. Jubilate. Hieron., id.

Et laudate. Hieron., id.

7. Tonet mare et plenitudo ejus : orbis et habitatores ejus. Hieron., id.

PSALMUS XCVII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

1.

3.

4.

7.

VULGATA LATINA.

1. Canticum novum. Mirabilia. Salvavit sibi. 3. Termini. 4. Jubilate.

Et exsultate.

7. Moveatur mare et plenitudo ejus : orbis terrarum et qui habitant in eo.

ΑΚΥΤΑΣ.

1.

3.

4.

Kal alveïtre.

7.

AQUILA.

1.

3.

4.

Et laudate.

7.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

13.

Τότε ἀγαλλιᾶνται πάντα τὰ ξύλα τοῦ δρυμοῦ.

13. Πρὸ προσώπου τοῦ Κυρίου ὅτι ἐργεῖται. *Οἱ λοιποὶ*, ἀπὸ προσώπου Κυρίου ὅτι ἐργεῖται.

13.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Tunc exsultabunt omnia ligna saltus.

13.

13. Ante faciem Domini quoniam venit. *Reliqui*, a facie Domini quia venit.

13.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCV.

ehi vero lectionem habet Drusius. Theodoretus Symmacho et Theodotio tribuit, habetque ἤχησει, similiterque Corderius, ἤχησει. V. 12. Σ., γαυριάσει etc. Theodoretus.

Ibid. 'A., τότε αἰνέσουσι etc. Theodoretus. V. 13. *Οἱ λοιποὶ*, ἀπὸ προσώπου Κυρίου etc. Drusius.

PSALMUS XCVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

10. Κακόν.

10. Πονηρόν. Ε΄, Γ΄, *id.*
Τῶν ὀσίων αὐτοῦ. "Ἄλλος, τῶν ἀγῶν αὐτοῦ.

10. Πονηρόν.

Ἐκ χειρὸς παρανόμων.
SYMMACHUS.

Ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλῶν.
LXX INTERPRETES.

Ἐκ χειρὸς ἀμαρτωλοῦ.
THEODOTIO.

10. Malum.

10. Malum. V, VI, *id.*
41. Sanctorum suorum. *Alius*,
castorum suorum.

10. Malum.

De manu iniquorum.

De manu peccatorum.

De manu peccatoris.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVI.

V. 10. A., Ο΄, Θ. etc., Drusius. Ibid. "Ἄλλος, τῶν ἀγῶν αὐτοῦ. Coislinianus

unus. Vocem ἴση ita vertit Aquila psalm. xi. Ibid. 'A., ἐκ χειρὸς etc. Drusius.

PSALMUS XCVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

1.

1. Ἄσμα κακόν. "Ἄλλος, ἔσμα νέον.

1.

Τεράστια.

Θαυμαστά.
Ἔσωσεν αὐτῶ.

Ἔσωσεν αὐτῶ.

3.

3. Τὰ πέρατα. "Ἄλλος, τὰ τέλη.

3.

4.

4. Ἀλαλάξατε. "Ἄλλος, σημάνατε. "Ἄλλος, κροτήσατε.

4.

Καὶ εὐφημεῖτε.

Καὶ ἀγαλλιάσθε.

7. Ἦχεῖτω ἡ θάλασσα σὺν πληρώματι αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν.

7. Σαλευθήτω ἡ θάλασσα καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς, ἡ οἰκουμένη καὶ οἱ κατοικοῦντες αὐτήν.

7.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Canticum novum. *Alius*, *id.*
Mirabilia.

1.

Prodigia.

Salvavit sibi.

Salvavit sibi.

3.

3. Termini. *Alius*, *fines.*

3.

4.

4. Jubilate. *Alius*, *significate.*
Alius, *plaudite.*

4.

Et benedicite.

Et exsultate.

7. Sonet mare cum plenitudine ejus, orbis et inhabitantes eum.

7. Moveatur mare et plenitudo ejus : orbis terrarum et qui habitant in eo.

7.

TO EBPAIKON.

בג-כי 9

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

9.

9.

ἈΚΥΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

9. Quoniam venit. *Hieron.*, quia venit.

VULGATA LATINA.

9. Quoniam venit.

9.

AQUILA.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVII.

V. 1. Ἄλλος, ἄσμα νέον. Coislinianus unus. Ibid. Σ., τεράστια. Regius unus ex Hesychio. Ibid. Θ., ἔσωσεν αὐτόν. Coislinianus unus.

V. 3. Ἄλλος, τὰ τέλη. Coislinianus unus. V. 4. Ἄλλος, σημάνατε. Coislinianus unus.

PSALMUS XCVIII.

TO EBPAIKON.

ויע מלך משפט אהב 4

והוא יענם 6

ונקם על-עליותם 8

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

4.

6.

8.

ἈΚΥΛΑΣ.

4. Καὶ κράτος βασιλείως κρίσιν ἠγάπησεν.

6. Καὶ αὐτὸς ἐπακούσεται αὐτῶν.

8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Et regis fortitudo iudicium dilexit. *Hieron.*, imperium regis iudicium diligit.

6. Et ipse exaudiebat eos. *Hieron.*, et ipse exaudivit eos.

8. Et vindicans super studia illorum. *Hieron.*, et ultor super commutationibus eorum.

VULGATA LATINA.

4. Et honor regis iudicium diligit.

6. Et ipse exaudiebat eos.

8. Et ulciscens in omnes adinventiones eorum.

AQUILA.

4. Et imperium regis iudicium dilexit.

6. Et ipse exaudiet eos.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVIII.

Ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. I. e. caret inscriptione apud Hebræos. Hanc notam ad titulum habet

Eusebius. V. 4. Ἄ., καὶ κράτος etc. Drusius.

PSALMUS XCIX.

TO EBPAIKON.

והיה 1

ברנה 2

והוא עשנו ולא אנחנו עמו וצאן מרעייתו 3

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

1.

2.

3.

1.

2. Ἐν αἰνέσει.

3.

ἈΚΥΛΑΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Jubilate. *Hieron.*, id.

2. In laude. *Hieron.*, id.

3. Ipse fecit nos, et non nos. Populus ejus, et pecus pascuæ ejus. *Hieron.*, ipse fecit nos, et ipsius sumus : populus ejus, et grex pascuæ ejus.

VULGATA LATINA.

1. Jubilate.

2. In exultatione.

3. Ipse fecit nos, et non ipsi nos : populus ejus, et oves pascuæ ejus.

AQUILA.

1.

2. In laude.

3.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIX.

V. 1. Ἄλλος, σημάνατε etc. Coisl. unus. retus et Drusius.

V. 2. Ἄ., ἐν αἰνέσει etc. Sic Regii duo, Theodo- V. 3. Σ., αὐτὸς etc. Eusebius. Sed hæc interpre-

PSALMUS C.

TO EBPAIKON.

והיה 1, 2 אומרה, אשכילה ו בדרך חמים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1, 2. Psallam, intelligam in via perfecta. *Hieron.*, psallam, erudiar in via perfecta.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

1, 2.

1

1, 2.

VULGATA LATINA.

1, 2. Psallam et intelligam in via ininaculata.

AQUILA.

1, 2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
9.	9. Ὅτι ἤκει. <i>Οἱ λοιποὶ, ὅτι ἐρ- χεται.</i>	9.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
9.	9. Quoniam venit. <i>Reliqui, id.</i>	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVII.

Ibid. 'A., καὶ αὐτῶς etc. Sic unus codex. στιχηρῶς scriptus habet, ἤχησάτω.
V. 7. Σ., ἤχεϊτω etc. Drusius. Colbertinus autem V. 9. *Οἱ λοιποὶ, ὅτι ἐρχεται.* Drusius.

PSALMUS XCVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4. Ἰσχυρὸν βασιλεὺς τοῦ κράτους ἀγαπᾷ.	4. Καὶ τιμὴ βασιλέως κρίσιν ἀγαπᾷ.	4.
6. Καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν.	6. Καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν. <i>Ε΄, id. Γ΄, ἐπήκουσεν.</i>	6. Καὶ αὐτὸς εἰσήκουεν.
8. Καὶ ἐκδικὸς ἐπὶ ταῖς ἐπιτηδείοις αὐτῶν.	8. Καὶ ἐκδικῶν ἐπὶ πάντα τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
4. Fortitudinem rex iudicii diligit.	4. Et honor regis iudicium diligit.	4.
6. Et ipse exaudiebat.	6. Et ipse exaudiebat. <i>V, id. VI, exaudivit.</i>	6. Et ipse exaudiebat.
8. Et vindex super nocuentis eorum.	8. Et ulciscens in omnes adinventiones eorum.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCVIII.

V. 6. 'A., καὶ αὐτὸς etc. Drusius. V. 8. Σ., καὶ ἐκδικὸς, etc. Sic Reg. unus.

PSALMUS XCIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἀλαλάξατε. Ἄλλος, κροτήσατε. Ἄλλος, σημάνατε.	1.
2. Μετ' εὐφημίας.	2. Ἐν ἀγαλλιάσει.	2.
3. Αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς οὐκ ὄντας· ἡμεῖς δὲ λαὸς νομῆς αὐτοῦ, καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ.	3. Αὐτὸς ἐποίησεν ἡμᾶς, καὶ οὐχ ἡμεῖς, λαὸς αὐτοῦ καὶ πρόβατα τῆς νομῆς αὐτοῦ.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Jubilate. <i>Alius, plaudite. Alius, significate.</i>	1.
2. Cum benedictione.	2. In exultatione.	2.
3. Ipse fecit nos non existentes. Nos autem populus pascuæ ejus, et oves manus ejus.	3. Ipse fecit nos, et non nos, populus ejus, et oves pascuæ ejus.	3.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum XCIX.

tatio non mendii suspicione vacat. Coislilianus unus « *In alio, et oves manus ejus.* » Illic vero codex est habet: *Ἐν ἄλλῳ, καὶ πρόβατα χειρὸς αὐτοῦ, i. e., noni sæculi.*

PSALMUS C.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1, 2. Μελεδήσω, ἐννοήσω ὁδὸν ἀμωμον.	1, 2. Ψαλλῶ, καὶ συνήσω ἐν ὁδῷ ἀμώμων. Ἄλλος, ἀνέμπτω.	1, 2.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1, 2. Modulabor, cogitabo viam perfectam.	1, 2. Psallam et intelligam in via immaculata. <i>Alius, incubata.</i>	1, 2.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
לבב עקש 4	4.	4.
אצמית 8	8.	8.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
4. Cor perversum. <i>Hieron.</i> , cor pravum.	4. Cor pravum.	4.
8. Succidam. <i>Hieron.</i> , perdam.	8. Interficiebam.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum C.

V. 2. Σ., μελωδήσω. Sic duo mss. et Theodoret. V. 4. Hæ lectiones ex Cois. iniano uno.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
יעתק 1	1.	1.
שיר 1		
ושועתי 2	2.	2.
ודעצבותי כבוקד נחרו 4	4.	4. Καὶ τὰ ὀστέα μου ὡς κούρι ἐφαυρώθη.
הייתי ככוס דרבת 7	7.	7. Ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικώρας ἐν οἰκοπέδῳ.
כזהללי בי נשבוע 9	9.	9.
ואת עפרה 15	15.	15. Καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς.
ענה בדרך כח 24	24.	24.
וכלם כנגד יבול כלבש תחליפם 27	27.	27.
יחלפ 27		
יכן 29	29.	29.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Deficiet angore. <i>Hieron.</i> , anxius fuerit.	1. Anxius fuerit.	1.
Eloquium suum. <i>Hieron.</i> , id.	Precem suam.	
2. Et clamor meus. <i>Hieron.</i> , id.	2. Et clamor meus.	2.
4. Et ossa mea tamquam focus exusta sunt. <i>Hieron.</i> , et ossa mea quasi frixa contabuerunt.	4. Et ossa mea sicut cremium aruerunt.	4. Et ossa mea ut res exusta aruerunt.
7. Fui sicut falco solitudinum. <i>Hieron.</i> , factus sum quasi bubo solitudinum.	7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio.	7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio.
9. Insanientes adversum me jurabant. <i>Hieron.</i> , exsultantes per me jurabant.	9. Et qui laudabant me adversum me jurabant.	9.
15. Et pulverem ejus. <i>Hieron.</i> , idem.	15. Et terræ ejus.	15. Et humum ejus.
24. Affixit in via fortitudinem meam. <i>Hieron.</i> , id.	24. Respondit ei in via virtutis suæ.	24.
27. Et omnes ipsi sicut vestis veterascent, sicut vestimentum mutabis eos, et mutabuntur. <i>Hieron.</i> , et omnes quasi vestimentum atterentur: quasi pallium mutabis eos, et mutabuntur.	27. Et omnes sicut vestimentum veterascent, et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur.	27.
29. Stabilietur. <i>Hieron.</i> , perseverabit.	29. Dirigetur.	29.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CI.

V. 1. Σ., ἀθυμεῖ. Chrysostomus. Eusebius aliter exhibet Symmachi lectionem, ἀθυμῖ. Unus vero Regius sic habet, ἐνια τῶν ἀντιγράφων ἔχει, τετράδι σαββάτων· πλὴν οὔτε παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, οὔτε

παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐρμηνευταῖς, οὔτε παρὰ τοῖς Ὁ εὐρηται.

V. 2. Σ., καὶ ἡ οἰμωγή μου etc. Theodoretus et Euthymius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4.	4. Καρδία σκαυδή. "Αλλος, καρδία στρεβλή. "Αλλος, καρδία διαστραμμένη.	4.
8. Ἀφώνους ἐποιοῦν. SYMMACHUS.	8. Ἀπέκτεινον. LXX INTERPRETES.	8. THEODOTIO.
4.	4. Cor pravum. <i>Alius</i> , cor tortuosum. <i>Alius</i> , cor perversum.	4.
8. Mutos faciebant.	8. Interficiebam.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum C.

V. 8. Σ., ἀφώνους ἐποιοῦν. Ita Reg. unus ex Hesychio. Forte, ἀφανείς ἐποιοῦν.'

PSALMUS CI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.]	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἄθυμεϊ. Τὴν λογοποιῶν ἑαυτοῦ.	1. Ἀκηδιάσῃ. Τὴν δέησιν αὐτοῦ.	1.
2. Καὶ ἡ οἰμωγὴ μου.	2. Καὶ ἡ κραυγὴ μου.	2.
4. Καὶ τὰ ὀστέ μου ὡς ἀπόκαυμα αὐα γέγονεν.	4. Καὶ τὰ ὀστέ μου ὡσεὶ φρύγιον συνεφρύγησαν.	4. Ὡς φρύγιον.
7. Ἐγενήθην ὡς ἐποψ ἐν ἐρείπιῳ.	7. Ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικώραξ ἐν οἰκοπέδῳ. Ε', id. Γ', ὡς γλαυξ.	7. Ἐγενήθην ὡσεὶ νυκτικώραξ ἐν οἰκοπέδῳ.
9.	9. Καὶ οἱ ἐπαινοῦντές με κατ' ἐμοῦ ὤμνουν. "Αλλος, καὶ οἱ καταστασιάζοντές μου ἐμὲ ὄρκον ἐποιοῦν.	9.
15. Καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς.	15. Καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς.	15. Καὶ τὸν χοῦν αὐτῆς.
24. Ἐκάκωσεν ἐν ὀδῷ τὴν ἰσχύν μου.	24. Ἀπεκρίθη αὐτῷ ἐν ὀδῷ ἰσχύος αὐτοῦ.	24.
27. Καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡς ἔνδυμα ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται.	27. Καὶ πάντες ὡς ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περιδελαιον ἐλίξεις αὐτούς, καὶ ἀλλαγῆσονται.	27.
29. Διαμενεῖ. SYMMACHIUS.	29. Καταθυνοθήσεται. LXX INTERPRETES.	29. THEODOTIO.
4. Animo deficit.	4. Anxius fuerit.	4.
Sermocinationem suam.	Preceam suam.	
2. Et ejulatus meus.	2. Et clamor meus.	2.
4. Et ossa mea sicut exustio arefacta sunt.	4. Et ossa mea sicut cremium confixa sunt.	4. Sicut cremium.
7. Factus sum sicut upupa in maceria.	7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio. V, id. VI, ut noctua.	7. Factus sum sicut nycticorax in domicilio.
9.	9. Et qui laudabant me adversum me jurabant. <i>Alius</i> , et seditionem moventes adversum me, juramentum me faciebant.	9.
15. Et humum ejus.	15. Et humum ejus.	15. Et humum ejus.
24. Affixit in via fortitudinem meam.	24. Respondit ei in via virtutis suæ.	24.
27. Et omnes sicut vestimentum veterascent, et sicut indumentum volves eos, et mutabuntur.	27. Et omnes sicut vestimentum veterascent, et sicut opertorium volves eos, et mutabuntur.	27.
29. Perseverabit.	29. Dirigetur.	29.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum Ci.

V. 4. Ἄ., καὶ τὰ ὀστέ μου etc. Ita Drusius Aquila, Symmachi et Theodotionis lectiones effert, ἐφαθυρώθη. Vide Josue ix, 5.

V. 7. Ἄ., Ο., Θ., Ε', ἐγενήθην etc. Sic ex Hiero-

nymo versiones expressit Martianæus. Locum vero Hieronymi sic habet Epist. ad Sun. et Fret.: *In Hebræo pro nycticorace verbum BOS scriptum est, quod Aquila et LXX et Theodotion et Quinta editio,*

nycticoracem, interpretati sunt, Symmachus, upupam : Sexta editio, noctuam, quod et nos magis sequimur. Denique ubi apud nostros et Græcos legitur : Factus sum sicut nycticorax in domicilio, plerique bubonem contentiose significari putant. Sic

locum ex Martianæo damus. Ubi notat ille mss. omnes bos, non eos habere. Cum autem B et C Latine longe dissimiles sint; contra vero ב et כ ita similes, ut teste Eusebio una pro alia sæpe accipiat, Hieronymum unam pro alia littera accepisse

PSALMUS CII.

TO EBPAIKON.

כר-גמוליו 2
 ורחמים 4
 הושביע 5
 זכר 14
 כי רוח עברה-בי ואינני 16
 וצדקת 17

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 2. Omnium retributionum ejus. *Hieron., id.*
- 4. Et miserationibus. *Hieron., idem.*
- 5. Saturans. *Hieron., qui replet.*
- 14. Recordatus. *Hieron., id.*
- 16. Quia ventus pertransiit in eum, et non ipse. *Hieron., quia spiritus pertransiit eum, et non subsistet.*
- 17. Et justitia ejus. *Hieron., id.*

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

- 2.
- 4.
- 5.
- 14.
- 16.
- 17.
- VULGATA LATINA.
- 2. Omnes retributiones ejus.
- 4. Et miserationibus.
- 5. Qui replet.
- 14. Recordatus.
- 16. Quoniam spiritus pertransibit in illo, et non subsistet.
- 17. Justitia illius.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 2.
- 4. Καὶ οὐκ ἐπιτιμοῖς.
- 5.
- 14.
- 16. Τότε οὐχ ὑπάρξει.
- 17.
- AQUILA.
- 2.
- 4. Et miserationibus.
- 5.
- 14.
- 16. Tunc non subsistet.
- 17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CII.

V. 2. Σ., πάσας τὰς etc. Reg. unus et Drusius.
 V. 4. Ἀ., Σ., Ὁ, καὶ οὐκ ἐπιτιμοῖς etc. Drusius.

V. 5. Ἄλλος, κορεννύντα. Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

PSALMUS CIII.

TO EBPAIKON.

יהוה אלהי גדלת באד 1
 הוד וחדר לבשח
 כיריעה 2
 אש להבו 4
 על-מטניה 5
 תודם כלבוש כסיתו 6

VERSIO HEBRAICI TEXT.

- 1. Domine Deus meus, magnificatus es vehementer. *Hieron., Domine Deus meus, magnificatus es nimis.*
 Gloriam et decorem induisti. *Hieron., gloria et decore indutus es.*
- 2. Sicut pellem. *Hieron., id.*
- 4. Ignem flagrantem. *Hieron., ignem urentem.*
- 5. Super bases suas. *Hieron., super bascum suam.*
- 6. Abyssus quasi vestimento operuisti eam. *Hieron., id.*

TO EBPAIKON
 Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

- 1.
- 2.
- 4.
- 5.
- 6.
- VULGATA LATINA.
- 1. Domine Deus meus, magnificatus es vehementer.
- 2. Sicut pellem.
- 4. Ignem urentem.
- 5. Super stabilitatem suam.
- 6. Abyssus sicut vestimentum amictus ejus.

ΑΚΥΛΑΣ.

- 1.
- Ἐπιδοξάτητα καὶ διαπρέπειαν...
- 2.
- 4. Πῦρ λάβρον.
- 5. Ἐπὶ τῆς ἔδρας αὐτῆς.
- 6. Ἄβυσσον ὡς ἔνδυμα περιβάλας αὐτήν.
- AQUILA.
- 1.
- Gloriam et decorem...]
- 2.
- 4. Ignem voracem.
- 5. Super sedes suas.
- 6. Abyssum sicut indumentum circumjecisti ei.

putandum est; nisi quis malit vitium in librariorum Latinos refundere qui *Bos*, pro *Cos*, posuerint, quod probabilius.

V. 9. Ἄλλος, καὶ οἱ κατασ-. Drusius.

V. 15. Οἱ Π., καὶ τὸν χοῦν. Hieron. Ibidem.

V. 24. Σ., ἐκάωσεν etc. Drusius.

V. 27. Σ., καὶ πάντες etc. Theodoretus, qui ibidem legit ἐλίξεις sed ejus interpres olim legisse videtur, ἀλλάξεις, qui vertit *mutabis*.

V. 29. Σ., διαμενεῖ. Theodoretus.

PSALMUS CIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Πάσας τὰς εὐεργεσίας αὐτοῦ.	2. Πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ.	2.
4. Καὶ οἰκτιρμοῖς.	4. Καὶ οἰκτιρμοῖς.	4. Καὶ οἰκτιρῶν.
5.	5. Ἐμπιπλῶντα. Ἄλλος, κορευ- νόντα.	5.
14. Μνημονεύων.	14. Μνήσθητι.	14. Μνήσθητι.
16. Ὅτι πνεῦμα διέρχεται αὐτόν εἶτα οὐχ ὑπάρχει.	16. Ὅτι πνεῦμα διήλθεν ἐν αὐτῷ, καὶ οὐχ ὑπάρξει.	16.
17. Ἀνταπόδοσις.	17. Δικαιοσύνη αὐτοῦ.	17.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Omnia beneficia ejus.	2. Omnes laudes ejus.	2.
4. Et miserationibus.	4. Et miserationibus.	4. Et miseratione.
5.	5. Qui replet. <i>Alius</i> , satiantem.	5.
14. Recordans.	14. Recordare.	14. Recordare.
16. Quia spiritus pertransit cum; deinde non existit.	16. Quoniam spiritus pertrans- vit in illo, et non subsistet.	16.
17. Retributio ejus.	17. Justitia filius.	17.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIII.

V. 14. Σ., μνημονεύων etc. Drusius.

V. 16. Σ., ὅτι πνεῦμα etc. Theodoretus et Col-

bert. unus. Lectionem Aquilæ habet Regius unus.

V. 17. Σ., ανταπόδοσις etc. Eusebius.

PSALMUS CIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Κύριε ὁ Θεός μου, μέγας εἶ σφόδρα.	1. Κύριε ὁ Θεός μου, ἐμεγαλύν- θης σφόδρα.	1.
Ἕμνον καὶ εὐδοξίαν ἠμψιάσω.	Ἐξομολόγησιν καὶ εὐπρέπειαν ἐνεδύσω.	Μεγαλοπρέπειαν.
2.	2. Ὡσεὶ δέριον. Ἄλλος, ὡσεὶ δέρμα.	2.
4. Πυρίνην φλόγα.	4. Πῦρ φλέγον.	4.
5. Ἐπὶ τῆς ἕδρας αὐτῆς.	5. Ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν αὐτῆς. Γ', ἐπὶ τῆς ἕδρας αὐτῆς.	5.
6.	6. Ἄβυσσος ὡς ἱμάτιον τὸ περι- δύλαιον αὐτοῦ.	6. Ἄβυσσον ὡς ἔνδυμα περιέδα- λες αὐτῆν.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Domine Deus meus, magnus es valde.	1. Domine Deus meus, magnifi- catus es vehementer.	1.
Hymnum et gloriam induisti.	Confessionem et decorem indu- isti.	Magnificentiam.
2.	2. Sicut pellem. <i>Alius</i> , id.	2.
4. Igneam flammam.	4. Ignem urentem.	4.
5. Super sedes suas.	5. Super firmitatem suam. VI, super sedes suas.	5.
6.	6. Abyssus sicut vestimentum amicti.	6. Abyssum sicut indumentum circumje-

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΞ.

11 ישעד פראים צומאן

11.

11.

14, 15 מצביח | הציר לברכה
ועשב לעבדת האדם להציא לחם
מך הארץ : ויין | ישמח לבב-אנש
להצחיל פנים משמח לחם לבב-
אנש יסעד

14, 15.

14, 15.

16 עצי יהוה 'O Ἐβραῖος, τὰ ξύ-
λα τοῦ Κυρίου.

16.

16. Τοῦ πεδίου Κυρίου.

17 אשר-שם צפרים יקנו חסידה
ברדשים בתיה

17. Ἀσιδα.

17. Ἐκεῖ δρυεα νοσσεύουσιν
ἐρωδίω ἐλάται οἴκος αὐτῶ.

18 סלעים מחסה לשפנים

18.

18. Πέτραι καταφυγή τοῖς χρο-
γυλλοῖς.

22 יאספך

22.

22.

24 מלאה דארץ קנינדך

24.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτηνώ-
σου.

25 זה | הים גדול ורחב דים

25.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη
καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26 יחלכך

26.

26. Περιπατεῖ.

28 תפתח ידך ישבען כוב

28.

28. Ἀνοίξεις χεῖρά σου, ἐμπλη-
σθήσονται ἀγαθού.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

11. Frangent onagri sitim suam.
Hieron., reficiat onager sitium suam.

11. Expectabunt onagri in siti sua.

11.

14, 15. Germinare faciens fœnum jumento, et herbam ad obsequium hominum: ad educendum panem de terra, et vinum exhilarabit cor hominis, ad nitere faciendum facies ab oleo, et panis cor hominis sustentabit. *Hieron.*, germinans herbam jumentis, et fœnum servituti hominum, ut educat panem de terra, et vinum lætificat cor hominis, ad exhilarandum faciem in oleo, panis autem cor hominis roborat.

14, 15. Producens fœnum jumentis, et herbam servituti hominum: ut educas panem de terra, et vinum lætificet cor hominis: ut exhilaret faciem in oleo, et panis cor hominis confirmet.

14, 15.

16. Ligna Domini. *Heb. int. et Hieron., id.*

16. Ligna campi.

16. Campi Domini.

17. Ut ibi aves nidificent: ciconia abietes domus ejus. *Hieron.*, ibi aves nidificabunt, milvo abies domus ejus.

17. Illic passereres nidificabunt: erodii domus dux est eorum.

17. Illic aves nidificabunt; erodio abietes domus ejus.

18. Petræ refugium cuniculis. *Hieron.*, petra refugium herinacii.

18. Petra refugium herinacii.

18. Petræ refugium herinacii.

22. Congregabuntur. *Hieron.*, recedent.

22. Congregati sunt.

22.

24. Impleta est terra possessione tua. *Hieron., id.*

24. Impleta est terra possessione tua.

24. Impleta est terra possessione tua.

25. Hoc mare magnum et latum manibus. *Hieron., id.*

25. Hoc mare magnum et spatiosum manibus.

25. Hoc mare magnum et latum manibus.

26. Ambulabunt. *Hieron.*, pertranseunt.

26. Pertransibunt.

26. Ambulant.

28. Aperies manum tuam, saturabuntur bono. *Hieron.*, aperiente te manum tuam replebuntur bono.

28. Aperiente te manum tuam omnia implebuntur bonitate.

28. Aperies manum tuam, replebuntur bono.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

11. Ἀνακτήσεται δναγῆρος δίψαν αὐτοῦ.

14, 15. Ἐκδλαστώνων χόρτον τοῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὸ ἐκφυσαι τροφήν ἀπὸ γῆς, καὶ οἶνον εὐφραίνειν καρδίαν ἀνθρώπου· στίλβειν πρόσωπον τῷ ἐλαίῳ, καὶ ἄρτον καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζειν.

16.

17. Ἐκεῖ στρουθία ἐνοσοσεύσει, τῷ ἱκτίνι βόρατον οἰκησῖς.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις.

22. Ὑποχωρήσουσι.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτήσεώς σου.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26.

28. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα, πλησθήσονται ἀγαθοσύνης.

SYMMACHUS.

11. Recreabit onager sitim suam.

14, 15. Germinare faciens fœnum jumentis, et herbam servituti hominum, ad educendum cibum de terra, et ut vinum lætificet cor hominis : ut illucescat facies oleo, et panis cor hominis confirmet.

16.

17. Illic passerēs nidificabunt, milvo abies domus.

18. Petra refugium herinacis.

22. Secedent.

24. Impleta est terra possessione tua.

25. Hoc mare magnum et latum manibus.

26.

28. Aperiente te manum replebuntur bono.

11. Προσδέξονται δναγροὶ εἰς δίψαν αὐτῶν.

14, 15. Ὁ ἐξαναστέλλον χόρτον τοῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων· τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς, καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου· τοῦ διαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει.

16. Τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. *Οἱ λοιποὶ*, τὰ ξύλα τοῦ Κυρίου.

17. Ἐκεῖ στρουθία ἐνοσοσεύσουσι, τοῦ ἐρωδίου ἡ οἰκία ἡγείται αὐτῶν. Ἄλλος, αἱ κυπάρισσοι. Ἄλλος, ἡ ἀρκευθος.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις.

22. Συναχθήσονται.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ κτήσεώς σου.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος. Ε', Γ', αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26. Διαπορεύονται.

28. Ἀνοίξαντός δέ σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητος. Γ', τὰ σύμπαντα πλησθήσονται.

LXX INTERPRETES.

11. Exspectabunt onagri in siti sua.

14, 15. Producens fœnum jumentis, et herbam servituti hominum : ut educat panem de terra, et vinum lætificat cor hominis : ut exhilaret faciem in oleo, et panis cor hominis confirmat.

16. Ligna campi. *Reliqui*, ligna Domini.

17. Illic passerēs nidificabunt : erodii domus dux est eorum. *Alius*, cyparissi. *Alius*, juniperus.

18. Petra refugium herinacis.

22. Congregabuntur.

24. Impleta est terra creatione tua.

25. Hoc mare magnum et latum. V, VI, hoc mare magnum et latum manibus.

26. Pertransibunt.

28. Aperiente te manum omnia implebuntur bonitate. VI, omnia implebuntur.

11.

14, 15.

16. Τοῦ πεδίου Κυρίου.

17.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρυλλίοις.

22.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτήσεώς σου.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26.

28. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα, πλησθήσονται ἀγαθοσύνης.

THEODOTIO.

11.

14, 15.

16. Campi Domini.

17.

18. Petra refugium herinacis.

22.

24. Impleta est terra possessione tua.

25. Hoc mare magnum et latum manibus.

26.

28. Aperiente te manum reple-

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

11 ישבד פראים צמאם

11.

11.

14, 15 מצביח | הציר לברמה
ועשב לעבדת האדם להצניא לחב
מך הארץ : ויין | ישבח לבב-אנש
להצחיל פנים משמן לחם לבב-
אנש יסעד

14, 15.

14, 15.

16 'Ο Ἑβραῖος, τὰ ξύ-
λα τοῦ Κυρίου.

16.

16. Τοῦ πεδίου Κυρίου.

17 אשר-שם צפרים יקנו חסידה
ברדשים בתה

17. Ἀσιδα.

17. Ἐκεῖ δρυεα νοσσεύουσιν·
ἐρωδιῶ ἐλάται οἴκος αὐτέω.

18 סלעים מוסה לשפנים

18.

18. Πέτραι καταφυγή τοῖς χειρο-
γυλλοῖς.

22 יאספק

22.

22.

24 מלאה הארץ קנינד

24.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτηνώ-
σου.

25 זה | הים גדל ורחב ידים

25.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη
καὶ εὐρύχωρος χειρῶν.

26 יהלך

26.

26. Περιπατεῖ.

28 תפתח ידך ישבען סוג

28.

28. Ἀνοίξεις χεῖρά σου, ἐμπλη-
σθήσονται ἀγαθοῦ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

11. Frangent onagri sitim suam.
Hieron., reficiat onager sitium suam.

11. Exspectabunt onagri in siti sua.

11.

14, 15. Germinare faciens fœnum jumento, et herbam ad obsequium hominum : ad educendum panem de terra, et vinum exhilarabit cor hominis, ad nitere faciendum facies ab oleo, et panis cor hominis sustentabit. *Hieron.*, germinans herbam jumentis, et fœnum servituti hominum, et educat panem de terra, et vinum lætificat cor hominis, ad exhilarandum faciem in oleo, panis autem cor hominis roborat.

14, 15. Producens fœnum jumentis, et herbam servituti hominum : ut educas panem de terra, et vinum lætificet cor hominis : ut exhilaret faciem in oleo, et panis cor hominis confirmet.

14, 15.

16. Ligna Domini. *Heb. int. et Hieron., id.*

16. Ligna campi.

16. Campi Domini.

17. Ut ibi aves nidificent : ciconia abietes domum ejus. *Hieron.*, ibi aves nidificabunt, milvo abies domus ejus.

17. Illic passereres nidificabunt : erodii domus dux est eorum.

17. Illic aves nidificabunt ; erodio abietes domus ejus.

18. Petræ refugium cuniculis. *Hieron.*, petra refugium herinacii.

18. Petra refugium herinacii.

18. Petræ refugium herinacii.

22. Congregabuntur. *Hieron.*, recedent.

22. Congregati sunt.

22.

24. Impleta est terra possessione tua. *Hieron., id.*

24. Impleta est terra possessione tua.

24. Impleta est terra possessione tua.

25. Hoc mare magnum et latum manibus. *Hieron., id.*

25. Hoc mare magnum et spatiosum manibus.

25. Hoc mare magnum et latum manibus.

26. Ambulabunt. *Hieron.*, pertranseunt.

26. Pertransibunt.

26. Ambulant.

28. Aperies manum tuam, saturabuntur bono. *Hieron.*, aperiente te manum tuam replebuntur bono.

28. Aperiate te manum tuam omnia implebuntur bonitate.

28. Aperies manum tuam, replebuntur bono.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

11. Ἀνακτήσεται θναΐρος δίψαν αὐτοῦ.

14, 15. Ἐκδλασάνων χόρτον τοῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων, εἰς τὸ ἐκφυσαι τροφήν ἀπὸ γῆς, καὶ οἶνον εὐφραίνειν καρδίαν ἀνθρώπου· στίλβειν πρόσωπον τῷ ἐλαίῳ, καὶ ἄρτον καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζειν.

16.

17. Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσοεῦσαι, τῷ ἰκτίνι βόρατον οἰκησις.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρῦλλοῖς.

22. Ὑποχωρήσουσι.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτήσεώς σου.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26.

28. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα, πλησθήσονται ἀγαθοσύνης.

SYMMACHUS.

11. Recreabit onager sitim suam.

14, 15. Germinare faciens fœnum jumentis, et herbam servituti hominum, ad educandum cibum de terra, et ut vinum lætificet cor hominis : ut illucescat facies oleo, et panis cor hominis confirmet.

16.

17. Illic passerres nidificabunt, milvo abici domus.

18. Petra refugium herinaciis.

22. Secedent.

24. Impleta est terra possessione tua.

25. Hoc mare magnum et latum manibus.

26.

28. Aperiente te manum replebuntur bono.

11. Προσδέξονται θναγοὶ εἰς δίψαν αὐτῶν.

14, 15. Ὁ ἐξαναστέλλων χόρτον τοῖς κτήνεσι, καὶ χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων· τοῦ ἐξαγαγεῖν ἄρτον ἐκ τῆς γῆς, καὶ οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου· τοῦ ἱλαρῦναι πρόσωπον ἐν ἐλαίῳ, καὶ ἄρτος καρδίαν ἀνθρώπου στηρίζει.

16. Τὰ ξύλα τοῦ πεδίου. *Οἱ λοιποὶ*, τὰ ξύλα τοῦ Κυρίου.

17. Ἐκεῖ στρουθία ἐννοσοεῦσαι, τοῦ ἐρωδίου ἡ οἰκία ἡγεῖται αὐτῶν. Ἄλλος, αἱ κυπάρισσοι. Ἄλλος, ἡ ἄρκευθος.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρῦλλοῖς.

22. Συναχθήσονται.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ κτίσεώς σου.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος. *Ε΄, Γ΄*, αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26. Διαπορεύονται.

28. Ἀνοίξαντός δέ σου τὴν χεῖρα, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται χρηστότητος. *Γ΄*, τὰ σύμπαντα πλησθήσονται.

LXX INTERPRETES.

11. Exspectabunt onagri in siti sua.

14, 15. Producens fœnum jumentis, et herbam servituti hominum : ut educat panem de terra, et vinum lætificat cor hominis : ut exhilaret faciem in oleo, et panis cor hominis confirmat.

16. Ligna campi. *Reliqui*, ligna Domini.

17. Illic passerres nidificabunt : erodii domus dux est eorum. *Alius*, cyparissi. *Alius*, juniperus.

18. Petra refugium herinaciis.

22. Congregabuntur.

24. Impleta est terra creatione tua.

25. Hoc mare magnum et latum. *V, VI*, hoc mare magnum et latum manibus.

26. Pertransibunt.

28. Aperiente te manum omnia implebuntur bonitate. *VI*, omnia implebuntur.

11.

14, 15.

16. Τοῦ πεδίου Κυρίου.

17.

18. Πέτρα καταφυγὴ τοῖς χοιρογρῦλλοῖς.

22.

24. Ἐπληρώθη ἡ γῆ τῆς κτήσεώς σου.

25. Αὕτη ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη καὶ εὐρύχωρος χερσίν.

26.

28. Ἀνοίξαντός σου τὴν χεῖρα, πλησθήσονται ἀγαθοσύνης.

THEODOTIO.

11.

14, 15.

16. Campi Domini.

17.

18. Petra refugium herinaciis.

22.

24. Impleta est terra possessione tua.

25. Hoc mare magnum et latum manibus.

26.

28. Aperiente te manum replebuntur bono.

TO EBPAIKON.

35 ויכאל פרי אדמתם
40 ויבא
45 ויקי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

35 Et comedit fructum terræ eorum. *Hieron.*, devoravit fructum terræ eorum.

40. Et adduxit. *Hieron.*, *id.*

45. Statuta ejus. *Hieron.*, cærimonias ejus.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

35.
40.
45.

VULGATA LATINA.

35. Et comedit omnem fructum terræ eorum.

40. Venit.

45. Justificationes ejus.

ΑΚΥΛΑΣ.

35. Καὶ ἔφαγον καρποὺς χθονὸς αὐτῶν.
40. Ἦγαγεν.
45.

AQUILA.

35. Et comederunt fructus terræ eorum.

40. Duxit.

45.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIV.

V. 1. Tit., ἀλληλούια. Vide Eusebium. [Scil. Euseb. ita : Τῶν ἐπιγεγραμμένων Ἀλληλούια πρῶτος ὁ παρῶν τυγχάνει ψαλμὸς. I. e., *hic psalmus primus eorum est qui Alleluia inscribuntur.* Verum enim vero omnia Hebraica exemplaria carent hoc in psalmo tali inscriptione; et perperam transtulit huc Montfauconius vocem יהללה a fine ps. præcedentis. DRACH.]

Ibid. Σ., κηρύσσετε etc. Ex Eusebio, Chrysostomo et Theodoretis.

V. 3. Ἄ., καυχᾶσθε. Sic Eusebius, Theodoretus et mss.

V. 5. Ἄλλος, ἀκριβάσματα etc. Coisl. unus.

V. 16. Ἄλλος, βακτηρίαν. Sic unus.

V. 18. Σ., εἰς σίδηρον etc. Regius unus, Theodo-

PSALMUS CV.

TO EBPAIKON.

1 כִּירְסָב
3 עֵשָׂה צְדָקָה
4 זָכְרֵנִי יְהוָה בְּרִצְוֹן עֵבֶךְ
7 וַיִּבְרָךְ
11 וַיִּכְסֵׁ
30 וַיִּפְלֵ
דְבַנְפָּה
33 וַיִּבְטַח בְּשִׁפְתָיו

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Quoniam bonus. *Hieron.*, *id.*

3. Faciens justitiam. *Hieron.*, et faciunt justitiam.

4. Memento mei, Domine, in voluntate populi tui. *Hieron.*, recordare mei, Domine, in reprobatione populi tui.

7. Et exacerbaverunt. *Hieron.*, et ad iracundiam provocaverunt.

11. Et operuerunt. *Hieron.*, operuit.

30. Dijudicabit. *Hieron.*, *id.*

Plaga. *Hieron.*, percussio.

33. Et effutiit in labiis suis. *Hieron.*, et præcepit labiis suis.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.
3.
4.
7.
11.
30.
35.

VULGATA LATINA.

1. Quoniam bonus.

3. Et faciunt justitiam.

4. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui.

7. Et irritaverunt.

11. Operuit.

30. Placavit.

Quassatio.

33. Distinxit in labiis suis.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Ὅτι χρηστός.
3.

4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ εὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου.

7.

11.

30. Ἐξευμενίστατο.

33. Διέκρινεν ἐν τοῖς χειλεσιν αὐτοῦ.

AQUILA.

1. Quoniam bonus.

3.

4. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui.

7.

11.

30. Propitiavit.

33. Dijudicavit in labiis suis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CV.

V. 1. Οἱ Π., ὅτι χρηστός. Hieronymus ad Suniam et Fretelam.

V. 3. Ἄλλος, ποιῶντες ἐλεημοσύνην. Reg. unus ex Chrysostomo.

V. 4. Ἄ., Σ., Ο', Θ. etc. Drusius.

V. 7. Ex Coisl. uno. [Ἄλλος, καὶ ἐφιλᾶ. Sic etiam v. 33 et 43.]

V. 11. Ex eodem.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

ἔφαγον πᾶν γέννημα
αὐτῶν.
καυ.

35. Καὶ κατέφαγε τὸν καρπὸν
τῆς γῆς αὐτῶν.
40. Ἦλθεν.
45. Τὰ δικαιώματα αὐτοῦ. Ἄλ-
λος, τὰ προστάγματα αὐτοῦ.

35. Καὶ κατέφαγον τὸν καρπὸν
τῆς γῆς αὐτῶν.
40.
45.

THEMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

mederant omnem fru-
ctum.

35. Et comedit fructum terræ
eorum.

35. Et comederant fructum ter-
ræ eorum.

l.

40. Venit.
45. Justificationes ejus. *Alius*,
præcepta ejus.

40.
45.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIV.

αἰνῶν.
., Σ., ἄρχων λαῶν etc. Drusius. [Romana
α, ἔργων λαῶν.]
Δ., καὶ οὐ προσήρισαν etc. Drusius.
nervo sic habet, Ἄ., οὐ προσήρισαν ἐρ-
· δὲ Σ., οὐκ ἠκαίθησαν. Θ., καὶ ἡ πάμπαν
κατελάσαντες ἢ δὲ ὁμοίως τὸς Θ, οὐ
κατέλασαν.

V. 20. Ἄ., Σ., ἰθανότιοι etc. Drusius.
V. 31. Ἄ., εἶπε καὶ ἦλθε πάμπαντος. Martiansus
ex Hieronymo : πάμπαντος autem idipsum est quod
πάμπαν, omnis generis musæ.
V. 35. Ἄ., καὶ ἔφαγον etc. Drusius.
V. 40. Ἄ., ἦγγαγεν etc. Unus Regius.
V. 45. Ἄλλος, τὰ προστ. Ceteris. unus.

PSALMUS CV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ

χρηστός.

1. Ὅτι χρηστός.
2. Καὶ ποιῶντες δικαιοσύνην.
Ἄλλος, ποιῶντες ἐλεημοσύνην.
4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ
ἐὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου. B, C, id.
7. Καὶ παρατίνασον. Ἄλλος,
καὶ προσήρισον. Ἄλλος, καὶ ἐπι-
λουτίησον.

1. Ὅτι χρηστός.
2.

ἦτι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ
ἐὐδοκίᾳ σου.

11. Ἐπίβλεψον. Ἄλλος, ἐπι-
πῶσον. Ἄλλος, κατεπόντισον.
30. Ἠξήλασαν.
H Ἰσραήλ.
35. Καὶ ἐπέβλεπον ἐν τοῖς χεῖ-
λεσιν αὐτῶν.

4. Μνήσθητι ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ
ἐὐδοκίᾳ τοῦ λαοῦ σου.
7.

11.
30.
35.

καὶ ἐν τοῖς χεῖλεσιν
αὐτῶν ἐν τοῖς χεῖλεσιν

THEMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

non bonus.

1. Quisquam bonus.
2. Facientes justitiam. *Alius*,
facientes misericordiam.

1. Quisquam bonus.
2.

non peccati. Domine, in
beneficentia tua.

4. Memento nostri, Domine, in
beneficentia tua. V. VI. id.

4. Memento nostri, Domine, in
beneficentia tua.

7. Et extirpaverunt. *Alius*, et
extirpaverunt. *Alius*, et misericordiam
egressi.

11. Operatus. *Alius*, operis. b.
ius, operatus.
20. Plerumque.
Quisquam.
25. Beneficentia. a. *Alius*, tua.

11.
20
25

beneficentia tua in
beneficentia tua

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CV.

l. Ἐπιβλεψὲν ἡμῶν, Κύριε, ἐν τῇ
ἐὐδοκίᾳ σου. Martiansus. *Alius*,
ἐν τῇ ἐὐδοκίᾳ σου. *Alius*, ἐν τῇ
ἐὐδοκίᾳ σου. *Alius*, ἐν τῇ ἐὐδοκίᾳ
σου.

V. 11. Ἐπέβλεπον. *Alius*, ἐπέβλεπον.
V. 20. Πλὴρως. *Alius*, πλὴρως.
V. 25. Beneficentia. *Alius*, tua.

PSALMUS CVI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

תפלאותיו לבני אדם 8
 ויזבח זבחי תודה 22
 יסם סעדה לזמבה 29
 עיר כושב 36
 לא יבועים 38
 ויכעסו וישדו מעצר רעה ויגן 39

ויתעם בזה לא - דך 40
 וישגב אביון כעני 41
 וישם כנף כשפחה

8.
 22.
 29.
 36.
 38.
 39.
 40.
 41.

8.
 22. Καὶ θυσάτωσαν θυσίαν εὐχαριστίας.
 29. Ἀναστήσει λαίλαπα εἰς ἕβραν.
 36. Πόλιν κατοικεσίας.
 38. Οὐκ ὀλιγώσεται.
 39.
 40. Καὶ πλανήσεται αὐτοὺς....
 41. Καὶ ὑπερβίβει πτωχὸν ἐκ πείνης.
 Καὶ θέσει ὡς ποιμένιοι σαρρηνίας.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

8. Et mirabilia ejus filiis hominum. *Hieron.*, et prodigia ejus in filios hominum.
 22. Et sacrificent sacrificia laudis. *Hieron.*, et immolent hostias gratiarum.
 29. Stare fecit turbinem in silentium. *Hieron.*, statuet turbinem in tranquillitatem.
 36. Civitatem habitationis. *Hieron.*, ad habitandum.
 38. Non minuet. *Hieron.*, id.
 39. Et diminuti sunt et humiliati sunt a tyrannide mala et anxietate. *Hieron.*, imminuta sunt autem et afflicta propter angustiam mali et doloris.
 40. Et errare fecit eos in inani absque via. *Hieron.*, et errare eos faciet in solitudine de via.
 41. Et sublevavit egenum ab afflictione. *Hieron.*, et sublevabit pauperem de inopia.
 Et posuit sicut pecus familias. *Hieron.*, et ponet quasi gregem familias.

8. Et mirabilia ejus filiis hominum.
 22. Et sacrificent sacrificium laudis.
 29. Et statuit procellam ejus in auram.
 36. Civitatem habitationis.
 38. Non minoravit.
 39. Et pauci facti sunt et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore.
 40. Et errare fecit eos in inanio, et non in via.
 41. Et adjuvit pauperem de inopia.
 Et posuit sicut oves familias.

8.
 22. Et sacrificent sacrificium gratiarum actionis.
 29. Excitabit turbinem in auram.
 36. Civitatem habitationis.
 38. Non minorabit.
 39.
 40. Et errare faciet eos...
 41. Et sublevat inopem ex paupertate.
 Et ponet sicut gregem equitationes.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVI.

V. 8. Σ., καὶ τὰ τεράστια etc. Regius unus et Theodoretus.
 V. 22. Ἀ., καὶ θυσάτωσαν etc. Idem. Regius autem ex Didymo accepit.

V. 29. Ἀ., ἀναστήσει etc. Has lectiones exhibet Drusius.
 V. 36. Ἀ., Σ., πόλιν κατοικεσίας. Drusius.
 V. 38. Ἀ., οὐκ ὀλιγώσεται etc. Idem.

PSALMUS CVII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

כדאב ׀ סיר רוצי 10
 על פלשתון ועדע

10.
 10.
 Mihi alienigenæ subditi sunt.

10. Μωὰβ λίθης τοῦ λουτροῦ μου.
 Ἐπὶ Φυλιστιαίους συνεταιρισθήσομαι.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

10. Moab olla lotionis meæ. *Hieron.*, Moab lebes pelvis meæ.
 Super Peleseth taratantarizabo. *Hieron.*, cum Philisthiim foederabos.

10. Moab lebes lavacrî mei.
 Cum Phylistizis amictulum habibo.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

8. Καὶ τὰ τεράστια αὐτοῦ τρέις τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων.

22.

29. Στήσαντος αὐτοῦ τὴν καταγιγῆα εἰς γαλήνην.

36. Πόλιν κατοικεσίας.

38. Οὐκ ὀλίγα ἐποίησεν.

39. Καὶ ὀλιγώθησαν καὶ κατεφθάρθησαν ἀπὸ συνοχῆς κακῆς καὶ τάλαιπωρίας.

40. Καὶ πλανήσῃ αὐτοὺς ἐν ματαιότητι διανοίας.

41. Καὶ ὀχυρώσει πάντα ἀπὸ κακώσεως.

Καὶ τάξει ὡς ποιμνία συγγενίας.

SYMMACHUS.

8. Et prodigia ejus in filios hominum.

22.

29. Constituentis ipso turbinem in tranquillitatem.

36. Civitatem habitationis.

38. Non pauca fecit.

39. Et pauci facti sunt et corrupti sunt a cohibitione mala et miseria.

40. Et errare faciet eos in vanitate mentis.

41. Et muniet pauperem de vexatione.

Et statuet sicut greges cognationes.

8. Καὶ τὰ θαυμάσια αὐτοῦ τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων.

22. Καὶ θυσάτωσεν αὐτῷ θυσίαν αἰνίσεως.

29. Καὶ ἐπέταξε τῇ καταγιγῆδι, καὶ ἔστη εἰς αὔραν.

36. Πόλεις κατοικεσίας.

38. Οὐκ ἔσμικρυνεν.

39. Καὶ ὀλιγώθησαν καὶ ἐκακώθησαν ἀπὸ θλίψεως κακῶν καὶ ὀβιῆς.

40. Καὶ ἐπλάνησεν αὐτοὺς ἐν ἀβάται καὶ οὐκ ὄδῳ.

41. Καὶ ἐδοθήθησε πένητι ἐκ πτωχείας.

Καὶ ἔθετο ὡς πρόβατα πατριάς.

LXX INTERPRETES.

8. Et mirabilia ejus filii hominum.

22. Et sacrificent ei sacrificium laudis.

29. Et praecepit procellae, et stetit in auram.

36. Civitates habitationis.

38. Non minoravit.

39. Et pauci facti sunt et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore.

40. Et errare fecit eos in invio, et non via.

41. Et adjuvit pauperem de inopia.

Et posuit sicut oves familiás.

8.

22.

29. Καὶ ἔστησεν τὴν καταγιγῆα αὐτῶν εἰς αὔραν.

36.

38. Οὐκ ἔσμικρυνεν.

39.

40

41.

THEODOTIO.

8.

22.

29. Et statuit procellam eorum in auram.

36.

38. Non minoravit.

39.

40.

41.

Notae et variae lectiones ad Psalmum CVI.

V. 39. Σ., καὶ ὀλιγώθησαν etc. Idem.

V. 40. Σ., καὶ πλανήσῃ etc. Ex duobus Regiis.

V. 41. 'A., καὶ ὀχυρᾶται etc. Sic mss. Eusebius vero solam Symmachi lectionem adfert.

ibid. 'A., καὶ θῆσει etc. Eusebius Aquilae et Symmachi lectiones sic habet. [Symmachi versionem adferens, in Comment. ad h. l., non ποιμνία habet Eusebius, sed ποιμνήν, gregem. Dkaca.]

PSALMUS CVII.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

10. Μωὰβ λέβης ἀμεριμνίας μου.

SYMMACHUS.

10. Moab lebes securitatis meae.

10. Μωὰβ λέβης ἐλπίδος μου. Ε', Μωὰβ λέβης τοῦ λουτροῦ μου.

Ἔμοι ἀλλόφυλοι ὑπετάγησαν. Ε', ἐπὶ τοὺς ἀλλοφύλους ἐντεμωθήσομαι.

LXX INTERPRETES.

10. Moab lebes securitatis meae. V, Moab lebes lava

Mihi alios apud alios

10. Μωὰβ λέβης ἐλπίδος μου.

THEODOTIO.

10. Moab lebes spei meae.

TO EBPAIKON.

עיר מבצר 11
 הלא אלהים תחנת 12
 הלא תצא אלהים בעבאתי

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
 11.
 12.

AKYAAΣ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

11. Civitatem munitionis. *Hieron.*, civitatem munitam.
 12. Nonne, Deus, elongasti nos? *Hieron.*, nonne tu, Deus, qui projoceras nos?
 Et non egredieris, Deus, cum exercitibus nostris? *Hieron.*, et non exieras, Deus, in exercitibus nostris?

VULGATA LATINA.

11. Civitatem munitam.
 12. Nonne tu, Deus, qui repulisti nos?
 Et non exibis, Deus, in virtutibus nostris?

AQUILA.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVII.

V. 10. 'A., E', Μωδ etc. Eusebius. Ibid. 'A., ἐπὶ Φιλιστιαίους συνεταίρισθῆσθαι. Hanc esse veram Aquilæ lectionem testificantur Eusebius et Colbertinus unus. Quæ autem omnium interpretum nomine apud Drusium adfertur, ἐμοῖ

οὐ ἀλλόφυλοι ἐφιλιώθησαν, ea certe vitiosa est, ut ei ipse Drusius suspicatur. De hac voce Hieron. *Isaia 11: Pro Philistiniam per LXX alienigenas interpretati sunt, nomen commune pro proprio: quæ est hodie gens Palæstinorum*

TO EBPAIKON.

לכנען לחד מוכד 1
 אלהי תהלתי אל-תחריש 2
 מחדבותיהם 10
 ינקש נשה לכל-אשר-לך 11
 שסבני 20
 ובשרי כחש משמן 24
 שוסבני 29
 משפמי 31

PSALMUS CVIII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.
 1.
 2.
 10.
 11.
 20.
 24.
 29.
 31.

AKYAAΣ

1. Τῷ νικοποῦν, μελωδία τοῦ Δαυὶδ.
 2. Θεεὶ ὑμνήσεώς μου, μὴ κωφεύσῃς.
 10.
 11.
 20.
 24.
 29.
 31. Ἀπὸ χρινόντων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori ipsi David psalmus. *Hieron.*, victori David psalmus.
 2. Deus laudis meæ, ne taceas. *Hieron.*, Deus laudabilis mihi, ne taceas.
 10. De desolationibus suis. *Hieron.*, in parietinis suis.
 11. Illaqueet scenerator omnia quæ ei. *Hieron.*, scrutetur exactor universa quæ habet.
 20. Adversariorum. *Hieron.*, his qui adversantur.
 24. Et caro mea macruit a pinguedine. *Hieron.*, et caro mea immutata est absque oleo.
 29. Adversarii mei. *Hieron.*, id.
 31. A judicibus. *Hieron.*, id.

VULGATA LATINA.

1. In finem, psalmus David.
 2. Deus, laudem meam ne taceris.
 10. De habitationibus suis.
 11. Scrutetur scenerator omnem substantiam ejus.
 20. Eorum qui detrahunt.
 24. Et caro mea immutata est propter oleum.
 29. Qui detrahunt mihi.
 31. A persecutibus.

AQUILA.

1. Victori, canticum ipsius David.
 2. Deus laudationis meæ, ne obsurdescas.
 10.
 11.
 20.
 24.
 29.
 31. A judicantibus:

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
11. Πόλιν περιπεφραγμένην.	11. Πόλιν περιοχῆς.	11.
12. Εἰ μὴ σὺ, ὁ Θεὸς, ἀποβαλλόμενος ἡμᾶς. Καὶ οὐ προσελθὼν, Θεὸς, ἐν ταῖς στρατεύσεσιν ἡμῶν. Ἄλλως, καὶ μὴ προσελθὼν, Θεὸς, ἐν τοῖς στρατεύμασιν ἡμῶν.	12. Οὐχὶ σὺ, ὁ Θεὸς, ὁ ἀπώσαμάμενος ἡμᾶς; Καὶ οὐκ ἐξελεύσῃ, ὁ Θεὸς, ἐν ταῖς δυνάμεσιν ἡμῶν;	12.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
11. Civitatem circumunitam.	11. Civitatem munitionis.	11.
12. Nisi tu, Deus, qui eiecisti nos.	12. Nonne tu, Deus, qui repulistis nos?	12.
Et non accedens, Deus, in exercitibus nostris. <i>Al., idem.</i>	Et non exibis, Deus, in virtutibus nostris?	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVII.

pro Philistinorum, quia p litteram Hebraicus sermo non habet, sed pro ea Phi Græco utitur. Quintæ lectionem habent item Eusebius et Colbert. unus.
 V. 11. Σ., πόλιν περιπεφραγμένην. Drusius.
 V. 12. Σ., εἰ μὴ σὺ εἰς. Sic Regii duo ex Dydymo.
 Ibid. Prior Symmachi lectio, καὶ οὐ προσελθὼν etc. a Drusio adfertur et a Coisluniano uno, posteriori duobus codicibus Regiis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	PSALMUS CVIII.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐπινικιον, ὠδὴ τοῦ Δαυὶδ.	1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.	1.
2. Ὁ Θεὸς ὀμνήσέως μου, μὴ σιγήσης. 10.	2. Ὁ Θεὸς, τὴν αἰνεσίαν μου μὴ παρασιωπήσης. 10. Ἐκ τῶν οἰκοπέδων αὐτῶν. Οἱ λοιποὶ, ἐκ τῶν ἑρειπίων αὐτῶν.	2. Ὁ Θεὸς, τὴν αἰνεσίαν μου μὴ παρασιωπήσης. 10.
11. Συγκρούσαι πρᾶκτωρ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ. 20.	11. Ἐξερρευνησάτω δανειστής πάντα ὅσα ὑπάρχει αὐτῷ. 20. Τῶν ἐνδιαβαλλόντων. Οἱ λοιποὶ, τῶν ἀντικειμένων.	11. 20.
24. Καὶ σὰρξ μου ἠλλοιώθη ἀπὸ ἀναλευψίας. 29.	24. Καὶ ἡ σὰρξ μου ἠλλοιώθη δι' ἐλαίου. 29. Οἱ ἐνδιαβάλλοντές με. Ἄλλος, οἱ ἀντικείμενοί μου.	24. 29.
31. Ἀπὸ τῶν κρινόντων.	31. Ἐκ τῶν καταδιωκόντων. Ε', ἐκ τῶν δικάζομένων. Γ', ἐκ τῶν διωκόντων.	31. Ἐκ διωκόντων.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Triumphale canticum ipsius David.	1. In unem, psalmus David.	1.
2. Deus laudationis meæ, ne taceas.	2. Deus, laudem meam ne taceris.	2. Deus, laudem meam ne taceris.
10.	10. De habitationibus suis. Reliqui, ex parietinis suis.	10.
11. Compellat exactor omnia quæ sunt ei.	11. Scrutetur foenerator omnem substantiam ejus.	11.
20.	20. Eorum qui detrahunt. Reliqui, adversariorum.	20.
24. Et caro mea immutata est a defectu unctionis.	24. Et caro mea immutata est propter oleum.	24.
29.	29. Qui detrahunt mihi. Alius, adversarii mei.	29.
31. A judicantibus.	31. A persequentibus. V, ex disceptantibus VI entibus.	31. Ex persequentibus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVIII.

V. 1. 'A., τῷ νικοποῖῳ etc. Eusebius, qui ait Aquilam et Symmachum sic pro more suo, συνήθως, vertere. V. 10. *Oi λοιποὶ, ἐκ τῶν ἐρειπίων.* Drusius. V. 11. Σ., συγκρούσαι etc. Eusebius et Theodoretus.

TO EBPAIKON.

2 רדה בקרב איביך
3 בזהר-קדש
מרחם משחר לך כל יודוך
4 נשבע יהוה ו רחא ינחם

PSALMUS CIX.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοὶς γράμμασι.

2.
3.
Μηρεμ μεσσααρ λαθαλ Ιελαδε-
θεχ.

AKYΛAΣ.

2. Ἐπικράτει ἕνεκα τῶν ἐχθρῶν σου.
3. Ἐν διαπρεπειαις ἡγιασμέναις.
'Από μητρας ἐξωρθησμένης σε δρόσος παιδιότητός σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Dominare in medio inimicorum tuorum. *Hieron., id.*
3. In decoribus sanctitatis. *Hieron., in montibus sanctis.*
A vulva ab aurora tibi ros natiuitatis tuæ. *Hieron.,* quasi de vulva orietur tibi ros adolescentiæ tuæ.
4. Juravit Dominus, et non poenitebit eum. *Hieron., id.*

VULGATA LATINA.

2. Dominare in medio inimicorum tuorum,
3. In splendoribus sanctorum.
Ex utero ante luciferum genui te.
4. Juravit Dominus, et non poenitebit eum.

AQUILA.

2. Impera propter inimicos tuos.
3. In decoribus sanctificationis.
A vulva matutina tibi ros puritatis tuæ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIX.

V. 2. 'A., ἐπικράτει etc. Has omnes lectiones exhibet Drusius. [Ad versum præcedentem exhibet Eusebius in Comment. ad altum locum, p. 357, Symmachi versionem, quæ sic sonat: τῷ δεσπότῃ μου, pro τῷ Κυρίῳ μου, LXX interpretum. DRACH.] V. 5. 'A., ἐν διαπρεπειαις etc. Sic Reg. unus, qui duplicem Symmachi versionem habet; prior est ἐν ἔρειπον ἀγίοις, secundum quam legerit Symmachus ἡ δόξη ἀγίων, in gloria sanctorum, cum ἡ δόξη voce convenit. In Præliminaribus disquiritur utrum duas Symmachi, ut Aquila, versiones ediderit, an priores tantum emendaverit. Ibid. Has omnes lectiones mutamur partim ex Epiphanio Hæresi 65, partim ex mss. et ex Eusebio qui circa verbum מרחם hæc ait: Τὸ Ἐσπαρῶν ἔχει

TO EBPAIKON.

2 דרשים
3 הוד-הוד פעה
5 מרף נק ליראוי
זכור לעלם ברית

PSALMUS CX.

TO EBPAIKON
'Ελληνικοὶς γράμμασι.

2.
3.
5.

AKYΛAΣ.

2.
3.
5. Θήραν.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Quæsitæ. *Hieron.,* exquirenda.
3. Gloria et decor opus ejus. *Hieron., id.*
5. Prædam dedit timentibus se. *Hieron.,* escam dedit timentibus se.

VULGATA LATINA.

2. Exquisita.
3. Confessio et magnificentia opus ejus.
5. Escam dedit timentibus se.

AQUILA.

2.
3.
5. Prædam.

Memor erit in æternum pacti sui. *Hieron.,* memor erit in semipiternum pacti sui. Memor erit in sæculum testamenti sui.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CVIII.

V. 20. *Οἱ λοιποὶ τῶν ἀντικειμένων.* Drusius.
 V. 24. Σ., καὶ ἡ εὐφροσύνη μου ἠλλοιώθη ἀπὸ ἀναλείψιας. Drusius, qui male vertit: *et caro mea immutata est propter unctionem.* Nam est oppositus loci

sensus.
 V. 29. Ἄλλος, οἱ ἀντικείμενοί μου. Drusius.
 V. 31. Ἄ., κοινόντων etc. Idem.

PSALMUS CIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

G.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Σὺ δὲ παιδεύεις ἐνδοξοὺς τοὺς ἐχθροὺς σου.

3. Ἐν ὄρεσιν ἁγίοις.

Ὡς κατ' ἔρθρον σοὶ δρόσος ἡ νεότης μου.

4. Διωμώσατο Κύριος καὶ οὐ μεταμέλει.

SYMMACHUS.

2. Tu vero erudi intus inimicos tuos.

3. In montibus sanctis.

Quasi in diluculo tibi ros juvenus mea.

4. Juravit Dominus, et non poenitebit eum.

2. Κατακυριεύεις ἐν μέσῳ τῶν ἐχθρῶν σου. Ε', κατακυριεύσον. Γ', κατακυριεύσεις.

3. Ἐν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων. Ε', ἐν εὐπρεπέια ἁγίου.

Ἐκ γαστροῦ πρὸ ἐωσφόρου ἐγέννησά σε. Ε', ἐκ μήτρας ἀπὸ ὄρθρου σοὶ δρόσος ἐν νεότητι σου. Γ', ἐκ γαστροῦ ζητήσουσί σε, δρόσος νεανιότητός σου.

4. Ὄμωσε Κύριος, καὶ ἐθ' μεταμεληθήσεται.

LXX INTERPRETES.

2. Dominare in medio inimicorum tuorum. V, dominare. VI, dominaberis.

3. In splendoribus sanctorum. V, in decore sancti.

Ex utero ante luciferum genui te. V, ex utero a matutino tibi ros in juventute tua. VI, ex utero quaerent te, ros juvenilitatis tuae.

4. Juravit Dominus, et non poenitebit eum.

2.

5. Ἐν εὐπρεπέια ἁγίου.

Ἐκ μήτρας ἀπὸ πρωτῆ νεότητός μου.

4.

THEODOTIO.

2.

5. In decore sancti.

De vulva a matutino juventutis meae.

4.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CIX.

Μαριάμ. Οἷα δὲ εἰς τοῦτό τινος ἀποδείξας, ὡς τῆς Ἑβραϊκῆς φωνῆς ἐνταῦθα τῆς *Μαριας* μνημονευσάσης· τὸ γὰρ, *Μαριάμ*, τὸ *Μαριας* ὄνομα σημαίνει, ὡς ὀνομαστὴ διὰ τούτων τῆς Θεοτόκου μνημονουμένης. *l. e. Hebraicum habet Mariam. Aliquo autem narrante novi, Hebraicam vocem hic Mariam meminisse: nam illud, Mariam, Mariæ nomen significat;*

ita ut his nominalim Deipara commemoretur. Quæ opinio magis plæ, quam vera est. [In Aquilæ versione, pro μου, quod edi jussit Montf., restitutum est σου, quod legitur apud Eusebium, postulatque Hebraica veritas. DRACH.]

V. 4. Σ., διωμώσατο etc. Sic mss. duo.

PSALMUS CX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

G.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

3.

5. Θήραν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

Μνημονεύων αἰωνίου συνθήκης αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

2.

3.

5. Prædam dedit timentibus se.

Memor æterni pacti sui.

2. Ἐξεζητημένα. Ἄλλος, ἡκρινωμένα. Ἄλλος, παρασκευασμένα.

3. Ἐξομολόγησις καὶ μεγαλοπρέπεια τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἄλλος, ἔπαινος καὶ ἀξίωμα ἡ ἀργασία αὐτοῦ.

5. Τροφήν ἔδωκε τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.

Μνησθήσεται εἰς τὸν αἰῶνα διαθήκης αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

2. Exquisita. Alius, diligenter perquisita. Alius, præparata.

3. Confessio et magnificentia opus ejus. Alius, laus et dignitas operatio ejus.

5. Escam dedit timentibus se.

Memor erit in sæculum testamenti sui.

2.

3.

5. Θήρα.

THEODOTIO.

2.

3.

5. Prædam.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CX.

V. 2. "A.L.L., ἡκριθωμένα etc. Drusius. Chrysostomus vero habet, ἐξηκριθωμένα.

V. 3. "A.L.L., ἔπαινος etc. Idem.

V. 5. Σ., θήραν etc. Ex Theodoro et ex ms.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
וְצַדִּיק	3.	3.
5 מִדָּבָר אִישׁ חֲדָן וְכֹלֵהוּ יִלְכָּדוּ דְּבָרָיו בְּשֵׁשׁ	5.	5.
מִשְׁמֹעַ רָעָה לֹא יִירָא	7.	7. Ἀπὸ ἀκοῆς πονηρῶς οὐ φοβηθήσεται.
נֶחֱן לְבוּ בַּמַּח בַּיּוֹהָ		

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3. Et justitia ejus. Hieron., id.

VULGATA LATINA.

3. Et justitia ejus.

AQUILA.

3.

5. Bonus vir miserans et commodans, moderabitur verba sua in judicio. Hieron., bonus vir clemens et foenerans: dispensabit verba sua in judicio.

5. Jucundus homo qui miseretur et commodat, disponet sermones suos in judicio.

5.

7. Ab auditione mala non timebit. Hieron., ab auditu malo non timebit.

7. Ab auditione mala non timebit.

7. Ab auditione mala non timebit.

Firmum cor ejus fidens in Domino. Hieron., paratum cor ejus confidens in Domino.

Paratum cor ejus sperare in Domino.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXI.

V. 3. "Aλλος, ελεημοσύνη etc. Drusius.

unus Regius, qui legit ἀνθρώπος.

V. 5. Σ., ἀγαθὸς ἀγῆρ etc. Sic Theodoretus et

V. 7. "A., Ὁ, ἀπὸ etc. Sic unus. "Aλλος, ἀγῆρ.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 הללו עבדי יהוה הללו את-שם יהוה 'Ο Εὐργος, δοῦλοι.	1.	1. Ὑμνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον, ὑμνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.
1. Laudate, servi Domini, laudate nomen Domini. Hieron., laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini. Syrus, servi.	1. Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini.	1. Laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini.

Nota.

V. 1. Has interpretationes mutuamur ex Theodoro et Eusebio.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXIII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	AKYAAΣ.
1 מעם לעו	1.	1. Ἀπὸ λαοῦ ἑτερογλώσσου.
7 דלילי	7.	7. Ὀδισήσάτω.
8 וסדכי	8.	8.
1. De populo barbaro. Hieron., idem.	1. De populo barbaro.	1. De populo alterius linguae.
7. Contremisce. Hieron., contremiscit.	7. Mota est.	7. Parturiet.
8. Convertens. Hieron., qui convertit.	8. Qui convertit.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CX.

Ibid. Σ., μνημαγεύων etc. Drusius, et Colbertinus στιχηρῶς scriptus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS CXI.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3.	3. Καὶ ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ. Ἄλλ., ἐλεημοσύνη αὐτοῦ. Ἄλλος, φιλανθρωπία αὐτοῦ.	5.
5. Ἀγαθὸς ἀνὴρ χαριστικὸς καὶ κηρῶν, οἰκονομῶν τὰ πράγματα αὐτοῦ μετὰ κρίσεως.	5. Χρηστὸς ἀνὴρ ὁ οἰκτεῖρων καὶ κηρῶν, οἰκονομῆσαι τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐν κρίσει.	5.
7.	7. Ἀπὸ ἀποῆς πονηρῶς οὐ φοβηθήσεται. Ἄλλος, ἀγγελίαν κακὴν οὐ φοβηθήσεται.	7.
Ἐδραία ἡ καρδία αὐτοῦ ἀμέριμνος ἐν Κυρίῳ.	Ἐτοιμὴ ἡ καρδία αὐτοῦ ἐλπίζειν ἐπὶ Κύριον.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. Et justitia ejus. <i>Alius</i> , misericordia ejus. <i>Alius</i> , clementia ejus.	3.
5. Bonus vir graciosus et commodans, dispensans negotia sua cum judicio.	5. Jucundus homo qui misertur et commodat, disponet sermones suos in judicio.	5.
7.	7. Ab auditione mala non timebit. <i>Alius</i> , nuntium malum non timebit.	7.
Firmum cor ejus securum in Domino.	Paratum cor ejus sperare in Domino.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXI.

Ἰαν etc. Unus. Unus codex, ἀμερίμνος.
Ibid. Σ., ἔδραια etc. Sic Eusebius et Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS CXII.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ὑμνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον, ὑμνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.	1. Αἰνεῖτε, παῖδες, τὸν Κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.	1. Ὑμνεῖτε, δοῦλοι, Κύριον, ὑμνεῖτε τὸ ὄνομα Κυρίου.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini.	1. Laudate, pueri, Dominum, laudate nomen Domini.	1. Laudate, servi, Dominum, laudate nomen Domini.

PSALMUS CXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐκ λαοῦ ἄλλοφώνου.	1. Ἐκ λαοῦ βαρβάρου.	1.
7.	7. Ἐσαλεύθη.	7.
8. Τοῦ μεταβάλλοντος.	8. Τοῦ στρέψαντος.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. De populo alterius vocis,	1. De populo barbaro.	1.
7.	7. Mota est.	7.
8. Ejus qui mutavit.	8. Qui convertit.	8.

TO EBPAIKON.

יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 1
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ 4

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

1.
4.

AKYAAΣ.

1.
4. Διαπονήματα αὐτῶν ἀργύριον.

VERSIÓ HEBRAICÍ TEXT.

1. Super misericordia tua. Hieron., propter misericordiam suam.
4. Dolores eorum argentum. Hieron., idola gentium argentum.

VULGATA LATINA.

1. Super misericordia tua.
4. Simulacra gentium argentea.

AQUILA.

1.
4. Labores eorum argentum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIII.

V. 1. 'A., ἀπὸ λαοῦ etc. Eusebius.
V. 7. Eusebius et codex unus habent ὠδινῆσάτω.

Drusius, ὠδινῆσατο. Alius mendose, ὀδυνῆσατο.
V. 6. Σ., τοῦ μεταβάλλοντος. Drusius.

PSALMUS CXIV.

TO EBPAIKON.

יְהוָה יְהוָה 4
יְהוָה יְהוָה 6
יְהוָה 9
יְהוָה

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

4.
6.
9.

AKYAAΣ.

4. Ὁ δὲ, Κύριε, σπάρσασον τὴν ψυχὴν μου.
6.
9.

VERSIÓ HEBRAICÍ TEXT.

4. Quæso, Domine, erue animam meam.
6. Attenuatus sum, et me servabit. Hieron., humiliatus sum, et salvavit me.
9. Ambulabo. Hieron., id. Ad facies Domini. Hieron., eoram Domino.

VULGATA LATINA.

4. O Domine, libera animam meam.
6. Humiliatus sum, et liberavit me.
9. Placebo. Domino.

AQUILA.

4. O Domine, quæso, serva animam meam.
6.
9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIV.

V. 4. 'A. καὶ οἱ λοιποὶ, ὦ δὲ, Κύριε. Sic mss. Vide Hieron. Epist. ad Damasum.
V. 6. Σ., ἡσένησα etc. Theodoretus.

PSALMUS CXV.

TO EBPAIKON.

יְהוָה יְהוָה 10
יְהוָה יְהוָה 11
יְהוָה 15
יְהוָה

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

10.
11.
15.

AKYAAΣ.

10.
11. Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ θαμβέσει με, Πᾶς ἀνθρώπος διαψεύσμα.
15.

VERSIÓ HEBRAICÍ TEXT.

10. Afflictus sum valde. Hieron., afflictus sum nimis.
11. Ego dixi in festinatione mea: Omnis homo mendax. Hieron., ego dixi in stupore meo: Omnis homo mendacium.
15. Pretiosa. Hieron., gloriosa. Sanctioram ejus. Hieron., id.

VULGATA LATINA.

10. Humiliatus sum nimis.
11. Ego dixi in excessu meo: Omnis homo mendax.
15. Pretiosa. Sanctiorum ejus.

AQUILA.

10.
11. Ego dixi in stupore meo: Omnis homo mendacium.
15.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXV.

Ὁ Ἑβραῖος, καὶ οἱ λοιποὶ ἐρμηνεύονται, καὶ μέντοι καὶ ὁ Σύρος, τοῦτον τοῖς προτεταγμένοις συνάπτουσιν. Καὶ γὰρ τῆς αὐτῆς ἔγεται διανοίας. Καὶ τὸν ἑνωτον διχῆ διελόντες, τῇ τῶνδε τῶν ψαλμῶν συναφῇ τὸν ἴσον ψαλμῶν φυλάττουσιν ἀριθμῶν. I. e. Hebraeus et reliqui Interpretes, itemque Syrus, hunc præce-

dentibus copulant: siquidem eidem sententia hæret: ac nonum psalmum in duos dividentes, per horum tamen psalmorum conjunctionem eundem æquum psalmorum numerum. Hanc notam habent unus Regius et Theodoretus. Hieronymus tamen dicit Symmachum ut et LXX psalmum in duos dividere.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.	1. Ἐπὶ τῷ ἐλεός σου. Ἄλλος,	1.
	διὰ τὸ ἐλεός σου.	
4.	4. Τὰ εἰδωλα τῶν ἐθνῶν ἀργύ-	4.
	ριον.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.	1. Super misericordia tua. <i>Alius,</i>	1.
	propter misericordiam tuam.	
4.	4. Simulacra gentium argen-	4.
	tum.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIII.

V. 1 alterius divisionis hujusce ps. Ἄλλος, διὰ τὸ ἐλεός σου. Drusius. V. 4. Ἄ., διαπονήματα etc. Theodoretus.

PSALMUS CXIV.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Ἀξιῶ, Κύριε, ἐξελοῦ τὴν ψυ-	4. Ὁ Κύριε, βῦσαι τὴν ψυχὴν	4.
χὴν μου.	μου. <i>Οἱ λοιποὶ,</i> ὡ δὲ, Κύριε, περι-	
6. Ἠτόνησα, καὶ ἔσωσέ με.	σωσον τὴν ψυχὴν μου.	6.
9.	9. Ἐταπεινώθη, καὶ ἔσωσέ με.	9.
	9. Ἐθαρεστήσω. Ἄλλος, ἐμπε-	
	ριπατήσω.	
	Ἐνώπιον Κυρίου. Ἄλλος, ἐμ-	
	προσθεν Κυρίου.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Obsecro, Domine, libera ani-	4. O Domine, libera animam	4.
amam meam.	meam. <i>Reliqui,</i> o Domine, quæso,	
6. Infirmatus sum, et salvavit	6. Humiliatus sum, et salvavit	6.
me.	me.	
9.	9. Placebo. <i>Alius,</i> inambulabo.	9.
	Coram Domino. <i>Alius, id.</i>	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIV.

V. 9. Ἄλλος, ἐμπεριπατήσω. Drusius.
Ibid. Ἄλλος, ἐμπροσθεν Κυρίου. Idem.

PSALMUS CXV.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

10. Ἐκακώθη, σφόδρα.	10. Ἐταπεινώθη, σφόδρα.	10.
11. Καὶ εἶπον ἀδελφῶν, Πᾶς	11. Ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐπιστάσει	11. ... Πᾶς ἄνθρωπος ἐκλείπει.
ἄνθρωπος διαψεύδεται.	μου, Πᾶς ἄνθρωπος ψεύστης.	
15.	15. Τιμίος. Ἄλλος, ἐντιμος.	15.
	Τῶν ὁσίων αὐτοῦ. Ἄλλος, τῶν	
	ἀγῶν αὐτοῦ.	

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

10. Admixtus sum valde.	10. Humiliatus sum nimis.	10.
11. Et dixi dum angerer: Om-	11. Ego autem dixi in excessu	11. ... Omnis homo deficit.
nis homo mentitur.	meo: Omnis homo mendax.	
15.	15. Pretiosa. <i>Alius,</i> honorabi-	15.
	lis.	
	Sanctorum ejus. <i>Alius,</i> casto-	
	rum ejus.	

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXV.

Sed jam annotavimus, illud *οἱ λοιποὶ* non sine exceptione dici. In Breviario quod Hieronymi nomine circumfertur, aliud habetur: *Hunc psalmum V et VI editio cum superioribus copulanti: Symmachus vero et LXX Interpretes dividunt.*

V. 10. Σ., ἐκακώθη, σφόδρα. Eusebius et Regius

unus.

V. 11. Ἄ., ἐγὼ εἶπα etc. Has lectiones adferunt Reg. unus et Theodoretus, et Coislin. unus.

V. 15. Ἄλλος, ἐντιμος. Chrysostomus.

Ibid. Ἄλλος, τῶν ἀγῶν αὐτοῦ. Coislin. unus.

TO EBPAIKON.

PSALMUS CXVII.
TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ

5 ענני במרחב
10 אבילים
11 סבני גם סבני
12 דעכו כֹּאשׁ קצנים
22 היתה לראש פנה
23 מאת יהוה היתה זאת
היא נפלאת בעינינו
25 אִנָּה יְהוָה וְהַשִּׁיעָה נָא אִנָּה
יְהוָה הַצְּלִיחַ נָא
26 ברוך הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה
27 אִסְרוּ-הוּג בַּעֲבָתִים עַד-קִרְוַת
הַמִּזְבֵּחַ

5.
10.
11.
12.
22.
23.
25. Αἴνα αἰῶνα ὡσιενα αἴνα
αἰῶνα ἀσλιενα.
26. Βαρουχ ἀββα βσαιμ αἰῶνα.
27. Αἰρου ἀγ βααβεθθιμ.

5.
10.
11.
12. Καὶ ἀπεσβέσθησαν ὡς τὴν
ἀκανθῶν.
22.
23. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο ταῦτα.
Αὐτὸ παράδοξον ἐφάνη ἡμῖν.
25. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, Ὡ δὲ,
Κύριε, εὐόδωσον δὲ.
26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου.
27. Δῆσατε ἑορτήν ἐν καρδίᾳ.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Exaudivit me in latitudine
Hieron., et exaudivit...
10. Succidam eas. *Hieron.*, ul-
tus sum eas.
11. Circumdederunt me, etiam
circumdederunt me. *Hieron.*, cir-
cumdederunt me et obselerunt
me.
12. Extinctæ sunt quasi ignis
spinarum. *Hieron.*, *id.*
22. Fuit in caput anguli. *Hie-
ron.*, hic factus est in caput an-
guli.
23. A Domino fuit istud. *Hie-
ron.*, a Domino factum est istud.
Ipsum mirabile in oculis no-
stris. *Hieron.*, et hoc est mirabile
in oculis nostris.
25. Obsecro, Domine, salva
nunc, obsecro, Domine, prospe-
rare fac nunc. *Hieron.*, obsecro,
Domine, salva, obsecro: obsecro,
Domine, prosperare, obsecro.
26. Benedictus qui venit in no-
mine Domini. *Hieron.*, *id.*
27. Ligate festum in implica-
tionibus usque ad cornua altaris.
Hieron., frequentate solemnitate[m]
in frondosis, usque ad cornua al-
taris.

5. Et exaudivit me in latitudine.
10. Ultus sum in eis.
11. Circumdantes circumdederunt me.
12. Et exarserunt sicut ignis in spinis.
22. Hic factus est in caput anguli.
23. A Domino factum est istud.
Et est mirabile in oculis nostris.
25. O Domine, salvum me fac, o Domine, bene prosperare.
26. Benedictus qui venit in nomine Domini.
27. Constituite diem solemnem in condensis usque ad cornu altaris.

5.
10.
11.
12. Et extinctæ sunt quasi ignis spinarum.
22.
23. A Domino factum est istud.
Ipsum incredibile visum est nobis.
25. O Domine, obsecro, salva, quæso: o Domine, prosperare fac, quæso.
26. Benedictus qui venit in nomine Domini.
27. Ligate festum in pinguis...

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVII.

V. 5. Σ., καὶ ἐπήκουσέ μου etc. Sic Regius unus ex anonymo.
V. 10. Σ., ἐκόλωσα αὐτούς. Regius unus.
V. 11. Σ., ἐκόλωσαν etc. Drusius.
V. 12. Ἀ., Σ., καὶ ἀπεσβέσθησαν etc. Drusius.
V. 22. Σ., οὐτος ἐγεν-. Theodoretus, Regius unus et Drusius.
V. 23. Ἀ., παρὰ etc. Drusius. Hæc versio apud

Cœdærius Symmacho tribuitur.
Ibid. Ἀ., αὐτὸ παρ- etc. Idem. [Difficile a nobis impetrare possumus ut credamus versionem quæ hic Symmacho tribuitur non esse Aquilæ, siquidem potius convenit ingenio hujus κατὰ πόδας interpretis. Symmacho autem libentius adscriberemus eam quæ ut Aquilæ fertur. Δαμα.]

PSALMUS CXVII.
PSALMUS CXVII.

1184

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΩΤΙΩΝ.

αὐτὸ ἐπήκουσέ μου εἰς εὐρυ-

διέθρυφα αὐτοῖς.

Ἐκύκλωσάν με, καὶ πάλιν
ἰκλώσαν με.

καὶ ἀπιστέωσθησαν ὡς πῦρ
ν.

Οὗτος ἐγενήθη ἀκρογωνι-

ἰστί θαυμαστή ἐν ὀφθαλ-

ῶν. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ δὲ,
εὐδώσον δὲ.

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου.

Ἀνθήσατε ἐν πανηγύρει πυ-
κα ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυ-
ναίου.

SYMMACHUS.

Et exaudivit me in latum
n.

Confregi eos.

Circumdederunt me, et rur-
cumdederunt me.

Et extinctæ sunt quasi ignis
in spinis.

Hic factus est summus an-
guli.

me est mirabile in oculis no-
stris.

O Domine, obsecro, salva,
o Domine, prosperare fac,

Benedictus qui venit in no-
mine Domini.

Colligate in celebritate con-
usque ad cornua altaris.

5. Καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς πλατυ-
σμόν.

10. Ἕμυνάμην αὐτοῦς.

11. Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με.

12. Καὶ ἐξεκαύθησαν ὡσεὶ πῦρ
ἐν ἀκάνθαις.

22. Οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν
γωνίας.

23. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη.
Καὶ ἴστί θαυμαστή ἐν ὀφθαλμοῖς
ἡμῶν.

25. Ὡ Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ Κύ-
ριε, εὐδώσον δὲ. Ἐ, ὦ δὲ, Κύριε,
σῶσον δὲ, ὦ δὲ, Κύριε, εὐδώσον
δὲ.

26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου. Ἐ, ἰδ.

27. Συστήσαθε ἑορτὴν ἐν τοῖς
πυκάζουσιν ἕως τῶν κεράτων τοῦ
θυσιαστηρίου. Ἄλλος, θύσατε θυ-
σίαν. Ἄλλος, στεφανώματα καὶ
κλάδους ἀνάψατε τῷ ναῷ.

LXX INTERPRETES.

5. Et exaudivit me in latitudine.

10. Ultus sum in eis.

11. Circumdantes circumdederunt me.

12. Et exarserunt sicut ignis
in spinis.

22. Hic factus est in caput an-
guli.

23. A Domino factum est istud.

Et est mirabile in oculis no-
stris.

25. Domine, salva, quæso, o Do-
mine, prosperare fac, quæso. V,
o Domine, obsecro, salva, quæso :
o Domine, prosperare fac, quæso.

26. Benedictus qui venit in no-
mine Domini. V, id.

27. Constituite diem solemnem
in condensis usque ad cornua al-
taris. *Alius*, sacrificate sacrificium.
Alius, coronas et ramos alligate
templo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVII.

15. Ἄ., Σ., Θ., Ἐ, ὦ δὲ etc. Drusius, et
em sequentem eorundem ipse adfert Dru-
rigenes in Matth. pag. 439 Huet. Aquilæ tri-
x Græce Hebraicam lectionem effert.

V. 27. Ἄ., θύσατε. Has lectiones partim ex Es-
sebïo, partim ex Drusio proferimus. Hebraicam le-
ctionem Græcis litteris habet anonymus apud Cor-
derium.

THEODOTIO.

5.

10.

11.

12.

22.

23.

25. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, ὦ δὲ,
Κύριε, εὐδώσον δὲ.

26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι Κυρίου.

27.

TO EBPAIKON.

PSALMUS CXVII.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΤΑΑΣ

עני במרחב 5	5.	5.
אמלים 10	10.	10.
סבתי גם סבדתי 11	11.	11.
דענו כאש קרצים 12	12.	12. Καὶ ἀπεσβέσθησαν ὡς πῦρ ἀκανθῶν.
היתה לראש פנה 22	22.	22.
מאת יהוה היתה זאת 23 היא נפלאה בעינינו	23.	23. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο ταῦτα. Αὐτὸ παράδοξον ἐφάνη ἡμῖν.
אנא יהוה הצליחני 23 אנא יהוה ו הרשיעה נא אנא	25. Ἀνα ἀδωναι ὠσιεννα ἀνα ἀδωναι ἀσλιαννα.	25. Ὡ δὲ, Κύριε, σῶσον δὲ, Ὡ δὲ, Κύριε, εὐδῶσον δὲ.
ברוך הבא בשם יהוה 26	26. Βαρουχ ἀδβα βσαιμ ἀδωναι.	26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.
אסרו-חג בעבתים עד-קרנת 27 הכזבה	27. Ἀσρου ἀγ βααθεθτιμ.	27. Δῆσατε ἑορτὴν ἐν πιμαλίσα..

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Exaudivit me in latitudine <i>Hieron.</i> , et exaudivit....	5. Et exaudivit me in latitudine.	5.
10. Succidam eas. <i>Hieron.</i> , ultus sum eas.	10. Ultus sum in eis.	10.
11. Circumdederunt me, etiam circumdederunt me. <i>Hieron.</i> , circumdederunt me et obselerunt me.	11. Circumdantes circumdederunt me.	11.
12. Extinctæ sunt quasi ignis spinarum. <i>Hieron.</i> , id.	12. Et exarserunt sicut ignis in spinis.	12. Et extinctæ sunt quasi ignis spinarum.
22. Fuit in caput anguli. <i>Hieron.</i> , hic factus est in caput anguli.	22. Hic factus est in caput anguli.	22.
23. A Domino fuit istud. <i>Hieron.</i> , a Domino factum est istud.	23. A Domino factum est istud.	23. A Domino factum est istud.
Ipsum mirabile in oculis nostris. <i>Hieron.</i> , et hoc est mirabile in oculis nostris.	Et est mirabile in oculis nostris.	Ipsum incredibile visum est nobis.
25. Obsecro, Domine, salva nunc, obsecro, Domine, prospere fac nunc. <i>Hieron.</i> , obsecro, Domine, salva, obsecro: obsecro, Domine, prosperare, obsecro.	25. O Domine, salvum me fac, o Domine, bene prosperare.	25. O Domine, obsecro, salva, quæso: o Domine, prosperare fac, quæso.
26. Benedictus qui venit in nomine Domini. <i>Hieron.</i> , id.	26. Benedictus qui venit in nomine Domini.	26. Benedictus qui venit in nomine Domini.
27. Ligatæ festum in implicationibus usque ad cornua altaris. <i>Hieron.</i> , frequentate solemnitatem in frondosis, usque ad cornua altaris.	27. Constituite diem solemnem in condensis usque ad cornu altaris.	27. Ligatæ festum in pingibus...

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVII.

V. 5. Σ., καὶ ἐπήκουσέ μου etc. Sic Regius unus ex anonymo.
 V. 10. Σ., διέθρουσα αὐτούς. Regius unus.
 V. 11. Σ., ἐκύλωσαν etc. Drusius.
 V. 12. Ἀ., Σ., καὶ ἀπεσβέσθησαν etc. Drusius.
 V. 22. Σ., οὗτος ἔγεν-. Theodoretus, Regius unus et Drusius.
 V. 23. Ἀ., παρὰ etc. Drusius. Hæc versio apud

Comædium Symmacho tribuitur.
 Ibid. Ἀ., αὐτὸ παρ- etc. Idem. [Difficile a nobis impetrare possumus ut credamus versionem quæ hic Symmacho tribuitur non esse Aquilæ, siquidem potius convenit ingenio hujus κατὰ πόδας interpretis. Symmacho autem libentius adscriberemus eam quæ ut Aquilæ fertur. DRACON.]

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

5 Καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς εὐρυχωρίαν.

10. Διέθρυφα αὐτούς.

11. Ἐκύκλωσάν με, καὶ πάλιν περιεκύκλωσάν με.

12. Καὶ ἀπισθέσθησαν ὡς πῦρ ἀκανθῶν.

22. Οὗτος ἐγενήθη ἀπρογωνικός.

23.

Αὕτη ἐστὶ θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

25. Ὡ δὴ, Κύριε, σῶσον δὴ, ὦ δὴ, Κύριε, εὐδώσον δὴ.

26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

27. Συνθήσατε ἐν πανηγύρει πυκνάσματα ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου.

SYMMACHUS.

5 Et exaudivit me in latum spatium.

10. Confregi eos.

11. Circumdederunt me, et rursum circumdederunt me.

12. Et extinctæ sunt quasi ignis spinarum.

22. Hic factus est summus singularis.

23.

Ipsum est mirabile in oculis nostris.

25. O Domine, obsecro, salva, quæso : o Domine, prosperare fac, quæso.

26. Benedictus qui venit in nomine Domini.

27. Colligate in celebritate condensa usque ad cornua altaris.

5. Καὶ ἐπήκουσέ μου εἰς πλατυσμόν.

10. Ἠμύναμην αὐτούς.

11. Κυκλώσαντες ἐκύκλωσάν με.

12. Καὶ ἐξκαύθησαν ὡσεὶ πῦρ ἐν ἀκάνθαις.

22. Οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας.

23. Παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη.

Καὶ ἐστὶ θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν.

25. Ὡ Κύριε, σῶσον δὴ, ὦ Κύριε, εὐδώσον δὴ. Ἐ, ὦ δὴ, Κύριε, σῶσον δὴ, ὦ δὴ, Κύριε, εὐδώσον δὴ.

26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου. Ἐ, id.

27. Συνθήσαθε ἐορτὴν ἐν τοῖς πυκάζουσιν ἕως τῶν κεράτων τοῦ θυσιαστηρίου. Ἄλλος, θύσατε θυσίαν. Ἄλλος, στεφανώματα καὶ κλάδους ἀνάψατε τῇ ναῷ.

LXX INTERPRETES.

5. Et exaudivit me in latitudine.

10. Ultus sum in eis.

11. Circumdantes circumdederunt me.

12. Et exarserunt sicut ignis in spinis.

22. Hic factus est in caput angulari.

23. A Domino factum est istud.

Et est mirabile in oculis nostris.

25. Domine, salva, quæso, o Domine, prosperare fac, quæso. V, o Domine, obsecro, salva, quæso : o Domine, prosperare fac, quæso.

26. Benedictus qui venit in nomine Domini. V, id.

27. Constituite diem solemnem in condensis usque ad cornua altaris. Alius, sacrificate sacrificium. Alius, coronas et ramos alligate templo.

5.

10.

11.

12.

22.

23.

25. Ὡ δὴ, Κύριε, σῶσον δὴ, ὦ δὴ, Κύριε, εὐδώσον δὴ.

26. Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

27.

THEODOTIO.

5.

10.

11.

12.

22.

23.

25. O Domine, obsecro, salva, quæso : o Domine, prosperare fac, quæso.

26. Benedictus qui venit in nomine Domini.

27.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVII.

V. 25. Ἄ, Σ., Θ., Ε, ὦ δὴ etc. Drusius, et lectionem sequentem eorumdem ipse adfert Drusius. Origenes in Matth. pag. 439 Huet. Aquilæ tribuit, et Græce Hebraicam lectionem effert.

V. 27. Ἄ, δήσατε. Has lectiones partim ex Eusebio, partim ex Drusio proferimus. Hebraicam lectionem Græcis litteris habet anonymus apud Corderium.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXVIII. TO EBPAIKON Ἑλληνικὸς γράμμασι.	ΑΚΥΑΛΣ.
אשר חביבני 1	1.	1.
במה זונה נער את ארוד 9	9.	9.
נפלאות 18	18.	18.
גריסה 20	20.	20. Ἐκπαύθησεν.
עבדך ישיה בזקך 23	23.	23. Ὁ δὲ δούλος σου ἐπιλήθει ἀκριβασμοὺς σου.
אנשי עזתי 24	24.	24.
ואשיחיה 27	27.	27.
דלפה גפשי 28	28.	28.
דך שך הכר סבני 29	29.	29. Ὅδον ψεύδους ἀπέστησεν ἐπ' ἐμοῦ.
הדני 33	33.	33. Φωτισόν με.
כי-ב תשצתי 35	35.	35. Ὅτι ἐν αὐτῇ ἐβουλήθη.
אשר יגדתי 39	39.	39. Ὅν ἐπεστῆλην.
כאמרוך 41	41.	41. Κατὰ τὸ λεγόν σου.
זכר-דבר לעבדך 49	49.	49. Μνήσθητι βήματος τῶν ὁσίων σου.
זמורת הי-לי הקך בבית בגדתי 54	54.	54. Ἄσματα ἦν μοι τὰ προέγμاتا σου ἐν τόπῳ τῆς παρουσίας μου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA

<p>1. Beati perfecti. <i>Hieron.</i>, beati immaculati.</p> <p>9. In quo mundabit adolescens semitam suam? <i>Hieron.</i>, in quo corrigit juvenis viam suam?</p> <p>18. Mirabilia. <i>Hieron.</i>, id.</p> <p>20. Confracta est. <i>Hieron.</i>, desideravit.</p> <p>23. Servus tuus meditabitur in praeceptis tuis. <i>Hieron.</i>, servus autem tuus meditabatur praecepta tua.</p> <p>24. Viri consilii mei. <i>Hieron.</i>, quasi viri amicissimi mei.</p> <p>27. Et meditabor. <i>Hieron.</i>, et loquar.</p> <p>28. Distillavit anima mea. <i>Hieron.</i>, id.</p> <p>29. Viam mendacii amove a me. <i>Hieron.</i>, viam mendacii aufer a me.</p> <p>33. Doce me. <i>Hieron.</i>, ostende mihi.</p> <p>35. Quia in ipsa volui. <i>Hieron.</i>, quia ipsam volui.</p> <p>39. Quod timui. <i>Hieron.</i>, quod reveritus sum.</p> <p>41. Secundum eloquium tuum. <i>Hieron.</i>, juxta eloquium tuum.</p> <p>49. Memento verbi erga servum tuum. <i>Hieron.</i>, memento sermonis servo tuo.</p> <p>54. Cantus fuerunt mihi statuta</p>	<p>1. Beati immaculati.</p> <p>9. In quo corrigit adolescentior viam suam?</p> <p>18. Mirabilia.</p> <p>20. Concupivit.</p> <p>23. Servus autem tuus exercebatur in justificationibus tuis.</p> <p>24. Consilium meum justificationes tuae.</p> <p>27. Et exercebor.</p> <p>28. Dormitavit anima mea.</p> <p>29. Viam iniquitatis amove a me.</p> <p>33. Legem pone mihi.</p> <p>35. Quia ipsam volui.</p> <p>39. Quod suspicatus sum.</p> <p>41. Secundum eloquium tuum.</p> <p>49. Memor esto verbi tui servo tuo.</p> <p>54. Cantabiles mihi erant ju-</p>	<p>1.</p> <p>9.</p> <p>18.</p> <p>20. Concupivit.</p> <p>23. Servus autem tuus conversabitur in statutis tuis.</p> <p>24.</p> <p>27.</p> <p>28.</p> <p>29. Viam mendacii amove a me.</p> <p>33. Illumina me.</p> <p>35. Quia in ipsa volui.</p> <p>39. Quo cohibitus sum, mihi, a quo formidavi.</p> <p>41. Secundum eloquium tuum.</p> <p>49. Memento verbi servorum tuorum.</p> <p>54. Cantica erant mihi prae-</p>
--	---	---

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1.
9. Ἐν τίνι λαμπρυνεῖ νεώτερος
τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ;
18. Τεράστια.
20. Τελεία ἦν.
23. Ὁ δοῦλός σου διηγούμενος
τὰ προστάγματα σου.
34. Ὡς ἄνδρες ὁμογνώμονές μου.
27.
28. Κατέσταξεν ἡ ψυχὴ μου.
29. Ὅδὸν ψευδῆ περιελαβὼν ἀπὸ
ἐμοῦ.
35. Ὑπόδειξόν μοι.
35. Ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα.
39. Ὅν ἐβλαβούμαι.
41. Κατὰ τὸν λόγον σου.
49. Μνημόνευσον λόγων ἐμῶν τοῦ
δοῦλου σου.
54. Ἄσματα ἦν μοι τὰ προστά-
γματα σου ἐν τόπῳ τῆς παροικίας
μου.

SYMMACHUS.

1.
9. In quo illustrabit adolescen-
tior viam suam ?
18. Prodigia.
20. Perfecta erat.
23. Servus tuus enarrans præ-
cepta tua.
24. Quasi viri consentientes
mibi.
27.
28. Distillavit anima mea.
29. Viam mendacem amove a
me.
33. Ostende mihi.
35. Quia ipsam volui.
39. Quod revereor.
41. Secundum verbum tuum.
49. Recordare verborum meo-
rum servi tui.
54. Cantica erant mihi præcepta.

1. Μακάριοι ἄμωμοι. Ἄλλος,
ἄμεμπτοι.
9. Ἐν τίνι κατορθώσει νεώτερος
τὴν ὁδὸν αὐτοῦ ;
18. Θαυμάσια.
20. Ἐπεπόθησεν. Ε', Γ', ἐπε-
ποίησεν.
23. Ὁ δὲ δοῦλός σου ἠδολέσχει ἐν
τοῖς δικαίωμασί σου. Ε', ὁ δοῦλός
σου ἀδολεσχῆσει ἐν τοῖς ἀκριβάσμα-
σί σου.
24. Καὶ αἱ συμβουλῆαι μου τὰ
δικαιώματά σου. Ε', ἄνδρες τῆς
βουλῆς μου.
27. Καὶ ἀδολεσχίσω. Ἄλλος, καὶ
μεριμνήσω.
28. Ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου. Ε',
Γ', ἔσταξεν ἡ ψυχὴ μου.
29. Ὅδὸν ἀδικίας ἀπόστησον ἀπὸ
ἐμοῦ.
33. Νομοθέτησόν με.
35. Ὅτι αὐτὴν ἠθέλησα. Ε', Γ',
ὅτι ἐν αὐτῇ ἠθέλησα.
39. Ὅν ὑπάπτειυσα.
41. Κατὰ τὸν λόγον σου.
49. Μνήσθητι τῶν λόγων σου τῷ
δοῦλῳ σου.
54. Ὑαλά ἤσάν μοι τὰ δικαίω-
ματά σου ἐν τόπῳ παροικίας μου.

LXX INTERPRETES.

1. Beati immaculati. *Alius*, in-
culpato.
9. In quo corriget adolescen-
tior viam suam ?
18. Mirabilia.
20. Concepivit. V, VI, *aduciam*
habuit.
23. Servus autem tuus exerce-
batur in justificationibus tuis. V,
servus tuus exercebitur in statu-
tis tuis.
24. Et consilia mea justifica-
tiones tuæ. V, viri consilii mei.
27. Et exercebor. *Alius*, et soli-
citus ero.
28. Dormitavit anima mea. V,
VI, distillavit anima mea.
29. Viam iniquitatis amove a
me.
33. Legem pone mihi.
35. Quia ipsam volui. V, VI,
quia in ipsa volui.
39. Quod suspicatus sum.
41. Secundum verbum tuum.
49. Memento verborum tuorum
servo tuo.
54. Cantabiles mihi erant justi-

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.
9.
18.
20. Ἐπεποίησεν.
23.
24.
27.
28.
29.
33. Φώτισόν με.
35. Ὅτι ἐν αὐτῇ ἠθέλησα.
39. Ὅν ὑπεστάλην.
41. Κατὰ τὸ λόγιόν σου.
49. Μνήσθητι τῶν λόγων σου τῷ
δοῦλῳ σου.
54. Ἄσματα ἦν μοι τὰ προστά-
γματα σου ἐν τόπῳ τῆς παροικίας
μου.

THEODOTU.

1.
9.
18.
20. *Fiduciam habuit.*
23.
24.
27.
28.
29.
33. Illumina me
35. Quia in ipsa volui.
39. Quo cohibitus sum, vel, a
quo *summiidavi.*
41. Secundum eloquium tuum.
49. Memento verborum tuorum
servo tuo.
54. Cantica erant mihi præce-

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
וַאֲשֵׁיבָה 55 תּוֹדֶתְךָ 55.		55. Τὰ ῥήματά σου.
56 כִּי פָקִידְךָ 56.		56. Ὅτι τὰ προτάγματά σου.
59 דַּרְכֵי 'ו' 'Ebr., τὰς ὁδοὺς μου. 59.		59.
וַאֲשֵׁיבָה 63 חֵבֵר אֲנִי לִכְר־אֲשֶׁר יִרְאֶךָ 63.		63. Μίτοχος.
'Ο Σύρος, φίλος. 65 כּוֹבֵב עֲשִׂיתָ עִם-עַבְדְּךָ 65.		65.
68 כּוֹבֵב-אֲחֵה 68.		68
70 כּוֹפֵשׁ כְּחֵלֵב לִבִּם 70.		70. Ἐλιπάνθη ὡς στέαρ ἢ παρ- δια αὐτῶν.
71 כּוֹבְרֵלִי כִרְעִיתִי לְמַעַן אֲלַכֵּךְ 71.		71.
73 יָדֶיךָ עֲשׂוּנִי וְיִכְנֹנֵנִי 73.		73. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἤδρασάν με.
75 וְאֲכַוְנָה עֲנִיתִנִּי 75.		75. Καὶ πίστει ἐκακούγησάς με.
79 יֵשֶׁב־לִי יִרְאֶךָ 79.		79.
83 כְּנֹאֵד בְּקִיטוֹד 83.		85.
85 כִּד-לִי הַיּוֹם שִׁחַחַת 85.		85. Ἐσκαλλόν μοι ὑπερήφανοι βρόχους.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
tua in domo peregrinationum meorum. <i>Hieron.</i> , carmina erant mihī praecepta tua in domo pere- grinationis meae.	stificationes tuae in loco peregrini- tionis meae.	pta tua in loco peregrinationis meae.
55. Legem tuam. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	55. Legem tuam.	55. Verba tua.
56. Quia praecepta tua. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	56. Quia justificationes tuas.	56. Quia praecepta tua.
59. Vias meas. <i>Hebr. int.</i> , <i>et</i> <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	59. Vias meas.	59.
Et converti. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	Et converti.	
65. Socius ego omnibus qui timent te. <i>Hieron.</i> , particeps ego sum om- nium timentium te. <i>Syrus</i> , amicus.	65. Particeps ego sum omnium timentium te.	65. Particeps.
65. Bonum fecisti cum servo tuo. <i>Hieron.</i> , benefecisti servo tuo.	65. Bonitatem fecisti cum servo tuo.	65.
68. Bonus es tu. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	68. Bonus es tu.	68.
70. Impinguatum est velut adeps cor eorum. <i>Hieron.</i> , incrassatum est velut adeps cor eorum.	70. Coagulatum est sicut lac cor eorum.	70. Impinguatum est velut adep- cor eorum.
71. Bonum mihi quod afflictus sui, ut discam statuta tua. <i>Hieron.</i> , bonum mihi quia afflictus sum, ut discerem praecepta tua.	71. Bonum mihi quia humilia- sti me, ut discam justificationes tuas.	71.
73. Manus tuae fecerunt me, et firmaverunt me. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	73. Manus tuae fecerunt me, et plasmaverunt me.	73. Manus tuae fecerunt me, et firmaverunt me.
75. Et vere affixisti me. <i>Hie- ron.</i> , <i>id.</i>	75. Et in veritate tua humilia- sti me.	75. Et fide affixisti me.
79. Convertantur ad me timen- tes te. <i>Hieron.</i> , revertantur ad me qui timent te.	79. Convertantur mihi timen- tes te.	79.
83. Sicut uter in fumario. <i>Hie- ron.</i> , quasi uter in pruina.	83. Sicut uter in pruina.	85.
85. Foderunt mihi superbi fo- veas. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	85. Narraverunt mihi iniqui fa- bulationes.	85. Fodiebant mihi superbi la- queos.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

55. Τούς λόγους σου.
 56. Ὅτι τὰς παραινέσεις σου.
 59.
 Καὶ ἐπέστρεφον.
 63. Συνημμένος ἐγενόμην τοῖς φοβουμένοις σε.
 65. Εὐεργέτησας τὸν δοῦλόν σου.
 68.
 70. Ἐμυαλώθη ὡς στέαρ ἡ καρδία αὐτῶν.
 71. Συνήνεγκέ μοι ὅτι ἐκακώθην ὑπὲρ τοῦ μαθεῖν τὰ προστάγματα σου.
 73. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με, καὶ συναπήρτισάν με.
 75. Ἐκάκωσάς με.
 79. Ἀναστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε.
 83.
 85. Ὑπώρυξάν μοι ὑπερήφανοὶ ὑπόγεια.

SYMMACHUS.

tua in loco peregrinationis meae.

55. Sermones tuos.
 56. Quia hortationes tuas.
 59.
 Et convertebam.
 63. Coniunctus factus sum timentibus te.
 65. Benefecisti servo tuo.
 68.
 70. Medullatum est velut adep cor eorum.
 71. Contulit mihi quia afflictus sum, ut discam praecepta tua.
 73. Manus tuae fecerunt me, et praeparaverunt me.
 75. Amixisti me.
 79. Convertant me timentes te.
 83.
 85. Suffoderunt mihi superbi subterranea.

PATR. GR. XVI.

55. Τὸν νόμον σου.
 56. Ὅτι τὰ δικαιώματά σου. Ἐ, ὅτι τὰ προστάγματα σου.
 59. Τὰς ὁδοὺς σου. *Οἱ ἄλλοι*, τὰς ὁδοῦς μου.
 Καὶ ἐπέστρεψα.
 63. Μίτοχος ἐγώ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε.
 65. Χρηστότητα ἐποίησας μετὰ τοῦ δούλου σου.
 68. Χρηστὸς εἶ σύ. *Οἱ λοιποὶ*, ἀγαθὸς εἶ σύ.
 70. Ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν. Ἄλλος, ἐσκληρύνθη. Ἄλλος, ἀπελιθώθη.
 71. Ἀγαθὸν μοι ὅτι ἐταπεινώσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου.
 73. Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με, καὶ ἐπλάσαν με.
 75. Καὶ ἀληθεῖς ἐταπεινώσάς με.
 79. Ἐπιστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε.
 83. Ὡς ἀσκὸς ἐν πάγῃ. Ἄλλος, ὡς ἀσκὸς ἐν καπνῷ.
 85. Διηγῆσαντό μοι παράνομοι ἀβολεσγίας. Ἐ, ὠρυξάν μοι ὑπερήφανοὶ βοθύνους.

LXX INTERPRETES.

fications tuae in loco peregrinationis meae.

55. Legem tuam.
 56. Quia justificationes tuas. V, quia praecepta tua.
 59. Vias tuas. *Alii*, vias meas.
 Et converti.
 63. Particeps ego sum omnium timentium te.
 65. Bonitatem fecisti cum servo tuo.
 68. Mansuetus es tu. *Reliqui*, bonus es tu.
 70. Coagulatum est sicut lac cor eorum. *Alius*, obduratum est. *Alius*, in lapidem versum est.
 71. Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas.
 73. Manus tuae fecerunt me, et plasmaverunt me.
 75. Et veritate humiliasti me.
 79. Convertant me timentes te.
 83. Sicut uter in pruina. *Alius*, sicut uter in fumo.
 85. Narraverunt mihi iniqui fabulationes. V, foderunt mihi superbi foveas.

55.
 56.
 59.
 63. Μίτοχος.
 65.
 68.
 70.
 71. Ἀγαθὸν μοι ὅτι ἐταπεινώσάς με, ὅπως ἂν μάθω τὰ δικαιώματά σου.
 73.
 75.
 79. Ἀναστρεψάτωσάν με οἱ φοβούμενοί σε.
 83.
 85.

THEODOTIO.

pta tua in loco peregrinationis meae.

55.
 56.
 59.
 63. Particeps.
 65.
 68.
 70.
 71. Bonum mihi quia humiliasti me, ut discam justificationes tuas.
 73.
 75.
 79. Convertant me timentes te.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

91	כי הכל עבדיך	91.
93	לא - אשכח פקדיך	93.
95	קד	95.
96	לכל - תמלה ראיתי קך רהבה	96.
98	כי לעולם היא - לי	98.
100	מוקניב אתבוננ כי פקדיך נצחתי	100.
101	כלאתי רגלי	101.
109	נפשי בנפי המייד	109.
112	עקב	112.
116	כאמרתך	116.
118	סלית כל - שגים מחקך בי - שקר ותרימותם	118.
119	סגים השבת מל - רשעי - ארץ	119.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

91. Quia omnes servi tui. *Hieron.*, quia omnia serviunt tibi.

93. Non obliviscar præceptorum tuorum. *Hieron.*, *id.*

95. Expectaverunt. *Hieron.*, *id.*

96. Omnis consummationis vidi finem: latum præceptum tuum valde. *Hieron.*, omnis consummationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis.

98. Quia in sæculum ipsum mihi. *Hieron.*, quia in sempiternum hoc est mihi.

100. Præ senibus prudens ero, quia præcepta tua custodivi. *Hieron.*, super senes intellexi: quia præcepta tua servavi.

101. Prohibui pedes meos. *Hieron.*, *id.*

109. Anima mea in vola mea indesinenter. *Hieron.*, anima mea in manu mea semper.

112. In finem usque. *Hieron.*, propter æternam retributionem.

116. Secundum verbum tuum. *Hieron.*, *id.*

118. Conculcasti omnes errantes a mandatis tuis, quia mendacium dolo's eorum. *Hieron.*, abjecisti omnes qui aversantur præcepta tua: quia injusta cogitatio eorum.

119. Scorias cessare fecisti omnes impios terræ. *Hieron.*, quasi scorium computasti omnes impios terræ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

91.

93.

95.

96.

98.

100.

101.

109.

112.

116.

118.

119.

ΑΚΥΛΑΣ

91.	"Οτι τα σύμπαντα δοῦλα εἰ.
93.	Ὁκ ἐπιλήσμαι τῶν προσταγμάτων σου.
95.	Προσεδέκτισαν.
96.	Τῇ πάση συντελέσει.
98.	"Οτι εἰς τὸν αἰῶνα αὐτῆ μα.
100.	'Απὸ τῶν πρεσβυτέρων κατανοήσω, ὅτι προσταγμάτων σου ἐτήρησα.
101.	Ἐἴρξα πόδας μου.
109.	'Η ψυχὴ μου ἐν ταρσῶ μου ἐνδεδεχῶς.
112.	
116.	Τῷ ῥήματι σου.
118.	'Απεσκόλησας πάντας τοὺς ἀποστρεφόμενους ἀπὸ ἀκριβασμῶν, ὅτι ψευδεῖς συνεπιθέσεις αὐτῶν.
119.	Στέμψα διελόγισα πάντας ἀσεβεῖς τῆς γῆς.

VULGATA LATINA.

91. Quoniam omnia serviunt tibi.

93. Non obliviscar justificationes tuas.

95. Expectaverunt.

96. Omnis consummationis vidi finem: latum mandatum tuum nimis.

98. Quia in æternum mihi est.

100. Super senes intellexi: quia mandata tua quæsi.

101. Prohibui pedes meos.

109. Anima mea in iocubus meis semper.

112. Propter retributionem.

116. Secundum eloquium tuum.

118. Sprevisisti omnes discedentes a iudiciis tuis, quia injusta cogitatio eorum.

119. Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ.

AQUILA.

91. Quoniam omnia serviunt tibi.

93. Non obliviscar præceptorum tuorum.

95. Expectaverunt.

96. Omni consummationi.

98. Quia in sæculum ipsum mihi.

100. A senioribus intelligam, quia præcepta tua custodivi.

101. Prohibui pedes meos.

109. Anima mea in vola mea indesinenter.

112.

116. Dicto tuo.

118. Palis confixisti omnes errantes a statuto, quia mendaces doli eorum.

119. Vinacca reputasti omnes impios terræ.

91. Ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά.
 95. Οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν ἐντολῶν σου.
 95. Προσεδόκησαν.
 96. Πάσης κατασκευῆς εἶδον πέρας, εὐρύχωρος ἡ ἐντολή σου σφόδρα.
 98. Διὸ εἰς τὸν αἰῶνα αὕτη μοι.
 100. Γερόντων συνετώτερος ἔγενόμην, ὅτι τὰς παραινέσεις σοι διετήρησα.
 101.
 109. Ἡ ψυχὴ μου μετὰ χεῖρά μου διαπαντός.
 112. Δι' ἀνταπόδοσιν.
 116. Κατὰ τὸν λόγον σου.
 118. Ἀπήλαξας πάντας τοὺς βεβηθόμενους ἀπὸ τῶν προσταγμάτων σου, ματαία γὰρ πάντα ἡ δουλοσύνη αὐτῶν.
 119. Σκωρίαν ἐλογίσω πάντας πρᾶνόν μου τῆς γῆς.

SYMMACHUS.

91. Quoniam omnia serviunt tibi.
 95. Non obliviscar mandatorum tuorum.
 95. Expectaverunt.
 96. Omnis apparatus vidi finem, spatiosum præceptum tuum valde.
 98. Quapropter in æternum ipsum mihi.
 100. Senibus prudentior factus sum, quia adhortationes tibi custodivi.
 101.
 109. Anima mea post manum meam semper.
 112. Propter mercedem.
 116. Secundum verbum tuum.
 118. Redarguisti omnes removens se a mandatis tuis: inanis enim omnis dolus eorum.
 119. Scortiam reputasti omnes iniquos terræ.

91. Ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά.
 95. Οὐ μὴ ἐπιλάβωμαι τῶν δικαιοματίων σου.
 95. Ὑπέμειναν.
 96. Πάσης συντελείας εἶδον πέρας, πλατεῖα ἡ ἐντολή σου σφόδρα.
 98. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα ἐμὴ ἔστι.
 100. Ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, ὅτι τὰς ἐντολάς σου ἐξεζήτησα. Ἐ', ἀπὸ πρεσβυτέρων κατανοήσω, ὅτι προσταγμάτων σου ἐφύλαξα. Ἐ' ἄλλως, ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, ὅτι τὰ προσταγμάτων σου ἐφύλαξα.
 101. Ἐχώλυσά τοὺς πόδας μου. Ἐ', ᾄ', id.
 109. Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ μου διαπαντός. Ἐ', ἡ ψυχὴ μου ἐν χειρὶ μου.
 112. Δι' ἀντάμειψιν.
 116. Κατὰ τὸ λόγιόν σου.
 118. Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς ἀποστατοῦντας ἀπὸ τῶν δικαιοματίων σου, ὅτι ἄδικον τὸ ἐνθύμημα αὐτῶν. Ἐ', ἐξουδένωσας πάντας τοὺς πλανωμένους ἀπὸ τῶν ἀκριθασμάτων σου, ὅτι ἄδικον τὸ ἐπιθύμημα αὐτῶν.
 119. Παραβαίνοντας ἐλογισάμην πάντας τοὺς ἁμαρτωλοὺς τῆς γῆς. Ἐ', εἰς οὐδὲν διέκοψας πάντας τοὺς ἀσεβεῖς τῆς γῆς.

LXX INTERPRETES

91. Quoniam omnia serviunt tibi.
 95. Non obliviscar justificationes tuas.
 95. Sustinuerunt.
 96. Omnis consummationis vidi finem: latum præceptum tuum valde.
 98. Quia in sæculum meum est.
 100. Super senes intellexi, quia mandata tua quæsi. V, a senioribus intelligam, quia præcepta tua servavi. V aliter, super senes intellexi, quia præcepta tua servavi.
 101. Impedivi pedes meos. V, VI, idem.
 109. Anima mea in manibus meis semper. V, anima mea in manu mea.
 112. Propter retributionem.
 116. Secundum eloquium tuum.
 118. Sprevisi omnes discerentes a judiciis tuis, quia injusta cogitatio eorum. V, sprevisi omnes aberrantes a mandatis tuis, quia iniquum desiderium eorum.
 119. Prævaricantes reputavi omnes peccatores terræ. V, in nihilum disseccuisti omnes impios terræ.

91. Ὅτι τὰ σύμπαντα δοῦλα σά.
 95.
 95. Προσεδόκησαν.
 96.
 98. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνά μοι.
 100. Ἀπὸ πρεσβυτέρων κατανοήσω, ὅτι προσταγμάτων σου ἐφύλαξα. Ἄλλως, ὑπὲρ πρεσβυτέρους συνῆκα, ὅτι τὰ προσταγμάτων σου ἐφύλαξα.
 101. Ἐχώλυσά τοὺς πόδας μου.
 109. Ἡ ψυχὴ μου ἐν ταῖς χερσὶ μου διαπαντός.
 112.
 116. Κατὰ τὸν λόγον σου.
 118. Ἐξουδένωσας πάντας τοὺς πλανωμένους ἀπὸ τῶν ἀκριθασμάτων σου, ὅτι ἄδικον τὸ ἐπιθύμημα αὐτῶν.
 119. Εἰς οὐδὲν διέκοψας πάντας τοὺς ἀσεβεῖς τῆς γῆς.

THEODOTIO.

91. Quoniam omnia serviunt tibi.
 95.
 95. Expectaverunt.
 96.
 98. Quia in sæculum mihi.
 100. A senioribus intelligam, quia præcepta tua servavi. Aliter, super senes intellexi, quia præcepta tua servavi.
 101. Impedivi pedes meos.
 109. Anima mea in manibus meis semper.
 112.
 116. Secundum verbum tuum.
 118. Sprevisi omnes aberrantes a mandatis tuis, quia iniquum desiderium eorum.
 119. In nihilum disseccuisti omnes impios terræ.

TO EBPAIKON.

- 120 סמך מפרך בשׁו
121 עשיתי משפט
בל- תניחני לעשקי
122 ערב עבך לטוב
126 עת לעשות ליהוה

הפרך תורך

136 על לא- שמך תורך.

139 צבחתני קנאתי

143 צר- ומצוק מצאני מצותך
שעשיתי

149 במשפטך חני

150 קרב רדפי

152 קדם ידעתי בעדותך

154 ריבה ריבי
והאלני

VERSIO HEBRAICI TEXT.

120. Horruit a pavore tuo caro mea. *Hieron.*, horripilavit a timore tuo caro mea.

121. Feci iudicium. *Hieron.*, *id.*

Ne permittas me opprimentibus me. *Hieron.*, ne derelinquas me his qui calunniantur me.

122. Fidejube servo tuo in bonum. *Hieron.*, sponde pro servo tuo in bonum.

126. Tempus faciendi Domino. *Hieron.*, tempus est ut facias, Domine.

Dissipaverunt legem tuam. *Hieron.*, *id.*

136. Propterea quod non custodierunt legem tuam. *Hieron.*, quia non custodierunt legem tuam.

139. Succidit me zelus meus. *Hieron.*, consumpsit me zelus meus.

143. Afflictio et angustia invenerunt me: praecepta tua delectationes meae. *Hieron.*, tribulatio et angustia invenerunt me: mandata tua meditatio mea.

149. Secundum iudicium tuum vivifica me. *Hieron.*, *id.*

150. Appropinquerunt persequentes me. *Hieron.*, appropinquerunt persecutores mei.

152. A principio cognovi de testimoniis tuis. *Hieron.*, *id.*

154. Contende contentionem meam. *Hieron.*, judica causam meam.

Et redime me. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶ γράμματα.

120.
121.
122.
126.

136.

139.

143.

149.

150.

152.

154.

VULGATA LATINA.

120. Confige timore tuo carnes meas.

121. Feci iudicium.

Ne tradas me calumniantibus me.

122. Suscipe servum tuum in bonum.

126. Tempus faciendi, Domine.

Dissipaverunt legem tuam.

136. Quia non custodierunt legem tuam.

139. Tabescere me fecit zelus meus.

143. Tribulatio et angustia invenerunt me: mandata tua meditatio mea est.

149. Secundum iudicium tuum vivifica me.

150. Appropinquerunt persequentes me.

152. Initio cognovi de testimoniis tuis.

154. Judica iudicium meum.

Et redime me.

ΑΚΥΛΑΣ.

120. Ἠλώθη ἀπὸ πτοήσεως ἡ σάρξ μου.
121. Ἐποίησα κρίσιν.

Μὴ ἀφῆς με τοῖς συκοφαντοῦσί με.
122. Ἐγγύησαι....

126.

Ἠχύρωσαν τὸν νόμον σου.

136.

139. Ἐξώλεσάν με ὁ ζῆλος σου.

143. Θλιμὸς καὶ συναγῆ εὐρή με...

149. Κατὰ κρίσεις σου ζῶωσι με.

150.

152. Ἀρχῆθεν ἔγνων ἀπὸ τῶν μαρτυριῶν σου.

154. Δίκασαι δικασίαν μου.

Καὶ ἀγγίξτευσον με.

AQUILA.

120. Confixa est a consternatione caro mea.

121. Feci iudicium.

Ne dimittas me calumniantibus me.

122. Fidejube...

126.

Abrogaverunt legem tuam.

136.

139. Perdidit me zelus tuus.

143. Afflictio et angustia invenerunt me...

149. Secundum iudicia tua vivifica me.

150.

152. A principio cognovi de testimoniis tuis.

154. Judica causam meam.

Et jure propinquitatis redime me.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

120. Ὁρθοτριχεῖ ἀπὸ φόβου σου ἡ σὰρξ μου.
 121. Ἐποίησα τὰ κρίματά σου.
 122. Ἀνάδεξαι με εἰς ἀγαθὸν τὸν δοῦλόν σου.
 126. Καιρὸς πρᾶξαι τῷ Κυρίῳ.
 Ὅταν δισκαδανύουσι τὸν νόμον σου.
 136. Περὶ τῶν μὴ φυλασσόντων τὸν νόμον σου.
 139. Ἀπεισιώπησέν με ἡ ζήλωσίς σου.
 143. Θλίψεις καὶ ἐγκακῆσεις καταβῶν με· αἱ δὲ ἐντολαὶ ἔτερπόν με.
 149. Ἀναζώωσόν με.
 150. Ἔσπευσαν οἱ διώκοντές με.
 152. Τὰ ἀπ' ἀρχῆς ἔγνων ἀπὸ τῶν μαρτυριῶν σου.
 154. Ὑπερδίκησον τῆς δίκης μου.

SYMMACHUS.

120. Horripilat a timore tuo caro mea.
 121. Feci judicia tua.
 122. Suscipe me in bonum servum tuum.
 126. Tempus faciendi Domino.
 Quando dissipant legem tuam.
 136. Circa eos qui non custodiunt legem tuam.
 139. Tacere me fecit zelus tuus.
 143. Tribulationes et vexationes comprehenderunt me. Præcepta autem delectabant me.
 149. Reviviscero fac me.
 150. Festinaverunt persequentes me.
 152. Quas a principio novi a testimoniis tuis.
 154. Judica pro causa mea.

Ο΄.

120. Καθήλωσον ἀπὸ τοῦ φόβου σου τὰς σάρκας μου.
 121. Ἐποίησα κρίμα. Ε', Γ', ἐποίησα κρίσιν.
 Μὴ παραδῶς με τοῖς ἀδικαῖσι με.
 122. Ἐνδεξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθόν.
 126. Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ. Ἄλλος, καιρὸς καταρθώσεως, Κύριε.
 Διεσκέδασαν τὸν νόμον σου. Ἄλλ., ὅτι διεσκόρπισαν. Ε', Γ', διεσκέδασαν.
 136. Ἐπαὶ οὐκ ἐφύλαξαν τὸν νόμον σου.
 139. Ἐξέτηξέ με ἡ ζήλός σου.
 143. Θλίψεις καὶ ἀνάγκαι εὐρόσάν με· αἱ ἐντολαὶ σου μελέτη μου.
 149. Κατὰ τὸ κρίμά σου ζῆσόν με.
 150. Προσῆγγισαν οἱ καταδιώκοντές με.
 152. Κατ' ἀρχάς ἔγνων ἐκ τῶν μαρτυριῶν σου.
 154. Κρίνον τὴν κρίσιν μου. Καὶ λύτρωσαί με.

LXX INTERPRETES.

120. Confige timore tuo carnes meas.
 121. Feri judicium. V, VI, id.
 Ne tradas me in dentibus me.
 122. Suscipe servum tuum in bonum.
 126. Tempus faciendi Domino. Alius, tempus correctionis, Domine.
 Dissipaverunt legem tuam. Al., quia dissipaverunt. V, VI, dissipaverunt.
 136. Quia non custodierunt legem tuam.
 139. Tabescere me fecit zelus tuus.
 143. Tribulationes et angustiae invenerunt me: mandata tua meditatio mea.
 149. Secundum judicium tuum vivifica me.
 150. Appropinquaverunt persequentes me.
 152. Initio cognovi de testimoniis tuis.
 154. Judica judicium meum.

Et redime me

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

120. Καθήλωσαν ἐκ τοῦ φόβου σου ἡ σὰρξ μου.
 121.
 122. Ἐγγύησαι....
 126.
 136.
 139.
 143. Θλίψεις καὶ στενωπὸν εὐρόν με, αἱ ἐντολαὶ σου τέρπνόστις μου.
 149. Ζῆσόν με.
 150.
 152.
 154. Δίκασον τὴν δίκην μου.

THEODOTIO.

120. Confixit se ex timore tuo caro mea.
 121.
 122. Fidejube...
 126.
 136.
 139.
 143. Afflictio et angustia invenerunt me: præcepta tua delectatio mea.
 149. Vivere fac me.
 150.
 152.
 154. Judica causam meam.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYΛAΣ.
יְהוָה כְּשֶׁפַחַי 156	156.	156. Κατὰ κρίσεις σου ζώων με.
בְּדִים 158	158.	158. Ἀσυνθετοῦντας.
וְשָׁנָה 163	163.	163. Ψευδὸς ἐμίσησα.
יְהוָה עָבַד 164	164.	164.
יְהוָה יְהוָה 170	170.	Ἵμνησά σε. 170. . . .
יְהוָה 173	173.	173. Ἐξελεξάμην.
יְהוָה 174	174.	174. Ἐξειχόμην.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
156. Secundum judicia tua vivifica me. <i>Hieron., id.</i>	156. Secundum iudicium tuum vivifica me.	156. Secundum judicia tua vivifica me.
158. Prævaricatores. <i>Hieron., prævaricatores tuos.</i>	158. Prævaricatores.	158. Prævarican'tes.
163. Mendacium odio habui. <i>Hieron., id.</i>	163. Iniquitatem odio habui.	163. Mendacium odio habui.
Dilexi. <i>Hieron., id.</i>	Dilexi.	164.
164. Septies. <i>Hieron., id.</i>	164. Septies.	
Laudavi te. <i>Hieron., id.</i>	Laudem dixi tibi.	Laudavi te
170. Deprecatio mea. <i>Hieron., id.</i>	170. Postulatio.	170. Oratio mea.
173. Elegi. <i>Hieron., id.</i>	173. Elegi.	173. Elegi.
174. Desideravi. <i>Hieron., id.</i>	174. Concupivi.	174. Mibi vendicavi.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVIII.

- V. 1. Ἄλλος, ἀμύπητοι. Coislín. unus.
- V. 9. Σ., ἐν τίνι λαμπρυνεῖ νεώτερος etc. Coislímanus unus atque Drusius. Regius autem unus sic habet, διὰ τίνος λαμπρυνεῖ νέος;
- V. 18. Σ., τεράστια. Drusius.
- V. 20. Ἄ., ἐπεπόθησεν etc. Drusius.
- V. 23. Ἄ., ὁ δὲ δούλος σου etc. Hæc prodeunt ex Coislíniano ix vel x sæculi. Notandum autem est, ubi vox רַחֵם vel etiam רַחֵם occurrit, in altero Coislíniano notari in margine ἀκριδάσμα, πρόσταγμα, si in plurali, ἀκριδάσματα, προστάγματα.
- V. 24. Σ., ὡς ἄνδρες etc. Ex eodem.
- V. 27. Ἄλλος, καὶ μεριμνήσω. Colbertinus σιτηρῶς scriptus.
- V. 28. Regius unus ex Origene, ἡ πέμπτη καὶ ἡ ἕκτη ἔκδοσις τῆ, ἔσταξεν ἡ ψυχὴ μου, περιέχει, παρὰ δὲ τῷ Συμμάχῳ, κατέσταξεν ἡ ψυχὴ μου. Hilarius vero in Psalmos: Nonnulli pro eo quod ab illis (LXX) dictum est, ἐνύσταξεν ἡ ψυχὴ μου, posuerunt, ἔσταξεν ἡ ψυχὴ μου. Quidam autem ex illis non ἐνύσταξεν, sed κατέσταξεν transtulit: et aliud, ἐνύσταξεν, aliud, ἔσταξεν, aliud, κατέσταξεν significare intelligitur. Corderius Aquilæ tribuit.
- V. 29. Ἄ., ὄδον ψευδ-. Aquilæ et Symmachii lectiones exhibet Eusebius.
- V. 33. Ἄ., θ., φώτισσον etc. Theodoretus, codex unus et Drusius.
- V. 35. Ἄ., ὅτι ἐν αὐτῇ etc. Drusius.
- V. 39. Ἄ., θ., ὃν ὑπέσ- etc. Theodoretus, unus Reg. qui etiam Theodotioni tribuit, et Drusius.
- V. 41. Ἄ., θ., κατὰ τὸ λόγιόν σου etc. Drusius.
- V. 49. Ἄ., μνήσθητι. Hæc lectiones prodeunt ex Corderio.
- V. 54. Ἄ., Σ., θ. Sic Colbertinus unus, et Theodoretus. Suspicio autem in eorum interpretatione legendum esse ἐν οὐρανῷ, non ἐν τόπῳ.
- V. 55. Ἄ., τὰ ῥήμ- etc. Ex Coislín. num. 48. Suspectum.
- V. 56. Ἄ., Ε', ὅτι τὰ προσ-. Ex eodem.
- V. 59. Theodoretus, ὁ Ἑβραῖος καὶ οἱ λοιποὶ τὰς ὁδοὺς μου, ἔχει, ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἄλλοι ἑρμηνεύσαν ἐρμηνευτάι, καὶ οἱ Ο' ἐν τῷ Ἑξαπλῷ. Hebraeus, vias meas, habet. Sic etiam alii interpretes transtulerunt, et LXX in Hexaplo. Coislímanus, Ἄ., θ., Ο', τὰς ὁδοὺς σου. Σ., Ε', Γ', τὰς ὁδοὺς μου.
- Ibid. Σ., καὶ ἐπέστρεψον. Drusius.
- V. 63. Σ., συνημμέρος etc. Has lectiones mutuumur ex duobus Regiis, et ex Theodoro.
- V. 65. Σ., εὐεργέτησας etc. Eusebius et Drusius.
- V. 68. Οἱ λοιποὶ, ἀγαθὸς etc. Colbert. unus et Eusebius.
- V. 70. Ἄλλος, ἐσκληρύνθη etc. Drusius.
- Ibid. Ἄ., ἐλιπάνθη etc. Sic ex duobus mas., uno Regio, alio Colbertino atque ex Eusebio.
- V. 71. Σ., συνήνεγκς etc. Drusius.
- V. 75. Ἄ., αἱ χεῖρές σου etc. Ex uno Regio.
- V. 75. Ἄ., καὶ πίστει etc. Coislín. num. 48.
- V. 79. Σ., θ., ἀναστρεψάτωσαν. Sic Regius unus et Theodoretus.
- V. 83. Ἄλλος, ὡς ἀσὸς ἐν καπνῷ. Corderius.
- V. 85. Ἄ., ἐσκαλλον etc. Drusius.
- V. 91. Ἄ., Σ., Ο', θ., ὅτι τὰ etc. Drusius.
- V. 93. Ἄ., οὐκ ἐπιλ- etc. Coislín. num. 48.
- V. 95. Σ., θ., προσεδόκησαν. Theodoretus et duo Regii. Corderius etiam Aquilæ adscribit.
- V. 96. Σ., πάσης κατασ- etc. Ex duobus Regiis et ex Theodoro.
- V. 98. Ἄ., ὅτι εἰς τὸν etc. Drusius.
- V. 100. Ἄ., ἀπὸ τῶν πρεσβ- etc. Coislín. n. 48, qui etiam Theodotionis aliam interpretationem adfert. Σ., γερόντων etc. Regius unus, qui θ. et Ε' interpretationem adjicit. Sed mendose fortasse θ. præposuit; nam Theodotionis alteram versionem præfert Coislínianus.
- V. 101. Ἄ., εἰρῆα etc. Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
156.	156. Κατὰ τὸ κρίμα του ζῆσόν με.	156.
158. Ἄθετοῦντας.	158. Ἄσυνετοῦντας. Ε', ἀθετοῦντας. Γ', ἀσυνθετοῦντας.	158. Ἄσυνθετοῦντας.
163. Ψεῦδος ἐμίσησα.	163. Ἄδικίαν ἐμίσησα.	163.
164.	Ἠγάπησα. Ε', <i>id.</i>	
Ἦμνησά σε.	164. Ἐπτάκις. Ἄλλοι, κλειστάκις.	164.
170. . . .	Ἦνεσά σε.	
173. Εἰλόμην.	170. Ἀξίωμα μου. Ἄλλος, ἡ δέησίς μου.	170.
174. Ὑπερεπεθύμησα.	173. Ἠρετισάμην.	173. Ἐξελεξάμην.
SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
156.	156. Secundum iudicium tuum vivifica me.	156.
158. Prævaricantes.	158. Insensatos. V, VI, prævaricantes.	158. Prævaricantes.
163. Mendacium odio habui.	163. Iniquitatem hodie habui.	163.
164.	Dilexi. V, <i>id.</i>	
Laudavi te.	164. Septies. <i>Alii</i> , sæpissime.	164.
170. Supposito.	170. Dignitas, <i>vel melius</i> , postulatō mea. <i>Alius</i> , deprecatio mea.	170.
173. Elegi.	173. Elegi.	173. Elegi.
174. Supra modum desideravi.	174. Concupivi. V, VI, <i>id.</i>	174. Concupivi.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXVIII.

V. 109. Ἄ., ἡ ψυχὴ μου etc. Drusius. Vocem ἐνδελχῶς ad Aquilam, et διαπαντός ad Symmachium adjicit Coislin. num. 48. Edit. Rom., ἐν ταῖς χερσὶ σου, *in manibus tuis*. [Origenes in Opp., tom. II, pag. 809 ed. Paris., Aquilæ nobis interpretationem suppeditat alterius hujus versus partis, quæ est : ἡ ψυχὴ καὶ τὸ πνεῦμα, et legis tuæ non sum oblitus. Præterea ibidem Symmachi et Quintæ, necnon Aquilæ, ectiones ab eis differunt quas hic edidit Montf. Hæcce autem habet Origenes : Ὁ δὲ Ἀκύλας οὕτω Ὑψὴ μου ἐν ταρσῶ μου ἐνδελχῶς καὶ διηρηκῶς, καὶ νόμον σου οὐκ ἐπελαθόμην· ὁ δὲ Σύμμαχος, ἡ ψυχὴ μου μετὰ χερσὶς μου διαπαντός· ἡ δὲ πέμπτη ὁμοίως τοῖς ἐβδομήκοντα, *Quinta autem eodem modo ac LXX.* DRACH.]

V. 112. Σ., δι' ἀνταπόδοσιν. Sic codex unus.

V. 116. Ἄ., τῶ βήματι σου etc. Drusius.

V. 118. Ἄ., ἀπεσκολόπισας etc. Has omnes lectiones mutuamur ex Drusio et ex Regio uno, qui postremus extremam partem versionis Aquilæ, Quintæ tribuit sic, Ε', ὅτι ψευδεῖς συνεπιθέσεις αὐτῶν.

V. 119. Ἄ., στέμφυλα etc. Drusius, Regii duo et Theodoretus. Omnes interpretes legerunt ΓΩΠΠ.

V. 120. Ἄ., ἠλώθη etc. Drusius.

V. 121. Ἄ., Ε', Γ', ἐποίησα etc. Drusius.

Ibid. Ἄ., μὴ ἀφήσῃ etc. Eusebius et duo Regii.

V. 122. Ἄ., Θ., ἐγγύησαι etc. Ex Theodoro et Regio uno.

V. 126. Σ., καιρὸς πρᾶξαι etc. Drusius male, κρᾶξαι. Ἄλλος, καιρὸς κατορθώσεως etc. Corder.

Ibid. Ἄ., ἠύρωσαν etc. Drusius. [Apud Origenem in opp. tom. II, pag. 811, sic variat lectio Symmachi : ὅτι σκαδανώσῃ. DRACH.]

V. 136. Σ., περὶ τῶν etc. Regius unus. [Adde Origenem qui in opp. pag. 813, tradit Symmachi versionem integri hujus versus. Ὁ Σύμμαχος, inquit, οὕτω διαίρεσιν ὑδάτων κατέδυσαν οἱ ὀφθαλμοί

μου περὶ τῶν etc. Primum comma versus nostri sic sonat Hebraice : יָנַי יַדְדִי בְיַמֵּי רִבּוֹ, *riuos aquarum demiserunt oculi mei*. DRACH.] Ed. Rom. ἐφύλαξα, *custodini*.

V. 159. Ἄ., ἐξώλασεν etc. Drusius.

V. 143. Σ., θλίψεις etc. Eusebius et Colb. unus. Sed Coislin. num 48 habet, Σ., θλίψις καὶ ἐγκάκωσις. [Secundum catenam Patrum Gr. legendum ἐκκακώσεις, secundum vero Origenem, opp. t. II, p. 815, legendum κακώσεις. DRACH.] Et Aquilæ versionem, Ἄ., Ὀλιμυδς etc. adfert. [Lacuna qua hic laborat Aquilæ versio, apud Origenem, ibidem, sic expletur : αἱ ἐντολαὶ σου ἀπόλαυσίς μου, *præcepta tua oblectatio mea*. DRACH.]

V. 149. Ἄ., κατὰ κρίσεις etc. Drusius.

V. 150. Σ., ἔσπευσαν etc. Idem.

V. 152. Ἄ., ἀρχήθεν etc. Coislin. num. 48.

V. 154. Ἄ., δίκασαι. Idem.

Ibid. Ἄ., καὶ ἀγγιστευσόν με. Corder.

V. 156. Ἄ., κατὰ κρίσεις etc. Idem.

V. 158. Ἄ., Θ., Γ', ἀσυνθετοῦντας etc. Idem.

V. 163. Ἄ., Σ., ψεῦδος ἐμίσησα. Coislin. unus.

Ibid. Ο', Ε', ἠγάπησα. Coislin. alter.

V. 164. Ἄλλος, κλειστάκις. Theodoretus.

Ibid. Ἄ., Σ., Ἦμνησά σε. Drusius.

V. 170. Ἄ., oratio mea. S., supposito.... Hæc Latine tantum effert Drusius, legendum forte *suppositio*, quod ex voce Græca ὑπόθεσις, expressum videtur. [Aquilæ ut et Symmachi Græca verba tradit idem Origenes, *ibid.*, p. 817 : Ὁ μὲν Ἀκύλας, δέησίς μου, ὁ δὲ Σύμμαχος, *ἰκσῖτα μου, εἰρήκασιν*, l. e. ἡ Aquilæ quidem *oratio mea*, Symmachus vero, *supplicatio mea*, expresserunt. De verbo *supplicatio* emersit mendum *supposito*. DRACH.] Ἄλλος, ἡ δέησις, sic Colbert. unus.

V. 175. Ἄ., Θ., ἐξελεξ- etc. Sic duo Regii et Theodoretus.

V. 174. Ἄ., ἐξελεξάμην etc. Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS CXIX.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

- 1. Ὡδή εἰς τὰς ἀναβάσεις.
- 2.
- 3.
- 4 Βέλη τοῦ δυνάστου ἠχόνηται μετὰ ἀνθρώπων ἐστοιχασμένων.
- 5.
- 7. Ὅτε ἐλάλουν αὐτοῖς πολεμικῶς.

- 1. Ὡδή τῶν ἀναβαθμῶν. Ἄλλος, ὡδή τῆς ἀναβάσεως. Γ', ὡδή εἰς τὰς ἀναβάσεις.
- 2. Ἄπο χειλέων ἀδίκων. Ἄλλος, ἀπο χειλούς ψευδοῦς.
- 3. Τί δοθεῖ σοι καὶ τί προσθεῖ σοι πρὸς γλώσσαν δολίαν; Ἄλλος, τί παρέξει σοι, ἢ τί προσθήσει σοι γλώσση δολία; Ἄλλος, τί δώη σοι καὶ τί προσθεῖ σοι γλώσσαν (αἰ. γλώσσα) κατ' ἐπιθέσεως;
- 4. Τὰ βέλη τοῦ δυνατοῦ ἠχονήματα σὺν τοῖς ἀνθρώποις ἐρημικοῖς.
- 5. Ὁμοί ὅτι ἡ παροιμία μου ἐμακρύνθη. Ἄλλος, ὅμοι ὅτι παροικῶν παρείληκυσα. Ἄλλος, ὅτι προσήλυτεύσα ἐν μακρυσμῷ.
- 7. Ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμουν με δωρεάν.

- 1. Ἄσμα τῶν ἀναβάσεων.
- 2.
- 3.
- 4. Βέλη τοῦ δυνάστου ἠχόνηται μετὰ ἀνθρώπων ἐστοιχασμένων.
- 5.
- 7. Ὅταν ἐλάλουν αὐτοῖς, ἐπολέμησάν με.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

- 1. Canticum in ascensus.
- 2.
- 3.
- 4. Sagittæ potentis acutæ sunt cum carbonibus aggestis.
- 5.
- 7. Cum loquebar ipsis hostiliter.

- 1. Canticum graduum. *Alius*, canticum ascensus. VI, canticum in ascensus.
- 2. A labiis iniquis. *Alius*, a labio mendaci.
- 3. Quid detur tibi, aut quid apponatur tibi ad linguam dolosam? *Alius*, quid præbebit tibi, aut quid addeat tibi lingua dolosa? *Alius*, quid dederit tibi, aut quid apposuerit tibi lingua secundum dolum?
- 4. Sagittæ potentis acutæ cum carbonibus desolatoriis.
- 5. Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est. *Alius*, hei mihi quia peregrinans atraxi. *Alius*, quia proselytus fui longo tempore.
- 7. Cum loquebar illis, impugnabatur me gratis.

- 1. Canticum ascensuum.
- 2.
- 3.
- 4. Sagittæ potentis acutæ sunt cum carbonibus aggestis.
- 5.
- 7. Cum loquebar illis, impugnabant me.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXIX.

Theodotioni tribuit Martianæus, Drusius vero quasi incerti interpretis adfert.
V. 5. Ἄλλος, ὅμοι etc. Regius unus itemque

Drusius, qui legit μακρυσμῷ, male.
V. 7. Ἄ., ὅταν etc. Sic Drusius et mss.

PSALMUS CXX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

1. Ἦρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, ὅθεν ἤξει ἡ βοήθειά μου. Ἄλλος, πῶς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὄρη, πόθεν ἤξει ἡ βοήθειά μου;

1.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1.

1. Levavi oculos meos in montes, unde veniet auxilium mihi. *Alius*, levo oculos meos in montes, unde veniet auxilium meum?

1.

TO EBPAIKON.

אל-יתן למוט רגלך 5

צלך 5
על-יד ימינך

8 ימינך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

5. Non dabit ad nutandum pedem tuum. *Hieron.*, non det in commotionem pedem tuum.

5. Umbra tua. *Hieron.*, protectio tua.

Super manum dexteram tuam. *Hieron.*, id.

8. Et intrare tuum. *Hieron.*, introitum tuum.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

5.

5.

8.

VULGATA LATINA.

5. Non det in commotionem pedem tuum.

5. Protectio tua.

Super manum dexteram tuam.

8. Introitum tuum.

AKYAAΣ.

3. Μη δῶης εἰς σφαλμὲν ποδῶ σου.

5.

8.

AQUILA.

3. Ne dederis ad lapsam pedes tuos.

5.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXX.

V. 1. Vide ad psalm. cxix pro titulo hujus et sequentium.

Ibid. Ἄλλοι, ἀρω etc. Sic Reg. unus ex Chry-

sostomo.

V. 3. Ἄ., μὴ δῶης etc. Drusus.

PSALMUS CXXI.

TO EBPAIKON.

1 שְׂכַחְתִּי בְּאֵזְרֵי לֵי בֵית יְהוָה נָדָךְ

2 עַמְדוֹתָי הֵיוּ רַגְלָיו בְּשַׁעֲרֵי יְרוּשָׁלַם

3 יְרוּשָׁלַם הַבְּנוּיָה כְּעִיר שְׁתַּבְּרָה-לָהּ יָדָךְ

4 שָׁמַע עַל שְׁבָטִים
6 שָׁאֵל שְׁלוֹם יְרוּשָׁלַם

יְשׁוּעָתְךָ אֱדַבֵּר

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

1.

2.

3.

4.

6.

AKYAAΣ.

1.

2.

3.

4. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν οὐκ ἔτι πύργου.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Lætatus sum in dicentibus mihi : Domum Domini ibimus. *Hieron.*, lætatus sum eo quod dixerint mihi : In domum Domini ibimus.

2. Stantes fuerunt pedes nostri in portis tuis, Jerusalem. *Hieron.*, stantes erant pedes nostri in portis tuis Jerusalem.

3. Jerusalem ædificata ut civitas, quæ juncta est sibi simul. *Hieron.*, Jerusalem quæ ædificatur ut civitas, cujus participatio ejus simul.

4. Quia illuc ascenderunt tribus. *Hieron.*, quia ibi ascenderunt tribus.

6. Postulate pacem Jerusalem. *Hieron.*, rogate pacem Jerusalem.

Quieti erunt diligentes te. *Hieron.*, sit bene his qui diligunt te.

VULGATA LATINA.

1. Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi : In domum Domini ibimus.

2. Stantes erant pedes nostri in atriis tuis, Jerusalem.

3. Jerusalem quæ ædificatur ut civitas, cujus participatio ejus in idipsum.

4. Illuc enim ascenderunt tribus.

6. Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem.

Et abundantia diligentibus te.

AQUILA.

1.

2.

3.

4. Illuc enim ascenderunt ptra.

6.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3. Μὴ δόξης περιτραπήναι.	3. Μὴ δόξης εἰς σάλον τὸν πόδα σου.	3. Μὴ δόξης εἰς σάλον τὸν πόδα σου.
5. Βοηθός σου.	5. Σκέπη σου. Ἐπὶ χεῖρα δεξιάν σου. Ἄλλος, παρὰ τὴν χεῖρα τὴν δεξιάν σου παραστήσεται σοι.	5.
8.	8. Τὴν εἰσοδόν σου. Ἄλλος, τὴν προσέλευσίν σου.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3. Ne dederis subverti.	3. Ne des in commotionem pedem tuum.	3. Ne des in commotionem pedem tuum.
5. Adjutor tuus.	5. Protectio tua. Super manum dexteram tuam. <i>Alius</i> , ad manum dexteram tuam adstabit tibi.	5.
8.	8. Introitum tuum. <i>Alius</i> , accessum tuum.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXX.

V. 5. Σ., βοηθός σου. Reg. unus ex Chrysostomo. V. 8. Ἄλλος, τὴν προσέλευσίν σου. Duo Regii et Ibid. Ἄλλος, παρὰ τὴν etc. Drusius.

PSALMUS CXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Εὐφράνθην ἐπὶ τοῖς εἰρηκόσι μοι, Εἰς οἶκον Κυρίου παρευσόμεθα. Ἄλλος, εὐφράνθην εἰπόντων μοι, Εἰς τὸν οἶκον Κυρίου ἤλθομεν.	1.
2.	2. Ἐστῶτες ἦσαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, Ἱερουσαλήμ. Ἄλλος, ἔστησαν οἱ πόδες ἡμῶν ἐν ταῖς αὐλαῖς σου, Ἱερουσαλήμ.	2.
3. Ἱερουσαλήμ τὴν οἰκοδομουμένην ὡς πόλιν, συνάρειαν ἔχουσαν θυμοῦ.	3. Ἱερουσαλήμ οἰκοδομουμένη ὡς πόλις, ἧς ἡ μετοχὴ αὐτῆς ἐπιτοαυτά.	3.
4.	4. Ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν αἱ φυλαί.	4.
6. Ἀσπάσασθε τὴν Ἱερουσαλήμ.	6. Ἐρωτήσατε θεὰ εἰς εἰρήνην τὴν Ἱερουσαλήμ.	6.
Ἡρεμήσουσιν οἱ ἀγαπῶντές σε.	Καὶ εὐθηνία τοῖς ἀγαπῶσι σε. Ἄλλος, καὶ εὐπαθήσειαν οἱ ἀγαπῶντές σε.	
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Lætatus sum super iis qui dixerunt mihi: In domum Domini ibimus. <i>Alius</i> , lætatus sum dicentibus mihi: In domum Domini venimus.	1.
2.	2. Stantes erant pedes nostri in atriiis tuis, Jerusalem. <i>Alius</i> , steterunt pedes nostri in atriiis tuis, Jerusalem.	2.
3. Jerusalem ædificatam ut civitatem, conjunctionem habentem simul.	3. Jerusalem quæ ædificatur ut civitas, cujus participatio ejus in idipsum.	3.
4.	4. Illuc enim ascenderunt tribus.	4.
6. Amplectimini Jerusalem.	6. Rogate quæ ad pacem sunt Jerusalem.	6.
Quiescent diligentes te.	Et abundantia diligentibus te. <i>Alius</i> , et prosperent diligentes te.	

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΞ

7 יהו- שלום בחילך

7.

7.

שְׁלֹמֹה בְּאַרְבַּנְתֶּיךָ

8 אַדְבַרְהָ- נָא שְׁלֹמֹה בְּ

8.

8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

7. Sit pax in antemurali tuo. Hieron., sit pax in muris tuis.

VULGATA LATINA.

7. Fiat pax in virtute tua.

7.

AQUILA.

Tranquillitas in palatiis tuis. Hieron., abundantia in domibus tuis.

Et abundantia in turribus tuis.

8. Loquar nunc pacem in te. Hieron., loquar pacem tibi.

8. Loquebar pacem de te.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXI.

V. 1. Ἄλλος, εὐφράνθην etc. Regius unus et unus et Drusius.

V. 4. Ἄ., ἐκεῖ γὰρ ἀνέβησαν σκῆπτρα. Unus dex. Drusius habet σκῆπτρα tantum.

V. 2. Ἄλλος, ἔστησαν etc. Ex eodem Regio.

V. 3. Σ., Ἱερουσαλήμ etc. Theodoretus, Regius

PSALMUS CXXII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΞ.

4 רַבִּיךָ שְׁבַע-לֵדָה נִפְשָׁנוּ הִלְעַנְנוּ
הַשְּׂאֲנִיִּים הַבָּחַ לְגֵאוֹתֵינוּ

4.

δ. Πολλὰ ἐνεπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν τοῦ μυχθισμοῦ τῶν θναυδίζοντων, τοῦ ἐξουδενισμοῦ τῶν ὑπερηφάνων.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

4. Multum satiata est sibi anima nostra subsannatione abundantium, despectione superbiorum. Hieron., multum repleta est anima nostra opprobrio abundantium, et despectione superbiorum.

VULGATA LATINA.

4. Multum repleta est anima nostra, opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

AQUILA.

4. Multum repleta est anima nostra subsannatione exprobrantium, despectione superbiorum.

Nota.

V. 4. Ἄ., πολλά etc. Regius unus. Alius legit μυχθισμοῦ. Symmachi lectionem exhibent Theodo-

retus et Drusius. [Ad istud antecedentis versus comma כי- רב שבענו בדו quia nimium saturati

PSALMUS CXXIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΞ.

1 לִלְחֵי יְהוָה שֹׁהִיָּה לִבִּי

1.

1.

4 אִי הַיָּמִים שִׁטְפוּ נַחֲלֵה עִבְרֵי-נִפְשָׁנוּ

4.

4.

5 אִי עִבְרֵי-נִפְשָׁנוּ הַיָּמִים הַיְחַדְּתֵנוּ

5.

5. Τότε παρήλαθον ὑπὲρ τῆν ψυχὴν ἡμῶν ὡς τὰ ὕδατα οἱ ὑπερήφανοι.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Nisi Dominus qui fuit in nobis. Hieron., nisi Dominus fuisset in nobis.

VULGATA LATINA.

1. Nisi quia Dominus erat in nobis.

1.

AQUILA.

4. Tunc aquæ inundassent nos : torrens transisset super animam nostram. Hieron., forsitan aquæ circumdedissent nos : torrens transisset super animam nostram.

4. Forsitan aqua absorbuisset nos : torrentem pertransiuit anima nostra.

4.

5. Tunc transissent super animam nostram aquæ tumidæ. Hieron., forsitan transissent super animam nostram aquæ superbæ.

5. Forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

5. Tunc transissent super animam nostram quasi aquæ superbi.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

εἰρήνη ἐν τῷ περιβάλλει

7. Γενέσθω δὴ εἰρήνη ἐν τῇ δυνάμει σου. Ἄλλ., γενήσεται εἰρήνη. Ἄλλος, ἐν τῷ προτειχίσματι σου.

7.

ἡγία ἐν τοῖς βασιλείοις

Καὶ εὐθηνία ἐν ταῖς πυργοῦσίν σου. Ἄλλος, καὶ εὐπάθεια. Ἄλλος, ἡρεμία. Ἄλλος, ἐν ταῖς βασιλείαις σου.

8. Ἐλάλουν δὴ εἰρήνην περὶ σοῦ. Ἄλλος, λαλήσω εἰρήνην ἐν σοί.

8.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

pax in septio tuo.

7. Fiat pax in virtute tua. *Alius*, erit pax. *Alius*, in antemurali tuo.

7.

s in regia tua,

Et abundantia in turribus tuis. *Alius*, et felicitas. *Alius*, quies. *Alius*, in regia tua.

8. Loquebar utique pacem de te. *Al.*, loquar pacem in te.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXI.

., ἀσπάσασθε etc. Theodoretus.

Ibid. Σ., καὶ ἡσυχία etc. Theodoretus. Reliquæ

., ἡρεμήσουσιν etc. Theodoretus.

vero lectiones ex Drusio.

., εἰη εἰρήνη etc. Theodoretus et Regius

V. 8. Ἄλλος, λαλήσω etc. Drusius.

iquæ lectiones ex Drusio.

PSALMUS CXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ῶν ἐχορτάσθη ἡ ψυχὴ ἡ-
αλούντων τῶν εὐθηνού-
ἐξευτελιζόντων τῶν ὑπερ-

4. Ἐπὶ πλεῖον ἐπλήσθη ἡ ψυχὴ ἡμῶν· τὸ θνεῖδος τοῖς εὐθηνούσι, καὶ ἡ ἐξουδένωσις τοῖς ὑπερηφάνοις.

4.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

is satiata est anima no-
mumentibus abundantibus,
entibus superbis.

4. Multum repleta est anima nostra, opprobrium abundantibus, et despectio superbis.

4.

Nota.

ntemptu, addenda est ad Hexapla, ex Ori-
. t. II, p. 822, hæc Symmachi lectio: Ὅτι

πολὺν ἐχορτάσθημεν ἐξευτελισμόν. Quia multo satiu-
rati sumus contemptu. DRACM.]

PSALMUS CXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

ὡς Κύριος, ὃς ἐγένετο ἐν

1. Εἰ μὴ ὅτι Κύριος ἦν ἐν ἡμῖν.

1.

4. Ἄρα τὸ ὕδωρ ἂν καταπόντισεν ἡμᾶς, χεῖμαρρόν διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν. Ἄλλος, τότε ἂν τὰ ὕδατα παρέκλυσεν ἡμᾶς, ὡς φάραγξ παρελθόντα κατὰ τῆς ψυχῆς ἡμῶν.

4.

ε παρῆλθον ὑπὲρ τὴν ψυ-
ν τὰ ὕδατα τὰ ὑπερήφανα.

5. Ἄρα διῆλθεν ἡ ψυχὴ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τὸ ἀνυπόστατον.

5. Τότε παρῆλθον ὑπὲρ τὴν ψυ-
χὴν ἡμῶν τὰ ὕδατα τὰ ὑπερήφανα.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Domini qui factus est

1. Nisi quia Dominus erat in nobis.

1.

4. Forsitan aqua absorbuisset nos: torrentem pertransiuit anima nostra. *Alius*, tunc forte aquæ inundassent nos, quasi torrens prætereuntem contra animam nostram

4.

ac transissent super ani-
mram aquæ superbae.

5. Forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem.

5. Tunc transissent super ani-
mam nostram aquæ superbae.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIII.

V. 1. Σ., εἰ μὴ Κύριος etc. Drusus.

V. 4. Ἄλλος, τότε ἀντὶ τὰ ὕδατα etc. Drusus.

PSALMUS CXXIV.

TO EBPAIKON.

1, 2 נדה- עיון לא- יבויס לעלכ
ישב ירושלם
יהיה סביב לעבד

3 למען לא- ישלח הנדיקים
בעלתה ידיהם

4 הטיבה

5 דוממים עקלקלתם

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῦ γραμμασι.

1, 2.

5.

4.

5.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

1, 2.

3.

4.

5. Τοὺς δὲ ἐκκλινοντας εἰς τὴς
διαπλοκάς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1, 2. Sicut mons Sion non commovebitur in sæculum sedebit Jerusalem. *Hieron.*, quasi mons Sion in æternum habitabilis Jerusalem.

Et Dominus circum populum suum. *Hieron.*, et Dominus in circuitu populi sui.

3. Ut non mittant justi in iniquitatem manus suas. *Hieron.*, *id.*

4. Benefac. *Hieron.*, *id.*

5. Et pervertentes tortuositates suis. *Hieron.*, qui autem declinant ad pravitates suas.

VULGATA LATINA.

1, 2. Sicut mons Sion non commovebitur in æternum qui habitat in Jerusalem.

Et Dominus in circuitu populi sui.

3. Ut non extendant justi ad iniquitatem manus suas.

4. Benefac.

5. Declinantes autem in obligationes.

AQUILA.

1, 2.

3.

4.

5. Declinantes autem in complicationes.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIV.

V. 1 et 2. Σ., ὡς τὸ ὄρος etc. Hanc lectionem adfert Drusus, quæ est ut videtur Symmachi, pleniorum vero Agellius.

Ibid. Ἄλλος, Κύριος δὲ etc. Chrysostomus.
V. 5. Ἄλλος, διὰ τοῦτο etc. Regius unus et Drusus.

PSALMUS CXXV.

TO EBPAIKON.

1 בשבב יהיה אוד-שיבת ציון היינו
כחלמים

2 רנה
הגדיל יהיה לעשות עם אלה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. In convertendo Dominus captivitatem Sion, fuimus sicut somniantes. *Hieron.*, cum converteret Dominus captivitatem Sion: facti sumus quasi somniantes.

2. Laude. *Hieron.*, *id.*

Magnificavit Dominus facere cum istis. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῦ γραμμασι.

1.

2.

ΑΚΥΤΑΑΣ.

1.

2. Αἰνέσεως.
Μετὰ τούτων.

VULGATA LATINA.

1. In convertendo Dominus captivitatem Sion, facti sumus sicut consolati.

2. Exultatione.

Magnificavit Dominus facere cum eis.

AQUILA.

1.

2. Laude.
Cum istis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIII.

V. 5. 'Α., τότε etc. Has lectiones sic exhibet Martianæus.

PSALMUS CXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1, 2. Ὡς τὸ ὄρος Σιών ἀπερίτρεπτον εἰς τὸν αἰῶνα οἰκούμενον περὶ Ἱερουσαλήμ.	1, 2. Ὡς ὄρος Σιών, οὐ ἐκλείψεται εἰς τὸν αἰῶνα ὁ κατοικῶν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὁ Κύριος κύκλῳ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Ἄλλος, Κύριος ἐξ περὶ τὸν λαὸν αὐτοῦ.	1, 2.
3.	3. Ὅπως ἂν μὴ ἐκτείνωσιν οἱ δίκαιοι εἰς ἀνομίαν χεῖρας αὐτῶν. Ἄλλος, διὰ τοῦτο οὐκ ἐκτείνουσιν οἱ δίκαιοι εἰς ἀνομίαν τὰς χεῖρας αὐτῶν.	3.
4.	4. Ἀγάθυνον. Ἄλλος, ἀγαθοποιήσον.	4.
5. Τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς ἀκολιότητας.	5. Τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰς στραγγαλιάς.	5. Τοὺς δὲ ἐκκλίνοντας εἰς τὰ δειστροχημένα.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1, 2. Sicut mons Sion, immobilem in sæculum habitantem circa Jerusalem.	1, 2. Sicut mons Sion non commovebitur in æternum qui habitat in Jerusalem.	1, 2.
3.	3. Ut non extendant justi ad iniquitatem manus suas. <i>Alius</i> , propterea non extendunt justi in iniquitatem manus suas.	3.
4.	4. Benefac. <i>Alius</i> , id.	4.
5. Declinantes autem in obliquitates.	5. Declinantes autem in stragulationes.	5. Declinantes autem in perverſa.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIV.

V. 4. Ἄλλος, ἀγαθοποίησον. Regius unus ex Chrysostomo.

V. 5. 'Α., τοὺς δὲ ἐκ-. Has lectiones sic adfert Martianæus ex Pseudo-Hieronymo in Psalmos.

PSALMUS CXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἐν τῷ ἐπιστρέφαι Κύριον τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών, ἐγενήθημεν ὡσεὶ παρακεκλημένοι. Ἄλλος, ἔταν ἐπιστρέψῃ Κύριος τὴν αἰχμαλωσίαν Σιών, ἐσόμεθα παρακεκλημένοι. Οἱ ἄλλοι, ὡσεὶ ἐνυπνιαζόμενοι.	1.
2. Εὐφημίας. Μεγάλα ἐποίησεν ὁ Κύριος ἐπ' αὐτούς.	2. Ἀγαλλιάσεως. Ἐμεγάλυνε Κύριος τοῦ ποιῆσαι μετ' αὐτῶν. Ἄλλος, μετὰ τούτων.	2. Μετὰ τούτων.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. In convertendo Dominus captivitatem Sion, facti sumus sicut consolati. <i>Al.</i> , cum converterit Dominus captivitatem Sion, erimus consolati. <i>Alii</i> , quasi somniantes.	
2. Benedictione. Magna fecit Dominus super illos.	2. Exsultatione. Magnificavit Dominus facere cum eis. <i>Aliter</i> , cum istis.	2. Cum istis.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
4. Ὡς ὄχετους. SYMMACHUS	4. Ὡς χειμάρρους. Ε΄, ἀφέσεις. LXX INTERPRETES.	4. THEODOTIO.
4. Sicut canales.	4. Quasi torrentes. V, emissio- nes.	4.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXV.

V. 2. Ἄ., ἀνέσσεως etc. Theodoretus. Ibid. Σ., μεγάλα ἐποίησεν etc. Agellius.
Ibid. Ἄ., Ὁ ἄλλως, Θ., μετὰ τούτων. Sic unus V. 4. Ἄ., ὡς καταβροίας etc. Drusius.
codex.

PSALMUS CXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Μάταιον ὑμῖν ἐξ ἠρθρου ἀνίστασθαι εἰς τὸ οἰκῆσαι.	2. Εἰς μάτην ὑμῖν ἐστι τὸ ὀρθρίζειν, ἐγείρεσθε μετὰ τὸ καθῆσθαι. Ἄλλος, ἐγγρονίζειν τοῦ καθῆσθαι. Ἄλλος, χρονίζουσι τοῦ καθῆσθαι.	2.
Οἱ ἐσθίοντες τὸν ἄρτον κακοπαθοῦμενον.	Οἱ ἐσθίοντες ἄρτον ὀδύνης. Ε΄, οἱ ἐσθίοντες ἄρτον εἰδώλων. Γ΄, οἱ ἐσθίοντες ἄρτον πλάνης.	Οἱ ἐσθίοντες ἄρτον εἰδώλων.
3.	3. Ὁ μισθὸς τοῦ καρποῦ τῆς γαστρῆς. Ἄλλος, μισθὸς ὁ καρπὸς τῆς γαστρῆς.	3.
4. Ὡς βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, ὡς παρ υἱοὶ νεότητος.	4. Ὡς βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως οἱ υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων. Ἄλλος, υἱοὶ τῶν πεδητῶν. Γ΄, ἀκόνεως νοῦ.	4. Ὡς βέλη ἐν χειρὶ δυνατοῦ, οὕτως υἱοὶ νεότητος.
5. Μακάριος ἀνὴρ ὃς ἐπλήρωσε τὴν φαρέτραν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν. SYMMACHUS.	5. Μακάριος ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν. LXX INTERPRETES.	5. Μακάριος ἀνὴρ ὃς πληρώσει τὴν φαρέτραν αὐτοῦ ἐξ αὐτῶν. THEODOTIO.
2. Vanum vobis ex matutino surgere ad habitandum.	2. In vanum vobis est diluculo surgere, surgite postquam sederitis. <i>Alius</i> , comperendinare ad sedendum. <i>Alius</i> , comperendinantibus ad sedendum.	2.
Qui manducatis panem male affectum.	Qui manducatis panem doloris. V, qui manducatis panem idolorum. VI, qui manducatis panem erroris.	Qui manducatis panem idolorum.
3.	3. Merces fructus ventris. <i>Alius</i> , merces fructus ventris.	3.
4. Sicut sagittæ in manu potentis, sicut filii juventutis.	4. Sicut sagittæ in manu potentis, ita filii excussorum. <i>Alius</i> , filii vincitorum. VI, acuminis mentis.	4. Sicut sagittæ in manu potentis, ita filii juventutis.
5. Beatus vir qui implevit pharetram suam ex ipsis.	5. Beatus qui implebit desiderium suum ex ipsis.	5. Beatus vir qui implebit pharetram suam ex ipsis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVI.

V. 4. Ἄ., ὡς βέλη etc. Sic ex Hieronymo ad Marcellam Martianæus. Ad Sextam edit. legit Drusus ἡχοηθέντος νοῦ, *acutæ mentis*.
V. 5. Ἄ., Σ., μακάριος etc. Sic ex Regio uno, Theodoro et Hieronymo ad Marcellam tom. II, pag. 712, ubi videsis.

PSALMUS CXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο΄.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Κόπον χειρῶν σου ὁ ἐσθίων, μακάριος ἐσθ, καὶ καλῶς σοι ἐσται.	2. Τοὺς πόνοους τῶν καρπῶν σου φάγεσαι· μακάριος εἶ καὶ καλῶς σοι ἐσται.	2. Κόπον χειρῶν σου ὅτι φάγεσαι, μακάριος εἶ.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Laborem manuum tuarum comedens, beatus eris, et bene tibi erit.	2. Labores palmarum tuarum manducabis, beatus es, et bene tibi erit.	2. Laborem manuum tuarum quia manducabis, beatus es.

TO EBPAIKON.

3	בִּירְכֵנִי
5	וְרָאָה בְּסוּבַּ יְרוּשָׁלַם
6	שְׁלִים עַל-יִשְׂרָאֵל

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3. In lateribus. *Hieron.*, in penetralibus.

5. Et vide in bono Jerusalem. *Hieron.*, et videas bona Jerusalem.

6. Pacem super Israel. *Hieron.*, *idem.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

3.	
5.	
6.	

ΑΚΥΛΑΣ.

3.
5.
6.

VULGATA LATINA.

3. In lateribus.	3.
5. Et videas bona Jerusalem.	5.
6. Pacem super Israel.	6.

AQUILA.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVII.

V. 2. A., κόπον etc. Sic ex Regio cod. uno, Theodoreto et Hieronymo.

V. 3. Ἄλλος, ἐν τοῖς ἐσωτάτοις etc. Drusius.

PSALMUS CXXVIII.

TO EBPAIKON.

2	גַּם לֹא-יִכְלֵ לִי
3	חֲדָשׁ
4	דְּאָרֵינוּ לְמַעַנְתָּם
5	עֲבֹחַ וְיִסְגוּ אַחַד
6	שֶׁקְדַמְתָּ שְׁלֵף יָבֵשׁ
7	כִּפִּי קָדַצְרִי חֲזַנְנוּ מַעֲמֹר

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Etiam non prævaluerunt mihi. *Hieron.*, sed non potuerunt mihi.

3. Araverunt. *Hieron.*, arabant. In longum protraxerunt sulcum suum. *Hieron.*, prolongaverunt sulcum suum.

4. Funes. *Hieron.*, laqueos.

5. Et recedent retrorsum. *Hieron.*, revertantur retrorsum.

6. Quæ antequam erumpat exaruit. *Hieron.*, quod statim ut viruerit, exaruit.

7. Volam suam metens, et sinum suum colligens manipulos. *Hieron.*, manum suam messor, et sinum suum manipulos faciens.

8. Benediximus. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	

ΑΚΥΛΑΣ.

2.
3. Ἡροτρίασαν. Ἐμήκυναν....
4. Βρόχους.
5.
6. Ὁ ἀρχῆθεν ἀνέθαιεν ἐξηρῶθη.
7.
8.

VULGATA LATINA.

2. Etenim non potuerunt mihi.	2.
3. Fabricaverunt. Prolongaverunt iniquitatem suam.	3.
4. Cervices.	4. Laqueos.
5. Convertantur retrorsum.	5.
6. Quod priusquam evellatur exaruit.	6. Quod ab initio regerminavit exaruit.
7. Manum suam qui metit, et sinum suum qui manipulos colligit.	7.
8. Benediximus.	8.

AQUILA:

2.
3. Araverunt. Prolongaverunt...
4. Laqueos.
5.
6. Quod ab initio regerminavit exaruit.
7.
8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVIII.

V. 2. Ἄλλος, ἀλλ' οὐκ ἠδυσήθησαν μοι. Drusius qui sequentem illam lectionem adfert, ἀλλ' οὐκ ὑπερίσχυ-. Regius autem unus ex Chrysostomo habet, ἀλλ' ὑπερίσχυσα, non male quoad sensum. [Atia lectio incerti addenda e Catena Patrum Gr. T. III, p. 391. Ἄλλος, καίτε οὐκ ἠδυσήθηγ· Alius, etiam

non prævalui. Legit יְכַלֵּי pro לִי יִכְלֵי. Daach.]

V. 3. Ἄ., Ἐ., Ἡροτρίασαν. Theodoretus.

Ibid. Ἄ., ἐμήκυναν etc. Theodoretus.

V. 4. Ἄ., Σ., βρόχους. Sic Theodoretus. Unus autem Regius habet βρόχον.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Ἐν τοῖς κλίτεσι. Ἄλλος, ἐν τοῖς ἐσωτάτοις. Ἄλλος, ἐν τοῖς μηροῖς.	3.
	5. Καὶ ἴδοις τὰ ἀγαθὰ Ἱερουσαλήμ. Ἄλλος, καὶ ὄρα ἐν ἀγαθοῖς Ἱερουσαλήμ.	5.
5.	6. Εἰρήνην ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ. Ἄλλος, εἰρήνην ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ.	6.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. In lateribus. <i>Alius</i> , in intimis. <i>Alius</i> , in femoribus.	3.
5.	5. Et videas bona Jerusalem. <i>Alius</i> ; et vide in bonis Jerusalem.	5.
6.	6. Pax super Israel. <i>Alius</i> , pacem super Israel.	6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVII.

V. 5. Ἄλλος, καὶ ὄρα etc. Drusius.

V. 6. Ἄλλος, εἰρήνην etc. Chrysostomus.

PSALMUS CXXVIII

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2.	2. Καὶ γὰρ οὐκ ἠδυνήθησάν μοι. Ἄλλος, ἀλλ' οὐκ ἠδυνήθησάν μοι. Ἄλλος, ἀλλ' οὐκ ὑπερῖσχυσάν μου.	2.
3.	3. Ἐτέκταινον.	3. Ἡροτρίασαν.
Ἡπέρευον κακούντες.	3. Ἐμάκρυναν τὴν ἀνομίαν αὐτῶν.	
4. Βρόχους.	4. Ἀυχένας. Ε', κλοιούς.	4. Κλοιούς.
5.	5. Ἀποστραφήτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω. Ἄλλος, ἀνατραπέτωσαν εἰς τὰ ὀπίσω.	5.
6. Ἐκκαυῆσαι.	6. Ὅς πρὸ τοῦ ἐκσπασθῆναι ἐξηράνθη. Ε', ἐκσπασθῆναι. Γ', ἐκστερεῶσαι.	6. Ἐκσπασθῆναι.
7.	7. Τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὁ θερρίζων, καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων. Ἄλλος, τὴν δράξα αὐτοῦ, καὶ τὸν κόλπον αὐτοῦ ὁ τὰ δράγματα συλλέγων.	7.
8. Εὐλογοῦμεν.	8. Εὐλογῆκαμεν.	8.
ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2.	2. Etenim non potuerunt mihi. <i>Alius</i> , etiam non prævaluerunt mihi. <i>Al.</i> , sed non potuerunt mihi.	2.
3.	3. Fabricabant.	3. Araverunt.
Extenderunt malignantes.	Prolongaverunt iniquitatem suam.	
4. Laqueos.	4. Cervices. V, torques.	4. Torques.
5.	5. Convertantur retrorsum. <i>Alius</i> , revertantur retrorsum.	5.
6. Decalescat.	6. Quod priusquam evellatur exaruit. V, evellatur. VI, excutitur.	6. Evellatur.
7.	7. Manum suam qui metit, et sinum suum qui manipulos colligit. <i>Alius</i> , pugnus suum et sinum suum qui manipulos colligit.	7.
8. Benedicimus.	8. Benediximus.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXVIII.

Ibid. Θ., Ε', κλοιούς. Theodoretus.

V. 5. Ἄλλος, ἀνατρ-. Sic Regius unus ex Chrysostomo.

V. 6. Ἄ., ὁ ἀρχῆθεν etc. Drusius.

V. 7. Ἄλλος, τὴν δράξα etc. Sic unus Regius ex Chrysostomo.

V. 8. Σ., εὐλογοῦμεν. Drusius.

TO EBPAIKON.

1 במעמקים קראתיך יהוה
4 לתנן תדרא

5 קייתי יהוה

קדשה נפשו ולדברו החלתי

6 נפשו לאדני משמייים לבקר

VERSI O HEBRAICI TEXT.

1. De profundis invocavi te, Domine. *Hieron.*, de profundis clamavi ad te, Domine.

4. Ideo timeberis. *Hieron.*, cum terribilis sis.

5. Expectavi Dominum. *Hieron.*, sustinui Dominum.

Expectavit anima mea, et in verbo ejus prestolatus sum. *Hieron.*, sustinuit anima mea, et verbum ejus expectavi.

6. Anima mea ad Dominum a custodibus in mane. *Hieron.*, anima mea ad Dominum : a vigilia matutina.

PSALMUS CXXIX.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

4.

5.

6.

VULGATA LATINA.

1. De profundis clamavi ad te, Domine.

4. Propter regem tuam.

5. Sustinui te, Domine.

Sustinuit anima mea in verbo ejus : speravit.

6. Anima mea in Domino, a custodia matutina.

ΑΚΥΛΑΣ.

1. Ἐκ βαθύων ἐπεκαλεσάμην σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ φόβου.

5.

Ἵπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐβήμα αὐτοῦ ἐκαρὰδόκησα.

6. Ψυχὴ μου εἰς Κύριον ἀπὸ φυλασσόντων τὴν πρωΐαν.

AQUILA.

1. De profundis invocavi te, Domine.

4. Propter timorem.

5.

Sustinuit anima mea, et verbum ejus expectavi.

6. Anima mea ad Dominum, a custodientibus matutinum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIX.

V. 1. 'A., ἐκ βαθύων etc. Has omnes lectiones exhibet Drusius.

V. 4. 'A., Θ., ἐνεκεν τοῦ φόβου. Sic Theodoretus in edito et in mss. At Hieronymus ait Theodotionem

et Symmachum νόμον vertisse. Hieronymi verba sun. : Pro nomine, sive, lege, apud eos legitur THIRA ; quod Aquila interpretatus est φόβον, hoc est, timorem ; Symmachus et Theodotion, νόμον, id

PSALMUS CXXX.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

2.

TO EBPAIKON.

1 ולא יראו

בגדולתו
ובגבולות ממני

2 אם לא שדיתו | ודמכותי נפשו
נגמל עלי אכזר כגמל עלי נפשו

VERSI O HEBRAICI TEXT.

1. Neque elati sunt. *Hieron.*, id.

In magnis. *Hieron.*, id.

Et in mirabilibus præ me. *Hieron.*, et in mirabilibus super me.

2. Si non posui et silere feci animam meam : sicut ablactatum super matrem suam : sicut ablactatus super me anima mea. *Hieron.*, si non proposui et silere feci animam meam, sicut ablactatus ad matrem suam ; ita ablactata anima mea.

VULGATA LATINA.

1. Neque elati sunt.

In magnis.

Neque in mirabilibus super me.

2. Si non humiliter sentiebam, sed exultavi animam meam : sicut ablactatus est super matre sua, ita retribuens in anima mea.

ΑΚΥΛΑΣ.

1.

Ἐν μεγαλωσύναις.

2.

AQUILA.

1.

In magnitudinibus.

2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐκ βαθυτάτων ἐκάλεσά σε, Κύριε.
4. Ἐνεκεν τοῦ νόμου.

5.

6.

SYMMACHUS.

1. De profundissimis vocavi te, Domine.

4. Propter legem.

5.

6.

PSALMUS CXXIX.

Ο΄.

1. Ἐκ βαθέων ἐπέκραξά σοι, Κύριε. Ε΄, Γ΄, ἐπέκραξά σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Ἄλλος, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος. Ἄλλος, ἔνεκεν τοῦ γνωσθῆναι τὸν λόγον σου. Ἄλλος, ὅπως ἐπίφοβος ἔσῃ. Ε΄, ἐπὶ φόβου.

5. Ὑπέμεινά σε, Κύριε. Ἄλλος, ὑπέμεινα Κύριον. Ἄλλος, διέμεινα Κύριον. Ἄλλος, προσεδόκησα τὸν Κύριον.

Ἐπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἤλπισεν. Ἄλλος, προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου τῷ ῥήματι αὐτοῦ.

6. Ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον· ἀπὸ φυλακῆς πρωίας.

LXX INTERPRETES.

1. De profundis clamavi tibi Domine. V, VI, clamavi te, Domine.

4. Propter nomen tuum. *Alius*, propter nomen. *Alius*, ut cognoscatur verbum tuum. *Alius*, ut formidabilis sis. V, super timore.

5. Sustinui te, Domine. *Alius*, exspectavi Dominum. *Alius*, sustinui Dominum.

Sustinuit anima mea in verbo tuo: speravit. *Alius*, exspectavit anima mea verbo ejus.

6. Anima mea in Domino, a custodia matutina.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐκ βαθέων ἐπέκραξά σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ φόβου.

5.

6.

THEODOTIO.

1. De profundis clamavi te Domine.

4. Propter timorem.

5.

6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIX.
est, legem: putantes THORA, propter litterarum similitudinem Iod et Vau, quæ tantum magnitudine distinguuntur. Quinta editio, terrorem, interpretata est; Sexta, verbum.

V. 5. Ἄλλος, ὑπέμεινα etc. Drusius.

Ibid. Ἄ., ὑπέμεινεν etc. Drusius.

V. 6. Ἄ., ψυχὴ μου etc. Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1.

Ἐν μεγαλειότησιν.

Οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν ὑπὲρ ἐμέ.

2. Εἰ μὴ ἐξίσωσα καὶ ὠμοίωσα τὴν ψυχὴν μου ἀπογαλακτισθέντι πρὸς μητέρα αὐτοῦ, οὕτως ἀνταποδοθεῖ τῇ ψυχῇ μου.

SYMMACHUS.

1.

In magnificentiis.

Neque in exsuperantibus me.

2. Si non cœquavi et comparavi animam meam ablactato apud matrem suam, sic retribuatur animæ meæ.

PSALMUS CXXX.

Ο΄.

1. Οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν. Ἄλλος, οὐδὲ ὑψώθησαν.

Ἐν μεγάλοις.

Οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ.

2. Εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν, ἀλλ' ὤψωσα τὴν ψυχὴν μου· ὡς τὸ ἀπογαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὡς ἀνταποδώσεις ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου. Ἄλλος, ἀνταποδοθῆ ἡ ψυχὴ μου.

LXX INTERPRETES.

1. Neque elati sunt. *Alius*, neque exaltati sunt.

In magnis.

Neque in mirabilibus super me.

2. Si non humiliter sentiebam, sed exaltavi animam meam: sicut ablactatus super matrem suam, ita retribues in animam meam. *Alius*, retribuatur anima mea.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

Ἐν μεγαλωσύναις.

Οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν ὑπὲρ ἐμέ

2.

THEODOTIO.

1.

In magnitudinibus.

Neque in exsuperantibus me.

2.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXXIX. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 במעמקים קראתיך יהוה	1.	1. Ἐκ βαθέων ἐπεκαλεσάμην σε, Κύριε.
4 למצן תדרא	4.	4. Ἐνεκεν τοῦ φόβου.
5 קייתי יהוה	5.	5.
קחה נפשי ולדבר החלתי	:	Ἵπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἐδῶ ῥῆμα αὐτοῦ ἐκαράδοχησα.
6 נפשי לאדני משכיים לבקר	6.	6. Ψυχὴ μου εἰς Κύριον ἀπὸ φυλασσόντων τὴν πρωΐαν.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. De profundis invocavi te, Domine. <i>Hieron.</i> , de profundis clamavi ad te, Domine.	1. De profundis clamavi ad te, Domine.	1. De profundis invocavi te, Domine.
4. Ideo timeberis. <i>Hieron.</i> , cum terribilis sis.	4. Propter legem tuam.	4. Propter timorem.
5. Expectavi Dominum. <i>Hieron.</i> , sustinui Dominum.	5. Sustinui te, Domine.	5.
Expectavit anima mea, et in verbo ejus præstolatus sum. <i>Hieron.</i> , sustinuit anima mea, et verbum ejus expectavi.	Sustinuit anima mea in verbo ejus : speravit.	Sustinuit anima mea, et verbum ejus expectavi.
6. Anima mea ad Dominum a custodibus in mane. <i>Hieron.</i> , anima mea ad Dominum : a vigilia matutina.	6. Anima mea in Domino, a custodia matutina.	6. Anima mea ad Dominum, a custodientibus matutinum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXIX.

V. 1. 'A., ἐκ βαθέων etc. Has omnes lectiones et Symmachum νόμον vertisse. Hieronymi verba sunc : *Pro nomine, sive, lege, apud eos legitur THIRA ; quod Aquila interpretatus est φόβον, hoc est, timorem ; Symmachus et Theodotion, νόμον, id*

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXXX. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
1 ולא רבו	1.	1.
בגדלות ובנפלאות מכוני	:	Ἐν μεγαλωσύναις.
2 אם לא שויהי ו החכמותי נפשי	2.	2.
נבול עלי אמו כנבול עלי נפשי	:	:
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Neque elati sunt. <i>Hieron.</i> , id.	1. Neque elati sunt.	1.
In magnis. <i>Hieron.</i> , id.	In magnis.	In magnitudinibus.
Et in mirabilibus præ me. <i>Hieron.</i> , et in mirabilibus super me.	Neque in mirabilibus super me.	:
2. Si non posui et silere feci animam meam : sicut ablactatum super matrem suam : sicut ablactatus super me anima mea. <i>Hieron.</i> , si non proposui et silere feci animam meam, sicut ablactatus ad matrem suam ; ita ablactata anima mea.	2. Si non humiliter sentiebam, sed exaltavi animam meam : sicut ablactatus est super matre sua, ita retribuus in anima mea.	2.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1. Ἐξ βαθυτάτων ἐκάλεσά σε, Κύριε.
4. Ἐνεκεν τοῦ νόμου.

5.

6.

SYMMACHUS.

1. De profundissimis vocavi te, Domine.

4. Propter legem.

5.

6.

PSALMUS CXXXIX.

Ϟ.

1. Ἐξ βαθέων ἐκέκραξά σοι, Κύριε. Ε', Γ', ἐκέκραξά σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ ὀνόματός σου. Ἄλλος, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματος. Ἄλλος, ἔνεκεν τοῦ γνωσθῆναι τὸν λόγον σου. Ἄλλος, ὅπως ἐπίφοδος ἔση. Ε', ἐπὶ φόβου.

5. Ὑπέμεινά σε, Κύριε. Ἄλλος, ὑπέμεινα Κύριον. Ἄλλος, διέμεινα Κύριον. Ἄλλος, προσεδόκησα τὸν Κύριον.

Ὑπέμεινεν ἡ ψυχὴ μου εἰς τὸν λόγον σου, ἤλπισεν. Ἄλλος, προσεδόκησεν ἡ ψυχὴ μου τῷ ῥήματι αὐτοῦ.

6. Ἡ ψυχὴ μου ἐπὶ τὸν Κύριον ἀπὸ φυλακῆς πρωίας.

LXX INTERPRETES.

1. De profundis clamavi tibi Domine. V, VI, clamavi te, Domine.

4. Propter nomen tuum. *Alius*, propter nomen. *Alius*, ut cognoscatur verbum tuum. *Alius*, ut formidabilis sis. V, super timore.

5. Sustinui te, Domine. *Alius*, expectavi Dominum. *Alius*, sustinui Dominum.

Sustinuit anima mea in verbo tuo: speravit. *Alius*, expectavit anima mea verbo ejus.

6. Anima mea in Domino, a custodia matutina.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐξ βαθέων ἐκέκραξά σε, Κύριε.

4. Ἐνεκεν τοῦ φόβου.

5.

6.

THEODOTIO.

1. De profundis clamavi te Domine.

4. Propter timorem.

5.

6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXIX.

est, legem: putantes THORA, propter litterarum similitudinem Iod et Vau, quæ tantum magnitudine distinguuntur. Quinta editio, terrorem, interpretata est; Sexta, verbum.

V. 5. Ἄλλος, ὑπέμεινα etc. Drusius.

Ibid. Ἄ., ὑπέμεινεν etc. Drusius.

V. 6. Ἄ., ψυχὴ μου etc. Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

1.

Ἐν μεγαλειότησιν.

Οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν ὑπὲρ ἐμέ.

2. Εἰ μὴ ἐξίσωσα καὶ ὠμόλωσα τὴν ψυχὴν μου ἀπογαλακτισθέντι πρὸς μητέρα αὐτοῦ, οὕτως ἀνταποδοθεῖ τῇ ψυχῇ μου.

SYMMACHUS.

1.

In magnificentiis.

Neque in exsuperantibus me.

2. Si non cœquavi et comparavi animam meam ablactato apud matrem suam, sic retribuatur anime meæ.

PSALMUS CXXX.

Ϟ.

1. Οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν. Ἄλλος, οὐδὲ ὑψώθησαν.

Ἐν μεγάλοις.

Οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ.

2. Εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν, ἀλλ' ὑψώσα τὴν ψυχὴν μου ὡς τὸ ἀπογαλακτισμένον ἐπὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ὡς ἀνταποδώσεις ἐπὶ τὴν ψυχὴν μου. Ἄλλος, ἀνταποδοθεῖ ἡ ψυχὴ μου.

LXX INTERPRETES.

1. Neque elati sunt. *Alius*, neque exaltati sunt.

In magnis.

Neque in mirabilibus super me.

2. Si non humiliter sentiebam, sed exaltavi animam meam: sicut ablactatus super matrem suam, ita retribuens in animam meam. *Alius*, retribuatur anima mea.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.

Ἐν μεγαλωσύναις.

Οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν ὑπὲρ ἐμέ

2.

THEODOTIO.

1.

In magnitudinibus.

Neque in exsuperantibus me.

2.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXX.

V. 1. Ἄλλ., οὐδὲ ὑψώθησαν. Drusius. Ibid. Ἄ., Θ., ἐν μεγαλωσύναις. Theodoretus hanc lectionem Aquilæ; Drusius Theodotioni adscribit. Ibid. Σ., Θ., οὐδὲ ἐν ὑπερβάλλουσιν etc. Theodoretus et Drusius.

PSALMUS CXXXI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΞ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ענות 1	1.	1. Κακουχίας αὐτοῦ.
לעפעפי תנומה 4	4.	4. Τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμέν.
בשדי יער 6	6.	6. Ἐν χώρᾳ ὄρουμοῦ.
וארון עץ 8	8.	8.
ילבשו-צדק 9	9.	9.
ציוה בד אבך 15	15.	15. Ἐπισιτισμὸν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογῆσω.
חסידיה רנן ירבנ 16	16.	16. Καὶ οἱ ὄσιοι αὐτῆς αἰνέσουσιν αἰνέσουσι.
נוד 18	18.	18.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Afflictionis ejus. <i>Hieron., id.</i>	1. Mansuetudinis ejus.	1. Ærumnæ ejus.
4. Palpebris meis dormitacionem. <i>Hieron., id.</i>	4. Palpebris meis dormitacionem.	4. Palpebris meis dormitacionem.
6. In campis sylvæ. <i>Hieron., in regione sylvæ.</i>	6. In campis sylvæ.	6. In regione sylvæ.
8. Et arca fortitudinis tuæ. <i>Hieron., id.</i>	8. Arca sanctificationis tuæ.	8.
9. Induant justitiam. <i>Hier., id.</i>	9. Induantur justitiam.	9.
15. Escæ ejus benedicendo benedicam. <i>Hieron., venationem ejus benedicens benedicam.</i>	15. Viduam ejus benedicens benedicam.	15. Cibum ejus benedicens benedicam.
16. Et sancti ejus exsultando exsultabunt <i>Hieron., et sancti ejus laude laudabunt.</i>	16. Et sancti ejus exsultatione exsultabunt.	16. Et sancti ejus laude laudabunt.
18. Corona ejus. <i>Hieron., diadema ejus.</i>	18. Sanctificatio mea.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXI.

V. 1. Ἄ., κακουχίας etc. Drusius. V. 8. Ἄλλ., κίβωτος etc. Regius unus ex Chrysostomo et Drusius. V. 9. Ἄλλος, ἐνδυσάσθωσαν etc. Drusius. V. 13. Ἄ., ἐπισιτισμὸν etc. Sic ex Theodoreto et

PSALMUS CXXXII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΞ.

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1 הדנה מה- כדב ומה- נעים שבת אודים גם- יחד	1.	1.
--	----	----

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres etiam pariter. <i>Hieron., ecce quam bonum et quam jucundum etc. ut vulg.</i>	1. Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum.	1.
--	---	----

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXX.

V. 2. Σ., εἰ μὴ ἐξίωσα etc. Theodoretus et Drusius; itemque Colbertinus στιχηρῶς scriptus, qui melius, ni fallor, habet ἐξίωσα. Theodoretus vero, ἤξωσα.

PSALMUS CXXXI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Κακώσεως αὐτοῦ.	1. Πραδότητος αὐτοῦ. Ε', ταπεινώσεως αὐτοῦ.	1.
4. Τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμῶν.	4. Τοῖς βλεφάροις μου νυσταγμῶν.	4. Τοῖς κροτάφοις μου νυσταγμῶν.
6. Ἐν χώρᾳ δρυμοῦ.	6. Ἐν πεδίοις τοῦ δρυμοῦ. Ε', ἐν ἀγρῷ.	6.
8.	8. Κιθωτὸς τοῦ ἁγιάσματος σου. Ἄλλος, κιθωτὸς τῆς ἰσχύος σου. Ἄλλος, κιθωτὸς τοῦ κράτους σου.	8.
9.	9. Ἐνδύσονται δικαιοσύνην. Ἄλλος, ἐνδυσάσθωσαν δικαιοσύνην. Ἄλλος, ἀμφιεσθήτωσαν δικαιοσύνην.	9.
15. Τὴν σίτησιν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω.	15. Τὴν θήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω. Ε', ἰδ. Ὁ ἄλλως, χήραν.	15. Τὴν θήραν αὐτῆς εὐλογῶν εὐλογήσω.
16. Εὐφημοῦντες εὐφημήσουσι.	16. Καὶ οἱ ὄσιοι αὐτῆς ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται.	16.
18. Ὁ ἁγιασμὸς αὐτοῦ.	18. Τὸ ἁγίασμά μου. Ἄλλος, ἀφόρισμα αὐτοῦ. Ἄλλος, τὸ ἀφωρισμένον αὐτοῦ.	18.

SYMMACHUS

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Afflictionis ejus.	1. Mansuetudinis ejus. V, humiliationis ejus.	1.
4. Palpebris meis dormitatio-nem.	4. Palpebris meis dormitatio-nem.	4. Temporibus meis dormita-tionem.
6. In regione sylvæ.	6. In campis sylvæ. V, in agro.	6.
8.	8. Arca sanctificationis tuæ. A-lius, arca fortitudinis tuæ. Alius, arca imperii tui.	8.
9.	9. Induent justitiam. Alius, in-duant justitiam. Alius, amiciantur justitiam.	9.
15. Escam ejus benedicens be-nedicam.	15. Venationem ejus benedicens benedicam. V, id. LXX aliter, vi-duam.	15. Venationem ejus benedicens benedicam.
16. Benedicentes benedicent.	16. Et sancti ejus exsultatione exsultabunt.	16.
18. Sanctificatio ejus.	18. Sanctificatio mea. Alius, se-gregatio ejus. Alius, segregatum ejus.	18.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXI.

Drusio. In LXX Interpretibus θήραν in χήραν jam olim a priscis temporibus commutatum fuerat. Vera lectio est, θήραν. V. 16. Ἄ., καὶ οἱ ὄσιοι αὐτῆς αἰνέσει αἰνέσουσι etc. Coislin. num. 48. V. 18. Σ., ὁ ἁγιασμὸς etc. Drusius.

PSALMUS CXXXII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1.	1. Ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοῦς ἐπιτοαυτό; Ἄλλος, ἰδοὺ δὴ τί ἀγαθὸν καὶ τί καλὸν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφοῦς ἐπιτοαυτό;	1.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1.	1. Ecce nunc quid bonum vel quid jucundum, nisi habitare fratres in unum? Alius, ecce quid bonum et quid pulcrum, nisi habitare fratres in idipsum?	1.

TO EBPAIKON.

2 כשמן הטוב ו על - הראש ירד
על-היוקן זקן - אהין שירד על - פי
מזחתי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Sicut oleum bonum super caput, descendens super barbam, barbam Aaron: quod descendens super os vestimentorum ejus. *Hieron.*, sicut unguentum optimum in capite, quod descendit in barbam Aaron: quod descendit super oram vestimentorum ejus.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.

VULGATA LATINA.

2. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus.

ΑΚΥΛΑΣ.

2. Ὡς ἔλαιον ἀγαθὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καταβαῖνον ἐπὶ τὸν πώγωνα, τὸν πώγωνα Ἀαρὼν, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ στόμα ἰνδουμάτων αὐτοῦ.

AQUILA.

2. Sicut oleum bonum super caput, descendens super barbam, barbam Aaron, descendens super os indumentorum ejus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXII.

V. 1. Ἄλλος, ἰδοὺ δὴ etc. Drusius.

TO EBPAIKON.

2 שך קד

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Sanctitatem. *Hieron.*, ad sanctum.

PSALMUS CXXXIII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

2.

VULGATA LATINA.

2. In sancta.

ΑΚΥΛΑΣ.

2.

AQUILA.

2.

Nota.

V. 2. Ἄλλος, ἀγίως etc. Unus Reg. et Drusius.

TO EBPAIKON.

5 כי-טוב יהוה

כי נעים

4 ישראל לסגלות

5 כי אני ידעתי כי-גדול יהוה

7 מעלה נשאים מקצה

מזנא

מאוצרותיו

VERSIO HEBRAICI TEXT.

3. Quia bonus est Dominus. *Hieron.*, quoniam bonus Dominus. Quoniam jucundum. *Hieron.*, quoniam decens.

4. Israel in peculium suum. *Hieron.*, id.

5. Quia ego scio quod magnus Dominus. *Hieron.*, id.

7 Levans vapores ab extremo. *Hieron.*, levans nubes de summitatibus.

Educens. *Hieron.*, id.

De thesauris suis. *Hieron.*, id.

PSALMUS CXXXIV.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

3.

4.

5.

7.

VULGATA LATINA.

3. Quia bonus est Dominus.

Quoniam suave.

4. Israel in possessionem sibi.

5. Quia ego cognovi quod magnus est Dominus.

7. Educens nubes ab extremo.

Qui producit.

De thesauris suis.

ΑΚΥΛΑΣ

3.

Ἵσσι εὐπρεπές.

4.

5.

7.

Ὁ ἐξάγων.

Ἐκ θησαυρῶν αὐτῶν.

AQUILA.

3.

Quoniam decens.

4.

5.

7.

Educens.

De thesauris ipsorum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2. Ὡς τὸ μύρον τὸ κάλλιστον ἐπὶ κεφαλὴν, καταρρέον ἐπὶ πώγωνα τοῦ Ἀαρών, τὸ καταρρέυσαν ἐπὶ τὴν ὦαν τῶν περιμέτρων αὐτοῦ.

SYMMACHUS.

2. Sicut unguentum optimum super caput, defluens super barbam Aaron, quod defluxit super oram dimensionum ejus.

Ο΄.

2. Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρών, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὦαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ. Ἄλλ., τῶν ἐνδυμάτων αὐτοῦ.

LXX INTERPRETES.

2. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus, *Al.*, vestimentorum ejus.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ὡς μύρον ἐπὶ κεφαλῆς, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ πώγωνα, τὸν πώγωνα τὸν Ἀαρών, τὸ καταβαῖνον ἐπὶ τὴν ὦαν τοῦ ἐνδύματος αὐτοῦ.

THEODOTIO.

2. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron, quod descendit in oram vestimenti ejus.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXII.

V. 2. Ἄ., ὡς ἔλαιον etc. Has lectiones exhibet idem Drusus.

PSALMUS CXXXIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2.

SYMMACHUS.

2.

Ο΄.

2. Εἰς τὰ ἅγια. Ἄλλος, ἁγίως. Ἄλλ., ἡγιασμένως. Ἄλλος, ἡγιασμένα.

LXX INTERPRETES.

1. In sancta. *Alius*, sancto. *Alius*, sanctificate. *Alius*, sanctificata.

Nota.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2.

THEODOTIO.

2.

PSALMUS CXXXIV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

3.

4. Καὶ τὸν Ἰσραὴλ εἰς ἐξαίρετον ἐκ τῶν.

5.

7.

Προφέρων.

Ἐκ θησαυρῶν αὐτῶν.

SYMMACHUS.

3.

4. Et Israel in selectum sibi.

5.

7.

Proferens.

De thesauris ipsorum.

Ο΄.

3. Ὅτι ἀγαθὸς Κύριος. Ἄλλος, ἕτι χρηστός Κύριος.

Ὅτι καλόν.

4. Ἰσραὴλ εἰς περιουσιασμὸν αὐτῶν.

5. Ὅτι ἐγὼ ἔγνωκα ὅτι μέγας ὁ Κύριος. Ἄλλος, οἶδα γὰρ ὅτι μέγας ὁ Κύριος.

7. Ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἐσχάτου. Ἄλλος, ἀναβιδάζων. Ἄλλ., ἀνασπᾶ ἀπὸ ἀκρων. Ἄλλ., ἐκ τελευματός. Ἄλλ., τέλματος.

Ὁ ἐξάγων. Ε', Γ', *id.*

Ἐκ θησαυρῶν αὐτοῦ. Ε', Γ', ἐκ θησαυρῶν αὐτῶν.

LXX INTERPRETES.

3. Quia bonus Dominus. *Alius*, quia mansuetus Dominus. Quoniam bonum.

4. Israel in possessionem sibi.

5. Quia ego cognovi quod magnus est Dominus. *Alius*, scio enim quod magnus Dominus.

7. Educens nubes ab extremo. *Alius*, ascendere faciens. *Alius*, attrahit ab extremis. *Alius*, ex consummatione. *Alius*, cæno.

Educens. V, VI, *id.*

De thesauris suis. V, VI, de thesauris ipsorum.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3.

4.

5.

7.

Ὁ ἐξάγων.

Ἐκ θησαυρῶν αὐτῶν.

THEODOTIO.

3.

4.

5.

7.

Educens.

De thesauris ipsorum.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
לִישְׂרָאֵל 12	12.	12. Τῷ Ἰσραήλ.
זְכָרְךָ 13	13.	13.
כָּל אִישׁ - בַּחַב בָּדָם 18	18.	18. Πᾶς ὃς πέποιθεν ἐπ' αὐτοῖς.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Ipsi Israel. <i>Hieron.</i> , Israel.	12. Israel.	12. Ipsi Israel.
13. Memoriale tuum. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	13. Memoriale tuum.	13.
18. Omnis qui fudit in eis. <i>Hieron.</i> , omnes qui confidunt in eis.	18. Omnes qui confidunt in eis.	18. Omnis qui fudit in eis.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXIV.

V. 3. Ἄλλος, ὅτι χρηστός etc. Drusius.

Chrysostomo.

Ibid. Ἄ., ὅτι εὐπρεπές. Idem.

V. 7. Ἄλλος, ἀναδιδάζων etc. Sic mss. et Drusius.

V. 4. Σ., καὶ τὸν Ἰσραήλ etc. Theodoretus.

Ibid. Ἄ., Ο', Θ., Ε' Γ', ὁ ἐξάγων etc. Idem.

V. 5. Ἄλλος, οἶδα γάρ etc. Sic Regius unus ex.

PSALMUS CXXXV.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
לְדַסֵּס הָאָרֶץ עַל-הַבַּיִם 6	6.	6.
אֹרִיִּים גְּדִילִים 7	7.	7. Φῶτα μεγάλα.
לְמַכְשֵׁל בָּיִם 8	8.	8.
לְגֹרִים 13	13.	13. Εἰς ἀποτμήματα.
בָּשָׂר לֹחֵם לְכָל-בָּשָׂר 25	25.	25. Ὅς δίδωσιν ἄρτον πάσῃ σαρκί.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Expandenti terram super aquas. <i>Hieron.</i> , qui firmavit terram super aquas.	6. Qui firmavit terram super aquas.	6.
7. Luminaria magna. <i>Hieron.</i> , <i>idem.</i>	7. Luminaria magna.	7. Luminaria magna.
8. Ad dominandum in die. <i>Hieron.</i> , in potestatem diei.	8. In potestatem diei.	8.
13. In divisiones. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	13. In divisiones.	15. In dissectiones.
25. Qui dat panem omni carni. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	25. Qui dat escam omni carui.	25. Qui dat panem omni carui.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXV.

V. 6. Ἄλλος, κλήσαντι etc. Chrysostomus. Regius autem unus ex Chrysostomo habet, κλήσαντι. Coislin. num. 48 hanc lectionem Symmacho

tribuit.

V. 7. Ἄ., Σ., Ο', φῶτα etc. Drusius.

PSALMUS CXXXVI.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΑΣ.
תְּלִיטִי כְּנֹדֹתַי 2	2.	2. Ἐκρεμάσαμεν κιθάρας ἡμῶν.
וּתְלִילִי 3	3.	3.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
2. Suspendimus citharas nostras. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	2. Suspendimus organa nostra.	2. Suspendimus citharas nostras.
3. Et ululatus nostros. <i>Hieron.</i> , qui affligebant nos.	3. Qui abduxerunt nos.	3.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

12. Τῷ Ἰσραήλ.

12. Ἰσραήλ.

12. Τῷ Ἰσραήλ.

13.

13. Τὸ μνημόσυνόν σου. Ἄλλος, ἡ ἀνάμνησίς σου.

13.

18. Πᾶς ὁ πεποιθὼς αὐτοῖς.

18. Πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ' αὐτοῖς. Ε΄, πᾶς ὃς ἐλπίζει ἐπ' αὐτοῖς. Γ΄, πᾶς ὁ ἐλπίζων ἐπ' αὐτά.

18. Καὶ πάντες οἱ ἐλπίζοντες ἐπ' αὐτά.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

12. Ipsi Israel.

12. Israel.

12. Ipsi Israel.

13.

13. Memoriale tuum. *Alius*, recordatio tua.

13.

18. Omnis qui confisus est in eis.

18. Omnes qui confidunt in eis. V, omnis qui sperat in eis. VI, omnis sperans in ea.

18. Et omnes sperantes in ea.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXIV.

Ibid. 'Α., Σ., Θ., Ε', Γ', ἐκ θησαυρῶν αὐτῶν. Sic Drusius. Suspisor hic αὐτῶν pro αὐτοῦ a librario inductum fuisse.

V. 13. Ἄλλος, ἡ ἀνάμνησις. Idem.

V. 18. 'Α., πᾶς ὃς etc. Sic, non πᾶς ὁ, ut habet Drusius, qui has omnes lectiones adfert.

V. 12. 'Α., Σ., Θ., τῷ Ἰσραήλ. Drusius.

PSALMUS CXXXV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6.

6. Στερεώσαντι τὴν γῆν ἐπὶ τῶν ὕδατων. Ἄλλος, τῷ πλήσαντι τὴν γῆν παρ' ὕδασι.

6.

7. Φῶτα μεγάλα.

7. Φῶτα μεγάλα.

7. Τὰ ἄστρα.

8.

8. Εἰς ἐξουσίαν τῆς ἡμέρας. Ἄλλος, ἐπικρατεῖν τῆς ἡμέρας.

8.

13. Εἰς τομάς.

13. Εἰς διαιρέσεις. Ἄλλος, εἰς τμήματα.

13.

25. Διδούς ἄρτον πάσῃ σαρκί.

25. Ὁ διδούς τροφὴν πάσῃ σαρκί.

25.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

6.

6. Qui firmavit terram super aquas. *Alius*, compilanti terram ad aquas.

6.

7. Luminaria magna.

7. Luminaria magna.

7. Astra.

8.

8. In potestatem diei. *Alius*, ad dominandum in die.

8.

13. In sectiones.

13. In divisiones. *Alius*, in sectiones.

13.

25. Qui dat panem omni carni.

25. Qui dat escam omni carni.

25.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXV.

V. 8. Ἄλλος, ἐπικρατεῖν etc. Idem.

Drusius. Ἄλλος, εἰς τμήματα. Chrysostomus.

V. 13. 'Α., εἰς ἀποτμήματα etc. Regius unus et

V. 25. 'Α., ὃς δίδωσιν etc. Sic duo Regii.

PSALMUS CXXXVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

2. Ἐκρεμάσαμεν τὰς λύρας ἡμῶν.

2. Ἐκρεμάσαμεν τὰ ὄργανα ἡμῶν.

2.

3.

3. Οἱ ἀπαγαγόντες ἡμᾶς. Ἄλλ., οἱ καταλαζονεύμενοι ἡμῶν.

3.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

2. Suspendimus lyras nostras.

2. Suspendimus organa nostra.

2.

3.

3. Qui abduxerunt nos. *Alius*, qui arroganter agebant contra nos.

3.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
עד ראש שמחתו 6	6.	6. Ἐπὶ κεφαλὴν εὐφροσύνης μου.
לבני אדם 7	7.	7.
8 השחיה שגבלת לו 8	8.	8. Ἡ προνοομευμένη.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
6. Super capite lætitiæ meæ. <i>Hieron.</i> , in principio lætitiæ meæ.	6. In principio lætitiæ meæ.	6. Super capite lætitiæ meæ.
7. Filiorum Edom. <i>Hieron.</i> , <i>ia.</i>	7. Filiorum Edom.	7.
8. Vastata. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Quam retribuisti nobis. <i>Hieron.</i> , quam tu retribuisti.	8. Misera. Quam retribuisti nobis.	8. Vastata.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVI.

Ὁὗτος ὁ ψαλμὸς ἀνεπίγραφος παρ' Ἑβραίοις. I. e. vero sine interpretum nomine adfert.
Hic psalmus caret inscriptione apud Hebræos. Hæc V. 3. "Αλλ., οἱ καταλαζονεύμενοι ἡμῶν. Drusius.
nota est Theodoretī. V. 6. "Α., ἐπὶ κεφαλῆν etc. Drusius.
 V. 2. 'A., ἐκρεμάσαμεν etc. Regius unus. Drusius

PSALMUS CXXXVII.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
נגד אלהים אמוך 1	1.	1. Ἐναντι θεῶν μελεψῆσω σοι.
2 כי הגדלת על כל שוכן אמרוך 2	2.	2.
3 ביום קראתי והענני	3.	3.
תרבהני בנפשי עז	4.	4.
5 וישיר בדרכי יהוה	5.	5.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. In conspectu deorum cantabo tibi. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	1. In conspectu angelorum psallam tibi.	1. In conspectu deorum cantabo tibi.
2. Quoniam magnificasti super omnia nomen tuum, eloquium tuum. <i>Hieron.</i> , quia magnificasti super omne nomen eloquium tuum.	2. Quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum.	2.
3. In die invocavi, et exaudisti me. <i>Hieron.</i> , in die invocabo, et exaudies me.	3. In quacumque die invocavero te, exaudi me.	3.
Roborabis me in anima mea fortitudine. <i>Hieron.</i> , dilatabis in anima mea fortitudinem.	Multiplicabis in anima mea virtutem.	.
5. Et cantent in viis Domini. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	5. Et cantent in viis Domini.	5.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
6. Ἐν ἀρχῇ εὐφροσύνης ἡμῶν.	6. Ὡς ἐν ἀρχῇ εὐφροσύνης ἡμῶν. E', Γ', <i>id.</i>	6. Ὡς ἐν ἀρχῇ εὐφροσύνης ἡμῶν.
7.	7. Τῶν υἱῶν Ἐδώμ. Ἄλλος, τοὺς υἱοὺς Ἐδώμ. Ἄλλος, τοῖς υἱοῖς Ἐδώμ.	7.
8. Ἡ ληστρίς.	8. Ἡ ταλαίπωρος. Ὁ ἀνταπέδωκας ἡμῖν. Ἄλλος, ὅπερ ἐποίησας ἡμῖν. Ἄλλος, ὃ προεποίησας ἡμῖν.	8. Ἡ διαρπασθησομένη.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
6. In principio lætitiæ nostræ.	6. Quasi in principio lætitiæ nostræ. V, VI, <i>id.</i>	6. Quasi in in principio lætitiæ nostræ.
7.	7. Filiorum Edom. <i>Alius</i> , filios Edom. <i>Alius</i> , filiis Edom.	7.
8. Prædatrix.	8. Misera. Quam retribuisti nobis. <i>Alius</i> , quam fecisti nobis. <i>Alius</i> , quam prius fecisti nobis.	8. Diripiendâ.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVI.

V. 7. Ἄλλος, τοὺς υἱοὺς etc. Reg. 2 ex Chrysostomo. Alteram vero lectionem effert Drusius.

V. 8. Ἄ., ἡ προνενομημένη etc. Idem.

Ibid. Ἄλλος, ὅπερ ἐποίησας ἡμῖν. Sic unus Regius ex Chrysostomo. Drusius, ὃ προεποίησας ἡμῖν, forte mendum.

PSALMUS CXXXVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐναντίον θεῶν ἔσω σοι.	1. Ἐναντίον ἀγγέλων ψαλῶ σοι. Ἄλλος, παρῆρησιάσω σοι. Ἄλλος, ἐναντί ἱερέων. Ἄλλος, παρῆρησία, Θεῶ, ἔσω σε.	1.
2.	2. Ὅτι ἐμεγάλυνας ἐπὶ πᾶν τὸ ὄνομα τὸ ἁγίον σου. Ἄλλος, ἐμεγάλυνας γὰρ ὑπὲρ πάντα τὰ ὀνόματα σου, τὴν βῆσιν σου. Ἄλλος, τὸ λόγιόν σου.	2.
3.	3. Ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλέσωμαι σε, ταχὺ ἐπάκουσόν μου. Ἄλλος, ἐν ἧ ἂν ἡμέρᾳ ἐπικαλεσάμην σε, ἐπήκουσάς μου.	3.
Ἐνέστησας τῇ ψυχῇ μου δυνάμεις μου.	Πολυωρήσεις με ἐν ψυχῇ μου δυνάμει σου.	
5.	5. Καὶ ἠσάτωσαν ἐν ταῖς ὁδοῖς Κυρίου. Ἄλλος, καὶ ἀδέτωσαν τὰς ὁδοὺς Κυρίου. Ἄλλος, ἠσάτωσαν.	5.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. In conspectu deorum cantabo tibi.	1. In conspectu angelorum psallam tibi. <i>Alius</i> , . . . fiducialiter agam tecum. <i>Alius</i> , in conspectu sacerdotum. <i>Alius</i> , fiducialiter, Deus, cantabo te.	1.
2.	2. Quoniam magnificasti super omne nomen sanctum tuum. <i>Alius</i> , magnificasti enim super omnia nomina tua, loquelam tuam. <i>Alius</i> , eloquium tuum.	2.
3.	3. In quacumque die invocavero te, cito exaudi me. <i>Alius</i> , in quacumque die invocavi te, exaudisti me.	3.
Constituisti animæ meæ virtutes meas.	Multiplicabis me in anima mea virtute tua.	
5.	5. Et cantent in viis Domini. <i>Alius</i> , et cantent vias Domini. <i>Alius</i> , cantent.	5.

TO EBPAIKON.

6 וַגְּבוּהָ מִסְרָחָה יוֹדַע
7 אִם-אֶלֶךְ וּבְקֶרֶב צָרָה תִּהְיֶנּוּ עָלַי
אִם אֵיבִי תִשְׁלַח יָדְךָ וְתוֹשִׁיעֵנִי יִמְיֶנְךָ
8 יִזְדָּה יִגְבֹּר בְּעָדַי

VERSIO HEBRAICI TEXT.

6. Et altum a longinquo cognoscet. *Hieron.*, et excelsa de longe cognoscit.

7. Si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me: super iram inimicorum meorum mittes manum tuam, et servabit me dextera tua. *Hieron.*, si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me: super furorem inimicorum meorum mittes manum tuam, et salvabit me dextera tua.

8. Dominus perficiet pro me. *Hieron.*, Dominus operabitur pro me.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶ γράμματα.

6.
7.
8.

VULGATA LATINA.

6. Et alta a longe cognoscit.

7. Si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me: et super iram inimicorum tuorum extendisti manum tuam, et salvavi me fecit dextera tua.

8. Dominus retribuet pro me.

ΑΚΥΤΑΣ.

6. Καὶ ἐπηρμένον μακρόθεν γινώσκει.
7.
8.

AQUILA.

6. Et excelsum de longe cognoscit.

7.

8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVII.

Ἐὰρ ἂ. καὶ Σ. ἀνεπίγραφος. Ο, Θ., τῷ Δαυὶδ.
I. e. *Apud A. et S.* caret inscriptione. *LXX, Th., Vulg.*, ipsi David. *Hieron., David.* Hanc notam inscriptionis habet *Drusius*.

V. 1. ἂ., Ἐναντὶ θεῶν etc. Has lectiones exhibet unus *Regius*.

V. 2. Ἄλλος, ἐμπελάνας etc. *Drusius*.

V. 3. Ἄλλος, ἐν ἧ ἄν ἡμ-. *Drusius*.

Ibid. Σ., συνέστησας etc. Sic unus *Regius*. Aliam lectionem adfert *Drusius* sine interpretis nomine, συνέστησας τῇ ψυχῇ μου δυνάμει. Aliam ex *Chrysostomo* sine nomine item adfert *Regius* alter

PSALMUS CXXXVIII.

TO EBPAIKON.

1 לִמְנַצֵּחַ לִדָּוִד מִזְמוֹר
3 אֶרְחִי וְרִבְעֵי זָרִית
דְּרָכֵי
4 אֵין מְלָה בְּשִׁנֵּי
6 פְּלִיאָה דַעַת מִמֹּנֵי
נִשְׁנָבָה
לֹא-אֶכְלֵל לָהּ

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Victori, ipsi David psalmus. *Hieron.*, victori, psalmus David.

3. Semitam meam et accubitum meum ventilasti. *Hieron.*, semitam meam et accubationem meam eventilasti.

Vias meas. *Hieron.*, id.

4. Non est sermo in lingua mea. *Hieron.*, non est eloquium in lingua mea.

6. Mirabilis scientia præ me. *Hieron.*, super me est scientia.

Excelsa est. *Hieron.*, et excelsior est.

Non potero ei. *Hieron.*, non potero ad eam.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοὶ γράμματα.

1.
3.
4.
6.

VULGATA LATINA.

1. In finem, psalmus David.

3. Semitam meam et funiculum meum iuvestigasti.

Vias meas.

4. Non est sermo in lingua mea.

6. Mirabilis facta est scientia tua ex me.

Confortata est.

Non potero ad eam.

ΑΚΥΤΑΣ.

1.
3.
Ἵδοὺς μου.
4. Οὐκ ἔστι λαλιὰ ἐν γλώσσῃ μου.
6.
Οὐ δυνήσομαι αὐτήν.

AQUILA.

1.

3.

Vias meas.

4. Non est loquela in lingua mea.

6.

Non potero eam.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

6.
7. Ἐάν πορευθῶ διὰ μέσου θλίψεως, περισώσεις με, κατὰ τῆς ἀναπνοῆς ἐχθρῶν μου ἐκτενεῖς χεῖρά σου, καὶ σώσει με ἡ δεξιὰ σου.

8.

SYMMACHUS.

6.
7. Si ambulavero per medium tribulationis salvabis me: contra respirationem inimicorum meorum extendes manum tuam, et salvabit me dextera tua.

8.

6. Καὶ τὰ ὑψηλὰ ἀπομακρόθεν γινώσκει. Ἄλλοι, καὶ μετέωρον....

7. Ἐάν πορευθῶ ἐν μέσῳ θλίψεως ζήσεις με· ἐπ' ὀργὴν ἐχθρῶν μου ἐξέτεινας χεῖράς σου, καὶ ἔσωσέ με ἡ δεξιὰ σου.

8. Κύριε, ἀνταποδώσεις ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἄλλος, Κύριος ἐπιτελεῖται ὑπὲρ ἐμοῦ. Ἄλλος, Κύριος συντελεῖται. Ἄλλος, ἐπιτελεῖται.

LXX INTERPRETES.

6. Et alta a longe cognoscit. *Alius*, et sublime...

7. Si ambulavero in medio tribulationis vivificabis me: super iram inimicorum meorum extendisti manus tuas, et salvum me fecit dextera tua.

8. Domine, retribues pro me. *Alius*, Dominus perficiet pro me. *Alius*, perficiat. *Alius*, perficit.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVII.

συνίστη τὴν ψυχὴν μου δυνάμει. *Aliam* Theodoretus, συνέστης τῆς ψυχῆς μου δυνάμει.

V. 5. Ἄλλος, καὶ ἀδέτωσαν etc. Sic Drusus et Reg. unus ex Chrysostomo, qui habet ἀσάτωσαν.

V. 6. Ἄ., καὶ ἐπηρμένον etc. Reg. unus ex Chrysostomo habet ἐπηρμένον. Idem vero *aliam* lectio-

nem sine interpretis nomine adfert nempe, καὶ μετέωρον.

V. 7. Σ., ἐάν πορευθῶ etc. Drusus.

V. 8. Ἄλλος, Κύριος etc. Sic Drusus et mss. qui varias illas lectiones exhibent: unus præterea habet συνετελεῖται.

PSALMUS CXXXVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο'.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1.
3. Τὴν ὁδὸν μου ..
Ὁδοὺς μου.
4. Οὐκ ἐστὶ λαλιὰ ἐν γλώσσῃ μου.
6. Ὑπερβάλλει με ἡ γνῶσις σου.

Πρὸς ἣν οὐ δύνωμαι.

SYMMACHUS.

1.
3. Viam meam...
Vias meas.
4. Non est loquela in lingua mea.
6. Exsuperat me scientia tua.
Adversus quam non possim.

1. Εἰς τὸ τέλος, ψαλμὸς τῷ Δαυὶδ.
3. Τὴν τρίβον μου, καὶ τὸν σχολὸν μου ἐξιχνίασας.
Ὁδοὺς μου. Ε', Γ', *id.*
4. Οὐκ ἐστὶ λόγος ἀδικος ἐν γλώσσῃ μου. Γ', ὄλος.
6. Ἐθαυμαστώθη ἡ γνῶσις σου ἐξ ἐμοῦ.

Ἐκραταιώθη. Ἄλλος, *id.* Ἄλλος, ὑπερεπήθη.

Οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν. Ε', Γ', οὐ δυνήσομαι πρὸς αὐτήν.

LXX INTERPRETES.

1. In finem, psalmus David.
3. Semitam meam et funiculum meum investigasti.
Vias meas. V, VI, *id.*
4. Non est sermo injustus in lingua mea. VI, dolus.
6. Mirabilis facta est scientia tua ex me.
Confortata est. *Alius*, *id.* *Alius*, admodum elevata est.
Non potero ad eam. V, VI, non potero adversus eam

1.
3. Τὴν τρίβον μου καὶ τὴν ὁδὸν μου ἐξιχνίασας.
Τρίβους μου.
4. Οὐκ ἐστὶ λόγος ἐν γλώσσῃ μου.
6.
Οὐ δυνήσομαι πρὸς αὐτήν.

THEODOTIO.

3. Semitam meam et viam meam investigasti.
Semitas meas.
4. Non est sermo in lingua mea.
6.
Non potero adversus eam.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΞ.
9 אשכנח	9.	9. Σατηνῶσω.
10 גם-שם ידך תנחני ותאזנני כייך	10.	10.
11 ואמר אך-חשך ישופני ולילה אור בעדני	11.	11. Καὶ νύξ φῶς περὶ ἐμέ.
12 גם-חשך לא-יחשך מפקד ולילה כיום יאיר	12.	12.
14 נפלאים מעשיך	14.	14. Θαυμαστά τὰ ἔργα σου.
15 לא-נכחד עצמי מפקד אשר- עשיתי בסתר	15	15. Οὐκ ἐπεκαλύφθη ὄστιά μου ἀπὸ σοῦ, οἷς ἐποιήθην ἐν ἀποκρύφοις.
רקבותי בעזותי ארץ		Ἐποικιλθὲν ἐν τοῖς κατακτάτοις τῆς γῆς.
16 גלמי ו ראו עיניך	16.	16. Ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου.
ועל-ספך כלם יתבו		Καὶ ἐπὶ βιβλίον σου πᾶσι γε- γραμμένοις.
ימים יצד ולא אחד בהם		... καὶ οὐ μίᾳ ἐν αὐτοῖς.
17 ולי כה- יקר רעיק אך	17.	17.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

9. Habitavero. <i>Hieron., id.</i>	9. Habitavero.	9. Habitavero.
10. Etiam ibi manus tua deducet me, et tenebit me dextera tua. <i>Hieron., id.</i>	10. Etenim illuc manus tua deducet me, et tenebit me dextera tua.	10.
11. Et dixero : Verumtamen tenebræ occultabunt me. <i>Hieron., si dixero : Forte tenebræ operient me.</i>	11. Et dixi : Forsitan tenebræ conculcabunt me.	11.
Et nox lux circa me. <i>Hieron., nox quoque lux erit circa me.</i>	Et nox illuminatio mea in delictis meis.	Et nox lux circa me.
12. Etiam tenebræ non obscurabunt a te : et nox sicut dies lucebit. <i>Hieron., nec tenebræ habent tenebras apud te, et nox quasi dies lucet.</i>	12. Quia tenebræ non obscurabuntur a te, et nox sicut dies illuminabitur.	12.
14. Mirabilia opera tua. <i>Hieron., idem.</i>	14. Mirabilia opera tua.	14. Mirabilia opera tua.
15. Non occultum fuit corpus meum a te, quando factus fui in occulto. <i>Hieron., non sunt operata ossa mea a te, quibus factus sum in occulto.</i>	15. Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto.	15. Non sunt occultata ossa mea a te, quibus factus sum in occulto.
Varie compactus sum in imis terræ. <i>Hieron., imaginatus sum in novissimis terræ.</i>	Et substantia mea in inferioribus terræ.	Varie compactus sum in imis terræ.
16. Informem viderunt oculi tui. <i>Hieron., informem me viderunt oculi tui.</i>	16. Imperfectum meum viderunt oculi tui.	16. Imperfectum meum viderunt oculi tui.
Et in libro tuo omnia scribentur. <i>Hieron., et in libro tuo omnes scribentur.</i>	Et in libro tuo omnes scribentur.	Et in libro tuo omnibus descriptis.
Dies formatæ sunt, et non unum in eis. <i>Hieron., dies formati sunt, et non est una in eis.</i>	Dies formabuntur, et nemo in eis.	... et non una in eis.
17. Et mihi quam pretiosæ fuerunt cogitationes tuæ, Deus. <i>Hie-</i>	17. Mihi autem nimis honorati sunt amici tui Deus.	17.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

- ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

9. Καταμενῶ.
 10. Ἐτι ἐκεῖ ἡ χεῖρ σου ὁδηγήσει με, καὶ καθέξει με ἡ δεξιὰ σου.
 11. Ἐάν εἶπω, Ἴσως σκότος ἐπισκεπάσει με.
 Ἄλλὰ καὶ νύξ φωτεινὴ περὶ ἐμέ.
 12. Οὔτε σκότος σκοτεινὸν ἔσται ὑπὲρ σέ, ἀλλὰ καὶ νύξ ὡς ἡμέρα φανεῖται.
 14. Παράδοξα τὰ ἔργα σου.
 15. Οὐκ ἔλαθέ σε ἡ κραταίωσίς μου, ἣν ἐποίηθην ἐν τῷ κρυπτῷ.
 16. Ἀμόρφωτόν με εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου.
 Σὺν τοῖς ἐν τῇ βίβλῳ σου πᾶσιν ἐγγεγραμμένοις.
 Ἡμέρας πλασθησομένοις (αἱ πλασσομένοις) οὐκ ἐνδεύσης αὐτοῖς οὐδεμίαν.
 17.

9. Κατασκηνώσω.
 10. Καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεῖρ σου ὁδηγήσει με, καὶ καθέξει με ἡ δεξιὰ σου.
 11. Καὶ εἶπα, Ἄρα σκότος καταπατήσει με. Ἄλλος, καλύψει με.
 Καὶ νύξ φωτισμὸς ἐν τῇ τρυφῇ μου.
 12. Ὅτι σκότος οὐ σκοτισθήσεται ἀπὸ σοῦ, καὶ νύξ ὡς ἡμέρα φωτισθήσεται. Ἄλλος, πᾶρά σοί.
 14. Θαυμάσια τὰ ἔργα σου.
 15. Οὐκ ἐκρύβη τὸ ὄστοῦν μου ἀπὸ σοῦ ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ. Ἄλλος, οὐκ ἔλαθεν ἡ δύναμίς μου καὶ τὰ ὄστα μου ἀπὸ σοῦ, ἐποίηθην ἐν κρυφῇ.
 Καὶ ἡ ὑπόστασις μου ἐν τοῖς κατωτάτω τῆς γῆς.
 16. Ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου.
 Καὶ ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται.
 Ἡμέρας πλασθήσονται, καὶ οὐθεὶς ἐν αὐτοῖς.
 17. Ἐμοὶ δὲ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου, ὁ Θεός. Ἄλλος, καὶ ἐμοὶ τίμιοι ἐγένοντο οἱ ἐταῖροί σου, ὁ

9. Κατασκηνώσω.
 10.
 11.
 12.
 14. Θαυμαστά τὰ ἔργα σου.
 15. Οὐκ ἐκρύβη τὸ ὄστοῦν μου ἀπὸ σοῦ, ὃ ἐποίησας ἐν κρυφῇ.
 16.
 17. Ἡμέρας πλασθήσονται, καὶ οὐδεὶς ἐν αὐτοῖς.
 17.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

9. Mansero.
 10. Adhuc ibi manus tua ducet me, et continebit me dextera tua.
 11. Si dixero: Forsitan tenebræ obtegent me.
 Sed et nox luminosa circa me.
 12. Neque tenebræ tenebræ erunt super te, sed et nox ut dies apparebit.
 14. Incredibilia opera tua.
 15. Non latuit te robur meum, quo factus sum in occulto.
 16. Informem me viderunt oculi tui.
 Cum iis qui in libro tuo omnes descripti sunt.
 Die formati, nulla ipsis deficiente.
 17.

9. Habitavero.
 10. Etenim illuc manus tua ducet me, et tenebit me dextera tua.
 11. Et dixi: Forsitan tenebræ conculcabunt me. *Alius*, operient me.
 Et nox illuminatio in deliciis meis.
 12. Quia tenebræ non obscurabuntur a te, et nox sicut dies illuminabitur. *Alius*, apud te.
 14. Mirabilia opera tua.
 15. Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto. *Alius*, non latuit virtus mea et ossa mea a te, factus sum in occulto.
 Et substantia mea in inferioribus terræ.
 16. Imperfectum meum viderunt oculi tui.
 Et in libro tuo omnes scribentur.
 Die formabuntur, et nemo in eis.
 17. *Alius* autem *alius* horati

9. Habitavero.
 10.
 11.
 12.
 14. Mirabilia opera tua.
 15. Non est occultatum os meum a te, quod fecisti in occulto.
 16.
 17. Die formabuntur, et nemo in eis.
 17.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι

ΑΚΥΛΑΣ.

מה עצמו ראשיהם		Αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν ἐκραταιώθησαν.
18 הקיצתי וחדדי עמד	18.	18.
19 אם תקבל אלהי רשע	19.	19. Ἐὰν κτεινῆς, Θεός, ἀσεβῆ.
ואנשי דמים סורו בני		
20 אשר ימרוך למדמה נשואי לשוא עריך	20.	20. Ὅτι ἀντιλέξουσί σοι εἰς ἀπένοιαν, ἤραν εἰς εἰκῆ ἀντίζηλά σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

ron., mihi autem quam honorabiles facti sunt amici tui, Deus.

Quam invaluerunt capita eorum ! *Hieron.*, quam fortes pauperes eorum !

18. Evigilavi et adhuc ego tecum. *Hieron.*, evigilavi, et adhuc sum tecum.

19. Si occideris, Deus, impium. *Hieron.*, *id.*

Et viros sanguinum : recedite a me. *Hieron.*, viri sanguinum, declinate a me.

20. Qui dicent te in nefas : assumpserunt in vanum hostes tui. *Hieron.*, qui contradicent tibi scelerate : elevati sunt frustra adversarii tui.

Nimis confortatus est principatus eorum.

18. Exsurrexi, et adhuc sum tecum.

19. Si occideris, Deus, peccatores.

Viri sanguinum, declinate a me.

20. Quia dicitis in cogitatione : accipient in vanitate civitates tuas.

Capita eorum roborata sunt.

18.

19. Si occideris, Deus, impium.

20. Quia contradicent tibi in insaniam, extulerunt se in vanum zemuli tui.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVIII.

Ἐν ἐνίοις ἀντιγράφοις πρόκειται, Ζαχαρίου ἐν τῇ διασπορῇ. Τοῦτο δὲ οὔτε παρὰ τῷ Ἑβραῶι, οὔτε παρὰ τοῖς Ὁ, οὔτε παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐρμηνευταῖς εὑρίσκω. 1. e. In quibusdam exemplaribus additur, Zachariæ in dispersione. Hoc autem neque in Hebraico, neque apud LXX, neque apud reliquos interpretes reperi. Hanc notam de inscriptione quorundam exemplarium adfert Theodoretus.

V. 3. Σ., τὴν ὁδὸν μου. Versionem Symmachi ex Drusio, Theodotionis ex Theodoro mutuamur. Ibid. 'A., Σ., Ὁ, Θ. etc. Drusius.

V. 4. 'A., Σ., οὐκ ἔστι λαλιὰ etc. Sic Martianæus ex Hieronymo Aquilæ et Symmachi lectiones expressit. Verba autem Hieronymi ad Suniam hæc sunt : Cæterum et apud LXX et apud omnes interpretes, et ipsum Hebraicum, vel λαλιάν, vel λόγον, id est, eloquium, et verbum, scriptum habet. Denique

Hebraice MALA dicitur. In ed. vero Rom. ad Symmachum legitur ἑτερολογία, sermo varians. Quæ sane lectio non videtur mihi cum verbis Hieronymi pugnare. Nam Hieronymus solum intelligit, ni fallor, alius omnes interpretes vocibus λαλιὰ et λόγος usos fuisse, vel similibus, quæ verbum Hebraicum ἔλεγε exprimerent ; secus quam ὁδός, ut legebatur in quibusdam exemplaribus.

V. 6. Σ., ὑπερβάλλει etc. Sic unus Regius et Drusius.

Ibid. Ἄλλος, ἐκραταιώθη etc. Regius unus et Chrysostomo.

Ibid. 'A., οὐ δυν- etc. Drusius.

V. 9. 'A., σκηνώσω etc. Idem.

V. 10. Σ., ἔτι ἔχει etc. Duo Regii.

V. 11. Σ., ἐὰν εἶπω etc. Unus cod. et Drusius.

Ibid. 'A., καὶ νῦν etc. Drusius et Theodoretus.

PSALMUS CXXXIX.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

3 כל-יום	3.	5.
8 פג	8	8.
9 אל-תתן ותהי בראי רשע	9.	9. Μη ἕδος, Κύριε, τὰ ἐπιποθήματα ἀσεβούς.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

5. Omni die. *Hieron.*, tota die.

5. Tota die.

5.

8. Fortitudo. *Hieron.*, *id.*

8. Virtus.

8.

9. Ne tradas, Domine, desideria impii. *Hieron.*, ne des, Domine, desideria impii

9. Ne tradas me, Domine, a desiderio meo peccatori.

9. Ne des, Domine, desideria impii.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ

Παμπληθείς μοι ἦσαν αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν.

18. Ἐξυπνώσω καὶ εἰς αἶψα ἔσομαι μετὰ σοῦ.

19. Ἐὰν κτείνης, ὁ Θεὸς, παράδειχον (αἱ. παραβάτας).

Ἄνδρες μαιφόνιοι, ἀπονεύσατε ἀπ' ἐμοῦ.

20. Οἷτινες ἀντελάλησάν σοι διαλογισμῶν, ἐπήρθησαν ματαίως οἱ ἐναντίοι σου.

SYMMACHUS.

Quam plurima erant mihi capita eorum.

18. Evigilabo, et semper ero tecum.

19. Si occideris, Deus, transgressorem. (Al., transgressores.)

Viri sanguinarii, declinate a me.

20. Qui contradixerunt tibi in cogitatione, extulerunt se temere adversarii tui.

Θεός. Ἄλλος, καὶ ἐμοὶ λίαν ἐτιμήθησαν οἱ φίλοι σου, ὁ Θεός.

Λίαν ἐκραταιώθησαν αἱ ἀρχαὶ αὐτῶν.

18. Ἐξηγέρθη, καὶ ἐτι εἰμι μετὰ σοῦ. Ἄλλος, ἐξυπνώσω καὶ αἶψα ἔσομαι παρὰ σοί.

19. Ἐὰν ἀποκτείνης ἀμαρτωλούς, ὁ Θεός.

Ἄνδρες αἱμάτων, ἐκκλίνατε ἀπ' ἐμοῦ.

20. Ὅτι ἐρεῖς εἰς διαλογισμὸν, λήψονται εἰς ματαιότητα τὰς πόλεις σου. Ἐ, ὅτι παρεπίκρανάν σε ἐν κακοβουλίᾳ.

LXX INTERPRETES.

mihī pretiosi fuerunt amici tui, Deus. Alius, et mihī valde honorati sunt amici tui, Deus.

Nimis confortati sunt principatus eorum.

18. Exsurrexi, et adhuc sum tecum. Alius, evigilabo, et semper ero apud te.

19. Si occideris, Deus, peccatores.

Viri sanguinum, declinate a me.

20. Quis dices in cogitatione: accipient in vanitate civitates tuas. V, quia exacerbaverunt te in pravo consilio.

Ἐκραταιώθησαν οἱ πένητες αὐτῶν.

18.

19.

20. Ὅτι ἐρίσουσι σοὶ εἰς θυλογισμὸν. . . .

THEODOTIO.

Roborati sunt pauperes eorum.

18.

19.

20. Quia contendunt tecum in cogitatione. . . .

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXVIII.

V. 12. Σ., οὔτε σκότος etc. Theodoretus.

V. 14. Ἀ., Θ., θαυμαστά etc. Drusius.

V. 15. Ἀ., οὐκ ἐπεκαλύφθη etc. Reg. unus, Theodoretus et Drusius.

Ibid. Ἀ., ἐποικίλην etc. Ita mss. et Drusius, qui Græca Symmacho, eorumdemque versionem Latinam Aquilæ tribuit, lapsu, ut videtur, graphico.

V. 16. Ἀ., Ὑ, ἀκατέργαστον etc. Sic Reg. unus et Drusius. Σ., ἀμόρφωτόν με. Sic Reg. idem; Drusius vero, ἀμόρφωτόν μου.

Ibid. Theodoretus, εἶδον. Colbert. unus, προεἶδον.

Ibid. Ἀ., καὶ ἐπὶ etc. Unus Regius. Σ., σὺν τοῖς ἐν τῇ βίβλῳ etc. Idem Regius. Drusius vero, ἐν τῷ βίβλῳ.

Ibid. Σ., ἡμέρας etc. Lectionem Aquilæ exhibemus ut legitur apud Drusium, Symmachi vero et Theodotionis ex mss., Theodoro et Druso.

V. 17. Ἄλλος, καὶ ἐμοὶ τίμιοι etc. Sic mss. et Drusius.

Ibid. Ἀ., αἱ κεφαλαὶ etc. Trium lectiones prodeunt ex Regio uno, Theodoro et Drusio. Θ., πένητες αὐτῶν, quasi ΠΠΠ.

V. 18. Σ., ἐξυπνώσω etc. Drusius.

V. 19. Ἀ., ἐὰν κτείνης. Sic Reg. unus.

Ibid. Σ., ἄνδρες etc. Drusius.

V. 20. Ἀ., ὅτι ἀντιλέξουσι etc. Has omnes lectiones ex duobus Regiis et ex Drusio mutuamus. Unus Regius ad Aquilam ἐπήρθησαν ματαίως ἀντιζήλι σου, ad Symmachum vero ἐχθροί σου. Alter Regius eam versionem, quæ Quintæ est, Symmacho tribuit, et quidem lapsu graphico, ut videtur: nam secundum veterem scribendi morem C et E facili permutantur, ut videas in Præliminaribus. C autem Symmachum, E Quintam indicat.

PSALMUS CXXXIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Υ.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

3. Κατὰ πᾶσαν ἡμέραν.

8.

9. Μὴ ὄδς, Κύριε, τὰς ἐπιθυμίας τοῦ παρανόμου.

SYMMACHUS.

3. Per omnem diem.

8.

9. Ne des, Domine, concupiscentias iniqui.

3. Ὅλην τὴν ἡμέραν.

8. Δύναμις. Ἄλλος, κράτος.

9. Μὴ παραδῶς με, Κύριε, ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου ἀμαρτωλῶ.

LXX INTERPRETES.

3. Tota die.

8. Virtus. Alius, imperium.

9. Ne tradas me, Domine a desiderio meo peccatori.

3.

8.

9. Μὴ ὄδς, Κύριε, τὰς ἐπιθυμίας τοῦ παρανόμου.

THEODOTIO.

3.

8.

9. Ne des, Domine, concupiscentias iniqui.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

זכורו אל-הפק ירמו

10 ראש מסג' עמל שפתימו
ינסמו

10.

10. Κεφαλὴν καταστρεφόντων
με. . . .

11 יפלים במדברות בל-יקמו

11.

11. Πτωματίσης αὐτούς. . . .

12 בל-ינך

12.

12.

איש-חמס רע יצודני

14 ישבו

14.

14. Καὶ καθεδούονται.

את-פניך

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Cogitationem ejus ne provehas,
exaltabunt sc. *Hieron.*, scelera ejus
ne effundantur, et eleventur.Cogitaverunt contra me : ne de-
relinquas me, ne forte exaltentur.10. Caput circumdantium me :
labor labiorum ipsorum operiet
eos. *Hieron.*, amaritudo conviva-
rum meorum : labor labiorum eo-
rum operiet eos.10. Caput circuitus eorum : la-
bor labiorum ipsorum operiet eos.

10. Caput subvertentium me..

11. Cadere faciet eos in foveas
profundas ne resurgant. *Hieron.*,
dejicies eos in foveas, ut non con-
surgant.11. Dejicies eos, in miseriis non
subsistent.

11. Cadere facias eos..

12. Non firmabitur. *Hieron.*,
non dirigetur.

12. Non dirigetur.

12.

Vir rapinæ malus venabitur
ipsum. *Hieron.*, virum iniquum
mala capient.

Virum injustum mala capient.

14. Habitabunt. *Hieron.*, *id.*

14. Habitabunt.

14. Et insidebunt.

Cum vultu tuo. *Hieron.*, *id.*

Cum vultu tuo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXIX.

V. 3. Σ., κατὰ πᾶσαν ἡμέραν. Theodoretus.

Ibid. Σ., ἐβουλεύσαντο etc. Unus Regius.

V. 8. Ἄλλος, κράτος. Sic Drusius.

V. 10. Σ., ὁ πικρασμός etc. Sic duo Regii et

V. 9. Ἄ., μὴ ὀδς etc. Ita Regii duo, Theodoretus
et Drusius.

Theodoretus, melius quam Drusius, qui habet ὁ πικρ-

TO EBPAIKON.

PSALMUS CXL.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοὶς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

2 תמן תפתי קפדת לפניך

2.

2.

מנחת-ערב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Firmetur oratio mea suffi-
mentum in conspectu tuo. *Hieron.*,
dirigatur oratio mea sicut incen-
sum in conspectu tuo.2. Dirigatur oratio mea sicut in-
censum in conspectu tuo.

2.

Munus vespere. *Hieron.*, sacri-
ficium vespertinum.

Sacrificium vespertinum.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

Ἐβουλεύσαντο, μὴ ἀποδαίνης, ἵνα μὴ ἐπαρθῶσι.

10. Ὁ πικρασμὸς τῶν κυκλῶντων με, ὁ μόνθος τῶν χειλέων αὐτῶν πωμασάτω αὐτούς.

11. Καταβλήθησαν εἰς βοθῶνους, ὧν μήποτε ἀναστῶσιν.

12.

Παρανομίαι ἀνδρα ἀγρεύουσιν.

14. Διαμενοῦσι,

Παρά τῷ προσώπῳ σου.

SYMMACHUS.

Consilium inierunt : ne abscedas, ut non se extollant.

10. Exacerbatio circumdantium me, labor laborum ipsorum operiet eos.

11. Dejiciantur in foveas, unde nunquam resurgant.

12.

Iniquitates virum venatu capient.

14. Permanebunt.

Apud vultum tuum.

Διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ, μὴ ἐγκαταλίπῃς με, μήποτε ὑψωθῶσι. Ἄλλος, μὴ ἀποδαίνης, μήποτε ὑψωθῶσιν.

10. Ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν, κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτούς.

11. Καταβαλεῖς αὐτούς ἐν ταλαιπωρίαις, οὐ μὴ ὑποστῶσιν. Ἄλλος, οὕτως αὐτούς ἀπόλεσον, ὥστε μήκέτι ἀναστήναι. Ἄλλος, ἐσπευσμένως, καὶ οὐ μὴ ἀνασταῖεν. Ὁ δὲ ἕτερος, μετὰ πολλοῦ τοῦ τάχους. Ε', Γ', καταβαλεῖς αὐτούς.

12. Οὐ κατευθυνθήσεται. Ἄλλος, οὐχ ἔδρασθήσεται.

Ἄνδρα ἄδικον κακὰ θηρεύσει.

14. Κατοικήσουσι.

Σὺν τῷ προσώπῳ σου.

LXX INTERPRETES.

Cogitaverunt contra me : ne derelinquas me, ne forte exaltentur. *Alius*, ne abscedas, ne forte exaltentur.

10. Caput circuitus eorum : labor laborum ipsorum operiet eos.

11. Dejicies eos in miserias, ne subsistant. *Alius*, sic eos perde, ut non ultra resurgant. *Alius*, festinanter, et ne resurgant. *Alius vero*, cum multa festinatione. V, VI, dejicies eos.

12. Non dirigetur. *Alius*, non firmabitur.

Virum injustum mala capient.

14. Habitabunt.

Cum vultu tuo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXXXIX.

ρασμὸς, et infra, ἀλωσάτωσαν pro πωμασάτω.

V. 11. Has omnes lectiones exhibet Drusius.

V. 12. Ἄλλος, οὐχ ἔδρασθήσεται. Drusius.

Ibid. Σ., παρανομίαι etc. Drusius.

V. 14. Ἄ., καὶ καθεδούναι etc. Drusius.

Ibid. Σ., παρὰ τῷ etc. Regius unus ex Chrysostomo et Drusius.

PSALMUS CXL.

Ο.

ΘΕΟΔΟΤΩΝ.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

2.

SYMMACHIUS.

2.

2. Κατευθυνθήτω ἡ προσευχὴ μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου. Ἄλλος, ταχθήτω ἡ προσευχὴ μου ὡς θυμίαμα ἐμπροσθέν σου. Ἄλλος, ἐτοιμασθήτω.

Θυσία ἑσπερινή. Ἄλλος, δῶρον ἑσπέρας. Ἄλλος, προσφορά ἑσπερινή.

LXX INTERPRETES.

2. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. *Alius*, ordinetur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. *Alius*, præparetur.

Sacrificium vespertinum. *Alius*, munus vespere. *Alius*, oblatio vespertina.

2.

THEODOTIO.

2.

10. Ἡ κεφαλὴ τοῦ κυκλώματος αὐτῶν, κόπος τῶν χειλέων αὐτῶν καλύψει αὐτούς.

11. Καταβαλεῖς αὐτούς εἰς βοθῶνους, οὐ μήποτε ἀναστῶσιν.

12.

14. Καὶ κατοικήσουσι.

THEODOTIO.

10. Caput circuitus eorum : labor laborum ipsorum operiet eos.

11. Dejicies eos in foveas, ne unquam resurgant.

12.

14. Et habitabunt.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοὺς γράμμασι.	ΑΚΥΛΑΣ.
3 על-דל שפתי 4 אל-תמו לבי ו לדבר רע להתעלל עללות ו ברשע ובל-אלחם במנעמיהם	3. 4.	3. Ἐπὶ τὰ χεῖλη μου. 4.
5 יהלמני צדיק ו חסד ויזכני	5.	5.
כי-עוד ותפלתו ברעותיהם		*Ὅτι ἔτι καὶ προσευχὴ μου ἐν κα- χίαις (al. πονηρίαις) αὐτῶν.
6 נשמדו בידיו-סלע שפמיהם ושמעו אמרו כי נעמד	6.	6. Ὑπεσπάσθησαν ἐν χειρὶ πε- τρας οἱ κριταὶ αὐτῶν. *Ὅτι ἐδορυφορήθησαν (al. ὄν- εὐτρεπίσθησαν).
7 נמד פלה ובקע בארץ נפוד עצמינו לפי שאל	7.	7. Ὅμοίως ἀποκλῶντι καὶ δια- σχίζοντι ἐν τῇ γῆ, ἐσκορπίσθη τὰ ὀστά ἡμῶν εἰς στόμα ἕδου.
8 אל-תער נפשי	8.	8. Μὴ ἐκκενώσης τὴν ψυχὴν μου.
10 יפלו במכוריו רשעים	10.	10
יחד		*Λαα.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Super janua labiorum meo- rum. <i>Hieron.</i> , serva paupertatem labiorum meorum.	3. Labiis meis.	3. Super labia mea.
4. Ne inclines cor meum ad verbum malum, ad molendum studia in impietate. <i>Hieron.</i> , ne declines cor meum ad verbum ma- lum, volvere cogitationes impias.	4. Non declines cor meum in verba malitiæ, ad excusandas ex- cusationes in peccatis.	4
Et non comedam in deliciis eo- rum. <i>Hieron.</i> , neque comedere in deliciis eorum.	Non communicabo cum electis eorum.	
5. Percutiat malleo me justus miserordia, et increpet me. <i>Hie- ron.</i> , corripiat me justus in mise- ricordia, et arguat me.	5. Corripiet me justus in mise- ricordia, et increpabit me.	5.
Quoniam adhuc et oratio mea in malis eorum. <i>Hieron.</i> , quia adhuc oratio mea pro malitiis eorum.	Quoniam adhuc et oratio mea in beneplacitiis eorum.	Quoniam adhuc et oratio mea in malitiis eorum.
6. Demissi sunt in manus petræ judices eorum. <i>Hieron.</i> , sublati sunt juxta petram judices eorum.	6. Absorpti sunt juncti petræ judices eorum.	6. Sublati sunt in manu petræ judices eorum.
Et audient verba mea, quoniam jucunda fuerunt. <i>Hieron.</i> , audient verba mea, quoniam decora sunt.	Audient verba mea, quoniam po- tuerunt.	Quia satellitio munita sunt (al., quia decora fuerunt).
7. Sicut scindens et findens in terra, dispersa sunt ossa nostra in ore sepulcri. <i>Hieron.</i> , sicut agri- cola cum scindit terram: sic dis- sipata sunt ossa nostra in ore in- ferni.	7. Sicut crassitudo terræ erupta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum.	7. Quasi frangenti et discinden- ti in terra dissipata sunt ossa no- stra in os inferni.
8. Ne effundas animam meam. <i>Hieron.</i> , ne evacues animam meam.	8. Ne auferas animam meam.	8. Ne evacues animam meam.
10. Cadent in retiaculo ejus impii. <i>Hieron.</i> , incident in rete ejus impii.	10. Cadent in retiaculo ejus peccatores.	10.
Simul. <i>Hieron.</i> , id.	Singulariter.	Simul.

SYNOPSIS.

B.

EXORDIUM.

3. *Ecce manus gladius meus.*

4. *Misere mei, Domine, secundum misericordiam tuam, secundum multitudinem miserationum tuarum.*

Misere mei, Domine, secundum misericordiam tuam.

5.

Ecce manus gladius meus, ecce manus gladius meus.

6. *Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.*

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

7. *Sicut agricola cum sciderit terram, sic dissipata sunt ossa nostra in se inferni.*

8. *Misere mei, Domine, secundum misericordiam tuam.*

9. *Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.*

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

SYNOPSIS.

3. *Super labiis meis.*

4. *Ne abvertas cor meum in verba malitiae, ad excusandas conscientias iniquas.*

Ne una comestam delicias eorum.

5.

Adhuc enim et scatio mea in hoc mundo est.

6. *Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.*

Audiant sermones meos delicias suas.

Quia acceptabilia fuerunt.

7. *Sicut agricola cum sciderit terram, sic dissipata sunt ossa nostra in se inferni.*

8. *Ne evacues animam meam.*

9. *Cadant in retia eorum (al. sua) peccatores.*

Singulariter. V., in idipsum.

3. *Ecce manus gladius meus.*

4. *Misere mei, Domine, secundum misericordiam tuam, secundum multitudinem miserationum tuarum.*

Misere mei, Domine, secundum misericordiam tuam.

5. *Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.*

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

6. *Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.*

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

7. *Sicut agricola cum sciderit terram, sic dissipata sunt ossa nostra in se inferni.*

8. *Misere mei, Domine, secundum misericordiam tuam.*

9. *Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.*

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

10. *Cadant in retia eorum (al. sua) peccatores.*

Singulariter. V., in idipsum.

LXX INTERPRETES.

3. *Circa labiis meis.*

4. *Non declinas cor meum in verba malitiae, ad excusandas conscientias in peccatis.*

Non communicabo cum electis eorum. Atque, ne comestor in voluptatibus eorum.

5. *Corripiet me iustus in misericordia, et increpabit me. Atque, mallo me extendent iustas misericordias, et redarguent.*

Quoniam adhuc et scatio mea in hoc mundo est.

6. *Absorpti sunt iuxta petram fortes eorum.*

Audiant verba mea, quia deliciae fuerunt.

7. *Sicut crassitudo terra crepta est super terram. Dissipata sunt ossa nostra secus infernum. V., sicut pulchre operans et sedens in terra, dissipata sunt ossa nostra secus infernum.*

8. *Ne auferas animam meam.*

9. *Cadunt in reticulo ejus peccatores.*

Singulariter. V., in idipsum.

3. *Ecce manus gladius meus.*

4.

5.

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

6.

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

7.

8. *Misere mei, Domine, secundum misericordiam tuam.*

9.

Excelsus in caelis habitatio tua, et altitudo habitatio tua.

EXORDIUM.

3. *Super labiis meis.*

4.

5.

In hoc mundo est.

6.

Audiant verba mea quoniam peccatores.

7.

8. *Ne evacues animam meam.*

9.

In idipsum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXL.

V. 2. Ἄλλος, ταχθήτω etc. Reg unus et Drusius.
 Ibid. Ἄλλος, δῶρον etc. Duo Regii et Drusius.
 V. 5. Ἄ., θ., ἐπὶ τὰ χεῖλη μου etc. Drusius.
 V. 4. Σ., μὴ παρατρέψης etc. Unus Reg., Theodoretus et Drusius, qui id sine interpretis nomine adfert. Regius habet, λόγους πονηρίας.
 Ibid. Σ., μὴ δὲ συμφάγοιμι etc. Sic unus Regius. Drusius vero minus recte, μὴ συμφάγομαι. Fñit.

Rom. Symmacho tribuit. Alteram item lectionem habet Drusius.
 V. 5. Ἄλλος, καταλασάτω etc. Sic unus Regius optime secundum Hebraicam vocem. Drusius vero, κατελεησάτω etc.
 Ibid. Ἄ., ὅτι ἐτι καὶ etc. Has lectiones suppeditant Theodoretus, Reg. unus et Drusius.
 V. 6. Ἄ., ὑπεσπάσθησαν etc. Lectionem Aquilæ

PSALMUS CLXI.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

וְאַתָּה יְדַעַת נַחֲבֹתִי 4
 7 הקשיבה אִנִּי רַנְתִּי כִי־דַלְתִּי
 8 הוֹצִיאָה מִמִּסְגֵּר וּנְפִשִׁי

4.
 7.
 8.

4. Ὅτι σὺ ἐγνώσ τὰς τρίβους μου.
 7.
 8. Ἐξάγαγε ἐξ ἀποκλεισμοῦ τῆν ψυχὴν μου.
 Ἐμὲ παραδοχέσουσι δίκαιοι ἕως οὗ ἀνταποδῶς μοι.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

4. Et tu nosti semitam meam. *Hieron.*, tu enim nosti semitam meam.
 7. Intende deprecationem meam, quia attenuatus sum valde. *Hieron.*, ausculta deprecationem meam, quoniam infirmatus sum nimis.
 8. Educ de clausura animam meam. *Hieron.*, educ de carcere animam meam.
 Nomen tuum in me coronabunt justī, cum retribuēris super me. *Hieron.*, nomini tuo: in me coronabuntur justī, cum retribuēris mihi.

4. Et tu cognovisti semitas meas.
 7. Intende ad deprecationem meam, quia humiliatus sum nimis.
 8. Educ de custodia animam meam.
 Nomini tuo: me exspectant justī, donec retribuas mihi.

4. Quia tu nosti semitas meas.
 7.
 8. Educ de clausura animam meam.
 Me exspectabunt justī, donec retribuas mihi.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLII.

V. 4. Ἄ., ὅτι σὺ ἐγνώσ etc. Reg. unus.
 V. 7. Σ., ἀκρόασαι etc. Theodoretus et Drusius.

V. 8. Ἄ., ἐξάγαγε etc. Reg. unus. Symmachi vero lectionem habet Drusius.

PSALMUS CXLII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

בְּאֵמֶנְתְּךָ 1
 4 וְהִתְעַפַּף עָלַי רוּחִי
 5 הִגִּיתִי בְּכָל־פִּעְלֶךָ
 בְּמַעֲשֵׂה יְדֵי אִשְׁחָה

1.
 4.
 5.

1. Ἐν τῇ βεβαιότητι σου.
 4.
 5. Ἐμελέτησα πάσας τὰς πράξεις σου.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Quando persequeretur eum Absalom filius ejus.
 1. In veritate tua. *Hieron.*, id.
 4. Et involvit se super me spiritus meus. *Hieron.*, et anxius fuit in me spiritus meus.
 5. Meditatus sum in omnibus operibus tuis. *Hieron.*, meditabar omnia opera tua.
 In opere manuum tuarum meditabor. *Hieron.*, facta manuum tuarum loquebar.

1. In veritate tua.
 4. Et anxius est super me spiritus meus.
 5. Meditatus sum in omnibus operibus tuis.
 In factis manuum tuarum meditabar.

1. In firmitate tua.
 4.
 5. Meditatus sum omnia opera tua.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXL.

habet Reg. unus, Symmachi vero Regii duo et Drusius.

Ibid. Σ., ἀκούσονται etc. Hic mire variant exemplaria. Lectiones notatu digniores proferimus, ut habentur in uno Regio et apud Drusium.

V. 7. 'A., ὁμοίως ἀποκλώντι etc. Sic duo Regii et Drusius. Duo vero Regii habent, ὁμοίως εἰ. Drusius vero ὁμοίως tantum. Infra Reg. unus, εἰς στόμα ἕδου, recie. Drusius, εἰς τὸν ἕδην. In versione

Symmachi unus Reg. habet εἰς ἕδου. In lectione Quintæ unus item Regius habet, διεσκοπίσθησαν πάντα τὰ ὄσα etc.

V. 8. 'A., μὴ ἐκκενώσης. Reg. unus.

V. 10. Σ., ἐμπέσειεν etc. Reg. unus et Drusius. Pro ἀμαρτωλοὶ ad Symmachum Agellius habet παράνομοι, forte melius.

Ibid. 'A., ἄμα etc. Reg. unus.

PSALMUS CXLI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

4. Σὺ γὰρ οἶδας τὴν τρίβον μου.

4. Καὶ σὺ ἐγνώστας τρίβους μου.

4.

7. Ἀκρόασαι τὰς λαλιὰς μου, ὅτι ἠτόνησα σφόδρα.

7. Πρόσχευς πρὸς τὴν δέησίν μου, ὅτι ἐταπεινώθην σφόδρα.

7.

8. Ἐξω ποίησον ἀπὸ συγκλεισμοῦ τὴν ψυχὴν μου.

8. Ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς τὴν ψυχὴν μου.

8.

Τὸ ὄνομά σου στεφανώσονται δίκαιοι, ὅταν εὐεργετήσης με.

Τῷ ὀνόματί σου, Κύριε. Ἐμὲ ὑπομενοῦσι δίκαιοι, ἕως οὐ ἀνταποδώσῃ μοι. Ἄλλος, ὅτι εὐεργετήσας με.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

4. Tu enim nosti semitam meam.

4. Et tu cognovisti semitas meas.

4.

7. Ausculta sermones meos, quia infirmatus sum valde.

7. Intende ad deprecationem meam, quia humiliatus sum nimis.

7.

8. Emitte de clausura animam meam.

8. Educ de custodia animam meam.

8.

Nomen tuum coronabunt justii, cum benefeceris mihi.

Nomen tuum, Domine. Me expectabunt justii, donec retribuas mihi. *Alius*, quia benefecisti mihi.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLI.

Ibid. Lectionem Aquilæ adfert ex Euthymio Drusius, sed Latine tantum: lectionem Symmachi ha-

bet Theodoretus, postremam Drusius.

PSALMUS CXLII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ἐν τῇ πίστει σου.

Ὅτε αὐτὸν ὁ υἱὸς κατεδίωκεν.

1.

4. Καὶ περιελείτετο ἐπ' ἐμὲ ἡ ψυχὴ μου.

1. Ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου.

4.

5.

4. Καὶ ἰκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου.

4.

Τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου διαλάλουν.

5. Ἐμελέτησα ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου.

5.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Quando filius eum persequabatur.

1. In fide tua.

1. In veritate tua.

1.

4. Et circumvolvebatur super me anima mea.

4. Et anxius est super me spiritus meus.

4.

5.

5. Meditatus sum in omnibus operibus tuis.

5.

Opera manuum tuarum ediscebam.

In factis manuum tuarum meditabar.

TO EBPAIKON.

6 נפשי ו כאר-עופה לך

7 אל-חסתר פניד מבוני

ונמשלת עכ - ירדי בור

8 בבקר

10 בארץ מישור

11 בצדקתך

12 תצמיח

VERSIO HEBRAICI TEXT.

6. Anima mea sicut terra lassa tibi. *Hieron.*, anima mea quasi terra sitiens ad te.

7. Ne abscondas faciem tuam a me. *Hieron.*, *id.*

Et comparabor cum descendentibus in lacum. *Hieron.*, et comparabor descendentibus in lacum.

8. In matutino. *Hieron.*, mane.

10. In terram rectitudinis. *Hieron.*, in terram rectam.

11. In justitia tua. *Hieron.*, *id.*

12. Exscindes. *Hieron.*, dissipabis.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

6.

7.

8.

10.

11.

12.

VULGATA LATINA.

6. Anima mea sicut terra sine aqua tibi.

7. Ne avertas faciem tuam a me.

Et similis ero descendentibus in lacum.

8. Mane.

10. In terram rectam.

11. In æquitate tua.

12. Disperdes.

ΑΚΥΛΑΣ.

6.

7.

8.

10. Διὰ γῆς ὀμαλῆς.

11.

12. Ἐξολέσεις.

AQUILA.

6.

7.

Καὶ παραβλήθησμαι μετὰ τῶν καταβαινόντων εἰς λάκκον.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLII.

Ταύτην τὴν προσθήκην τῆς ἐπιγραφῆς, οὔτε παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, οὔτε παρὰ τοῖς ἄλλοις εὗρον ἐρμηνευταῖς. I. e. *Hoc inscriptionis additamentum, neque in Hebraico, neque apud alios interpretes reperi.* Hanc notam in titulum habet Theodoretus.

V. 4. 'A., ἐν τῇ βεβαίωστί σου etc. Sic unus Reg.

V. 4. Σ., καὶ περισιλείτω etc. Reg. unus. Hanc vero et versus 1 lectiones sine interpretum nomine adfert Drusius.

V. 5. 'A., ἐμελέτησα etc. Reg. unus.

Ibid. Σ., τὰ ἔργα etc. Reg. unus, qui habet ἐμελέτων pro διελάσων. Drusius, qui nomen interpre-

PSALMUS CXLIII.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

TO EBPAIKON.

1 לך

3 מה - אדם ותדעך

4 אדם להבל דמה

5 הו - שמך ותד גע בדדים
ויעש

12 מגורים

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. Ipsi David. *Hieron.*, *id.*

3. Quid est homo, et cognovisti eum? *Hieron.*, quid est homo, quia agnoscis eum?

4. Homo vanitati similis est. *Hieron.*, homo vanitati assimilatus est.

5. Inclina cœlos tuos, et descende: tange montes et fumigabunt. *Hieron.*, *id.*

12. Grandescentes. *Hieron.*, augentes.

1.

3.

4.

5.

12.

VULGATA LATINA.

1. Ipsi David.

3. Quid est homo, quia innotuisti ei?

4. Homo vanitati similis factus est.

5. Inclina cœlos tuos, et descende: tange montes et fumigabunt.

12. Novellæ.

ΑΚΥΛΑΣ.

1.

3. Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, καὶ γινώσῃ αὐτόν;

4.

5.

12. Μεγεγαλυμμένα.

AQUILA.

1.

3. Quid est homo, et cognosce eum?

4.

5.

12. Grandescentes.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
6. Ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ διεψῆσα πρὸς σέ.	6. Ἡ ψυχὴ μου ὡς γῆ ἐνυδρὶς σα.	6
7.	7. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. Ἄλλος, μὴ κρύψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. Καὶ ὁμολογήσονται τοῖς καταβαί- νουσιν εἰς λίαν.	7.
8.	8. Τοῦτοίδ. Ἄλλος, ἐξ ἑθέρου.	8.
10.	10. Ἐν τῇ εὐθείᾳ.	10.
11. Ἐν τῇ ἐλεησύνῃ σου.	11. Ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου.	11.
12. Σωτήρις.	12. Ἐξολοθρευτής.	12.
SYMMACHUS. LXX INTERPRETES. THEODOTIO.		
6. Anima mea quasi terra si- cians ad te.	6. Anima mea sicut terra sine aqua tibi.	6.
7.	7. Ne avertas faciem tuam a me. <i>Alins, ne abscondas faciem tuam a me.</i> Et similis ero descendantibus in lacum.	7.
8.	8. Mane. <i>Alins, ex matutino.</i>	8.
10.	10. In recta.	10.
11. In misericordia tua.	11. In justitia tua.	11.
12. Tacere facies.	12. Disperdes.	12.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLII.

lis tacet, habet διεψῆσεν.

V. 6. Σ., ἡ ψυχὴ etc. Regius unus.

V. 7. Ἄλλος, μὴ κρύψῃς etc. Drusius.

Ibid. Ἀ., καὶ παραῶ. Sic unus codex.

V. 8. Ἄλλος, ἐξ ἑθέρου. Drusius, qui hoc Chry-

sostomi scholien subjicit, τοῦτοίδ τεχέως.

V. 10. Ἀ., ἐκ γῆς ἐυθείας. Hanc interpretationem
Symmacho tribuit Reg. unus, sed est Aquila.

V. 11. Σ., ἐν τῇ ἐλεημ. Reg. unus.

V. 12. Ἀ., ἐξολοθρευτής etc. Reg. unus.

PSALMUS CXLIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΩΤΩΝ.
1.	1. Τοῦ David. Ἄλλος, id.	1.
3. Τίς ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι γνω- ριστοῖς αἰνῶν;	3. Τί ἐστὶν ἄνθρωπος, ὅτι ἐγνω- σθῆς αἰνῶν;	3.
4. Ἄτρυψ.	4. Ἄνθρωπος μεταίστητι ὠμοει- ῶδη.	4. Ἄνθρωπος ἀτρυψὶ ὠμοειῶδη.
5.	5. Κλίνον οὐρανοῦς σου καὶ κα- τέβηθι· ἔψαι τῶν ὄρεων καὶ κα- πνισθήσονται. Ἄλλος, κλίναντός σου οὐρανοῦς καὶ καταβάντος, καὶ ἐψαμένου τῶν ὄρεων, ἐκαπνισθη- σαν.	5.
12. Ἠύξημένα.	12. Ἰδρυμένα.	12.
SYMMACHUS. LXX INTERPRETES. THEODOTIO.		
4.	4. Ipse David. <i>Alii, id.</i>	1.
3. Quis est homo, quia agnos- ces eum?	3. Quid est homo, quia innotui- sti ei?	3.
4. Vapor.	4. Homo vanitati similis factus est.	4. Homo vapor assimilatus est.
5.	5. Inclina caelos tuos, et de- scende : tange montes et fumiga- bunt. <i>Alins, inclinante te caelos et descendente, et tangente montes, fumigaverunt.</i>	5.
12. Asgentes.	12. Constabilitate.	12.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

כדית כחבית

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

Ὡς ἐπαγώνια διασεκασμένα.

14 אִין פֶּרַךְ וְאִין יִרְצָא וְאִין עֲרָה
בְּרַחֲבֵינֵי

14.

14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

Sicut anguli incisi. *Hieron.*, quasi anguli, ornati.

Compositæ, circumornatæ.

Quasi angularia dissipata.

14. Non irruptio, nec egrediens, nec clamor in plateis nostris. *Hieron.*, non est interruptio, et non est egressus, et non est ululatus in plateis nostris.

14. Non est ruina maceris, neque transitus, neque clamor in plateis eorum.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIII.

Ἐν ἐνίοις τῶν ἀντιγράφων προσκείμενον εὖρον, πρὸς τὸν Γολιάθ· οὕτε δὲ παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, οὕτε παρὰ τοῖς ἄλλοις ἐρμηνευταῖς, οὕτε παρὰ τοῖς Ὁ' ἐν τῷ Ἑξαπλῷ. I. e. In quibusdam exemplaribus hoc reperi, adversus Goliath. Sed non apud Hebraicum,

neque apud reliquos interpretes, neque apud LXX in Hexaplo. Hæc nota in titulum est Theodoretī, eademque habetur in duobus Regiis.

V. 1. Ἄλλοι, τῷ Δαυὶδ. Vide supra.

V. 3. Ἄ., τί ἐστίν etc. Sic duo Regii.

PSALMUS CXLIV.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

1 תְּהִלָּה לַיהוָה

1.

1. Ὑμνησις τοῦ Δαυὶδ.

לְעוֹלָם וָעֶד

3 אִין חֶקֶר

3.

3.

5 הַדָּר נִבְדָּר הַדָּר חֶדְרֵי דָבָר נִשְׂאָתָךְ
וְאִשְׁרָא

5.

5.

6 וְגִדְלוֹתֶיךָ אֶסְפְּרָנָה

6.

6. Καὶ μεγαλοσύνας σου διηγήσομαι αὐτάς.

7 מִדְּבָר

7.

7.

וְצִדְקָתְךָ יִדְבַּע

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. Laus ipsi David. *Hieron.*, laudatio David.

1. Laudatio ipsi David.

1. Laudatio ipsius David.

In sæculum et in perpetuum. *Hieron.*, in æternum et ultra.

In æternum et in sæculum sæculi.

3. Non est investigatio. *Hieron.*, non est inventio.

3. Non est finis.

3.

5. Decorem gloriæ magnificentiæ tuæ, et verba mirabilium tuorum meditabor. *Hieron.*, decorem gloriæ magnitudinis tuæ, et verba mirabilium tuorum loquar.

5. Magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur, et mirabilia tua narrabunt.

5.

6. Et magnitudinem tuam narrabo eam. *Hieron.*, et magnitudines tuas narrabunt.

6. Et magnitudinem tuam narrabunt.

6. Et magnitudines tuas narras.

7. Bonitatis tuæ. *Hieron.*, id.

7. Suavitatis tuæ.

7.

Et justitiam tuam laudabunt. *Hieron.*, et justitias tuas laudabunt.

Et justitia tua exsultabunt.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

Κεκοσμημένα.

Κεκαλλωπισμένα, περικεκοσμημένα.

14. Οὐκ ἔστι διακοπή, οὔτε ἐκφορά, οὔτε κωκυτός ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν.

14. Οὐκ ἔστι κατάπτωμα φραγμοῦ, οὔδὲ διέξοδος, οὔδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς πλατείαις αὐτῶν. Ἄλλος, ἐν ταῖς ἐπαύλεσιν αὐτῶν.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Ornata.

Compositæ, circumornatæ.

14. Non est excisio, neque funeris elatio, neque luctus in plateis eorum.

14. Non est ruina maceriae, neque transitus, neque clamor in plateis eorum. *Alius*, in plateis eorum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIII.

V. 4. Θ., ἀνθρωπος etc. Has lectiones habent Theodoretus et Drusius.

Ibid. 'A., ὡς ἐπαγώνια etc. Drusius.

V. 5. Ἄλλος, κλιναντός σου etc. Reg. unus qui habet ἐκαπνίσθη. Drusius ἐκαπνίσθησαν.

V. 14. Σ., οὐκ ἔστι etc. Drusius, et Theodoretus qui ait alios etiam interpretes similiter edidisse. Sed hæc quomodo intelligenda sint jam non semel explicavimus. Alteram lectionem affert Drusius.

V. 12. 'A., μεμεγαλυμμένα etc. Drusius.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

PSALMUS CXLIV.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.

1. Ὕμνος τῷ Δαυὶδ.

1. Αἶνεσις τοῦ Δαυὶδ.

1.

Εἰς τὸν αἰῶνα καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἄλλος, εἰς τὸν αἰῶνα διηνεκῶς.

3.

3. Οὐκ ἔστι πέρας. Ἄλλος, οὐκ ἔστιν ἐξεύρεσις.

3.

5.

5. Καὶ τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τῆς ἀγασύνης σου λαλήσουσι, καὶ τὰ θαυμάσια σου διηγῶνται. Ἄλλος, ὡραιότητα τοῦ ἐπαίνου σου καὶ τοὺς λόγους τῶν παραδόξων σου διηγῶνται. Ἄλλος, τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς δόξης τοῦ ἐπαίνου σου.

5.

6. ...καταλέξω αὐτήν.

6. Καὶ τὴν μεγαλοσύνην σου διηγῶνται. Ε', διηγῶσθε. Γ', ἀριθήσομεν.

6. Καὶ τὴν μεγαλοσύνην σου διηγῶμαι αὐτήν.

7.

7. Τῆς χρηστότητός σου. Ἄλλ., τῆς ἀγαθσύνης σου.

7.

Καὶ τὰς ἐλεημοσύνας σου εὐφημήσουσιν.

Καὶ τῇ δικαιοσύνῃ σου ἀγαλλιάσονται.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

1. Hymnus Davidi.

1. Laudatio ipsius David.

1.

In æternum et in sæculum sæculi. *Alius*, in sæculum perpetuo.

3.

3. Non est finis. *Alius*, non est inventio.

3.

5.

5. Et magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur, et mirabilia tua narrant. *Alius*, speciem laudis tuæ, et verbæ incredibilium tuorum narrant. *Alius*, magnificentiam gloriæ laudis tuæ.

5.

6. ...recensebo ipsam.

6. Et magnitudinem tuam narrant. V, narrantimus. VI, numerabimus.

6. Et magnitudinem tuam narabo eam.

7.

7. Suavitatis tuæ. *Alius*, bonitatis tuæ.

7.

Et misericordias tuas laudabunt.

Et iustitia tua exsultabunt.

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
כלב 9	9.	9.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
9. Universis. <i>Hieron.</i> , in univ- versa.	9. Super omnia.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIV.

V. 1. Ἄ., ὕμνησις τοῦ Δαυίδ. Drusius. Σ., ὕμνος τῷ Δ. Agellius.
Ibid. Ἄλλος, εἰς τὸν αἰῶνα etc. Drusius. V. 3. Ἄλλος, οὐκ ἔστιν ἐξεύρεσις. Reg. unus.
V. 5. Ἄλλος, ὠραιότητα etc. Has lectiones exhibet Drusius.

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXLV. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
שׂאן נן תשועה 3	3.	3.
שב 4 אבד עשתנו	4.	4. Ἀποστρέφει. Ἀπώλοντο.
פקח ערים יהה זקק כפרים 8	8.	8.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
3. Cui non ei salus. <i>Hieron.</i> , cui non est salus.	3. In quibus non est salus.	3.
4. Revertetur. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Peribunt. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i> Cogitationes ejus. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	4. Revertetur. Peribunt. Cogitationes eorum.	4. Revertitur. Perierunt.
8. Dominus aperiens cæcos, Do- minus erigens curvatos. <i>Hieron.</i> , Dominus illuminat cæcos, Do- minus erigit allisos.	8. Dominus illuminat cæcos, Dominus erigit elisos.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLV.

Τὸ, Ἀγγαίου καὶ Ζαχαρίου, οὐτε παρὰ τῷ Ἑβραίῳ, οὐτε παρὰ τοῖς ἄλλοις εὐρον ἐρμηνευταῖς, οὐτε παρὰ τοῖς Ὁ ἐν τῷ Ἑξαπλῷ. I. e. *Illud*, Aggæi et Zacharie, neque apud Hebraicum, neque apud alios inter-
pretes reperi, neque apud LXX in Hexaplo. Hæc nota apud Theodoretum et in duobus mss. reperitur.
V. 3. Ἄλλος, τῷ οὐκ ἔχοντι etc. Hanc lectio-

TO EBPAIKON	PSALMUS CXLVI. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
הללו יהוה כי טוב זמרה 1	1.	1.
בונה 2 בנהי	2.	2.
לשבירי 3	5.	3.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
1. Laudate I.h, quoniam bonum canere. <i>Hieron.</i> , laudate Dominum, quoniam bonum est canticum.	1. Laudate Dominum, quoniam bonus est psalmus.	1.
2. Ædificans. <i>Hieron.</i> ædificabit.	2. Ædificans.	2.
Expulsos. <i>Hieron.</i> , ejectos.	Dispersiones.	
3. Contritos. <i>Hieron.</i> , <i>id.</i>	3. Contritos.	3.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
9.	9. Ἐπὶ πάντα. Ἄλλοι, τοὶ σύμ- μασι.	9.
SYMMACHIUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
9.	9. Saper omnia. <i>Alii</i> , omnibus.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIV.

V. 6. Ἄ., καὶ μεγαλοσύνας etc. Drusius.

v. 11.

V. 7. Ἄλλος, τῆς ἀγαθ-. *Idem*.

V. 9. Ἄλλοι, τοὶ σύμμασι. Drusius.

Ibid. Σ., καὶ τῆς ἐλεημοσύνας etc. Vide psal. cxlii,

PSALMUS CXLV.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
3.	3. Οἷς οὐκ ἔστι σωτηρία. Ἄλλ., τῶ οὐκ ἔχοντι σῶσαι. Ἄλλος, οὐκ ἔχοντι σωτηρίαν.	3.
4. Ἄπώλοντο.	4. Ἐπιστρέφει. Ἄπολούνται. Ε', Γ', ἀπώλοντο. Οἱ διαλογισμοὶ αὐτῶν. Ἄλλος, αἱ προθέσεις αὐτοῦ.	4. Ἀποστρέφει.
8.	8. Κύριος σοφοὶ τυφλοῦς, Κύ- ριος ἄνορθοὶ κατεβραγμένους. Ἄλ- λος, φωτίζει τυφλοῦς, Κύριος ἄνορ- θοὶ κατεβραγμένους.	8.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
3.	3. In quibus non est salus. <i>Alius</i> , ei qui non potest salvare. <i>Alius</i> , non habenti salutem.	3.
4. Perierunt.	4. Revertetur. Peribant. V, VI, perierunt. Cogitationes eorum. <i>Alius</i> , pro- positiones ejus	4. Revertitur.
8.	8. Dominus sapientes reddit cæcos, Dominus erigit clisos. <i>Alius</i> , illuminat cæcos, Dominus erigit allisos.	8.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLV.

nem habet Drusius; sequentem Regius unus ex Chrysostomo.

Ibid. Ἄλλος, αἱ προθέσεις. Drusius.

V. 4. Ἄ., Θ., ἀποστρέφει. Drusius.

V. 8. Ἄλλος, φωτίζει etc. Unus Reg. ex Chry-
sostomo.Ibid. Ἄ., Σ., Ε', Γ', ἀπώλοντο. *Idem*.

PSALMUS CXLVI.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Θ.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἀλληλούια ὅτι ἀγαθὸς ψαλ- μός.	1. Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ὅτι ἀγα- θὸν ψαλμός. Ἄλλος, ἀλληλούια ὅτι καλὸν ψῆθ τῷ Θεῷ.	1. Αἰνεῖτε τὸν Ἰα.
2. Οἰκοδομήσει. Τοὺς ἐξωσμένους.	2. Οἰκοδομῶν. Τὰς διασποράς.	2.
3. Τοὺς κεκλασμένους.	3. Συντετριμμένους.	3.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. Alleluia, quoniam bonus est psalmus.	1. Laudate Dominum, quoniam bonum psalmus. <i>Alius</i> , alleluia, quoniam bonum Deo canticum.	1. Laudate Ia.
2. Ædificabit.	2. Ædificans.	2.
Expulsos.	Dispersiones.	
3. Confractos.	3. Contritos.	3.

TO EBPAIKON. לענבוסם	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
4 למם שבות יקרא	4.	4.
6 מעדד	6.	6.
7 ענ ליהוה בתדה זמר לא־יהי בנדר	7.	7. Καταλάβετε. . . ψάλλετε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ.
8 חניר	8.	8.
10 עֲשֵׂה	10.	10. Βούλεται.
11 את-דביוהלים חסד	11.	11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Dolores eorum. <i>Hieron.</i> , plagas eorum.	Contritiones eorum.	
4. Omnibus eis nomina vocabit. <i>Hieron.</i> , et omnes nomine suo vocat.	4. Et omnibus eis nomina vocat.	4.
6. Erigens. <i>Hieron.</i> , suscipiens.	6. Suscipiens.	6.
7. Respondete Domino in confessione, canite Deo nostro in cithara. <i>Hieron.</i> , canite Domino in confessione : canite Deo nostro in cithara.	7. Præcinite Domino in confessione : psallite Deo nostro in cithara.	7. Jubilate... psallite Deo nostro in cithara.
8. Herbam. <i>Hieron.</i> , germen.	8. Fenum et herbam servituti hominum.	8.
10. Volet. <i>Hieron.</i> , voluntas ejus.	10. Voluntatem habebit.	10. Vult.
11. Expectantes in misericordia ejus. <i>Hieron.</i> , et expectant misericordiam ejus.	11. Et in eis qui sperant super misericordia ejus.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVI.

- V. 1. Σ., ἀλληλούια etc. Theodoretus, et Reg. unus ex Chrysostomo sine nomine interpretis. "Α.λ. λος, ἀλληλούια ὅτι καλῶν etc. Sic unus.
 V. 2. Σ., οἰκοδομήσει. Regius unus et Drusius. Ibid. Σ., τοὺς ἐξωσμ-. Ibidem.
 V. 3. Σ., τοὺς κελασμ-. Drusius. Ibid. "Α.λ. λος, τὰ κατεαγμένα. Drusius. "Α.λ. λ., τὰ κατὰ γματα αὐτῶν. Regius unus et Chrysost.
 V. 4. "Α.λ. λος, τοῖς πᾶσιν etc. Sic Drusius et Reg. unus, qui in postrema etiam lectione habet, καλῶν

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXLVII. TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
12 הללי אדנה	12.	12. Ὕμνει Θεόν σου.
16 נפוד	16. Χαφειρ.	16.
17 לפני קרתי בני יעמד	17.	17. Εἰς πρόσωπον ψυχῶν αὐτοῦ τίς στήσεται;
18 דבר	18.	18. Ῥῆμα αὐτοῦ.
19 עקו	19.	19. Ἀκριβασμοὺς αὐτοῦ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Lauda Deum tuum. <i>Hieron.</i> , id.	12. Lauda Deum tuum.	12. Lauda Deum tuum.
16. Pruinam. <i>Hieron.</i> , pruinas.	16. Nebulam.	16.
17. In faciem frigoris ejus quis stabit? <i>Hieron.</i> , ante faciem frigoris ejus quis stabit?	17. Ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?	17. In faciem frigoris ejus quis stabit?
18. Verbum suum. <i>Hieron.</i> , id.	18. Verbum suum.	18. Verbum suum.
19. Statuta ejus. <i>Hieron.</i> , præcepta sua.	19. Justitias.	19. Statuta ejus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΑΝ.

- 4.
- 6. Ἀνακτώμενος.
- 7. Καταλέξατε τῷ Κυρίῳ ἕξομολόγησιν, μελωδήσατε τῷ Θεῷ ἡμῶν διὰ λύρας.
- 8.
- 10. Εὐδοκεῖται.
- 11.

- Τὰ συντρίμματα αὐτῶν. Ἄλλος, τὰ κατεαγμένα αὐτῶν. Ἄλλος, τὰ κατὰγματα αὐτῶν.
- 4. Καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν. Ἄλλος, τοῖς πᾶσιν ὀνόματα καλῶν. Ἄλλος, πάντας αὐτοὺς ὀνομασπὶ καλέσει.
 - 6. Ἀναλαμβάνων.
 - 7. Ἐξάρξατε τῷ Κυρίῳ ἐν ἑξομολογήσει· ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ. Ἄλλος, προκατάρξαθε.
 - 8. Χόρρον καὶ γλῶσσην ἐπὶ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. *Οἱ λοιποὶ, id.*
 - 10. Θελήσει. *Ε΄, Γ΄, id.*
 - 11. Τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Ἄλλος, τοῖς ἀναμένουσι τὸ Θεῷ αὐτοῦ.

- 4.
- 6.
- 7.
- 8.
- 10. Θελήσει.
- 11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Contributiones eorum. *Al.*, confRACTA eorum. *Alius*, fracturas eorum.

- 4.
- 6. Recreans.
- 7. Præcinite Domino confessionem, modulamini Deo nostro et lyram.
- 8.
- 10. Sibi placet.
- 11.

- 4. Et omnibus eis nomina vocans. *Alius*, omnibus nomina vocans. *Alius*, omnes illos nominatim vocabit.
- 6. Suscipiens.
- 7. Præcinite Domino in confessione: psallite Deo nostro in cithara. *Alius*, præcinite.
- 8. Fenum et herbam servituti hominum. *Reliqui, id.*
- 10. Voluntatem habebit. *V, VI, id.*
- 11. In eis qui sperant super misericordia ejus. *Alius*, expectantibus misericordiam ejus.

- 4.
- 6.
- 7.
- 8.
- 10. Voluntatem habebit.
- 11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVI.

V. 6. Σ., ἀνακτώμενος. Theodoretus.
 V. 7. Ἀ., καταλέξατε etc. Sic miss. duo Regii.
 V. 8. *Οἱ λοιποὶ, χόρρον καὶ γλῶσσην* etc. Sic Drusus mendose, ut videtur; nam in Hebraicis *גִּיטִי*

tantum reperitur, et Hieronymus *germen* duntaxat habet. Quamobrem post *χόρρον* haud dubie obelus ponendus erat.
 V. 40. Ἀ., βούλεται etc. Drusus.
 V. 11. Ἄλλος, τοῖς ἀναμένουσι etc. Drusus.

PSALMUS CXLVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΩΤΙΑΝ.

- 12. Αἶνει τὸν Θεόν σου.
 - 16. Δρόσον πεπηγμένην.
 - 17. Κατὰ πρόσωπον κτύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
 - 18.
 - 19. Προστάγματα αὐτοῦ.
- SYMMACHUS.
- 12. Lauda Deum tuum.
 - 16. Rorem addensatum.
 - 17. Ad faciem æstus ejus quis subsistet?
 - 18.
 - 19. Præcepta sua.

- 12. Αἶνει τὸν Θεόν σου.
 - 16. Ὅμιχλην.
 - 17. Κατὰ πρόσωπον φύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
 - 18. Λόγον αὐτοῦ. *Ε΄, id. Γ΄, τὸν λόγον αὐτοῦ.*
 - 19. Κρίματα.
- LXX INTERPRETES.
- 12. Lauda Deum tuum.
 - 16. Nebulam.
 - 17. Ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?
 - 18. Verbum eorum. *V, VI, id.*
 - 19. Justitias.

- 12. Ὑμνεῖ τὸν Θεόν σου.
 - 16.
 - 17.
 - 18. Τὸν λόγον αὐτοῦ.
 - 19.
- THEODOTIO.
- 12. Lauda Deum tuum.
 - 16.
 - 17.
 - 18. Verbum eorum.
 - 19.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

20 לא-עשה כן

20.

20.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

20. Non fecit sic. *Hieron.*, non fecit similiter.

20. Non fecit taliter.

20.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVII.

V. 12. 'A., ὕμνει etc. *Drusius.*

V. 17. Lectiones Aquilæ et Symmach' exhibet

V. 16. 'O 'Eβραϊος, χαρειρ etc. Ex Regiis duobus. duo Regii.

PSALMUS CXLVIII.

TO EBPAIKON.

TO EBPAIKON

ΑΚΥΛΑΣ.

'Ελληνικοις γραμμασι.

2 כל-צבא

2.

2.

3 והלחוד כל-כוכבי אור

3.

3.

6 ויעמידם לעד לעולם

6.

6.

8 וקיפוד רוח סערה עשה דבר

8.

8.

11 וכל-לאמים

11.

11.

12, 13 בחורים וגם בתולות זקנים
עם-נערים : יהללו את-שם יהוה

12, 13.

12, 13.

כי-נשגב שמו לבדו הודו

14 ותלה

14.

14.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

2. Omnes exercitus ejus. *Hieron.*, *id.*

2. Omnes virtutes ejus.

2.

3. Laudate eum, omnes stellæ luminis. *Hieron.*, *id.*

3. Laudate eum, omnes stellæ et lumen.

3.

6. Et stare fecit ea in perpetuum in sæculum. *Hieron.*, statuit ea in sæculum et in æternum.

6. Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi.

6.

8. Et vapor ventus turbinis faciens verbum ejus. *Hieron.*, ventus, turbo, quæ facitis sermonem ejus.

8. Spiritus procellarum quæ faciunt verbum ejus.

8.

11. Et omnes populi. *Hieron.*, *id.*

11. Et omnes populi.

11.

12, 13. Electi et etiam virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini. *Hieron.*; juvenes et virgines, senes cum pueris laudent nomen Domini.

12, 13. Juvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini.

12, 13.

Quia exaltatum est nomen ejus solius : magnificentia ejus. *Hieron.*, quoniam sublime nomen ejus solius : gloria ejus.

Quia exaltatum est nomen ejus solius : confessio ejus.

14. Laus. *Hieron.*, *id.*

14. Hymnus.

14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVIII.

V. 2. Σ., πᾶσαι αἱ σπλαγχναὶ etc. Duo Regii et Drusius. V. 6. Ἄλλος, ἔστησεν etc. Reg. 2 ex Chryso-
 V. 3. Σ., αἰνεῖτε αὐτὸν etc. Theodoretus et Re- et Drusius.
 gius unus ex Chrysostomo. V. 8. Ἄλλος, καὶ τυφῶνες etc. Unus Regius ex Chrysostomo.

PSALMUS CXLIX.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

הַחֲבוֹת 6

6.

6.

חַדְרַב פִּי שֹׁמֵת בְּדָם

Καὶ μάχαιρα στομάτων ἐν χερσὶν αὐτῶν.

9 מְשַׁבַּח כְּנָפַי

9.

9. Κρίμα γεγραμμένον.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

6. Exalta ionas. Hieron., id.

6. Exaltationes.

6.

Et gladius acierum in manu eorum. Hieron., et gladii ancipites in manibus eorum.

Et gladii ancipites in manibus eorum.

6. Et gladius acierum in manibus eorum.

9. Judicium scriptum. Hieron., judicium conscriptum.

9. Judicium conscriptum.

9. Judicium scriptum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIX.

V. 6. Ἄλλος, ὑμνολογίαί etc. Drusius. Ibid. Ἄ., καὶ μάχαιρα στομάτων etc. Corder.

PSALMUS CL.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ.

ΤΟ ΕΒΡΑΙΚΟΝ
Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

ΑΚΥΛΑΣ.

1 בְּקִדְשׁ הַלְלוּ בְּרִקְעוֹת עוֹן

1.

1. Ἐν ἡγιασμένῳ αὐτοῦ. Ἐν στερεώματι κράτους αὐτοῦ.

2 בְּבִמְרוֹתָיו

2.

2.

3 בְּחֶקֶעַ שׁוֹפָר בְּנֶבֶל וְכִנּוֹר

3.

3. Ἐν ναύλῳ καὶ λύρῃ.

4 בְּמִזְמֹרֹת תְּנֹבַח

4.

4. Ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανοις.

5 בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה

5.

5.

6 כָּל הַגְּשֵׁמָה

6.

6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

VULGATA LATINA.

AQUILA.

1. In sanctitate ejus. Hieron., in sancto ejus.

1. In sanctis ejus.

1. In sanctificato ejus.

Laudate eum in firmamento fortitudinis ejus. Hieron., laudate eum in fortitudine potentiae ejus.

Laudate eum in firmamento virtutis ejus.

In firmamento imperii ejus.

2. In fortitudinibus ejus. Hieron., id.

2. In virtutibus ejus.

2.

3. In clangore buccinae. Hieron., id. In nebel et cithara. Hieron., in psalterio et cithara.

3. In sono tubae. In psalterio et cithara.

3.

In naulo et lyra.

4. In chordis et organo. Hieron., id.

4. In chordis et organo.

4. In chordis et organis.

5. In cymbalis jubilationis. Hieron., in cymbalis tinnientibus.

5. In cymbalis jubilationis.

5.

6. Omnis halitus. Hieron., omne quod spirat.

6. Omnis spiritus.

6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CL.

V. 1. Ἄ., ἐν ἡγιασμένῳ etc. Regius unus et Drusius. veram habet Colbertinus στιχηρῶς scriptus, καὶ ὑμνεῖτε αὐτὸν ἐν τῷ etc. Similiterque Theodoretus qui tamen legit, αἰνεῖτε αὐτόν.
 Ibid. Ἄ., ἐν στερεώματι etc. Ex duobus Regiis, V. 2. Ἐβραῖος, βεγεθουροθau. Sic Regius unus ex Chrysostomo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVIII.

- V. 11. "Ἄλλος, καὶ πάντα φύλα. Drusus. Ibid. "Ἄλλος, ὅτι ὑπερέχον etc. Idem.
 V. 12, 13. "Ἄλλος, ἐκλεκτοὶ etc. Has lectiones V. 14. "Ἄλλος, ἑπαινος. Idem.
 affert Regius unus ex Chrysostomo.

PSALMUS CXLIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
6	6. Ὑψώσεις. "Ἄλλος, ὕμνο- λογία. Καὶ ῥομφαίαι διστομοὶ ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.	6.
9. Κρίσιν γεγραμμένην. SYMMACHUS.	9. Κρίμα ἔγγραπτον. LXX INTERPRETES.	9 THEODOTIO.
6.	6. Exaltationes. <i>Alius</i> , hymno- rum cantus. Et gladii ancipites in manibus eorum.	6.
9. Judicium scriptum.	9. Judicium conscriptum.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIX.

- στομάτων, id est binarum acierum. V. 9. 'Α., κρίμα etc. Drusus.

PSALMUS CL.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. 'Ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. 'Ὑμνεῖτε αὐτὸν ἐν τῷ στερεώ- ματι τῷ ἀκαθαιρέτῳ αὐτοῦ.	1. 'Ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. Ἀνεῖτε αὐτὸν ἐν στερεώματι δυ- νάμεως αὐτοῦ.	1.
2.	2. 'Ἐν ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ. "Ἄλλος, διὰ τῶν δυναστεϊῶν αὐτοῦ.	2.
3. Δι' ἤχου κερατίνης.	3. 'Ἐν ἤχῳ σάλπιγγος. 'Ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρα. "Ἄλ- λος, διὰ νάβλας (al. ναύλας) καὶ λύρας. "Ἄλλος, ἐν ναύλῃ καὶ λύρα.	3.
4.	4. 'Ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανῳ. "Ἄλ- λος, διὰ χορδῶν καὶ κιθάρας.	4.
5. 'Ἐν σημασίαις.	5. 'Ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. "Ἄλ- λος, ἐν κυμβάλοις σημασίας.	5.
6.	6. Πᾶσα πνοή. "Ἄλλος, πᾶσα ἀναπνοή.	6.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. In sancto ejus.	1. In sanctis ejus.	1.
Celebrate eum in firmamento inmelebilij ejus.	Laudate eum in firmamento vir- tutis ejus.	
2.	2. In virtutibus ejus. <i>Alius</i> , per potestates ejus.	2.
3. Per sonum cornarum.	3. In sono tubarum. In psalterio et cithara. <i>Alius</i> , per nablam (<i>aliter</i> , naulam) et lyram <i>Alius</i> , in naula et lyra.	3.
4.	4. In chordis et organo. <i>Alius</i> , per chordas et citharam.	4.
5. In significationibus.	5. In cymbalis jubilationis. <i>Alius</i> , in cymbalis significationis.	5.
6.	6. Omnis spiritus. <i>Alius</i> , omnis halitus.	6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CL.

- V. 3. Σ., δι' ἤχου etc. Duo Regii et Drusus.
 Ibid. 'Α., ἐν ναύλῳ etc. Legendum νάβλα. Duo
 Regii habent ἐν ἀύλῳ. *Alius* Regius, ἐν ἀύλῃ loco
 ἐν ναύλῃ.
 Ibid. *Alius*, διὰ ναύλας et νάβλας. Chrysostomus.
 V. 4. 'Α., ἐν χορδαῖς etc. Duo Regii.
 V. 5. Σ., ἐν σημασίαις. Duo Regii. "Ἄλλος, ἐν κυμ-
 βάλοις σημασίας. Corderius.
 V. 6. "Ἄλλος, πᾶσα ἀναπνοή. Drusus.

HEXAPLORUM QUÆ SUPRA

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIX.
V. 2. Σ., πασαι αι σαρται etc. Duo Regii et V. 6. Ἀλλοι, Es-
Drusius. et Drusius.
V. 3. Σ., αὐσεῖτε αὐτοῦ etc. Theodoreus et Re- V. 8. Ἀλλοι, x
gius unus ex Chrysostomo. Chrysostomo.

PSALMUS CXLIX.
TO EBPAIKON

Ἐλληνικοῖς γράμμασι.
6. 9. VULGATA LATINA.
6. Exaltationes.
Et gladii ancipites in man-
eorum.
9. Judicium conscriptum.
Notæ et variæ lectiones ad Psal-
mum CXLIX. Drusius. Ibid.

Et gladius acierum in manu co-
nata. Hieron., et gladii ancipites
in manibus eorum.
9. Judicium scriptum. Hieron.,
Judicium conscriptum.

TO EBPAIKON.

1. 2. Βαγεθουροθου.
3.
4.
5.
6.

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. In sanctitate ejus. Hieron.,
in sancto ejus.
Laudate eum in firmamento for-
titudinis ejus. Hieron., laudate
eum in fortitudinibus potentie
ejus.
2. In fortitudinibus ejus.
3. In clangore buccinarum
in oebel et cithara
psalterio et cithara.
4. In clangore et
5. In symbolo
6. Omnis
quod spir...

UNIVERSITY LIBRARIES

TO EBPAIKON.	TO EBPAIKON Ἑλληνικοῖς γράμμασι.	AKYAAΣ.
לענבֿוֹהֶם		
לִמְלֵךְ שְׂמוֹת יִקְרָא 4	4.	4.
מֵעַד 6	6.	6.
עַד לַיְהוָה בְּתוֹךְ זִמְרוֹ לֵאמֹר 7 בְּכִנֹּר	7.	7. Καταλαλάξατε. . . ψάλλετε τῷ θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρα.
חֲזִיר 8	8.	8.
יָשַׁח 10	10.	10. Βούλεται.
אֵת-דְּבִיחֵי לֶחֶם 11	11.	11.

VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
Dolores eorum. <i>Hieron.</i> , plagas eorum.	Contritiones eorum.	
4. Omnibus eis nomina vocabit. <i>Hieron.</i> , et omnes nomine suo vocat.	4. Et omnibus eis nomina vocabat.	4.
6. Erigens. <i>Hieron.</i> , suscipiens.	6. Suscipiens.	6.
7. Respondete Domino in confessione, canite Deo nostro in cithara. <i>Hieron.</i> , canite Domino in confessione : canite Deo nostro in cithara.	7. Præcinite Domino in confessione : psallite Deo nostro in cithara.	7. Jubilate... psallite Deo nostro in cithara.
8. Herbam. <i>Hieron.</i> , germen.	8. Fenum et herbam servituti hominum.	8.
10. Volet. <i>Hieron.</i> , voluntas ejus.	10. Voluntatem habebit.	10. Vult.
11. Expectantes in misericordia ejus. <i>Hieron.</i> , et expectant misericordiam ejus.	11. Et in eis qui sperant super misericordia ejus.	11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVI.

V. 1. Σ., ἀλληλουῖα etc. Theodoretus, et Reg. unus ex Chrysostomo sine nomine interpretis. "Ἄλλος, ἀλληλουῖα ὅτι καλῶν etc. Sic unus.
 V. 2. Σ., οἰκοδομήσει. Regius unus et Drusius. Ibid. Σ., τοὺς ἐξωσμ-. Ibidem.
 V. 3. Σ., τοὺς κεκλασμ-. Drusius. Ibid. "Ἄλλος, τὰ κατεαγμένα. Drusius. "Ἄλλ., τὰ κατάγματα αὐτῶν. Regius unus et Chrysost.
 V. 4. "Ἄλλος, τοὺς πᾶσιν etc. Sic Drusius et Reg. unus, qui in postrema etiam lectione habet, καλῶν

TO EBPAIKON.	PSALMUS CXLVII.	AKYAAΣ.
הלֵלִי אֲדֹנָי 12	12.	12. Ὕμνει Θεόν σου.
כַּפֹּר 16	16. Χαφειρ.	16.
לִפְנֵי קִרְתֵּי כִי יַעֲמֵד 17	17.	17. Εἰς πρόσωπον ψύχους αὐτοῦ τίς στήσεται;
דְּבַר 18	18.	18. Ῥῆμα αὐτοῦ.
קִקַּח 19	19.	19. Ἀκριβασμούς αὐτοῦ.
VERSIO HEBRAICI TEXT.	VULGATA LATINA.	AQUILA.
12. Lauda Deum tuum. <i>Hieron.</i> , id.	12. Lauda Deum tuum.	12. Lauda Deum tuum.
16. Pruinam. <i>Hieron.</i> , pruinas.	16. Nebulam.	16.
17. In faciem frigoris ejus quis stabit? <i>Hieron.</i> , ante faciem frigoris ejus quis stabit?	17. Ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?	17. In faciem frigoris ejus quis stabit?
18. Verbum suum. <i>Hieron.</i> , id.	18. Verbum suum.	18. Verbum suum.
19. Statuta ejus. <i>Hieron.</i> , præcepta sua.	19. Justitias.	19. Statuta ejus.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΑΝ.

Τὰ συντρίμματα αὐτῶν. Ἄλλος, τὰ κατεαγμένα αὐτῶν. Ἄλλος, τὰ κατὰγματα αὐτῶν.

- 4.
- 6. Ἀνακτώμενος.
- 7. Καταλέξατε τῷ Κυρίῳ ἕξομολόγησιν, μελωδῆσατε τῷ Θεῷ ἡμῶν διὰ λύρας.
- 8.
- 10. Εὐδοκεῖται.
- 11

- 4. Καὶ πᾶσιν αὐτοῖς ὀνόματα καλῶν. Ἄλλος, τοῖς πᾶσιν ὀνόματα καλῶν. Ἄλλος, πάντας αὐτοὺς ὀνομασίᾳ καλέσει.
- 6. Ἀναλαμβάνων.
- 7. Ἐξάρξατε τῷ Κυρίῳ ἐν ἕξομολογήσει· ψάλατε τῷ Θεῷ ἡμῶν ἐν κιθάρᾳ. Ἄλλος, προκατάρξαθε.
- 8. Χόρτον καὶ γλῶσσην ἐπὶ δουλείᾳ τῶν ἀνθρώπων. *Οἱ λοιποὶ, ἰδ.*
- 10. Θελήσει. *Ε΄, Γ΄, ἰδ.*
- 11. Τοῖς ἐλπίζουσιν ἐπὶ τῷ Θεῷ αὐτοῦ. Ἄλλος, τοῖς ἀναμένουσι τὸ τέλος αὐτοῦ.

- 4.
- 6.
- 7.
- 8.
- 10. Θελήσει.
- 11.

SYMMACHUS.

LXX INTERPRETES.

THEODOTIO.

Contritiones eorum. *Al.*, confRACTA eorum. *Alius*, fracturas eorum.

- 4.
- 6. Recreans.
- 7. Præcinite Domino confessionem, modulamini Deo nostro er lyram.
- 8.
- 10. Sibi placet.
- 11.

- 4. Et omnibus eis nomina vocans. *Alius*, omnibus nomina vocans. *Alius*, omnes illos nomina tim vocabit.
- 6. Suscipiens.
- 7. Præcinite Domino in confessione: psallite Deo nostro in cithara. *Alius*, præcinite.
- 8. Fenum et herbam servituti hominum. *Reliqui, id.*
- 10. Voluntatem habebit. *V, VI, id.*
- 11. In eis qui sperant super misericordia ejus. *Alius*, exspectantibus misericordiam ejus.

- 4.
- 6.
- 7.
- 8.
- 10. Voluntatem habebit.
- 11.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVI.

V. 6. Σ., ἀνακτώμενος. Theodoretus.
 V. 7. Ἀ., καταλέξατε etc. Sic miss. duo Regii.
 V. 8. *Οἱ λοιποὶ, χόρτον καὶ γλῶσσην* etc. Sic Drusus mendose, ut videtur; nam in Hebraico וְגִלְגַּל

tantum reperitur, et Hieronymus *germen* duntaxat habet. Quamobrem post *χόρτον* haud dubie obelus ponendus erat.
 V. 10. Ἀ., βούλεται etc. Drusus.
 V. 11. Ἄλλος, τοῖς ἀναμένουσι etc. Drusus.

PSALMUS CXLVII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.

Ο΄.

ΘΕΟΔΟΤΙΑΝ.

- 12. Αἶνει τὸν Θεόν σου.
 - 16. Δρόσον πεπηγμένην.
 - 17. Κατὰ πρόσωπον καύματος αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
 - 18.
 - 19. Προστάγματα αὐτοῦ.
- SYMMACHUS.
- 12. Lauda Deum tuum.
 - 16. Rorem addensatum.
 - 17. Ad faciem æstus ejus quis subsistet?
 - 18.
 - 19. Præcepta sua.

- 12. Αἶνει τὸν Θεόν σου.
 - 16. Ὁμίχλην.
 - 17. Κατὰ πρόσωπον φύχους αὐτοῦ τίς ὑποστήσεται;
 - 18. Λόγον αὐτοῦ. *Ε΄, ἰδ. Γ΄, τὸν λόγον αὐτοῦ.*
 - 19. Κρίματα.
- LXX INTERPRETES.
- 12. Lauda Deum tuum.
 - 16. Nebulam.
 - 17. Ante faciem frigoris ejus quis sustinebit?
 - 18. Verbum eorum. *V, VI, ἰδ.*
 - 19. Justitias.

- 12. Ὑμνεῖ τὸν Θεόν σου.
 - 16.
 - 17.
 - 18. Τὸν λόγον αὐτοῦ.
 - 19.
- THEODOTIO.
- 12. Lauda Deum tuum.
 - 16.
 - 17.
 - 18. Verbum eorum.
 - 19.

TO EBPAIKON.

20 לא-עשה כן

VERSIO HEBRAICI TEXT.

20. Non fecit sic. *Hieron.*, non fecit similiter.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

20.

VULGATA LATINA.

20. Non fecit taliter.

ΑΚΥΛΑΣ.

20.

AQUILA.

20.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVII.

V. 12. 'A., ὑμεῖς etc. *Drusius.*

V. 16. 'O 'Εβραῖος, χαφεῖρ etc. Ex Regiis duobus.

V. 17. Lectiones Aquilæ et Symmach' exhibent

duo Regii.

PSALMUS CXLVIII.

TO EBPAIKON.

2 כל-צבאי

3 והללוד כל-סוכני אוד

6 ויעמידם לעד לעולם

8 וקיסוד רוח סערה עשה דברד

11 וכל-לאמים

12, 13 בחרים וגם-בתולות וקנים
עם-נערים : יהללו את-שם יהוה

כי-גשגב שמו לבדו רחד

14 תלה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

2. Omnes exercitus ejus. *Hieron.*, *id.*3. Laudate eum, omnes stellæ luminis. *Hieron.*, *id.*6. Et stare fecit ea in perpetuum in sæculum. *Hieron.*, statuit ea in sæculum et in æternum.8. Et vapor ventus turbinis faciens verbum ejus. *Hieron.*, ventus, turbo, quæ facitis sermonem ejus.11. Et omnes populi. *Hieron.*, *id.*12, 13. Electi et etiam virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini. *Hieron.*, juvenes et virgines, senes cum pueris laudent nomen Domini.Quia exaltatum est nomen ejus solius : magnificentia ejus. *Hieron.*, quoniam sublime nomen ejus solius : gloria ejus.14. Laus. *Hieron.*, *id.*

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γραμμασι.

2.

3.

6.

8.

11.

12, 13.

14.

VULGATA LATINA.

2. Omnes virtutes ejus.

3. Laudate eum, omnes stellæ et lumen.

6. Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi.

8. Spiritus procellarum quæ faciunt verbum ejus.

11. Et omnes populi.

12, 13. Juvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini.

Quia exaltatum est nomen ejus solius : confessio ejus.

14. Hymnus

ΑΚΥΛΑΣ.

2.

3.

6.

8.

11.

12, 13.

14.

AQUILA.

2.

3.

6.

8.

11.

12, 13.

14.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
20.	20. Οὐκ ἐποίησεν οὕτως. Ἄλλ., οὐκ ἐποίησεν ὁμοία.	20.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
20.	20. Non fecit taliter. <i>Alius</i> , non fecit similia.	20.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVII.

V. 18. Ἄ., ῥῆμα αὐτοῦ etc. Drusius.

V. 20. Ἄλλος, οὐκ ἐποίησεν ὁμοία. Drusius.

V. 19. Ἄ., ἀκριδασμούς etc. Regius unus.

PSALMUS CXLVIII.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
2. Πᾶσαι αἱ στρατιαὶ αὐτοῦ.	2. Πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ.	2.
3. Αἰνεῖτε αὐτὸν, πάντες οἱ ἀστέραι φωτός.	3. Αἰνεῖτε αὐτὸν, πάντα τὰ ἄστρα καὶ τὸ φῶς.	3.
6.	6. Ἔστησεν αὐτὰ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος. Ἄλλος, ἔστησεν αὐτὰ διαμένειν αἰωνίως.	6.
8.	8. Πνεῦμα καταιγίδος τὰ ποιῶντα τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἄλλος, ἄνεμος τυφῶνος. Ἄλλος, καὶ τυφῶνες, πνεῦμα καταιγίδος, τὰ ποιῶντα τὸν λόγον αὐτοῦ. Ἄλλος, ἄνεμος καταιγίδος, τὰ ποιῶντα τὸν λόγον αὐτοῦ.	8.
11.	11. Καὶ πάντες λαοί. Ἄλλος, καὶ πάντα φύλα.	11.
12. 13.	12, 13. Νεανίσκοι καὶ παρθένοι, πρεσβύτεροι μετὰ νεωτέρων αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου. Ἄλλος, ἐκλεκτοὶ, πρεσβύτεροι μετὰ νέων. Ἄλλος, μετὰ παιδῶν αἰνεσάτωσαν τὸ ὄνομα Κυρίου. Ὅτι ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου· ἢ ἐξομολόγησις αὐτοῦ. Ἄλλος, ὅτι ὑπερέχον τὸ ὄνομα αὐτοῦ μόνου· ἢ ἐξομολόγησις αὐτοῦ. Ἄλλος, καὶ ὁ ὕμνος αὐτοῦ.	12, 13.
14.	14. Ὕμνος. Ἄλλος, ἱππαινος.	14.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
2. Omnes exercitus ejus.	2. Omnes virtutes ejus.	2.
3. Laudate eum, omnes stellæ luminis.	3. Laudate eum, omnes stellæ et lumen.	3.
6.	6. Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi. <i>Alius</i> , statuit ea ut manerent æternum.	6.
8.	8. Spiritus procellæ quæ faciunt verbum ejus. <i>Alius</i> , ventus typhonis. <i>Alius</i> , et typhones, spiritus procellæ, quæ faciunt verbum ejus. <i>Alius</i> , ventus procellæ, quæ faciunt verbum ejus.	8.
11.	11. Et omnes populi. <i>Alius</i> , et omnes tribus.	11.
12, 13.	12, 13. Juvenes et virgines, senes cum junioribus laudent nomen Domini. <i>Alius</i> , electi, seniores cum junioribus. <i>Alius</i> , cum pueris laudent nomen Domini. Quia exaltatum est nomen ejus solius : confessio ejus. <i>Alius</i> , quia excellens nomen ejus solius : confessio ejus. <i>Alius</i> , et hymnus ejus.	12, 13.
14.	14. Hymnus. <i>Alius</i> , laus.	14.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVIII.

V. 2. Σ., πᾶσαι αἱ στρατιαὶ etc. Duo Regii et Drusius.

V. 3. Σ., αἰνεῖτε αὐτὸν etc. Theodoretus et Regius unus ex Chrysostomo.

V. 6. Ἄλλος, Ἰστησεν etc. Reg. 2 ex Chrysost. et Drusius.

V. 8. Ἄλλος, καὶ τυφῶνες etc. Unus Regius ex Chrysostomo.

TO EBPAIKON.

הַחַמָּוֹת 6

חַרְבַּת פִּימֹת בְּיָדָם

9 כְּשֶׁמֶשׁ בְּצַב

VERSIO HEBRAICI TEXT.

6. Exaltationes. Hieron., id.

Et gladius acierum in manu eorum. Hieron., et gladii ancipites in manibus eorum.

9. Judicium scriptum. Hieron., judicium conscriptum.

PSALMUS CXLIX.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

6.

9.

VULGATA LATINA.

6. Exaltationes.

Et gladii ancipites in manibus eorum.

9. Judicium conscriptum.

ΑΚΥΤΑΣ.

6.

Καὶ μάχαιρα στομάτων ἐν χερσὶν αὐτῶν.

9. Κρίμα γεγραμμένον.

AQUILA.

6.

6. Et gladius acierum in manibus eorum.

9. Judicium scriptum.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIX.

V. 6. Ἄλλος, ὑμολογῆται etc. Drusius.

Ibid. Ἄ., καὶ μάχαιρα στομάτων etc. Corder.,

TO EBPAIKON.

1 בְּקִדְשׁ
הַלְלוּהוּ בְּקִצְעַת עֵץ

2 בְּנִבְחֹתָיו

3 בְּחֶקֶץ שׁוֹפָה
בְּנֶבֶל וְכִנּוֹר

4 בְּחֹרְדַּיִם וְעֶגֶב

5 בְּעֹלָלֵי תְרוּעָה

6 כָּל הַנְּשֹׁבָה

VERSIO HEBRAICI TEXT.

1. In sanctitate ejus. Hieron., in sancto ejus.

Laudate eum in firmamento fortitudinis ejus. Hieron., laudate eum in fortitudine potentiae ejus.

2. In fortitudinibus ejus. Hieron., id.

3. In clangorebuccinae. Hier., id. In nebel et cithara. Hieron., in psalterio et cithara.

4. In chordis et organo. Hieron., id.

5. In cymbalis jubilationis. Hieron., in cymbalis tinnientibus.

6. Omnis balitus. Hieron., omne quod spirat.

PSALMUS CL.

TO EBPAIKON

Ἑλληνικοῖς γράμμασι.

1.

2. Βεγεθουροθau.

3.

4.

5.

6.

VULGATA LATINA.

1. In sanctis ejus.

Laudate eum in firmamento virtutis ejus.

2. In virtutibus ejus.

3. In sono tubae.

In psalterio et cithara.

4. In chordis et organo.

5. In cymbalis jubilationis.

6. Omnis spiritus.

ΑΚΥΤΑΣ.

1. Ἐν ἡγιασμένῳ αὐτοῦ. Ἐν στερεώματι κράτους αὐτοῦ.

2.

3.

Ἐν ναύῳ καὶ λύρῃ.

4. Ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανοις.

5.

6.

AQUILA.

1. In sanctificato ejus.

In firmamento imperii ejus.

2.

3.

In naulo et lyra.

4. In chordis et organis.

5.

6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CL.

V. 1. Ἄ., ἐν ἡγιασμένῳ etc. Regius unus et Drusius.

Ibid. Ἄ., ἐν στερεώματι etc. Ex duobus Regiis, qui habent : Σ., εἰ ὄντες ἐν τῷ στερεώματι τοῦ οὐρανοῦ ἄγγελοι. Symmachi lectionem aliam, et, ut patet,

veram habet Colbertinus στιχηρῶς scriptus, αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν τῷ etc. Similiterque Theodoretus qui tamen legit, αἰνεῖτε αὐτὸν.

V. 2. Ἐβραῖος, βεγεθουροθau. Sic Regius unus ex Chrysostomo.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLVIII.

- V. 11. Ἄλλος, καὶ πάντα φύλα. Drusus. Ibid. Ἄλλος, ὅτι ὑπερέχον etc. Idem.
 V. 12, 13. Ἄλλος, ἐκλεκτοὶ etc. Has lectiones V. 14. Ἄλλος, ἑπαινος. Idem.
 affert Regius unus ex Chrysostomo.

PSALMUS CXLIX.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
6	6. Ὑψώσεις. Ἄλλος, ὕμνολο- γιαί. Καὶ ῥομφαίαι δίστομοι ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν.	6.
9. Κρίσιν γεγραμμένην. SYMMACHUS.	9. Κρίμα ἐγγραπτον. LXX INTERPRETES.	9 THEODOTIO.
6.	6. Exaltationes. <i>Alius</i> , hymno- rum cantus. Et gladii ancipites in manibus eorum.	6.
9. Judicium scriptum.	9. Judicium conscriptum.	9.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CXLIX.

- στομάτων, id est binarum acierum. V. 9. 'Α., κρίμα etc. Drusus.

PSALMUS CL.

ΣΥΜΜΑΧΟΣ.	Ο'.	ΘΕΟΔΟΤΙΩΝ.
1. Ἐν τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ. Ἵμνεῖτε αὐτὸν ἐν τῷ στερεώ- ματι τῷ ἀκαθαιρέτῳ αὐτοῦ.	1. Ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ. Ἄνευτε αὐτὸν ἐν στερεώματι δυ- νάμειος αὐτοῦ.	1.
2.	2. Ἐν ταῖς δυναστείαις αὐτοῦ. Ἄλλος, διὰ τῶν δυναστειῶν αὐτοῦ.	2.
3. Δι' ἤχου κερατίνης.	3. Ἐν ἤχῳ σάλπιγγος. Ἐν ψαλτηρίῳ καὶ κιθάρῃ. Ἄλ- λος, διὰ νάβλας (al. ναύλας) καὶ λύρας. Ἄλλος, ἐν ναύλῃ καὶ λύρα.	3.
4.	4. Ἐν χορδαῖς καὶ ὄργάνῳ. Ἄλ- λος, διὰ χορδῶν καὶ κιθάρας.	4.
5. Ἐν σημασίαις.	5. Ἐν κυμβάλοις ἀλαλαγμοῦ. Ἄλ- λος, ἐν κυμβάλοις σημασίαις.	5.
6.	6. Πᾶσα πνοή. Ἄλλος, πᾶσα ἀναπνοή.	6.
SYMMACHUS.	LXX INTERPRETES.	THEODOTIO.
1. In sancto ejus. Celebrate eum in firmamento indelebili ejus.	1. In sanctis ejus. Laudate eum in firmamento vir- tutis ejus.	1.
2.	2. In virtutibus ejus. <i>Alius</i> , per potestates ejus.	2.
3. Per sonum cornear.	3. In sono tubæ. In psalterio et cithara. <i>Alius</i> , per nablam (<i>aliter</i> , naulam) et lyram <i>Alius</i> , in naula et lyra.	3.
4.	4. In chordis et organo. <i>Alius</i> , per chordas et citharam.	4.
5. In significationibus.	5. In cymbalis jubilationis. <i>Alius</i> , in cymbalis significationis.	5.
6.	6. Omnis spiritus. <i>Alius</i> , omnis halitus.	6.

Notæ et variæ lectiones ad Psalmum CL.

- V. 3. Σ., δι' ἤχου etc. Duo Regii et Drusus. V. 4. 'Α., ἐν χορδαῖς etc. Duo Regii.
 Ibid. 'Α., ἐν ναύλῃ etc. Legendum νάβλα. Duo V. 5. Σ., ἐν σημασίαις. Duo Regii. Ἄλλος, ἐν κυμ-
 Regii habent ἐν αὐλῃ. *Alius* Regius, ἐν αὐλῇ loco βάλοις σημασίας. Corderius.
 ἐν ναύλῃ. V. 6. Ἄλλος, πᾶσα ἀναπνοή. Drusus.
 Ibid. *Alius*, διὰ ναύλας et νάβλας. Chrysostomus.

ORDO RERUM

QUÆ IN TOMI XVI PARTE PRIMA CONTINENTUR.

ORIGENES.
HEXAPLORUM QUÆ SUPERSUNT.
Liber II Regum.
Liber III Regum.
Liber IV Regum.
Liber I Paralipomenon.

11
143
195
255

Liber II Paralipomenon.
Monitum in Librum Job.
Liber Job.
Monitum in Librum Psalmorum.
Liber Psalmorum.

265
287
287
367
567

FINIS PARTIS PRIMÆ TOMI DECIMI SEXTI.
